l. 15. 726

cccxlm

Sanctus Vincentius de valentia ſacri ordinis predicatorum.

Sermones ſancti Vincētij fratris ordinis predicatorum De ſanctis.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

¶ Tabula in ſermones de ſanctis ſancti Uin
centij per totius anni circuluȝ ſpecialiuȝ pun
ctorum in his contentorum alphabetice dire
ctiua ⁊ oſtenſiua incipit.

De littera A

a Aron ſumm⁹ pōtifex ſolus acce-
dere ſolet altare ſcti ſctōꝝ qd nob
hoc deſigt. pȝ ſer. ij. ſcti ioā. bap.
Abrahaȝ nō in iuuētute: ſȝ anno. lxxv. locut⁹
eſt cum deo. ſer. pimo eiuſdē baptiſte xpi.
Abſtinentia corpalis bonoꝝ opeꝝ multipli-
catōȝ cōportat ⁊ āminiſtrat. ſer. de ſctō laurē.
Abſtinētias quas ſctūs anthoni⁹ habuit no-
bis in exemplum factas. Require de eodeȝ.
Actiuam ad vitā quattuor cauſe. ſ. efficiens:
materialis: formalis: ⁊ finalis cōcurrūt: vt hꝛ
in ſermone de ſancto gregorio.
Adoleſcētes hūiles erūt ⁊ miſicordes: ⁊ fide
les i ꝯuerſatiōe: charitate: ⁊ fide. ſ. ij. ſcti mar.
Adoratio fiet ad deū: nō ad idola. ſ. i. marti.
Adoratio idolorum ſubtili diſputatione ſctē
katherine virginis annihilaꝛ. ſer. de eadem.
Ad gubernandū equū duo reqrūꝛ q̄ ad nr̄aȝ
emēdationē dirigūꝛ. ſer. de ſctō Joā. euāgeꝛ.
Aduerſitatib⁹ circūdatus quō patiēs eſſe de
beat de h hꝛ qdā moralizatio de ſcō ſiluestro
Afflictio qua corpus noſtrum affligere debe
mus vt deo placeamus. ſer. de ſctō nicolao.
Agatha beata ſilis xpo in ſex fuit: vt habetur
in ſermone de eius feſto.
Alexander magn⁹ quare interfecit leonidem
mgr̄m ſuum: ſermone de ſancto laurentio.
Altare dei q̄nta reuerentia dȝ hīi: ⁊ q̄les erūt
miniſtri altaris. ſmo. ij. ſcti Joannis baptiſte.
Amauit xps btm̄ ioānē ꝑpter puritatem vgi
nalem vt in octaua ſcti ioannis euangeliſte.
Amici dei efficimur p tria. ſ. per orōneȝ ſpūa
lem per vr̄em ſubiectiōeȝ: ⁊ per martyrialem
afflictiōeȝ ſermone de ſancto bartholomeo.
Amoris diui tres ſūt grad⁹: ⁊ quoto ḡdu xps
dilexit ioānē euāgeliſtā. ſer. ioānis euāgeliſte
Angeli nobis vtilitates ſeptem cōferūt ⁊ am
miniſtrant. ſermo. de ſancto michaele.
Angelorum chori ſiue ordines: quot ⁊ q ſūt
⁊ quomodo ſm ſub ⁊ ſupra differūt. ſermone
de cōmemoratione ſancti pauli.
An in hac vita poſſit ſciri certitudinaliter de
aliq̄ pſona an ſit in gr̄a. ſer. de ſctō ſiluestro.
Angeli dei oēs viderūt ſanctiſſimā icarnatio
nem filij dei: vt hꝛ ſer. viij. ſancti ſtephani.
Angel⁹ ſalutans btām virginē q̄re dixit. Ecce
cōcipies i vtero cū tn̄ alibi nō ꝯcipiꝛ. ſermōe
de incarnatione filij dei.
Angel⁹ dn̄i vginem mariā ſalutans i bn̄dicta
incarnatione declarauit ſibi octo ſecreta fidei
q̄ habenꝛ in ſermone de incarnatione filij dei.
Aiaꝝ pditio ꝯtingit ex ſeptē vicijs capitalib⁹
Require illa ſm ordinē ſermōe ſancte cecilie.
Aiaruȝ defūctoꝝ q̄tuplex eſt ḡd⁹ ſiue ſtat⁹ ⁊ q
b⁹ ꝓſunt ſuffragia ⁊ qb⁹ nō. ſer. primo aiaruȝ.
Anna genitrix marie q̄re plus coliꝛ q̄ȝ ſctūs
ioachim pater marie. ſer. de ſancta anna.
Apl̄i poſt receptiōeȝ ſpūſſcti mortaliꝛ peccaꝛ
nō potuerūt: vt habeꝛ ſer. de ſancto andrea.
Apl̄i an fuerint duodecim vel. xiiij. q̄re hoc i
ſermone de ſancto barnaba.
Apoſtolorū duorum. ſ. petri ⁊ pauli cōpatior
quis inter illos duos diciꝛ maior. ſermone de
commemoratione beati pauli.
Archana dei vidit paulus raptus in celum q̄
non licet homini loqui. Require ibidem.
Argumenta rethorū ⁊ phoꝝ ſubtilia deuicit
facillime beata katherina. ſermone de eadeȝ.
Argumenta que fecerūt legiſperiti ꝯtra ſctm̄
ſtephanū quibus ipe virtuoſe reſiſtit. vt habe
tur ſermone de ſancto ſtephano.
Aſſimilamur ⁊ placem⁹ xpo ſi fecerim⁹ opera
que ipſe fecit. ſermone de ſancto nicolao.

De littera B

b Bella qnqȝ i h⁹ mūdo ſunt: de qb⁹ vi-
ctoriā habēti daꝛ corona pādiſi. ſer
mone de ſancto petro mediolanēſi
Beneficium petens cum cura: hō etiam q̄ntū
cunqȝ ſanctus efficitur ſymoniacus. ſermone
de ſancto thoma cantuarienſi.
Benedicti ſancti exemplo dyabolo reſiſtere
debemus. ſermone de ſancto benedicto.
Biblia dꝛ liber vite: ſed codices poetaꝝ libri
mortis. ſermone de cōmemoratione pauli.
Blaſphemans deuȝ efficitur mutus. vide mi
raculum in ſancto petro martyre.
Bona duo ſingularia de ſctō ſtephano oſten
duntur in ſermone de ſancto ſtephano.
Bonoꝝ vita creſcit ⁊ augmentaꝛ: maloꝝ vo
decreſcit ⁊ minuiꝛ. ſermo. de ſancto iacobo.
Bonū p ſucceſſum ⁊ variationeȝ tpis efficiꝛ
reprobabiliter malū. ſermōe de ſctō marco.
Bonitas veri ſerui dei nō ſolum ad ſeipſum
ſed ad oēs proximos ſuos miam ⁊ pietatem
reſpiciet. ſermone de ſancto barnaba.

De littera C

c Arcē tenebroſo detēti ſunt pctōrū
multitudie iuoluti. ſer. pei. ad vin.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Carmina angeloꝝ magdalenã ſepties in die
eleuantiũ in aera q̃ fuerit.ſer. de magdalena.
Charitatꝫ.xij.gdus.q̃re in ſer.de ſcõ tho.apl'o
Charitatꝫ diuine exempla maxime nobis fru
ctuoſa ponuntur in ſer.ſancti franciſci.
Cataracta quid ſignificet ꝛ quõ interpretetur.
hr in ſer.de ſancto thoma aplo.
Caſtitatem ſctũs ioãnes euãgeliſta ſuauit vl
tra oẽs ſanctos padiſi:dempta caſtiſſima ma
tre xpi ꝛ quõ xps ipſum ad caſtitatẽ vocauit
ſer.de ſancto ioanne euangeliſta.
Cant' leticie.ſ.Gl'ia i excelſis: Alla ꝛc.nõ ca
nit in die inocentũ:q̃re hᵒ. hr ſer.inocentum.
Caſus de duob' icarceratꝫ a rege q̃ tenebant
ſoluẽ regi quid contigit.ſer. de ſctõ ſiluestro.
Cathene due ſunt quib' pctõr fixe ligat ꝛ de-
tinet i pctis.pria eſt ɔſuetudo lõga.ſecũda eſt
ſocietas mala.ſer.ad vincula petri.
Catholice fidei lucida declaratio manifeſta-
q̧ demonſtratio.ſer.ſancte katherine.
Celoꝝ tres diſpões.q̃re i octa.ſcti ſtephani.
Cẽties i die ꝛ totidẽ i nocte flexis genib' ora-
bat ſctũs bartholomeus:vt in ſer.de eodem.
Cymbala bñ ſonãtia ꝛ cymbalũ iubilationis
quõ differt i pſalmo.pꝫ.ſer.oium ſctoꝝ i fine.
Cõformes efficimur deo cũ veſtigia ei' opan
do bona ſequimur in humilitate ꝛ patia.ſer.
ſimonis ꝛ iude.ꝛ ſer.ij.beati martini.
Conſuetudo mala ꝛ longa pcipitationes bo
norum inducit ꝛ infinita ſcãdala generat.ſer.
ad vincula petri.
Contẽplatiue vite grad' q̃re de ſcõ gregorio
Cõſiliũ demones habuerũt quõ beatum an-
thonium de heremo ꝛ bona vita reuocarent.
ſermone de ſancto anthonio.
Cõceptiones quinq̧ beatiſſime virgĩs marie
declarantur ſer.de cõceptione ꝟginis marie.
Chori ſiue ordines angeloꝝ qui ꝛ quot ſunt.
ſermone oium ſanctorum.
Correctio quedam non ſeruantes ieiunia pre
cepta ſermone de ſancto nicolao.
Coronã glorie recipiet qui in bellis quinq̧ vi
ctor extiterit.ſer.petri Mediolanenſis.
Corona virginitatꝫ virginitatẽ ſeruãtibus da
tur vt habetur in ſer.de ſancta Lucia.
Corona vnde cõponi ſolet ꝛ q̃re dicit dyade-
ma.pꝫ ſer.de corona ſpinea.
Corpus noſtrũ ſpũi cõparatur equus dr.ſer.
de ſancto ioanne euangeliſta.
Correctio quedã ꝯ has virgines que clande-
ſtine matrimoniũ adeunt.ſ.ſine ſcitu parentũ
in ſer.de ſancta agnete.
Contra vagos ſtudentes hr quedã correcto-
ria informatio quõ ſe exẽplo vincẽtij i ſtudio
hrẽ debẽt.in ſer.de ſancto vincentio martyre.
Corp' ieſu xpi glorioſiſſimi poſt venerabilem
reſurrectionẽ xpi quattuor florib' ſiue donis
floruit.ſer.conuerſionis ſancti pauli.
Creatura cui pdicandũ eſt euangelium xpi
que eſt quare dicit xps:omni creature:ꝛ ite in
orbẽ vniuerſũ.pꝫ ſmo.de ɔmemoratõe pauli.
Creaturas interficere vel deſtruẽ an ſit pecca
tũ vel nõ:ꝛ quare deus fecit creaturas.ſer.de
ſancto ioanne euangeliſta.
Chriſtus ꝛ chriſtianus debent ſcribi per litte-
ram C.quere tñ in littera.X.
Chriſtiana fides annulo cõparatur. vt habet
in ſermo.de ſancta agnete.
Crucis xpi feſtiuitas q̃re bis in ãno ſeruat ab
eccl'ia.q̃re ſub crucis tormẽto voluit mori xps
Vñ crucis lignũ cepit ortũ ꝛ initiũ.patẽt hec
oia ſer.exaltationis ꝛ etiã inuentionis crucis.
Crucis ſcãdalũ euacuatũ ẽ mltis modis.Itẽ
crux quondã ſuppliciũ latronũ iam trãſit ad
frontes impatorũ.ſer.ij.de inuentione crucis.

De littera D

d: Antes elemoſynam de bonis male
acq̃ſitis miam q̃dẽ faciũt:ſꝫ nõ cum
iuſticia.ſer.de ſancto nicolao.
Defficti ſũt i triplici gdu vel dr̃ia.ſer.i.aiarum
Dei voluntas eſt cã oium fiendoꝝ:vt hr.i ſer.
de ſancto matthia apoſtolo.
Deſperare nemo dꝫ de mia dei: vt dr in qua-
dam moralizatione in ſermo.de ſctõ andrea.
Deuotio ſpũalis in duobus conſiſtit:vt pꝫ in
ſer.de ſancto nicolao.
Dies dñica ſctificari dꝫ a nobis hoc demon-
ſtratur per exempla ieſu ꝛ marie.quere in ſab
bato in littera.S.
Dies vite noſtre qui ꝛ quot ſunt. pꝫ ſer.ij.de
ſancto marrtino.
Diues quis vere dicat.hr per diſtinctionẽ cu
iuſdam queſtionis.ſer.de ſancto andrea.
Differentia vite bone ꝛ male bonoꝝ ꝛ malo
rum ſermo.de ſancto iacobo.
Digiti q̃nq̧ i manu dei deſignãt q̃nq̧ ſpãlia.
attributa que deo iſunt.pꝫ ſer.ij.ioannis bap.
Digiti mie dei q̃ntuplices.pꝫ ſer.ſctẽ marga.
Dilectõis dĩne tres ſũt gdus.ſ.gñalis:ſpãlis:
ꝛ ſingularis.ſer.de ſancto ioãne euangeliſta.
Diligẽtib' deũ oia coopãt i bonũ.ꝺ ſcõ iaco.
Dies in ſacra ſcriptura q̃nq̧ p die nãli:q̃nq̧
pro die vſuali ſumitur.ſer.de ſancto nicolao.
Diſputatiões q̃s increduli ꝯ btm̃ ſiluestrum.
habuerũt:habentur ſer.de ſancto ſiluestro.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Disputationes quas icreduli ꝯ btm matthiā diſputabāt. habef ſmo. de ſancto Matthia.

Diſputationes triplices ꝯ tres ſtatꝰ hoim vir go deo dilecta ſupauit. ſer. de ſctā katherina.

Doctria qdā quō more parētū ſancti nicolai parētes ſuos natos dirigē debēt. ſ. ſci nicolai.

Dona ſeptē magꝰ q deꝰ btē agnete tribuit ha bentur in ſermone de ſancta agneta.

Doctrina ſcti thome quō approbata ſit ꝙ nul lus i ea diffidē dꝫ. ſer. de ſctō thoma de agno.

Doctrina ſcti pauli excedebat doctrinas alio rū apłoꝝ i tribꝰ. ſer. de cōmemoratiōe eiuſdē.

Doctria ſapiētū huiꝰ mūdi ſophiſtica dr ꝛ va cillās in cōpatione ad doctrinaꝫ ſpūſſcti q ve riſſima eſt ꝛ inuincibil. ſer. ſancte katherine.

Dñica dies ſctificāda ē. qre de ſabbato in ſer.

Dormire in pctis ꝛ in carcē dyaboli teneri pe riculoſiſſimū eſt. vide in octa. ſcti Dominici.

Dubiuꝫ eſt quō ſcire poſſit ab aliq ꝙ appari tio q i ſomnio apparet an ſit reuelatio vł ſom niū. ſer. in octa. ſanctoꝝ Innocentum.

De littera E

E Ccleſia dei dicif nauis: miſtri ꝓfeſ ſores: ꝛ vbi dei ſemiatores dicunf piſcatores: doctrina ꝛ predicatio eoꝝ dr re the ſiue hamus quare hº. ſ. b. petri apłi.

Effectualia ſigna gnqꝫ q in ſctō ſilueſtro rep ta fuerunt. ſermo. de ſancto ſilueſtro.

Effectus ꝓpriū vere ſapie qui ēt in btō thoma de agno repti ſūt. ſer. de ſctō thoma de agno.

Electi pauci ſunt: ꝛ tñ inumerabiles ſunt quō hoc intelligi dꝫ. ſer. ij. de oibus ſanctis.

Elemoſynaꝫ faciētes de bono iniuſte acqſito miſicordiā qdē faciūt ſꝫ ñ iuſticiā. ſ. ſ. martini

Elemoſynā faciētes marie diligunf a deo. ſer mo. in octa. ſcti Joannis euangeliſte.

Electio dei eterna quō ſit pricipiū ꝛ fundamē tū ſaluatiōis hoīuꝫ. ſer. de cōuerſiōe ſcti pauli

Electio regē debentiū exēplo xpi q nō elegit germanū aliquē: ſꝫ matthiā. Sic i comitatibꝰ regendis nō dꝫ fieri electio niſi ꝓ cōi bono to tius cōitatis. ſer. de ſancto Matthia.

Epycuri felicitatē ponūt in delectationibꝰ car nis: vide diuerſitatē ſectarū. ſ. ſcti Clementis

Equꝰ in q egtauit ſctūs thomas de agno quō pꝰ mortē eiꝰ crepuit qñ por eiuſdē cōuētus in quo ſctūs thomas obijt in eodē eq egtare vo luerat. ſer. de ſancto thoma de aquino.

Etates ſeptē mūdi vł hoīs habef i ſer. de icar natione filij dei. ꝛ ſer. ſcti Joānis baptiſte.

Etatibꝰ gnqꝫ large accepꝫ placebimꝰ do. i. to to tpe vite nře. ſer. ij. de ſancto martino.

Euacuatū eſt ſcādalū crucis multipliceſ. vide infra in ſcandalo de lra S.

Euāgeliū xpi pdicādū ē i vniuerſo mūdo nul lo loco dēpto oi creature. i. oi hoī. nō aūt do ctria poetaꝝ vł gētiliū. ſ. d cōmeōratōe pauli.

Excellētie. x. repiunf in deo: ꝛ qlibꝫ illaꝝ decē hꝫ effectꝰ: ꝛ ſic decies decē faciūt cētū: qre cē ties in die ꝛ cēties i nocte flectebat ſctūs bar tholomeꝰ genua ſua deuote orando ꝛ grarū actiones faciendo. ſer. de ſctō bartholomeo.

Excellentias qttuor habuit ſancta katherina. patet ſermone eiuſdeꝫ.

Expoſitionē ſacre ſcripture triplicēꝫ. Regre in ſermone petri ad vincula.

Excellētias quinqꝫ de xpo qre ſermo. de ſan cto Joanne euāgeliſta.

Exēplo ſancti ādree nō debemus nos iplica re negocijs ſecularibus. ſer. de ſctō andrea.

Exēplū de ſctō nicolao quō tres filias militis quas ad lupanaria dare voluit redemit. qre in ſermōe de ſancto nicolao.

Expoſitio ſubtił huiꝰ auctaſ. In pncipio cre uit deꝰ celū ꝛ terrā. Gen. i. qd p celū ꝛ qd per terrā itelligif. hꝫ ſ. de ꝯceptione btē virginis.

Exēplū d qdā pſbro cui ſanctꝰ thomas cātua rienſis miſſe celebrationē ꝓhibuit: cui poſtea a btā vgine dictū fuit ꝙ ipſum celebrare per mitteret. ſer. de ſancto thoma cantuarienſi.

Exēpla pluſqꝫ vba btutes in gentibꝰ gñant vt habef ſmo. in octa. Innocentum.

Exēplū de tribꝰ ſocijs qꝝ pmꝰ elegit vitā ſoli tariā. ſecūdꝰ elegit ſuire infirmis in hoſpitali tertius elegit tractare pacē. ſer. i octa. inocētū

Exēplū de qdā pncipe latronū in qdā via ad depdandū exñs quo p qndā abbatē ꝯuerſus fuit. ſermo. cōuerſiōis ſancti pauli.

De littera F

F Abule poetarū nō debēt predicari pplo: ſꝫ euāgeliuꝫ xpi p vniuerſum mundū. ſup in euangelio de littera E.

Facies dei eſt pdicatio euāgelica q aias gra uidat. ſer. de cōceptiōe btē marie virginis.

Familiaritatē magnā ſec xps dbulās ſup ter rā pctōribꝰ ꝛ peccatricibꝰ. qre de magdalena.

Femie caſtitatē ſuare cupiētes quō ſe i ꝯuer ſationibꝰ ſuis hēbūt. ſer. ij. natiuitaſ Marie.

Feſtū ſctē agneſ qre inter feſtū ſancti ſebaſtia ni ꝛ ſcti vincentij mediat. ſer. de ſctā Agneta.

Feſta tria de ſctō petro pricipe apłoꝝ colit ec cleſia. qre hº eſt. ptꝫ ſer. ad vincula Petri.

Feſtū cōceptiōis ſctiſſime vgis marie triplici rōne colif. vt hꝫ in ſer. de ꝯceptiōe btē vginis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Feſtũ purificationis v̄ginis glorioſe: q̄ tñ purificari non indiguit. pulchre declarat̃ ſer. de purificatione beate virginis.
Fidei catholice corroboratione ꝛ eiuſdẽ defẽſionẽ: maxie fec̃ ſctã v̄go katherina. vide de ea.
Finis ſeculorum nũc eſt. patet ſermone de ſancto Joanne baptiſta.
Finiti ad infinitũ nulla eſt ꝓportio: qñō g° diuinitas ꝛ humanitas in xp̄o ſũt vnite cum infinitũ diſtant. ſer. de ſancta katherina.
Finis ꝛ principiũ vite xp̄i differunt. vt habetur ſermone de Innocentibus.
Filij deflendi vel nō deflendi qñō habet̃ in ſermone de ſanctis Innocentibus.
Fili⁹ nō portabit iniq̄tatẽ pr̄is ꝛ pr̄ nō portabit iniq̄tatẽ ꝛc. que auc̃tas habet̃ Ezech. xviij.
Expoſitio ꝛ ſiĩtudo habetur ſer. inocentum.
Firmitas ſiue ſtabilitas vite bone nullũ recuſat laborẽ nō extollit̃ in ꝓſperis nec triſtatur in aduerſis. ſer. de ſancto Martino.
Flumis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei. ꝛ q̄druplex reperit̃ flumen pctōris penitentie. ſ. olei: mellis aque: ꝛ ſanguis: quō hoc intelligit̃. Require ſermo. de ſancto Joanne baptiſta.
Fornicationẽ ſimplicẽ dicentes nō eſſe pctm̃ mortale: contra hos quere quãdam correctionem. in ſer. de ſancta agatha.
Frãciſc⁹ minor q̄nq̄ radios claritat̃ habuit in ſe: q ꝛ q̄les fuerunt illi. pꝫ ſermone de eodem.
Fructificauit maria equali vita: quadruplicit̃ patet de natiuitate eius. ſermone primo.
Fuga xp̄i virtuoſa pulcherrime deſcribit̃. ſermone Innocentum.
Fuga marie ꝛ ioſeph cũ xp̄o in egyptũ ſ trib⁹ pūctꝭ pulcherrime declarat̃. ſer. i octa. inocẽtũ
Fuga xp̄i in egyptum q̄re fuit btẽ Marie v̄gini abſcondita: ſed poti⁹ ipſi ioſeph in ſomnis fuit manifeſtata cum tamen beata virgo melior ſit ioſeph ſermo. in octaua innocentum.

g De littera G

Audẽs gaudebo i dñō ꝛc. iſtud verbũ Iſa. lxi. poſitũ ꝑ q̄ttuor clauſulas pulcherrime declarat̃ in ſer. de ſctō ioã. euan.
Gaudia huius mũdi triſtitijs ꝛ doloꝛib⁹ ſunt admixta. patet hoc ex tribus. vide in ſer. iij. natiuitatis Marie.
Gaudia pricipalia btẽ marie q̄ fuerũt. ibidem.
Genua flectebat centies in die ſancti⁹ bartholomeus: ꝛ totidem in nocte. quare. vide. ſ. centies in littera C.
Gloriã mundanã q̄rẽs ꝛ placere hoib⁹ reprobus efficit̃ coram deo. pꝫ ſer. ad vincula petri.
Gl̃iari ver⁹ xp̄ian⁹ non dꝫ niſi in cruce dñi ꝑ quã oẽs ad verã gl̃iam: ꝛ ꝑfectiſſimũ gaudiũ ſum⁹ reuocati. ſer. de inuẽtione ſancte crucis.
Grad⁹. xv. aſcendebat v̄go Maria cum preſentabatur in templũ: ꝛ quid deſignat̃ ꝑ illos pꝫ ſermone primo natiuitatis Marie.
Gradus oium ſupceleſtiũ creaturaꝝ. ſ. ſctōꝝ ꝛ angeloꝝ ſunt. x. ſer. primo de oibus ſanctis.
Gradus ſeu ſtatus aiarũ oium defunctorum triplex. ſermone oium fideliũ aiarum primo.
Gradus ſex ſanctificationis. quere. in ſermone de cõceptione beate virginis.
Gradus tres ꝓhie q̄s btũs Jeronymus ponit vi. c. ad paulinũ. Req̄re ſer. de ſctō vincẽtio.
Gradus tres ſctōꝝ de q̄bus feſta fiunt. habẽtur ſermone purificationis btẽ Marie v̄gis.
Grad⁹ q̄ttuor ſanctitat̃ in ſctō matthia apl̄o inuenti declarantur in ſermone de eodem.
Gradu triplici doctores ſacre ſcripture diſtiguũtur. vt hr̃ in ſer. de ſctō thoma de aquino.
Grad⁹ tres ſuitꝭ dei. q̄re i ſ. de ſctō greg. pp̄.
Gr̃a dei quō in hoie ſit mutabilis ꝛ nō mutabilis. habetur in ſer. de ſancto Ambroſio.

h De littera H

Ereſis orit̃ ꝛ nutrit̃ vbi euangelium xp̄i non predicatur. ſer. de commemoratione beati Pauli.
Hyſtoria ſcti Joachim ꝛ ſctẽ anne pꝫ in ſer. de ſancta anna. ꝛ in ſer. natiuitat̃ btẽ marie.
Hyſtoria ꝺ ꝯſtãtino leproſo q ex inocẽtũ pueroꝝ ſãguie baptizari iuſſus fuit. ſ. ꝺ ſctō ſilue.
Hyſtoria martyrizatiōis ſctōꝝ inocẽtum pulchre deſcribitur in ſermone innocentum.
Homo primus de gñatiōe carnali dicit̃ fuiſſe adam. ſermone vigilie natiuitatis chriſti.
Honores q̄s xp̄s btō ioãni euãgeliſte oñdit ꝛ dotauit. hñtur ſer. de ſctō Joãne euãgeliſta
Hominum ꝛ iumentorũ differentiam: quere ſermone in octa. ſancti Stephani.
Honorẽ dei in oib⁹ factis ꝛ actib⁹ nr̃is ꝓferre debemus exemplo ſancti Vincentij: vt habetur in ſermone de ſancto Vincentio.
Hoſpita xp̄i dicebat̃ ſctã martha ꝓ cũctꝭ hoibus: ꝛ hoc propter opa multa pietatis ꝛ mie ei⁹ q̄ exhibuit xp̄o. quere ſer. de ſctō martino.
Humilitas cordis v̄a ad ꝓrima bona diſpōit nihil de ſeipſo ꝓſumẽs. ſer primo de ſctō martino: ꝛ ſermone de ſancto Clemente.
Humilitas ꝛ pietas in adoleſcentia magis placet deo. ſermone. ij. de ſancto Martino.
Humilitatem duplicem. Require ſermone de ſancto Blaſio.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

De littera J

I Eiunātes hora nona comedere de
bēt q̄re hoc. q̄re ſer. de ſctō nicolao.
Jeſus eſt nomē ſuauiſſimū ꝛ mire v̄tutis qḋ
caput ſcti pauli abſciſum ter ſaltādo trib⁹ vici
b⁹ vociferādo expſſit. ſer. de cōmēoratōe pau.
Infirmitas corporis a malo retrahit ꝛ ad bo
num inducit. nota de ſancta martha.
Joānes euangeliſta cū in pectore dn̄i qeuit ꝛ
in cena recubuit coronabat corona quattuor
flores habente. vt in ſer. de eodem.
Joachim ſctūs cur nō venerat ab eccia tantū
ſicut ſctā anna. quere ſupra in lfa A.
Joānes baptiſta qnq̄ mirabilia alta ꝛ ſingu
laria habuit a deo. pꝫ ſermo. de eodem.
Judeoꝝ duas ſectas diſtinctas. ſ. ſaduceoꝝ ꝛ
phariſeorū habes ſermo. de ſctō Clemente.
Judices tp̄ales nullā excipiēt pſonā nec pa-
rentes nec frēs nec amicos: ſꝫ oib⁹ equalit̄ fa-
cient iuſticiaꝫ. vide ſer. ad vincula petri.
Jugum dn̄i ab adoleſcentia portādū eſt. req
re hoc in ſermo. ſancti laurentij.
Jurans falſe vel ſine neceſſitate deo blaſphe
mat in octa. ſancti dn̄ici. ſer. i.
Jctu triplici pn̄s mūdus bellās m̄ltos neſci
entes ſe defendē occidit. ſer. de ſctō anthonio
Jgnorātes aūt in aliq̄ deuiātes inſtructionē
ab exptiorib⁹ petē nō formidēt de q̄ hēt ſubtil
inſtructio ꝛ correctio. in ſer. de ſctō tho. aplo.
Jntentio oium noſtrorum bonorū operū dꝫ
ad deum dirigi. ſer. de ſancto Nicolao.
Jnimicorū vindictā exēplo. b. agathe porta
re ꝛ ſufficere nō debem⁹. ſer. de ſctā agatha.
Jnſtructio parētum pueros habentium quō
exemplo parētum ſcti matthie ſuos natos di
rigere debent. ſermo. de ſancto Matthia.
Jnimici p̄ncipales xp̄ianorū ꝛ maxime cleri
corū qui ſunt. Require ſer. de ſctō Matthia.

De littera K

k Atherina virgo btā in trib⁹ ſtrictis
ꝛ arduis diſputationib⁹ victoriam
obtinuit ſermone de ſancta Katherina.
Katherina ſctā quattuor excellentias hūit. ſ.
nobilitatē generis: pulchritudinē corpis: po
tentiā in diuitijs: ꝛ ſapiam intellect⁹ pꝫ ibidē.
Katherina ab heremita ↄuertit: xp̄o p annu-
luꝫ deſpōſat: qnq̄ doctrinas in viſione vt ſpō
ſo ſuo placeret a maria recepit qnq̄ginta re-
thoꝝ argumēta ſubtilia ſupauit martyrij pal
mā p capit̄ truncationē ꝓmeruit: ꝛ in mōte ſy
nai manib⁹ āgelicis ꝺportata ſepl̄chꝝ recepit ꝺ
q̄ oleū m̄lt̄ medicamēt̄ īceſſant fluit: pꝫ ibidē

De littera L

l Abores principis aploꝝ. vide de
predicatione in littera P.
Laudis ſpēs pꝫ in ſermo. de ſancta agnete.
Laudare deū tenemur quō ꝛ q̄liter. Ibidēꝫ
Legenda ſcti andree perpulchre ꝛ intricate
declarat ſermo. de ſancto andrea.
Legenda ꝛ vita ſcti nicolai ꝑpulchre declara
tur ſer. de ſancto nicolao.
Legenda ſancti ſtephani perpulchre cū alijs
intricatis habet ſer. de ſancto ſtephano.
Legenda ꝛ vita ſancti ſilueſtri pulchre deſcri
bitur ſermone de eodem.
Leges generales hoium tres ſunt. ſ. paganī-
ca moſayca: ꝛ euāgelica. ſer. de ſctō Marco.
Legenda ſancti marci. vide in ſer. de eodē: ſꝫ
perfecti⁹ ꝛ plenius de eo ꝛ alijs ſanctis repe-
ries in nouo paſſionali ſanctorum.
Leonides mgr̄ ꝛ informator alexādri magni
ab alexandro interficit: qua de cā vide in ſer.
de ſancto Laurentio.
Leticia ꝛ gaudiuꝫ mundanū pꝫ. ſ. in lfa S.
Lex moyſi quondā bona: quare nūc reproba
tur. pꝫ hoc in ſer. de ſancto Marco.
Libri ſacre ſcripture dicunt libri vite. libri ve
ro poetaꝝ ꝛ rethorum gentiliū dicuntur libri
mortis ſer. de commemoratione ſancti pauli.
Lignum ſctē crucis vnde traxit originē. q̄re
ſupra de cruce in littera. C.
Locus corpis defuncti q̄druplex repit: ꝛ qs
locus eſt nobilior. pꝫ ſer. ij. animarum.
Loc⁹ aiarū defunctorū q̄druplex ē. pꝫ ibidē.
Lucia v̄go ſctā mrēꝫ ſuā ad dinos recurrere
volentē ad deū fugere cōpulit: ꝛ ab ipo de flu
xu ſanguis ſanitatē recepit. ſer. de ſctā luciā.
Lucifer quō per ſupbiā cū oib⁹ ſibi adheren-
tib⁹ detruſus ſit. ſer. de ↄceptōe. b. ma. virgis.
Lucis quattuor cōditiones quas etiā habuit
beata Lucia. ht̄ in ſer. de ſancta Lucia.
Lumen in die purificationis tria que in xp̄o
ſunt ſignificat. ſer. purificationis btē virgis.
Lucerne pſone deuote ꝛ contēplatiue dicun
tur. vt in ſer. de ſancto Benedicto.
Lucernas ſeptē xp̄us in hoc mundo fecit qn̄
ab eo ſeparari voluit. que habentur ibidem.

De littera M

m Acule ſeptē repiunt qb⁹ totus mū
dus infect⁹ eſt. ſer. de ſctō Georgio.
Maculis duabus naſcit quilibet infans dem
ptis paucis. ſer. Innocentum.

Maledicere creaturis dei eſt quodāmō deū blaſphemare.ſer.de ſctō Joāne euāgeliſta.
Man⁹ paupeꝛ dicūt mēſa cāpſoꝝ:qꝛ theſaurus paupib⁹ hic diſtribut⁹ i alio mūdo nō diminut⁹:ſ; cū mag⁰ lucro repiet ſer.ð ſctō lau.
Martin⁹ apparuit poſt obitū ſctō ambroſio in mediolano.⁊ ſctō ſeuerino in colonia.ſermone ſecundo de ſancto Martino.
Mrionū tres gradus q̄re in ſer.de ſctā lucia.
Maria virgo ſacratiſſima expectabat videre quattuoꝛ de filio ſuo dilectiſſimo que declarantur in ſer.vigilie natiuitatis chꝛiſti.
Matres ⁊ patres ſctōꝝ in quo ꝯ deū peccauerunt ꝙ deꝰ talem ſtragē ⁊ plagā cōtra eos ſ.occiſionem filioꝝ pmiſit.ſermo.Innocētū.
Martha dicebat hoſpita xpi.vide de h i.H.
Mrionium ſcðm quō ſeruabit inter vir ⁊ vxorē.vide in ſer.ſctē anne ⁊ natiuitatis Marie.
Mendacium nō eſt iuuentu; in oꝛe eoꝝ quibus merito aſcribit. vide in ſer. Innocentu;.
Merces ſctōꝝ quō copioſa erit i cel:cū tū ſit ſolūvnū celū ſctōꝝ.ſ.ēpireū.ſ.iij.de oib⁹ ſctis.
Michael quare in feſtiuitate oiu; bonoꝝ angeloꝝ noialiter exprimit cum tū mille milia ſunt in celo eo maioꝛes.ſer.de eodem.
Militē q̄ttuoꝛ trahūt ad ſupbiā.ſ.nobilitas generis:pulchꝛitudo coꝛpis:dñium de hoib⁹ ⁊ victoꝛia de inimicis.ſer.de ſctō Geoꝛgio.
Miraculum de hoꝛrendo iudicio. ſermo.de coꝛona ſpinea.
Miraculum quō ad p̄ces ſcti Blaſij quidā puer ex ſpina piſcis in gutture ſuffocatus reuixit ſermone de ſancto blaſio.
Miraculum quō ſctūs ſebaſtianus duos romanos a fide declinare volentes cōfoꝛtauit. ſermo.de ſancto ſebaſtiano.
Miraculum quō auicula a nido capta auxilium a beato thoma cantuarienſi petijt.ſer.ð ſancto thoma cantuarienſi.
Miraculum quō.b.thomas cantuarieñ.cece mulieris viſum recuperauit.ſer.de eodem.
Miraculum quō demones in q̄dam ciuitate coꝛda hoiu; ad diſcoꝛdia; allicieb āt q̄s vidit ſctūs frācıſcus.ſer.in octa. ſcti Joānis euāg.
Miraculum de quodā dño qui audita fama ſcti ſebaſtiani ipm ad ſe vocabat vt ipm languoꝛibus redimeret cui ſctūs ſebaſtianus negauit.ſer.de ſancto Sebaſtiano.
Miſericoꝛdia dei erga pauperes dꝫ manus quō hoc itelligit.ſer.ij.de ſctā Margaretha.
Mia li bali pmeret ſalariū gr̄e celeſtiſ.ſ.luc.
Mia non pōt reperiri in deo ſine iuſticia:nec iuſticia ſine mia.ſer. de ſancta Katherina.

Miſſam p̄rimas quos poſt xp̄m celebrauit patet ſer.Philippi ⁊ Jacobi.
Myſterioꝝ xpi lucida declaratio.pꝫ ſer.ſctē katherine.ſcti marci.⁊ ſcti petri martyris.
Modus dādi elymā hētur ſer.de ſcō ſiluestro
Modum quem ſeruat deus in ſua p̄uidētia. Require de ſancta Lucia.
Moꝛs innocentū in vno pācto ſubtiliter notatur.ſer.Innocentum.
Moꝛtalia petā oia ad ſepte; petā capitalia reducuntur.ſer.in octa.ſancti ſtephani.
Modi ſeptem qbus petōꝛ moꝛe ſcti pauli ad xp̄m conuerti debet.ſer.cōuerſionis pauli.
Monumentū hoīs q̄druplex eſt.ſer.ij.aiaꝝ.
Monumentū aiaꝝ quadruplex eſt.Ibidem.
Moꝛtis piculū qntuplex ſuſtinuit xp̄s in mūdo hoc:ſ; ſolū in vltimo.ſ. crucifixionis voluit moꝛtē guſtare.ſer.exaltationis ſctē crucis.

De littera N

n Aſcit puer ql; xp̄o ⁊ btā virgine dēptis cū duab⁹ macul.ſer.Innocētū
Natiuitates ſctōꝝ toti⁹ noui teſta.nō colunt vel feſtiuāt niſi triū.ſ.xpi:marie:⁊.b.Joānis bap. ⁊ quare fit de illis.pꝫ ſer. Joānis baptiſte.
Nomē ieſus maxime btutis eſt.vt.ſ.in lra.J
De hoc noīe ieſus iocūdas inuenies ꝯtēplationes.ſer.de cōmemoratione ſancti pauli.
Noiat ſctūs petr⁹ diuerſis noib⁹.ſ.petri.⁊ pa.
Nūer⁹ electoꝝ pauc⁹ ē tū innūerabit quō itel.

De littera O

o Fficia tria exercuit matthe⁹ mala ⁊ piculoſa. pꝫ ſer. de ſctō Mattheo.
Officium oibus creaturis coꝛpoꝛalibus cōe quid eſt illud.ſer.de ſctō Dñico.
Opari⁹ dign⁹ eſt mercede ſua.ſer.ſcti.Luce.
Opa pietatis ⁊ mie tranſcendunt alia opera bona patet de ſancta Martha.
Opiniones quattuoꝛ falſas ſctūs paulus ante conuerſionem habuit:vt habetur in ſermone de conuerſione ſancti pauli.
Opera ſex in qb⁹ ſi quis ſe exercitauerit deo placebit.ſer.de ſancto Nicolao.
Originale pctī quid ſit:⁊ quedā ſubtilis declaratio ad intelligendu; pctī oꝛiginale.habetur ſer.ſanctoꝛum Innocentum.
Orabat cēties flexis genibus in die ⁊ totidē in nocte.vide ſupꝛa de centies in lra.C.
Orationes ⁊ obſecratōes quō fiēt ⁊ qñ exaudiunt.ſer.de ſctō petro ad vincula.
Orare tenemur pro plato ⁊ dño terre:qꝛ capita ſunt totius cōitatis.patet ibidem.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

Ordines angelorū qui ⁊ quot ſunt patet in ſer. oium ſanctoꝝ primo ⁊ tertio.
Ordines ſiue ſtatus omnium ſupercelestiū creaturaꝝ patent ſer. i. oium ſctoꝝ.
Ordines angelorum ⁊ eorū noīa quere ſer. de conceptione beate Marie virginis.
Ornamēta corpis quiſq̈ ſpūaliū ⁊ deuotorū recuſare tenet: quere ſer. de ſctō Auguſtino.
Quis cōditiōes ⁊ ꝓprietates: ſer. de corp. ſpi.

De littera P

p Aradiſi gloriā meremur ſingulariter quattuor virtutibus que patent ſermone ſancti Luce euangeliſte.
Pariendi tps eliſabeth quid nobis deſignat vide in ſermone ſcti Joannis baptiſte.
Parturire quid ſit ⁊ quō glibet a malo declinans ⁊ bono inherere volens parturire dꝫ ſer. de cōceptione beatiſſime virginis marie.
Paſſio ⁊ vita ſctā quam habuit. b. Thomas apls ſubtiliter accuſat. ſermone de eodem.
Patia martyrialis cōſiſtit in tormentorū ſuſceptione. ſer. de ſancto Laurentio.
Patres ſcti aū xpi natiuitatem ſanctiſſimam ardēter deſiderauerunt quot modis ⁊ qui habentur ſer. vigilie natiuitatis xpi.
Pauli labor ⁊ pdicatio pcellebat oiū aplorū pdicationē. ſer. de cōmemoratiōe. b. pauli.
Peccatum qđ per pniam ſtatim non diluit: mox ſuo pondere ad aliud trahit.
Pctōres vocat xpus ⁊ non iuſtos: quō hoc intelligit pꝫ ſer. de ſancto Mattheo.
Perfectiōes ⁊ excellētias tres in vita ſcti ſebaſtiani reptas. regre i ſer. de ſctō ſebaſtiano.
Perſone multe ſunt caſte ſine vginitate. ſermone de ſancta Agnete.
Perſonas bonas ⁊ deuotas tres diſputationes vincere opꝫ vt hētur ſer. de ſctā Agatha.
Perſonaꝝ quattuor cōditiones quib' ſubuenire eſt magna mia. ſer. de ſctō Gregorio.
Perditionē aīe vide ſupra de aīa in lra. A.
Peripatheticorū ſecta ponit felicitatem humanā in veritate intellectuali. vide etiā illarum ſectarum in ſer. ſancti clementis.
Petr' ⁊ paulus apli cōpant ad inuicē in dignitate trib' modis. ſer. de cōmemo. ſcti pau.
Pietas opis ornatū ⁊ delicias ꝓprij corporis abijcit: ⁊ penurias alioꝝ compatiēdo ſubleuat ſermone primo ſancti martini.
Placebimus deo qnq; tpibus ſiue etatibus vite noſtre. vide lra Tempoꝛib' in littera. T.
Placere volens hominib' diſplicet deo. ſer. beati petri ad vincula.
Potentiam diuitiarum an poſſumus dimittere. quere de ſancta Lucia.
Prelatio niſi iuuet a xpo on' hꝫ importabile ſermo. beati Ambroſij.
Preſentiā dei cognouit ioānes baptiſta in vtero exnš: qꝛ vſus liberij ſm quoſdam in eo fuit acceleratus. ſer. i. ioānis baptiſte.
Predicatio ſcti ambroſij in duobus principaliter conſiſtebat: vt pꝫ in ſer. de eodem.
Pnš vita quo ad corpus ⁊ quo ad aiā cam pus plij dꝫ vt declarat i ſer. de ſctō anthonio.
Predicator imbri aſſilat. ſer. de ſctō vincētio.
Pntari in templū xpus ſp bndictus ꝓpter qttuor voluit. ſer. de purificatione btē vginis
Principiū ⁊ cā bonorū nedū deus: ſed etiā malorum de' eſt. ſer. de ſctō ſebaſtiano.
Prolem in mrimonio ſuſcitare cupientes q̄lem medicinā adhibebunt. pꝫ ſer. de ſctā Anna ⁊ ſer. natiuitatis marie primo.
Promiſſio maxia ⁊ mirabil quā xps ſp bndictus ſuis diſcipulis aliiſq; martyribus ⁊ ſctis tribuit que fuerit. qre ſer. de ſctō ſtephano.
Prodigium quid ſit hꝫ ſer. de ſctā agnete.
Proximalis mia duplex ē. ſ. corpalis ⁊ ſpūal. pria nutrit corp'. ſ. reficiēdo: colligēdo veſtiendo: ſcda nutrit aiā ꝯfortādo in fide ⁊ in bonis opib' a malo retrahēdo. ſer. de ſcō lau.
Prudētias ſiue ſapias quinq; ſctūs vincentius in hoc mūdo habuit. ſer. de ſctō vincētio.
Purificatio marie celebrat: cū tñ ipſa purificari nō indiguit. ſer. de purificatione.
Pulchritudo marie virginis in trib' declaratur: qꝛ in trib' pulchritudinē hūit. ſer. in die purificationis beate marie virginis.
Purgationis feſtū vt hēant mulieres p' ptū qre ds hāc legē iſtituit. Et q̄ differenẽ ⁊ multis modis mulieres que cōceperūt ⁊ pepererunt peccauerūt. ſer. purificatōis marie vgis
Pueri de ſocietatib' malorum ſubtrahendi ſunt ne ex conſuetudine ſequant veſtigia peruerſorum. ſer. de ſancto Laurentio.
Pueri q̄liter a parētib' erudiūt dicēdo Pr nr Aue maria Credo. ſer. ij. de ſctō martino.

De littera Q

q Uare dꝫ de ſctis innocētibus. Rachel plorauit filios ſuos: cū tñ ipſi filij rachel non fuerunt. ſer. innocentū.
Quare ſctūs ambroſius epatū recuſauit: cū ſciret ſe mlta bōa poſſe facē. ſer. de ſctō amb.
Quaternio quis dꝫ. ſer. Petri ad vincula.
Queſtio quare ioachim vir iuſtus nō colitur ſicut vxor eius ſctā anna. ſer. ſctē Anne.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

Queſtio inter theologos quō pōt v̄bum xp̄i
verificari cū dicit pauci ſunt electi. cū tn̄ ioā-
nes euāgeliſta vidit turbā electoꝝ tā magnā
ꝙ nemo eā dinumerare poterat: pꝫ iſtud liq-
de ſer. ij. ⁊. iij. de oībus ſctis.
Queritur quare merces ſctōꝝ dr̄ copioſa in
celis: cum tn̄ vnicū ſit celuꝫ. ſ. empireū locus
ſanctoꝝ Solutio habet̄ ſer. iij. de oībus ſctis.
Queſtio eſt q̄lr̄ btā v̄go an̄ creationē abyſſi
ꝯcepta ab et̄no fuit: cū tn̄ pr̄ ei⁹ ⁊ mr̄ ei⁹ vene-
rabiles parentes nō erāt an̄ creationē abyſſi
ſubtiliter declarat̄. ſer. de ꝯceptōe. b. m. v̄gis.
Queſtio quare xp̄s in egypto ſeptem annis
morari voluit. ſer. in octa. innocentum.
Queſtio eſt profunda quare fili⁹ qui ideꝫ eſt
ſubſtantialiter cum pr̄e ⁊ ſpūſctō humanita-
tem aſſumpſit ⁊c̄. declarat̄ ſubtili exemplo in
ſermone de incarnatione filij dei.
Quis reuelauit nob̄ oīa ⁊ ordinationes ordi
nuꝫ btōꝝ: hoc hr̄ ſer. de ꝯceptione. b. v̄ginis.
Quinq̨ lumina. b. Ambroſius hūit in q̄bus
declaratio ſue ſctē vite cōſiſtit. ſer. de eodem.
Quinq̨ ſunt qui faciunt homineꝫ valde per-
fectum. ſer. primo ſancti martini.
Quinquaginta rectores huius mundi ſapiē
tiſſimi per vnā puellam ſpū veritatis plenam
ſunt ſuperati: ſermone de ſancta Katherina.
Quintuplr̄ arguit imꝑator Katherine v̄gini
ꝑ q̄ntuplicē locū ſeu modū arguēdi: pꝫ ibidē
Quō ad p̄ces ſctē agnet̄ q̄dā infidelis reſur-
rexit ⁊ poſtea fidē ſuſcepit. ſer. de ſctā agnete
Quō differēter feſtū fiat in die purificationis
marie de xp̄o btā virgine ⁊ Symeone hr̄ ſer-
mone purificationis beate virginis marie.

De littera R

r Adio q̄ntuplici illuminat⁹ fuit. b.
Franciſcus: ſermone de eodem.
Rōnes decem antiq̄s quare d̄s ꝓpoſuit cre-
are beatiſſimā virginem mariam: habent̄ ſer.
de conceptione. b. virginis marie.
Ratio quare xp̄us ſaluator nr̄ deo prī in om
nibus obedire voluit hr̄ ſermo. innocentum.
Rōnes morꝭ innocētū q̄re ſer. de inocētib⁹.
Radios v̄tutum ſeptē. b. bn̄dict⁹ habuit qui
bus hūc mūdū illuſtrauit: ſer. d̄ ſctō bn̄dicto.
Regulas quot quales ⁊ quare inſtituit fran
ciſcus: ſermone de eodem.
Regulas phoꝝ perfecte nouit ſancta Kathe
rina. pꝫ ſermone de eadem.
Reuerentie q̄nq̨ que fiunt aīe bone a corꝑe
recedenti: ſer. vigilie natiuitatis xp̄i.
Religioſus factus ep̄s an adhuc teneat̄ ſer-
uare ſuas cerimonias ſicut ante. ſer. de ſancto
thoma cantuarienſi.
Redimi xp̄us noluit quinq̨ ſiclis in templo
cum tn̄ ſit mundi redemptor: ſermo. de puri-
ficatione virginis marie.
Regula quam deus ab initio mundi in miſ
ſione alicuius ſcti obſeruauit: declarat̄ triplr̄
ſ. per tres leges a deo datas: vt hr̄ i ſer. de ſan
cto thoma de aquino.
Rethores eloquētiſſimos hui⁹ mundi diſpu
tando deuicit virgo tenera ſctā katherina. pꝫ
in ſermone de ſancta katherina.
Romanus q̄dam ſanctus in martyrio beati
laurentij primo fuit conuerſus ⁊ ab eodē ba
ptiꝫatus. ſer. de ſancto laurentio.
Rub⁹ ardēs quē vidit moyſes. de quo h̄etur
Exo. iij. de beatiſſima virgine expōitur: vt hr̄
ſer. de conceptione beate virginis.

De littera S

ſ Abbatum ſiue diem feſtū ſolēniza-
re tenemur. vide exēpla quō xp̄s ⁊
beata maria feſtinabāt in die dn̄ica ⁊ qua de
cauſa. ſer. i. in octa. ſancti dn̄ici.
Sacerdos neceſſario tria habebit. ſ. clarā ſci-
entiam: ſanctam vitam: bonam famam. patet
ſermone de ſancto marco.
Sal tres bonas ꝯditiones hꝫ: emūdat de in-
fectione: preſeruat de corruptione: ⁊ delectat
in refectione. quō iſte conditiones cōueniunt
verbi dei p̄dicatoribus. pꝫ ſer. de ſctō dn̄ico.
Salariū glorie celeſtis acquirit̄ ſingulariter
quattuor virtutibus. ſer. de ſancto luca.
Sanctificat deus hominem quintuplicit̄. ſer.
de ſancto ioanne baptiſta.
Sanctitatis tota perfectio conſiſtit in q̄nq̨
virtutibus. ſer. de ſancta margareta.
Sanctificata ſunt differenter beata virgo ele
cta dei mater: btūs ioannes: Jeremias: maria
magdalena: ſanct⁹ paulus: homo mox bapti
ꝫatus: latro: hec omnia per pulchre in ſer. de
conceptione beate virginis marie.
Sacrificioꝝ tres ſpēs: ⁊ pro quolibet eorum
fiebat ſermo. in octa. ſcti Joānis euangeliſte.
Sanctus anthoni⁹ tres victorias in hoc mū
do habuit: vt hr̄ ſer. de eodem.
Sanctitateꝫ hēre volens que ⁊ quot ſeruare
debet hr̄ ſer. de ſancto ſebaſtiano.
Sapientie a ſcia pulchram inuenies differen
tiam in ſer. de ſancto vincentio.
Sanctitatem ſctūs matthias magnā habuit
ex ieiunio ⁊c̄. manet in ſermone de eodem.
Sapientia cū p̄ctō ſtare nō pōt: ſic nec albū ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

nigrum:ſer. de ſancto Thoma de aquino.
Sapia diuinalis in homine quale exercitiū ⁊ gubernationem hēt: ſmo. ſancti Luce.
Sapientia diuina dicit corona triplici ratiōe pꝫ ſermone de corona ſpinea.
Scandaluꝫ qd eſt ⁊ quotuplex eſt: quotupliciter euacuatum eſt ſcandalum crucis: pꝫ ſermone. iij. de inuentione ſancte crucis.
Scientia huius mundi ſtulticia corā deo. ſer. de ſancta Katherina.
Schole vel ſtudia quinqꝫ quondam vigebāt in roma ſcilicet tres phoꝝ: ⁊ due theologorū ſermone ſancti Clementis.
Seculuꝫ duplex repit ſer. ij. natiuitat marie.
Senibus neceſſarium eſt habere virtuteꝫ patientie: ſermone ſecundo ſancti martini.
Sepulture tres inueniunt de ſctō ioāne bap.
Sepulchrum hoium q̄druplex eſt quō hoies ꝓſcia fetidi dicunt ſepulchra: ſmo. ij. aiarum.
Signo crucis qlibet xpianꝰ ſepe ſeipm ⁊ pueros dꝫ munire: ſer. de cōmemoratiōe ſcti pau.
Synagoga qd ſit: ⁊ q̄re doctores ſynagoge plus inſurrexerūt ꝯ ſctm̄ ſtephanū q̄ ꝯ diſcipulos xpi qui ꝓ tūc ēt hieroſolymis fuerunt. Rō huiꝰ habetur in ſer. de ſancto ſtephano.
Si volumus ſaluari qnqꝫ ſiclis exemplo xpi nos redimi oꝫ ſer. de purificatione. b. v̄ginis.
Symō ⁊ Judas plus ceteris aplis fuert xpo ſiles. ſ. corpe martyriali: aīa rōnali: ope virtuali: cōuerſatione ſpūali: ꝓdicatione euāgelicali: ⁊ paſſione martyriali. ſermone eorundem.
Societas mala plurimos ad caſum trahit et ad inferni baratra ducit. ſer. ad vincula petri.
Solēnizatur ter in āno feſtū ioānis baptiſte. pp tres excellētias bone vite ſue. ſ. de eodeꝫ.
Soror ſcti thome de aqno in purgatorio pp exceſſus nimios veſtiū detenta: quō ꝓcibꝰ ſcti thome fuit liberata. ſ. de ſctō thoma de aqno
Spōſa xpi dr ſctā Katherina per excellentiā pre ceteris v̄ginibus: ſer. de ſctā Katherina.
Sponſuꝫ quē aliqua puella vel matrona matrimonio ſumpſit an ipm derelinquere poterit vel econuerſo. ſermone de ſancta lucia.
Steriles qbus modis ꝓcurabūt ſuſcitare prolem. vide ſer. ſctē Anne ⁊ natiuitat marie pº.
Stoyci ponebāt felicitatē humanā in hōeſtate v̄tut: epycuri in delectatione carnis. Peripathetici in v̄itate itellectuali. ſer. ſcti clemēt.
Studiū in quo ſtuduit paulus aplꝰ quale fuit vide in ſermone de cōmemoratione eius.
Suffragia ⁊ orōnes quibꝰ defunctis ꝓſunt: ⁊ quibus non. ſermone primo animaruꝫ.
Superbia q̄ magnum pctm̄ ſit: quere ſermone de conceptione beate marie virginis.

De littera T

Taciturnitatis plaga percuſſus fuit zacharias pr ioānis baptiſte: quere hoc infra de zacharia in littera Z.
Temporibus qnqꝫ placebimꝰ deo. i. oibꝰ etatibus vite noſtre: ſer. ij. de ſancto martino.
Temptationes quas habuit ſctūs Anthoniꝰ in hoc mundo: quere in ſermone de eodem.
Tēptationibꝰ dyaboli reſiſtēs coronari ꝓmeret in celeſti padiſo ſer. infra oct. ſcti Dñici.
Timor dei in oibꝰ agēdis ꝓponēdꝰ ē: qꝛ ſpūalium graꝝ fons eſt redūdās. ſer. de ſctō marco.
Timores quos habuit beata v̄go ⁊ Joſeph qn̄ xpm ducere ad egyptum debebant. Require in ſer. in octa. innocentum.
Thomas hoc nomen tribꝰ ſctis cōe eſt ſic nominatis. Et quō diuerſis anni tpibus talium ſanctorum feſta celebrantur: habetur ſer. de ſancto Thoma cantuarienſi.
Thomas ſctūs cantuarienſis quinqꝫ conditionibus ⁊ obſeruātijs deo ſedule miniſtrauit vt habetur in ſer. de eodem.
Tormenta octo que ſctūs Vincētius perpeſſus eſt: habent ſermone de ſancto Vincētio.
Tormēta que paſſus eſt ſctūs blaſius pro xpi nomine: habent ſermone de ſancto blaſio.
Thome ſancti de aqno excellentias ſupra alios doctores: quere in ſermone de eodem.
Tormēto triplici martyrizatus fuit ſctūs bartholomeꝰ ⁊ qlibet martyr dici ꝓmeruit: eodē.
Tormentis decē martyrizatꝰ fuit ſctūs Laurentius: patent ſermone de eodem.
Tranſitus quinqꝫ quos iuerūt vel trāſiuerūt ſancti ⁊ electi: habent ſmo. de ſctō Gregorio.
Tres plagas ⁊ penas deꝰ mittit ꝯ illos qui ꝯ deum hominibus placent: ſmo. innocentuꝫ.
Tres ꝯditiones ꝑſonarū ſunt q̄ nō attēdiāt ꝺ quibuſdaꝫ negocijs: ſer. purificatiōis. b. v̄gis.
Tres ſilitudines iter deū ⁊ hoiem. Et de q̄ ſilitudine thēa itelligat: de q̄ eſt ſ. de ſctā agata.
Tria alta ⁊ tranſcendētia de incarnatione filij dei declarant ſer. de incarnatione filij dei.
Tria didicit Amb. ab Auguſtino multū ꝓficua. Require in ſermo. de ſctō Auguſtino.
Tribunus quis dr: ſer. i. ſancti Martini.
Turbam magnam ſctōꝝ vidit ioānes euangeliſta quam nemo dinumerare poterat: quō intelligitur hoc: cum pauci ſunt electi. ſermone ſecundo de omnibus ſanctis.

De littera V

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

v Eſtitus fuit ſanctus Joannes codẽ
panno cum xpo: vt habetur ſmone
de ſancto Joanne.
Veſte duplici nos induere debemus exẽplo
ſancte agnete: vt hſ ſmone de ſctá Agneta.
Vigilant qdã ex q̃ttuoꝛ rõnib⁹. ſ. vel ꝓ lucro
tpali: vel pp piculũ vel afflictionẽ corpis: vel
pp vocez alicui⁹. ſer. in oct. ſcti dñici. ſ. tu bo.
Vinculatur peccatoꝛ carcere iniqtatis tene-
broſo duabus cathenis de difficili ſolubilib⁹
ſermone petri ad vincula.
Vincenti quinq̧ bella huius mundi corona
paradiſi dabiſ. ſer. de ſctõ petro mediolanẽſi.
Virtutes ſex que de ſctõ andrea foꝛefacte. ha
bentur in ſermone de ſancto andrea.
Virtutes ſex quas btũs tho. apſs habuit de-
claranſ in ſermone de ſctõ andrea apoſtolo.
Virtutes ſeptẽ. b. Joannes euangeliſta hñit
vt hſ in ſer. in. vig̃. ſcti Joannis euangeliſte.
Quibus ſuatis a nobis a deo diligimur.
Virtutes q̃s dñt hr̃e hoies q̃ non hñt ꝓpꝛijs
manibus laboꝛare. ſer. de ſancto Sebaſtiano
Virtutes quiq̧ in themate declaranſ ꝛ in. b.
blaſio repte: de quib⁹ eſt. ſer. de ſancto blaſio.
Virtutes h⁹ nois ieſus vide. ſ. de noie i lſa. N
Virtutes nobis infuſe a deo dicũſ lucerne ar
dẽtes: quõ hoc exponiſ ſer. de ſctõ bartholo.
Virginitatẽ ſeruare volentẽ que ꝛ quot ne-
ceſſario reſpiciet: ſer. ij. natiuitatis marie.
Vita triplex reperiſ. ſ. nature: gr̃e: ꝛ gloꝛie. ꝛ
q̃re pꝛima dſ bona: ſecũda melioꝛ: tertia opti
ma. ſer. de aſſumptione beate Marie v̓ginis.
Vite ſtabilitas ſuoꝝ dei nõ deficiet vel agi-
tabiſ vſq̧ ad moꝛtẽ. ſer. ſctẽ Margarethe.
Vitas ſiue legendas ſctoꝝ perfecti⁹ quere in
paſſionali nouo de q̃plurimis ſanctis.
Ubi ſit. b. Joannes euangeliſta: qꝛ aliq dicũt
eũ eẽ i paradiſo terreſtri. Aliqui vero dicunt
ipſuz eſſe aſſumptum cum coꝛpoꝛe ꝛ anima.
Quid tñ dicendum ꝛ tenendum ſit habetur
ſermone de ſctõ Joanne euangeliſta.
Uniuerſitas ſiue latitudo creaturaꝝ abyſſus
diciſ: vt hſ ſer. de cõceptione virginis marie.
Unum eſt neceſſariũ nobis q̃uis erga pluri
ma turbamur ſer. ſctẽ margarethe ꝛ aſſumpti
onis marie: ꝛ ſer. de maria magdalena.
Vocare venit pctõꝛes ꝛ nõ iuſtos quõ intel-
ligitur. Require ſupꝛa in littera P.
Votuz religionis vel melioꝛis ſtatus dicitur
q̃nq̧ inſufficiens ꝛ ſtultuz ex tribus. ſermone
pꝛimo natiuitatis beate marie.
Uſura committitur in multiplici ſtatu homi
num diuerſis negocijs ꝛ officijs ſe queſtuan-
tibus. ſermone de ſancto Mattheo.
Utilitates ſeptem conferuntur nobis ab an-
gelis: ſermone de ſancto michaele.

De littera X

x Pũs anteq̃ naſcereſ nouẽ menſi-
bus in vtero virgineo ſtare voluit
quare hoc q̃re ſermone vigilie natiuitaſ xpi.
Xps ſaluatoꝛ nſ eodẽ die quo adam de terra
foꝛmauit ꝯcipi voluit. ſer. vigilie natiuitaſ xpi
Xpus in hũc mundum venit vt aperiret tres
poꝛtas paradiſi. ſermone de innocentibus.
Xpus ſolus moꝛi voluit ꝛ non in ſocietate ali
quarum ſctãrũ pſonaꝝ. ſer. de innocentibus.
Xpus cognomen eſt. ieſus ꝓpꝛiuz nomen eſt
ſaluatoꝛis. ſer. de cõmemoꝛatione ſcti pauli.
Xpiani quale gaudiũ ꝛ quales ſcholas in pꝛi
mitiua eccleſia ſeruabant. ſer. ſcti clementis.
Xpus quõ fuit pꝛincipium ꝛ pꝛincipiatum: fa
ctoꝛ ꝛ factus: finitus ꝛ infinitus: cauſa ꝛ cau-
ſatus. patet ſer. ſancte Katherine.

De littera Y

y Ydoloꝛum adoꝛatio maxime ꝛ luci
diſſime repꝛobata fuit. vide ſermo-
ne de ſancta Katherina.
Ydola dabãt reſponſa paganis. ſermone pꝛi-
mo ſancti martini.
Ymago ꝓpꝛia filij dei que eſt: ꝛ quõ in ea tãq̧
in ſpeculo transfoꝛmemur de imperfecto ad
perfectum. ſermone ibidem.
Ymaginem dei quiſq̧ hominũ tenet in ſe. ſer
mone pꝛimo animarum.
Ymagines quare venerantur a xpianis: ꝛ nõ
adoꝛantur: ſicut ydola infidelium. ſermone
ſancte Katherine.

De littera Z

z Zacharias diu ſtans in matrimonio
cũ vxoꝛe ſua eliſabeth ſine ꝓle tem
plum intrauit oꝛans deũ vt meſſiam veꝝ mit
teret: de ꝓpꝛio fructu deſperãs qꝛ ſterilis erat
cum coniuge ſua. Statim per angelum cõſo
latus eſt vt Eliſabeth conciperet. ſermone de
ſancto Joanne baptiſta.
Zacharias qꝛ icredulus extiterat plaga taci-
turnitaſ ꝑcuſſus fuit qd ħ deſig̃t: vide ibidez.
Zacharias interpꝛetatur memoꝛans deum ꝛ
quare ioannes nõ vocabatur nomine patris
ſcilicet zachariae: patet ibidem.

¶ Explicit tabula ſermonum ſancti Vincen
tij oꝛdinis pꝛedicatoꝛum de ſanctis.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

Tabula omnium ſermonuꝫ de ſanctis ſancti Vincentij ordinis predicatoꝝ: indicãs quota charta cuiuſlibet ſermonis principium in ea parte requiri debeat: feliciter incipit.

¶De ſancto Andrea	Sermo vnicus	Diues in omnes	car.	i.
¶De ſancto Nicolao	Sermo vnicus	In diebus ſuis placuit	car.	ij.
¶De cõcep.virgi.marie	Sermo vnicus	Nondum erant abyſſi	car.	iiij.
¶De ſancta Lucia	Sermo vnicus	Propoſui pro luce	car.	vi.
¶De ſctõ Thoma apl'o	Sermo vnicus	Thomas vnus ex duodecim	car.	viij.
¶In vigilia natiuitatꝭ xp̄i	Sermo vnicus	Expectabo deum	car.	ix.
¶De ſctõ Stephão ꝓtho.	Sermo vnicus	Diſputantes cum ſtephano	car.	xi.
¶De ſctõ Joanne euãge.	Sermo vnicus	Erat vir magnus	car.	xij.
¶De innocentibus	Sermo vnicus	Pueros percuſſerunt	car.	xiiij.
¶De ſctõ Thoma martyre	Sermo vnicus	Vbi ego ſum	car.	xvi.
¶De ſancto Silueſtro	Sermo vnicus	Gratia dei erat in illo	car.	xvij.
¶In octaua ſcti Stephani	Sermo vnicus	Ecce video celos apertos	car.	xix.
¶In oc.ſcti Joã.euãgeliſte	Sermo vnicus	Hic eſt diſcipulus ille	car.	xx.
¶In oct.Innocentum	Sermo vnicus	Accipe puerum	car.	xxi.
¶De ſcõ Anthonio ꝯfeſſore	Sermo vnicus	Certamen forte	car.	xxiij.
¶De ſancto Sebaſtiano	Sermo vnicus	Poſuit me quaſi ſignum	car.	xxiiij.
¶De ſctã Agnete virgine	Sermo vnicus	Collaudabo te deum	car.	xxvi.
¶De ſcõ Vincẽtio martyre	Sermo vnicus	Beatus vir	car.	xxviij.
¶De ꝯuerſione ſcti Pauli	Sermo vnicus	Vas electionis eſt	car.	xxx.
¶De purificatiõe.b.Ma.v.	Sermo vnicus	Dies purificationis	car.	xxxi.
¶De ſancto Blaſio	Sermo vnicus	Granum frumenti	car.	xxxiiij.
¶De ſancta Agatha	Sermo vnicus	Similis eſt homini	car.	xxxv.
¶De ſctõ Matthia apl'o	Sermo vnicus	Ita pater quoniam ſic	car.	xxxvij.
¶De ſctõ Thoma de agno	Sermo vnicus	Antecedebat me	car.	xxxix.
¶De ſancto Gregorio	Sermo vnicus	Beatus ille ſeruus	car.	xli.
¶De ſancto Benedicto	Sermo vnicus	Sicut lucerna	car.	xliij.
¶De incarnatione filij dei	Sermo vnicus	Ecce ecce ecce	car.	xliiij.
¶De ſancto Ambroſio	Sermo vnicus	Inextinguibile eſt	car.	xlvi.
¶De ſctõ Georgio martyre	Sermo vnicus	Beatus vir	car.	xlvij.
¶De ſancto Marcho	Sermo vnicus	Qui timet deum	car.	xlviij.
¶De ſctõ Petro martyre	Sermo vnicus	Coronabitur qui	car.	l.
¶De ſcõ Philippo ⁊ Jaco.	Sermo vnicus	Ecce quomodo	car.	li.
¶De inuentione ſctẽ crucis	Sermo prim⁹	Mihi autem abſit	car.	liij.
¶De ſancta cruce	Sermo.ij.	Euacuatum eſt	car.	lv.
¶De corona domini	Sermo vnicus	Coronam de ſpinis	car.	lvi.
¶De ſcõ Joã.añ portã lati.	Sermo vnicus	Hic eſt diſcipulus ille	car.	lvij.
¶De ſctõ Barnaba apl'o	Sermo vnicus	Erat vir bonus	car.	lix.
¶De ſctõ Joãne baptiſta	Sermo prim⁹	Anteq̃ exires	car.	lx.
¶De ſctõ Joãne baptiſta	Sermo.ij.	Eliſabeth impletum eſt	car.	lxij.
¶De ſctõ Joanne baptiſta	Sermo.iij.	Manus domini erat	car.	lxiij.
¶De beato Petro apl'o	Sermo vnicus	Beatus es ſymon	car.	lxv.
¶De cõmẽoratiõe.b.Pauli	Sermo vnicus	Notum vobis facio	car.	lxvij.
¶De ſancta Margareta	Sermo vnicus	Inuenta vna precioſa	car.	lxix.
¶De ſctã Maria magda.	Sermo vnicus	Manum ſuam aperuit	car.	lxx.
¶De ſctõ Jacobo apl'o.	Sermo vnicus	Creſcit in templum	car.	lxxij.
¶De ſctã Anna.m.b.v.ma.	Sermo vnicus	Habetis fructum veſtrum	car.	lxxiij.
¶De ſancta Martha	Sermo vnicus	Martha martha ſollicita es	car.	lxxiiij.
¶De ſcõ Petro ad vincula	Sermo vnicus	Dominus eripuit	car.	lxxv.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Tabula

¶ De ſctõ Laurentio	Sermo vnicus	Habetis fructum veſtrum	car. lxxvij.
¶ In feſto ſcti Dominici	Sermo vnicus	Vos eſtis ſal terre	car. lxxviij.
¶ Infra octa. ſcti Dñici	Sermo p̄mus	Non veni ſoluere	car. lxxx.
¶ Infra eaſdẽ octauas	Sermo. ij.	Non veni ſoluere	car. lxxxi.
¶ Infra eaſdem octauas	Sermo. iij.	Non veni ſoluere	car. lxxxij.
¶ In octaua ſcti Dominici	Sermo vnicus	Tu vero vigila	car. lxxxiiij.
¶ De aſſumptiõe. b. Ma. v.	Sermo primꝰ	Optimam partem	car. lxxxv.
¶ De aſſumptiõe. b. Ma. v.	Sermo. ij.	In ciuitate ſanctificata	car. lxxxvij.
¶ De ſctõ Bartholomeo	Sermo vnicus	Vos amici mei eſtis	car. lxxxix.
¶ De ſctõ Auguſtino	Sermo vnicus	Lucerne ardentes	car. lxxxx.
¶ De decollatiõe Ioã. bap.	Sermo vnicus	Decollauit herodes	car. xci.
¶ De nati. btẽ Marie vgi.	Sermo p̄mus	Ego quaſi vitis	car. xciij.
¶ De natiui. b. Marie vgi.	Sermo. ij.	Memoria mea	car. xcv.
¶ De natiui. b. Marie vgi.	Sermo. iij.	Ego mater pulchre	car. xcvij.
¶ De exaltatiõe ſctẽ Crucis	Sermo vnicus	Factus eſt pro nobis	car. c.
¶ De ſcõ Mat. apſo ꝛ euã.	Sermo vnicus	Non veni vocare iuſtos	car. cij.
¶ De ſctõ Michaele archã.	Sermo vnicus	Videte ne contemnatis	car. ciiij.
¶ De ſancto Franciſco	Sermo vnicus	Lucerna fulgoris	car. cv.
¶ De ſancto Luca	Sermo vnicus	Dignus eſt operarius	car. cvij.
¶ De. ſ. Symõe ꝛ Iuda apſli	Sermo vnicus	Conformes imaginis	car. cviij.
¶ De omnibus ſanctis	Sermo p̄mus	Laudate dominum in ſanctis	car. cx.
¶ De omnibus ſanctis	Sermo. ij.	Vidi turbam magnam	car. cxij.
¶ De omnibus ſanctis	Sermo. iij.	Merces veſtra copioſa	car. cxij.
¶ In die animarum	Sermo p̄mus	Eſt cogitatio pro defunctis	car. cxiij.
¶ In die animarum	Sermo. ij.	Oẽs qui in monumentis ſunt	car. cxv.
¶ De ſancto Martino	Sermo p̄mus	Cognouit eum	car. cxvij.
¶ De ſancto Martino	Sermo. ij.	In diebus ſuis placuit deo	car. cxviij.
¶ De ſancta Cecilia	Sermo vnicus	Liberaſti me domine	car. cxx.
¶ De ſancto Clemente	Sermo vnicus	Quiſputas eſt fidelis	car. cxxi.
¶ De. ſ. Catheria vgi. ꝛ mar.	Sermo vnicus	Profert de theſauro	car. cxxiij.

Tabula principiorum omnium ſermonuz de ſanctis in hoc volumine contentorum explicit.

F I N I S

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Regiſtrum tertie partis ſancti Vincentij

ꝛ
Prima vacat
Tabula i ſermones de ſctis
Diſputationes quas
De littera. J.

AAA
Diui verbi preconis ꝛ
videre. Et quando
ſi vult laborare
dario chriſti.f.

BBB
Aue maria: Credo
ruptionem: nec
portaretur ab
ſole: ꝛ charitas

CCC
eſt aſpero cilicio
Digna preſidentia
videretur veritas
nec in ore nec

DDD
proficuoſa: quemadmoduz
ſites o diuini precij
medicis aperit:
berare: ſed templorum

EEE
pta ꝛ nata: ꝛ
ꝛ ſiniſtruz chriſti
confidendum de deo
operibus bonis.

FFF
abſtuliſtis ꝛc. Ecce
uitores patris vt
tibus induuntur ꝛ
in aliud. dicit

GGG
Ecce tria magna
amore talis vel
Joan. ix. Ecce
magis de duobus

HHH
vt vbi in illo
ſtijs. De iſta domo
enim chriſtus dilexit
Job. Et vir ille

III
libus. ꝙ tunc fuit
eſt mercantiam. hoc
chriſti: ſed quando
cepit dimittere

KKK
domum ꝛ dimittere
ergo in nomine ſaluatoris
Ideo de ea volo
feſta fiunt de

LLL
Ideo vult vt
duodecim annorum
quia menſurantur
cator ciuis vel

MMM
angeli ꝛ ſancti
de per iudeam ꝛ ſic
libet doctorem
lis illorum faciebat

NNN
bant enim puelle
gabriel totum rutilans
poſt receſſum regum.
gaudio de honore ſuos

OOO
inter imaginationem
¶ Dico primo ꝙ
profeſſionem ꝛc. dicit
Ergo ſi ex liberali

PPP
gloriam. Ideo aplus
maris vniuerſeq; creature
catur. Deinde ad
nem vite. Hec ille

QQQ
inferni per paſſionem
gratiam habet ſeruo
niſtrare ꝛ dare animam

F I N I S

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

¶ Diuini verbi preconis ⁊ predicatoris ac
ſacrarum litterarū interpretis ⁊ profeſſoris
ſubtiliſſimi ſancti Vincentij confeſſoris de va
lentia ordinis diui predicatorum ſermones
vberrimi de ſanctis per totius anni circulum
incipiunt Feliciter.

¶ De ſancto Andrea apoſtolo.

Diues in om

nes qui inuocant eum:
Habetur verbum iſtud
originaliter ad Ro. x.
Et recitatū eſt ſtatim in
epiſtola pñtis ſolemni/
tatis. Sicut feſtum ⁊ ſo
lemnitas hodierna to/
ta eſt beati andree apoſtoli: ita etiā ⁊ ſermo
noſter. Et hēbimus bonas doctrinas ⁊ mul/
tas pro nra bona inſtructione ⁊ aiaꝝ ſaluati/
one. Salutet virgo maria ⁊c. Iſtud verbum
ſcribit in epła hodierna de btō andrea. ⁊ di/
cit ꝙ btūs andreas eſt diues in oēs qui inuo
cant eū: ⁊ intꝰ in corde vocant eū. Pro meli
ori declaratione huiꝰ verbi ⁊ introductione
materie volo hic declarare vnā antiquā qōnē
que fuit inter phōs maxime ſtoycos ⁊ theo/
logos. ſ. que ſunt illa per que hō vere pōt dici
diues. Huic qōni fuit rñſum triplicit̄ ſm tres
opiniones. Pª fuit antiquoꝝ phoꝝ dicentiū
ꝙ diuitie artificiales faciunt hoiem diuitem:
que ſunt moneta de auro vel de argēto: que
arte humana ſunt inuente ⁊ facte: qꝛ a princi
pio mundi nō erat moneta ſꝫ gentes permu
tabant vnū pro alio ⁊ viuebant: ſicut bladū
pro vino vel oleo. ⁊ econuerſo: lanā pro car/
ne: agrū pro domo: ⁊ ſic viuebant groſſo mō.
Iſto modo pṫiarcha iacob emit agrū a filijs
emor. c. agnis. Gen̄. xxxiij. ſed poſt ex arte in
genio ⁊ ſubtilitate hoium inuenta fuit mone
ta auri vel argenti. Ideo dicunt artificiales.
Dixerunt ergo illi phi ꝙ hēre multas pecu/
nias eſt eſſe diuitē. Rō: qꝛ cū illis hō hꝫ oia
abundāter. Pecunie obediunt oia. Eccłs. x.
Sed iſta opinio eſt falſa: vt ꝓbabo etiā per re
gulā phie di. Ab extrinſeco nō fit vera ⁊ ab
ſoluta denoiatio. Verbigra de famelico ha/
bente corā ſe menſam opulentā ⁊ plenā eſcis
niſi comedat nō dꝛ ſatiatus: qꝛ ab extrinſeco
⁊c. Mō diuitie artificiales vbi ꝯſiſtunt in ta/
xia vel burſa. Idō nō ſatiant: qꝛ nō intrāt intꝰ
in corde vbi eſt fames: ſed ſi poſſent comedi
vel potari liquefacte nūc ſatiarent. Sꝫ ſicut
epule nō ſatiant menſā nec eſurientē niſi co/
medat: ſic diuitie ſatiāt taxiā vel burſam quā
implent ⁊ faciunt diuitē non hoiem qꝛ ab ex/
trinſeco. Sic ergo nō dicoꝛ prāſus de prādio
alteriꝰ: nec albus de albedine alteriꝰ: nec ma
gnꝰ de magnitudine: nec pulcher de pulchri/
tudine alteriꝰ ⁊c. Ecce rō clara. ⁊ ꝯcordat ſcri
ptura dicens de quodā hoie hñte pecunias.
Eſt quaſi diues cū nihil hēat. ſ. intra ſe. ⁊ eſt
quaſi paup cū in multis diuitijs ſit. Prouer.
xiij. Pꝫ ꝙ pª rñſio nō eſt vera. ſ. ꝙ ex moneta
artificiali non dꝛ hō vere diues. Lꝫ tñ multi
etiā hodie ſint iſtius opinionis. Alij aūt volē
tes corrigere primā opinionē dixerūt ꝙ diui
tie nāles faciunt hoiem vere diuitē. Diuitie
nāles dicunt qꝛ nō arte humana inuēte ſunt:
ſꝫ nāliter fiunt: vt bladum vinū: oleū: poſſeſſi/
ones ⁊ hmōi: dicūt ꝙ iſte diuitie faciūt hoiē
diuitē. Sꝫ iſta opinio ēt eſt falſa: nō ſolū per
theologiā ſed ēt per regulā phie dicentē ꝙ
nulla res nālis ſimul in eodē inducit effectus
ꝯrios: qꝛ nulla res ſimul calefacit ⁊ frigefacit
nulla res ſimul inducit ſanitatē ⁊ infirmitatē
vel leticiā ⁊ triſticiā. Modo diuitie nāles cā
ſunt indigentie: ergo non ſunt cā diuitiaꝝ: qꝛ
effectꝰ ſunt ꝯrij. Si. n. hētis agrū oꝫ hēre aia/
lia ad arandū ⁊ ſtabulū pro aialibꝰ ⁊ paleas
⁊ annonā. Itē iugum: vomerē: aratrū: ſemen
falcē: meſſores: horrea: molendinū: furnū ⁊c.
Ecce quot indigētias trahūt ſecū diuitie nā/
les. Idē ſi hētis vineā oꝫ ēt hēre inſtra: vaſa:
celaria: torcularia: famulos ⁊c. Ecce quot in/
digētie qui nō hēt vineā eſt liber. Itē ſi hētis
gregem: nec io hēbitis terrā vbi paſcat: paſto
res: tonſores: lauet lana: cardet ⁊c. Si gº nul
la res nālis eſt ſimul cā ꝯrioꝝ: ⁊ diuitie nāles
⁊c. ergo res nāles nō faciunt diuitē. Et cōcoꝛ
dat ſcriptura di. Et eſt quaſi paup cū in multꝭ
diuitijs ſit. ſ. nālibꝰ. Prouer. xiij. Cōtra iſtas
opiniones nota quattuor rōnes. Pª eſt iſta.
Nullus dꝫ dici verus dñs. idō qꝛ tractat mul/
tas pecunias de qbꝰ ipſe nō eſt dñs. vt famu/
lus feneratoris: qꝛ fenerator eſt dñs pecuniaꝝ
Ita diuites de diuitijs artificialibus ſiue nāli
bus non ſunt dñi nec debent diuites noiari:
ſed famuli ⁊ adminiſtratores: qꝛ xp̄s eſt dñs
cui hñt dare cōputum. Sic nos exiſtimet hō
vt miniſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores. i. ad Cor. iiij.
Stultitia eſſet dicē famulos feneratoris diui
tes. 2ª rō. Nunqd baſtaxus. i. ille qui portat
inſignia regalia puta torquē aureā de perlis
⁊ precioſiſſimis iocalibus dꝫ dici diues. non.
Rō: qꝛ oia ſunt regis ſiue dñi ſui. Sic ⁊ vos
qui habetis diuitias artificiales vel nāles cō/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

miſit deus theſaurꝫ diuitiarꝫ ſiue iocalia por-
tare vſqꝫ ad portã palacij.ſ.vſqꝫ ad mortem
dans vobis pro ſalario victũ ⁊ veſtitũ: ⁊ vos
portatis onus. Jdõ dĩ de abraham. Erat autẽ
abraham diues valde. Gen̄.xiij. Hic dicunt
hebrei. Erat autẽ abrahã grauis valde. Qui
n. portat coſtale auri ⁊ argenti baſtaxus eſt ⁊
plus abũdat: ⁊ nihilominꝰ maius onus por-
tat vel rex vel papa ⁊c. 3ª rõ. Nullus dꝫ dici
diues de illo in quo nihil hẽt. Licet hõ vide-
atur hẽre. Diuitie cuius ſunt: nõ tui ſꝫ mũdi
i. Thimo.vi. Nihil intulimꝰ in hunc mundũ:
haud dubium: qꝛ nec auferre qd poſſumus.
Hinc Amb. Hoĩs nõ ſunt qui ſecũ afferre nõ
põt. Qđ ꝑpendens iob poſtq̃ oĩa ꝑdidit ait
Nudus egreſſus ſum de vtero ⁊c. Job.i. Pꝫ
per exẽm de cane ſequẽte duos hoĩes ſimul ſꝫ
in biuio altero dimiſſo ſequit̃ dñm ſuũ: ⁊ tũc
cognoſcit̃ cuiꝰ eſt canis. Jta mõ hõ ⁊ mũdus
vadunt ſimul in ſocietate: ⁊ canis.ſ. diuitie ſe
quunt̃ ⁊ ignorat̃ cuiꝰ eſt ſiue ſint diuitie. ſꝫ in
receſſu qñ hõ per mortẽ recedit a mũdo: diui
tie ſequunt̃ mundũ ⁊ in ipſo remanent. ergo
ex diuitijs alteriꝰ nullus dꝫ dici diues. Quar
ta rõ eſt. Nullus dꝫ dici diues eo qꝛ ſomniat
hẽre magnas diuitias: qꝛ ſomniat ꝙ eſt papa
vel rex: ſꝫ qñ excitat̃: inuenit ſe nudũ in lecto.
ita de iſto mundo. Quia pñs vita nõ eſt niſi
ſomnium. Papa.n. ſomniat ꝙ eſt papa ⁊ ꝙ
dat bñficia: ſed qñ excitabit̃ per mortẽ ⁊ aĩa
aperiet oculos: inueniet ſe ſolũ ⁊c. Jdẽ de re
ge etiã ſomniat ⁊c. Sed qñ excitabit̃ nõ inue
niet coronã: ergo ex ſomno nullus niſi inter
ſtultos debꝫ dici diues. Auctas. Dormierũt
ſomniũ ſuũ ⁊ nihil inuenerũt oẽs viri diuitia
rum in manibꝰ ſuis. Nõ vocat eos diuites ſꝫ
viros diuitiarꝫ. 3ª opinio vel ꝓpriꝰ ſcia certa
dicit: ⁊ vꝫ ꝙ virtutes opa meritoria ⁊ ſctã vi-
ta faciũt hoĩem diuitẽ.ſ. hũilitas: caſtitas ⁊c.
Rõ: qꝛ intrãt intus. humilitas.n. nõ eſt in ar
cha ſeu burſa ſed intus in aĩa ꝯſiſtit nec mul-
tiplicat indigentiã: imo diminuit. Jdẽ de vir-
tute caſtitatis ⁊ liberalitat̃ ⁊ ſic de alijs. Pꝫ
ergo ꝙ ſolũ virtutes faciũt hoĩem viuere di-
uitẽ in hoc mũdo ⁊ etiã in alio. qꝛ qñ hõ mo-
rit̃ portat illũ theſaurꝫ. Et iſta eſt vͣa opinio ⁊
determinatio qõnis. Jdẽ Greg. improbatis
primis duabꝰ opinionibꝰ ꝯcludendo dicit. Er
go frẽs ſi vere diuites eſſe cupitis: veras diui
tias amate. Sole vͤe diuitie ſunt que nos vir-
tutibꝰ diuites efficiũt: que mẽtẽ ſatiant ⁊ ſecũ
oĩa portãt. vt in eternũ diuites faciãt. Cũ gº
btũs andreas fuerit virtuoſus ⁊ cũ vͦtute mo

rali ⁊ theologicali. Jdõ de eo dicit the. Diues
in oẽs qui inuocãt eũ. De ſuis virtutibꝰ dicã
vobis aliq̃s de qbus poterimus recipe edifi-
cationẽ bonã pro vita nr̃a: ⁊ dicam ſex virtu-
tes quas inueni in euãgelijs ⁊ in legẽda ſua.
¶ Prima eſt ſancta diligentia.
¶ Secunda eſt prompta obedientia.
¶ Tertia firma confidentia.
¶ Quarta fructuoſa ſapientia:
¶ Quinta rigoroſa penitentia.
¶ Sexta virtuoſa patientia.
Ex iſtis btũs andreas ſingulariter dĩ diues.
Jdõ dicit the. Diues in oẽs qui inuocãt eũ. ⁊c.
¶ Dico pº ꝙ btũs andreas fuit diues ꝑ vnã
ſingularẽ virtutẽ que dĩ ſctã diligẽtia: que eſt
qñ hõ curat nõ ſolũ de factis tꝑalibꝰ: ſed priꝰ
de ſpũalibꝰ: qꝛ taliter debẽt fieri negocia tꝑa-
lia ne deſerant̃ ſpũalia. ita fecit btũs andreas
Dicat̃ quõ erat pauꝑ piſcator ipſe ⁊ frr̃ ſuus
btũs petrus hñtes vxores ⁊ filios ⁊ piſcabã-
tur in mari galilee. Tunc tꝑis btũs ioannes
exiuit de deſerto vbi ſteterat vigintiqnqꝫ an-
nis in magna pnia ⁊ auſteritate veſtitꝰ de pi-
lis camelorꝫ qui ex reuelatione ſpũſſcti ꝑdica
bat dicẽs. ꝙ meſſias erat natus di. Mediꝰ ve
ſtrum ſtetit quẽ vos neſcitis ⁊c. Hoc audiẽs
btũs andreas fecit ſe diſcipulũ bti ioannis. vt
pꝫ Joã.i. ⁊ ſm ꝯſiliũ ioan. ordinabat vitã ſuã
Faciebat.n. tres ptes de nocte ⁊ tres de die.
Jn ꝑma pte.ſ. noctis orabat di. Excita poten
tiam tuã ⁊ veni vt ſaluos facias nos. Deꝰ vir
tutũ ꝯuerte nos: ⁊ oñde faciem tuã ⁊ salui eri
mus. ps.lxxix. Scdam partẽ noctis expẽde-
bat in neceſſitate nature dormiẽdo. Tertiam
in labore piſcãdo vt ꝓuideret domui. Et nul
lus dꝫ deſerere vxorẽ nec filios vt ſuiat deo.
Jn ꝑma ãt hora diei ibat ad ſmonẽ bti ioã. ⁊
cũ magna deuotiõe audiebat: ⁊ poſt ibat ad
prãdiũ: deinde curabat de domo. Jta erat di
ligens ꝙ pro tꝑalibꝰ non dimittebat ſpũalia:
nec ecõuerſo: ſicut faciũt mlti. Maledictꝰ eſt
qui totã curã ponit in rebꝰ tꝑalibꝰ. Hec opor
tuit facẽ ⁊ illa nõ omittere. Mat. xxiij. Ex iſta
diligẽtia xp̃s fecit ſibi grãm ꝙ fuit ꝑmꝰ diſci-
pulus eiꝰ. Qñ cũ ſemel eẽt cũ ioã. di. O pr̃ ⁊
qñ oñdetis nobis meſſiã. Et ioã. Jn breui oñ
dã vobis. Cũ.n. ſemel btũs ioan. ꝑdicaret xp̃s
ſolus qꝛ adhuc nõ hẽbat diſcipulos: tranſiuit
Et ſpũſſctũs reuelabat ioanni ꝙ ille erat meſ
ſias. Tũc ioãnes icepit clamare alta voce. Ec
ce agnꝰ dei: ecce qui tollit pctã mũdi. Et digi
to oñdebat. Xp̃s diſſimulabat fingẽs ſe nõ au
dire. Cogitate quõ totꝰ pp̃ls ſurrexit volẽs eũ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

videre. Et qñ iudei viderũt eũ pauperem qui
ſperabãt ⁊ ẽt nũc expectãt meſſiã venturũ in
magno comitatu ⁊ ſtatu. Aliq̄ dixerũt. Nolu-
mus hũc regnare ſuꝑ nos. De oĩ illa multitu
dine nõ niſi duo.ſ.andreas.aliꝰ neſcit de cer-
to:ſed opinat ꝙ ſit ioan. euã.ſecuti ſunt xp̄m:
recepto ꝯgerio a ioã.bap.dicẽtes ꝙ volebãt
ſequi meſſiã. Et placuit ioãni dicẽti.me oꝫ mi
nui:illũ aũt creſcẽ. Jo.iij. Et iuerũt poſt xp̄m
Et ꝯuerſus xp̄s ad eos dixit. Quid q̄rit᷑. Rñ
dit btũs andreas. Rabbi vbi habitas. Et xp̄s
Ueni ⁊ vide. ecce q̄ͭa diligẽtia. Et fuit verifi
catũ v̾bũ xp̄i dicẽtis poſt. Oĩs qui petit acci-
pit ⁊c. Mat.vij. Itẽ plus. Ex q̄ btũs andreas
inuenit xp̄m nõ fuit cõtentꝰ ſꝫ q̄ſiuit frẽm ſuũ
Petrũ. Cui dixit. Inuenimꝰ meſſiã q̄ dr̄ xp̄s
⁊ duxit eũ ad xp̄m. No. ꝙ priꝰ fuit diſcipulus
xp̄i andreas q̄ȝ petrus. Moralr̄ hic habebiſ
exẽm. Nõ implicare ſe in negocijs mũdi:nec
in diuitijs:q2 falſe ſunt ſolũ laborare pro nec̄i
tate domꝰ:⁊ curare de ſpũalibꝰ:querẽdo xp̄ꝫ
orãdo:audiẽdo miſſas ſmones ⁊c.⁊ nõ ꝯten
tari de ſua ſalute:ſed trahẽ alios ad xp̄ꝫ. Uir
ſi ſit deuotꝰ dulcit᷑ trahat vxorẽ deuotaꝫ ſiue
ad deuotionẽ ⁊ ecõuerſo ⁊ ſic de alijs. Deus
mãdauit vnicuiq3 de ꝓximo ſuo. Eccl.xvij. ¶ 2ª
virtus ⁊c. prõpta obediẽtia q̄ in hoc ⁊ cõſiſtit
qñ ſtatim ꝑceptũ iplet. Iſtã hũit btũs andre
as:q2.n.hẽbat ꝓuidẽ domui ⁊ vxori redibat
ad domũ ⁊ ad offm̄ piſcationis. Et cũ ſel ipe
⁊ petrus piſcarẽt xp̄s trãſiens per littꝰ maris
clamauit eis di. Uenite pꝰ me faciã vos fieri
piſcatores hoĩuꝫ. At illi ꝯtinuo relictis rethi
bus ⁊ naui ſecuti ſt̄ eũ. Mat.iiij. Ecce ꝓmpta
obedientia. Dicit h̄ Greg. Nulla hũc facere
adhuc miracula viderãt.nihil ab eo de ꝑmio
eterne retributiõis audierãt:⁊ tñ ad vnũ dñi
ꝑceptũ hec q̄ꝺ poſſidẽ videbãt obliti ſunt. O
dicere tu:paꝝ dimiſerũt. Dicit Greg. Satis
dimittit qui nihil ſibi retinuit. Multũ relīq̄t
qui q̄ȝtũlibet paꝝ totũ deſeruit. In hac re po
tiꝰ penſandus eſt affectꝰ q̄ȝ cẽſus:tñ illumina
tionẽ mẽtis hũerunt in v̾bis xp̄i dicentiſ. Ue-
nite poſt me ⁊c. q̄ꝺ itellexerũt ꝙ eẽnt magni
ꝑdicatores. q2 ꝑdicare idẽ eſt ꝙ piſcare. Ser
mo eſt rethe q̄ corda audiẽtiũ trahunt. Et qñ
aliqs dñs ꝯuertit dimittẽdo põpã: vanitateꝫ
⁊c.⁊ vult humiliari ꝑt dicẽ ꝑdicator ꝙ cepit
vnũ delphinũ. Itẽ de honorabili dña ⁊c. vnũ
ſalmonẽ ⁊c. De iſta mã dilata ſicut tibi pla-
cuerit. Moralr̄ hẽmꝰ hic exẽm obediendi ꝑce
ptis dei:ne ſimus rebelles ei ⁊c. ¶ Tertia vir
tus ⁊c.eſt firma cõfidẽtia. q2 plus q̄ȝ alij apl̄i
ꝯfidebat de xp̄o. Q̄ꝺ in hoc oñdit qñ.n.xp̄s
fuit in deſerto cũ magna multitudine ppl̄i q̄
ſecutꝰ erat xp̄ꝫ:nec hẽrent q̄ꝺ mãducarẽt:xp̄s
dixit philippo. Uñ ememus panes vt mãdu
cent hi. Joã.vi. Rñdit philippus. Ducẽtoꝝ
denarioꝝ panes nõ ſufficiunt eis vt vnuſqſq3
modicũ q̄d accipiat. Modicũ cõfidebat ad
huc de chriſto. Deinde dixit apoſtolis. Uos
quid diciſ. Reſpõderunt. Et qs poterit tan-
tos ſaturare panibꝰ. Oẽs erãt deſperati niſi
btũs andreas qui dixit. Eſt puer vnꝰ hic qui
hẽt q̄nq3 panes ordeaceos ⁊ duos piſces ⁊c.
quaſi dicẽ vellet ſm Cryſo. Uos dñe poteſtis
multiplicare. Iſte habuit firmã cõfidentiam
Ita fecit xp̄s vt dic̄ beatꝰ andreas. Moralit̄
inſtruimur hic.ſ.in omibus neceſſitatibꝰ ⁊ pi-
culis noſtris ꝯfidere in dño: ⁊ nunq̄ȝ deficiet
nobis prouiſio. Ecce inſtrumentum xp̄i. No
lite ſolliciti eſſe dicẽtes ⁊c. Mat.vi. Benedi
ctus vir qui cõfidit in dño:⁊ erit dominus fi-
ducia eiꝰ. Jere.xvij. ¶ Quarta virtꝰ ⁊c. que
inuenitur eſt ſapiẽtia virtuoſa que eſt quãdo
ex ſapientia nõ ſolum ſeipm̄:ſed ⁊ alios diri-
git ⁊ gubernat. Sic fecit btũs andreas per ſu
am ſapientiã. Dicit quomõ poſt chriſti aſcẽ-
ſionem ⁊ ſpiritusſancti miſſionẽ apoſtoli in-
ceperunt predicare ⁊ diſcurrere per mundũ.
btũs andreas incepit primo ꝑdicare in hieru
ſalem ⁊ cõuertebat multos. Deinde per to-
tam iudeã:galileam ⁊ ſamariã. Deinde iuit
ad greciã in ciuitatẽ achaye iuxta preceptuꝫ
chriſti. Eritiſ mihi teſtes in hieruſalẽ: ⁊ in om-
ni iudea ⁊ ſamaria ⁊ vſq3 ad vltimum terre.
Act.i. Quãdo ibi magni philoſophi audie-
bant ſecreta fidei ab eo ꝑdicari. admiraban-
tur querẽdo rationem. Sed btũs andreas fa
ciebat ꝓbationes inſolubiles. Ad practicam
quãdo predicabat ꝙ vnus deꝰ erat: quẽ phi-
loſophi vocabãt primam cauſam: primũ mo
torem ⁊c. Sed ille deꝰ eſt tres ꝑſone. pater fi-
lius ⁊ ſpiritusſanctus: philoſophi cõtra eum
arguẽdo dicebãt eſſentie ⁊ quidditates mul
tiplicant ſm multiplicationem indiuiduoꝝ.
Sed btũs andreas ad ꝓbationem veritatis
ſuſcitauit mortuum di. Sicut hoc ꝙ ego ꝑdi
co eſt verum. ita anima corpꝰ ⁊ vita ſunt vnũ
in iſto. Et ſtatim mortuꝰ ſuſcitabat viuꝰ. Ecce
ꝓbatio. Idem qñ predicabat de xp̄i incarna
tione ⁊ paſſione ne aliqs ſibi credens ⁊ obe-
diens ſuſpendat in furca inferni. Idem de ſa
cramẽto altaris. Et ſic gentes cõuertebãtur
ad chriſtũ. Ecce quomodo ſapientia ſua erat
fructuoſa. Si dicatur:quomodo vnus homo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

poterat ꝯuertere tot infideles:quia modo cũ
ſint tot ꝑdicantes nullũ cõuertunt. Reſpon
deo.ꝓpter tria que habebat ſingulariť. Prio
ꝗa ſua ſapiã erat euãgelicaľ:qꝛ illa tãgit cor⸗
da ⁊ cõuertit gentes.ſed nr̃a eſt poeticalis:ꝗ
ſolũ tãgit aures. Jõ xp̄s. Euntes in mundum
vniuerſuꝫ ꝑdicate euãgeliũ . nõ dicit ouidiuꝫ
vel virgiliũ ⁊c. Mar.vlti. Secundo hẽbat ſa
pientiã virtualẽ:ꝗa ſicut ꝑdicabat ore ita ſer
uabat ope. Nõ ſicut illi qui predicant humi⸗
litatẽ:⁊ ſunt ſuꝑbi:⁊ ſic de aliis.predicãt eniꝫ
vitã v̓tuoſam ⁊ ipſi.ſeruãt vitã vicioſam. Sꝫ
apl̓us dicͭ. Nõ enim audeo aliqd loq eorũ ꝗ
per me nõ efficit xp̄us.ad Ro.xv. Tertio ſa⸗
pientiã miraculoſaꝫ in faciẽdo miracula. Sꝫ
mõ miracula nr̃a ſunt ꝓximuꝫ ſcandalizare.
Jdeo nõ ſolũ nullꝰ cõuertiť:imo xp̄iani ꝑdũt
fidem ex mala vita nr̃a. Cuiꝰ vita deſpiciť re⸗
ſtat vt eius ꝑdicatio cõtemnať. Hec Grego.
¶ Quinta virtꝰ ⁊c.patientia rigoroſa in ſuo
corꝑe. Licet eniꝫ eẽt plenus ſpũſancto ⁊ non
poſſet peccare mortaliť:vt dicũt ſancti docto
res ꝙ exquo apl̓i receperũt ſpm̃ſctm̃ fuerunt
ita in gr̃a cõfirmati ꝙ nõ poterãt mortaliter
peccare:tñ affligebãt ſe rigoroſe:nõ ſoluꝫ ꝓꝑ
ſe:ſed in exẽplũ alioꝝ. Dicať miraculũ de ſe⸗
ne luxurioſo cõuerſo vocato nicolao : ꝓ quo
ieiunauit tribꝰ diebꝰ nihil comedens. Oñdiť
hic difficultas ad ꝯuertẽdũ illos ꝗ ſũt aſſueti
ad peccãdũ:qꝛ cõſuetudo ꝗſi in naturã ꝯuer
tiť. Jõ Jere.xiii. Si põt ethyops mutare pel
lem ſuã.ſic ⁊ vos poteritis bñ facẽ cũ didice⸗
ritis malũ ⁊c. Moraliť inſtruimur ꝙ nõ ẽ de
ſperandũ de mia dei ꝗtũcũqꝫ hõ ſit peccõꝛ ſꝫ
facẽ pniam:vt iſte ſenex.vñ dicit apl̓s. Morti
ficate mẽbra vr̃a que ſũt ſuꝑ terrã ⁊c.ad Coľ.
iii. ¶ Sexta virtꝰ eſt patiẽtia virtuoſa:qꝛ poſt
ꝗ̄ ꝯuertit grecos iperatoꝛ romanꝰ Nero fecͭ
magnã ꝑſecutionẽ xp̄ianis. Miſit vnũ ꝯmiſ
ſariũ ſuũ in partibꝰ grecie in achaya qui voca
bať egeas:⁊ videns ppl̓m ad xp̄m ꝯuerſum:
ſciens ꝙ beatꝰ andreas cõuerterat xp̄m cepit
eũ:⁊ volẽs eũ tenẽ dixit. Es tu andreas ꝗ cõ⸗
tra ordinationẽ iperatoris auſus es ꝑdicare
nouã ſectã ⁊ falſam. Rñdit andreas. Nõ eſt
falſa:imo eſt vera. Egeas dixit. Reuoca : al̓s
in cruce iterficiã te vt mgr̃ tuꝰ. Rñdit andre
as. Si crucis patibulum expaueſcereꝫ crucis
gl̓iam nõ ꝑdicarẽ. ⁊ egeas. Et ſic rñdes . Fecͭ
eũ cũ fuſtibꝰ verberari. Et beatꝰ andreas in ꝗ̄
libet ictu dicebat ieſus. ⁊ cõfortabať. Et ſagio
nes ꝑdebãt vim:⁊ renouabanť ꝑcepto egee i⸗
tantũ ꝙ viginti hoies fuerũt laſſati ⁊ feſſi. Fi⸗
naliter egeas dedit ſniam vt crucifigereť. Et
beatus Andreas gratãter acceptauit. Cumqꝫ
duecreť ad crucẽ ⁊ videret eã a longe adora
uit flexis genibꝰ dicẽs. Salue crux que in cor
pore xp̄i dedicata es ⁊ ex mẽbris eiꝰ tanꝗ̄ ex
margaritis ornata:ſuſcipe me diſcipulũ eius ꝗ
pepẽdit in te. O crux inenarrabilis. O crux
ineſtimalis. O crux que per totũ mundũ ful
ges. Non me dimittas.ſ.errantẽ ſicut ouẽ nõ
habẽteꝫ paſtorẽ. Habetis hic exẽplũ honorã
di crucẽ qñ per vias inueniť ⁊c. Et qñ fuit iu⸗
xta crucẽ denudauit ſe vt xp̄s : ⁊ crucifixerũt
eũ per trãſuerſuꝫ vt plus penalizareť. Sed in
terim ipſe ꝑdicabat xp̄ianis cõfortans ⁊ eos
animãs:⁊ ſic vixit duobus diebꝰ. Eccl̓ia dicit
Biduo viuẽs pendebat in cruce pro xp̄i no⸗
mine beatꝰ andreas ⁊ docebat ppl̓m. Et totꝰ
ppl̓s cõmotꝰ voluit occidẽ cõmiſſariũ:ſꝫ bea
tus andreas ꝓhibuit. Dic ꝙ qñ debuit mori
apparuit ſibi xp̄s ad ipm deſcendẽs cũ multi
tudine angeloꝝ in tãta claritate ꝙ ppl̓us nõ
poterat reſpicẽ . Cui dixit xp̄us ſm̃ ꝙ tangit
Aug. Vis venire mecum vel vis vindictã de
iſto ⁊c. Reſpondit. Dñe vos noluiſtis vindi
ctaꝫ de vr̃is inimicis:quõ ergo reciperẽ ego
Et tradidit aiam. Et viſibiliter aſcẽdit i celũ.
Jn patiẽtia veſtra poſſidebitis aias vr̃as:
¶ De ſancto nicolao.

I N diebus ſuis placuit deo Eccľi.xl
iiii. Tranſumptiue. Sicut tota ſo⸗
lẽnitas ⁊ officiũ eſt bti nicolai:ita
erit ⁊ ſermo maxie:qꝛ in eiꝰ ſanctiſſima vita i⸗
uenimꝰ multa bona exẽpla v̓tutũ pro iforma
tione vite nr̃e. Sed prio ſaluteť virgo maria.
Jn diebꝰ ſuis.ſ.qñ beatꝰ nicolaus viuebat in
hoc mũdo talis fuit eius vita ꝙ placuit deo.
Nota ꝙ dies in ſcriptura capiunť dupľr.ſ.ꝓ
diebꝰ nãlibꝰ ſiue artificialibꝰ ſeu vſualibus de
pũcto ad punctũ:⁊ ſũt.xxiiii. horarũ. De iſtis
auctas. Jn diebꝰ illis nõ erat rex in iſrael:ſed
vnuſqſqꝫ qđ rectuꝫ ſibi videbať hoc faciebat
Judicũ.xvii. Secũdo mõ capiunť pro virtu
tibꝰ.qꝛ in ſcriptura virtutes dñr dies v̓tuales
Nã v̓tutes habent claritatẽ fidei:gr̃e ⁊ boni
exẽpli. Jõ v̓tutes dicũť dies v̓tuales. Auctas
de heliſeo v̓tuoſo. Jn diebꝰ ſuis.ſ.v̓tutibꝰ nõ
ꝑtimuit ꝑncipẽ:⁊ potẽtia nemo vicit illũ. Ec
cle.xlviii. Jſto mõ maxie repio dicſ in theate
Etiã ſi volumꝰ loq de vſualibꝰ diebꝰ:in illis ẽt
placuit deo ⁊c. Queſiui amore vr̃i i ſcriptura
iuxta hoc quõ poſſemus placere dõ. Et iueni
ꝙ in ſex operibꝰ v̓tuoſis ꝗlibet in vita poteſt

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſi vult laborare ⁊ ſe exercere in predictis ope
rib⁹ fideliter deo omnipotenti placere: ⁊ ſunt
iſte que ſequuntur.
¶ Prima intentio celeſtialis.
¶ Secunda afflictio penitentialis.
¶ Tertia deuotio ſpiritualis.
¶ Quarta miſeratio fraternalis.
¶ Quinta humilitas cordialis.
¶ Sexta duratio virtualis.
Ex his quelibet pſona pt placẽ deo ĩ vita ſua
Et qꝛ btũs nicola⁹ habuit pfecte iſtas ſex vir/
tutes. iõ de eo dic̃ thema. ĩ dieb⁹ ſuis placuit
deo. ¶ Dico p̄io ꝙ hõ põt placere deo p in/
tentionẽ celeſtialẽ qñ pſona ĩ opib⁹ que facit
⁊ dicit hꝫ totã itentionẽ celeſtialẽ. ſ. vt de⁹ ho
noreť ⁊ laudeť: ⁊ nõ hꝫ intẽtionẽ terrenã ⁊c.
Hoc fundať ſic rõne Deus creauit hoíem di
uerſum q̃ntum ad principiũ ⁊ finẽ: qꝛ princi/
piũ eẽndi hoís eſt de terra: qꝛ de⁹ a principio
de terra formauit corp⁹ ade: quo formato cre
auit ⁊ infudit aíaꝫ ⁊ infundẽdo creauit. Ideꝫ
ẽt de nobis. Corp⁹ nr̃m formať in vtero ma/
tris: ⁊ ibidẽ creať aía: ⁊ creando ĩfundiť. ergo
p̄cipiũ ẽ terrenũ. finis v̾o eſt poſtq̃ hõ vixe
rit bñ ⁊ virtuoſe in hoc mũdo finalr̃ ꝙ hõ hẽ
at gloriã celeſtẽ ⁊ eternaliter hõ regnet in ce
lis: nõ in aía tm̃: ſꝫ etiã in corpore qd̃ ẽt iuuit
aíam ad bona opa exercenda. Sꝫ pmo habu
it meritũ cogitãdo: ordinãdo. iõ pmo hꝫ glí/
am. Lꝫ ergo principiũ hoís q̃tũ ad corpus ⁊
aíam ſit diuerſum in hoc mũdo. Finis tñ eius
eſt regnarẽ in celo. Nõ eſt ita de alijs aíalib⁹
quoꝝ principiũ ⁊ finis eſt in terra. Iõ reſpicĩ
unt terrã: ſꝫ deus fecit hoíeꝫ rectũ vt reſpiciat
celũ. Pꝫ diuerſitas inter principiũ ⁊ finem.
Iõ dicũt aíe beatoꝝ. Noſtra ꝯuerſatio in cel̾
eſt. Si diceret aliqs eis. Et qd erit de corpib⁹
Rñderẽt. Expectam⁹ ſaluatorẽ dñm noſtrũ
ieſum xp̄ꝫ q reformabit corp⁹ humilitatis no
ſtre. ad Philip. iij. Qñ ergo pſona oía opa
ſua ordinat taliter vt ad celũ poſſit peruenire
tãq̃ ad finẽ: talis pſona ꝯcordat ⁊ cõformat
ſuã itẽtiõeꝫ cũ d̾o: ⁊ mltũ plꝫ deo ſicˉ mltũ plꝫ
p̄cipi qñ ppl̾ſ ꝯcordat cũ eo ĩ aliq̃ bõa ordia
tiõe ⁊ gratis acceptať a pplo. De hoc auctori
tas. Miſerere aíe tue placens deo: ⁊ contine
⁊ ꝯgrega cor tuũ in ſctitate ei⁹. Eccĩ. xxx. No
ta miſerere aíe tue. nihil dic̃ de corpe: qꝛ ſi do
micella filia regis eẽt extra palaciũ p̄ris inter
feras nuda ⁊ indigẽs magna miſericordia eſ
ſet illi ſubuenire. Ita aía nr̃a filia ẽ regis ieſu
xp̄i in q̃ nihil facit pꝫ carnalis: ⁊ nobilis ⁊ pul
chra itãtũ ꝙ ſi poſſeť eã videˉ ⁊c. Et ẽ extra pa
laciũ paradiſi ĩ iſto loco iumentoꝝ: Iõ dicit.
Miſerere aíe tue. ſ. eleuãdo ĩ altũ: vt dicit da
uid. Ad te dñe leuaui aíam meã. ſeqtur pla/
cens deo: p bonã intentionẽ celeſtẽ: ⁊ cõtine
i. ſimul tene cor tuũ ne diſpgať ĩ negocijs mũ
danis ⁊c. Si v̾o ſit iam diſpſum in mũdanis
dicit ⁊ ꝯgrega cor tuũ in ſctitate: vt ſi vis ora/
re vel dare elemoſynã: ⁊ hmõi intẽtio ẽ celeſťi
⁊c. Dicať quõ btũſ nicolaus mirabiliter hũit
iſtã virtutẽ qꝛ in oíbus opibus ſuis habuit in
tentionẽ ad deũ: ⁊ nõ ad mũdũ: nec vanã glí/
am. Et hoc in p̄ncipio ſue vite fuit oñſuꝫ. Di
cať de nobilitate parentũ ⁊ genere ⁊ morib⁹
Et quõ btũs nicolaus díe natiuitaťi dñ obſte/
trix voluit eũ lauare vidit ipm ſtantẽ in pelui
q̃ admirãs vocauit p̄reꝫ ⁊c. in quo iã oñdeba
tur intẽtio recta quã habiturus erat erexit ſe
ac ſi haberet vſum rõnis ⁊ regratiareť deo: qꝛ
fecit ipm creaturã rõnalẽ ad imaginẽ ſuã: qꝛ
nõ fuit ſuffocatus in matris vtero ⁊c. Mora/
liter hẽmus hic exẽplũ dirigẽdi ĩ oíb⁹ intẽtio
nem ad deũ. Verbigratia qñ vis dare elemo
ſynã ordina intẽtionẽ ad deũ dicẽdo intra te:
vt vos dñe faciaťi elemoſynã mihi qñ veniam
ad portaꝫ paradiſi dabo huic elemoſynã. ⁊c.
Itẽ q̄re horas ⁊ laudas deũ: qꝛ ſolũ iſtud offi
ciũ erit in celo. Iõ iſto mõ ordinãdo intentio
nẽ: oía mala penalia eẽnt meritoria: vt labor
ruſticoꝝ malũ pene eſt: ſed eſſet meritoriũ ex
bona itentõe recta ⁊ celeſti. Sicut. n. ille q ſer
uat pniam ꝯfeſſoris mereť: ita de pnia data a
deo ꝯfeſſore q dicit. In ſudore vult⁹ tui veſce
ris pane tuo. Geñ. iij. Itẽ de malis fortuitis
per patientiam vt iob: meritoria eẽnt. Quo/
niam diligentibus deum omnia cooperãtur
in bonum. ad Roma. viij. etiam mala. ſ. pena
lia. Que ſurſuꝫ ſunt querite: vbi xp̄s eſt in dex
tera dei ſedens. Que ſurſum ſunt ſapite: non
que ſuper terram. ad Coloſ. iij. Nota nõ que
ſuper terram: quia terrena ⁊ tranſitoria ſunt.
¶ Dico ſc̄do quando in hoc mũdo homo af
fligit corpus ieiunando vel alr̃s ex peccatis q̃
homo fecit ⁊ vt preſeruetur a fiendis in futu/
rum. Iſtud multum placet deo. Naꝫ ſi rex in
ſuo regno haberet aliquod caſtrum rebelle
⁊ inobediens: ⁊ eſſet aliquis miles ita valens
ꝙ vi armorum ipſum ſubijceret regi ad obe/
dientiam ⁊ voluntatem: multuꝫ hoc placeret
regi. Ita in propoſito. Caſtruꝫ inobediens ⁊
rebelle regi chriſto eſt corpus noſtrum ſemp
faciens ⁊ inclinans ad oppoſitum. Deus eñi
precepit humilitateꝫ: ⁊ corpus inclinat ad ſu
perbiam: pompam ⁊ vanitatem. Deus prece

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pit miſericordiã ꝛ liberalitatẽ: ꝛ corpꝰ iclinat
ad furta: rapinas: vſuras ꝛc. Deꝰ pcepit. caſti
tatẽ: corpꝰ iclinat ad luxuriã: corruptionẽ ꝛc.
Deꝰ pcepit charitatẽ: ꝛ corpꝰ iclinat ad inui/
diã: irã: ꝛ malignitatẽ. Deꝰ pcepit abſtinẽtiã:
corpꝰ iclinat ad gulã: ꝛ voracitatẽ: frãgendo
ieiunia. Deꝰ pcepit ↄcordiã: dilectionẽ: ꝛ pa/
cẽ: corpꝰ iclinat ad vindictã. Deꝰ pcepit dili/
gentiã: corpꝰ inclinat ad negligentiã. Caſtrũ
eſt rebelle. Jõ apl's dicit. Infelix ego hõ qs
me liberabit de corpe mortis huius. ad Ro/
mañ. vij. Jõ multũ placet deo qñ aliquis ſu/
bijcit deo caſtruȝ corpis vt obediat: ꝛ hoc fit
p penitẽtiã ꝛ afflictionẽ: qꝛ ſicut domat equꝰ
idomitꝰ amouẽdo ãnonã: ita ꝛ corpꝰ: Jſta eſt
ratio q̃re penitẽtia placet deo. Dicũt ignorã/
tes. Et qđ bonũ habet deꝰ de meo ieiunio vl'
vigilia ꝛ ſic de alijs. Deus nullũ bonuȝ habȝ
de hoc ſed honorẽ: vt rex honorat qñ ſua bã/
neria ꝛ vexilla ſũt pulchra. Jõ eſt hic honor
deo ꝛ nobis vtilitas: qꝛ ex hoc euadimus pe
nas infernales vel purgatorij. Jõ apl's. Ob/
ſecro vos p miſericordiã dei vt exibeatis cor
pora veſtra hoſtiã viuẽtẽ ſctãȝ: deo placẽteȝ:
ad Roma. xij. Dicat qũo beatꝰ nicolaus hñit
iſtã ỽtutẽ in tãtuȝ ꝙ ſimile nõ legit de alio ſã
cto: qꝛ adhuc puer lactãs iã bis in hebdoma
da ieiunabat: qꝛ q̃rta feria: in qua xp̃s fuit vẽ
ditus ꝛ ſexta in q̃ fuit paſſus ſemel hora no/
na ſumebat vbera. Ad practicã qñ eni mater
ſua nobilis ꝛ pulchra corpe: ſȝ nobilior ꝛ pul
chra in aĩa ipſa voluit lactare filiũ vt virgo
xp̃m: qꝛ ſic deꝰ ordinauit ꝙ vent mr̃is eẽt ca/
mera ꝑlis: ita ordinauit ꝙ pectꝰ ꝛ vbera eſ/
ſent cellariũ ſiue vinariũ eiꝰ. Nõ eni dedit vt
oñdat amatoribꝰ. Dicat qũo feria q̃rta ꝛ ſex
ta mat ꝑbuit ſibi vbera. Et puer nolebat api/
re os. ꝛ iteꝝ iuitabat eũ: ꝛ noluit. Mat time
bat ꝙ vbera ſua eẽnt exiccata: ſed in hora no
na ipe apiebat os ꝛ ſumebat vbera. ꝛc. Sȝ qs
docuit eũ ieiunare in illis diebꝰ ꝛ comedere
hora nona. ſpiritusſctũs q habitat in eo. Sed
magis q̃re comedimꝰ in hora nona q̃ in alijs
horis diei: qꝛ tali hora xp̃s exiuit dolores paſ
ſiõis p mortẽ: ꝛ tali hora cũ xp̃o hõ debet exi
re dolorẽ famis. Jõ beatꝰ nicolaꝰ ſpiritusſctõ
edoctus ita faciebat. Jđo de eo cãtat eccl'ia.
Beatꝰ nicolaꝰ adhuc paruulꝰ multo ieiunio
macerabat corpꝰ. Cogitate qñ fuit magnus
q̃lem pniãȝ fecit: qa ſi iã puer ꝛc. Jõ dicĩ theã
In diebꝰ ſuis placuit deo. Moraľr qd dicent
in iudicio illi q nõ ſolũ bis in hebdomada ñ
ieiunãt: imo nec vigilias nec q̃ttuor tpa nec
q̃dragesimã cũ ſint corpulẽti: ꝛ decipiũt ↄfeſ
ſores dicẽtes: fortitudine idigemus ad labo
randũ: q̃re ieiunare nõ poſſumꝰ. Quibꝰ debe
ret dicere bonus ↄfeſſor. Caueatis a luxuriã
q̃ aufert fortitudinẽ: ꝛ nõ ieiuniũ qđ dat vitã
lõgiorẽ. Pro aĩa nolũt ieiunare. ſȝ obſeruan
do inimicos i nemoribꝰ ieiunãt dyabolo. Itẽ
ꝓ deo nõ portãt ciliciũ: ſed ꝓ dyabolo portãt
loricã. ꝛc. Idẽ de mulieribꝰ iã nõ inueniunt
penitẽtie nec ieiuniũ: qꝛ nõ poſſem dormire
ſed vt curent de febre corpis ieiunãt ſeruãdo
dietã medici: ſȝ vt curẽt de luxuria q̃ ẽ febris
aĩe nihil facerẽt. Idẽ de cilicio: qꝛ ſũ delicata:
q̃lem excuſationẽ dabis deo in iudicio. qñ da
bit illã pniam terribilẽ damnatiõis. Dico vo
bis ꝙ niſi penitẽtiã egeritis oẽs ſimul peribi
tis. Luc. xiij. ¶ Dico tertio ꝛc. que in duobꝰ
ↄſiſtit. ſicut eni eẽ hominis in duobꝰ ↄſiſtit. ſ.
in corpe ꝛ aĩa: qꝛ caro ſine aĩa nõ ẽ hõ: ita de/
uotio ↄſiſtit in ardore ſpũs vt lete fiãt q̃ ſunt
dei: vt orõnes: venire ad eccl'iam: ꝛ huiuſmo/
di. Sȝ aliud reqrit: vt. ſ. fiat corpali cũ genu/
flexiõe: vel geſtu corpis humili. Si alteꝝ iſto
rũ deficit nõ eſt deuotio. De iſtis auctoritas.
Dõ ps. lxxxiij. Cor meũ. Ecce ardor ſpũs ꝛ ca
ro mea. Ecce geſtus corpis: exultauerũt in de
um viuũ. Jſta eſt deuotio q̃ placet deo: ſicut
cuilibȝ dño placet ſeruitiũ letũ ꝛ reuerẽtiale
ſeruoꝝ: pr̃i filioꝝ viro vxoris: magiſtro diſci/
puloꝝ. Ita ẽt placet deo qñ cũ leticia ꝛ reue/
rẽtia ſeruimꝰ ſibi. Auctoritas. Habemꝰ grãȝ
p quã. ſuiamꝰ placẽtes deo cũ metu ꝛ reuerẽ
tia. Ad Hebreos. xij. Dicat qũo btũs nicola/
us habuit iſtã virtutẽ. ꝛ q̃r qñ habuit diſcre/
tionem ordinauit vitam ſuam ꝛ deuotionem
ſurgens qualibet nocte in media nocte dicen
do matutinas vt clerici: ꝛ poſtea orabat. cuȝ
lachrymis premiſſo ſigno crucis: ꝛ in aurora
ibat audire miſſam: ꝛ cuȝ ſilentio eam audie
bat: confitebat: cõicabat qualibet dominica.
Ecce deuotio. Et qñ alij filij nobiliũ ꝛ diuituȝ
ſocij ſui ibant ad vanitates ipſe ibat ad eccle
ſiam Ideo eccleſia dicit de eo. Eccleſie ſãctẽ
frequentans limina ſacra pectore condebat
mandata. Ergo in diebus ſuis ꝛc. Moraliľ
iſtam deuotionẽ habuit beatus nicolaus pn/
cipaliter a deo tãq̃ȝ a cauſa agente: ſed inſtru
mentaliter a parentibus qui cum magna cu/
ra ꝛ diligentia nutriebant eum ne iuraret: ne
diceret mendacium: ne faceret furta: ne con/
tenderet cum aliquo. Magna culpa eſt parẽ
tum malicia filiorum: ſicut tortuoſitas arboꝝ
in viridario eſt culpa hortulani. Jta in viri/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dario xpi.ſ.eccleſia hortulani eſtis vos de ma
trimonio. Ideo quãdo filij ſunt parui: nutriẽ
di ſunt vt ſciant ſe ſignare:orare ſero ⁊ mane
anteq̃ mater det panem ei. Scias fili mi ꝙ ẽ
quedam regina ⁊c.ſilr in ſero ⁊ incutiendo ti
morẽ de diabolis q vadũt de nocte. Ita nutri
untur pueri.ſ; mõ oſtendunt eis viam infer-
ni. Idem de puellis.iõ dicit ſcriptura Ne io-
cunderis in filijs impijs.i.indeuotis ſi mĺtipli
cent:nec oblecteris ſuper ipos ſi nõ eſt timor
dei in illis. Rõ:qꝛ melior eſt vnꝰ timens deũ
q̃ȝ mille filij impij. Et vtile eſt mori ſine filijs
q̃ȝ relinquere filios impios. Eccli.xvi. O mi-
ſeri parentes q de vſuris furtis ⁊ rapinis con
gregatiſ.p filijs impijs. ¶ Dico quarto ⁊c.qñ
homo eſt ita miſericors ꝙ libẽter cõicat alijs
bona ſibi a deo commiſſa:multum placet do
talis miſeratio. Nam ſi aliquis veſtrum habȝ
multos filios:ille qui magis aſſimilabitur ei
plus ſibi placet ⁊ diligit euȝ. Omne aial dili
git ſibi ſimile:ſic ⁊ omnis homo proximum ſi
bi. Eccli.xiij. Modo videamus que ſunt con
ditiones patris noſtri xpi. Dauid qui cogno
ſcebat euȝ dicet nobis. Miſericors ⁊ miſera-
tor dñs:patiens ⁊ multum miſericors. Per
iſtam virtutem ergo poſſumus ei aſſimilari.
Ideo dicit. Eſtote miſericordes ſicut ⁊ pater
veſter miſericors eſt. Luce.vi. Et poſſumus ſi
bi placere. Auctoritas. Facere miſericordiaȝ
⁊ iudiciũ magis placet deo q̃ȝ victime. Pro
uerbiorum.xxi. Nota facere miſericordiaȝ. Mi
ſericordia fit quando homo ſubuenit paupe-
ribus de elemoſynis de bono iuſto. Iudiciuȝ
fit quando vſure furta rapine ⁊c.reſtituuntur
tunc fit iudicium vel iuſticia:qꝛ de illis nõ de
bet fieri elemoſyna ſed reſtitutio. Aliqui faci
unt miam:ſed non cũ iudicio ⁊ iuſticia: vt di
uites vſurarij quando dant elemoſynas con-
ſtruunt capellas:hoſpitalia:miam faciunt: ſ;
ſine iuſticia:qꝛ deberẽt reſtituere. Quia ſic fa
cit duo mala.primũ recipe p vſuras vel furta
ſeu rapinas.ſecundo dando:qꝛ facit ſe impo-
tentem ad reſtituendum illis quibꝰ tenetur.
Nota magis placet deo q̃ȝ victime. hᵒ dĩ ꝯ il
los ꝯfeſſores q neſciũt dare aliam pniam niſi
de miſſis. Si qs habuerit iniuſta:dicũt: facia
tis dicere tot miſſas:vt veniant ad manus ſu
as:ſ; meliꝰ eſſet reſtituere his qbus abſtule-
runt.vt pȝ.xiiij.q.vi. Si res. Item qñ aliq pec
cauerunt pctõ luxurie:faciatis dicere tot miſ
ſas:ſed melius eſſet eos ab inuicem ſeparare
de pe.di.v. Falſas penitẽtias. S; aliqua pec
cata ſunt que reqrunt miſſas:vt.p homicidijs

Alia que requirũt aliam pniam ⁊c. Ideo di-
xit xps. Euntes diſcite qd eſt,: miſericordiam
volo:⁊ nõ ſacrificiũ. Math.ix. O ſec.vi. Dica
tur quõ beatus nicolaus fuit miſericors. Re
manſit.n.heres diuitiarum parentũ ſuorum
Cogitate quõ loqbat ſibi vxor:ſ; ipe plus vo
lens deo ſeruire orabat deũ vt ſibi oſtenderet
modum quõ poſſet deſtribuere hereditatem
ad dei honorẽ ⁊ ſaluationẽ aie ſue ſine vana
gloria. Dicatur quõ in illa ciuitate erat vnus
miles:ſed ex vanitatibꝰ effectus fuit paup:itã
tũ ꝙ nõ poterat maritare tres filias q̃s habe-
bat magnas:nec ſibi nec eis poterat prouide
re. Dixit pater filiabꝰ. Filie habeatis lucrum
ſi poteſtis hẽc. Rñderũt filie.bñ placet nob
filando ⁊c. Nõ dixit pr:qꝛ illud modicũ lucꝝ
eſſet:ſ; qꝛ vos eſtis pulchre:⁊ q̃libȝ teneat ſuã
cameram qñ milites ⁊ ſcutiferi viſitabũt vos
faciatis bene ſoluere. Cogitate ꝙ fluẽdo iſta
dicebat. Filie võ q̃ erant bone ⁊ honeſte dixe
runt flentes. O pr ⁊ eſt iſtud ꝯſiliũ boni pris
⁊ noluerũt ꝯſentire:qꝛ in his q̃ ſunt ꝯtra deuȝ
filij nõ debẽt obedire parentibꝰ: ſ; potiꝰ deo
Qñ iſta fuerũt dicta btõ nicolao dixit. O do
mine modo poſſum diſtribuere hereditatem
meaȝ ad veſtri beneplacitũ. Dicat quõ emit
pomũ ⁊ impoſuit pecunie q̃ȝtitatem forte tri
centorꝝ florenorꝝ:⁊ vna nocte.piecit in came-
ra militis p trapã. Cogitate gaudiũ militis i
craſtinũ. Et de pmo maritauit pmogenitam
Idem de ſecundo maritauit ſecundam. terti
um pomũ publicauit vt de illo poſſet marita
re tertiam ⁊ ipe viueret. Et pr obſeruans ſecu
tus ẽ btm̃ nicolaũ:q fecit eũ iurare ne in vita
ſua reuelaret hᵒ. Ecce q̃ȝta miſericordia. Si
gᵒ ex mia aliqs placet deo qd dicemꝰ de btõ
nicolao. In diebꝰ ſuis ⁊c. Moraliter habetis
hic exemplũ exercitandi vos in opibus mie
quia omnia bona mundi aurum ⁊ argentuȝ
⁊ alia p ignẽ ꝯflagrationis in breui conſumẽ
tur ſolũ remanebit mia facta.qꝛ illud qᵈ dabi
tis hic inuenietis in celo. Iõ iuxta conſilium
apli dicentis. Charitas fraternitatis maneat
in vob.hoſpitalitatẽ nolite obliuiſci: p hanc
enim placuerũt quidã angelˀ hoſpitio receptꝭ
ad Heb.vi. ¶ Dico qnto ⁊c.qñ hõ.p nlla re
nec diuitiaꝝ nec honorꝝ officiorꝝ dignitatis vˀ
ſanctitatis inflatur ad ſupbiã:imo ſp hȝ ſe hu
militer cogitans qd ſum ego niſi vas putridũ
corrumpẽs mihi grãs a deo datas:qꝛ ſi alius
haberet tot grãs plura bõa faceret q̃ȝ ego ta
lis multum placet deo. Rõ: cuilibet volenti
quieſcere placet ſibi camera quieta:nõ vento

a vel fumoſa. Camera in qua deꝰ vult quieſce
re eſt cōſcia cuiuſlibet. Jō placet ſibi ꝙ nō ſit
ventoſa ⁊ fumoſa ꝑ ſupbiā: pōpā ⁊c. Auctas.
Neqꝫ ſupbi placuerūt tibi ab initio: ſꝫ humi-
liū ⁊ māſuetoꝝ ſp tibi placuit deꝓcatio. Judi.
xi. Dicat quō btūs nicolaꝰ fuit ſp humilis imo
q̄to plus augmētabat in fama ⁊ ſctitate: tan
to plus erat humilior. Poſtq̄. n. fecit illam
miā de pomis aureis: gētes que ſciebāt pau
pertatē milit querētes vn̄ hūerat ⁊c. fama di
uulgabat. Jō btūs nicolaꝰ vt vitaret vanam
gl'iā receſſit ⁊ iuit ad ciuitatē de mirea: ⁊ cō
duxit vnā domūculā ⁊ viuebat ibi in pnīa hu
milr: ſurgēs q̄libet nocte ad matutinas ⁊ ibat
ad ſedem: ⁊ ibi ſecrete in aliq̄ capella dicebat
offin̄ ſuū deuote. Sꝫ ds exaltat hūiles. Dicat
de morte archiepi illiꝰ ciuitat ⁊ de cōgregati
one epoꝝ ⁊ canonicoꝝ pro electione ⁊ de re-
uelatione fcā vni ſctō epo ꝙ ille qui hora ma
tutina intraret per talē portā vocatꝰ nicolaus
eſſet eps. No. q̄ violēter accepit epatū: ⁊ q̄
humilr ſe hūit in eo iux illud. Quāto maior
es hūilia te in oībꝰ ⁊ corā deo inuenies grām
Qm̄ magna pō dei ſoliꝰ: ab humilibꝰ hono-
rat. Eccli. iij. iō ds exaltauit illū in miraculis
magnis cū adhuc viueret: vt pꝫ de ꝑegrinis
tribꝰ iterfect a carnifice. Jdē de tritico tpe fa
mis. Jtē de captis ⁊c. ad libitū. dic vt in legē
da inuenies. Morali ergo' humilſemꝰ nos.
iuxta illud. Oēs. n. inuicē humilitatē inſinua
te: qꝛ dn̄s ſupbis reſiſtit: hūilibꝰ aūt dat grām
Humiliamini igit ſub potēti mān dei: vt vos
exaltet in tpe viſitationis. i. Pet. v. ¶ Dico
ſexto ⁊c: Cōtinuate opa pnīalia vel orones:
nō dico mltiplicate: quare forte nō poſſet hō
adimplere: ſꝫ augmentādo ardorē ⁊ deuoti-
onē ſpūs: qꝛ hoc multū plꝫ deo. Rō: iter als
bonas cōditiōes amico necarias eſt firmitas
alr ſi ſit variabil' nō plꝫ. Enoch qd interꝑtat
dedicatꝰ placuit deo. ⁊ trāſlatꝰ eſt in padiſum
Eccli. xliiij. Dicat quō btūs nicolaꝰ ꝑſeuera-
uerit in bona vita ⁊ placuit deo intm̄ ꝙ in fi-
ne in die obitꝰ ⁊ receptis ſacramētis eccīe tra-
didit aīam in manibꝰ angeloꝝ ſibi a deo miſ-
ſoꝝ: ⁊ trāſlatꝰ eſt in paradiſum cantꝰ angeloꝝ
fuerūt auditi. Dicat de oleo qd emanauit de
eiꝰ tūba. Moralr ↄtinuate i bōa vita ⁊ i bōis
opibꝰ vſqꝫ ad mortē: q̄ ē porta padiſi. Jō xps
Qui ꝑſeuerauerit vſqꝫ in finē hic ſaluus erit.

¶ De conceptione virginis Marie.

Ondum erant abyſſi ⁊ ego
iā ↄcepta eram.
Prouerb. viij. ⁊ in epiſtola hodi-
erna. Solemnitas ⁊ feſtū hodiernum eſt de
cōceptione virginis marie. Jta erit ⁊ ſermo.
Mā eſt ſatis ſpeculatiua. Sed vt virgo ipe-
tret nobis grām pſentemꝰ ſibi ſalutationē an
gelicā. Verbū ꝓpoſitū in pꝰ virginis dic. Nō
dum erāt abyſſi ⁊c. Pro huiꝰ vbi breui decla
ratione ⁊ mãe introductiōe: ſciēdū ꝙ tota la
titudo ſiue vniuerſitas creaturaꝝ dr abyſſus
ſm ethymologiā. ab a qd eſt ſine: ⁊ byſſus. Et
eſt abyſſus ꝓfunditas imenſurabilis. ſicut ſi hō
reſpiciet ꝓfundiſſimū puteum: illa ꝓfunditas
dr abyſſus. Jta ꝓfunditas que ē a celo ēpireo
vſqꝫ ad terrā dr abyſſus: qꝛ immēſurabilis eſt
Ex iſta rōne vniuerſitas creaturaꝝ dr abyſſus
Et ↄcordat auctas. Jn pnᵒ creauit ds celū ⁊
terrā: terra aūt erat inanis ⁊ vacua: ⁊ tenebre
erāt ſup faciem abyſſi. Gen̄. i. Oēs doctores
ſcti cōcorditer dicūt ꝙ celū ſumit ibi pro ce-
lo ēpireo. Terra aūt pro vniuerſitate creatu-
raꝝ corpaliū. Si ergo volumꝰ compare oēs
creaturas corpales: ſpūales: viſibiles ⁊ inuiſi
biles ad altitudinē dicunt ⁊ pn̄t dici abyſſi. ⁊
in iſto ſenſu loqt thema in pª vginis di. Nō-
dū erāt abyſſi. ſ. nec celū: nec terra: nec ange
li: nec aliq̄ creatura: ⁊ ego iā ↄcepta eram. Et
iſte eſt itellectꝰ themat quē volo mō ptracta-
re: ſed per qōnē volo itrare mām. Quō vir
go erat ↄcepta vel vbi: ſi nōdū pr ⁊ mater. Et
declaratio huiꝰ qōnis erit ꝓſecutio ſmonis.
Pro cuiꝰ declaratione ſciendum ꝙ inuenio
quinqꝫ cōceptiones virginis marie glorioſe.
- Prima eſt conceptio diuinalis.
- Secunda conceptio angelicalis.
- Tertia conceptio humanalis.
- Quarta conceptio ſcripturalis.
- Quinta conceptio maternalis.

Ecce hic quinqꝫ mirabiles ↄceptiones virginis
marie. ⁊ lꝫ de qualꝫ poſſet itelligi the. aliquo
mō: tn̄ ꝓprie loqtur de pma conceptione di.
Nondū erāt abyſſi. ⁊c. ¶ Dico pᵒ ꝙ pª cōce-
ptio eſt dīnalis. iſta fundat ſub rōne ⁊ aucta
te: vt meliꝰ intelligat. Rōne ſic. Propoſitū
cordis dr cōceptio. ſ. qn̄ aliq̄ pſona ꝓponit in
corde: mēte: ſeu voluntate facē aliqd: illud fir
mū ꝓpoſitū dr conceptio. Et iā vulgariter dr
de aliq̄ facto nōbili fiendo. Jta cōcepi facē in
mente mea. Verbigrā. qn̄ hō cognoſcit pctā
ſua que fecit: malam vitā quā tenuit: ⁊ ꝑiculū
dānationis qd iminet: ⁊ ꝓponit emēdare vi-
tam ſuā: ⁊ vult cōteri ⁊ ↄfiteri de pctis ⁊ facē
pnīam: illud ꝓpoſitū dr cōceptio. ⁊ iā dr cōi-
ter. Ego cōcepi mutare vitā meā. Auctas. A
facie tua dn̄e cōcepimus: ⁊ q̄ſi parturiuimus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

⁊ peperimus ſpm̄ ſalutis. Yſa. xxvi. No. A fa
cie tua dn̄e concepim⁹ ⁊ quaſi parturiuimus
⁊c. Facies dei eſt ꝑdicatio euãgelica que gra
uidat aīas. Rō: qꝛ ſicut in facie cognoſcit hō
ita in ꝑdicatione vos qui neſcitꝪ ſcripturas co
gnoſcitis deū. Jō dicit ſcriptura. Faciem tuã
ideſt ꝑdicationē dn̄e regram. Ibi. n. grauidã
tur aīe: qꝛ multi veniunt ad ꝑdicationē ma-
gni petōres: ſupbi: pompoſi: ⁊ in ꝑdicatione
attente audita aliqs ꝓponit humiliter viuere
de cetero talis ꝑgnans eſt. Idē de auaricia:
luxuria: accidia: ira ⁊c. Nota ꝑturire eſt hēre
dolores part⁹ anteq̄3. ſ. op⁹ exequet̃ vel excuti
etur: qꝛ executio boni ꝓpoſiti part⁹ eſt. Mul-
ti. n. cōcipiunt a facie dn̄i. ſ. in ꝑdicatione. ſed
in partu ibi eſt dolor. vt pꝫ de vſurario qn̄ pro
ponit ſatiſfacere. ſꝫ in ꝑtu. ſ. qn̄ vult ſatiſfacere
ibi eſt dolor. Idē de illo qui ꝓponit dimittē
malã ſocietatē. Idē de illo qui ꝓponit remit
tere iniurias. Pꝫ ergo ex iſta auctate ꝙ fir-
mum ꝓpoſitū dꝛ conceptio. Ad ꝓpoſitū di
co ꝙ de⁹ anteq̄ aliqd crearet in ſua volunta-
te firma ⁊ incōmutabili ꝓpoſuit creare vnaꝫ
puellã virginem ſanctiſſimaꝫ q̄ eſſet mater fi
lij ſui camera ſpūſancti: porta ꝑadiſi: regia ce
li. Auctas. Dominus poſſedit me ab initio vi
arum ſuaruꝫ anteq̄ quicq̄ faceret a ꝑncipio:
ab eterno ordinata ſum et ex antiquis. Pro-
uerb. viij. Nota Dn̄s poſſedit me. ſ. i volunta
te ſua immutabili: i initio viarū ſuarum. i. crea
turarū. ⁊ ex antiquis. ſ. rōnibus. Nota decem
rōnes antiq̄s quare de⁹ ꝓpoſuit ipaꝫ creare.
Prima eſt: ſciebat. n. deus eternaliter ꝙ q̄dã
mulier erat futura. ſ. Eua q̄ eſſet initiū ⁊ cauſa
oīs mali: qa ipã ꝑmo peccauit. A muliere ini
tiū factū eſt peccati: ⁊ ꝑ illam oēs morimur.
Eccl'ia. xxv. Ex iſta rōne ꝓpoſuit deus creare
vnã mulierez. ſ. virginē mariã que eſſet cauſa
totius boni ⁊ initiuꝫ. De⁹ ſine muliere potuiſ
ſet redimere ⁊ ſaluare hoīem ⁊c. Secūda rō
ē: qa ſciebat ꝙ mulier q̄ eſſet cauſa mali ex n̄s
virgo peccaret. Ideo ordinauit aliã vt poſſꝫ
carneꝫ aſſumere. Tertia: quia mulier cã mali
fuit deſponſata. De⁹ fuit ſacerdos q ipos de-
ſponſauit: dicens. Creſcite ⁊ multiplicamini
Gen̄. i. Ideo de muliere virgine ⁊ deſpōſata
voluit naſci. Quarta: qꝛ mulier q̄ eſſet cã ma
li eſſet ꝑ angelū maluꝫ incitata ⁊ viſitata. ſ. ꝑ
luciferū ⁊ ſpenteꝫ. Jō ꝓpoſuit ꝙ mulier que
eſſet cauſa boni ꝑ angelū bonuꝫ eēt ſalutata.
Quita: qꝛ ꝑma eſſet temptata ⁊ decepta ſiue
ſeducta. Cur ꝑcepit vob de⁹ vt nō comederetꝪ
ex omni ligno ꝑadiſi ⁊c. ꝓpoſuit deus ꝙ ſecū
da nō eſſet temptata ſꝫ informata qn̄ dixit an
gel⁹. Spūſſanctus ſupueniet in te ⁊c. Sexta:
qa ꝑma eſſet iclinata ad cōſentiendū angelo
⁊c. Ecce ancilla dn̄i: fiat mihi ⁊c. Septima: qꝛ
ꝑma fuit ſaturata fructu: qꝛ comedit ⁊ i vtero
miſit. Jō voluit virginē ꝯcipere fructū ⁊c. De
quo dr̃. Benedict⁹ fruct⁹ vētris tui. Octaua:
qꝛ ꝑ euã fruct⁹ comeſt⁹ fuit cauſa mortis: ſic
fruct⁹ virginis nat⁹ venit ad nos ⁊ fuit cauſa
vite. Nona: qꝛ ꝑ ꝑmã i miſijs ⁊ dolorib⁹ tota
natura debuit ꝓſtrari. ⁊ ꝑ virginē mariã repa
rari. Decima: ſciebat de⁹ ꝙ ꝑ ꝑmã porta ꝑadi
ſi eſſet clauſa: ſꝫ ꝑ virginē mariã impregnatã:
dilatatam: porta ꝑadiſi eſſet aperta. Jō eccl'ia
canit. Paradiſi porta ꝑ Euaꝫ cunctis clauſa
eſt: ⁊ ꝑ Mariã v̄ginē iterū pateſacta eſt. Ecce
q̄re dicit. Dn̄s poſſedit me ab initio ⁊c. Fiat
g° concluſio ⁊c. Si g° firmū ꝓpoſitū ⁊ volū
tas deliberata ad aliquid fiendū dr̃ ꝯceptio.
Et deus ab ēno ⁊ volūtate immutabili ꝓpo
ſuit facere iſtaꝫ glorioſiſſimã v̄ginē. Ecce q̄re
dicī thēa. Nōdū erant abyſſi: ⁊ ego iã cōcepta
erã. ſ. in mēte diuina. ¶ Dico ſecūdo ⁊c. Iſta
non fuit ante mūdi creationē ſꝫ fuit in princi
pio creationis mundi. Dicūt theologi ꝙ qn̄
de⁹ creauit celū empireū vbi ſūt modo anime
btē: ſimr̃ creauit i eo nouē ordines angelorū:
Primus ordo inferi⁹ eſt angelorū. Secūdus
archãgeloꝝ. Tertius ꝑncipatuū. Quart⁹ po
teſtatū. Quint⁹ v̄tutum. Sextus dn̄ationuꝫ.
Septim⁹ thronoꝝ. Octau⁹ cherubioꝝ. Non⁹
ſeraphinoꝝ. Si dicat̃. Et quō ſcitur. Quis de-
ſcendit. Dicat̃ ꝙ xp̄s ⁊ beat⁹ Paul⁹ q hoc re
uelauit Dionyſio diſcipulo ſuo q de hoc fecit
vnū librū vocatū de cleſti hierarchia. ⁊ lꝫ tunc
eſſent angeli: tn̄ nonduꝫ beati. Et dicī Greg. ꝙ
melior creatura ⁊ in dignitate altior quã de⁹
creauit: tunc erat lucifer. de ſuꝑmo ordine. ſ.
ſeraphinoꝝ. q reſpiciens vidit oēs creaturas
ſub ſe: ⁊ ſolū deū ſupra ſe: voluit deo ꝑificari:
⁊ iſtud peccatū manifeſtauit oibus angelis di
cens. Quid videt̃ vobis. ⁊ multi vt ſerui adu
latores volentes dn̄o cōplacere conſenſerunt
ſibi falſi conſiliarij dicendo. Certe bonū eſſet
ꝙ haberetis illū honorē: conformitatē: ⁊ part
ficationē. Boni autē angeli vt Michael Ga
briel Raphael nō conſenſerūt: imo contradi
xerūt. Videns deus ꝙ in domo ſua mouebat̃
talis arrogantia ⁊ guerra de ſuperbia: dixit.
Non habitauit in medio dom⁹ mee q facit ſu
perbiã. Cogitate hic q̄le: ⁊ quantū peccatum
eſt ſupbia: ꝙ de angelis ſanctis fecit demōes
damnatos. De habitatorib⁹ celi habitatores

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

inferni. Si illi ex ſuperbia ſunt expulſi de ce/
lo: quõ cuꝫ ſupbia poterimus nos intrare ce
lum. Si ſciretis quõ eſt graue pctm̄: teneretiſ
conſilium Thobie dicētis. Supbiaꝫ nunꝙ̄ in
tuo ſenſu aut tuo v̊bo dn̄ari pmittas. In ipſa
n. initiū ſumpſit oīs pditio. Thob. iiij. Mõ
cogitate rõnabiliter qualē triſtitiā debuerūt
habere ſcti angeli. nõ dico ꝙ hērent dolorem
ſeu triſtitiā. Sicut hēretis vos ſi iſta ciuitas:
dn̄s cuſtodiat eam: depopularet̄. qui remane
rent dicerēt. Heu ⁊c̄. ita cogitate de angelis.
qū in quolibet ordine viderūt tot cathedras
vacuatas poteſtis cogitare ꝙ ſupplicabāt do
dicendo. Dn̄e iſta ciuitas vr̄a ſic remanebit
depopulata. Tūc deꝰ reuelauit ſctis angelis
ꝙ coꝝ ordo reparet̄. nõ de angelis: ſꝫ de hoi/
bus penitentibꝰ ⁊ obedientibꝰ ⁊ credentibus
Et archāgelis ꝙ repararet̄ locus eoꝝ de pſo
nis deuotis ⁊ ſpūalibꝰ. Principatibus ꝙ de
pſonis miſericordioſis. Poteſtatibꝰ de pſo/
nis patientibꝰ. Uirtutibꝰ de pſonis pacificis.
Dn̄ationibꝰ de bonis preſidentibꝰ. Thronis
de pſonis pauptatē euāgelicā aīs aplīs aplī/
cam ſeruantibꝰ. Cherubin de pſonis ſapienti
bus diuinā ſciam. Seraphinis ꝙ de perſonis
que ſunt de ſumma charitate. dicēs oībꝰ ꝙ ip
ſe crearet ⁊ formaret vnā virginē ex cuiꝰ fru/
ctu tota ciuitas iſta populabit̄. Cogitate quõ
ſcti angeli ꝯceperūt illā ſctām virginē in mē
tibꝰ eoꝝ per quā eoꝝ ruina reparet̄. ⁊ incepe/
runt tripudiare ⁊ facē magnū feſtuꝫ ⁊c̄. Ecce
virgo maria quõ fuit cōcepta in mētibꝰ ange
loꝝ. Jõ dicit ip̄a. Ex ore altiſſimi ꝓdiui. qn̄ eā
reuelauit ſctis angel̄. Primogenita an̄ oēm
creaturā. nõ in tpe: ſed in ſctitate ⁊ dignitate
Ego feci in celis vt oriret̄ lumen indeficiēs. ſ.
dies reuelationis. Eccli. xxiiij. de illa dic̄. Nõ
dum erāt abyſſi. ſ. creaturaꝝ inferioꝝ diſtincti
ones. Ego iam cōcepta erā. ſ. in mētibus an/
geloꝝ. ¶ Dico 3° ⁊c̄. ꝙ fuit humanalis. Jſta
fuit poſt creationē Ade ⁊ Eue ⁊ poſt pctā vi
dentes ⁊ ꝯſiderātes eoꝝ cōdemnationē ⁊ to
tius gn̄is humani pditionē. Cogitate qualꝰ
erat dolor ⁊ triſtitia ac ſi meo dfectu ⁊ culpa
oēs pſone huiꝰ ciuitat̄ magne ⁊ parue debe/
rent iugulari ⁊ ego cū eis: q̄ꝫta eēt mea triſti
tia. Qn̄ ergo adā cogitabat quot mala: quot
infirmitates: q̄t dolores in corpibꝰ: ⁊ q̄t dāna
tiones aīaꝝ ſequerent̄ ex eius culpa: qꝛ aīs ni
hil hoꝝ fuiſſet. Neqꝫ miꝝ ſi triſtabat̄ ⁊ lamen
tabat̄. Hoc innuit ſcriptura ſacra cū dicit. Et
vocauit adā nomē vxoris ſue Euā: eo ꝙ mat̄
eſſet cunctoꝝ viuentiū. Fecitqꝫ dn̄s deꝰ Ade
⁊ vxori eius tunicas pelliceas: ⁊ induit eos ⁊
ait. Ecce adā. Gen̄. iij. Anteq̄ꝫ peccauerat vo
cauit eā virago. ſꝫ poſtq̄ꝫ peccauit vocauit eā
Euam. i. ve pp miſeriā ⁊ calamitatē. Jõ dicit
verſus. Oēs dicūt e vel a quotq̄t naſcunt̄ ab
eua. i. ve pp miſeriā ⁊ dolorē in queꝫ intrant.
Dum autē Adā ⁊ Eua eſſent in illa triſtitia:
deꝰ reuelauit eis ꝙ ab eis ꝓcederet vna v̊go
ſctiſſima que afferret maius bonū q̄ꝫ ipſi per
didiſſent. qa Eua abſtulit nobis padiſum ter
reſtrem: ⁊ v̊go maria nob attulit padiſum ce
leſtem. Jlla. ſ. eua attulit morteꝫ corpis. v̊go
maria nob donauit vitā aiaꝝ. Jlla ēt fecit per
dere deuotionē: iſta fecit inuenire dei fruitio/
nem. Eua clauſit ianuā padiſi: quaꝫ v̊go ape/
ruit. Cogitate Adā ⁊ Euā quõ cōceperūt vir
ginē mariā ipſam deſiderando ꝙ deꝰ eis hoc
reuelauit expſſe dicūt doctores ſcti. Sed ad/
huc auctas. Deꝰ maledicens dyabolo dixit.
Jnimicitias ponā inter te ⁊ mulierē: ⁊ ſemen
tuum ⁊ ſemen illiꝰ. Jpſa cōteret caput tuū: ⁊
tu iſidiaberis calcaneo eiꝰ. ſicut hētur Gen̄.
iij. Caput dyaboli eſt dn̄atio tyrānica huius
mundi: quā ſibi vſurpauerat. quā ſibi abſtulit
virgo maria per filiū ſuū bn̄dictum. De hoc
Sigibertꝰ. Dixit deꝰ ad ſerpentē. eternus ad
veterē. Jnimicitias ponā inter te ⁊ mulieres
⁊c. Si querat̄. que nā mulier opata eſt huiuſ/
cemodi victoriā: que nimiꝝ illud antiq ſerpē
tis caput venenatū virtutis pede ꝯtriuit. De
iſta cōceptione dicit ſcriptura in pſona virgi
nis. Ego in altiſſimis habitaui ⁊ thronus me
us in colūna nubis. Gyrū celi circuiui ſola: ⁊
ꝓfunduꝫ abyſſi penetraui: ⁊ in fluctibꝰ maris
ambulaui: ⁊ in omni terra ſteti. Et in oī pplo
⁊ in oī gente primatū habui: ⁊ oium excellen
tium ⁊ humiliū corda virtute calcaui. Eccl̄a.
xxiiij. Alti fuerūt adam ⁊ eua: qꝛ caput huma
ne gn̄ationis. Altiores q̄ꝫtū ad locū paradiſi
terreſtris. Altiſſimi q̄ꝫtum ad iuſtitiā origina
lem ⁊ ſctitateꝫ: qbus virgo maria fuit colūna
nubis ardorem doloꝝ refrigerantis. De iſta
cōceptione dicit the. Nõdū erāt abyſſi. ſ. mor
tis ⁊ dānationis: qꝛ adhuc nullus fuerat mor
tuus. ⁊ ego iam cōcepta eram. ſ. in mente hu
mana. ¶ Quarta cōceptio virginis eſt ſcrip/
turalis. Sancta. n. ſcriptura maxime veteris
teſtamēti tota grauida eſt ꝯtinens in ſe cele/
ſtia myſteria. vt mulier cōtinet in vtero filiū.
Sic ſecretū myſteriū dici põt cōceptus. Be/
da dicit de ſcriptura ſacra. Sctām veneran/
damqꝫ pn̄tis feſti memoriā paucis qdem ver
bis euāgeliſta cōphendit ſꝫ nõ pauca celeſtis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

myſterij virtute grauidā reliq̄t. Cū ergo ꝟgo
maria in oībꝰ libꝛis ſacre ſcripture ⁊ in oībus
canticis: imo ēt in ſingulis verſibꝰ directe vel
indirecte ſit miſtice cōtenta. pꝫ eiꝰ conceptio
ſcripturalis. Declarat᷑. Legit᷑ in hyſtoꝛia moy
ſi dū paſceret oues in monte ſynai vidit rubū
ardere ⁊c. Exodi. iij. Iſta ſcriptura grauida ē
de virgine maria. Mons ſynai altꝰ: eſt vita
virginis marie. Rubus incōbuſtus eſt ꝑſona
virginis. Ignis nō cōburens rubū floꝛes nec
folia eſt filiꝰ dei incarnatus ſine coꝛruptione.
Et ſic poſſet declarari cōceptio mult᷑ alijs hy
ſtoꝛijs: ſꝫ ſufficiet modo. De iſta cōceptione
dicit virgo. Ego quaſi therebintꝰ. ſ. arboꝛ ex-
tendens ramos: extēdi ramos meos: ⁊ rami
mei honoꝛis ⁊ grē. Eccli. xxiiij. Uirgo maria
concepta in ſcriptura ſctā extēdit ramos. ſ. li
bꝛos. Ramūculi ſunt capitula. Rami mei di
cit ipſa honoꝛis ⁊ grē apud gētes: qꝛ ꝓpheta
fuit. Magnus. n. honoꝛ Joanni eſt ꝙ de eo
dr̄ ꝙ fuit in ſacra ſcriptura ꝓphetatus. Ma-
lach. iij. Ecce ego mitto angelum meum ⁊c.
Qualis ergo honoꝛ ⁊ grā eſt virgini que in
oībꝰ libꝛis ⁊ capitulis figurat᷑. Jō dicit. Non
dū erāt abyſſi. ſ. doctrinaꝝ euangelicaꝝ noui
teſtamēti. ⁊ ego iam cōcepta erā. ſ. in ſcriptu
ra veteris teſtamēti. ¶ Quinta cōceptio eſt
maternalis. qñ btā Anna in vtero ſuo ſctō ip
ſam cōcepit. ⁊ de iſta fit hodie ſolēnitas. De
nullo ſctō fit feſtū conceptionis: niſi xp̄i ⁊ vir
ginis. De virgine autē fit triplici rōne. Pꝛia
qꝛ fuit impetrata digne. Scd̄a qꝛ fuit ſctifica
ta alte. Tertia qꝛ fuit ꝯſeruata firme. De pꝛi-
mo dicat᷑ quō pr̄ eius Joachiꝫ ⁊ anna ambo
ſancti ⁊ iuſti. xxx. annis fuerūt ſine pꝛole. ſed
oꝛonibꝰ: vigilijs: ⁊ elemoſynis impetrauerūt
iſtam bñdictā filiā ꝯ curſum nature: qꝛ de ma
tre ſterili. Nō eſt ergo vt de hoc fiat feſtum.
Cognouit helchana annā vxoꝛē ſuā: ⁊ cōce-
pit anna ⁊ pepit. i. Reg. i. Helchana. i. poſſeſ
ſio dei ſignificat Joachiꝫ qui fuit poſſeſſus a
deo. Scd̄a fuit qꝛ fuit ſctificata alte. No. hic
ſex gradus ſctificationis. tres añ natiuitatē: ⁊
tres poſt natiuitatē. Primꝰ gradus ſctifica-
tionis poſt natiuitatē ⁊ infimioꝛ eſt per cōtri
tionē finalem. qñ. n. aliq̄s toto tp̄e vite ſue vi
xit in pctīs: ſꝫ aliquoties in puncto moꝛt̄ dat
deus ſibi cōtritionē: ⁊ ſic aīa ſctificatur. Iſto
modo ſctificatus fuit latro: ⁊ aliqui qui moꝛ-
tui fuerūt pꝛo fide. De iſto gradu auctas. Cō
grega eos quaſi gregem ad victimā ⁊ ſctifica
eos in die occiſionis. Jere. xij. Secūdus gra-
dus eſt illoꝝ. ſ. qui de bona hoꝛa ꝯuertuntur
ad deū: dimittunt pctā: cōterunt᷑: ꝯfitentur: ⁊
ſeruāt pniam. Iſte eſt melior: qꝛ deſerūt mun
dum ⁊ pctā añq̄ꝫ mūdus ⁊ pctā deſerāt eos:
⁊ ſctificant᷑. Iſto mō fuit ſctificatus Paulus
Maria magdalena. Liberati a pctō ſerui au
tem facti deo: hētis fructū veſtrū in ſctificati-
onem. ad Ro. vi. Tertiꝰ gradus eſt in baptiſ
mo. vbi ſanctificat᷑ nō ſolum puer: ſꝫ etiā infi-
deles adulti qñ non ficte accedūt. Pctōꝛes
aliquādo fuiſtis: ſꝫ abluti eſtis ſꝫ ſanctificati
eſtis: ſꝫ iuſtificati eſtis in noīe dñi noſtri ieſu
chꝛiſti ⁊ in ſpū dei nr̄i. pª ad Coꝝ. vi. Quar-
tus eſt in vtero matris. vt Jere. Anteq̄ꝫ exi-
res de vulua ſctificaui te. Jere. i. Sanctifica-
tus eſt in vtero: qa dicit anteq̄ꝫ exires de vte-
ro. Quintus gradus eſt maioꝛ. ⁊ nō legit᷑ ni-
ſi de beato Joāne baptiſta. qui per tres men
ſes ante eiꝰ natiuitatē fuit ſanctificatus. Spū
ſancto replebitur adhuc ex vtero matris ſue.
Luc. i. Dicit Criſoſto. ꝙ in ſalutatione virgi-
nis ⁊ eliſabeth quādo exultauit Joannes in
vtero tunc fuit ſctificatus. Sextus gradus et
ſup omnes alios eſt ſctificatio virginis Ma-
rie: qꝛ nō quando debuit naſci: nec in vltimo
die: nec hebdomada: nec mēſe: ſed in eodem
die ⁊ hoꝛa foꝛmato coꝛpoꝛe ⁊ anima creata:
qꝛ tunc fuit rōnalis ⁊ capax ſanctificationis
fuit ſanctificata. Auctoꝛitas ꝓpꝛia. Fluminis
impetus letificat ciuitatem dei: ſctificauit ta-
bernaculum ſuū altiſſimꝰ. Nota fluminis im
petus fuit ſanctificatio virginis marie: qa ſan
ctificatio alioꝛuꝫ ſanctoꝛū nō dicitur fluuius:
ſed vna gutta gratie. Bern. Ceteris per par
tes datur gratia ſpūalis: marie aūt tota ſe in
fudit plenitudo gratiarū. Impetus. ſ. ſanctifi
cationis: qꝛ eadem hoꝛa. nō expectauit diem
hebdomadam ⁊c. letificat ciuitateꝫ dei. ſ. ſan
ctos angelos. Ratio: qꝛ ſi gaudiū eſt angelis
vt dicitur: ſup vno peccatoꝛe pniam agente:
non mirū ſi fecerunt feſtum de illa que nunq̄
peccauit: nec coꝛde: nec oꝛe: minus ope. San
ctificauit tabernaculum ſuū altiſſimus. ſ. vir-
ginem mariam que fuit tabernaculū dei. Le
gitur Exodi vlti. ꝙ moyſes ex pꝛecepto dei fe
cit tabernaculuꝫ. Quādo. n. coꝛpus glorioſe
virginis fuit oꝛganizatū ⁊ lineatum: ⁊ aīa cō
iuncta coꝛpi per creationē: tūc altiſſimus ſan
ctificauit tabernaculum ſuū. Scitis qualiter
ſicut cōſtructe eccleſia ⁊ nō ante intrat epūs
ad cōſecranduꝫ. Ita de virgine maria poſtq̄ꝫ
coꝛpus fuit oꝛganizatū ⁊ aīa infuſa: venit eps
ſ. ſpūſſctūs q[illegible] eā ſctificauit. Auctas. Poſtq̄ꝫ
cuncta ꝑfecta [illegible]ant: operuit nubes tabernacu

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

lum: ⁊ impleuit illud gr̃a dñi. Exodi vltimo
Tertia ratio: q̄ fuit conſeruata firmiter. Joã
nes baptiſta ⁊ Jeremias fuerunt ſanctificati:
ſed beata vgo fuit ita firma ꝙ nec ore nec cor
de peccauit aliquo mõ. Jõ dauid dicit. De⁹
in medio eius nõ cõmouebit. Mouere ⁊ ca
dere differũt. Cadit hõ ⁊ pſtrat per mortale
pctm̃: ⁊ cõmouet p veniale. Nõ nunꝗ̃ fuit
ſctũs qn ceciderit p mortale vel fuerit motus
p veniale. xpo ⁊ vgine maria excepꝫ. De xpo
nõ eſt dubiũ. Sꝫ de vgine maria dicit ſcriptu
ra. Deus in medio eius non cõmouebit: nõ ſo
lum non pſtrabit. Jõ Bern. Ego puto ꝙ co
pioſior ſantificationis benedictio ꝙ in alios i
vtero ſctificatis in eã deſcẽdit: q̄ nõ ſolũ ipi⁹
ortũ ſctificaret: ſed ⁊ vitã ei⁹ ab oĩ pctõ dein
ceps imunẽ pſeruaret. qd alteri nemini in na
tis q̄dem mulierũ credit eẽ donatũ. Ergo di
gnũ eſt qd de ei⁹ pceptiõe maternali dicit vir
go in themate. Nõdũ erãt abyſſi. ſ. euãgeliſta
rum: pdicatoꝝ: apſoꝝ: ⁊ eccleſie determinatio
num: ⁊ ego iam concepta eram.

¶ De ſancta Lucia.

Propoſui pro luce habe re illã. Habe
tur verbũ iſtud originaliter in lib.
Sap. vij. Sic tota ſolẽnitas ẽ bea
te Lucie: ita ⁊ ſermo. Pro declaratõe huius
vbi ſm ſenſum quẽ volo ptractare ⁊ introdu
ctiõe materie inuenio ꝙ de⁹ ſeruat regulam
in ſua puidẽtia ꝙ cuilibet ſancte pſone iuxta
ppꝛietates ⁊ vtutes qs habitura eſt ordinat
ei nomẽ iponi. Rõ: q̄ tot vtutes in vita vni⁹
ſcti ꝙ hõ nõ poſſet recordari. Jõ p nr̃a recor
datione vult vt vocent noie in q̄ eoꝝ vita ſũ
marie ptineat. Videt. n. de⁹ tenere modũ iſto
ruꝫ mgroꝝ faciẽtiũ libros. vbi in vno vbo de
ſigẽt tota mã libri. hoc pꝫ primo de phia in li
bro q tractat de pditionib⁹. de potẽtijs. de p
pꝛietatib⁹ aĩe: q dr̃ de aĩa. Jtẽ de libro q dr̃ de
celo ⁊ mũdo. Jtẽ d alio libro q tractat d crea
turis iferiorib⁹ q dr̃ de gñatiõe oĩum reꝝ dr̃
Gẽn. Jtẽ exodus. i. itinerari⁹. q̄ loqt de via
filioꝝ iſrael in exitu de egypto. Jtẽ leuiticus
grece ideſt offertoriũ latine: q̄ loqt de ſacri
ficijs p pctis vel p bñficijs vel de ſacrificijs p
victoria. Pꝫ idẽ q fecit libꝝ in titulo ſumma
rie pꝛehẽdit totũ librũ ſiue totã materiam li
bri. Jta facit xps. Vita. n. hois eſt q̄ſi vnus li
ber tot pꝛehẽdẽs ſexternos q̄t hꝫ hõ annos
tot capitula q̄t mẽſes vel ſeptimanas. Carte
ſunt dies ⁊ noctes. Carta alba eſt dies. ⁊ ni
gra nox. in q̄ carta natus es: alba vel nigra. in
illa incipit liber vite tue. De iſto libro vite hu
mane dixit de⁹ pr̃ filio. Sume tibi librũ gran
dem ⁊ ſcribe in eo ſtilo hois. Jſa. viij. Vita ho
minis eſt maior liber ꝙ̃ biblia vel decretũ. q̄t
anni q̄t menſes q̄t hebdomade. q̄t dies q̄t ho
re. ſcribit. n. ſtilo. i. libero arbitrio hois. Quã
do ergo aliq̄ pſona dꝫ tenet ſctãꝫ vitã ⁊ vtuo
ſam in baptiſmo: de⁹ diſponit ⁊ ordinat p re
uelationẽ. vel al's ꝙ vocet noie ſummarie ei⁹
vitã ptinente. Auctas Judicũ. xiij. Dixit an
gelus ad matrẽ ſamſonis. Sterilis es abſqꝫ li
beris. ſꝫ pcipies ⁊ paries filiũ ipe incipiet libe
rare iſrael. Et ſequit. pepit filiũ. Et ſequit. vo
cauit nomẽ ei⁹. Samſon. i. robuſtus. Jn eius
noie innuit tota ei⁹ fortitudo. Et de ieſu naue
dr̃ Eccli. xlvi. Fuit magnus ſm nomẽ ſuũ. Jtẽ
de pcone ſuo dr̃ pñũcians Eliſabeth vxor tua
pariet filiũ ⁊ vocabit nomẽ ei⁹ Joãnes: Erit
enim magn⁹ corã dño. Luc. i. Per oppoſitũ
q̄n aliquis hꝫ nomẽ ſignificans bonũ interp
tatiue vel al's. ⁊ vita eſt mala: multũ diſplicet
deo. Auctas. Scio opa tua. ſ. mala: q̄ nomen
hẽs ꝙ viuas ⁊ mortuus es: Apoca. iij. Dicit
gloſa ꝙ vocabat mellicus. i. dulcior. ⁊ ipe erat
amarus p malã vitã. Jõ Joãnes repꝛhẽdebat
eũ. Pꝫ ergo regula diuie puidẽtie. Cũ ergo
beata lucia in tota vita ſua habuerit pꝛopꝛie
tates vtutes ⁊ pditiones lucis: congrue voca
ta fuit Lucia que dr̃ a luce. Quattuor modis
noia denominant ad ſignificandũ vel ppꝛiã ſi
gnificationẽ vt hoc nomen Paulus pacem.
vel p deriuationẽ. vt lucia a luce. vel per ethy
mologiã: vt lucia quaſi lucina. vel p interpta
tionem: vt lucina q̄ſi lucis via. Jdeo de beata
lucia. q̄ ſumit lucis ppꝛietates: dicit thema.
Et loquit xps. Propoſui p luce hẽe illam. ac
ſi rñderet q̄ſtioni q̄renti. q̄re fuit h⁰ noie voca
ta. Rñdit. Propoſui p luce ⁊c. Nota q̄ttuor
pditiões lucis qs habuit btã lucia. ſ.

- Pulchritudinem ſine deformitate
- Amplitudinem ſine tenacitate.
- Rectitudinem ſine obliquitate.
- Longitudinem ſine retarditate.

¶ Dico primo ⁊c. Hoc pꝫ in radio ſolis. qui
nõ ſordidat nec inquinat: lꝫ tangat multa im
munda ⁊ corrupta. imo purificat deſiccando
⁊c. Jſtam pditionẽ lucis habuit btã lucia in
hac vita: q̄ nunꝗ̃ ſordidata fuit p aliquã im
mundiciã. nec corpalẽ nec ſpũalẽ. licet ſtaret
inter multas pſonas ⁊ infideles: imo purifica
uit eos. Dicat cum eſſet. xv. annoꝝ pulchra i
corpe ſꝫ pulchrior in anima. ⁊ eẽt deſponſata
q̄ antiquit⁹ ſimul ſtabant vginitas ⁊ deſpon

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſatio: nõ tñ mõ maxie int nos. Jõ ſũt multe q̃
grauide veniũt ad miſſam. Tũc tpis mr ſua
infirmabat de imũda.ſ. iſirmitate.ſ. fluxu ſan-
guis. quã paſſa eſt p. xviij. ãnos ⁊ qñ vidit ꝙ
medicis nãlib⁹ nõ potuit curari: cogitate ꝙ
voluit recurrẽ ad diuos ⁊ coniuratores. Sed
btã lucia eã retraxit dicẽs ſibi hyſtoriã de mu
liere eãdẽ iſirmitatẽ hñte: q̃ ad tactũ fimbrie
xpi curata fuit. vt pȝ Mat. ix. inducẽs eaȝ vt
ad xpm recurrẽt. Et mr rñdit. Filia vbi ẽ mõ
xps iaȝ eſt in celo. quõ ergo ⁊c. Mater facia
m⁹ qd in nob eſt: ⁊ xps faciet qd in ſe eſt. Va
dam⁹ ad eccl'iam ⁊ tãgatis fimbriã ſui altaris
Et iuerũt ad eccl'iam btẽ Agathe in qua btã
Lucia orauit ⁊ rapta vidit celũ aptuȝ ⁊ ſctõs
angelos ⁊ btãm agathã ſibi dicenteȝ. Soror
mea lucia vgo deo deuota qd a me petis. qd
ipa poteris pſtare cõtinuo mri tue. Nã fides
tua mri ſubuenit: ⁊ ecce ſanata eſt. Ecce lucia
vt lux nõ ſuſtinẽs maculaȝ iſidelitatis vitãdo
diuos: qr recurrẽ ad diuos p q̃uis cã eſt ma-
cula turpiſſima aie. Nec declinet ad magos:
nec ab ariolis aliqd ſciſcitemi: vt polluami p
eos. Leui. xix. Itẽ nõ habuit maculã carnali
tat. Nã curata matre: hũilr petijt ab ea vt de
cetero nõ noiaret ſibi ſponſũ: narrãs mri re-
uelationẽ quã viderat. ⁊ quõ Agatha ꝓpter
vginitatẽ tantũ placuerat deo. Rñdit mr: qr
mrimoniũ bonũ eſt ⁊ a deo inſtitutũ in padi
ſo terreſtri. Et xps primũ miraculũ fecit i nu
ptijs: iõ filia dimittat illud ꝓpoſituȝ. q: forte
tẽptatio. Rñdit Lucia. Mater mrimonium
bonũ eſt: ſed melior eſt vginitas. Jõ dimittẽ-
do bonuȝ ꝓ meliori bonũ eſt. Virgo Maria
⁊ Jeſus ſemp fuerũt virgines. Et mr. O filia
vult mihi auferr gaudiũ qd ſpero de nuptijs
vris ⁊c. Rñdit btã Lucia. Mr multotiens
gaudiũ nuptiaꝝ vertit in luctuȝ ad ſp. iõ ⁊c.
Et fecit aliã rõnẽ mr vt hret filiũ heredẽ ꝺ oi
b⁹ bonis redditib⁹ ⁊c. Rñdit btã lucia. Mr
hre filiũ icertũ eſt: qa multi ſũt i mrimonio q
nõ hñt. Sed hoc eſt certũ: qr ex fine mrimo-
nij mulier pdit meliorẽ theſauꝝ quẽ hȝ.ſ. vgi
nitatẽ. Ecce quõ fuit pura a macula carnali-
tat. qa nõ pdidit vginitatẽ: qr lȝ matrimoniũ
fiat ſine pctõ: tñ in eo pdit vginitas. Jõ poſſu
mus dicẽ de ea. Nihil inqnatũ in illã icurrit.
Cãdor eni eſt lucis etne: ⁊ ſpeculũ ſine macu
la. Sap. vij. Eſt hic qõ: cũ btã Lucia eẽt ſpõſa
ta ⁊c. an ſit licitũ dimittẽ ſpõſuȝ: vel ecõuerſo
Reſpõdeo: tres ſunt grad⁹ in matrimonio.
Primus eſt icarnatio. Scõs deſpõſatio. Ter
tius mrimonij cõſummatio. Lȝ alia ſint vba
iuris: qr ſm ius icarnatio ſeu ſpõſalia dicunt
a ſpõdeo ſpõdes. i. ꝓmitto. Scõs gradus eſt
qñ per vba de pñti ſpõſant in facie eccl'ie: vel
als. Iſtud lȝ apud nos dicat ſponſare: tñ iam
eſt veꝝ mrimoniũ. Terti⁹ grad⁹ ẽ copula car
nis. Nõ videam⁹ ſi eſt licitũ dimittẽ ſpõſuȝ
vel ecõuerſo ⁊c. Et videtur ꝙ ſic. qr btã lucia
ipm dimiſit. Dico de pmo gradu nõ debent
retrocedẽ. Nã ille q retrocedit peccat morta
lit: ⁊ eſt piurus. Sed dimiſſus põt ꝯhere. Di
co de ſcõo gradu ꝙ nõ pñt diuidi aliquo mõ
qr iã eſt verũ mrimoniũ niſi per ingreſſum re
ligionis: ſi nõ hñerũt copulã carnalẽ: ⁊ tũc ſa
cta ꝓfeſſione alter poterit ꝯhere. O quot ſũt
in mũdo q ſecrete faciũt mrimoniũ ⁊c. ⁊ poſt
ꝯhunt cũ alijs. Jõ puelle ⁊ mulieres caueant
a clandeſtinis. Sȝ dicãt. Si vultis me in vxo
rem loqmi cũ pre vel pentib⁹ ⁊c. De hoc mri
monio auctas. His q in mrimonio iuncti ſũt
pcipio nõ ego ſed dñs vxorẽ a viro nõ diſce-
dere: ⁊ vir vxorem nõ dimittat. i. ad Cor. vij.
De tertio gradu dico ꝙ non pñt ſepari niſi p
mortẽ. lȝ de licentia plati poſſint ſepari ⁊ itra
re religionẽ: ſed alter in ſeculo manẽs nõ põt
ꝯtrahẽ. Jã nõ ſũt duo: ſed vna caro. Quos de
us ꝯiunxit: hõ nõ ſepet. Mat. xix. Beata aũt
Lucia erat in primo gradu ⁊ poterat ſepari a
ſpõſo ꝓpter ipedimentũ qd dr diſpar cultus:
qa ei⁹ ſpõſus erat infidelis. ¶ Dico ſcõo ⁊c.
qa in inſtãti illuminat mediũ ⁊ dat lumẽ ſine
ſui diminutiõe. vt pȝ de cãdela accẽſa. Iſtam
cõditionẽ habuit btã Lucia per opera mie ⁊
pietat dãdo elemoſynas. Ad practicã. Poſt
ꝙ ei obtinuit a mre ꝙ ſibi nõ noiaret ſpõſum
alia die humilit petijt a matre dic. Illud qd
mihi datura eras eũti ad hoiem mortalẽ ad
corruptionẽ: da mihi eũti ad dñm ieſum xpȝ
integritatis mee cuſtodẽ. Filia xps nõ idiget
aliquo: qa dñi eſt terra ⁊ plenitudo eius ⁊c.
Et lucia. Nõ idiget aliq̃ ſua pſona ſed in mẽ-
bris.ſ. paupib⁹ di. Quod vni ex mimis meis
feciſtis: mihi feciſtis. Et mater. Tege prio ocu
los meos: ⁊ poſtea facias de oibus facultati-
bus quicqd vis dicat qdo antiqtus erat con-
ſuetudinis ꝙ heres primogenitus claudebat
oculos ex ſingulari offõ. Auctas de primoge
nito Jacob qui fuit Ruben. ſed ex delicto p
didit primogeniturã ⁊ data fuit Joſeph. di-
xit de⁹ Jacob. Joſeph quoqȝ ponat man⁹ ſu
as ſup oculos tuos Gen. xlvi. In ſignũ ꝙ eẽt
heres. Itez de Thobia. Reuerſus eſt aũt ad
ſoceros ſuos: iuenitqȝ eos incolumes in ſene-
ctute bõa: ⁊ curã coꝝ geſſit: ⁊ ipſe clauſit ocu

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſos eoꝝ ⁊ dem̄ hereditatem domus Rague lis ipſe ꝑcepit. Tho.xiiij. Ex iſta ꝯſuetudie dixit mr̄. Tege primū oculos meos ⁊c. q.d. vulgare ꝓuerbiū. Nemo dꝫ ſe exuere quſqꝫ vult ire ad lectū ad dormiēdū. Rn̄dit btā lucia. Nō eſt magnū dare deo qđ ꝑferri nō pōt. viuens ergo da xp̄o qđ poſſides: qꝛ illud eſt meritū. Obtēta aūt a mr̄e icepit diſtribuere ⁊ vēdere iocalia: ⁊ dare in elemoſinis ⁊c. Dū eni iocalia venderent ſpōſus cognouit: ⁊ vēit ad nutricē q̄re illa vēdebant. Nutrix aūt xp̄iana ⁊ deuota rn̄dit ſapiēter dicēs ꝙ vnā magnaꝫ vellet emere hereditatē. Ipa intelligebat de gloria celeſti quā ſpōſa volebat emere vt ſibi ⁊ cunctis bene eſſet. Ipſe aūt vt carnalis non intellexit de glia: ſed de baronia aliqua. Iuit eam ad videndū vt ſciret territoriū ⁊c. Dicat quō ſe reputauit deriſū qñ itellexit. Ecce quō habuit ſcđaꝫ lucis ꝓprietatē dans ⁊ diſtribuens ⁊c. Recte tenuit ꝯſiliū euāgelice ꝑfectionis. Si vis eē ꝑfect⁹ vade ⁊ vende oia q̄ hēs ⁊ da pauꝑibus: ⁊ veni ſeq̄re me. Math. xix. Moraliter. Uos ex neceſſitate non tenemini quicqd hētis dare nec dimittere. Dimittere enī diuitias eſt in triplici gradu. ¶ Primo totaliter derelinquēdo. ¶ Secūdo miſericorditer diſtribuēdo. ¶ Tertio liberaliter reſtituēdo. Primus gradus cōpetit religioſis q ex voto ſe obligarūt ad ꝯſilia euāgelica ſuam da nihil hře ꝓpriū. Bn̄dict⁹ ē ille q pōt dicere cū Petro. Ecce nos reliqmus omnia ⁊c. Math.xix. Nota cū dicit oia. qꝛ q totū dicit. nihil excludit. oia. ſ. diuitias: honores: dignitates: familiaritates: oia habita ⁊ habenda Quantū ad ſcđꝫ gradū diſtribuēdo: hoc conuenit oibus: maxime aūt clericis. Nō ē neceſſariū eis dimittere bn̄ficia: niſi ſymoniace ſint habita. nec redditus: ſꝫ nō debent ꝯgregare. qꝛ q hꝫ fontē in domo nō oꝫ facere ciſternaꝫ. Bern. Quicqd clerice de facultatib⁹ eccſie tibi retinueris preter ſimplicē victū ⁊ veſtitū furtū facis. ſacrilegiū cōmitt. Quantū ad tertiū gradū conuenit vſurarijs: raptorib⁹: latronibus ⁊ oibus q ſciūt ſe aliq̄d hře de malo in ſto tenent reſtituere illis a q̄bus receperunt ſi eſt certū. De icertis aūt ſm̄ ꝯſiliū boni ꝯfeſſoris. reſtituere vſuras: furta ſecreta: rapias: ſeruitorib⁹ ſolidatā. elemoſynas mortuis iuxta eoꝝ voluntates. Reddite ergo oibus debita Nemini qcq̄ꝫ debeatis. ad Roma.xiij. ¶ Dico tertio ⁊c. Nā recte mittit ⁊ dirigit radios ſuos. vt pꝫ in radijs ſolaribus ⁊ candele. Iſtā ꝓprietatē habuit btā Lucia: que in oibus ſuis operibus habuit ſuā intētionē. ſ. rectā. nec amore: odio: nec fauore ſeu timore aliqñ deuiauit. Ad practicā. quō oia poſtq̄ diſtribuit cōduxit quandā domūculā viuēs ꝓprijs manibus vt begina. venit ſpōſus ad nutricē dicēs vbi erat illa barronia ⁊c. Et illa declarauit ſibi totū. Ille aūt videns ſe cōfuſum ⁊ deluſum accuſauit eā: imponēs ei titulū xp̄ianitatꝫ ⁊c. ⁊ ꝯtra legem auguſtoꝝ viuētē. Paſcaſius aūt ꝑfectus vocauit eā querēs ab ea vbi eſſet patrimonium. Que rn̄dit ſe cōſtituiſſe in loco tuto. Et iudex. Tu patrimoniū tuū cū corruptoribus expēdiſti. Que rn̄dit. Corruptiōes corporis ⁊ aie nūq̄ cognoui. Et paſcaſius. Sacrifica dijs. aľs ⁊c. Rn̄dit beata Lucia. Ego ꝑ tres ānos nō ceſſaui ſacrificare deo quicqd habui: mō qꝛ nihil ſupeſt: meipam offero: faciat de hoſtia ſua qcqd voluerit. Et iudex. Iſta verba potes dicere xp̄iano. Mihi aūt q principū decreta cuſtodio iſta fruſtra ꝓſequeris. Et lucia. Tu principū leges attendis: ego dei leges attēdo. Tu illos times: ego deū timeo. tu illis placere deſideras: ego deo. Et iudex. Ceſſabunt v̓ba cū ꝑuentū fuerit ad v̓bera. Et lucia. Ancilla xp̄i ſum: q dixit ſpūſſctūs loquitur in vobis: ⁊ iō non ceſſabunt. Et iudex. In te ergo ē ſpūſſctūs. Rn̄dit ⁊ noluit dicere ꝙ ſic. vitando vanā gliam. ſed dixit. Apľs dixit ꝙ caſte viuentes templū ſunt dei: ⁊ ſpūſſctūs habitat in eis. Et iudex. Ego te duci faciaꝫ ad lupanar: vt a te recedat ſpirituſſanctus. Reſpondit. Si me inuitam violare feceris: caſtitas mihi duplicabit ad honorē. Dicat hyſtoria quō non potuit moueri. Nota ꝙ virginibus datur vna corona virginitatis qñ cuſtodiunt v̓ginitatem. non ſolum in corpore non faciendo actuꝫ: ſed in mēbris oibus. in ore nō loq̄ndo de illa mā ⁊c. i ocul: aurib⁹: manibus ⁊c. ſꝫ ſi eis fiat violētia ipſis nō ꝯſentiētib⁹ datur alia corona. Iō dixit. Caſtitas mihi duplicabit ad coronā. Ecce quō hūit rectitudineꝫ itētōis ſine obliqtate Rectas facite i ſolitudine ſemitas dei nr̄i. Yſa.xl. ⁊ Luce.iij. Moraliter. cōtra mulieres meretrices que ſunt in hoſpitijs ⁊c. digni ſunt morte non ſolum qui faciunt ea: ſed etiam qui conſentiunt facientib⁹ ad Rom.i. Et.xvij.q.iiij. Omnes pari pena puniendi ſunt agentes ⁊ conſentientes. Glo. Auguſtini. Cōſentire dr̄ q debēt ⁊ poſſunt corrigere ⁊ ñ faciūt. Et.xxiij.q.iiij. Qui pt vbi di. Reſiſtere poſſe ꝑuerſis ⁊ nō facē: ē eis cōſentire. ¶ Dico q̄rto ⁊c. qꝛ lux ſubito emittit radios. vbi gra ď ſole q qñ orit i ꝑio mittit ra

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dios ad occidētē. Idem de cerco illuminato
Iſtā ꝯditionē ſiue ꝓprietatē habuit btā Lu-
cia: qꝛ in inſtāti ꝑ martyriū aīa ſua intrauit in
celū empyreū. Ad ꝑeticā ⁊c. Dicat quō Pa
ſcaſi9 fecit ꝑconizationē ꝙ quicūq; vellēt pec
care cū tali domicella venirēt ad lupanar ⁊c.
O quot milui venerūt ad cadauer: ⁊ cuꝫ vel-
lēt eam ducere ad lupanar nō potuerūt eam
mouere ⁊c. Dicat de oleo feruenti ſup eā ⁊c.
Ecce quō habuit ꝯditiōes ſeu ꝓprietates lu-
cis: ita etiā lucis effectus in illis qui habent
ad eam deuotionē illuminādo mentem ocu
los anime ⁊ corporis. Et calefaciēdo volun-
tatem ⁊ deuotionem erga chriſtum.

¶ De ſancto Thoma apoſtolo.

Thomas vnus ex duode-
cim q dicit didi
m9. Io. xx. Et recitatū ē in euāge
lio hodierno. Sicut tota ſolēnitas
hodierna eſt bti thōe apli ita ēt ⁊ ſermo. Sꝫ
ſalutet ꝑus vgo maria. Verbū themat eſt rñ
ſio qōnis quā poſſēt facere ignorātes dicen-
do: qđ feſtū ē hodie ⁊ iſte ſctūs quō vocabat:
⁊ qlis dignitat fuit. Rñdet thēa vn9 ex duo-
decīꝫ ⁊c. Et ē qſi deſcriptio ꝯtinens nomē ⁊
cōditiōes ſcti Thome. Queſiui amore veſtri
vtutes apli hui9 tā in hyſtoria euāgelij q̄ꝫ i le
gēda. Et inueni de eo ſex magnas vtutes. tres
enīꝫ colligūtur ex textu euangelij Iohis. alie
tres de eius legēda q ſubtilr ⁊ ingenioſe poſ
ſunt notari in themate iuxta ſingula verba.
¶ Prima eſt alta charitas: quia thomas.
¶ Secunda vera humilitas: quia vnus.
¶ Tertia clara fidelitas: quia ex duodecim.
¶ Quarta caſtimonia gratioſa: quia qui.
¶ Quita miſericordia copioſa: quia dicitur.
¶ Sexta patientia virtuoſa: quia didimus.
Ecce tota nſa materia ꝯprehendēs totā vitā
ſcti Thome ⁊c. ¶ Dico ꝑmo ⁊c. Alta chari-
tas que eſt maior ⁊ deuotio ad deuꝫ ſup oia:
de qua dicā vobis duodeci gradus. Et vide-
bitis in quo gradu charitatis fuit beat9 Tho
mas. Primus grad9 ē qñ habet tantā chari-
tatem ad deū ꝙ totum itellectum dat deo ad
cogitandum ⁊ cōtemplādū. Iā ſcitis quēmō
res valde dilecta ſepe cogitat ⁊ nō facilit ob
liuiſcit vt pꝫ de filio ⁊c. Scđs gradus altior:
qñ nō ſolū intellectus ſed voluntas deſiderat
honorē dei ⁊ eſſe cū eo: qꝛ res amata eſt mul-
tū deſiderata. Tertius: qñ hō recordat de bñ
ficijs creationis: redēptiōis: iuſtificatiōis ⁊c.
voluit. n. ſuſpēdi: ne aliquis ſibi obediēs ⁊c.
Quart9 in ore loquēdo: nō vanitates nec mē
dacia: ſed loq de deo: orādo nō iurādo: legen
do vel ꝑdicādo: qꝛ libēter hō de re valde dile
cta loqt. Quint9 in oculis ad plorādū ex xpi
paſſiōe ⁊ xpi cōpaſſione ⁊ ex pctōꝝ remiſſiōe
Sext9 in aurib9 audiēdo miſſas cuꝫ deuotiōe
qꝛ libēter audit hō noua de re dilecta. Septi
mus in manib9 ex elemoſynaꝝ largitiōe amo
re ſui. Octau9 in tibijs ⁊ pedib9 ꝑegrinando
amore ſui. Non9 in toto corpe: in ieiunijs: vi-
gilijs: cilicio: diſciplinis: cauēdo a delitijs lu-
xurie. Decimus dare diuitias ⁊ bona tpalia
amore ſui: ⁊ viuere in pauptate aplica. Unde
cimus renūciare honorib9 ⁊ dignitatib9 hui9
mūdi. Duodecimus ⁊ ſup oēs: qñ amore ſui
homo dat vitā corpalē. qñ hō eſt ita philoca-
pt9 de deo ꝙ amore ſui hō ſuſtineret mortem
anteq̄ aliqd faceret cōtra eū. Si. n. hoies mū
dani pro vna muliere vana ſuſtinēt ⁊c. quan-
to magiſ pro deo ⁊c. Et iſte eſt maior ⁊ altior
gradus charitatis. Maiorē charitatē nemo
habet: vt aiam ſuā ponat qs pro amicis ſuis.
Ioā. xv. Nullus ē tā bonus amicus ſicut xps
Iſta dr alta charitas. In iſto gradu fuit bea
tus Thomas. Diceret aliqs. etiaꝫ ⁊ alij apli.
Dico ꝙ nō ita excellēter in caſu quē dicā vo
bis. Legit Ioā. viij. ꝙ cuꝫ xps ꝑdicaſſet iude
is de ſua eternitate ⁊ diuinitate: iudei volue-
rūt lapidare xpm tanq̄ꝫ blaſphemū. ſed quia
nōdum venerat hora ſue paſſionis: nec tali
morte erat moriturus: dicit Ioānes ꝙ abſcō-
dit ſe. ſ. fecit ſe inuiſibilē: ⁊ iuit ad aliā ꝓuinciā
ſcꝫ galilee. Sed cū tps paſſionis appropinq̄-
ret dixit aplis. Eamus iterū in iudeā. Ioan.
xi. Cogitate qñ apli q erāt adhuc timidi au-
dieruīt ⁊c. ⁊ dixerūt xpo. Rabbi nūc quere-
bāt te iudei lapidare: ⁊ iterū vadis illuc. Tho
mas aūt ſup alios dixit. Eamus ⁊ nos ⁊ mo-
riamur cum illo. q. d. Nūquid glorioſi9 nos
poſſum9 mori. In iſto caſu oēs apli timuerūt
preter beatū thomā. Ecce quō erat in altiori
charitate. Iſte gradus charitatis oſtenditur
in hoc qđ dicit. Thomas. qđ hebraice interꝑ
tat abyſſus que eſt ꝓfunditas obſcura ⁊ imē-
ſurabilis: ⁊ fuit in eo cōpleta ꝓphetia Dauid
di. Abyſſus abyſſum inuocat di. Eam9 ⁊ nos
⁊c. mors. n. abyſſus erat aū xpi paſſionem: qꝛ
ꝑ eā oēs deſcēdebāt in abyſſum inferni in vo
ce catharactarū. No. catharacter ſm ꝑmā ſi-
gnificationē ſunt oſtia ſiue apture acute flu-
uioꝝ vñ aq̄ fluit. vt pꝫ de nilo fluuio egypti. ⁊
qñ aqua exibat faciebat ſonū. Trāſſūptiue āt
nubeſ dicūt catharacte. Catharacte celi apte
ſūt: ⁊ fcā ē pluuia ſup terrā. Gen. vij. Figura

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tiue autē apoſtoli dicunt catharacte ſm btm̄ Aug. in gloſa ordinaria. ex abundātia aquaꝝ .ſ. doctrinaꝝ euangelicaꝝ cū magnis vocibus predicando. quas doctrinas d's miſit in hoc mūdo ſterili per ap̄los ad fructificādū. Vox autem catharactaꝝ .i. ap̄loꝝ fuit tremuloſa qn̄ dixerūt xpo. Rabbi nūc iudei ⁊c. Sȝ abyſſus .i. thomas. abyſſum .i. mortē inuocat .i. ſuꝑ vocē catharactarū .i. ap̄loꝝ. d. Eamus ⁊ nos: ⁊ moriamur cum illo. Moralr̄ hic multi ſūt ſiſ'es ap̄lis ⁊ nō btō thome: qꝛ multi ſunt qui nō audēt ire cū xpo per bonā vitā: qui timēt lapidari cum ap̄lis. Lapides duri ſunt verba deriſoria ⁊ truſe que fiunt a malis ad infernū euntib' cum iudeis. Multi religioſi ſt ⁊ clerici qui nō audēt ſequi xpm: ne dicat eis ypocrita ⁊c. ſed ſic thomas nō timeam': dicēdo. Eam' ⁊ nos .ſ. per bonā vitā ⁊ per pn̄iam: moriamur cū ipſo. Vultis cognoſcē debilitatē illoꝝ: qui iſto timore nō ſequunt xpm. Dicat ſilitudo de puero ꝑuulo qui mittit a mr̄e: qui videns catellū in via latrantē nō audet trāſire: cuȝ tn̄ nō poſſet ſibi nocē. Multi ſt hodie in iſta ſtulticia: qꝛ pr̄ nr̄ ieſus xps ⁊ mr̄ nr̄a eccleſia ſctā mittit nos vt portem' iocalia bone vite vſqꝫ ad portā ꝑadiſi que eſt mors: ⁊ multi ſt qui nō audēt trāſire ex latratu caniculoꝝ .i. malaꝝ ꝑſonaꝝ timore. de qb' dicit Dd. Sagitte ꝑuuloꝝ facte ſunt plage eoꝝ: ⁊ infirmate ſunt ꝯ eos lingue eoꝝ. ps. lxiij. No. de ſagittis ⁊ baliſtis pueroꝝ. Sagitte ſt q̄ſi palee que nō iterficiūt muſcā. Tales ſt ligue obloquentiū. infirmate .i. debilitate ꝯ eos .ſ. bonos. Jō reqrit ſolū ꝙ intētio ſit bona: ⁊ dicē cū ap̄lo. Magnificabit xps in corꝑe meo ſiue ꝑ vitā ſiue ꝑ mortē: mihi aūt viuē xps: ⁊ mori lucrū ad Phil. i. ¶ Dico 2° de ei' vera humilitate Videam' v'a hūilitas vn̄ ꝓcedit. Sciendū ꝙ ſicut ſuꝑbia venit in corde cogitādo ꝓprias excellētias: ita hūilitas venit in corde cogitādo ꝓprios defect'. Verbigr̄a: qn̄ hō cogitat ſuū gen' magnū ⁊ nobile ⁊c. cor ei' mouet ad ſuꝑbiā ⁊c. Sed ſi cogitet̄ defect' di. O miſer ego ſum gl̄ioſus ſm corp': ſed ſm aiaȝ ex peccatis meis ſuȝ turpis ⁊ deformis. Idē de pulchritudine ⁊ diſpōne corꝑis de qua multi hn̄t ſuꝑbiā ⁊ vanā gl̄iam. ſed cogita quō aīa eſt turpis ⁊ maculata. Idē cogitādo ꝙ hō hēt magnas diuitias: reddit': poſſeſſiones ⁊c. ſed cogita quō in aīa es pauꝑ ſine meritis: quō nudus appebis corā deo in morte: ⁊ ſic humiliat hō. Idē qui ſuꝑbit de ſcia di. O miſer d's dedit mihi magnā ſciam: ⁊ ego habeo malā ꝯſciam: ⁊ hūiliaberis cogitādo defect' ſic pauo qn̄ reſpicit caudā pulchrā ⁊ plumas pulchras: ſuꝑbit: ſed qn̄ reſpicit pedes turpes ⁊ deformes: hūiliat ⁊ deponit caudā. Ita de illis qui hn̄t ſuꝑbiā reſpiciēdo plumas vanitatis ⁊c. Sȝ qn̄ reſpiciunt pedes .ſ. pctā ⁊ vilitates ⁊ defect': hūiliant. Jō btūs Bern. diffiniens humilitatē per cām dicit. Hūilitas eſt veriſſima ꝓprij defect' cognitio. Qui g° vult hūiliari ſepe cogitet ꝓprios defect'. Iſtā virtutē humilitat̄ hūit btūs tho. ſuꝑ oēs alios ap̄los in caſu quē vobis dicā. Dn̄s ieſus xps in nocte paſſionis ſcā cena recipiēs cōgeriū ab ap̄lis ꝯſolabat eos: iter alia di. eis. Quo ego vado ſcitis ⁊ viā ſcit̄. Dicit ei tho. Dn̄e neſcimus q̊ vadis ⁊ quō viā ſcire poſſum'. Jo. xiiij. Ap̄li aūt tacebāt vt q̄ſi gauderēt: qꝛ xps cōmēdabat eos de ſcia ⁊ tn̄ neſciebāt q̊ xpus ibat: vel qꝛ verecūdabāt petē q̊ ibat: ne viderent ignari. Sȝ btūs tho. cognoſcēs ⁊ ꝯfitens defectū ſuū pro ſe ⁊ pro alijs dixit. Dn̄e neſcim' q̊ vadis: ⁊ quō poſſum' viā ſcire. Eſt hic qō. xps dicebat. q̊ ego vado ſcitis ⁊c. Tho. dicit. Dn̄e neſcim' q̊ vadis: vr̄ ꝙ alter ipſoꝝ dicat falſuȝ Rn̄ſio termin' ad quē xps ibat erat doloroſa paſſio. Nonne hec oportuit pati xpm ⁊ ita intrare in gl̄iaȝ ſuā. Lu. xxiiij. xps v'o multotiēs ꝑdicauerat de ſua paſſione ⁊ reſurrectōe iō ap̄li ſciebāt viā ⁊ terminū. ⁊ h̄ dicebat xps Quo ego vado ſcitis ⁊ viā ſcitis. ſȝ ap̄li neſciebāt ꝙ xps iret ad illū terminū nec ꝑ illā viā: ſicut v'bigr̄a: ſi dicerē vob: habeo ire ad taleȝ locū: ⁊ dicerē vob: q̊ ego vado ſcitis ⁊c. ſic de ap̄lis: neſciebāt viā ⁊c. qꝛ neſciebāt ꝙ per viā paſſionis xps iret ad gl̄iam reſurrectionis. iō dixit: quō poſſum' viā ſcire. Ecce magna hūilitas bti tho. Jō dr̄ vn' .i. ſingularis iter alios ad cognoſcēdū ꝓpriū defectū. Et vr̄ in eo cōpleta fuiſſe ꝓphia illa. Vn' eſt .ſ. tho. ap̄ls ſingularis .ſ. in collegio ap̄loꝝ: ⁊ 2m nō hēt: q .ſ. cognoſceret defectū: nō filiū: nō frēm. Fili' eſt ioan. euā. de q̊ xps dixit v'gini. Ecce fili' tuus Fr̄ petr': q a ſicut fr̄ fratri cōmittit domū: ita xpus petro cōmiſit eccl'iam. Nec alij ap̄li cognouerūt defectū ſuū niſi btūs tho. ⁊ iō dicit: ⁊ tn̄ laborare nō ceſſat. Eccl's. iiij. ſupple ſcire veritatē di. Dn̄e neſcim' quo ⁊c. Moralr̄ inſtruimur hic exē° beati tho. ne verecūdemur ꝯfiteri nr̄aȝ ignorātiā ⁊ petē dubia ab illis q ſciūt. Qꝛ iſta ſuꝑbia que eſt in mūdo .ſ. verecūdia dubijs certificari ne hō reputet ignar' multa mala facit. Verbigr̄a. Multi neſciūt ſe ſignare: ⁊ verecundant petē. Idē de pr̄ nr̄.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Aue maria: Credo in deū. Itē quot clerici q
errant in formis ſacꝛoꝝ: ⁊ q̄ dānatio: ⁊ ex ve/
cūdia nolūt petere ⁊c. Itē q̄t notarij ignoꝛan
tes q̄ recipiūt ꝯct⁹ ⁊ neſciunt clauſulas ⁊c. ni/
hil valebit inſtrm̄ vel teſtm̄. Et iō ſequunt̄ q̄ō
nes ⁊ diuiſiōes. Itē quot male ſnīe: quot falſe
aduocatiōes ex ignoꝛātia ⁊ nolūt appetē ab
antiq̄s iuriſtis. Item quot moꝛtes ſequunt̄ ex
ignoꝛātia medicoꝝ: ⁊ nolūt petē. ſꝫ ⁊c. Itē q̄t
erroꝛes ꝑdicāt̄ a religioſis vl̄ clericis ex igno
rātia: ⁊ nolūt petere: imo vecūdant̄ ſmones
ꝑdicare alteri⁹: ſꝫ vadūt ad ꝯcoꝛdātias. Ber
nar. veniāt vel nō hēo ſmonē. Itē q̄t ieiunia
frāgunt̄ ⁊ feſta ex ignoꝛantia: q2 nō fuerūt in
miſſa in dn̄ica ⁊c. Iō dic̄ ſcriptura talib⁹. Ve
q̄ ſapiētes eſtis in oculis vr̄is: ſꝫ nō dei nec gē
tiū: ⁊ corā vobiſmetipſis prudētes. Iſa. v. Iō
deponat̄ talis vecūdia dānata: tenētes ꝯſiliū
moyſi dicētis. Interroga prēꝫ tuū ⁊ annūcia
bit tibi maioꝛes tuos ⁊ dicēt tibi. Deut. xxxij.
¶ Dico tertio clara fidelitas. Fidelitas enī
nō eſt obſcura qn̄ in coꝛde credit q̄ō dicit oꝛe.
ſicut dd̄ dicit ps. cxv. ⁊ Paul⁹. ij. ad Coꝛ. iiij.
dicit ſcriptū eſt. Credidi. ſ. in coꝛde ꝓp q̄ō lo/
cut⁹ ſuꝫ: ⁊ nos credim⁹ ꝓpt q̄ō ⁊ loq̄mur. iſtā
habuit btūs thomas ſup oēs alios apl̄os in
iſto caſu. Poſtq̄ eni xp̄us ſurrexit a moꝛtuis
apparuit apl̄is: ſꝫ non erat ibi beat⁹ thomas.
Apoſtoli aūt gauiſi ſūt viſo dn̄o. habuerūt. n.
fidē reſurrectōis in coꝛde: ſꝫ nō legit̄ aliq̄d di
xiſſe eos oꝛe. Apl̄i aūt dixerūt thome: quō vi/
derūt dn̄m. Qui dixit eis. Niſi videro ī mani
b⁹ ei⁹ fixurā clauoꝝ: ⁊ mittā digitū meū in lo/
cū clauoꝝ nō credā. Io. xx. Deinde poſt dies
octo iteꝝ appuit eis ieſus: ⁊ thomas erat cuꝫ
eis: q̄bus ſalutatis dixit thome. Infer digituꝫ
tuū ⁊c. q̄ credit in coꝛde: ⁊ locut⁹ ē oꝛe clamā/
do di. Dn̄s meus ⁊ de⁹ meus. Dicūt Aug. ⁊
Greg. q̄ xp̄s voluit vt palpādo ꝓbaret: vt ſe
quētes ꝯfirmaret. Nō legit̄ q̄ aliq̄s apl̄oꝛum
poſt xp̄i reſurrectionē ita ꝯfiteret̄ fidē diuini/
tatis xp̄i: de⁹ me⁹. ⁊ humanitatis: ⁊ dn̄s me⁹.
Iō di ex duodeciꝫ. Rō eſt. xp̄s enī volēs oſ̄/
dere claritatē fidei apl̄oꝝ dixit. Nōne. xij. ho
re ſūt diei. Io. xi. Dies clara ē xp̄s. Duodeciꝫ
hoꝛe clare hm̄ōi diei ſūt. xij. apl̄i. Int̄ q̄s bea/
tus tho. in hoc q2 oꝛe ꝯfeſſus eſt fidē fuit clari
oꝛ. Hoc pꝫ auctāte ecclīe q̄ apl̄os noīando in
ſacro canōe: ponit thomā ſexto loco di. Pe/
tri: pauli: andree: iacobi: ioānis: thome. vbi ſe
xto loco ponit̄ Thomas. Lu. vo. vi. ⁊ Mat.
x. ſeptimo loco ponit̄. Mō claꝝ eſt q̄ qn̄ dies
hꝫ. xij. hoꝛas. hoꝛa ſexta diei clarioꝛ eſt: ⁊ fuit

hoꝛa qn̄ xp̄s dixit. Si q̄s ambulat in die nō of
fendit q2 lucē hui⁹ mūdi videt. Io. x. Sic tho
mas ambulauit in luce clare fidelitatis. Mo
raliter in hoc mūdo oꝫ hēre clarā fidelitateꝫ
in coꝛde credēdo: ⁊ in oꝛe loquēdo ⁊ fidē cō/
fitēdo: dicēdo. Credo in deū mane ⁊ ſero. cū
ꝓteſtatiōe: ſicut miles faciēs regi homagiū:
talis v̄tute fidei ad bonū finē venit. Auctas.
Coꝛde credit̄ ad iuſticiā: oꝛe aūt ꝯfeſſio fit ad
ſalutē. ad Ro. x. Tres v̄tutes alie ſūt de legē
da ſiue de hyſtoꝛia. ¶ Dico q̄rto ⁊c. Caſtimo
nia gratioſa. Fuit eni caſtiſſim⁹ intm̄ q̄ loquē
do v̄bis iꝓreſſit voluntatē caſtitatis in coꝛdi/
bus audiētiū: q2 v̄ba recipiūt ſapoꝛē a ꝓferen
te. Si ꝓferens ſupb⁹ fuerit: v̄ba recipiūt ſapo
rē ſupbie. Si hūilis: humilitat̄: ⁊ ſic de alijs.
Dicat̄ quō poſt pēthecō. apoſtoli diuiſerunt
ſibi mūdū ad predicādū. Dicat̄ hyſtoꝛia quō
beatus thomas iuit ad indiā: ⁊ dū iret fuit in
quadā ciuitate: ⁊ audiuit preconē di. q̄ oēs q̄
eſſent in ciuitate eēnt in cōuiuio de nuptijs fi
lie regis ſub pena indignatiōis. O dixit bea/
tus Tho. nō poſſum⁹ etiā eſſe ibi: ⁊ fuit in nu/
ptijs ⁊ ſicut erat male indut⁹: cogitate q̄ fuit
de vltimis. Iā ſcitis in nuptijs quot diſſoluti/
ones ⁊ exceſſus fiūt. q̄ō vidēs beatus thomas
p q̄ſdā feneſtrā reſpiciēs celū ꝯtēplabat̄: ſiue
cōtēplando flebat. Q̄ō vidēs vn⁹ q̄ ſeruiebat
de aqua: ꝑcuſſit eū alapa dicens. Iſte ꝓditoꝛ
ꝯfundit regē: oēs letant̄ ⁊ gaudēt: ⁊ iſ̄e plo/
rat. Subito beat⁹ thomas vt tangit Aug. ha
buit reuelationē de punitiōe ꝑcutientis. Ad
quē dixit beat⁹ thomas: nō ad vindictā ſꝫ di/
xit vt diuina v̄tus manifeſtaret̄ corā oib⁹. An
teq̄ ſurgam⁹ manus tua p os canis poꝛtabit̄
huc. Q̄ō ita factū eſt vel fuit ⁊c. Ex iſto mira/
culo rex voluit vt bn̄diceret ſpōſuꝫ ⁊ ſpōſam
q̄ adhuc erāt v̄gines: ⁊ bn̄dixit eis di. Dn̄e ie
ſu xp̄e amatoꝛ caſtitat̄ ⁊ puritat̄ da bn̄dictio/
nē tuā ſup iſtos ⁊c. Subito enī coꝛda eoꝝ fue
rūt ita alterata intm̄ q̄ fecerūt votū v̄ginitat̄.
Ecce v̄tus ſue caſtimonie q̄d fecit. Et baptiza
uit eos. ⁊ fuerūt ſcti ⁊ multi fuerūt ibi cōuerſi
Ecce caſtimonia gratioſa de ipſo tranſiēs ad
alios. Iō dicitur qui. Qui eni ſcribit̄ trib⁹ lit/
teris: ita caſtitas ꝯſeruat̄ cū tribus. ſ. in coꝛde
nō deſiderādo illud ⁊c. nec oꝛe loquēdo: nec
coꝛpe faciēdo. De iſto q̄ Auctas. Qui diligit
coꝛdis mundiciā ꝓpt grām labioꝝ habebit
amicū regē. Prouerb. xxij. Moꝛalit̄. audiui
ſtis q̄ illi ſponſi v̄gines venerūt ad m̄rimoni
um: videat̄ mō quō veniūt: q2 niſi ꝑquiſierint
omnia lupanaria. Vō ps. xiij. Coꝛrupti ſūt ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

abomiabiles facti ſunt nõ ẽ q faciat bonũ.ſ.
caſtitatis:nõ ẽ vſq ad vnũ.ſ.de adultis.Do
micelle credo ꝙ veniũt ꝟgines.vtinã nõ mẽ
tiar.Jõ ꝑdũt gr̃az dei i mr̃imonijs:Jõ xp̃s.
Sint lũbi vr̃i ꝑcincti ⁊ lucerne ardẽtes.i.bo
na opa i manibus vr̃is.Lu.xij.¶ Dico q̃nto
⁊c̃.ſcz miſericordia copioſa:ope ⁊ ꝟbo ꝑdi
cãdo vt facerẽt elemoſynas:qꝛ tales nunq̃
ſunt egẽtes.Dicat̃ q̃ñ qñ fuit i india.rex vo
lebat fabricare palaciũ.tũc thomas habuit
occaſionẽ ⁊ dixit regi ꝙ ipſe erat magr̃ ⁊c̃.di
cẽs ꝙ faceret fundamẽta q̃ nõ poſſent dirui:
nec parietes:⁊ ꝙ palaciũ eẽt iexpugnabile ⁊
nõ mẽtiebat̃:qꝛ loq̃bat̃ ſpũalr̃.Fũdamẽta ſũt
articuli fidei.Fũdamẽtũ aliud nemo põt po
nere ꝑter id q̃d poſitum ẽ.quod ẽ xp̃s ieſus.
Gloſa fides ieſu.ꝑma ad Cor.iij.Parietes
ſunt ꝟtutes.Feneſtre ſunt ↄtẽplationes.Te
ctũ ẽ charitas.Rex aũt erat tot⁹ carnalis ⁊
nõ itelligebat.Et qꝛ erat receſſurus a regno:
tradidit magnas pecunias beato thome:⁊
dedit ſibi ſcutiferꝫ vt cuſtodiret pecunias ⁊c̃.
Thomas aũt itra ſe dixit.Oz ꝑmo me ↄuer
tere iſtũ ⁊c̃.⁊ ita fecit.Deide obtẽta lr̃a a re
ge ꝙ in toto regno ⁊ ciuitate fieret illud q̃d
thomas ꝑciperet.Tũc beatus thomas ince
pit ꝑdicare xp̃m ⁊ edificare eccl̃ias ꝺ illis pe
cunijs.intãtũ ꝙ acq̃ſiuit xp̃o magnã multitu
dinẽ gẽtiũ.Cũ ãt rex rediret:obuiantib⁹ ſibi
ſuis ꝺ regno q̃ſiuit de palacio ⁊c̃.Rñderunt
De quo palacio.Nihil ẽ.Rex ꝟo reputauit
ſe deceptuꝫ.Jõ cepit ⁊ icarcerauit btũ Tho
mã.Dicat̃ ꝺ reſurrectiõe fr̃is regis ⁊c̃.Ecce
ꝺ ſua mia copioſa.Jõ di q di.i.famoſe nomi
nat̃:qꝛ ꝑſone miſicordes famoſe nominant̃.
Auctas.dixit xp̃s ꝺ magdalena q̃ fuit miſe
ricors.In toto mundo dicet̃.i.nominabit̃ ꝙ
hec fec̃ i memoriã ei⁹.Moralr̃.credo ꝙ nul
lus vr̃m ẽ q̃ i celo vellet h̃re palacium ⁊ nõ
curat̃ edificare:ſed edificat̃ hic palacia:do
mos.cameras q̃ deſtruent̃ in breui.Edificate
g⁰ in celo vnã cellã.fundat̃ eniꝫ elemoſynis
Si magnas elemoſynas facitis:magnã do
mũ h̃ebit̃.Si naũt remittit vos ad hoſpitale
miſeroꝝ ad infernũ.Jõ auiſet̃ vos vt h̃eatis
domũ vbi ſp̃ h̃ebit̃ ſtare.Dicunt viatores ꝙ
vna mala nox leuit̃ trãſit:ſꝫ ſp̃ ſtare ⁊c̃.Aui
ſa.Jõ apoſtolus.Scim⁹ ꝙ ſi terreſtris dom⁹
nr̃a hui⁹ habitatõis diſſoluat̃ ꝙ edificationẽ
a deo h̃em⁹ domuꝫ nõ manufcãꝫ eternã in ce
lis.¶ Dico ſexto ⁊c̃.Patiẽtia ꝟtuoſa ẽ qñ
ꝓ xp̃o hõ ẽ parat⁹ ſuſtinere patiẽter iniurias
ꝟboſas vel ẽt in opibus.ſ.morti ꝓ xp̃o.ideo
xp̃s.Trademini a parẽtib⁹ ⁊ fr̃ibus ⁊ cogna
tis ⁊ amicis ⁊ morte afficiẽt ex vobis ⁊ eri
odio oib⁹ hoib⁹ ꝓꝑ nomẽ meũ ⁊c̃.In patiẽ
tia vr̃a poſſidebitis aias vr̃as.Luce.xxi.Di
cat̃ eius martyriũ quod fuit in vltima indiaꝝ
vbi adorabant ſolẽ tanq̃ deũ:qꝛ nõ videbãt
pulchriorẽ creaturã.Beatus aũt thomas in
cepit ꝑdicare ↄ iſtũ errorẽ.De hoc vide i ſer
mone Symonis ⁊ Jude.Dicat̃ q̃ñ volebãt
ꝙ diſcalciatus iret ſuꝑ laminas ferreas igni
tas:⁊ ſignãs ſe ſigno crucis:fõs erupit ⁊ eas
extinxit.Scõo fuit poſit⁹ i furno ferreo igni
to:in q̃ ſtetit ꝑ diẽ orãdo ac ſi eſſet in prato.
Tunc dixit q̃dã incãtator.Deus ſuus conſer
uat eũ:ſed faciamus ꝙ faciat aliq̃d ↄ diũ ſeu
deũ ſuũ ⁊ dimittet eũ.Tũc duxerũt eũ ad tẽ
plũ ſolis vt adoraret ꝑ vim.tũc nõ fuiſſet pec
catũ ſi yl adoraſſet qꝛ pctũ iõ pctũ:qꝛ volun
tariũ.Et dixit.Ego adoro nõ ſolẽ ſed deũ:nõ
creaturã ſed creatorẽ.Et precepit demoni vt
egrederet̃ de ydolo ⁊ cõminueret:⁊ ita fcm̃
ẽ.Quod vidẽtes põtifices templi ⁊ ſacerdo
tes cũ lãceis interfecerũt eũ ⁊c̃.Jõ dr̃ didim⁹
i.deo dubius vel geminus.i.duplicatus.An
geli eniꝫ ſunt ſimplices.Nos aũt ſum⁹ gemi
qꝛ h̃em⁹ ſpũ vt ãgeli.⁊ carnẽ vt aialia.Spũs
q̃dẽ ꝓmptus ẽ.ſ.ad patiẽdũ:caro aũt infirma.
Mat.xxvi.vel dubius:qꝛ caro dubitat mori.
Moraliter.ſi tantum ↄſtitit paradiſus apo
ſtolis amicis dei quid faciemus nos:quo pre
cio ememus.Scimus penitentes vt ad ſuã
ꝑueniamus ſocietatem.

¶ In vigilia natiuitatis xp̃i.

Sermo.

Expectabo Deũ ſaluato
rẽ meũ.Mi
chee.vij.Hodie virgo Maria ex
pectabat natiuitatẽ filij dei:qꝛ licet
ꝟgo ſemꝑ expectaret i deũ ⁊ in nullo alio:ſꝫ
ſingulariter modo in partu expectabat vidẽ
quatuor de filio ſuo.ſcilicet.

Primo natiuitas gaudioſa.

Secundo maieſtas virtuoſa.

Tertio dignitas copioſa.

Quarto poteſtas glorioſa.

Et q̃ſubtiliter vellet ꝑdicare eẽt nimis lõg⁹.
Iſta q̃tuor notant̃ in themate in quo ſunt
q̃tuor dictiões.Primũ i ꝑma.Scõm i ſcõa
⁊c̃.¶ Dico ꝑmo ⁊c̃.ſ.in natiuitatẽ gaudioſã
⁊ magis mõ q̃ i alio tp̃e.Rõ:qꝛ inuenimus
ꝙ ꝟgo maria ↄcepit filiũ dei:die.xxv.marcij
eadẽ.ſ.die q̃ adã fuit formatus de terra ꝟgie
⁊ ꝑfc̃e deo.Uirgo dr̃ ꝑſona q̃ nũq̃ ſenſit cor

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ruptionē: nec i corde deſiderādo. nec i ore lo
quēdo: nec i corpore operando actū illū. Talis
erat tūc nr̄ ade. s. terra: q2 qn̄ adā fuit forma
tus adhuc in terra nullū peccatū fuerat com
miſſum. Tali die voluit xp̄s in vtero mr̄is for
mari opere ſpūſſancti. Primus hō de terra
terrenus. ſcd̄s hō de celo celeſtis. i. Cor. xv.
Nota adā dr̄ hic p̄mus hō vex eſt ſed q xp̄s
fuerit ſcd̄s quō ē verū: cū tot fuerint hoies in
mūdo. Rn̄deo q adā fuit p̄mus. Xp̄s vero
ſcd̄s: q2 ābo fuerūt p̄ncipiū vnius gn̄ationis
s. adā fuit principiū de generatione carnali.
Xp̄s vero de genere ſpūali. Jō dicebat xp̄us
xp̄ianis: oēs vos fr̄es eſtis: ⁊ p̄rem nolite vo
care ſup terrā. Unus ē eni3 pr̄ veſter q in ce
lis ē. Math. xxiij. Jtē ſcd̄s hō d celo celeſtis
Ex iſta auctāte aliq heretici dixerunt q xp̄s
habuit corpus celeſte: quod falſum ē. S3 vir
go dr̄ celū. Celū celi dn̄o ſc3 ad habitādū. Et
nūqd vterus v̄ginalis fuit habitatio dei. Jn
mo. Ambroſius. O venter capacior celo: q2
quē celi capere nō poterāt tuo gremio ꝯtuli
ſti. Si g° volumus cōputare mēſes a. xxv. die
marcij erūt nouē mēſes lunaꝝ ſc3. xxx. dieru3
cōpleti. Sciēs autē v̄go ſm cōem curſum q
mulieres portāt nouē mēſib9 ꝑlēs: ipſa cum
ioſeph cōputabat mēſes. Jō v̄go maria ho
die expectabat illā gaudioſā natiuitatē vidē
Et ſicut mulieres q ſunt iuxta partū parāt ſi
bi neceſſaria. Jta v̄go maria: ⁊ expectabat cū
magno gaudio: ⁊ poterat dicere. Expectans
expectaui dn̄3 ⁊ intēdit mihi. ps. xxxix. Nota
expectās ſc3 deū ſemp expectaui mō maxie:
⁊ intēdit mihi. i. acceſum deſideriū accendit
intēte. formalis eſt qn̄ ignitū plus ignit. Sic
deſideriū inceſu3 v̄ginis plus incēdebat ho
die. Xp̄s autē recepit ſex dies d decimo men
ſe ⁊ fuit cōpleta ꝓphetia q de hoc dicit. Jn vē
tre mr̄is figurat9 ſu3 caro. x. mēſiū tp̄e. Sap.
vij. Moraliter. q̄cq̄d xp̄s fecit i ſua bn̄dicta
ꝯceptiōe. non ſine magna rōne fecit Uoluit
eni3 in vtero. ix. mēſes ſtare: ad innuēdū fru
ctū. s. reparationis. ix. ordinū angeloꝝ q ſunt in
celo: de qb9 mali angeli ceciderūt ex petō ⁊c.
Jtē recepit ſex vel ſeptē dies de decimo mē
ſe. innuēs ex ſua incarnatiōe ſex vel ſeptē ſta
tus ſctōꝝ in celo ſc3 p̄triarchaꝝ: apoſtolorum:
martyꝝ: ꝯfeſſoꝝ: ⁊ doctoꝝ: ⁊ v̄ginū. Jtē q2 in
hoc mūdo meremur decē p̄ceptis ⁊ ſeptem
opib9 miſericordie: q2 ſepelire mortuos paꝝ
ē. De p̄ceptis dicit xp̄s. Si vis ad vitā ingre
di ſerua mādata. Math. xix. De opib9 autē
dicet xp̄s in iudicio. Uenite benedicti p̄ris
mei ⁊c. Math. xxv. Multa alia opera alle
gabit: tn̄ nō dicet ſi fuiſti ſciēs: potens: diues
generoſus: ſed ⁊c. ¶ Dico ſecūdo ⁊c. s. mate
ſtas v̄tuoſa expectabat enim filiū dei ⁊ ſuu3
ſine hoie p̄re. Jſtud deſideriū fundat ſic. Nā
inuenit in ſcriptura q ex quo de9 pr̄ ꝓmiſit fi
liū ſuū mittere ꝑ mūdi redēptione: ſancti pa
tres ardēter ip3 deſiderabāt. Primu3 abra
hā q ſpāliter fuit ꝓmiſſus. De quo dicit xp̄s.
Abraā pr̄ veſter exultauit vt videret die3 me
um: vidit ⁊ gauiſus ē. Johānis. viij. Quanto
magis ſi ipm vidiſſet in ꝓpria pſona. Secun
do Moyſes q. xl. dieb9 fuit cū eo locutus in
mōte ſynai: ⁊ non videbat eum dixit. Si in
ueni grām in conſpectu tuo oſtende mihi fa
ciem tuam: vt ſciam te ⁊ inueniam gratiam
ante oculos tuos. Exodi. xxxiij. Et non vidit
eum. Tertio Dauid qui de hoc fecit vnū pſal
mum dicens. Quemadmodu3 deſiderat cer
uus ad fontes aquarum ⁊c. ps. xlj. Quarto
ſalomon dicit deo. Quis mihi det te fratre3
meum ſugentem vbera matris mee: vt inue
niam te ſolū foris ⁊ deoſculer. Cāt. viij. Quin
to yſaias di. Utinā diſrūperes celos ⁊ deſcen
deres. yſa. lxiiij. Sexto Thob. di. Beat9 ero
ſi fuerint reliquie ſeminis mei ad videndum
claritatē hieruſalem. Thob. xiij. Septio oēs
alij ſancti ſm Ambroſium clamādo dicebāt.
Quando veniet: quando naſcetur quādo ap
parebit. putas ne hic me inueniet illa natiui
tas. O ſi oculi mei videant per quem oculi
cordis reuelabuntur. O ſi oculi mei videbūt
in ſcripturis ꝓmiſſum. Ad oſtendendū iſtas
ſeptē deſiderationes: cantamus ſeptem. O
ante xp̄i natiuitatē. Fiat g° rō. Si illi ſcti pa
tres ita ardenter cū videre deſiderabāt i hoc
mūdo. qd dicem9 d virgine maria q cū habe
bat in vtero. Deſiderabat videre iſtam facie3
q dat glīa3 angel' ⁊ btis. Os euāgeli3ans no
uā legē: manus q celū ⁊ terrā creauerūt. Nec
q mir ſi deſiderabat vidē iſtā maieſtatem ⁊
poterat dicere. Expectabo dn̄m q abſcōdit fa
ciē ſuā a domo iacob ⁊ p̄ſtolabor eum. Jſa.
viij. Nota abſcōdit faciē ⁊c. s. antiqs p̄ribus
ipm deſiderantib9 videre q mortui ſunt āte
⁊c. Moraliter hic. Si virgo maria ⁊ ioſeph
ſancti p̄res ita ardēter deſiderabāt videre in
hoc mundo puerū paruum paſſibilem ⁊ mor
talē: cum quanto deſiderio nos debem9 ipm
deſiderare: vt eū poſſimus videre in glīa ma
gnu3: impaſſibilem ⁊ immortalē. Si arden
tes eſſemus ſtatim vellemus eſſe cum eo: ſed
malu3 ſignu3 ē q coacti eximus d hoc mun

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

do: vt capt9 de carcere ad audiendã ſentẽtiã
qñ ſentit ſe culpabilẽ. Innocẽs tñ libẽter ve-
nit ad iudiciũ corã iudice. Jdõ dõ. Dñe de9 vir
tutũ cõuerte nos: ꝛ oñde faciẽ tuã ꝛ ſalui eri-
mus. ps. lxxix. Nota cõuerte nos. ſ. ad bonã
vitã. qꝛ alr̃ melius eſſet aie in iudicio videre.
c. mille demones ꝙ faciẽ xpi irati. Apoc. vi.
Tũc dicent montib9 ꝛ petris. Cadite ſup nos
ꝛ abſcõdite nos a facie ſedentis ſup thronũ ꝛ
ab ira agni. qm̃ venit dies magnus ire ipſoꝝ.
Jdõ dicit. Cõuerte nos. ſ. coopando talr̃ ꝙ q
eſt ſupb9 põpoſus ꝛc. ꝯuertat ꝛ fiat humilis: ꝛ
ſic de alijs. ꝛ tunc lete ꝛ cũ gaudio videbit fa
ciẽ xpi in iudicio. Jſte v̾ſus. Dñe de9 ꝛc. ter re
plicat in pmo pſalmo: qꝛ tres ſũt ſtatus eccle
ſie. ſ. religioſoꝝ: clericoꝝ: ꝛ laycoꝝ: qꝛ oẽs de-
bent cõuerſionẽ ad bonũ deſiderare. ¶ Dico
tertio ꝛc. dignitas copioſa fundat ſic per ra-
tionẽ theologicalẽ. Qñ ꝑſonis dat aliq̃ gr̃a
nõ ꝯtentant de gr̃e inchoatiõe in ipſis: ſed ad
pfectionẽ anhelãt paulati augmẽtãdo qꝛ ne
mo repẽte fit ſũmus: idõ diſponunt ſe pparare
vt in eis gr̃a pficiat. Auctas. Nõ ꝙ iã accepe
rim aut iã ꝑfectus ſim: ſeq̃r aũt ſi quomõ cõ-
prehendã. ad Phil. iij. Jdõ ad Heb. vi. Inter
mittentes inchoatiõis chriſti ſermonẽ ad pfe
ctionẽ ei9 feramur. Jſtã regulã ſeruauit v̾go
maria in qua deus incepit maiorem gr̃am ꝙ̃
vnq̃ fecerit alicui: ꝙ. ſ. eẽt mater dei: nõ regis
ſeu iperatoris: qꝛ alijs mulierib9 hoc etiã ꝯceſ
ſum eſt. Sꝫ dꝫ ſine v̾ginitatis detrimẽto. Nõ
ex virili ſemine ſed myſtico ſpiramine: verbũ
dei factũ eſt caro: fructuſq̃ ventris floruit. ca
nit eccl̃ia. Virgo aũt nõ ꝯtenta de gr̃e ichoa
tione nec de eius cõtinuatione ipſum nouem
mẽſibus in vtero portãdo: ſꝫ affectabat vide
re pfectionẽ. Jdõ dauid in ꝑſona v̾ginis dice-
bat. Expectabã eum q ſaluũ me fecit ꝛ a puſil
lanimitate ſp̃us. ſ. in ꝯcipiẽdo: in qua alie mu
lieres hñt ſp̃m puſillanimẽ ex timore ꝛ miſe-
ria. Sꝫ virgo maria habuit ſp̃m magnanimũ
reuelatum pluſq̃ fuerit vnq̃ alicui mulieri: ꝛ
tẽpeſtate. ſ. tedio portãdi a q̃ fuit ſalua. Mo
raliter. nunqd reputat ad magnanimitatẽ ꝛ
dignitatẽ v̾ginis marie ꝙ ſit mater dei ꝛ vir
go. Jta etiã ꝛ vos oẽs poteſtis eſſe ſi vultis:
ꝛ angelo nũciante filiũ dei portabitis: ꝛ virgi
nes parietis. Declaret. Angelus nunciãs et
gabriel eſt pdicator. Auctas. Labia ſacerdo-
tis: qꝛ predicator dꝫ eẽ ſacerdos: cuſtodiũt ſci
entiã: ꝛ legẽ reqrent de ore eius: qꝛ angelus
dñi exercituũ eſt. Malach. ij. Et mittit a deo.
Et quõ pdicabũt niſi mittant. ad Ro. x. Sa-

lutat vos primo dicẽdo Aue maria. Deinde
venit per lamentũ predicatiõis: ꝛ qñ vos cõ-
ſentitis ꝓponẽdo corrigere ꝛ emẽdare vitã
ꝛ ordinare in melius tũc anima vr̃a eſt grauĩ
da ꝛ v̾go: qꝛ ſine corruptiõe cõcepit. Auctas
A facie tua dñe ꝯcepim9 ꝛ q̃ſi ꝑturiuimus: ꝛ
pepimus ſpiritũ ſalutis. Jſa. xxvi. Et portat
iſte partus q̃ꝺtũ durat bonũ ꝓpoſitũ qñ autẽ
executat opere tunc parit. Jſtũ partum dꝫ ex
pectare qlibet noſtrũ. Patet ergo quoniam
qlibet poteſt dici mater dei iſto mõ nõ per eq
parantiã. Auctas. Dicat breuit̾ hyſtoria. Cũ
xps pdicaſſet. virgo maria cũ aliqbus conſan
guineis ſuis venit ad domũ vbi xps predica-
bat: ꝛ pre gentiũ multitudine non potuit itra
re. Et vnus volẽs xp̃m perturbare dixit. Ecce
mater tua ꝛ fratres tui foris ſtant q̃rentes te.
Qui rñdens dixit. Mat mea ꝛ fratres mei
hij ſunt q̃ verbũ dei audiunt ꝛ faciunt. Luce.
viij. ꝛ Mat. xij. ¶ Dixi quarto ꝛc. ſ. poteſtas
glorioſa fundat ſic. Omnia miracula que in
hoc mundo fiunt ſunt a ptãte dei ꝛ in gloriã
ſuã: qꝛ nullus ſanctus ꝓpria auctate ſeu pote
ſtate põt facere miracula: niſi inſtrumẽtaliter
ꝛ ad dei gloriã. Propter futurã reſurrectio-
nẽ lazari miraculoſam dixit xps. Infirmitas
hec nõ eſt ad mortẽ. ſ. tanq̃ terminũ ad quẽ:
ſꝫ bene ꝑ quẽ: qꝛ ꝑ illã erat vẽturus: ſꝫ ꝓ gl̃ia
dei vt glorificet fili9 dei per eã. Jo. xi. In ptu
v̾ginis eni multa miracula debebãt ꝯtingere
in gloriã dei. Dicat primũ de claritate noctꝭ
ſecũdũ de apparitione angeloꝝ ad paſtores.
tertiũ de cãtu ipſoꝝ. de gloria in excelſis deo.
quartũ de adoratione bouis ꝛ aſini. Jdõ. Jſa.
ix. Paruulus natus eſt nobis: ꝛ filius dat9 ẽ
nobis ꝛc. No. de miraculis ꝓpter miracula
natiuitatis. Hec ergo ſciens virgo maria ve-
hemẽter expectabat ſingula videre: ꝛ poterat
dicere. Veniat q mittẽdus eſt ꝛ ipſe erit expe
ctatio gẽtiũ. Geñ. xlix. Moralr̃. iſta q̃q̃ mi
rabilia debemus nos expectare q̃ vẽtura ſunt
in partu corporis qñ ꝑ mortẽ parit bonũ ſpi-
ritũ: qꝛ alr̃ niſi ſit bon9 fili9 non fiunt iſta mira
bilia. Primo eni in partu bonoꝝ qñ aia exit
de corpore per mortẽ: nox p̃nitis vite que nox
dicit reſpectu diei glorie clareſcit. ꝛ aia dicit.
Nox preceſſit: dies autẽ appropinquabit. ad
Ro. xiij. Secũdo qñ angeli mittunt ad eã.
Anima eni bona qñ egredit de corpore nõ in
uenit ſe ſolã: ſꝫ aſſociatã angelis bonis. mala
autẽ malis angelis aſſociat. Tertio angeli cã-
tando ducũt eã ad gloriã: vt ſponſa ducit ad
eccleſiã. Factum eſt vt moreret mendicus: ꝛ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

poꝛtaret ab angelꝭ i ſinũ abꝛahe. Lu.xvi. Quã
to qꝛ beſtie.ſ.iſernales in aere exiſtẽtes faciũt
reuerẽtiã in trãſitu fugiẽtes. Quito de leticia
ꝛ gaudio qꝺ fit i plateis vl̃ oꝛdinibꝰ angeloꝝ:
qꝛ gaudiũ ẽ in celis angel̃ dei ſup vno pctõꝛe
pniaꝫ agẽte. Luce.xv. Mlto magis ẽ eiſ gau
diũ ꝺ ſctõ penitẽtiã cõplẽte. Videt ergo vob
ꝙ ille partꝰ dꝫ ardenter deſiderari. queadmo
dũ domicella expectat ꝛ deſiderat gl̃iaꝫ nup
tiaꝝ: ꝗ nihil eſt reſpectu illiꝰ gl̃ie ꝛ honoꝛis.
Jõ dicẽ de hijs oibꝰ Dauid. Hec ſupple mira
cula recoꝛdatꝰ ſũ: ꝛ effũdi i me aiaꝫ meã. Ecce
partꝰ. Qm̃ trãſibo in locũ tabernaculi admi
rabilis vſqꝫ ad domuꝫ dei. Pſalmo.xli. Ser
monẽ ſecũdũ vigilie natiuitatꝭ chꝛiſti quere i
parte hyemali de tempoꝛe.

¶ De ſctõ ſtephano ꝓthomartyre.

b Diſputantes cum ſtepha
no ꝛ ñ terãt
reſiſtere ſapiẽtie ꝛ ſpũi q̃ loquebat
Actuũ.vi. Jnter oẽs alias ꝓmiſſiões magnas
ꝛ mirabiles q̃s xp̃s fecit apl̃is ꝛ diſcipulis ſin
gularis fuit ille. Ego dabo vobis os ꝛ ſapiẽ
tiã cui nõ poterũ reſiſtere ꝛ ꝯdicẽ oẽs aduer
ſarij vr̃i. Luce.xxi. Nõ ego dabo vobis eloq̃n
tiã ad loquẽdũ: ꝑdicãdũ ꝛ diſputãdũ: ꝛ dabo
vob ſapiaꝫ.ſ. ꝑ iſuſionẽ. Rõ huiꝰ ꝓmiſſionis
fuit: qꝛ volebat eos mittere ꝑ mũdũ ad ꝑdicã
dum: iõ fuit neceſſaria iſta pꝛomiſſio: maxĩe ſi
vultꝭ cogitare defectꝰ aplõꝝ xp̃i ꝛ diſciplõꝝ: qꝛ
erãt rudes piſcatoꝛes ꝛ ſine eloquentia. Jam
ſcitis ꝙ ꝑ malã locutionẽ hõ ꝑdit ius ſuum.
Deficiebant aũt i ſciẽtia itellectuali: qꝛ nunq̃
ſtuderãt logicã: philoſophiã theologiã ꝛc̃. ꝛ
habebãt diſputare ẽt ꝯ ꝑncipia philoſophie
cũ magnis philoſophis. Ecce rõ q̃re eis ꝓmi
ſit dicẽs. Ego dabo vob. os.i. eloquẽtiaꝫ i oꝛe
coꝛã regibus: ꝑncipibꝰ ꝛ philoſophis: ne rõni
bꝰ vr̃is ꝛ argumentꝭ poſſint reſiſtẽ. ꝛ argumẽ
ta ſophiſtica philoſophoꝝ intelligere. Jſta ꝓ
miſſio in oibꝰ apl̃is ꝛ diſcipulis fuit cõpleta.
Sꝫ ſingulariẽ oſtẽdit thema fuiſſe cõpletũ in
beato ſtephano cuꝫ dicit. Diſputantes cũ ſte
phano ꝛc̃. Patet thema. Scd̃m v̾ba thematꝭ
notaui in beato ſtephano duo ſingularia ſcꝫ.
Pꝛimo ex parte iudeoꝝ bellũ mltũ rigoꝛo
ſuꝫ. ibi diſputãtes cũ ſtephano. Secũdo ex
pte xp̃i victoꝛia miraculoſa. ibi. ꝛ nõ poterãt
reſiſtere ſapiẽtie ꝛ ſpũi q̃ loq̃batur. ¶ Dico ꝑ
mo ꝙ ſꝫ v̾ba thematꝭ oſtendit in btõ ſtephão
bellũ multũ rigoꝛoſũ: qꝛ de fide catholica: de
materia tã alta ꝛ ſubtili ꝛ tot arguẽtes ꝯ vnũ
reſpõdentẽ: ſic ꝑliũ eſſet rigoꝛoſuꝫ ꝛ piculoſũ
alicui militi hñti plures ꝯ eũ ꝑliãtes diuerſis
generibꝰ armoꝝ loꝛicatꝭ. rigoꝛoſius ꝛ piculo
ſiꝰ eſt ꝑliũ vbi de fide catholica cũ inimicis fi
dei diſputat. ꝛ vnꝰ ſolꝰ ꝯ multos cũ tot argu
mẽtis: rõnibꝰ: deductiõibꝰ: ꝛ ꝑſuaſionibꝰ que
ſunt lancee gladij ꝛc̃. Jta fuit de bello ſcti ſte
phãi: qꝛ ipe ſolus iuenit ſe in cãpo ꝛ: venerũt
ad eũ mgr̃i ꝛ arabes ꝛ rabini de qnqꝫ ſynago
gis ſiue ſtudijs generalibꝰ diſputantes ꝯ euꝫ.
Dicẽ textꝰ Surrexerũt aũt qdã de ſynagoga q̃
appellabat libertinoꝝ ꝛ cyrenẽſiũ ꝛ alexãdri
noꝝ: ꝛ eoꝝ q erãt a cilicia ꝛ aſia diſputãtes cũ
ſtephão. Actuũ.vi. Synagoga aũt idẽ eſt qꝺ
ꝯgregatio doctoꝝ: rabioꝝ ꝛc̃. Queſtio ẽ hic.
certũ eſt ꝙ tũc tpis qñ iſte ſynagoge iſurrexe
rũt ꝯ btũꝫ ſtephãuꝫ ꝙ apl̃i xp̃i ꝛ diſcipuli erãt
in hieruſalẽ. q̃re ergo ſurrexerũt ꝯ ſtephanuꝫ
ꝛ non contra petrum ꝛ ioãnẽ vel iacobuꝫ ꝛc̃.
Poteſtis cogitare ꝙ aliquid ſingularitatis
gratie ꝛ virtutis erat in pꝛedicatiõe beati ſte
phani in conuertendo gẽtes plus q̃ in alijs.
hoc dicit textꝰ. Stephanus plenus gratia ꝛ
foꝛtitudine faciebat ſigna ꝛ pꝛodigia magna
in populo. Actuũ.vi. Nota plenus gratia.ſ.
illa de qua Dauid. Diffuſa eſt gratia in labijſ
tuis: ꝓpterea benedixit te deꝰ i eternũ actuũ.
pſ.xliiij. Secundo erat plenꝰ foꝛtitudine. Le
gitur auteꝫ.vi. ꝛ. vij. capitulis ꝙ in pꝛimitiua
eccleſia multi hoies ꝛ mulieres conuerteban
tur ꝛ volebant ſtare in ſocietate apoſtoloꝛuꝫ
intãtuꝫ ꝙ inter mulieres erat diſſenſio. pꝛopt̃
ꝙ apoſtoli pꝛepoſuerunt eis in rectoꝛẽ vnuꝫ
hoiem ſanctum caſtum ꝛ foꝛtem: iſte fuit bea
tus ſtephanus: ita fuit foꝛtis ꝙ nulla occaſio
ne peccauit ꝛ rexit eas laudabiliter. Ecce foꝛ
titudo: quia vnus homo ſatis habet facere ꝙ
gubernat vxoꝛem ꝛ filias. ꝛ beatus ſtephanꝰ
regebat tot de quo regimine apoſtoli excu
ſauerunt ſe ratione pꝛedicationis: ꝛ cum toto
hoͦ beatus ſtephanꝰ nõ dimittebat ꝑdicationẽ
Jtem faciebat pꝛodigia ideſt pꝛocul a digito
que nullo poſſe creature poſſunt fieri: vt ſuſci
tare moꝛtuos: illuminare cecos: ꝛ ſic de alijs:
que per naturam non poſſunt fieri. Jtem fa
ciebat ſigna ſicut ſunt illa que poſſunt fieri ꝑ
naturam: ſed non illo modo. Verbigratia.
De febꝛe curatur homo naturaliter. Sꝫ non
conuertebantur pꝛopter qꝺ quinque ſynago
ge iudeoꝛum ſurrexerunt contra beatum ſte
phanum. Ecce bellum rigoꝛoſum quia diſpu
tantes cũ ſtephano. ¶ Dico ſecũdo ꝙ in ver
bis thematis notatur in btõ ſtephano ex par
te ieſu xp̃i victoꝛia miraculoſa: cum dicitur.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

non poterant reſiſtere ſapientie ꝛ ſpūi qui lo-
quebat̃. Ita erat armatꝰ beatꝰ ſtephanꝰ ꝙ nec
ſagitte argumētoꝝ nec gladij rōnum nec ba-
liſte ꝑſuaſionū: nec lancee deductionū ipſum
potuerūt vulnerare. Verbi gr̃a. Surrexit ꝯ eū
ſynagoga libertinoꝝ ꝑmo cōtra beatū ſtepha
nū cū ꝑdicaret de mā aduentus xp̃i di. ꝙ iā
meſſias in lege ꝓmiſſus venerat di. ꝙ erat ce
cus q nō videbat clare maxime cū ꝑriarcha
iacob de hꝰ dediſſet ſignū dicēs. Nō auferet̃
ſceptrū de iuda: nec dux de femore eiꝰ donec
vēiat q mittendꝰ eſt: ꝛ ipſe erit expectatio gē
tiū. Gen. xlix. Modo dicebat ipſe. iam videtꝫ
ꝙ ſceptrū ꝑditū eſt: qꝛ herodes alienigena re
gnat. iō nō oporteat meſſiā expectare: ſꝫ mlti
deceptores veniēt poſt eū dicēdo ſe meſſiam
eſſe. Itē de. lxx. hebdomadibꝰ ānoꝝ. Dan. ix.
que ſunt. cccclx. anni. ꝛ iā ſunt cōpleti. Cōtra
hoc ſynagoga libertinoꝝ volēs ꝯfundere bea
tū ſtephāū corā tota mltitudie ſurrexit dicēs
Et nunqd dic̃ yſaias. Egredit̃ vga de radice
ieſſe. Nōne iſta debet eſſe mater meſſie. Re-
ſpōdit beatꝰ ſtephanꝰ imo ꝛ flos de radice eiꝰ
aſcēdet. ſ. meſſias filiꝰ eiꝰ imo. Et nūqd ibi po
nit ſigna de meſſie aduētu dicēs. Habitabit
lupꝰ cū agno. ꝛ pardus cū hedo accubabit.
Vitulus ꝛ leo ꝛ oui ſimul morabunt̃. ꝛ puer
puulꝰ minabit eos. yſa. xi. Cū ergo iſta ſigna
nō ſint cōpleta: qꝛ lupꝰ nō habitat cū agno:
deuorat: nec pardꝰ cū hedo ergo ſtephane re
uoca qꝺ dixiſti. Ecce victoriā. Reſpondit be
atꝰ ſtephanꝰ dulcit̃. Signū ꝓphete verū eſt.
ꝛ iā cōpletū eſt: nec intelligēdū eſt ꝙ loqtur
de illis beſtijs: qꝛ illc naturalit̃ poſſēt domari
ſꝫ ꝓpheta loqtur ſingularit̃ de hominibꝰ per
beſtias figurat̃. Sicut locutꝰ fuit iacob dicēs.
Catulꝰ leōis Iuda: yſachar aſinꝰ fort̃. neptali
ceruꝰ emiſſus Beniamin lupus rapax. Gene
ſis. xlix. Lex ergo noſtra moſayca vocat beſti
as ſꝫ ꝓprietates ꝛ cōditiones quas habituri
erāt beſtiales. Non. n. intelligebat iacob ꝙ iu
da eēt leo: niſi ſm ꝓprietates. qꝛ ſicut leo do
minat̃ beſtijs: ita iuda. ꝛ de Dauid ex illa tri-
bu debebat dominari. Iō yſaias dans illa ſi-
gna. de hominibꝰ loquebat̃. Lupus. n. rapax
fuit Mattheus. vt dicit Beda ꝓpter vſuras
ꝛc̃. Agnus purꝰ ꝛ ſimplex fuit ioānes euāge-
liſta ſimul habitant. Pardus diuerſoꝝ colorū
fuit nichodemꝰ phariſeus. Hedus Petrus
apoſtolꝰ: q ſimul habitant. Vitulus. n. de quo
fiebat ꝑncipale ſacrificiū ſignat corpꝰ chriſti.
Ouis ſimplex aiam chriſti. Leo potētiſſimꝰ
ſignificat diuinitatē. Et puer puulꝰ. ſ. chriſtus

nouiter natꝰ minabit eos. Et caro ꝛ anima ꝛ
diuinitas tria hec ſimul erant in chriſto. Et ꝙ
yſaias loqueret̃ de hominibꝰ patet ibidē: qꝛ
ſequit̃ in textu. Nō nocebūt ꝛ nō occident in
vniuerſo mōte meo qꝛ repleta eſt terra ſciētia
domini: ſicut aque maris operientis. yſa. xi.
Clarū eſt ꝙ loquitur de beſtijs que ſignificāt
exemplū de hominibꝰ beſtiales conditiones
habētibꝰ. Et nō poterāt reſiſtere ꝛc̃. Ecce vi-
ctoria rigoroſa de tam rigoroſo bello. Secū-
do ſurrexit contra eū ſynagoga cyrenēſiū: ꝑ
dicantē de materia diuinitatꝪ chriſti ꝛ huma
nitatis: qꝛ ſicut deꝰ qñ voluit dare legē iudeis
aſſumpſit formā ignis: vt pꝫ Exo. xix. ꝛ. xx. Et
vocabat̃ ignis Auctas. Dñs deꝰ tuus ignis
ꝯſumēs eſt dixit moyſes ꝑplo. Deut. iiij. Sic
qñ voluit dare legē nouā euāgelicā grē ꝛ aſ-
ſumpſit formā humanā: que eſt nobilior ꝛ me
lior forma ignis vel hūanitat̃: clarꝝ eſt ꝙ hūa-
nitatis. Iō nunqꝫ dimittet iſtā formā. Et iam
dimiſit formā ignis: qꝛ eſt irrōnabilis. Itē ni
ſi ēt ds nō poſſet ſaluare aliquē nec ēt ſeipſm:
quia ſic lucerna ſine lumie nō pōt illumiare:
nec etiam hūanitas ſine diuinitate. Tūc illi. Iꝫ
vos ꝑdicatꝪ errorē. Et nūqd legiſtis pſalteriū
ꝛ i pſ. lxxx. dr̃. Audi popule meꝰ ꝛ ꝯteſtabor
i. ꝓteſtabor te. iſrl̃ ſi audieris me non erit i te
deꝰ recens: neqꝫ adorabis deū alienū. Cū gº
ille vr̃ ieſus ſit deꝰ recēs: qꝛ de mr̃e vbi habuit
initiū natꝰ igit̃ ꝛc̃. Rñdit ſtephanꝰ. Xp̃s ieſus
nō eſt recens ſꝫ eternꝰ: ſꝫ eſt hō recens. Sicut
de filio regis. xxx. annoꝝ qñ fit nouiter miles
eſſet nouus miles: ſꝫ nō eſſet nouꝰ filius regis
Ita dñs ieſus xp̃s eſt eternꝰ filiꝰ dei ſm diui-
nitatē. Sꝫ in aula vteri virginal̃ factꝰ ē nouꝰ
miles recipiēs hitū hūanitatꝪ vt poſſet bellare.
Et ſic licꝫ fuerit hō recēs nō tñ fuit deꝰ recēs:
nec alienꝰ. Hoc pꝫ cū in eodē pſ. ſeqtur. Ego
ſū dñs ds tuꝰ qui eduxi te de t̃ra egypti dila
ta os tuū ꝛ implebo illō. Deꝰ. n. in hebrayco
ore ſtricte noiat̃. ſ. el. ꝛ ēt in latino. ds ſꝫ dila-
ta os tuū ꝛ implebo illud. In hebrayco dicē
do. Adā. i. hō. in latino dicendo hō. vult dicē
ꝙ ero ds ꝛ hō: ꝛ dicti recefferūt. Populus autē
gaudebat: qꝛ nō poterāt reſiſtere ſapie ꝛ ſpūi
ꝛc. 3º cū ſemel ꝑdicaret de trinitate di. ꝙ lꝫ ſit
vnus ds ſolus: tñ ille tres ꝑſone pr̃ generans
filius genitꝰ: ꝛ ſpūſſctūs ſpiratꝰ. Exēplificato
in ſole vno in quo eſt pr̃ generās. ſ. ſuba: ꝛ q
generat pr̃ pōt dici: ꝛ filiꝰ genitus. ſ. radius: ꝛ
ſpūſſctūs ſpiratus. ſ. calor. Ita ds de ſua ſuba
generat radiū quē filiū dicimꝰ quem miſit in
hoc mūdo. ꝛ nō recedit ab eo ſicut nec radiꝰ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

a ſole:ꝛ charitas ſpirata a pꝛe ꝛ filio ſpūs dr.
Dicebat btūs ſtephanus nō itelligatꝭ ꝙ tres
pſone ſint vt tres reges vel gygātes:qꝛ nō ſic
ſumunt pſone ſʒ ſicut dixi. Jō dō ps.xviij. Jn
ſole poſuit tabernaculū ſuū.i. ſilitudinē ſuaʒ.
Tūc ſurrexit ꝯ eū ſynagoga alexādrinoꝝ di.
Et nunqd dr. Audi iſrl' dñs ds tuus deꝰ vnus
eſt.Deut.iiij.ꝛ vos ponitis tres deos:reuoca
te ꝛc. Rñdit btūs ſtephanus. Uerꝝ eſt ꝙ deꝰ
nō eſt niſi vnꝰ in ſua eſſentia:ſʒ ille ds vnus eſt
tres pſone:ꝛ hoc non eſt ꝯ moyſen in auctate
allegata per vos:imo moyſes in dicta aucta-
te ponit tres pſonas ſecrete: qꝛ ponit ibi tria
vocabula volens noiare deuʒ dicit. Audi iſrl'
dñs.dñs.n.eſt nomē potētie.Ecce pſona pris
cui attribuit pō. Scdm dicit ds qd eſt nomē
ſapie.ecce pſona filij cui appꝛopꝛiat ſapia.3m
dicit tuꝰ qd eſt nomē clemētie ꝛ bonitatis qd
ſpūiſctō attribuit. Et nūqd in pncipio biblie
habetis. Jn pncipio creauit eloym in plurali
vbi accipit plitas pſonaꝝ:ꝛ nō poterant reſi-
ſtere ſapie ꝛ ſpūi qui loqbat. Quarto cum ſcs
pꝛedicaret de ſacro altaris:dicēs ꝙ añ vba il
la eſt panis:ſʒ dictis vbis a xpo ordinatꝭ a ſa-
cerdote:ſtatiʒ ſuba panis ꝯuertit in coꝛpus
xpi:ꝛ ꝯtinet infra illā coꝛtinā albaʒ ꝛ adoꝛat.
Quēadmodū rex qñ audit miſſam eſt infra
coꝛtinas ꝛ milites lʒ nō videāt regē inclinan
tur ꝯ coꝛtinas. Rō q̄re ds inſtituit iſtd ſacrm
fuit qꝛ ſicut dyabolus p fructū itroduxit totū
malū in mundo ꝛ dānationē:ita ds ſapiētioꝛ
dyabolo voluit p fructū afferre oē bonū mū-
do ꝛ ſaluationē.de q̄ dr virgini marie. Bñdi
ctus fructus vētris tui. Jō dixit xpus. Hic eſt
panis qui de celo deſcēdit:qui mādūcat hūc
panē viuet in eternū. Joā.vi. Populus aūt
hoc clare vidēs ꝛ intelligēs ꝯuertebat: tūc
ſurrexit ꝯ eū ſynagoga cilicianoꝝ cū furia di.
Uos pdicatis ſtulticias:qꝛ panis nō eſt ado
randus:nūqd dixit ds. Dñm deū tuū adoꝛa-
bis ꝛ illi ſoli ſuies. Deut.vi. Jō reuocate qd
dixiſtis:qꝛ panis nō dʒ adoꝛari. Rñdit btūs
ſtephanus di. Uerꝝ eſt ꝙ adoꝛatione latrie ſo
lus ds adoꝛandus eſt. iō ds adoꝛat in hoſtia
ꝯſecrata quēadmodū adoꝛabatur a moyſe ꝛ
aaron.ꝛ aliis in archa. Nō.n.adoꝛabāt lignū
nec auꝝ vel figurā:qꝛ fuiſſent ydolatre:ſʒ ado
rabant deū:qꝛ tūc in figura arche voluit ado
rari. Rō:qꝛ ſicut dat ds vitā grē hic ꝛ glie in
futuro. Jō ſicut tunc nō reputabat incōueni-
ens adoꝛare deū nec mō dʒ reputari incōue-
niēs adoꝛādo deū in hoſtia. Jlli aūt ꝯfuſi re-
cedebāt:qꝛ nō poterāt reſiſtere ſapie. Quin-
to cuʒ ſemel pdicabat ꝙ lex moyſi ceſſabat ꝛ
erat dimittēda q̄tum ad iudicialia ꝛ cerimo
nialia:non aūt q̄tum ad moꝛalia.ſ.pcepta q
lʒ eſſet bōa p illo tpe nō tū pro iſto:qꝛ eſt bo-
nuʒ ꝛ meliꝰ quemadmodū in foꝛmatione ho-
mis. Gene.ij. Foꝛmauit deꝰ hominē de limo
terre:ꝛ iſpirauit in faciē eiꝰ ſpiraculuʒ vite ꝛc.
Bonuʒ fuit coꝛpꝰ foꝛmatū:ſʒ melius fuit aīa
iſpirata.optimū aūt fuit qñ homo fuit pfectꝰ
in coꝛpe aīa ꝛ vita. Jta lex moyſi de limo ter-
re:qꝛ tota eſt terrēa in pmiſſiōibꝰ nihil celeſte
pmittit.bōa erat vt coꝛpꝰ:ſʒ melioꝛ eſt aīa qꝛ
eſt ſpūalis. Jta melioꝛ eſt lex euangelica tota
ſpūalis ꝛ pfecta que non pmittit tpalia: imo
dicit ꝙ deſpiciant ꝛ pmittit celeſtia:gliam ꝛ
btitudinē. Bonꝰ eſt puer:ſʒ melioꝛ eſt vir ma
gnus foꝛtis ꝛ diſcretꝰ. Sʒ ds qui fecit pueruʒ
fecit ipm magnū ēt ꝛc. Jta de lege veteri pue
roꝝ ꝛ noua viroꝝ ꝛc. Surrexerūt de ſynago-
ga aſyanoꝝ di.ꝯ. Et nunqd dicit dd. Fidelia
oia mandata eiꝰ ꝯfirmata in ſeculū ſeculi:fcta
in veritate ꝛ equitate.ps.cx. Rñdit btūs ſte-
phanus.imo iſta auctas declarat ꝙ lex moy-
ſi debebat durare in ſeculū ſeculi. Primū ſe-
culum fuit ex quo fuerunt in terra pmiſſionis
poſt exitū de egypto:ꝛ durauit vſqꝫ ad tranſ-
migrationē. Scdm ſeculum fuit a trāſmigra
tione vſqꝫ ad xpm meſſiā. De hoc dd. Redē
ptionē miſit dñs pplo ſuo:mādauit in eternū
teſtm̄ ſuū. Et nō poterāt eū ſuperare. Tūc ve
nerūt ad manus ꝛ accuſauerūt eū coꝛā iudici
bus ēt obſtinatis:ꝛ habuerunt tres falſos te-
ſtes accuſantes eū de blaſphemia in deum:in
moyſen:ꝛ in legē. Btūs ſtephanꝰ excuſans
ſe fctā eſt facies eiꝰ vt angeli:ꝛ illi ſtridebant
dentibꝰ in eū. Uidens btūs ſtephanus ꝙ nec
eius excuſatio nec pdicatio pficiebat:incepit
eos redarguē ꝛc. Narra breuit eiꝰ martyriū.

¶ De ſctō Joanne euangeliſta. Sermo.

e Rat vir magnus apd dñm ſu-
uʒ ꝛ honoꝛatꝰ.iiij. Reg.
v. Pro declaratione huiꝰ vbi ꝛ in
troductione mãe pdicande recoꝛ-
doꝛ de q̄daʒ hyſtoꝛia que hētur Heſter.vi.de
qua recipiā fundamentum mei ſmonis. Jlle
magnus rex ꝛ impatoꝛ. Aſſuerus fecit ſemel
qōnē cuidā ſubtili ꝯſiliario ſuo:querēs ab eo
ꝯſiliū di. Quid dʒ fieri viro quē rex honoꝛa-
re deſiderat. Cogitās modicū ille:poſt rñdit.
hō quē rex honoꝛare vult dʒ indui veſtibꝰ re-
gijs:ꝛ iponi ſup equū qui de ſella regis eſt: ꝛ
accipe regiū dyadema ſup caput ſuū. Et pri-
mus de regis pꝛincipibus teneat equuʒ eiꝰ ꝛ

per plateas ciuitatis vadēs clamet ꝛ dicat. Sic honorabit quēcūqꝫ voluerit rex honorare. Heſter. vi. Oia iſta debēt fieri. ſ. iſta qnqꝫ homini quē rex vult honorare. Dñs ieſus rex potētiſſimus oia iſta qnqꝫ magnifice compleuit in btō Joanne euangeliſta. Ideo de eoꝑ poſui vobis thema di. Erat vir magnus ꝛ honoratus apud dñm ſuū. Ex his qnqꝫ pꝫ thēa. Nō videamꝰ de q̄libꝫ vnū modicū. ¶ Quātū ad primū: dicit. Hō quē rex vult honorare debet idui veſtibꝰ regiis. Dico ꝙ beatꝰ Joannes fuit indutꝰ veſtibꝰ regalibꝰ de eodē pāno cū xpo. Et ecce qūo humanitas q̄ xps indutꝰ eſt in vtero virginis dr̄ veſtis. Rō: qꝛ ſicut veſtis cooperit corpꝰ nec caro videat̄ ita dic̄ ſcriptura. Qui cū in forma dei eſſet: ſemetipſꝫ exinaniuit formā ſerui accipiēs. in ſilitudinē hominū factꝰ ꝛ habitu inētꝰ vt hō. ad Phil. ij. Dico ꝙ de eodē pāno. ſ. de eadē carne indutꝰ fuit beatꝰ ioannes. Vn̄ cogitate ac ſi de eadē pecia pāni ꝓcioſi. ſ. ſcarlata idueret̄ rex ꝛ miles. Rex de vno capite: ꝛ miles de alio. Ita fuit de rege xpo ꝛ milite. Joanne. Peciam ꝓcioſi panni habuit btā Anna: q̄ vt pecia panni habuit duo capita. i. duas filias: Pria tāqꝫ caput principale fuit virgo maria: vltia maria ſalome. De primo capite. ſ. ꝟgine maria fuit idutꝰ xps. de vltimo capite fuit idutꝰ beatꝰ Joannes euāgeliſta. Ecce qūo hūit primū honorē: qꝛ fuit frater ieſu xpi ꝑ ſingularē filiationē ꝟginis marie. qn̄ eni xps rex in die veneris ſctā fuit i ꝓlio eq̄tās ſuꝑ equū crucis: dixit virgini mr̄i ſue de ioanne. Mulier: ecce filiꝰ tuꝰ. nō ſolū nepos: ſꝫ filiꝰ ſpūalis. Et iō dixit. Ecce mater tua. nō ſolū cognata ſiue auūcula. ꝛ ex illa hora accepit eā diſcipulꝰ in ſuā ſ. matrē. Nō iſta ſingl̄aritas de nullo alio legit̄. Iō ac ſi de eodē capite pāni eſſet indutꝰ: Virgo maria vocabat eū filiū. Idē iohānes vocabat eā matrē. ꝛ iohannes cōſiderās iſtū honorē: letꝰ cātabat cātionēꝫ dicēs. Gaudēs gaudebo in dño: ꝛ exultabit aīa mea in deo meo. Quia induit me veſtimētis ſalutis ꝛ indumēto iuſticie circūdedit me. yſaie. lxi. Nota i auctoritate q̄ttuor clauſulas reddēdo ſingula ſingulis. Prima: gaudēs. ſ. de cōſāguinitate xpi. qꝛ de eadē pecia pāni indutꝰ. Secūda: gaudebo ēt qꝛ filius ꝟginis marie. Tertia: ꝛ exultabit. i. extra ſaltabit aīa mea in deo meo: qꝛ induit me veſtimētis ſalutis. i. ieſu. q hebrayce ſalus īterpretat̄. veſtimētis. ſ. cōſanguinitatis ꝛ germanitatis ieſu fuit indutus. Quarta ꝛ indumēto iuſtitie. Moral̄r mātellus eſt bona vita vel penitētia coopericēs mālas veſtes iferiores. ſ. ſuꝑbie auaritie ꝛ luxurie inuidie: gule: ire: accidie. Induite vos mātello pnie ꝛ nullū pctm̄ apparebit in cōfuſiōem veſtri. Iō dauid. Beati quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates: ꝛ quorū tecta ſunt pctā. Ecce quare dixit indumēto iuſtitie. ſ. pnie. circūdedit me Vel al̄r ſi vis. Indumēto iuſtitie. i. bone vite ꝛ iuſticie circūdedit me. ſ. añverſus deū ꝑ obedietiā ad dina ꝓcepta. plus facē ſꝫ dei voluntatē q̄ꝫ ſm̄ ſenſualitatem. Retro per beniuolentiam ad omnes: tam xpianos q̄ȝ infideles tam amicos q̄ꝫ inimicos. A dextris ꝓſperitatis ꝑ tēperātiā nō ſuperbire nec exceſſuꝫ facere. A ſiniſtris. ſ. aduerſitatis ꝑ patiam. ꝛ licꝫ nā portetis veſtimēta cōſanguinitatis vt ioānes: tn̄ portabitis mātellū bone vite de q̄ plꝰ gaudebit iohānes. qꝛ lꝫ eēt de xp̄i parētela: niſi habuiſſet bonā vitā nō habuiſſet paradiſū. Iō aplˀs Renouamini ſpū mētꝭ vr̄e ꝛ idutite nouū hominē. ſ. ſctāꝫ vitā q ſꝫ deū creatꝰ ē in iuſtitia ꝛ ſctitate. Si aliqs ſit diſcooꝑtꝰ añ ꝑ inobedietiā: retro ꝑ inimiciciaꝫ. A dextris ꝑ intēꝑātiaꝫ: a ſiniſtris ꝑ ipatiētiā induat ſe mātello bone vite ꝛc. ¶ Quātū ad ſecūduꝫ gdū honoris dic̄. Vir quē rex voluerit honorare debet iponi ſuꝑ equū de ſella regis. Iſtū honorē fecit xps iohāni. Eq̄tauit eniꝫ equuꝫ xpi de ſella freno ꝛ calcaribꝰ eiꝰ. Si dicat̄ xps nō eq̄tauit equū: ſꝫ aſinū ꝓ neceſſitate. Pro q̄ ſciēdū ꝙ in ſcptura ſctā corpꝰ nr̄ꝫ ſpūi cōparatū dr̄ equꝰ. Rō: qꝛ ſic̄ miles regit equū: ita corpꝰ nr̄ꝫ regit̄ a ſpū eq̄tāte eūdo añ ꝑ bona opa. vel refrenādo ꝑ tēꝑantiā a dextris vel a ſiniſtris. Nō ꝙ ad gubernādū equū req̄runt̄ duo. Primo frenū. ſcdo calcaria. Freno retinet̄ ſi ē idomitꝰ. Calcaribꝰ ꝑcutit̄ ſi eſt piger. Multi eni tā religioſi q̄ꝫ clerici q̄ꝫ ēt ſeculares eq̄tāt equū ſine freno. Ideo ꝓyciūt̄ i luto luxurie ꝛ corruptionis compatrū ꝛ cōmatrū ꝛc. totꝰ mūdꝰ ē corruptꝰ. Multi dicunt. Ego vellē viuere caſte ſi deꝰ facēt mihi grāꝫ: ſꝫ non poſſū ꝛc. Rō: qꝛ eq̄tat̄ ſine freno. Ecce ſtulticia. ac ſi miles vellet eq̄tare equuꝫ indomitū ſine freno: ſi cadit cl̄pa ē ſui. Iō qꝛ nullꝰ equꝰ eſt tā in frenis q̄ corpꝰ hominis. Iō dic̄ aplˀs: Equꝰ frena i ora mittimꝰ ad ꝯſentiēduꝫ nob̄ ꝛ oē corpꝰ illoꝝ circūferimꝰ. Jaco. iij. Calcaria aūt ſūt amor de ſaluatiōe de pede dextro: ꝛ timor de dānatōe de pede ſiniſtro. Si equꝰ tuus ſit piger ad ieiunandū: vigilādū orādū: vł veniēdū ad eccl̄iaꝫ: ꝑcutiat̄ cum calcari de pede dextro dicēdo. Corpꝰ labora mō: qꝛ re-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſurges ipaſſibile: claꝝ: ſubtile: leue ⁊c. Si aūt
ſic nō vult ſe mouere: ꝑcutiat cū illo de pede
ſiniſtro. ſ. timore dānatiōis: dicēdo. ſi mō non
vis ieiunare in iferno nūꝙ̄ comedes. Idem
de vigilia cilicio ⁊c. Qui hic non vult facere
pniam: faciet in iferno ⁊ ſine fructu. iō dic̄ ſcri
ptura de iſtis calcarib⁹. Qui timet deū. Ecce
vnū calcar. diligite illū. Ecce ſcd̄m. Eccli. ij. Et
aliq mali eqtāt. vt luxurioſi. q2 ſpūs nō eqtat
ſup carnē regēdo: vt miles equū. ſʒ ecōuerſo:
q2 caro dominat. De qb⁹ dicit apls. Qui ſm
carnē ſūt: q̄ carnis ſūt ſapiūt. ad Ro. viij. Ali
q āt eqtāt ad os ſine ſella: vt ſunt illi de matri
monio q tāgūt carnē lʒ nō cadāt ſuādo mo
dū circa mutuā fidelitatē. Virgines. n. eqtāt
cū ſella equū q̄ nūꝙ̄ tāgūt carnē nec corde
deſiderādo: nec ore loquēdo: nec ope facien
do. De qb⁹ apls. In carne ābulātes non ſm
carnē militam⁹. ij. ad Coꝝ. x. Xp̄s āt rex ⁊ do
min⁹ eqtauit equū carnis ſue ſiue corporis
ſui cū ſella virginitatis: q2 nūꝙ̄ ſciuit exprimē
talr illā delectationē quā luxurioſus q̄rit. Iō
Apls. Talis decebat vt nobis eſſet pontifex:
ſctūs inocens: ipollut⁹: ſegregat⁹ a pctōrib⁹.
⁊ excelſior cel' fact⁹. ad Heb. vij. Quinꝙ̄ ex
cellētias de xp̄o dic̄ ꝯ qnꝙ̄ modos peccandi
ꝑ luxuriā. Prim⁹ mod⁹ ē cogitādo: deſiderā
do: ⁊ delectādo. ſʒ q2 xp̄s nō cogitauit: nec ta
lia vnꝙ̄ deſiderauit: q2 ſctitas ꝑncipalr ꝯſiſtit
in corde. Scd̄s mod⁹ ē loquendo de materia
vl' cātādo ⁊c. Corrūpūt eni bonos mores col
loq2 praua. i. ad Coꝝ. xv. tales nō ſunt inocē
tes. Ieronym⁹. Nō lōge ē a facto: q delectat
in v̄bo. Et q2 xp̄s nūꝙ̄ de tali materia loq̄ba
tur niſi: repꝛhēdendo: iō dicit innocēs. Terti⁹
mod⁹ ē mollicies de illis q ꝑ ſe pollunt timē
tes ꝯfundi ſi cū alijs ⁊c. Iō dicit impollutus
Quart⁹: q peccant cū mulierib⁹ faciēdo op⁹
xp̄s v̄o nūꝙ̄. iō dicit ſegregat⁹ a peccatorib⁹.
Quint⁹ mod⁹ eſt ꝯ naturā: qñ nō pōt ſeq ge
neratio ⁊c. xp̄s dicit altior celis fact⁹. ſ. in pu
ritate. In iſto equo eqtauit beat⁹ iohannes.
ſciuit eni regere corp⁹ ſuū cū freno abſtinētie
⁊ calcarib⁹ ⁊c. q2 nūꝙ̄ cecidit de ſella v̄ginita
tis. Ecce equ⁹ de ſella regis. Iō de ip̄o pōt in
telligi ꝙ ip̄emet dicit. Ecce equ⁹ alb⁹. ſ. corp⁹
bti iohānis. ⁊ q ſedebat ſup eū vocabat fide
lis ⁊ verax. Apoc. xix. Fidelitas reſpicit cor:
q2 nūꝙ̄ corde d̄ſiderauit i honeſtatē. ⁊ verax:
q2 nō fecit ope actū carnalē. Si dicat. hoc nō
fuit ſingulare in iohāne: q2 multi alij fuerunt
virgines. Dico ꝙ multi ſunt in paradiſo v̄gi
nes ⁊ in hoc mūdo: ſʒ nō credo ꝙ tali mō ſic
iohānes. q2 nō credo ꝙ aliqs in tali pūcto ſer
uaſſet v̄ginitatē ſicut fecit btūs iohānes. Cū
eni fuiſſet. xxxvij. ānoꝝ deſpōſauit vxorē: dein
de fecit ꝯuiuiū nuptiaꝝ in q̄ fuit xp̄s ⁊ mr ei⁹
v̄go maria: vt dicit Ieronimus vbi xp̄s mu
tauit aquā invinū. Et facto ꝯuiuio in ſero: for
te iam ſponſa erat in camera ⁊ forte in lecto.
Et ſpōſi qd nūc cogitatis: vos ſcitis q̄ trāſiui
ſtis a capite vſꝙ̄ ad pedes ſunt carnales. tūc
xp̄s vocauit eū di. Veni mecū: volo ꝙ ſis reli
gioſus. Quia vt dic̄ ſcūs Tho. i ſcd̄a ſcd̄e. apl'i
faciebāt tria vota. caſtitat: pauꝑtat: ⁊ obediē
tie. Et ſtati iohēs recepto ꝯgerio a ſpōſa ſecu
tus ē xp̄m: ip̄a potuit ducere aliū viꝝ. Et ex h°
ēt determiat ꝙ deſpōſati pnt ſepari ꝑ igreſſum
religiōis. Ecce i q̄li pūcto expectauit dn̄s eū
vocare. nō ante deſpōſatiōem nec an̄ ꝯuiuiū: ſʒ
qñ iā ſup⁹ volebat ꝺuorare ouē: Iō dic̄ Iero.
in ꝓlogo ſup euāgeliū Ioānis. Hic ē ioānes
euāgeliſta vn⁹. i. ſingularis ex diſcipulis dn̄i.
q v̄go a deo elect⁹ ē: quē de nuptijs volētē nu
bere vocauit deus. Moralr. ioānes piſcator
xxxvij. ānoꝝ. ⁊ v̄go venit ad mr̄imoniū. mō ſi
eēt vn⁹ talis: nō iueniret vxorē: ſtati dicerent.
nō dabo illi ⁊c. Itē q2 ſtati obediuit xp̄o di
mittēdo ſpōſā. Xp̄s nō pcepit vob̄ dimittere
vxores nec ſpōſas ſʒ ꝙ caueatis ab imūdicijs
⁊ ꝙ ſitis ꝯtēti de vxore vr̄a alba vl' bruna: iu
uene vl' ātiq̄: ſana vl' ifirma: q2 illud ē on⁹ mr̄i
monij. Qui v̄o ñ ſūt de mr̄imonio abſtineāt
viuāt caſte ſm ꝯſiliū Thobie dicēt̄. Attende
tibi fili ab oī fornicatiōe: ⁊ ꝑter vxorē tuā nū
quā patiaris crimē ſcire. Thob. iiij. ¶ Quā
tū ad tertiū gradū honoris dic̄. Vir quē rex
honorare vult: dʒ accipe regis dyadema ſup
caput ſuū. Corona q̄ xp̄s fuit coronat⁹ inꝙ̄tū
hō i die ꝯceptiōis ſue fuit ſapia ꝑfecta oiuʒ re
rū. Nō q2 ſic̄ corona portat in capite: ita ⁊ ſa
piētia. Iō d' vulgarit de ſapiente. bonā teſtā
hʒ. Corona aūt xp̄i hūit q̄ttuor flores ad ſili
tudinē corone regis circūq̄ꝙ̄. Ante ꝑ ſciam
trinitat quā hʒ i ꝯceptiōe. nō ſolū iquātū de⁹
ſed inquantū hō vidit trinitatē ita clare ſicut
mō in celo. Vidit enim pr̄em ⁊ filiū ſpirantes
ſp̄m ſanctū. Retro habuit ſciam ⁊ cognitio
nē oium creaturaꝝ ⁊ oium reꝝ factaꝝ ⁊ fiēda
rū. q uot hoies fuerunt ante ⁊ poſt erūt. ⁊ q̄t
aiali a: de die iudicij: ⁊ de oib⁹ cordiū cogita
tiōib⁹: A dextris hūit cognitionē de ſciētia ⁊
glīa ꝑadiſi: q2 in iſtanti ꝯceptiōis apuit ſibi li
brū ꝑdeſtinatōis: ⁊ cognouit q̄t eēnt ſaluādi:
⁊ cauſaʒ ſaluationis. A ſiniſtris aūt hūit ſciaʒ
⁊ cognitiōeʒ penaꝝ iferni: ⁊ oium dānandoꝝ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

in libro ꝑſcie vidēs clare: ꝛ cās dānatōis. De
iſta eni corona xp̄s fuit coronat⁹ in pūcto ſue
ꝯceptiōis qn̄ ꝟgo ꝯſentiēs dixit. Ecce ancilla
dn̄i: fiat mihi ſm̄ verbū tuū. In iſto vltio ꝟbo
corp⁹ xp̄i fuit formatū: ꝛ aīa īfuſa ſtatim hūit
ſciam oium ꝑdictoꝝ. De iſta corona auctas.
Egredimi filie ſyō: ꝛ videte regē ſalomonē in
dyademate q̄ coronauit eū mr̄ ſua in die de-
ſpōſatōis illi⁹: ꝛ in die leticie cordis ei⁹. Cañ.
iij. Mo. filie ſyon. i. ꝯtēplatiōis aīe: ꝛ videte re
gē ſalomonē. i. xp̄m. Regula ē tā iudeoꝝ ꝙ̄
ēt doctoꝝ nr̄oꝝ: ꝙ in libro cāti. vbi dr̄ ſalomō
vel dilect⁹ vel ſpōſus itelligiꝭ de⁹. In dyade-
mate q̄ coronauit eū mr̄ ſua: qꝛ ex pte mr̄is ſi
bi dēbaꝭ de iure regnū dō ꝛ nō ex pte pr̄is: qꝛ
nō hūit hoiem prē3. In die deſpōſatōis illi⁹. i.
aſſūptiōis humanitaꝭ ꝛ vnitaꝭ ſuppoſiti. qꝛ ſi
cut vir ꝛ vxor nō ſunt oino duo: ſed vna caro.
Itaq3 iā nō ſūt duo: ſed vna caro. Qd̄ g° de⁹
ꝯiunxit hō nō ſepet. Mat. xix. Ita hūanitas
ꝛ diuitas in xp̄o nō ſūt niſi vna pſona dina. Et
in die leticie cordis ei⁹ ꝛ ſcia quā hūit ſubito
De iſta corona ſapie fuit ēt coronat⁹ Joānes
euāgeliſta ſup oēs alios in nocte paſſiōis xp̄i
Dicaꝭ quō btūs Joānes qꝛ als nō feciſſet re-
clinauit caput q̄ſi vellet coronari ſupra pect⁹
xp̄i in cena. ꝛ tūc habuit ſcia3: qꝛ tūc fuit ſibi i
poſita corona regis q̄ttuor habēs flores. An̄
ꝑ cognitionē dei. Jō beat⁹ Joānes fecit euā
geliū. Retro ꝑ cognitionē oium creaturarū
ꝛc. A dextris ꝑ cognitionē glie ꝛ ſaluādoꝝ.
Jō fecit primā epiſtolā canonicā. A ſiniſtris
per cognitionem dānatoꝝ. Jō fecit ſcdam ꝛ
tertiā ep̄las canonicas. Jō poſſum⁹ de eo di-
cere. Corona aurea ſup caput ei⁹ exp̄ſſa ſigno
ſctitaꝭ. Eccl'ia. xlv. Nota exp̄ſſa ſigno ſancti-
taꝭ: qa ſicut intus in aīa hēbat coronā ſapie:
ita ēt exp̄ſſabat extra per ſignu3 ſctitaꝭ ꝛ bo-
ne vite. Multi eni hodie portāt coronā ſapie
ſed nō exp̄ſſam ſigno ſctitaꝭ: ſed vanitaꝭ. Ha
bēt magnā ſciam: ſed hn̄t malā cōſciam. Sūt
eni multi hn̄tes coronā ſapie in capite q̄ttuor
flores lilij ornatā in circuitu. An̄ ꝛ per ſciam
quā hn̄t de deo legēdo: diſputādo de attribu
tis relationib⁹ ꝛ nomib⁹ diuis: ſed nō exp̄ſſaꝭ
ſigno ſctitaꝭ: qꝛ nullū ſaporē ſentiūt deuotio-
nis. Retro per ſciam creaturaꝝ: diſputando
de imp̄ſſiōib⁹: ꝛ ꝯſtellatiōib⁹ corpoꝝ celeſtiū:
de gn̄atiōe ꝛ corruptione ꝛc. ſed nō exp̄ſſa ſi-
gno ſctitaꝭ: deſpiciēdo creaturas corruptibi-
les. imo aliq maculanꝭ ibi. A dextris ꝑ ſciam
de glia celeſti: de illiſ q ſaluanꝭ ꝛ ꝑ que opa ꝑ
dicādo: diſputādo: diſponēdo: de ordib⁹ āge
loꝝ: de gradib⁹ glie diſputādo. ſ3 nō exp̄ſſaꝭ
ſigno ſanctitaꝭ: qꝛ nō param⁹ nos ꝑ bonā vi-
tā vt ad illa3 ꝑueniam⁹: nec illā ardēter deſi-
deram⁹. A ſiniſtris per ſcia3 certā quā habe-
m⁹ de inferno: de penis dānatoꝝ diſputando
ꝛc. ſed nō exp̄ſſaꝭ ſigno ſctitaꝭ cauēdo a pctis
ne illuc deſcēdam⁹. Quantū ad quartum
g̃dū honoris dic̄. Uir quē rex honorari vult
ꝑm⁹ de regis pncipib⁹ teneat equū ei⁹. Iſtu3
honorē fecit xp̄us btō ioāni. Maior pnceps
curie xp̄i iter angelos q veniūt ad nos ē Mi
chael. Ecce michael vn⁹. i. ſingularis de pnci
pib⁹ primis. Dañ. x. Iſte pnceps ex mādato
xp̄i tenuit equū. i. corp⁹ bti ioānis: intantū ꝙ
nō ſpegit cadēdo per mortē in aliquo tormē
toꝝ: cū tn̄ alij apl'i mortui ſunt in tormentis.
Joānes aūt nec in tormēto olei feruenꝭ in q̄
fuit miſſus a Domiciano impatore ꝓpꝭ xp̄m
cū tamen eſſet iam ſenex. Ite3 nec in exilio in
ſua deſerta captiu⁹ fuit mortu⁹ ꝛc. nec vene-
nū ſibi datū ab. Ariſtodemo principe ydolo-
rū ſibi nocuit. rō qa maior pnceps curie xp̄i
tenuit ꝛ duxit equū ſuū. Et fuit ꝯpleta ꝓphia
in eo di. Seru⁹ meus es tu: cū trāſieris ꝑ aq̄s
ſ. qn̄ ducebaꝭ in exiliū in pathmos: tecu3 ero:
ꝛ flumina nō operiēt te: ꝛ cu3 ambulaueris in
igne. ſ. in tormēto olei: nō cōbureris: ꝛ flāma
nō ardebit in te. Yſaie. xliij. Quantū ad qn
tum gradū dic̄. ꝛ ꝑ plateas ciuitaꝭ incedens
ſ. eqtādo cū corona in capite: ꝛ pricipe equū
ducēte: clamet pnceps di. Sic honorabiꝭ quē
cūq3 rex voluerit honorare. Iſtū honorē fe-
cit de⁹ btō ioāni. Ciuitas eſt padiſus. de qua
Dd̄. Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. pſ.
lxxxvi. Platee late ſunt ordines angeloꝝ: ꝛ
platee ciuitaꝭ auꝝ mundū tanq̄3 vitru3 perlu
cidū. Apoc. xxi. Nō videam⁹ quō princeps
magn⁹. ſ. michael clamauit per plateas hui⁹
ciuitaꝭ. Dicaꝭ cū btūs ioānes fuit centū anno
rū ſenex xp̄s ſibi apparuit: inuitās eū ad glo-
riā. Dicaꝭ quō beat⁹ ioānes ante diē ſui obit⁹
fecit fieri foueam q̄dratā in eccleſia: ꝛ proijci
terrā extra eccleſia3: ꝛ vocato pp̄lo ꝑdicauit
magnū ſermonē de pace di. Filioli diligite in
uicē. Cūq3 nihil aliud dicēt cogita quō pp̄ls
debuit dicē. O pr̄ oblit⁹ eſtis tam pulchros
ſermones ꝛc. Rn̄dit. qa erat receſſur⁹ iō dice
bat iſta vltima ꝟba: vt recordarenꝭ. qꝛ ſi dili-
giꝭ vos ad inuicē: nō hēbitis inter vos rixas
diſcordias: nec malas volūtates: nec inuidiā
de honore: diuitijs: officijs ꝛc. Facto ſermo-
ne itrauit foueā pp̄lo reſpiciēte. Cogitate ſi
t⁹ de receſſu tāti pr̄is di. Inuitat⁹ ad ꝯuiuium

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tuū dn̄e ieſu xp̄e ecce venio. Et ſubito xp̄s cuʒ apl'is ⁊ ſctis angel' deſcendit cū tāta claritate ꝙ ppl's nō poterat reſpicē. ⁊ beatꝰ ioānes ſine dolore tradidit aīam in manibꝰ xp̄i. Jō dicit Jero. Tā extraneꝰ fuit a dolore mortꝭ q̄ʒ a corruptiōe carnis inueniꝭ alienꝰ. Poſt receſſum claritatꝭ ppl's iuit ad foueā: ⁊ nō inuenerūt niſi māna ibi que ſcaturiebat. O dixerūt aliqui ipe eſt deꝰ. ecce anhelitus eiꝰ qd facit. ſed falſuʒ eſt: ſed iſtud bullire de māna ſigt ꝙ ſic ſua doctrina euāgelica ſcaturiuit per mūdū. Alij dixerūt ꝙ eſt in paradiſo terreſtri: vt p̄dicet ꝯ antixp̄m: vt ſint tres teſtes ꝯ eū. vnus de lege nāe: vt Enoch. aliꝰ de lege ſcripte vt Helyas. aliꝰ de lege grē ⁊ erit tertius: vt Joānes. ſed hoc eſt falſuʒ: qm̄ ipſemet dicit i Apoc. ꝙ erūt ſolū duo teſtes. ſ. Helyas ⁊ Enoch: p̄dicātes ꝯ antixp̄m. Ergo vbi eſt: tene doctrinā ⁊ opinionē ſcti Thome doctoris ordinis fratrū p̄dicatoꝝ: q in poſtilla ſup Joānē dicit: ꝙ poſt q̄ʒ fuit mortuus in fouea ibidē reſurrexit: ⁊ in corpe ⁊ in aīa iuit in celuʒ ſiue in paradiſum. Et intrauit padiſuʒ trāſiens per plateas. i. ordines angeloꝝ cātans. qa. ſ. in corpe ⁊ aīa trāſibat Michael p̄nceps clamabat di. Sic honorabiꝭ quē rex voluerit honorare. Et ſic cuʒ tali honore aſcendit vſq; ad ordinē ſeraphin ad pedes dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ⁊ v̄ginis marie: vbi hēbat cathedrā. Jō pōt dicē ioānes. Qn̄ procedebam ad portā ciuitatꝭ in platea. ſ. ſupiori parabant mihi cathedraʒ. Job. xxix. ca. Ecce quare dicit thema. Erat vir magnus ⁊c.

¶ De innocentibus. Sermo.

p Pueros pcuſſerūt

gladio ⁊ euaſi ego ſolꝰ Job. i. Hodie eſt tertiuʒ feſtum iunctum natiuitati dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. Ratio huius ſocietatꝭ eſt iſta. Xp̄us venit in hunc mundū vt apiret tres portas padiſi. Pria eſt de pnīa per quā poſſent itrare pctōres. Jō dixit xp̄s. Nō veni vocare iuſtos: ſed pctōres ad pnīaʒ. Lu. v. Et qꝛ beatus ſtephanꝰ fuit magne pnīe nō ſoluʒ in ieiunijs: vigilijs ⁊c. ſed etiā volūtarie patiēter ſuſtinēdo martyriū. Et ſic intrauit per portam pnīe: iō iungiꝭ natiuitati xp̄i. Scd̄a porta eſt obediētia. ⁊ qꝛ beatus Joānes fuit obediēs nō ſolū ad p̄cepta: ſed ad ꝯſilia euāgelica. iō fuit ſingulariter dilectꝰ a dn̄o. iō iungiꝭ natiuitatꝭ xp̄i in ſcd̄o loco. Tertia porta eſt innocētie. ⁊ iſtā aperuit pueris innocētibꝰ. Jō in tertio loco iunguntꝭ natiuitati xp̄i. Feſtum hodiernū de quo m̄o volo p̄dicare erit de innocentibꝰ. Sed priꝰ ſaluteꝭ v̄go maria. Pro declaratiōe huiꝰ v̄bi ⁊ introductiōe māe ſciēdū ꝙ inter p̄ncipiū ſacratiſſime vite dn̄i nr̄i ieſu xp̄i quā tenuit in hoc mūdo. xxxiij. annis ⁊ finē iuenio magnā dr̄iam ⁊ diuerſitateʒ ⁊ q̄ſi ꝯtrarietatē. Nā in fine voluit mori ſine ſocietate alicuiꝰ ſctē pſone: ſʒ inter latrōes voluerit mori. nō tn̄ cū ſocietate ſctāꝝ pſonaꝝ: ſʒ ſolus voluit portare onꝰ. Rō: qa ſi aliq̄ pſona ſctā ⁊ inocēs cū eo fuiſſet mortua. dixiſſent aliq ifideles ꝙ ſua paſſio nō fuiſſet ſufficiens Immo fuiſſet neceſſariuʒ ꝙ tal' ſctūs cum eo fuiſſet mortuus. iō ad expellēdū iſtuʒ errorē ſolꝰ voluit mori cū latronibꝰ: de qbꝰ nulla fuiſſet hmōi ſuſpitio ſeu error. Jō in nocte paſſiōis qn̄ ꝯbuit capi a iudeis obtulit ſe eis di. Queʒ q̄ritꝭ. At illi. Jeſum nazarenū. Et ille. Ego ſuʒ Et p̄cipiēs eis ait. Si gͦ me q̄ritꝭ: ſinite hos abire. Jo. xix. Solꝰ voluit pati oſtēdēs ꝙ ſua paſſio fuit p̄ciū ſufficiēs ⁊ ſupabūdās. ⁊ fuit completa ꝓphetia Jſa. lxiij. Torcular calcaui ſolꝰ ⁊ de gētibꝰ nō eſt vir mecū. Torcular fuit ſctā crux: vbi calcatū fuit racemū humanitatꝭ: ⁊ vinū ſanguinis effuſuʒ cū v̄beribꝰ: corona ſpinarū: clauis ⁊c. Et de gētibꝰ nō eſt vir mecuʒ. ſ. a v̄tute. ſctūs ⁊ iuſtus. Nō eſt vir mecū: ſʒ ſolus voluit pati. Ecce finē vite xp̄i. ſʒ p̄ncipiuʒ vite ſue glioſe fuit diuerſum: qꝛ ipſo nato oēs inocētes illiꝰ prīe de attinētia de bethleē mortuꝭ ſunt: ⁊ ipſe ſolꝰ euaſit. Rō: qꝛ ſʒ fuiſſemꝰ redēpti p mortē illā ſi voluiſſet tn̄ adhuc idigebamus inſtructiōe euāgelice doctrie ab ore eiꝰ. Jtē qꝛ dixiſſent ifideles ꝙ inuolūtarie fuiſſet mortuꝰ. Jō noluit mori puer ſʒ in meliori etate voluit volūtarie mori. De hoc moyſes prophetans: ⁊ eſt ſimul figura xp̄i ⁊ p̄ceptū indeſe: dixit. Non coques hedū in lacte mr̄is ſue. Exo. xxxiij. Judei vt rudes exponūt ad lrām ⁊c. ac ſi deus feciſſet ſe eoꝝ cognatiuʒ. ſed eſt verbū ꝓphie ⁊ dirigiꝭ herodi regi. Non coques. ſ. per anticipationem mortis hedum. i. xp̄um in lacte mr̄is ſue. ſ. puerum paruulū lactentē. Jſtud verbū ter replicatur a moyſe. ſ. Exo. xxiij. ⁊ xxxiiij. Et Deut. xiiij. Et ter ꝓpoſuit herodes occidere pueruʒ ieſum ſed deus impediuit. Primo in eiꝰ natiuitate qn̄ auditis miracul' de claritate noctis: de paſtoribꝰ de aīalibꝰ. de angel' in aere cantantibus: cogitauit ipm occidere: ſed non fuit auſus timēs inſultum: qꝛ erat nouus. Secundo in aduentu regū orientis querentiū ⁊ dicētiū. Ubi eſt q natꝰ ē rex iudeoꝝ. tūc etiā ꝓpoſuit ipm occidere ſʒ nō potuit: qꝛ filij ſui inſurrexerūt ꝯ eū

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

⁊ in illis occupat⁹ ⁊c. Tertio qn̄ fuit q̄drage
ſimo die p̄ntat⁹ in tēplū in hirl̄m vbi erat he
rodes: ⁊ ſcūs Symeō ⁊ Anna ꝓphetiſſa oib⁹
ꝓphetabat ꝙ ille erat rex meſſias. Cogitate
ꝙ iſta v̄ba venerūt ad aures herodis: ⁊ tunc
herodes voluit eū occidē. Sꝫ angelus i ſom
nis appuit ioſeph di. Accipe pueꝝ ⁊ mrēꝫ ei⁹
⁊ fuge in egyptū. Tūc alij pueri fuerūt occiſi
⁊ xp̄s euaſit ꝑ fugā. Jō dic̄ thēa. Pueros ꝑ-
cuſſerūt gladio: ⁊ euaſi ego ſolus. Jſtud thēa
tāgit duas mā̄ſ. Prio de morte inocētū ꝓcio
ſa: cū dicit. Pueros ꝑcuſſerūt gladio. Scdo
de fuga xp̄i v̄tuoſa: cū dicit. Et euaſi ego ſolus
Solū ꝓdicabo de p̄ma mā̄. ſ. de morte innocē
tū: de q̄ inueni tres rōnes ſiue cāe. ¶ Prima
ex pte xp̄i. ¶ Scda ex pte herodiſ. ¶ Tertia
ex pte iudeoꝝ. Si. n. morſ iſtoꝝ pueroꝝ cā ſeu
rō ſumit ex pte xp̄i: venit ꝑ obedientiā copio
ſaꝫ. Ex pte herodis vēit ꝑ maliciā venenoſaꝫ.
Ex pte iudeoꝝ venit ꝑ duriciā malicioſam.

¶ Dico prio ꝙ ⁊c. fūdat ſic. Jn tota vita ſua
voluit deo pr̄i obedire in q̄ntū hō ſuādo oia
ꝓcepta legis veteris vſq ad mortem. Rō: ad
ꝯtēplādū cā: qꝛ ſic fuit initiū noue legis: ita fu
it cōplemētū veteris. Jō voluit ſuare vtrūq
qꝛ ſicut ſol eſt initiū diei ⁊ finis noc̄ſ. Practi
c̄e: ita xp̄s fuit termin⁹ ſiue finis. vt dicūt oēs
doctores. Auctas xp̄i. Ego ſū alpha ⁊ o. p̄m⁹
⁊ nouiſſim⁹. p̄ncipiū ⁊ finis. Apoc̄. vlt̄. No. ſi
cut. n. in nr̄o alphabeto prima lr̄a eſt a. ⁊ vlti
ma eſt. ꝫ. Jn alphabeto iudeoꝝ prima lr̄a eſt
aleph. vltia tau. Jta in greco alphabeto p̄ma
lr̄a ē alpha ⁊ vltia o. Jō dixit. Ego ſuꝫ alpha
i. p̄cipiū noue legis. ⁊ o. i. finis veteris legis
Jō mortuo xp̄o: mortua ē lex moſayca. Et re
ſurgēdo: ⁊ reſurrexit lex noua. Auctas. Noli
te putare qm̄ veni ſoluē legē aut ꝓphas. Nō
veni ſoluē: ſꝫ adimplē. Amē qppe dico vobis
donec trāſeat celū ⁊ t̄ra: ita vnū aut vn⁹ apex
nō p̄teribit a lege dōec oia fiāt. Mat. v. No.
celū. Celū ꝯtinēs ſecreta celeſtia ē aīa xp̄i. ter
ra corp⁹. Celū ⁊ t̄ra trāſierūt in morte xp̄i qn̄
aīa cū diuinitate trāſiuit ad lymbū. ⁊ corp⁹ ad
ſepulchrū. tūc lex moyſi trāſiuit quā xp̄s ſua-
uit nec aliqđ ꝓceptū dimiſit. Nō int̄ alia ꝓce
pta erat vnū de p̄micijs offerēdis. Verbigr̄a
q̄ hēbāt agrū tp̄e meſſis colligebāt prias ſpi-
cas albas: ⁊ ponebāt in caniſtro ⁊ offerebant
ea deo i tēplo. Jdē de p̄mis racēis maturis ⁊
de alijs fructib⁹ fuit ꝓceptū. Cū itraueris ter
rā quā dn̄s de⁹ tu⁹ datur⁹ ē tibi poſſidēdam: ⁊
obtineris eā atq hitaueris i illa: tolle de cun
ctis frugib⁹ tuis primicias ⁊ ponas in carta
lo: ꝑgeſq ad locū quē dn̄s de⁹ tu⁹ elegerit vt
ibi inuocet nomē ei⁹. Deut̄. xxvi. Hoc ſic fuit ꝓ
ceptū ⁊ figura de xp̄o. Jn q̄ntū ē ꝓceptū ē v̄bū
dei ad ppl̄m iſrl̄. Jn q̄ntū ē figura ē v̄bū di pa
tris ad filiū di. Cūq itraueris t̄rā. quā itrauit
in die icarnatōis. ⁊ obtinueris eā atq hitaue
ris. ſ. naſcendo. Tolle de cunc̄ſ frugib⁹ tuis
Fruct⁹ q̄s xp̄s expectabat erāt martyres ⁊ do
ctores: ꝯfeſſores: v̄gies: penitētes: ꝯtinētes ⁊ i
nocētes q fuerūt inumerabiles. Jntātū ꝙ ioā
nes q vidit dixit. Vidi turbā magnaꝫ quā di
numerare nēo poterat: Apoc̄. vij. Primicie
āt iſtoꝝ fructuū fuerūt ſcti inocētes q̄s xp̄s ob
tulit deo pr̄i de fructib⁹ ſui agri. ſ. h⁹ mūdi. Ec
ce prima rō ſiue cā morſ inocētū ex pte xp̄i. ſ.
obediētia copioſa ſuādo ꝓceptū pr̄is: ⁊ com
plēdo ꝓphetiā. Sꝫ nō cū dicit. Et pones i car
tallo. i. caniſtro. Et nūqd tātū valeret aliđ vas
nō ꝑꝑ figurā. Cartallus. n. figurabat lymbū i
ferni ſctōꝝ patrū. ibi inocētes fuerunt poſiti-
xxxiij. ānis. ⁊ poſt paſſionē xp̄i in die aſcēſiōis
obtulit in tēplo padiſi primicias deo pr̄i Jō
dr̄. ꝑgeſq ad locū ⁊c. De hoc auctas noui te-
ſtamēti. Hi empti ſūt ex oib⁹. ſ. ſctis futuris.
primicie deo ⁊ agno. ⁊ in ore ipſoꝝ nō eſt iuē
tū mēdaciū. Sine macula. n. ſūt ante thronū
deo. Apocal̄. xiiij. Nota qn̄ dicit. Jn ore eoꝝ
non eſt inuentū mēdaciū. Que cōmēdatio. ē
iſta cū ipſi nūq̄ fuerint locuti. Nō dicere mē
dacium in adultis loq̄ntib⁹. eſt v̄tus. ſꝫ i pue
ris nōdum loquētibus q̄ v̄tus eſt. Rn̄deo ꝙ
in hoc mundo nō fuerūt locuti: ſꝫ in cartallo
i. in lymbo. Cogitate hic qn̄ illi ſcti p̄res vide
rūt ſimul venire tot pueros ⁊c. Et interroga-
bāt eos vnde veniebant ⁊c. Pueri inceperūt
loqui ⁊c. Dixerunt eis cāꝫ mortis eoꝝ. qꝛ ꝑꝑ
xp̄m verum meſſiam natuꝫ. Cogitate quale
gaudiū fuit ſanctis patribus. Cogitate moy-
ſes qui prophetauerat de iſtis primicijs ponē
dis in cartallo quomodo fuit gauiſus quādo
vidit ſuam ꝓphetiam completam. Et qꝛ pue-
ri dixerunt puram v̄itatem: ideo dicit. Jn ore
eoꝝ non eſt inuentū mendacium. Jtem dicit.
Sine macula. n. ſūt. ſ. modo in paradiſo ante
thronum dei. Nota ꝙ pueri quando naſcunt̄
de lege cōmuni naſcuntur cum duabus ma-
culis. ſ. cum macula culpe: que a theologiſ di
cit̄ peccatū originale. ⁊ cum macula pene. ſcī
licet ignorantia: que eſt pena peccati origina
lis. Dicat̄ quid ſit pctm̄ originale. ac ſi iſta vil
la feciſſet ymaginē de auro vel argento vt po
natur in templo: ⁊ dum portatur cadit in lu-
to ⁊ce. Anima hominis eſt proprijſſima yma

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

go dei pulchra: intantū ꝙ ſi poſſet videri ⁊c.
De⁹ vt bon⁹ argētari⁹ fecit eā vt ponat̄ in tem
plo ꝑadiſi.ſ; cadit in luto gn̄atiōis hūane in
vtero mr̄is vbi creat̄ ⁊ īfundit̄.ibi recipit ma-
culā ſine culpa ſua.⁊ niſi lauet̄ ꝑ baptiſmū nō
intrat tēplū ꝑadiſi.ſ; q2 nō eſt culpa ſui: iō nō
habebit penā.Ecce q̄d eſt pctm̄ originale.Jō
dicit ſcriptura.Quid eſt hō vt imaculat⁹ ſit.ſ.
ſine pctō originali.⁊ vt iuſtus appareat nat⁹
de muliere.Job.xv.Scda macula eſt pena.ſ.
ignorātia:q2 pueri qn̄ naſcunt̄ nullā hn̄t ſciā;
aīalia aūt ⁊ aues qn̄ naſcunt̄ iā hn̄t ſciam ſuā
⁊ īduſtriā.vt pullus ſtati; nat⁹ ſcit eligere gra
na milij ſiue panis iterplas ſi apponant̄. Jtē
agn⁹ vel capriolus nouit̄ natus ſtati; inuenit
vbera:⁊ puer nihil.Jtē in clamore cognoſcit
matrē:⁊ puer nihil.Jtē pullus ſi videt miluū
⁊ agn⁹ lupū:ſtati; cognoſcūt ꝙ ſūt inimici ſui
puer nihil.Jō phs coactus eſt dicere ꝙ aīa
in ꝑncipio ſue creatiōis eſt tanꝗ; tabula raſa
in qua nihil eſt depictū.Ab iſtis duab⁹ macu
lis pueri iſti inocentes ꝑ martyriū fuerūt mū
dati.l; eis diſplicuerit ſicut mūdant̄ ab eadē
pueri in baptiſmo.l; diſpliceat eis:ſ; ī fide pa
rētū purificant̄.Plus purificat baptiſm⁹ ſan
guis ꝗ; aq̄:q2 non ſolū purificat aīam:non tn̄
vt fiat feſtū.purificabant̄ eñi in fide ꝑentu;.ſ.
xp̄i.in cui⁹ noīe occidebant̄:⁊ mr̄is eccl'ie.Hi
ſūt q̄ venerūt ex magna tribulatiōe ⁊ lauerūt
ſtolas ſuas:⁊ dealbauerūt eas ī ſanguīe agni
Apoc.vij.q2 v̓tute paſſiōis xp̄i purificati ſūt.
Jtē mūdāt̄ a culpa ignorātie:q2 ſtati aīab⁹ ſe
parat̄ ꝑ martyriū:īfuſa ⁊ data fuit eis tāta ſcia
de phia ⁊ theologia plus ꝙ̄ hūerit aliq̄s ma
giſter ſeu doctor vnꝙ̄ in hac vita. l; nō ſtati;
hūerūt gl'ia;:hūerūt tn̄ ſciam.Dicat̄ ſilitudo
de tacca febrida ſub cappa abſcōdita nō cla-
reſcit.Jta de aīab⁹ ſub carne abſcōdit̄:ſ; a car
ne exut̄ ſeu ſepat̄ hn̄t tantā ſcia;.Greg.Quid
eſt qd̄ nō videāt q̄ videntē oīa vidēt.Ecce q̄re
dic̄.Sine macula eñi ſūt.ſ.culpe ⁊ ignorātie.
¶Scda rō ſeu cā mort̄ ſctōꝝ inocētū ex ꝑte
herodis fuit malicia venenoſa.Qn̄ eñi audi-
uit xp̄m natū fuiſſe:⁊ miracula ⁊ reges orient̄
timuit ne ppl's inſultaret ꝯ eū:⁊ cogitauit eū
occidē.Et q2 ipſū neſciebat determiate:occidit
inocētes.Ecce malicia venenoſa.Fūdat̄ ſic ꝑ
ꝓphetiā moralē:⁊ theologiā diuinale;.Re-
gula eſt:ꝙ idē act⁹ reſpectu diuerſaꝝ cārū eſt
v̓tuoſus ⁊ vitioſus.bon⁹ ⁊ malus. Sic cū iu-
uēcule paupi elemoſyna mittit̄ a dn̄o pio per
malū ƀuū ⁊ lubricū:q̄ occaſiōe illi⁹ elemoſyne
peccat cū ea:illa elemoſyna hab; duas ꝯtias

cās.bona ⁊ v̓tuoſa ex ꝑte dn̄i. mala ⁊ vitioſa
ex ꝑte ƀui.Jdē in ꝓpoſito.iuuēcula gratioſa
erat gēs iudayca ⁊ paupcula de bonis ⁊ ſctis
ꝑſonis.Et dn̄s ieſus de mēſa gl'ie voluit mit-
tere elemoſynā ſibi vnū manipulū denarioꝝ.
ſ.multitudinē ſctōꝝ inocētū quā miſit ꝑ ƀuu;
lubricū.ſ.herodē.Jntētio xp̄i fuit bōa:vt abū
daret in ſctis ⁊c.itētio aūt herodis miſtri ma
la:q2 vt corrūpet eū ⁊ tyrānice occideret. Jō
dic̄ euāgel'.Herodes mittēs occidit oēs pue
ros q̄ erāt ī bethleē ⁊ ī oib⁹ finib⁹ ei⁹ a bimatu
⁊ īfra.Mat.ij.Dicat̄ practica ƀ; ꝙ rōnabilit̄
pōt cogitari quō factū fuit.Herodeſ vocauit
gētes armoꝝ q̄s tenebat: q2 nōdū reputabat
ſe ſecuꝝ dicēs eis.Jā audiuiſtis de iſto puero
nato:⁊ murmurat̄ ꝙ eſt rex iſrl' timeo ꝙ vna
die ppl's īſurgat ꝯ me ⁊ ꝯ vos ⁊c.Mal⁹ rex ⁊
mali miſtri dixerūt.g°moriat̄ ille puer.Dixit
Herodes.Nō poſſū ſcire vbi ē.bn̄ tn̄ ſcio ꝙ ē
in bethleē nat⁹:iō ibi ē.vel in locis vicinis.iō
cogitaui vt oēs pueri illi⁹ ꝑt'ie interficiant̄.Et
miſtri.Bonū ē.S; quō fiet ne ppl's ſe auiſet
ne abſcondant pueros filios.Dixit herodes
Nō op; ꝙ h°ſit ſecretū.⁊ ordiauit tal'r ꝙ eo
dē die ⁊ hora iterficerent̄.Cogitate ꝙ ſub ali
q̄ colore.Et dixit herodes.Nō inuenio aliu;
modū niſi ꝙ ſic.Octauian⁹ īperator manda-
uit deſcribi oēs magnos vt ſoluerēt vnū dna
riū de argēto:ſic ⁊ ego ordiabo.q̄ſi volēs ſci-
re quot pueri ſint in terra.nolēs ꝙ aliq̄d ſol-
uant:ne forte abſcōdant̄: immo dicet̄ ꝙ dabo
eis ſtrenas:⁊ ſic fuit ordinatū.Jta fuit preco-
nizatū in terra bethlee; ꝙ tali die ⁊ tali hora
oēs pueri fuiſſent ꝯgregati ī platea.⁊ ita fuit.
⁊ hoīes armoꝝ poſuerūt ſe in angul' plateaꝝ
ne aliq̄s pr̄ aut mr̄ cū filijs poſſent fugere vel
ſi vellēt ſe defendē ꝙ iterficerētur.⁊ q̄lib; mr̄
leta portabat vel mittebat ꝑ nutricē ſuū filiū
ſperās ſtrenas hr̄e:etiā forte clinodia.Dicat̄
de crudeli ſtrage ⁊ occiſiōe inocētū.Dicebāt
aliq̄.nō eſt filius: ſ; filia. volēs filiū ſaluare a
morte.Alie abſcōdebāt ne etiā ꝑderēt.dein-
de ꝑq̄rebāt domos ſi inuenirēt ꝑ tectas:⁊ iter
ficiebāt pueros. Tot inocētes occiderunt ꝙ
innumerabiles q̄ſi fuerūt.Parētes v̓o vidē-
tes tot gētes armoꝝ nō poterāt reſiſtē. Aliq̄
volētes defendē filios mortui fuerūt cū ipſis
Ecce iſta effuſio ſanguinis ſctōꝝ inocētū q̄lit̄
fuit facta ex crudelitate herodis. De hoc ꝓ-
phetauerat Jere.xi.Vox in rama.ſ.in excel-
ſo audita eſt:plorat⁹ ⁊ vlulat⁹ mult⁹ Rachel
plorās filios ſuos:⁊ noluit cōſolari:q2 nō ſūt.
Jere.xxxi.Et allegat̄ Mat.ij.Cogitate quot

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Lamẽtationes ⁊ fletus erãt in locis illiꝰ pñte.
Diceret aliqs. q̄re dicit rachel plorans ⁊c. qꝛ
nõ fuerũt filij rachel: ſed lye. que fuit mr̃ tribꝰ
iude. Duas rñſiones dabo vnã litteralẽ: aliaꝫ
allegoricalẽ. Lr̃alr̃ ẽ: qꝛ rachel fuit ſepulta iu-
xta bethleẽ. ⁊ qꝛ erat ſctã reputabat mr̃ tribꝰ
iude ⁊ patrona vt beata Eulalia tu hic. Jõ dr̃.
rachel plo. ⁊c. Allegorice. rachel. i. viſum prin
cipiũ. ⁊ ſigt̃ ſcdã xp̃i vxorẽ. Pr̃ia fuit ſyna-
goga: ſʒ vt putana xp̃m abnegauit ꝑ ꝑditori
nã. Scda eſt ſctã mr̃ eccl̃ia. Lya lippa ſigt̃ ſy-
nagogã. rachel pulchra eccl̃iaꝫ. Rachel. i. ec
cl̃ia plorãs filios ſuos. Jõ hodie dimittit cãtꝰ
leticie. ſ. Gl̃ia in excelſ. Te deuꝫ laud. All'a. ⁊
noluit ꝯſolari qꝛ nõ ſũt nec in hoc mũdo: nec
in gl̃ia: qꝛ. xxxiij. annis ſteterunt in lymbo. iõ
ceſſant cantꝰ leticie. Jõ Jere. quaſi ꝯſolãdo di
cebat. Quieſcat vox tua a ploratu: ⁊ oculi tui
a lachrymis qꝛ ẽ merces opi tuo ait dñs ope:
⁊ reuertent̃ de terra inimici: ⁊ eſt ſpes nouiſſi
mis tuis ait dñs: ⁊ reuertent̃ filij tui ad termi
nos ſuos. Jere. xxxi. Lymbꝰ dr̃ locꝰ inimici: iõ
qꝛ ipſe ꝓcurauit illũ locuꝫ. Moralr̃ habetis
exẽplũ in dicta auctate q filij ſũt flẽdi in mor
te: ⁊ q nõ. Rachel. i. eccl̃ia plorat filios: qꝛ nõ
ſũt. ſ. in gloria. Jta qñ moriunt̃ filij q nõ itrãt
in celũ ſicut pueri nõ baptizati q ex culpa pa
rẽtũ moriunt̃. aliquotiẽs ex culpa pr̃is q ma-
le tractat vxorẽ grauidã: vel ipſius mr̃is q̃ ui-
de que tripudiãdo vel eqtando vel pctm̃ ab-
ſcõdẽdo fecit abortiuũ: illi ſũt flẽdi ⁊ in iudi-
cio petẽt iuſticiã a deo ⁊c. Jtẽ flẽdi ſunt filij ⁊
filie adulti: ⁊ filij ⁊ filie male vite: ribaldi: tru-
ſatores ⁊c. qꝛ illi nõ intrant in celũ: ſed ad fur
cã iferni. Sʒ in morte filioꝝ innocẽtũ poſt ba
ptiſmũ maius feſtũ deberet fieri q̃ꝫ in nuptijs
Dicat̃ de dño q in morte ꝑmogeniti gaudẽs
veſtitus de ſcarlata iõ ⁊c. Jõ apl'us. Noluimꝰ
vos ignorare de dormiẽtibꝰ vt nõ ꝯtriſtemini
ſicut ceteri q ſpem nõ habẽt. i. ad Theſſa. iiij.
¶ Tertia rõ ẽ ex parte iudeoꝝ. ſ. parẽtũ pue-
roꝝ fuit duricia malignoſa. Fũdat̃ ſic iſta rõ.
Deus hʒ iſtud in ſua prouidẽtia ꝙ nunq̃ꝫ di-
mittat peccatũ ipunitum: qꝛ vel punit̃ in hoc
mũdo vel in alio mũdo: vel in vtroqꝫ. Sicut
enĩ nõ dimittit aliqd bonũ irremuneratũ q a
vel hic vel in alio mũdo vel vtrobiqꝫ remune
rat. ⁊ dicũt doctores ꝙ in punitionibus pn̄ia
corrñdet culpe. Aug. De pn̄ia tua pctm̃ tuũ
accuſa. Verbigr̃a. Si doles caput: cogita ꝙ
ꝑ caput peccaſti ſupbiẽdo vel vane ornando
crines ⁊c. qꝛ ꝑ q̃ qs peccat: per hec ⁊ torquet̃.
Sap. xi. Jdẽ ſi ꝑ oculos: vidẽdo vanitates:
ex odio vel inuidia: vel ꝑ nares ⁊c. De pn̄ia
tua vel de pena tua pctm̃ tuũ accuſa. Si in fa
cie: cogita ꝙ ex picturis. Dicat̃ de illa nobili
muliere que effecta fuit leproſa. Jtẽ de alia q̃
habuit cancrũ in vberibꝰ que oñdebat: ⁊ mor
tua eſt. Pʒ ergo ꝙ ſm̃ culpã deꝰ dat penam.
Dicat̃ exẽplũ de rege Adonibezech ſupbiſſi-
mo: q ſibi ſubiacebat reges multos. qꝛ tũc q̃li
bet ciuitas hẽbat regẽ ſicut mõ epʒ. ⁊ ſcinde-
bat eis manus ⁊ pedes. ⁊ ſine manibꝰ ⁊ pedi
bus faciebat eos comedẽ ſub mẽſa cũ canibꝰ
ꝓijciẽdo oſſa. ⁊ qñ ſe ꝑcutiebãt ꝓpt̃ oſſa: ipſe
ridebat. Ecce q̃lis crudelitas. Cũ aũt ſemel in
traſſet preliũ ꝯ populũ iſrl̃: ꝑcuſſus fuit: ⁊ per
didit manꝰ ⁊ pedes. Et dixit ꝑcuſſoribꝰ. Añ-
q̃ꝫ interficiatis me audite modicũ. ⁊ dixit. Se
ptuaginta reges amputat̃ manuũ ac pedũ ſũ
mitatibꝰ: colligebãt ſub mẽſa mea ciboꝝ reli
quias. ſicut feci: ita reddidit mihi dñs. Judic. i.
Per que qs peccat ⁊c. Patet regula. Ad
propoſitũ videamꝰ pr̃es ⁊ mr̃es inocẽtũ in
q̃ peccauerũt ꝯ deũ. Nõne i hoc ꝙ noluerũt
hoſpitio recipe vgĩnẽ grauidam: nec ioſeph
ſpõſũ nec ẽt poſt natiuitatẽ viſis tot miracu
lis voluerũt recipe filiũ dei ⁊ mr̃eꝫ ⁊ Joſeph
ne herodi regi diſpliceret. iõ deus ꝓuocauit
ꝯ eos herodẽ ⁊c. qꝛ ꝑ q̃ qs peccat: ꝑ h̃ ⁊ torq̃
tur. Et fuit cõpleta ꝓphetia Oſee. ix. Jpſi
intrauerũt ad beelphegor. ideſt ad herodeꝫ
ideſt deuorãtem: ⁊ abalienati ſunt. ſcꝫ a rege
ſuo in cõfuſione: ꝙ ⁊ ſi enutrierit filios ſuos
abſqꝫ liberis: eos faciã in hominibus. Si di-
cat̃ dño. qñ erit hoc. Rñdet. Ve eis cũ receſ
ſero ab eis. ſ. fugiẽs in egyptũ. Moralr̃ ha-
betis hic doctrinã ⁊ inſtructionem ne cõpla-
ceatis creature ꝯ deũ: qꝛ als deus ꝓuocabit
ꝯ vos dñm. Jõ pauci diu durãt in amore do
minorum: qꝛ ꝯ deũ ⁊c. Jdẽ de muliere com-
placente viro contra deum. Deus prouoca
bit iſtum ꝯ eam. Dauid. Qm̃ deꝰ diſſipauit
oſſa eorum q hominibus placent: ꝯfuſi ſunt
qm̃ deꝰ ſpreuit eos. ps. lij. Nota duas penas
q̃s deus dat talibus q hoibus placent ꝯ deũ.
Prima: deus diſſipabit oſſa eorũ. ſ. diuitias:
honores: ⁊ officia q̃ ſuſtinent ⁊c. Secunda cõ
fuſio. ſ. in morte. qꝛ nihil obtinent a deo. Ter
tia: qꝛ in iudicio ꝑticulari vel generali tales
deſpiciuntur a deo ⁊ ſctis ⁊c. Sed ẽ hic qõ.
Diceret aliqs ſubtilis. Et que iuſticia dei fuit
ex peccatis ꝑentũ punire filios. Et nũqd dic̃
ſcriptura. Filiꝰ nõ portabit iniq̃tatẽ pr̃is. ⁊
pr̃ nõ portabit iniq̃tatem filij. Eze. xviij. Rñ
deo ꝙ pr̃es fuerũt puniti ⁊ non filij. ꝑmo ꝑꝑ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

crepicordiū de morte filioꝝ. Scḋo: q̄ꝛ multi p̄rēs volētes filios defendere mortui ſunt vel fuerūt ⁊ dānati ex coꝝ pctiſ. filij aūt nō fuerūt puniti. Declaref p̄ ſilitudinē de male īndnto: cui rex mot⁹ cōpaſſiōe facit dilacerare illam malā tunicā quā portat: vt poſt induat eū de ſerico vel de auro: ſꝫ diſpliceat ſibi ⁊ triſtef q̄ñ tunica dilaceraf. tñ q̄ñ videt ſe optime īdutū: gaudet. nunq̄d dicetur hoc punitio. Ita ē de carne. Non ē niſi vn⁹ ſaccus: ſꝫ poſt induti ſūt ſcarlata gl̄ie. id̄ō non filij dñr puniti: ſꝫ p̄cī. Id̄ō apl̄s. Oꝫ corruptibl̄e hoc īduere incorruptionē. ⁊ mortale hoc: īnduere īmortalitateꝫ. i. ad Coꝝ. xv. Vel de rege q̄ facit deſtruere domū ruinoſam ruſtico: ⁊ poſt dat ſibi caſtrū. nō dr̄ hoc punitio: ſꝫ remūeratio. Idē de corporib⁹ ſctōꝝ innocētū. domus erant ruinoſe: q̄b⁹ deſtructī p̄ martyriū: dedit caſtrū paradiſi in xp̄i aſcēſiōe. Id̄ō poterāt dicere ſcti inocētes. Scimus q̄ñ ſi terreſtris dom⁹ nr̄a hui⁹ hitationis diſſoluaf q̄ edificationē ex deo hēm⁹ domuꝫ nō manufactā eternā in celis. ij. Coꝝ. v.

¶ De ſancto Thoma cantuarienſi mar.

VBi ego ſum illic ⁊ miniſter meus erit. Ioā. xij. De tribus ſctis vocatis hoc nōie thoma fit feſtū in eccl̄ia dñi. ⁊ p̄mo de btō aplo thoma ante natiuitatē dei. de ſcḋo thoma q̄ dr̄ de canturia: q̄ꝛ fuit archiep̄s ciuitaſ de cātuaria: in anglia fit feſtū hodie: q̄ eſt q̄nta dies poſt natiuitatem dñi. de tertio q̄ui dr̄ beatus thomas de aquino ordinis noſtri fratrū predicatoꝝ fit feſtum in principio marcij. Ideo non intelligatis q̄ iſti tres ſint vn⁹ ⁊ idē thomas. Et de iſto de q̄ facim⁹ hodie feſtū dicit xp̄s in themate. Ubi ego ſum illic ⁊ miniſter meus erit. Pro cui⁹ declaratiōe ſciendū q̄ doctrina eſt cōis in ſacra theologia q̄ xp̄s adhuc in vtero v̄gis exiſtens etiā in inſtāti ſue ꝯceptiōis habuit tātā gr̄am ⁊ bn̄dictiōeꝫ ⁊ tantā gloriā ⁊ fruitionē q̄ntā hēt hodie in celo. Nō cogitetis q̄ beata trinitaſ dederit gr̄aꝫ: ſapiaꝫ ſctitatē ⁊ bn̄dictōeꝫ xp̄o ſicut nobiſ daf gradatim ⁊ paulatim. Dicit Beda q̄ nemo repēte fit ſummus: ſꝫ gradatim aſcēdēdo: ꝯtinuādo bonā vitā ⁊ v̄tuoſam. Sed dñs ieſus xp̄s repēte factus fuit ſūmus: q̄ꝛ ſctā trinitas in inſtāti ſue ꝯceptionis dedit ſibi ſummū gr̄dū ſanctitaſ ⁊ gl̄ie. Hoc p̄t exēplo declarari: ⁊ fundaf p̄ regulā ph̄ie. Dicit ph̄ſ in libro de cauſis q̄ oē agēs p̄fectū neceſſario hꝫ v̄tutes ꝓprioꝝ effectuū ꝓductiuas. Verbi gr̄a. Ignis ē agēs p̄fectū in multis effectib⁹. q̄ꝛ calefacit: illuminat: decoq̄t liquefacit metalla: īcinerat ligna. Id̄ō neceſſario oꝫ q̄ hēat v̄tutes iſtoꝝ effectuū ꝓductiuas. ſ. calorē: claritatē: actiuitatē ⁊c. Etiā p̄t declarari regula in iſtis mūdanis. Si rex cōſtituit vnuꝫ vicariū ſeu gubernatorē: ille gubernator dicitur agēs: q̄ꝛ hꝫ ꝯſeruaf cōitatē in iuſticia ⁊ pace: ꝯſeruare ⁊ cuſtodire ⁊ d̄fendere ab inimicis: ad iſtos effect⁹ ꝓducendos oꝫ eū hēre v̄tutes taliū effectuū ꝓductiuas. ſ. potētiā ſeu poteſtatē regiā. ſ. iudicandi: corrigēdi: ꝑcorrigēdi: ꝑconizandi: ⁊ ſic de ſimilib⁹. Idē i ꝓpoſito Sctā theologia dicit q̄ xp̄s in inſtāti ſue conceptionis fuit ꝯſtitutus ⁊ fact⁹ principiū ⁊ cā illuminationis mūdi iuſtificatiōis pctōꝝ ſanctificationis animaꝝ: redemptōis ⁊ glorificationis. Ip̄e. n. habebat illuminare mundum de v̄tute fidei ⁊ ſecretis ⁊ gloria paradiſi: de pena inferni ⁊ purgatorij: de limbo puerorum ⁊ ſctōꝝ patꝝ. Quid credēdū: q̄d ſꝑādū: q̄d ſpandū. Itē aliuſ effect⁹ ad eū ꝑtinēs tāq̄ p̄ncipiū cauſe iuſtificādo pctōres: remittēdo pctā. Itē ſctificādi aīas: gr̄as: ſanctitates: vitā ſpūalē: ſꝫ finaliter gloriā eternam. Auctoritas. Uos eſtis in xp̄o ieſu q̄ factus eſt nobis ſapientia a deo ⁊ iuſticia ⁊ ſanctificatio ⁊ redēptio. i. ad Coꝝ. i. Nota cū dr̄: q̄ factus eſt ⁊c. In q̄ntum deus nō eſt factus ſed factor. Filius a p̄re ſolo eſt: non creatus nec factus: ſed genitus. Sed loquif de incarnatiōe in qua fact⁹ ē nobis p̄ncipiū effectiuū ſapie q̄ntum ad fidē. Et iuſticie q̄ntū ad iuſtificationē pctōꝝ: ⁊ ſic de alijs. Ex quo ergo in inſtanti ꝯceptiōis fact⁹ eſt nobis p̄ncipiū ⁊ cā taliū effectuū. ergo neceſſarium erat vt hēt virtutes ꝓductiuas taliū effectuum. ſ. ſapientiā: potētiam: ⁊ gloriam ⁊c. Gloriā aūt habuit in aīa ſtatim in inſtāti ſue conceptionis: ⁊ merebaf etiā hēre in corpe: ſed diſpenſatiue fuit retenta in aīa: q̄ꝛ adhuc habebat facere opus noſtre redemptionis in corpore Ideo Iſa. lxij. Dicite filie ſyon. ecce ſaluator tuus venit. ecce merces eius cum eo: ⁊ opus illius coram illo. Nota dicite. ſcilicet vos predicatores filie ſyon. ſcilicet eccleſie vl̄ anime deuote ⁊ cōtemplatiue. Ecce ſaluator tuus venit. ecce merces eius cum eo. Declaretur per contrarietatem de operibus mundanis: quia ſi conducitis operantes vel laborantes primo opus eſt cum laboratoribus facere precium ſiue merces vel ſalarium: ⁊ ponere cum eis vel coram eis ⁊ non vſq̄ ad ſero ſoluuntur. Non ſic in chriſto ope-

rāte opꝰ noſtre redēptionis: qꝛ opꝰ eius. ſ. glo
ria cū eo erat ab iſtāti ſue cōceptionis: ſꝫ opꝰ
illius. ſ. paſſionis ex quo ope debuit ſeq̄ effe-
ctꝰ nr̄e ſaluatiōis corā illo fuit in pūcto cōce
ptiōis: qꝛ tūc deꝰ pr̄ aperuit ſibi librū ꝑdeſti-
natiōis di. Fili ecce q̄t ſcti ſūt in libo ꝛ q̄t aic
in purgatorio ꝛ nūq̄ poterūt celū itrare niſi
ꝑ veſtrā paſſionē ꝛ mortē doloroſā: vultis eā
ſuſtinere. Rn̄dit placet mihi. Ecce corpꝰ illꝰ
corā illo. Itē oñdit ſibi pueros inocētes q ſo
la xp̄i paſſiōis v̄tute ſaluant ſine ꝓprijs meri
tis. Itē de penitētibꝰ: qꝛ nulla penitētia fuiſ-
ſet ſufficiēs ad gloriā niſi ex xp̄i paſſiōe. Itē
de martyribꝰ. Fili vultis vos ieiunare: capi: li
gari: vapulari: ſpinis coronari ꝛc. vt oēs vo-
bis credētes ꝛ obediētes habeāt gl'iaꝫ. Rn̄-
dit placet. Ecce opꝰ eiꝰ coraꝫ eo: ſꝫ merces. ſ.
gl'ia ꝑadiſi q̄ꝫ daturꝰ ē bonis iā erat cū eo. Ec
ce q̄re dic̄. Dicite filie ſyon. Ecce ſaluator tuꝰ
venit: ꝛ icepit viā i die ſue cōceptiōis. Ptꝫ g°
ꝺa docrina theologoꝝ ꝙ xp̄s i iſtāti ſue ꝯce-
ptōis hūit tātā ſciaꝫ. gr̄aꝫ: v̄tutē ſctitatē ꝛ glo
riā q̄ꝫtū hꝫ mō i celo. Iō dic̄ i themate. Ubi
ego ſū illic ꝛ miſter meꝰ erit. Nō loq̄t d̄ hierl'ꝫ
vbi tūc erat corpal'r i mēſa cū cēt i cena dn̄i:
qꝛ modica ꝓmiſſio eēt illa. Non dic̄ vbi ego
ero: qꝛ iā hēbat gl'iaꝫ. Iō dic̄. vbi ego ſū illic
ꝛ miſter meꝰ erit. Patꝫ thēa. Nota iteꝝ: vbi
ego ſū illic: qꝛ ñ erit mecū i cathedra: qꝛ nullꝰ
ē ſibi eq̄lis i gl'ia. Sic illic. ſ. i ordie: ꝛ erit mi
niſter meꝰ beatꝰ tho. Nota ad h° q̄nq̄ ꝺcla-
ratiōes morales ſꝫ ꝙ btūs tho. xp̄o ſedule mi
niſtrauit in hoc mūdo tota anima ꝛ corpore.

- Primo fideliter per obedientiam.
- Secundo humiliter per penitentiam.
- Tertio vtiliter per miſericordiam.
- Quarto prudenter per diligentiam.
- Quinto ſtabiliter per patientiam.

¶ Dico ꝑmo ꝛc. oi tp̄e ēt puer. Puer fidelis
xp̄o nihil faciēs qd̄ cognoſcēt eē ꝯ ꝑceptū di.
Dicat quō ꝑꝑ ſuā ſctitatē vite ꝛ honeſtatē cō
uerſatiōis ꝛ ſciaꝫ erat multū famoſus i āglia.
ꝑꝑ qd̄ mortuo archiep̄o de cātuaria: factꝰ ē ar
chiep̄s: ꝛ eſt dignitas pinguiſſima: valet. lxx.
milia frācos ānuati. Cogitate q̄t ꝯpetitores
habebat talis dignitas: ſꝫ ſuꝑ oēs ſctūs thōas
fuit electꝰ. Et p̄ntata ſibi electiōe renūciauit
cū iſtrumēto publico. Electores v̄o recurrert
ad papā: ꝛ papa ꝯfirmauit eū. Qui renūcia-
uit. Et papa coegit eū ꝑ ſniaꝫ excōicatiōis: ꝛ
tūc flēs acceptauit ne deo diſpliceret. Et poſt
modicū thōs vidēs tm̄ onus de rōne reddēda
de aiabꝰ ꝛc. venit ad papā alexādrū ſuppli-
cās ſibi vt acceptaret renūciatiōeꝫ: ꝛ tātū fec
ꝙ papa acceptauit: ꝛ ad ſui petitiōeꝫ dedit ſi
bi habitū bti benedicti: ꝛ cū ſtaret in q̄dā mo
naſterio ꝛ nullꝰ inueniret ſufficiēs ꝓ archie-
piſcopo: iteꝝ coactꝰ ꝑ papā habuit reaſſume-
re onꝰ. ꝛ pōt dicere. Sic nos exiſtimet hō vt
miſtros xp̄i ꝛ diſpēſatores miſterioꝝ dei: non
mūdi: nō diaboli. Seq̄t. hic iā q̄rit inter diſpē
ſatores vt fidelis q̄s inueniat. i. ad Choꝝ. iiij.
vt. ſ. intrēt ꝑ portā ꝛ coacte: q̄ al's ifideles ſūt
Sic ille q vſurpat ſibi dominiū regiū ſine ſcī
tu regis faciēs ſe gubernatorē: ifidelis eſt ipē
ꝛ cū manu tenētes idē de illo q mergit ſe ad
dignitatē ꝛ ꝑlatiōeꝫ ꝛ curā aiaꝝ. Dicit btūs
tho. ꝙ q̄ꝫtūcūq̄ ſit dignꝰ ſctūs ꝛ iuſtus hō ſi
petierit bn̄ficiū cuꝫ cura eſt ſymoniacꝰ. Rō:
qꝛ ꝑſumit ſe dignū: ꝛ ecce temeritas ꝛ ꝑſum
ptio: ꝛ efficit indignꝰ: vel reputat ſe indignū.
iō nō debet petere. Iō cōcludit ſctūs tho. ꝙ
nullo mō bn̄ficiū cū cura pōt peti. Bn̄ficiū
aūt ſine cura pōt hō petere ſi al'r nō hēt vnde
viuat hō. Patꝫ in ſcd̄a ſcd̄e. q. c. Sꝫ mō q̄libꝫ
ingerit ſe vel precibꝰ vel donis ꝛc. Iō dicunt
infideles: qꝛ ſine volūtate dn̄i. Legitur de im
peratoribꝰ romanis Iulij ceſaris ꝙ fecerūt le
gē ne aliquis ſine licētia iperatoris reciperet
nomen regis: nec auderet vllo mō. Et iſtā le
gē allegauerūt iudei cōtra xp̄m pylato di. Si
hunc dimittis nō es amicus ceſaris. Omnis
enim qui ſe regē facit contradicit ceſari. Io.
xix. Iſtam legem facit xp̄s imperator celi ꝛ
terre ne aliq̄s ꝓcuret ſibi nomen principis.
Prelatꝰ eni d̄r ꝑnceps eccl'ie. Dicit eni lex.
Nec q̄ſq̄ꝫ ſumat ſibi honorē. ſ. ꝑlatōis: ſꝫ q vo
cat a deo tāq̄ aaron. Sic ꝛ xp̄s nō ſemetipm
clarificauit vt pōtifex fieret: ſꝫ q locutꝰ eſt ad
eū. Filiꝰ meꝰ es tu: ego hodie genui te. ad heb.
v. Cōtra oppoſitū faciētes dicit xp̄s. Ipi re
gnauerūt ꝛ nō ex me: pn̄cipes extiterūt: ꝛ nō
cognoui. Auꝝ ſuū ꝛ argētū ſuū fecert ſibi ydo
la vt iterirēt. Ozee. viij. Ecce ifidelitas. Iō
xp̄s ꝓuidens thōs qd̄ mō tenemꝰ: dixit petro.
Quis putas ē fidelis. ſ. diſpēſator ꝛ prudēs:
quē ꝯſtituit dn̄s ſuꝑ familiā ſuā: vt det illis i
tp̄e tritici mēſurā. Lu. xij. Nota menſura tri-
tici ē doctria euāgelica ꝛ ſctitas vite poterat
reſpōdere btūs petrꝰ. Iſte ē tho. Iō xp̄s i the
mate dic̄. Ubi ego ſuꝫ ꝛc. ¶ Dico ſcd̄o ꝙ mi
ſtrauit humil'r ꝑ pn̄iaꝫ. Iā āteq̄ꝫ eēt ꝑlatꝰ fa
ciebat magnā pn̄iaꝫ: ſꝫ maiorē fecit poſtq̄ fu
it ꝑlatꝰ di. itra ſe. Nō hēo magnas occaſio
nes peccādi ex abūdātia diuitiaꝝ. Iō mō eſt
magis mihi neceſſaria penitentia. Indutus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

eſt aſpero cilicio:⁊ femoralia ciliciна vſqꝫ ad
poplites.dormiebat ſup terrá ieiunabat ⁊ ſic
macerabat corp⁹ſuū.Magis indiget ꝑlatus
pnia ꝙ alijs:q₂ non hēt maioré ꝓpe ſe. Reli-
gioſus ⁊ ſimplex clericus timent ꝑlatū ⁊c.de
tali miſtro dicit xp̄us. Ambulans in via ima-
culata hic mihi miſtrabit.ſ.ad placitū meum
ps.c.Pnia.n.dr̄ via imaculata.q₂ ſicut ille q
ambulat p viá pnie dr̄ imaculat⁹:ſecus de gu
loſis ambulantib⁹ per viá humidá q cadūt in
luto luxurie.Querit btūs tho.in q̄tlibet̄.An
religioſus fact⁹ ep̄s teneat̄ ſuare cerimonias
ſue religióis.Determinatio ſua eſt ꝙ cerimo
nie incóꝑetibiles ſue dignitati pñt dimitti:vt
ſilentiū.Dicat̄ de ſilentio religioſoꝝ.Ad iſtō
nō tenet̄ ep̄s:q₂ hēt rñdē ⁊c.Fact⁹ ep̄us tenet̄
portare hītū ſue religionis:ſ₃ pp dignitaté ꝑt
portare cappá lógioré. ſ₃ de cerimonijs que
ſunt cóꝑetibiles dignitati tenet̄ ad eas: imo
etiá decorát dignitaté nó comedere carnes:
nó vti lineis ad carné.Idē de ieiunijs: ordis
⁊c.⁊ ſic de alijs:multū decorát ⁊ ornát ⁊ ꝑfi-
ciunt dignitaté. q₂ l₃ cerimonie nō obligent
ad mortale tñ ꝑſeruant a mortali.De iſta via
dicit dd̄.Beati imaculati in via qui ábulant
in lege dñi.ps.cxviij.Qualr̄ ſuitiū ⁊ miſteri
um bti tho.in pnia placuit deo. Dicat̄ mira-
culū₃ de illo clerico ſui ep̄at⁹ qui neſciebat ni
ſi miſſa₃ btē Marie quá dicebat ſemp in die
natalis reſurrectionis ⁊c.Quē ſctūs tho.pri
uauit miſſa ex ſua ignorátia:qui flēs pre tri-
ſtitia ſemel virgo apꝑuit ſibi di.ꝙ dicēt archi
ep̄o ꝙ reſtitueret ſibi miſſam ⁊c.Et ille.Dña
nó credet mihi.Et v̉go.Dicas ꝙ amore illi⁹
que fuit ciliciū qd̄ in nocte depoſuit:⁊ inueni
et in eo adhuc vnū filū de ſerico: ⁊ dabit tibi
licētiá celebrádi ⁊c.Et archiep̄us de iure ſpā
li ex diuina diſpēſatione ꝯceſſit ſibi licentia₃.
Nullus ſacerdos faciat de hoc ꝯſequētiá.Ec
ce quō ſuitiū bti Thome placebat deo.¶ Di
xi 3° ꝙ miniſtrauit vtiliter per miam.ſ.aic ſue
⁊ paupeꝝ recreationē.Ná de redditib⁹ pau-
perib⁹expendebat q₂ ſolú neceſſitaté recipie
bat:nó dabat hyſtrionib⁹nec amicis:ſ₃ paupi
bus xp̄i.Sciebat iam quot vidue indigētes
erant in ciuitate:quot pupilli ⁊ paupes.Ite₃
quot puelle ad maritádū:quot captiui ad re
dimendū.In hijs expendebat reddit⁹: nole-
bat aliqd recipe de ordinib⁹nec ď ſigillo. Iá
hēbat ſuos notarios ſub certo ſalario mádás
eis ꝙ nihil recipent.Item quolibet die vltra
elemoſynas dabat ad comedendū.xij.paupi
bus xp̄i in xp̄i memoriá ⁊ apl̄oꝝ.qb⁹ipſemet

ſeruiebat in aliq̄ camera ſecrete:poterat dicē
paupibus.Quis maior eſt an qui miſtrat:an
qui recūbit.Nōne qui recūbit.Luc.xxij.imo
qui miſtrat.No.qd vult dicē ep̄m eſſe manu-
miſſoré illi⁹hoie diuitis dñi nři ieſu xp̄i qui l₃
voluit viuere vt paup cu₃ diues erat ſm veri
taté:q₂ dñi eſt terra ⁊ plenitudo ⁊c. Et in ſuo
vltimo teſtō per morté ꝯfirmato de bonis ſu
is eccleſiaſticis dimiſit ꝑlatos manumiſſores
⁊ diſtributores.ſic nos.ſ.ꝑlatos exiſtimet hō
vt miniſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores miniſterioꝝ
dei.i.Coꝝ.iiij.Mō non cóplentes volunta
té teſtóris.nunqd dicerent̄ vere ꝓditores ⁊c.
Iſtis manumiſſorib⁹dicit petrus.Paſcite q
in vobis eſt gregé dei: ꝓuidentes nō coacte
ſed ſpontanee ſm deu₃:neq₃ turpis lucri gr̄a
ſ₃ volūtarie:neq₃ vt dominátes i cleris:ſ₃ for
ma facti gregis ex aio:⁊ cum apparuerit ꝑn-
ceps paſtorū ꝑcipietis immarceſſibilé glorie
coroná.i.Pe.v.Nō ꝙ ſicut beat⁹tho.dabat
bōa tēporalia ꝓ deo: ita de⁹ dabat ſibi gr̄am
i miraculis faciēdis.Dicat̄ miraculu₃ de aui-
cula fugiēte de cauea ſciēte loq:ſácte thoma
adiuua me.Quá cū niſ⁹ vellet capere clama
uit.Sancte thōa adiuua me:⁊ ſubito mortu⁹
fuit niſ⁹:⁊ auis ad gabiá reuerſa ꝙto magis i
ꝑſonis deuotꝫ ⁊c̄.Claret miraculis Diues ē i
oēs q iuocát illū.ad Roma.x.¶ Dicat̄ quar
to ꝙ miniſtrauit prudēter p diligētiá ſuiédo
viſitádo epiſcopatū:corrigēdo peccata noto
ria:cócubias:vſurarios:putanas ⁊c̄.dádo ſen
tētiá excóicationis.Sic fecit apl̄s.Coꝝ.v.Si
is q frater.i.xp̄ian⁹nomiat̄ int̄ vos eſt fornica
tor:auar⁹:aut ydolis ſuiēs:aut maledic⁹:aut
ebrioſus:aut rapax cū hmōi nec cibū ſumere.
Auferre ex vobiſipis.Pro aiab⁹ hēbat ꝑdi-
catores ⁊ magr̄os ⁊ doctores vt ꝑdicarēt eis
tenēs ꝯſiliū beati petri.Vos autē cura₃ oēm
ſubiferētes miſtrare i fide vr̄a v̉tute₃ v̉tute āt
ſcia₃:i ſcia āt abſtinētiá:i abſtinētia aūt patiē
tiá.in patiētia aūt pietaté in pietate aūt amo
ré fraternitatꝫ:in amore aūt fraternitatꝫ chari-
taté.ij.Pe.i.De pecunijs aūt recipiēdis ia₃
habebat ſuū theſaurariu₃.De corꝑib⁹v̉o nō
multū curabat.Dicat̄ miraculū de mulie pul
chra ⁊ vana cui nihil deficiebat niſi oculus:⁊
cu₃ arte medicine nō poſſet aſſeq recurrit ad
ſctū Thomá.vt ſaltē ſuis oronib⁹ obtineret vi
ſū ſanū.Dicat̄ quō ꝑdidit viſū q̄uſq₃ cog°uit
ſuá fatuitaté:⁊ ꝓmiſit de cetero deponē orna
mēta:⁊ tūc orōnib⁹ſci tho. recuꝑauit viſum.
Dicat̄ ꝯ mulieres q̄ ornát ſe ⁊ faciūt ſibi ocu
los nigros cū colorib⁹:⁊ ďs faciet eos lipos.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Jdem de equis de caſtello. ¶ Dicatur quin/
to q miniſtrabat ſtabiliter per patientiã ad
ſuſtinendũ martyriũ pro xpo. Dicat quõ rex
anglie vſurpauerat ſibi aliq̃s eccl'e libertates
Sicut verbigrã q nullus ſacerdos exiret ſuũ
regnuȝ ſine ſui licẽtia: ⁊ ſic de alijs multis. Et
pdeceſſores bti tho. timore nõ audebant reſi
ſtere. Btũs aũt tho. nolẽs talia ſuſtinere: tan
ta cõmotio regis ⁊ ſuoꝝ fuit ꝯ eum q ſeptem
annis fuit in frãcia exul a ſua eccl'ia. Papa ⁊
rex francoꝝ ille ſctũs Ludouicus pꝛuidebant
ſibi ⁊ amicis ẽt exulatis. ⁊ pmittebatur ſibi re/
greſſus ſi vellet ſuſtinere ſicut ſui pdeceſſores
⁊ noluit. Finalr papa minat' eſt regi anglie
qui ſuſtinuit q btũs Thomas rediret ad ſuã
eccl'iam. Cui apparuit xpus nũcians ei q ad
ſuã eccl'iam rediret ⁊ per martyriũ celos itra
ret. Regreſſus ergo ad ſuaȝ eccleſiã ſuſcept'
eſt tam a clero q̃ȝ a pplo toto. Cũ aũt p' pau/
cos dies iteꝝ mota ẽet qõ inter regẽ ⁊ archi/
epm. Rex extũs in mẽſa dixit corã ſuis. O bũ
eſt miſerabilis rex anglie q nõ hȝ aliquẽ qui
defendat eũ de vno capellano ſiue de vno ſa/
cerdote. O q̃tũ debẽt attendere magni dñi
qui loquũt: qꝛ lȝ rex ille vt poſtmodũ iuraue
rat nõ hẽret intẽtionẽ q archiepm occideret:
tñ audientes ſua vba q̃tuoꝛ mali hoies capi
tanei latronũ cupientes regi placere. ſtati iue
runt ꝯ ſcm̃ thomã quẽ in ſede inuenerunt: ⁊
pꝛio vbis iniurioſis iuaſerũt deinde cũ armis
Jpo dicente virgini Marie ⁊ btõ dionyſio ⁊
ſctis patronis hui' eccl'ie cõmẽdo cãm eccl'ie
Et pcuſſus in capite dixit. Jn man' tuas dñe
⁊c. ⁊ ſecũdus ⁊ terti' pcuſſerũt in eodẽ vulne
re: ⁊ q̃rtus amouit medietatẽ capitis: ⁊ ſic p
martyriũ recept' ẽ in celũ. Ex iſta cõſtãtia ad
recipiendũ ict' q̃ñ canonici in ſepultura vole
bãt facẽ offm̃ de moꝛtuis: magna multitudo
angeloꝝ fuit in ſede qui inceperũt offm̃ marty
ris cantãtes. Letabit iuſtus ⁊c. dixerũt totuȝ
introitũ miſſe: tũc canonici depoſitis veſtimẽ
tis requiẽ ꝯtinuauerũt. Ecce q eodẽ die fuit
canonizat' a papa ieſu in celo mittẽtes cano
nizationẽ per angelos vt facerẽt offm̃ marty
ris. Deinde fuit canonizatus a papa alexan/
dro. ideo poteſt dici de eo. Qui mihi mini/
ſtrat me ſequatur. Et vbi ego ſum illic ⁊ mi/
niſter meus erit. Johan. xij.

¶ De ſancto ſilueſtro Sermo.

G Ratia dei erat in illo Luce.
ij. Pro thematis de
claratione ⁊ mãe introductione ſci
enduȝ q eſt qõ in theologia. An in
hac vita poſſit ſciri certitudinaliter de aliqua
pſona q hẽat grãm. Deciſio ⁊ determinatio
hui' qõnis ꝯſiſtit in duab' ꝯclonib'. Prima
q aliquã pſonã hẽre grãm dei ex grẽ effecti/
bus ſcief cõiecturaliter. 2ª q hẽre aliquã pſo
nam grãȝ dei nõ põt ſciri certitudinalr. Jſte
ꝯcluſiones declarant ex ſil'itudine de arboꝛe.
Quõ. n. põt ſciri q ei' radix ſit viua vel moꝛ/
tua. hõ nõ põt ſcire ſciẽtialiter p cãm ppꝛiam
que eſt radix. qꝛ radix ſub terra eſt abſcõdita:
ſȝ põt ſciri coniecturalr. Qñ. n. arboꝛ emittit
floꝛes: folia: fruct'. ex iſtis effectib' cõiecturat
q radix eſt viua. Jdem in pposito hoies vel
mulieres ſunt vt arboꝛes in xpi viridario. ſ. ec
cleſie plãtati in die baptiſmi. Uideo hoies ve
lut arboꝛes ambulantes. Mar. viij. No. am
bulantes per tres effect' q̃ſi dictas in floꝛib':
folioꝝ ⁊ fructuũ pductiõe. Signũ eſt ergo q
radix viuit. ſ. grã dei que eſt vita aie. Sic aũt
aia rõnalis eſt a ſolo deo infuſa. iõ per ppꝛiã
cãm nõ põt ſciri de ſe vel de alio ſi hȝ grãȝ dei
qꝛ de' qui eſt ppꝛia ⁊ totalis cã non põt hic a
nobis videri: nec ei' grã: ẽt nec ipa aia. iõ ſcia
liter nõ põt ſciri: ſȝ per effect' põt ꝯiecturari
qñ hõ facit floꝛes bonoꝝ vboꝝ. dulciter loq̃n
do: nõ iurãdo: nec mentiẽdo: nõ diffamãdo:
neminẽ vbo iniuriãdo: bonas doctrinas dan
do: ſignũ eſt q radix viuit. Jdẽ de folijs hone
ſte conuerſationis. Jdẽ de fructib' opeꝝ mie
vel pnie. facite fruct' dignos pnie. Luc. iij. Ex
iſtis effectib' ꝯiecturauit q radix viuit: ſȝ ſcia
liter nõ pt ſciri niſi ſpãliter ds reuelaret: quẽ/
admodũ paulo reuelauit di. Sufficit tibi grã
mea. ij. Coꝛ. xij. Aliter non põt ſciri ſcialiter
Auctas. Sũt iuſti atq ſapiẽtes ⁊ opa eoꝝ in
manu dei. ſ. ſcialiter: ⁊ tñ neſcit hõ vtrũ amo/
re an odio dignus ſit ſed oia in futuꝝ ſeruant
incerta. Eccl'e. ix. Lȝ bñ per effect' poſſet cõie
cturari: vt paulus qui añq̃ ds ſibi reuelaſſet
q hẽbat grãm ſuã: dicebat. Grã dei ſuȝ id qõ
ſum. i. ad Coꝛ. xv. Et quõ ſcitis. Aplus rñdit
q grã dei in me vacua nõ fuit: qꝛ pp ipȝ labo
res ſibi erãt dulces ⁊ laboꝛabat diligẽter. Ec
ce effect' grẽ. Jõ dicit. Abundãtius oib' alijs
laboꝛaui: nõ ego ſolus. ſȝ grã dei mecuȝ. i. ad
Coꝛ. xv. Conſiderãdo ergo diligẽter effect'
virtuoſos quaſi quedaȝ manifeſta ſigna diui/
ne gratie in beato ſilueſtro poſſumus dicere.
Gratia dei erat in illo. pȝ thema. Mõ iuxta
ſuam vitaȝ ⁊ legendã inuenio quinq effect'
alia ſigna diuine gratie in eo ſcilicet.
P Larga miſericoꝛdia in pꝛoſperis.
P Firma patientia in aduerſis.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

℣ Digna preſidentia in maieſtate.
℣ Clara ſapientia in ſanctitate.
℣ Alta eminentia in poteſtate.

Ita q' iam in vita ſua poterat dici de eo. Gr'a dei erat in illo. ¶ Dico p°q btūs ſilueſter habuit in vita ſua largam miam in pſperis que fuit effect' diuine gr'e in eo exiſtentis. Ho. de magno patrimonio ſuo in roma: cū eſſet fili' nobilium ⁊ nutritus fuit in virtutib'. Et ſicut erat pulcher in aia ita ⁊ in corpe: q̄ videbat̄ quaſi angelus dei: ⁊ mortuo p̄re remanſit heres. Et vidēs ſe in tanta pſperitate diuitiarū noluit ducere vxorē: ſʒ voluit fructū mie. Primo de ſuo patrimonio fecit hoſpitale pro xpianis qui male recipiebant̄ in roma pp infideles ⁊ miniſtrabat eis de bonis ſuis: ēt ſuiēdo eis in ppria pſona. Ecce prim' effectus diuine gr'e: ſeruādo verbū ſacre ſcripture. Charitas fraternitatis maneat in vobis: ⁊ hoſpitalitatē nolite obliuiſci. Per hāc. n. placuerūt qdā. ſ. deo angelis hoſpitio recept̄. ad Heb. vlti. Qui. n. ſeruat hoſpitalitatē anteq̄ moriatur recipit xpʒ in domo ſua in forma paupris. Itē nūq̄ patiet̄ ipſe indigentiā. Auctas. Dicit ſcriptura de pſona miſicordi. Manū ſuā aperuit inopi ⁊ palmas ſuas extendit ad paupes. Et qd pſequetur ex hoc rndit. Nō timebit domui ſue a frigoribus niuis. Oēs. n. domeſtici ei' veſtiti ſunt duplicib'. Prouer. vlt. Ho. manum ſuā aperuit inopi: nō dicit tarxiam vel burſam. Innuit hic modū faciendi elemoſynā. Qñ. n. in die dñica vaditis ad eccleſiam ad petenduʒ elemoſynā a xpo: vt det vobis grāʒ ⁊ remiſſionē pctōꝝ: vel bona tpalia ⁊c. quilibet dʒ recipe in manu ſua elemoſynaʒ quā vult dare duos vel tres denarios vel plures ne in aptione burſe pp aſpiciētes habeatis occaſionē vane gl'ie. Scdo dicit ⁊ palmas ſuas extendit ad paupes: recipiēdo pauperes ad hoſpitiuʒ cū gaudio ⁊ charitate. Et ſequit̄. Non timebit domui ſue a frigorib' niuis. ſ. tribulationis: infirmitatū vel mortalitatum vel ſiccitatū vel demonū vel inimicorū: q̄ ōs virtute mie dat dulcem ſalſaʒ adiutoriū vel patiētie. Oēs. n. domeſtici ei' veſtiti ſunt duplicibus. h. d. q̄tum ad hoc: q̄ quilibet pr̄ tenet̄ dare filijs ſuis ſuitoribus ⁊ domeſticis duplicem puiſionē: corporalem. ſ. ⁊ ſpūalem. Corpalis. ſ. cibū: potū: veſtitum. Spūalis de doctrina vt ſciant dicere Pr̄ nr̄: Aue maria: Credo: cōfiteri: audire miſſam ſmones. cōicare ad minus in paſcha. al's ecce qd dicit ſcriptura. Si qs ſuoꝝ ⁊ maxime domeſticoꝝ curam nō hʒ: fidem negauit: ⁊ eſt infideli deterior. i. ad Thimo. v. Infidelis iure nature puiſdet ſuis ⁊c. ¶ Dico ſcdo q' i eo fuit firma patientia in aduerſis: q̄ al's modicū valeret mia in pſperis: q̄ ſicut ſalſa pſperitatis eſt mia: ita ſalſa aduerſitatis eſt patia. Dicat̄ de perſecutione chriſtianoꝝ magna in roma: quia adhuc impator erat īfidelis intm̄ q' nullus chriſtianus auderet emere vel vēdere aliqd. Tūc tpis qdam ſctūs xpianus Thymo. noie venit romā pdicans xpm ⁊ doctrinam euangelicā Et cuʒ nullus xpianus auderet ipm recipere hoſpitio: nec etiam epi: btūs Silueſter recepit eū hoſpitio. Hac de cā Thymo. ⁊ Silueſter fuerunt capti. ⁊ Thymo. fuit ſniatus. Tarquilinus aūt pfect' vocauit Silueſtrū redarguens eū. q̄ ꝯ edictum impatoris reciperet xpianos in domo ſua. Silueſter rndit q' imo de voluntate impatoris recipiebat: ſʒ equocabant de impatore: q̄ vn' dicebat de xpo: ali' de infideli. Cuʒ ergo pfect' minat' fuiſſet Silueſtro q' in craſtinum ſententiaret eum. btūs Silueſter habita a chriſto prius reuelatione dixit. Nō poteris: qa iſta nocte a dyabolo ſuffocaberis ⁊ ad infernum ibis: ⁊ ſuffocatus fuit media nocte propter ſpinam piſcis in gutture tranſuerſatam. Mortuo prefecto in craſtinum populus extraxit beatum ſilueſtrū de carcere: ⁊ ſic euaſit pro tūc. Deinde autē propter verbum dei paſſus eſt exilium ab imperatore in quadaʒ montanea deſerta ſoluʒ comedens herbas ⁊c. Sʒ in omnib' habuit patientiam. quia gratia dei erat in eo. Moraliter inſtruimur hic. ſi aliqs veſtrum habet aliquam aduerſitatem infirmitatis: vel paupertatis: vel pſecutionis: recipiatis ſalſam ipſam patientie: quia talis oēm cibū dulcorat. Auctoritas. Omne gaudium exiſtimate fratres mei cum in temptationes varias ideſt tribulationes varias incideritis: ſcientes q' probatio fidei veſtre patientiam opatur. Patientia autem opus perfectum habet: vt ſitis perfecti ⁊ integri in nullo deficientes. Si qs autem veſtrum indiget ſapiētia poſtulet a deo qui dat omnibus effluenter. Iac. i. Nota hic caſum de incarceratis qui tenentur ſoluere regi in craſtinum mille florenos nec habent obulum vnde reddere poſſent: ſed rex pius ⁊ ratiis cōpatiēs eis immittit duas maſſas auri: ⁊ tunc vni frangit caput ſuum: qui irat' piijcit maſſam extra. Alteri brachium fregit: ſed videns aurum gauiſus eſt: q̄ habebat vnde ſolueret. Ita de nob: oēs obligamur deo ⁊c.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

De ſancto Silueſtro

Rex ait pius dñs ieſus mittit aux tribulatio
nis: q: oē malū pene eſt a deo vt poſſim⁹ ſol
uē: ⁊ ſi patiēter recipim⁹: dimittit nobis debi
tū. Quare thobias ait. Bñdictū ē nomē tuū
de⁹ patꝝ nroꝝ: q cū irat⁹ fueris miam facies: ⁊
in tpe tribulatiōis pctā dimitt̄ q inuocant te.
Thob. iij. Jō debet̄ idignari ꝯ deū murmurā
do: nec ꝯ ꝓximū ſe vindicādo: cogitādo ꝙ ex
illo theſauro poterit̄ ſoluere debitū pctōꝝ. Ec
ce q̄re dicit. Oē gaudiū exiſtimate ⁊c. ¶ Di
co tertio ꝙ in eo fuit digna ꝓſidētia i maieſta
te: q: fuit papa ſubito ꝑ cōem inſpiratōez oēs
tā clerici q̄ʒ layci clamauerūt. Silueſtrū volu
mus in papā: q: tūc tpis non ſolū cardinales
eligebant. hoc ꝓſentiēs btūs Silueſter voluit
fugere: ſʒ retent⁹ fuit: ⁊ ꝯtra ſuā voluntatē in
tronizatus: ſed videns diuinā voluntatez ac
ceptauit. Nō credat̄ ꝙ ex tāta dignitate mu
taſſet vitā. ſ. miaʒ: ⁊ pniam: imo fact⁹ papa hē
bat noīa viduaꝝ paupeꝝ orphanoꝝ: ⁊ hoſpi
talia ciuitat̄ rome: ⁊ oib⁹ ꝓuidebat. Ex iſta di
gna ꝓuidentia de⁹ fecit ſibi iſtā gr̄aʒ: q: cū ce
teri ꝑdeceſſores fuiſſent in odiū ⁊ irā impato
ris: btūs Silueſter hūit gr̄am impatoris intā
tū ꝙ ꝯuertit eū ad fidem. Dicat̄ quō Cōſtan
tin⁹ ante ſuā ꝯuerſionē fuit crudelis ꝑſecutor
xp̄ianoꝝ: ꝑꝑ qd̄ de⁹ ꝑſecut⁹ eſt eū de ifirmita
te lepre in tertia ſpecie. Medici āt fecerūt ſibi
multas medicinas: ſed incurabil̄ erat nālr. Di
cat̄ quō fuit curatus miraculoſe: q: nolebat ſe
lauare in ſanguie pueroꝝ ſicē medici ordiaue
rūt. di. ꝙ malebat mori vel viuere cū illo dolo
re q̄ꝫ cū tāta crudelitate curari. Tunc illa no
cte appuerūt ſibi petr⁹ ⁊ paul⁹ dicētes ſibi ꝙ
vocaret Silueſtrū ꝙ ille oñderet ſibi fontē in
quo ſi vellet lauari ꝙ curaret̄: q ſtatiʒ miſit ꝓ
eo. Btūs ſilueſter credens ſe venire ad mar
tyriū: tot⁹ timidus venit corā eo. Cui ipator aſ
ſurgēſ: gauiſus ē btūs ſilueſter. Ad quē impa
tor dixit. Scias in hac nocte mihi duos deos
apparuiſſe. di. ꝙ tu ſcis fontē in quo ſi lauero
curatus ero. Hoc itelligēs ſilueſter rñdit ⁊ di
xit illos nō eē deos: ſʒ apoſtolos ieſu xp̄i. Qui
dixit ſe ſcire predictū fontē: ſʒ anteq̄ꝫ in eo la
uaretur reqrebant̄ tres diſpoſitiones. prima
in aīa. ſ. ꝑ fidē ieſu quā ſibi ꝑdicauit. Et dedit
ſibi Credo in deum: q corde didicit. Scd̄a di
ſpoſitio in corpe. ſ. ieiunare: ⁊ fecit ipm̄ ieiuna
re ꝑ hebdomadā. Tertia diſpoſitio in ope vt
ſ. liberaret oēs xp̄ianos quos tenebat in car
cerib⁹: ⁊ totum factū eſt. Et cū baptizaret̄ de
ſcendit ſup eū maḡ claritas: in q̄ dixit ſe xp̄m
vidiſſe: ⁊ ex hoc dedit imperium eccl'ie. Que
ſtio ſi btūs ſilueſter fecit bñ vl̄ male recipien
do imperiū. Dicūt aliq ꝙ male fecit. Jō vt di
cit̄ fuit audita vox di. Hodie effuſū ē venenū
in eccl'ia dei. Alij dicūt ꝙ bñ fecit. Pro decla
ratione hui⁹ q̄ſtionis ponat̄ caſus de diuite: q̄
in morte dimiſit magnas diuitias diſtribuen
das iuxta manumiſſoꝝ diſcretōez. Quo mor
tuo mali hoies occuparūt ſibi illas diuitias
⁊ poſſeſſiōes ne in man⁹ manumiſſoꝝ venirēt
ſʒ qdā acut⁹ ⁊ ſubtilis ſciuit facere ⁊ tal̄r ordi
nare ꝙ illa bona venirēt in man⁹ manumiſſo
rū vt diſtribuerent̄. Nō qs diceret ꝙ iſte do
ctor nō fecerit bonū opus: imo fecit. Jdē xp̄s
magn⁹ diues i morte fec̄ manumiſſores bono
rū ſuoꝝ ꝓlatos epos ⁊c. Clauſula teſtamenti
habet̄ Math. xxv. Hō qdā ꝑegre ꝓficiſcens
vocauit ſuos ſuos ⁊ tradidit ill̄ bōa ſua ⁊ vni
dedit. v. talēta. alij āt duo: alij vō vnū: vnicui
q̄ʒ ſm ꝓpriā ꝟtutē ⁊ ꝓfect⁹ ē ⁊c. Ad lr̄am xp̄s
loquit̄ de ſe q̄ ſuis ꝓlat̄ dimiſit bōa ſua. vnigꝰ
q̄ʒ. i. abūdantiā magnā. alij aūt duo ad ſuffici
entiā: alij vnū: ⁊ ꝓfect⁹ ē ſtati. Sʒ mūdani ho
mines. i. ipatores romani ⁊ tyranni occupat̄
ſibi bōa diuit̄. Sʒ btūs ſilueſter vt doctor ſub
tilis ſciuit ita bñ allegare in iudicio diuino ꝙ
hūit ſniaʒ vt illa bōa venirēt ad man⁹ manu
miſſoꝝ ⁊ diſpēſatoꝝ. Sic nos exiſtimet hō vt
miſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores. i. ad Coꝝ. iiij. ergo
bñ fecit btūs ſilueſter. Si tu dicas veꝝ eſt. ſed
ꝓlati oia expēdūt i vanitatib⁹ ⁊c. nō ē culpa
bti ſilueſtri. Nā credēdū erat ꝙ illa bona me
lius diſtribuerent̄ ꝑ ipos ꝓlatos q̄ꝫ ⁊c. Jdeo
nulla culpa ē doctoris. Sʒ ſi veꝝ ſit de illa vo
ce. Hodie effuſum eſt venenū ⁊c. fuit verbum
ꝓpheticū ꝓ iſto tpe ꝙ nō tenent̄ ꝓlati occupā
do ſibi illa bona. Sed xp̄s eſt teſtator ⁊ iudex
q dic̄. Judiciū duriſſimū in hijs qui ꝑſunt fiet
exiguo. n. ꝯcedit̄ mia: potētes āt potēter tor
mēta patiēter. Sap. vi. ¶ Dico q̄rto ꝙ i eo fu
it clara ſapia in ſctitate: nō ſolū ad ꝯſolanduʒ
xp̄ianos ſʒ ad ꝯuertēdū ifideles. Dicat̄ h̄ quō
helena mr̄ impatoris Cōſtantini effecta fue
rat iudea malēs adorare deū celi q̄ʒ ydola q̄
fili⁹ ſu⁹ adorabat cū eēt infidel̄: ⁊ morabatur
in iudea. Et qñ audiuit ꝙ filius ſuus effectus
fuit xp̄ian⁹ credidit mori pre dolore ⁊ ſcripſit
talē lr̄am in effectu. Fili ⁊ dñe mi placuit mi
hi qñ audiui ꝙ dimiſiſtis ydola: ſed doleo ꝙ
eſtis xp̄ian⁹ ⁊ adoratis hoieʒ crucifixū: ⁊ indu
cebat eum vt ſe faceret iudeum. Cui rñdens
dixit ꝙ veniret romam ⁊ duceret ſecū oēs iu
deos mgr̄os rabinos. Et ipſe ex alia parte ha
beret doctores xp̄ianos ⁊ fieret diſputatio vt

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

videret veritas. Et multū placuit m̄ri credēs
q̄ iudei vincerēt ⁊c. Uenit romā. Et ↄſtituto
die diſputatiōis diſpoſuerūt q̄ haberēt iudi-
ces nō ꝑtiales ſ; idifferētes: ne. ſ. eēnt xp̄iani:
nec iudei: ⁊ q̄ eēnt hoīes iuſti: qui nec donis:
amore: odio ſeu feruore dicerēt oppoſitū. Et
facti fuerūt iudices duo magni ph̄i hoīes in-
ſuſpecti quoꝝ vn⁹ dicebat Craton q̄ nihil ter
renū habere volebat. Alter Thenophon. qui
ↄſul exiſtens nūq̄ mun⁹ ab aliq̄ ſuſcepit. Et
placuit vtriq; ꝑti. Helena aūt obtulit ꝓ ꝑte
iudeoꝝ cētū iudeos aptiſſimos. Impator āt
obtulit ꝓ ꝑte xp̄ianoꝝ ſolū btū; ſilueſtrū. O
dixerūt iudices: nimis eēt. Idō de cētum iude
is illis fuerūt electi duodeci; q̄ diſputauerūt
cū beato ſilueſtro cū tali pacto ⁊ cōditiōe q̄
ps victa adhereret alteri i fide ⁊ credulitate.
Et iceperūt diſputationē. Prima concluſio
fuit de trinitate ꝑſonaꝝ. Dicat diſputatio cū
auctoritatib⁹ ꝓut habet in ſermone beati ſte
phani. Dicat in fine qūo iudices ipoſuerūt
ſilentiū iudeis vt victis. Scd̄a queſtio vtrum
xp̄s eēt deus ⁊ hō. Tertia de paſſiōe. Quarta
de ſacramēto altaris. Quinta de ceſſatiōe le
gis ⁊ ſic ad libitū ſm̄ qōnes iudeoꝝ. ⁊ ſic vi-
cti fuerūt vndecim iudei: remāſit duodecim⁹
⁊ vltimus qui dicebat Tābri q̄ erat magnus
rabinus: q̄ dixit iperatori. dn̄e nō in verbis ſ;
in opib⁹. Dicat qūo voluit ⁊ requiſiuit vt ad
ducerēt vnū thaurū idomitū ⁊ dicta factū ē.
Et ait iudeus. Ut itelligatis q̄ lex nr̄a ē ſctā
beata ⁊ vera: ⁊ nulla alia eſt bona. ego dicam
vnū verbū ad aurē thauri: ⁊ ſi morief credaſ
legē nr̄am ſiue fide; verā eē: ⁊ ita fuit. ⁊ oēs
iudei clamauerūt victoriā ⁊c. Et beat⁹ ſilue-
ſter de ſtultitia illi⁹ icepit ſubridere dicēs iu
deo. Iudee nūq̄d de⁹ dic. Ego occidā ⁊ ego
viuere faciā: ꝑcutiā ⁊ ego ſanabo ⁊ nō eſt q̄
de manu mea poſſit eruere. Itē. Dn̄s morti
ficat ⁊ viuificat. deducit ad inferos ⁊ reducit
Deut. xxxij. Si noīe dn̄i. thaurū occidiſti: in
noīe dn̄i ipu; viuifica. bn̄dixit dixerūt iudices
Rn̄dit nō ſ; ſilueſter ſuſcitet eū. Qd̄ ſi faciet
ego ⁊ iudei oēs q̄ hic ſum⁹ erim⁹ xp̄iani: ⁊ ita
fuit cōpromiſſū. Tūc beat⁹ ſilueſter de loco i
quo erat clamauit dicēs. In noīe dn̄i nr̄i ie-
ſu thaure ſurge ⁊ ferocitatē depone: ⁊ ſubito
thaur⁹ ſurrexit āmbulās vt ouis. Tūc helena iu
dices ⁊ iudei tria milia ⁊ ifideles de roma ba
ptizati ſūt. Ergo gr̄a dei erat in illo. Mora-
liṫ hic nota fides xp̄iani qūo fuit ꝓbata ⁊ ꝑ
q̄t furnellos purificata. Purior ē auro lique
facto. nō o; g° dubitare in aliquo: ſ; vt flore
nus florētie ponat i burſa cōſcie dicēdo. Cre-
do in deū. Modicū nūc. ſ. in hac vita ſi o; cō
triſtari q̄ multi habēt multas tēptatōes de fi
de: ſ; ſi eis diſplicet nō peccāt: in varijs tēpta
tionib⁹ vt ꝓbatio fidei vr̄e multo p̄cioſior: ſit
auro qd̄ ꝑ ignē ꝓbaf. i. Pe. i. ¶ Dico q̄nto q̄
i ſilueſtro fuit alta eminētia i poteſtate. ſ. faciē
di miracula vt dixi de boue. S; mō dicā ali⁹
de dracone. Poſt ↄuerſionē impatoris ⁊ ꝑdi
ctoꝝ iudeoꝝ: q̄dā draco poſuit ſe in q̄dā ꝓ-
funda fouea ifra ciuitatē rome ⁊ ex ſuo anhe
litu corrupto ⁊ ifecto moriebāt q̄tidie in ciui
tate vltra. ccc. ꝑſone: intātū q̄ depopulabaf.
Propter qd̄ pōtifices ydoloꝝ venerūt ad im
patorē indirecte īuētes q̄ ex q̄ fact⁹ ē xp̄ian⁹
illa plaga eis accidit: q̄ſi dicendo q̄ meli⁹ eēt
ſi adhuc eēt gētilis. Ecce q̄lis tēptatio. De ta
li caſu rn̄dit iperator. Ego ꝓuidebo: ⁊ voca
uit beatū ſilueſtrū dicēs q̄ in hoc ꝓuideret: q̄
poſuit ſe in oratiōe: i q̄ apparuit ſibi beat⁹ pe-
tr⁹ apl̄s di. q̄ ſine timore deſcēderet ad eū in
foueā i q̄ erāt cētū octuagita ꝑdus: q̄ dſcēdit
cū cruce in vna manu ⁊ corda forti de filio in
alia ⁊ ligauit draconē. De hac ligatione ꝓ-
phetia Ioannis. Et vidi angelū deſcēdente;
de celo habentem clauē abyſſi ⁊ cathenā ma-
gnā i manu ſua ⁊ apphendit draconē ſerpētē
ātiquū q̄ eſt dyabolus ⁊ ſathanas: ⁊ ligauit
eū ꝑ ānos mille: ⁊ miſit eū in abyſſū ⁊ clauſit
⁊ ſignauit ſup illū vt n̄ ſeducat āpli⁹ gētes do
nec ↄſūmenf mille anni: ⁊ poſt hoc o; illum
ſolui modico tp̄e. Apo. xx. Oēs ſcti doctores
⁊ gloſe ordinarie exponunt ſathanas ligari
pro lucifero: q̄ mille ānis debuit ligari: ⁊ poſt
tp̄a antixp̄i o; ſolui ad tentandum: ſ; ligatus
fuit tp̄e ſilueſtri: qn̄. ſ. impator fuit ↄuerſus.
Et dico q̄ iſte mille āni ꝑ q̄s debuit ligari in
ceperūt ↄputari a beato ſilueſtro q̄ in figura
ipſum ligauit: ⁊ iā illi mille āni ſunt cōpleti.
Sol⁹ eni mūd⁹ ſtat in q̄dā ꝑua ꝓrogatiōe ⁊c.
¶ In octaua ſcti Stephani ꝓthomar. Ser.

Ecce video celos aptos Actuu;. vij.

volēs iclinare corda veſtra ad amā
dum celeſtia ⁊ deſpiciēdū terrena.
volo in hoc ſermone declarare vobis aliq̄s
celi conditiones. Sed prius ſalutetur virgo
maria. Pro breui declaratione ⁊ materie in
troductione ſciendum q̄ inter homines ⁊ iu
menta deus poſuit iſtā differentiā q̄ iumēta
ſunt terreſtria: ⁊ nihil habent celeſte: ſed nos
homines principalem partem formalem. ſ.
animam habemus celeſtem. Eſt enim anima

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

rationalis ſubſtantia ſpiritualis ⁊ ſupceleſtis
ꝓpter habitationē: q2 lȝ corp⁹ corrūpat̃ ſicut
corpora iumētoꝝ: aīa tñ in celū tanq̃ ꝓpriam
habitationeȝ aſcendit niſi onus peccatoꝝ im
pediat. Jō aplſ. Scimus: nō dicit opinamur.
qm̄ ſi terreſtris domus nr̄a hui⁹ hitatiōis diſ
ſoluatur ꝙ edificationē ex eo habem⁹ domū
nō manufactā: ſȝ eternam in cel. ij. Coꝝ. v. Ju
menta vero q2 nihil habēt in celo terrā reſpi
ciunt. Jdeo de eis dicit ſcriptura. De terra fa
cta ſunt ⁊ in terrā pariter reuertunt̃. Eccſ. iij.
Patet drīa inter hoīes ⁊ iumēta. Jō de no
ſtra hitatione loq̄ns thema dicit. Ecce video
celos apertos ⁊c. Jdeo ſi volumus poſſumuſ
itrare vt filij ad domū pr̄iſ. Pȝ thēa. Nō ce
li hn̄t tres diuerſas diſpoſitōes ſeu habuerūt.
Prima fuerunt duri impenetrabiliter.
Secunda fuerunt molles delectabiliter.
Tertia fuerunt aperti vniuerſaliter.
De tertia loq̄t thēa. Ecce video celos aptos
⁊c. ¶ Quantū ad pmū ⁊c. fuerunt duri ipene
trabiliter. Jſta cōditio celoꝝ fuit a tranſgreſ
ſione primoꝝ parentūꝫ durauit vſq3 ad xp̄m
intantuȝ ꝙ aīe hoīum q̄ ſunt ſpūs ſubtiliſſimi
pluſq̄ aer ⁊ lux que tranſit p feneſtrā vitreaȝ
⁊ etiā plus q̄ȝ vox: ſubtiliores ſunt aīe. Rō: q2
nulla creatura pōt impedire eaꝝ egreſſum vſ
ingreſſum. vt pȝ de ſpiſſitudine terre quā trā
ſeunt deſcendēdo ad infernū vel purgatoriū.
Cū tota iſta ſubtilitate nulla ṽtute poterāt in
trare celum. Ecce quō erāt duri ipenetrabiſr.
De hoc Job plāgēdo dicebat. Tu forſitan cū
eo fabricat⁹ es celos. q ſolidiſſimi q̄ſi ereſuſi
ſunt. Job. xxxvij. Rō hui⁹ diſpoſitiōis fuit: q2
oēs creature tā terreſtres q̄ȝ celeſtes fuerunt
create p deū ad ſuiendū hoī. q2 de⁹ ꝓ ſe nō in
digebat: iō de⁹ qn̄ voluit facere hoīem dixit:
Faciam⁹ hoīem ad imaginē ⁊ ſimilitudineȝ
nr̄aȝ: ⁊ preſit piſcibus maris ⁊ volatilibus ce
li ⁊ beſtijs terre vniuerſeq3 creatur̃. ſ. corpora
li. Geñ. i. Jō pp pctm̄ hoīs nō ſoluȝ inferiora
ſed ēt celeſtia deteriorata ſūt. Q2 ſicut qn̄ ali
quis magnus nobilis ſeu baro facit aliqđ ma
gnū delictū ſeu ꝓditionē ꝯtra regē rex deſtru
it ſibi terrā. Jta fecit de⁹ qn̄ ille magn⁹ ⁊ nobi
lis baro Adam peccauit: deus vaſtauit terrā
⁊ voluit oīa annihilare vt prius ſed deſtruxit
minuēdo ṽtutes ad fructificādū. Scđo aquā
⁊ aerē: q2 nō eſt ita purus: poſtea ignē ⁊ celū
Nā ſciētia eſt ideterminate theologoꝝ in q̄r
to ſniaꝝ ꝙ de oībus rebus abſtulit deus ſeptē
ptes ṽtutis ⁊ ꝓprietatū ⁊ q̄litatū. ſ. de clarita
te ſolis lune ⁊ ſtellaꝝ ſepteȝ ptes amouit. Jō

celū qđ ante trāſgreſſionē ⁊ pctm̄ erat aptuȝ
hoībus nō ſolū aīabuſ ſed ēt corpibus: ꝓpter
pctm̄ induratū fuit: nō ſolū corpib⁹ humanis
ſed etiā aīab⁹: non ſolū pctōribus ſed etiā ſan
ctiſſimis. De iſtis auctas. Si nō obedieritis
mihi addam correctiones veſtras ſeptupluȝ
propter pctā veſtra: ⁊ ꝯterā ſupbiā veſtre du
ritie: daboq3 vobis celū deſup ſicut ferrū ⁊ ter
ram eneā. Leui. xxvj. Nota addā correctio
nes vr̄as ſeptuplū ꝓpter pctā vr̄a. Oia pctā
mortalia q̄ poſſunt fieri reducūt̃ ad iſta ſeptē
Rō: q2 in ſeptē poſſunt gentes peccare. Pri
mo in honorib⁹: officijs. ⁊ dignitatib⁹ poſſūt
peccare inordinate ꝯ deū appetēdo ⁊ ſibi ꝓ
curādo. Ecce hic pctm̄ ſupbie. Alia aūt bona
ſūt tpalia: vt diuitie: bladū: vinū: oleū: ⁊ hmōi
Si inordinate ⁊ ꝯtra dei p̄ceptū lucrent̃. Ec
ce hic pctm̄ auaricie ⁊c. Tertia bona ſunt be
na delectatiōis carnal̃: ⁊ qn̄ inordiate recipiū
tur ſeq̄tur luxuria. Quartū ē amicicia ꝓximo
rū. Jſtud bonū nō hn̄t iumēta: q2 vnū nō cu
rat de alio. Et qn̄ hoīes de amicicia non bn̄ ſe
gubernāt ſequit̃ inuidia. Quintū bonū ē cib⁹
ꝓ nec̄citate vite: ſȝ qn̄ iordiate ſumit̃ ſeq̄t̃ pctm̄
gule. Sextū bonū eſt inimicoꝝ: q2 ex eis fabri
cant̃ corone paradiſi. Nā ſi bti Laurētius ⁊
Vincēti⁹ nō hūiſſent inimicos: nō fuiſſent vt
martyres coronati. Jtē ſi caſtitas non hūiſſet
inimicam luxuriam virgines non habuiſſent
aureolā. Septimū bonū eſt thſ. p̄cioſum bo
nū ē intātū ꝙ ſi vn⁹ dānat⁹ poſſet hr̄e tātū tpſ
q̄tū duraret vnū Aue maria: ita vt eſſȝ viator
poſſet ſaluari. Et qn̄ male expēdit̃ ecce pctm̄
accidie. Ex his ſeptē bonis ſi iordinate ſumā
tur ſunt ſeptē pctā mortalia. Ecce q̄re dic. ad
dā correctōes vr̄as ſeptuplū pp pctā vr̄a. ſ. in
firmitates: mortalitates: cariſtias: ſiccitates:
guerras ⁊ malignitates. Scđo dic. ⁊ ꝯterā ſu
perbiā ⁊c. Et nō facit mētionē de alijs pctis.
Rn̄deo q2 nūq̄ȝ fit pctm̄ mortale: qn hūerit
initiuȝ in ſupbia. Jllud pctm̄ includit omnia
alia. Verbigratia. quare aliquis eſt auarus
faciēs vſuras: furta ⁊c. q2 nō vult hūiliari ad
ſuandū mādatū dei. Nō fenerab̄ frī ad vſurā
⁊c. Jdē de luxuria. Jā. n. de⁹ dedit hoī regu
lā certā. ſ. in actu mr̄imonij ſuādo moduȝ ⁊c.
Alij aūt nō curāt de illo actu. ſȝ noluit ſubijci
legi dei. Ecce ſuperbia iſtud pctm̄ icludit ⁊c.
Jdeȝ de gula. id dedit regulā in cibis ſumere
nece ιtē ꝓ vita corpis ſuſtētanda: ſȝ guloſi
nolu ꝑuare. Ecce ſupbia. Et lȝ non dicāt ore
nolo ſuare: tn̄ ope oñdunt oppoſitū. Jdē de
inimicis. De⁹ p̄cepit ne recipiant vindictam

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

nec in ore nec in corde hn̄ant eis malā volun
tatē: ⁊ nihil fuant. Ecce ſupbia. Et iam dedit
legē ne ꝑdam⁹ tp̄s: ſ; in opib⁹ ſpūalib⁹ ſum⁹
diligētes: ⁊ nihil facim⁹. Ecce ſupbia. Pȝ er
go ꝙ oē pctm̄ hȝ radicē ⁊ initiū in ſupbia. Ec
ce q̄re dic̄. Et ꝯterā ſupbiam ⁊c. Tertio. Et da
bo vobis celū deſup ſicut ferrū. Dic̄ ſcriptura
ꝙ oꝛones hūiles ⁊ deuote facte ꝑ vos ſunt ſa
gitte penetrātes celū ⁊ aſcendūt vſq; ad xp̄m
aduocādo ꝓ vob̄ vt ꝓcuratoꝛ vel aduocatus
corā iudice. Oro hūiliant̄ ſe nubes penetra
bit: ⁊ donec appꝛopinq̄t nō ꝯſolabit̄: ⁊ non di
ſcedet donec altiſſim⁹ aſpiciat: ⁊ dn̄s nō elon
gabit. Eccli. xxxv. Sȝ qn̄ ſum⁹ in pctis: celum
eſt ferreū ⁊ nō poſſum⁹ penetrare celū. Quar
to: ⁊ dabo trā eneā ne. ſ. fructificet. ⁊ in caſſuȝ
ꝯſumet̄ laboꝛ vr̄. Ecce de pꝛima celoꝝ diſpoſi
tione. ¶ Quantū ad ſecundaȝ celoꝝ diſpoſi
tionē. Trāſactis qnq; milib⁹ ānis in qb⁹ celi
fuerāt duri ſubdita pꝛima diſpoſitiōe celi mu
tauerūt ꝯditionē ⁊ fuerūt molles ⁊ dulces de
lectabil̄r. Et durauit iſta diſpoſitio a xp̄i icar
natiōe vſq; ad aſcēſionē. Rō hui⁹ dulcedinis
⁊ mollificatōis ē: q2 q̄diu poſſȝ ferrū ad ignē
applicari ⁊ in igne ſtare liq̄ficret. Ita exquo
ille ignis īfinit⁹ diuini amoꝛis ardentiſſimi ⁊
dulciſſimi. De q̄ apl̄s. De⁹ nr̄ ignis ꝯſumens
ē. ad Heb. xij. ptrāſiuit celos veniēdo ad nos
iam ipi celi molliſſimi ⁊ melliflui facti ſūt. Iō
cātat eccl̄ia in natiuitate dn̄i. Hodie de celo
pax vera deſcēdit: hodie ꝑ totū mūdū melli
flui facti ſunt celi. No. nō dicit mellei: ſȝ melli
flui. i. ſtillantes guttas dulcedīs in coꝛdibus
ꝯtemplatiuoꝝ: ſȝ terreni hoīes ⁊ carnales nō
guſtant. Rō hui⁹ diſpoſitiōis eſt ꝑ ꝯtrarium
ad pmā. Nā ꝑ aduentū filij dei multū melio
rata eſt hūana ꝯditio ⁊ deterioꝛata oīuȝ rerū
cauſalitate oīa ꝓpoꝛcionabiliter fuerunt dete
rioꝛata: al's nō fuiſſet ꝓpoꝛtio. Mō aūt hō eſt
melioꝛat⁹: q2 exquo rex duxit in ſpōſam filiaȝ
ruſtici: oēs de illo genere melioꝛant̄. Ita de
xp̄o rege ducēte ſoꝛoꝛē nr̄am nām humanam
in ſpōſam: oēs nos ſum⁹ melioꝛati. ēt ex eatu
re: ſȝ maxīe celū. De hoc dicit dauid in ps̄. De
us cū egredereris in ꝯſpectu ppl'i tui cū ptrā
ſires in deſerto. Terra mota eſt etem̄ celi diſtil
lauerūt a facie dei ſynai: a facie dī iſrael. Plu
uiam voluntariā ſegregabis deus hereditati
tue ⁊ īfirmata ē: tu v̄o ꝑfeciſti eā. Aīalia tua
habitabūt in ea: paraſti in dulcedine tua pau
peri deus. ps̄. lxvij. Nota ſecreta cū dr̄. de⁹ cū
egredereris in ꝯſpectu ppl'i tui. Ecce hic tan
git myſteriū icarnatiōis filij dei. Rō q2 q̄ſtio
eſt theologie: ⁊ bti Bernardi in ep̄l'a ad Hu
gonē de ſancto victoꝛe ꝙ i die icarnatōis oēs
nes āgeli viderūt ipm̄ icarnatū. Iō dicit i cō
ſpectu ppl'i tui. ſ. angeli. Dicat̄ quō ſūt nouem
oꝛdies āgeloꝝ. Ordo altioꝛ eſt ſeraphin. Se
cūdus cherubin: ⁊ ſic de alijs dſcēdēdo. Cogi
tate quō egrediebat̄. nō intelligat̄ ꝑ motum
localē: ſȝ ꝑ cōtēplationē eoꝝ ⁊ viſionē quō in
q̄libet oꝛdie dicebat̄ ſibi. O dn̄e aſſumat̄ nāȝ
humanā. ⁊ nūq̄d hoīes ſūt nobilioꝛes nobis
⁊c. Et ſic oēs āgeli ſciuert in celo. In terra āt
ſolū ſciuit v̄go maria q̄ eū ꝯcepit. Cū ptranſi
res in deſ̄to. Hic tāgit natiuitatē xp̄i. Iſte mū
dus dicebat̄ loc⁹ dſert⁹. Rō: q2 lȝ tūc mūdus
eēt bn̄ ppl'at⁹ ⁊ hoīb⁹ aſſociat⁹: tn̄ ſīc ꝑſona aſ
ſociata niſi hn̄at deū dr̄ deſ̄ta. Sed ſi hȝ deuȝ
ꝑ grām lȝ ſit in deſerto nō eſt ſola. Et q2; tunc
mūdus ex pctis nō hēbat deū: iō dr̄. Et cuȝ ꝑ
trāſires. ſ. ꝑ v̄ginē q̄ fuit via ꝑ quā venit in de
ſertū hui⁹ mundi. Terra mota eſt. ſ. ex edicto
ipatoꝛis: vt q̄libȝ ꝓfiteret̄ in ſuā ciuitatē. Celi
diſtillauerunt a facie dei ſynai igniti. ſ. charita
te. Ecce cā a facie dei iſrael. Ecce effect⁹. q2 vt
mūdus videret deū ꝑ fidē. Ecce ſcd̄a celoꝝ di
ſpoſitio. ¶ Quātū ad tertiā ⁊c. Sūt apti vni
uerſal̄r. Iō dic̄ thema. Ecce video ⁊c. Iſta di
ſpoſitio icepit in xp̄i aſcēſione ⁊ durabit vſq;
ad diem iudicij. In introitu xp̄i ⁊ ſctōꝝ poꝛte
fuerunt apte. Criſo. loq̄ns de ꝯditionib⁹ celo
rum dic̄. Erāt duo obſtacula q̄dā qb⁹ abſiſtē
tib⁹ aīe defunctoꝝ introire nō poterāt celos.
Sed nota qualiter xp̄o aſcendēte obſtacula
āmota ſunt ſm̄ ꝙ tāgit ꝓpheta dauid ps̄. xxiij.
Attollite poꝛtas pꝛincipes vr̄as ⁊ eleuamini
poꝛte eternales: ⁊ introibit rex gloꝛie. Et date
fuerunt due rn̄ſiones. ſ. ꝙ erant duo obſtacu
la. Pꝛimū eſt in regiōe aeris ⁊c. vbi ē maioꝛ
multitudo demonū trāſitū obſ̄uātiū. ⁊ qn̄ an
geli dixerūt eis. Attollite ⁊c. rn̄derūt. Quis
eſt iſte rex gl'ie ⁊c. Et ſcti angeli. Dn̄s foꝛtis ⁊
potens in ꝑlio ⁊c. qui. ſ. vicit vīm pꝛincipem
⁊ fugerunt. Et ſic āmotū ē pmum obſtaculuȝ
ſanctis ꝑſonis. Scd̄m obſtaculū erat ſctōꝛuȝ
angeloꝝ celū cuſtodientiū. qb⁹ dictū fuit. At
tollite poꝛtas ⁊c. Rn̄derūt. Quis eſt iſte rex
gl'ie. non ignoꝛāter ſed admiratiue: q2 tantaȝ
gl'iam dat aīabus: ⁊ ſic apti ſunt celi. Iō bea
tus ſtephanus qui poſt xp̄i aſcenſionē paſſus
eſt vidit celos apertos: ideo nō dubitauit mo
ri. Quādiu. n. viuim⁹ celi ſūt nobis apti: ⁊ p⁹
moꝛtē nō apiunt̄ niſi iā in vita fuerit apti. Cū
itrauerit pr̄familias ⁊ clauſerit oſtiū icipietis
foꝛis ſtare ⁊ pulſare dicentes. Domine dn̄e

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

aperi nob.Et rñdés dicet vob.Amé dico vo
bis.Neſcio vos vñ ſitꝭ ꝛc.Lu.xiij.Nota clau
ſerit oſtiũ.ſ.pctõris.Ergo feſtinem⁹:nõ expe-
ctem⁹ morté.Nec iuuenis expectet ſenectuté:
qꝛ etiã hyrc⁹ vel agn⁹ moriť ſicᷣ ꝛ ouis.Nec ſa
n⁹ expectet infirmitaté.Ne accidat nob ſicut
legiť de duob⁹ viatorib⁹ ſil᷑ ad ſuã villã ambu
lãtib⁹.Dicať pabola.q̃ villa hẽbat ↄſuetudi-
né portalia claudẽdi i ſero quoꝝ vn⁹ remãſit
in prato amenißimo ꝛ porte fuerũt clauſe ꝛc.
Uilla nr̃a ad quã nos ſumus ambulãtes ẽ pa
diſus:qꝛ non hẽm⁹ ħ manenteʒ ciuitatem.ad
Heb.vl.Et i nocte.ſ.culpe claudiť.Jõ oꝛveni
re de die.ſ.cũ claritate gr̃e.Sʒ mũdani rema
nẽt i prato luxurie.Auari in fonte mõtis aua
ricie.Supbi in arbore vanitatꝭ: in veſtitu or-
natu ꝛc.Sʒ prudens trãſit cũ labore pnie:vt
pro tpe veniat ad portã ꝛc.Jõ apl̃s. Feſtine-
mus g° ingredi in illã requié. Ad Heb. iiij.

¶ In octaua ſcti Joãnis euãgeliſte.Sermo

Jc eſt diſcipulus ille qué di-
ligebat ieſus.Joã.vlt.
Sicut in feſto beati ioãnis pdicaui
de amore qué xp̃s habebat ad bea
tũ ioãneʒ ſup omnes alios Modo volo pdi-
care per que opa poßumus nos diligi a xp̃o.
Sed pmo ſaluteť ꝟgo maria.Uerbũ themaꝭ
prope dr̃ de btõ ioãne euãgeliſta.Diceret ali
quis.Nũgd xp̃s diligebat oẽs alioſ aplõs:i-
mo.q̃re g° dr̃.Hic eſt ꝛc.Lʒ.n.xp̃s diligeret
oẽs alios magno amore:ſingularé tñ amoré
ꝛ familiaritaté habebat ad btm̃ ioãné.ſicᷣ pa
rẽtes naturaliť diligũt oẽs filios.ſʒ ſingulariť
diligũt eis magis ſilioré gratioſiorem ꝛ pul
chrioré.Jta xp̃s diligebat oẽs:ſʒ ſingulariter
Joãnem ſibi ſimilem in puritate ꝟginitatis.
Beda.Diligebat ieſus ioãné nõ exceptis ce
teris ſingulariter ſolũ:ſʒ pre ceteris quos dili
gebat familiari⁹ vnũ.quem ſpãlis pꝛogatiua
caſtitatis ampliori dilectione fecerat dignũ.
Ecce quare de btõ ioãne ꝓprie dr̃ the.Et di-
cit Beda rõnem dilectionis.ſ.puritaté vite.
Modo videamus ſi ſunt alie rõnes ſeu virtu
tes ex qbus deus diligat nos.Ego amore ve
ſtri queſiui:ꝛ inueni ſeptem virtutes.

¶ Prima eſt contéplatio de ſapientia.
¶ Secunda dilectio de beniuolentia.
¶ Tertia obſeruatio de obedientia.
¶ Quarta ſimplicitas de conſcientia.
¶ Quinta puritas de continentia.
¶ Sexta largitas de miſericordia.
¶ Septima vnitas de concordia.

Et pro oibus inſimul pt qs diligi a deo:ꝛ de
tali poterim⁹ dicẽ.Hic eſt diſcipulus ille qué
ꝛc.¶ Dico p° ꝙ contéplatio ſapie eſt rõ q̃re
hõ diligiť a deo. Qñ.n.creatura dat ſe ↄtem
plationi diuine legendo:ſtudendo: ſmones
audiendo:deuote orando:ꝛ per iſta viſibilia
deum intuendo ex mũdi gubernatione ꝛ ꝓui
ſione diuinã ꝓuidentiã ↄſiderando:gloriam
paradiſi ꝛ penas inferni meditando.tal᷑ crea
tura multũ diligiť a deo.Auctas.Fundamé-
ta ei⁹ in montib⁹ ſctis diligit dñs portas ſyon
ſup oia tabernacula iacob.Pſal.lxxxvi.Nõ
ſecreta.Fundaméta ei⁹.ſ.ↄtéplatiui:in mõti-
b⁹ ſctis.ſ.articulis fidei.Taliter.n.dʒ fundari
cõtéplatio ne ſit ↄ aliqué articulũ fidei: quia
edificiũ ſine fundaméto cito cadet.diligit do
min⁹ portas ſyon.i.cõtéplationes. Porte di
cunť ſenſus p quos hõ ↄtéplať. Si.n.hõ ↄté-
plať legẽdo ſacrã ſcripturã:tũc oculi ſť porte
ſi audiẽdo ſmões:aures ſť porte.ſi adorãdo:
os ꝛc.ſup oia tabernacula iacob. Priarche
nõ edificabãt domos:ſʒ hẽbãt tendas mobi-
les ſeu barranas ꝛ ſignant ſcias phoꝝ mobi-
les ꝛ trãſitorias in fine mũdi. Aſtrologia:qꝛ
nõ erit mot⁹ celi.Jté nec iſluẽtia:nec gñatio:
nec corruptio.Tũc nõ erit neceſſaria medici
na:qꝛ nullus erit iſirm⁹.nec regule grãmati-
coꝝ ſeu logicoꝝ erũt tũc neceſſarie. Jõ dicũť
ille ſcie tabnacula iacob: qꝛ mobilia. vult g°
dicere ꝙ magis ds̃ diligit ↄtéplatões ẽt vni⁹:
vetule de his que fidei ſť:ꝗ ↄtéplatiões pho
rũ de aſtris ꝛc.Neminé diligit ds̃ niſi eũ qui
cũ ſapia inhitat.ſ.ↄtéplatiõis.Sap.vij. ¶ 2°
eſt dilectio de beniuoléntia.Inueniť.n.duplex
amor ſiue dilectio.ſ.de ↄcupia ꝛ beniuoléntia.
ꝛ ex ſcda hõ diligiť a xp̃o.Amor.n. beniuolé
tie ẽ rõne bonitatꝭ rei dilecte:qꝛ tota rõ de be
niuoléntia amoris eſt in re dilecta qꝛ.ſ.eſt bõa
vtilis:deuota:ꝛ ſctã.Amor aũt ↄcupie eſt qñ
vnũ amať pp aliď.vt ſuus amat dñm rõne ſa
larij.vel amor pedagogi rõne filij.Uos.n.di
ligitꝭ matré ꝛ filiũ.ſʒ alia rõne diligitꝭ filiũ:qa
caro vr̃a ꝛc.Jdeo ille amor dr̃ beniuoléntie.ꝛ
alia rõne diligitꝭ mr̃ẽ qꝛ pp filiũ.iõ ille amor
dr̃ cõcupie. Jdé de amore filij vel filie ꝛ nu-
tricis.Jta aliq amãt deũ amore cõcupie:ꝛ nõ
placent deo.Aliq aũt amãt eũ amore beniuo
lentie ꝛ iſtos diligit ds̃.Uerbigr̃a.Si tu dili-
gis deũ vt det tibi diuitias tpales:honores ꝛ
dignitates.g° plus diligis creaturã ꝗ crea-
toré.qꝛ ſi diligiť mr̃em pp filiũ:plus diligitiſ
filiũ:qꝛ pp vnũqδq; tale ꝛ illud magis. Sʒ ſi
diligitis deũ pp infinitã ſuã bonitaté clemen
tiã ꝛ miam:ita ꝙ tota rõ dilectionis ſit in eo:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

talis amor eſt bon⁹: ⁊ eſt amor beniuolẽtie. Ita ꝙ de amore cõcupie nõ faciatis rõnẽ añcedentẽ: dicẽdo. diligã deũ vt det mihi diuitias ⁊c. bonã famã: vel gl'iaꝫ etnã. Sꝫ faciatꝭ de ea effectuꝫ ꝯſeqntẽ iſto mõ dicẽdo. Si bonuꝫ debet diligi: de⁹ ẽ ſumme bon⁹: vtil': pulcher. vl' mificoꝛis: iõ volo diligere vos dñe. Et vos dñe dilectorib⁹ vris datis bona tp̃alia: honores: bonã famã ⁊ gloꝛiaꝫ ſpero dñe ꝙ etiã dabitꝭ mihi. Iſto mõ nõ ponit' amor creaturarũ ꝓ rõne: ſꝫ ꝓ diſpoſitiõe. Talis amor eſt beniuolẽtie. ⁊ tales diligit de⁹. Auctas. Ego diligẽtes me diligo. Et ſequit' effect⁹ ꝯſeqntes cũ ſubdit'. Mecũ ſũt diuitie ⁊ gl'ie: opes ſupbe ⁊ iuſticia. Prouerb. viij. Opes ſupbe ſunt diuitie: honores: qꝛ dãt occaſionem ſupbie. Iõ xp̃s. Qui diligit me diliget' a pr̃e meo. dñe ⁊ qualis effect⁹ ſeqtur vel ſeq̃t. Rñdet. Ego diligã eũ: ⁊ manifeſtabo ei meipm. Io. xiiij. hic per grãm: ⁊ in futuro per gl'iaꝫ. ¶ Tertia eſt ꝯſeruatio obediẽtie ad dei mandata. qñ hõ ꝑ iſta refrẽat ſe ꝙ ante pmitteret ſe occidere: ꝙ̃ facere ꝯ dei mãdatũ: talis' diligit' a xp̃o. rõ: cuilibet dño ẽ amabil' ꝑſona: villa: ciuitas. ſeu terra ſibi obediẽs. inobediẽtes aũt odit ⁊ conat' deſtruere. Ideꝫ de deo. Si qs ſmonẽ meũ ſeruabit. ecce obediẽtia. pr̃ me⁹ diliget eũ: ⁊ ad eum veniem⁹. ſ. ego ⁊ pr̃ ⁊ ſpũſſctũs. Io. xiiij. Dicat' quomodo aĩa eſt creata ad ymaginẽꝫ trinitatꝭ. qꝛ ſicẽ vn⁹ de⁹ i eẽntia ⁊ tres ꝑſone: ita ⁊ aĩa vna: ⁊ tres potẽtie. Cum ergo dic. ⁊ manſionẽ apud euꝫ faciem⁹. In memoꝛia eñ ꝑſona pr̃is manet ꝑ recoꝛdationẽ opis ⁊ creationis. In itelligẽtia ꝑſona filij. Voluntas ãt ẽ camera ſpũſſcti. Et ad voluntatẽ ptinet deſiderare dei bonitatẽ q̃ ſpũſctõ attribuit'. Ecce q̃le ſignũ amoꝛis ac ſi rex amoꝛe vellet vẽire ad domũ ruſtici ⁊ geſce ibi Iõ dic btũs Ioh. Qui manet in charitate in deo manet ⁊ de⁹ i eo. i. Io. iiij. De iſta obediẽtia ad pcepta dei dic xp̃s. Si pcepta mea ſuaueritis mãebitis in dilectõne mea. ſic ego pcepta pr̃is mei ſeruaui: ⁊ maneo in ei⁹ dilectiõe. Et loq' inq̃ntuꝫ hõ: qꝛ ſuauit pcepta pr̃is Io. xv. ¶ Quarta eſt ſimplicitas de cõſcia. qñ hõ in oib⁹ ſuis factis dic' ⁊ opib⁹ hꝫ coꝛ ad deũ ⁊ intẽtionẽ rectã. nõ hẽt coꝛdis duplicitatẽ vel triplicitatẽ. placeat vel diſpliceat cui voluerit: ſolũ ꝙ placeat deo. Aliter qñ hõ dicit. Tenebo bonã vitam ⁊c. vt gẽtes laudent me vel honoꝛẽt: vel vt habeã hoium familiaritates. coꝛ eſt multiplex. Legit' in 3° libꝛo biblie. videlꝫ Leui. i. ⁊ ij. ꝙ erãt tres ſpecies ſacrificioꝝ. Pꝛimũ erat

hoſtia pacificoꝝ. Scd'ꝫ erat ſacrificiũ ꝓ pctõ. Tertiũ ſacrificiũ holocauſti. Pꝛimum offerebant pꝛo grã a deo recepta: de q̃ fiebant tres ptes. Pinguedo ⁊ ſanguis offerebat' deo ⁊ cõburebat'. Secũda. ſ. pect⁹ ⁊ ſpatula dextra dabat' ſacerdoti. 3ª ps. ſ. totũ aliud erat offerẽtis. Ecce triplicitas. Scd'ꝫ ſacrificiũ erat pꝛo pctis: vt ds remitteret ſibi pctã. De iſto ſoluꝫ fiebãt due ptes. pª offerebat' deo. Ecce ſimplicitas. Hoc pm ſacrificiuꝫ placebat deo: ſꝫ magis ſcd'ꝫ: ſꝫ maxie 3m. Ita eſt de vita nr̃a. Aliq offerunt ſe deo ꝑ pniam vel ꝑ ingreſſuꝫ religionis: ſꝫ faciũt de ſe tres ptes. Pinguedinem deuotionis dãt deo cui vellẽt placẽ. 2° vellẽt hr̃e bonã famã. 3° vellẽt hr̃e diuitias. nõ tñ ꝯ deũ: qꝛ iã nõ eẽt ſacrificiũ. Iſtd' ſacrificiũ plꝫ deo. Alij offerũt ſe deo ſcd'o° qꝛ cupiũt placẽ deo. 2° cupiũt hr̃e bonã famã ⁊ placẽ gẽtib⁹: nõ curãt de diuitijs. Iſtd' ſacrificiũ magis plꝫ deo ꝙ̃ pmũ. ſꝫ ſup oĩa ẽ ſacrificiũ holocauſti: qñ ſolũ curat placẽ deo dicẽdo. Sufficit dñe ꝙ vita mea placeat vob: nõ curo ſi plꝫ vel diſplicet gẽtib⁹. Sꝫ dicẽt aliqs. nũqd dicit aplṡ Pꝛouidẽtes bona nõ tm̃ corã deo: ſꝫ ẽt corã hoib⁹. ad Ro. xij. Intelligit' nõ rõne fame: ſꝫ timoꝛe di. Et de iſta ſimplicitate dic Dd. ſcio dñe de⁹ me⁹ ꝙ ꝓbes coꝛda: ⁊ ſimplicitatẽ diligas. Vñ ⁊ ego in ſimplicitate coꝛdis mei obtuli vniuerſa hec. i. Paral'. xxix. Per ꝯꝛium multiplicitatẽ ꝯſcie odit ds. Dicat' hic hyſtoria de Yſaac pr̃iarcha: cui⁹ vxoꝛ pepit duos filios geminos. ſ. Eſau ⁊ Iacob. Eſau autẽ erat totus multiplex ⁊ dilatat⁹ in negocijs. dicit text⁹. Quib⁹ adultis fact⁹ eſt Eſau vir gnarus venãdi. i. aſtut⁹: ⁊ hõ agricola. Iacob aũt vir ſimplex: ⁊ hitabat in tabnaculis. Gñ. xxv. ⁊ dicit ds p Malac. i. Iacob dilexi: eſau odio habui. ¶ Quinta eſt puritas de ꝯtinentia. Iſta eſt rõ q̃re pꝛe alijs dilexit xp̃s Ioã. Puritas n. conſcie eſt qñ vir ⁊ vxoꝛ ſuãt ſibi mutuã fidelitatẽ ⁊ modũ ⁊c. De alijs aũt qui nõ ſī de mꝛionio nõ curare de illo actu quõcũqꝫ. Tales diligunt' a xp̃o ex puritate ꝯſcie. Rõ eſt: xp̃us eſt in domo ſua que dom⁹ ſum⁹ nos. Ad Heb. iij. Infidelis autẽ eſt dom⁹ dyaboli. Iõ qñ baptizat' exoꝛcizat': vt dyabolus eijciat'. Iõ cauendũ eſt ab imunditijs. Iõ dicebat xp̃us deo pr̃i per os dd. Dñe dilexi decoꝛem dom⁹ tue. ſ. ꝑſone chꝛiſtiane: ⁊ locum habitationis gloꝛie tue. pſalmo. xxv. Ho. dr̃iam inter domum ⁊ locũ habitationis cum dicit. Dñe dilexi decoꝛẽ domus tue: ⁊ locuꝫ habitationis gloꝛie tue. ſ. ſi ſit pulchꝛuꝫ: nõ cogitando nec

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

deſiderando immūdicias. Ideo Prouerb.
xxij. Qui diligit cordis mūdiciam ꝓ gratiā
laborum ſuoꝝ: hēbit amicum regē. Sexta eſt
largitas mīe. Qñ. n. ꝑſona eſt liberalis in ele/
moſynis dādis vel de ſpūalib⁹ vel de tꝑalib⁹.
Elemoſyne ſpūales ſunt bone doctrine: ꝑdica
tiones ⁊c. tūc daſ prandiū aiabus de pane ce
leſti. Dicunt aliq. Frēs ſp petunt ⁊ nunq̄ faci
unt elemoſynā. imo de cibo ſcie parato in co
quina ſpūſſcti dant elemoſynā paupib⁹ igno/
rantibus ⁊c. Itē redimūt captiuos qñ ꝑdica
toꝛ cū theſauro ſapie redimit aīas de captiui
tate dyaboli. Itē induunt nudos virtutibus.
Item cōſolanſ triſtes ad patiam ꝓuocando.
Idem de illis qui faciūt elemoſynas corpora
les: tales diligunſ a deo. Rō eſt: ſi vos hētis
plures agros: claꝝ eſt ꝙ plus diligitis ⁊ ſemi
natis campū qui abūdanti⁹ reddit fructū. Iō
dñs ieſus xp̄s eſt ſeminatoꝛ. ꝑſone vite huma
ne ſunt agri. diuitie ſunt ſemia dei. Ipe eīn ſe
minat abūdanſ dans vobis libere: ⁊ vos red/
ditis vnū denariū fractuꝫ: vel ⁊c. ſed de illo q
facit magnū fructū elemoſynarū. O dicit de⁹
in iſto agro volo ſeminare: q2 dat abūdanter.
Hylarem datorē diligit de⁹. Potens eſt aūt
de⁹ oēm grām abundare facere i vobis. Diſ
perſit dedit paupib⁹: iuſticia ei⁹ manet in ſecu
lū ſeculi. ij. Coꝛ. ix. Itē dauid. Diligite miam
⁊ iudiciū. pſ. xxxiij. ❡ Septima eſt vnitas de
concordia. Quādo. n. i domo vir ⁊ vxoꝛ ꝯcoꝛ
dant. Uxoꝛ ꝟo obedit viro ſm deū: ⁊ vir non
deſpicit eā: ſꝫ cōcordiſ viuūt. Ideꝫ in cōmuni
tate qñ maioꝛes nō odiūt nec deſpiciūt mino
res: nec diuites paupes: tales diliguntur a dō
Ratio huius eſt: qlibꝫ plus diligit domū ꝓꝓ
am q̄ alienā. Domus dei ⁊ loc⁹ eſt vbi ē pax
⁊ cōcordia. Fact⁹ ē in pace loc⁹ ei⁹. Per op/
poſitū vbi ſunt diuiſiōes ⁊ guerre: ē dyabol⁹ ⁊
loc⁹ demonū. Dicaſ miraculū qd̄ legiſ in vita
bti Frāciſci de ciuitate ſixti diuiſa. ⁊ cū ſemel i
duab⁹ ꝑtib⁹ eſſent diuiſi volentes ſe inſicere:
beat⁹ franciſc⁹ habuit ꝑ reuelationē ꝙ demo/
nes faciebāt illā cōmotionē totā. eleuatſ ocu/
lis vidit infinitos demōes ſupra ciuitatem: q
mouebāt corda genitū ⁊c. quos expulit btūſ
frāciſcus ⁊ ſtatiꝫ ſecuta eſt inter eos pax. Fa/
ctus ē in pace loc⁹ ei⁹. Iō aplſs. Pacē hēte ⁊
dſ pacis ⁊ dilectiōis erit nobiſcuꝫ. ij. Coꝛ. vl.

❡ In octaua innocentum. Sermo.

Ccipe puerꝝ ⁊ matrē ei⁹ ⁊ fu
ge. Mat. ij. Pro de
claratione hui⁹ ꝟbi ⁊ introductiōe
māe recordoꝛ de vno notabili ꝟbo
bti Greg. di. ꝙ ad informandū hoies in ꝟtu/
tib⁹ plus ꝓficiunt exēpla. ſ. oꝑa viſa q̄ ꝟbum.
Nā maioꝛ impſſio fit in hoib⁹ oculis vidēdo,
q̄ꝫ aurib⁹ audiēdo. Uerbigrā. de homicidio
plus cōmoueſ ⁊ turbaſ ille qui vidit: q̄ꝫ ille q
audiuit. Idē de alijs. Iō dicit ꝙ meli⁹ eſt exē/
plum de viſu q̄ de auditu. Exēplificeſ etiā de
mgro vicioſo q docet diſcipulū oꝛe de bonis
moꝛib⁹. plus puer informabiſ exēplo ei⁹ ma/
le vite q̄ꝫ ꝟbis ſue doctrine. Iō dicit Gregoꝛ
Oia in nobis vicioꝝ mala moꝛtifica vt fideꝫ
tuā quā lingua nr̄a loqtur ēt moꝛib⁹ vita fate
atur. Iō xp̄s ⁊ mgr veniēs ad informanduꝫ
nos de ꝟtutib⁹. nō ſolū ꝟbo voluit nos infoꝛ/
mare: ſꝫ ēt oꝑe. Sicut pictoꝛ volēs docē diſci
pulū nō ſolū docet: ſꝫ exēplū in ymagine oꝑe
oñdit. Iō Actuū. i. Cepit ieſus facē ⁊ docere
Ad ꝓpoſituꝫ. Inter alſ virtutes nob necīas
eſt virt⁹ prudētie in ꝑiculis vitādis: q2 ꝑiculiſ
fluminū: periculis latronū ⁊c. ij. ad Coꝛ. i. Et
niſi eſſet magna neceſſitas. ſ. ꝓꝓ honorem dei
vel vtilitatē ꝓximi hō vitādo ꝑicula dꝫ fugē
iuxta dictū xp̄i. Cū aūt ꝑſequenſ vos in ciui/
tate iſta fugite in aliā. Matth. x. Et p° oñdit
oꝑe fugiēdo herodis ꝑiculū. vidēs nō eē ne/
ceſſitatē nec vtilitatē moꝛi puer fugit. h dicit
ꝟbū the. Accipe puerꝝ ⁊ mrēm ei⁹ ⁊ fuge. In
die veneris ſctā nō fugit: imo venit obuiā eis
di. quē q̄riſ ⁊c. Io. xviij. q2 tūc moꝛs ſua erat
vtilitatſ ſꝫ ſuā ⁊ pr̄is oꝛdiationē. Pꝫ the. Exq̄
ſcitis rōnē fugē oꝫ de ea tria pūcta dclarare.

Primo quō fuit reuelata diuinitus.

Secūdo quō fuit practicata humanitus.

Tertio quō fuit reuocata tempoꝛaliter.

❡ Quantū ad p^m ⁊c. q2 xp̄s debuit ſic muta
ri de regno ad regnuꝫ. vt dſ reuelauit. De h
dicit euangeliū breuiſ. Angelus dñi appuit
in ſomnis Ioſeph di. Surge ⁊ accipe puerū
⁊ matrē ei⁹ ⁊ fuge in egyptū: ⁊ eſto ibi vſq̄ dū
dicā tibi. Futuꝝ eſt. n. vt herodes q̄rebat pue
rū ad ꝑdendū eū. No. hic duas qōnes. P°:
q̄re iſta reuelatio fuit fcā in ſomnis de tā ma
gno negocio. q2 multa ſomnia ſunt q̄ credun
tur diuine reuelatiōes ⁊ ſunt illuſiones. Rñ.
ſio: q2 reuelatio dīna reqrit diſpoſitionē in p°
cui dꝫ fieri. ſ. tranſqllitatē coꝛdis ⁊ q̄tē mētiſ
⁊ ſegregationē negocioꝝ ſecularīū tꝑaliū: q2
tales ſollicitudies ſunt vt nubes claritatē ſo/
lis diuini radij impedientes. Hoc oñdiſ in vi
tiſpatrū de iſtis trib⁹ ſocijs quoꝝ vnus elegit
vitam ſolitariā. Alius elegit ſeruire infirmis
in hoſpitali. Terti⁹ tractare paces. Primus
hēbat magnas reuelationes: alij duo nō. im/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

mo erat multum occupati: in bonis tñ nego
cijs. Et isti duo iuerunt simul advisitandũ 3m
solitariũ qui dixit eis. quõ erat cõsolatus ꝛc.
Alij rñdendo dixerũt ꝙ nullam habuerũt re
uelationẽ. Tunc ille accepit peluim plenã aq̃
ꝛ cõmouit aquas ꝛc. dixit: tale est coꝛ hois in
negocijs occupatũ: sed sepatũ a negocijs ꝛc.
est sicut aqua qeta. ꝛ tũc appet in eo ymago
diuine reuelationis. Pꝫ ergo ꝙ diuina reue
latio reqrit coꝛ quietũ. Jdõ dicebat ds ꝑsonis
in negocijs occupatis. Uacate. ſ. a negocijs ꝛ
curis ſupfluis: ꝛ videte qm̃ ſuauis eſt dñs. in
ps. xlv. ꝛ. xxxiij. pꝛo vltima pticula. Mõ ad
ꝓpoſitũ. Lꝫ ioſeph eſſet hõ iuſtus ſctũs ꝛ bo
nus: tñ nõ hẽbat vigilando coꝛ quietũ. time
bat. n. vigilando herodẽ ne xp̃m occideret: ꝛ
totus alteratus. Sꝫ cum doꝛmiret hẽbat coꝛ
quietum: ꝛ tũc habuit diuinã reuelationẽ. Ec
ce angelus dñi apparuit in ſomnis ꝛc. Ecce
quare in ſomnis fuit facta. De h̃ auctas. Per
ſomnũ in viſione nocturna qñ irruit ſopoꝛ ſu
per hoies ꝛ doꝛmiunt in lectulo. Tũc aperit
aures viroꝝ: ꝛ erudiẽs eos inſtruit diſciplina
vt aduertat hoiem xp̃ianum. ſ. ꝛ liberet euꝫ a
ſupbia. ſ. herodis. Eruens aiam ei⁹ a coꝛrupti
one: ꝛ vitam illi⁹ vt nõ trãſeat in gladiũ. Job.
xxxiij. Si dicaᷓ. duꝫ eſt dubiũ quõ põt ſe regẽ
hõ ꝛ determinare vtrũ ſit ſomniũ aut reuela
tio ꝛc. Dicaᷓ ꝙ qñ eſt reuelatio dei cũ tanta
certitudine venit in claritate ac ſi oculis pꝛo
pꝛijs videreᷓ. Jdõ dicit apls de quadã reuela
tione quã habuit. Scio cui credidi ꝛ cert⁹ ſũꝫ
ij. ad Thimo. i. Jtẽ dicit btũs Augu. in li. de.
ꝯfeſſio. de mr̃e ſua que hẽbat multas reuelati
ones. Mater mea neſcio quo ſapoꝛe: qd̃ vbis
expꝛimere non poterat dicebat ſe ſcire diſtin
gueret inter deũ reuelantẽ ꝛ aiam ſomniãtẽ.
als reuelatio ꝓphetaꝝ nõ fuiſſet certa ꝛ ħa:
qꝛ in ſomnis ꝛc. Ecce qd dicit ds. Si qs fuerit
inter vos ꝓpha dñi: in viſione appebo ei. vel
per ſomniũ loquar ad illũ. Nũe. xij. 2a qõ eſt
quare iſta reuelatio de fuga xp̃i ad infideles
nõ fuit ſctã virgini Marie: que erat ſanctioꝛ
Joſeph: q̃ erat ita quieta vigilãs ſicut doꝛmi
ens. ꝛ ſibi vigilanti appuit gabꝛiel qñ ſaluta
uit eam ꝛc. Rñſio ꝙ lꝫ virgo maria incõpa
rabiliter eſſet magis ſctã ꝗ̃ ioſeph: tñ ad oñ
dendũ ꝙ regimen domus ad viꝝ ptinet ꝛ nõ
ad mulierẽ: ꝛ qꝛ mutatio dom⁹ ꝛ hmõi ad ali
ud regimẽ ptinebat. ſ. ad ioſeph. iõ ꝛc. Jdõ fu
it lex impatoꝛis Aſſueri ꝯfirmata in textu bi
blie di. Cuncta vxoꝛes tam maioꝝ ꝗ̃ minoꝝ
deferant maritis ſuis honoꝛeꝫ. Heſter. i. Hic
mulieres hñt exẽplũ cogitãdo quõ virgo ma
ria erat nobilis: qꝛ de gñe dd. pulchꝛa ꝛ ſctã.
ꝛ ds voluit vt eſſet ſubiecta ſpõſo ſuo. Et vos
dicitis. Certe nihil fiet in domo niſi illud qd
ego volo: gallina cantabit in domo. iõ ſũt tot
diuiſiones inter viros ꝛ vxoꝛes: qꝛ ꝯ ius diui
num ꝛ humanũ eſt ꝙ mulier dñetur. De hoc
ſunt in cã vetule alique dicẽtes ſpõſe. Ecce fi
lia modo eſt hoꝛa dum ſpõſus diligit vos re
cipiatis dñium: cantet gallina: ſemꝑ eris dña
O malum ꝛ iniquũ ꝯſilium: qꝛ ſuſtinet talia:
quãdiu durat panis nuptiaꝝ: durat ille hõ fa
tu⁹. Sꝫ poſtea hõ cognoſcit ſe ꝛ dicit. O ſtul
ta vult dominari. Et ecce tumultus in domo
ideo bona vxoꝛ dꝫ honoꝛare virũ ſuũ: ꝛ hẽre
eum vt dñm. Ecce quid dixit apls. Mulieres
viris ſuis ſubdite ſint ſicut ſuus dño qꝛ caput
mulieris eſt vir ſicut xp̃s eſt caput eccl'ie. ad
Ephe. v. ¶ Quãtũ ad ſcdm quõ iſta fuga fu
it pꝛacticata humanit⁹ dicit euangeliũ. Qui
ꝯſurgens accepit puerum ꝛ matrẽ ei⁹ nocte.
Ad pꝛacticã. Cogitate quõ Joſeph facta ſi
bi reuelatione ꝛ excitat⁹ cum quãta ſollicitu
dine: ꝛ credo ꝙ flens iuit ad camerã virginis
ꝛ credo ꝙ ipſa iam ſurrexerat. Juxta illd dd.
Media nocte ſurgebã ad cõfitendũ ꝛc. ꝛ qle
retabulum hẽbat coꝛã ſe: qꝛ filiũ dei quem ge
nubus flexis cõtemplabaᷓ coꝛã ſe doꝛmientẽ
ꝑm humanitatẽ: oia regentẽ ꝑm diuinitateꝫ:
ſꝫ cum eẽt in ſua cõtemplatione ꝛ dulcedine
Joſeph cũ magna reuerentia tetigit ad poꝛ
tam camere ꝛc. ꝛ dixit virgini. Cito cito fu
giamus: qꝛ herodes vult occidere filiũ vr̃m.
Cogitate quãta mutatio debuit eẽ in coꝛde
virginis marie: ſubito referẽte ſibi Joſeph re
uelationẽ media nocte quãta ſollicitudo ad
fugiendum. ſtatim Joſeph ſtrauit aſinã. ꝛ vir
go flens ꝛ oꝛans dicẽdo. Fili vos qui libera
ſtis dd ꝛ tres pueros de camino: nũc adiuua
te me matrẽ veſtrã ꝛ ioſeph. Equitauit virgo
cum puero ꝛ receſſerunt de domo. Cogitate
qd fuit de periculo moꝛtꝭ maxime de rege cũ
quãto timoꝛe ꝛ pauoꝛe ibãt. Et ſi virgo ſentie
bat aliquos diſcurrẽtes ꝑ ciuitatẽ cum exi
bat: ſtatim videbaᷓ ſibi ꝙ eſſet herodes. Cuꝫ
autẽ fuerunt ex ciuitatẽ virgo maria q̃ſiuit a
ioſeph ſi dixerat ſibi angelus quo iret. Rñdit
ꝙ ſic: in egyptũ. virgo maria tũc valde timuit
ſingulariter ꝓpter tria. ſ. in ſingulis data eſt
ſibi conſolatio a deo. Pꝛimo timuit cõſide
rando crudelitatem egyptioꝝ ad pueros he
bꝛeoꝝ. intantũ ꝙ Exo. i. patet ꝙ occidebant
omnes pueros iudeoꝝ. hoc ſciens virgo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cogitate quõ dicebat. Dñe vos qui moyſen
liberaſtis ab illo periculo: liberate matrẽ cuȝ
filio. Sed arbor inclinando ſe ad virgineȝ in
via: ⁊ fons de radice ſcaturiens ſignificauit ſi
bi egyptios obſecuturos ex corde. Hoc intel
ligens ỽgo maria fuit cõſolata. Et tũc fuit cõ
pleta ꝓphetia dõ in ꝑſona ỽgis di. Populuſ
quẽ nõ cognoui ſeruiuit mihi. pſ. xvij. Morali
ter. Arbor oñdit nobis quõ debemꝰ ſalutare
ỽginẽ inclinãdo: qꝛ regia reuerẽter corde co-
gitãdo quõ eſt in cathedra glie ad dexterã fi
lij ꝓ nobis aduocando. ⁊ ſic ſcaturiet fons la
chrymaꝝ ⁊c. Scðo timebat ꝯſiderãdo eoruȝ
carnalitatẽ. Erant. n. valde luxurioſi: ⁊ hẽbãt
vxores turpes: ⁊ hebree erant valde pulchre.
Jõ cuſtodes portaꝝ hẽbãt mãdatũ a rege vt
ſi aliq̃ pulchra mulier veniret ducerent eã ad
regẽ. Dicaꝭ hyſtoria de Sara vxore Abrahe
Ge. xij. Hoc totũ ſciẽs ỽgo maria: cogitate ſi
hẽbãt rõnẽ timoris: cũ nũq̃ fuit pulchrior. ſȝ
dicebat. Vos dñe q liberaſtis Sarã ⁊c. Dica
tur qñ cuſtodes viderũt eã admirãtes de tan
ta pulchritudine: coꝝ corda mirabanꝭ in de-
uotionẽ exhibẽdo ſibi magnã reuerentiã. Je
ro. dicit. Aſpectꝰ ỽginis fugabat affectũ libi-
dinis. Sed ꝓpter regis mãdatũ ineerunt excu
ſare ſe regi quõ vna pulchra mulier venerat
⁊c. Cogitate ꝙ rex miſit ꝓ ea: ſȝ mutaꝭ: cordi
bus ⁊c. Cogito ego ꝙ rex met voluit videre
eaȝ quã honorauit offerẽs ſe ſibi ꝑcipiens ne
aliqs ſibi diſpliceret in aliquo. De hoc ꝓpħia
in ꝑſona ỽgis. Ego q̃ſi vitis fructificaui ſuaui
tatẽ odoris: ⁊ flores mei fructꝰ honoris ⁊ ho
neſtatis. Eccl. xxiiij. Nota hic ỽtutẽ floris vi-
nee: qꝛ dicũt nãles q tractãt de ꝓprietatibꝰ re
rũ ꝙ beſtie venenoſe ⁊ ſpẽtes vitãt flores vi-
neaꝝ. Serpẽtes ⁊ aĩalia venenata ſunt ꝑſone
luxurioſe: in qbus ỽgo maria fugauit motus
carnaliũ ꝓ tũc. Jõ dĩ. Ego q̃ſi vitis fructifica-
ui ⁊c. Moralr. cogitãdo luxuriã ⁊ pctã noto
ria in oĩ loco: ſȝ fuganꝭ vbi eſt iuocatio ỽginiſ
marie. Jõ dr. Trãſite ad me oẽs q ꝯcupiſcitꝭ
me. Tertiꝰ timor ỽgis fuit ꝯſiderãdo egyptio
rũ ĩfidelitatẽ: qꝛ erãt peſſimi ydolatre. Nõ. ħ
ſȝ magiſtrũ hyſtoriaꝝ quõ ad vaticiniũ Jere-
mie eos de ydolatria rep̄hendẽtꝭ fecerũt yma
ginẽ puelle pueꝝ geſtãtis quã ſecrete adora-
bant. Et igrediẽte dño egyptũ oĩa ydola cor-
ruerũt. Et fuit cõpleta ꝓphetia Jſa. Onꝰ egy
pti. Ecce dñs aſcẽdet ſup nubẽ leuẽ ⁊ igredie
tur egyptũ ⁊ mouebunꝭ ſimulachra egypti a
facie eiꝰ. Jſaie. xix. Nubes eſt caro ſeu xp̄i hu
manitas. Que eſt vita nr̃a vapor ad modicũ
parens: ⁊ deinceps terminabiꝭ. Jacobi. iiij.
Dñs. n. aſcẽdit ſup nubẽ: qꝛ ipſe regebat hũa
nitatẽ leuẽ: qꝛ ſine ope pcti. Cũ aũt ỽgo itraſ-
ſet ꝑ primã ciuitatẽ egypti q̃ dĩ eliopoleos: i-
uenit gẽtes plorãtes qꝛ ſimulachra ceciderãt
⁊ ꝯfracta fuerũt. ⁊ iterrogabãt ỽginẽ vñ veni
ret. que rñdit ꝙ de terra ꝓmiſſionis. Dicebãt
ei. ſcitis vos qꝛ ỽgo pepit: qꝛ tale ſignũ fuerat
eis datũ a Jeremia: ꝙ qñ illa ỽgo pareret ſi-
mulachra corruerẽt. Credo ꝙ ỽgo voluit vi-
dere illã ymaginẽ puelle ⁊c. dicẽs ꝙ nõ ado-
rarẽt eã: ſed deũ in ymagine repñtatũ. Et qua
lis ꝯſolatio fuit iſta ỽgini marie ⁊ poterat di-
cere. Scðm multitudinẽ doloꝝ meoꝝ in cor-
de meo: ꝯſolatões tue letificauerũt aĩaȝ meã.
O ſi cognouiſſent eã. Moralr hic ꝓ ruſticis
ne credãt ſe adorare ymagines: ſȝ xp̄m. Dñm
deũ tuũ adorabis: ⁊ illi ſoli ſuies. Math. iiij.
¶ Quantuȝ ad tertium quõ iſta fuga fuit re
uocata finalr ſiue tpalr dicit euangelium. Et
erat ibi vſq̃ ad obitũ herodis. ſ. per ſeptẽ an-
nos ſm mgrm hyſtoriaꝝ. Defuncto auteȝ he
rode ecce ãgelus dñi apparuit in ſomnis Jo
ſeph in egypto di. Surge accipe pueꝝ ⁊ ma
trem eius ⁊ vade in terrã iſrael. defuncti ſunt
n. q q̃rebant animã pueri vſq̃ in finẽ. Nota
hic duas queſtiones. Cuȝ ỽgo fuiſſet q̃ſi exul
in egypto ꝑ ſeptem annos de q̃ viuebat quia
ioſeph erat iam ſenex ⁊ non poterat laboraꝭ.
Reſpondeo ꝙ ỽgo maria de manibus ꝯſuit
filauit: exuit: prouidebat ſibi ⁊ filio ⁊ Joſeph
Dicaꝭ quomodo per filiuȝ mittebat capucia
vl' camiſias ad domũ cuius erãt. Angeli pro
uidiſſent ſibi: ſȝ noluit. Ad hoc ꝓprie iſte ẽ tex
tus. Cõſiderauit ſemitas domus ſue. ſ. pauꝑ
tatis ⁊ hũilitaꝭ: ⁊ panem ocioſa nõ comediꝭ.
Prouer. vltimo. Moraliter mulieres hẽnt
hic exemplũ ⁊ doctrinam: qꝛ multe ꝯſentiunt
peccato ex pauꝑtate: nũqd hẽtis manus ⁊c.
Jõ apls. Rogamꝰ aũt vos frẽs vt abũdetis
magis ⁊ operã detis vt qeti ſitis: ⁊ vt veſtruȝ
negociũ agatis vt opemini manibus veſtris.
Sic precipimꝰ vobis vt hõeſte ambuletis ad
eos qui foris ſũt: ⁊ nulliꝰ aliqd deſideretis. i.
ad Theſſal. iiij. Nota ꝙ regula eſt iuriſtarum
ꝙ vbicũq̃ dicit papa precipimꝰ: obligat ſub
pena pcti mortal': nõ aũt cũ dicit mãdamus.
Secũda queſtio eſt: quare xp̄s voluit ſtare ſe
ptem annis in egypto nec pluſ nec minus. qꝛ
quicquid faciebat xp̄s erat myſteriuȝ Reſpõ
ſio ꝙ triplici de cauſa. Prima anagogica.
Scða allegorica. Tertia tropologica. Pro-
pter quã rõnem filius dei ỽgo ⁊ Joſeph fu-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

erunt in egypto ſeptē annis corporaliter: ſed q̄ntū ad aīas erāt in terra ꝓmiſſionis. Et poſt ſeptē ānos angelus apparuit Ioſeph ⁊ redie rūt ad terrā ꝓmiſſionis. In quo innuit ꝙ poſt ſeptē etates ibim⁹ ad terrā ꝓmiſſiōis.ſ. gloriā in q̄ nūc ſunt ſolū aīe ſanctoꝝ. Sȝ poſt ſeptēȝ ānos.i. ſeptē etates ſimul corpa cū aīab⁹. De hoc Oſee.xi. Sicut mane tranſit ptrāſit rex iſrl. q: puer iſrl ⁊ dilexi eū: ⁊ ex egypto vocaui filiū meū. Uocauerūt eos: ſic abierūt a facie eoꝝ ⁊c. Scđa allegorica. Egypt⁹ ſeptē tenebras ſigt: ꝙ ſicut xp̄s ſeptē ānis fuit in egypto: ⁊ poſt angelus appuit ⁊ reuerſus ē in terrā ꝓmiſſionis. Sic pctōres ſeptē ānis.i. ex ſeptem pctis ſunt in egypto.i. in tenebris pctōrū. Supbia ē vna tenebra: q: nō vidēt piculū in quo ſunt: ⁊ ſic de alijs. Aluctas Neſcierunt neqȝ intellexerunt. in tenebris ambulant. pſ. lxxxi. Et loqtur de pctōrib⁹: ſȝ reuertūt ad terrā iſrl.i. lucis qñ venit angelus.i. ↄtritio cordis de pctis. Tertia eſt tropologica. Concluſio eſt ſctōrū doctoꝝ ꝙ ꝑ q̄libet pctō mortali hō obligat deo in ſeptē annis de penitētia in hoc mūdo vel reſtat in purgatorio. Rō: q: in q̄libet pctō mortali fit ↄ̄ ſeptēȝ dona ſpūſſcti. Sȝ q̄litas penitētie ē arbitraria. Iō xp̄s voluit ſtare ſeptē annis in egypto.i. anguſtia oſtēdens ꝙ ſeptē ānis ↄuenit ſtare in anguſtia penitētie: ⁊ poſt hoc hō eſt liber a penis. Cū cōpleti fuerint ſeptē āni dimittat vnuſqſqȝ frēm ſuū hebreū.i. penitētē q vēdidus eſt.ſ. dyabolo pctis. Ieremie.xxxiiij. Tranſit pctōr de culpa ad gratiam per penitentiam.

¶ De ſancto Anthonio confeſſore.

c **Erramen** forte dedit illi vt viceret. Sapi.x. Tota ſolēnitas ⁊ officiū pñs diei ē illi⁹ bti ⁊ amici dei Anthōij ↄfeſſoris: ita ēt erit ⁊ ſmo nr̄ ⁊c. Salutet ꝟgo maria ⁊c. Pro declaratiōe hui⁹ ꝟbi ⁊ breui introductione materie ſciendū ꝙ ē ſcriptura litteralis: ⁊ etiā hoc ꝺclarat expientia ſenſualis ꝙ preſens vita non eſt niſi campus prelij: ⁊ quantum ad corpus ⁊ q̄tuȝ ad aīam. Primo quantū ad corp⁹: q: homo ſtatim natus a die natiuitatis vſqȝ ad finem eſt in prelio. q: q̄ttuor q̄litates intra corpus ↄtinue bellant.ſ. calor cum frigiditate: ⁊ ſiccitas cū humiditate: quouſqȝ interficiūt hoiem ſemp bellāt corrumpendo: alterando: minuēdo: ⁊ ↄtradicēdo adinuicem. ac ſi teneret in vtero quattuor ſerpentes inter ſe bellantes mordentes ⁊c. ita poteſtis cogitare de quattuor q̄litatibus itra corpus humanum. Itē ad extra corpus ē in prelio: ⁊ miſeria: ſudoꝝ: frigoꝝ: periculoꝝ: īfirmitatum: paupertatum: triſticiarū ⁊c. Itē cū proximis adinuicem vel lingua vel manu vl ope: intantū ꝙ Dauid de iſto prelio corporis facit vnū pſalmū di. Miſerere mei deus: quoniam conculcauit me homo. Hoc quantū ad preliuȝ cū ꝓximis tota die impugnans tribulauit me. Cōculcauerunt me inimici mei.ſ. q̄ttuor qualitates elementoꝝ. tota die: qm̄ multi bellantes aduerſum me quantū ad miſerias. pſ. lv. Scđo quantū ad aīaȝ quod eſt preliuȝ piculoſius: q: aīa eſt melior corpore. iſtud preliuȝ poteſtiſ intelligere per talem ſimilitudinem: ac ſi in iſto campo eēt vna domicella nobilis ⁊ delicata: ⁊ impugnaret a tribus militib⁹ armatis: quoꝝ vn⁹ venit ante eum enſe euaginato: alius a dextris cuȝ baliſta ⁊ ſagitta ⁊c. Alius a ſiniſtris cuȝ lancea: ⁊ ipſa ſtat inixa ad parietē: bene talis domicella eſſet in magno prelio ⁊ piculo. gratia dei eſſet ꝙ euaderet: quia nullū habet defenſoriuȝ niſi parieteȝ vbi ſuſtinet. ita eſt de anima cuiuſlibet noſtrum: que eſt domicella nobilis: quia nullum hȝ patrem niſi deum qui eam creauit ad ymaginem ſuam: ⁊ ſtat innixa ad parietem ⁊c. ad parietem ſcilicet fidem chriſtianā: q: ſicut paries ſuſtinet ⁊ impedit viſum: ita fides xp̄iana eſt appodiatum xp̄iani. Item fides eſt de his que homo non videt. Ideo apſs diffiniens fidem dicit. Eſt enim fides ſubſtantia ſperādarum rerum. Ecce fundamentum. Argumētū nō appentium.ſ. de his que non videtur. Ad Heb xi. Ad iſtam parietē armat aīa xp̄iana: quia aſs iam capta eſſet mortua ⁊ deſtructa: ⁊ impugnat a tribus militibus. Vn⁹ venit mūdus enſe euaginato.ſ. cum negocijs curis ſuꝑfluis: iniuſticijs ⁊c. A dextris autem caro cuȝ ſagittis malarum inclinationum luxurie ⁊c. A ſiniſtris autem dyabolus cum lancea temptationum diuerſarum rerum. De iſtis militibus dicit Petrus apſs. Militant aduerſus aīam.i. Pet.ij. Et ꝓpt hoc dicit Iob. Milicia eſt.ſ. quantum ad aīam: q: vbi nos habemus militia: alia tranſlatio autētica hȝ temptatio eſt: que reſpicit animā. vita hoīs ſuper terraȝ. Et ſicut mercennarij dies ei⁹. Iob.vij. Qui ſi fideliter laborat meretur ſalarium: aſs penā. Ita de nobis. ſi fideliter militamus: non frangendo dei precepta: habemus coronaȝ. Si autē vt conardus hō ſit vict⁹: captiuat i īferno. Ergo bñ ē veꝝ ꝙ tota vita nr̄a ē pliū q̄tū ad corp⁹ ⁊ q̄tum ad aīam. In iſto ꝑlio de⁹ dedit

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

gſam btõ Anthonio vt vinceret. Ita thema
dicit. Certamẽ forte ꝛc. deus. ſ. dedit illi. ſ. btõ
anthonio vt vinceret. Ad practicã qũo beatꝰ
Anthonius habuit prelium: ꝛ quomodo ha-
buit victoriam. Vicit enim.
P Primo mundum qui venit ab ante cũ gla
dio euaginato.
P Secundo carnem que venit a dextris cum
baliſta extenſa.
P Tertio dyabolum qui venit a ſiniſtris cum
lancea vibrata.
Ideo dicit thema. Certamen forte dedit ꝛc.
¶ Dico primo ꝙ beatus Anthoniꝰ habuit ꝑ
liũ: cũ mũdo: q: veniebat corã eo enſe euagia
to. Dicat qũo puer fuit nutritus a parentibus
vt timeret deũ: ne iuraret: ne diceret menda-
cia. erat totus verecũdus: ꝛ didicit lras. ibat
cũ parentibꝰ ſemꝑ audire miſſas: ꝛ ſermones:
ꝓ idulgẽtijs: ꝛ ſic de alijs. Parẽtes eiꝰ obie
runt: ꝛ ipſe erat q̃ſi viginti annoꝝ: ꝛ remanſit
heres multaꝝ poſſeſſionũ ꝛ reddituũ ꝛ cuiuſ-
dã magni oliuarij. Tũc mũdus icepit pugna
re ꝯtra eũ dicẽs ymaginatiõi modos mundi.
Anthoni tu es mõ dñs domus ꝛ diuitiaꝝ ꝛc.
ꝛ poteris ducere vxorẽ: ꝛ eris de maioribꝰ ci-
uitatꝭ: ꝛ in regimine ꝛc. Et ſi vis mutuare de-
cem ꝓ duodecim: poteris valde ditari. vł mu
tuare ſuꝑ poſſeſſiões: ꝛ interim recipe fructus
vł emere ꝓ pata pecunia ꝛc. vł vẽdere plus rõ
ne expectatiõis ꝛc. Ecce tẽptatiões mũdi. Sꝫ
cũ btũs anthoniꝰ fuiſſet aſſuetꝰ audire miſſaꝫ
ꝛ ſermones: q: tales raro faciunt malũ finem
dũ ſemel audiret miſſaꝫ audiuit ꝯſiliũ euãge-
lij. Si vis ꝑfectꝰ eẽ vade ꝛ vende oĩa q̃ hẽs ꝛ
da pauꝑibꝰ ꝛ hẽbis theſauꝝ in celo: ꝛ veni ꝛ ſe
quere me. Mat. xix. O dixit btũs anthoniꝰ.
Hẽo mõ ſcutũ cũ iſto potero me cooꝑire ab
ictibꝰ mũdi ꝛc. Dicat quõ ſtati poſt miſſaꝫ de
dit bona ſua ad vendendũ ſeruitoribꝰ. Qui-
bus venditꝭ pecuniã diſtribuit in pijs cauſis ꝛ
ꝑſonis pauꝑibꝰ. Hoc fctõ ſecutꝰ ẽ xp̃m in vi-
ta ſpũali: dimittẽs mũdũ iuit ad deſertũ: ꝛ ſic
euaſit a primo ictu mũdi. ſ. penitẽdo ſuꝑ euꝫ.
Sꝫ iteꝝ mũdus inuaſit eũ: q: aliquotiẽs quã
do hõ nõ põt ꝑcutere inimicũ ad caput ducit
gladiũ ꝑ trãſuerſuꝫ ꝛc. Ita voluit facere mun
dus btõ anthonio. qñ. n. fuit in deſerto ꝛ i ſua
pauꝑtate ſuiret deo. ecce ꝙ mũdus ꝑ trãſuer
ſum ꝛ a latere ꝑcuſſit dicẽs imaginatiõi. Mõ
anthoni tu es in deſerto. Nunqd bonũ fuiſſet
reſeruare tibi aliqd de quo feciſſes vnã cellaꝫ
altare: oratoriũ: lectulũ: tabulã: ꝛ hmõi. Cũq̃
ſic cogitãdo incederet per deſertũ: iuenit vnã
platã argenteã pulchrã. Cogitate quõ ſtatim
ſenſualitas dixit anthoniꝰ de hoc poteris face
re cellam ꝛc. ꝛ nõ audebat eã tangere. Sꝫ ad
mirans intra ſe dicebat. Et quõ eſt hoc cũ hic
non ſit via ꝛc. Ecce quõ ꝑcuſſit a latere. Sed
tũc eſt remediũ. ſ. retrahere pedem. Et ita fecꝭ
beatꝰ anthonius dicendo ieſus retraxit ſe. Et
ſcutella diſparuit vt fumus. Et potuit dicere
btũs anthonius. Elongaui fugiens ꝛ mãſi in
ſolitudine. pſ. liiij. Iſtud eſt bonũ remedium
ne hõ vincatꝭ ꝛc. Sed iteꝝ mũdus voluit ſibi
dare vnũ ictũ iuxta cor. Cũ. n. ſemel ſtaret in
cella in deſerto: dixit mũdus imaginatõi. An
thoni tu es hic mõ: ꝛ cui ꝓficies deus fecit te
hoiem q̃ ẽ aial ſociale ꝑ nãm: ꝛ tu facis te aial
Cõtra illud Dauid. Hõ cũ in honore eẽt non
intellexit: cõparatꝰ eſt iumẽtis iſipientibꝰ: ꝛ ſi
milis factus ẽ illis. pſ. xlviij. Si fuiſſes in ci-
uitate potuiſſes multis ꝓficere: tractando pa
ces: dãdo ꝯſilia: corrigẽdo ꝛ hmõi: vel admi-
nus ſi feciſſes vnũ monaſteriũ hic ꝓ te ꝛ alijs
q̃ vellent fugere occaſiões mũdi. Dũ ſic cogi
taret exiuit cellã ꝛ iuenit maſſam ſiue pomũ
auri. Stati ſenſualitas ſtulta locutꝰ eſt. O an
thoni de iſto auro poſſes adhuc ꝯſtruere hic
monaſteriũ. Ecce ictũ ad cor vt ꝑderet amo-
rẽ pauꝑtatis que in corde ꝯſiſtit. Sed beatus
ãthoniꝰ iduit ſe de vna pãſera. ſ. vna auctẽ ſcri
pturꝭ di. Beatꝰ hõ q̃ inuẽtus ẽ ſine macula: ꝛ
q̃ poſt auꝝ nõ abijt: nec ſꝑauit in pecũia ꝛ the
ſauris. Eccleſiaſtici. xxxi. Forte dixit ipe poſſꝫ
eẽ tẽptatio ꝛ dixit ſignãdo ſe ieſus: ꝛ auꝝ eua
nuit vt fumꝰ. Ecce quõ btũs ãthoniꝰ vicit pri
mũ militẽ. ſ. mũdũ ꝯ eũ bellantẽ. Iõ thẽa dicꝭ
Certamẽ forte ꝺdit illi. Moralr iſte mũdus
triplici ictu bellãs mltos iterfecit q: neſciunt
ſe defendere nec ab ictu ſe mũire. Prĩo ad ca
put. ſupius vulnerat laycos: eos inclinans ad
vſuras: furta: rapinas: calũnias ꝛ hmõi. Dica
tur ꝯ hoc iuxta audiẽtiũ q̃litates. O moder-
nis tpibꝰ ꝛ q̃t interficiunt iſto vulnere. Scdo
ꝑ trãſuerſum mũdus vulnerat religioſos qui
per paupertatem euangelicã vel apoſtolicaꝫ
euaſerunt ab ictu ſuꝑiori. ſ. ad caput: ſed per
tranſuerſum ne meritorie poſſint ad paradi-
ſum ambulare ꝑ ꝓprietateꝫ ꝯgregãdo bona:
diuitias ꝛc. Tertio de dega cuꝫ qua vulnerat
ꝛ iterficit prelatos ꝛ curatos: q: ſpũalia ſacra
menta que habent miniſtrare propter hono-
rem dei ꝛ ſaluationẽ aiarum: modo iam non
ſic niſi rõne pecunie oia ſacramenta vendunt
aliquo mõ. Alij etiaꝫ ne habeant ſoluere lau
des impoſitiones ꝛ hmõi iura faciũt falſa iu-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ramēta: tales occidūtur p begā figēdo. Pro pt hoc xps auſādo nos dicebat. Cauete ab oī auaritia. Nota ab oī. ſ. his trib⁹ modis cōtra auaritiā laycoꝝ ꝓprietatē religioſoꝝ: ⁊ ſymo niā clericoꝝ: q: nō i abūdātia cuiuſq̄ vita ei⁹ ē ex his q poſſidet. Luce. xij. ¶ Dico ſcdo ꝙ vicit carnē. Caro eni bellat cū ſagittis acutis ſiue itoxicatis. ſ. iclinādo: icitādo: ⁊ mot⁹ vari os luxurie miſtrādo: ⁊ niſi hō ſciat ſe defēdē iterficiūt. Sȝ i iſto ꝑlio btūs ātoni⁹ ſciuit ſe mi rabilr defēdere. Cū eni eēt i deſerto ⁊ viciſſet primū militē. ſ. mūdū: vt audiuiſtis. Scdo mi les. ſ. corp⁹ carnale icepit ipȝ ipugnaꝛ. q: erat in flore iuuētutis. Et ꝫ ꝙ ꝓlixe ponit Atha naſi⁹ q ſuā legēdā ꝯpoſuit. Caro diuerſimode ipȝ ipugnauit: mō vigilādo: dādo mot⁹: cogi tatiōes ⁊c. Mō dormiēdo i ſōnis ꝙ erat cuȝ mulierib⁹ ⁊c. Et qlis ſagitta ē iſta pſone ſpūa li: qa pſonis carnalib⁹ nō diſplicēt talia ſōnia ſiue mot⁹. O dixit btūs Antoni⁹ Ego idigeo medicina. Qui eni vult curari a vulnere ſa gitte oȝ expellere ſagittā. Deide apponere ty riacā ꝯ venenū qđ remāet int⁹. Ita fecit btūs antoni⁹. Prio expellebat ſagittas. ſ. tēptatio nes ſtatiȝ mutādo imaginatiōeȝ: cogitando paſſionē xpi: vl̄ penas inferni ⁊ ſimilia. Scdo ꝯ venenū ſagitte recipiebat tyriacā abſtinen tie a ſpūſctō ꝯfectā. Primo abſtinebat in ci bo: nihil aliud comedebat niſi panē cuȝ ſale poſt ſolis occaſū: ⁊ bibebat aquā: ſemel in die tm̄ comedebat. Et aliquotiēs trāſibat duos vl̄ tres dies ꝙ nō comedebat aliqđ. Itē abſti nebat a ſōno: ſolū p duas vel tres horas dor miēdo ſup terrā. Itē portabat aſpeꝝ ciliciuȝ: deſup mantellū ⁊ ope manuū ſuarū viuebat. opabaꝛ ciſteletas vel ciſtulas puas: ⁊ hmōi. ⁊ cū iſta tyriaca ꝯſuabat ſe ꝯ venenū luxurie: qđ nūq̄ ſibi nocuit: q: nūq̄ ꝯſēſū inclinatiō. ꝑbuit tenēs ꝯſiliū apl'i. Fugite fornicationē. Oē eniȝ pctm̄ qđcūq̄ fecerit hō: extra corp⁹ ē. Qui aūt fornicaꝛ: in corp⁹ ſuū peccat. An neſcit̄ qm̄ mēbra vr̄a tēplū ſūt ſpūſſācti q in vob ē quē habetis a deo ⁊ n̄ eſtis vr̄i. Empti eniȝ eſtis ꝑcio magno. Glorificate ⁊ portate deū i corpe vr̄o. Ecce primū remediū. ſ. expel lere venenū. ſ. primos mot⁹. i. ad Coꝛ. vi. Ec ce ſcdȝ remediū de abſtinētia. Itē mortifica te mēbra vr̄a q̄ ſūt ſup terrā: fornicationē im mūdiciā libidieȝ: ꝯcupiſcētiā malā: ⁊ auaritiā q̄ ē ſimulacroꝝ ſeruit⁹ pp q̄ venit ira dei ſup ilios incredulitatis in qb⁹ ābulaſtis cū viuere tis i illis. Nūc aūt depōite ⁊ vos omnia: iraȝ: idignatiōeȝ, maliciā: blaſphemiā: turpē ſer

monē: de ore vr̄o. Nolite mētiri inuicē: expo liātes vos veterē hoieȝ cū actib⁹ ſuis: ⁊ idui te nouū hoieȝ q ꝫ deū creat⁹ ē. ad Coloſ. iij. Sȝ iteꝝ nō dixit caro: q: forti⁹ ſagittabit ſagit ta de pēnulis ornata. Dicaꝛ quō dyabol⁹ vēit ad eū i ſpecie pulcherrime mulieris: ⁊ prima facie nō cognouit demonē fuiſſe. De q̄ anto ni⁹ admirās ait cū ſpū. Et qlis eſtis vos hic. rn̄dit. Audita fama vr̄e ſctitatis vellē ſeruire deo: ⁊ volo ꝯſiliū a vobis quō ⁊ in q̄ loco poſ ſem facere pniāȝ ⁊ hmōi ⁊ ſeruire deo. Statiȝ caro dixit āthoni. Ecce iſta mulier iuuenis ē ⁊ pulchra ⁊ ſola: ſi peccares cū ea null⁹ ſciret: n̄ pderes famā. Iō vidēs btūs āthonius ꝙ ca ro calefaciebaꝛ. O dixit ipe. Un⁹ ignis expel let aliū: ſpecta modicū eleuatis fimbrijs a ter go poſuit ſe in igne: dicēs mulieri. Si vis ha bere mecū placitū venias huc ⁊c. ⁊ diſparuit diabol⁹. Et de⁹ fecit gratiā beato āthonio ꝙ in igne ſedēs nō fuit ꝯbuſtus: ſȝ fugauit tem ptationē tā fortē: ⁊ poterat dicere cū Dauid. Probaſti cor meū ⁊ viſitaſti nocte. igne me examinaſti ⁊ nō ē iuēta i me iniqtas. pſ. xvi. Sic vicit ſcdm militē. Iō thēa. Certamē for te dedit ⁊c. Moraꝛr habemus hic exēplum caſtitatis ſeruāde. nos religioſi: q habem⁹ vo tū expſſū ⁊ clerici ānexū: fugere occaſiones: vitare mulieꝝ familiaritates ⁊ locutiones ⁊ oportunitates. Dicebat btūs Ieronymus ad ruſticū monachū. Feminā quā bn̄ ꝯuerſantē didiceris: mēte dilige non corporali pſentia Et ille. Quid de matre mea. Reſpondet bea tus Ieroū. Matreȝ tuam ita videas ne per illā alias videre cogaris. Habebat eniȝ famu las habet pediſſequas: ⁊ quāto melior caruȝ cōditio: tanto facilior ruina. In iſto prelio q̄ꝫ plures interficiunꝛ: quia neſciunt expellere ſagittas temptatiōis: nec recipere medicinā abſtinētie. Dicaꝛ hic etiā de impedimētis ma trimonij ſi materia hoc reqrat. ¶ De tertio. Dicatur cum ſemel beatus āthonius ſtaret in ſua contemplatione in heremo: demones qui tenuerūt conſilia vt idem expelleretur a cella: ne ipſi perderent illam habitationē in ſpecie hominum venerunt ad eum dicentes. Et quid āthoni ⁊ tu vis nos expellere de no ſtra habitatione. Et nunquid ciuitates ⁊ vil le ſunt habitationes hominū: ⁊ deſerta demo niorum. Ideo recedas vadas ad ciuitatem: aľs expellemus te. Rn̄dit ſanctus āthonius Dominus mihi adiutor nō timebo quid faci at mihi homo. Hoc ideo dixit: quia ipſi erāt in ſpecie hominis. Et qa noluit recedere fuit

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

grauiter a demonibus percuſſus intantuꝫ ꝙ
quidaꝫ ſctūs hō qui veniebat viſitare eū tūc
venit: ⁊ inuenit ipm mortuū vt credebat: cre
dens ipm a latronibꝰ occiſum: planxit euꝫ ⁊
reportauit ipm ad cellaꝫ ſuā. Cūqꝫ vt moris
eſt vigilaret de nocte iuxta corpꝰ vbi antho
nij. Anthoniꝰ virtute dei fortificatus aperuit
oculos: ⁊ miratꝰ vbi eſſet: cogitauitqꝫ negoci
um ſicuti euenerat. Et dū vigiles dormirent.
anthoniꝰ ſurrexit ⁊ ſecrete receſſit: ⁊ reuerſus
eſt in cellā ſuā ad heremū. O ⁊ qualis miles
fuit anthoniꝰ. Cogitate qn̄ non inuenerūt eū
vigiles q̄ītū debuerūt admirari. Qn̄ āt btūs
anthoniꝰ fuit in ſpelūca ſua: ſtatim incepit ex
citare demones di. Hic ſum ego: ⁊ huiuſmōi
Statim venerūt demones in ſpeciebꝰ diuer
ſaꝝ beſtiaꝝ. ſ. vnicornis: leonis: vrſi: lupi: ſer
pentis: ⁊ crudeliter inuaſerūt euꝫ. Cūqꝫ iā eēt
vulneratꝰ ad mortē dicebat vt poterat: ieſus:
ieſus: ieſus. ⁊ ſubito ſpelūca magna claritate
luſtrata reſplenduit: ⁊ demōes fugierūt. Tūc
btūs anthonius vidit dn̄m ieſuꝫ xpm. Cui di
xit. O bone ieſu vbi eras: ⁊ quare a principio
nō affuiſti mihi vt ſanares vulnera mea. Rn̄
dit ieſus. Anthoni hic erā: ſꝫ expectabā vidē
certamen tuū: ⁊ qꝛ tā fortiter dimicaſti: faciaꝫ
te in toto orbe noiari. Et curatus fuit ſubito:
nec demones de cetero auſi fuerūt ad eū ac
cedere. Ergo certamen forte dedit illi vt vin
ceret. Sꝫ hic per qōnem intrabimus ad mo
ralitatē. Et querit quare ds voluit ꝙ btūs an
thonius hēret tam magnū ꝑlium cū demoni
bus ēt viſibiliter ſibi apparentibꝰ: qꝛ inuiſibi
liter etiā multi impugnant ab eis: ſꝫ ſic viſibi
liter nō legitur niſi de btō anthonio. Rn̄ſio:
qꝛ primꝰ heremita in nouo teſtō notoriꝰ poſt
xpm fuit btūs anthoniꝰ. In veteri aūt teſtō le
gunt aliqui tenuiſſe vitā heremiticā. ſicut He
lyas: Helyſeus: Joānes bap. In nouo autem
teſtō xpus fuit ꝑmus. Deinde btūs paulus: ſꝫ
erat ſecretꝰ ⁊ incognitꝰ. Sed btūs anthonius
fuit manifeſtus. Jō videntes demones ꝙ be
atus Anthoniꝰ oñdebat multis eū ſequētibꝰ
in futuꝝ viam paradiſi q̄ītū in eis fuit volue
runt ipꝫ occidere: ſꝫ ds nō ꝑmiſit: qꝛ cōiter in
prelijs ille qui portat vexillum magis impu
gnat vt ceteri ſequētes deuient ⁊ ſuccūbant.
Et qꝛ anthoniꝰ fuit primꝰ ⁊ ꝑnceps huiꝰ vite
deꝰ ſibi ꝓmiſit ꝙ ipm faceret in toto orbe no
minari. Moraliter. Illi qui incipiūt bonam
vitam portāt vexillū ſaluationis: dādo bonū
exemplum alijs. Sic etiā illi qui incipiūt ma
lam vitā vel vanitatē in indumētis vel orna
mentis portāt vexillum dānationis. Dicunt
mulieres bn̄ cognoſcimꝰ vanitates ⁊ ſuꝑflui
tates quas facimꝰ: qꝛ faciūt nos ⁊ viros nr̄os
damnare: ſꝫ que incipiet dimittere: qꝛ ſi vna
inciperet etiā oēs dimitteremꝰ. hoc vult dicē
quis portabit vexillum: vel qui lucrabit coro
nam: qꝛ lꝫ oēs martyres habeāt coronā glie.
ſingularius tn̄ btūs ſtephanus: qui fuit ꝑmꝰ.
Item lꝫ oēs penitētes ſaluent ⁊ hēant coro
nā: ſpecialiꝰ tn̄ btā maria magdalena Jō dꝫ.
Omnis q ꝑcutiet iebuſeū. i. dyaboluꝫ i ꝑmis
erit ꝑnceps ⁊ dux. i. Paral. xi. Ita dicit xps
Omnis qui hēt victoriā de dyabolo erit ꝑn
ceps ⁊ rex in paradiſo. Sꝫ ꝑncipaliter incipi
entes bonam vitā ⁊ eam ꝯtinuantes. Virtus
n. boni oꝑis ꝑſeuerantia eſt: vt dicit Greg. Et
qꝛ btūs anthoniꝰ incepit ꝯtinuauit ⁊ perfecit
bonā vitā virtuoſaꝫ ⁊ ſctām. Jō qn̄ fuit. xcix.
annoꝝ: receptis ſacramētis ⁊ vale a diſcipu
lis ac ſi deberet ire vltra mare eos oſculando
leta facie vidit angelos ſctōs ad ſe venientes
remiſit aiam ſuā ſctām: ⁊ ſtatim coronata fuit
glia. Et ſicut in hoc mūdo noiatur ex ſingula
ri ſctitate. Ita etiā in celo noiatur ex magna
dignitate. Et pōt dici. Bonū certamen certa
ui: q̄ītum ad primū militē. Curſuꝫ cōſumma
ui q̄ītum ad ſcdm. Fidē ſeruaui q̄ītum ad ter
tiuꝫ. Ideo in celo repoſita eſt mihi corona iu
ſtitie. ſ. gloria eterna. ij. ad Thimo. iiij. Deus
concedat nobis iſtas victorias Amen.

¶ De ſancto Sebaſtiano. Sermo

P Oſuit me quaſi ſignum ad ſa
gittam. Hētur verbuꝫ
iſtud originaliter in libro Trenoꝝ
vel lamentationū. iij. ca. Lꝫ hoc fe
ſtum ſit duoꝝ beatoꝝ martyrū. tn̄ de btō fabi
ano nō habemꝰ in ſua hyſtoria niſi ꝙ fuit pa
pa ſctūs ⁊ bonus: ⁊ poſtmodū fuit martyr. ſꝫ
in vita ſcti ſebaſtiani legimꝰ multas virtutes
de qbus poterimus recipe ad gubernādū vi
tam nr̄am. Sed priꝰ ſalutet virgo maria ⁊c.
Pro breui declaratione themat ſciendū ꝙ
doctrina eſt generalis cōis ⁊ vera in ſctā the
ologia ꝙ ds nō ſolum eſt rō: cā: ꝑncipium: ⁊
actor bonoꝝ oium: imo ēt eſt rō cā principiū
⁊ actor oium maloꝝ: non tn̄ culpe: niſi ꝑmiſſi
ue: qꝛ mala culpe a libero arbitrio hois ꝓce
dunt qd deꝰ non impedit: qꝛ hāc libertatē ds
non aufert viatori. Sꝫ mala pene non ſoluꝫ a
deo permittunt: imo ab ipo infliguntur: ſicut
dolores: infirmitates: ⁊ ſimilia. Rō eſt qꝛ oīa
mala penalia lꝫ crāni ſint doloroſa ⁊ aliquo
tiens verecūdoſa: ſunt tn̄ anie medicinalia ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝓſicuoſa:queadmodū medic⁹ qñ ꝯputat vul
nera:dat purgationē: dat cauteria talia licet
ſint doloroſa:tñ ſunt medicinalia:qꝛ dant ꝓ
ſanitate ꝯſequēda. Idē ē de malis penalib⁹.
Sunt eni multi q in ſanitate vl' ꝓſperitate nō
curāt de deo:viuūt in pctis:totā aiaꝫ habent
vulneratā:ꝛ grauit infirmā. O dic de⁹ vt bo
n⁹ medic⁹:iſte vl' iſti idigēt medicina curati
ua ꝛ iſfligit dolores:ifirmitates:miſerias.pau
ptates:ꝛ tūc illi ꝯuertunt ad deū:ꝯfitent:ſatiſ
faciūt:remittūt:ꝛ hmōi. Jō Dd dicit. Multi
plicate ſunt ifirmitates eoꝝ: poſtea accelera
uerūt.ſ.ꝯuerti ad deū.pſ.xv. Uel ſūt aliqñ
vt medicina ꝓſeruatiua:qꝛ lꝫ hō nō ſit in pec
cato:de⁹ tñ q oia videt ſcit oia:qñ hō hꝫ aliqꝫ
magnā gfam:ꝓprietatē vl' virtutē ſupbiret:
vl' alio cadēt in pctm̄. De⁹ aūt vt bon⁹ medic⁹
dat medicinā ꝓſeruatiuā.ſ.aduerſitatē aliquā
vel hmōi.vt ptꝫ in paulo q̄ de ſe dic. Ne ma
gnitudo reuelationū extollat.me:dat⁹ eſt mi
hi ſtimul⁹ carnis mee āgelus ſathane qui me
colaphiſet. Propt̄ qđ ter dñm rogaui vt diſ
cedēt a me ꝛ dixit mihi. Sufficit tibi gratia
mea. Nā virt⁹ in ifirmitate ꝓficit. Libēt igit
gloriabor in ifirmitatib⁹ meis:i ꝯtumelijs ꝛc.
vt inhabitet in me virt⁹ xpi.ij.Coꝛ.xij. Uel vt
medicina nutritiua:vt ſcꝫ augmētet in virtu
tib⁹ qñ de⁹ imittit mala penalia alicui non ꝓ
pctis ad puniendū: ſed ad merita ꝛ virtutes
augmētandū:vt ptꝫ in Job q poſt oia mala
iſta fuit ſanctior. Cui nō dedit illā medicinaꝫ
vt ipꝫ curaret:qꝛ non habebat pctā ſꝫ vt ꝓſer
uaret a pctō ꝛ nutriret in virtutib⁹. Auctori
tas. Ego dñs ꝛ nō alt̄ de⁹ formās lucē ꝛ cre
ans tenebras:faciēs pacē ꝛ creās malū. Ego
dñs faciēs oia hec. Iſa.xlv. Nō formās lucē
ſ.intellect⁹ in claritate ſcie:ꝑ ſciam acqſitā vl'
infuſaꝫ vl' ꝓpter ingenij ſubtilitatē ad cogno
ſcendū deū ꝛ diligēduꝫ. Et creās tenebras.ſ.
ignorātie ꝛ ruditatis:qꝛ eſt malū pene:ꝛ me
dicina ꝓſeruatiua: qꝛ multi ſūt q ſi haberent
ſciētiā ſupbirēt. Jō vt ſint humiles iō nō dat
eis ſcia. Itē faciēs pacē vt ſibi ſeruiat ꝛ creās
maluꝫ.ſ. guerras vt gētes corrigant:qꝛ ciues
ꝛ milites tpe pacis qñ nihil hñt facere dant
guerras mulierib⁹ eas ipetēdo:qñ aūt ſunt in
guerra nō curāt:ꝯfitent ꝛ timēt deū. Itē alia
auctoritas. Bona ꝛ mala:vita ꝛ mors:pau
pertas ꝛ honeſtas a deo ſunt. Eccli.xi. Item
alia auctoritas. Si eſt malū.ſ. pene in ciuita
te qđ de⁹ nō fecerit.q̄ſi di.nō. Amos.iij. Ergo
ꝯcluſio eſt vera qđ omnia mala penalia ſunt
a deo. Jō beat⁹ ſebaſtian⁹ ſciēs illaꝫ doctrinā

ſiue maluꝫ pene.ſ.ſagittaruꝫ attribuit deo di.
Poſuit me.ſ.de⁹ ꝛc.qꝛ imperator ꝛ alij ſagit
tātes ſolū fuerūt miſtri. Ptꝫ thema. In eius
aūt vita notaui tres excellētias ſiue ꝑfectōes.
¶ Primo vita virtuoſa.ibi poſuit me.
¶ Secundo doctrina gratioſa. ibi q̄ſi ſignū.
¶ Tertio paſſio doloroſa.ibi.qꝛ ad ſagittam.
¶ Quātuꝫ ad pmuꝫ notat.ſ. vita virtuoſa q̄
notat. Poſuit me.ſ.de⁹. Jā ſcit qm̄ ille q fac̄
pulchrū viridariū ꝑquirit arbores bōas ꝛ fru
ctuoſas ꝛ plātat i ſuo viridario. iſtū mōuꝫ tēu
it xps q fecit vnū viridariū.ſ.ſctāꝫ ecclīaꝫ xpi
anā:vbi vult hr̄e ꝑſonas virtutib⁹ fructifican
tes. Jō de nemore hui⁹ mundi eligit btūꝫ ſe
baſtianū vt arborē fructiferā ꝛ plātauit in vi
ridario ſuo. Jō dic̄. Poſuit me. Et ad hoc ē
auctas. Ego elegi vos ꝛ poſui vos vt eatis ꝛ
fructū afferatis ꝛ fruct⁹ veſter maneat. Job
xv. Nota vt eatis. Uadūt em̄ arbores ꝑ tres
dietas.ſ.ꝓducēdo flores:folia:ꝛ fructus. Ita
qlibꝫ bon⁹ xpian⁹ debet facere iſtas tres die
tas ꝛc.qꝛ ñ ponit i viridario eccl̄ie vt ſit ocio
ſus. Jō dicit vt fructū. Dicāt hic fruct⁹ bti ſe
baſtiani:de q̄ dicit legēda q erat vir toti⁹ pru
dētie:ꝛ vniuerſa moꝝ honeſtate ꝓclar⁹. Et ne
ceſſe erat vt quē de⁹ ꝑfuderat gfa:ab omnib⁹
amaret. Si g° dico vob aliqs ꝟtutes ſuas nō
poſſuꝫ errare cū in oi moꝝ honeſtate fuerit ꝓ
clar⁹. Uirtutes em̄ ſue erāt in triplici ḡdu qꝛ
aliq̄ ꝟtutes ordināt hoīeꝫ erga deuꝫ.aliq̄ er
ga ſeipꝫ. aliq̄ erga ꝓximū. Iſtas virtutes de
bēt hr̄e milites ꝛ diuites.qui non hñt ꝓprijs
manib⁹ laborare. Pria ꝟtus ordināꝰ hoīem
erga deū ē deuotio quaꝫ habuerat ſctūs iſte
ſebaſtianus. Hoc ſi pōt fieri:qꝛ fuerat primo
ciuis narbone.deinde mediolani.poſtmodū
rome fuit officialis imperatoris. Et quotidiē
regratiabat deo:qꝛ dederat ſibi vitā opulētā
ꝛ qꝛ ꝓprijs manibus nō oportebat eū labora
re:ꝛ g° illud tps qđ expendiſſet in tēporaliū
acqſitiōe expēdebat i deuota orōne. Surgēs
ante auroraꝫ ad orōnem:ꝛ facta die ibat ad
miſſaꝫ quā audiebat deuote ꝛ cū ſilētio:poſt
miſſam autē ibat ad negocia vel ꝯſilia impa
toris ꝛc. De ſero iterū orabat ꝛ examinabat
vitā illius diei:ſi in aliq̄ defecerat ꝯfitebat:ꝛ
cōmunicabat i omi die dñico. Et iſta debꝫ eē
vita diuitū ꝛ militū erga deū. Sꝫ hodie diui
tes parū curant de deo. Si ſint paupes labo
rant ꝓ vita ꝛ bñ. Si aūt ſunt diuites nunquā
eſt finis in acqrendo pecunias. Unde de hoc
dicit ſcptura. Qui argentū theſaurizant ꝛ au
rū in quo ꝯfidūt hoies:ꝛ nō eſt finis acqſitio

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

nis eorum. Baruth. iiij. Secūda virtus ordi
nās hoīeꝫ erga ſeipſꝫ eſt abſtinētia a ſuꝑfluis.
Hāc hūit ſctūs iſte. Quia fuit bñ ordinatus
erga ſeipſꝫ. Primo ī cibo nō faciebat exceſſū:
qꝛ ſeruabat ieiunia eccleſie. Itē in veſtitu ſatꝭ
honorabilr ſm ſuū ſtatū ꝙ nō faciebat ſuꝑflu
itates vel vanitates in manicis vł ſciſſuris: qꝛ
milites debēt portare veſtē nō nimis longā
nec nimis breuē: ſꝫ medio mō ſe habētē ⁊ ho
norabilē. Itē in ſcutiferis iuxta ſuū gradū ⁊
dabat eis ſalariū: nō ſuſtinebat ꝙ eēnt luſores
vel ruffiani: ſicͭ multi faciūt mō: nec erat expe
diēs ꝙ ipſi iurarēt: alꝰs ipſe puniebat eos. Me
liꝰ eſt hr̄e paucos ⁊ bonos q̄ꝫ multos ⁊ ma
los. Nō placebat ſibi audire truffas de mulie
ribꝰ ⁊c. ⁊ ſic cuſtodiebat ſeipſꝫ ſm dei ꝓceptū
qꝛ ſcr̄ptura dicͭ cuilibꝫ hoī. Cuſtodi temetipſꝫ:
⁊ aīaꝫ tuā ſollicite. Deut. iiij. Tertia virtꝰ ordi
nās hoīeꝫ erga ꝓximū eſt ꝓuidētia. Et hanc
hūit ſctūs iſte: qꝛ bñ ordinatꝰ fuit erga ꝓxiꝫ:
qꝛ omnibꝰ amabilē ſe exibebat ex ſua ſapiā ⁊
bono regimine. Dicͭ hyſtoria ꝙ impatoribꝰ
Dyocletiano ⁊ Maximiano valde charꝰ fuit:
⁊ a tota eoꝝ curia valde venerabaꝛ. Erat enī
in ꝯſilio ꝓuidꝰ: nō ſuſtinebat ꝙ alicui fieret in
iuria. Et ex miſericordia quā ſumme hēbat de
fendebat cās viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ vt ſuas ⁊ pa
cificabat diſcordātes. Et iſtud eſt offiñ militū:
ſꝫ mō diuites ſeu milites decipiūt iuuēculas
⁊ viduas: vt ſint eoꝝ putane. i. mētrices. Idē
dicēdū ē demonialibꝰ: qꝛ oēs faciūt meretri
ces. De redditibꝰ ſuis ēt expēdebat certū q̇d
ꝓ victu: ⁊ certū qd ꝓ veſtitu: ⁊ certum qd ꝓ
aīalibꝰ: ⁊ certū qd pro aīa in elemoſynis. Ita
debēt facē milites: ſꝫ hodie milites nullā re
gulā ſeruāt: deberēt enī iā ordinare ſua facta:
hꝰ mō cogitando. Ego habeo mille vel duo
milia florenoꝝ ī redditibꝰ. tot expēdā pro ſer
uitio corpis: ⁊ tm̄ ꝓ aīa: reſtrigere ſe deberēt
de vanitatibꝰ: ⁊ tūc nō facerēt illas rapinas
vel exactiōes a ſubditꝭ: ⁊ poſſēt facere elemo
ſynas. Iō dicͭ ſcr̄ptura. Deꝰ mādauit vnicuiqꝫ
de proximo ſuo. Eccli. xvij. Ita faciebat btūs ſe
baſtianꝰ. Iō ſi ēt ñ fuiſſet martyr fuiſſet excel
lētiſſimꝰ cōfeſſor. Iō poſſumus dicere de eo.
Quaſi vas auri ſolidū pp charitatē ornatum
oī lāpade ꝓcioſo. Eccli. l. ſcꝫ virtutibꝰ multis:
¶ Quātuꝫ ad ſcđm notaꝛ doctrina gratioſa.
ibi q̄ſi ſignū. ⁊ hoc ſequiꝛ ad ꝑmū qꝛ ſi primo
hō vellet hr̄e doctrinā. ſcđo vitā ⁊c. eēt ordo
ꝑpoſterꝰ. Verba enī ſunt ſigͣ vite hominis ⁊
eius cōditiōis. Iō dicit. q̄ſi ſignū. verbigrā q
loquiꝛ de honoribꝰ: vanitatibꝰ: ⁊ pōpis: in hꝰ
cognoſcitꝛ ꝯditio illiꝰ creature: qꝛ ſignū eſt ſu
ꝑbie. Si aūt loqꝛ de negocijs ſerijs ⁊c. ſignū ē
auaritie. Si aūt loquiꝛ de mulieribꝰ ⁊ immūdis
⁊c̄. ſignū eſt luxurie. Si loquiꝛ malū de proxi
mis ⁊c. ſignū ē inuidie. Sūt ergo ea q̄ ſunt in
voce eaꝝ q̄ ſūt in aīa paſſionū vł ꝯceptionum
note. i. ſigna. ꝑmo Periarmenias. Idem ali
bi. Qualis vnuſqſqꝫ eſt talia loquiꝛ ⁊ opatur.
Idē pꝫ in theologia. Dixit ille magnꝰ theo
logus ieſus xp̄s dñs noſter. Ex abūdātia cor
dis os loquiꝛ. Bonꝰ hō de bono theſauro cor
dis ꝓfert bona. ⁊ malꝰ hō de malo theſauro
profert mala. Math. xij. Itē Deuꝛ. vi. Erūt
hec v̄ba q̄ ego ꝓcipio tibi in corde tuo: ⁊ liga
bis ea q̄ſi ſignū. ī manu tua. Iō dicͭ q̄ſi ſignū.
In q̄ oñdit doctrina gratioſa bti ſebaſtiani.
Nō itelligaꝛ ꝙ ꝑdicaret in cathedra: ſꝫ dabat
bonas doctrinas: ſicͭ teneꝛ facē q̄libꝫ bonꝰ xp̄i
anꝰ ꝑticulariꝛ iſtruēdo vł corrigendo. Dicaꝛ
quō in illo tpe ab impatoribus fuit facta ma
xia ꝑſecutio xp̄ianoꝝ ⁊ xp̄ianis: intm̄ ꝙ ſeba
ſtianus cū mātello occultabat ſe eē xp̄ianum:
nō timore: ſꝫ vt poſſet xp̄ianos in carceribus
viſitare ⁊ ad ꝯſtātiā aīare: ne deficerēt ī fide:
⁊ deꝰ ꝯfirmabat doctrinā ſuā miraclis. Dicaꝛ
hic miraclꝫ de illo magno dño īfideli īfirmo
q: audiēs famā ⁊ miraculū bti ſebaſtiani voca
uit eū dicēs ⁊ rogās eū ꝙ ipſꝫ curaret ſicͭ cura
uit talē ⁊ talē. Rñdit ꝙ nō erat medicus nec
faciebat miracula niſi ſm hoīuꝫ deuotiones.
Si gͦ habes deuotionē ad xp̄ꝫ: proijciendo
ydola a domo tua: xp̄s dabit tibi ſanitatem.
Qui ſtatī ꝓiecit oīa ydola ⁊ in xp̄ꝫ credidit: ⁊
curatus fuit. Ecce teſtimoniū qđ deus dedit
doctrīe ſue. Moralr nota hic ꝙ ille q̄ vult hr̄e
ſanitatē ille ī domo ſua vł ꝑſona nō debꝫ ſuſti
nere ydola. ſ. ſortilegia vł putanas vel luduꝫ
taxilloꝝ vbi negaꝛ deus: qđ ē maius pctūꝫ in
xp̄iano q̄ꝫ ydolatria ī īfideli: qꝛ de illis. ſ. de be
ſtijs modicū curat deus: ſꝫ de xp̄iano ſiue de
xp̄ianis ꝑ qbꝰ tot fecͭ: reputat ſibi grauē factaꝫ
ex hūs iniuriā. Iō foras proijcite hmōi ydola
vt poſſitis dicere. Nō ē ydolū ī iacob nec vł
ſimulachrū in iſrael. Nūeri. xxiij. Dicaꝛ cū ſe
mel btūs ſebaſtianus iret ꝑ romā ⁊ vidēt du
os honorabiles ciues rome Marcellianuꝫ ⁊
Marcū fr̄es carnales ⁊ xp̄ianos ī tormētī po
ſitos vt vꝫ abnegarēt fidē vł morerent ad q̄s
venerūt vxores nobiles ⁊ filij flētes ⁊ paren
tes ⁊ amici vt aīos illoꝝ emollirēt. Cū iā īce
piſſēt deficere: ita vt fidē vellēt negaꝛ. Tūc o
dixit btūs ſebaſtianꝰ: mō oꝫ vt meipſꝫ māife
ſtē: ⁊ ī mediū ſe obijciēs dixit o fortiſſimi mi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſites o diuini filij bellatores ꝑ nimiã v̄tutẽ ꝑ/
uenistis ad palmã: ⁊ tũc ꝑ miſera blãdimẽta
coronas deponitis ſempiternas. Dicatur hic
quõ btũs ſebaſtian⁹ ꝯfortauit eos: ⁊ ex hoc nõ
ſolũ ipi: ſʒ ẽt vxores eoꝝ: filij: parẽtes: ⁊ amici
eoꝝ oẽs fuerũt martyres effecti. Jõ de eo poſ/
ſumus dicere. Perfectio tua ⁊ doctrina tua
a viro ſcõ tuo quẽ ꝓbaſti in tẽptatiõe. Deute
ro. xxxiij. Sʒ hodie alia doctrina p̄dicaꝶ ⁊ ꝑti
cularit̄ doceꝶ de ſortilegijs ⁊ vanitatibus ⁊c̄.
¶ Quãtũ ad tertiũ notaꝶ paſſio doloroſa:
qꝛ ad ſagittã: n̄ dꝶ bõbãdã q̄ ſtati occidit: ſʒ ſa
gittã q̄ maiorẽ dolorẽ iſligit: qꝛ poſit⁹ ẽ q̄ſi ꝓ
ſigno int̄ alꝭ martyrũ mortes: ⁊ ita fuit ma/
gis doloroſa. Jõ iob volens oñdere ſuos do
lores dixit. Uerba mea dolore ſũt plena: qꝛ ſa
gitte dñi in me ſũt: q̄rũ idignatio ebibit ſpũ
meũ. Job. vi. Ad practicã dicaꝶ ei⁹ martyriũ:
poſtq̄ ꝯfortauit illos dictum fuit impatori ꝙ
erat xpian⁹ effect⁹. Qui iperator furibũd⁹ vo
cauit btũ ſebaſtianũ dicẽs. Dicit de te ꝙ xpi
an⁹ es. Qui rñdit. Jta ẽ: ⁊ volo eẽ. Cui ipator
ait o proditor decepiſti me. Rñdit btũs ſeba
ſtian⁹. Dicaꝶ ꝙ ego fuerim fidelis ieſu xpo ⁊
vobis pro q̄ oraui ſemꝑ: ſʒ ex ꝑtis v̄ris eſtis
idign⁹ ne xps audiat oꝛones meas. Tũc cogi
tauit impator quõ poſſet maiorẽ penã ſibi in
fligeꝶ p̄cepit ipʒ aſagitari: ꝓmittẽs ſibi remiſ
ſiõeʒ ſi vellet xpʒ anegaꝶ. Dicaꝶ p̄ctica d̄ aſſa/
gitatõe in q̄libʒ ictu dicebat ieſus. ⁊ dic̄ hyſto
ria ꝙ fec̄ eũ q̄ſi ericiũ ipleri ſagittis: ita vt mor
tu⁹ ab oib⁹ reputareꝶ. De nocte aũt d̄uoti xpi
ani volẽtes eũ ſepelire: ipʒ viuũ iuenerũt. ⁊ ſe
crete portauerũt eũ ad quãdã domũ. Dicaꝶ
de magno ei⁹ dolore in extrahẽdo ſagittas a
mulierib⁹ ⁊ ponebat vnguẽtũ i vulnerib⁹ in
nomie ieſu xpi: ⁊ curat⁹ fuit. Mõ cogitate qñ
dicebaꝶ ſibi a xpianis ꝙ fugeret. Rñdit. Et q̄
lis miles eẽʒ ſi fugerẽ. Et nũqd xps obuiaʒ
venit crucifixorib⁹ dicẽs. Quẽ q̄ritꝭ: g⁰ bene
poterat dicere: qm̄ ſagitte tue: qꝛ pro xpo eas
recepit: ifixe ſũt mihi ⁊ ꝯfirmaſti ſuꝑ me ma/
nũ tuã. ps̄. xxxvij. Deide cũ Dyocletianus ⁊
Maximian⁹ irẽt adorare ydola: fuit eis obui
am. Qui admirãtes de eo dixit eis. De⁹ ſuſci
tauit me vt repꝛhendã v̄raʒ maliciã. Tũc p̄ce/
pto impatoris fuſtigat⁹ in hipodromio. i. ſta/
bulo coronã martyrij ſuſcepit vꝶ accepit. Uñ
de eo ꝯgrue dꝶ illđ. Btũs vir q ſuffert tẽpta
tiõeʒ: qm̄ cũ ꝓbat⁹ fuerit accipiet coronã vite.
Jaco. i. Moralr̄ ſi volum⁹ coronã glie obti/
nere oʒ hic nos ſagittari ⁊ fuſtigari. Nã icipi
ẽtes deuote viuere. ſagittanꝶ ⁊ fuſtiganꝶ. Uñ
apl's. Oẽs qui pie volũt viuere in xpo ieſu ꝑ/
ſecutionẽ patienꝶ. ij. Thimo. iij. Dicaꝶ de q̄li
bet ſtatu. Statiʒ em̄ ſagittanꝶ irriſionib⁹ ⁊ de
tractiõib⁹ maloꝝ: ⁊ multi timẽt iſtas ſagittas
intãtũ ꝙ nõ audent icipere: ſed nõ ſunt timẽ
de: qꝛ debiles ſunt. Unde dicit Dauid. Sagit
te paruulorũ facte ſunt plage eorum. Dica
tur de baliſtis pueroꝝ ſagittantibus muſcas
⁊c̄. ps̄. lxij. Secundo fuſtigantur p̄mo a dya
bolo ꝑ varias tẽptationes. ſecus de illis q vi
uunt in ſolatijs. Unde Grego. Eos tempta/
re negligit quos quieto iure ſe poſſidere ſen/
tit. Secũdo a carne ꝑ infirmitates ⁊ dolores
ſʒ ꝑ multas tribulationes oʒ nos itrare in re
gnum celorum. Actuum. xiiij.

¶ De ſctã Agnete virgine. Sermo.

Ollaudabo te deũ ſalua
c torẽ meum.
Eccl'i. li. Hoc feſtũ btẽ agneꝶ poſitũ
ẽ int̄ duos martyres. ſ. btũʒ ſebaſtia
nũ ⁊ btũʒ Uicentiũ: qꝛ optie cõuenit vna roſa
alba ꝑ v̄ginalẽ puritatẽ inter duas rubeas ꝑ
martyrij acerbitatem. Et de ipſa erit ſermo. ⁊
habebimus multas bonas doctrinas ꝓ vite
gubernatione. Sed p̄mo ſaluteꝶ v̄go maria.
Thema ꝓpoſitum in ꝑſona btẽ agneꝶ xpo lo
quentis de bñficijs receptis ſibi regratiantis
dicit. Collaudabo te deũ ⁊c̄. Pro cui⁹ decla
ratione ⁊ materie introductione ſciẽdũ ꝙ in
ſacra ſcꝓtura inueniuntur due ſpecies laudis:
vt dic̄ ſanctus Tho. ij. ij. q. xci. arti. i. ſcʒ laus
mentalis: ⁊ laus vocalis. Laus em̄ mentalis
eſt quando homo actualiter ſiue mẽtalit̄ co/
gitat grãs ⁊ bñficia a deo recepta cũ cordis
affectiõe cogitãdo. O q̄t grãs fec̄ mihi deus
Primo quia me creauit creaturã rationaleʒ
ad imaginem ⁊ ſimilitudinem ſuam cum po
tuiſſet me feciſſe lapidẽ: vel lignum vel anial
brutũ: ergo o dñe ⁊ tm̄ teneor vob. Jteʒ quia
de xpianis ⁊ inter xpianos fecit me naſci: q̄a
ſi in infidelibus ⁊ inter infideles fuiſſem na/
tus: etiam fuiſſem damnat⁹ ⁊ fuiſſem infideꝶ
vt ipſi. Jtẽ qꝛ me redemit. Uoluit em̄ ſuſpen
di i ligno crucis ne aliqs ſibi credẽs ⁊ obedi
ens ſuſpendaꝶ in ligno inferni. Jtẽ qꝛ ad ſan/
ctũ baptiſmũ me ꝑduxit. O q̄t ſunt filij xpia
noꝝ q moriunꝶ ſine baptiſmo. Jtẽ de peccatꝭ
q̄ ego feci nõ me ſtatiʒ punit: imo dulciter ad
p̄niam expectat. Jſtam grãʒ dñe angelis pec
cantib⁹ nõ cõceſſiſtis: ⁊ ſic de alijs beneficijs.
Talib⁹ cogitationib⁹ mẽtis abſq; vocali exp̄ſ
ſione deũ laudam⁹. Et iſte ſunt laudes mẽta/
les q̄ multũ placẽt deo. Jſto mõ ſcti angeli ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

btī q ſunt in celo laudāt deū mētalr̄. De iſta
laude Dauid dī. Laudate dn̄m de celꝰ: lauda
te cū in excelſis. pš. cxlviij. Scđa laus ē voca
lis qn̄ pdicta bn̄ficia a deo accepta nō ſolum
ɔtēplant mēte ſȝ pferunt ore dicendo. O dn̄e
q̄t grās mihi feciſtī. Prio in creatiōe ⁊c. Iſto
duplici mō tenemur deū laudare. Nō qꝛ eēn
tia hūana in duobꝰ cōſiſtit. ſ. in aīa ⁊ corpe: qꝛ
nō eſt hō diſiūctim ſiue diuiſim: ſȝ totū cōpo/
ſitū facit hoīem. ſ. aīa ⁊ corpꝰ. Jō tenemur ad
duplicē laudē. ſ. ad mētalē q̄ eſt principalis ⁊
placet deo. Et ad vocalē. Pria corrn̄det aīe.
ſcđa corpi. Prima nō eſt pfecta ſine ſcđa: nec
ſcđa ſine prima: qꝛ corpꝰ ſine aīa nō eſt hō. Jō
apſs. Offeramꝰ hoſtiā laudis ſemp deo. i. fru
ctū labioꝝ ɔfitētiū noī eiꝰ. ad Heb. vi. Pro/
pter plurima gͦ dona a diuia mīa recepta di
cit btā agnes. Collaudabo. i. ſp mēte vel cor
de vl ore laudabo. ſ. in q̄libet ſpecie laudis: te
deū ſaluatorē meū. Pȝ thēa. Nota ſeptē dōa
magna q̄ deꝰ dedit btē agneti. ſ. primum eſt.
P Sancta charitas.
P Vera fidelitas.
P Digna honeſtas.
P Perfecta puritas.
P Clara ſanctitas.
P Plena firmitas.
P Alta felicitas.
Ex iſtis gratijs ⁊ beneficijs a deo recept̄ dicit
btā agnes in themate xpo regi ⁊ deo ſaluato
ri ſuo. Collaudabo te deū ſaluatorē meum.
¶ Dico prio q btā agnes recepit a xpo ſan/
ctā charitatē. Charitas. n. eſt amor dī. ſuijpſi
us: ⁊ pximi ordinatꝰ. Amor. n. dei dȝ eē in cor
de xpiani ſicut oleū in lampade natans ſup
aquā: oia mūdana deſpiciēs pp deū. Iſtā cha
ritatē hūit btā agnes. Cū. n. eēt puella in ciui
tate rome valde nobil̄ ⁊ veneroſa: recepit tan
tū amorē ⁊ deuotionē ad xpm q ſicut creſce/
bat corpalr̄: ita etiā creſcebat v̄tualr̄ in aīa in
dei amore. Et iſta eſt optia proportio. Vn̄ cū
eſſet. xij. ānoꝝ erat deuotiſſimam aīa ⁊ in cor/
pore. Nō eſt: qꝛ ſicut lucerna criſtallina de ſe
eſt pulchra: pulchrior tn̄ eſt qn̄ cādela ardēs
in ea ponit̄. Ita eſt de pſona q̄ eſt pulchra cor
pore: ſȝ qn̄ intrat tenet cādelā diuine grē pul
chrior efficit̄. Cū aūt ſm ɔſuetudinē antiquā
romanoꝝ puelle nobiles addiſcerēt artes li/
berales in certa ſchola: iuuenes romāi ſemel
voluer̄t videre puellas a ſcholis redeūtes. po
ſuerūt ſe iuxta portā ſchole. Inter quos erat
filiꝰ pfecti. Qui pfectꝰ erat q̄ſi rex: ⁊ ſcđs poſt
impatorē: attēdētes pulchritudinē puellaꝝ.
Lupi. n. libēter vadūt ad cadauera. Inter ali
as āt puellas agnes fuit iudicata pulchrior.
Et intātū filius pfecti adamauit eā q q̄ſi rabi
dus effectus eſt pre amoris magnitudine. Et
vt inclinaret eā ad ɔſentiendum vt eſſet vxor
ſua obtulit agneti iocalia: q̄ cōiter placēt mu
lieribus. Sicut piſcator volens capere piſces
ponit eſcā in hamo quā ſcit piſcibꝰ placabilē.
Btā aūt agnes vidēs ſuas ſtultas ſalutatōes
noluit iocalia recipe: ſȝ ad terrā piecit iocalia
⁊ pedibꝰ calcauit dī. Diſcedite a me pabulū
mortis: qꝛ iā ab alio amatore pūcta ſum: quē
cū amauero caſta ſum: cū accepo: v̄go ſū: cū
tetigero munda ſum. Et ſic eo deſpecto reeſ
ſit. Cogitate qd dixerunt alie puelle ⁊ domi/
celle. O qd erit de iſta ſupbioſa. ⁊ nunq̄d poſ
ſet hre meliorē viꝝ ⁊c. Ecce quō habuit ſctām
charitatē ad chriſtū deſpiciēs pp̄ter amorem
xpi oia mūdana. Et poterat dicere. Regnum
mundi ⁊ oēm ornatū ſeculi contempſi pp̄ter
amorē dn̄i mei ieſu xpi: quē vidi: quē amaui:
in quē credidi: quē dilexi: vt cātat̄ in eccleſia.
Moralr̄ hic hn̄t doctrinam oēs mulieres cu
iuſlibet ſtatus. Si volūt eē caſte ⁊ bone q nō
recipiāt dona a viris: qꝛ dona que recipiūt vē
dunt eas. Sicut. n. piſces capiūtur hamo: ſic
mulieres dono. Mulier pauper vt vidua vel
monialis ſeu puella pōt recipe elemoſynam a
viro. Aliud. n. eſt recipe elemoſynā: aliud io/
cale vel munus. Et hāc drīaȝ potes cognoſcē
ex pte dātis: ex pte dati: ⁊ ex mō dādi. Neq̄
miruȝ ſi mulieres capiunt̄ ⁊ obligant̄ donis.
Quia magni dn̄i ⁊ ſapiētes iudices ⁊ aduo/
cati q volūt eē caſti in iuſtiā caueāt ne mune/
ra recipiāt: qꝛ ⁊ leges ſubuertūt: ⁊ excecāt ocu
los iudicū ⁊ capiūt̄. Jō dixit lex dina: nō acci
pies perſonā nec munera: qꝛ munera excecāt
oculos ſapiētū ⁊ mutāt v̄ba iuſtoꝝ. Iuſte qđ
iuſtū ē pſequeris: vt viuas ⁊ poſſideas terraȝ
quā dn̄s deꝰ tuꝰ dederit tibi. Nō plātabis lu/
cū ⁊ oēȝ arborē iuxta altare dn̄i dei tui. Nec
facies tibi atq̄ ɔſtitues ſtatuā q̄ odit dn̄s deꝰ
tuus. Deut. xvi. Ideo antiquitꝰ qn̄ aliqđ ma/
gnum negocium volebant cōmittere alicui:
pergrebāt iudicē q nō reciperēt dona: ſȝ mō
nō inuenirent̄ hmōi. ¶ Dico ſcđo q ſcđȝ do
num fuit vera fidelitas: qꝛ valde fuit fidelis
ſuo ſponſo dn̄o ieſu xpo: qꝛ nec donis nec p/
miſſis aut minis voluit ipm dimittere cui per
votū caſtitatis ſe dederat: vt pȝ in eius legen
da: vbi ſic dicit̄. Poſtq̄ autē filiꝰ pfecti vidit
ſe ab ea ita deſpectuȝ: lecto pſternit̄ de febre
amoris ſiue rabie. Et per alta ſuſpiria amor a

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

medicis aperuit: dicētes pr̄i. Fili⁹ vr̄ nullū defectū corpalē patit: ſed patit febrē amoris. Et io vos q eſtis pr̄ ei⁹ ſecrete q̄ratis cām iſti⁹. Cū aūt pr̄ introgaſſet cām hui⁹: aperuit fili⁹ corſuū pr̄i: ſibi referēs q̄lr̄ agnes filia tā nobilis ipm deſpexit. Et niſi hēt ipſaȝ vxorē q morerē. Rūdit pr̄. Fili nō dubites: habeas bonā ſpeȝ: qm̄ ipa erit vxor tua vel ꝯcubina: ꝛ ſtatiȝ pfect⁹ miſit p ea. Et btā agnes cū parentibus ꝛ amicis venit corā pfecto. Qui pmo affabilr̄ dixit quō dij feceſt ſibi magnā grām q eēt vxor futura filij ſui: q tn̄ poterat ducē filiā regis in vxorē: ꝛ filia ōba. Cui rn̄dit btā agnes Jā ab alio amatore pūenta ſū. Ipſi eni ſuȝ deſpōſata cui angeli ſuiūt: cui⁹ pulchritudinem ſol ꝛ luna mirāt. Tūc pfect⁹ nouit ipaȝ eē xp̄ianā: ꝛ voluit eā terrorib⁹ iclinare: qꝛ tūc erat maxia pſecutio xp̄ianoꝝ ſiue ꝯ xp̄ianos di. Filia oȝ vnū ex duob⁹ eligē: vel q ſis vxor filij mei: vel tormētis interire. Sed ipa terrentē ſicut blandiētē deridebat dicēs nunq̄ȝ ſe ducē hoiem mortalē in viruȝ. Ecce hic ōa fidelitas ad ſpōſū ſuū. De q̄ dicebat. Annulo ſuo ſubarrauit me dn̄s me⁹ ieſus xp̄s ꝛ tāq̄ȝ ſponſam decorauit me corona. Poſuit ſignū in facieȝ meā: vt nullū pter eū amatorē admittā. Nota ānulo ſuo. Annul⁹ eſt fides xp̄iana figure circularis. qꝛ voluit in duodecim articul. Lapis pcioſus ē meritū fidei. Signū in facie eſt caracter queȝ recepit in baptiſmo. Moralit hic: hn̄t exēplū mulieres maritate ſeu moniales que receperūt xp̄m in ſponſuȝ. Exq̄ eni ſe dederūt vni nō recipiāt aliū. alias eēnt infideles nō ſuādo pmiſſum. Btā aūt agnes lȝ ſecrete xp̄m in ſponſū recepit per votū caſtitatꝭ nō tn̄ fuit excōicata pp ſniam de clādeſtinis. Dicat h⁹ ꝯ h⁹: qꝛ multe clādeſtine deſpōſant: ꝛ poſt timore parentū nō audēt reuelare: cōtrahūt cū alijs: ꝛ nihil faciūt: vl̄ ſi reuelat ꝯdicūt: ꝛ male. Sȝ optia punitio eēt q pr̄ nō daret ſibi dotē exq̄ ſine ſcitu ſui dſpōſauerit ſibi virū. De his dicit ſcriptura. His aūt q in mrimonio iuncti ſunt pcipio nō ego ſȝ dn̄s: vxorē a viro nō diſcedē: q ſi diſceſſerit manē innuptā aut viro ſuo recōciliari: ꝛ vir vxorē nō dimittat. i. ad Cor. vij. ¶ Dico tertio q tertiū bonū ē digna honeſtas: qꝛ de⁹ voluit eā honeſtiſſime ꝯſeruare. Ad practicā dicat ex legenda. Vidēs g⁹ pfect⁹ q nec amore nec timore voluerit ſponſari cū filio ſuo qui morie bat amore ſui: oppoſuit ſibi titulū xp̄ianitatꝭ ꝛ dedit ſniam ꝯ eā. ſ. vt duceret ad lupanar pmiſſo pcone q oēs iuuenes q vellent cuȝ tali domicella hēe placentiam ibi ꝯuenirēt q̄ſq̄ȝ moreret. O q̄lis iudex iſte fuit. Hoc fecit vt ei⁹ fili⁹ ad min⁹ videret eā nudā ꝛc. Iſta ſnia fuit ſibi durior q̄ȝ ſnia mortꝭ. Tūc ipa eleuatis ocul in celū ad ſuū ſponſū ieſuȝ xp̄m flens orauit di. O dn̄e nō placeat vob ꝛ nō ſuſtineatis tantā ꝯfuſionē q iſti īfideles videāt me nudā ꝛ ne corp⁹ meū polluat: tn̄ qꝛ vos dn̄e nudus fuiſtis in cruce: pata ſum ſuſtinē ſicut vob placuerit. Dicat q̄ō cū denudaret tunc viſibilit angeli ſubmiſerūt ei⁹ capillos in tāta dēſitate q ita pfecte fuit coopta ac ſi eſſet veſte iduta Jta q nihil videbat de ei⁹ corpe. Et ſic debuerāt ꝯuertiviſo hoc miraculo ita dixeſt q erat incantatio: ꝛ arte magica hoc factū fuiſſe. Et tūc pcepit pfect⁹ vt ad lupanar duceret. Ducebat aūt ad lupanar vt ouis ad macellū: ꝛ introduxerūt eā in domū cuiuſdā meretricis: ꝛ ibi iuenit angelū circundantē eā tanto lumine vt null⁹ eā pre ſplēdore videret: inducēs ei veſtē candidiſſimā quā ſpōſus ſibi miſit quaȝ iduit grās agēs deo: ꝛ poterat dicē. Gaudēs gaudebo in dn̄o: ꝛ exultabit aīa mea in deo meo: qꝛ induit me veſtimēt. Yſa. lxi. Nota de veſtimētꝭ. ſ. capilloꝝ dēſitate. ſcdo veſte candida. Ecce dignitas honeſta. Jō dicit. Collaudabo ꝛc. Moralit: duplici veſte honeſtatꝭ induere nos debem⁹ exē⁹ btē agnetis. ſ. capillorū dēſitate. Capilli eni ſūt volatiles ꝛ ſignāt cogitatōes volatiles ꝛ diuerſas q̄s iduere debem⁹ p honeſtatē: nihil inhoneſtum cogitare in corde. Scdo in corpe iduamur veſte cādida honeſte ꝯuerſatiōis cauē ab ope immūdicie carnalis. Iſte veſtes ſunt nob neceſſarie: alr̄s qn̄ aīa ſine iſtis apparet corā xp̄o ꝛ ſctis ē ita abominabil q ſtati mittit ad ifernū. Jō dicit Joānes. Beat⁹ qui vigilat ꝛ cuſtodit veſtimenta ſua: ne nudus ambulet ꝛ videāt turpitudinē eius. Apoc. xvi. ¶ Dixi quarto q q̄rtum donuȝ eſt alta ꝛ pfecta puritas. Triplex eſt grad⁹ puritatꝭ. ſ. ꝯiugalis: vidualis: ꝛ ōginal. Vn̄ dicit Beda. Bona eſt caſtitas ꝯiugalis: melior ē ꝯtinētia vidualis: optia eſt pfectio ōginal. Magnā grāȝ fecit creature de⁹ quā ꝯſeruat i puritate ōginitat: cū ſit vitro debilior. Vitrū enim nō frangit niſi tangat: ōginitas aūt ſolo viſu ꝯcupiſcētie ledit. nō tn̄ pditur niſi per op⁹ q̄s voluntarie delectat onē illam veneream fuerit expertus. vt dicit doctor ſanct⁹ in. 2ª. 2ᵉ. q. clj. ar. i. ad quartuȝ. Beata aūt agnes fuit a deo in puritate conſeruata. Unde cum eſſet in dicta domo meretricis: ꝛ multi iuuenes eſſent ibi ꝯgregati: ꝛ aliqui in

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

traſſent ad eã videtes tñ lumen timebant ⁊
egrediebãt. Interi venit ꝑfecti fili⁹ cũ ſodali-
b⁹ ſuis deridẽs alios. igreſſus ẽ audaci. Et vi-
dẽs tñ lumẽ circa virginem ⁊ irruens in eã
in ipo lumie ꝑuſqꝫ eã manu tãgeret cecidit in
faciẽ ſuã ⁊ ſuffogat⁹ a dyabolo expirauit. Vi-
dẽs aũt vn⁹ ꝙ morã faceret credẽs ipſꝫ cũ ea
delectari: ingreſſus eſt ad iuuenẽ: ⁊ iuenit eũ
mortuũ: ⁊ exclamauit dicẽs. Pijſſimi romani
ſuccurrite: meretrix iſta magis artib⁹ ꝑfecti fi-
liũ iterfecit. Prefect⁹ aũt audiẽs venit illuc:
⁊ vidẽs filiũ vnigenitũ ſuũ mortuũ dixit btẽ
agneti. Crudeliſſima feminarũ in meo filio
voluiſti tuã magicã artẽ demõſtrare. Rñdit
btã agnes. Ille cui⁹ volũtatẽ volebat ꝑficere:
in eũ poteſtatẽ accepit. Pꝫ ergo alta puri-
tas btẽ agnetꝭ ex dictis. qꝛ nec cogitatiõe nec
opeꝫ v̓ginitatẽ amiſit. Idõ apls dic̃ v̓ginib⁹. De-
ſpõdi. n. vos vni viro v̓ginẽ caſtã exhibẽ xpo
ij. Cor. xi. Nõ eũ dr̃ v̓ginẽ caſtã. Multe pſo
ne ſunt caſte ſine v̓ginitate: vt ille q̃ fuerũt de
mrĩmonio vel alr̃s. ſꝫ p⁹ viuunt caſte. Alie aũt
ſũt v̓gines ſine caſtitate. qꝛ nũꝙ̃ fecerũt actũ:
ſꝫ ſuſtinẽt tact⁹: ãplex⁹: ⁊ oſcula. Talis v̓gini-
tas modicũ valet. De talib⁹ Ieremias fecit
plãtũ di. Virgines ſyon ſqͥlide. i. in verecũde
ipꝛudẽtes. ⁊ ipa ſupple v̓ginitas opꝑſſa ama
ritudie. Threnoꝝ. i. Virginitas. n. nõ ſolũ cõſi
ſtit cauẽdo ab actu: ſꝫ oꝫ cauere ab actu ⁊ cõ-
gitatiõib⁹ malis. imo ẽt v̓gies oẽs ſenſus cor
porales debent hr̃e caſtos. vt. ſ. nolint videre
vilitates nec audire nec loq̃ de mã carnali: qꝛ
alr̃ ẽ v̓ginitas fetẽs. ¶ Dico qnto ꝙ gntũ do
nũ ẽ clara ſctitas. Aliq. n. hñt ſctitatẽ: ſꝫ non
clarã mũdo: imo obſcura ẽ abſcõdita: qꝛ ab-
ſcõdũt eã timore vaneglie: ⁊ bñ faciunt iuxta
xpi ꝯſiliũ. Attẽdite ne iuſticiã vr̃ã faciat co-
rã hoib⁹ vt videami ab eis ⁊c̃. Math. v. Sed
alia ẽ ſctitas aliqꝝ quã de⁹ publicat ⁊ clarifi-
cat ẽt miraculoꝝ teſtimonio ad laudẽ dei. Et
dicit xps iſtis. Sic luceat lux vr̃a corã hoib⁹
vt videãt opa vr̃a bona: ⁊ glorificẽt p̃rẽ vr̃m
q in cel̓ ẽ. Math. v. Talẽ ſctitatẽ clarã hũit
btã agnes. Vñ cũ ꝑfect⁹ genib⁹ flexis ⁊ flẽdo
ſupplicaret ſibi dicẽdo. In hoc appebit ꝙ nõ
magica arte iſta feciſti. Si deprecata fueris
ãgelũ tuũ ⁊ reſtituas mihi filiũ. Rñdit beata
agnes. Qꝛ tps ẽ vt v̓t⁹ dñi mei ieſu xpi mani
feſtet̃. Egredimi foras. Orante g⁰ btã Agne
te appuit ei ãgel⁹ dñi: ⁊ eleuauit eũ flentẽ ⁊ iu
uenẽ ſuſcitauit. Cogitate qr̃ petijt veniã btẽ
agnetꝭ. Qui egreſſus foras cepit clamar̃. Vn⁹
ẽ de⁹ i celo ⁊ in terra ⁊ in mari q eſt de⁹ xpia
noꝝ. Q dixerũt ſibi aliq: qd dicis. Rñdebat̃
Ego ſcio qd dico. Cogitate quõ dixit multa
de alio mũdo. de iferno i q̃ fuerat de purgato
rio: de paradiſo: qꝛ dãnati pñt btõs vidẽ i glia
vſqꝫ ad diẽ iudicij. Etiã multi ex h⁰ fuerunt
ꝯuerſi. Dicat̃ ꝯ illos q dicũt ꝙ null⁹ venit de
alio mũdo: imo mlti venerũt. Nunqd venit
xps ⁊ lazar⁹ ⁊ ꝙ̃ plures alij: ⁊ iſte fili⁹ ꝑfecti.
Idõ xps. Qui credit in me opa q̃ ego facio ⁊
ipe faciet ⁊ maiora hoꝝ faciet. Io. xiiij. Tunc
fuit ꝯpleta iſta ꝓmiſſio in btã Agnete. Que
rit̃ in gloſa auguſtini. Que ſũt iſta maiora q̃ꝫ
mortuos ſuſcitare: cecos illumiare: leproſos
curare. Et dicit ipe ꝙ mai⁹ ẽ de ipio iuſtũ fa-
cere q̃ꝫ celũ ⁊ terrã creare. Et hoc ẽt dicit do-
ctor ſctũs ꝑma ſcd̓e. q. cxiij. articulo. ix. in cor
pore. In hoc miraculo nota duas reſurrectio
nes magnas. vna corpis: qꝛ diuina v̓tute aĩa
q̃ erat in iferno fuit reunita corpi orõnib⁹ btẽ
agnetꝭ. Scd̓a fuit reſurrectio aĩe: qꝛ de ifideli
tate ⁊ mala vita ad fidẽ xpi ⁊ bonã vitã fuit
ꝯuerſus: hoc ẽ mai⁹ q̃ꝫ ſuſcitare corp⁹. Sꝫ aliq
pl⁹ ãmirant̃ de miraculis corpalib⁹ q̃ꝫ de ſpñã
lib⁹ q̃ ſũt maiora. Dicũt aliq. O ſi mõ fierẽt
iſta miracula. Dico ꝙ maiora fiũt. Magnuꝫ
miraculũ eſſet ſuſcitare aliquẽ q iã p mẽſem
vel p ãnũ fuit mortu⁹. Mai⁹ miraculũ eſſet
ſuſcitare xpianos pctõres in aĩa mortuos ex
pctis q fuerũt mortui qnqꝫ vel. x. ãnis. Item
magnũ miraculũ eſt cecũ illuminare mai⁹ eſt
illuminare infideles cecos in fide. Item ma-
gnum miraculum eſt leproſos curare: ſꝫ mai⁹
eſt miraculũ luxurioſum ⁊ corruptũ corrigẽ
⁊ emẽdare. Itẽ magnũ miraculũ ẽ ꝯtractum
curare: mai⁹ accidioſũ vt vadat ad miſſam ⁊
ãbulet p bona opa. Item de mutis: qꝛ mõ lo
quũt̃ ꝯfitẽtes pctã ſua. Itẽ orãdo deuote. Itẽ
de ſurdis: ſꝫ mõ audiunt ſermones. Ecce q̃re
dicit. ⁊ maiora hoꝝ faciet. Itẽ magnũ mira-
culũ eſſet ſi hõ mortu⁹ mẽbratĩ diuiſus ſuſci
taret̃: ſꝫ mai⁹ miraculũ eſt qñ corp⁹ miſticũ. ſ.
dom⁹: villa: ciuitas: vel regnũ qd̓ eſt diuiſum
vnitur ⁊ viuificatur in vno ſcꝫ ſpiritu ſancto
in bona pace ⁊ cõcordia. Hoies aũt carnales
ſolũ attendũt ad miracula carnalia: qb⁹ dicit
dd̓. Venite ⁊ videte opa dñi q̃ poſuit prodi-
gia ſup terrã: auferens bella vſqꝫ ad finẽ ter-
re. Nota. ꝓdigium eſt miraculũ qd̓ fit ſupra
naturã qd̓ intellect⁹ non põt vix cape: nec in-
telligere. ¶ Dixi ſexto ꝙ ſextũ donũ eſt ple
na firmitas: ſcilꝫ in martyrio: cum eſſet tenera
⁊ delicata. xiij. annorum. Viſo miraculo pre
fectus de filij ſui ſuſcitatione voluit ipſam li

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

berare:ſed templorum pontifices timentes
perdere lucrum ſi ppl's ad xp̄m cōuerteretur
cōmouerūt ⁊ turbauerūt totū ppl'm. Prefe
ctus.n.hoc vidēs obmutuit:ſʒ ne videret ꝯ tē
ploꝝ pōtifices aliqd dicē vicariū derelinq̄ns
receſſit cū filio triſtis:q: eā liberare nō potu
it. Tūc vicariꝰ Aſpaſiꝰ igne copioſo accēſo iuſ
ſit eā iactari in medio:qḋ cū fuiſſet fcm̄ flam
ma in duas ptes diuiſa ē:ipam in nullo cōtin
gebat incēdiū:ſʒ miſtros exurebat. Tūc beata
agnes orōnem fecit di. Omp̄s adorande co
lende: tremēde:pr̄ dn̄i mei ieſu xp̄i q̄ per filiū
tuū euaſi minas impioꝝ ⁊ ſpurcicias dyaboli
impolluto calle trāſiui:⁊ inter flāmas intrepi
dam ad te ꝑuenire bone ieſu permittiſ. Vidē
tes hoc gentiles multi conuertebanſ.aliȷ̄ aūt
contradicebant. Aſpaſius autem ppl'i ſeditio
nem nō ferēs:gladiū in eiꝰ gutture imergi fe
cit. Et ſic migrauit ad xp̄ʒ. Pʒ ergo eiꝰ plena
firmitas. Vn̄ ſcriptura dicit. Fortitudo ⁊ de
cor indumentū eiꝰ:⁊ ridebit in die nouiſſimo.
Prouerb.vl. Moral'r hēmus hic exēpluʒ in
btā agnete ꝑſeuerandi in bona vita incepta:
nō deſiſtere timore v̄boꝝ detrahentiū:nec tē
ptatiōibꝰ dyaboli.nec occaſiōibꝰ mundi. Jō
dicit apl's. Itaqȝ frēs mei dilecti ſtabiles ſtate
⁊ imobiles abundātes in oi ope dn̄i ſꝑ ſciētes
ꝙ labor veſter nō eſt inanis in dn̄o.i.Cor.xv.
¶ Dico ſeptio alta felicitas. Lʒ.n.ſit doctri
na firma ꝙ martyres ſunt in felicitate pādiſi.
ſingul'r tn̄ fuit oſtēſum de btā agnete. Fuit eniʒ
eiꝰ corpꝰ ſepultū honorabil'r:⁊ cū iuxta illius
pꝛīe ꝯſuetudinē ꝑentes eiꝰ flentes vigilarent
ad eiꝰ ſepulchꝛū viderūt exercitū v̄ginū ꝓter
euntē cū ingēti lumie que oēs erant indute ci
cladibꝰ auro texꝉ:⁊ palme in manibꝰ eaꝝ in ſi
gnū victorie. Inter q̄s viderūt btām agneteʒ
⁊ ad dexterā eiꝰ agnū niue cādidiorē: q̄ ſtans
dixit eis. Videte ne me q̄ſi mortuā lugeatꝭ: ſʒ
ꝯgaudete:q: cū his oibꝰ lucidiſſimas ſedes ac
cepi:⁊ ꝑtrāſiuit. Ex iſto miracl'o fit feſtū agne
tis ſcdo. Moral'r dicat hic ꝯ illos q indiſcre
te flent illos de q̄bus ſunt certi ꝙ ſunt in para
diſo:ſicut ſunt pueri innocentes. Jō non ſunt
flēdi niſi paꝝ: ſatiſfaciēdo nature. Sicut ſi rex
duceret ſecum filiū vr̄m vt ipſum faceret ma
gnum dn̄m ⁊ de hoc ploraretis. Idē in ꝓpoſi
to ⁊c. Jō dicit apl's. Nolumꝰ vos ignorare d̄
dormientibꝰ vt nō ꝯtriſtemini ſicut ⁊ ceteri q
ſpem non hn̄t ꝑma ad Theſſal.iiij. Flendi au
tem ſunt mortui qui dānantur.

¶ De ſctō Vincentio. Sermo.

b ʼEatus vir q in ſapiētia morabiꝉ. Hr̄
verbum iſtud originaliter. Eccl'i.xiiij. Per
totum mūdū int̄ xp̄ianos fit hodie feſtū beati
Vincētiȷ̄:de q̄ erit ſermo nr̄. Sʒ p̄mo ſalutet̄
v̄ ma.⁊c. Btūs vir.ſ.h̄ p ḡfam:⁊ in futuro ꝑ
gl'iam:q in ſapia morabiꝉ. Pro declaratione
huiꝰ ⁊ introductiōe materie ſciēdū ꝙ qḋ fuit
int̄ antiq̄s ph̄os:imo ēt inter theologos:que
differētia eſt inter ſapiam ⁊ ſciam:q: ſctā ſcri
ptura loq̄ns de ſapia dicit ꝙ ſaluat creaturaʒ
ſ.occaſional'r:⁊ etiā dicit q: ſcia inflat. p̄ma
Cor.viiȷ̄. Modo aūt dimittendo opiniones
ph̄oꝝ ⁊ theologoꝝ in textu biblie oñdiꝉ quid
eſt vera ſapientia dicens. Sapientia doctrine
ſm̄ nomē eius ē:⁊ non in multꝭ eſt manifeſta.
Quibus aūt agnita eſt ꝑmanet vſqȝ ad ꝯſpe
ctum dei. Eccl'i.vi. Nota ſʒ nomē eiꝰ eſt:q: ſa
piētia ſm̄ nois ethymologiā idē eſt ꝙ ſapida
ſcia. Scia.n.dicit cogitationem veritatis de
deo ⁊ de creaturis. Sapia aūt plus dicit.ſ.co
gnitionē de d̄o ⁊ creaturis cū ſapore deuotio
nis. Verbigr̄a. In theologia multi ſunt q ha
bent ſciam theologie in itellectu ad diſputan
dum:arguendū:rn̄dēdū: legēdū ⁊ ꝓdicandū
ſʒ in corde nō ſentiūt ſaporē ſpūal' deuotiōis
⁊ dulcedinis:tales hn̄t ſciam: ſʒ non ſapiam.
Tu.n.ſcis legēdo:ꝓdicādo:ſtudendo ⁊ diſpu
tando ꝙ ē vnꝰ deꝰ in eēntia:⁊ trinꝰ in ꝑſonis.
Et filiꝰ d̄i fuit icarnatꝰ:natus:mortuꝰ ⁊ paſſus
In iſtꝭ ſentꝭ tu ſaporē amoris ⁊ deuotiōis.ſi di
cas ꝙ ſic:tūc hēs ſapiaʒ.ſi dicas ꝙ nō:tūc hēs
ſciaʒ ſolū. Idē ſi volumꝰ loq de iure canonico
vel ciuili.qn̄ vos dn̄e doctor legitꝭ vl' diſputatꝭ
qn̄ cogitatꝭ diuinā ꝓuidentiā ꝙ iſto mō deꝰ re
git mūdū.ſ.ꝙ hoies ſapiētes regūt alios: vel
vt hēant meritū iuſticie:ꝑ eos ad miſtrādū ꝑ
ordinatiōes ⁊ maloꝝ punitiōes.ſi in his ſenti
tis saporē:ſapiaʒ hētꝭ.ſin al's ſciam tm̄.⁊ debe
tis dici ſciens ⁊ non ſapiens. Idē de magnis
ph̄is ⁊ medicis ſciētibꝰ curſum celi ⁊ ſtellarū
ꝯſtellatiōes:⁊ v̄tutes herbaꝝ:lapidū: ⁊ ſtella
rum. In tali ſcia ſi ſentitꝭ in corde deuotioneʒ
dicendo. O bn̄dictꝰ deꝰ:⁊ q̄liter ⁊ diſpoſuit ⁊
ordinauit vt iſta inferiora regant a ſuperiori
bus corꝑibꝰ ⁊c. tunc habet ſapiam:al's ſciam
Ecce quare dicit: ſapia ſm̄ nomē eiꝰ eſt. Sed
heu cū ſeqꝉ:⁊ non in multꝭ eſt manifeſta: q: lʒ
multi hēant ſciaʒ:pauci tn̄ hn̄t ſapiētiā. Hn̄t
n.magnā ſciaʒ:⁊ malā ꝯſciaʒ Jō apl's loq̄ns
de ill' magnis ph̄is dic̄. Q: cū cogꝰuiſſēt:deū
nō ſic̄ deū glorificauerunt aut gr̄as egerūt:ſʒ
euanuerūt i cogitatiōibꝰ ſuis ⁊c. dicētes.n.ſe
eē ſapiētes:ſtulti facti ſunt. Ro.i. Quibꝰ aūt
cognita ē ꝑmanet vſqȝ ad ꝯſpectū dei. Jō dic̄
thēa. Btūs vir.ſ.beatitudine vite:⁊ poſt bea

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

titudine patrie:q i ſapia morabit. Appropriã
do aũt thẽa ad btm̃ Vincẽtiũ iuenio ꝙ i mũ-
do hũit qnq3 ſapiẽtias ꝛ non ſunt plures.ſc3.
¶ Prima ſapientia phiſica.
¶ Secunda ſapientia theologica.
¶ Tertia ſapientia apoſtolica.
¶ Quarta ſapientia angelica.
¶ Quinta ſapientia heroyca.
Iſtis qnq3 ſapiẽtijs de⁹ in h° mundo dotauit
Vincẽtiu3. Jõ de eo appropriate dic̃ thema.
Beat⁹ vir.i.ṽtuoſus q in ſapia ꝛc. ¶ Dico p̃
mo ꝙ btũs Vincẽti⁹ hũit ſciam phiſicã. Sa-
pia em̃ ãtiquoꝝ viroꝝ phoꝝ in h° erat ſc3 vt
haberẽt cognitionẽ ṽitatꝫ de p̃ma cauſa ꝛ de
alijs. Et abſtinebãt ſe ab oib⁹ delectatiõibus:
maxĩe luxurie q̃ ebetat ꝛ obſcurat ĩtellectu3.
Vitabãt em̃ negocia vt haberẽt intellectũ re
collectiuũ:qꝛ ṽt⁹ vnita fortioꝛ ẽ ſeipa diſpſa ꝛ
cauebãt a pctis. Jõ ſalomon magn⁹ phs de
ſe dic̃. Cogitaui i corde meo abſtrahere avi
no carnẽ meã vt aia3 meã trãſferrẽ ad ſapia3
Eccſ.ij. Vinũ em̃ ſignat illa tria. p̃mo lu-
xuriã:qꝛ ebetat. Jõ apſ. Nolite inebriari vi
no in q̃ ẽ luxuria. Scdo negocia tpalia:quia
dãt fumoſitates. Tertio delectatiões q̃ ipedi
unt ꝑfectũ ſapĩe:qꝛ vinum letificat coꝛ hois.
Iſtã ſapia3 hũit btũs vincẽti⁹. Dicat cu3 eẽt
aragonẽſis de ciuitate hoſtiẽſi de nobili ge
nere ꝛ in domo p̃ris eẽt occaſio pctõꝝ: nego
cioꝝ ꝛ delectationũ:ꝛ btũs Vicẽti⁹ vellet hr̃e
ſapia3:dimiſſa domo p̃ris iuit ṽſus auguſta3
vbi tũc erat ſtudiũ gñale de phia: ꝛ tm̃ ꝑfec̃
ꝙ infra breue tp̃s oẽs alios p̃ceſſit. Tenebat
iſtũ modũ ꝙ ſumme vitabat pctã. Dicat hoc
ad correctionẽ ſtudẽtiũ ne expẽdãt inuanu3
pecunias parentũ ꝛc̃. Iſta pctã vitabat btũs
Vincẽti⁹ q ṽginẽ ſe ꝯſeruauit:ſciẽs illud. In
maliuolã aia3 nõ intrabit ſapia:nec habitabit
in corpe ſubdito pctis. Sap.i. Nota in mali
uolã aia3 p inuidiã: vindictã ꝛc̃.nõ ĩtrabit ſa
piẽtia:lic3 intret ſcia. Jõ btũs Vincẽti⁹ ꝯſer
uabat ſe ieiunãdo:orãdo:ꝛ hẽbat intellectu3
clarũ ꝛ tenebat portã aptã. Itẽ vitabat nego
cia mũdana q̃ ſpargũt coꝛ homĩs:nec põt ꝯp
hẽdere. Jõ o3 ꝙ ſit vacuũ a negocijs. Jõ dic̃
ſapiẽs. Sapiẽtiã ſcribe in tpe vacuitatꝫ:ꝛ qui
minorat actu ſapiẽtiã pcipiet:qꝛ ſapientia re
plebit. Eccli.xxxviij. Tertio vitabat oẽs dele
ctatiões carnis:immo macerabat corpus vt
ad ſapia3 eleuaret ĩtellectũ:ſciẽs illud. Ois ſa
pia a dño deo eſt:ꝛ cu3 illo fuit ſemp ꝛ eſt añ
euũ. Eccli.i. Nõ ſolũ occupabat ſe in libris tẽ
palib⁹ phoꝝ:ſ3 ẽt in libro ſpũal amoris ꝛ dño

tiõis dei qꝛ.ſic̃ aq̃ deſcẽdit de alto fõte ad oꝛ
tũ:ita ſapia deſcẽdit ab illo fõte:de q̃. Eccli.i.
Fõs ſapie ṽbũ dei in excelſis. Jõ ſi vult ꝙ de
ſcẽdat ad hortũ cordis vr̃i ſiue ĩtellect⁹: po-
natis canale oꝛonis ꝛ deuotiõis. Juxta ꝯſiliũ
bti Jacobi apl̃i. Qui idiget ſapia poſtulet a
deo:q dat oib⁹ affluẽt ꝛ nõ iproperat. Jacobi
i. Ita faciebat btũs Vincẽti⁹: iõ hũit magnã
ſciam phiſicã. Jõ in laudẽ dei ꝛ honorẽ beati
Vincẽtij cãtat eccl̃ia. Sctũs vincẽti⁹ a puerĩ
cia ſtudijs lr̃aꝝ tradit⁹ ſupna ſibi ꝓuidẽte cle
mẽtia gemia ſcia efficaciſſime claruit. Notã
gemia ſciẽtia. Phi ponũt duplicẽ ſcientia3.
ſpeculatiuã.ſ.ꝛ practicã:quã dicũt praxi3 qñ
ſciẽtia ſpeculatiua deſcẽdit in corde p deuoti
onẽ ꝛ ſaporẽ.ꝛ in vita p ſctã3 ꝯuerſatiões3. S3
mõ ſolũ curat de ſcia ſpeculatiua vt appeãt.
Nõ efficaciſſime claruit in ſuplatiuo: qꝛ tres
ſũt g̃d⁹ phie ſcientie vt dic̃ Jero. ad Pauli-
nũ.c.vj. Rõnal: nãlis:ꝛ moral. Rõnalis aũt
oñdit modũ rõcinãdi:diſputãdi ꝛc̃. vt grãma
tica:logica:ꝛ rethorica. Et i iſto gradu claruit
btũs Vincẽti⁹. Nãlis eſt cognoſcere mot⁹ ce
loꝝ ꝛ ſtellaꝝ:nãs elroꝝ ꝛ ſimilia.ꝛ i iſta effica
cius claruit btũs Vincenti⁹. Moralis autẽ
docet quõ eſt viuendũ ſm q̃ttuor ṽtutes mo
rales erga ſeipm ꝛ erga ꝓximũ ſuũ: tã in pro
ſperitate q̃3 in aduerſitate. Et in iſta beatus
Vincentius excellẽtiſſime claruit. Jõ dic̃ the
ma. Beatus vir in ṽtute.ſ.meritoria q in ſa-
pientia ꝛc̃. Moralr.mõ eſt totũ oppoſitum.
Nã multi curãt de phia rõnali diſputãdo:ar
guẽdo ꝛ legẽdo ꝛc. Alij aũt de naturali. ſciẽ
tes mot⁹ ꝛ naturas:mutatões: generationes
corruptiões:ꝛ alterationes reꝝ. Et aſtrologi
am. S3 de tertio g̃du phie ꝛ p̃ncipali nullus
curat mõ ordinare vitã ſuã. Multi ſunt q ha
bent intellectũ plenũ qõnib⁹ ꝛ ſophiſmatib⁹
ꝛ voluntatem infectam ꝛ plenã corruptioni
bus:ꝛ vitã plenã diſſolutionib⁹. Meli⁹ eſſet
hr̃e ignorãtiã:qꝛ ignorãtia q̃ ñ ẽ affectata ex
cuſat aliq̃lr. Jõ dic̃ dñs ieſus xp̃s. Ille ſeruus
q cognouit volũtatẽ dñi ſui ꝛ nõ ſe prepara-
uit ꝛ nõ fecit ſm volũtatẽ ei⁹: plagis vapula
bit multꝫ. q̃ aũt nõ cognouit ꝛ fec̃ digna: pla
gis vapulabit paucis. Luc.xij. Ergo meli⁹ eẽt
neſcire q̃3 ſcire ꝛ malam vitã tenere. Jõ dicit
de beato Vicẽtio:efficaciſſime claruit. ¶ Di
co ſecũdo ꝙ habuit ſapiam theologicã q̃ mã
ioꝛ eſt q̃3 phiſica:q̃ in h° ꝯſiſtit ꝙ exq̃ em̃ crea
tura tenet bonã vitã quã h3:ꝛ cu3 hoc oñdit
alijs ṽitatẽ creatoris ꝛ creaturarũ:non ſolu3
ṽbo docẽdo:ſ3 etiã exẽplo oꝑe adimplendo.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſta ꝙ nõ ſolũ dicat:vadaſ ad ꝑadiſuꝫ:ſꝫ venia
tis ſeqmini opa mea.qꝛ ſicut bonꝰ pictoꝛ non
ſolũ iſtruit pueꝝ oꝛe loq̃ndo:ſꝫ manibꝰ opan-
do ⁊ lineãdo ⁊c. Jta ẽ de bono theologo. Jõ
de eo dr. J pe tãq̃ ymbꝛes mittet eloqa ſapie
ſue:palã faciet diſciplinaꝫ doctrine ſue. Eccľi.
xxxix. No. ipe.ſ.ꝓdicatoꝛ theologus tãq̃ ym-
bꝛes:qꝛ ꝓdicatio tanq̃ aq̃ diuinaꝝ doctrinaꝝ
refrigerat ardoꝛẽ ſupbie i ſupbis: auaricie in
auaris:luxurie i luxurioſis:⁊ ſic de alijs. Et ſi-
cut pluuia facit fructificare in bonis opibus ⁊
meritis. Nota ipſe palaꝫ faciet ⁊c. ne dicatur.
Jſte fr̃ dicit ⁊ loqᷓ multa bona de hũilitate:ſꝫ
ipſe ẽ ſuperbus. Pulchꝛos ſmones fac̃ d̃ mi-
ſericoꝛdia ⁊ liberalitate:ſꝫ ipe ẽ auarꝰ. Mul
tũ cõmẽdat caſtitatẽ:ſꝫ ipe ẽ luxurioſus: ⁊ ſic
de alijs. Jſtã ſapientiã habuit btũs Vincẽtiꝰ
excellenter. Exq̃.n.habuit ꝑmã ſapiaꝫ.ſ.phiſi-
cã dedit ſe ad ſtudẽdũ bibliã:⁊ poſtq̃ i ea fu-
it bene iſtructꝰ icepit ꝓdicare:nõ ſolũ v̾bo:ſed
ope. Poſtq̃.n.ſua fama diuulgata erat ꝙ eſ
ſet deuotioꝛ ſcioꝛ ⁊ aptioꝛ alijs eps ceſarau-
guſtanus Valeriꝰ noie volẽs ꝓuidere ouibꝰ
ſuis ⁊ ꝓdicatiõis paſtura vocauit btm̃ Vincẽ
tiũ ⁊ oꝛdinauit eũ vſq ad dyaconũ. Et qꝛ eps
erat ſenex:iõ cõmiſit ſibi officiũ ꝓdicatiõis ꝑ
totã dyoceſiꝫ. Nã ꝓdicare officiũ eſt epale: vt
pꝫ in ꝑmis epis.ſ.aplis:vt dixit Petrꝰ de ſe ⁊
de alijs. Nos v̾o oꝛoni q̃tũ ad miſſam:q̃ ẽ ꝑn
cipalis oꝛatio.⁊ miſterio verbi inſtantes eri-
mus. Actuũ.vi. Jõ qñ eps ꝯſecrat̃:in eiꝰ doꝛſo
ponit̃ euangeliarium apertũ ⁊ dr̃ ſibi. Vade
ꝓdica v̾bũ dei.vt dicit decretalis. Cũ ex iniũ-
cto. Hoc officiũ fuit principale filij dei in hoc
mũdo quare ait. Eamus in vicos ⁊ ciuitates
vt etiam ibi predicẽ. Ad hoc.n.veni. Marc̃.
x. Tunc btũs Vincentiꝰ cogitauit imitari ma
ioꝛem predicatoꝛẽ.ſ.xp̃m.q cepit facere ⁊ do-
cere. Incepit feruẽter ꝓdicare non ſolũ v̾bo:
ſꝫ exẽplo ⁊ ope. Primo.n.fundauit ſuã vitaꝫ
in magna humilitate:intantuꝫ ꝙ nec gr̃ie nec
ſcia nec dignitate ſupbiebat Jõ poterat ꝓdi-
care ꝯtra ſupbiã. Jteꝫ deſpiciebat ꝓ eo oia bo
na tp̃alia. Jdeo ꝓdicabat ꝯ auariciã:vſurã:ra
pinã.furta ⁊c. Jtẽ qꝛ ꝯſeruauit ſe i v̾gitate po
terat ꝓdicar̃ ꝯ luxuriã.repꝓhẽdẽdo hoies. mu
lieres:clericos:⁊ religioſos.qꝛ hẽbat faciẽ fer
reã ſiue carnẽ de ferro ⁊c. Jtẽ qꝛ erat fundatꝰ
i charitate:ꝓdicabat ꝯ rãcoꝛes:malas volũta
tes:qꝛ erat abſtinens audacẽ poterat ꝓdicare
contra guloſos:ebꝛios: ⁊ ieiunioꝝ fractoꝛes.
Et qꝛ erat patiens:predicabat contra iracun-
dos. Jtem qꝛ erat diligens nũq̃ erat ocioſus:

ſed laboꝛabat in opibus ſpũalibus. Jdeo po
terat repꝛhendere ocioſos q perdunt tp̃s eis a
deo cõceſſum ad pniam. Prelaſ predicabat
vt magis curarent de aiabꝰ q̃ de redditibus.
Clericis ꝙ haberent deuotionẽ. Religioſis
obedientiam. Dñis villaruꝫ ⁊ cõitatũ rectoꝛi
bus vt facerent iuſticiam ⁊ vitarent peccata
notoꝛia. Subditis fidelitatem. Diuitibus mi-
ſericoꝛdiã: Pauperibus ⁊ tribulaſ patientiã
Ecce quõ habuit ſapiam theologicam. Jõ de
eo cantat eccľia. Sãctitate quoq inſignis ar
chidyachonatũ ſuſcepit:⁊ vices pontificis di
ligẽter exequebat̃ quõ tam glioſum officium
ꝓdicatiõis dꝫ exeq cũ diligẽtia ſiue diligenter
Et qd̾ pctm̃ ẽ illoꝝ q ſolũ oꝛe curant exeq offi
cium ꝓdicationis ⁊ nõ ope. Vulſ intelligere
qd̾ pctm̃ eſt ac ſi aliqs iret ad papã vel regẽ ꝓ
aliq̃ dignitate ſeu beneficio obtinendo. ⁊ rex
vel papa de hoc fecit ei lr̃aꝫ vel bullã optime
ſcriptam.tñ ille nõ curat de ſigillo.nihil obti
nebit qñ vellet intrare poſſeſſionẽ dignitatis:
qꝛ nõ adhiberet̃ ei fides. Jta eſt de predicato-
ribus qbus deꝰ ꝓmittit magnam dignitatem
⁊ beneficiuꝫ in celis. Qui fecerit.ſ.opa bona:
⁊ docuerit alios oꝛe:vt faciant h̃ magnus vo
cabit̃ i regno celoꝝ. Mat.v. Si ergo nos de
iſto bñficio volumꝰ hr̃e lr̃am ſeu bullaꝫ.ideſt
ſermonẽ optime oꝛdinatuꝫ:coloꝛe rethoꝛico
adoꝛnatum:cũ magnis auctoꝛitatibꝰ oꝛigina
libus:realibꝰ:⁊ vocalibꝰ.ſꝫ ſi ibi nõ eſt ſigillũ
bone vite:nõ dat̃ fides v̾bis.nõ penetrãt coꝛ
da gentium vt ꝯuertant̃ ⁊ coꝛrigantur. Jõ ne
ceſſariũ eſt ſigillũ qd̾ dat auctoꝛitateꝫ doctrie
Jõ ex ſigilli defectu multi amittunt bñficiũ a
xp̃o promiſſum dicente xp̃o. Qui.ſ.ille q hẽt
ꝓdicare ſoluerit vnũ de mãdatiſ iſtis minis ⁊
docuerit ſic hoies:minꝰ vocabit̃ in regno ce
loꝝ. Mat.v. Minimꝰ.i.nullus:qꝛ nunq̃ itra
bit in illd̾. Jdeo dicebat aplꝰs vlis predicatoꝛ
Non audeo aliquid loqui.ſ.in predicatione
eoꝝ q̃ ꝑ me non efficit xp̃s in obedientiã gen
tiũ:in v̾bo ⁊ factis.in v̾tute ſignoꝝ ⁊ ꝓdigio-
rum:in v̾tute ſpũſſcti. Roma.xv. ¶ Dico ter
tio ꝙ tertia ſapia eſt ſapientia apoſtolica.que
in hoc ꝯſiſtit.ſ.ꝓdicare v̾bo ⁊ ope. ⁊ cũ hᵒ ꝑ
honoꝛẽ dei ⁊ ſaluationẽ aiaꝝ laboꝛãdo:ꝑ mũ
dũ diſcurrẽ de villa in villã ⁊c.exẽplo xp̃i d̾ ꝓ
cepto. Eũtes i mũdũ vniuerſũ. Mar.vi. Quẽ
admodũ mercatoꝛes ꝑ t̾rã:⁊ marinarij ꝑ ma
re laboꝛãt cũ magnis picul̃ ꝓ modico lucro.
Jta apľi ⁊ ꝓdicatoꝛes apľici laboꝛãt ꝑ mũdũ
vt xp̃s lucrifaciãt. O qd̾ lucꝝ poꝛtabũt i iudi
cio Paulꝰ ⁊ Petrꝰ ⁊ alij. Jõ ꝓdicatoꝛibꝰ apľi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cis dic̄ apl̄s. Videte itaq; fratres quō caute: ambuletꝪ. nō quaſi inſipiētes: ſed q̄ſi ſapiētes redimētes tp̄us: q̄m dies mali ſūt. ad Eph̄. v. Iſtā ſapiam habuit beatꝰ Vincētius: q2 nō ſolū in ciuitate ceſarauguſte laborat p̄dicādo: ſ3 p villas ⁊ caſtra cū magnis piculis ꝓpter īfideles. Tunc. n. tp̄is fuit maxīa perſecutio xp̄ianoꝝ. Impantibꝰ Dyocleciāo ⁊ Maximiāo qui miſerūt viꝝ gubernatorē q̄ tormētis cruciabat ⁊ occidebat xp̄ianos q̄ nolebāt fidem xp̄i abnegare. Crudelis dn̄s: ſed crudelior miniſter. Et fuit ſibi dictū quō beatus Vincētiꝰ fuit captus ex p̄cepto Daciani: qui captꝰ ⁊ cathenatꝰ pedeſter miſit ip̄m apud valentiā: vbi ſunt diete multe: quas iuit oneratꝰ cathenis ⁊ ferro. Quale fuit iſtud tormētum: ⁊ hoc fuit p̄imū tormentū. Sed cogitans onus xp̄i qd̄ xp̄s portauit q̄n ducebaꝭ ad crucifigendū: patienter portauit attendēs ad v̄bū chriſti dicētis. Si q̄s vult poſt me venire abneget ſemet ipſum ⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequaꝭ me. Math. xvi. Secundū tormentū fuit: q2 dacianꝰ noluit ꝙ ſtati p̄ntareꝭ ſibi vt magis timeret ⁊ manſueſceret: ⁊ p̄cepit vt ponereꝭ in carcere ſine cibo ⁊ potu tribꝰ diebꝰ: ⁊ cū corpe eſſet ibi detentus aīa ibat per plateas padiſi ꝯtēplando: ⁊ cū iſta confortatione trāſiuit. Cogitate quō oneratꝰ ferro dormiebat in terra: ⁊ erat ſine cibo ⁊ poterat dicē recte cū apl̄o. Noſtra ꝯuerſatio in celis eſt. q̄tū ad aīam. ⁊ vlterius dr̄. Vn̄ etiā ſaluatorē expectamus dn̄m nr̄m ieſum xp̄m: qui reformabit corpꝰ humilitatis nr̄e ꝯfiguratū corpi claritatis ſue ſm̄ opationem qua ēt poſſet ſibi ſubÿcere oīa. Phil. iij. Tertiū tormētū fuit quando illa die fuit Daciano p̄ntatus. ⁊ videns ip̄m pulchrū iuuenē ⁊ rubicundū ⁊ in nullo alteratū: credēs ꝙ cuſtodes ei miniſtraſſent cibaria voluit eos occidere. Et dixit btūs Vincētiꝰ. Non occidas eos: q̄a bn̄ tenuerūt tuū crudele p̄ceptū. Tūc dixit ſibi dacianꝰ ꝙ abnegaret fidē chriſti: alſ oīa tormēta expēdereꝭ in eū. R̄ndit. b. Vincentiꝰ. Scito nephariū eē apud xp̄ianos deitatis cultū abnegare. Tormēta tua nō timemus: q2 per ip̄a deducimur ad coronā: ⁊ per mortē ad vitā. Inſurge g° miſer ⁊ toto malignitaꝭ ſp̄ū debacchare. Videbis me dei v̄tute plus poſſe dū torq̄or: q̄3 poſſis ipſe q̄ torq̄s O q̄lis xp̄i miles intrepidus ⁊ ſtati3 denudarūt eū. Quartū tormentū fuit: q̄a ſtatim poſitꝰ in aculeo. ſ3 cogitās penā xp̄i in cruce pendentis patiēter ſuſtinuit illud tormētu3. Cui dixit dacianꝰ. O miſer miſerere tui ⁊c. Btūſ aūt Vincētiꝰ alacri vultu r̄ndit. Hoc ē quod modis oībꝰ exq̄ſiui. Quintū tormētū fuit q̄n cū falcaſtris ferreis eiꝰ caro crudeliꝭ lacerabatur: ipſo āt dicēte. Nō ſꝭ ꝯdigne paſſiones hꝰ tp̄is. ſuſtinuit patiēter. Sextū tormētū fuit q̄ lamis ferreis ignitꝭ ad eiꝰ latera applicaꝭ ipſo dicēte. Probaſti cor meū ⁊ viſitaſti nocte. ſ. tribulationis. igne me examinaſti: ⁊ nō eſt inuenta in me iniq̄tas. ēt ſuſtinuit. Septimum tormentū: q̄n depoſitꝰ de eculeo poſitꝰ fuit in craticula vt btūs Laurentiꝰ. De hoc cātat eccleſia. Aſſumptꝰ ex eculeo leuita Vincētiꝰ atque patibulū raptꝰ moras carnificū arguēdo ad penā alacriter ꝓperabat. Dicaꝭ cū fuit in craticula ferrea voluebant eū ꝓÿciētes ſal in igne3. Xp̄i miles p̄cioſus leuita Vincētius vt tribunal ſpōte rogū. i. focū aſcēdit intrepidꝰ: cuiꝰ ſalis crepitātis per corpꝰ minutie ſparſi3 ibāt atq; p̄une vernabanꝭ ſanguine. Octauū tormentū fuit ꝙ āmotus de craticula poſitus fuit in carcere tenebroſo: pedibꝰ ꝯſtrictꝭ ligno ⁊ tunc ſternunꝭ fragmenta teſtaꝝ. vt quōcūq; ſe v̄teret vulnera ip̄a inueniant. Priuaꝭ oī cōſortio hūano vt ſi nō moreret darenꝭ ſibi alia noua tormēta. S3 aſſunt āgeli: lux refulget in carcē: laxanꝭ ligna a pedibꝰ: teſtaꝝ aſpitas v̄titur ī floꝝ mollicīē daꝭ laudes deo: ⁊ angelice vocis ſuauitas ꝓcul diffundiꝭ. Euigilātes cuſtodes ⁊ h̄ vidētes cū multꝭ aliÿs cernētibꝰ ad dn̄m ꝯuertūꝭ. Ecce p̄ncipalia tormēta q̄ btūs vincētiꝰ ſuſtinuit ī dei honorē ⁊ ī aīaꝝ ſaluationē. Ecce hic ſapia apl̄ica. Et poterat dicē cū apl̄o. Oīa ſuſtineo pp̄ electos vt ⁊ ipſi ſalutē ꝯſequanꝭ q̄ ē in xp̄o ieſu cū gl̄a celeſti. ij. Thi. ij. Igiꝭ. Btūs vir q̄ ī ſapia ⁊c. Moraꝭr. meliꝰ foꝝ poſſumꝰ nos hr̄e de padiſo. Cōtēplate h̄ quō chare vēdidit xp̄s ſuis amicis. Iō faciamꝰ pniam ⁊ laboremꝰ in bōis opibꝰ. De illꝭ q̄ nolūt laborare dic̄ dd̄. In labore hoīu3 n̄ ſꝭ: ⁊ cū hoībꝰ nō flagellabunꝭ. Glo. ſ3 cū demōibꝰ in īferno. ¶ Dico q̄rto ꝙ q̄rta ſapia eſt ſapia angelica. q̄ in hoc ꝯſiſtit. ſ. ī oībꝰ angeloꝝ operibꝰ. Ip̄i p̄ferūt ⁊ p̄eponūt honorē dei ⁊ gloriā ſup oīa. Hoc declaraꝭ ſic. In principio. n. mundi anteꝗ̄ ds̄ creaſſet hoīem deꝰ creauit angelos: inter quos Lucifer erat maior ⁊ ſanctior. vt dicit Greg. Qui voluit deo parificari: ⁊ reuelauit hoc aliÿs angelꝭ: ⁊ multi ꝯſenſerunt dicēdo ꝙ eēt bonū: velut adulatores cupiētes dn̄is cōplacē. Boni āt angeli vt Michael Gabriel ⁊ Raphael non ꝯſenſerunt: imo contradixeſt: p̄ferētes ⁊ p̄ponētes honorē dei ⁊ eiꝰ gl̄iam. Ecce ſapia angeloꝝ. Iō cō

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

firmati ſunt in gr̃a. Per ſapiaꝫ ſanati ſunt q-
cũqꝫ placuerũt tibi dñe a pn°. Sap. ix. Nota
Per ſapiaꝫ ſanati ſũt ab ĩfirmitate. ſ. creatu-
raꝝ: q̃ ẽ peccabilitas: qꝛ oẽs creature erãt pec
cabiles. ſꝫ ſanati tũc fuerũt ſcti angeli: qꝛ ꝯfir-
mati fuerũt tũc in gr̃a ꝛ in gloria quã tũc hñe
rũt. Iſta ẽ ſapia ãgeloꝝ. Iſtã ſapiaꝫ hũit ſctũſ
Vincenti⁹: qꝛ in nullo tormẽtoꝝ mortu⁹ fuit
vt dacian⁹ ꝯfũderet ꝛ de⁹ hret gloriã ꝛ hono
reꝫ. Qñ eni dacian⁹ audiuit miraculũ de his
q̃ in carcẽ viſa ſũt ꝛ audita de ꝯuerſione mul-
toꝝ dixit: victi ſum⁹. ꝛ inſaniens dixit. Repo
nat inqt in lecti mollicie: vt poſt renouet ite-
rũ ad tormẽta. Et hũit medicos ꝛ fingens ſe
ipm dimiſiſſe: pmiſit vt xpiani curarẽt de eo
vt cito fortificat⁹ duriora tormẽta ſibi daret.
Qđ cũ fieret pijs credentiũ manib⁹ xpo ſpm̃
reddidit: vt de⁹ hret gloriã ꝛ honoreꝫ: qꝛ nul-
lus põt aliquẽ interficere niſi de⁹ velit pmitte
re. Et poterat dicere cũ aplo. Magnificabit
xpus in corpe meo ſiue per vitam ſiue p mor
tem. Mihi aũt viuere xps eſt ꝛ mori lucrum
ad Phil. i. Ro. Mihi aũt viuere xpus eſt: qꝛ
ſupnãliter ꝛ miraculoſe vixit in tã aſpis tor-
mẽtis: ꝛ mori inter xpianos receptis eccliaſti
cis ſacramẽtis lucrũ. Moraliter iſtã ſapiam
debem⁹ nos hẽre. In oib⁹ dictis ꝛ factis nr̃is
preferam⁹ dei honorẽ ꝛ gl̃iam: nõ mentiẽdo:
nec pximũ decipiẽdo: nec iurãdo: nec renegã
do: nec blaſphemãdo. In oib⁹ honorificet ds
per ieſum xpm dñm noſtrũ cui eſt gl̃ia ꝛ ipe-
riũ in ſecula ſeculoꝝ amẽ. i. Pet. iiij. Dico
quinto ꝙ hũit ſciam heroycã. Sapia heroyca
i. diuina. Iſta eſt alijs maior: q̃ in hoc ꝯſiſtit
ꝙ ds obtinet de creatura finẽ quẽ ipe intẽdit
infallibiliter: qꝛ nulla cã põt impedire qn eueni
at qđ ipſe ordinauit de creatura. imo ꝯ͂ regu-
las logicales. Dicit. n. logicus ꝙ ex puris ne
gatiuis nõ ſeqtur ꝯ° affirmatiua. Sꝫ ds ex ne
gatiuis ꝯcludit affirmatiuã vt ſibi plꝫ. Phs
aũt dicit. Ex ꝯ͂rijs nõ pducit ꝯ͂riũ. imo de⁹ ex
ꝯ͂rijs producit effectũ cõtrariuꝫ. vt pꝫ in Io-
ſeph de quo ordinauit ꝙ eẽt dñs fratrũ ſuoꝝ.
quod intelligẽtes fratres ſui ipſum vendide
runt: vt eẽt captiuus ꝛ nõ domin⁹ eorũ. Et ex
illius vẽditiõe ſecutũ fuit ꝙ Ioſeph fuit dñs
eorum. Ecce qñ ex ꝯ͂rijs deus ꝯcludit ſuum
ppoſitũ. Ad h⁹ auctas. Sapiam ſupple diui-
nã nõ vincit malicia. ſupple creaturarũ. Atti-
git a fine vſqꝫ ad finẽ fortiter: ꝛ diſponit oia ſua
uiter. Sap. vij. ꝛ viij. Iſtã ſapiam habuit bea
tus Vincẽti⁹ ex dei volũtate: qꝛ eã. ſ. cõicauit
Jõ dr̃ Vincẽtius quaſi vincẽs dacianũ quia
dacian⁹ ordinauit ꝙ moreret in tormẽtis. Et
qñ audiuit ꝙ mortu⁹ fuerat i lecto dixit: victi
ſumus. ſꝫ exq̃ i vita nõ potuit ipꝫ vicere: i mor
te cogitauit hr̃e victoriã de corpe. Ecce mali-
cia. Et mãdauit ei⁹ corpus pijci in campũ a fe
ris ꝛ auib⁹ ꝯſumẽdũ. ſꝫ affuit coru⁹ q aues cũ
feris abigebat. Et credit fuiſſe angel⁹. Qđ re
uelatũ fuit daciano: qui fecit corp⁹ pijci i ma
ri cũ mola funib⁹ collo ligata: ex quo i terra ñ
poterat eũ vincere ad min⁹ i mari viceret eũ.
Sꝫ nõ erat ita: qꝛ ſapia diuina aliter ordina-
uit. Et dũ ſubmerſores redirẽt ad denũciãdũ
qñ pieciſſent corp⁹ in mari: dei ṽtute corp⁹
delatũ ẽ ad litt⁹ q̃dã. ꝛ facta reuelatõe ſup h°
cuidã viro fideli ꝛ cuidã vidue cõcurrẽtibus
illuc fidelib⁹ reptũ corp⁹ ſepultũ ẽ ab eis in q̃
dã pua baſilica ibi ppe. Ceſſante v̊o rabie p
ſecutõis d̊uotio fideliũ honorabili⁹ euꝫ extra
muros ciuitatis valẽtie ſepeliuit. Jõ cãtam⁹.
Vincẽtẽ mũdum adorem⁹ dñm: in q̃ p̃ſſuraꝫ
mũdi martyr vicit vicenti⁹. Ergo btũs vir qui
in ſapientia. ſ. diuina morabitur.

De ꝯuerſiõe ſcti Pauli apoſtoli. Sermo.

Nas electionis ẽ mihi iſte. Ha-
betur v̊bũ iſtđ i actib⁹ aplo
ruꝫ. c. ix. Hodie fit feſtũ i ecclia đ cõ
uerſiõe ſancti Pauli. De nullo ſcõ
fit feſtũ ꝯuerſiõis niſi de btõ Paulo apoſto-
lo. Nõ ſolum rõne ſui qꝛ fuit miraculoſa: ſꝫ ẽt
rõne nr̃i: qꝛ fuit pcõrib⁹ pficuoſa. qꝛ i ſua ꝯuer
ſione oñdit qñ peccator dꝫ ad xpm cõuerti.
Sꝫ pmo ſalutet v̊go maria ꝛc. Pro breui de
claratione ꝛ marie introductiõe ſciẽdũ ꝙ pn
cipale fundamẽtum ꝛ pncipiũ ſaluatiõis ho
minũ ẽ electõ dei eterna. Añqꝫ de⁹ crearet ce
lũ ꝛ terrã nec aliqd iã in ſecreto cõſiſtorio tri
nitatis facta fuit electio de ſaluãdis: tali mõ.
Tot dñi imperatores: reges: duces: comites
ꝛc. erunt in mũdo. De iſtis dixit pater filius
ꝛ ſpũſſctũs. tot ſaluabunt amore iuſtitie quaꝫ
facient in ſubditoꝝ correctione. Itẽ tot prela
ti: pape: cardinales: patriarche: archiepi: ꝛ epi
ſcopi ꝛc. erunt in mũdo. de iſtis tot ſaluabũt
virtute charitatis ꝛ diligentie ſuaꝝ ouiũ. Itẽ
religioſi erunt: de qbus tot ſaluabunt virtute
obedientie ſuum ordinẽ ſeruando. Item tot
clerici virtute deuotionis. Itẽ tot diuites vir
tute mie. Tot pauperes virtute patiẽtie. Iteꝫ
tot mulieres virtute honeſtatis ꝛ ꝯtinentie.
Ita ꝙ iſta electio eſt primũ fundamentum ꝛ
principale: ꝛ principiũ ſaluationis hoium ac
mulieꝝ. Auctas. Elegit nos in iſto añ mundi
ꝯſtitutionem vt eſſemus ſancti ꝛ immacula-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

De conuerſione ſancti Pauli apoſtoli

ti i ꝯſpectu eiꝰ in charitate: q ꝑdeſtinauit nos
in adoptionē filioꝝ ꝑ ieſū xp̄uꝫ dn̄m nr̄m ad
Ephe.i. Et iſta electio dr̄ ꝑdeſtinatio. Et quia
btūs paulꝰ fuit a deo eternalr̄ electꝰ vt eēt de
maiorib° ſctis padiſi. De eo dic̄ xp̄s in thēate
Vas electōis.i.electum paſſiue ē mihi iſte.ſ.
Paulꝰ. Sꝫ qꝛ diuina electio ſcā in eternitate
hꝫ executionē in tp̄e: dicā vobis practicā exe
cutiōis electōis bti pauli: ꝑut in ep̄la hodier
na ꝯtinet̄. Dicat̄ hyſtoria ꝑut dicit Lucas in
ep̄la hodierna. Act.ix. Q̄n̄o pſequebat̄ xp̄ia
nos vt lupꝰ oues. intantuꝫ ꝙ multi xp̄iani fu-
gerunt de hieruſalem. Jō dixit ipſe. ego ſeq̄r
eos. Dicat̄ quō furijs iſectꝰ ibat damaſcū ꝛc.
Saule ſaule qd me pſequeris. Nota nō dicit
cur pſeq̄ris meos ſuitores: qꝛ tātus eſt amor
xp̄i ad ſuos ſuitores ꝙ illoꝝ pſecutionē repu
tabat ſuā. Sicut eni bonuꝫ qd fit ſuis ſuitori-
b° amore ſui recipit in perſonā ſuā: ita ꝛ malū
Jō dicet in iudicio vlt̄. Eſuriui ꝛ nō dediſtis
mihi mādućare ꝛc. Tūc dicēt. Q̄n̄ vidimꝰ te
eſurientē ꝛ dedimꝰ tibi mādućare ꝛc̄. Quibꝰ
dicet. Q̄ōcūqꝫ feciſtis vni ex minimis meis: mi
hi feciſtis. Mat.xxv. Hic pꝫ q̄n̄o hō dꝫ caue
re ne diſpliceat ſuitorib° dei: qꝛ ipſe recipit in
pſona ſua queadmodū rex recipit in ſe qū of
fendit miles vl̄ eiꝰ officialis. Et ꝑꝑ hoc tm̄ ti-
met ne offendat̄ regis official̄. Jō dixit xp̄us
ſaule. Sic eni vocabat̄ an̄ eiꝰ ꝯuerſionē. Sau
le q̇d me perſeq̄ris. Ecce amor xp̄i ad nos. Et
paulꝰ timens ac ſtupens dixit. Quis es dn̄e.
R̄n̄dit ieſus. Ego ſum ieſus nazarenꝰ quē tu
pſequeris. Duꝝ eſt tibi cōtra ſtimulū calcitra
re. Nota ꝙ paulꝰ ante ꝯuerſionē ſuam hēbat
q̄ttuor falſas credētias ſeu opiniones ꝛ erro
res ꝯ dn̄m nr̄m ieſum xp̄m. Prima ꝙ nō cre
debat ipꝫ eē deū: ſꝫ puꝝ hoieꝫ. Scd̄a ꝙ n̄ fuit
ſaluator mūdi: ſꝫ deceptor. Tertia ꝙ nō ſurre
xit a mortuis. Quarta ꝙ nō erat iudex bono
rū ꝛ maloꝝ. Sꝫ xp̄s in r̄n̄ſiōe q̄n̄ dixit. Ego ſū
ieſus nazarenꝰ ꝛc. fugauit oēs errores. Et p̄io
q̄n̄ dixit. Ego ſū: qd eſt nomē diuitat̄. qꝛ deus
ꝓprie hꝫ eē. Nr̄m aūt eē eſt nob̄ a deo datuꝫ
ſō nō dꝫ dici eſſe. Sicut nullꝰ dꝫ dici diues de
pecunijs mutuo receptis. Totuꝫ eni nr̄m eſſe
mutuatū ē nob̄ a deo. Jō ꝓprie loquēdo nul
lus hꝫ eē niſi ſolꝰ deꝰ. Jō legimꝰ Exo.iij. ꝙ q̄n̄
deꝰ voluit mittē moyſen vt liberaret ppl̄ꝫ iſrl̄
de egypto. dixit ſibi moyſes. Si dixerit mihi
qd eſt nomen dei: qd dicā eis. R̄n̄dit dn̄s ad
moyſen. Ego ſū q ſū. Sic dices filijs iſrl̄. Qui
eſt miſit me ad vos Exo.iij. Ecce quare r̄n̄dit
paulo: Ego ſū. Et dicit Aug. in libro de viden
do deū ꝙ xp̄s oñdit tūc paulo diuinā eēntiā
vt ibi determiat Aug. Cōtra ſcd̄m errorē di-
xit ieſus: qd idē eſt ꝙ ſaluator. oñdēs ſibi cla
re ꝙ nullꝰ pōt intrare padiſum nec ſaluari: ni
ſi ſibi credēdo ꝛ obediēdo. Cōtra tertiū dixit
nazarenꝰ.i.floridꝰ. qꝛ eiꝰ corpꝰ in reſurrectiōe
ſua glioſa floruit q̄ttuor floribꝰ. Pria ipaſſi-
bilitat̄. Scd̄a leuitat̄. Tertia ſubtilitat̄. Quar
ta claritatis. Jō dixit nazarenꝰ. Cōtra q̄rtum
errorē dixit. Duꝝ ē tibi ꝯ ſtimulū calcitrare.
Stimulꝰ eſt ſnīa dura quā dabit vt iudex vl̄is
bonoꝝ ꝛ maloꝝ q̄n̄ dicet malis. Diſcedite a
me maledicti in ignē eternum ꝛc̄. Mat.xxv.
Tūc paulꝰ tremēs ac ſtupēs dixit. Dn̄e quid
me vis facē.ſ. vt poſſim ſaluꝰ fieri. Nō eni vi
deo clare errores i qbꝰ erā. Et ait dn̄s ad euꝫ.
Surge ꝛ ingredere ciuitatē ꝛ dicet̄ tibi quid
te oporteat facē. Surrexit aūt de terra: aper-
tiſqꝫ oculis nihil videbat. Tāta eſt claritas q̄
eū circūfulſit ꝙ ꝑdidit viſum. ac ſi hō diu re-
ſpiceret ſolē amitteret viſū. Ad manꝰ aūt illū
trahētes viri q comitabant̄ cū illo q ſtabant̄
ſtupefacti itroduxerūt damaſcū. Et erat ibi tri
b° dieb° nō vidēs: ꝛ nō mādućauit neqꝫ bibit.
Dicūt doctores ꝙ in his tribꝰ diebꝰ didicit ꝛ
vidit in ſchola padiſi quicqd poſtmodū ꝑdi-
cauit. Interim xp̄s apparuit cuidam diſcipu
lo ſuo in damaſco exiſtēti qui dicebat̄ Anani
as: ꝛ dixit ei. Anania. Et ille. Ecce ego domi-
ne. Et ait. Surge ꝛ vade in vicū qui vocat̄ re-
ctꝰ: ꝛ q̄re in domo Jude ſaulū noie tarſenſeꝫ
Et timuit ananias dicēs. Dn̄e audiui a mult̄
q̄n̄ pſeq̄t nomē vr̄m ꝛc. Jō dn̄e nō mittatis
me ad illū lupū ꝛc̄. Tūc dixit dn̄s ad eū. Va
det q̄n̄ vas electiōis ē mihi iſte vt portet no-
men meū corā gētibꝰ ꝛ regibꝰ ꝛ filijs iſrl̄. Qꝛ
ſicut in vaſe auri vel argenti pn̄tabit̄ fructus
dn̄is: ita iſte portabit nomē meū ꝛc̄. Perfici
atur hyſtoria ep̄le cōcludēdo thēa. Vas ele-
ctionis ē mihi iſte. Ecce electio et̄na. Quātū
ad ſcd̄m dico ꝙ in cōuerſione bti pauli oñdit̄
modꝰ ꝯuerſiōis pctōris ad deū. Jō eccl̄ia fac̄
feſtum de iſta conuerſione pauli ſolū. Et ſunt
ſeptem modi quibus peccator cōuertitur ad
deum: vt Paulus. qui ſequuntur.ſ.

¶ Illuminatio diuinalis.
¶ Humiliatio perſonalis.
¶ Reprehenſio fraternalis
¶ Oſtenſio iudicialis.
¶ Inſtructio doctrinalis.
¶ Exemplificatio virtualis.
¶ Afflictio penitentialis

¶ Primꝰ modꝰ ē illuminatio diuinalis: q̄n̄

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pctõꝛ ꝯuertit ad deũ vt paulus. a deo ſubito il
luminat: qꝛ pctõꝛ q̃diu exiſtit in pctis ẽ cec⁹.
Cec⁹.n. nõ videt ꝑiculũ in q̃ eſt. Sicut.n. ille
q̃ trãſit ꝑ vicũ: ⁊ mõ cadit in luto: mõ inter la
pides: mõ inter vepꝛes: cecus iudicat qꝛ vere
ille eſt cecus. Ita de pctõꝛe trãſeunte ꝑ viam
hui⁹ mũdi vel vite. mõ.n. cadit in luto fetẽtis
luxurie. mõ int ſpinas pungẽtis auaricie. mõ
inter lapides iracũdie ⁊ malicie. Jõ ſcriptura
ſctã tales iudicat cecos. Ambulabũt vt ceci:
qꝛ dño peccauerũt. Sopho. i. Jõ necria ẽ lux
diuina illuſtrans mẽtẽ pctõꝛis. Iſto lumine il
luminat pctõꝛ qñ dicit. O miſer quot ãnis fui
i luto luxurie: vel ſpinis auaricie. ⁊ ſic de aliis
O miſ qd erit de me ſiue de aĩa mea. Qñ di-
uinũ lum̃ irradiat ei⁹ ꝯſciaꝫ cognoſcit pctã. qꝛ
lux nãlis itellect⁹ nõ ſufficit. nec ẽt lux ſcie acq
ſite. ſꝫ lux diuina eſt necria. Hoc oñdit i ꝯuer
ſione ſcti pauli vbi dr. Et cũ iter faceret ſubito
circũfulſit eũ lux de celo. No. lux d̃ celo Act.
ix. Nõ de itellectu nãli ſeu ingenio humano.
Iſte modus ꝯuerſiõis eſt multũ dulcis qñ de
us ſubito illuminat pctõꝛẽ in domo: camera:
lecto: vl in via exiſtẽtẽ: vt cognoſcat pctã ſua
di. O miſ qd erit de me ⁊c. Iſtud lumẽ pete-
bat dauid dicẽs orãdo. Illumina oculos me
os ne vnq̃ obdoꝛmiã in moꝛte ⁊c. Scd̃s mo
dus eſt humiliatio ꝑſonal vl deiectio. Qñ.n.
ꝑſone põpoſe inflate q̃ nõ curãt niſi de mũda
nis deiiciũt vel hũiliant. Et hoc ſic ꝯtingit. qꝛ
O dicit de⁹. iſti alio remedio idigẽt. ⁊ fac eos
ꝑdere bona tpalia: ⁊ amoꝛẽ dñoꝝ in qb⁹ ꝯfi-
debãt. Et tũc ꝯuertunt ad deũ: qꝛ als nõ icura
rẽt de eo. Jõ dauid. Imple facies eoꝝ ignomi
nia ⁊ q̃rent nomẽ tuũ dñe. Inñdicta ẽ aduer
ſitas ſeu tribulatio paupttatis vel aduerſitatis
ifirmitat ſeu ꝑſecutõis dñoꝝ q̃ ꝯuertit pctõꝛẽ
ad deũ. Iſte modus oñdit in paulo. q̃ ibat fu
riis ifect⁹ dirũq̃ toto pectoꝛe vir⁹ efflabat: ⁊
eadẽs in t̃rã ex ꝑſecutoꝛe fact⁹ ẽ vas electiõis
di. Dñe qd me vis facẽ. Ecce quõ ex aduerſita
te fuit ꝯuerſus. ¶ Terti⁹ ẽ repͥhẽſio fraternal.
Sũt.n. aliq q̃ nec pꝛio nec ſcd̃o mõ ꝯuertũt: qꝛ
de⁹ nõ exeq̃t in eis dic pꝛia: ſꝫ qñ aliqs vt ami
cus: frat: ſoci⁹: pr: vl vicin⁹ dulcit coꝛrigit ami
cũ ſuũ vl filiũ di. Hoc dr de vob. Jã gẽtes lo
quunt de vob iſta. Jõ amoꝛe dei coꝛrigat ⁊c.
Iſto mõ multi ꝯuertũt ad xp̃m. Jõ dicit xp̃s
Si aũt peccauerit i te frat tu⁹: vade ⁊ coꝛripe
eum inter te ⁊ ip̃m ſolũ. Si te audierit lucra-
tus es fratrẽ tuum. Math. xviii. Iſte modus
oſtendit in paulo quãdo xp̃s coꝛrigẽdo eum
dixit ei. Saule ſaule qd me ꝑſeq̃ris. ¶ Quar

tus eſt oſtẽſio iudicialis qñ deus per ſe inuiſi
biliter vel ꝑ os alicui⁹ ſcti ⁊ deuoti hoĩs oñdit
ſibi rigoꝛẽ iuſticie tali mõ. Uideam⁹ ſi tu vis
ꝑſeuerare in iſta mala vita: qd dices in iudi-
cio: quid reſpondebis xp̃o dicenti. Quid feci
ſti ꝓ me: oñdens vulnera ⁊ dicens. Ecce quid
ego feci ꝓ te: cognoſcis iſta vulnera: videam⁹
quid tu feciſti ꝓ me: qd dices tu q̃ modo ſtas
⁊ viuis in pctis: ⁊ nihil bõi facis. quõ euades
iferni penas. Tales oſtẽſiones iudiciales fa-
ciunt ꝯuertere multos: ꝯfitent ⁊ faciũt pniam
vt poſſint aliqd oñdere in iudicio. Jõ Dauid
Cognoſcet dñs iudicia faciẽs: in oꝑibus ma
nuum ſuarũ cõpꝛehẽſus eſt pctõꝛ. Cõuertãt
pctõꝛes in infernũ. ſ. per cogitationem. pſ. ix.
Iſte modus oñdit in paulo: cui xp̃s oñdit ſe
in foꝛma iudiciali: quẽadmodũ dꝫ ſtare i die
iudicii: qñ dixit ſibi. Durũ ẽ tibi ꝯtra ſtimulũ
calcitrare. Et ſtatim paulus dixit: dñe qd me
vis facere. ¶ Quint⁹ ẽ inſtructio doctrinalis
vt in pꝛedicatiõe: ad quã multi veniunt pctõ
res ⁊ in magnis pctis inuoluti: ⁊ redeũt con-
uerſi ad deũ: qꝛ in pꝛedicatiõe qñ pꝛedicatoꝛ
pꝛedicabat bonas doctrinas: pctõꝛes cogno
ſcunt ſuam vitã malam: ⁊ dicũt. O miſer ſm
hoc in malo ſtatu ſum ego. Et iſto mõ ꝯuertũ
tur plures q̃ aliis ſupꝛadict modis. Jõ dice-
bat apoſtolus. Non erubeſco euãgeliũ. Uir-
tus.n. di eſt in ſalutẽ omni credẽti. Ro. i. No
ta non erubeſco euangeliũ ſicut illi q̃ magis
curãt de poetis q̃ de euãgeliis. Doctrina poe
taꝝ neminem ſaluat. Ideo pꝛedicatoꝛes euã-
gelice doctrine ſingularem coꝛonã hñt in pa
radiſo. Iſte modus conuerſionis oſtenſus fu
it in paulo: cui dixit chꝛiſtus. Surge ⁊ ingre-
dere ciuitatem: ⁊ dicet tibi qd te opoꝛteat fa-
cere: ſi voluiſſet dicere paulus. Dñe oñdatis
mihi vos qd habeo facere. Cur me ad alium
remittitis dixiſſet chꝛiſtus. Uade qꝛ in te do
inſtructionem xp̃ianis vt quõ tu iuiſti ita ipſi
faciant ⁊ inſtructioneꝫ habeant. Nota illa ci
uitas ad quã chꝛiſtus remiſit paulum dicens
Surge ⁊ ingredẽ ciuitatẽ ⁊c. Dicebat dama
ſcus q̃ interpꝛetat ſanguinoſa: ⁊ ſignificat ec-
cleſiam vbi ſanguis xp̃i conficit ⁊ ſumit. Qñ
ergo dicit: Ingredere ciuitatẽ. i. eccleſiam ad
audiendã miſſam ⁊ ſermoneꝫ. Ibi.n. dicetur
tibi qd te opoꝛteat facere. Iſte eſt pꝛincipalis
modus conuerſionis pctõꝛis. ¶ Sextus mo
dus eſt exẽpli v̓tualis: qñ.n. videt q̃ aliqs te
net bonã vitã ⁊ ſctãm etiam ſi nõ loq̃tur pdi-
cando: exẽplo tñ illius multi cõuertunt. Di-
catur h̓ de cõuerſiõe cuiuſdã pꝛincipis latro-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

num in q̄dā via ad dep̄dandū exiſtētis. Quidā .n. ſctūs abbas volēs ipm ad xp̄m ꝯuertere iuit ad eū: ⁊ ſtati capt⁹ ē vt eū denudaret ⁊c. Abbas vo interogauit eū de q̄ viueret in tali heremo. O dixit abbas i magno labore ⁊ piculo viuit: ſi vult mecū venire ad monaſteriū ego ꝓuidebo vob opulēter. Ille timēs de captione nō audebat ire ſ; abbas ipm aſſecurauit ⁊ ſecut⁹ eſt eū ⁊ dedit illi optimā camerā: ⁊ vnū monachū deuotiſſimū in ſuitorē vt ſuiret ſibi dans ei ⁊ miniſtrās qcqd vellet: gallinas: ꝑdices: capōes ⁊c. Et poſtq̄ ipe erat prāſus frat ille ſuitor corā eo comedebat panē ⁊ aquā. Itē qn̄ ipe iacebat in lecto: frat orabat genib⁹ flexis cū lachrymis ⁊c. Poſt multos dies ille capitane⁹ dixit fri. Et q̄lē vitā tenuiſtis vos in mūdo: qꝛ tātā pniam facit̄. Rn̄dit frat ꝙ fuit valde pctōr. Et ille. Et dicat̄ mihi in q̄bus peccaſtis. Et dixit frat. In mult̄ dn̄e. Et dicat̄ mihi ſi placet vobis. Ego dicā. Riſi exceſſiue ⁊ truffaui: ⁊ ſic de alijs venialib⁹. Et capitaneus o mi⁊ ⁊ qd erit de me q tot hoies depredat⁹ ſū ⁊ occidi: qꝛ vos de tā puis pctis facit̄ tātā pniā: de cetero volo viuē vt vos: non det̄ mihi lectū: nec gallinas. Et ſic fuit exēplo illi⁹ ꝯuerſus. Jō dicit Greg. Plus mouēt exēpla q̄ vba: exēpla .ſ. bone vite. Forte ſi centū ānis aliqs p̄dicaſſet illi nō ꝯuertiſſ; eū: ⁊ i exemplo bone vite ꝯuerſus eſt. Legit ꝙ tpe bti petri apl̄i qn̄ ipe p̄dicabat in roma: aliq̄ bone mulieres iā ad xp̄m ꝯuerſe hēbāt viros querſos ꝯuertere. Et eis oñdēs iſtū modum dixit. Mulieres ſubdite ſint viris: vt ſi q nō credūt vbo p mulierū ꝯuerſationē ſine vbo lucrifiāt ꝯſiderātes in timore ſctām ꝯuerſationē vr̄am .i. Pet. iij. Iſte modus oñſus fuit in paulo qn̄ ad manus illum trahēdo in ciuitatē. introduxerunt. Manus ſignāt opera: quia manibus operamur. Ideo dicit. ad manus illum trahētes: in q̄ innuit ꝙ exēplo opeꝝ trahūt pctōres ad deū. ¶ Septimus modus eſt afflictio pnialis dicēdo Dn̄e l; ſim malus ⁊ pctōr: ſpero tn̄ ꝙ ex iſta pnia extrahet̄ me ð pcō ⁊ ꝯuertet̄ ad bonā vitā. Jō lic; hō ſentiat ſe in pctis nō d; pniā dimittere: qꝛ diſpoſitiua eſt ad cōuerſionē ⁊ finalr ad ſaluationē. Pniā agite appropinquabit enim regnum celoꝝ. Matt. iiij. Iſte modus oñdit in ꝯuerſione bti pauli apl̄i q trib⁹ diebus nō māducauit neq; bibit: q̄lis afflictio pnialis: ſignū fuit ꝙ ex pnia de⁹ ducit pctōrem ad ꝯuerſionē ⁊ ſaluationē. Ecce q̄re eccl'ia facit feſtū de ꝯuerſione bti pauli apoſtoli: qꝛ non ſolum fuit miraculoſa ſ; etiā peccatoribus fuit proficuoſa.

¶ De purificatiōe btē vgīs marie. Sermo.

Dies purificatiōis marie. Lu. ij. Iſtud pn̄s feſtum vnū eſt de maioribus totius anni. Rō: qꝛ tres ſunt ſctōꝝ gradus de q̄bus facimus feſtū. Primus de pſona eminenti .ſ. alta. Secūdus maior .ſ. de pſona ſctā excellenti. Tertius multo maior de pſona ſctā trāſcendenti. Dico primo ꝙ de primo gradu fuit q̄libet apoſtoloꝝ petrus ⁊ paulus ⁊c. Joānes baptiſta: martyres: ꝯfeſſores ⁊c. Jō eoꝝ feſta ſunt magna. De ſcdo gradu eſt vgo maria q̄ non ſolum eſt ſctā ſed hēt excellentiā ſup oēs ſctōs. Ideo eius feſta ſunt maiora. In tertio gradu eſt ſolus xp̄s q tranſcendit oēm altitudinē creaturaꝝ. Ideo ei⁹ feſta: vt natiuitatis: epyphanie: preſentationis: reſurrectionis ⁊c. ſunt multo plus maiora. Iſtos tres gradus ſanctoꝝ inuenio in feſto hodierno: qꝛ hodie fit feſtū. De ſymeone ſctō eminenter. De vgine ſctā ſup oēs excellenter. De xp̄o ſctiſſimo trāſcendenter. Qui hodie fuit in tēplo p̄ntatus a virgine Maria ſicut mō mulieres poſt partū veniūt ad eccleſiam cū ꝓle. Jō iſtud feſtum hēt tria noia. ꝑ Inq̄ztū eſt ſymeonis dr̄ dies obuiatiōis ſymeonis. ꝑ Inq̄ztū eſt ieſu xp̄i dr̄ dies p̄ntationis. ꝑ Inq̄ztū vero eſt vginis marie intitulatur dies purgatiōis marie. Et qꝛ ſpecialiꝰ hodie fit feſtū de vgīe maria. Ideo ſingulariter dicit thema. Dies purgationis ⁊c. Ideo primo loquit de virgine. Secūdo de xp̄o. Tertio de ſctō ſymeōe. ¶ Quātum ad primū ⁊ inq̄ztū pn̄s feſtum tangit virginem: dicitur dies purgationis marie. Quādo autem auditis iſtud nomē purgatio non intelligatis ꝙ virgo maria indigeret purgatione: qꝛ nūq̄ peccauit aliquo modo nec corde male cogitando: nec ore vane loquendo nec corpore male operando: immo fuit purior ſole intantum ꝙ ſpirituſſanctus de ea philocaptus de ſua puritatem fecit vnam cantilenam dicēs. Qꝛ pulchra es amica mea q̄ pulchra es tota: ⁊ macula non eſt in te. Can. iiij. Nota q̄ eſt dictio admirantia. Et dicitur ter pulchra: quia pulchra fuit in anima: quia nūquā habuit malā nec vanā cogitationē: ſecus de nobiſ. Scdo pulchra in ore: qꝛ nunq̄ vane ſeu ocioſe vel indiſcrete locuta fuit. Nos vero nō habemus os pulchrū. Tertio pulchra in toto corpore: qꝛ ſine oi defectu ⁊ negligentia. temperata in cibo ⁊ potu: diligēs in ſeruitio dei ſecus de nobis. Quare ergo dicit thema.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Dies purgationis marie. Iſtam q̃õnem de
clarat btũs Lucas in euãgelio hodierno di.
Dies purgationis marie: ſtatiʒ dixit ſm legẽ
moyſi: ⁊ nõ dixit ſʒ pſonã ſuã: qꝛ nõ indiguit.
Modo videamꝰ que lex eſt moyſi quã dedit
mulieribꝰ parientibus maſculos. Dicit. n. lex
Mulier que ſuſcepto ſemine pepit maſculũ
in mũda erit ſeptẽ diebꝰ: nec ingredieť in ſan
ctuariũ donec impleanť dies purgationiſ ſue
Leuit. xij. Hoc ergo pceptũ nõ tãgebat virgi
nem mariã: qꝛ nõ pepit ſuſcepto ſemine. Vñ
querit ſctũs Tho. iij. pte. q. xxxviij. ar. iiij. An
ꝯuenienter mř dei purganda ad tẽplũ dei ac
ceſſerit. Et rñdet q ſic: qꝛ ſicut plenitudo gře
a xp̃o deriuať in matrẽ: ita decuit vt mř hũili
tati filij ꝯformareť. Humilibꝰ. n. ds dat grã:
vt dř Jac. iiij. Et iõ ſicut xp̃s lʒ legi nõ eẽt ob
noxiꝰ: voluit tñ circũciſionẽ ⁊ alia legis one
re ſubire ad oñdendũ humilitatis ⁊ obedien
tie exẽplũ: ⁊ vt approbaret legẽ ⁊ vt calũnie
occaſionẽ iudeis tolleret. Propter eaſdem
rõnes voluit matrẽ ſuaʒ implere legis obſer
uantias: qbꝰ tñ nõ erat obnoxia. Lʒ. n. btã vir
go nullã hẽret imundiciã voluit tñ purificati
onis obſuantiã implere: nõ pp indigentiã: ſʒ
pp legis pceptũ. Et iõ ſignãter euãgeliũ Lu.
ij. dicit q impleti ſunt dies purgatiõis marie
ſm legẽ moyſi. Ipſa. n. ſm ſe purgatione non
indigebat. Nã Leuit. xij. dř. Mulier ſi ſuſce
pto ſemine pepit maſculum imũda erit. Vbi
moyſes vř fuiſſe locutꝰ ad excipiendã matreʒ
dei ab imũdicia: que nõ pepit ſuſcepto ſemi
ne. ⁊ iõ pʒ q nõ obligabať ad impletionẽ illi
us pcepti: ſʒ volũtarie purgationis obſuãtiã
impleuit. Sʒ hic eſt qõ. Quare ds ordinauit
iſtã legẽ: nũqd eſt pctm̃ gñare filios in ſtatu
mřimoniali. Rñdeť q nõ: ſʒ multe rõnes aſſi
gnanť a ſctis doctoribꝰ: ſed vnã ſolã ego vo
lo declarare. Rõ illiꝰ legis eſt qꝛ oĩa pcepta
legis reducunť ⁊ includunť in decẽ pcept̄ de
calogi que frãgunť q̃druplicitér. ſ. opatione:
omiſſione: locutione: ⁊ cogitatiõe. Et q̃ttuor
decies faciat numeꝝ q̃dragenariuʒ. Mulie
res aũt in ꝯcipiendo: portãdo: pariẽdo: ⁊ nu
triendo: iſtis q̃ttuor modis peccant ꝯ dei pre
cepta: iõ faciũt dies purgationis. Prio pec
cant in opatione ꝯcipiẽdo. Nã ds ordinauit
actũ gñationis ad ꝯſeruationẽ humane nãe.
Et multotiẽs nõ mouenť ad cã niſi ſic equus
⁊ mulus: canis vel porcus ſm canis ſenſuali
tatẽ: cũ tñ deberent hẽre intentionẽ pdicato
ris qui pdicat vt cõuertat gentes ad deuʒ vt
paradiſus impleať filijs dei: ita genitorẽs de
bent hẽre intentionẽ gñandi filios pro paradi
ſo. Virgo aũt maria nõ peccauit opatione: qꝛ
nõ ab hoie: ſʒ a ſpũſctõ ꝯcepit qui formauit il
lud corpꝰ dñi nři ieſu xp̃i vt formať granũ in
fra auellanã vel amigdalũ. Iõ eccl̃ia cantat.
Nõ ex virili ſemine ſʒ miſtico ſpiramine v̓bũ
dei factũ eſt caro fructuſqʒ ventris floruit. 2°
peccant mulieres omiſſione portãdo: qꝛ ſi pͦ
faciebãt pniam. ſ. ieiunia: orõnes: pegrinati
ones: ⁊ huiuſmodi qñ ſunt grauide totũ omit
tunt. Et lʒ ſint ſatis faſtidioſe: tñ ip̃e ſe faciunt
plus faſtidioſas ⁊ magis delicatas ſe fingũt.
Sʒ v̓go maria in hoc nõ peccauit aliqd omit
tendo: qꝛ dič Bern. q erat grauida ſine gra
uamine: imo pgnatus portabat eã. Sicut de
nube q̃ nõ põt eleuari: ſʒ qñ radiꝰ ſolis tangit
eã eleuať: ⁊ ẽ magis leuis. Ita radiꝰ ſolis eter
ni in vtero virginis extřis. Iõ non dimittebat
aliqd de ſuis deuotionibꝰ: imo ãphꝰ faciebat
queadmodũ ſacerdos qñ portat cuſtodiã eu
chariſtie ẽ deuotior. Ita v̓go q̃ cuſtodia erat
tunc corpis xp̃i. 3° mulieres peccãt locutione
pturiẽdo qñ. n. ſentiũt dolores ptꝰ: dicũt mul
ta v̓ba vana ⁊ indiſcreta. Cũ tñ deberẽt recur
rere ad xp̃m dicẽdo ieſꝰ: ⁊ ad v̓ginẽ mariaʒ q̃
ſine dolore pepit: ⁊ ad ſctõs dei. Ip̃e tamẽ alẽ
q̃ maledicũt euã: alie viros: alia dič. O ſi mõ
euadã nũq̃ accedo ad virũ. Sʒ v̓go in hͦ nõ
peccauit: qꝛ ſine dolore ⁊ miſia pepit. Sič ra
diꝰ ſolis tranſit p feneſtrã vitreã ſine ruptura
imo pulchriorẽ reddit eã. iõ Yſa. Germinans
germinabit ⁊ exultabit letabunda ⁊ laudãs.
Gl̃ia libani data ẽ ei: decor carmeli ⁊ ſaron.
Iſa. xxxv. Quarto mľieres peccãt cogitatõe
nutriẽdo. Cogitãt. n. modo habeo herodeʒ:
modo ſũ dña cũ tñ i magno timore dicere de
berent. O dñe dediſtis mihi iſtũ filiũ: qd ſcio
mõ qd erit de filio meo ſi erit malꝰ bõ: taliſ vt
me iterficiet vel q faciat aliquod malũ vt ſit
ſuſpeſꝰ ⁊ finaliẽ damnatꝰ: ſʒ v̓go i hoc nõ pec
cauit. Sciebat. n. ſcripturas. Iõ qñ in partu
ip̃a vidit mirabilia q̃ facta fuerũt cogitabat
ſuã paſſionẽ. Iõ dič beatꝰ Lucas. Maria aũt
ꝯſuabat oĩa v̓ba hec ꝯferẽs i corde ſuo. Lu. ij.
Qñ vidit puerũ ieſũ natũ ⁊ nudũ cogitauit i
corde ſuo di. O ve ſic filiꝰ meꝰ erit nudꝰ in cru
ce. Deinde pãnis eũ inoluit cogitãs q ſic eiꝰ
corpꝰ inolutereť ſyndõe i eiꝰ ſepultura. Deide
poſuit eum in pſepio in medio duoꝝ aialium
cogitãs q ſic ſuſpẽdereť i medio duoꝝ latro
nũ. Pʒ gͦ q v̓go maria nulloͦ peccauit: nec
ꝯcipiẽdo opatione: nec portãdo obmiſſione:
nec pariẽdo locutõe: nec nutriẽdo cogitatõe

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tñ voluit humiliari ad ſeruādū legē moyſi ac
ſi eēt imunda ꝛ peccatrix vt cetere mulieres.
Recte dic̄ Bern̄. ꝙ fuit ſilis filio ſuo q vo-
luit circūciſionē recipe ad quā nō tenebat: qꝛ
dabat in ſignū pcti: vt ſcindunt aures latroni
in ſignū furti. Ita v̄go voluit ſeruare iſtam le
gē ad quā nō tenebat. Dicat practice hic ꝛ ꝓ
babilr qn̄o fuit ab ea lex iſta ſeruata: qꝛ in. xl.
die a natiuitate filij ſui vt ē dies hodierna ve-
nit ad tēplū dn̄i in q̄ ſeorſuꝫ ſtabant mulieres
generoſe ꝛ diuites ꝛ ſeorſuꝫ ſimplices ꝛ pau-
peres: ꝛ ſeorſū v̄gines. Et iſte mos hodie a iu
deis ſeruat: v̄go aūt maria in igreſſu tēpli re
ſpexit cogitās qb⁹ ſe aſſociaret: qꝛ licꝫ eēt ge
neroſa ꝛ nobilis de genere dauid: tñ erat pau
per ꝛ ſimplr induta. qꝛ totū pr̄imoniuꝫ dedit
amore dei ꝛ totū aurū qḋ ſibi obtulerunt re-
ges oriētis: ꝛ volebat viuere manib⁹ ꝓprijs.
Iō ſi iūgeret ſe mulierib⁹ diuitib⁹ potuiſſet ſi-
bi dicere. Vadaꝫ ad locū vr̄m. Bn̄dict⁹ de⁹:
vxor vni⁹ pauperis carpētarij vult ſe nobis ſo
ciare ꝛc̄. Si cū v̄ginib⁹ lꝫ fuiſſet v̄go: dixiſſent
ſibi. Et vos q habetis viꝝ ꝛ filiū veniſtis nobiſ-
cuꝫ: ꝛ vn̄ hoc ꝛc̄. Iō poſuit ſe cū ſimplicib⁹ ꝛ
paupib⁹ mulierib⁹. Et fuit ꝯpleta q̄dā ꝓp̄hia
quā p̄dixit ſpūſſāctus p os ſalomonis di. Sic̄
liliū inter ſpinas: ſic amica mea ſupple eſt int̄
filias. Can. ij. Habem⁹ hic exēpluꝫ humiliat̄:
ꝛ tñ mō qlibꝫ ſe igerit: qꝛ qlibꝫ vult eē in capi
te i ꝯuiuijs ꝛc. Et iō v̄go maria regina paḋiſi
poſuit ſe retro. Iō dixit maria. Quia reſpexit
hūilitatē ancille ſue ꝛc. Nō dic̄ charitatē nec
v̄ginitatē. Ecce eñ ex hoc beatā me dicēt oēſ
generatiōes. Et hec fuit p̄ma humilitas quā
hodie fecit in ipletōe legis. Itē nota aliā ma
gnā humilitatē in v̄gine maria: qꝛ dic̄ euāge
liū hodiernū vt faceret ſm̄ ꝯſuetudinē legis
ꝓ eo. Cōſuetudo enī legis erat: vt ptꝫ Leuit̄.
xij. ꝙ qn̄ poſt partū in. xl. die mulier veniebat
ad tēplū flexis gēib⁹ corā ſacerdote dicebat.
Ecce oblationē offeratis ꝓ me ſacrificium vt
de⁹ remittat mihi pctā q̄ ꝯmiſi ꝯcipiēdo: por
tādo. pariēdo: ꝛ nutriēdo. Sacerdos autem
recepta oblatiōe ꝛ facto ſacrificio dabat mu
lieri bn̄dictōeꝫ: ꝛ recedebat mulier. Iſtā ꝯſu
etudinē voluit v̄go maria hodie ſeruare: ve-
niēs in tēplo dicēs ſacerdoti: nō ſymeoni qꝛ
nō legit ipſꝫ fuiſſe ſacerdotē: ſꝫ hominē ſctū.
Hodie ē q̄dragesima dies ꝙ pepit iſtū filiū:
ꝛ octaua die fuit circūciſus: ꝛ vocat⁹ fuit ieſus
ꝛ dedit ſibi oblationē par turturuꝫ aut duos
pullos colūbaꝝ dicēſ vt oraꝛꝫ ꝓ ea. O maxia
hūilitas: ſctiſſima dicebat pctōri: orate ꝓ me.
Et ſacerdos non cognoſcebat eam. Meli⁹ co
gnoſcebat eā Yſaias. Ecce v̄go cōcipiet ꝛ pa
riet filiū: ꝛ vocabit nomē eius emanuel. Yſa.
vij. Tūc fuit cōpleta ꝓphetia ſalomonis dicē
tis in pſona virginis. Nigra ſum ſꝫ formoſa
filie hierl̄m ꝛc. Nolite me ꝯſiderare qꝛ fuſca
ſuꝫ: qꝛ decolorauit me ſol. Can. i. Virgo erat
nigra ocul̄ ignariſ eā nō cognoſcētib⁹: ſꝫ erat
formoſa angel̄ dei. Nolite me cōſiderare ſup
ple deſpiciendo: qꝛ decolorauit me ſol: qꝛ ar-
dor diuini amoris ſic hūiliari faciebat: ſupple
incedēdo. Iō pōt nob̄ dicere illud Math. xi.
Diſcite a me qꝛ mitis ſuꝫ ꝛ humilis corde: ꝛ
inuenietis requiē aiab⁹ veſtris. Iugū eni meuꝫ
ſuaue eſt ꝛ on⁹ meū leue. ¶ Quantū ad ſcḋm
pūctū: tūc hoc feſtū tāgit dn̄m nr̄m ieſuꝫ xp̄m.
Intitulat eñ dies pūtatiōis ieſu xp̄i. Nō in-
telligat̄ ꝙ xp̄s idigeret pūtatiōe: qꝛ nūꝗ fuit
elōgat⁹ a deo pr̄e nec vnꝗ fuit abſcēs: imo ſi
cut ſol mittit ad nos ſuuꝫ radiū: ꝛ tñ ſemp eſt
cū ſole: ita de xp̄o. Nos aūt pctis elōgamur a
deo: iō indigem⁹ pūtatiōe. Xp̄s aūt ſemp fuit
pn̄s pr̄i: ēt in vtero virginis exiſtens de die ꝛ
ēt de nocte. Iō dicebat pat̄ ad eū. Tu fili ſem
per mecū es. Lu. xv. Licꝫ miſerim te in mun
dū ad illuminādū in fide euāgelica: calefaciē
dū in amore dei: ꝛ fructificāduꝫ in bonis opi
bus. Iō hodierna xp̄i pūtatio nō fuit neceſſi-
tatis: ſꝫ humilitatis: ſicut virginis mr̄is purga
tio. Voluit eniꝫ xp̄s ſeruare legē pūtationis,
vt dic̄ ſctūs Tho. iij. pte. q. xxxvij. ar. iij. vbi ſic
dic̄ ꝙ xp̄s voluit ſub lege fieri: vt eos qui ſub
lege erāt redimeret: ꝛ vt iuſtificatio legis in
ſuis mēbris ſpūalr̄ ipleret. Et in ſolutione ad
tertiū dicit ꝙ ꝓpter hoc ipſꝫ ēt voluit regales
hoſtias ꝓ ſe offerri: qui erat vera hoſtia vt fi
gura veritati ꝯiūgeret: ꝛ p veritatem figura
approbaret. Et illḋ dictū eſt ꝯtra illos q deū
legis negāt a xp̄o fuiſſe in euāgelio p̄dicatū.
Non enim putandū eſt: vt Origenes dicit ꝙ
filiū ſuū bonus de⁹ ſub lege naſci fecerit quā
ipſe non dederat. Hec ille ibidē. Unde vt ex
corpe iſtius articuli tertij ꝛ ex ſolutionib⁹ ar-
gumentorū colligitur: xp̄s voluit in templo
hodie preſentari ꝓpter q̄ttuor. Primo ꝓpt
legis impletioneꝫ. Et hoc tangit doctor ibi-
dem in corpore articuli: vbi dicit ſic. De ple
nata duplex preceptū in lege traditur. Unuꝫ
quidem generale quo ad oēs: vt ſcilicꝫ com-
pletis diebus purgationis matris offeretur
ſacrificium pro filio ſiue pro filia: vt habetur
Leuit. xij. Et hoc quidem ſacrificium erat ꝛ
ad expiationeꝫ peccati in quo ꝓles erat ꝯce-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pra ꝛ nata: ꝛ etiam ad ꝯſecrationem quandã
ipſius: qꝛ pᵒ pn̄tabat in tēplo: ꝛ iō aliqͦd offe
rebat in holocauſtū: ꝛ aliqͦd pro pctō. Aliud
autē pceptū erat ſpāle in lege de pmogenitis
tam in hoīb⁹ qꝫ in iumētis. Sibi.n. deputaue
rat oē primogenitū filioꝝ iſrl̄ pro eo ꝙ ad li-
beratione populi iſrl̄ pcuſſerat primogenita
egypti ab hoīe vſqꝫ ad pecus: pmogenitis fi-
lioꝝ iſrl̄ reſuatis. Et hoc mādatū ponit Exo.
xiij. In quo ēt pfigurabat xps qui eſt pmoge
nit⁹ in multis fratribus: vt dr̄ ad Roma. viij.
Quia igit xps ex muliere natus erat q̄ſi prio
genitus: iō voluit fieri ſub lege ꝛ in tēplo of-
ferri ꝛ pn̄tari. Et h̄ duo circa xpꝫ lucas oñdit
obſeruata. Pᵒ qͦdē id qͦd ptinet ad pmogeni
tos cū dicit. Tulerūt illū in hierlm vt ſiſterēt
eū dn̄o: ſicͭ ſcriptū eſt in lege dn̄i: qꝛ oē maſcu
linū adaperiēs vuluā ſctm̄ dn̄o vocabit. Se-
cundo illud qͦd ptinet cōiter ad oēs: cū dicit:
vt darent hoſtiā ſm̄ ꝙ dictū erat in lege dn̄i
par turturū: aut duos pullos colūbarū. Scdo
voluit xps in templo offerri pp tēpli ſctifica-
tionē. Et hoc tāgit ibidē doctor in ſol. ad pri
mū vbi dicit ſic. Sicͭ dicit Greg. niſen⁹: illud
legis pceptū. Sctifica mihi oē pmogenitum
qͦd aperit vuluā in filijs iſrl̄. Exo. xiij. In ſolo
deo incarnato ſingulariṫ ꝛ ab alijs differēter
impleri videt. Ipſe nanqꝫ ſolus ineffabiliter
cōcept⁹ ac incōprehēſibiliṫ edit⁹: v̓ginalē vte
rū aperuit: nō antea cōnubio reſeratus: cōſer
uans etiaꝫ poſt ptū inuiolabiliṫ ſignaculū ca
ſtitat. Vn̄ cū dicit adaperiēs vuluā deſignat
ꝙ nihil antea intrauerat vl̓ exiuerat. Per hᵒ
etiā ꝙ dr̄ maſculiuꝫ ſignificat qꝛ nihil de femi
neitate culpe portauit. Singulariṫ etiā ſctūs
dr̄ q terrene ꝯtagia corruptele imaculati pt⁹
nouitate nō ſenſit: ideo nō indigebat ſctifica
ri in templo: ſꝫ poti⁹ templū debebat ſctifica-
ri p ipm̄ q erat ꝛ eſt ſctūſſctōꝝ. Vn̄ Aggei. ij.
Adhuc vnū modicū ꝛ ego mouebo celum ꝛ
terrā mare ꝛ aridā. Et mouebo celuꝫ ꝛ terrā
ꝛ veniet deſiderat⁹ cunctis gentib⁹ ꝛc. Ma-
gna erit glīa dom⁹ iſti⁹ nouiſſime plus q̄ pᵉ.
ꝛ Malach. iij. dr̄. Statim veniet ad templū
ſuū dn̄ator quē vos q̄ritis: ꝛ angelus teſtamē
ti quē vos vult̄ ꝛc. 3ᵒ voluit xpus in tēplo of-
ferri pp nr̄am inſtructionē. vt doctor ibidem
tangit ad ſcdm: qꝛ ſicut dei fili⁹ non pp ſeipm
fact⁹ eſt hō ꝛ circūciſus in carne: ſꝫ vt nos per
grām faceret deos ꝛ vt ſpūaliter circūcida-
mur: ſic pp nos ſiſtit dn̄o: vt diſcam⁹ deo pn̄ta
re noſipſos. Et hoc poſt circūciſionē ei⁹ factū
eſt vt oñdat neminē niſi circūciſum vitijs di-
gnū eſſe diuinis ꝯſpectib⁹. Quarto voluit in
tēplo offerri pp miſticā ſignificationē: vt ibi-
dem doctor tangit ad quartū. Nā Leuit. xij.
pcipit vt illi q poſſent offerrēt agnū ſil̓ ꝛ tur-
turē ſiue colūbā pro filio aut filia: qui v̓o non
ſufficerēt ad offerēdū agnū offerrēt duoſ tur
tures aut duos pullos colūbaꝝ. Xps ergo cū
diues eēt pp nos egen⁹ fact⁹ eſt: vt illi⁹ inopia
diuites eſſem⁹. Vn̄ dr̄. ij. Coꝛ. viij. pro ſe pau
perē hoſtiam offerri voluit: ſicͭ ꝛ in natiuitate
pānis inuoluit: reclinat in pſepio. Nihilomi
nus tn̄ hmōi aues figure cōgruūt. Turtur.n.
qꝛ eſt aial ꝛ auis loquax: pdicationē ꝛ ꝯfeſſi-
onē fidei iportat: qꝛ v̓o eſt aial caſtū ſignat ca
ſtitatē: qꝛ v̓o eſt aial ſolitariū ſignificat cōtē-
plationē. Colūba v̓o eſt aial ſimplex ꝛ man-
ſuetū ꝛ ſignat māſuetudinē ꝛ ſimplicitatem.
Eſt aūt aial gregale: vn̄ ſignificat vitā actiuā
ꝛ hui⁹ hoſtia ſignificat pfectionē xpi ꝛ mēbro
rū ei⁹: vtrūqꝫ aūt pp ꝯſuetudinē gemēdi pn̄-
tes ſctōꝝ luct⁹ deſignat. Sꝫ turtur q̄ eſt ſolita
ria ſignificat orōnū lachrymas. Colūba v̓o q̄
eſt gregalis ſignificat publicas orōnes eccleſ
vtrūqꝫ aūt aial duplicatū offerebat: vt ſctitas
nō ſolū ſit in aīa ſꝫ ēt i corpe. Hec ſctūs Tho.
ibidē. Et pp hec q̄ttuor xps voluit in templo
pn̄tari. Tamē ēt ex dictis pꝫ rō lralis: q̄re xps
ſibi reſuauerat oē primogenitū. Sꝫ rō mora
lis eſt iſta: ſicut.n. inter vi. ꝛ vxo. fit mrioniuꝫ
ad ꝓles generādas: ita inter ſpm̄ ꝛ carnē eſt
quaſi mrionialis ꝯiunctio ad generādū ꝓles
ſ. act⁹ virtuoſos ꝛ opa meritoria: qꝛ caro ſine
ſpū nihil valet. Nā ſpūs mouet carnē ad opa
virtutū ꝛ meritoꝝ exercēda que ꝓles dicunt
Vn̄ dicit Dd. Filij tui ſicut nouelle oliuaꝝ in
circuitu mēſe tue. De iſtis filijs. ſ. actib⁹ v̓tuo
ſis d̓s vult pmogenitū ſibi offerri. Sꝫ qs eſt il
le pmogenitus. Regula eſt phie: ꝙ illud qͦd
eſt vltimū in executione eſt primū in intētiōe
erga deū. Verbigrā ſi q̄rat q̄re hodie veniſtiſ
ad miſſaꝫ: que fuit vr̄a pª intētio. ſi dicitis pp
honorē dei ꝛ virginis ꝛ ex ordinatione eccie
tūc bn̄ ſtatis in ꝯſcia: qꝛ primogenitū offertis
deo: qꝛ intētio vr̄a bōa eſt: qꝛ pp deū veniſtis.
ſi v̓o dicitis veni ad eccleſiā vt videā tm̄ mulī
eres ꝛc. tūc priogenitū offertis dyabolo ꝛ nō
deo: qꝛ vr̄a intētio mala ē. Idē de elemoſyna
ſi datis eā intētione vane glīe vel hmōi: pmo
genit⁹ dat dyabolo. Si aūt dat vt d̓s faciat vo
bis elemoſynā de grā quam ab eo petitis: qn̄
aīa vr̄a veniet ad portā padiſi pulſans ꝛ pe-
tens elemoſynā ꝙ d̓s vobis faciat elemoſynā
tunc offert pmogenitus deo. Iō in quolibet

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ope virtuoſo gratis inter vos cui dat ꝛ offert
primogenit⁹: ne meritū pdat ex mala intenti
one: qꝛ nihil valet opus virtuoſum mala intē
tione factū: ꝛ multa ꝛ magna opera virtuoſa
pdunt ex mala intētione fcā: qꝛ primogenit⁹
non offert deo. Ecce qre ds pcipit ſibi offerri
pmogenita. Jdō dic̄ apls. Siue ergo mādu
catis ſiue bibatis: omnia in gl'iaꝫ dei facite. i.
Cor. x. Jō domin⁹ noſter ieſus xps vt pmo-
genit⁹ ꝛ vnigenit⁹ vginis marie voluit in tē-
plo pſentari. deo patri ꝛ in manib⁹ ſacerdoſ
offerri. Et qnqꝫ ſiclis quaſi qnqꝫ regalib⁹ ar-
genti redimi iuxͣ legeꝫ q̄ habet Nūeri. xviij.
vbi dic̄. Quicqd pmuꝫ erūpet a vulua cūcte
carnis quā offerunt dn̄o: ſiue ex hoīb⁹ ſiue de
pecorib⁹ fuerit: tui iuris erit. Jta dūtaxat vt
p homis pmogenito pciuꝫ accipias ꝛ facias
redimi qnqꝫ ſiclis q viginti obolos habet. Et
ſic niſi redimeret erat ſacerdoſ ꝛ ſeruiebat i
tēplo. Dicat practica pñtatōis. Virgo. n. ma
ria obtulit filiū ſuū xpm in manib⁹ ſacerdotꝭ: ꝛ
ille obtulit eū dn̄o. O q̄ fatu⁹ ſacerdos: ſi co-
gnouiſſet eū: ipſū adoraſſet. Deinde voluit eū
retinē ſacerdos: vidēs vginē matrē paupem.
Et ait vgo. Non retineat eū. Ecce qnqꝫ ſiclos
habeo. Hos paulatiꝫ cōgregauit: ꝛ recepit a
labore ſuo pprio: forte min⁹ comedēs vt filiū
ſuū redimeret. Et aperuit burſā nō de auro vl
ſerico: ꝛ ſoluit qnqꝫ ſiclos ſm legis cōſuetu-
dinē. Queſtio eſt hic. Quare xps voluit redi
mi qnqꝫ ſiclis cū eſſet mundi redēptor ꝛ hac
de cauſa fuerit miſſ⁹ a dō patre. Rō duas ad
hoc rñſiones: vnā allegoricā: aliaꝫ moralem.
Allegorica eſt iſta. Voluit. n. qnqꝫ ſiclis redi
mi queadmodū ipe redēptur⁹ erat mūdū qn
qꝫ pncipalib⁹ plagis in qbus ꝯſiſtit tota no-
ſtra redēptio. ſ. circūciſione: fuga in egyptuꝫ:
flagellatione: coronatiōe: ꝛ crucifixiōe. Jdeo
Dauid. Apud dominū miſericordia ꝛ copioſa
apud eū redēptio. Secūda ratio eſt moralis
dans nob exēplū vt qñ hō eſt vēdit⁹ a dyabo
lo ex pctō: qꝛ peccare mortalit̄ eſt ſeipm vēdē
dyabolo. Verbigra: q facit pōpaꝫ ꝛ vanitatē
pcio ſupbie ſtati vēdit ſe dyabolo. Auar⁹ reci
piēs vſurā ꝛ pciū q̄ vendit dyabolo ꝛ etiā p
furtū. rapinaꝫ: ꝛ ſic de alijs ſpeciēb⁹ auaricie:
luxurioſus illa delectatiōe dat ſuā alaꝫ dyabo
lo. Jdē de alijs pctis. Jdō oꝫ redimi qnqꝫ ſi-
clis ſi volum⁹ ſaluari. ſ. opib⁹ pnie. Primū eſt
ꝯtritio cū pp̄oſito nō redeūdi ad pctā. Secū
dum oris ꝯfeſſio. Tertium corporis afflictio.
Quartū debitor reſtitutio. Quintā iniuriar
remiſſio. Et verificat illud ſacre ſcripture. ver
buꝫ. Eſt q multa redimat modico pcio: reſti-
tuēs ea i ſeptuplū. Eccli. xx. ¶ Quātū ad ter
tiū hoc feſtū inq̄tum tangit ſctm̄ ſymeonē dr
dies obuiatiōis ſymeōis. Dicat practica. Nā
tunc tpis qñ vgo peprit filiū ſuuꝫ omēs iudei
apti ꝛ in lege eruditi p certo habebāt q̄ meſ
ſias erat nat⁹: qꝛ videbāt tps in pphetijs aſſi
gnatū cōpletū: ſꝫ nō cognoſcebāt eū. Et ppt
h° dixit Joānes baptiſta. Medi⁹ veſtrū ſtetit
queꝫ vos neſcitis Joh. i. Jō multi orabant vt
oſtēderet ſe eis ſingularit̄ ſanct⁹ ſymeō ꝛ iuſt⁹
Et reſpōſuꝫ accepit ſymeō a ſpūſctō: nō viſuꝝ
ſe mortē niſi videret xpm dn̄ꝫ. Et ſciēs illā p-
phetiā. Statiꝫ vēiet ad tēplū ſctm̄ ſuū dn̄ator
quē vos queritis ꝛ angel⁹ teſtamēti quē vos
vultꝭ. Malach. iij. Propt̄ hoc q̄libet die veni
ebat ad templū. ꝛ qñ videbat aliquā mulierē
portantē plēꝫ: ipe petebat eē ne fili⁹ vl filia: ꝛ
ſpūſſctus nihil ſibi dicebat vſqꝫ in hodiernū
dieꝫ in q̄ ſibi dixit. Hodie obuiabis in templo
meſſie regi: ipmqꝫ videbis. Jō poſt ſomnum
bono mane ſurrexit ꝛ iuit ad templū mūdās
ipm ꝛ ornās: qꝛ qñ rex dꝫ intrare domū dꝫ do
m⁹ ornari. Jō cātat eccl'ia. Adorna thalamuꝫ
tuū ſyon ꝛ ſuſcipe regeꝫ xpm: ꝛ cū magna de-
uotiōe expectabat vidē eū: ſec⁹ de ſacerdote q
expectabat euꝫ vt accipet poti⁹ oblationes ꝛ
haberet turturē ꝛ colūbā. Omēs. n. q̄ ſua ſūt
q̄rūt nō que ieſu xpi. ad Phil. ij. Naꝫ tres cō-
ditiōes pſonar ſūt q̄ nō attēdiant de qbuſdaꝫ
negocijs. Prio de ludo pueri. Secundo mli-
eres d̄ chorizatōe. Tertio ſacerdotes de offer
torio. Sed de illis q̄ ſūt ieſu xpi ſtati attēdiāt.
Cū aūt vgo cū ioſeph itrauit tēpluꝫ ſpūſſāct⁹
dixit ſymeoni. Symeon iſta eſt mat̄ ei⁹ ꝛ fili⁹
ei⁹ eſt rex ꝛ meſſias i lege pmiſſ⁹. Stati ſenex
flens pre gaudio adorauit eū: ꝛ ipꝫ recipiens
in vlnas ſuas incepit cātare vnā cātilenā pul
chrā q̄ttuor vſuū. Nunc dimittiſ ſuuꝫ tuū dn̄e
ſm vbū tuū in pace ꝛc̄. Ecce diē obuiationis
ſymeonis. Jō hodie cantat eccl'ia. Cū induce
rēt puerū ieſuꝫ parētes accepit eū ſymeon in
vlnas ſuas ꝛ dixit. Nūc dimittis ſuū tuū dn̄e
ſm vbū tuū i pace. Querit q̄re ſctūs ſymeō ac
cepit eū in vlnis ſuis: qꝛ h° nō fuerat ſibi a ſpū
ſctō pmiſſum: ſꝫ pmiſſū fuit ſibi q̄ nō moreret
niſi prius videret xpm dn̄m. Vñ ergo tanta p-
ſumptio q̄ ipm accepit. Rūdeo q̄ ad ſaluati
onē noſtrā nō ſufficit videre xpm p fideꝫ ſed
ipm recipe oꝫ in manib⁹ p bona opera. Jdeo
Marc. vlti. Qui crediderit ꝛ baptizat⁹ fue-
rit ſalu⁹ erit. Diceret aliqs. Ego habeo iſtos
oculos aīe. ſ. dextrū credendo xpi diuinitateꝫ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

⁊ ſiniſtrū chriſti humanitatē. Sic videt xpus a nob in via quid gᵒ oꝫ me aliud facet. Dico ſicut ſymeon: ꝙ accipiat xpe in manibꝰ ꝑ bōa opera. Quid ꝓderit fratres mei ſi fidē qs dicat ſe habere: opera aūt nō hēat. Nunqd poterit fides ſaluare eū. Fides ſine opibꝰ mortua eſt. Jac. ij. Jn ſignū huius portamus cādelas acceſas in manu que ſignificant tria que ſūt in chriſto. Cera mollis ſignat carnē chriſti quā habuit paſſibilē: que liquefacta fuit i paſſione Ligmē albū ſignat aiaꝫ chriſti puriſſimā. Lumē vero ſignat chriſti diuinitatem immenſaꝫ Non enim ſufficit videre lumē in altari: nec chriſtū per fidē: ſꝫ manibꝰ per bona opa ipm recipere. Jō apoſtolus. Glorificate ⁊ portate deū in corde. pma ad Cor. vi. Tunc. n. portat xps a nob quando eiꝰ amore vitamꝰ peccata.

De ſancto Blaſio Sermo.

Granū frumēti cadēs in terram mortuū. Verbū iſtud habet Joh. xij. Sicut tota ſolemnitas hodierna eſt beati blaſij epi ⁊ martyris glorioſiſſimi. Jta erit ⁊ ſermo: maxie qꝛ i eiꝰ bona vita ſunt miſte vtutes ⁊ exēpla: de qbus poterimꝰ recipere bonam inſtructionē ꝓ bono vite noſtre regimine. Sꝫ pus ſalutet vgo maria ⁊c. Jſtud thema eſt reſpōſio ad qſtionē querentē ꝑ aliquē ignorantez. Quis fuit iſte ſanctꝰ blaſius ⁊ cuiꝰ cōditionis. Reſpōdet ⁊ thema. Granū frumēti cadēs in terraꝫ ⁊c. Verba ſūt figuratiua ſecrete indicātia vtutes ⁊ excellētias iuxta qnqꝫ vba the.

Prima virtus eſt humilitas virtuoſa: quia granum ⁊ non palea.

Secunda eſt ſublimitas gratioſa: quia frumenti ⁊ nō ordei.

Tertia eſt aduerſitas rigoroſa: quia cadēs ſ. dignitate.

Quarta eſt acerbitas doloroſa: quia in terram. ſ. ꝑ tormenta.

Quinta eſt felicitas precioſa vel glorioſa: quia mortuum.

Quātū ad pmū dico ꝙ vna virtꝰ magna ⁊ excellētia vna bti blaſij fuit humilitas vtuoſa. Licet. n. eſſet plenꝰ vtutibꝰ tñ eas ꝯſuabat in burſa humilitatꝭ. alias. n. ꝑderent. Qui vtuteꝫ ſine humilitate ꝯgregat qſi puluerē inventū portat. Nota hic duplicē hūilitateꝫ. Pria eſt vtuoſa. Secūda ē vitioſa. Virtuoſa eſt qñ hō ex vna parte cogitat dei imēſitatē ⁊ potētiā infinitaꝫ. Ex alia ꝓpriam ſui ꝑuitateꝫ ⁊ defectꝰ: ⁊ ſic cor hūiliat. Et tal hūilitas q̄ eſt reſpectu dei eſt vtuoſa ⁊ multū placꝫ deo: qꝛ iſto mō creatura nihil ſe reputat nec pſumit de ſe. Jſtaꝫ laudat btūs Jacobꝰ dicēs. Hūiliamini in cōſpectu dei: nō dic hoim ⁊ exaltabit vos. Jaco. iiij. Secunda hūilitas ē vicioſa: quādo qs i conſpectu hoim humiliat ⁊ tñ intꝰ hꝫ cor iflatū vt vent mulieris guide: ⁊ corā homibꝰ faciūt vt hypocrite. De illis dic ſcriptura ſcā Eſt q negter ſe humiliat: ⁊ interiora eiꝰ plena ſunt dolo. Eccli. xix. Humilitas aūt bti blaſij fuit virtuoſa: qa humiliabat in cōſpectu dñi: aſcendebant. n. ſua opa vt vitarent vanā gloriam. Pernoctabat. n. orando ⁊ cōtemplando ⁊ ſecrete tenebat lectū pnie ⁊ portabat cilicium ⁊ extra ibat honeſte indutus. Jeiunabat ⁊ qñtū poterat ex humilitate abſcōdebat ſuam ſctitatem: ſꝫ deꝰ exaltauit eum. Auctas. Hūiliamini ſub potēti manu dei: vt vos exaltet in tempore viſitationis. i. Pe. v. Jtē humiliamini in ꝯſpectu dei exaltabit vos. Jac. iiij. ⁊c. qꝛ ds vult eām manifeſtare ad gloriaꝫ dei: ⁊ bonum exēplum hominū. No. ſuper illo verbo. Non pt ciuitas abſcōdi ſupra montem poſita. dicit glo. Auguſtini. i. perſona ſuper ingentem vitā: ſecus de hypocritis q appetunt videri ⁊ laudari. Et ficte faciūt multa opera: ⁊ tales vt fumus tranſeunt totaliter: ⁊ nō habent fundamētū in deo: qꝛ dicit ſcriptura. Gaudiū hypocrite ad inſtar puncti. Job. xx. Humilitas virtuoſa bti blaſij notatur cuꝫ dicit granū. Nam palea ſignat ſupboe. Ratio: quia plures ſunt eoꝝ q̄ꝫ humilium. Secūdo etiam qa palea eſt vana ⁊ leuis ⁊ ſemper eminet granum vero paruū ⁊ ſemper ſubijcitur: ſic humilis ⁊c. Juxta hoc dicit ſcriptura quod futurū eſt. ſ. perſona ſctā: ſeminas ſcilꝫ in hoc mundo: ſꝫ nudū granū. ſ. a vanitatibꝰ. Ecce humilitas. i. Cor. xv. Deus aūt dat illi ⁊c. Quāto magis btūs blaſius abſcondebat ſuā ſctitatem: tanto magis publicabat in miraculis que faciebat. Dicat quō erat de ciuitate capadocie ⁊c. Et dicat miraculum de puero curato filio vidue in cuiꝰ gutture ſpina piſcis tranſuerſa ipm ſuffocauit vel ſuffocabat ⁊c. Xps vero cōceſſit ſanitatem pro illo ⁊ pro omnibꝰ qui de malo gutture ipm inuocarēt. ex hoc hodie bñdicitur in honorem bti blaſij panis: vinum: ⁊ huiuſmodi: ⁊ verificat illō in btō blaſio. Lu. xviij. Omnis qui ſe humiliat exaltabitur. No. qui ſe humiliat. ſ. de humilitate vera exaltabitur. Dico ſecūdo ꝙ ſcōa virtus eſt ſublimitas gratioſa. ſ. in dignitate: qꝛ fuit epiſcopus ciuitatis ſebaſte. iō dicit frumenti: qꝛ. ſ. inter alia grana eſt melius. Jdeo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

plati q i pp̄o ſūt maiores ꝛ nobiliores ſignifi
cant per frumētū.zach.ix. Quid bonū eiꝰ.ſ.
ppl'i xp̄iani:ꝛ qd pulchrū eiꝰ niſi frumentum
electoꝝ.i.platoꝝ.Et qꝛ btūs blaſiꝰ fuit ep̄s id
dr frumēti.Dicat qūo fuit electꝰ nō ſolū a ca
nonicis.ſꝫ etiā ab oibꝰ laycis ſebaſte orātibꝰ
ꝛc.Et ſubito iſpirauit deꝰ in cordibꝰ.ſ.talium
oium vt peterēt blaſiū in ep̄m alta voce. Jpſo
aūt ꝯdicēte oino fuit electꝰ:ꝛ flens aſſumpſit
Nō quare ipſe flebat:qꝛ in iudicio ep̄i habēt
reddē rōnē:nō ſolū de ſuis ꝓprijs aiabꝰ:ſꝫ de
oibꝰ ſibi ꝯmiſſis.Jō dīc ſcriptura.Judiciū du
riſſimū in his qui pſunt fiet.Exiguo enīꝫ ꝯce
dit mīa:potētes eni potēter tormēta patient
Sap.vi.No.iudiciū duriſſimū. Tria eni iudi
cia ſūt platis.Primū eſt quō itrauit dignita
tē.Si per portā qñ.ſ.ſine ſcitu eligit: vel pa
pa ꝓuidet ſine ſui vel ſuoꝝ reqſitione:Si ve
ro aliī itrat:fur eſt ꝛ latro.nec pōt ſaluari niſi
renūciet.Un̄ ſcriptura de hº dīc. Amē amē
dico vobꝫ:q nō itrat p oſtiū in ouile ouiū:ſed
aſcēdit aliunde per lr̄as vel p pces armatas
vel per dona ꝛc.ille fur eſt ꝛ latro. Joānis.x.
Q uoꝝ iudiciū fiet ei. Scd̄m erit duriꝰ iudi
ciū qd̄ ei fiet.ſ.qūo vixit poſtq̄ itrauit:ꝛ qūo
redditū expēdit:qꝛ tres partes dꝫ facē de eis
vnā p̄ ſe:ſcd̄aꝫ ꝓ ſua familia.tertiā ꝓ paupi
bus.Tertiū erit.ſ.iudiciū duriſſimū qd̄ fiat ei
qñ reddet cōputū de aiabꝰ dānatiſ ex ſua ne
gligēa.Nā cuilibꝫ tali dr̄. Ezech.xxxiij. Spe
culatorē te dedi domui iſrl'.Audiēs gº ex ore
meo ſermonē annunciabis eis ex me. Si me
dicente ad impiū:ipie morte morieris:nō fue
ris locutꝰ vt ſe cuſtodiat ipſius a via ſua:ipſe i
pius in inigtate ſua moriet: ſanguinē aūt eiꝰ
de manu tua reqrā. Si aūt annūciante te ad
ipiū vt a vijs ſuis ꝯuertat:ꝛ nō fuerit ꝯuerſus
ipſe moriet.Tu aūt aiam tuā liberaſti.Jd vi
deſ quō ꝛ q̄r curat de aiabꝰ:qꝛ paꝝ.Ecce q̄
re dicit. Judiciū duriſſimū ꝛc. Jſta ꝯſideran
tes antiq ſcti cū maxīo timore accipiebāt onꝰ
epatus:ꝛ ꝯtradicebāt quouſq̄ ſciebāt dei vo
lūtatē:ꝛ tūc ꝯfidēdo de auxilio diuino accipi
ebāt. Dicat quō btūs blaſius factus ep̄s nō
mutauit ſtatū ſuū vt faciūt multi mali:ſtatim
eni faciūt vanitates in familia nimis magna:
in equis ꝛ pōpis:dicēdo. Honores mutant
mores.ſ.in malis:ꝛ in bonis:nō eſt verum.Et
qꝛ btūs blaſius nō dimiſit ſuum ſtatū:gº nec
deus abſtulit ſibi grām miraculoꝝ: imo aug
mētauit eā:qꝛ nō ſolū curabat hoīes ſꝫ etiam
aialia ferociſſima:q̄ ēt ſibi obediebāt. Dicat
miraculū de muliere paupcula habēte vnicū
porcellū:q a lupo fuit captꝰ:q̄ cū maxima ſe
ſtinatione accurrit ad btūm blaſiū vt pcipe
ret lupo vt reſtitueret ſibi porcū quē emerat
ꝛc.Qd̄ ꝛ fecit.Statim eni viuū ꝯſtituit ſibi lu
pus.Nō cogitate hic duo diligent. Primo
ꝟtutē bti blaſij.Scd̄o duriciā noſtrā. Uirtus
eni erat bti blaſij: qa mouit cor lupi ferociſſi
mi ad reſtituēdū carnes q̄s tantū ipſe diligit
obediēdo btō blaſio qꝛ erat amicꝰ dei ꝛ deo
obediēs.Sic ēt fuit i p̄io ſtatu:q̄ q̄diu ad̄
fuit deo obediēs aīalia obedierunt ei. Scd̄o
cōſiderare duriciā nr̄aꝫ.Lupꝰ eni rapax ad p
ceptū bti blaſij reſtituit furtū ꝛ tu fur latro nō
ex pcepto blaſij:ſꝫ dei nō vis reſtituē furtum
ſeu vſurā:peiores ſumꝰ q̄ beſtie. O quot vſu
rarij ſūt q mutuāt decē florenos ꝛ ponit in in
ſtrumēto q̄ ſunt.xij.vel emūt minori pcio pa
rato vel vēdūt in plus ꝓpē pciū ſperatū vł ſu
per poſſeſſiōes accomodāt pecuniā: interim
recipiūt fructꝰ vel recipiūt a cōitate ꝛc.vł re
tinēt ſibi ſolidatā ſuoꝝ vel bona eccl'ie:vt de
cimas vel primicias vel bona defunctoꝝ: nō
pūt ſaluari niſi reſtituāt.Nō eni dimittit pec
catū niſi reſtituat ablatū.Regula ē iuriſtaꝝ.
xiiij.q.vi.Si res.ꝛ ēt theologoꝝ:ꝛ ē auguſti
ni originalr̄.Hic poteris dicē ꝯtra ipos vſu
rarios.¶Dico tertio q̄ tertia ꝟtus eſt aduer
ſitas rigoroſa cū dr̄ cadens ꝛc.ſ.de dignitate
ep̄ali.Cū.n.fuiſſꝫ diu i ſuo ep̄atu venit aduer
ſitas ꝯ xp̄ianos:vel q̄ abnegarēt fidē xp̄i:vel
q̄ morerent:ꝓpē qd̄ beatꝰ blaſiꝰ fuit depoſitꝰ
ꝛ exul a ſuo ep̄atu a pfecto:ꝛ iuit in deſertuꝫ
vbi in quodā mōte ꝛ in q̄dā ſpelunca vixit in
maxia pnia.Ecce qūo pōt dici cadēs. Et po
terat dicē cū Dd̄. Jmpulſus euerſus ſū vt cā
derē:ꝛ dn̄s ſuſcepit me.ſ.de deſto.Et qꝛ in tā
ta aduerſitate noluit deuꝫ deſerē nec deꝰ ip̄m
deſeruit. Nā cū eēt in deſertū nec hr̄et ad co
medendū ꝯfidens in deo dixit. Oculi oium
i te ſperāt dn̄e ꝛc.dicēs ſuas horas deuote ac
ſi fuiſſꝫ in ciuitate.Et hora prandij exibat ſpe
lūcam Et dīc hyſtoria q̄ volucres veniebant
ad eū portātes ei cibū de illo qd̄ ipſe aues co
medebāt. Portabāt enim ſibi hora prandij
ſ.hora nona veniebant quinquaginta vel cen
tum columbi cum granis tritici.Jtē ſtornel
lus cū oliuo i roſtro.Jtem corui portabant fi
cus nouas. Jtem falcones veniebāt cum per
dicibus. Et beatus blaſius dicebat verſum ꝛ
oēs aues erāt in circuitu.No.q̄ nullꝰ ep̄s nec
rex hꝫ tot ſuitores ꝛ comedebat illud qd̄ ſibi
placebat.nō carnes. Et poſt diuidebat eis ci
bū:pcipiens eis q̄ nō litigarēt. Dicat qūo ē

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝯfidendū de deo. Qui enī bñ ſuiunt deo nō oꝫ eos timē ꝙ eis deficiat. Nō dicat ergo religioſus. O miſer vñ habebo aliā cappam qñ iſta erit rupta ꝛc. Seruiat deo diligenť qꝛ nihil vob deficiet. Nāqꝫ dicit ipſe deꝰ ieſus xp̄s. Primū qrite regnū dei ꝛ iuſticiā eiꝰ: ꝛ hec oia adijcient vob. Mat. vi. Idem de clericis ꝛ laycis. Sꝫ mō talis eſt vita multoꝝ ꝙ miruꝫ eſt quō iueniūt aquā in fontibꝰ: qꝛ nō ſunt digni. Sꝫ de illis q ſuiunt deo dicit xp̄s. Nolite ſollicīti eē dicētes qd māducabimꝰ aut qd bibemꝰ aut q̄ opiemur: ſcit eni pr̄ vr̄ qꝛ his oibus īdigeť. Mat. vi. Itē nō ſolū aues: ſed ēt aialia. vt leones: vrſi: lupi: ſi aliqñ īfirmabanť ꝙ hēbāt aliqd in gutture ꝛc. vel ſpinā: veniebant ad eū oñdētes ei vulnera: q curabat ea in noīe ieſu cū ſigno crucis fcō ſup plagaꝫ di. De cetero caueatis nulli noceatis: qꝛ ex malicia veſtra ꝛ ex culpa euenit vob hoc maluꝫ vel ſilia verba. Nota hic qꝛ aialia irrationabilia ꝓ ſanitate obtinēda recurrebāt ad xp̄m ꝛ vos ad quē recurriť: ad dyabolū. qꝛ ad diuinos vel ſortilegos. Si dicať. hoc facimꝰ qꝛ nō habemus medicos: apothecarios: nec medicinas ꝛc̄. Dicatur de vtute huius noīs ieſus iuxta illud. Hoies ꝛ iumēta ſaluabis domine quemadmoduꝫ multiplicaſti magnificentiam tuā deꝰ. pſ. xxxv. ꝛc. Iō dauid. Beatus vir cuius eſt nomen dn̄i ſpes eiꝰ: ꝛ nō reſpexit in vanitates ꝛ inſanias falſas. pſ. xxxix.

¶ Quarta virtꝰ ē acerbitas doloroſas. ſ. multoꝝ tormentoꝝ: qđ innuit cū dr̄ in terra qꝛ de deſerto ductꝰ fuit ad terrā ſuā vt ibi ꝑ martyriū coronā glīe acqreret. Yſaie. xxij. Coronās coronabit te in tribulatione: quaſi pilaꝫ mittet te in terrā latam ꝛ ſpacioſam. i. de tormento in tormentū. Cū eni fuiſſet in deſerto vt dixi in ſpelunca: xp̄s ſibi appuit dicens ꝙ ſibi offerret ſacrificium. q intellexit ꝙ diceret miſſam ꝛ ſurrexit: ꝛ interim venerunt ad euꝫ aliq hoies miſſi a cōmiſſario imperatoris vt ipm adducerēt captū. Et tūc beatꝰ Blaſius intellexit ꝙ xp̄s dicebat de ſacrificio ſui corporis i martyrio: ꝛ flexis genibꝰ gratias egit xp̄o: ꝙ recordabať de ſuo ſuo. Cū aūt ducere tur captus ꝯuertit multos vidētes miracula que faciebat. Cum aūt adductꝰ eſſet corā ꝓſide dixit ei pſes. Gaude blaſi amice deorum ſalutans eum dulciter. Et ait blaſiꝰ. Non dicas deos: ſꝫ demones. Tūc iratꝰ pſes dedit ſibi gnqꝫ tormenta. Primū: qꝛ fecē eū fuſtibus cedi: ꝛ in quolibet ictu btūs blaſius dicebat: ieſus xp̄us: ꝛ vtute huiꝰ noīs viuebat. qꝛ aliꝰ mirū erat quō poterat viuere. Scōm fuit captio carceris fcētis ſine cibo ꝛ potu. ſed licꝫ corpus detinereť in carcere. aīa tñ ipſius diſcurrebat ꝑ palacia padiſi. deuote ꝯtēplando ordines angeloꝝ. Fuit etiā cōfortatus a muliere cui lupus porcū reſtituerat. Que audiens beati blaſij captioneꝫ portauit caput porci coctum ꝛ panem ꝛ vinum cum lucerna accenſa ad beatū blaſiū. Que habita licētia a carcerario intrauit carcerē. Ad quā dixit beatꝰ blaſiꝰ. Filia volo tibi ſoluē charitatē quā erga me feciſti. Noueris ꝙ ego in breui debeo martyriꝫari: ꝛ ipetrabo tibi ſolutionē. Et qa filia tu es paup: dabo tibi modū ditādi. Quolibet eni ano cū candela accēſa venies ad eccleſiā meā. Et ita fecit: ꝛ ditata eſt infra breue tp̄s. De nullo alio ſctō legiť ꝓmiſiſſe alicui diuitias tpales. Tertiū tormētū fuit eculeus in quo nudꝰ ꝛ ferreis pectinibꝰ dilaniatꝰ fuit itātū ꝙ fluuiꝰ ſanguis decurrebat de corpe eiꝰ. Ipſo autē dicēte. Nō ſūt ꝯdigne paſſiōes huius tpis ad futurā glīam. Ro. viij. Nō curauit hoc tormētuꝫ. Et iteꝝ reduciť ad carcerē vt interim parareť fortiora tormēta. Septē aūt mulieres q̄ ſanguinē martyriſ colligebāt ex deuotiōe: capite trūcanť. Quartū tormentuꝫ fuit qꝛ pſes iuſſit ipm mitti in lacum: q ſignatꝰ ab eo ſtetit ſicut arida: ꝛ ipſe in medio Cultores vo ydoloꝝ volētes ad eū venire dimerſi ſunt. Aqua eni ſuſtinet leuia: ſed nō grauia onera pctōꝝ maxie. ¶ Dico qnto ꝙ quīta vtus eſt felicitas glorioſa: cū dr̄ mortuum nullū enim tormentū facit martyrē glorioſuꝫ niſi mors. Iō ait Dd. Precioſa in cōſpectu dn̄i mors ſanctoꝝ eiꝰ. Sic ordinatū eſt a xp̄o ꝙ nullꝰ hꝫ felicitatē glorie niſi per mortē: qa nec ipſe xp̄us nec eiꝰ mr̄ vgo maria aliter habuerūt. Nōne ſic oportuit pati xp̄m: ꝛ ita intrare in gloriā ſuā. Luc. xxiiij. Iō dr̄ mortuū in themate. Nota eiꝰ martyriū. Cū enim fuiſſet in ſtagno angelus dn̄i dixit ei. O glorioſe egredē ꝛ ſuſcipe coronā. Ipſo aūt egreſſo apparuit lux magna añ faciē eiꝰ. Et dixit pſidi: vt cognoſcas qꝛ reputo mihi ad gloriam mori ꝓ xp̄o: ecce me huc pſento. Et qꝛ multi cōuertebanť ex eiꝰ miraculis: iō dedit pſes ꝯtra eum ſniam decapitatiōis. Cū aūt beatꝰ blaſiꝰ oraret dixit ei dn̄s. Oēm petitionē tuā adimplebo: ꝓmittēs iuuare oēs aduocātes eum. Et hoc dicto capite ceſus eſt. Nota hic ſcti ꝛ amici dei cū quāta pn̄ia habuerūt padiſum: ꝛ nos credimꝰ illum habere ſine pn̄ia: ſꝫ mentita eſt inigtas ſibi ꝛc. Ideo oportet nos

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

facē pniaȝ.ſ.i corde p ɔtritiōeȝ:i ore p ɔfeſſionē:ꝛ i corpe p afflictioneȝ. Jō ait xps. Pniaȝ agite:qm̄ appropiq̄bit rgnū celoꝝ. Mat.iiij.

¶ De ſctā Agatha virgine ꝛ martyre. Ser.

Similis eſt homini patrifamilias. Hr v̄bū iſtud. Mathei.xiij. Sic̄ tota ſolēnitas ꝛ officiū hodiernuȝ eſt beate Agathe v̄ginis precioſiſſime ꝛ martyris: ita erit ꝛ ſmo. Sȝ p̄mo ſalutet v̄go maria. Jſtō v̄bū ſm ꝙ ego volo ptractare de p̄ñti hȝ talē itellectū: ꝙ btā Agatha ē ſilis hoi p̄rifamilias. Querit gº qs eſt iſte pr̄familias. Dico ꝙ null⁹ ali⁹ niſi xps. Vñ ipe ait. Prēȝ.ſ.vniuerſalē; nolite vocare vob ſup terrā. Vn⁹ eſt em̄ pr̄ veſter.ſ.v̄lis q in celꝭ ē. Math.xxiij. Dicit gº thēa nr̄m ꝙ btā agatha ē ſilis hoi p̄rifamilias.i.gēti xpiane: q2 gtūs ſingularis ē ſm declinationē grecā. Sciēdū aūt ꝙ in ſacra ſcriptura iueniūt clare tres ſilitudines int deuȝ ꝛ hoieȝ. Et ſic videbim⁹ de qua loquit thema.

Prima ē p eēntialē vl ſubſtātialē creationē.
Secūda per humanalem incarnationem.
Tertia per virtualem imitationem.

Per p̄mā hō fact⁹ ē ad ymaginē ꝛ ſilitudinē dei. Qñ em̄ de⁹ creat aiaȝ impmit in ea ſuaȝ ymagieȝ. Sic̄ tu qñ impmis ſigillū cere imprimis ſil ꝛ ymaginē ſigilli: velut ēt mulieres ſigillādo panē in furno. Ita qñ de⁹ creat aiam: in ea impmit ſuā ymagineȝ. Cogita ꝙ de⁹ ſit vt ſigillū vni⁹ eēntie vl ſubſtātie ꝛ triū pſonarū. Ita aia ē vni⁹ eēntie ꝛ triū potētiaꝝ. Pria ē memoria q̄ eſt de p̄teritꝭ. Scḋa ē itelligētia q̄ de p̄ñtib⁹. Et tertia eſt voluntas de futuris. Nulla alia creatura hui⁹ mūdi hȝ iſtā ſilitudinē cū deo niſi hō. nō ſol: lȝ ſit tā pulchra creatura. nec luna ꝛc̄. Et ſic̄ de⁹ ē vn⁹ i toto mūdo ꝛ ipȝ regit ꝛ gubernat. Ita aia ē vna in toto corpe: ꝛ tota in toto corpe. ꝛ tota in q̄libȝ pte vt vult phs in ſecūdo de aīa. Et ex iſta ſilitudine dixit deus qñ voluit creare hominē. Faciam⁹ hominē ad ymaginē ꝛ ſilitudinē nr̄aȝ. Geñ.i. Verbū eſt dei p̄ris ad filiū ꝛ ſpūmſanctū q poſſūt creare hoiem: ꝛ nō ad angelos. vt falſe dicunt iudei. Iſta eſt prima ſilitudo int deuȝ ꝛ hoiem. ſȝ iſta ſilitudo ſola nō ſufficit ad ſaluationem: q2 oēs hoies habēt iſtā ſimilitudinē cū deo: ꝛ tñ nō oēs ſaluant. Jō dānabile eſt tantā ſilitudinē diuine ymaginis indigne fuare. Magnū em̄ pctm̄ eſſz pijcere ymaginē crucifixi in luto vel in igne. Mai⁹ peccatum eſt illoꝝ q pijciunt aiam quā fecit nō faber lignari⁹ vel argentari⁹: ſed de⁹ ad ymaginē ſuā. Et tu auare pijcis eā in luto auaricie. Et tu luxurioſe in ignem luxurie. Ideo conſeruāda ē honeſtiſſime vt relīqe ligni crucis vel virgis marie: q2 p̄cioſior eſt aia q̄ q̄cunq̄ reliquie. Secunda ſilitudo inter deum ꝛ hominē eſt p humanalē incarnationē: qñ deus factus eſt ad ymaginē ꝛ ſilitudinē hois aſſumens pfectam hūanitateȝ in vnitate pſone. Sicut em̄ in creatione hō fact⁹ fuit ad ymaginem dei: ita deus factus eſt ad ymaginē ꝛ ſilitudinē hoiuȝ. Hoc dicit ſcriptura. Qui cū in forma dei eſſet: non rapinā arbitratus eſt eſſe equalem deo: ſȝ ſemetipm exinaniuit formaȝ ſerui accipiēs in ſilitudinē hominum fact⁹ ē: ꝛ habitu inuentus vt hō. ad Phil.ij. Nec illa etiā ſilitudo ſufficit ad ſaluationē: imo ɔſeq̄nter aggrauat dānatio hois idigne tractantis naturā quaȝ de⁹ aſſumpſit. De⁹ em̄ exaltauit hūanitatē in glia ſup angelos: ꝛ tu vituperas eā viuendo vt porcus luxurioſe. Tertia ſimilitudo eſt p v̄tualē imitationē. Per hº em̄ reficit hō ad ymaginē ꝛ ſilitudinē dei ſicut ad exēplar oium v̄tutū. Verbigrā. Sic̄ fuit miſericors ꝛ liberalis ɔtra auaritiā: noli eē auarus p vſuram. furtū vel fraudem ꝛc. Sic̄ xps fuit caſt⁹ ꝛ pur⁹ ꝛc. abſtinens: charitatiuus: ꝛ plenus amore: ita ꝛ tu. Iſta ſimilitudo ſufficit ad ſaluationem: p̄ſuppoſitis p̄mis. Et iſta eſt melior ꝛ dat complementuȝ aliis: q2 ſine iſta alie ſilitudies nō ſaluarēt. Jō dicit ſcriptura Eſtote imitatores.i. ſiles deo ſicut filij chariſſimi: ꝛ ābulate in dilectione ſic̄ ꝛ xps dilexit vos. ad Ephe.v. Iuxta iſtā ſilitudinē tertiam dicit thema de beata Agatha. Similis ē hoi non ſolū per p̄mā ꝛ ſecundā vt alij: ſȝ p v̄tualem imitationē. Modo videamus ſimilitudines virtuales maiores Agathe ad xpm: ꝛ de quibus poſſumus recipere bonā inſtructiōeȝ pro regimine vite noſtre. Et notaui ſex in ei⁹ vita. fuit eniȝ ſimilis chriſto.

- Primo in virtuoſa conuerſatione.
- Secundo in fructuoſa predicatione.
- Tertio in luminoſa diſputatione.
- Quarto in ſua paſſione.
- Quinto in ſua defunctione.
- Sexto in ſua tumulatione.

¶ Quantuȝ ad primuȝ dico ꝙ beata agatha ſimilis fuit xpo in cōuerſatione v̄tuoſa: quia recte vt xps fuit ɔuerſat⁹ i hº mūdo: ita voluit etiā btā agatha ɔuerſari q2 ſic̄ pictor vl mulieres q̄ opant de ſerico iuxta exēplar depingunt ymaginē: ita btā agatha ad ymaginem ſcȝ vite xpi depingebat ſuaȝ vitaȝ v̄tutibus ꝛ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

opibus bonis. Primo.n.reſpiciebat faciem
xpi principiū vite hūane:qꝛ cū eēt alti⁹in ſuo
palacio pādiſi cū pře ꝛ ſpūſctō cum ſuis baro
nibus.i.angelis voluit deſcēdē ꝛ claudi in p
ua cella vteri vginal̃.In q̄ btā agatha nota
uit infinitaꝫ xpi humilitateꝫ.Et voluit ei hoc
aſſĩlari:qꝛ cū eſſet nobilioꝛ genere:pulchrioꝛ
coꝛpe:ꝛ famoſioꝛ ī bonitate ciuitaꝭ cathanen
ſis.Et moꝛtuis parentibus remanſit heres il
lius magni palacij pr̃is ſui:q̄ exēplo xpi dimi
ſit palacium patris ꝛ oꝛnamenta ꝛ vaſa aurea
ꝛ argentea:ꝛ reſtrinxit ſe in quadam pua do
mo vt ſimplex perſona.Ecce quō fuit ſimilis
xpo in hūilitate.Itē ſic xps in ſua ꝯuerſatiōe
fuit puriſſim⁹ ꝛ caſtus.qꝛ nūq̄ guſtauit de il
la delectatione venerea.Ita btā agatha in h°
fuit ſibi ſiſis.Ecce quō ad xpi exēpluꝫ depin
gebat vitaꝫ ſuaꝫ:vitabat familiaritates hoim
qꝛ al̃s vginitas non pōt bñ ꝯſeruari.Dicatur
p coꝛrectiōe beginarum vt vitent familiarita
tes ꝛc̃.Sic etiā xps in h° mūdo voluit tenere
aſperā vitā:qꝛ vltra q̄dragesimaꝫ quam fecit
tota vita xpi fuit.xl.Dicit mgr̃ hyſtoꝛiarum
q̄ nūq̄ comedit carnes niſi foꝛte de agno paſ
chali volens ſeruare legem:nunq̄ cenabat.
Ita btā agatha in hoc voluit ſibi aſſimilari.
Ieiunabat:dimiſit carnes:qꝛ virginitas cum
abſtinentia ꝯſeruatur.Perſona.n.guloſa ſp
erit luxurioſa.Et ſi ad extra oñdatur caſta ſe
crete mihi faciet multas cōꝛuptōes:niſi ſit ab
ſtinens.Itē xps in hoc mūdo voluit eſſe pau
per:cū tñ eſſet dñs oim rerū:qꝛ dñi eſt terra ꝛ
plenitudo eius.tñ.xxxiij.annis poꝛtauit can
dē veſtē quā ſibi fecit mater ſua cum eēt puer
Ita btā agatha voluit indui pauperrime vt
begina:ꝛ dabat pr̃imoniuꝫ pauperib⁹ amoꝛe
dei:ꝛ viuebat ꝓprijs manibus:filauit:inſuit:
ꝛ texuit:qꝛ null⁹ poteſt continue oꝛare ꝛc̃.iſto
mō vgo maria prouidebat ſibi filio ꝛ ioſeph.
O benedictus eſt q̄ ſic diuidit tempus.modo
oꝛando:mō opando ꝛc̃.Itē xps fuit diligens
laboꝛādo:pdicando de villa in villā.Ita btā
agatha fuit diligens in opibus ſuis ſpūalibus
Surgebat in media nocte ad oꝛandū ꝛc̃.q̄li
bet hebdomada ꝯfitebat̃:etiam cum lachꝛy
mis:ꝛ qualibꝫ die dñica cōicabat cū maxima
deuotione.Ecce quō fuit ſiſis homini patriſa
milias.Moꝛal̃r ſi non poſſumus ita eſſe ſi
miles xpo vt fuit virgo btā agatha:ad minus
q̄libet die teneatis certaꝫ oꝛonē mane ꝛ ſero
cogitādo q̄ videbiꝭ xpm pñtē.Itē p⁹ laboꝛeꝫ
ſex dierum hebdomade in dñica qeſcatis ab
oī opere tpali.nō tāgatis ptē dñi:ſꝫ audiatis
miſſam cōpletā cuꝫ ſilentio.Aliud aūt tēpus
ſit tuū ad delectandū:ludēdū.nō ad taxillos
ꝛc̃.ſꝫ ad baliſtā.nō pro pecunia ꝛ hmōi.non
eundo ad lupanar:vel ad furādū fructus vel
aliud:qa ſi ſic feceritis:meli⁹ eēt fodere ꝛc̃.qꝛ
non eēt tā magnū pctm̃.Dicit.n.ds.memen
to vt diē ſabbati ſctifices.Sex dieb⁹ opaberiſ
ꝛ facies oīa opa tua:ſeptimo aūt die ſabbatū
dñi dei tui eſt.Non facies in eo oē op⁹.Exo.
xx.Sabbatū qetis eſt dñica in q̄ xps qeuit ab
ope nr̃e redēptiōis.Sctificat̃.n.audiēdo miſ
ſam:ſmones ꝛc̃.Itē in q̄libet anno cōicate in
paſcha.Si iſtā regulā velletis ſuare:iret̃ ad
paradiſum abſq̧ purgatoꝛio.Oia honeſte.ſ.
deuote ꝛ ſm oꝛdinē fiāt in vobis.i.Coꝛ.xiiij.
¶ Dico ſcdo q̄ btā agatha fuit ſimilis xpo
in fructuoſa predicatione.Modo videam⁹
quō xps in hoc mūdo predicauit.Deinde vi
debim⁹ quō btā agatha predicauit.Chꝛiſtus
predicauit ſolum in vna domo.ſ.iudeoꝝ.Nō
ſum miſſus niſi ad oues que perierūt domus
iſrael.Matth.xv.Et nunqd venit xpus pro
redemptione oiuꝫ ꝛc̃.quare ergo dicit.Non
ſuꝫ miſſus ꝛc̃.ſ.ad predicādum pſonaliter.Et
pdicabat ꝯ ſeptē pctā ſeu vicia i qb⁹ ille pple
ſtabat.Nō pdicabat phiaꝫ nec poetrias:nec
de aſtrologia:lꝫ ſciret oīa.ſꝫ ad coꝛrectionē vi
cioꝝ.In h ſibi ſiſis fuit btā agatha:q̄ predica
uit in vna domo ꝯ ſeptē pctā ſeu ſepteꝫ vicia.
Cū.n.btā agatha viueret ſimpl̃r vt dixi.venit
cōmiſſari⁹ ipatoꝛis.Quician⁹ noīe ꝯ xpianos
vt abnegarēt xpm vt īterficerent:ꝛ fuit ſibi di
ctū de vita ꝛ ſctitate btē agathe:que erat no
bilioꝛ ꝛ pulchꝛioꝛ ꝛ ditioꝛ alijs.ꝛ quomō erat
xpiana.Iō q̄ faceret eam abnegare ꝛ poſſet
eā ducē in vxoꝛē.Et qꝛ erat ſupbus illud attē
ptabat:vt ſonaret in auribus vulgi q̄ tantus
eſſet q̄ poſſet nobiles ſubiugare.Et qa erat li
bidinoſus ad aſpectū virginis pulcherrime
ſuam cōcupiſcentiam commouebat:ꝛ vt aua
rus ad ſuas diuitias ſiue ad ei⁹ facultates ſuſ
pirabat.Et vt ydolatra chꝛiſti nomen audire
nō poterat.Et volens beatā agathaꝫ peruer
tere tradidit eam cuidā meretrici noīe affro
diſie pulchꝛā coꝛpoꝛe ſꝫ meretrix.que hēbat
nouē filias coꝛpe pulchꝛas:ſꝫ ēt meretrices.
vt ei⁹ aiuꝫ īmutarēt.Mr̃ venal̃ docet vt filia
ſit tal̃.Quelꝫ ēt illaꝝ tenebat camerā ſuā oꝛ
natā in eadē domo vt peccādo acqrerēt ma
gnas pecunias:ꝛ dabāt ſe delicijs ꝛ placitꝭ:et
mſtis mulierib⁹ auferebāt viros:nō curabāt
d do:ꝛ coꝛā btā agatha faciebāt diſſolutōeſ:ta
ct⁹ ꝛ oſc⁹ vt eā accēderēt.itē ī hōeſtaſ locutōes

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

vt poſſent eã inclinare ad cõmiſſarij volũtatẽ
vt ↄſentiret vt eſſet eius vxor: ⁊ eſſet mag̃ dña
aliqñ cũ minis. Btã agatha rñdebat. Verba
vr̃a non ſunt niſi vent⁹: ꝓmiſſiões vt pluuia:
minime ṽo q̃ſi vnde. Ego aũt fundata i petra
fortiſſima.ſ. xp̃o: nõ tieo aliquẽ. Filie ṽo affro
diſie cogitãtes eã vãitatib⁹ inclinare ornabãt
ſe veſtimẽtis aureis ⁊ ſericis dicentes agathe
ꝙ ita poſſet ipſa ornari ſi vellet. Ipſa autē re
ꝓhẽdẽs eas dicebat. o miſera: ⁊ tantũ ↄſtabit
ille ornat⁹ i alia vita. ⁊ flebat. Itẽ comedebãt
capones: ꝑdices ⁊c. q: ignis luxurie lignis ci
boꝝ ↄſeruaꝛ. Agatha dicebat eis ꝙ in iferno
eſſent ſꝑ eſurientes: ⁊ ipa cõedebat panẽ ⁊ aq̃z.
Ecce quõ fuit ſilis patrifamilias in ꝑdicatiõe.
Q: ſicut xp̃s ꝑdicauit i domo illi⁹ meretricis.
ſ. iudayce q: meretrix eſt vxor q̃ dimiſſo viro
accedit cũ alio. Ita iudea ⁊c. Sic btã agathe
in domo illi⁹ meretricis affrodiſie: igiꝛ ⁊c. Si
milis eſt homi p̃rifamilias. Moraliꝛ illa me-
retrix affrodiſia cũ filiab⁹ ſuis corrũpebãt to
tã illã ciuitatẽ. Qñ.n. meretrices ſuſtinenꝛ p
vicos ciuitatis corrũpũt totaz ciuitatẽ. Jdõ ci-
ues debent ad ꝑtẽ facẽ lupanar ante portas.
Dicatur g° ↄ illũ errorẽ ꝙ ſimplex fornicatio
nõ ſit pctm̃ mortale: ſic dicẽdo. ego ſũ liber ⁊
ipa ſiꝛr: ⁊ placet ſibi ⁊ mihi: cui g° facio iiuriã
iſta rõne decipiũꝛ ⁊ dãnanꝛ mlte aie. Rñdeaꝛ
ad h° ꝑ ſilitudinẽ de rege habẽte plures fili-
as: ⁊ tu peccas cũ aliqua filia ſua: ⁊ ſibi placet
⁊ tibi: ⁊ dicis. cui facio iiuriã. Nñqd dño tuo
facis ꝓditionẽ. Ita xp̃s rex tu⁹ eſt p̃r oim mu
lierũ iure creatiõis ⁊ redẽptiõis. Et q: eas ge
nuit i regñatõe baptiſmali. Vel etiã ſi peccas
cũ captiua: nñqd dño tuo facis iniuriã. Oẽs
mulieres ſunt captiue xp̃i: q: ſuo ſanguie ẽpte
ſunt. Ergo hereſis ẽ dicere ꝙ ſimplex fornica
tio nõ eſt pctm̃ mortale. Jdõ dicit ſcriptura. A
bominatio facta eſt in iſrael. i. xp̃ianitate. ⁊ in
hieruſalẽ a clericis: q: filiã dei habuerũt aliẽi
ſ. q nõ erãt ei⁹ viri. Malach. ij. Si ṽo rex dat
tibi filiã ſuã in vxorẽ: recipias eam ⁊ habeas
placitũ cũ ipa. Aliꝛ nõ vult de⁹ ꝙ fiat. Jdõ Nu
me. v. Locut⁹ eſt dñs ad moyſen di. Precipe
filijs iſrl̃ vt eijciãt de caſtris oẽm leproſuz: ⁊ q
ſemie fluit. ſ. pſonaſ publice ⁊ notorie luxurio
ſas. ¶ Dico tertio ꝙ fuit ſilis xp̃o in ſua diſ-
putatione. xp̃s diſputauit ſolẽniꝛ cũ dyabolo
Poſtq̃ ieiunauit. xl. dieb⁹ dyabolus voluit
ipm inclinare ad pctm̃ gule p̃mo. ſecũdo vãe
glorie. tertio auaricie. Sed xp̃s habuit victo-
riã: ita btã agatha diſputauit cum dyabolo. ſ.
gnciano cõmiſſario: in cui⁹ ore dyabol⁹ loque

baꝛ. Nam videns affrodiſia ꝙ nihil faciebat
abijt ad gncianũ dicens ei. Facilius p̃nt ſaxa
emolliri q̃ ab intẽtiõe xp̃iana mẽs iſti⁹ puelle
reuocari. Tũc gncian⁹ fecit eaz ad ſe adduci:
tũc incepit diſputatio. Qñ aũt gncian⁹ vt car
nalis expectabat videre agathã ornatã: q: ita
fuat ſibi laudata qñ vidit eã in habitu deſpe-
cto: cũ deſpectu dixit. Cui⁹ ↄditõis es. Rñdit
Agatha. Ingenua ſuz ⁊ nobilis ⁊ expectabi-
lis genere: vt ois parẽtela mea teſtaꝛ. Cui gn
cian⁹. quõ ergo i habitu tali deſpecto incedis
Rñdit agatha. q: ancilla xp̃i ſuz ſuo ſanguie
empta. Jdõ me oſtẽdo fuilẽ pſonã. Et gnciã⁹
dixit. Contradicis tibijpi: q: dicis te nobilẽ ⁊
captiuã ſiue fuilẽ. Et agatha. Sũma ingenui
tas. i. nobilitas iſta ẽ in q̃ fuit⁹ xp̃i cõprobaꝛ.
Et ſic fuit gncian⁹ vict⁹ de p̃ma qõne. Et q: nõ
potuit replicare minat⁹ ẽ ei dicẽs. Elige vnũ
de duobus: aut diuerſas penas incurrere: aut
dijs ſacrificare. Hoies adorabãt ydolũ iouis.
Et mulieres aliũ q dicebatur venus. Agatha
rñdit. Sit vxor tua talis q̃lis eſt dea tua ven⁹:
⁊ tu talis q̃lis de⁹ tu⁹ iupiꝛ. Tũc gncian⁹ indi-
gnat⁹ iuſſit eã alapis cedi di. Iniuriã iudicis
noli garrire. Agatha aũt cogitãs quõ xp̃s fu
it ẽt cel⁹ ſuſtinuit patienꝛ dicẽs gnciano. Mi
ror te virũ prudentẽ: q: iõ impator te cõmiſſa
riũ ſuũ inſtituit: ad tãtã ſtultitiaz deuolutũ: vt
illos dicas deos quoꝝ vitã nec te nec vxorem
tuã velis imitari. Si.n. credis ꝙ ſint boni: bo
nũ tibi oraui. Si ṽo mali: dimittas eos. Et ſic
fuit vict⁹ de ſecũda. Et iuſſit eã i carcerẽ mitti
dicẽs. Cogita tecũ vt poſſis euadere. Ait illa.
Tu miſer ſathane cogita ⁊ penite vt poſſis
euadere dãnationẽ eternã. Tertia diſputatio
fuit nõ rõnib⁹ ſed tormẽtĩ. Sequẽti.n. die fecit
eaz adduci corã ſe ⁊ ait. Quid tractaſti circa
ſalutẽ tuã Agatha rñdit. Sal⁹ mea xp̃s. Et gn
cian⁹. Ceſſabit iſta rñſio friuola: q: tormẽtĩ te
affligã. Agatha rñdit. Si beſtias ꝓmittis au
dito noie xp̃i manſueſcũt. Si ignez ṽtute xp̃i
angeli rore celi extinguunt. Gaudiũ meũ eſt
pati ꝓ xp̃o. Neſcis tu q: granum tritici non
reponiꝛ i granario vſqꝫquo excuſſuz eſt a pa-
lea. Ita nec aia mea quouſqꝫ ſit a corꝑe ſolu-
ta per mortem poterit celũ intrare. Ecce quõ
diſputauit. Jdõ ſilis eſt hoi ⁊c. Moraliꝛ. Ita
oꝫ perſonas bonas ⁊ deuotas vincere tres di
ſputationes. Prima eſt male loquentium il
lorũ. ſ. q vadũt ad ꝑadiſum: tã inꝛ religioſos
q̃ inꝛ clericos: q̃ etiã inter laycos. Iſta diſpu
tatio vinciꝛ cogitando ṽbũ xp̃i dicẽtis. Cum
maledixerint vobis hoies ⁊ ꝑſecuti vos fue-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſint ꝛ dixerũt oẽ malũ aduerſus vos mẽtien-
tes pp me: gaudete ꝛ exultate qꝛ ecce merces
vr̃a copioſa eſt in celo. Matt. v. Scḋa diſpu
tatio eſt carnis. ſ. infirmitatũ doloꝝ ꝛc. vincit
n. talis cogitãdo vbũ illud apl̃i. Per multas
tribulatões oꝫ nos intrare in regnũ celorum.
Actuũ. xiiij. Tertia ẽ dyaboli p varias tẽpta-
tiones vel ꝯ fidẽ q põt hoc ſuſtinere ꝛc. ¶ Di
co q̄rto ꝙ fuit ſil̃is xp̃o in ſua paſſione. Legit
de xp̃o ꝙ i nocte paſſiõis cũ oraret: ꝛ tota p̄n̄s
paſſio ſit fuit xp̃o fact⁹ ẽ ſudor ei⁹ vt gutte ſan
guinis de currẽtꝫ in terrã: qꝛ vene ſtrinxerũt
ſe. ꝛ ſic ſanguis abũde exiuit. Stati affuit ãge
lus de celo cõfortans cum lꝫ nõ indigeret ſed
angelus exhibuit debituꝫ famulatũ dño ſuo.
Ita fuit de beata agatha q̃ in paſſiõe ſua poſi
ta fuit in eculeo: ꝛ in mãmillaruꝫ tortura. ſ. in
abſciſione earuꝫ: ad quã dicebat. Nõ habes
qḋ optabas. Nõ videamus an ille ieſus libe
rabit te de manibus meis: ꝛ ſi poterit ipſe tã-
tum quantũ ego. Agatha ex infinito dolore:
qꝛ mãmilla eſt ps delicata ꝛ iuxta cor: incepit
clamare di. Adiuua me dñe in tortura mam-
millarũ. Tũc ille iniquus p̄cepit abſcidi eius
mãmillas. Cogitate vulnera ſiue foramina q̃
remanſerũt: ꝛ riuos ſanguinis defluentꝫ ꝛ ap-
poſuit: ſibi manus retinẽs ſanguinẽ: ꝛ ait qn-
ciano. Impie crudelis ꝛ dire tyrãne nõ es cõ
fuſus amputare in femina qḋ ipſe in mr̃e ſuxi
ſti. Ego hẽo mãmillas integras intus in ani-
ma mea q̄s ab iſantina dño ꝯſecraui. Et tota
ſanguinolenta iterum poſita eſt in carcere. Et
cũ oraret: ecce circa mediã noctẽ ſenex q̄dam
in forma medici quẽ antecedebat puer lumi-
nis portitor q credit fuiſſe ãgelus ferẽs diuer
ſa medicamẽta: ꝛ illumiato carcere ſalutauit
eam: ꝛ poſtea dixit: Cum te afflixit cõſularis
ibi erã: ꝛ vidi qꝛ potes curã ſuſcipe. Agatha
dixit. Medicinã carnalẽ nunq̃ꝫ corpi meo ex
hibui: ſꝫ habui ſaluatorẽ dñm ieſum xp̃ꝫ q ſo-
lo vbo curat oia. Tunc ſubridens ſenior ait.
Et ip̄e me miſit ad te. Nam ꝛ ego apl̃s eius. ſ.
petr⁹ ſuꝫ: ꝛ in noie ei⁹ ſcias te eẽ ſanãdã. Et h⁰
dcõ diſpuit. Tũc agatha ꝓſtrauit ſe in oṙone
gr̃as agẽs: ꝛ finita oṙone i noie ieſu xp̄i inue-
nit ſe oĩno ſanatã. Per totã aũt noctẽ lux re-
fulſit in carcere. Quo viſo cuſtodes territi fu
gerũt relicto carceris oſtio apto. Ip̄a aũt no
lebat fugere ne coronaꝫ martyrij amitteret: ꝛ
cuſtodes in tribulatiõe poneret. Ecce quõ fu
it ſil̃is xp̃o: qꝛ cõfortata ab apl̃o. ergo ſil̃is eſt
hoi ꝛc. Moraliter. Agatha noluit fuger̃ nec
cuſtodes in anguſtias ponere: cũ tñ eẽnt ini-
mici ſui. Hẽmus hic exemplũ ne velĩꝰ vindi-
ctã inimicoꝝ: ne portetꝰ eis malã voluntatem
q̄ꝫdiu. n. ſumus in mala volũtate: ſum⁹ in ira
dei. Iõ oꝫ remittere. Aliter aũt dixit xp̃s. pat̃
me⁹ celeſtis tradet vos tortorib⁹ ſi nõ remiſe
ritꝰ vnuſq̇ſq̄ꝫ fratri ſuo de cordib⁹ vr̃is. Mat-
thei. xviij. ¶ Dico q̄nto ꝙ fuit ſimilis xp̃o in
ſua defunctõe. Xp̃s. n. poſt multa tormẽta in
cruce clamãdo. Pr̃ in man⁹ tuas commẽdo
ſpm̃ meuꝫ: ꝛ cũ lachrymis mortu⁹ fuit. Cum
clamore valido ꝛ lachrymis ſe obtulit deo.
Heb. v. Ita recte btã agatha poſt pluria tor-
mẽta. Nã poſtq̄ꝫ fuit curata q̄ncian⁹ fecit eaꝫ
ſibi p̄n̄tari: ꝛ admirans de curatiõe ꝛ q̄res q̄s
eã ſanauit. Agatha rn̄dit. Dñs ieſus q eſt ſa-
lus mea. Indignat⁹ q̄ncian⁹ qꝛ adhuc ieſum
noiabat de ꝯſilio duoꝝ maloꝝ hoium fecit eã
ſup acutiſſimas teſtas ꝛ carbones volutari li
gatꝰ pedib⁹ ꝛ manib⁹ ne ſe iuuare poſſet. Cru
delis dñs ꝛ crudeliores ꝯſiliarij ſꝫ ſtatim vin
dicta ſeq̄bat̃: qꝛ ſubito mot⁹ eſt loc⁹ iſte: ꝛ ps
parietis corruens oppſſit ꝯſiliarios p̄dictos:
ꝛ ois ciuitas exagitata eſt ꝛ cõmota ꝯ iudicẽ
Et cũ currerent ciues tumultuantes ad q̄ncia
nuꝫ ipſe iuſſit eã poni in carcerẽ ꝛ fugit. Btã
aũt agatha cũ in carcere rogaret dñm vt acci
peret ſpm̃ ei⁹ regratiando deo qꝛ conſeruauit
ei⁹ corp⁹ a corruptiõe: ꝛ aĩam a malis deſide-
rijs: ꝛ de victoria inimici: ꝛ de patia in tormẽ-
tis: ꝛ clamans. In manus tuas dñe ꝛc. emiſit
ſpm̃. Sil̃is eſt ergo patrifamilias. Moralr̃ hẽ
mus hic exempluꝫ faciendi aliquã pn̄iam: qꝛ
ſic truſando ꝛ ridẽdo nõ poſſumus itrare pa
diſum. Iõ recipiam⁹ tormẽtum pn̄ie: ſi volu-
mus obtinere p̄miũ gl̃ie. Iõ xp̃s. Pn̄iaꝫ agi
te: appropinq̄bit. n. regnũ celoꝝ. Matth. iiij.
¶ Dico ſexto ꝙ fuit ſil̃is xp̃o in eius tumula
tione vel ſepultura. Xp̃s. n. lꝫ hũerit mortem
ignominioſam: crudelẽ: ꝛ doloroſam: tñ hũit
ſepulturã honorabileꝫ ꝛ gl̃ioſam. Dicat̃ quõ
dr̃ Yſa. xi. Et erit ſepulchrũ eius gl̃ioſum. Ita
de btã agatha poſtq̄ꝫ fuit mortua: xp̄iani rece
perunt eius corpus: ꝛ cum balſamo ꝛ mirra ꝛ
aloes honorifice ꝛ ꝓceſſionalr̃ clerici ciuitatis
non requiem: ſꝫ gaudeam⁹ oẽs in dño ꝛc. por
tauerũt corp⁹ ad eccl̃iam vt ponerẽt in monu
mẽto nouo. ſ. tũba lapidea. Cũ ãt corp⁹ ſepe-
liret̃: ecce q̄dã iuuenis ſericis idutus quẽ ſeq̄-
bant̃ plus q̄ꝫ cẽtũ alij armati ꝛ pulchri q̄s ne
mo vnq̄ꝫ viderat: angeli aũt erãt. ꝛ poſuit ad
caput ei⁹ tabulã breuẽ ex marmore i qua erat
ſcriptũ. Mentẽ ſanctã ſpontaneã honorẽ deo:
ꝛ p̄r̃ie liberatiõeꝫ. Et hic figura q̃ dr̃ eclypſis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

vult dicere. Mentē ſctām ſupple habuit. ſpō-
taneā. ſ. martyrio ſe exhibuit. honorē deo: ſup
ple dedit. ⁊ pſie liberationeꝫ ſupple acqſiuit.
Iſta qttuor vba ſic intelligunt. Ex tūc gͦ tam
iudei ꝙ gētiles ceperūt venerari ſepulchꝛuꝫ
eiꝰ. Quincianꝰ vo poſt paucos dies i flumie
ꝑerijt. Siſis ē gͦ pſiſamilias. Moꝛalr. Iſta
qttuor debemꝰ nos hre pmo mētē ſctāꝫ ⁊ coꝛ
mūdū a malis cogitatiōibꝰ. Ibi. n. ē initiū bo
ne vite expellēdo malas cogitatiōes a coꝛde
vt pꝛunas a māu ſubito: alſ cōbureret manꝰ.
Imaginatio. n. hois tā doꝛmiēdo ꝙ̄ vigilan
do apta eſt dyabolo: in q̄ pōt ponere pꝛunas
malaꝝ cogitationū ſiue tēptationū. ſꝫ niſi ve
liſ eas retinē dlectabilr cogitādo nō cōburēt
vos ſi ſtati expelliſ dicēdo Ieſus ieſus ⁊c. Iō
dicit ſcriptura. Oi cuſtodia ſua coꝛ tuū: qꝛ ex
ipſo vita pcedit. Prouer. iiij. ſi bñ cuſtodiaſ:
alſ moꝛs. Scdo ſpōtaneā. ſ. ad faciēdū pniaꝫ
qꝛ nō vi ſꝫ graſ pniam debemꝰ facē. qꝛ pniam
coactā faciūt illi de iferno: ſed nihil valet eis.
iō. i. Pe. v. Nō coacte ſꝫ ſpōtanee ſꝫ deū: ſup
ple pniam faciamꝰ. Tertio honorē deo nō ſu
ſtinēdo ludū taxilloꝝ in q̄ vitupaſ deꝰ ⁊ dānā
tur tot aie. Vñ de hͦ ſcriptura. In oibꝰ hono
rificeſ deꝰ. pꝛia. Pe. iiij. Quarto pſie libera-
tionē: iuuādo cōitatē vt libereſ ab oibꝰ oneri
bus. Aliq tñ reddūt trā i captiuitatē ⁊ deſtru
ctionem vt vſurarij q vſuras falſe vocāt cēſua
lia. Si dicaſ. In q̄ cognoſciſ ꝙ ſit cēſuale vel
vſura. Ad cēſuale reqrūſ due ꝯditiōes pꝛia ꝙ
ſit emptio ⁊ nō mutuū. ſcda ꝙ pciū ſit iuſtum
Si vero eſt mutuū: tunc eſt vſura damnata.

¶ De ſctō Matthia aplo. Sermo.

La pater qm̄ ſic fuit pla
citū añ te. mat.
xi. textualr: ⁊ i euāg. hodierno offi
cialr. Sicut totū officiū eccl'ie ⁊ to
ta ſolēnitas ē illiꝰ glioſi apli bti matthie: ita
ēt ⁊ ſmo maxie qꝛ de ſua ſctiſſima vita poteri
mus recipe bonas iformatiōes ⁊ iſtructiōes.
Saluteſ vgo ma. ⁊c. Verbū ꝓpoſitū ſm itel
lectū quē volo ptractare indiget declaratio-
ne theologicali: ⁊ ſic declarādo intrabo mate
riā quā volo pdicare. Scōm ſctām verā theo
logiā oia illa opa q̄ ſunt i hoc mūdo ſiue ſint
naturalia ſiue voluntaria ſiue meritoꝛia hūt
vnā cām pncipaleꝫ. ſ. bñ placitū diuine volun
taſ. lꝫ p phiam aſſignenſ alie cāe: oēs tñ alie
cauſe ſunt inſtrumentales intermedie ⁊ q̄ſi di
ſpoſitiue. Principal cā oiuꝫ eſt volūtas dei.
Si dicaſ. q̄re hͦ fuit ſcm̄: q̄ fuit cā iſtiꝰ. Rñde
tur: volūtas dei: qꝛ deꝰ voluit. Et hoc faciliter
pōt videri p ſiſitudinē i hoꝛologio: in q̄ oium
motionū cā tandē reduciſ i mgr̄m ſeu guber
natoꝛē hoꝛologij. Siſr pōt deduci in naturali
bus ⁊ artificialibus ⁊ moꝛalibꝰ ⁊ meritoꝛijs.
Si q̄raſ. n. q̄re modo fit vētus. diceret phs qꝛ
terra emittit vapoꝛes q non pñt aſcendere: ⁊
qꝛ taſ planeta regnat ⁊c. Si vltra queraſ qua
re hēt planeta talē virtutē. Rñdeſ qꝛ deus a
pꝛincipio ſibi dedit. ⁊ ſi q̄raſ: q̄re. qꝛ placuit ſi
bi. Si vltra: ⁊ q̄re ſibi: placuit ſtulta eſt q̄ſtio
Hic iubet plato geſcere. Idem qñ queriſ: q̄re
ſunt fames alicubi. rñderet phs: qꝛ non ſemi
nauerunt nec collegerūt. Si vltra q̄raſ: q̄re ñ
qꝛ terra erat arida diceret ipe ⁊ etiam ſicca: qꝛ
non pluerat. q̄re non pluerat: qꝛ vapoꝛes nō
eleuabanſ in altuꝫ nec ꝯdenſabanſ ⁊c. hoc rñ
deret phs. q̄re nō: qꝛ deus dedit talē vtutem.
q̄re dedit. qꝛ ſibi placuit. Sola iſta rō ſatiat:
alie āt rōnes nō ſatiāt. Idē de moꝛtalitatibꝰ
⁊ ifirmitatibꝰ nō eſt attribuendū cauſis ſcdis
⁊ inſtr̄alibꝰ: ſꝫ diuine voluntati. Itē idē pꝫ in
cauſis artificialibus. Notariꝰ. n. volens bene
ſcribere cartā multiſ indiget: ⁊ multa ꝯcurrunt
ad illā ſcripturā carte. ſ. calamꝰ: ſcindipēdiū:
regula ⁊ icauſtū. tñ bonitas lr̄e non attribuiſ
calamo nec alijs: ſꝫ notario q eſt cā pncipaliſ.
Idē de ciſta q̄ eſt optime fabꝛicata: non attri
buiſ axe ſeu martello: ſꝫ carpētario. Idē de ci
pho argēti ⁊c. Idē de illis opibꝰ q̄ fiūt in hoc
mūdo. ſola diuina volūtas eſt cā oiuꝫ q̄ fiunt
dēpto pctō qd nō eſt opus ſuū. Idē in opibꝰ
voluntarijs ⁊ meritoꝛijs. ſi dicaſ ⁊ q̄raſ: quare
dd. ⁊ ita intelligiſ de q̄libet alio: fuit ita ſctūs.
Si dicaſ: qꝛ tenuit hͦ bonā vitā ⁊ vitauit pctā:
qꝛ nolebat facere ꝯ diuinā volūtatē ⁊ oꝛdina
tionem: nondū ſatiat rñſio. ſed ſi dicaſ. qꝛ ita
placuit deo iſta rñſio ſatiat. Et ſi queraſ: q̄re
placuit deo. qd ē ſtulta: qꝛ vltra ſummū gdꝰ
nō ē aliud. Iō dd in pſ. de ſe dixit. Eduxit me
in latitudinē. ſ. ſctitaſ ⁊ bone vite. ſaluū me fe
cit. Ratio: qm̄ voluit me. ⁊ etiā hr̄. ij. Reguꝫ
xxij. Qꝛ placuit ei: qd idem eſt. Ex iſta ratiōe
ſcti pr̄es totū attribuebāt deo: ⁊ in hoc nō pt
hō errare: ⁊ fit deo magnꝰ honoꝛ. De hoc exē
plum in Iob ditiſſimo q vna die pdidit qngē
ta paria boū ⁊ totidē paria aſinarum qꝛ ſabei
ſecū duxerūt ⁊ voluerūt interficere cuſtodes:
qꝛ ofēdebāt. Itē hēbat ſeptē milia capita oui
um ⁊ eadē die duxerūt ſecū: ⁊ ēt tria milia ca
meloꝝ. Itē hēbat ſeptē filios milites: ⁊ tres fi
lias: ⁊ eadē die dū comederent in eadē domo
faciētes ꝯuiuiū venit ventus ⁊ diruit domū ⁊
oppſſit oēs qñ autē venerunt noua ad iob cre

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ditis ꝙ iſpe dixiſſet. hoc fecerãt inimici: ignis: vel ventus: nõ curauit de ſecũdis cauſis: q2 ſolum ſunt inſtr̃a: ſ3 totũ attribuit deo di. Dñs dedit: dñs abſtulit: ſicut dño placuit ita factũ eſt Job. i. Itẽ Jacob qñ Eſau fr̃ ſuꝰ q̃ſiuit ab eo qd ſibi volũt iſti: ⁊ ſi ad te ptinent. Rñdit puuli ſunt q̊s donauit mihi ds ſuo tuo. Gen. xxxiij. Ecce ergo qño p3 doctrina ꝙ oĩa q̃ fiũt in mũdo ſiue opibꝰ nãlibꝰ ſiue artificialibꝰ ſiue volũtarijs: ds eſt cã pncipalis oiu3 dẽptis culpis pctõꝝ: de qbꝰ actus eſt a deo. culpa vo a pctõre. Jõ dicit mgr̃ ſniaru3 in p°: ⁊ allegat Aug. dicentẽ. Sufficit xpiano ſcire ⁊ cõfiteri oium reꝝ ⁊ opationũ que fiũt in hoc mundo cãm eẽ diuinã volũtatẽ. Jõ q2 btũs matthias fuit ita ſctũs. Si q̃raĩ que fuit cã eiꝰ ſctitatis. Rñdeĩ ꝙ oĩones ⁊ ieiunia vel pnia: nõ quia iſte cãe ſolũ q2 ſunt inſtr̃ales ⁊ diſpoſitiue: ſed cã principalis fuit bñplacitũ diuine volũtaĩ: iõ xpus dicit pr̃i. Ita pr̃. ſ. eſt ita ſctũs beatus matthias. Et inde ſic fuit placitu3 añ te. P3 the. Et notaui q̃ttuoꝛ g̃dus ſctitatis matthie.

Primus ſanctitas laycalis.

Secundus ſanctitas clericalis.

Tertius ſanctitas pontificalis.

Quartus ſanctitas martyrialis.

Si q̃raĩ q̃re hũit tot gradus ſctitatis. Rñdet the. Ita pr̃ qñ ſic fuit placitũ añ te. ¶ Dico p°ꝙ i matthia fuit ſctitas laycaĩ. q̃ in hoc cõſiſtit: vt ſuenĩ ſtricte dei pcepta: ⁊ ꝙ hoies ponãt in corde ſuo nihil facẽ qd ſit ꝯ deũ: ẽt pro toto mundo acqrendo. Quid. n. pdeſt hoi ſi mundũ vniuerſu3 lucreĩ: aiẽ vo ſue detrimẽtũ patiaĩ. Mat. xvi. Modicũ lucraĩ qui animã pdit. Qñ hõ magis vult viuere ſm diuinã oꝛdinationẽ q̃ ſm ppꝛiã inclinationẽ qñ. ſ. dicit caro ad deũ. Vos dñe oꝛdinatis opᵐ ꝯ malã inclinationẽ: iõ volo hũiliari ad ſuiẽdũ vr̃is mãdatis: ⁊ ſic diſcurrẽdo pctã vt erit expediens. Iſta ẽ ſctitas laycaĩ. De h auctas. Sctificamini ⁊ eſtote ſcti: q2 ego ſctũs ſu3 dñs deus vr̃. Et ſi q̃raĩ: dñe quõ ſctificabimur. Rñdet. Cuſtodite precepta mea ⁊ facite ea. Ego dñs qui ſctifico vos. Leui. xx. Iſto° btũs matthias hũit ſcitatẽ laycalẽ. Cũ. n. fuiſſet laycꝰ potius gubernabat ſe ſ3 dei mãdata q̃ ſm ppꝛia ſeu timenta. Dicit hyſtoꝛia ꝙ fuit ciuitaĩ bethleẽ de tribu iuda. Jã ſctis quõ fuerĩ. xij. tribꝰ ⁊ pncipaĩ fuit tribꝰ iuda: de qua fuit xps. ẽt btũs matt. P3 quõ erat nobiĩ gñe: ⁊ pentes eiꝰ erãt diuites in diuitijs ⁊ moꝛibꝰ: ⁊ hũerũt magnã diligẽtiã ad nutriẽdũ pueꝝ btũ matthiã q2 pueri in puericia lucrãĩ vel pdunĩ ex negligẽtia pentũ: q2 dimittũt eos ad libitum coꝝ ⁊c. Dicit hyſtoꝛia ꝙ pentes ipm ab ãnis puerilibꝰ diue legis iſtructõibꝰ mãcipaũt. Ad pcticã. Dicaĩ quõ pr̃ eiꝰ vocabat eũ corã ſe ds. ei. Fili ſcias ꝙ ds dedit nob pcepta ⁊ oꝛdinationes ſm q̃s dẽmꝰ viuẽ: ⁊ nõ ſm nr̃am volũtatẽ ſeu inclinationẽ: iõ caue ne dicas mẽdaciũ Idẽ ne iures niſi p neceſſitate. ſ. coactꝰ in iudicio ⁊ vtilitate: ⁊ tũc cũ v̾itate. Aliĩ. n. iuraĩ ſp eſt pctm̃. Itẽ ꝙ nõ diffamaret aliquẽ vĩ dicẽt malũ de pxio: ne ꝯtẽdẽt: ne iiuriã alicui facẽt. Itẽ ne furtũ facẽt: nec iuẽtũ aliqd retinẽt: ne vellet vindictã de iiuria: vt oꝛaret ⁊ ad tẽplũ iret: ⁊ cu3 ſilẽtio offm̃ audiret. Ecce quõ diue legis inſtitutõibꝰ mãcipauit. Et ſic augmẽtabaĩ etate: ẽt augmẽtabaĩ ſctitate. Non legiĩ ip3 feciſſe carnalitatẽ imo dic hyſtoꝛia ꝙ erat coꝛpe mũdiſſimꝰ. Mũdi ſĩ vir ⁊ vxoꝛ eiꝰ ſuãtes ſibi mutuã fidelitatẽ ⁊ modũ ⁊c. Mũdi oꝛes ſunt ꝯtinẽtes. S3 mundiſſimi ſĩ v̾gines. Ecce ſctitas laycaĩ. Ita pr̃ qñ ⁊c. Moꝛaliĩ hẽtis hic inſtructionẽ nutriendi filios. Mag dãnatio eſt parẽtũ q nõ curãt de ſpũali inſtructione pueroꝝ. vultis cognoſcẽ qd pctm̃ ẽ. ſic ſi pr̃ nollet puidẽ filijs puulis de cibo: potu: veſtitu: ⁊ moꝛerẽĩ fame: nũqd eẽt mag crudelitas ⁊ magnũ pctm̃. maiꝰ pctm̃ ẽ qñ nõ curãt inſtruẽ de his q̃ ptinẽt ad aia3: que plus v3 q̃ coꝛpꝰ. Quid ẽ coꝛpꝰ niſi ſaccꝰ ſtercoꝝ ⁊ cibus v̾miũ qd moꝛiĩ ⁊ coꝛrũpiĩ ⁊ nõ aia. iõ Jo. vi. Sps eſt q viuificat: caro aũt nõ pdeſt qcq̃. ſi g° tã magnũ pctm̃ ẽ pẽtũ nõ curare de coꝛpe filioꝝ: q̃to magis de aia coꝝ: ⁊ maxie qñ ſunt puuli. tũc. n. flecti pñt vt arboꝛes tenues. magni ãt minime: ſ3 i furca iferni caſtigabũt: iõ parẽtibꝰ dicit ſcptura. Pr̃es nolite ad iracũdiã ſupple dei puocare filios vr̃os: ſ3 educate illos i diſciplina ⁊ cõreptõe dñi. Eph. vi. ¶ Dico ſcdo ꝙ in eo fuit ſctitas clericaĩ q̃ in h ꝯſiſtit vt dic zacharias pr̃ iohis bap̃. q fuit ſacerdos. De manibꝰ inimicoꝝ nr̃oꝝ liberati: ſuiamꝰ illi. In ſctitate ⁊ iuſtitia corã illo: oibꝰ diebꝰ nr̃is. Lu. i. Tres ſĩ inimici oim xpianoꝝ pncipales: ſ3 pcipue clericoꝝ. ſ. dyabolus caro ⁊ mũdus. Dyabolꝰ cũ manu ſua capit. Manꝰ dyaboli ẽ ludus taxilloꝝ: cũ iſta mãu dyabolꝰ aufert ludẽtes. 2° ꝯſentientes. 3° aſpicientes. Quarto mutuãtes taxillos. Quito pecũias. Sexto domũ ⁊ tabulariũ. Septimo rectoꝛes ciuitaĩ pmittẽtes ludũ. Oẽs iſti capiũĩ a manu dyaboli i ludo. Jõ fugẽ debeĩ vt poſſiĩ dicere cũ thobia. Mundã ſuaui aiam mea3 ab oi ꝯcupia: nũq̃ cũ ludẽtibꝰ miſcui me neq̃ cũ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

bis q in leuitate ambulant pticipez me pbui.
Thob.iij.Maledict⁹ eſt q ludit de clericis cũ
ſit eis ꝓhibitũ.di.xxxv.c.Epe.vbi dr.Eps ſa/
cerdos:dyacon⁹ aut ſubdyacon⁹ ebrietati aut
alee deſuiẽs:aut deſiſtat aut certe dãnet. Se
cũd⁹ inimic⁹ eſt caro:cui⁹ man⁹ eſt cũ q̃ capit
multas aias.ſ.oẽs illos q volũt hre delectati
ones ꝑ illas ptes:pter viꝝ ⁊ vxorẽ q: nõ vult
de⁹ ꝙ illud op⁹ turpe fiat niſi int viꝝ ⁊ vxorez
mr̃imonialr ↄiũctos ⁊ ſuãtes modũ ⁊c. Si
aũt dicat. Uxor mea eſt ſenex vel ĩfirma vl di
miſit me. Dico ꝙ viuat ↄtĩr caſte. Iſtud ẽ on⁹
mr̃imonij. Clerici ṽo tenent viuẽ caſte ex vo/
to ordinib⁹ annexo ⁊c. Terti⁹ inimic⁹ eſt mun
dus:cui⁹ man⁹ ad capiẽdũ ẽ vſura in laycis:⁊
ſymonia i clericis. Cum iſta manu capit pmo
oẽs ad vſurã mutuãtes. Scdo notariũ:q: per
iur⁹ eſt ⁊ iſamis:qñ eni fit notari⁹ iurat nõ re/
cipẽ ↄct⁹ illicitos. Tertio teſtes dãtes fauorẽ
vſurario. Quarto vxorez vſurarij ſi de illo lu/
cro fac̃ vanitates. Quĩto filios recipiẽtes he
reditatẽ:⁊ filias recipientes de vſura dotẽ:q:
deberẽt dicẽ pri ꝙ daret eis ſimplicẽ dotẽ vl
hẽditatẽ. Sexto generos:q: recipiũt dotem.
Septio filij vſurarij ſuccedẽtes q deberẽt to/
tũ reſtituẽ ⁊ nõ faciũt:ab iſta vſura ⁊c. Symo
niã maxie cauẽ dñt clerici. Dicũt aliq ꝙ cleri
ci religioſi ⁊ vidue pñt recipẽ vſurã hoc ẽ fal
ſũ ⁊ error. Si papa mutuaret ad vſurã dãna/
ret. In hoc g° ↄſiſtit ſctitas clericalis: vt ſint
liberati de manu inimicoꝝ.ſ.dyaboli:carnis:
⁊ mũdi. Iſtã ſctitatẽ habuit beat⁹ Matthi/
as. Poſtꝙ̃ eni habuit ſctitatẽ laycalẽ audi/
uit xp̃m pdicantẽ ⁊ miracula facẽ:oñdens ꝙ
ipſe erat meſſias i lege ꝓmiſſus. O dixit btũs
matthias. Mutare ſtatũ oz ⁊ aſcẽdẽ alti⁹.vñ
ſtatĩ itrauit ſocietatẽ xp̃i:⁊ xp̃s fecit eũ vnum
de.lxxij.diſcipul. Rõ:q: p⁹ diluuiũ mund⁹ di
uiſus fuit in.lxxij.ptes ⁊ liguas. Geñ.i. Et q:
xp̃s venit ad ↄuertẽdũ mundũ totum: elegit
lxxij.diſcipulos q fuerũt ſacerdotes. De qb⁹
Lu.x. Deſigñuit dñs ieſus ⁊ alios.lxxij.⁊ mi/
ſit illos binos añ faciẽ ſuã i oẽz ciuitatẽ ⁊ lo/
cũ q̃ erat ipe ṽctur⁹. Et cõpando ṽba ad btm̃
matthiã qñ xp̃s miſit ipm ad pdicãdũ pniaz:
Ecce mã de q̃ predicabãt. Rñdebat.dñe nõ
credẽt mihi. Et xp̃s ait. Jõ do tibi ptãtẽ faciẽ
di miracula: curare infirmos. Dicat pcticẽ.
Ecce quõ hũit ſctitatẽ clericalẽ liberatus de
manu inimicoꝝ dyaboli carnis ⁊ mũdi. Ita
pt qm̃ ⁊c. Jõ aſſileni ei i aliq̃ nos eccleſiaſtici
vincẽdo dyabolũ:ſubiugando carnẽ:⁊ deſpi
ciendo mundũ ⁊ mundana. ¶ Dico t̃tio ꝙ i

eo fuit ſctitas põtificalis:q̃ in h° cõſiſtit.ſ.eẽ
aplm xp̃i.q: ſicut diſcipuli xp̃i fuerũt ſacerdo/
tes:ita oẽs apli fuerũt epi. Sctitas ep̃alis in
hoc cõſiſtit:vt dicit aplſ ad Tytuz.i. Oz epm
ſine crimie eẽ ſicut dei diſpẽſatorẽ: nõ ſupbũ
nõ iracũdũ:nõ vinolẽtũ:nõ ꝑcuſſorẽ: nõ tur/
pis lucri cupidũ:ſz hoſpitalẽ:benignũ:ſobriũ
iuſtũ:ſctũ:ↄtinẽtẽ ⁊c. Sz qs ẽ hic ⁊ laudabi/
m⁹ eũ. Iſtã ſctitatẽ hũit btũs matthias. Ex q̃
diu vixit in ſctitate clericali poſt xp̃i aſcenſio
nẽ ⁊ ſpũſſcti miſſionẽ.pm⁹ pp̃ p⁹ xp̃m.ſ.bea/
tus petr⁹ vocauit ↄſiliũ grãde. Erat ãt turba
hoiuz fere.cxx. Act.i.dicẽs q̃ñ nũer⁹ aploꝝ
erat duodenari⁹:ſz diminut⁹ erat ꝑ mortẽ iu/
de:di. Oz ipleri ſcripturã quã pdixit ſpũſſan
ct⁹ per os dd̃ de iuda qui erat dux eoꝝ q cõ/
prehenderũt ieſum q cõnumerat⁹ erat in no/
bis:⁊ ſortit⁹ ẽ ſortẽ miſterij hui⁹ ⁊c. Act.i. Di
catur quõ in cõſilio aliq tenebãt ꝙ loco iude
eligeret Ioſeph q̃ cognomiat⁹ eſt iuſt⁹ ex ſua
ſctitate q erat cõſanguineus germanus xp̃i ⁊
nepos ṽgis marie:q erat pſens in ↄſilio ⁊ fili
us marie cleophe q̃ hũit q̃ttuor filios.ſ. Iaco
buz minorẽ:Symonẽ ⁊ Iudã qui fuerũt xp̃i
apli:⁊ Ioſeph iuſtum. Alij autem dicebãt ꝙ
Matthias ſua ſctitate ⁊ mag̃ ſcia. Jõ ſtatue
rãt eos i medio. Et orando flexis genib⁹ apli
dixerũt hãc orõnẽ. Tu dñe q noſti corda oiuz
oñde quẽ elegeris ex his duob⁹ vnũ accipe i
locũ miſterij hui⁹ ⁊ aplat⁹ de q̃ puaricat⁹ ẽ iu
das vt abiret i locũ ſuuz. Et dederũt ſortes eis
⁊ cecidit ſors ſuꝑ Matthiã. Actu.i. Beatus
dionyſi⁹ declarãs q̃ fuit iſta ſors dicẽ ꝙ fuit ra
dius ignis qui de celo deſcẽdẽs poſuit ſe ſu/
per caput Matthie. Ecce quomõ fuit elect⁹.
Moralit habem⁹ hic exẽm in electoĩb⁹ ſiẽdis
Xp̃s eni nõ elegit ↄſanguineũ germanũ ſuuz
lz eẽt ſctũs:⁊ hrẽt tres frẽs aplos.⁊ ṽgo ma/
ria eẽt auũcula:tñ radi⁹ deſcẽdit ſuꝑ matthiã
Cogitate q̃lẽ verecũdiã debuit hre ioſeph:ſz
nõ curauit imo regratiat⁹ ẽ xp̃o. Exemplũ ha
bet̃ ne in electõe iuratoꝝ ſeu ↄſulũ vel alioꝝ
q hñt regẽ ciuitatẽ vel cõitatẽ reſpiciat̃ paren
tes vl amicos ſeu ꝓpriã vtilitatẽ.ſ.bonũ cõe.
Dicat ↄ illos q faciũt ⁊ ꝓcurãt regimẽ ꝓ ami
cis vt ſe manuteneãt in regimie ⁊c. Xp̃s nolu
it eligẽ ↄſanguineũ germanũ ſuũ. Ex iſta affe
ctione amicoꝝ ꝑdunt ciuitates: q: aſſumunt
inſufficiẽtes. O qd̃ pctm̃ eſt. Contra hoc dicẽ
aplus. Oẽs q̃ ſua ſunt querunt non que ieſu
xp̃i ad Phil.ij. ¶ Dico q̃rto ꝙ in eo fuit ſan
ctitas martyrialis. De q̃ dicit eccleſia. Iſti ſũt
ſancti qui ꝓ dei amore minas hominũ ↄtem

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝑſerūt.Scti martyres in regno celoꝝ exultāt
cum angel.Sctitas gº martyrial in hº conſi/
ſtit ꝓ manutenētia ꝟtutū ſctitat ⁊ honoꝛis ꝺi
effundē ſanguinē ſuū.Iſtā hūit btūs mathias
Dicat quō poſt xpi aſceſſionē ſcti apli diuiſeꝛt
ſibi mūdū ad ꝑdicandū.btūs petrꝰ iuit ad an
tiochiā.andreas achaiaꝫ.ioānes aſyā.iacobꝰ
hyſpaniā.bartholomeꝰ ⁊ thōas i īdiā.Et btūs
mathias ꝑdicauit in iudea.Nō:qꝛ erat nobi
lis gnē:⁊ iudei hēbāt ipꝫ i reuerētia.Et qꝛ erat
de magͣ ſcia dabāt ei fidē intātū ꝙ mlti iudeo
ruꝫ ex ſua ꝑdicatiōe cōuertebant ad xpꝫ:ꝓpt
qᵒ ſummꝰ pōtifex voluit eū occidē:⁊ ne dice/
ret ꝙ ex iuidia eū occidiſſet noluit ipm ſtatim
occidē:ſꝫ diſputare cū eo de myſterio trinitat
di.Tu mathia ꝑdicas tres deos ꝯ ꝟbū Deut.
vi.Audi iſrl deꝰ tuꝰ vnꝰ ē ⁊c.Rn̄dit mathias
ꝙ ipe ſolū ꝑdicabat vnū deū:ſꝫ ille vnꝰ deꝰ eſt
tres pſone.pr̄:filiꝰ:ſpūſctūs.Nō.n.in deo ac/
cipiūt pſone ſicut i nobis:nec itelligat ꝙ tres
pſone diuine ſint vt tres reges:ſꝫ ſicut in ſole
eſt pr̄ filiꝰ ⁊ ſpūſcūs.Aliqd dō ē maioꝛis ꝟtu
tis ꝙ̄ ſol.Jō dō.In ſole poſuit tabernaculuꝫ
ſuū.i.ſimilitudinē.Scđo de xpo ꝙ ē deꝰ ⁊ hō.
Cōtra qꝛ dicit ſcriptura.Audi ppl's meꝰ ⁊ cō
teſtaboꝛ te:iſrl ſi me audieris nō erit in te deꝰ
recēs neqꝫ adoꝛabis deū alienū.Rn̄dit ꝙ xꝰ
ē verꝰ deꝰ eternꝰ:ſꝫ hō recens vt filiꝰ regis inci
pit eē nouꝰ miles:ſꝫ ſit.xxx.ānoꝝ qn̄ fit miles:
ſꝫ nō icipit eē nouꝰ filiꝰ regis ⁊c.Tertio de xpi
paſſiōe.Si erat deꝰ qd gº opoꝛtebat ipꝫ moꝛi
qꝛ fruſtra fit ꝑ plura quod pt fieri ꝑ paucioꝛa.
Rn̄ſio:ꝙ iſte modus fuit ꝯueniētioꝛ ꝓ nr̄a ſa
lute.Nā ſi villa obligat regi ſub pena moꝛtis
ſoluere mille milia floꝛenoꝛum:⁊ non poteſt
ſoluē cētū:ſi aliqs ſoluit ꝓ eis:ipi euadēt moꝛ
tē ⁊c.Sic totū genꝰ hūanū erat ſniatū ad mō
tē:vel ꝙ ſolūēt deo ⁊c.⁊ nullꝰ hoium ſufficiēs
erat ad ſoluēdū nec xps niſi fuiſſꝫ deꝰ.Quar
to diſputabāt de ſacro altaris vbi adoꝛat deus
vt antiqtus i archa moyſi.Quito ꝺ circūciſio
noe:⁊ pmꝰ fuit abꝛahaꝫ:⁊ vltimꝰ ꝺbuit eē xps
Geū.xvij.Dic hyſtoꝛia ꝙ ſctā ē lōga diſputa/
tio inter ſummū pōtificē ⁊ ipꝫ.Ipe ꝟo ꝑ legeꝫ
⁊ ꝓphetias oſidebat māifeſte de q̄ erāt:ꝓpter
qᵒ pōtifex tanꝗ̄ in blaſphemū ꝓtulit in eum
ſniam.Dicat eiꝰ martyrium.

De ſctō Thoma de aquino Sermo.

a **Antecedebat** me iſta ſa
pia.Uer
bū iſtō hr̄ oꝛiginalr in.li.Sap.vij.
⁊ recitatū ē ſtati in epl'a pn̄s ſolēni
tat.Jā ſcit ꝙ hodie i nr̄a ſctā religione oꝛdis
fratꝝ ꝑdicatoꝝ ꝑ totū mūdū fit feſtū illiꝰ ſctiſſi
mi ꝯfeſſoꝛis ⁊ glorioſiſſimi doctoꝛis bti thōe
de aqno.Ita etiā de eo ē ſmo nr̄:⁊ de eiꝰ vita
ſctitate ⁊c.⁊ poterimꝰ recipe exēpla ⁊ doctri/
nas ad gubernādū vitā nr̄am.Salutet virgo
maria ⁊c.Uerbū ꝓpoſitū in pſona bti thome
vult dicē.antecedebat me ⁊c.Mō iſtō ꝟbuꝫ
īdiget declaratiōe ⁊ ſic declarādo itrabo mā
quā volo ꝑdicare.Pꝛo cuiꝰ declaratōe reci/
pio tāqꝫ ꝓ regula gn̄ali in ſctā theologia quā
regulā deꝰ ſuauit ⁊ ꝑfecit.Ab initio huiꝰ
mundi vſqꝫ mō qn̄ vult mittere aliquē ſctm̄ ꝓ
gn̄ali mūdi illuminatōe ſeu refoꝛmatōe ꝯſue/
uit diuia ꝓuidētia ipꝫ ſctm̄ ꝑmo oſidere:vel ꝑ
ꝟbū ꝓpheticū vl ꝑ ſignū vniuerſalr cognitū.
Hoc pt ſtati ꝺclarari i q̄libet ſtatu mūdi:ſiue
lege nāe:ſcripte:⁊ gr̄e.Pꝛio pꝫ ꝑdicta regl'a
in ſtatu ſiue lege nāe.Dr̄ āt lex nāe:qꝛ tūc gē
tes gubernabāt ſe ſolo itellectu nāli.Nō eniꝫ
hēbāt legē ſcriptā:nec libꝛos:nec mgros ſeu
doctoꝛes:⁊ durauit illō tps ab adam vſqꝫ ad
moyſen:⁊ trāſact mille ⁊ qngēt ānis ⁊ cū mul
tiplicarent pctā in tra:deꝰ voluit mittere vnū
hoieꝫ ad illuminādū ⁊ refoꝛmādū munduꝫ.ſ.
noe.q centū ānis ꝑdicauit pniam:tādiu dura
uit etiam fabꝛicatio arche:ꝑdicabat vt cōuer
terentur:qꝛ diluuiū inſtabat.Et tāta erat ma/
licia pctōꝝ in mundo ꝙ infra cētū annos nō
conuertit niſi ſeptē pſonas.ſ.vxoꝛē ſuā ⁊ tres
filios:⁊ vxoꝛes filioꝝ.Tn̄ anteqꝫ deꝰ ipm mit
teret oſiderat ipm ꝟbo ꝓphetico dicente pa/
tre ipiꝰ Noe in noīs impoſitiōe di.Iſte voca
bit noe.Iſte ꝯſolabit nos ab opibꝰ ⁊ laboꝛibꝰ
manuū nr̄aꝝ in terra cui maledixit dn̄s Gen̄.
v.Et iudei q ſolū vadūt ad lr̄am exponūt iſtā
ꝯſolationē fuiſſe:qꝛ pꝛio noe iuenit ꝙ terra co
leret aialibꝰ arādo:qꝛ an̄ eū māibꝰ ꝓpꝛijs cole
bant terrā.Et iſte ē intellectꝰ lr̄alis.Sꝫ altius
ſpeculādo itellectꝰ ſpūalis ē ꝙ noe ꝯſolaretur
eos.ſ.dupl'r.Pꝛio ꝑdicādo ſpaciū pnie cētū
ānis ex pte di.Scđo ꝓmittēdo veniā de pctis
certitudinaliter ſi vellent ꝯuerti:iſtā practicā
ſuauit deꝰ.Scđo hec regl'a pꝫ in lege ſcripta
q̄ incepit tpe moyſi:qn̄ deꝰ in ſcript dedit le/
gē ſm quā hoies viuerent:qꝛ lex nāe nō ſuffi
ciebat.Jō deſcēdit deꝰ in mōte ſynai ⁊ dedit l
ſcriptis qcqd facturi eēnt.Tunc.n.miſit moy
ſen quē oſidit nō ꝟbo ꝓphetico ſꝫ ſigno diuio
Dicit mgr.hyſtoꝛiaꝝ ⁊ ēt Ioſephꝰ.ꝙ cū moy
ſes eēt puer pulcherrimus ⁊ fuiſſet ꝑ filiā pha
raonis in filiū adoptatus:⁊ pꝛeciſſet coꝛonaꝫ
de capite pharaonis regis:dixerunt ſapiētes
pharaonis.Domine moꝛiatur iſte puer:qꝛ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

hoc ē ſignum ꝙ iſte puer dꝫ vos deſtruē ꝛ re
gnū vr̄m. Alij autē volentes ipm a morte de
fendē dixerūt factū fuiſſe ex ignorātia ꝛ pue-
ritia. Et ad hoc ꝓbādū ꝛ experiēdū poſuerūt
in manu ſua vnā prunā de igne .i. carbonem
ignitū quā imediate miſit in ore. Jō fuit ino-
cens iudicatꝰ: ꝛ ſic euaſit mortē. Jō qn̄ deus
voluit ipm mittē excuſabat ſe: di. Dn̄e nō ſū
eloquēs ab heri ꝛ nudiuſtertiꝰ ipeditioris ꝛ
tardioris lingue ſū. Exo. iiij. Dicūt hic gloſe.
ꝙ ex illo carbone ignito vel pruna quā appo
ſuit ori nō fuit eloquēs. Sꝫ iſta depoſitio co-
rone fuit ſignū diuinū .ſ. ꝙ ipſe moyſes eēt de
ſtructor pharaonis ꝛ regni ſui ꝛ reformator
ppl'i iſrl'. Pruna ignis ſignificabat legeꝫ dei
quā deꝰ in forma ignis ſibi tradidit: ꝛ moyſes
ore ſuo ppl'o expoſuit ꝛ publicauit. Ecce quō
deꝰ prio dedit ſignū anteꝗ̄ fieret factū. Ter-
tio pꝫ practica dicte regule i lege gr̄e in q̄ de
us ordinauit mittē ioānē baptiſtā. vt oēs cre
derēt per illū. Joan. i. Etiā ipm ꝓmonſtrauit
v̄bo ꝓphetico p angelū dicētē. Hic erit ma
gnus corā dn̄o: vinū ꝛ ſiceram nō bibet ꝛ ſpū
ſancto replebit adhuc in vtero matris ſue ꝛ
multos filios iſrael ꝯuertet ad dn̄ꝫ deū ipoꝝ.
Luce. i. Jtē ſigno diuino quādo v̄go maria
poſt ꝯceptionē filij dei vēit ad Eliſabeth. Jo-
ānes exultauit in vtero mr̄is. De q̄ dic̄ ſctūs
Tho. in. iiij. ſnia. di. vi. q. i. ar. i. q. i. ꝛ. ij. ꝙ vſus
liberi arbitrij fuit acceleratꝰ in ioāne ſalutan-
do xp̄m ꝛ exultādo in vtero mr̄is. Jō dic̄ Eli
ſabeth. Ex quo ſcā eſt vox ſalutatiōis tue i au
ribꝰ meis exultauit ifans in gaudio in vtero
meo. Mō ad ꝓpoſitū vidēdū ē ꝛ ſciendū ꝙ
deꝰ ad illuminādū ꝛ reformādū mūdū miſit
btm̄ Thomā q ex ſua vita ſctā ꝛ ſcia clara to
tū mūdū illuminauit. Et nūqd iā ante cū mi
ſit deꝰ doctores ſctōs .ſ. Remigiū: Hylariū:
Jeronymū: Criſoſtomum ꝛc̄. q̄re gº iſte fuit
miſſus ſingulariꝫ ad illuminādū ꝛc. Pro rn̄
ſione nota ꝙ doctores theologi ſūt in tripli-
ci gradu. Aliq doctores fuerunt q habuerūt
de ſe magnam ꝛ altam auctoritatem: ſed nō
habuerunt claritateꝫ: vt ſancti apl'i ꝛ euange
liſte ꝛ doctores qui ſunt antiqui: q2 ex ſancti-
tate vite habuerūt magnā auctoritatē: ſicut
lr̄a regis vel pape ex ſigillo auctorizatur: ſed
nō habuerūt claritatem: immo ad itelligēdū
eos ſūt neceſſarie gloſe ꝛ poſtille: intantū ꝙ
de libris eorū heretici recipiūt auctēs ꝛ argª
ad defendēdū hereſes ſuas ſicut nos ad defē
dēdū fidē catholicā. Scōs gradꝰ doctoꝝ fuit
aliqꝝ doctoꝝ q poſtꝗ̄ habuerūt magnā cla-
ritateꝫ: q2 clare in libris ſuis poſuerunt ſcien-
tiam per diſtinctiones: argumenta: ꝛ rōnes
ſed nō habuerūt auctoritatem .ſ. ex defectu ſi
gilli bone vite ꝛ deuotionis: nec ſunt canoni-
zati: ſed aliqui eorum fuerunt boni ſocij. Ter
tius gradus doctorū fuit illorum qui habue
runt auc̄tatem ꝛ claritatē. Jn hoc tertio gra
du ē ſolꝰ btūs thōas: q hꝫ ꝓdicta duo: auc̄tatē
ꝛ claritatē. Auctoritatē enim hꝫ ex ſua ſctiſſi
ma vita miraculis approbata ꝛ ex canoniza
tione: q2 eccl'ia vl'is vidēs tot miracula eiꝰ ꝛ
libros ſuos catholicos canonizauit eū. Secū
do hꝫ claritatē: q2 ſimplex grāmaticꝰ ꝛ phūs
per ſe pōt ſuā doctrinā ſtudē ꝛ intelligē. Cla
rus eni fuit. q2 multas qōnes q̄s Aug. ꝛ Je-
rony. videnť diſcordare ꝯcordauit. Pꝫ ergo
ꝙ btūs Tho. fuit ſpālr a deo miſſus ꝓ mūdi
vl'i illuminatiōe ex ſua clara ſcia. Nō eſt inuē
tus ſilis illi .ſ. in gl'ia q in ſua doctrina hr̄et ſiꝫ
tantā auctoritatē ꝛ claritatem. Jta ꝙ thomi
ſte poſſunt rn̄dere ad oēm qōnem. Sed ante
ꝗ̄ ipſuꝫ deus mitteret voluit ſeruare regulaꝫ
predictā ipſum demōſtrādo verbo ꝓphetico
vt ioannē baptiſtā. Et ſigno diuino vt Moy
ſen. Pro primo dicať qūo ille ſanctus here-
mita ꝛ valde famoſus venit ad matreꝫ beati
thome comitiſſam que ſe grauidā ignorabat
eſſe dicens verbum propheticum. Gaude do
mina theodora: q2 ꝯcipies ꝛ paries filium: ꝛ
thomas vocabitur idē abyſſus ex ꝓfundita-
te ſciētie nomen eius. Hic erit magnꝰ in toto
orbe in vita ꝛ ſciētia: eritqꝫ frater ordinis pre
dicatorum. Recte ſicut gabriel ſalutauit ma
trem dei. Et ſicut virgo maria poſt ſalutatio-
nē flexis genibꝰ dixit. Ecce ācilla dn̄i ꝛc. Jta
mater beati thome dixit. Faciat de me ꝛ de
meis dn̄s quod placitum eſt in ſua volunta-
te. Jtem oñdit eū per ſignū diuinale: vt moy
ſen. Nam qn̄ fuit natus ꝛ vnius eſſet anni eta
tis ſue ꝛ nutrix ſm̄ morem vellet ipſū abluere
ꝛ denudaſſet eū in manu ſua inuenit cartam
angelicam ſalutationē ſoluꝫ ꝯtinentē ꝛ nūꝗ̄
fuit ſcitū vnde illam cartam habuit: itellexit
eiꝰ mater que multum erat ſpūalis ꝙ ſibi fuit
miſſa a v̄gine maria. Magnū ſignū fuit ſcie
ſue ꝛ ſaluatiōis: cuius fundamentum eſt filij
dei incarnatio. Pꝫ regula. Jō de ſcia ſua lo-
quens thema dicit. Antecedebat me .ſ. p ver-
bum ꝓphetale ꝛ ſignum diuinale. Jſta ē ſapi
entia quam habuit pro mundi illuminatiōe
ꝛ reformatione: nunc patet thema. Quattu-
or ſunt ſigna ſeu effectus ꝓprij vere ſapiētie
que omnia fuerunt in beato Thoma.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

¶ Primum eſt de fine ordinare.
¶ Scḋm eſt offenſam ⁊ ſcandalum cauere.
¶ Tertium eſt perfecte docere.
¶ Quartū eſt ꝑſeuerãter oīa complere.
Oīa iſta ſigna ſiue effectꝰ fuerūt ꝑfecte in btō
Thoma: ꝓꝓ qḋ ꝑt dicere. Añcedebat me iſta.
⁊c. ¶ Dico pͥmo ꝙ primū ſignū ſapīe eſt de fi
ne ordinare. ſ. vitā ſuā ⁊ ea q̄ hꝫ facē ad finem
debitū. Si. n. vis cognoſcere an religioſus cle
ricus vel laycus ſit ſapiens: attende ſi ordinat
vitā ſuā ad finē ⁊ ea q̄ hꝫ facē. ſ. ſi ſuat religio
nē. Si ſic: ſapiēs ē. alias ſtultꝰ ē. Ad fecit deꝰ
rōnalē creaturā vt ſummū bonū intelligeret:
itelligēdo amaret amādo poſſideret: poſſidē
do frueret: vt dicit mgr̄ in ſcḋo ſentē. di. i. Nō
gͦ ē finis hoīs in hoc mūdo: ꝯgregare magē
diuitias: honores: dignitates: aut delitias: ſed
vt hic mereat vt ꝑadiſū poſſideat qꝛ non hē
mus hic manētē ciuitatē: ſꝫ futurā inqrimus.
ad Heb. vlt. Qui ergo taliť ordinat vitā ſuā
vt ad illū finē attingat ſapiēs dr̄. Sicut. n. bo
nus ꝓnus q ꝯ̄ vndas maris fortunā ventū
⁊ ꝑicula nauē gubnat ⁊ ad bonū portū ꝑdu
cit ſapiēs ē: ſic ēt q in mari magno huiꝰ mun
di ꝯ̄ ꝓſpitatē vel aduerſitatē ſcit vitā ordinare
vt finaliť ad portū ꝑadiſi ꝑueniat: ſapiens eſt.
Hoc nō ſolū theologi dicūt ſꝫ ēt phi dicētes.
Sapiētis eſt ordinare. i. metha. ſ. vitā ſuā ad
debitū finē. Nō videamꝰ quō btūs thomas
habuit iſtū effectū vel ſapīe ſignū. Dicat hic
quō qñ fuit qnqȝ ānoꝝ mr̄ recordans de vbis
ſcti heremite ip̄z tradidit litteris imbuēdū: ⁊
iſta qnqȝ ānos tātū ꝓfecit ꝙ fuit magnꝰ gram
maticꝰ: logicus: ⁊ phs ita ꝙ in. xij. āno etatis
ſue nō hēbat parē i ſtudio: ⁊ iā tūc. fecit falla
cias: q̄ dn̄r ſcti Thome. Ecce q̄liter ſciuit ordi
nare vitā ſuā ad finē ſtudij q̄ ē ſciam hr̄e. Ex
iſto fine ꝑēs mittūt filios ad ſtudiū: nō āt ad
faciēdū ribaldarias: ad diſcēdū artē dimica
toriā: ⁊ ſilia. Juuenis. n. q vult hr̄e ſciam dꝫ eē
attētus circa ſtudiū ⁊ deuotꝰ erga deū. Talis
fuit btūs tho. Legit ꝙ qñ debebat ſe ponē ad
ſtudēdū pͥmo orabat di. Declinate a me mali
gni ⁊ ſcrutabor mādata dī mei. Verſus. Emit
te ſpiñ tuū ⁊ creabūt: ⁊ renouabis faciē terre
Oro. Deꝰ qui corda fideliū ſcti ſpūs illuſtra
tiōe docuiſti da nobis in eodē ſpū recta ſape
⁊c. Vñ cū ſemel diſputaret multū acute ⁊ cu
rialiter: ⁊ quidā deuotꝰ religioſus ip̄m audi
ret: ꝯtēplādo ip̄m: ⁊ admirās de tāta ſapīa in
puero tā ꝑuo: ſubito vidit radios ſplendoris
ab eiꝰ facie ꝓcedē: ⁊ totū mūdū illuminare: oñ
dēs in hoc deꝰ qd attendebat de eo facē. Qñ
aūt voluit ſtudere theologiā q̄ſiuit vbi meliꝰ
legebat: ⁊ iuenit ꝙ in ꝯuētu ꝓdicatoꝝ. Jḋo co
gitauit itrare ordinē ꝓdicatoꝝ: ⁊ ſecrete venit
ad priorē ꝯuētus neapolitani apiens ei ſuum
deſideriū: aſſerēs ꝙ de ſcīa quā deꝰ ſibi dede
rat volebat dō ſeruire ⁊ ꝓximo: qꝛ iſta ſctā re
ligio ad hoc ē iſtituta. Aliq̄ religiōes ſunt ſo
lū vite ꝯtēplatiue: aliq̄ ſolū vite actiue: ſꝫ iſta
vtrūqȝ ꝯprehendit. Eſt. n. contēplatiua in ſtu
dēdo ⁊ orādo: ⁊ actiua ꝓdicādo. Jn ꝓdicatio
ne. n. cōplent opa mīe: qꝛ ibi captiui demonū
ꝯtritione redimunt. Eſurientes verbo diuino
paſcūt: infirmi ex ꝑctis viſitant: nudi v̄tutibꝰ
induūt: ⁊ ſic de alijs. Prior vͦo letꝰ ex vna ꝑte
de tāto puero: ⁊ ex alia ꝑte timēs comitē di
xit puero: vtꝝ hr̄et licētiā a ꝑentibus. Qui rñ
dit ꝙ hoīes mūdiales ⁊ carnales nō ꝑcipiūt
negocia dei: ſꝫ ꝙ ip̄e regrebat eū ꝙ ip̄m reci
ꝑet ad ordinē anteq̄ ꝑ aliquē impediret: qꝛ
ſctā ſpūalia añ debēt eē ſctā q̄ȝ dcā: ꝓꝓ qḋ pri
or ip̄z recepit. Ecce quō ordinauit vitam ſuā
ad ſeruitiū dei non ad tꝑalia. ſ. ad honores: di
gnitates: ꝑlatiōes ⁊c. vt faciunt multi. Jdeo
poteſt dicere vt ſalomon poſtq̄ȝ dedit illi deꝰ
ſapiam. Optaui ⁊ datus eſt mihi ſenſus. ſ. ad
intelligendum phiam: ⁊ venit in me ſpūs ſa
pientie. ſ. theologie: ⁊ ꝓpoſui illam regnis. i.
dominijs tꝑalibus: ⁊ ſedibꝰ. i. ꝑlatōibus eccle
ſiaſticis: ⁊ diuitias nihil eſſe dixi in ꝯparatiōe
illiꝰ. Sap. vij. Sapiam quā hēbat nō attribue
bat ſibi nec igenio ꝓprio: ſꝫ ſpūiſctō. Jpſemet
dixit ſocio ſuo ſecrete ⁊ papa refert in canoni
zatione ꝙ plus habuit ſcientiam ſuam a deo
infundendo q̄ȝ ab ingenio proprio ſtudēdo.
¶ Dico ſecundo ꝙ ſecundū ſignū ſeu effectꝰ
ſapientis eſt cauere offenſam. ſ. vitare pecca
ta: alſ nō eſſet ſapiens: quia ſapientia ⁊ pecca
ta non ſunt ſimul nec poſſunt ſimul ſtare. Sꝫ
ſcientia ⁊ peccata poſſunt ſimul ſtare: qꝛ mul
ti ſunt magni magiſtri ⁊ doctores qui tamen
ſunt magni peccatores: ſuperbi: auari: luxu
rioſi. Jdeo apoſtolus: Sciētia inflat. i. Coꝝ.
viij. Sapientia autem ideſt ſapida ſciētia. Sa
pientia enim doctrine ſm nomen eius eſt ⁊
non in multis eſt manifeſta. Eccli. vi. Ta
lis ſapientia non ſtat ſimul cum peccatis: nec
ſimul ſtant album ⁊ nigrum: calidum ⁊ frigi
dum. Auctoritas de hoc. Jn maliuolam
animam ſcilicet ſuperbam inuidam: iracun
dam: ⁊ malicioſam: non intrabit ſapiētia. Si
cut in ſpeculo maculoſo non intrat imago:
ſic nec in anima maculata intrabit ſapiētia: li
cet ſcientia poſſit intrare: nec habitabit in

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

corpore ſubdito peccatis.ſ.luxurie:gule:accidie vt dr̄ Sap.i. Dicat hic quō btūs tho. vitauit nō ſolū pctā:qꝛ nūꝙ̄ peccauit mortaliter: ſꝫ ēt vitabat illa q̄ pn̄t virtutes īpedire. Poſt ꝙ̄.n. fuit ordinē ingreſſus ꝛ fama fuit diuulgata de ei⁹ ingreſſu. Aliq dixerūt: mō exaltabit ordo ꝑdicatoꝝ qui tūc nouiter inceperat. Aliꝗ̄ dicebant ꝙ fuit op⁹ diuinū. Aliꝗ̄ admirabant quō tam nobilis puer ꝛ famoſus in ſcia potuit intrare ordinē pauperū mendicantiū. Mater vō ei⁹ patiēter ſuſtinuit: recordās de verbis heremite. Pater vō ei⁹ vꝫ iam mortuus fuiſſe: ſꝫ frēs ei⁹ carnales īpatiēter receperunt qn̄ audiuerūt. Erāt.n. in curia imꝑatoris frederici: qui audiētes ꝙ frē eoꝝ factus fuerat predicator: dixerūt vt cōiter dicūt hoīes mundani ꝛ carnales. Si frē nr̄ voluiſſet eſſe cleric⁹ potuiſſet ēpari: vel ſi monachus albus vel niger: fuiſſet magnus cleric⁹: ꝛ p⁹ abbas: ꝛ qn̄ꝙ̄ miſiſſem⁹ ad eū: ſꝫ ꝙ ſit pauꝑ mēdicās in vituperiū ꝛ dedecus oīuꝫ nr̄m hoc nō plꝫ nobis: qꝛ nō intelligebāt opa dei. Et obtenta licētia ab imꝑatore venerūt ad frēm eoꝝ vt ipm extraherent de ordine quē inuenerūt ex̄ cōuentuꝫ cū q̄ttuor frib⁹ ipm comitantib⁹: ꝛ receperunt eū volētes eū expoliare habitu: ſꝫ nō potuerūt: ꝛ tanꝙ̄ captū duxerūt eū ad caſtrū: ꝛ miſerūt eū in quadā turri: ꝓmittētes ſibi honores ꝛ bona tꝑalia ſi vellet habitū deponere ꝛ ordini renūciare: ſꝫ nihil ꝓfecerūt. Et tenuerūt ipm captū in dicta turri duob⁹ annis non tn̄ fuit ocioſus imo ꝯtinue ſtudebat ac ſi fuiſſet in ſtudio: imo ꝛ plus: hēbat.n. vnū magiſtrū.ſ. illū qui docuit apl̄os rudes in die pēthecoſtes.ſ. ſpm̄ſctm̄ qui ſecrete docebat eū: ꝛ in dicta camera ſuabat ſuū ordinē ꝛc. Vidētes frēs ꝙ ipm nō poterāt ſic a bono incepto retrahere: cogitauerūt per mulierē ipm inclinare cū tūc fuiſſet iuuenis.xv.vel.xvi. annoꝝ. dixerūt. Iſte nō eſt ſanctior adaꝫ: nec fortior ſamſone: dd̄ vel ſalomone: qui introduxerūt domicellam pulchrā ꝓmittētes ei ꝙ ſi poſſet ipm thomā inclinare ꝙ ſibi donaria darēt ſatis magna que reputauit ſibi ad magnuꝫ honorem: ꝓp qd̄ ipa ornauit ſe ad oſtēdenduꝫ vanitates. Que intrans camerā ipm dulciter ſalutauit. Qui tanꝙ̄ ignorās nō ſtatim cognouit maliciā dicte domicelle. Que poſuit ſe cū eo in vbis. Deinde recepit manus di. O quō eſtis frigidus ponatis man⁹ in ſinu meo. Nō bene legendā. Dicat quō angeli dixerūt. Ex parte dei te cingim⁹ cingulo caſtitatꝭ: qd̄ nullatenus de cetero diſſoluet ꝛ ex hoc īmūn fuit caſtus ꝙ de cetero nō hūit motus in illis ꝑtibus. Sꝫ lꝫ eſſet cert⁹ de ſua caſtitate ꝛ virginitate: adhuc tn̄ noluit loq ſecrete cū mulierib⁹. O qd̄ exemplū dat nobis qui ſum⁹ incerti de fortitudine vt caueam⁹ a familiaritatib⁹ mulierū qꝛ ſerpit ꝛc. Itē mulieres caueāt a familiaritatib⁹ hoīuꝫ ꝛc. Dicat quō tunc fuit ordini reſtitutus ꝛ a fribus cū magno gaudio ſuſceptus: vt xp̄us qn̄ rediit de exilio egypti. Si ergo ſapia eſt vitare pctā. Et btūs tho. ita vitauit pctā: vere fuit ſapiēs. Et pōt dici de eo. Cor ſapiēs ꝛ itelligibile abſtinebit ſe a pctis ꝛ in opibus iuſticie ſucceſſus.i. profectus: vel augmentū hēbit Eccli.iii. ¶ Dico 3º ꝙ tertium ſignū ſapie eſt docere ꝑfecte.ſ. vbo ꝛ exēplo.ſ. per doctrinā celeſtialē: vbo ꝛ exēplo.ſ. per vitā ſpūalē hoc eſt docere ꝑfecte. Rō: qꝛ pictor ſolo vbo nunꝙ̄ faceret bonū diſcipulū. Ita ꝑdicator eſt pictor depingens nob imaginem p̄triarchaꝝ qn̄ predicat de mia. Et prophetarū qn̄ ꝑdicat de deuotione. Et aploꝝ qn̄ de charitate: ꝛ ſic de aliis. de patia quādo de martyrib⁹ ꝛc. Sꝫ ſi ſolo vbo dicat nūꝙ̄ facēt bonos diſcipulos: qꝛ oꝫ vt ope ēt man⁹ apponat: vt ope adimpleat qd̄ aliis ſeruandum ꝑdicat. Alr̄ dr̄ nobis. o ribaldus iſte tā bn̄ dicit ꝛ male facit ꝛc. Iō dicit ſcriptura. Vir ſapiens plebē ſuā erudit: ſupple: vbo doctrinali ꝛ fruct⁹ ſenſus illi⁹.ſ. qn̄ opa concordant cū doctrina in vita ſpūali: fideles ſunt. Eccli.xxxvii. Modo de nullo alio ſctō legit qd̄ inueniatur de ſctō tho.ſ. de ei⁹ vita ſpūali ꝛ raptu ꝯtēplationis: qd̄ eſt maximū in theologia: qꝛ ita rapiebat ꝛ ita erat in ꝑtāte ſua ſicut in tua eſt claudere oculos vel apire: nec tūc vtebat ſenſibus corꝑalib⁹. Dicat hic de fiſtula in tibia: eo qꝛ nō mouebat de ſtudio ꝛ cū eſſet delicatiſſimus timebat qꝛ medici cū cauteriis ignis dabāt ſibi medicinā ſiue curā. Dicat quō per mediā horā ante fuit ita rapt⁹ ꝙ nō ſenſit cauteria ꝛc. Itē de candela accenſa que cōbuſſit ſibi digitos ꝛ nihil ſenſit cum legeret librum Boetii difficilē ꝛ ingenioſuꝫ. Itē qn̄ ad preces ſororis ſue iuit ad ei⁹ caſtrū: ꝛ in camera fuit rapt⁹ in ꝯtēplatiōe: qa ſoror credidit ipm fuiſſe mortuū qa nō rn̄debat ſibi: ꝛ ſoror incepit clamare ſꝫ ſoci⁹ fecit eā tacere dicens ſibi ſuā ꝯſuetudinē: ꝛ ipſo dimiſſo iuerūt ad prandiū: ꝛ ſic fuit rapt⁹ per tres dies vt paulus ſine cibo ꝛ potu: ꝛ 3ª die dixit ſoci⁹. Hoc nimis durat. Et ipe cū ſorore clamādo: mgr̄ thoma ꝛ tangentes reduxerūt eū ad ſe. Quib⁹ dixit. Parcat vobis deus: taꝫ bonū prandiū mihi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

abſtuliſtis ⁊c. Ecce q̄nta erat ei⁹ ſpūalitas vi
te. Itē qñ orabat i eccl'ia ⁊ frēs aliq̄tiēs obſ/
uabāt eū: videbāt ipm̄ a terra eleuatū ex fer/
uore ſpūs q ad ſe trahebat corp⁹: ⁊ de nobis
miſeris eſt op^{m}: qa pond⁹ corpis trahit ad ſe
ſpm̄ ad cogitandū de cogna ſeu taberna: nō
poſſum⁹ orare qñ debere n⁹ ⁊c. Jō dicit ſcri/
ptura. Corp⁹ qd corrūpit aggrauat aiam: ⁊
⁊ terrena inhabitatio deprimit ſenſuz multa
cogitantē. Sapie. ix. Vez eſt in nobis ſz nō in
beato thoma: imo corp⁹ ſeq̄bat aiaz. Item vt
poſſet legere: dictare: diſputare: ⁊ pdicare vi/
tabat colloquia hoiuz ſz de⁹ d alio mūdo mit
tebat ſibi cū qb⁹ loq̄ret: vel ſctōs de paradiſo
vt angelos: vl' aias d purgatorio vt eas ſuis
oronib⁹ iuuaret: ⁊ ſic ꝯſolabat. Qui.n. dimit
tit p deo cōſolatōes mūdanas de⁹ dat ſibi cō
ſolatiōes celeſtes. Dicat d mgr̄o romāo quē
ipſe dimiſerat pariſius vt regeret ſcolas ſuas
qñ iuit neapoliz. Qui mortu⁹ fuerat neſciēte
ſctō thoma. Et cū oraret apparuit ſibi aia ei⁹
dicens q fuerat. xv. dieb⁹ i purgatorio pp ne
gligētiā quā habuit i quadā manumiſſoria ſi
bi ab epo cōmiſſa. Dicat hic ꝯ manumiſſores
⁊ hēdes: q nō ſolū ſūt negligētes: imo ſūt bōa
defūctoꝝ occupātes ⁊ rtinētes. A q̄ beat⁹ tho
mas q̄ſiuit multa dubia. ſ. de ſtatu ſuo de vita
de ſcia: ſi placebat do. Rñdit. q ſic q ꝯtinua
ret qꝛ magna glīa erat ſibi pata multas alias
qōnes fecit ſibi: ⁊ ad oēs rñdit: ſz mō nō ē cu/
randū. Dicat de ſorore ſua defūcta ⁊ miſſa in
purgatorio ex vanis ornamentis ⁊ picturis.
quō ſibi appuit petens ab eo ſuffragia. Que
ab eo adiuuata iteꝝ appuit ſibi cū d purgato
rio ad paradiſum euolaret ſibi regratiando.
Qui etiā q̄ſiuit ab ea de ſua vita ⁊ ſtatu ſi pla
cebat deo. Nō i q̄ dubio viuebāt ſcti. Et q̄nto
magis nos q ſum⁹ pctōres. Rñdit ſibi q mul
tū. Itē cū ſemel oraret p frē ſuo ab ipatore i/
terfecto p defenſione eccl'ie. Appuit ſibi an/
gelus dei cuz libro. Et in vna pte erāt ſcripta
noia ꝯfeſſorū de lr̄a azurina: ⁊ in alia nomia
martyrū de lr̄is aureis: vbi iuenit ſcriptū no/
men fratris ſui. Pz de ei⁹ vita ſpūali. mō vi/
dendū eſt de ei⁹ celeſti doctrina. Qui cū vole
bat diſputare: ſcribe: vel dictare: recurrebat
ad orōnē. Idē qñ ſibi dubia occurrebāt: ⁊ ſta
tim vel ab āgelo vel aplis petro ⁊ paulo ⁊ vi
ſibilit̄ apparētib⁹ de dubijs certificabat. Ecce
q̄les mgr̄os hēbat: imo ſemel appuit ſibi vgo
maria cū filio in brachijs q̄ ait filio. Fili decla
retis ſibi hoc dubiū ⁊c. Itē cuz ſcripſiſſet ſup
mā accidētis ſacri altaris: q̄ eſt mā valde ſub
tilis: in quo illa accidētia exiſtunt ſubiectiue:
poſuit ſe in extremis altaris orās ⁊c. Dixit ſi
bi crucifixus. Bñ ſcripſiſti de me thōa. Ecce
ſua doctria approbata a papa ieſu: quā ergo
recipies p tuo labore mercedē. Quid rñdiſ/
ſes tu. Dñe q ſim eps vl' cardinal': ſed beatus
thomas rñdit. Dñe nō aliā mercedē recipiā
niſi teipm̄. Et qꝛ xps fecit mentionē de merce
de: qꝛ innuebat de ei⁹ obitu ppinquo. Et tunc
beat⁹ thomas ſcribebat vltimā ptez in q̄ tra/
ctabat de pdicta mā accidētiū quā nō pfecit
morte preuent⁹. Idem de offō corpis xpi qd
de mādato dñi pape ordinauit. Quo cōple/
to librū ſup altare poſuit: ⁊ ipſo orante: xpus
in forma pueri ſup librū ſe poſuit dicēs: q illa
ordinatio erat ſancta ⁊ bona q̄ntum itellect⁹
human⁹ poſſet cōprehendere. Ergo de ei⁹ do
ctrina dubitari nō dz: qꝛ nō ſolū a vicario xpi
ſed etiā ab ipſo dño ieſu xpo approbata fuit.
Jō libri eius ſūt ita per mundū multiplicati.
Jō de ipſo cantat hodie. Ipſe tanq̄ imbres
mittet eloq̄a ſapie ſue q̄ntū ad doctrinā ſpūa
lem. Ipſe palā faciet diſciplinā doctrine ſue:
⁊ hoc q̄ntū ad vitā ſpūalē: collaudabūt multi
ſapiam eius: ⁊ vſq; in ſeculū nō delebit. Eccle
ſiaſti. xxxix. ¶ Dico quarto q quartū ſignuz
ſapie ē pſeuerāter ꝯplere. Signū ſapie eſt bñ
incipe ⁊ meli⁹ ꝯtinuare: ſed optime finire ⁊ p
ficere. Nam nō reputaret ſapiēs qui tpe idul
gentiarū vadit romā cū magno labore ⁊ pe/
riculis p indulgētijs lucrādis: ⁊ qñ eēt iuxta
portale ciuitat̄ rome rediret abſq; ho⁹ q ñ viſi
tauerit ſanctuaria: nec intrauerit romaz cum
tot expēſas fecerit: ⁊ nullā indulgentiā lucra
tus fuerit: qꝛ nō dant niſi intrantib⁹. Sic ⁊ de
mult̄ qui incipiunt peregrinationē ⁊ viā bōe
vite: q̄t rligioſi: q̄t clerici: ⁊ q̄t layci icipiūt bñ
ſz anteq̄ ſint ad portā paradiſi q̄ eſt mors re
deunt retro p pctā ⁊c. Jō oz pficere ⁊ oia cō
plere. Vñ auctas. Sapia vincit maliciā. Nō
Attingit eni a fine vſq; ad finē fortit̄ ⁊ diſpo/
nit oia ſuauit̄. Nō p rñſione duos fines in bo
na vita. ſ. deliberatōis ſiue intentionalem: exe
cutionis ſiue tēporalē: qꝛ vt dic phs qd pmū
in intentiōe ē: vltimū in executiōe: ⁊ econuer
ſo. Finis intentionalis eſt vt bona q̄ facit fiāt
pro dei honore ⁊ anime ſaluatiōe: ⁊ duratio
bone vite dz attingere a fine intentionis vſq;
ad finē tpalis executiōis. Sicut fec btūs tho
mas qui ſemp pſeuerauit in bona vita ppter
honorem dei nihil faciens ex vana gloria vel
hypocriſia: ergo volens de⁹ ipm̄ remunerarē
reuelauit ſibi finem tēporalē. Dicat quomō

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

eūdo ad ↄciliū declinauerit ad monaſterium
foſſe noue ⁊ cert⁹ de ſua morte cū itrabat mo
naſteriū dixit. Hec reges mea in ſeculū ſeculi
hic habitabo qm̄ elegi eā. Et quidā cometa
apparuit ſup dictū monaſteriū ꝑ tres dies an
te obitū ſcti doctoris. Et aliq dicebant hoc ſi
gnū guerre. Aliqui imo mortalitatū. Aliqui
imo alicui⁹ magni ꝑncipis mortis. Sed mor
tuo ſctō doctore ſtella non apparuit. In q̄ pȝ
ꝙ venit ad aſſociandū eū quemadmoduȝ de
ſtella q̄ aſſociauit reges orientis. Cū aūt ſup
prior dei ↄuent⁹ q erat cec⁹ audiret obitū ſcti
doctoris venit ad ſtabulū vbi erat aīal ſancti
doctoris in q̄ eqtauerat tūc illud crepuit q̄ſi
reputaret indignū aliū in eo equitare. Cum
aūt frater albert⁹ de brixia oraret deuȝ vt ſibi
reuelarȝ gloriā ſcti thōe: apparuerūt ſibi due
reuerēde ꝑſone: vna in habitu epī. Alia i ha-
bitu ꝑdicatoris: quoꝝ vn⁹ erat btūs Aug. al-
ter beat⁹ Thomas. vt in. ix. rn̄ſorio dr̄. ſextum
geſtās cū torque duplici cappa gēmis orna
ta: cernit ex monili fulgoris celici lux emiſſa
mūdo diffūdit. Aug. fratri ſic loqtur. Thōas
mihi par eſt in glīa. Verbi gr̄a. hic ꝑſtās mū-
dicia: lapis ꝑciosus quem hēbat in pectore ſi
gnificabat intētionē ſctām quā habuit. Stel
le aūt figurabant libros: tractat⁹: ⁊ epl̄as ſcri
pture q̄s fecerat. Torq̄s ſunt due corone. vna
doctorat⁹. alia v̄ginitatis. Habem⁹ ergo exē
plū ꝑſeuerandi in bona vita. Qui aūt adhuc
nō iceperūt icipiāt dimittēdo pctā ⁊c. Ecce q̄
re dic̄ btūs Tho. Aūcedebat me iſta ſapia ⁊c.

¶ De ſancto Gregorio Sermo.

b Beatus ille ſeru⁹ Mat. xxiiij. Sermo
nr̄ erit de btō Gregorio. Pro de-
claratiōe hui⁹ v̄bi oȝ ſcire ꝓ quib⁹
ſeruitijs ſpūalib⁹ creatura ꝑt cōſequi celeſteȝ
btitudinē. Pro quo ſciēdū ꝙ iuenit clare in
ſancta ſcriptura ꝙ ſuitiū dei ſpūale in h⁰ mū-
do hȝ tres gradus ſeu differentias.

¶ Prim⁹ eſt de vita actiua vel operatiua.
¶ Secund⁹ eſt de vita contemplatiua.
¶ Tertius eſt de vita prelatiua.

Iſti tres grad⁹ ponit a btō Auguſtino q di-
cit. Triplex ē gen⁹ viuēdi. actuoſum: ocioſum
⁊ ex vtroqȝ cōpoſitum. Et qm̄ creatura bn̄ ſer
uit deo in hoc mūdo in aliq̄ gradu ꝑdictorū
qm̄ morit ſine dubio obtinebit bn̄dictionem
ſiue btitudinē padiſi. Et qꝛ btūs Gregorius
in his trib⁹ gradib⁹ diligenter ſeruiuit xp̄o in
mūdo. Ideo de eo dicit thema. Beatus ſup
ple eſt modo ille ſeru⁹, ſ. beatus Gregorius.

¶ Dico p̄mo ꝙ prius grad⁹ ſeruiendi deo in
vita actiua: que eſt facere opera proficuoſa ⁊
vtilia ꝓxio amore ſui ⁊ dei. Et ad hec opera
exercēda cōcurrūt q̄ttuor cāe. Pria eſt effici
ens q̄ eſt deus ⁊ liberȝ arbitriū hoīs. Mālis
que eſt exercē opa mīe erga ꝓximos. Forma
lis v̄o q̄ dat rei pfectionē. Et ēt finalis ē reſpe
ctus dei ſiue debita intentio. ſ. ꝙ illa opa mīe
fiāt amore dei nō vane glīe: n̄ intentiōe ꝓprie
vtilitatꝭ nō laudis ⁊c. ſȝ ſolo reſpectu dei fieri
debēt. Spēs eni bonitatꝭ vel malicie in actib⁹
moralib⁹ ſumit ex fine: vt dicit ſanct⁹ tho. pria
ſcdē. q. xviij. ar. iiij. Siue illa opa ſint corpalia
vt puta: qꝛ reſpiciūt vtilitatē corpis: ſiue ſint
ſpūalia: oīa talia meritoria ſunt. Ad vtilitatē
eni corpis ſūt opa mīe corpalia: vt eſurienteȝ
paſcendo: ſitientē potando: nudū veſtiendo:
peregrinū hoſpitādo: ⁊ ſic de alijs. In his. n.
opib⁹ magis ſeruit hō deo q̄ ꝓximo: qꝛ dicit
phs. Propē qd̄ vnūqdq; tale ⁊ illud magis
Si vos ſeruit ꝓximo ꝓpter deū. ergo magis
ſuitis deo: ⁊ xp̄s recipit in ꝑſona ſua tale ſui
tiū. Dicet eni in iudicio ꝑſonis opa mīe faciē
tib⁹. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mādūcare. Nō
dicet. Eſuriuit paup ⁊ nō dediſtis ei comedē:
ſed ego eſuriui: qꝛ qcquid vni ex minimis meis
feciſtis mihi feciſtis. Mat. xxv. Ita ꝙ ipe re
cipit ſuitiū illud in ꝑſona ſua. Idē de opibus
mīe ſpūalib⁹ vite actiue que exercentur erga
aīas ꝓximorūȝ: q̄ ſunt meliora q̄ corpalia. qꝛ
aīa eſt melior corpe: vt ꝑdicare verbū dei: da
re cōſiliuȝ in dubijs ꝓximo: corrigē errantes
dulcit ⁊ charitatiue. Conſolari triſtē: ſuppor
tare tedioſos: vir vxorē ⁊ ecōuerſo: ſoci⁹ ſociū
religioſus religioſū: vicin⁹ vicinū ⁊c̄. Remit
tere iniurias inimicis pp deū. Rogare ꝓ ꝓxis
ſi ſūt in bono ſtatu vt ↄſeruent: alſ vt ad bo-
nū ſtatū reducātur. Iſta eſt vita actiua ſpūa
lis ſeruiēdo. vt dictū eſt. De iſta vita dicit ſcri
ptura. Vos in libertatē vocati eſtis fr̄es: hoc
dr̄ in libertate liberi arbitrij qd̄ nō cogit: tm̄
ne libertatē in occaſionē detis carnis: ſed per
charitatē ſp̄s ſuite inuicē. ad Gal. v. Iſtō ſui-
tiū vite actiue ita placet deo ꝙ ex iſto hō ↄſe
quit eternā btitudinē: ſi vultis ſcire ⁊ itelligē
q̄re. Audiatꝭ parabolā de nobili dn̄o q habe
bat filios ⁊ filias ⁊ multos ſeruitores. Qui-
bus dedit multas diuitias. Et mot⁹ deuotiōe
voluit ire in peregrinationē: ⁊ in ſuo receſſu
recōmiſit filios ſuos ⁊ filias ſeruitorib⁹ ſuis ſi
aliq̄ idigerēt iuuarēt eos ⁊ receſſit ⁊ in pere-
grinatōe morā fecit. Filij aūt ⁊ filie ex tam lō
ga pr̄is abſentia ex idigētia recurrerūt ad ſer

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

uitores pr̄is vt ſubueniret eis. Aliq̄ dixert nō
curo. Ego hēo filios ꝛ filias q̄b⁹ oꝫ me ſubue-
nire. Alij āt amore pr̄is ꝓuidebāt eis de oīb⁹
neceſſarijs. Tandē venit pr̄ ꝛ filij dixerūt ſibi
quō ſerui ſui ſe habuerāt erga eos. Pr̄ āt di-
ues ꝛ nobilis retribuit ſeruitorib⁹ ſuis q̄ pro-
uiſionē dederant filijs: alios autē ſeruitores
q̄ noluerūt eis ſubuenire dure puniuit. Iſte di
ues ꝛ nobil̄ dñs eſt xp̄s diues: q2 dñi eſt terra
ꝛ plenitudo ei⁹ ꝛc̄. Qui hꝫ multos ſeruitores
ꝛ miniſtros oēs. ſ. diuites ꝛ multos filios ꝛ fi
lias. ſ. oēs xp̄ianos: ſꝫ maxime ꝛ appropriate
pauperes dicūt eius filij. Ita dic̄ btūs Ioan
nes q̄ erat paup: dicēs alijs paupib⁹. Uidete
qualem charitatem dedit nobis deus vt filij
dei nominemur ꝛ ſimus. i. Ioā. iij. Qui in die
aſcenſionis iuit in peregrinationē ad ſanctu-
aria padiſi recedēdo de mūdo aſcēdit corpa
lit̄ in celū. Hō quidā nobilis abijt in regionē
longinquam accipere ſibi regnū ꝛ reuerti ad
iudiciū ꝛ loquit̄ de ſe. Lu. xix. Filij autē ſui. ſ.
paupes indigentes recurrūt ad diuites: qui-
bus pr̄ eoꝝ dedit q̄cquid habuit. Non creda
tis vos diuites hr̄e bona ex vr̄is laborib⁹: q2
multi laborant q̄ nihil lucrant̄: ſed xp̄s dedit
vobis. Aliq̄ aūt nolunt eis ſubuenire. aliq̄ ſic
Qñ ergo veniet pr̄. ſ. ad iudiciū retribuet ill̄
qui in opib⁹ mīe corpalib⁹ vel ſpūalib⁹ ſerui e
rūt ſibi ex filijs ſuis collocādo eos ad dexte-
ram vt ſaluentur: alios aūt ad ſiniſtram vt pu
niant̄. Ecce q̄re ex vita actiua ꝯſeqtur homo
beatitudinē. Uñ ad hoc auctās. Beati ſerui
illi quos cū venerit dñs inuenerit vigilantes
i. diligentes in exercitio vite actiue. Luc. xij.
Amen dico vobis q2 ꝑcinget ſe: ꝛ faciet illos
diſcumbere: ꝛ trāſiēs miſtrabit illis. Ibidēꝫ.
Nota ꝑcinget ſe: q2 q̄ eſt ꝑcinct⁹ hꝫ fimbrias
reſtrictas: ſec⁹ qui nō ē ꝑcinctus. Chriſtus in
gl̄ia ſue hūanitat̄ nō eſt ꝑcinct⁹ q2 tātā gl̄iam
hꝫ quantā creatura poteſt habere. Sed ꝑcin-
get ſe dando gl̄iaꝫ alijs: q2 lꝫ poſſet dare glo-
riā infinitā: nō tñ dat ꝑmium alicui creature
niſi ſm̄ meritum eius. Et q2 nulla creatura hꝫ
meritum infinitū. Ideo precinget ſe dando
gloriā ſm̄ mēſurā meritoꝝ: ꝛ ita exponit glo
ſa. Iō dicit apl̄s. Unuſq̄ſq3 ꝓpriā mercedē ac
cipiet ſm̄ ſuū laborē ꝑma Coꝛ. iij. Scd̄o dic̄
Et faciet illos diſcūbere: eo q̄ in vita actiua
ſeruiendo laborārt: corrñdet eis q̄es q̄ eſt in
menſa padiſi: que eſt eſſentia diuīa. Uñ aucto
ritas. Uos eſtis q̄ ꝑmāſiſtis mecū in tempta
tionibus meis: q̄ vita actiua multas tēpta-
tiones habet: tedia ꝛ impatientias. Ego diſ-
pono vob̄ vt edat̄ ꝛ bibatis ſup menſam me
am in regno meo. Luce. xxij. Tertio dic̄. ꝛ trā
ſiens miſtrabit illis. Nō dicit ſtans ſꝫ trāſiēs
Nota q̄nq3 tranſit⁹ in beatis. Primꝰ ē de frui
tione diuinitatis tranſit oſtendens eis ſuam
hūanitatē: ꝛ econuerſo. in his obiectalit̄ cōſi
ſtit beatitudo. Scd̄s de intellectu per claraꝫ
cognitionē: q2 ibi ꝯſiſtit viſio: trāſit in volūta
tem ꝑ fruitionē ꝛ delectationeꝫ. Terti⁹ tranſi
tus ad oēs: q2 tanta ē delectatio volūtatis ꝙ
os ꝓrūpit in laudes. Uñ dic̄ Augu. Uidebi
mus ꝛ amabimus ꝛ laudabim⁹. Quart⁹ trā
ſitus de gaudio. ſ. accidētali i gaudiū. Gau
diū eſt angelis dei ſup vno pctōre pniāꝫ agē
te. Lu. xv. Quint⁹ tranſit⁹ eſt poſt diē iudicij:
q2 gl̄ia aie tranſibit in corp⁹. Nō ſolū aie ha
bēt gl̄iaꝫ: ꝛ corpa iacent in ſepulchris incine
rata: vt corp⁹ beatoꝝ petri ꝛ pauli ꝛ alioꝝ.
Sed tūc gl̄ia aie redūdabit in corp⁹: q2 nō ē
gl̄ia corpis alia a gl̄ia anīe: niſi q2 gl̄ia aie re
dundabit in corp⁹. In laterna criſtalli eadeꝫ
lux eſt luminis ꝛ laterne. Pꝫ g° ꝙ ex ſeruitio
vite actiue ꝓpt̄ deū hō meret̄ btitudineꝫ. In
iſta vita actiua btūs Gregorius ſeruiuit deo.
Dicat̄ ex ei⁹ legenda quō fuit de ciuitate ro-
me ex nobili ꝓgenie romanoꝝ q̄ adoleſcēs
in liberalibus artibus ſufficienter inſtructus
tandem mortuo pr̄e remāſit heres magnarū
opum: ꝛ cogitauit expendere illas pecunias
ad ſeruitium dei in opibus miſericordie. Co
gitate ꝙ ſui amici ſuadebāt ſibi ducē vxorem
ſed noluit: ꝛ oēs illas pecūias diſtribuit i ope
ribus mīe corpalib⁹ ꝛ ſpūalib⁹. Nam q̄ttuor
ſunt ꝯditiones ꝑſonarū que habent neceſſita
tem corpalē quib⁹ ſubuenire eſt magna mīa.
Primi ſūt captiui ꝛ quo ad aliquid ꝑcipuū
opus mīe corporalis eſt redimere captiuos:
vt dicit ſanct⁹ Tho. iiij. ſcḣ. diſt. xv. q. ij. art. iij.
ex hoc eni aīa liberat̄ ꝛc. Secūdi ſunt paupe
res verecundi qui de ꝓſperitate venerunt ad
magnā pauptatē: q̄ citi⁹ morerent̄ fame ꝙ mē
dicarent. Iſtis etiā ſubuenire eſt magna mi-
ſericordia. Tertij ſunt pupilli ꝛ orphani ꝛc. ꝛ
his beatus Gregori⁹ diſtribuit magnā ꝑtem
hereditat̄. Secūdo in opib⁹ miſericordie ſpi
ritualib⁹ q̄ reſpiciunt aīam: q2 ſepteꝫ monaſte
ria inſtituit: ꝛ mō reges nō poſſūt facē vnum
ſine adiutorio eccleſie. Et beatus Gregorius
fecit ſeptē. ſ. ordinis bti bñdicti q̄ tūc incipie
bat: ꝛ fundauit ad modū antiquoꝝ vitando
vanitates ꝛ ſupfluitates. Si ergo ex ſeruitio
vite actiue ꝓpt̄ deū hō cōſequit̄ btitudinem.
Et beat⁹ Grego. in dicta vita ſeruiuit xp̄o in

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

hoc mūdo diligēter: qd dicemus de eo. Bea
tus ille ſeruꝰ. Scōs gradus. ſ. vite cōtempla-
tiue eſt melior: q eſt occupare ſe ſolū in opibꝰ
mie ſpūalibꝰ q̄ imediate reſpiciūt deū. Ita ꝙ
materiale. ſ. opa ſpūalia: ⁊ formale huius vite
ꝯtēplatiue ſolū reſpiciūt deū: vt orare deuote
cū feruore ſpūs certis horis diei ⁊ certis horis
in nocte: cogitare de glīa paradiſi: legere libros
ſpūales vt deꝰ cognoſcat: audire miſſas ſmo-
nes. Cogitare iuſticiā dei in penis dānatoꝝ.
Cogitare diuinā ꝓuidētiā in mundi guberna
tiōe: potētiā in mūdi creatiōe. ſapiam in gnā-
lis iudicij ordinatione. Iſtud ſuitiū deſidera
bat dauid di. Seruꝰ tuꝰ ſum ego da mihi itel
lectū dn̄e. ſ. ad ꝯtēplandū: q2 ꝯtēplatio ē actꝰ
itellectꝰ. Et iſta vita eſt melior ꝙ̄ vita actiua.
Rō: q2 lȝ actiuꝰ faciat plus ⁊ ſeruiat: tn̄ plus
ꝓmiat apud deū ꝯtemplatiuꝰ ꝙ̄ actiuꝰ. Nota
ad hoc ſilitudinē in curia pape vel regis: in q̄
ſunt multi ſuitores ⁊ multa officia. Cubicula
rij aūt ſeruiūt ſolū in camera pſone regis vel
pape. Alij aūt ſuiūt extra: vt cognarij ⁊ alij q
plus laborāt ⁊ plura opa exercēt: tn̄ plus ꝓmi
ant illi q ſolū curāt de pape pſona: ⁊ ſūt cū eo
in camera. Magnū qd ē eē immediate cū pa
pa vel rege. Idē de papa ⁊ rege ieſu xp̄o: cuiꝰ
palaciū ē eccl'ia. Cōtēplatiui āt ſuiūt xp̄o ſo-
lū. Actiui aūt extra camerā laborāt. Et lȝ plu
ra ſuitia faciāt: tn̄ maiꝰ ē meritū ꝯtēplationis
Auctas de hᵒ. Et ē v̄bū allegoricū. ſ. eccl'ie ad
xp̄ȝ di. Bti viri tui ⁊ bti ſerui tui hi q ſtant co
rā te ſp. iij. Regū. x. No. bti viri. ſ. a v̄tute ſcie
bone vite ⁊ moralitat: q2 vicioſi nō pn̄t eē cō
tēplatiui. Et bti ſerui tui. Et oñdit de qbꝰ logt
dicens. Hi q ſtāt corā te ſp. ſ. ꝯtēplādo. Nota
ſemꝑ: q2 vita actiua finit in morte: ꝯtēplatiua
nō: imo in morte ꝯtemplatiua creſcit. Iō xp̄s
dixit marthe q̄ ōdcrat ſe vite actiue: ⁊ dixerat
xp̄o. Dn̄e n̄ ē tibi cure ꝙ ſoror mea relīqt me
ſolā miniſtrar. Rn̄dit xp̄s. Martha martha
ſollicita es ⁊ turbaris erga plurima. Maria āt
optimā ꝑtē elegit q̄ nō auferet ab ea. Luce. x.
In iſta vita btūs Greg. ſeruiuit xp̄o: Poſtq̄ȝ
n. in vita actiua ſuiuit xp̄o dedit ſe vite contē
platiue: ⁊ iſte eſt ordo: q2 de vita actiua hō dȝ
venire ad vitā ꝯtēplatiuā: ⁊ ita fecit ſctūs Gre
go. q2 in vno illoꝝ ſeptē monaſterioꝝ recepit
hitū in q̄ dedit ſe ꝯtēplatōi ſeꝑando ſe a nego
cijs huiꝰ mundi ab amicis vt dicit hyſtoria ꝙ
ꝙ̄q̄ȝ ifirmato ſtomacho ꝑꝑ abſtinētias ⁊ oro
nes q̄tidie lāgueret: nūq̄ȝ tn̄ q̄eſcebat qn aut
oraret aut legeret: aut ſcriberet: aut dictaret.
A matre autē ſua btā ſiluia ibi crudis legumi

nibus paſcebatur. Ideo ſpūl fortificabatur in
cōtemplādo. Nota hic vnū ſingulare de eius
cōtemplatiōe: q2 eiꝰ dyaconus dixit ſe vidiſſe
ſuꝑ caput eius ſepiſſime ſpm̄ ſctm̄ in ſpecie co
lumbe. Iō ſua oro erat magne efficacie ⁊ vir
tutis intantū ꝙ non legit ſile de aliq̄ ſctō alio
Dicat hic de Traiāo impatore ifideli: ſȝ iuſto
morali iuſticia. Dicat hic de ſtrictiſſima iuſti
cia quā fecit idē impator de filio ſuo: q cuȝ eq̄
interfecerat filiū mulieris vetule. Et ecce hāc
iuſticiā ⁊ hyſtoriā romani depinxerūt in q̄dā
domo in quā cū igreſſus fuiſſet btūs Grego.
⁊ ꝯtemplaret glīaȝ paradiſi ⁊ penas iferni: ⁊ vi
diſſet dictā hyſtoriā depictā orauit dn̄ȝ di. O
dn̄e ⁊ tāta iuſticia erit in iferno. Et q2 ſciebat
ipȝ eē in iferno nō audebat ſimplr̄ dicē. Dn̄e
liberet eū ab iferno: ſȝ flens dicebat. O dn̄e ⁊
tāta iuſticia iſtius impatoris dānabit. ⁊ ſic ta
cite eiꝰ liberationē petiuit. Et angelus dn̄i lo-
cutus ē ei di. Gregori obtinēs ꝓ Traiano. nū
ꝙ̄ tn̄ de cetero ores ꝓ dānato: ſed exoraſti iō
patieris dolores in corpore. Super h̄ hēmus
ꝙ ille traianus diffinitiue nō erat damnatus:
ſȝ ad tp̄s ꝙ̄tū ad locū. Et habemus dicere ꝙ
angelus dn̄i deduxit aīam Traiani ad eiꝰ cor
pus. Et ſuſcitatus eſt. Et btūs Gregoriꝰ ipm̄
baptizauit: ⁊ ſic oȝ hoc intelligi. Vide ſuper
hoc btm̄ Tho. in. iiij. di. xlv. vtrum ſuffragia ꝓ
ſunt ⁊c. in ſol. ad argumentum. Ecce q̄ȝte effi
cacie fuit oro beati Gregorij v̄tute contēpla-
tionis. Nullus dȝ hic recipe exemplū orandi
pro damnatis: q2 peccaret. q2 ſancti imitandi
ſunt in v̄tutibus moralibus: ſed non in mira-
culis: ſi ergo ex ſeruitio vite contēplatiue acq
rit beatitudo ⁊c. quid dicemus de beato Gre
gorio. Beatus eſt ille ⁊c. Moralr̄. Vos dn̄i.
officiales ⁊ rectores cōitatis habet hic exem
plum diligendi ⁊ ſeruandi iuſticiā ſic ille tra-
ianꝰ ſuauit antiquū ſtatutū in filio. Nō reſpe-
xit magnitudinē perſone: nec affinitatē. ergo
diligite iuſticiā q iudicat terrā. Sap. i. Item
Dauid: Beati qui faciunt iuſticiam in oi tp̄e.
¶ Tertiū ſeruitiū eſt maiꝰ. ſ. vite ꝯplatiue q̄ in
cludit vitaȝ actiuā ⁊ vitā ꝯtemplatiuā ꝑfecte
ſicut bonum eſt corpus hois: ſȝ melior eſt aīa
Idē bona eſt vita actiua: melior ꝯtemplatiua
ſȝ optima eſt ꝯplatiua: q̄ amplectit vtrāq̄ȝ. Iō
dicit beatus Gregoriꝰ de prelato. Sit rector
actiōe ꝓcipuꝰ pre cunctis ꝯtemplatiōe ſuſpen
ſus. Nota actiōe ꝓcipuus. Opus vite cōtem
platiue eſt ꝑdicare. Ibi complent opa miſeri
cordie: quia famelici ⁊ eſurientes verbo dei ſa
tiant. triſtes cōſolationibꝰ potant. ⁊ nudi v̄tu

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tibus induunt. & infirmi pctis visitãt &c. De ista vita auctas Mat.xxiiij. Btũs ille fuus quẽ cũ venerit dñs inuenerit sic facientẽ. Amẽ dico vob: qm̃ sup oĩa bõa sua.s. ordines angelo2 ↄstituet eũ.s. cũ seraphinis. Istã vitã ↄtẽplatiuã hũit btũs Greg. q2 mortuo papa eũ lʒ renitentẽ senatus & pp̃ls ↄcordit elegerũt: oẽs vna voce clamãtes. Greg. sit papa. Ipse vero missis lr̃is adiuratorijs ad impatorẽ eũ vt patrẽ suũ rogauit ne ↄsentiret: & vt ꝙ tũc impator ↄsentire hẽbat in electionẽ pape: q̃ tñ desiderabat ꝙ sup oẽs Greg. eẽt papa. Dicat gº quõ fugit ad doliũ: vt pʒ in legenda: q2 porte custodiebãt ne fugeret de ciuitate romana & in quadã spelunca latuit. sʒ iudicio colũne fulgide sup se de celo descendẽtis inuẽtus capit trahit & summ⁹ põtifex cõsecrat. Qñ aũt fuit papa seruauit optime vitã actiuã: q2 oẽs viduas: paupes: & orphanos hẽbat in scripti & ↄuidebat eis. Et palaciũ papale nõ erat nisi granariũ cõitat. Paupib⁹ aũt vecundiorib⁹ de mẽsa mittebat suã scutellã. Cete2 hierosolymis cenodochiũ ↄstituit: & tã ibi ꝙ i mõte synai famulis dei victũ & vestimẽta annua lit misit. Cũ ãt qdã heremita rogaret (vt fertur) dñm vt sibi oñdere dignaret quã mãsionẽ habitur⁹ eẽt i celo: & sibi reuelatũ eẽt ꝙ cũ Gregorio papa. Et ille ↄferẽs suã inopiã ei⁹ diuitijs sup hoc miraret audiuit vocẽ dicẽtez sibi. Cur audes cõpare paupertatẽ tuã diuitijs Gregorij. magis diligis cattã quaʒ habes ꝙ ille tãtas diuitias. Itẽ fuiuit etiã deo in vita ↄtẽplatiua studẽdo: legẽdo & dictando: q2 ꝑdicauit in.xl. Ecce quõ i vita ↄtatiua seruiuit deo. gº Beat⁹ ille fu⁹. Mora1r. qlibʒ vrũm est plat⁹ hñs vasallos.s. sensus corporales: cogitatiões cordis: & desideria eiusdẽ. Jõ mõ in isto sctõ tpe regam⁹ & gubernem⁹ ea diligenter deo fuiẽdo in vita actiua & ↄtẽplatiua. iuxta ↄsiliũ Luc.i. De manu inimico2uʒ nr̃o2 liberati sum⁹.s. p pniam mõ facta cõfessione. fuiamus illi in sanctitate & iusticia.

¶ De sancto Benedicto. Sermo.

Sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Lu.xi. Originalit sub isto intellectu ego recipio istud vbũ.s. ꝙ btũs bñdict⁹ fuit sic lucerna &c. Pro cui⁹ declaratõe & mãe itroductõe sciẽdũ est ꝙ in multis locis sacre scripture iuenit ꝙ sctẽ ↄsõe qñ hñt claritatẽ fidei & ardorẽ deuotõis & feruorẽ bõe vite dñr lucerne ardẽtes. Nõ est ꝑpt effiñ & imitationẽ vel silitudinẽ quaʒ hñt ad lucernas ardẽtes. Vñ nõ ob aliã cãʒ accẽdũt lucerne nisi pp solis absentiã ne sim⁹ in tenebris: ꝙdiu sol ẽ pñs. nõ sũt necãrie lucerne ardẽtes. Ita ẽt ꝙdiu ille sol d̃ q̃ dr̃ vgini marie Felix nãq3 es sacr̃vgo maria & oĩ laude dignissima: q2 ex te ort⁹ est sol iusti⁹ xp̃s de⁹ nr̃. ꝙdiu ꝑ sol fuit pñs mũdo: illũiauit mũdũ i fide catholica ꝑdicãdo & calefecit in deuotiõe. & fecit fructificare in pnĩa i merit̃ &c. tũc eni nõ erãt necessarie lucerne sctã2 ↄsonarũ: sʒ postꝙ sol occubuit.s. p suã passionẽ & mortẽ: & recessit a mũdo per ascẽsionẽ: fuert necẽe lucerne ardẽtes sctã2 ↄsona2: sicut apl̃o2: marty2: docto2 ↄfesso2: vgĩnũ: ↄtinẽtiũ & penitentiũ. Ecce rõ q̃re sctẽ ↄsõe dñr lucerne ardẽtes. Auctas de hº ꝑpria qñ de⁹ ꝑcepit moysi vt facẽt tabernaculũ int alia ꝑcepta q̃ sibi fecẽ fuit istõ. Facies lucernas septẽ: & ponas eas sup cãdelabrum vt luceãt ex aduerso. Exo.xxv. Nõ ꝙ hoc vbũ est dei p̃ris ad filiũ. sed in figura dictum fuit moysi. qñ eni dei fili⁹ debuit de hoc mũdo recedẽ dixit sibi de⁹ p2. facies lucernas septem. Prĩa est sctitas apl̃o2. Scda marty2. Tertia docto2. Quarta ↄfesso2. Quita vginũ. Sexta ↄtinentiũ. Septia penitẽtiũ. Supra cãdelabrũ fidei xp̃iane in quo fundamẽto fundãt Nemo accẽdit lucernã & in abscõdito.s. pctõrum ponit: neq3 sub modio.s. erro2is seu false opiniõis: sʒ sup cãdelab2. Lu.xi. Nõ vt luceãt ex aduerso.s. pctõ2 mortaliũ q̃ sunt septẽ: per septẽ vtutes oppositas eis. Nã ꝑma lucerna.s. sctitas apl̃o2 lucet ex aduerso ↄ̃ auariciã. p voluntariã paupertatẽ. dicebãt eni. Hñtes alimẽta. nõ dicit delectamẽta. & qbus tegamur. nõ dic & qb⁹ ornemur. cõtenti sum⁹. i. Thi. vi. Sctitas marty2 lucebat ↄ̃ irã ex aduerso.s. p patiã: q2 canit. Non murmur resonat nõ q̃rimonia: sʒ corde tacito mẽs bñ cõscia ↄ̃rua patientiã. Sãctitas docto2 lucebat ↄ̃ accidiam p diligẽtiã i studẽdo: & ꝑdicãdo: de qb⁹ dicit Cõuertet ppl̃us me⁹ hic.s. p doctores & dies pleni inuenient in eis. Sctitas cõfesso2 lucebat ↄ̃ gulã lumine abstinẽtie. memorãtes de vbo xp̃i dicẽt̃. Attẽdite vob ne forte grauent corda vestra in crapula & ebrietate. Luc.xxi. Sctitas vginũ lucebat ↄ̃ luxuriã lumĩe vginitat & puritat: q2 nec cogitando: nec loquẽdo nec tangẽdo seu operando senserunt aliquaʒ luxurie corruptionẽ. Unde de eis dr̃. Nõ sũt coinquinati. virgines enim sunt. Apoc.xiiij. Sanctitas continentiũ ↄiugato2 lucebat ex aduerso ↄ̃ inuidiã: per dilectionẽ & charitatẽ ordinatam dei & ꝑximi: qbus dicit scriptura.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Deponētes oēm maliciā ꝛ oēȝ dolū ꝛ ſimula
tiones ꝛ iuidias pꝛia Pe.ij. Sctitas penitē-
tiū lucet ex aduerſo ꝯ ſupbiā lumine hūilitatꝭ
pnialis: tenētes ꝯſiliū petri. Hūiliami ſupple
in pnia ſub potēti manu dei vt vos exaltet in
tpe viſitatiōis.i. Pe.v. Pȝ gº rōne ꝛ aucta-
te ꝙ ſctē pſone dnī lucerne ardētes: ꝛ ꝺ qlibȝ
ſctō pōt dici ꝙ erat lucerna ardēs ꝛ lucēs. Jo
ānis.v. Cū gº btūs Bñdictꝰ fuit pſona ſctiſſi
ma de ipſo dicit thema. Sic lucerna fulgoꝛis
ꝛc. Nō in btō Bñdicto ſeptē radios ꝟtutuȝ:
tres virtutū theologicaliū: ꝛ qttuoꝛ cardina-
liū: qbus illuminat mūdum. Et radius.

Primus eſt de pꝛudentia intellectuali.
Secundus de iuſticia generali.
Tertius de tēperantia coꝛpoꝛali.
Quartus de foꝛtitudine virtuali.
Quintus de fide coꝛdiali.
Sextus de ſpe ſupernali.
Septimus de charitate integrali.

De iſtis qlibet vr̄m pt recipe lumē ꝓ vita ſue
aie. ❡ Quantū ad pmū dico ꝙ pmꝰ radiꝰ eſt
ſ. de pꝛudētia itellectuali: q̄ in hº ꝯſiſtit vt hō
ſciat eligere illō qꝺ meliꝰ ꝛ vtiliꝰ eſt. Iſtā pꝛu-
dentiā hūit btūs bñdictus. vñ pentes eius vi
dentes eiꝰ diſpoſitionē ꝛ ingeniȷ ſubtilitatem
miſerūt eū ad ſtudiū. hº debēt reſpicē pentes
qñ volūt mittē filios ad ſtudiū ne ſint rudes
groſſi: ſȝ ſubtiles. Beatꝰ bñdictus a pueritia
coꝛ ſenile gerēs nulli voluptati aiuȝ dedit vt
dic̄ Greg. q eiꝰ vitā ſcpſit in li. dyalogoꝝ. Cuȝ
aūt fuiſſȝ miſſus ad ſtudiū rome ꝛ liberalibꝰ
diſciplinis traditꝰ: ꝛ multos ſtudētes p abꝛu
pta vicioꝝ ire cerneret: quoꝝ aliq ſtudebāt in
libꝛo ſupbie: pſumptiōis: ꝛ vanitatꝭ. aliq in li
bꝛo auariᶜ: ludi: ꝛ falſitatꝭ. aliq in libꝛo luxurie
ꝛ carnalitatꝭ. aliq in libꝛo gule ꝛ voꝛacitatis.
aliq in libꝛo ire ꝛ malignitatꝭ: ꝛ ſic de aliȷs. O
dixit beatꝰ bñdictꝰ. Melioꝛ eſt ignoꝛātia cū
bona ꝯſcia: q̄ʒ hēc magnā ſciam ꝛ malā ꝯſciaȝ
qꝛ deꝰ nō dat padiſū ꝓpt̄ ſciam ſolū: ſȝ dat pp
bonā ꝯſciam. de nocte dimiſſis ſocȷs ſecrete
receſſit de q̄ dic̄ Greg. laudās eū deſpectꝭ ſtu-
dȷs ꝛ relicta domo ſctē ꝯuerſatōis habitū q̄
ſiuit. Moꝛalr̄. Iſto radio debent illuminari
religioſi: clerici: ſeu layci: ſi hūt malas ſocieta
tes ſeu familiaritates in occaſionē peccandi
fugē ꝛ recedē ab eis: imo etiaȝ a pr̄e ꝛ mr̄e: ꝛ
ab amicis vt ſaluent aiam ſuā. De iſta mā di
cebat xp̄s. Si oculꝰ tuꝰ ſcandalizat te erue eū
ꝛ pꝛoȷce abs te. Si manꝰ vel pes tuꝰ ſcādali-
zat te: abſcide eum ꝛ pꝛoȷce abs te. Mat. v. ꝛ
xviij. ca. Oculꝰ q hȝ offiñ oñdendi ſignificat
mgr̄m vel ꝯfeſſoꝛē tuū. ſi ergo ſcandalizat te
ꝓȷce eū abs te. Manꝰ q̄ facit opa ſignat ꝓcu
ratoꝛē vel aduocatū. ſi gº ſcandalizat te ꝓȷce
eā abs te. Pes q ſuſtinet coꝛpꝰ ſignat dñm
vel amicū q dat tibi vitā ſeu ꝓuiſionē te ſuſti-
nendo. ſi gº te ſcādalizat ꝓȷce eū. Unde dicit
dauid. Dirrūpamꝰ vincula eoꝝ ꝛ ꝓȷciamus a
nob iugū ipoꝝ. pſ. ij. ſ. amoꝛis vani ꝛ familia
ritatꝭ praue. Quot ſunt in hoc mundo q viue
rent ſctē niſi exiſtis malꝭ familiaritatibꝰ retra-
herenť. Jō fugē dñt exēplo bti Bñdicti. ꝛ gº
ſicut lucerna fulgoꝛiſ illumiabit te ex vita ſua
btūs bñdictus. ❡ Quātū ad ſecūdū: radius
ſcōs eſt de iuſticia gn̄ali q̄ ſm iuriſtas ꝛ theo
logoſ eſt reddē vnicuiqꝫ qꝺ ſuū eſt: nec recipe
ab alio niſi quod iuſtuȝ eſt. Jō iuſticia ꝺr eq
tas. Iſtā habuit btūs bñdictꝰ: de qua laudat
a beato Gregoꝛio. Cum enim fugeret de ſtu
dio ꝛ iret ad deſertuȝ hoſpitatꝰ fuit in domo
cuiuſdaȝ mulieris paupcule q̄ mutuo recepe
rat capiſteriū ad purgādū triticū: ꝛ fregit in
duas ptes. ꝛ hº videť fuiſſe de terra: ꝛ incepit
flere: nō habēs vnde reſtitueret. Btūs auteȝ
bñdictꝰ compatiens mulieri oꝛauit foꝛte ſic.
Dñe deꝰ omps q duos ppłos. ſ. iudaycum ꝛ
gentilē adunaſti ad vnā ſctām fideȝ catholi-
cam: aduna iſtas duas partes mulieri flenti
ꝛ ſic reintegratū capiſteriū reddidit mulieri.
Hoc miraculū vidētes incole pꝛe admiratio
ne in īgreſſu eccľie ipm capiſteriū ſuſpēderūt
Notate h̄ q̄ʒta erat iam ſua ſctitas cū tñ eſſet
valde iuuenis: in q̄ oñdiť ꝟtꝰ iuſticie. Oꝛauit
eteni ꝓ itegratōe vt illa mlier poſſȝ reſtituē q̄d
mutuo recepat. Moꝛalr̄ iſto radio lumiſ illu
mineť illi q receperūt aliqd de vſura. Idē illi
q retinēt aliqd de moꝛtuis nō cōplēdo teſtā.
Idē ſi aliqd retineť de eccľia vt decias ꝛ pmi
cias: qꝛ ſacrilegiū ē. Idē ſi ꝺ rapia vel ſolida
ta ſuoꝝ aliqd retineť. Idē ſi dānificaſtis ali-
quē: ſoluatꝭ. Idē ſi ipediuiſtis iuſticiā falſe iu
rādo. Idē ſi vr̄o ꝯſilio abſtuliſtis alicui offiñ
bñficiū ſiue legatū: tenemini ad reſtitutionē:
recipiatis iſtud lumē: alr̄ ira dei eſt ſuper do
mū vr̄am. Jō aplſ. Reddite oibꝰ debita: cui
tributum tributū: cui vectigal vectigal. cui ti-
moꝛē timoꝛē: cui honoꝛē honoꝛē. Nemi quic
q̄ʒ debeatꝭ: niſi vt iuicē diligatis. Roma. xiij.
❡ Quantū ad tertiū: tertiꝰ radiꝰ eſt. ſ. de tēpe
rātia coꝛpali p quā i delicȷs hꝰ mūdi hō reci-
pit mēſurā. Iſtā hūit btūs bñdictꝰ. Nā poſt
dictū miraculū de capiſterio oēs gētes cupie
bant ipſum videre vt tangit Grego. O dixit
ipſe bñdictꝰ. ego fugio vnū ꝛ poſſem cadere

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſn aliud. dicit Greg. Btūs bn̄dictus do lau
dē fugiēs deſerti ſecretū petijt: q̄ dum pgeret
monach⁹ qdā ſctūs ⁊ ſenex roman⁹ noīe ipm
reperiēs ⁊ deſideriū ei⁹ cognoſcēs habitū ei
ſctē ↄuerſatiōis tradidit: forte habitū heremi
tariū ⁊ pmiſit ſibi dare ꝓuiſionē panis. q cū
ciſtella q̄tidie cū corda ſibi ſubmittebat d cel
la ſua alta panē ⁊ aquā ⁊ raro legumia: ⁊ tri
bus ānis ibi in ſpelūca ſoli monacho p̄dicto
romano cognit⁹ māſit. comedebat ↄtinue pa
nē ⁊ aquā: vel forte raro legumia ⁊c. Solam
hēbat pellē ⁊ oſſa. P⁹ tres aūt ānos i die pa
ſce qdā cleric⁹ bōe vite q ieiunauerat p q̄dra
geſimā pauerat ſibi bonū prādiū. Cui dn̄s ap
parēs dixit. Tu tibi delicias p̄paras: ⁊ ſuus
me⁹ in illo loco cruciat᷑ fame. Qui ꝓtin⁹ ſur
gēs cū alimētis q̄ſiuit eū ⁊ in ſpecu repperit.
Quē cū btūs bn̄dict⁹ vidiſſet cogitauit ꝙ eēt
dyabol⁹ vel illuſio. Sȝ ſacerdos dixit ſibi quō
erat miſſus a deo ⁊c. dixit ſumam⁹ cibū: qꝛ ho
die paſca dn̄i eſt. Uir aūt dn̄i h⁰ ignorabat: qꝛ
nō hēbat librū nec breuiariū. Moralr̄ hēm⁹
exēplū pn̄ie ſi nō fecerim⁹ ita magnā pn̄iā vt
bn̄dict⁹. tn̄ ad minus ſuem⁹ ieiunia eccl'ie: ⁊
in die paſche ſacerdos dabit vobis prādiū. ſ.
agnū paſchalē: filiū illi⁹ ouis btē v̓gīs marie
Jō i iſto ſctō tp̄e cātat eccl'ia. Paradiſi por
tas apuit nobis ieiunij tp̄s. ſuſcipiamus illud
orātes ⁊ dep̄cātes vt in die reſurrectiōis cum
dn̄o gl'iemur. Ecce ſicut lucerna fulgoris ⁊c̄.
¶ Quantū ad q̄rtū: q̄rt⁹ radi⁹ ē. ſ. de fortitu
die virtuali ⁊ nō de fortitudie beſtiali. Forti
tudo. n. ſȝ qd̓ eſt v̓tus moralis ⁊ donū ſpūſ
ſcti eſt fortitudo reſiſtendi inclinatiōib⁹ car
nis: occaſiōib⁹ mūdi ⁊ tēptatiōibus dyaboli.
Iſtā hūit btūs bn̄dict⁹. Cū. n. diu vixiſſet in
illa pn̄ia ⁊ abſtinētia q̄dā die tēptator affuit.
nā nigra auis q̄ſi merula cepit vultui ei⁹ ipor
tune iſiſtere vt muſca aſinina. q licȝ ad ſignū
crucis receſſiſſet tn̄ mirabilis ⁊ iuſitata tēpta
tio carnis ſecuta ē inuiſibilit᷑ ipm temptādo.
Cepit. n. cogitare de q̄dam muliere gibboſa
quā viderat in ciuitate: ⁊ intm̄ tēptatio aug
mētabat᷑ ꝙ volebat dimittere heremū ⁊ redi
re ad mūdū ad ingrendā dictā gibboſaȝ. qd
feciſſet ſi fuiſſet pulchra. Sȝ ecce fortitudo: qꝛ
ſtatiȝ p⁹ h⁰ nudū ſe ꝓiecit in ſpinis ⁊ vrticis:
ita ꝙ fuit tot⁹ cruētat⁹ ⁊ ſanguinolēt⁹. Et dic̄
Greg. ꝙ p vulnera cutꝭ eduxit vulnus mētis:
nec ex poſt vnq̄ȝ tale aliquid ſenſit. ecce forti
tudo maior q̄ȝ ſi decē gygātes vixiſſet. Mo
ralit᷑ hēmus hic exēplū reſiſtēdi inimico nr̄o
dyabolo: qꝛ nihil pōt. Debil' eſt. n. hoſtis qui

nō pōt vincere niſi volentē. vt dicit Greg. pp
hoc dicit Aug⁹. Jō aliquid eſt pctm̄: qꝛ volū
tariū. Niſi. n. eēt volūtariū nō eēt pctm̄. Eſto
te ergo fortes in bello ⁊ pugnate cū āti q̄ ſpē
te: ⁊ accipietꝭ regnū eternum cū btō bn̄dicto.
¶ Quātū ad quintū: radius quit⁹ ē p̄ma vir
tus theologicalis. ſȝ fides cordialis. ⁊ dicunt
virtutes theologicales a theos qd̓ ē deus: qꝛ
imediate reſpiciūt deū ꝓ obiecto. qꝛ fides eſt
credē deo. ſpes ſperare i deo. charitas diligē
deū pp ſe: ⁊ ꝓximū pp deū. Secus de virtu
tib⁹ moralib⁹ q̄ hn̄t ꝓximū ꝓ obiecto ſeu crea
turas. Iſtā virtutē fidei excellēt hūit btūs bn̄
dict⁹ ad illa q̄ ſt fidei xp̄iane: ſȝ ſinglr̄ ad crucē
dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ⁊ ad eius nomen: vt patȝ ex
eius legēda vbi ſic hr̄. Cū aūt celebre ei⁹ no
mē ⁊ fama hēret qꝛ p illū ſacerdotē ⁊ p paſto
res fama ſue ſctitatꝭ fuit diuulgata. Cōgrega
tio cuiuſdā monaſterij ad eū venit: vt ſibi p̄eſ
ſet petierūt qꝛ abbas eoꝝ erat mortuus. ⁊ qꝛ
ipi erāt male vite ⁊ male fame ⁊ ribaldi: gen
tes nolebant eis facere elemoſynas. Et iō ſub
mātello ſctitatꝭ ſcti bn̄dicti volentes coopire
ſuā malā vitā ⁊ p eū famā recupare: elegerūt
ipȝ i abbatē. Cui licȝ diu diſplicuiſſet: dicēs ſu
os ⁊ illoꝝ mores ↄuenire nō poſſe: tn̄ v̓t⁹ aſſē
ſuȝ dedit. mot⁹ ↄſcia: qꝛ forte illi emēdarēt vi
tā ⁊ iuit cū eis. ⁊ viſa regla eoꝝ ⁊ ↄſtitutiōib⁹
iuenit ꝙ nō debebāt comedē carnes nec hr̄e
aliqd ꝓpriū: ⁊ p̄cepit ſeruare regulā ⁊ ↄſtitu
tōes. nolēs ꝙ loq̄rēt cū mulierib⁹: ⁊ hmōi. Et
monachi h⁰ vidētes q̄lībȝ die tenebāt ſua ↄſi
lia ꝙ facerēt ſibi vt recederet ab eis. Et dixit
vn⁹. Ego ſcio qd poterim⁹ facē dem⁹ ſibi vinū
iſectū ad bibēdū: ⁊ oēs ↄſenſerūt: ⁊ ita fecerūt.
⁊ i collatōe dederūt ſibi vinū iſectū. Cū āt btūs
bn̄dict⁹ iuxͣ morē bn̄dixiſſet vinum cū ſigno
crucis: cyph⁹ frāgebat᷑ i q̄ttuor ptes. qꝛ vbi fit
ſignū vite nō pōt nocē cib⁹ mortꝭ. Et itelligēs
vir di ꝙ d morte ſua tractaſſēt: allocut⁹ ē eos
dicēs. Miſereat᷑ vr̄i omp̄s de⁹: q̄re iſta facē
voluiſtis. Nūqd n̄ dixi vob: qꝛ vr̄i meis mori
b⁹ n̄ ↄuenirēt. Et receſſit ab eis: rediēs ad ſoli
tudinem. Ecce fidē quā habuit ad crucē de q̄
armauit ſe: alr̄s infectus mortu⁹ fuiſſet. Jta de
betꝭ vos facē qn̄ debetꝭ aliqd comedē ⁊ bibē
ſignetis vos ⁊c. Jō eccl'ia cantat. Salue crux
ſctā: ſalue mundi gl'ia: vera ſpes nr̄a: vera fe
rēs gaudia. Signū ſalutꝭ: ſal⁹ i p̄iculis: vitale
lignū: vita ferēs oīuȝ. ¶ Quātuȝ ad ſextū ra
diū: ſext⁹ radi⁹ eſt de ſpe ſup nāli qui ſequitur
ad fidē. Spes. n. ſm̄ qd̓ ē v̓tus theologicalis
ē qn̄ pſona nō dſperat de mia dei q̄ȝtūcūqꝫ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſit peccatrix:ſ; ſperat dicendo. Utar medicis a deo ordinatꝭ ꝯ plagas pctõꝝ ⁊ infirmitates ⁊ ſperat nõ ſolum ſaluare ſe:ſ; multos alios. Hanc habuit btũs bñdictus.qñ.n.fama ſcti- tatꝭ ſue fuit extẽſa per mũdũ ceperũt nobiles filios ſuos ei dare nutriendos oĩpotenti deo. Jtẽ clerici ꝯueniebãt ad eũ vt poſſent ſaluari intm̃ ꝙ tot ſunt ab eo cõgregati vt.xij.mona- ſteria ꝯſtrueret. Credatꝭ ꝙ de licẽtia pape. Et ita placuit deo:qꝛ cũ nõ hẽrent aquã in q̈da; monaſterio illoꝝ:imo diſtaret:mõachi de mã dato bñdicti foderũt in rupe ⁊ ſtati; fons aq̃ dulciſſime ꝓrupit:q adhuc durat. Jtẽ tpe fa- mis ſpabant in dño ⁊ abũdabãt:ita ꝙ ipſi da bant elemoſynas. Jſto lumine debeꝭ illumia ri.ſpare in deo nõ in diuitijſ nec in diuinis ⁊c. nec in pᵃ vr̃a:nec in ſcia nec in fortitudĩe. Uñ dicit apl̃s:Diuitibus hui⁹ ſecl̃i p̃cipue nõ ſub lime ſape nec ſperare in icerto diuitiaꝝ: ſed i deo viuo q p̃ſtat nob oĩa abũde.i.Thy.vi. Jõ dd ait.ſperate in eo oĩs ꝯgregatio ppl̃i:effun dite corã illo corda vr̃a:ds adiutor nr̃ i etnũ ps.lxi. ¶ Quãtũ ad ſeptimũ:ſeptimus radi⁹ ẽ de charitate itegrali.ſ.dei ⁊ ꝓximi. Uñ apl̃s Maior aũt hoꝝ ẽ charitas.i.Coꝝ.xiij. Cha ritas ãt itegralꝭ ẽ diligẽ deũ ſup oĩa: ⁊ ꝓximũ ſicut ſe pp deũ. Jſta; habuit btũs bñdictus. Poſtq̃.n.hũit magnã famã ſctitatis ex cha ritate motus dixit itra ſe. Nõ potes p̃dica- re ⁊ ꝓficẽ:qꝛ p̃dicare cũ mala fama ẽ ſic ſcin- dere cũ gladio nõ acuato.ſ; qñ p̃dicator hẽt bonã famã:tũc facit fructũ. Jõ dicit Grego. Scti predicatores laudari appetũt vt reuerẽ ter audiantꝭ.reuerentꝭ audiri deſiderãt vt ma- iorẽ fructũ faciãt. Jõ btũs bñdictus famoſus de vita ⁊ de ſcia nõ acq̃ſita:ſ; hũit ſcia; iſuſa; predicauit pᵒ in caſtro mõtis caſſini: ⁊ cõuer tit eos ab iſidelitate: fregerũt ydola in tẽplo appollinis:oraculũ bti Martini fecit. Ecce charitatem quã hũit erga ꝓximos. Ex qua in vita ſua ſuſcitauit mortuos. Jtẽ de charitate ad deũ:qꝛ vt philocapt⁹ de deo ſp cogitabat de deo. Dicatꝭ illd ſingulare. Cũ de nocte ad portã camere oraſſet deũ oñdit ſibi totũ mũ- dũ ⁊ oẽs creaturas. Btũs Tho. i q̃tlibeto.4. ar.i.q̃rit vtrũ btũs bñdictus tũc viderit diuã eſſentiã. Dic ꝙ nõ:ſ; vidit oẽs creaturas mũ- di.nõ ſolũ in gñe ſeu ſpecie:ſ; in idiuiduis.ſci uit tũc pl⁹ de phia q̃ Ariſtoteles:nec Ptho lomeus:nec aliq̃s phoꝝ. Cogitate eius ardo rem charitatis pp quẽ deus reuelauit ſibi diẽ obitus:ſepulturã apiri fecit vt ioãnes euãge. ⁊ ſexta die portatus ad eccleſiã inter diſcipu los mane orãdo:ſpm̃ efflauit. Uiderũt ãt ipo die duo mõachi viã ab ei⁹ cella in celũ tẽdẽtẽ ſtratã palleis ⁊ choruſcãtẽ inũeris lãpadib⁹. ⁊ vir clarus deſuper aſſiſtens ait illis. Hec eſt via qua dilectus dei benedictus celum aſcen- dit:ergo ſicut lucerna fulgoris ⁊c.

¶ De incarnatione filij dei. Sermo.

Ecce ecce ecce. ṽbũ huius thẽatꝭ colligitꝭ ex euãgelio hodiẽne feſtiuitatꝭ qd ori ginalꝭr hꝭ. Lu.i. Glo. ſolẽnitas ho dierna tota ẽ ſctiſſime icarnatõis filij dei i vte ro ṽginali:⁊ de iſta erit ſmo. S; vt ſit i filij dı ⁊ ei⁹ genetricis honorẽ ⁊ nr̃aꝝ aiaꝝ ꝯſolatões humiliter p̃ntem⁹ ṽgini ſalutationẽ q̃ hodie fuit dcã p angelũ gabrielẽ ⁊c. Credo ꝙ multi miranꝭ vbi hẽtur iſtud thema. qꝛ videtꝭ ꝙ nõ ſit in euãgelio nec in epl̃a. Dico ꝙ colligitꝭ ex euãgelio in q̃ ter dꝭ ecce.nõ ſine magnis ſecre tis ⁊ trãſcẽdẽtib⁹. Prio qñ angelus nũciauit ṽgini ꝙ eẽt mꝭ dei dı. Ecce ꝯcipies in vtero ⁊ paries filiũ. Scdo qñ denũciauit ṽgini ꝙ Eli ſabeth ꝯcepat dı. Ecce eliſabeth cognata tua ⁊ ipſa cõcepit filiũ in ſenectute ſua. Tertio qñ finalꝭr ṽgo ꝯſentiẽs dixit. Ecce ancilla dñi:fiat mihi ſm ṽbũ.tuũ. Ecce vñ colligitꝭ ꝓpoſitum thẽa. Et ẽ ecce dictio demõſtratiua. dicit eni; grammaticus. Da demonſtrandi:vt en.ecce. Et eſt excitatiua.dꝭ enim ter ecce: qꝛ tria ma- gna alta ⁊ tranſcendentia ſunt acute ⁊ aſtu- te attendenda ⁊ contemplanda in iſta bene- dicta incarnatione.ſcilicet.

- Diuinalis benignitas
- Humanalis vtilitas
- Uirginalis humilitas.

Ecce ſcilicet aperiatis aures cordis ad con- templandum cum magna deuotione ⁊ affe- ctione iſta tria predicta. ¶ Dico primo ꝙ eſt acute contemplandum in iſta benedicta icar natione diualis benignitas quã de⁹ nob oſtẽ dit in iſta ſctã icarnatõe. Qꝛ de⁹ amore nr̃i fa ctus ſit hõ:hᵒ ẽ plus q̃ ſi auꝝ fieret lutũ:vꝭ ce lũ plũbeũ ⁊ hmõi. Creator fcũs eſt creatura: rex ſuitor:⁊ dñs ſu⁹:diues paup:ops debilis: etern⁹ tpalꝭ:infinit⁹ amore nr̃i fact⁹ eſt finit⁹:⁊ puus vt formica i hũanitate:imẽſus circũſcri ptus in vtero ṽgiali:ipaſſibilꝭ fcũs ẽ paſſibilis. Nullus itellect⁹ põt cogitare nec cõprehẽdẽ iſtã benignitatẽ:totũ hᶜ fecit ad adiuuandu; noſtrã fragilitatẽ. Ecce diualꝭ benignitas. Ex iſta rõne q̃ſi oẽs ꝓphẽ loq̃ntes de iſta mate- ria incipiũt p ecce. Uñ Dauid. Ecce.n.de⁹ ad iuuat me:⁊ dñs ſuſceptor eſt aie mee. ps.liij.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

De iſto adiutorio nota parabolaꝫ de illo ma
gno rege hñte vineá iuxta ſuũ palaciũ ad quá
miſit cultoreſ ꝓmittés eis magnũ ſalariũ ſi ea
dé die excolerét: alr̄ ꝙ nihil hr̄ent pp̄ qḋ dicti
cultores laborabát diligéter. tñ hora veſpaꝝ
hébát tátũ ſacé ꝗ̄tũ fecerát. Videns fili⁹ regis
ꝑ feneſtrá ꝙ illi nó poterát pficere voluit eos
iuuare: ⁊ itrauit camerá: ⁊ ſe diſſimulãdo rece
pit hitũ cultoris ⁊ iuuit eos ⁊ pfecer̄t: ⁊ finalr̄
illi habuerũt ſalariũ. Nõne videt̄ vobis mag̃
benignitas in filio regis priogéito tátũ humi
liare ſe vt ſuitores hr̄ent lucrũ eis ꝓmiſſum.
Talis fuit hũilitas filij dei. Vinea regis é iſte
mundus. Vinea. n. dñi exercituũ dom⁹ iſrl̄ eſt
Yſa. v. ad quá miſit cultores. ſ. patriarchas ⁊
ꝓphetas ꝓmittés ſalariũ ſi añ ſolis occaſum
ideſt morté bñfacerét: intrarét regnuꝫ celoꝝ.
Vidés fili⁹ dei ieſus xp̄s ꝑ feneſtrá ſue ſcie ꝙ
non poterát acqrere lucrum glie: qꝛ ex morte
xp̄i ⁊ ei⁹ merito opa nr̄a ſunt meritoria: ⁊ añ
morté xp̄i nullus ꝗ̄tũcunqꝫ ſctũs poterat in-
gredi celum. Erat. n. porta clauſa. Jõ fili⁹ re-
gis itrauit camerá vẽi ṽginal̄. ſ. hodie vbi idu
tus fuit veſte illi⁹ ruſtici ade vt eos iuuaret: q
vſqꝫ ad morté iclũſiue continue laborauit. Ec
ce qr̄e dicit. Ecce. n. deus adiuuat me: adiuto-
rio gr̄e in pñti: ⁊ dñs ſuſceptor eſt aie mee. ſ. in
glia eterna. Jté Yſaias dãs ſignũ de iſta icar-
natione dicit icipiés ꝑ ecce. Ecce ṽgo ꝯcipiet
⁊ pariet filium: ⁊ vocabit̄ nomen ei⁹ emanuel
Yſa. vij. Nõ. Ecce ṽgo ꝯcipiet. lꝫ. n. ḋ alijs mu
lieribus poſſet carné aſſumere: tñ de ṽgine aſ
ſumpſit. ⁊ pariet filium. nó pr̄em: qꝛ nũꝗ̄ fuit
hõ nec eſt nec erit. Jté nec ſpm̄ſctm̄: ſꝫ pariet
filiũ. Magis. n. erat ꝯueniés ꝙ filius incarna
ret̄. ſi volum⁹ attédere ad finé h⁹ icarnatióis
q é vt pctóres ⁊ inimici fierét dei amici ⁊ filij
dei: ⁊ heredes ſiue coheredes regni. Hanc rõ
nem tangit apl̄s. di. Quos pſciuit ⁊ pdeſtina
uit ꝯformes fieri ymagis. filij ſui vt ſit ipſe pri
mogenit⁹ in mult̄ frib⁹. Ro. viij. Nõ emãuel.
Ema. i. nobiſcuꝫ el. i. deus. ió emanuel. i. nobi
ſcũ de⁹. qꝛ al̄s niſi fuiſſet de⁹: nec poſſet ſeiꝑm
ſaluũ facé. Jõ int̄ alias ꝓphias iſtaꝫ maxime
ꝯtéplamur. Et qñ angelus eá ſalutauit iſtá ꝓ
phiaꝫ legebat vt ipa ṽgo reuelauit eliſabeth.
Cogitabat. n. tunc ṽgo intra ſe. O dñe ⁊ qlis
erit illa ṽgo q̃ ſit dig̃ ꝯcipe filiũ dei: ⁊ é mr̄em
dei ⁊ reginá celi. Et rogabat dñm ne moreret̄
q̊uſqꝫ illá viderꝫ ⁊ poſſꝫ illi ſuire di. Dñe ꝯſue
tis mihi viſuꝫ vt eá videá: auditũ vt eá audiá:
os vt ſibi poſſim loq: man⁹ vt ſibi ſuiá. O bñ
dicta erit illa ṽgo: ⁊ flebat nec poterat de ſe
cogitare ꝙ ipa eſſet illa ex hũilitate. Et cũ ſic
cogitaret ſubito gabriel archãgelus itrauit ſi
ne portaꝝ aptióe. Et tot⁹ rutilãs ⁊ pulcher cũ
mag̃ reuerétia ṽginé ſalutauit di. Aue gratia
plena dñs tecũ: bñdicta tu in mulierib⁹. Que
cũ audiſſꝫ turbata é in ſmõe ei⁹. nó de angeli
viſióe: qꝛ dić Jerony. ꝙ aſſueta erat vidé ange
los: ſꝫ turbata é in ſmõe ei⁹. Añ aduẽtũ ange
li ṽgo cogitabat de illa ṽgine ⁊ de táta gr̄a.
Et ſtati angelus eá ſalutauit di. Aue gr̄a ple-
na. q. d. tu es illa ṽgo plena gr̄a. Scḋo cogita
bat de táta ei⁹ ꝓpinqtate cũ deo vt eét mr̄ ei⁹
Jõ angelus dixit ſibi. dñs tecũ. ſ. in maiori cõ
iũctióe ꝗ̄ꝫ cũ alijs creaturis. Tertio cogitabat
de excellétia illi⁹ ṽgis ſup alias mulieres. Jõ
dixit ſibi ãgelus. Bñdcá tu in mulierib⁹. Et
turbata é in ſmõe ei⁹. Si ãgelus ſalutaſſet eá
mõ ꝯſueto vt bõe pſone ſalutát: ñ fuiſſꝫ turba
ta. Sꝫ qñ audiuit iſtá ſalutatóeꝫ. Hic hétꝭ exé
pluꝫ vos mlr̄es iuuenes ſi aliqs ſalutat vos
mõ cõſueto ñ oꝫ vos turbari: ſꝫ reſalutare mõ
ꝯſueto. ſꝫ ſi mõ inſitato vos ſalutat aliqs ſtul
tus nó oꝫ rñdere: niſi dicédo. qḋ tu mecũ hés
⁊c. qꝛ tal̄ ſalutatio iniq̃ é. ſ. qñ dr̄: de⁹ vos ſalu-
tet flos filij: vel flos de pádiſo: vel ãgelus gr̄o
ſus. vos eſtis mea vita ⁊c. Si ṽgo turbata fu-
it. ſ. de angeli inuſitata ſalutatióe: cũ tñ cũ an
gelo nó poterat peccare: ꝗ̄to magis vos ḋbe
tis turbari de mõ inuſitato hoium ſtultoꝝ. Et
ãgelus ꝯſolãs eá dixit. Ne timeas: qꝛ in iſta ſa
lutatóe ñ é pctm̄. Jnuéiſti. n. gr̄aꝫ apud dñm
ſup oés creaturas ſupple. Et ṽgine ꝯſolata an
gelus ſibi explicauit ambaſiatá ſuaꝫ icipiés ꝑ
ecce di. Ecce ꝯcipies i vtero ⁊ paries filiũ vſqꝫ
regni ei⁹ nó erit finis. Ecce h̄ tota ambaſiata
que hꝫ octo clauſulas ſecreta fidei xp̄iane con
tinétes: q̃ ãgelus ſibi tũc declarauit. Primũ
ibi. Ecce ꝯcipies in vtero. Diceꝛꝫ aliqs qḋ oꝫ
dicé in vtero: cũ alibi nó ꝯcipiat̄. ſić qḋ oꝫ di-
cere: vos videbitꝭ ocul̄: cũ ꝑ alias ꝑtes hõ non
videat. Rñdeo ꝙ ñ ſine cá dixit angelus. Ec
ce ꝯcipies in vtero: qꝛ virgo maria iá ante ad
uentũ angeli cõceꝑat deũ in méte ꝯtemplan
do illá ꝓphiam: ſꝫ angelus ḋclarãs ſibi mr̄na
lem ꝯceptioné dixit. ꝯcipies in vtero. nó ſoluꝫ
in méte in q̃ iá ꝯcepiſti: ſꝫ in vtero ḋclarãs ſibi
modũ ꝯceptióis. vt auellana concipit granũ
ſine fractura ⁊c. Si dicat̄ ab aliq̊: hoc facit na
tura Jaꝫ bñ é beſtia. Et nũqḋ pt pl⁹ de⁹ q vir
giné grauidauit. Et qñ ṽgo maria itellexit h̄
cogitate q̃le gaudiũ hñit. Scḋo dixit. Et pies
filiũ. Ecce natiuitas. Nõ. paries filiũ nó pr̄em
qꝛ nũꝗ̄ pr̄ nec é nec erit hõ: nec ſpũſcm̄. Sed

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dicerет aliqs:quō eſt poſſibile cū pr̄ fili⁹ ⁊ ſpūſ
ſctūs ſint vnū:in eēntia indiuiſibili ꝙ filius aſ
ſumpſit humanitatē ⁊ ſctūs ſit hō cū ſint vna
entitaſ. Declaret̄ p ſiſitudinē de ſole vno in q̊
ꝓt ꝯſiderari pr̄ gn̄anſ.ſ.ſuba. ⁊ fili⁹ genit⁹.ſ.ra
dius. ⁊ ſpūs ſpirat⁹.ſ.calor.tn̄ nō ē niſi vn⁹ ſol
⁊ trāſeūte radio p feneſtrā vitreā rubeā vel al
teri⁹ coloriſ radi⁹ recepit illū colorē: ⁊ nō ſuba
ſolis nec calor. Sic feneſtra clarior criſtallo
erat ꝟgo ma. Jō cātat eccl'ia. Celi feneſtra fcā
es. Et p eā trāſiuit radi⁹ ſol eterni fili⁹ di itrās
ad illuminādū domū hui⁹ mūdi ſine feneſtre
fractiōe:imo clarior remāſit. Et qn̄ āgelus di
xit ſibi:pies filiū:ꝟgo itellexit ꝙ eēt mr̄ nō pa
tris nec ſpūſcti:ſꝫ filij. Tertia clauſula ibi:vo-
cabis nomē eius ieſuꝫ. Ecce paſſionē:qꝛ ieſus
idē ē ꝙ ſaluator.ex cui⁹ paſſiōe ſaluati ſumus
Vñ ait Greg. Nihil nobis naſci ꝓfuit:niſi re-
dimi ꝓfuiſſet. Et qn̄ ꝟgo audiuit ab āgelo h°
nomē ieſus:credo ꝙ iclinauit ſe. Rō:qꝛ antiq
ꝓphe hēbāt ipm in mag̃ reuerētia. Jſa.xxvi.
Dñe nomē tuū ⁊ memoriale tuū in ꝺſiderio
aie. Aia mea ꝺſiderauit te in nocte. Jō lauda
bil ꝯſuetudo eſt qn̄ noiat̄ ieſus inclinari. Si ꝓ
dicātes qn̄ predicāt corā papa inclinātur qn̄
noiant eū:q̄to magis qn̄ ſūm⁹ papa noiatur
Quartū:hic erit magnuſ. Ecce deſcēſionē ad
iferos:qꝛ ſicut erat magn⁹ i celo an̄ icarnatio-
nē:debuit ēt oñdi magn⁹ in t̄ra corā hoibus p
miracula. voluit ēt oñdere ſuā magnitudinē
in inferno ꝯ ipꝫ litigādo: ⁊ ſctōs pr̄es ide edu
cendo. Quintū ibi: ⁊ fili⁹ altiſſimi vocabit̄. Ec
ce reſurrectionē. Dicūt phi ꝙ diffinitio hoīs
hꝫ vnū gen⁹ ⁊ duas differentias:qꝛ hō eſt aial
mortale rōnale. An̄ paſſionē aūt xp̄s erat rō-
naliſ ⁊ mortal̄. Jdeo poterat vocari filius ho
minis.ſꝫ poſt reſurrectionē tm̄ dꝫ vocari fili⁹
altiſſimi:qꝛ imortalis ⁊ impaſſibilis. Sextum
ibi: ⁊ dabit illi dñs deus ſedem dauid pr̄is ei⁹
Ecce eius mirabilē aſcenſionē:qꝛ ſicut cathe-
dra Dauid fuit altior p excellentiam ⁊ poten
tiam dominij alijs regibus:ſic xp̄s in ſua aſcē
ſione fuit collocatus in cathedra glorie ad re
gnandū ſup oēs creaturas. Septimū ibi: ⁊ re
gnabit in domo iacob in eternum. Ecce ſacra
mentum eucharistie. Ecce eccl'ia dr̄ domus ia
cob:in q̄ eſt luctandū ꝯ dyabolū p humilita-
tem. Hoc eſt q̄tū ad hoium cognitionem q
neſciunt vltimū diē mundi. Prima dies in q̄
nulla miſſa dicet̄ in hoc mundo:illa dies erit
vltima hui⁹ mundi. Hoc hr̄ ex illo textu xp̄i.
Ecce ego vobiſcū ſum oibus dieb⁹ vſqꝫ in con
ſummationē ſeculi. Matth.vl. Jō ait dauid

Dñs in tēplo ſctō ſuo:dñs in celo ſedes eius.
Octauum ibi: ⁊ regni ſiue gl'ie ſiue pene non
erit finis. Ecce iudiciū gn̄ale. Regnabit eniꝫ
ſup malos ⁊ ꝯdēnatos rigore iuſticie:qꝛ nun
q̄ꝫ a penis liberabūt̄. Sup bonos ⁊ beatos re
gnabit dulcore mīe in celo ſine fine. De iſta
clauſula prophetauit dauid di. Regnū tuuꝫ
regnum oium ſeculoꝝ: ⁊ dn̄atio tua in oi gn̄a
tione.ſ.ſaluandoꝝ. ⁊ gn̄atione.ſ.dān̄andorūꝫ
pſ. Exaltabo. pſ. cxliiij. Nūc hēm⁹ p̄muꝫ ecce
hui⁹ ambaſiate. ¶ Dico ſecūdo ꝙ hic eſt no-
tanda humanalis vtilitas. nō credaſ̄ ꝙ ꝓ ſui
vtilitate ⁊ bono ſit incarnat⁹:qꝛ bonoꝝ nr̄oꝝ
non indiget:vt dicit dō. ſed ꝓ vtilitate nr̄a.qꝛ
oē bonum radicalr̄ ꝓcedit a filij dei incarna-
tiōe:ſic flores ⁊ fruct⁹ arboris a radice oriunt̄
Sic totū bonuꝫ ⁊ maxime fidei ⁊ obedientie
a radice incarnatōis ꝓcedit:qꝛ iſto ſuppoſito
alij articuli fidei leuis credētie ſunt: qꝛ nō eſt
mirū ſi nat⁹ ē de muliere ex q̊ ē hō. Jtē credis
ꝙ fecͤ miracula. Dicat̄ ꝑtice. neqꝫ miruꝫ ex q̊
eſt de⁹. Jdē pōt dici de oib⁹ articulis fidei ad
xp̄i humanitatē vel diuinitatē ptinētib⁹. Pꝫ
ergo ꝙ icarnatio xp̄i ē radix ſiue ianua oium
alioꝝ articuloꝝ fidei. ꝓpter hoc dicebat xp̄s.
Crediſ̄ in deū ⁊ in me credite.ſ.q̄tū ad huma
nitatē. Joā.xiiij. Jtē in bn̄dicta filij dei incar-
natione eſt totū bonū de obedientia ſupnali.
Antiq̄t⁹.n.non fuit ductor q non errauerit in
via quē poſſem⁹ ſeq.qꝛ nec moyſes:qꝛ pecca-
uit.nec alios niſi ſolū ieſum q hodie vt poſſe-
mus ſeq ipꝫ recepit hūanitatē vt eēt viſibilis
Unde aug.ait. De⁹ ſequēdus erat: ſꝫ videri n̄
poterat.hō ſequendus nō erat q videri pote-
rat. Ut ergo hoi exhiberet̄ q̄ ab hoie videret̄
⁊ quē hō ſequeret̄:ꝓpterea de⁹ fact⁹ ē homo.
Jtē de vtilitate ⁊ bono nr̄e redēptiōis in bn̄-
dicta icarnatōe totū ꝑncipiuꝫ nr̄e redēptiōis
fuit poſitū in burſa vteri ꝟginal̄: ⁊ in paſſione
ꝑciū fuit ſolutū. Vñ ait dō. Redēptionēꝫ mi
ſit dñs pplo ſuo. pſ.cx. Jteꝫ ex vtilitate ⁊ bo-
no nr̄e ſaluatiōis q̄ ex incarnatione ꝓcedit fit
reſtauratio in celo ⁊ in t̄ra. Rō ē.ſic.n. de ſta
tera qn̄ vna ps pl⁹ hūiliat̄:alia magis eleuat̄
Jta fili⁹ dei hūiliauit ſe vt nos exaltaret. vt di
cit Greg. Deus q in filij tui humilitate iacen-
tē mūdū erexiſti.fidelibus tuis ꝑpetuā ꝯcede
leticiā.ſ.eternaꝫ. vt numer⁹ angeloꝝ reparet̄.
Et hoc ſignificauit angel⁹ ꝟgini qn̄ dixit ſibi
ſcōm ecce. Ecce eliſabeth cognata tua ⁊ ipſa
concepit filiuꝫ in ſenectute ſua. Ad lfam. Di-
cūt gloſe ⁊ poſtille ꝙ hoc dixit āgelus ad cō-
fortandū ꝟginem:ſꝫ ſpūalr̄ intelligit̄ ſic. Eliſa

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

beth ſm hebraycã interpretationem ex tribꝰ
noibus hebraycis cõpoſitum. El.i.deus. I.i.
meus: ſabeth.i.ſeptima. Eliſabeth.i. dei mei
ſeptima. Iſta dei mei ſeptima eſt nã humana
A pncıº creauit deꝰ terrã cũ arboribꝰ. Aquã
cũ piſcibꝰ. Aerẽ cũ ꝓprietatibꝰ. Ignẽ cũ qli-
tatibus. Celũ cũ planetis. Nãm angelicam.
Septimo formauit nãm humanã. Ecce dei
mei ſeptima. Iſta toto tpe vite ſue fuit ſteril
q̄ nõ potuit ↄcipe meritũ pro gr̃ia obtinẽda
vſq̄ mõ in ſenectute. No. ꝙ ſeptẽ ſunt etates
mundi vel hoĩs. Pª eſt infantia. iſta fuit ab
adã vſq̄ ad noe. Secũda pueritia: iſta fuit a
noe vſq̄ ad abrahã. 3ª eſt adoleſcẽtia: iſta fuit
ab abrahã vſq̄ ad moyſen. Quarta eſt iuuen
tus: iſta fuit a moyſe vſq̄ ad dd̃. Quinta fuit
virilitas: iſta fuit a dd̃ vſq̄ ad trãſmigrationẽ
babylonis. Sexta eſt ſenectꝰ: a trãſmigratiõe
vſq̄ ad xp̄i incarnationẽ. Septima eſt decre
pitus: ꝛ iſta durabit a xp̄o vſq̄ ad finẽ mũdi.
Et in iſta eliſabeth.i.nã humana ↄcepit meri
tũ pro gr̃ia obtinẽda per fidẽ ſpẽ ꝛ charitatẽ
Ecce q̄re dr̃. Ecce eliſabeth cognata tua ꝛc.
Idẽ yſaias ait. A facie tua dñe ↄcepimus: ꝛ
q̄ſi parturiuimus ꝛ ꝑpimus ſpm̃ ſalutiſ. yſa.
xxvi. ¶ Dico 3º ꝙ eſt hic notãdũ virginalis
humilitas: cũ dr̃ 3ᵐ ecce. Poſtq̄.n.angelus
ꝓpoſuit ſibi ſuã ambaſiatã ꝙ eſſet mater dei.
regina celi ꝛc. Ipſa cum maxima humilitate
rñdit di. Ecce ancilla dñi: fiat mihi ſm ṽbum
tuũ. Cogitate ꝙ flexis genibus ꝛ cũ lachry-
mis ꝑ gaudio dixit iſta ṽba. Ecce ancilla dñi
ꝛc. Notate hic deuote q̄ñ virgo mã dixit pᵐ
verbũ.ſ. ecce. nõ ſtatim fuit grauida: nec mr̃
dei effecta. nec in ſcd̃o nec in 3º ꝛc. ſ; in vltio
ſ. tuũ. Et tunc ſtatim ṽgo adorauit deũ in vte
ro ſuo: quẽ nõ videbat oculis ſui corꝑis: ſ; mẽ
tis. Sic eſt ẽt in ↄſecratiõe hoſtie in miſſa. nõ
in pº ṽbo nec in ſcd̃o eſt ibi corpꝰ xp̄i: ſ; in vl-
timo. ſ; ꝛ tũc ſacerdos adorat hoſtiã ↄuidã:
ꝛ tũc vos debetis adorare ꝛ non añ. ſic virgo
maria fecit. Bñ eſt ergo hic ↄtẽplanda ṽgi-
nalis hũilitas. Angelus vocabat ipſam dñã:
matrẽ dei: ꝛ reginã celi ꝛ ipſa vocauit ſe ancil
lam. Ecce ancilla dñi ꝛc. Recte fuit figurata
humilitas ṽginis per illã ſctãm mulierẽ: que
audita ambaſiata regis dd̃ que ẽt nolebat in
vxorẽ duci vt eſſet regina: ſ; dixit. Ecce famu-
la tua vt lauet pedes ſeruoꝝ dñi mei. i. Reg.
xxi. Abygail interꝑtaṫ pr̃is mei exultatio. Ec
ce virgo maria que letificauit pr̃em ſuũ adã
triſtẽ ꝛ flentẽ ex ſuo pctõ: eo ꝙ occaſione ſui
tot dãnareṫ. Iõ nõ modica exultatio fuit ſi-
bi reuelatio huiꝰ virginis in maledictione ſer
pentis q̄ñ deꝰ dixit dyabolo in ſerpẽte exiſtẽti
Inimicicias ponã iter te ꝛ mulierẽ ꝛ ſemẽ tu
um ꝛ ſemen illiꝰ. Ipa ↄteret caput tuũ. Geñ.
iij. ecce abygail.i. pr̃is mei exultatio: quã xp̄s
rex voluit in reginã celi. que rñdit. Ecce famu
la tua vt lauet pedes ſuoꝝ dñi mei. No. vt la
uet pedes ſuoꝝ dñi mei. Ipſa.n. virgo lauat
pedes. Pedes.n.ſt̃ vltime volũtates corꝑis
humani ẽt ꝛ miſtici. Caput mũdi fuit ſtatus
pr̃iarchaꝝ: collũ ꝓphetaꝝ: venter aplõꝝ: pe-
ctus ꝛ brachia martyꝝ: crura doctoꝝ. tibie cõ
feſſoꝝ. finis mũdi eſt tp̄s pñs. Nos ſumus in
q̄s fines ſeculoꝝ deuenerũt. i. Coꝝ. x. Et ṽgo
lauat nos ab immũdicijs pctõꝝ nr̃oꝝ ꝛ maculꝭ:
q̄ ↄtinue orat ꝓ nob. q̄ aliˢ iã fuiſſemꝰ deſtru
cti: ūõ cãtat eccia ſibi. Mõſtra te eẽ matrẽ ſu-
mat per te ꝑces q pro nobis natꝰ tulit eẽ tuꝰ.

¶ De ſancto Ambroſio Sermo.

i Inextinguibile eſt lumẽ il-
liꝰ. Sap. vij. Pro aliq̄li declaratõe
huiꝰ ṽbi ꝛ veniẽdi ad mãm ꝑdican
dã ſciẽdũ ꝙ gr̃a diũa exiſtẽs in aliq̄ pº in hac
vita põt ↄſiderari dupl̄r. Pͥo reſpectu cõdi
tiõis hũane: ꝛ ſic gr̃a dei eſt variabil̄ ꝛ muta
bil̄: ꝛ põt deꝑdi. Nõ q̄ ↄditio hũana ex libe
ro arbitrio eſt mutabil̄ vt gallus in cãpanili.
Iõ gr̃a põt deꝑdi vel ꝑ inclinatiões carnis.
vel ꝑ occaſiones mũdi: vel ꝑ tẽptationes dya
boli. Iõ gr̃a ſpũalis in creatura i hoc mũdo
nõ eſt ita firma q̄n poſſit mutari ꝛ deꝑdi. Iõ
ſꝑ dꝫ eſſe hõ cũ timore q̄tũcũq̄ hõ ſit ſctũs ꝛ
bonus q̄a põt effici malus. nec pctõres debẽt
deſꝑare: q̄ poſſent redire ad lumẽ gr̃e. Iõ di
cit apl̄s aliq̄bus qui ꝑus fuerãt mali. Eratis
aliq̄ñ tenebre: nũc aũt lux in dño vt filij lucis
ambulate. ad Ephe. v. Illi aũt qui hñt lumen
gr̃e videãt ne extinguaṫ vẽto ſuꝑbie vel luto
auaricie vel luxurie: ꝛ ſic de alijs. Iõ xp̄s. Vi
de ergo ne lumẽ qd̃ in te eſt tenebre ſint. Lu.
xi. Vel poſſumꝰ loq̄ de gr̃a dei reſpectu diſpo
ſitionis diũalis q̄ eſt imꝑmutabilis: q̄a quod
deus ordinat: diſponit: ꝛ ꝑdeſtinat: imꝑmuta
bil̄r ita venit. Ergo Greg. in q̄dã oſone dicit
Deus cuiꝰ ꝓuidẽtia in ſui diſpoſitione nõ fal
liṫ. Mõ loq̄ndo de gr̃a dei i btõ Amb. reſpe
ctu diuine diſpoſitionis dr̃: iextinguibile ẽ lu
men illiꝰ. pꝫ the. Ad cõphẽdẽdũ ſuã hyſtoriã
in certis punctis inuenio ꝙ hũit q̄nq̄ lumia.
¶ Primo lumen de celeſti deuotione.
¶ Secundo lumẽ de intellectuali cognitõe.
¶ Tertio lumen de ſpirituali prelatione.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

¶ Quarto lumen de iudiciali correctiõe.
¶ Quinto lumen de integrali perfectione.
Et de q̄libet dic̄ thema. Inextinguibile eſt lu
men illi⁹. ¶ Dico primo ꝙ btũſ Ambroſi⁹ ha
buit lumen de celeſti deuotõe. Deuotio.n.ni-
hil aliud eſt niſi q̄daȝ celeſtis illuſtratio i cor-
de hominis qua duplicit̄ afficit̄ ⁊ cum leticia
opat̄ ea que dei ſunt. Naȝ aſpectus rei dilecte
mouet affectũ. Iõ Dauid dicit. Signatũ eſt
ſup nos lumẽ vult⁹ tui dñe: dediſti leticiã i cor
de meo. ps̄. iiij. Iſtud lumen habuit beat⁹ am
broſi⁹ q in vita ſua habuit magnã deuotioneȝ
⁊ cũ leticia magna ſeruiuit deo. Signũ erat ꝙ
lumẽ deuotõis erat int⁹. Dicat̄ cũ adhuc eẽt
duoꝝ annorũ ⁊ dormiret: examẽ apũ intrauit
os eius ⁊ exibant ac ſi intrarẽt ⁊ exirẽt ð alue
ario. Q̇ð vides ei⁹ pr̄ dixit. Aliquid magni
erit in īfantulo iſto ſi vixerit. Apes autẽ faciũt
mel figurabãt dulcedinẽ deuotiõis eius. ⁊ q̄ꝛ
exibant de ore ei⁹: figurabãt ſuã p̄dicatiõeȝ fu
turã. Nã qñ fuit magn⁹ in ſcia ⁊ etate: p̄dica-
uit feruide. Cuius p̄dicatio erat circa duo p̄n
cipalit̄. Primo vt de⁹ cognoſceret̄. Secundo
vt pctã vitarent̄. Unde cum ſemel extirparet
quoddã pctm̃ in q̇ q̇daȝ erat valde culpabil̄:
⁊ ſicẽ debuit corrigi ip̄e fuit valde indignat⁹ ꝯ
btm̃ Amb. q̇ inuocauit demones dicẽs eis ꝙ
facerẽt de eo q̇cq̇d vellẽt ſolũ ꝙ ambroſiũ ſibi
interficerẽt vel q̄uit̄ v̾berarẽt. q ꝓmiſerunt ſe
facturos. Cũ aũt veniſſent ad domũ beati am
broſij i nullo potuerũt ſibi nocere: dicẽtes cir
ca ei⁹ domũ eſſe murũ igneũ: nec poterant ad
eũ accedere. ecce quõ de⁹ manifeſtauit ſuã de
uotionẽ. ¶ Dico ſecũdo ꝙ hũit lumẽ de itel-
lectuali cognitiõe. ſ. hẽ ſciam nõ ſoluȝ ex ſtu-
dio: ſȝ ex infuſiõe. Sciẽtia.n.natural̄ q̇ habet̄
ex ſtudio: ꝑtim eſt ſenſual̄. ſ. q̄tũ ad p̄ncipiũ: ⁊
ꝑtim itellectualis. ſ. q̄tũ ad finẽ: q̄ꝛ nihil eſt in
intellectu qn̄ p̄us fuerit i ſenſu: vt vult Ariſto.
Sȝ ſcia infuſa ſeu cognitio ſupnatural̄ tota ẽ
itellectualis: q̄ꝛ nõ ꝑtinet ad portas ſẽſuũ: ſȝ a
fõte diuini luminis ꝓcedẽs intrat itellectuȝ p̄
diuinã potẽtiã. Uñ dð. Apud te ẽ fõs vite: ⁊ i
lumine tuo videbim⁹ lumẽ. ps̄. xxxv. Iſtud lu
mẽ hũit beat⁹ Ambroſi⁹. Primo.n. hũit ſciaȝ
acq̇ſitã. Dicat̄ quõ pr̄ ei⁹ p̄fect⁹ rome eũ tradi
dit liberalib⁹ artib⁹ inſtruẽdũ: qñ aũt ſtuduit
theologiã mirabil̄r ſe hũit intm̃ ꝙ hũit ſpm̃ p̄
phetie. Dicat̄ cũ puer offerret manũ ad oſcu-
landuȝ ⁊ ſoror noluit oſculari. Rñdit qñ ero
ep̄s oſculabimi mihi ⁊c̄. Quidã Ambroſio fe
cit magnũ feſtũ ⁊ ꝯuiuium q volens dare ali-
quã bonã doctrinã hoſpiti iterrogauit diuitẽ
de ei⁹ vita q reſpõdit ꝙ erat beatior hui⁹ mũ-
di: ditiſſim⁹ in bõis tp̄alib⁹: in filijs ⁊c̄. oĩa ſibi
ſuccedebãt p̄ſpere ⁊c̄. Dicat̄ quõ btũs ambro
ſi⁹ dixit ad ſuos: vadam⁹ vadam⁹: q̄ꝛ ira dei ẽ
ſup domũ iſtaȝ: ⁊ tota illa dom⁹ ſubmergebat̄.
Q̇ð videns btũs Amb. cepit p̄dicare ſeruitori
b⁹ ſuis de timore dei. Nota bene hic legẽdaȝ.
Ecce quõ hũit ſpm̃ prophie. Cogitate hic qñ
de⁹ dat aduerſitatẽ ſignũ ẽ ꝙ de⁹ vt pat̄ corri
git filiũ. Malũ ſignũ ẽ ⁊ reprobatiõis qñ oĩa
p̄ſpere ſuccedũt: iõ xp̄s ait. Apoc. iij. Ego q̄s
amo arguo ⁊ caſtigo: quot ſunt in mũdo q in
p̄ſperis nõ cognoſcũt deũ: ⁊ in aduerſis rede
unt. Idẽ de mulierib⁹. O bñdicta aduerſitas
que gẽtes trahit ad deũ Iõ Thob. iij. Bene-
dictũ eſt nomẽ tuũ de⁹ patrũ nroꝝ: q cũ irat⁹
fueris miſericordiã facies: ⁊ in tempe tribula
tiõis pctã dimittis his q iuocãt te. Nõ cũ ira
t⁹ fueris ſm̃ iudiciũ gentiũ: q dicũt deũ iratũ
ꝯ illũ q patit̄ aduerſitates. ſȝ nõ ẽ ita: ſȝ ſic me
dic⁹ dans cauteria nõ reputat̄ irat⁹ ꝯ infirmũ
niſi a fatuis: ſic nec deus dans aduerſitates.
¶ Dico tertio ꝙ habuit lumẽ. ſ. de ſpũali p̄la
tõe: p̄latio.n.ſpũalis dr̄ lumẽ. Nemo accẽdit
lucernã ⁊ in abſcõdito põit: neq̄ȝ ſub modio:
ſȝ ſup candelabrũ vt q ingrediũt̄ lumẽ videãt
Luc. xi. Hic compat̄ p̄latio lumini. Prelat⁹
eſt lucerna qui qñ per deũ eſt electus aũ. ſ. ip̄e
met non tractauit: nec per potẽtiam eſt intru
ſus: tũc eſt lucerna accenſa ⁊ ſtat in cãdelabro
dignitatis vt lumen videatur. Ita fuit de btõ
Ambro. qui nõ fuit intruſus: ſȝ ipȝ deus elegit
Dicat̄ quõ beatus Amb. erat in ciuitate me-
diolani: ⁊ mortuo ep̄o: ciuitas fuit pro ep̄i ele-
ctione: q̄ꝛ eſt magnus ep̄atus. Et cuȝ eſſent in
eccleſia vt introducerent vnum ep̄m vnus vo
luit hũe illum alij alium. Cum aũt beatus am
broſius cã ſedãde ſeditionis q̇ erat in populo
perrexiſſet ad eccleſiam: ſubito fertur vox in-
fantis ſonuiſſe Ambroſium ep̄m. Ad quaȝ vo
cem totus popul⁹ clamauit Ambroſiũ ep̄m.
Dicatur quid fecit vt euaderet ne eſſet ep̄s.
Primo cum minis. minabatur enim graues
populo punitiones ⁊c̄. nec ſic potuit popu-
lum a propoſito reuocare: tunc cogitauit in-
tra ſe dicens. Iſti credunt ꝙ ego ſum bonus
hõ ⁊c̄. Ideo introduxit ad ſe meretrices pu-
blicas: non vt peccaret cum eis: ſȝ vt euaderet
q̄ꝛ ſp̄ fuit v̾go. vt teſtatur Ieronymus: nec pro
pter h⁰ pp̄ls ceſſauit: imo clamando dixerũt.
Pctm̃ tuũ ſit ſuper nos: tñ ſis ep̄us noſter.
Scripſit impatori vt cõtradicẽt: ⁊ ip̄e appro-
bauit. Deinde fugit ⁊ abſcondit ſe: ſȝ inuent⁹

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

fuit. Deinde iterꝝ voluit fugere:ſꝫ in craſtinuꝫ inuenit ſe ad portā que romana dī. Tunc cognouit dei voluntatē ꝛ accepit cuꝫ fletu ac ſi duceref ad furcā. Qñ aūt fuit ꝯſecratus epūs. incepit magnā abſtinētiā ſemp fuit ſibi qdrageſima:expēdebat reddit⁹ in pijs cauſis:pdicabat:ſcribebat libros:ꝛ habuit lumē ſpūalis ꝯtemplationis. Queſtio qre tñ ꝯdixit cuꝫ ſciret ſe multa bona poſſe facē. Rñſio: qꝛ prelatio hꝫ on⁹ importabile niſi deꝰ iuuet. ſ. obligari ſe ad reddendū rōnē de tot aīab⁹ qt ſunt in dyoceſi cum tñ de ſua hō debeat tremere. Hoc cogitabant ſcti antiqt⁹:ſꝫ mō nō curant niſi de bonis tpalib⁹. Nō attendētes illō vbū terribile Sap. vi. Judiciū duriſſimū hijs qui pſunt fiet. Exiguo. n. ꝯcedif mia:potētes aūt potēter tormenta patienf. No. iudiciū durꝝ fiet dādo cōputū de ſua vita:cū ſit multū difficile bene viuere in tāta abūdātia. Duri⁹ in cōputo reddēdo de diuitijs. Sꝫ duriſſimū in cōputo reddēdo de aīab⁹:ſꝫ exiguus dicit dñe aīam meam porto. Dō. Aia mea in manib⁹ meis ſemp ps. cxviij. Idē de rectorib⁹ cōitatis qui ēt coacti debēt venire:ēt ꝯclamādo:qa n ſuſtinēt pctā notoria dānantur. Jō dicit. Fortioribus aūt fortior inſtat cruciatio. Sap. vi. Jō Eccli. vij. Noli qrere fieri iudex niſi valeas virtute irrūpere iniqtates. ne forte extimeſcas facieꝫ potētis:ꝛ ponas ſcādalū in agilitate tua. Ibidē. Nec te imittas in ppl'm neqꝫ alliges pctā duplicia. ¶ Dico qrto qꝫ habuit lumen de iudiciali correctione. Nā iudicial correctio nō eſt niſi lumē. Hoc dicit apl's. Oia q arguunf a lumine manifeſtanf. Omē. n. qd manifeſtaf lumē eſt. ad Ephef. v. Iſtud lumē hūit btūs Ambroſius ad arguendū ꝛ corrigēdum magnos ꝛ paruos: diuites ꝛ paupes. Et lꝫ eſſet epus:nihilomin⁹ poſuit ſe ad audiēdū ꝯfeſſiones:ꝛ qñ veniebāt aliq ad ꝯfitēdū frigidi:ipſe aīabat eos vt dicerēt pctā: qꝛ nō ē ita in curia dei ſic in curia ſeculari. In curia. n. dei abſoluunf:ꝛ in curia ſeculari ꝯdēnanf. Et flebat vt ꝓuocaret pctōres ad flendū: ꝛ orabat pro eis dī. Tu paſtor bōe redue ouē errantē. Magnos aūt feriebat grauif: vt pꝫ de theodoſio impatore:qui peccauit puniēdo quandā ciuitatē occidēdo innocētes. Cui negauit ingreſſum eccie donec publicā agēt pniam. Et dicēti ſibi qꝫ dō peccaſſet:illico rñdit. Secutus es errantē:ſequere ꝛ penitentē. Qō vbi audiuit ita ſuſcepit vt publicā pniam nō abhorreret. Propter hoc in lōbardia btūs Amb. depingitur cū funiculis:qꝛ ita percutiebat magnos dños oēs ꝛ ēt paruos amicos ꝛ inimicos ꝛc.

¶ Dico qnto qꝫ habuit lumē de itegrali pfectione:qñ. ſ. creatura pſeuerat in bōa vita vſqꝫ in finē:qa nec dyaboli tēptationib⁹:nec mundi occaſionib⁹:nec carnis iclinationib⁹ dimittit bonā vitā inceptā. Tunc lumē ſctē vite itegraliter pficif cū vſqꝫ in finē indeſinēter cōtinuaf. iuxta illud Prouer. iiij. Juſtoꝝ ſemita qſi lux ſplendēs ꝓcedit ꝛ creſcit vſqꝫ ad pfectam diē. Jō xp̄s dicit. Uide ergo ne lumen qd in te eſt tenebre ſint. Si ergo corp⁹ tuū lucidū fuerit nō hñs aliquā pteꝫ tenebrarū erit lucidū totū:ꝛ ſicut lucerna fulgoris illuminabit te. Lu. xi. Iſtud lumē habuit beat⁹ ambroſius poſtqꝫ. n. vixit ſctē ꝛ virtuoſe. Dicaf quō cōuertit Auguſtinū qui tunc tpīs ibi legebat rethoricā ꝛ veniebat ad ſmones bti ambroſij ꝛ iuit ad fidē xp̄i cōuerſus. Tūc tpīs erat etiā ibi qdam ali⁹ infidelis valde apt⁹:nec aliqs poterat illū ad fidē catholicam trahere. Fuit dictū ſibi qꝫ iret ad audiēdū ſmones ambroſij:iuit ꝛ vidit angelū dei loquentē cū ambroſio ad aurē cū pdicaret:ꝛ ſtatiꝫ cōuerſus fuit. Cuꝫ aūt in fine vite ſue iaceret:apparuit ſibi dñs dicēs. In paſcha eris mecū in paradiſo. Tunc beat⁹ ambroſius vocauit ſacerdotes dicēs eis quō erat itur⁹ ad dñm i paſcha. De h⁰ ſciētes ciues ꝛ rectores ciuitaꝭ dixerūt int ſe. Lombardia ē mō pdita:qa ex ſctā vita iſtius ambroſij de⁹ diſſimulauit pctā nr̄a. Jō vadam⁹ ad eū vt roget ꝓ vita ſua ne mō moriaf. ꝛ ita feceft. Sed btūs ambroſius ſciēs dei volūtatē determinatā noluit ꝓ vita ſua orare:ſed rñdit. Non ita ꝯuerſat⁹ ſuꝫ apud vos vt pudeat me viuē. Canonici aūt cōgregati i camera ſua tractabant de epō futuro ſubmiſſe loquēdo. Aliq dicebāt qꝫ ſimplicianus eſſꝫ bonus. Rñſpōdit beat⁹ ambroſi⁹:ſenex eſt ſꝫ bonus. Ab hora āt vndecia qñ migratur⁹ erat vſque ad horā mortis extēſis manib⁹ in modū crucis orauit. Honoratus aūt ſacerdos vir excellēs q qeſcebat i domo. tertio audiuit vocem dicētē. Surge feſtina:qꝛ mō ē receſſur⁹:q deſcendēs obtulit ei ſctm̄ corpus:poſtea emiſit ſpm̄:ꝛ multi pueri viderunt multa miracula. Mō āt ē i lumie:qd qdē lumē ē iextiguibile

¶ De ſancto Georgio martyre.

Carus vir q inuent⁹ eſt ſine macula. Habef vbū
b iſtud originalit in libro Eccl. xxxi. Et recitatum eſt in epiſtola hodierna. Iſta ſolēnitas annualis bti georgij fit pp adiutorium qd exhibuit xp̄ianis in captione

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

mobilis ciuitaſ maioritaſ. Sed ꝑus ſalutetur
ꝟgo Maria ꝛc. Declarationē hui⁹ ꝟbi ꝛ in
troductionē māc recipio a q̄dā lege a deo an
tiqtus data in q̄ oñdit qūo ſibi offerri dꝫ ſacri
ficiū victorie di. Hō q obtulerit victimā paci
ficoꝝ dño vel vota ſoluēs vel ſpōte offerēs tā
de bob⁹ q̄ꝫ de ouib⁹: imaculatū offeret vt acce
ptabile ſit. Ois macl'a nō erit i eo. Leui. xxij.
Hoc eſt pp excellētiā dei in quo nlla ē macu
la: puriſſim⁹ ē in ſubſtātia ſua. Jō antiqt⁹ val
de reſpiciebaſ ſacrificiū ne hr̄et aliquā macu
lā in ocul' ne eēt cecū vel ꝯctū ꝛc. dicebat enī
illa lex. Nō imolabis dño đo tuo bouē ꝛ ouē
in q̄ ē macula aut q̄ſpiā viciū qꝛ abominatio ē
dño deo tuo. Deuſ. xvij. Quis ſignat pſonaꝫ
ſimplicē: bos autē pſonā nobilē: hñs duo cor
nua. ſ. potentie ꝛ ſcie. Caueāt ergo tales ſi vo
lūt de offerre ſacrificium ꝙ ſit ſine macula: qꝛ
al's abominabile eſſet dño. Propterea btūs
Georgius vt ſacrificium martyrij ſui eſſet deo
acceptū: ſeipm obtulit immaculatum: qꝛ non
legiſ vnq̄ꝫ habuiſſe maculā pcti mortalis. Jō
de eo dicit thema. Beatus vir. ſ. in ꝟtute q in
uentus eſt ſine macula. Patꝫ thema. Ego in
uenio in ſacra ſcriptura ſeptem maculas ſc̄m
ꝙ ſunt ſeptem peccata capitalia ſcilicet.

¶ Prima macula eſt de ſuperbia ꝛ vanitate.
¶ Secunda de luxuria ꝛ carnalitate.
¶ Tertia de auaricia ꝛ cupiditate.
¶ Quarta de ira ꝛ malignitate.
¶ Quinta de gula ꝛ voracitate.
¶ Sexta de pigricia ꝛ ocioſitate.
¶ Septima de inuidia ꝛ peruerſitate.

Nullā iſtaꝝ habuit beatus Georgi⁹ vt videbi
tis. Jō beatus vir q inuēt⁹ ē ſine macula: q. n.
hꝫ aliquā maculā de iſtis nō itrabit in regnuꝫ
celoꝝ. Nō intrabit in eā aliqd coingnatū aut
abominationē faciens. Apoca. xxi. Dico pri
mo ꝙ beatus georgius fuit ſine macula ſup
bie ꝛ vanitaſ p gr̄am dei. Nota q̄ttuor q̄ cōiſ
dant ſupbiā militib⁹: q̄ oīa hūit excellēter bea
tus georgius: ſꝫ cuſtodiuit ſe a macl'a ſupbie.
Primū ē nobilitas de ſanguine. Scđm pul
chritudo de corpe. Tertiū diuiuni de hoibus.
Quartū victoria de inimiciſ. Qñ. n. miles co
gitat. Ego ſum nobil' de genere antiq̄ ꝛc. ſup
bit in corde. Btūs georgi⁹ hūit nobilitatem
ſanguis. Dicit hiſtoria ꝙ erat capadocie no
biliſſim⁹ ſꝫ nūq̄ꝫ ex hoc aſcēdit ſupbia in capi
te ſuo. Duas nobilitates hēbat in aīa: qꝛ filiuſ
regis xpi ꝛ reginine. ſ. eccl'ie. Et de iſta nobili
tate ſe appreciabat. Scđa in corpore: ſꝫ de iſta
nō curabat: imo dicebat cū dauid. Que vtili
tas in ſanguine meo: dū deſcēdo in corruptio
nē. Scđo pulchritudo corpis ē mult̄ occaſio
ſupbie: vadūt ornati: vt fatui. Nō op⁹ eſt follo
ſuſpēdē cymbalū collo: ſꝫ btūs georgi⁹ lꝫ pul
cherrim⁹: nō tñ ſe apꝑciabat niſi de pulchritu
dine aīe vt eſſet alba ꝛ clara p verā fidē: ꝛ ru
bea p memoriā paſſiōis ornatā ꝟtutib⁹. Re
cordabaſ dō ꝟbis ſalomōis dicēt̄. Fallax gr̄a
ꝛ vana ē pulchritudo. ſ. corpis mulier. i. aīa ti
mēs deum ipa laudabiſ. Prouer. vl. Tertio
dñium hoium ē occaſio ſupbie: qñ miles ſe vi
det capitaneū multoꝝ ꝛc. Btūs georgi⁹ fuit
tribun⁹. ſ. capitane⁹ mille hoiuꝫ armoꝝ nec ſu
perbiebat: nec alicui faciebat iniuriā: nec ipſe
nec ſui gubnabāt ſe niſi hūiliť ꝛ ſimpl'r. Juxta
illud. Quāto magn⁹ es hūilia te i oib⁹ ꝛ corā
đo inuenies gr̄am. Qm̄ mag̃ potētia dei ſoli⁹
ꝛ ab hūilib⁹ honoraſ. Altiora te ne q̄ſieris: ꝛ
fortiora te ne ſcrutat⁹ fueris: ſꝫ que ꝑcepit tibi
deus illa cogita ſemp: ꝛ in plurib⁹ opib⁹ eius
ne fueris curioſus. Non eſt. n. tibi neceſſarius
ea que abſcōdita ſunt vidē ocul' tu s. In ſup
uacuis reb⁹ noli ſcrutari multipl'r. ꝛ in plibus
ei⁹ opib⁹ nō eris curioſus ꝛc. Eccl'i. iij. Quar
to victoria inimicoꝝ ꝯſueuit dare ſupbiam vi
ctorioſis. Btūs georgius fuit ſp victorioſus.
Nū hēbat māꝫ ſupbiēdi: ſꝫ totū attribuebat
deo: dicēs ꝙ victoria inimicoꝝ gr̄a ꝛ donum
dei eſt: qꝛ plerūqꝫ plures quiqꝫ vincunſ a pau
cis: ꝛ fortes ſupanſ ab ipotētib⁹. Jō dicebat.
Nō nob dñe nō nob: ſꝫ noi tuo da gl'iam. Pꝫ
ergo ꝙ macula ſupbie ñ maculauit eū: nec in
uēta fuit in eo. Ergo btūs vir q inuētus ē ſine
macula. ¶ Scđo fuit ſine macula luxurie. i.
carnalitaſ: intātū ꝙ crediſ fuiſſe ꝟgo. qñ. n. ca
piebat aliquā villā: caſtrū: vel ciuitatē: hoīes
carnales ſolēt ſe daſ, vt lupi ad cadauer. Bea
tus georgi⁹ cuſtodiebat ꝛ conſeruabat mulie
res ac ſi eēt pr̄ oium eaꝝ imo dicā vob vnum
fcm̄ ſingulare qđ accidit in q̄dā ꝓuincia iuxta
capadocia in q̄ oēs erāt ydolatre. Rex ꝟo il
lius ꝓuincie hēbat vnicā filiā. Demōes ꝟo q̄
nō ꝯtētanſ de paucis pctis: ſꝫ paulatī ꝺducūt
ad mag̃: eoꝝ ordinatōe actū ē vt gētes illius
ꝓuicie offerrēt filios ſuos ꝛ filias ſuas dyabo
lo. De h° Dđ in pš. Jmmolauerūt filios ſuos
ꝛ filias ſuas ꝺmonijs. Juxͣ ciuitatē regis illi⁹
erat ſtagnū i q̄ erat draco igēs q adorabaſ vt
de⁹. Rex ꝟo inuocauit deū ſuū ꝙ ſi iuuaret eū
offerret ſibi filiam ſuam: q adiutus a demone
oportuit eū implere ꝓmiſſum. Georgius ve
ro diuina reuelatione dimiſſa gente ſua ſolus
ſine famulo venit. Qui videns puellam talē

oꝛnatá ⁊ flentem deſcendit de equo querens
ab ea q̄r ⁊c. q̄ narrauit btó georgio totú fa
ctú di. ꝙ de⁹ petebat eá in cibū ſuū itm̄ ꝙ ei⁹
pr̄ lꝫ eēt rex nō potuit eá liberar̄. Ad q̄ꝫ btūs
georgius. Nō dubites qꝛ v̇tute noīs xp̄i ego
libēabo te hodie. Dicat̄ quō draco exiuit d̓ la
cu: ⁊ btūs georgi⁹ ſignauit ſe ſigno ſcté cru
cis ⁊ exiuit ꝯ eū: quem ꝑcuſſit: q̄ facto duxit
puellā ad prē ſuū. Cogitate q̄n domicella
vidit militē pulchꝛū ⁊ ita audacē. Cogitate
quō dicebat prī ꝙ daret ſibi ipſū ī virū: qꝛ ma
gis vellet eū q̄̄ iꝑatorē. Pr̄ aūt dabat ſibi fi
liá ſuá ī vxorē cū regno. Rn̄dit btūs Georgi
us. Nō dec̄ eá mihi: ſꝫ xp̄o dn̄o ⁊ baptizer̄: qꝛ
xp̄s illá filiá liberauit. Tūc baptizati ſūt puer
⁊ rex pat̄ ei⁹ ⁊ vltra .xx. milia fuerūt in illa ci
uitate baptizati. Ecce quō erat ſine macula lu
xurie ⁊ carnalitat̄. O q̄t milites duxiſſent eá
libēt̄ dicētes. Ueni filia ad aulā meā: bn̄ tibi
faciá ⁊c. vt ipi deuoꝛaſſent eá ⁊ nō draco. Sꝫ
btūs Georgi⁹ vt miles vrban⁹ liberauit eá ⁊
tradidit prī ſuo: nec voluit ipā nec regnū. Et
potuit dicere illud. Thob. iij. Tu ſcis dn̄e qꝛ
nūq̄ꝫ ꝯcupiui: ſupple mulierē. Mūdá ſuaui
aīaꝫ meá ab oī ꝯcupiſcētia. Hic hn̄t exēplum
milites q mō nō curāt niſi de luxuria: nec ſuf
ficiūt eis mulieres cuiuſuis ꝯditiōis ſiue ſtat⁹
Jō btūs vir q inuēt⁹ ē ſine ⁊c. ¶ Tertio fuit
ſine macula auaritie ⁊ cupiditat̄. Cū .n. poſ
ſet multa ꝯgregare in captiōe villaꝝ: ciuitatū
⁊ caſtroꝝ ſꝫ non curabat. Jtē rex ille cui⁹ filiá
liberauit exq̄ nolebat filiá ſuá in vxorē dabat
ſibi īfinitū theſaurū: noluit recipe: ſꝫ vt daret
ꝓ eccleſijs ꝯſtruendis: ⁊ hoſpitalib⁹ ꝓ paupi
bus pſonis iſtruxit. Patꝫ g° quō fuit ſine ma
cula ⁊ q poſt auꝝ nō abijt: nec ſperauit ī pecu
nia ⁊ theſauris. Eccli. xxxi. ſꝫ hodie ē tāta aua
ricia militū ꝙ ꝑdāt vaſallos: dicendo ꝙ ſunt
gratioſe petitōes: tn̄ icludūt eos in carcerib⁹:
vel in alio loco dicēdo. Nō exibit̄ q̄uſq̄ꝫ det̄
tātū. Ecce gratioſe petitiōes retinēt ſibi deci
mas ⁊ p̄mitias. Etiá impn̄iet arrendant iura
eccleſiaſtica cū magno ꝑiculo: al̓s n̄ ꝑmittūt
colligere decimas ⁊ p̄mitias. Etiá imprimet
retinēt ſolidata ſeruoꝝ ⁊ ācillaꝝ: qꝛ iá reddit⁹
nō ſufficiūt tot ſūt vanitates. Jō dicebat xp̄s.
Uidete ⁊ cauete ab omi auaricia: qꝛ nō ī abū
dantia cuiuſq̄ꝫ vita ei⁹ eſt ex his que poſſidet.
Luce. xii. ¶ Quarto fuit ſine macula ire ⁊
malignitat̄. Nūq̄ꝫ .n. voluit vindictá de aliq̄
iniuria ſibi facta niſi ſꝫ oꝛdinē iuſticie: ſꝫ pa
tienť ſuſtinebat iniurias remittēdo bono coꝛ
de. Dicat̄ q̄t iiurie fuerūt ſibi facte ī toꝛmētis
q̄s patienť ſuſtinuit ꝓ xp̄o. Regnātib⁹ autem
dyocletiāo ⁊ maximiano iꝑatoꝛib⁹: q graues
ꝑſecutiōes dederūt xp̄ianis. Jſti miſerūt da
cianū v̇ſus ptes capadocie ad ꝑſequēdū xp̄i
anos: vt. ſ. abnegarēt fidē vl̄ toꝛmēt̄ interirēt:
q infra menſeꝫ iterfecit pl⁹ q̄̄ vigīti milia xp̄i
noꝝ: ⁊ multi deficiebāt in toꝛmēt̄. Tūc btūs
georgiuſ dixit intra ſe. Diu militaui ⁊ bellaui
cū equo ⁊ armis coꝛpoꝛalibus: ideo iaꝫ de ce
tero volo bellare pedib⁹ ⁊ cū armis ſpūalib⁹
dedit oīa bona ſua paupibus ⁊ in ſimplici ha
bitu venit corá daciano q cruciabat xp̄ianos:
⁊ clamādo dixit illuꝫ v̇ſuꝫ pſalterij. Oēs dij
gētiū demonia: dn̄s aūt celos fecit. Tūc daci
anus interrogauit eū vn̄ eēt ⁊ quō vocabat̄.
Qui rn̄dit ſe capadocē eē q̄ ad nationē q̄ ad
nomē reſpōdit ⁊ dixit. Ego vocoꝛ georgiuſ ⁊
ſuꝫ miles nominatus ꝑ totū mūdū. Tūc da
cian⁹ iuſſit illū poni in eculeo. Dicatur qd eſt
ecule⁹: q mēoꝛās quō xp̄s fuit extēſus ī cruce
ſuſtinuit patiēt̄. Tūc dacian⁹ dedit ſibi aliud
toꝛmētū cū ferreis penalib⁹ totuꝫ coꝛp⁹ fecit
dilaniari: ſꝫ cogitās effuſionē ſanguinis xp̄i ī
cruce ſuſtinuit patiēt̄. Deinde applicauit la
minas igneas ad latera ei⁹. Deinde iuſſit v̇be
ra ⁊ plagas ſale ꝯfricari. Et btūs Georgius
dicebat. Nō ſūt ꝯdigne paſſiones huius tpis
ad futurá gloꝛiaꝫ q̄ reuelabit̄ in nobis. Nam
expectatio creature ꝛuelatōeꝫ filioꝝ dei expe
ctat. Uanitati .n. creatura ſubiecta ē: n̄ volēs
ſꝫ ꝑꝑ eū q ſubiecit eá in ſpe. Qꝛ ⁊ ipſa creatu
ra liberabit̄ a ſuitute coꝛruptiōis ī libertates
glīe filioꝝ dei. Scim⁹ .n. ꝙ oīs creatura inge
miſcit ⁊ ꝑturit vſq̄ꝫ adhuc. Nō ſolū aūt illa ſꝫ
⁊ nos ipi p̄mitias ſpūs hn̄tes: ⁊ ipi intra nos
gemim⁹ adoptiōeꝫ filioꝝ dei: expectātes redē
ptionē coꝛpis nr̄i. Ro. viij. Patꝫ ergo ꝙ n̄ ha
buit irá nec odiū: nec malá volūtatē: ſꝫ dulcit̄
ſuſtinuit. Jō cantatur. Non murmur reſonat
nō querimonia ſꝫ coꝛde tacito mens bene cō
ſcia: ꝯſeruat patiaꝫ. Secus de militibus mo
dernis impatientibus ⁊ bꝛicoſis. Jō Job. v.
Uirū ſtultū interficit iracūdia. Stultus dicit̄
iracūd⁹. Rō: qꝛ ſicut ille eēt ſtult⁹ q volēs re
cipere vindictá de inimico recipet venenum
Jta eſt de iracūdo q̄rente vindictá primo in
terficit ſeipſum. Oīs q odit fratrē ſuū homici
da eſt. ſ. ſuꝑpſius. i. Jo. iij. ¶ Quita macula ē
gule ⁊ voꝛacitatis. Jſta eniꝫ macula deſtruit
coꝛpus ⁊ aīam. Primo deſtruit viſum. ſecun
do anhelitū coꝛrumpit: tollit foꝛtitudinē: qꝛ
vinū ꝑcutit neruos: aufert intellectū: inducit
podogrā: moꝛbū caducū: ⁊ alias infirmitates

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Ideo xp̄s. Attendite vobis ne forte grauent corda vr̄a in crapula ⁊ ebrietate. Lu. xxi. De ſtic recipiūt neceſſitatē cibi ⁊ potus: ⁊ hoies vltra neceſſitatē. Ab iſta macula fuit lib̄ btūs Georgius. Fuit .n. valde abſtinēs ſemꝑ ieiunabat quadrageſimā ⁊ vigilias eccleſie: quattuor tēpora: ⁊ bis in qualibet hebdomada. ſ. feria q̄rta ⁊ ſexta. Et mō dicūt milites ꝯfeſſoribꝰ. Non detis mihi ieiunia: qꝛ ego idigeo fortitudīe: ieiunēt clerici. Dicat quō meliꝰ cuſtodirēt fortitudinē cauēdo a mulieribꝰ: ex qbꝰ ꝑdunt fortitudinē corꝑis ⁊ audaciam animi.

¶ Sexta macula ē pigritie ⁊ ocioſitat. dicat de diligētia beati georgij in ſpūalibꝰ ⁊ tpalibꝰ. In tpe. n. pacis faciebat bellū ꝯ corpꝰ ſuū ꝑ pniaꝫ: q̄libet māe genibꝰ flexis cū ſilētio audiebat miſſaꝫ: quolibet die dñico cōicabat. Ex iſta diligētia deꝰ dedit ſibi virtutē. Dicat quō dacianꝰ volēs ipm terrere fecit rotas cuꝫ gladijs: vt legit ꝺ btā katherina vt fidē xp̄i abnegaret. Sed beatꝰ georgiꝰ ſignādo ſe ſalutauit i medio rotarū ⁊ i nullo ſibi nocuerūt: ſꝫ v̄tute dei cōfracte ſunt ⁊ multos gentiles necauerūt. Deinde ponit in ſartagine plena feruēte plūbo: ſꝫ facto ſigno crucis ibi q̄ſi i balneo roris iā cadētis ſedebat. Sed modo milites tpe pacis dant ſe ocio ⁊ pctis ⁊c̄. Cuilibꝫ tn̄ eoꝝ dic̄ ſcptura. Q̄ꝺcūqꝫ pōt facē manꝰ tua. i. v̄tus: inſtanter operare: qꝛ nec opꝰ nec rō: nec ſcia: nec ſapia erūt apud iferos q̊ tu ꝓperas. Eccl's. ix.

¶ Septīa macula eſt inuidia ⁊ ꝑuerſitas: qꝛ cōiter ꝑſone excellētes ⁊ notabiles qn̄ audiūt cōmendare vel laudare aliū ſtati intrat i corde eoꝝ v̄mis inuidie ⁊ odiūt illū. Ab iſta macula fuit imunis beatꝰ georgiꝰ. Non. n. inuidebat alicui. dacianꝰ. n. cogitauit ꝙ generoſus animꝰ magis iclinat ꝓcibꝰ ⁊ dulcibꝰ ſmonibꝰ q̄ꝫ tormentis ſeu terroribꝰ. Iō blādimentis tēptauit emollire btm̄ georgiū dicens. Georgi nū qd vides q̄ꝫta ē patiētia deoꝝ nr̄oꝝ. Iō ſi vis tenere leges ⁊ decreta impatoꝝ eris magnus ⁊c̄. Et ſic voluit decipe btm̄ georgiuꝫ cū malicia. R̄ndit beatꝰ georgius. modo dicis mihi iſta poſt taꝫ dura tormēta: q̄re nō dixiſti a p̄ncipio. Voluit ꝺcipe dacianū ꝑ ſuā ſapiaꝫ beatus georgiꝰ ſimulans ꝙ vellet deos adorare tā ſolēnit. De q̄ gaudēs dacianꝰ fecit ꝓconizare quō beatꝰ georgiꝰ adoraret deos ⁊c̄. Cū aūt deductꝰ eſſet i tēplo i porta tēpli adorauit dicens. Ego adoro: nō ydola ſꝫ deū veruꝫ. Ego adoro: nō demones ſꝫ xp̄m ſaluatorem: ſubito ignis deſcendit de celo: ⁊ templū cū ydolis ⁊ multis gētilibꝰ q exiuerāt oīno deſtruxit. Quo audito dacianꝰ indignatꝰ voluit vel ꝙ adoraret ydola: vel ꝙ moreret. O ſtulte dixit btūs georgius. ⁊ quō credis ꝙ adorem deos tuos q̄s ego deſtruxi. Propter qꝺ dacianꝰ ꝓtulit ſniam capitalē ꝯ ſctm̄ georgiū. Et primo ꝙ fuſtibꝰ cederet. Cū ergo fuiſſet diſtractꝰ ꝑ ciuitatē ⁊ capitalē ſniam ſigno crucis ſe muniēs recepiſſet. Dacianꝰ inde recedēs igne celeſti ſubito ꝯſumptꝰ ē. Et btūs georgiꝰ in celo receptꝰ. Nō. n. iuidit bōis daciani ſibi ꝓmiſſis: q̄nimo eo deluſo martyriū ſuſtinuit. Iuxta illud. Deus qui precinxit me v̄tute ad bellum: ⁊ poſuit immaculatam vitam meam. ps̄. xvij.

¶ De ſctō Marco. Sermo.

Qui timet deū faciet bōa. Eccl'i. xv. ⁊ in epl'a hodiēna p̄ns ſmo nr̄. erit illꝰ glorioſiſſimi euāgeliſte bti marci: qꝛ hodie ē ſua ſolēnitas ⁊ feſtū: ſi placet deo hēbimus multas bonas doctrinas ꝓ itellectꝰ illuminatōe ⁊ vite correctōe ⁊ pctōꝝ deteſtatōne. Sꝫ primo ſalutet v̄go maria ⁊c. Pro breui declaratiōe huiꝰ v̄bi ⁊ materie itroductione ſciēdū ꝙ inter alia ꝑ que q̄s pōt hr̄e ſufficientiā ⁊ abūdantiā bonoꝝ tā ſpūaliū q̄ꝫ etiam temporaliū ē timor dei. Qn̄. n. creatura i corde ſuo timorē ꝓponit: nō facere aliqd ꝯ deuꝫ nec corde cogitādo: nec ore loq̄ndo: nec opere ꝑficiendo dicens. Deꝰ cuſtodiat me ne faciam aliqd ꝯ eiꝰ volūtatē. Qn̄ ſurgūt de mane cōmendant ſe deo dicēdo. Modo incipit iſta dies: iō dñe guberna me ne faciā malū. Idē ſi icipiūt viā: vel ſi ponūt ſe ad mēſaꝫ dn̄t. Mō hēo recipe refectionē. iō dñe v̄tinā cū mēſura comedā ⁊ bibā: ne te offendā. Idē qn̄ ponūt ſe ad dormiēdū ⁊ in opibꝰ alijs: tal' timor dat abūdantiā bonoꝝ ſpūaliū. Nā ſi aliqs hꝫ itra domū ſuā fontē viuū: certū eſt ꝙ talis nō hēbit penuriā aq̄. Ita timor dei in domo ꝯſciēē vt fons redūdās grāꝝ ſpūaliū v̄tutum ⁊ ꝑfectionū ⁊ meritoꝝ. Auctas dauid. Timete dn̄s oēs ſancti eiꝰ. ſ. xp̄iani q in baptiſmo ſctificantur qm̄ non eſt inopia timētibus eū. Diuites ſ. bonoꝝ tpaliū eguerūt ⁊ eſurierūt. ingrētes aūt dn̄m. ſ. timoroſe: non minuentur oī bono ps̄. xxxiij. Ex iſta rōne de beato marco q ſemꝑ timuit dn̄ꝫ dicit thema. Qui timet deū faciet bona. Ideo habuit bōa temporalia h̄: ⁊ ſpūalia in patria. In hyſtoria. n. beati marci inueni tria bona magna que habuit.

¶ Primuꝫ fuit ꝯuerſio de v̄itate.
¶ Secundū ꝑfectio de humilitate.
¶ Tertium deuotio de ſanctitate.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Ecce tria magna bona beati marci:q̄re p3 the.
Qui timet deū faciet bona. ¶Dico primo ꝙ
pmū bonū bti marci fuit ꝯuerſio de ṽitate:q2
pmo fuit iudeus de tribu leui ꝛ de gñe aaron.
Erat.n.ſacerdos ꝛ ad pdicatióe3 beati petri
apli fuit.ad fidē ꝯuerſus.ſ.xpi. Cogitate ꝙ ve
nit cū multis argumētꝭ ꝛ rónib9 q̄s ſibi ſoluit
btūs petr9. Prima fuit de trinitate. Scda de
xpi incarnatióe. Tertia de paſſione. Quarta
de lege moyſi.ſ.de duratióe ei9. Quita de tē
pore meſſie. Ad pcticā :qñ btūs marc9 audi/
uit ꝙ btūs petrus ꝛ alij apli pdicabāt de tri/
nitate:ꝙ eſt vn9 deus ꝛ ille dus ē pr ꝛ filius ꝛ
ſpūſſctūs. dixit marc9 hoc ñ pōt eē:q2 dr. De/
ut.vi. Audi iſrael dñs dus tu9 vn9 ē. Iſtā rōnē
faciūt hodie iudei. S3 ecce rñſio clara:q2 pſo
ne nō ſic ſumūt in deo ſicē in nobis. Quia q̄li
bet pſona i nobis facit vnā eēntia3. Credūt.n.
iudei ꝙ qñ dicim9 tres pſonas ꝙ ſint q̄ſi tres
gigātes vel tres reges:ſ3 ſumūt vt in ſole:in q̄
deſignat pr fili9 ꝛ ſpūſſctūs:tñ non ē niſi vn9
ſol:ſ3 ē tāte pfectióis ꝙ de ſe gñat radiū que3
mittit hic:ꝛ tñ nō recedit ab eo. Nā ſubſtā/
tia ſolis pōt dici pr generās:radi9 filius geni/
t9:ꝛ calor ſpūs ab vtroq3 pcedēs pōt dici ſpi
ritusſctūs:ꝛ tñ nō ē niſi vn9 ſol. Sic itelligimus
nos trinitatē:q2 dus nō ē mioris ṽtutꝭ q̄ ſol.
Et dixit petrus marco. Attēde ꝙ pphe qñ lo
quūt de dō poſuūt tria ad inuēdū trītatē pſo/
naꝝ.vñ i auctate allegata dr. Audi iſrael dñs
de9 tu9. tria noīa ſt ibi ad innuēdū trinitate3
pſonaꝝ. Itē yſa.vi.vbi dic yſaias. Uidi dñm
ſedētē ſup ſoliū excelſū ꝛ eleuatū:ꝛ plēa erat
dom9 maieſtate ei9 ꝛ ea q̄ ſub ipo erant reple
bāt tēplū. Ubi iter cetera vidit duos āgelos
clamātes:alter ad alteꝝ. Sanct9 ſanctus ſan
ctus:dñs de9 exercituū:ꝛ ſic de mltis alijs au
ctoritatib9 poſſet dici. O dixit marcus:credo
trinitatē:alr itelligebā ego:ſ3 errabā : mō vi
deo clare. Secūdo fuit de incarnatióe verbi.
Dicebat eñi marcus:vos dicitis ꝙ de9 fact9
eſt hō:quō ē hoc poſſibile:cū ſcriptura dicat
deum eſſe imutabile3. Ego dñs ꝛ non mutor.
Malach.iij. Si factus eſt hō igitur mutatus
eſt. S3 iſta ratio pcedit ex ignorantia: quia
l3 deus ſit imutabilis : etiā eſt infinitus ꝛ eſt
vbiq3. Et omis creatura eſt plena diuinitate
q2 diuinitas implet totū mundū vt claritas
ſolis totū aerē. Incarnatio ergo nihil aliud ē
niſi ꝙ illa humanitas i vtero ṽginis formata
a ſpūſancto erat plena diuinitate:non ſolum
potentionaliter.vt eſt in ceteris creaturis:ſed
etiā pſonaliter q2 alr nec ſeipm poſſet ſalua/
re. Sicut eñi ferrū ignitū calefacit ꝛ illumiat
nō virtute ferri ſ3 ignis. Ita illa hūanitas xpi
hūit virtutē redimēdi gen9 humanū: ꝛ ſaluā
di credētes ꝛ obediētes rōne diuinitatis ſibi
ꝯiuncte:alr.n.nec ſe nec alios poſſet ſaluare.
Jō dixit petr9 marco. Non itelligas ꝙ de9 ſit
mutat9:ſed illa hūanitas fuit ſubſtātiata in di
uinitate pſonalr:tūc marcus credidit icarna
tionē.3a fuit de xpi paſſione. Dixit marc9.vos
dicitꝭ ꝙ xps ſuſtinuit mortē ꝛ paſſionē in cru/
ce:vt ſaluaret ſibi credētes ꝛ obediētes:cū tñ
dicit dd. Oia quecūq3 voluit dñs fecit in celo
ꝛ in terra in mari ꝛ in oib9 abyſſis. Si g° xps
erat de9:ſine morte ꝛ paſſione poterat ſalua/
re dicēdo. Ego parco oibus:de cetero cuſto/
diā vos:quēadmodū vn9 rex facit vnā gñā/
lem remiſſionē:q̄re ergo voluit pati:capi:ꝛ li
gari. Rñdit ei petr9 di. Scias ꝙ in deo iuſti/
cia ꝛ mia ſt ſua eſſentia ꝛ ſuba. In nobis aūt
iuſtitia ꝛ mia ſunt q̄litates accidētales. Ideo
hoies aliq̄tiens faciūt ꝯ iuſtitiā:aliquotiēs ꝯ
miam. S3 de9 in oib9 opibus ſuis oñdit ſuam
iuſtitiā:nō ꝯ miam ſicut nec ꝯ diuinitatē ſuā.
Si ergo remiſiſſet generaliter oib9: vt dicis:
opus eſſet mie:ſ3 vbi fuiſſet ſua iuſtitia: ſi aūt
dānaſſet oēs in inferno fuiſſet rigor iuſtitie:ꝛ
vbi fuiſſ3 ſua mia:oportuit ergo ṽuare modū
in q̄ oñderet ſua iuſtitia ſumma ſoluēs in cru
ce pcium ſanguis ꝛc.ꝛ oñderet ſumma mia:
q2 ipſe qui nō tenebat voluit ſoluē ꝛ ꝙ ita de
buit fieri ꝛ ꝙ ds deberet pati. Itē Dauid p/
phetauerat in ps. De9 de9 reſpice i me ꝛc. In
quo pſalmo pōit clare xpi paſſionē. Itē yſa.
Uere languores nros ipe tulit:ꝛ dolores no
ſtros ipſe portauit. Et reputauim9 eū quaſi le
proſum:ꝛ pcuſſum a deo ꝛ hūiliatū. Ipſe aūt
vulneratus eſt pp inigtates nras:attritus eſt
pp ſcelera nra. yſa.liij. Item Dan.ix. Poſt
hebdomadas.lxxij.occidet xpus. Tunc btūs
marcus credidit. Quarta fuit de lege moyſi:
cū ſit bona a deo data ꝛ multis ꝛ magnis mi
raculis approbata: q̄re ergo eſt dimittenda.
Rñdit btūs petrus ꝙ lex moyſi fuit bona ꝛ
ſctā ſuo tpe:ſ3 mō iā nō eſſet bona. Dicat ſili
tudo de pre qui dat leges pedagogo p filijs
puis nutriendis pmittēs eis fruct9 ꝛc. Talis
lex bona eſt pro pueris nutriēdis:ſed nō pro
adultis:q2 aliā legē ꝛ pmiſſionē dant pueris
ꝛ aliā viris pfectis. Ita fuit de lege moyſi da
ta a patre deo pueris iudeis: ſ3 mō o3 recipe
legē euāgelicā ꝛ iſtam petebat dauid di. Le
gem pone mihi dñe viā iuſtificationū tuaꝝ ꝛ
exquirā eā.ſp.ps.cxviij. Et nunq̄d hēbat iā le

legē moyſi:imo:ſꝫ petebat legē euāgelicam.
Tunc btūs Marcus credidit. Quinta de tpe
meſſie dicebat btūs Marcꝰ ꝙ nōdūꝫ tps erat
ꝯpletū qꝛ Iſaias dederat ſignū di. Et ꝯflabūt
gladios ſuos in vomeres ⁊ lāceas ſuas in fal
ces. Iſa.ij. In iſto caplo Iſaias loqtur de cō
uerſiōe gentiū ad meſſiā fiendā:nō violēter ſꝫ
ꝑtioſe. Et fluēt ad eum oēs gētes ⁊ ibūt ppli
mlti ⁊ dicēt. Uenite aſcēdamꝰ ad mōtē dñi ⁊
ad domuꝫ dei iacob:⁊ docebit nos vias ſuas
⁊c. Cū gº dr:⁊ ꝯflabunt ⁊c. itelligit ꝙ ꝓ ꝯuer
ſione gentiū nō exercebunt vltra ad ꝑliuꝫ:ſꝫ ꝑ
dicādo ⁊ dicēdo. Domꝰ iacob vēite ⁊ ambu-
lemꝰ i lumine dei nri. Tūc btūs Marcus cre
didit ⁊ fuit letꝰ:⁊ rogauit btm̄ petꝝ ꝑ gra ſpā
li ꝙ ipemet baptizaret eū:⁊ ita fecit:⁊ recepit
ipm in diſcipulū ſuū. Ecce quō a ꝑdicatōe bti
petri fuit ad fidē xpi ꝯuerſus ⁊ ab eo baptiza
tus:atqꝫ in diuino ſmōe eiꝰ diſcipulus. Iō btūs
petrus vocabat ipꝫ filiū di. Salutat vos mar
cus filiꝰ meꝰ.i. Pe.v. Pꝫ quō btūs marcus
hūit pmū bonū.ſ.cōuerſionē de vitate. Ergo
q timet deū ⁊c. ¶ Scōm bonū qd hūit fuit ꝑ
fectio de hūilitate. Ille dr hrē pfectionē hūi
litat; viteq q̄ꝫto ē maioꝛ:tāto eſt hūilioꝛ.iuxta
illō Eccl.iij. Quāto magnꝰ es humilia te in oi
bus.⁊ corā deo inuenies grām: Ita fecit bea
tus marcꝰ:qꝛ.n.fuit ad fidē ꝯuerſus hūit tan
tā ſciaꝫ theologie ꝙ effectꝰ ē ſcds euāgeliſta.
Math.fuit pmꝰ. Marcꝰ ſcds. Ecce q̄ꝫtā grāꝫ
fec ſibi ds. Et ſicut ſcripſit euāgeliū:ita ꝑdica
bat ⁊ dicta ſua ꝯfirmabat miraculis. Quādo
n.ꝑdicabat de trinitate ꝙ erāt tres pſone vnꝰ
deus:nō ſolū hoc ꝯfirmabat auc̄te:ſꝫ miracu
lo ſuſcitando moꝛtuū ſibi adductū: dicendo.
Sicut eſt verꝝ ꝙ pr filiꝰ ⁊ ſpūſſctūs ſunt vnus
deꝰ:ita coꝛpus ⁊ aīa ⁊ vita iſta tria vniant in
iſto. Et ſtatim ſuſcitabat. Idē qn̄ ꝑdicabat de
incarnatiōe ⁊ de paſſione ⁊ reſurrectōe. Idē
alijs confirmabat miraculis:⁊ poterat dicer.
Nō audeo aliqd loq coꝝ que ꝑ me nō efficit
xps. Ro.xv.⁊ cū toto hoc erat ita humilis ꝙ
ꝓ nullo ſe hūit. Uidens enim ꝙ papa.ſ.btūs
Petrus tātū ipſum diligebat ex hūilitate ne
faceret ipſum ſacerdotē nec epm abſcidit ſibi
pollicē. Magnū mirabile fuit. Nunqd eē ſa
cerdotē eſt bonū:imo ſi hꝫ tria.ſ.claram ſcien
tiam:ſctām vitā:⁊ bonā famaꝫ:als meliꝰ eſſet
clerico nō hrē manus nec pedes debet enim
primo habere ſciaꝫ clarā vt itelligat qd legit
ad minꝰ.ad lrām:⁊ ſciat ſacra eccle ⁊ formā
coꝝ. Btūs marcus q erat tātus theologus ſi
reputabat ſe ſufficientē ad ſacerdotiū. Iō ab
ſcidit ſibi pollicē vt nō ꝓmoueret. Mō āt q
libꝫ ſe reputat ſufficientē ⁊ dicūt ifinitos erro
res in euāgelio ⁊c. Et qn̄ deberent ſtudē dant
ſe ad venādū ⁊ ludēdū ⁊ faciūt ſe ꝓcuratores
⁊ illa ignorātia vadūt ad ifernū. Qꝛ tu ſciam
repuliſti:repellā te ne ſacerdotio fungaris mi
hi. Oſee.iiij. Scdo in ſacerdote reqrit ſctā vi
ta vt viuat.ſ.caſte ⁊ hōeſte:qꝛ hꝫ tractare coꝛ
pus dñicū cū ſuis manibꝰ cuiꝰ ligua apit celū
vt pꝫ de ꝯſecratōe di.ij. Et qs fideliū. Iō dꝫ ca
uere a mendacijs ⁊ blaſphemijs. Coꝛpꝰ ſacer
dotꝭ ē ſepulchrū xpi. Cogitate q̄ꝫtā ſctitatē dꝫ
hrē in vita. Et qd pctm̄ illoꝝ q ꝓijciūt coꝛpus
ſuū in latrinā luxurie maiꝰ pctm̄ eſt q̄ꝫ ſi duo
ꝓijcerēt ſcm̄ ſepulchrū xpi in cloacā. Iō dicit
ſcriptura. Sacerdotes q̄qꝫ q accedūt ad dn̄m
ſctificent ne ꝑcutiat eos. Exo.xix. Iō beatus
marcꝰ lꝫ eēt ſctūs:tn̄ nō reputabat ſe dignuꝫ.
Tertio dꝫ hrē ſacerdos bonā famā. Nō ſufficē
clerico ꝙ ſecrete ſit bonꝰ:ſꝫ ꝙ oēs dicāt bonū
de eo. Antiqtꝰ qn̄ vnꝰ clericꝰ trāſibat ꝑ viā vel
ꝑ vicū:lꝫ tarde trāſiret oēs aſſurgebāt dicēdo
Deꝰ me hēat i veſtris oꝛonibꝰ. Mō āt ſūt tot
vicia ⁊ vanitates ſacerdotū ⁊ clericoꝝ ꝙ peiꝰ
loqunt de ipis q̄ꝫ de iudeis ex coꝝ mala vita.
vos ſacerdotes receſſiſtis de via ⁊ ſcādalizaſtꝭ
plimos i lege. Irritū feciſtꝭ pactū leui:dic dñs
exercituū. Propt qd ⁊ ego dedi vos ꝯtēptibi
les ⁊ hūiles oibus pplis. Malach.ij. Ecce rō
q̄re btūs marcꝰ lꝫ hrēt clarā ſciam:ſctām vitā
⁊ bonā famā:tn̄ nō reputabat ſe dignū ſacer-
dotem ex hūilitate. Iō abſtulit ſibi pollicē.ſꝫ
deꝰ ꝓuidit ꝙ btūs petrus vocauit euꝫ volens
eū oꝛdinare ad ſacerdoteꝫ ⁊ epm alexandrie.
Rn̄dit. Pr. nō ē poſſibile:oñdit ſibi pollicis
defectū. Sꝫ beatꝰ petrus oꝛauit ⁊ curatꝰ eſt:⁊
factus eſt ſacerdos ⁊ eps alexandrie. Ideo
Lu.xviij. Oīs q ſe hūiliat exaltabit. ¶ Tertiū
magnū bonū beati marci fuit deuotio de ſan
ctitate q eſt qn̄ hō in oibus q facit ⁊ dicit dat
gliam ⁊ honoꝛē deo. Multa bona opa ꝑdū
tur:qꝛ mlti neſciunt dare honoꝛē deo:ſed dāt
honoꝛeꝫ ſuis operibus. Uerbigratia. Quare
facitis filiū ſacerdotē vt viuat delicate ⁊ in ge
te hic deficit deuotio ſanctitat:ſꝫ ſi facit filiuꝫ
ſacerdotē vt oꝛet ꝓ vobis ⁊ deus ex eo laudet
⁊ glificet. Ideꝫ ſi facitꝭ filiū religioſuꝫ vt ſit ab
bas vel mgr in theologia:vel eps. Idē de re-
miſſione iniuriaruꝫ amoꝛe hoium. Iſtud opꝰ
ꝑdit qꝛ in iudicio qn̄ xps dicet vobis. Ecce qd
ego feci ꝓ te:qd feciſti tu ꝓ me. Si tu vis dice
re. Domine ego remiſi moꝛtē patris ⁊c. Di-
cet xps:amoꝛe cuius regis. Reſpondeas pro

amore talis vel talis dñi qui me rogabat ⁊c. Et xps. Ideo vadas ad eũ vt det tibi padiſuȝ q̃ hēbit ſatiſfacere vt hēat p ſe ipo. Sȝ qñ remiſſio fit p amore ⁊ honore dei tūc ē deuotio ſctitatis. Jō aplſ. Regi ſeculoꝝ imortali inuiſibili ſoli deo honoꝛ ⁊ glia. pᷓia ad Thimo. i. Sic fecit btūs marcus q venit alexandriã vbi pdicando ⁊ miracula faciēdo cõuertit innũerabiles hoīes: ⁊ fuit ſibi dictũ ꝙ rectores terre indignabant̃ ꝯ euȝ. Rñdit. nõ curo: exquo ego do honorē deo in oībus. Cũ aūt tibi iam multiplicatis frībus ⁊ eccłia ab eis cõſtructa miraclis choruſcaſſet: ⁊ ipſe cũ in feſto paſche ocurrēte tūc cũ feſto gētiliũ celebraret diuina ligato fune ad collũ ei⁹ traxerũt eũ p ciuitatē grās agētē. Deinde recluſo eo in carcere apparuit ei angelus primo: ⁊ ſcdo dñs ieſus xps ꝯfortans eum. Cum aūt in craſtino traherēt eum p ciuitatem vt prius: orauit dicendo. In manus tuas dñe cõmendo ſpm̃ meũ. Et tradidit ſpm̃. Cũ autē religas eius vellent comburere: tanta facta eſt tempeſtas ꝙ fugerũt gentiles. Et viri religioſi ſepeliert cõp⁹ ei⁹ qḋ poſt modũ apud venetias ē trāſlatũ. Igit̃ in oib⁹ honorificet de⁹ p ieſũ xp̄ȝ dñȝ nr̄ȝ cui ē glia ⁊ iperiũ i ſecla ſeculoꝝ Amē. prima Petri. iiij.

¶ De ſctō Petro martyre. Sermo.

Coronabitur qui legitime certauerit. Verbũ iſtud hētur textualr̃. ij. ad Thimo. ij. Et recitatũ eſt ſtati in ep̃la hodierna. Hodie p totum mundũ in nr̄a religione pdicatoꝝ fit feſtum de btō Petro martyre. Et ſicut fit totũ feſtum de eo: ita erit ⁊ ſermo nr̄. Et habebimus multas bonas doctrinas ad inſtructionē ꝟtutũ ⁊ correctões pctōꝝ ⁊ ꝯſolationē aiarum nr̄arum. Salutet ergo maria primo ⁊c. Iſtud ꝟbum ꝓpoſitum pro themate ⁊ fundamento ſermonis hȝ talē itellectũ. Ille coronabit̃ in celiſ corona glīe q legitime certauerit in h⁹ mūdo p victoriam. Amore veſtri ego q̃ſiui q̃t bella hēm⁹ in hoc mūdo, p qb⁹ hēndo victoriã coronemur in celo. Ecce quõ mũ erit bona. Et iueni ꝙ in hoc mūdo p hñdo victoriã hēm⁹ qnqȝ bella: in qbus vincētib⁹ a deo daṫ corona glie in padiſo

¶ Primo hēm⁹ bellare ꝯ nr̄aȝ itelligētiã de q̃ hēmus victoriam p ſimplicē credentiam.

¶ Scdo hēmus bellũ ꝯ nr̄am voluntateȝ de q̃ hēmus victoriam p humilē obedientiã.

¶ Tertio hēmus bellũ ꝯ nr̄aȝ carnē ⁊ de illo hēmus victoriam p purã abſtinentiã.

¶ Quarto hēmus bellũ ꝯ dyabolũ: ⁊ de illo hēmus victoriã p verum ſapiam.

¶ Quinto hēmus bellũ ꝯ mūdũ: de q̃ hēm⁹ victoriam p manſuetudinem ⁊ patientiam.

Qibus his modis fuit victoꝛ btūs petr⁹. Jō d eo ſingulariter dicit thema. Coronabit̃ qui legitime certauerit. ¶ Dico pmo ꝙ i h⁹ mũdo hēm⁹ pliũ ſatis forte. ſ. in nr̄a intelligentia nãli. Intellect⁹ nr̄ nãr q̃rit rõnē rei mirabiḷ ⁊ imēſe ⁊ trāſcēdent̃ dicēdo quõ eſt hoc poſſibile: ac ſi mõ diceret̃ ab aliq̃: nouerit̃ ꝙ ego vidi equos volare: ſtati intellectus cogitat ⁊ bellat di. Quõ eſt poſſibile hoc cũ non hēant alas. Ideȝ ſi dicat̃ ꝙ vltra mare ſunt hoies q hñt vnũ pedē ſolũ tã magnũ ꝙ tegunt ſe cuȝ eo ꝯ pluuiã ⁊ ſolē: ſtatim itellect⁹ q̃rit rõnem anteq̃ aſſentiat firmit̃. Jō ē regula phīe. Et ꝓpter hoc admirari ceperũt philoſophari. i. q̃ſtiones facere: maxime qñ videbãt eclypſim ſolis ⁊ lune, dicebãt q̃re eſt hoc: quõ ē poſſibile: ⁊ hmõi. Mõ nihil ē tã extraneũ ⁊ tã tranſcendens mirabile ꝙ ſecreta fidei xpiane. ſ. ꝙ ſũt tres pſone diſtincte: ⁊ ꝙ nõ ſit niſi vna eēntia ⁊ diuitias trũ pſonaꝝ: ſtati itellect⁹ bellat q̃rens rõnem. Sȝ vincit̃ p ſimplicē credentiã captiuãdo ⁊ ſubiugãdo eũ ad credēdũ illud qḋ dixit ille q nõ põt mentiri: nec decipe nec decipi: ⁊ ſui apl̄i pdicauerũt ⁊ eccl̄ia affirmat ⁊ ꝺterminat. De hoc triũpho meremur coronã in celo. Idē de xp̄i icarnatiõe: fuit vnq̃ aliqd ita extraneũ mirabile ⁊ inauditũ: q̃ ꝙ de⁹ fact⁹ ſit hõ: plus ē q̃ ꝙ ſol fuiſſet fact⁹ lapis vl celũ lutũ: magis ē mirabile ꝙ de⁹ iſinit⁹ fuerit fact⁹ hõ in vtero vni⁹ puelle: ſtatim itellectus q̃rit rõneȝ. Sȝ hr̃ victoria dicēdo. Credo dñe ſimplr̃ exquo voſ dixiſtis ⁊ apl̄i pdicauerũt: ⁊ ita hr̃ in euãgelijs: ⁊ eccl̄ia determinat. Idē de ſacro altaris ꝙ ex verbis hui⁹ ſacerdotis forte pctōris celũ aperiat̃ ⁊ xps deſcēdit i hoſtia ⁊ etiam in multis hoſtijs: vt vox mea in vr̄is auribus. ⁊ cum diuiditur hoſtia nõn diuidit̃ xps: ſed totus integer manet in qualibet particula: vt ymago in ſpeculo eſt in qualibet ei⁹ pte. Statim intellect⁹ querit quõ eſt hoc poſſibile: ⁊ quõ ſtat xps in hoſtia ſedendo vel iacendo: ⁊ hmõi: ſȝ victoria hr̃ per ſimplicē credentiam. Dñe ego credo ſimplr̃ exq̃ vos ordinaſtis ⁊ eccl̄ia tenet: ⁊ tot miraculis eſt cõfirmatum. Iſta eſt victoria ex qua meremur coronam in celo: ſic ſubiugando ⁊ captiuando intellectũ nr̄m. De hoc dicit apl̄s. Deſtruētes oēm altitudinē extollentē ſe aduerſus ſciam dei: ⁊ in captiuitatē redigentes omnē intellectum in obſequm xp̄i. ij. ad Cor. x. Ex tali vi-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ctoria ſubiugando intellectū ad credendum
daẗ corona a deo in celo. nō vni⁹ regni corru-
ptibil' q̄ hodie hẗ ꝛ cras ꝑdiẗ: ſed daẗ corona
glīe duodecim ſtellaꝝ. vt dẗ de v̄gine maria.
Apoc. xxij. Mulier amicta ſole: ꝛ luna ſub pe
dib⁹ ei⁹: ꝛ in capite ei⁹ corona ſtellaꝝ duode-
cim. Moraliẗ dici pōt de q̄libet xp̄iano hn̄te
triumphū ꝑ itellectū ꝑ ſimplicē credentiam.
Iſta mulier ē aīa xp̄iana amicta ſole. i. xp̄o ꝑ
ſimplicē credētiā. Et lūa. i. ſcīe ph̄ie ſub pedi-
bus ei⁹: nō curādo in his q̄ fidei ſūt de rōnib⁹
In capite ei⁹ corona ſtellaꝝ duodeci. i. duode
cim articloꝝ fidei ſm ꝙ fuerẗ duodeci apl̄i. q
articli cōtinenẗ in Credo. Dicaẗ. Ecce h̄ duo
deciꝫ v̄itates tāq̄ꝫ duodeci ſtelle. Eēt pulchra
corona regine in q̄ eēt ſtella matutīa. pulchri
or eſt corona q̄ daẗ aīe que h̄ēt victoriā de in-
tellectu ſuo. De qua dicit apl̄s. Bonū certa-
men certaui: curſum ꝯſūmaui: fidē ſuaui: i re-
liquo ſupple ſeculo repoſita eſt mihi corona
ij. Thimo. iiij. In iſto bello h̄uit triūphū bea-
tus Petr⁹ martyr q fuit lombardus de ciui-
tate v̄ona. vbi erāt multi heretici ꝛ infideles:
ꝛ ei⁹ ꝑentes oēs fuerunt infideles. inter quos
exiuit beatus Petr⁹ vt roſa iter ſpinas. Qui
cum eſſet puer q̄nqꜫ vel ſex annoꝝ: veniens de
ſchola in quadā platea obuiauit auūculo ſuo
īfideli. Et q̄renti vnde veniret. Rn̄dit puer ꝙ
de ſchola. Interrogat⁹ quid didiciſſet: rn̄dit.
Credo in deū p̄rem ꝛc. Auūculus aūt rep̄hē-
dens eū dixit. Et qs docuit te hoc mō: credas
q2 nō eſt ita. Rn̄dit puer. Ita docuit me ma-
giſter: ꝛ hẗ ita in carta mea: ꝛ ita ego credo.
Et auunculus voluit eum ꝑcutere: ſꝫ erat ſibi
dictum ꝙ non faceret: ſꝫ faceret ſibi aliquam
rōnē ꝯ dcā pueri: q̄ ſtati puer eēt vict⁹ Et fecit
ſibi rōnes de ph̄ia: q̄s puer ānihilauit. ꝓ quo
auunculus indignat⁹ ꝑcuſſit eū di. O petrine
ꝛ mecū ꝯtendiſ vos. Rn̄dit puer. In iſta fide
volo viuere ꝛ mori. Et tūc recepit fidē in tātā
firmitatē: ꝙ ꝯſiderabat ꝛ orabat mori ꝓ fide.
Qn̄ videbat corp⁹ xp̄i ſicut alij dicūt. Adora
multe dn̄e ꝛc. ip̄e dicebat. Utinā dn̄e moriar
ꝓ te ꝛ ꝓ fide tua vt tu dn̄e mortuus es ꝓ me.
Un̄ cū ſemel ſoci⁹ q̄reret ab eo ſcire orōnem
quā faciebat i eleuatiōe corporis xp̄i. dixit ſibi
iſtā q̄ nō placuit ſibi. Fiat ergo rō. Si vincēti
bus itellectū ꝓpriū ꝑ ſimplicē credētiā daẗ co
rona. Et petr⁹ h̄uit victoriā. ḡo coronabiẗ q le
gitime certauerit. Moraliẗ h̄ēẗ hic exēplū vt
addiſcat Credo i deū. nll'us p̄t ſe excuſare. Si
cut. n. addiſciẗ cātiōes ita ꝛ ſymbolū addiſcē
poteſtis. ꝛ dicē eū q̄libet mane ꝛ ſero cuꝫ ꝓte
ſtatione. ſic lucrabiẗ corona. Bn̄dictus erit
q hoc ꝯſiliū tenuerit. ¶ Scdm ꝑliū eſt ꝯ volū
tatē ꝓpriā. Sup oēs creaturas hō h̄ēt hoc ꝙ
hꝫ liberꝫ arbitriū ad volēdū ꝛ deſiderādū q̄c-
q̄d vult. Auctas. De⁹ ab initio ꝯſtituit hoīem
ꝛ reliq̄t eū in manu ꝯſilij ſui. Gloſa. in liberta
te arbitrij. Eccl̄i. xv. Uictoria hẗ ꝑ h̄uilē obe-
dientiā. ſ. ꝯ liberꝫ arbitriū obediēdo deo Uer
bigrā. Si volūtas te inclinat ad ſupbiā pom-
pā ꝛ vanitateꝫ: ꝛ de⁹ p̄cipit humilitatē: dicas.
Dn̄e lꝫ incliner ad ſupbiam: tn̄ dn̄e q2 vos p̄ci
pitiſ h̄ūilitatē: potius volo vobis obedire q̄ ꝓ
prie volūtati. Idē de auaricia: luxuria: ira: gu
la: iuidia ꝛ accidia. Ecce quō hẗ victoria ꝑ hu
milē obedientiā: q̄ſi dicēdo vt xp̄s dixit in no
cte paſſiōis. Non mea ſꝫ tua voluntas fiat. Ex
iſto triūpho meremur coronā ꝑadiſi. Auctas
Hoc āt hꝫ ꝓ certo oīs q colit te: q2 vita ei⁹ ſi in
ꝓbatiōe fuerit coronabiẗ. Thobie. iij. In iſto
bello. b. petr⁹ h̄uit victoriā. Poſtq̄ꝫ. n. h̄uit vi
ctoriā de itellectu ꝑ ſimplicē credentiā: volu-
it hr̄e victoriā de volūtate ꝑ humilē obedien
tiā: nō ſolū obediēdo p̄ceptis quib⁹ oēs tene
mur obedire: ſed et̄ ꝯſilijs euāgelicis. Idō itra
uit noſtrū ordinē p̄dicatoꝝ poſtq̄ꝫ ſe recogno
uit dixit. O q̄ꝫ malū eſt ſtare iter ſerpentes ꝛ
beſtias venenoſas ꝛ ſine licētia ꝑentū receſſit
ad mōaſteriū p̄dicatoꝝ q2 tūc icipiebat ordo
nr̄. Et dicūt aliq ꝙ adhuc viuebat btūs dn̄ic⁹
Dicēs p̄ori quō erat natus ꝛ nutritus inẗ in-
fideles q non credunt articulis fidei: ſꝫ deus
fecit ſibi grām: q2 non fuit ab eis deceptus. ꝓ
pter quod volo intrare ordinem vr̄ꝫ: q p̄redi
cat fidē xp̄i. De q̄ p̄or ꝛ oēſ frēs fuerūt gauiſi:
q2 erat puer iam famoſus: ꝛ receperūt eū. In
q̄ ordine obediuit nō ſolū p̄ceptiſ dei: ſꝫ etiam
ꝯſilijs. Seruauit. n. ibi obedientiam generalē
continentiam angelicā: ꝛ ꝑpetatē aplicam.
Non oportebat hr̄e claues ſicut mō: q2 nihil
h̄ēbat in cella: vt lucrareẗ meritum paupꝑtatis
aplice. Item ſeruauit cerimonias religiōis in
cibo ꝛ potu: in ieiunijs: in habitu: ꝛ ſilentio in
inclinationib⁹ ꝛ in alijs. ita ꝙ ſua vita nō erat
niſi exemplū religionis. Et q2 ſic humiliabat
ſe ad obediendū non ſolū deo: ſꝫ hoībus pro-
pter deuꝫ: de⁹ etiā obediebat ei in miraculis.
Nota de blaſphemo heretico quē rep̄hendit
q2 ita dꝫ fieri. Cū ille non corrigeret ſe: immo
forti⁹ blaſphemabat: petr⁹ orabat vt deus au-
ferret ſibi v̄bū ex q̄ ita male vtebaẗ eo ꝛ ſubito
effectus eſt mutus. Ecce quō de⁹ facit volun
tatem illorū q faciūt voluntatē dei. Si qs dei
cultor eſt ꝛ volūtatē ei⁹ facit: hūc de⁹ exaudit.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Ioā.ix.Ecce quō habuit victoriā de volūta-
te ꝑ hūilē obedientiā.ergo coronabit q legi
time certauerit ⁊c.Moralr habetis hic exē-
plū obediēdi ꝓceptis dei:⁊ cauēdi a blaſphe
mijs:qꝛ ex iſto ꝓcōueniūt ſiccitates ⁊ mortali
tates ⁊ fames.De blaſphematoribꝰ dī:debēt
fieri punitio .ſ.vt ꝑderēt liguā.Et ſꝫ rectores
nō faciāt:deꝰ faciet.qꝛ morient ſine ꝯfeſſione
⁊ ſine teſtamēto.Oēs maledicti erūt q ꝯtem
pſerūt te:⁊ ꝯdēnati erūt oēs q blaſphemauerūt
te.Thob.xiij.¶Tertiū bellū eſt ꝯ ꝓpriā car-
nē.Ecce quō ſequit ꝑ ordinē.Primū bellum
eſt ꝯ itellectū.Scdꝫ ꝯ volūtatē diuinā.Terti
um ꝯ carnē.de qua hēmꝰ victoriā ꝑ purā cō
tinētiā.Qū hō hēt etatē diſcernēdi:caro ꝯſur
git ꝯ ipꝫ q vellet ꝯtēplari caro aūt vellet i dele
ctatiōibꝰ ⁊ luto luxurie volutari vt porcꝰ.Ca
ro cōcupiſcit aduerſus ſpm:ſpūs āt aduerſus
carnē.ad Gal.v.Sꝫ vicit ꝑ purā ꝯtinētiā vel
purā pniaꝫ hūiliādo carnē afflictiōibꝰ.ſic.n.
equꝰ cui auferf ānona ſtat ſimplr.ita de equo
corpis auferendo delectationes ſibi placitas
abſtinēdo a cibo ⁊ potu:ſolū recipiēdo neceſ
ſitatē.Sꝫ illis q nimis curāt de corpe accidit
vt dño q nimis curat de ſuo eq:qa ꝓijcit eum
in luto.Teneat corpꝰ ſub freno tēpantie ⁊ vi
uetis in pace.Ex hoc triūpho meret hō co-
ronā in celo.Auctas.O q̄ pulchra eſt caſta
gn̄atio cū charitate.Immortalis ē.n. memo
ria illiꝰ:qꝛ apud deū nota ē ⁊ apud hoīes.⁊ ſe
quit.In ꝑpetuū coronata triūphat.Sap.iiij.
Nota cū charitate.Aliq̄ ſūt caſti ſꝫ nō cū cha
ritate:ſꝫ ex neceſſitate.Verbigrā.Sūt multi
religioſi vel clerici qui ſolo timore ꝑdēdi ho
norem ꝯ famā viuūt caſte.Sꝫ hūt iſtud deſi
deriū ſi poſſet fieri ſecrete facerēt:talis caſti
tas nō eſt pulchra ⁊ cū charitate:qꝛ nō amo
re dei:ſꝫ timore ꝑiculi fit.Idē de mult mulie-
ribꝰ caſtis ſolo timore.ſꝫ ſi ſecrete poſſent:da
rent ſe luxurijs ⁊ imundicijs.tales corāꝫ deo
ſūt meretrices.Iſtā hūit btūs petrus martyr
qui cū magnis abſtinētijs ⁊ afflictionibus ⁊
aſpitatibꝰ vite ſꝑ ꝯſeruauit ꝟginitatē:vt papa
teſtat in ſua canonizatiōe:teſtimonio ꝯfeſſoꝝ
Nunq̄.n.i corde deſiderauit illud opꝰ.ſed ſi
forte i ſomnijs.hoc nō ē culpa ⁊c.Fuit.n.pu
rus vt puer qnqꝫ annoꝝ:pp hoc deꝰ faciebat
ſibi grāꝫ:qꝛ qū tāgebat ifirmos ſtatī curabāt
illumiabat cecos:curabat ſurdos:mutos ⁊c.
Tantā grāꝫ hēbat ex ſua ꝟginitate ꝙ ēt eius
veſtes curabāt ifirmos.⁊ poſſumꝰ dicē de eo.
Lu.vi.Oīs turba q̄rebat eū tāgere.qꝛ ꝟtus
de illo exibat ⁊ ſanabat oēs.Pꝫ victoria q̄
hūit ꝯ carnē.Ergo coronabit q legitime cer
tauerit.Moralr habetis hic exēplū viuendi
caſte.¶Multi.n.deficiūt in illo ꝓlio ⁊ vicunt.
Dicat iuxta auditores ⁊c.Iō apls.Hec ē vo
lūtas dei ſctificatio vrā:vt abſtineatis vos a for
nicatiōe:⁊ ſciat vnuſqſqꝫ vas ſuū poſſidere in
ſanctificatione ⁊ honore.prima Theſſal.iiij.
¶Quartū bellū eſt ꝯ dyabolū q fortiꝰ bellat
ꝯ nos:nec ceſſat die ac nocte.Bellū itellectꝰ
volūtatis ⁊ carnis ceſſat aliq̄tiēs:ſꝫ bellū dyabo
li nō ceſſat.Iō petrus apls.Frēs:ſobrij eſto-
te ⁊ vigilate:qꝛ aduerſarius vr dyabolꝰ tanq̄
leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuoret.i.Pet.v.
Vincit aūt ꝑ verā ſapiaꝫ duplr.Aliq.n.vicūt
dyabolū expellētes eū a ſe.n̄ ſolū a ſe ſꝫ ēt ab
alijs ꝑ ꝟaꝫ ſapiāꝫ:⁊ iſta ē melior victoria.Sic
miles q diligēt cuſtodit caſtrū ſibi cōmiſſum
a rege.bn̄ facit.q ꝟo cuſtodit caſtrū ⁊ cuꝫ hꝰ
acqrit regi pplꝫ ſua ſapia ⁊ aſtutia:meret ma
iꝰ ſalariū.Ita ſi ille q ꝓdicat cuſtodit caſtrū ꝑ-
ſone ſue ꝑ bonā vitā:tal meret coronā.Sꝫ ſi
ꝑ ſapiaꝫ dīne ꝓdicatōis acqrit regi xp̄o caſtra
inimicoꝝ qū ꝓdicādo ꝯuertit ſupbū q erat ca
ſtrū dyaboli ꝑ ſupbiā vel ꝑ auariciaꝫ ⁊ ſic de
alijs.tal meliꝰ meret coronā.Auctas.Paſci
te q in vobis ē:gregē dei.ꝓuidētes nō coacte
ſꝫ ſpōtanee ſꝫ deū neqꝫ turpis lucri grā:ſꝫ vo
lūtarie:⁊ cū appuerit ꝓnceps paſtoꝝ imarceſ
ſibilē ꝑcipiet glīe coronā.i.Pet.v.Iſtaꝫ vi
ctoriā hūit btūs petrꝰ.Qū.n.fuit magnꝰ ⁊ cu
ſtodiuit theologiā incepit ꝓdicare.O q̄t ca-
ſtra acquiſiuit xp̄o.Primo.n.ipe cuſtodiuit
caſtrū corpis ſui.Dic papa ꝙ nūq̄ peccauit
mortalr:ſꝫ in grā baptiſmali ꝯſeruauit ſe:euꝫ
ꝯtinue augmētādo.Deide ꝓdicādo ſapiam
dei.Quot ſupbi fuerūt ꝯuerſi ⁊ fecerūt pniaꝫ:
⁊ ſunt mō in ꝑadiſo ex ſua ꝓdicatiōe.Itē q̄t
auari ⁊ vſurarij.Itē q̄t luxurioſi ⁊ ꝯcubinarij
quot guloſi.quot iracūdi qui remittebāt ini-
micis ⁊ faciebāt pacē.quot ifideles ⁊ hereti
ci ꝯuerſi ſunt.Si ergo ꝑ verā ſapiaꝫ quis ꝯſe
quit coronā quid dicemꝰ de btō petro.Coro
nabit ⁊c.Dicat hic de nube adducta ꝯ eſtuꝫ
ſolis mirabilr pp ppli ꝯſolatiōeꝫ.Moraliter
habetis hic exēplū docēdi filios:ſuitores:⁊ an
cillas vrās:qꝛ qū hō docet alios illud bonuꝫ
qd hō ſcit:hō acquirit coronā.Auctas.Re-
ctorē te poſuerūt noli extolli:eſto in illis q̄ſi
vnꝰ ex illis.Curā illoꝝ habe:⁊ ſic cōſidera ⁊
oī cura tua explicita recūbe vt leteris ꝓpter
illos:⁊ ornamentum grē accipias coronam.
Eccſia.xxxij.¶Quintū bellū ē ꝯ iſtū mundū
tpalem qui bellat ꝯtra nos infirmitatibꝰ pau

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pertatibus:ſiccitatibus:tribulatõib⁹:⁊ aduerſitatib⁹: Jdõ dic̃ xp̃s. In mũdo p̄ſſuras habebitis:ſ; ↄfidite ego vici mũdũ. Joh.xvi. Uincit aũt iſte mũd⁹ p̱ firmã patientiã dicendo. Dñe vos poſſetis me iuuare: ſed exq̃ vobis placet ꝙ patiar:patienter recipio. Ex hoc hõ meret coronã. Apoca.ij. Eſto fidelis vſq; ad mortẽ ⁊ dabo tibi coronã vite. Iſtã victoriã hũit btũs petr⁹. Dicat cũ eẽt īquiſitor ⁊ diſputaret ↄ hereticos:nec ſibi poterãt rñdere: heretici tractauerũt ei⁹ mortẽ. Fuit.n.vẽditus vt xp̃s:vt dñi iret p̱ viã occideret. Nota eius martyriũ ⁊ quõ pluit ſanguis de arborib⁹ illius nemoris vbi fuit occiſus:⁊ celũ fuit viſũ aptũ:⁊ xp̃s cũ v̓gine maria reſpiciẽtes ī celo btũ petrũ. Jlla terra vbi fuit occiſus hũit magnã v̓tutẽ ad curãdũ īfirmitates. Fuit ſepult⁹ honorifice:⁊ lãpades accẽdebant: lu͂ie de celo deſcẽdẽte. Jdõ cantat. Ad ſcti petri tumulũ frequẽs lux deſcẽdit:in cui⁹ laudis titulũ lãpades accẽdit. Miracula q̃ fecit ī terra ⁊ in mari ⁊ in mulierib⁹ p̱ filijs habẽdis infinita ſunt. Pʒ g° quõ btũs petrus hũit victoriam de intellectu p̱ ſimplicẽ credẽtiã. de voluntate p̱ humilẽ obediẽtiã. de carne p̱ nitidã ↄtinẽtiã. de dyabolo p̱ verã ſapiam de mũdo p̱ firmã patientiã. Ergo btũs vir q̃ ſuffert tẽptationẽ:qm̃ cũ p̱bat⁹ fuerit accipiet coronã vite quã repromiſit de⁹ diligẽtib⁹ ſe. Jacobi.i.

¶ De ſcõ philippo ⁊ Jacobo aplis. Sermo.

Ecce quomõ ↄputati ſunt inter filios dei. Habet v̓bũ iſtud textualiť Sap.v. officialiter in epl̃a hodierna. Hodie ẽ feſtũ duoꝝ glorioſorũ apl̃oꝝ. Et ſi de vno apl̃o eſt magna ſolẽnitas:multo maior de duob⁹. Jta ⁊ ſermo erit de duobus apl̃is. Et ſi placet deo hẽbim⁹ bonas doctrinas ad v̓tutũ inſtructionẽ: pctõꝝ correctionẽ:⁊ vite reformationẽ. Sed p̄mo ſalutet v̓go maria ⁊c̃. Pro huius v̓bi declaratiõe ⁊ materie p̄dicãde itroductiõe ſciendũ ꝙ inter oẽs ſctõs q̃ fuerunt a p̄ncipio mũdi ⁊ ſũt ⁊ erũt in poſterũ:qui p̄us ⁊ excellẽtius dicunt filij dei ſunt apl̃i. Licet oẽs ſcti ⁊ deuote pſone dicant filij dei:magis p̱p̱rie ⁊ ſup oẽs apl̃i dicunt filij dei. Ratio eſt iſta. Nã filiatio diuina cauſat in hoie ex vita ſpirituali que habet per grãm ⁊ p̄ñtiã ſpũſſcti. Als quãtũcũq; ſit magnus vel p̄lat⁹ vel mgr̃ ſeu graduatus ſi nõ hʒ vitã ſpũalem nõ eſt filius dei:ſ; inimicus. Sicut enĩ ſet⁹ cõcept⁹ nõ hʒ rõnem hũane filiationis donec infundit aĩa rõnalis que cõplet hũanã vitã:⁊ dat eẽ ſubſtãtiale in ſpecie humana. Nota ad hoc pulchrũ miraculũ bti petri martyris de muliere pariẽte fruſtũ carnis ⁊c̃. Pʒ ergo ꝙ filiatio humana venit ex ſpũ rõnali:quo deperdito per mortẽ:illud corp⁹ non dicit filius nec filia veſtra p̱p̱rie loquẽdo. Jta licʒ hõ ſit genitus a deo in baptiſmo ⁊ ſit cõfirmatus ⁊ ſit magnus dñs ⁊c̃. niſi habeat vitã ſpũalẽ ⁊ ſpm̃ ſctm̃ ſecũ per grãm nõ dicit filius dei:ſ; quãdo poſt baptiſmũ ⁊ confirmationẽ hõ viuit in vita ſpũali:q: plus curat de aĩa que eſt ſpũs ⁊ melior corpore. ꝙ de corpe. dolet de pctĩs preteritis:cauet de futuris:talis dr̃ fili⁹ dei. Auctas. Quicũq; ſpũ dei agunt.i.regunt mouent ⁊ informant:hi filij dei ſũt. Ro.viij. Jtẽ alia de veteri teſtamẽto. Dauid loquẽs pſonis que tenẽt vitã ſpũalem:dicit. Ego dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi oẽs. pſ.lxxxi. Nota dij eſtis:nõ eſſentialiter:ſ; per participationẽ. Modo ad p̱poſitũ. Conſtat ꝙ inter oẽs ſctõs apl̃i excellẽtius tenuerũt vitã ſpũalem:⁊ fuerũt pleni ſpũſctõ. Nã doctrina eſt clara in ſctã theologia ꝙ xp̃s eſt fons oĩũ grãrũ ſpũaliũ. Jdõ ſcti qui fuerũt xp̃o propinquiores fuerũt magis ſpũales:q: qui magis appropinquat xp̃o fonti ſpũali:magis eſt ſpũalis. Mõ inter ſctõs q̃ fuerunt ante xp̃m vel p⁹ eũ:apl̃i fuerũt xp̃o p̱pinquiores q: cũ ipo ſteterũt:comederũt ⁊ biberũt. Jdõ fuerũt magis ſpũales ⁊ maiores ſcti. Nõ ſilitudinẽ digitoꝝ in manu ad digitũ longiorẽ. Scti patriarche q̃ fuerũt añ xp̃m fuerũt ſci ⁊ ſpũales: ſed magis ſcti ⁊ p̱fecti fuerũt p̱phete q̃ fuerũt xp̃o p̱pinquiores. vt moyſes. dd̃. ⁊ alij:ſed inť eos ſanctior fuit. Joãnes baptiſta:q: fuit xp̃o p̱pinquior:q: ip̃m baptizauit. Uñ dixit xp̃s de eo. Math.xi. Inter natos mulieꝝ nõ ſurrexit maior Joãne baptiſta. Uirgo aũt maria ſup oẽs fuit ſpũalior:q: fuit xp̃o p̱pinqor: q: ip̃m portauit in vtero nouẽ mẽſib⁹. Poſt v̓ginem aũt maiores ſcti ⁊ magis ſpũales ⁊ plus pleni ſpiritu ſctõ fuerũt ſancti apoſtoli. Poſt eos ſancti martyres. ⁊ poſt ſcti ↄfeſſores. Ultimo venimus nos qui iam nihil valemus. nõ ſumus niſi labruſta in vineis. Jdõ dicebãt apoſtoli. Noſipi primitias ſpũs hñtes Gloſa. q: tp̃e prius ⁊ ceteris abũdanti⁹. Jpe enim ſpũs teſtimoniũ reddit ſpũi nr̃o:qm̃ ſumus filij dei. Ro.viij. Recte ergo de apoſtolis dicit thema. Ecce ſcʒ rationẽ ⁊ modũ quõ ſcʒ iſti duo apoſtoli computati ſunt inter filios dei. pʒ thema. Modo predicare de vita vnius apoſtoli eſt magnus ſermo:quanto

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

magis de duobus apoſtolis. Ideo dicam mo
dicū de q̄libet. In btō Philippo notaui tria
ſigna diuine filiationis: quorum ſcilicet.
¶ Primum eſt dilectio ſpiritualis.
¶ Secundum predicatio euāgelicalis.
¶ Tertium paſſio martyrialis.
¶ Quantū ad p̄mū dilectio quā btūs philip
pus hēbat ad ſuos pentes ⁊ amicos tota erit
ſpūalis. Primus apl's vocatus a chriſto fuit
philippus: vt pʒ Ioā. i. Dixit ſibi xp̄s. Seque
re me. Nondū xp̄s hᵒ v̄bū dixerat alteri. phi
lippus v̄o illuminatꝰ ⁊ inſtructꝰ a xp̄o voluit
etiam attrahere ⁊ ducere fratrē ſuuʒ ad xp̄m
vt ſibi daret aliquid non tpale: ſed vt ſaluaret
animā eiꝰ. ⁊ ibat q̄rendo fratrē ſuū nathanae
lem: q erat magnꝰ doctor in lege. Quo inuen
to dixit ſibi philippꝰ. Quem ſcripſit moyſes
in lege ⁊ pphe inuenimꝰ ieſum. Ueni ⁊ vide
Ioā. i. Et duxerat eum ad xp̄m. q̄ſi vellet dice
re: dn̄e ſicut me illuminaſtis ⁊ conuertiſtis: il
luminetꝫ ⁊ conuertatꝫ fratrē meū. Placet mi
hi dixit xp̄s. Et dixit ō nathanaele. Ecce vere
iſraelita in q̊ doluſ nō eſt. Dixit. n. nathanael.
Unī me noſti. Rn̄dit ieſus ⁊ ait. p̄uſq̄ philip
pus te vocaret cū eēs ſub ficu vidi te. Tūc na
thanael a xp̄o illuminatꝰ ⁊ ꝯuerſus dixit xp̄o.
Rabbi tu es filiꝰ dei: tu es rex iſrl'. Ioan. i. Ec
ce quō oſtēdit amor ſpūalis bti philippi erga
fratrē ſuū. In hᵒ deficimus mō i mūdo: qꝛ to
ta dilectio nr̄a ad pentes ⁊ amicos ē carnal'.
diligimꝰ corpa: honores ⁊ officia ⁊c. comedē
⁊ bibē ridē ⁊ truffari. valde pauci ſūt q hēant
amorē ſpūalē: diligēdo aiam alteriꝰ eū indu
cendo ad bonā vitam. oī tn̄ hoi p̄cipit xp̄s dī.
Hoc mādo vobis vt diligatꝫ inuicēʒ. Dn̄e ⁊ q̄
li amore. Rn̄det: ſicut dilexi vos amore ſpūa
li. Ioā. xv. Iō bonꝰ vir dʒ diligere vxorē ſuaʒ.
nō ſolū dilectiōe ſeu amore carnali. ſʒ ſpūali.
Qꝛ ſi vir ſit bonꝰ ⁊ deuotꝰ: ⁊ vxor vana ⁊ pō
poſa: vir dʒ tenere bonos mōs vt eam trahat
ad xp̄m. ⁊ ecōuerſo vxor viꝝ ribaldū: ⁊ paren
tes filios ſuos inſtruendo. vt ſciāt ſe ſignare ⁊
orare ⁊c. Etiā debēt dare oportunitatē audiē
di miſſam: ꝯfitēdi ⁊c. viciꝰ viciniū: ſociꝰ ſociū:
religioſus aliū religioſuʒ: clericus clericū: tra
hant ad xp̄m q̄ʒtū pn̄t bonis modis. Iſta eſt
dilectio ſpūal' bona ⁊ ſctā. Iō dicit ſcriptura.
Spōſus ⁊ ſpōſa dicūt veni. Apoc. vl. Spōſus
eſt xp̄s ſpōſa eſt ecclia q dn̄t veni. ſ. ad paradi
ſum. dimittas vias inferni. Tu. n. vadis p viā
ſupbie q̄ ducit ad infernū. iō veni p viā humi
litatꝫ: ⁊ ſic de alijs. Et q audit. ſ. verbū xp̄i obe
diendo dicat. ſ. alijs veni. ¶ Quantū ad ſcōm
ſignū filiatōis diuine bti Philippi fuit predi
catio euāgelica ſiue aplica. Poſtq̄. n. diu vi
xit cuʒ xp̄o ſpūalr: finaliter poſt chriſti paſſio
nem aſcenſionem: ⁊ ſpūſſcti receptionē Phi
lippus memorans verbū chriſti dicentis. Eri
tis mihi teſtes in hieruſalēʒ ⁊ in oī iudea ⁊ ſa
maria: ⁊ vſqꝫ ad vltimū terre. Actuū. i. Nota.
Eritis mihi teſtes de vita mea: ꝯuerſatiōe: pre
dicatione: paſſiōe: reſurrectiōe ⁊ aſcenſiōe. pp
hoc btūs Philippus primo incepit p̄dicare
in hieruſalē in plateis ⁊ vicis ciuitatꝫ: vbi fecit
magnū fructū: ꝯuertendo multos ad fidē xp̄i
Deinde p villas ⁊ caſtra p̄dicādo viſitauit to
tā iudeā. Deinde trāſiuit ad puinciā ſamarie
deinde trāſiuit in aſyā q̄ eſt maior pars mūdi.
Dicit hyſtoria ꝙ innūerabiles ad fidē xp̄i cō
uertit. Ideo philippus dicitur os lāpadis p
pter ſuā luculentam p̄dicationē. Lampas. n.
hʒ os latū. ſecundo eſt vncta oleo. tertio ē cla
ra ad illuminādū. Ita os beati Philippi fu
it latū ad predicandū vbiqꝫ vnctū ⁊ medicia
le ad conuertendū populos multos: clarū ad
illuminandū corda gentiū. Ergo dꝛ p pphaʒ.
Si ſeparaueris p̄cioſuʒ a vili: q̄ſi os meū eris.
Conuertētur ipſi ad te ⁊ tu non ꝯuerteris ad
eos. Iere. xv. Precioſum eſt fides catholica:
vilis ē error ⁊ ydolatria. Hoc ſeparabat bea
tus Philippus ore p̄dicando. Item p̄cioſa
res eſt v̄tus: vilis res eſt vicium. Hoc ſepara
bat beatus philippus. Ideʒ de ſuperbia ⁊ hu
militate: auaricia ⁊ liberalitate: luxuria ⁊ caſti
tate: ⁊ ſic de alijs. Beatus philippus ſepara
bat p̄cioſum a vili: qꝛ ſupbū conuertebat ⁊ fa
ciebat ipſum humilē: ⁊ ſic de alijs. Ideo ſeqꝫ
Ipi ꝯuertentꝫ ad te. ſ. ad fidē quā tu p̄dicaſ. Et
tu non conuerteris ad eos. ſ. ad eoꝝ ſectam ⁊
errorem. Eſt hic queſtio quō vnꝰ hō ſimplex
ſm mundū tantos pplos ꝯuertebat q erant
antiquati in eorum ſecta mala: ⁊ ſtatim crede
bant ⁊ conuertebantꝫ ad xp̄m. Idem de pecca
toribus aſſuetis in pctis: ⁊ ſtatim conuertebā
tur ad v̄tutes. Et modo cum ſimus tot predi
catores nō poſſumus conuertere vnuʒ infide
lem: imo iam conuerſi peruertuntꝫ. qꝛ apl'i con
uerterunt quaſi totū mundū: qꝛ in omneʒ ter
ram exiuit ſonus eoꝝ ⁊c. ⁊ mō multi peruerſi
ſunt. Pro rn̄ſione dicatꝫ quō apl'i hēbant tria
q̄re neqꝫ mirum ſi gētes ꝯuertebantꝫ. ſ. primo
p doctrinā celeſtialē. nos hēmꝰ oppoſitū: igitꝫ
⁊c. ſʒ doctrina aploꝝum tota erat celeſtis incli
nando gentes ad amorem dei: ⁊ ad amandū

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

celeſtia. Modo autem doctrina multoꝝ tota
eſt poetaꝝ dãnatoꝝ: quõ ergo poterit aliquẽ
ſaluare. Tal' doctrina aures tãgit nubib' atriſ
⁊c. ſʒ non cõuertit corda. Doctrina celeſtis ⁊
euãgelica hʒ opᵐ. nõ hʒ illas cadẽtias doctri
ne poetaꝝ: ſʒ doctrina euãgelica frangit ⁊ pe
nẽtrat corda ⁊ illuminat itellectũ ⁊ inflãmat
volũtatẽ. Dẽ exẽplũ de aqua que aſcẽdit nã
liter tm̃ q̃ʒtũ deſcẽdit. Si vͦ ꝓcedit a princi-
pio infimo nõ põt aſcẽdẽ. Ita eſt de doctrina
euangelica q̃ ab altiſſimo pñͦ ꝓcedit ab illo
fonte. de quo Eccli. i. Fons ſapie v̾bum dei in
excelſis. Jõ facit aſcendẽ pſonã deuote pdicã
tem ⁊ ipam obſeruãtẽ vſqʒ ad celũ. Sʒ aqua
doctrine poetaꝝ ꝓcedit a pnciͦ ⁊ fonte hũani
intellect'. quõ ergo faciet te ad celũ aſcendẽ.
Propter h̃ dicebat xpus. Ois q bibit ex hac
aq̃. ſ. doctrine phie ſm intellectũ allegoricũ:
ſitiet iteꝝ. Qui aũt biberit ex aq̃ quã ego da-
bo ei: nõ ſitiet in eternum. Jo. iiij. Et qꝛ btũs
philippus pdicabat doctrinã euãgelicã ⁊ ce
leſtẽ: ⁊ diſputabat ſine forma phie: ſimplr di-
cẽdo v̾ba fidei: gẽtes credebãt ⁊ ꝯuertebant:
qꝛ hec ꝓmiſerat eis xps dĩ. Ego dabo vob os
⁊ ſapiam cui nõ poterũt reſiſtere ⁊ ꝯdicẽ oẽs
aduerſarij vr̃i. Luc. xxi. Scda rõ ẽ qꝛ apli ha
bebant vitã ſpũalẽ: nõ curabãt de bonis hui'
mũdi: imo dicebãt gentes. Quid vult iſte hõ
vult pecunias vel dignitates. Rñdebant alij
nõ. Ergo qd vult: dicebãt alij: nihil aliõ vult
niſi honorẽ dei ⁊ ſaluationẽ aiaꝝ. Jeiunabãt
faciebãt magnas pnias ⁊ afflictiones in ſuis
pſonis. vitabant familiaritates. Nos vͦ mõ
neſcimus pdicare niſi pro vanitate vt videa-
mur ⁊ laudemur vel pro pecunijs acqrendis
vel pro familiaritatib' hñdis: Nõ eſt iſta vita
ſpũalis: qa in mala hora intraſtis religionẽʒ
qꝛ lʒ lr̃a regis vel pape ſit optime ordinata: ⁊
colore rethorico falerata: ſi vͦ nõ hʒ ſigillũ ñ
credatiſ aliqd. Ita ſmo rethoricus ⁊ optime
ordinatus eſt vt lr̃a regis xpi vel pape. ſʒ qñ
ille q pdicat caret ſigillo bone vite: nõ credit
ſibi. Iſta eſt cã q̃re mõ nõ ꝯuertunt infideles
nec pctõres. Apli aũt hẽbãt vitã ſpũalẽ. ⁊ ſic
dicebãt ore: ita ſuabant ope. iõ credebat eis.
Jõ apls. Nõ audeo aliqd loq eoꝝ que p me
nõ efficit xps. ad Ro. xv. 3ͦ rõ: nõ ſolũ hẽbãt
doctrinã celeſtẽ ⁊ vitã ſpũalẽ: ſʒ hẽbãt opa di-
uina. ſ. in miraculis que faciebãt. qꝛ qñ pdica
bãt de articulis fidei: vt de trinitate: de incar
natione xpi ⁊ paſſione: reſurrectione ⁊ aſcẽſi-
one: ꝓbabãt hoc nõ ſolũ auctatib' ſacre ſcri-
pture: ſʒ ẽt per demõſtrationẽ euidẽtẽ ſeu po

tiſſimã. ſ. per miraculũ. Jõ neqʒ mirũ ſi cõuer
tebant gentes. Jõ dĩ de aplis. Illi aũt ꝓfecti
pdicauerunt vbiqʒ dño coopante ⁊ ſermonẽ
ꝯfirmante ſequẽtib' ſignis. Marc. vl. Dicaʒ
vobis vnũ ſingulare de btõ Philippo: q pdi
cando per ſichiã venit ad quãdã ciuitatẽ vbi
erat qdã draco terribil' q emittebat anhelitũ
vt furn' de calce emittit fumuʒ: ⁊ corrũpebat
oẽs de illa ciuitate: ⁊ iterficiebat mltos. Qui
bus dixit Philippus. Credite mihi ⁊ ſtatuã
iſtã ꝯfringite: ⁊ in loco ei' crucẽ dñi adorate
vt infirmi veſtri curẽt ⁊ ſanent ⁊ mortui ſuſci
tent. Et inceperũt clamare dicẽdo. Tm̃ fac vt
ſanemur ⁊ hũc mortẽ ꝓtinus ꝯfrigem'. Tũc
ſctũs Philippus draconi p̃cepit vt in locuʒ
deſertũ iret ⁊ nulli noceret. Qui ſtati receſſit.
⁊ vlteri' nõ cõparuit. Tunc ſctũs Philippuſ
oẽs ſanauit ⁊ trib' mortuis ex dracone bñfici
um vite impetrauit. Sicqʒ vniuerſis credẽti-
b' eis pſbros ⁊ dyaconos ordinauit. Nõ mo
ralr draco corrũpens cõitatẽ eſt notabil pſo-
na viuens in mala vita: qa ei' exẽplo oẽs cor
rũpunt. Si in aliq̃ loco eſt aliqs clericus vel
religioſus ꝯcubinari': talis dĩ ⁊ eſt draco cor
rumpẽs ⁊ occidẽs oẽs: audiẽdo miſſaʒ ſuam
⁊c. Sʒ hẽtis duo remedia. ſ. pᵐ intimare pla
to. ſcdm ꝙ rectores faciãt ordinationẽ ꝙ oẽs
male mulieres eſſent in lupanari ⁊c. ⁊ ſic dra
co exibit de vobis: ⁊ infirmi ⁊ mortui ex pctis
ſuſcitabunt ⁊c. Jõ dicit ſcriptura. Neſcitis qꝛ
modicũ fermẽtũ totã maſſaʒ corrũpit. Expur
gate vetus fermentuʒ vt ſitis noua cõſparſio
ſicut eſtis azimi. Etenĩʒ paſcha nr̃m immola
tus eſt xps. Itaqʒ epulemur nõ in fermẽto ve
teri: neqʒ in fermẽto malicie ⁊ neqcie: ſʒ in azi
mis ſinceritatis ⁊ veritat. Et ſeqtur. Auferte
malum ex vobiſmetipſis. i. Cor. v. Uide ibi
pulchra. ¶ Quãtũ ad 3ᵐ ſignũ diuine filiati
onis eſt ei' paſſio martyrialis. Pro xpo ſuſti
nuit martyriũ. Uñ cũ pdicaſſet ⁊ multos po-
pulos ꝯuertiſſet: ⁊ erat iã annoꝝ octuaginta-
ſeptẽ. Poſt hec infideles eũ tenuerũt ⁊ cruci
ad inſtar mgr̃i ſui. ſ. ieſu xpi quẽ pdicabat af-
fixerunt: ⁊ crucifixus etiã lapidauerũt eũ. Et
ſic ad dñm migrauit: ⁊ feliciter vitã cõpleuit.
Moralr. Ita nos velim' mori in cruce pnie
qꝛ ſicut crux fuit xpo afflictio: ſed in ea voluit
mori: ita pnia eſt afflictio ⁊ i illa opʒ nos mo-
ri ſi volumus ſaluari. Jõ apls. Qui xpi ſũt car
nem ſuã crucifixerunt cũ vicijs ⁊ ꝯcupiſcẽtijs
ad Gal. v. Modo videam' de vita bti Jac.
que eſt: ſʒ eam dicã breuiter in decẽ ꝯcluſioni-
bus. Prima ꝯͦ quare dĩ Jacobus minor. ad

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dñiam Jacobi zebedei fratris Joan. euange.
qui dr̃ maior: eo q̄ prior fuit ap̄ls xp̄i. Unde
hec ɔ̄ſuetudo in religionib⁹ obſeruať: vt ille
qui ingrediť prior: maior voceť. ⁊ ille qui po/
ſterior: minor: lʒ ſit prior etate aut ſc̄titate vel
dignitate. Jō dicebat ap̄lus de ſe. Ego ſuʒ mi
nimus ap̄loꝝ. i. ad Coꝝ. xv. cum tñ ſit de ma/
ioribus in dignitate ⁊ ſc̄titate. Sʒ q̄ꝛ vltimus
fuit vocatus ad apoſtolatū: dicit. Ego ſuʒ mi/
nimus ⁊c̄. ¶ Sc̄da ɔ̄° q̄ꝛ dicebatur Jacobus
iuſtus: ꝑꝑ meritum excellentiſſime ſc̄titatis.
Naʒ ſm̄ Jeroñ. tante reuerētie ⁊ ſanctitatis
fuit q̄ꝛ vinum ⁊ ſicerā nō bibit: carnes nunꝗ̄
manducauit. ¶ Tertia ɔ̄clō q̄ꝛ dicebať Ja/
cobus frater dñi. ſed quō: q̄ꝛ certum eſt q̄ꝛ vir
go maria nō peperit niſi chriſtum ieſum. quō
ergo diciť frater dñi cum nō eſſet niſi conſan/
guineus german⁹ fili⁹ marie cleophe. ſʒ dice/
batur frater dñi: q̄ꝛ ſimilimus ſibi fuiſſe ꝓhi/
betur: intm̃ vt pleriq̄ʒ in eoꝝ ſpecie fallerenť.
Unde cum iudei ad capiendū chriſtū perge
rent a iuda qui chriſtū a iacobo tanꝗ̄ eoꝝ fa
miliaris optime diſcerneret ſignum oſculi ac
ceperunt dicēte iuda. Quemcūq̄ʒ oſculatus
fuero ip̄e eſt tenete eum ⁊c̄. Matth. xxvi. Tā
ta erat ſimilitudo eoꝝ q̄ꝛ ſc̄tus Ignacius qui
erat in anthyochia ⁊ nūꝗ̄ viderat chriſtū in
ep̄la ad btm̃ Joānem dicit. Si licitū eſt mihi
apō te ad hieroſolymi partes volo accedere
vt videā illum venerabilē Jacobum qui co/
gnominať iuſtus quem referūt chriſto ieſu ſi/
milimū facie: vita: ⁊ modo ɔ̄uerſationis. ac
ſi eiuſdem vteri fr̄ eſſet gemellus. Quem di/
cunt ſi video: video ⁊ ip̄m ieſum chriſtū: ſm̄
oīa corporis eius lineamēta. ¶ Quarta ɔ̄° q̄ꝛ
erat magne orōnis ⁊ deuotionis. Totiens in
orōne genua flectebat vt callos in genib⁹ ſic
in calcaneis videreť hr̃e. Hic ſolus inter apo
ſtolos ꝓpter nimiam ſanctitatē ſuam ꝑmitte
batur intrare in ſanctaſanctoꝝ. non quidē cā
immolationis: ſʒ orōnis. ¶ Quinta ɔ̄cluſio:
q̄ꝛ mortuo dño in die veneris ſc̄tā: votum vo/
uit ſe nō comeſtuꝝ donec videret dñm a mor
tuis ſurrexiſſe. ſicut dicūt Jeroñ. ⁊ Joſephus
in libro de viris illuſtrib⁹. In ipſa aūt die re/
ſurrectionis cū vſq̄ʒ ad diem illam non gu/
ſtaſſet eidem dñs apparuit ac eis qui cum eo
erant ⁊ dixit. Ponite mēſam ⁊ panē: deinde
panem accipiēs bñdixit ⁊ dedit Jacobo di.
Surge frater mi comede: q̄ꝛ fili⁹ hominis a
mortuis reſurrexit. ¶ Sexta ɔ̄°: q̄ꝛ prim⁹ in/
ter ap̄los miſſam celebrauit. Nam ꝑꝑ excel/
lentiam ſue ſc̄titatis ſibi hūc honorē apoſto/
li fecerūt. In anthyochia petrus miſſam cele
brauit. Marcus in alexandria. Jacob⁹ in hie
ruſalem. Quādo apoſtoli debebāt incipe ad
p̄dicandū per mūdū tenuerunt ɔ̄ſilium q̄s
eoꝝ eſſet ep̄s hierl̃m: ⁊ fuit ɔ̄cluſum q̄ꝛ iacob⁹
O qualis honor in ciuitate vbi icepit chriſti
anitas vbi chriſtus paſſus eſt. Apoſtoli autē
omnes erant ſacerdotes ⁊ ep̄i ordinati a xp̄o
ſed non vt in certis ciuitatib⁹ eſſent epiſcopi
¶ Septima ɔ̄cluſio: q̄ꝛ hʒ ſingularē patiētiā
Uñ cū ſeptio āno ep̄at⁹ ei⁹ ap̄li ad diē paſche
ɔ̄ueniſſent iterrogāte eos Jacobo q̄nta ꝑ eos
feciſſet dñs: corā ꝑp̄lo referebāt itātū vt iā ꝓ/
pe cēt q̄ꝛ baptizari vellēt repēte q̄dā tēplū in/
grediēs clamare icepit. O viri iſraelite: q̄d fa
citis cur ab iſtis magis vos decipi ꝑmittitis. In/
tantū aūt ꝑp̄lm ɔ̄citauit vt ap̄los lapidare vel
let. Aſcendit aūt hō iſte ſuꝑ grad⁹ vbi iacob⁹
p̄dicabat: ⁊ ip̄ʒ p̄cipitauit deorſū: ⁊ extūc clau
dicauit: cum alios infirmos ſanaret noluit ſe/
ipſuʒ ſanare: ſʒ ꝑꝑ honorē ieſu xp̄i illā diuiſaʒ
voluit portare vt bon⁹ miles. ¶ Octaua ɔ̄clu
ſio q̄ꝛ fuit martyr glorioſ⁹. In anno. n. ep̄atus
octauo vidētes iudei q̄ꝛ non poſſent occidere
Paulū eo q̄ꝛ ceſareʒ appellaſſet. ⁊ romā miſ/
ſus fuiſſet: ꝑſecutōis ſue rabiē i iacobū ɔ̄uerte
rūt: ɔ̄ eū occaſionē q̄rētes. Jō ad eū ɔ̄ueneť
dicētes. Oram⁹ te vt reuoces ꝑp̄lʒ: q̄ꝛ ip̄e erat
i ieſu putās q̄ꝛ ipſe ſit xp̄s. dep̄camur g° te vt
ſuadeas oīb⁹ ɔ̄uenietib⁹ in die paſche de ieſu.
Tibi. n. obtēperabim⁹ oēs: ⁊ de te tam nos q̄
ꝑp̄ls teſtimōiū ferim⁹: q̄ꝛ iuſt⁹ es. ⁊ ꝑſonā nul
li⁹ accipis. Statuerūt illū g° ſuꝑ pinnaculm tē
pli: ⁊ voce mag̃ clamātes dixerť. Uiroꝝ iuſtiſ
ſime cui oēs obtēpare debem⁹: ānūcia nobis
q̄d tibi videť de ieſu. Tūc iacob⁹ cū igēti voce
rn̄dit. Quid me iterrogatis de filio hoīs. Ecce
ip̄e ſedet i celis a dextris dei: vētur⁹ iudicare
viuos ⁊ mortuoſ. Hoc audiētes chriſtiani ga
uiſi ſunt valde. Phariſei aūt ⁊ ſcribe dixerūt.
Male fecim⁹ tale teſtimōiuʒ p̄ſtare ieſu. Aſcē
dam⁹ ⁊ p̄cipitem⁹ eū deorſū. ⁊ clamaueť dicē
tes. o. o. ⁊ iuſt⁹ errauit. ⁊ p̄cipitauerūt eū ⁊ la/
pidib⁹ obruebāt eū dicētes Lapidem⁹ iacobū
iuſtū. Qui deiect⁹ nō ſolū mori nō potuit: ſed
ɔ̄uerſ⁹ ⁊ ſuꝑ genua ꝓcūbēs orabat di. Rogo
dñe dimitte eis: q̄ꝛ neſciūt q̄d faciūt. Tūc vn⁹
ex ip̄is ꝑticā fullōis arripieť valido ictu caput
ei⁹ ipetijt: ⁊ cerebrū excuſſit tali q̄ martyrio mi
grauit ad dñm. Nona concluſio: q̄ꝛ refert ioſe
ph⁹ q̄ꝛ ꝓp̄ ꝑctm̃ morť iacobi iuſti factū ē exci
diū hierl̃m ⁊ diſꝑſio iudeoꝝ: ſʒ nō ſolū ob mor
tē iacobi: ſʒ etiā ob morteʒ dñi p̄cipue hec de

ſtructio facta eſt ſm qđ dñs dicit i euangelio.
Luc.xix. Nõ relinquẽt i te lapidez ſup lapidẽ:
eo q nõ cognoueris tpus viſitatiõis tue. Tytus
n. fili⁹ veſpaſiani impatoris hieruſalẽ cepit ⁊
captã ſubuertit tẽpluq; funditus deſtruxit. Et
ſicut iudei xpm.xxx. denarijs emerũt: ſic ⁊ ipſe
vno denario.xxx. iudeos vendidit. vt narrat.
Joſeph⁹.xcvij. milia iudeoꝝ venditi ſũt: ⁊ vn
decies centena milia fame ⁊ gladio perierũt.

¶ De inuentiõe ſancte crucis. Sermo.

m Mihi autẽ abſit gloriari niſi i cru
ce dñi nři ieſu xpi. verbuz
iſtud hr textualr Gal.vi. Et officia
lit in epla hodierna. Solẽnitas iſta
e feſtũ pñs dr inuẽtio ſctẽ crucis: qr btã Hele
na mr Cõſtantini impatoris cũ multis miracu
lis iuenit crucẽ dñi nři ieſu xpi quaz iudei ab
ſcõderũt. De hoc etiã erit ſmo nr. Si placet
deo habebim⁹ bõas doctrinas ad intellectus
illũinatõez: vite ordinationẽ: ⁊ aiaꝝ nraꝝ ↄſo
lationẽ. Sz pmo ſalutet vgo maria. In pñti
ſmõe itẽdo ptractare vbũ ppoſitũ triplicit.
¶ Primo in perſona xpi in cruce patientis.
¶ Secundo in perſona beate Helene crucez
requirentis.
¶ Tertio i pſona cuiuſlibz hoĩs ve credentis
¶ De pmo ptractãdo vbũ i pſona xpi i cruce
patient dic ipe xps. Mihi abſit.ſ. q veniã ad
gliam reſurrectiõis corpis: niſi p crucẽ. Inue
nit.n. clare i ſacra ſcptura q xps mltotiẽs fuit
in piculo mortis int iudeos: ⁊ diuerſimode fuit
ei⁹ mors itentata. ſz null⁹ alius mod⁹ moriẽdi
placuit ſibi niſi i cruce. alios modos moriẽdi
vitauit fugiẽdo: vl alit. Sz ad mortem crucis
venit gratis ipemet de galilea i hierlz. Primo
qdẽ fuit in piculo moriẽdi ſtatiz qñ fuit nat⁹.
Tũc ei regnabat herodes alieigena: q fauore
ipatoris romãi obtinuit regimẽ iudeoꝝ. q au
diẽs natiuitatẽ regis iudeoꝝ a regib⁹ orientis
⁊ locũ natiuitat a rabinis iudeoꝝ: voluit ipm
occidere. ppt qđ miſit hoĩes armoꝝ vt occide
rẽt oẽs pueros ciuitatis bethleẽ ⁊ ei⁹ attinẽtijs:
⁊ ita factũ ẽ. Sz angel⁹ dñi apparuit ioſeph di
cẽs q fugẽt i egyptũ cuz puero ⁊ mre ei⁹ ⁊ ſic
euaſit xps. Et fuit cõpleta pphia Job.i. Pu
eros pcuſſerũt gladio: ⁊ euaſi ego ſol⁹. Querit
qre iſta mors ñ placuit ſibi. Rñſio moral. ad
iſtruẽdũ nos vt vitem⁹ mortez gladij ſpũal.ſ.
excõicatõis. Legit q i paſſiõe ſol⁹ Petr⁹ por
tabat gladiũ. Symõ petr⁹ hñs gladiũ eduxit
eũ: ⁊ pcuſſit põtificis ſuũ ⁊ abſcidit auriculaz
ei⁹ dextrã. Joh.xviij. rõ qre ſol⁹ ſctũs petrus
portabat gladiũ: qr ſol⁹ pp vl plat⁹ habet gla
diũ ſnie excõmunicatõis. Iſte gladi⁹ mltuz eſt
timẽd⁹ ⁊ cauẽd⁹. Sicut.n. gladi⁹ materialis ſcin
dẽdo diuidit mẽbrũ a corpe: ita gladi⁹ excõi
catiõis diuidit ⁊ ſcidit hoĩez q ẽ mẽbrũ miſti
cũ eccl'ie a corpe eccl'ie. intãtũ q ſi i eccl'ia da
ret mihi optio qđ vellẽ ampli⁹. vl pdẽ digitũ
vel ſtare in excõicatiõe. poti⁹ vellẽ pdẽ digitũ
etiã man⁹ ⁊ pedes ⁊c. q eſſe excõicatum per
mediã horã.xi.q.iij. Omnis. Nihil oz formi
dare xpian⁹ quam ſepari a corpe xpi. Si.n. ſe
parat a corpe ei⁹: nõ ẽ mẽbrũ ei⁹. ⁊ ſi nõ ẽ mẽ
bruz ei⁹ nõ vegetat ſpũ ei⁹. Vide ibi pulchra.
c. abſit. de excõicatiõe. Dicat miraculuz de ar
bore nucũ. Ecce rõ qre xps noluit mori v gla
dio vt nos vitem⁹ gladiũ ſpũalẽ. q ferit qñ dr
denunciam⁹ talez excõicatum eſſe ⁊c. Fugite
g° a facie gladij: qm vltor iniqtatũ eſt gladi⁹.
Job.xix. Fugit homo faciez gladij qñ ponit
ſe i rõne: qr ſtatim hõ inuenit abſolutionem.
Null⁹ dicat: ita bene comedo: bibo ⁊ dormio
ſicut añ excõicationem: comedo panem ⁊c. ſz
nõ comedit aia. qđ eſt pei⁹. Secundo xps fuit
in piculo moriẽdi pcipitatus: vt recitat Luc.
iiij. Xps.n. nat⁹ fuit in ciuitate bethleez: ⁊ fuit
nutrit⁹ i ciuitate nazareth. Jõ dr Jeſ⁹ de naza
reth. Et incepit predicare ⁊ miracula facere
in ciuitate capharnaũ. Tunc iudei dixerunt.
Quanta audiuim⁹ de te facta in capharnaũ:
fac ⁊ hic in pria tua. Lu.iiij. Rñdit eis xps i
ſnia q nõ merebant: qr nõ credebant in eum:
imo deſpiciebãt eũ dicendo. Nõne hic ẽ fili⁹
fabri: ⁊ illius mulieris marie. Et repleti ſunt
omnes ira ⁊ ſurrexerũt ⁊ eiecerunt euz extra
ciuitatẽ: ⁊ duxerũt eũ vſq; ad ſupciliuz mõtis
ſup quẽ ciuitas illa erat edificata vt precipita
rent eũ. Ipe vo reddidit ſe inuiſibilẽ eis qui
dicebãt pergrendo eũ. ⁊ vbi eſt. Jeſus autem
trãſiẽs p mediũ illorũ ibat. Luce.iiij. Quare
noluit ſic mori: qr ſi voluiſſet p iſtã mortẽ etiã
ſaluaſſet totũ mũdũ. Rõ quare noluit ſic mo
ri: vt daret nob inſtructionẽ vitãdi mortẽ pci
picij q fit ex pctõ ſuperbie. Qñ.n. demõ vult
aliquẽ pcipitare in inferno. pmo facit eũ aſcẽ
dẽ in ſupcilio mont ſupbie. Verbigra primo
de religioſis: qñ.n. religioſus viuit deuote in
clauſtro ſuãdo regulã ⁊ ↄſtitutiões: talis via
plana vadit ad paradiſum ſz dyabo⁹ volens
ipm pcipitare i inferno ponit i corde ſuo hãc
ymaginationez dicens. Quare tu non vadis
ad ſtudiũ: ⁊ forte eſſes mgr i theologia ⁊ poſt
ↄfeſſor regis: deinde epš. ⁊ ſic dimittit deuo
tionẽ ⁊ obſuãtias ⁊c. Et quãdo eſt alte in ſup
cilio montis: precipitat i infernũ. de qua dicit

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Dauid dyabolo. Deiecisti eos dum alleuarē-
tur. pš. lxxij. Idē de ſimplici clerico qñ habet
paruum beneficium non curat de ꝯcubina: qꝛ
nõ poſſet ꝓuidere ſibi ⁊ filijs: nec dat amicis.
O dicit dyabolus. ego faciã te aſcendere. po-
nit in corde ſuo vt ponat ſe cū magnis dñis
vt cũ eis hẽat beneficia ⁊c. ⁊ qñ ſũt alte preci-
pitantur a dyabolo. Deiecisti eos. ⁊c. Idē de
vobis laycis qñ mechanicus vel laborator vi
uit ſimplr de ſuo labore vł officio: vadit recte
ad paradiſum ꝑ viã planam. ſʒ dyabolus po-
nit ſe in corde ſuo dicēs quare tu non eſſes in
ꝯſilio ⁊ in officijs ville vt tal' ⁊c. ⁊ qñ ſunt: tūc
nihil aliud querunt ꝙ lucruʒ tꝑale. Deiecisti
eos. ⁊c. Idem de mulieribus. qñ. n. mulier vi
uit ſimplr: curat de domo: de filijs: diligit vir
ſuum ⁊ obedit ei in oibus licitis ⁊ honeſtis: ta
lis mulier recte vadit ad paradiſum ſʒ dyabo
lus ponit i corde ſuo vt ſit dña: quõ poſſit ſup
peditare virum: ⁊ ꝙ nihil faciat niſi ipſa ordi
nabit dicens. quare ego non faciam vt talis fa
cit: ⁊ quare non ibo vt talis ſic induta ⁊c. O
quot moriunť precipitati. Iõ dicit Iob i ꝑſo-
na ꝓcipitati dyabolo. Eleuaſti me ⁊ q̃ſi ſuꝑ vē
tum ponēs eliſiſti me valide: ſcio ꝙ morti tra
des me. Iob. xxx. Ecce ratio quare xp̃s noluit
mori precipitatus. Tertio fuit in periclo mo-
riendi lapidatus. vt narratur a Ioãne euãge
liſta. viij. ⁊. x. ca. Cum enim xp̃s predicaret iu
deis de ſua diuinitate dicens. Amen dico vo-
bis. Si qs ſermonem meum ſeruabit. ſ. legem
euangelicam: mortem non videbit in eternū.
Iohan. viij. Cui dixerunt iudei. Quem teip-
ſum facis. Nunquid tu maior es patre noſtro
abrahã q mortuus eſt: ⁊ ꝓphe mortui ſunt. ⁊
tu dicis. Si qs ſmonē meuʒ ⁊c. Rñdit ieſus
Amē dico vob: añq̃ȝ abraham fieret ego ſum
Tunc iudei dixeꝛt moriať. Tulerũt lapideſ vt
iacerent in eũ. dicit Ioannes. Ieſus auteʒ ab
ſcondit ſe ⁊ exiuit de tẽplo. Quare noluit mo
ri iſta morte. Reſpondeo ꝙ ad inſtructioneʒ
nřam ex pctõ auaricie. Auarus. n. eſt vt lapis
durus ⁊ frigidus nullã hñs pietatē. primo in
digenti. De auaro dicit Iob. Cor eius indu
rabitur quaſi lapis. Iob. xli. Auari gº moriū
tur lapidati. Tot lapidibus ꝑcutiunť q̃t ſunt
modi auaricie. Primꝰ lapis eſt primꝰ moduſ
auaricie q dř rapina. Iſto lapide ꝑcutiuntur
dñi tꝑales a dyabolo qñ nõ ſunt ꝯtẽti de ſuis
redditibus qꝛ nõ ſufficiũt. tot ſunt vanitates
q̃s faciũt ⁊ ꝑgrunt modos varios ⁊c. ꝯ ſuos
vaſallos. Secundus lapis dicitur ſymonia.
Iſto lapide percutiuntur prelati: clerici: ⁊
religioſi q neſciunt dare bñficia nec miſtrare
ſacra niſi cũ pecunijs ⁊c. totũ oʒ emere. Ter-
tius lapis dř vſura. Antiqtus ſoli iudei lapi-
dabanť iſto lapide: ſʒ mõ ⁊ xp̃iani ſi ꝓſtent ali
qd alicui: ſtatim dicũt vos dabiť mihi tãtum
vſura eſt ⁊ dãnatio: qꝛ ꝑ ꝓſtare: nec etiã papa
poſſet aliquid recipere ſine pctõ. O quot la-
pidantur iſto lapide. Ideʒ ſi hẽnt aliqd vẽdē
ad ſperam volũt amplꝰ ꝓpter expectationē
vſura eſt. Idem ſi preſtant ſuper poſſeſſiones
recipiunt fructꝰ: vſura ē. Idē ſi ꝓ mutuo obli
gant libertatē alterꝰ ad cauandũ vel molen-
dũ i ſuo molendino. Si gº vis cēſualia ſit ve
ra emptio ⁊ vera vēditio: ⁊ ꝓciũ ſit iuſtuʒ: aliť
aũt q̃uis mõ qs capiat pecuniã vel aliqd eq-
ualens vltra ſortē: vſura ē ⁊ aiarũ dãnatio vt
pʒ. xiiij. q. iij. putãt. imo ſola ſpes vſurariũ fač
xiiij. q. iij. ſi mutuo. Quartꝰ lapis eſt fraus ma
le vendendo vel male emendo. Iſto lapide
lapidanť mercatores: tabernarij: hoſpitalarij
⁊ hmõi. Quintus lapis eſt calũnia. Iſto lapi
de lapidanť iuriſte: aduocati: iudices: procu-
ratores: ⁊ notarij: qui calũnioſe dilatant que
ſtiones: faciunt ꝙ durant lites q̃ȝdiu ſentiunť
pecunias ⁊c. Sextus lapis eſt q dř detentio
Iſto lapide lapidantur q detinēt ſibi ſolida-
tam ſeruoꝝ: ancillaruʒ: decimas ⁊ ꝓmitias ⁊
legata defunctoꝝ: nõ complendo teſtamēta.
Item illi q detinent illud qđ inuenerunt. Ecce
quot lapides ꝓijcit dyabolꝰ ꝯ hoies. Iõ xp̃s
noluit mori lapidatꝰ. Iõ dič ſcptura. In via
ruine. ſ. auaricie nõ eas ⁊ nõ offendes in lapi
des: nec credas te vie laborioſe ne ponas aie
tue ſcandalũ. Eccli. xxxij. Quarto fuit in peri
culo moriēdi intoxicatus ſeu potionatꝰ. Iꝑe
enim venit pauꝑ in hoc mũdo. iuxta ꝓphetiã
zach. ix. Exulta ſatiſ filia ſyõ: iubila filia hierl'.
ecce: rex tuus venit tibi iuſtus ⁊ ſaluator ipſe
pauper. Et intantũ tenuit vitã pauperē in hꝰ
mundo: ꝙ non habebat domũ nec cameram
poſt ſermonem: ſʒ inuitabať ab aliquo ⁊c. Iu
dei vero inimici ſui vidētes ꝙ eũ nõ poterãt
occidere nec precipitando nec lapidãdo vo
luerunt ipm potionare ſecrete: ⁊ inuitabant
eũ ad prandium. Et poteſtis cogitare ſi facie
bant ſibi falſam de arſenico ſublimato potio
nando vinũ vel aliud. De hoc ꝓphia i ꝑſona
xp̃i dič. Tu dñe demõſtraſti mihi ⁊ cognoui:
tu oñdiſti mihi ſtudia eoꝝ: cogitauerũt ꝯ me
ꝯſilia dicētes. Mittamꝰ lignũ in panē eius: ⁊
eradamꝰ eũ de terra viuentiuʒ: ⁊ nomē eiꝰ nõ
memoreť ãpliꝰ. Iere. xi. Sʒ xp̃us qui omnia
ſciebat nolebat comedere de cibo venenato:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

q̃re noluit mori iſta morte ⁊c. Rñſio: ad iſtru
endũ nos vt vitem⁹ mortẽ potionatã ex pctõ
luxurie. Qui. n. vult potionare cõit ponit ve
nenũ in cibo dulci ⁊ delectabili: ita fac̃ demõ.
Cib⁹ dulcis ⁊ delectabil' vʒ luxuria ⁊c. ſed ſibi
eſt venenũ pcti: qḋ aiam occidit. Cib⁹ ẽ vene
nat⁹ niſi fiat iter viꝝ ⁊ vxorẽ ſeruando modũ
⁊c. Job. Nũqd poterit aliqs guſtare qḋ gu
ſtatũ affert mortẽ. Job. vi. q. d. nõ. Null⁹ q̃tũ
cũqꝫ eſuriret vel ſitiret comedẽt cibum quem
ſciret venenatũ eẽ. Jõ dicit. Nũqd poterit ⁊c.
Et tu luxurioſe comedis de illo cibo quẽ ſcis
venenatũ veneno pcti mortal̃: niſi ſis ĩfidelis.
Quinto fuit in piculo moriẽdi per crucẽ ſeu
crucifix⁹. Sʒ iſte mod⁹ moriẽdi placuit ſibi ⁊
acceptauit. Videẽtes iudei ꝙ nõ poterãt ipm
occidẽ pcipitat⁹: lapidat⁹ nec potionat⁹ dixe
rũt. moriaẽ crucifix⁹ vel crucificat⁹: ⁊ pauerũt
crucẽ. Et tũc xps pdicabat illa puincia. ſ. gali
lee: ⁊ ſciẽs ꝙ iã iudei parauerũt crucẽ dixit di
ſcipulis ſuis. Ecce aſcẽdim⁹ hieroſolymã ⁊ fi
li⁹ hois tradeẽ pncipib⁹ ſacerdotũ ⁊ cõdẽna
bũt eũ morte ⁊c̃. Mat. xx. Jta ꝙ nõ violẽter
ſed ĝtis venit ad mortem crucis ⁊ data ſnia a
pylato nõ appellauit nec ſe excuſauit: ſʒ dicit
Jo. ꝙ baiulãs ſibi crucẽ exiuit in eũ q̃ dẽ cal
uarie loc⁹. Joã. xix. Quare iſte mod⁹ morien
di pre aliis placuit ſibi. Rñdeo iã ſcis ꝙ totũ
malũ tã aiaꝝ vt pctm̃ ignorãtie: ĩclinationes
male q̃ ẽt corpoꝝ: vt ĩfirmitates: dolores: la
bores ⁊ finalit̃ mors: totuʒ hoc venit ex pctõ
ade ⁊ eue: q̃re pctm̃ venit ex receptiõe illi⁹ fru
ct⁹ vetiti. Xps g° venit ad reparãdũ oĩa mala
tã aiaꝝ q̃ corpoꝝ. Jpſe eni eſt ille fruct⁹ de q̃
dẽ ṽgini marie. Bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui: re
uerſus eſt fruct⁹ ad arborẽ: q̃re dicũt hyſtorie
grecoꝝ antiq̃ ꝙ arbor crucis erat de illo met
ligno de q̃ adã recepit fructũ. Jõ qñ xps fuit
in arbore crucis tũc fruct⁹ fuit in arbore reſti
tut⁹ ⁊ repauit oĩa mala q̃ ex pctõ ade fuerunt
ſecuta: ſeruãdo ordinẽ: qꝛ ſicut mala aie vene
rũt pmo: deide mala corpis. Sicq; xps reparã
do pmo recupauit mala aiaꝝ dãdo remedia
p baptiſmũ ex q̃ remittunẽ oĩa pctã ⁊ repauit
ſciam denũciãdo nob glĩaʒ padiſi. Qñ auteʒ
redibit cito ⁊ bñ cito ad iudiciuʒ gñale: ⁊ tũc
repabit mala corpoꝝ: qꝛ tũc reſurgem⁹ impaſ
ſibiles ⁊ imortales ⁊c. Ecce rõnem q̃re voluit
mori in cruce. Et ḋ hoc habeẽ figura Nume.
xxi. de ſpẽte eneo ſuſpẽſo i patibulo qḋ totuʒ
figura fuit paſſiõis xpi ex q̃ nos ſum⁹ ſaluati.
Ergo dẽ in euangelio. Sic moyſes exaltauit
ſerpentẽ in deſerto: ita exaltari oʒ filiũ hois. ſ. i

cruce: vt oĩs q̃ credit in ipm nõ peat: ſed hẽat
vitã eternã. Jo. iii. Jõ dic̃ aplſ. Mihi aũt ab
ſit gliari niſi i cruce dñi nr̃i ieſu xpi in q̃ ẽ ſal⁹
vita ⁊ reſurrectio. ¶ Quãtũ ad ſecundũ hoc
verbum ptractabiẽ in pſona de ſctã Helena
crucẽ requirentẽ. nã poſt xpi paſſionẽ reſurre
ctionẽ ⁊ aſcẽſionem ſctã crux faciebat ĩfinita
miracula: ex qb⁹ multi cõuertebanẽ ad fidem
xpi. O dixerũt iudei iſta crux deſtrueret nos
iõ abſcõdaẽ ne a xpianis inueniaẽ ⁊ foderunt
in monteʒ caluarie q̃ſi. xx. paſſus ſub terra: ⁊
ibi abſcõderũt ſctãm crucẽ vbi fuit abſcondi
ta p ãnos. cc. ⁊ vltra q̃uſqꝫ illa ſctã mulier he
lena mr̃ Cõſtantini iperatoris ipam inuenit
q̃ nouit̃ fuit ad fideʒ cõuerſa ex mult̃ miracul̃
ibi fact̃. ppẽ qḋ illa ſctã mulier venit hierlm
ad iquirendũ crucẽ xpi q̃ oẽs iudeos ſapien
tes corã ſe vocauit. Cũ aũt regina iterrogaſſʒ
de cruce ⁊ de loco vbi fuerat dñs crucifix⁹: ⁊
illi nullaten⁹ idicare vellẽt iuſſit oẽs igne cre
mari. Ac illi timẽtes tradiderunt iudã dicen
tes. Hic oĩa q̃ q̃ris idicabit tibi. Jſte eni totuʒ
ſcit. Ad quẽ regina ait. Per crucifixuʒ fame
te perimã niſi mihi dixeris veritatẽ. Jpm igi
tur in puteũ ſiccũ iuſſit pĩci. ⁊ ibidẽ moleſtia
famis cruciari. Cũ ergo die ſeptima inde ex
tract⁹ ⁊ ad locum vbi ſctã crux erat veniſſet ⁊
oraſſet: loc⁹ ſubito cõmoueẽ ⁊ fum⁹ aromatuʒ
myri odoris ſentiẽ: ita vt miraret iudas: ⁊ di
ceret manib⁹ iũctis. Jn ṽitate xpe tu es ſalua
tor mũdi. Et pcingẽs ſe virilit̃ incepit fodẽ: ⁊
xx. paſſus fodiẽs tres cruces abſcõditas repe
rit. Cũ aũt crucẽ xpi ab aliis diſcernẽ neſcirẽt
poſuerũt eas in medio ciuitaẽ: ⁊ cũ circa ho
ram nonam q̃dam iuuenis mortu⁹ defereẽ iu
das feretrũ tenuit ⁊ primã ⁊ ſcḋam crucẽ ſup
corpus defuncti poſuit: ſed neq̃ q̃ ille ſurrexit
apponẽs aũt tertiã defunct⁹ rediit ad vitã. Et
multa alia miracula circa ĩfirmos fuerũt ibi
dẽ facta. Dyabol⁹ aũt in aere vociferando cla
mabat di. O iuda quid feciſti. Jude meo cõ
traria opat⁹ es. Nã ille me ſuadẽte fecit pdi
tioneʒ: ⁊ tu me renuẽte crucem xpi inueniſti.
Per illũ multoꝝ lucratus ſum aias: per te vi
deor pderé iã lucratas. Per illũ regnabã in
pplo: p te iã expellor a regno. Rñdit iudas.
Chriſt⁹ te dãnet in abyſſuʒ ignis eterni. Et ba
ptizatus eſt. Et multi iudeoꝝ viſis tot mira
culis cõuerſi ſunt ⁊ baptizati in gloriam dei.
De iſta inuentione fit hodie feſtum: ⁊ potuit
tunc dicere btã helena. Mihi aũt abſit glo
ari: niſi i cruce dñi nr̃i ieſu xpi. Dicaẽ hic q̃ta
fuerit ṽtus crucis ad curandũ oẽs infirmita

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tes ⁊ hodierna die ē: niſi obſtet ꝙ ſanitas corporis eēt aīe nociua: qꝛ deꝰ nō ē occaſio pctī. ¶ Multis eſt melius pro aīa ꝙ ſint īfirmi ꝙ̄ ſi eēnt ſani. Non ergo recurratis ad demones vel ad ꝯiuratores: ſed ponat̄ ſup īfirmitatem emplaſtrū crucis xpī cū nomīe ieſu: cū calore deuotōis ⁊ ſuauitat̄ tanta eſt v̄tus crucis xpī ꝙ hēbis ſanitatē. Jō cantat̄ mō. Salue crux ſctā: ſalue mūdi glīa: vera ſpes nr̄a: vera ferēs gaudia: ſignū ſalut̄: ſalꝰ in pīcul. Uirtꝰ crucis etiā apd̄ īfideles maxie ꝑ oīa ꝯprobat̄. Nā refert Grego. in li. iij. dyalogoꝝ. ꝙ qdā die qdā iudeꝰ romā veniēs: ⁊ declinata eſſet iā dies: ⁊ vbi remanē poſſet mime repiſſet: in qdā templo ydoloꝝ ad dormiendū ſe ꝯtulit. Qui ipiꝰ loci ſacrilegiū ꝑtimeſcēs: qꝛuis fidē xpī nō hēret cū ſigno crucis ſe munire curauit: nocte aūt media euigilans: vidit malignoꝝ ſpūum multitudinē: ⁊ ſathanā ſedentē: ⁊ oēs ei aſſiſtētes. Et veniēs vnꝰ de malignis ſpiritibus adorauit eū. Cui ille. Uñ venis. Et ille. Jn tali ꝓuincia fui ⁊ bella plurima ꝯcitaui. No. bñ in legēda vſqꝫ ibi. Uas vacuū: ſꝫ ſignatū. Ad hāc vocē illa malignoꝝ turba diſparuit. Judeꝰ aūt ad epm̄ venit ⁊ ei oīa ꝑ ordinē enarrauit: ⁊ baptiſmū ſuſcepit. ¶ Quātū ad tertiū ꝯbū ꝓpoſitū ꝑtractabit̄ in ꝑſona cuiuſlibꝫ hoīs vere credent̄. Nā gliā quam nos ſperamꝰ in celo hēmꝰ per xpī crucē: quia in illa paſſus ē. ideo nullꝰ añ xpī paſſionē itrauit in celū: ſꝫ ibat vel ad īfernū vel ad locū purgādoꝝ: vel ad locū ꝑuuloꝝ ſiue lymbū: vel ſinū ꝑfectorū q dr̄ ſinꝰ abrahe. Dicat̄ quō īfernꝰ eſt in corde terre: vbi ſūt domūcule vt in corde pomi. Jn ſinu gͦ abrahe ibāt aīe ſctōꝝ. Pria fuit abel ⁊c̄. ⁊ ibi expectabāt xp̄m q extraxit eos deinde qñ ſurrexit a mortuis. De hoc ꝓpha Zacha. ix. Tu qꝫ in ſanguie teſti tui eduxiſti vīctos de lacu in quo nō erat aq. Mō autē exq̄ xpianꝰ fit credēs in xp̄um ⁊ eſt ei obediēs qñ morit̄ iā iuenit portā ꝑadiſi aptā in v̄tute crucis. Crux xpī clauis ē ꝑadiſi dicit rabanꝰ: ſed reqrit̄ credētia ⁊ obediētia: ⁊ ſic vadimꝰ ad gloriā ꝑadiſi quā ꝑ crucē hēmꝰ. Jō dicimus mō. Nos autē gliari oꝫ in cruce dñi nr̄i ieſu xpī: in quo eſt ſalus vita ⁊ reſurrectio noſtra: per quem ſaluati ⁊ liberati ſumus.

¶ De ſancta cruce. Sermo ſecundus.

Euacuatū eſt ſcādalū crucis. ad Gal. v. Hic declarat̄ qd ē ſcādalum vulgarit̄. Scādalū. n. eſt vocabulū grecū: ⁊ in lingua nr̄a vulgari idem eſt qd̄ ipingere vel ledē vel cadē. Uerbigrā qñ aliqs vadit ꝑ ſuā viā ⁊ nō auiſando ſe ipingit in lapide vel alio ligno: hoc dr̄ ſcādalū. Uñ dic btūs Thomas 2ª 2ᵉ. q. xlij. ar. i. ꝙ ſcādalū ē dictū vel factū ꝑ bene alteri occaſionē ruine. Et hoc ibidē pulchre declarat ꝑ ſilitudinē obicis: vide ibidē. Jdē ſpūalit̄ qñ aliqs icepit bonā vitā vel in religiōe vel in militia vel in ſtatu clericali vl̄ in ſtatu ſeculari: cauete ne ipigat̄ ꝑ familiaritates vl̄ aīs qt hoīs: qt mulieres: qt vidue ⁊c. vadūt directe ad ꝑadiſum per viā bone vite: ſꝫ poſt modicū ipingūt ⁊ frangūt ſibi collum peccādo mortalit̄. Jō dicit ſcriptura. Jn via ruine. i. ꝑiculoſa in occaſiōe peccādi: nō eas ⁊ nō offendes in lapidēs: nec credas te vie laborioſe ne ponas aīe tue ſcādalū. Eccī. xxxij. Mō ad ꝓpoſitū in ſac̄ ſcptura inuenit̄ triplex ſcādaluꝫ ſiue occaſio peccandi ꝯ crucem xpī. ¶ Primū ē diſcipuloꝝ adherentiū: ⁊ hoc veniebat ex ignorātia. ¶ Scdm̄ eſt hoiuꝫ delinquētiū: ⁊ hoc veniebat ex malicia. ¶ Tertiū ē ꝑſonaꝝ nō credētiū: ⁊ hoc venit ex cordis duricia. Sed qdlibet iſtoꝝ fuit euacuatuꝫ. Primū fuit euacuatū per xpī glorioſā reſurrectiōnē. Scdm̄ fuit euacuatū per celi luminoſā apertionē. Tertiū per crucis xpī miraculoſā iuentionē. Jō dicit thēa. Euacuatū ē ſcādalū crucis primū ſcdm̄ ⁊ tertiuꝫ. ¶ Dico prio ꝙ ꝑmū ſcandalū ſeu occaſio cadendi in petrū ē diſcipuloꝝ adherētiū. ſ. aploꝝ ⁊ alioꝝ: ⁊ hoc veniebat ex ignorātia. Ante xpī paſſionē ⁊ reſurrectōēꝫ oēs diſcipuli valde ſcādalizabāt̄ ꝺ cruce xpī intātū ꝙ nō poſſent patienē audire nec credē ꝙ xp̄s obiret i cruce. Uñ cuꝫ ſemel xp̄s dicēt eis ꝙ oportebat eū ire hierl'm ⁊ ibi multa pati a ſeniorībꝰ ⁊ ſcribis ⁊ ꝑncipibꝰ ſacerdotū: ⁊ occidi i cruce: ⁊ tria die reſurgē qñ diſcipuli audierūt talia ſcādalizati ſunt. intantum ꝙ petrꝰ aſſumēs ieſum cepit icrepare eū dicens. Abſit a te dñe nō erit tibi hoc. Qui ꝯuerſus dixit petro. Uade poſt me ſathana. ſcādaluꝫ mihi es: q nō ſapis ea q dei ſūt: ſed ea q hoiuꝫ. Mat. xvi. No. vade pꝰ me ſathana. i. aduerſariꝰ: ſcādalū mihi es: qꝛ non ſapis ea ſupple ꝯſilia q dei ſūt: ſꝫ ea que hoiuꝫ. Pro huiꝰ declaratiōe nota ſilitudinem qñ aliq̄ ciuitas ab inimicis obſeſſa cuiꝰ rex eſt potentiſſimus ab hoibꝰ ciuitat̄ dat̄ ꝯſiliū regi vt per potentiā ⁊ violentiā liberaret ciuitatē dicendo: exq̄ vos dñe eſtis potēs libare ciuitatē ⁊ gentē vr̄am per potētiā: ecce ꝯſiliū hoiuꝫ: ſꝫ ꝯſiliū dei ē ad opm̄. Nā lꝫ xp̄s verꝰ rex ⁊ meſſias eēt ſūme potēs ad liberādū ciuitatē gñis hūani ꝑ po-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tentiá ⁊ violentiá: tñ noluit: ſꝫ ꝑ humilitaté ⁊
patiãꝫ ⁊ iuſticiam ſatiſfaciẽdo pr̃i noluit libe
rare ⁊ ipſam redimẽ. Iſtud ẽ ꝯſiliũ dei. De hꝰ
ꝓphia. Nõ.n. cogitatiões mee cogitationes
vr̃e: neqꝫ vie mee vie vr̃e: dić dñs. Qꝛ ſić exal
tant̃ celi ⁊ t̃ra: ſic exultate ſunt vie mee a vijs
vr̃is: ⁊ cogitatões̃ mee a cogitatõibꝰ vr̃is. Yſa.
lv. qꝛ gͦ petrꝰ ⁊ alij apl̃i neſciebãt ꝯſiliũ dei ſꝫ
hoĩuꝫ: iõ errabãt: ꝓpť qd̃ dixit xp̃s petro. Ne
ſcitis ea q̃ dei ſũt. Iõ ſcãdalũ apl̃oꝝ veniebat
ex ignorãtia. Iõ dixit eis xp̃s in nocte paſſio-
nis. Oẽs vos ſcãdalũ patiemi i me i iſta no-
cte. Mat. xxvi. Et hoc qꝛ oẽs fugerũt qñ iux
ꝯſiliũ dei xp̃s pmiſit ſe capi ⁊ ligari ⁊c. ⁊ per
hũilitaté: patiãꝫ: ⁊ iuſticiá voluit mundũ libe
rare. Iõ qñ diſcipuli videbãt crucẽ maledice
bãt eã dicẽdo. o maledicta crux. Sꝫ hoc ſcan
dalũ fuit euacuatũ per glorioſam xp̃i reſurre
ctionẽ: qñ xp̃us apparuit eis: ⁊ aperuit illis ſen
ſum vt intelligerẽt ſcr̃pturas. Luce. vlti. Et in
tellexerũt fructꝰ ꝓuenientes ex cruce. Primꝰ
qꝛ xp̃s ex paſſione crucis aſſecutus eſt gl̃iam
corpis. ſ. ipaſſibilitat̃ claritatẽ: agilitatẽ: ⁊ ſub
tilitatẽ. Scd̃s fructꝰ de liberatõe ſctõꝝ patrũ
de iferno: qd̃ itelligẽtes apl̃i tũc bñdicebant
deo. Tertiꝰ fructꝰ de vr̃i redẽptiõe: qꝛ ſoluit ꝓ
ciũ ſupabũdãs ꝓ oibꝰ: multi nolũt exire capti
uitatẽ: culpa ẽ eoꝝ ⁊ nõ dñi qui ſoluit. Quar
tus fructꝰ eſt: qꝛ ex paſſione xp̃i in cruce porta
paradiſi fuit apta oibꝰ credentibꝰ q̃ añ fuerat
clauſa oibꝰ gñalit̃ vltra quinqꝫ milia annos.
Poſtq̃ aũt apl̃i itellexerũt hoc clare ſicut i
die veneris ſctã ⁊ ſabbato ſcãdalizati maledi
cebãt crucẽ in mõte caluarie fixam: ſed in die
reſurrectõis illuminati ſupplicit̃ eã adorabãt
dicẽtes. Tuã crucẽ adoramꝰ dñe: tuã glorio-
ſam recolimꝰ ⁊ paſſionem. Mo. hic moralr̃ de
adoratiõe ⁊ bñdictiõe crucis. ¶ Scd̃m ſcan
dalum crucis fuit hoĩuꝫ delinquẽtium: ⁊ hoc
veniebat ex malicia. Antiqtꝰ eni crux erat ſup
pliciũ ⁊ patibulũ malefactoꝝ: ſicut mõ furca
vñ nimirũ ſi malefactores ſcãdalizabant̃ ma
ledicẽdo crucẽ: ſić mõ latrones: homicide: ⁊
ꝓditores maledicũt furcã ⁊ qui eã fecerũt ex
malicia qui ꝑſeuerãt in pctĩs ſuis ⁊ timẽt ſuſ
pendi. Ita erat tũc de cruce qñ eã videbant.
Boni aũt nõ timebãt hoc ſcandalũ. Iõ dd̃.
Pax multa diligentibꝰ legẽ tuaꝫ ⁊ nõ ẽ illis
ſcãdalũ. ps. cxviij. Sed hoc ſcãdalũ fuit eua-
cuatuꝫ per celi luminoſam apertionẽ. Poſt
xp̃i paſſionẽ per. ccc. annos in roma erat qui
dã ipator. ſ. Cõſtantinꝰ. añ ꝯuerſionẽ eni erat
infidel' ⁊ ydolatra: tũc tp̃is perfida rebellauit
ꝯtra romanũ imperiũ: ⁊ ꝯgregata ẽ iuxta da
nubiũ fluuiũ multitudo innumerabil̃ barbaro
rũ volẽtes fluuiũ trãſire ⁊ oẽs regiones vſqꝫ
ad occidẽtẽ ſuo dñio ſubiugare. Qd̃ vt Con
ſtãtinꝰ iperator ꝯperit: caſtra mouit ⁊ ꝯ̃ danu
biũ ſe cũ ſuo exercitu collocauit. Barbaroꝝ
aũt creſcẽte multitudine ⁊ iã fluuiuꝫ trãſeũte
Cõſtantinꝰ nimio terrore cõcutit̃. qꝛ nõ pote-
rat fugẽ: nec bñ in tãta multitudine preliare.
Sequẽti igit̃ nocte ab angelo excitat̃ ⁊ vt ſur
ſum reſpiciat amonet̃. Qui celum aſpiciẽs vi
dit ſignũ crucis ex clariſſimo lumine: ⁊ hunc
titulũ lr̃is aureis ſcriptũ. In hoc ſigno vinces.
Qui celeſti viſione ꝯfortatꝰ: ſilitudinẽ crucis
fecit: ⁊ ipꝫ añ ſuũ exercitũ ferri iuſſit: irruenſqꝫ
in hoſtes ipos in fugã vertit: ⁊ multitudineꝫ
maximã iterfecit. Tũc ꝯſtãtinꝰ oẽs tẽploꝝ põ
tifices ꝯuocauit: ⁊ cuiꝰ hoc ſignũ eẽt diligen-
tiꝰ reqſiuit. Quibꝰ ſe neſcire dicẽtibꝰ: qdã xp̃i
ani aduenerũt: ⁊ ei ſctẽ crucis myſteriuin ⁊ fi
dẽ trinitat̃ plenꝰ enarrarũt. Uidẽs ergo ipe
rator ꝙ ỽtute ſctẽ crucis talẽ hũit victoriã: di
xit ꝙ tã mirabile ſignũ nõ debebat eẽ ſuppli-
ciũ malefactoꝝ. Tũc fecit legẽ ꝑ totũ mundũ
ꝙ ſignũ crucis nõ eẽt ſuppliciũ ſꝫ refugiũ de-
linquẽtiũ. Propť hoc de cetero crux xp̃i fuit
dilecta a delinquẽtibus ⁊ malefactoribꝰ ⁊ hõ
norata: ⁊ mãdauit fieri furcas ad ſupplicium
malefactoꝝ. Ecce quõ fuit euacuatũ ſm̃ ſcan-
dalũ crucis. ⁊ de: cetero ſi malefactores pote
rant fugẽ ad tẽplũ dei ⁊ tenẽ ſe ad crucẽ libe
rabant̃. Iõ Aug. Crux que erat ſuppliciũ la-
tronũ iã trãſit ad frõtes ipatoꝝ. Mo. hic mo-
ralit̃ de ꝯfidentia nr̃a in ifirmitatibus ⁊ cõtra
ꝑicula in cruce ponẽda: qꝛ ſi impatori ifideli
victoriã cõtulit: qñto magis xp̃ianis ſi habẽmꝰ
in deo deuotionẽ ſalutẽ impetrabit. Unde ſi
gnare iuxta ꝓphetiam. Cañ. viij. Sub arbore
malo ſuſcitaui te. Ibi corrupta eſt mater tua
Ibi violata eſt genitrix tua. Pone me vt ſig
culũ ſuper cor tuũ: vt ſignaculũ ſup brachiuꝫ
tuũ. Et loqtur eccl̃ie xp̃iane q̃ eſt filia ſynago
ge: qꝛ ⁊ diſcipuli xp̃i q eccl̃iam pmitiuã ince-
perũt filij erant ſynagoge. Iõ deus ꝑ os ſalo
monis dić eccl̃ie. Sub arbore mali. ſ. crucis q
fecit vnũ pomũ albũ ⁊ rubicũdũ. ſ. xp̃m ſuſci-
taui te. ſ. eccl̃iam xp̃ianã: qꝛ tũc incepit. Ibi. ſ.
in xp̃i paſſione corrupta eſt mater tua. ſ. ſyna-
goga crucifigendo meſſiã. Iõ tu pone me vt
ſignaculũ ſup cor tuũ: vt ſignaculum ſup bra
chium tuũ. Oſtendit modum ſignãdi eccl̃ie
xp̃iane: ſed aliq faciunt oppoſituꝫ ſignãtes ſe
ſuper ventreꝫ: facientes crucem beati petri q

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

neminé ſaluat. Fac ſup brachiuʒ.ſ. de ſcapula
ad ſcapulā iſto modo. Si cū deuotiōe facitis
cruceʒ ipa liberabit vos ab omib⁹ piculis. Jō
dic ecclia. Salue crux ſancta: ſalue mūdi glia.
¶ Tertiū ſcādalū eſt pſonarū nō credētiū. Et
iſtud venit ex cordis duricia. Increduli.n.vt
iudei agareni ꝛ pagani ſcādalizanſ audiētes
ꝙ de⁹ fuit i cruce ſuſpēſ⁹: cuʒ tñ iudei habeant
clare i ſuis libris ꝛ ꝓphetijs ꝙ meſſias ðbebat
i cruce pati: vt pʒ in pſ. Hely hely.i. de⁹ meus
reſpice. In quo Dauid ꝓlixie loqtur de xpi
paſſiōe. Itē yſa. liij. Dñe qs credidit auditui
nſo. ꝛ brachiū dñi cui reuelatū eſt. Et aſcēdet
ſic ỽgultū corā eo: ꝛ ſicut radix de terra ſitiēti
Nō ē ſpēs ei neqʒ decor ꝛc. q ſequūſ. Et loq-
tur de meſſia ꝛ de paſſiōe ꝛc. Nec de alijs pōt
expōi niſi de deo: ſm ꝙ etiā iudei de eo expo-
nūt. Itē moyſes de captiuitate iudeoꝝ dixit.
Et erit vita tua qſi pēdēs ante te. Timebis no
cte ꝛ die: ꝛ nō credes vite tue.ſ. meſſie. Iudei
g⁹ nō pñt ſe excuſare ex ignorantia ſʒ ex duri
cia dicēdo. O ēs parētes nři mortui ſūt iudei
ꝛc. Nec agarēi potueſt ſe excuſare ex ignorā
tia: qꝛ machomet⁹ dic in alchorano ꝙ credāt
in euangelijs xpi: q dicūt chriſtū crucifixū fu
iſſe ingꝛtū hō: ſʒ allegāt duriciā dicēdo: ducaʒ
ad morte patrē meuʒ. De iſto ſcandalo dicit
apls. Nos pdicam⁹ xpʒ crucifixū: iudeis qdē
ſupple eſt: ſcādalū: gētib⁹ aūt ſtultitiā.i. Cor.
i. ꝛc. ſʒ hoc ſcādalū euacuatū ē a mulꝭ iudeis
q tūc erāt i hierlm p miraculoſā crucis inuēti
onē. Dicaſ de inuētiōe miraculoſa ſctē crucis
p ſanctā helenā impatricē Cōſtātini impato-
ris mřeʒ q venit hierlm ad qrendū crucē dñi.
Intelligētes iudei ꝙ ꝓpſ hº venerat: tenue-
rūt cōſiliū: determinādo ne aliqd ſibi dicereſ
de hac materia. Que vocauit oēs ſapiētes ꝛc.
Nota de hyſtoria: ſic.n. euacuatū eſt ſcanda-
lum crucis: dimiſſa duricia: viſis tot miracul.
Et iudas q cruceʒ inuenit baptizaſ: ꝛ qriacus
appellaſ: ꝛ hieroſolymis defuncto epo ibidē i
epm ordinaſ. Deinde ꝓ xpo martyr effect⁹ ē
a iuliano apoſtata. Cōuerſi aūt ad fidem xpi
cātabāt dicētes. Nos aūt gſiari oportet i cru
ce dñi nři ieſu xpi i q eſt ſal⁹ vita ꝛ reſurrectio
nřa p quē ſaluati ꝛ liberati ſum⁹. Moralit di
caſ hic de medicia crucis adhibēda ꝯ infirmi
tates dicēdo ieſus cuʒ ſigno crucis. Uñ dicit
Greg. Si noſſe deſideras crucis ỽtuteʒ: crux
eſt infirmorū virtus: egrotantium medicina.

¶ De corona domini Sermo.

Coronam de ſpinis impo-
ſuerūt capiti ei⁹.
Johan. xix. Sicut ſancta mater eccleſia hert
fecit feſtum ꝛ ſolēnitatem de ſancta cruce dñi
noſtri ieſu xpi eo qꝛ i ea fuit paſſus: ita hodie
ordo nř fratꝝ pdicatoꝝ facit vbiqʒ p totū mū
dū feſtū de corona dñi de q fuit coronat⁹ i ſua
paſſione i die veneris ſctā. Et de iſta materia
erit etiā ꝑmo noſter. Saluteſ etiā ỽgo maria
ꝛc. Pro itroductōe materie pdicāde ſciēd ꝙ
inſ alias magnas reuelatiōes qs xps fecit btō
ioanni euāgeliſte i apocalipſi fuit vana valde
clara de materia hodierna: de q ipe dic. Uidi
celū aptū ꝛ ecce equ⁹ alb⁹: ꝛ q ſedebat ſup eū
vocabaſ fidel ꝛ verax ꝛ cū iuſti^a iudicat ꝛ pu
gt. Oculi aūt ei⁹ ſicut flāma ignis ꝛ in capite
ei⁹ dyademata multa. Apoc. xix. Hic ſunt ſex
clauſule ꝛ bñ notāde. ꝑma ibi. vidi celū aptū.
Iſta aptura ſignat icarnatiōeʒ xpi qñ de celo
voluit venire i vtero ỽginali. Tūc.n. dſ celuʒ
fuiſſe aptū: ſic qñ aliqs dñs dat aliqd donū dſ
hře burſā aptā. Ita ēt dſ de illo maxio dono
filij dei quē de⁹ pater dōauit ꝓ nřa redēptōe
qñ miſit ipm i hūc mūdū: ſō dſ celuʒ fuiſſe ap
tū. Secūda ibi. Ecce equ⁹ alb⁹. Ecce hic cōuer
ſatio xpi. Equ⁹ alb⁹ fuit ei⁹ glorioſiſſimū corp⁹:
qꝛ ſic regiſ a milite freno ꝛ calcarib⁹ amoris ꝛ
timoris equitans ſup ſella: ſic corp⁹ xpi fuit a
ſpūſctō gubernatū freno tempantie ꝛ calcari
b⁹ amoris ꝛ timoris filialis vł reuerētialis: ſe
dēs in ſella ỽginitaſ vł puritaſ. Talis.n. dece
bat vt eſſet nob pontifex ſanct⁹ inocēs: impol
lut⁹: ꝛ ſegregat⁹ a pctōrib⁹. ad Heb. vij. Tertia
ibi. Et vocabatur fidelis ꝛ verax.ſ. in doctrina
euāgelice pdicatiōis. Fidelis.ſ. ad cōplēduʒ
oēs ꝓmiſſiōes factas in veteri teſtamēto. Ue
rax: qꝛ i doctrina euāgelica quā pdicauit: pu-
rā ꝛ verā ꝛ certā cōtinet veritatē. Quarta ibi.
ꝛ cū iuſticia iudicat ꝛ pugt: ꝛ h in hūani gñis
redēptōe: qm voluit facere ſine violētia ꝛ po
tentia: ſʒ cū hūilitate patia ꝛ iuſticia ſatiſfecit
pſſ: pugnādo ꝓ nob i die veneris. Quinta ibi.
oculi aūt ei⁹ ſic flāma ignis.ſ. i ei⁹ gſioſa reſur
rectōne Rō: qꝛ ſic flāma: deitas aīa ꝛ corp⁹
ſimſ aſcēderūt glorioſe reſurgēdo. Sexta ibi.
ꝛ i capite ei⁹ dyademata multa. Ego queſiui
amore vři in ſacra ſcptura. xpus qt coronas
habuit. Et inuenio ꝙ ad ſilitudinē pape vel
impatoris habuit tres coronas.
¶ Pria fuit de ſapia diuinali.
¶ Secūda fuit de pnia corpali.
¶ Tertia fuit de pſidētia generali.
De ſecūda loqſ thema. Corona de ſpinis ꝛc.
Et ꝯ iſta fit ſolēnitas hodierna. ¶ Dico ꝑmo
ꝙ rex nř ieſ⁹ xps fuit coronat⁹ in hoc mundo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

de corona de ſaīpa diuinali. Pro cuiꝰ declara
tione ſciēduꝫ ꝙ ſapīa recte dr̄ corona triplici
rōne. Pria q꞉ corona in capite portat̄: ꝗ aliū
de portaret nō diceret̄ coronatꝰ. Sic ſapīa ad
inſtar corone ī capite reſidet. īō dr̄ vulgarit̄ de
pſona ſapiēte. O quō hꝫ bonū caput vl̄ bōaꝫ
teſtaꝫ. De iſta dr̄. Corona aurea ſup caput eiꝰ
expreſſa ſigno ſanctitat̄ꝭ Eccli. xlv. Nō expſſa
ſigno ſctitat̄ꝭ: aliq̄ habēt coronā ſapie ī capite.
q꞉ ſunt apti in aliq̄ facultate vl̄ theologie vel
iuris ⁊c̄. ad legēdū diſputādū: ⁊ p̄dicādū ſed
nō expſſa ſigno ſanctitat̄ꝭ ſꝫ vanitat̄ꝭ: q꞉ ꝯſcia ⁊
eoꝝ vita nō ꝯcordat cū diuina ſapīa: ſꝫ qn̄ vita
ꝯcordat cū ſapīa: tūc corona ſapie eſt expſſa ſi
gno ſctitat̄ꝭ: q꞉ habent magnā ſciaꝫ ⁊ deuotio
nē ⁊ bonā ꝯſciaꝫ. Secūda rō eſt q꞉ corona ca
ret termīs. ſ. fine ⁊ p̄ncipio. Jō dr̄ dyadema q̄
ſi duo demens. ſ. finē ⁊ p̄ncipiū. Habet. n. figu
raꝫ circularē ⁊ nō q̄drāgularē. Jta ſapientia
diuina caret fine ⁊ p̄ncipio: vt deꝰ. ſic. n. in fi-
gura circulari finis vnit̄ p̄ncipio: ita pſona ſa
piēs qcq̄d facit facit ad laudē dei: ⁊ nō ad va
nā gl̄iaꝫ ſeu lucrū: vl̄ ꝓpt̄ honores ſeu dignita
tes mūdanas acgrēdo. Secus de mult̄ꝭ ꝗ hn̄t
ſciaꝫ: ſꝫ nō diuinā: q꞉ finis eoꝝ nō vnit̄ p̄ncipio
ſcꝫ deo. Verbigratia. Multi ſūt ſapiētes ī le-
gibꝰ ꝗ laborauerūt ī ſtudio p̄ncipiū eſt a deo:
q꞉ oīs ſapientia a deo eſt: ſꝫ videamus de fine
vtrū ſit ad deū vl̄ mūdū: ſi. n. finis eoꝝ eſt mū
danꝰ ⁊ nō diuinꝰ: p̄ncipiū ē a deo. finis v̄o nō.
Si. n. hō īterrogaret ſtudētes dicēdo: q̄re ſtu
des: q̄ ē intētio tua: oēs r̄ndērēt: vt poſtq̄ ſue
ro baccalariꝰ vel doctor: vadā ad patriaꝫ ⁊ du
cā vxoreꝫ: ero aduocatꝰ ⁊ ꝯgregabo ⁊c̄. Ecce
q̄lis finis: cū tn̄ finis debeat eſſe dicendo: ego
ſtudeo vt ſm̄ deū ⁊ iura regā p̄mo pſonā me-
aꝫ: deīde cōitatē ⁊c̄. Jdē de cāoniſtis: q꞉ cū ꝓ
dignitatibꝰ obtinēdis p̄ncipiū ē a deo. ⁊ finis
nō ꝯcordat. Sꝫ ſi dicerēt. Deꝰ dedit canones
⁊ leges vt eccl̄ia ⁊ mūdꝰ eīs gubernet̄. Jō vo
lo ſtudē vt ſciaꝫ me regere ⁊ eccl̄iam dei: talis
finis ē bonꝰ: ſi poſt dat̄ vob bn̄ficiuꝫ vel dignt
tas: bn̄ venerit. Jdē de theologis. Nō ſoluꝫ
paupes curāt de theologia cuiꝰ p̄ncipiuꝫ eſt a
deo: ſꝫ finis multoꝝ ē ad mūdū. ſ. vt videant̄:
laudent̄: ⁊ habeāt ꝯfeſſiōes: familiaritates: ca
meras vl̄ ep̄atū ⁊c̄. talis finis nō vnit̄ p̄ncipio:
ſꝫ theologꝰ dꝫ ſtudere vt cognoſcat deū: ⁊ cuꝫ
cognoſcēdo diligat ⁊ faciat ipm̄ alios cogno
ſcere ⁊ amare: p̄dicādo vel legēdo: ⁊ ſic lucra
tur coronā gl̄ie quā multi pdunt: q꞉ eoꝝ finis
eſt ſolū ad illa mūdana ⁊ trāſitoria: Vn̄ Jac.
aplſ dicebat. Nō eſt iſta ſapīa deſurſuꝫ deſcē

dens a p̄re lumīnū. ſ. diuina: ſꝫ terrena aīalis
dyabolica. Jac. iij. Tertia rō: q꞉ corona ꝗbuſ-
dā floribꝰ eminet: fulget ⁊ ornat. ſ. q̄ttuor: ſecꝰ
de garlanda ſeu crinali: q̄d eſt ſimplex: iſta co
rona ſapie eminet q̄ttuor floribꝰ: an̄ ⁊ retro a
dextris ⁊ a ſiniſtris. Flos qui an̄ eminet ē co-
gnitio dei ꝗ eſt creator ⁊ gubernator oīuꝫ cre
aturarū: ſimplex in eſſentia: ⁊ trinꝰ in pſonis:
p̄miator bonoꝝ ⁊ punitor maloꝝ. Flos retro
eū eſt cognitio creaturaꝝ: quō ſt̄ ī triplici gra
du. q̄dā ſt̄ pure ſp̄uales vt angeli ⁊ aīe. quedā
pure corpales: vt elemēta ⁊ iumēta. q̄dā ſp̄ua
les ⁊ corpales vt hoīes. Flos a dextris eſt co
gnitio bonoꝝ opeꝝ que facē tenemur: ⁊ gl̄ie
ſperāde. Flos a ſiniſtris eſt cognitio pctōꝝ vt
caueant̄: ⁊ penaꝝ īferni vt vitent̄. Ecce triplex
rō q̄re diuina ſapīa dr̄ corona. Jō Salomon
loquēs de ſapīa dīna dicit. Sapīa dabit capi
ti tuo augmēta gr̄aꝝ: ⁊ corona īclyta ꝓteget
te. Prouer. iiij. Dico ꝙ de iſta corona que ē
ſapīa diuina xp̄us fuit coronatꝰ. Hec corona
fuit poſita xp̄o hoī in die īcarnationis qn̄ vir
go maria dixit āgelo. ecce ancilla dn̄i ⁊c̄. Di
cūt theologi ꝙ in iſtāti ꝯceptionis aīa xp̄i ha
buit tantā ſapiaꝫ q̄ntā hꝫ nūc in celo. Habuit
n. hec corona xp̄i q̄ttuor flores eminētes: an̄
q꞉ hūit ſapiam de deo: cognitionē de trinita-
te ⁊c̄. cū tn̄ corpꝰ eiꝰ glorioſiſſimū nō eſſet ita
magnū vt formica: ⁊ iā illa aīa videbat eſſen-
tiā dīnā clare ⁊ trinitatē pſonaꝝ ⁊c̄. retro q꞉
in inſtāti ſue ꝯceptionis hūit cognitionē oīuꝫ
creaturaꝝ ⁊ ꝓprietatū eaꝝ ſtellaꝝ: volucrum
piſciū: aīaliū: metalloꝝ: gēmarū ⁊ oīuꝫ facto-
rū ⁊ fiēdorū ⁊ factibiliū de die iudicij: ⁊ de oī
bus cogitationibꝰ cordiū hūanoꝝ. A dextris
q꞉ hūit cognitionē oīum angelorum ⁊ oīum
p̄deſtinatoꝝ. Deꝰ p̄r oſ̄dit ſibi librū p̄deſtina
tionis dīne in q̄ vidit oēs ſaluādos p eum. A
ſiniſtris: q꞉ hūit cognitionē de īferno: de oībꝰ
penis ⁊ de oībꝰ dānandis: ⁊ cās ⁊ rōnes eorū
dānationis: q̄t īpatores: q̄t reges ⁊c̄. eēnt ī
mundo: ⁊ de ill̄ tot dānarent̄ ex iniuſticia. itē
q̄t p̄lati ⁊ tot dānarēt̄ ex ſymonia: q̄t religioſi
ex inobediētia: q̄t clerici ex luxuria: q̄t de m̄ri
monio ex mala vita. quot vidue. quot monia
les. quot puelle: oīa cognouit ſubito. De iſta
corona auctas. Egredimini filie ſyon ⁊ vide-
te regē ſalomonē in dyademate quo corona
uit illū mater ſua in die deſponſationis illꝰ ⁊
in die leticie cordis eiꝰ. Cāti. iij. Ho. egredi-
mini filie ſyon. i. aīe deuote ⁊ ꝯtēplatiue: ⁊ vi
dete regē ſalomonē. i. xp̄m. Regula eſt ⁊ ve
ra doctoꝝ theologoꝝ xp̄ianoꝝ ⁊ etiā iudeoꝝ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

vt vbi i iſto libro dr̃ ſalomon: ſpõſus vel dile/
ct⁹ ⁊ ſilia itelligit xp̃s: ⁊ vbi ponit ſpõſa vł co
lũba itelligit ⁊ exponit de eccl'ia vel de v̓gine
maria ſeu de aia deuota. Hec ẽ expoſitio ſm
nos: ſ3 iudei exponũt de ſynagoga. Jn dyade
mate q̃ coronauit eũ mr̃ ſua. Nõ iudee. g° de/
us h3 matrẽ: g° ↄcept⁹ ⁊ nat⁹ de mulicĩ. g° na/
tus hõ. eſt argm̃ inſolubile. ſynagoga aũt nõ
genuit nec cõcepit nec peperit eũ. S3 q̃re dr̃
q̃ coronauit eũ mr̃ ſua: ⁊ nõ de pr̃e: q2 xp̃s in
q̃tũ hõ nõ h3 patre3 hoiem ſ3 ſolũ matrẽ v̓gi
nẽ. ſic inq̃tũ de⁹ h3 pr̃e3 ſine mr̃e. Nõ i die de
ſpõſatõis: ſicut in die deſpõſatiõis vir ⁊ vxor
ſiũt vna caro: erũt duo in carne vna: ita ꝙ ia3
nõ ſũt duo ſ3 vna caro. Mat. xix. Jta vnio hu
manitatꝭ ⁊ diuinitatꝭ i xp̃o nõ ſũt duc pſone ſed
vna caro. Jõ icarnatio illa dr̃ deſpõſatio. Et i
die leticie cordis ei⁹. ſ. v̓gis marie: q2 illud ſu
it pmũ gaudiũ ⁊ leticia cordis ei⁹. O q̃le gau
dium fuit v̓gini marie qñ ſciuit ſe eẽ matrem
dei: reginã celi ⁊c̃. De pria corona hec ſuffici
ant. ❡ Dico ſcdo ꝙ fuit coronat⁹ in hoc mũ
do de corona de pnia corpali: de q̃ loquit the
ma. Coronã de ſpinis ipoſuerũt capiti ei⁹. Jhe
eni pdicabat ⁊ affirmabat ſe eẽ regẽ meſſiam
pmiſſũ in lege: ꝑpẽ hoc dixerũt iudei ⁊ mili
tes pilati. Si rex eſt g° coronet. Tũc milites
plectẽtes coronam de ſpinis ipoſuerũt capi/
ti ei⁹. Et ſeqtur. Exiuit g° ieſus portãs coronã
ſpineã ⁊ purpureũ veſtimentũ. Ueſtimentu3
tũc fuit purpureũ. i. ſanguis guttis ex corona
diſtilãtib⁹ rubicatũ. Jo. xix. Rõ q̃re voluit de
ſpinis coronari ẽ q2 nos ex pctõ ade ⁊ ex nr̃is
icurrim⁹ duo magna mala ⁊ dãna. Primum
q2 eram⁹ cõdẽnati ⁊ obligati ad furcã inferni
in q̃ ſuſpẽduntur pctõres igne ſuppoſito nec
poſſunt mori. Scdm̃ eſt: q2 pdidim⁹ paradiſi
regni coronã qua3 ex gr̃a hr̃e debebam⁹ ꝑpẽ
h° xp̃s voluit i cruce ſuſpẽdi vt ſibi credẽtes
⁊ obediẽtes liberarent a ſuſpẽdio iferналł pa
tibuli dicẽs pr̃i: ego ſol⁹ ſuſpẽdar ⁊c. ita etia3
voluit corona ſpinea coronari: vt ſibi creden
tibus ⁊ obediẽtibus daretur corona regni ce
leſtis. ideo cantat eccleſia. Coronat regem
omnium corona cõtumelie: cuius nobis op/
probriu3 coronã cõfert gl'ie. Moralr̃ ſi volu
m⁹ obtinẽ coronã gl'ie in padiſo nob a xp̃o ꝓ
miſſam o3 nos in hoc mũdo hr̃e in capite co
ronã ſpinaꝝ: q̃ttuor genera ſpinaꝝ cõtinentẽ.
Anteri⁹ memoriã pctõꝝ que cõmiſim⁹ amare
ↄterẽdo. Cõtritio eni eſt ſpina que pungit cõ
ſciam. Jta faciebat rex Ezechias di. Recogi
tabo tibi oẽs ãnos meos i amaritudie anime
mee. Dñe ſi ſic viuit ⁊ in talib⁹ vita ſpũs mei.
Corripies me ⁊ viuificabis me ecce in pace
amaritudo mea amariſſima. Tu aute3 eruiſti
aiam meã vt nõ periret: piciſti poſt tergum
oia pctã mea. Quia nõ infern⁹ confitebit tibi
neq3 mors laudabit te: ⁊ nõ expectabũt q de/
ſcẽdũt in lacũ veritatẽ tuã. Uiuẽs viuẽs ipſe
ↄfitebit tibi ſicut ⁊ ego hodie pr̃ filijs notã fa
ciet v̓itatem tuã. Dñe ſaluũ me fac. Jſa. xxx/
viij. Poſteri⁹ cogitare penas in iferno quas
meruim⁹. Propter h° dic̃ xp̃s de iuda. Bo
num erat ei ſi nat⁹ nõ fuiſſet hõ ille. Mat. xx
vi. Dextrorſum cogitãdo bona que peccãdo
pdidim⁹: tp̃s pditũ ⁊ merita pdita ⁊ premia:
iſte ſpine pungunt cõſciam. Siniſtrorſum co
gitando iudiciũ gñale. Jn q̃ xp̃s. dicet. Ecce
qd feci pro te: oſtẽdens vulnera. qd feciſti ꝓ
me. Si non poteſtis oñdere aliq̃ bona: qd di
cetis. Dico vob ꝙ dãnati vellẽt eſſe tunc in
pfũdo iferni ne viderẽt illã diẽ terribilẽ. No
ta hic miraculũ de illo iuuene ſcutifero male
vite: iurator: blaſphemator: luſor: leno fuit. ⁊
cũ in quadã nocte dormiret: ſomniauit ꝙ fuit
tract⁹ ad iudiciu3 dei vbi videbat xp̃m ⁊ v̓gi/
nẽ mariã matrẽ ⁊ ſctõs ⁊ corã xp̃o duceban/
tur anime. Et xp̃s dicebat cuilibet quid feci/
ſti pro me ⁊ alique que tenuerũt hic bonam
vitã oſtẽdebant aliq̃ bona ⁊ aliq̃ mala: ⁊ xp̃s
dabat ſniam bonã vt irent ad padiſũ ⁊ gl'iam
Alij aũt erãt que nullũ bonũ habebãt ſed im
penitẽtes deceſſerant. iſtis dabat ſniam dãna
tionis eterne: ⁊ crudelit ſubito recipiebant a
demonib⁹ ⁊ ducebant ad ifernũ. Juuenis h°
videns valde timebat dicens. O miſer quid
dicam quãdo iterrogabit me: q2 nullũ bonu3
feci. ⁊ poſt pauca fuit vocatus coram iudice.
Cui dixit iudex. Quis es tu redde rõne3 vite
tue. Tũc iuuenis ad hoc verbũ iudicis fuit ex
citat⁹: ⁊ fuit totus canus ſiue albus ⁊ tot⁹ ru
gatus: ⁊ quid erit de veritate: quia toto ſom/
nio ille fuit alterat⁹. Tunc ille iuuenis dimi/
ſit omnes vanitates: ⁊ recepit cilicũ ⁊ multa
ieiunia: ↄfitebat ſepe: ⁊ ſic fuit cõuerſus ⁊ ſan
ctus effectus. Jſte fuit coronat⁹ corona ſpina
rũ. Perſonis que de hac corona ſe coronant
dicit deus. Sicut lilium inter ſpinas: ſic ami/
ca mea int̃ filias. vt hr̃ Cañ. ij. ❡ Dico tertio
ꝙ fuit coronat⁹ de corona de pſidentia gene
rali. Xp̃s eni dñs p ſuã paſſionẽ nõ ſolũ nobis
ſed ſibi meruit. ſ. coronã vl'is preſidẽtie ⁊ dñi
um vł ſup oẽs creaturas: ⁊ hoc maxie appa
rebit in iudicio generali. De hoc dauid ps.
viij. ⁊ aplus ad Heb. ij. dicũt Minuiſti cum

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

paulominꝰ ab angelis: glĩa ⁊ honore corona
sti eũ ⁊ cõstituisti eũ sup opa manuũ tuarum.
Oia subiecisti sub pedibꝰ eius: oues ⁊ boues
vniuersas insup ⁊ pecora cãpi. Uolucres celi
⁊ pisces maris qui pambulãt semitas maris
Et loquunt̃ pr̃i de filio suo iesu xpo incptum
hõ dicẽtes. Minuisti eũ paulominꝰ. i. minus
paulo. i. modicũ ab angelis. ſꝫ q̃re dr̃ hᵒ cum
xps etiã incptũ hõ eẽt maior angel̃ in scia: ho
nore ⁊ dignitate ⁊ excellẽtior. Hoc dr̃: qꝛ xps
incptũ hõ modicũ fuit minor angelis. s. in hᵒ
ꝙ fuit passibil̃: ꝓpt̃ hᵒ glĩa ⁊ honore corona-
sti eũ dñe ⁊ ꝯstituisti eũ sup opa manuũ tuaꝝ
Nõ ista ꝓsidẽtia ⁊ dñiũ xpi nõ videt̃ nec ꝑ
cipit̃ nisi a xpianis ꝑ fidẽ: sed in gñali iudicio
qñ veniet in maiestate: ⁊ nõ in humilitate: vt
in p̃io adũctu: ⁊ stabit in aere sedẽs in thro-
no iudiciali: ⁊ ꝯgregabunt̃ ad eũ oẽs gẽtes.
Quinqꝫ ꝯditõẽs ponũt̃ a dauid. Pria eũ dic̃
oues: ⁊ sunt ꝑsone q̃ hũerunt cõditiõẽs ouis.
Ouis eni nõ nocet dentibꝰ vt canis: nec cor-
nibus vt bos: nec pedibꝰ vt equus vel mulus
Sic ꝑsone simplices sũt oues: q̃ nõ mordent:
diffamãdo. ⁊ q̃lis morsus est diffamatio: nec
cornibꝰ potentie vel scie ꝑcutiũt: nec pedibus
despiciẽdo aliquẽ: nec cõculcant. Item ouis
ẽ bñficia dãs lanã ⁊ lac. Jõ ouis nõ est vindi
catiua vt canis. Itẽ est obediens pastori suo.
Qui habebũt ꝯditõẽs ouis in iudicio erũt a
dextris. Statuet q̃dẽ oues a dextris. Mat.
xxv. Secũda ꝯditio est cuꝫ dicit boues qui si-
gnãt ꝑsonas de vita aplĩca triplici rõne. Pri
ma qꝛ bos ẽ maior oue: ita ꝑsona de vita apl̃i
ca est maioris ꝑfectõis. Scd̃a qꝛ hñt cornua.
Ita ꝑsone de vita aplĩca hñt duo cornua. pri
mũ bone vite. scd̃m vere doctrĩe. Tertia bos
nõ portat onꝰ ſꝫ trahit aratrũ colẽdo terram:
ita ꝑsone de vita aplĩca nõ debẽt portare onꝰ
ꝓprietat̃: ſꝫ trahẽ aratrũ pnĩe colẽdo terrã ꝑ
ꝓprij corpis. Nõ eũ dr̃: boues vniuersas in fe-
mio: cũ debẽt dici in masculino ad inuẽdũ ꝙ
ꝑsone de vita aplĩca debẽt eẽ vt vacce hñtes
vbera doctrinaꝝ lactãdo dulcit̃ ꝓp̃los ⁊ eos
nutriẽdo in deuotiõe ⁊ pnĩa trahẽdo eos ad
deum. Tales in iudicio erũt cũ xpo ꝯiudices.
Amẽ amẽ dico vob̃ ꝙ vos q̃ reliq̃stis oĩa i re
generatõe cũ sederit filiꝰ hoĩs i sede maiestat̃
sue: sedebit̃ ⁊ vos sup sedes duodeci iudican-
tes. s. xij. tribꝰ isrl̃ Mat. xix. Tertia ꝯdiᵒ ẽ: ⁊ pe
cora cãpi. Isti sũt q̃ in hoc mũdo tenuerũt vi
tã bestialẽ comedẽdo: bibẽdo: luxuriãdo sic̃
bestie sine freno regunt̃ sensualitate. Qũ asi-
nꝰ videt asinã: equꝰ equã ⁊c. ita hoĩes bestia-
les sine freno rõnis ⁊ timoris dei sequunt̃ sen
sualitatẽ peccãdo hita oportunitate. Quarta
ꝯditio ẽ: volucres celi. Isti sũt sc̃ti angeli q̃ in
iudicio sepabũt bonos a mal̃. Quita ꝯdiᵒ est
⁊ pisces maris. Isti sunt demones q̃ vt pisces
latitãt ⁊ vadũt ꝑ mare: ita ⁊ demones ꝑ mũ-
dũ. Isti stabũt in gula iferni pati ad recipien
dũ malos ⁊ secũ portabũt. sup oẽs aũt xps hꝫ
dominiũ vniuersale merito sue passionis.

¶ De sctõ Joãne euãgelista: qui dr̃ sctũs io
annes ante portam latinam. Sermo.

Hic est discipulꝰ ille quẽ dilige-
bat iesus. Jo. xxi. Sctã mat̃
eccl̃ia hodie festũ fac̃ ⁊ magnã solẽ
nitatẽ de scõ ioãne euãgelista q̃ dr̃
sctũs ioãnes añ portã latinã. Bis i ãno eccl̃ia
fac̃ festũ d̃ scõ ioãne euãgelista. pᵐ festũ ⁊ ma
ius ẽ circa festũ natiuitat̃ dñi. 2ᵐ ẽ hodiernũ:
⁊ de isto ego hẽo vobis ꝓdicare. Et si placet
deo hẽbimꝰ bonas speculatiões ⁊ morales in
structões: ſꝫ ꝑmo salu. v̄go ma. ⁊c. Hoc v̄buꝫ
loq̃t̃ de scõ ioãne euãgelista di. Hic ẽ discipu
lus ille quẽ dili. ⁊c. Et loq̃t̃ de amore iesu xpi
ad beatũ ioãneꝫ. Ideo ego habeo motiuuꝫ ⁊
rõnem ꝓdicandi ⁊ declarandi mõ quot sunt
gradꝰ amoris ⁊ dilectõis quos deꝰ hꝫ ad suas
creaturas. Et amore v̄ri ego quesiui in sacra
scriptura ⁊ iueni ꝙ sũt tres gradus amoris.
¶ Primꝰ est de amore generali.
¶ Secũdꝰ de amore speciali.
¶ Tertiꝰ de amore singulari.
In pᵒ g̃du deꝰ diligit oẽs creat̃as gñalit̃ sine
exceptõe. In 2ᵒ diligit soluꝫ bonas ꝑsonas ꝑ
deuotionẽ. In 3ᵒ gradu diligebat ioãnẽ euã
gelistaꝫ. Et de 3ᵒ gradu dic̃ tx̃e. Hic ẽ discipu
lus ille quẽ diligebat iesus. s. amore singulari
Ecce hic i sũma tota mã ꝓdicãda. ¶ Primꝰ
g̃dꝰ diuine dilectõis ẽ: ꝙ deꝰ diligit oẽs creatu-
ras generaliter sine exceptione: qꝛ nulla crea
tura eximit̃. Non solum deꝰ eximie diligit an
gelos sctõs ⁊ hoĩes: ſꝫ ẽt aĩalia: arbores: lapi
des ⁊c. Rõ pꝫ ad oculũ. Nã q̃libet artifex bo
nꝰ seu mgr̃ diligit oĩa opa sua q̃ntũcũqꝫ modi
ca: intm̃ ꝙ moleste gerit si eis aliq̃d detrahit̃.
v̄bigr̃a. si artifex domoꝝ cũ oĩa sapia sua fec̃
vnã pulchrã domũ optie dispositã ⁊ ordiatã
si d̃ illa dicat̃ malũ ⁊ ꝯtrahat̃ displicebit mgr̃o
nec i h̃ hẽbit patiaꝫ cũ velit i suis opibꝰ lauda
ri ⁊ cõmẽdari: sic ẽt d̃s a pñᵒ fecit domũ huiꝰ
mũdi sapiẽter dispositã ⁊ ordiatã: supiꝰ i celo
sũt camere. s. mãsiões padisi i q̃bꝰ hitãt nobiles
⁊ barões amici regis iesu xpi: fenestre sũt sol ⁊
lũa ⁊ stelle, nos aũt sumꝰ h̃ iferiꝰ i stabulo cũ be

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſtijs. De iſta domo dicit propheta. O iſrael
ꝗ̄ magna ē glia domꝰ dei ⁊ igēs.i. extimabi-
lis locꝰ paſſionis eiꝰ magnꝰ ⁊ nō hn̄s finē ſup
ple in duratiōe excelſus ⁊ imēſus. Baruth.
iij. Hāc fecit deꝰ cū magna ſapiētia: mēſura ⁊
decore. Vn̄ dd. Quā magnificata ſſ opa tua
dn̄e: oia i ſapia feciſti. ps. ciij. Qz ergo omēs
creature ſūt opa dei iō oēs creaturas diligit
gn̄alit. Nec hꝫ patiaꝫ ſi aliqs dic̄ malū d ſuis
creaturis ꝗ̄tūcūqꝫ modicis: imo i eis vult cō
mēdari. Jō qn̄ tu videbis ſerpētē vel bufonē
ſiue aliquod aliud turpe aial nō maledicas
ei. qz magnū pctm̄ ē: ſꝫ dicas. Bn̄dictꝰ deus
⁊ qd aial ſiue ql̄e creaturā fecit. Recitat hic
miraculum de ſctō Aulaguerio epo qui cum
deſcēderet i mari de vno loco indignatus de
magno vēto: maledixit vēto: ꝓpt qd de hoc
habens magnam conſcientiam incluſit ſe in
quadam cella ⁊ fecit ꝓijcere clauem in mari
promittens ſe nunquā inde exire quouſqꝫ il-
la clauis inueniretur ⁊ in hoc cognoſceret ſe
remiſſionē hūiſſe de pctō. Poſt ān̄uꝫ vo qdā
piſcator pn̄tauit ſibi piſcē vnū in cuiꝰ ventre
inuēta ē clauis cū apiret ⁊c̄. Ecce qd pctm̄ eſt
maledicē creaturas qs deus diligit. De iſto
ḡdu amoris diuini dic ſapiens. Diliges oia q̄
ſunt: ⁊ nihil odiſti eoꝝ q̄ feciſti. Nec. n. odiēs
aliqd ꝯſtituiſti aut feciſti. Sapie. xi. Nota di-
ligis oia q̄ ſunt. Ecce amor generalis. ⁊ nihil
odiſti eoꝝ q̄ feciſti. Ecce ſine exceptione. Et aſ
ſignat rōneꝫ di. nec. n. odiēs aliqd feciſti. Sꝫ
ponit amor. Ecce pmus gradꝰ. Mō veniunt
hic due qōnes putiles oibꝰ. Pria: an ſit pec
catū deſtruere vel occidere creaturas. Si pec
catū ſit eis maledicē vt ꝙ maiꝰ pctm̄ ſit ipſas
deſtruere: qz maiꝰ pctm̄ ē hoiem occidere ꝗ̄
ſibi maledicere: dōo maledictꝰ ſis tu: vt hmōi.
Jdē ēt vt de alijs creaturis. ergo nō debere-
mꝰ occidere pulices: pediculos: cinipbes ⁊ ſi
milia. Ex iſta rōne fuerūt aliq q hēbāt cōſciam
occidēdi pulices ⁊c. dicentes. O qz creature
dei ſunt. Sꝫ nō hn̄t ꝯſciam occidēdi ꝑdices:
gallinas: lepores: piſces ⁊ hmōi. Pro decla
ratiōe huiꝰ qōnis ſciendū ꝙ deꝰ fec̄ oēs crea
turaſ duplici fine. Prio ꝓ honor ⁊ glia diuia
Scdo ꝓ vtilitate huana. Cauēdū ē ergo ne
illud qd hō dic̄ ſeu fac̄ creaturis ſit ꝯ honorē
dei ⁊ vtilitatē huanā: alr̄ pōt hō vti creaturis
⁊ comedere ⁊ occidere: qz ſūt ꝓ nr̄a vtilitate.
Jō occidē ꝑdices ⁊ gallinaſ: mutōes: ⁊ hmōi
nō ē pctm̄ de ſe: imo ꝯcordat cū fine ꝑꝑ queꝫ
facte ſūt qz ꝓ nr̄a vtilitate. Etiaꝫ pōt hō occi-
dere pulices ⁊c. qz faciūt ꝯ nr̄aꝫ vtilitatē. nec
n. ꝑmittūt nos dormire. nō eſt pctm̄: imo me
ritū ⁊ oppoſitū eēt ſtultitia ſeu error. Jō poſ
ſumꝰ occidē lupos: vulpes ⁊ ſilia. qz dānificāt
nos: Scds finis pncipalis q̄re deꝰ fec̄ creatu-
ras: ē ꝓ honore ⁊ glia diuina vt in eis deꝰ lau
det ⁊ bn̄dicat. Et iſte eſt principalis finis. Jō
magnū pctm̄ eſt maledicere creaturas: qz in
eis maledicet ēt creator. Jō eſt q̄ſi pctm̄ blaſ
phemie: qz repugt huic fini pncipali. Et iō di
cebat daniel. Bn̄dicite oia opa dn̄i dn̄o: lau-
date ⁊ ſuperexaltate eū in ſecula. Daniel. iij.
Si dicat: ⁊ quō formice ⁊ muſce poſſunt deū
bn̄dicere. Jntelligit ſic. Bn̄dicite. ſ. vos ho-
mines ex oibꝰ creaturis dn̄i dn̄o laudate ⁊c.
Mō ad argumentū. ſi dicit. Si pctm̄ eſt crea
turis maledicere. videt ergo maiꝰ pctm̄ eſſe
eas deſtruere ⁊c. Rn̄ſio ſi maledictio ⁊ dſtru
ctio ſumat vniformit: dico ꝙ maius pctm̄ eſt
creaturas deſtruere ꝗ̄ maledicere. Maiꝰ pec
catū. n. ē hominē occidere ꝗ̄ ſibi dicere: male
dictꝰ ſis tu ⁊c. Si aūt ſumat difformit: ſic ꝙ
deſtruere referat ad creaturaꝫ: ⁊ maledicere
ad creatorē: maiꝰ peccatū eſt maledicere ꝗ̄
deſtruere: qz ſapit blaſphemiā. Jō aplſ. Be
nedicite ⁊ nolite maledicē. Gaudete cū gau-
dētibꝰ: flete cū flētibꝰ. Ro. xij. Et hoc de pria
qōne. Scda queſtio quā vos poſſetis mihi fa
cere eſt. Vos frat dicitis ꝙ deꝰ diligit oēs cre
aturas ⁊c. Querit. Si hoc amore deꝰ diligit
pctōres ⁊ dānatos ⁊ demones. Hec qō eſt ꝑ
plures iterrogatiōes: vt dicūt logici ac ſi di-
ceret: vel dicat. Frat mel ⁊ fel eſt dulce ⁊ ama
rū. Due qōnes ſunt i vna: ita ēt cū dicit. Vtꝝ
deus diligit pctōres ⁊ dānatos: vel ne. qz pec
cator duo dicit. ſ. naturā ſeu ſubam hominis:
⁊ culpā ſeu peccatū q̄ eſt in eo. Cuꝫ ergo q̄rit
vtrū deꝰ diligit pctōres vt ne. Qz pctōr duo
dicit. ſ. naturā ⁊ culpā. Oportet rn̄dere cū di
ſtinctione: dicēdo ꝙ deus diligit naturaꝫ. qz
opꝰ ſuū eſt. ſꝫ nō diligit culpā ſeu pctm̄: qz nō
eſt opus ſuū. Nota ad hoc ꝓpoſitū pulchraꝫ
ſilitudinem de pictore qui diligit ymaginem
quā ipſe depinxit: ſed ſi eſt deturpata nō dili-
git maculā ⁊c. Jta de deo. ymaginē quā deꝰ
depinxit eſt anima ad ymaginē ⁊ ſilitudineꝫ
ſuā. Jntantū ꝙ ſi anima poſſet videri a nobis
abſqꝫ macula: nolletis comedere ⁊c. Sꝫ pec-
cator ſuperinducit maculā ſeu turpitudinem
pcti: imo ꝓpter illam punit pctōrem eo quia
maculauit ymaginem dei. Similit odio ſunt
deo impiꝰ ⁊ ipietas eiꝰ. Sap. xiiij. Nota ſili-
ter: quia deus odit impietateꝫ: ⁊ ꝑꝑ eā: odit
ēt impium: ita ꝙ eadeꝫ rō odij eſt vtrobiqꝫ

Quid de dãnatis:ad idez. Quid vult dicere
dãnatũ eẽ:duo dicit.ſ.creaturã dei vel culpaz
obſtinatã irrepabilẽ.rõne cuius datur ſibi pe
na ſeu punitio.dicẽdo dãnatis. dabo tibi pe-
nã:q: tu maculaſti ⁊ deturpaſti ymaginẽ me-
am.Ita ꝙ deus diligit naturã: ſ; nõ culpam.
Jõ auiſetis vos ⁊ caueatis a maculis pctõꝝ
ſ. ſuperbie:auaricie:⁊ luxurie:ſi approximare
volueritis creatori. Jõ vult ꝙ hoſtia in qua
ipẽ eſt dictis verbis ſit mũda:⁊ vinũ ẽt mun-
dũ ⁊ purũ:⁊ corporalia ⁊ alia. Nã ꝓpter imũ
diciã fuit reprobatũ ſacrificium veteris teſta
mẽti. Auctas. Nõ eſt voluntas mea in vobis
dicit dñs ⁊ mun⁹ nõ ſuſcipiaz de manu vr̃a.
Malach.i. Fiat ergo ratio.ſi inanimata ⁊ ir-
rationabilia vult deus ꝙ ſint ſine macula: eo
q: ſibi appropriant̃ q̃to magis vult aĩas no-
ſtras rõnales eẽ mũdas cũ lixiuia iſtius pñie
ſ.cõtritionis:cõfeſſionis:⁊ ſatiſfactiõis. Ergo
lauamini mũdi eſtote:auferte malum cogita
tiõuz ab oculis meis. Quieſcite ageꝛ puerſe:
diſcite bene facere. Yſa.i. Et hoc de primo gra
du. ¶ Scd̃s grad⁹ diuĩe dilectiõis ẽ ꝙ de⁹ di
ligit de amore ſpeciali non oẽs creaturas ge
neralit̃.ſ; ſolũ bonas ꝓpter eaꝝ deuotionez.
Rõ:q: l; bonus hõ vel bona mulier diligat
oẽs ꝓximos amore generali:diligit tñ paren
tes:amicos:⁊ vicinos amore ſpũali. eis loq̄n
do:ↄuerſando: comedẽdo: dãdo ⁊ iuuando
⁊c. Iſta.n.ſunt ſigna amoris ſpũalis. Sic etiã
de⁹ l; diligit oẽs creaturas gñalit̃.tñ ſolũ bo
nos diligit ſpecialr̃ cũ eis loquẽdo ↄuerſan-
do ⁊c. Dicit Iſid.in li.de ſummo bono ꝙ qñ
qs orat loquit̃ cũ deo dicendo. Pr̃ nr̃ ⁊c̃. Et
cũ ṽgine maria qñ dicit. Aue maria. Et deus
loquit̃ ſibi rñdẽdo qñ in oratiõe dat ↄſolatio
nes aliq̃s ⁊ illuminatiões:q: iſte ſũt dei locuti
ones. Et nunq̄d qñ tu oraſti de mane deuote
vel dixiſti matutinas vel miſſaz ſentis in aĩa
ſingularẽ ↄſolationẽ. De⁹ loq̄t̃ tecũ qñ legis
vel ſtudes in bono libro. Liber.n.eſt os dei.
Scd̃o ↄuerſando qñ duo.ſtãt ſil' dicit̃ eis.illi
ſil̃ ſuut vna res:cũ tñ diſtẽt. Magiſ ꝓpe ẽ de⁹
illis q̃s diligit ſingularit̃:q: intra eos ẽ ſemꝑ:
ↄuerſat̃ ⁊ ſtat cũ eis. Auctas.de⁹ charitas eſt:
⁊ q manet in charitate in deo manet ⁊ de⁹ in
eo.i.Ja.iiij. Tertio comedẽdo:q: pſone bõe
⁊ deuote ſepe debent cõicare.tũc.n.hõ come
dit cũ xp̃o in mẽſa ſua.bene eſt amicus regis
q comedit cũ eo. Quarto dãdo. xp̃s.n.dile-
ctis ſuis ſpãli amore mittit dona.vni domum
humilitat̃:alteri donũ liberalitat̃:alteri donũ
caſtitat̃ vel patiẽtie ⁊c. Et iõ ſicͭ amic⁹ regra-
tiat̃ amico de donis:ita ẽt xp̃o regratiãduz ẽ:
dicẽdo. Grates vobis dñe:ego ↄſueui eẽ ſuꝑ
bus:ſ; vos miſiſtis mihi donũ humilitat̃.⁊ ſic
de aliis. Idẽ ẽt de donis corꝑalib⁹.ſ.ſanitat̃:
⁊ hmõi.vl̃ tꝑalib⁹ qbuſcũq; a deo dat̃. De iſto
amore ſpãli dicͭ ſcptura. Nemĩnẽ diligit de⁹
niſi euz q cũ ſapiã inhitat Sap.vij. Nota niſi
euz qui cuz ſapiã ĩhabitat. Quia iſto amore
ſpãli nõ diligit de⁹ ſtultos:ſ; ſolũ ſapientes.
Nõ videam⁹ q ſũt ſtulti ⁊ q ſapientes. Põ
ſi ab hinc vſq; ad talem locũ eẽt vna via a de
xtris aſpa ſine tabernis:tñ eſt ſecura.⁊ a ſini
ſtris ẽ alia via plana delicioſa cũ tabernis de
vno miliari ad aliud cũ arborib⁹ ⁊ volucrib⁹
cãtantib⁹:tñ ẽ ibi vn⁹ paſſus ꝑiculoſus in quo
oẽs trãſeũtes occidant̃ ⁊ depdant̃:⁊ ſuꝑ turri
eẽt aliqs reſpiciẽs ãbas vias:⁊ clamãdo dice
ret viatorib⁹ ad dxtrã reſpiciat̃ ⁊ ñ ad ſiniſtrã
q: oẽs ibi depdãt̃ ⁊c̃. Nũq̄d nolẽtes credere
clamãti:dicẽdo.ipẽ vellet ꝙ dimittam⁹ bonã
viã ⁊ delicioſaz:⁊ ꝙ vadam⁹ ꝑ viaz aſpaz ⁊c̃.
reputabũt̃ fatui ⁊ credẽtes ſapiẽtes:imo vti
nã iter vos ñ ſint mlt̃i ſtulti. Ecce ab hic vſq;
ad aliũ mũdũ ſũt due vie.a dextris eſt via vtuo
ſa ⁊ ſpũalis.a ſiniſtris eſt alia.ſ.via vicioſa ⁊
carnalis. Pria ẽ via pñie. aſpa ẽ.aſpuz ẽ ↄte
ri:ↄfiteri ⁊ ſatiſfacere: ſ; ẽ ſecura. Jõ xp̃s opti
me monet dicens. Pñiaz agite: appropinq̃
bit.n.regnũ celoꝝ. Math.iiij. Alia via a ſini
ſtris ẽ delicioſa ⁊ carnalis.ſ.comedere:bibeꝛ:
dormire:luxuriari:ſe vĩdicare ⁊c̃. S; in paſſu
ꝑiculoſo.ſ.mort̃ oẽs denudãt̃ ⁊ depdãt̃ ⁊ oc
cidũt̃. Si dicat̃ ẽt i alia via ẽ paſſus ꝑiculoſus
mort̃.verꝝ ẽ:ſ; ñ depdãt̃ q: ſecũ portãt theſau
rũ meritoꝝ ⁊ bonoꝝ opum. Videt̃ g° vobis
magna ſtultitia velle ire ꝑ viã ſiniſtrã q̃ icit̃
q̃ ducit ad ifernũ. Sciũt ſe eẽ ſupbos:auaros:
luxurioſos:⁊c̃. Et hec via q̃ tẽdit. Si dicatis
ꝙ ad padiſuz:heretic⁹ ẽt eſtis.q: via ſpũalis
eſt padiſi. Ecce q̃re dicit. Nemĩnẽ diligit de⁹
niſi eũ q cũ ſapiẽtia inbitat.ſ.ſapiẽt̃ eligit viã
ſecurã:licz aſpam.talibus dicit xp̃s. Sicut di
lexit me pr̃.ſ.amore ſpeciali:⁊ ego dilexi vos
Manete in dilectiõe mea:ſed nõ dimittendo
viam bonam. Si dicatur. Domine ⁊ quomõ
manebimus in dilectione veſtra. Reſpõdet
dicens. Si ꝑcepta mea ſeruaueris: que in h°
conſiſtunt vt homo declinet a malo ⁊ faciat
bonum:manebitis in dilectione mea. Sicut
ego precepta patris mei ſeruaui ⁊ maneo in
eius dilectione. Joã.xv. P; ſecund⁹ grad⁹.
¶ Tertius gradus diuine dilectionis eſt de
amore ſingulari quo dilexit Joãnez euãgeli

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

n.xp̄s dilexit Joānē amoꝛe generali ꝛ ſpāli:
ſꝫ ēt amoꝛe ſingulari. Hoc declaraṫ ſic. Qui-
libꝫ dn̄s ꝛ paṫfamilias domus diligit domuꝫ
ſuā ꝛ ꝗcquid eſt in ea amoꝛe generali. Nō ſo
lū.n. diligit vxoꝛē filios ꝛ famulos: ſꝫ ēt iumē
ta. Deīde amoꝛe ſpāli diligit filiū ſibi magis
ſimilē pulchꝛū humilē ꝛ obedientē. Jta ēt in
domo hui⁹ mūdi deus vt paṫfamilias diligit
ꝛ oēs creaturas generaṫr: ꝛ bonas ſpāliṫ. ſed
inter oēs hēbat vnū filiū ſibi ſilēm pulchꝛuꝫ.
Joānē v̓ginē hūilē ꝛ obediētē. Sec⁹ de alijs
aplis q habueṙt vxoꝛes. Sꝫ ioānes ſemꝑ fuit
pulcher. Pꝛīo i oꝛe nō loquēdo. de illa mū. i
oculis aſpectib⁹. i aurib⁹ nolēs audire turpia
in manib⁹ a malis tactib⁹. i coꝛde a malis de-
ſiderijs ꝛ cogitatiōib⁹. ꝑꝑ qđ xp̄s ꝛ v̓go ma-
ria diligebāt ipm ſingulari amoꝛe. Vn̄ cum
xp̄s i paſſione exiſtēs i cruce ꝛ vidēs ibi mṙeꝫ
triſtē ꝛ deſolatā volēs ipaꝫ ꝯſolari ſciēs ꝙ vir
go maria ſingulari amoꝛe diligebat Joāneꝫ:
dixit v̓gini mṙi ꝙ recipet Joānē in filiū. Ec-
ce amoꝛ ſingularis ex ſua pulchꝛitudiē v̓gini
tatis. O ꝗ̄tū deberemus laboꝛare vt eſſem⁹
pulchꝛi ꝛ caſti. vir ꝛ vxoꝛ ſuātes moduꝫ ſunt
pulchꝛi: magis pulchꝛi ſūt tn̄ illi q viuunt ꝯti
nēter: ſꝫ ſuꝑ oēs pulchꝛioꝛes ſūt v̓gines tales
n. ſingulariter diliguntˀ a xp̄o. vt pꝫ de btō Jo
āne de cui⁹ dilectione dicit thema. Hic eſt di
ſcipulus ille quē diligebat ieſus. Diċ hic glo
ſa Bede. Diligebat ioānē ieſus nō exceptis
ceteris ſingulariter: ſꝫ ꝓ ceteris quos dilige-
bat familiari⁹ vnū quē ſpecialis ꝓrogatiua ca
ſtitatis āplioꝛi dilectiōe fecerat dignum. Nō
hui⁹ ſingularis dilectōis ſignū. Ex euāgelio
hodierno ꝛ hyſtoꝛia hui⁹ feſti de doleo feruē
tis olei. Diċ euāge. ꝙ xp̄s volens oſ̄dere pe
tro martyriū ꝙ debebat pati ꝓ xp̄o dixit ſibi.
Cū eēs iunioꝛ cīgebas te ꝛ ābulabas vbi vo-
lebas. cū aūt ſenueris extēdes man⁹ tuas. ſ. in
cruce: ꝛ ali⁹ te cīget. ſ. in cruce ligādo: ꝛ ducet
te q̊ nō vis. ſ. ad moꝛtē. Jō veni ſeq̄re me. Si-
cut ego moꝛiar in cruce: ēt ꝛ tu. Petrus v̓o
vidēs Joāneꝫ volēdo ſcire ſi moꝛereṫ ꝑ mar
tyriū: dixit xp̄o. Dn̄e hic aūt q̊d. i. quō moꝛieṫ
Rn̄dit ieſus. Sic eū volo manere donec ve
niā. q̄d ad te tu me ſequere. Ex hoc apl̄i opi
nati ſūt ꝙ Joānes nō moꝛereṫ vſꝙ ad diē iu
dicij: cū dṙ: donec veniā. ſꝫ ipemet ioānes an
nullat illā opinionē di. Et nō dicit ieſus qꝛ n̄
moꝛiṫ: ſꝫ ſic eū volo manere donec veniā. Nō
ſic eū volo manē. ſ. ne moꝛiaṫ ꝑ martyriū. qꝛ
lꝫ multotiēs fuerit i tormento ꝛc. de⁹ tn̄ ipm
ꝯſeruauit q̊uſꝙ fuit. xcix. ānoꝝ. tūc xp̄s venit
ad eū di. veni dilecte mi ꝛc. Ecce q̄re diċ. Sic
eū volo manere. ſ. ſanū viuū ꝛ icolumē donec
veniā. ſupple ad eū. Recte xp̄us oſ̄dit Joan
ni amoꝛē quē oſ̄dit v̓gini matri ad quā venit
in fine di. Veni colūba mea ꝛc. Et virgo ſine
doloꝛe emiſit ſpūm. Jta ēt de Joāne. Ecce rō
q̄re nō fuit moꝛtu⁹ cū a Domiciano iperatoꝛē
fuiſſet miſſus in doleo feruentis olei in roma
ante poꝛtam latinā eo quia ꝯtra decreta ipi⁹
imꝑatoꝛis predicabat xp̄i fideꝫ. Dicaṫ hyſto
ria breuiter. ꝛ fuit ꝯpleta ꝓphetia. Jſa. que
recte videṫ fuiſſe de beato Joāne dicēte xp̄o
ioāni. Cum ābulaueris in igne nō combure-
ris: ꝛ flāma non ardebit in te: qꝛ ego dn̄s de-
us tuus ſanct⁹ iſrl̄ ſaluatoꝛ tuus. Ex q̊ honoꝛa
bilis fact⁹ ē in: oculis meis ꝛ glorioſus ꝛ ego
dilexi te. Jſa. xliij. Multi efficiūtur honoꝛabi
les in oculis gētiū ſiue hominū: ſed n̄ in ocu-
lis dei. Aliqui ꝑ oppoſitū in oculis dei: ſꝫ nō
hominū. Aliq nec in oculis dei nec hominuꝫ
Aliqui aūt ſūt honoꝛabiles in oculis dei: ꝛ in
oculis hominū. Jſtud eſt meli⁹. Pꝛimi ſunt
ꝑſone hypocrite facie ꝛ palliate ad extra: oſ̄-
dentes magnā humilitatē. intus aūt ſunt ple
ni ſuꝑbia: vana gloꝛia: ꝓſumptiōe ꝛc. Tales
in oculis dei qui videt coꝛda nō ſunt honoꝛa
biles. Scd̄i vero q ſunt honoꝛabiles in oculˀ
dei ſed nō hominū. ſunt perſone deuote que
oꝛant ꝛ faciūt penitētiam: ſed aliquotiēs foꝛ-
te faciūt aliqua bona intētione. tn̄ gentes ſcā
dalizanṫ. talibus dicit apoſtolus. Pꝛouiden
tes bona non tantū coꝛā deo: ſed etiā coꝛam
hoib⁹. Roꝝ. xij. Tertij q nec in oculis dei nec
hoīuꝫ ſunt honoꝛabiles: ſꝫ aboiabiles ſunt pu
blici ꝛ notoꝛij pctōꝛes. vt ꝯcubinarij ꝛ mere
trices ꝛ luſoꝛes ꝛc. De quibus dicit ſcriptura
Letanṫ cū malefecerint: ꝛ exultant in rebus
peſſimis: q̊rū vie ꝑuerſe ꝛ infames greſſus eo
rum. Pꝛouer. ij. Quarti qui fiunt honoꝛabi
les in oculis dei ꝛ hoīꝫ: ſūt illi q taliṫ viuūt ꝛ
talē itētionē hn̄t in facijs ꝙ ꝗcq̊d dicūt vl̓ faci
unt ꝓ honoꝛe dei ꝛ ſaluatiōe animaꝝ: cauēt
ne in aliquo ſcādalizēt gētes. Vn̄ apl̄s de ſe
dicebat. Si eſca ſcādalizat frēm meum: non
manducabo carnes i eternū ne frēm meum
ſcandalizem. i. ad Coꝛ. viij. De iſto ĝdu diċ
ſcriptura de thobia ꝛ cognatione ſua. Omis
autem cognatio eius ꝛ oīs generatio eius in
bona vita ꝛ in ſancta conuerſatione ꝑmanſit:
ita vt accepti eſſent tam deo ꝗ̄ hominibus ꝛ
cunctis habitantibus terram Thob. xiiij. Jn
iſto gradu fuit beatus Joannes euangeliſta
Jō ſibi dixit chꝛiſtus. Ego dilexi te ꝛc.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

De ſancto Barnaba apoſtolo. Sermo.

Erat vir bonus plenus ſpi-
ritu ſancto ⁊ fide.
Verbū iſtud hr̄ in actib⁹ apſoꝝ. ca
xi. Iā ſcitis ꝙ feſtū ⁊ ſolēnitas pn̄s
tota eſt btī Barnabe apl̄i: ita erit ⁊ ſermo nr̄.
Et ſi placet deo de ſua ſctitate vite poterim⁹
recipe exēplū gubernādi vitā nr̄am vt ad pa
diſum ꝑueniam⁹. ⁊ vt ita ſit ſalutet virgo ma
ria ⁊c. Pro introductione materie ꝑdicande
poſſet hic querere aliqs ſimplex ⁊ ignorans.
Vn̄ eſt hoc ꝙ btūs barnabas dicat apl̄s: cū
apl̄i ſint. xij. ⁊ ipe nō ſit de nūero illoꝝ. Stri-
cte aūt ſolū ſunt apl̄i illi quos xp̄s in vita ſua
elegit ⁊ miſit ꝑdicare. qꝛ apl̄s idē ē qd̄ miſſus
⁊ ſolū fuerūt electi. xij. Auctas. Vocauit diſci
pulos ſuos ⁊ elegit. xij. ex ipſis. qs ⁊ apl̄s noia
uit: vt hr̄. Lu. vi. c. ⁊ nominant ſic. idē dic̄ xp̄s.
Nōne duodecim hore ſunt diei. Si qs ābula
uerit in die nō offēdit: qꝛ lucē huius mūdi vi
det. Si aūt ābulauerit in nocte offēdit: qꝛ lux
nō eſt in ea. vt habet. Ioā. xi. Nō loquebat de
die naturali: qꝛ vigītiq̄ttuoꝛ horas hꝫ. nec de
vſuali: qꝛ aliquotiens plures horas hꝫ: aliq̄ti
ens min⁹. ſꝫ loquit de ſe q eſt dies ille de q̄ dd̄.
Melioꝛ eſt dies vna in atrijs tuis ſup milia.
Duodecī hore hui⁹ diei ſunt. xij. apl̄i q fuerūt
clari in ſctitate ⁊ ſil' cū xp̄o. Iſto mō nec btūs
barnabas nec paul⁹ ſunt de duodecim apl̄is.
Sꝫ btūs Mathias fuit de nūero illoꝝ: qꝛ lꝫ in
vita xp̄i nō fuerit de nūero apſoꝝ: tn̄ ſucceſſit.
Iude. ⁊ iā xp̄s in corde ſuo elegerat ipm qn̄
dixit. Amen amē dico vobis ꝙ vos qui ſecuti
eſtis me: in regeneratiōe cū ſederit fili⁹ homi
nis in ſede maieſtat ſue: ſedebitis ⁊ vos ſuper
ſedes duodecī iudicātes duodecī trib⁹ iſrl'.
Mat. xix. In dicta auctate non loquebat de
Iuda: ſꝫ de btō Mathia eius ſucceſſoꝛe quē
iā in corde ſuo elegerat. Si aūt largo mō vo
lum⁹ loq de apl̄is: nō ſolū illi duodecī q ꝑ xp̄m
in vita ſua fuerūt electi ſunt apl̄i: ſꝫ ēt illi qui
poſt xp̄i aſcēſionē fuerūt electi ſūt apoſtoli. ⁊
ſic ſunt. xij. Btūs paul⁹ maxim⁹ apſoꝝ quem
elegit cū iret damaſcū ad ꝑſequēdū xp̄ianos
dicēs. Vas electiōis mihi ē iſte: vt poꝛtet no
mē meū corā gētib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs iſrl'. Actu
um. ix. Ex iſta rōne in bullis papalib⁹ i ſigillo
plūbeo paul⁹ ponit ad dextrā: ⁊ petrus ad ſi
niſtrā: alr̄ bulla eēt falſa. Rō qꝛ btūs petrus
fuit electus a xp̄o in ſiniſtra. ſ. in hac vita moꝛ
tali: q̄ ꝑ ſiniſtrā deſignat. paul⁹ aūt elect⁹ fue
rat a xp̄o i dextra glīe: qꝛ iā xp̄s erat i glīa im
paſſibilis ⁊ imoꝛtalis. ēt btūs barnabas fuit
elect⁹ a xp̄o i dextra glīe. De iſta electiōe au
ctoꝛitas. Ieiunātib⁹ aūt diſcipul' dixit ill' ſpūs
ſctūs. Segregate mihi paulū ⁊ barnabā in
op⁹ ad qd̄ aſſumpſi eos. tūc ieiunātes ⁊ oꝛan
tes: iponētesq̄ eis man⁹ dimiſerūt illos: ⁊ ipſi
qdē miſſi a ſpūſctō abierūt. Actuū. xiij. Pꝫ
ergo ꝙ btūs barnabas eſt verus apl̄s xp̄i: lꝫ n̄
elegit eū in vita. Si aūt dicat de oib⁹ diſcipu-
lis q̄re btūs barnabas fuit elect⁹ in apl̄m ⁊ n̄
alij. Rō aſſignat in themate di. Erat vir bon⁹.
Nota erat vir. nō dicit erat hō: qꝛ multi ſunt
hoies q ſunt magni pctōꝛes. ſed vir dicit a v-
tute: qꝛ erat v̄tuoſus ⁊ bonus. Pꝫ thema i q̄
ſubtiliter oſtenduntur quattuoꝛ excellētie de
beato barnaba apoſtolo.

¶ Primo ꝙ fuit alte virtuoſus: qꝛ erat vir.
¶ Secūdo ꝙ fuit plene pius: qꝛ erat bonus.
¶ Tertio ꝙ fuit vere grōſus: qꝛ plen⁹ ſpūſctō.
¶ Quarto ꝙ fuit digne glīoſus: qꝛ plen⁹ fide.

Dico pmo ꝙ btūs barnabas fuit alte v̄tuo
ſus: qꝛ erat vir. i. v̄tuoſus. Quid eſt v̄tuoſum
eē. Dico ꝙ qn̄ intellect⁹ memoꝛia ⁊ voluntas
⁊ opa fiūt ſꝫ deū ⁊ ei⁹: mādata n̄ curāt qd di
cūt gentes: ſꝫ qd dꝫ fieri ſꝫ deū: talis ē v̄tuoſus
⁊ foꝛtis. Sicut. n. dicit de illo q leuiter cadit mo
dico vēto vel ipetu: n̄ hꝫ v̄tutē: nō ē foꝛtis. ecce
q̄r cadit. Sꝫ qn̄ ſtat foꝛtis dr̄. Q v̄tutē hꝫ: foꝛtis
eſt. Ita ſpūalr tot⁹ iſte mūd⁹ ē plen⁹ vētis q ſūt tē
ptatiōes demōuꝫ. Spūs. i. vēt⁹ grādis ⁊ foꝛtis
ſubuertēs mōtes: ⁊ ꝯuertēs petras. iij. Regū.
xix. Mōtes alti fuerūt adā: eua: ſāpſon: dd̄:
⁊ ſalomon. tn̄ ſubuerſi fuerūt vēto tēptatiōis.
nō erāt foꝛtes: qꝛ ſtati ceciderūt. Iō v̄tuoſi ⁊
foꝛtes ſūt q n̄ ꝑmittūt ſe cadere q̄cūq̄ tēptati
one. Scdo qn̄ qs poꝛtat on⁹ foꝛtis dr̄: v̄tutē hꝫ
iſte foꝛtis ē. ſec⁹ ſi cū honē cadit. Ita qlibꝫ nr̄m
poꝛtat magnū on⁹ carnis. Sap. ix. coꝛp⁹ qd̄
coꝛrūpit aggrauat animā. Qui g° ꝑmittit ſe
cadere onere malaꝝ iclinationū carnis nō eſt
v̄tuoſus nec foꝛtis: ſꝫ ille q tꝫ ſe foꝛtis ē v̄tuoſus.
Tertio pn̄s vita n̄ ē niſi q̄dā via arenoſa. Tot
ſūt occaſiōes peccādi. ſ. audiēdo: videndo. ⁊
opando. ⁊ opoꝛtunitates male. ꝙ ille q̄ nō ca
dit ē foꝛtis ⁊ v̄tuoſus. Quarto in h° mūdo ha-
bem⁹ multas erūnas tribulationū doloꝝ ⁊ in
firmitatū. paupꝑtati ⁊ ꝑſecutionū ita ꝙ mul-
ti cadunt per impatientiam. Sed qui ſcit ſe
tenere foꝛtiter contra ventum temptationū:
contra onus malarū inclinationum: ꝯ arenā
occaſionum: ⁊ ꝯ impetus tribulationū: talis
eſt virtuoſus. Auctoꝛitas de illo ſancto Iob
qui in his quattuoꝛ fuit foꝛtis. Ideo dicit de
eo. Vir. i. virtuoſus erat in terra hus nomine

Elegit nos in
ipo ante mūdi
ꝯſtitutione ho
De oibꝫ electis
dicit apoſtolꝰ
Quanto ma
gis de apoſto
lis dicendū ē
Nō vos me ele
giſtis, ſed ego
elegi vos Ele
git eū cū pau
lo ſpūs ſanctus de celo Et xp̄s elegit apoſtolos
in terra

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Job. Et vir ille erat ſimplex:qꝛ cum haberet
corp⁹ ⁊ aiam:ſolū ſequebaẗ aiam q̄ regebaẗ ⁊
rect⁹ nō ꝑmittebat ſe cadere:ac timēs deū.qꝛ
dyaboli tēptatiōib⁹ nō recedit. Et recedēs a
malo.ſ.vitando carnis inclinationes malas.
Job.i. Talis fuit btūs Barnabas.Erat vir.ſ.
ſtudioſus:qꝛ deſpectis cūctis tꝑalib⁹ bonis ḋ/
tuoſe appetebat celeſtia ⁊ eterna. Nota quō
fuit de cypro ḋ ciuitate i caſſia de gñe aaron
de tribu leui hñs domū ⁊ poſſeſſiones:⁊ erat
literatus i lege moyſi:q audita fama ṽtutū mi
raculoꝝ ⁊ doctrie apl̄oꝝ volebat videẗ ⁊ audi
re:⁊ venit hierl̄z ⁊ vidit apl̄os ⁊ audiebat ſer
mones eoꝝ ⁊ erat tot⁹ attonit⁹.Et qꝛ ipe erat
magn⁹ cleric⁹ ⁊ cognoſcebat tp̄s aduēt⁹ meſ/
ſie cōpletū cū magna reuerētia ⁊ attētiōe au
diebat ſmones apl̄oꝝ. Jō fuit illumiat⁹. Nō
cū q̄nta digētia eſt audiend⁹ ſmo. Deinde di
xit intra ſe.Ex q̊ audiui doctrinā iſtoꝝ hoium
volo videre eoꝝ vitā:qꝛ multi ꝑdicāt bñ qui
tñ viuūt male.⁊ vidit ꝙ viuebāt cōiẗ null⁹ ha
bebat nec portabat pecunias ꝑticulariter niſi
recto res hoium ⁊ mulierū.Et fuit multū ꝯtē/
tus ḋ eoꝝ vita.Deinde reſpexit miracula eoꝝ
q curabant cecos ſurdos ⁊c. O dixit beatus
Barnabas.Et quis poſſet iſta facere niſi de⁹.
Nolo aliā ꝓbationē. ⁊ reuerſus eſt cyprum ⁊
vendidit oia bona ſua:⁊ recepto congerio ab
amicis venit ad apl̄os dicēs eis. Uñ erat de
quo genere ⁊ tribu illumiat⁹ ꝑdicatiōib⁹ ſup
plicauit eis vt ipm recipēt in ſocietatē. ⁊ fuit
recept⁹ ⁊ baptizat⁹ barnabas.qḋ idez eſt ꝙ fi/
lius ꝯſolationis:qꝛ apl̄i fuerūt valde ꝯſolati
de eo.⁊ ꝑciuz bonoꝝ tꝑaliū poſuit ad pedes
apl̄oꝝ vt diſtribuereẗ pauꝑib⁹.Erat g° vir.iō
xp̄s ſibi apparuit in oꝛone di. Cōſtās.i. ḋtuo
ſus eſto barnaba:qꝛ premia eterna percipies.
O q̄lis ꝑmutatio dare terrena ⁊ accipe cele
ſtia.De oib⁹ q̇ dixi auc̄tas de biblia i qua ma
xima vita bti barnabe habeẗ. Joſeph aūt qui
cognominat⁹ eſt barnabas ab apl̄is:qḋ ē int/
ꝑtatū fili⁹ ꝯſolationis:leuite cypr⁹ genere. cū
haberet agrū vēdidit eū ⁊ attulit ꝑciū ⁊ poſu
it ad pedes apl̄oꝝ. Actuū.iiij. Jō poſſum⁹ di
cere de eo. Naaman princeps militie regis
ſyrie erat vir magnus apud dñm ſuū ⁊ hono
ratus. Per illū.n.dedit dñs ſalutē ſyrie. Erat
aūt vir fortꝭ ⁊ diues.iiij. Reg.v. Moraliẗ ꝓ no
bis. Si vos de mūdo nō hētis tātā ḋtutē di/
mittēdi oia ꝓ deo nec tenemini. Nos religio
ſi tenemur ex voto:ſꝫ dimittere tenemi oia de
malo iuſto.de vſura: furto:rapina: ⁊ calūnia
ſolidata.de ḋcimis defūctoꝝ: ⁊ ḋ aliꝭs.ſ.male
emēdo vel vēdēdo.⁊ reſtituere de illis de bo
no iuſto poteſtis ꝯgregare ꝓ vob ⁊ filijs. Itē
tenemi ad reſtitutōez de dānis datꝭ ⁊ mlti nō
faciūt ſibi ꝯſciaz. Si ex negligētia vr̄a vel ſciē
ter oues vr̄e itrarūt cāpū vl' vineā alteri⁹:lꝫ cu
ria nō cogat:vos tenemi ſatiſfaceẽ. Idē de no
tarijs q in teſtis faciūt mutare volūtatē teſta/
toris. Idez ſi rex:papa:vel dñs volebat dare
alicui officiū vel bñficiū ⁊ vos ipediuiſtis:te/
nemini. Idē de falſis teſtib⁹ in iudicio in dam
nū ꝓximis. Idē ſi aliqs diſplicuit vob: ⁊ vos
odio tollatꝭ ſibi vineaz vel hortum: arbores ⁊
hmōi:tenemi.⁊ nl'lus curat. Idē de iudicib⁹:
aduocatꝭ:notarijs:ꝓcuratorib⁹:nō poteſtꝭ ſal
uari niſi reſtituatꝭ.iō dixit ille ſctūs pr̄iarcha
iacob labā ſocero ſuo. Ego oē damnū redde/
bā:qcqd furtum ꝑibat a me exigebas. Gene.
xxxi. ¶ Scḋa excellētia bti barnabe ē: qꝛ fuit
plene pi⁹:qꝛ erat bon⁹. Prop̄e eē bonū ē qñ
nō ſolū ꝑſona curat de bono ſui:ſed ēt ꝓcurat
bonū ꝓximi ſui. qꝛ al's nō eēt bon⁹ ſi ſolū cura
ret de ſe. Auc̄tas. De⁹ mādauit vnicuiqꝫ ꝓxi/
mo ſuo. Eccli.xvij. Idē dicẗ Dionyſi⁹. Bonuz
ē qḋ ē cōicatiuū vel diffuſiuū ſuiꝑſi⁹.ſ.ad vti/
litatē alioꝝ. Jō dixit rex achis ad dḋ. Scio ꝙ
bon⁹ es tu i ocul' meis ſicꝫ āgelus dei.i. Reg.
xxix. Angelus.n.dei lꝫ nō poſſit ꝑdc̄ g'liaz nec
ipaz augm̄tare eēntialr̄:expedit tñ ꝙ alios ad
bonū iſtiget:⁊ a malo reuocet ⁊c̄. Pꝫ g° ꝙ eſ
ſe bonū ē curare nō ſolū de bono ſuo: ſed etiā
alteri⁹. Sic beat⁹ Barnabas fuit non ſolum
bon⁹ de bono ſuo:ſed alteri⁹. Cupiebat enim
ſaluare totū mundū.quare incepit ire ꝑdican
do de villa in villā.de ciuitate in ciuitatē. no/
lebat hr̄e villā ciuitatē nec domū ꝓpriaz.erat
vir bonus. Singulariter dicam vobis vnā bo
nitatē quā fecit qñ paulus fuit ꝯuerſus in via
dū iret damaſchū redijt hierl̄z:q voluit ſocia/
ri xp̄ianis oēs fugiebāt.ſciebant ipſum ꝑſecu
torē:beat⁹ Barnabas ſolum ſe ſibi aſſociauit
⁊ ipm ad apl̄os duxit. Cū aūt paulus veniſſet
hierl̄m temptauit ſe iungere diſcipulis. ⁊ oēs
cauebāt eū:nō credētes ꝙ eēt diſcipul⁹ Bar
nabas aūt apprehēſum illū duxit ad apoſto/
los:⁊ narrauit illis quō in via vidiſſet dñm ⁊
qꝛ locutus ē ei ⁊ qūo in damaſco fiducialiter
egerit in noie ieſu. Actuū.ix. Nota q̄le feſtū ⁊
gaudiū fuit factū de eius ꝯuerſione mirabili.
Itē nota quō pie recōciliauit ſibi ſociū ioānē
marci vocatum:q dimiſerat.eum cum fuiſſent
in ꝑiculo mortꝭ.pꝫ Actuū.xiij.⁊.xv.c. Bñ g°
poſſum⁹ ſibi dicere. Bon⁹ es tu:⁊ in bonitate
tua doce me iuſtificationes tuas. pſ.cxviij.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Moꝛalr etiā nos debem⁹ hanc bonitatē hře
non ſolum ꝓcurando bonū nřm: ſed etiam ꝓ
ximi. Accidit aliquotiens in domo ꝙ vir erit
bonus ⁊ deuot⁹ ⁊ vxoꝛ erit mala: indeuota: le
pꝛoſa ſeu laminera ⁊ v̓boſa: nō ſufficit viro di
cere: nō curo. ſufficit ꝙ ſaluem aiam meā: ſed
oꝫ ꝙ bonis modis ⁊ v̓bis dulcib⁹ iducat eam
ad bonum. Et ꝑ oppoſitū ſi mulier eſt bona ⁊
vir ſit malus: iuratoꝛ: raptoꝛ: luſoꝛ ⁊c. ⁊ vxoꝛ
ſit bona ⁊ deuota: oꝫ qn̄ vir erit in bōis ꝙ ipa
dulciter inducat eum ad bonum dicendo. O
marite: q̄re nō cōfitemini ⁊c. Idē de parenti-
bus erga filios. non ſufficit habere ⁊ tenere
filios paſtos ⁊ indutos: ſed ꝙ ſint bn̄ nutriti:
non iurēt nec mentiant̄ nec furent̄ ⁊c. No. q̄li
ter mřes tenent̄ eiſ. oñdē vt ſignēt ſe: oꝛēt ⁊c.
mane ⁊ ſero. ⁊ ſi filij ſunt mali culpa eſt paren
tū: q lꝫ de ſe ſint boni: tn̄ erūt dānati ex mala
cura filioꝝ: qꝛ ſicͤ arboꝛ tenuis pt adaptari. ⁊ ſi
nō fit: eſt culpa hoꝛtulani. ita ⁊c. Hoꝛtulani in
hoꝛto xp̄i ſunt illi de mřimonio q plantāt ar-
boꝛes. ſ. filios. Si ergo qn̄ ſunt toꝛtuoſi ⁊ ma
le vite ⁊ ribaldi ⁊c. culpa ē parētū. Si qs ſuo
rū ⁊ maxie domeſticoꝝ curā nō hꝫ: fidē nega
uit ⁊ ē īfideli deterioꝛ. i. Thi. v. Itē q hꝫ aliqꝺ
officiū vel regimē ciuitat̄ vel cōitatis: dꝫ ꝓcu
rare bonū nō ſolū ſibi: ſꝫ totius cōitatis coꝛri-
gendo pctā. ¶ Tertia excellētia fuit vere gra
tioſus: qꝛ plenus ſpūſctō. ſciēdū ꝙ gřa gratū
faciens nō eſt niſi ꝙ pſona hēat ſpm̄ſctm̄: qꝛ ſi
mul ſtāt ⁊ ſimul ꝑdūtur qn̄ hō peccat. ſꝫ btūs
Barnabas hēbat ſiml̓ ſpm̄ſctm̄ ⁊ gřam gra-
tū faciētē. Iō dico ꝙ erat v̓e gratioſus i oib⁹
dictis ⁊ factis ſuis. Nota quō fuit ꝑ annū i ci
uitate antyochie ⁊ magnā turbā ꝯuertit: ⁊ ibi
ipſe mutauit nomē. Xp̄iani. n. tunc dicebāt di
ſcipuli. Hoc nomē diſcipulus ē coꝛrelatiuū. ſ.
ad apl̓os q̄rū erāt diſcipuli. O dixit btūs bar
nabas: melius eſt ꝙ relatio cognominato ſi-
ne d̓riuatio fiat ad xp̄m. Iō oꝛdinauit ꝙ diſci
puli vocarent̄ xp̄iani. vt pꝫ Act. xij. Et fuit cō
pleta ꝓph̄ia Yſa. lxi. Seruos ſuos vocauit no-
mine alio. In quo q bn̄dict⁹ eſt ſuꝑ terrā bene
dicet̄ in deo amen. Iſa. lxv. Itē qualiter recu
ſauit diuinos honoꝛes. ſibi oblatos ⁊c. Actu.
xiiij. Plenitudo ſpūſcti repellebat ab eo ſpm̄
inanis gl̓ie: ſed oia refercbat in deū. Iō pote-
rat dicere. Spūs tuus bonus deducet me in
terrā rectaꝫ. pš. cxlij. Moꝛalr habetis hic do
ctrinā ꝙ in oib⁹ fctis ⁊ dict̄ vřis detis honoꝛē
deo qꝛ multa bona opa ꝑdunt̄ qꝛ honoꝛ non
datur deo. O ē quodcūqꝫ facitis in verbo aut
oꝑe: oia in noie dn̄i ieſu xp̄i facite. ad Col. iij.

¶ Quarta excellētia eſt qꝛ fuit digne gloꝛio
ſus. qꝛ plenus fide. qꝛ ꝑꝑ plenitudinē fidei fu
it gloꝛificatus: qꝛ fides xp̄iana hꝫ tantā virtu
tē ꝙ q eā tenet i coꝛde ſine erroꝛe vl̓ falſa opi
nione: ds facit ipm gl̓ioſuꝫ in miraculis in ho
mundo ⁊ in alio ꝑ gl̓iam eternā. Iō qn̄ cura-
bat aliquē dicebat. Fides tua te ſaluum fecit.
Nō dixit hūilitas tua vel patiētia tua. ⁊c. Au
ctoꝛitas. Acceſſū hēm⁹ ꝑ fidē in gřam iſtam
in q̄ ſtam⁹. ſ. faciendi miracula: ⁊ gloꝛiamur
in ſpe gl̓ie filioꝝ dei. Ro. v. Iō btūſ Barna
bas ex fide firma quā hēbat ꝑdicabat oꝛe: cu-
rauit oēꝫ infirmitatē. Nō legitur ꝙ poꝛtaret
alium libꝝ niſi euāgeliū bti mathei: qꝺ magiſ
large ponit vitā xp̄i. Et qn̄ poꝛtabat̄ ſibi infir-
mus ad curādū ponebat illꝺ euāgeliū ſuꝑ eū
in noie ieſu ⁊c. ⁊ curabat̄. Ecce q̄liter fuit i ho
mūdo gl̓ioſus in miraculis ⁊ ſignis: ⁊ in alio
in p̄mijs ⁊c. No. hic ei⁹ martyriū. Moꝛalr no
ta ꝙ ex q̄ fides xp̄iana hꝫ tantā virtuteꝫ ꝯſulo
vt ſciat̄ eā: qꝛ tota ꝯtinet̄ in Credo in deū. ⁊ di
catis mane ⁊ ſero cū ꝓteſtatiōe. Def rō de cā-
dela accēſa: q̄ extinguit̄ niſi reſpiret. iō dauid
Credidi. ſ. in coꝛde ꝑꝑ qꝺ locutus ſum. ſ. i oꝛe
⁊ q̄lr. ego aūt humiliat⁹ ſum nimis. pš. cxv.

¶ De ſctō Joanne baptiſta. Sermo. I.

a **Antequā** exires d̓ vulua ſā-
ctificaui te. Hēt
verbū iſtꝺ textualr i libꝛo Jeremie
ꝓphete cap. i. ⁊ recitatiue in epiſto
la hodierna de vigilia ⁊c. Salutet̄ virgo ma.
⁊c. Pꝛo introductiōe materie ꝑdicande ⁊ de
claratione thematis ſciēdum ꝙ ille magnus
ꝓpheta ⁊ amicus dei Jeremias in epl̓a hodi
erna recitat magnas gřas q̄s de⁹ fecit ſibi: di.
Factum ē verbū dn̄i ad me dicēs. Pꝛiuſq̄ꝫ te
foꝛmarē in vtero noui te. Et anteq̄ꝫ exires de
vulua ſctificaui te: ⁊ ꝓph̄am in gentibus dedi
te. Jere. i. In his verbis narrat q̄ttuoꝛ mag̃s
gřas quas deus fecit ſibi. Pꝛima familiaris
collocutio. Scꝺa eternalis ꝑdeſtinatio. Ter-
tia ſpecialis ſanctificatio. Quarta ꝓphetica-
lis illuminatio. De pꝛima. ſ. familiari collocu
tiōe: qꝛ cū Jere. eēt adhuc puer: ds ſibi loq̄ba
tur familiariter. Legit̄ d̓ abꝛahā cui ꝓ ſingula
ri gřa ds voluit loq. ſꝫ i q̄ etate ñ qn̄ erat puer
vel iuuenis: ſꝫ qn̄ fuit. lxxv. ānoꝝ. Geñ. xij. Sꝫ
Jere. fuit locutus cuꝫ adhuc eſſet puer. Ecce
q̄re dicit. Factū eſt verbū dn̄i ad me di. De ſe
cunda: qꝛ eſſentialr de⁹ ꝑdeſtinauit eū vt eſſet
ſctūs in hoc mūdo ⁊ gl̓ioſus in ꝑadiſo. ⁊ hoc
reuelauit ſibi q̄ſi vt apiret ſibi libꝛū ꝑdeſtina-
tiōis in q̄ nullus legit niſi de⁹: Si vult̄ itellige

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

re iſtá grãm:cogitate illud verbũ. Nemo ſcit
vtrũ odio vel amore dignus ſit. Eccl'e.ix. Sʒ
Jeremias ſciuit:qꝛ deus ſibi dixit. Priuſq̃ te
formarẽ in vtero noui te.nõ ſolũ ſcia ſpecula
tiõis:ſed ſcia approbatiõis. De tertia.ſ. ſctifi
catiõe ſpãli. Maxima grã ꝙ ante fuiſſʒ ſctũs
q̃ natus. Hoc habuit ꝓ ſingulari grã qñ fuit
q̃ngentoꝝ annoꝝ:qꝛ tunc fuit a deo ſctificatꝰ.
Sed Jeremias iã in vtero mřis. Anteq̃ exi
res de vulua ſanctificaui te. De q̃rta.ſ.illumi
natiõe ꝓphetali:qꝛ deꝰ fecit eũ ꝯſiliarium ſuũ
ꝛ ſecretariũ:reuelando ſibi ventura. Jõ dixit
Et ꝓphetam in gentibus dedi te. Jſta verba
ꝛ iſte q̃ttuor grẽ ꝓprie ꝛ hyſtorice dñr de Je
remia ꝓpheta:ſʒ appropriate ꝛ allegorice re
citaſ de btõ. Joãne baptiſta hodie in eccleſia
qꝛ ſibi etiã deꝰ fecit iſtas q̃ttuor grãs:ꝛ fuit in
vtero ſctificatus. Jõ appropriate dicit thema
Añq̃ exires de vulua ꝛc. Queſiui amore ve
ſtri q̃t ſũt modi q̃s deꝰ tʒ ad ſctificandũ pctõ
rem:ꝛ q̃ ſunt. Et inueni ꝙ ſunt q̃nq̃. Et de q̃n
to mõ loq̃tur thema. Anteq̃ exires de vulua
ꝛc̃. Et ſunt modi iſti qui ſequuntur.

Primus eſt finalis contritio.
Secundus penitentialis conuerſio.
Tertius eſt martyrialis afflictio.
Quartus baptiſmalis ablutio.
Quintus ſpecialis preuentio.

Dico pmo ꝙ vnꝰ modus quẽ ds tenet ſcti
ficãdi pctõrẽ ẽ cã finaľ ꝯtritio:qñ ꝑſona vixit
diu in pctis ꝛ mala vita ſine timore dei ꝛ vere
cundia gẽtiũ nec curat de deo:imo forte non
credit. Sʒ finaliter qñ dʒ mori deꝰ aperit ſibi
fontẽ:tũc dãs ſibi ꝯtritionẽ de pctis ex q̃ puri
ficaſ ꝛ ſctificaſ aĩa. Sʒ iſtud nõ facit quotidie
qꝛ in tota ſacra ſcriptura nõ legiſ ꝙ aliq̃s fue
rit ſctificatꝰ niſi vnus.ſ.latro.ð quo dicit Leo
papa ꝙ ſemꝑ fuit male vite:ꝛ nunq̃ fecit ali
qđ bonũ in vita ſua:ꝛ ꝓ ſuis criminibꝰ captus
ꝛ ſentẽtiatus fuit:ꝛ ad latus xp̃i ſuſpẽſus ꝛ ſu
bito xp̃s apuit ſibi fontẽ mĩe ꝛ flumẽ ꝯtritio
nis venit ad eũ:ꝛ dixit xp̃o cũ magnis ſingul
tibꝰ ꝛ ſuſpirijs. Dñe memẽto mei dũ veneris
in regnũ tuũ. Luc.xxiij. Et xp̃s ſibi rñdens di
xit. Amẽ dico tibi:hodie mecũ eriſ in paďiſo.
ꝛ fuit ſctificatꝰ ab oĩbꝰ ſuis pctis. Sʒ poſſet q̃ri
ab aliquo:cũ duo legaſ latrones fuiſſe cum
xp̃o ſuſpenſi:q̃re vnus fuit ſanctificatuſ ꝛ aliꝰ
non. Rñſio que a ſctis doctoribuſ aſſignatur
eſt iſta. Dicunt euãgeliſte ꝙ xp̃s expirauit ho
ra nona:ꝛ tũc ſol eſt alte ꝛ incipit ð clinari ad
occaſum:ꝛ vmbra brachij xp̃i tetigit latronẽ
que fuit tante virtutis ꝙ ꝯuertit eũ. Nec mi

rum:qꝛ legiſ in actibus aploꝝ ꝙ vmbra beati
petri ſanabat infirmos. Act.v. Dicaſ quõ po
nebanſ infirmi in grabatis ꝑ vicos vt vmbra
petri tangeret eos. q̃d miꝝ ergo ſi vmbra xp̃i
ꝯuertebat pctõrẽ. De nullo alio legiſ ꝙ hũe
rit malã vitã ꝛ bonũ finẽ:niſi de latrone. De
iſto mõ ſctificatõis ꝓphia. Congrega eos q̃ſi
gregeʒ ad victimã:ꝛ ſctifica eos in die occiſio
nis. Jere.xij. Hoc dicebat ꝓpha orando. Mõ
q̃libet nr̃m ſic vellet ſctificari,viuere ad libitũ,
ꝛ hr̃e bonũ finẽ. Jõ vſurarij ꝛ lenones ꝛ mere
trices qñ iurant dicũt:ſi deus me portabit ad
bonũ finem bonũ erit.ſed ipſi nolunt hr̃e bo
nam vitã:ideo nõ hẽbunt bonũ finẽ. Jdeo nõ
expectetis finẽ:ſʒ ꝓ tp̃e dimitatis malã vitã ꝛ
pctã:ꝛ veniaſ ad deũ.qꝛ in fine ſunt tot dolo
res ꝙ nõ pñt hr̃e deuotionẽ nec ꝯtritionem:
nec recordanſ de pctis nĩſus dicat: eya deꝰ q̃
latroni pepcit:pcet mihi. Cõfidẽ de dei mĩa ſi
ne pnĩa ſtultitia ẽ. Jõ mõ ꝓ tp̃e redite ad bo
nam vitã ꝛ pnĩam:ꝛ ſic eritis ſctificati a pecca
tis. Jta dixit apl's q̃buſdaʒ pctõribus poſtq̃
redierunt ad bonã vitã. Liberati autẽ a pctõ
ſerui facti eſtis iuſticie. Humanũ dico ꝑꝑ iñr
mitatẽ carnis vr̃e. Sicut.n.exhibuiſtis mem
bra vr̃a ſuire imũdicie ꝛ iniq̃tati ad iniq̃tatẽ
ita nũc exhibete mẽbra vr̃a ſuire iuſticie i ſan
ctificatõeʒ. Cũ.n.ſerui.eẽtis pcti:liberi fuiſtis
iuſticie. Quẽ ergo fructũ habuiſtis tũc in illiſ
in q̃bꝰ nũc erubeſcitis. Naʒ finis illoꝝ mors ẽ,
nũc vero libati a pctõ.ſerui aũt fcti deo:hẽtis
fructũ vr̃m i ſctificationẽ:finẽ v̊o vitã eternã.
Ro.vi. Scđs modus ſctificatiõis eſt vľ hr̃
ꝑ pnĩalẽ ꝯfeſſionẽ qñ ꝑſona q̃ fecit plura pctã
ſuꝑbie ꝛ vanitatis:auaricie ꝛ cupiditatis: lu
xurie ꝛ carnalitatis:ꝛ ſic de alijs.nõ expectat
finẽ:qꝛ iuuenis nõ expectat ſenectutem:nec ſa
nus iñrmitatẽ:ſed de bona hora redit ad deũ
dolet de pctis ꝛ ꝓponit abſtinere:ꝯfiteſ: acce
ptat penitentiã:ſatiſfacit:ꝑcit inimicis:ſeruat
feſta:cõicat deuote. Jſto mõ multi ſctificãtur.
ille eſt ſecũdarius modus. Jſto mõ Magda
lena fuit ſanctificata.vt hr̃ Luce.vij.q̃ in iuuẽ
tute cecidit neſciẽs ſe cauere itm̃ ꝙ ita fuit dif
famata ꝙ ꝑdidit nomẽ ꝛ dicebaſ peccatrix.ſʒ
q̃d fecit:nõ ſpectauit ſenectutẽ nec finem: ſed
auditis ſermonibus xp̃i dicentis. Penitentiã
agite ꝛc. O dicit ipſa.adhuc potero ſaluari ſi
faciã pnĩaʒ.ꝛ venit ad pedes xp̃i:ꝛ lachrymis
rigauit pedes eiꝰ:ꝛ recepit in ſe magnam pe
nitentiã:ieiunia:orones:ꝛ alia.itantũ ꝙ.xxx.
ãnis fuit i deſto ſolitaria q̃ nihil comedit nec
bibit:dormiebat ſuꝑ lapidẽ ꝛc. Jſte modus ẽ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

melioꝛ ꝙ̄ prim⁹. De iſto dic̄ dd. Flumīs impe
tus letificat ciuitatē dei: ſctificauit tabernacu
lū ſuū altiſſim⁹. pſ̄. xlv. Nō flumīs īpet⁹. i. ꝑcu
tiēs. q̄ttuoꝛ flumia ſe ꝑcutiūt in aīa pctōꝛis pe
nitētis. ſ. flumē olei: flumē mellis. flumē aque
⁊ flumē ſanguis. Et de q̄libet iſtoꝝ dr̄. Flumi
nis ipetus. De pꝛimo. de cathedra dei ꝓcedit
flumē olei mīe ſignificatū ꝑ oleū qd̄ eſt medi
cinale. ⁊ curat vulnera intellect⁹ ꝯ erroꝛes ⁊
falſas opiniōes: ⁊ volūtatꝭ ꝯ odia ⁊ rācoꝛes. ⁊
memoꝛie ꝯ dei bn̄ficioꝝ obliuiones. Curat. n.
vulnera cordis ꝯ malas cogitationes oꝛis. ꝯ
mēdacia ⁊ falſa ꝑiuria ⁊c. oculoꝝ a mal̄ aſpe
ctib⁹. auriū ab auditu maloꝝ v̾boꝝ. Manus
a furtꝭ: rapinis: ꝑcuſſionib⁹: tactib⁹ immūdis
⁊c. finalr̄ toti⁹ coꝛꝑis. ⁊ ꝯ vulnera luxurie tan
q̄ꝫ bon⁹ medic⁹ mittit flumē ſue mīe vngens
vulnera pctōꝝ. Ecce q̄re dicit. Flumīs ipetus:
qꝛ ſubito venit. De ſcdo ēt mittit flumē mell̄
ſpūſſcti. ⁊ h° qn̄ ꝑſona recipit ſpē venie: dicen
do. veꝝ ē ꝙ ſum pctōꝛ ⁊ feci multa mala: ſꝫ de
cetero emēdabo vitā meā. fui ſuꝑb⁹ ⁊ van⁹: ſꝫ
de cetero volo humiliari: ⁊ ſic de alijs. De ter
tio flumie aq̄ ē qn̄ ꝑſona penitēt lachꝛymatur
ꝓ pctis dī. O miſer qd erit de me. Si dicat̄. n̄
eſt flumē: ſꝫ diſtillatō aliq̄rū lachꝛymaꝝ. Dico
ꝙ imo: qꝛ maioꝛē v̾tutē hꝫ vna gutta lachꝛy-
maꝝ: q̄ꝫ totū mare ad abluēdū pctā. De quar
to flumie ſanguis ē qn̄ ex pctis hō diſciplinat
ſe. Iſta pnīa eſt ꝓpꝛia homicidis ⁊ oībus qui
tractāt ⁊ ꝯſentiūt in moꝛtē alicui⁹. ſm̄ illud.
Quicūq̄ꝫ effuderit humanū ſanguinē: fundet̄
ſanguis illi⁹. Gen̄. ix. Ecce q̄re dicit. Fluminiſ
īpet⁹. Nō. letificat ciuitatē dei: qꝛ gaudiū eſt
angel̄ dī in celo ſuꝑ vno pctōꝛe pnīam agēte.
Lu. xv. Sctificauit tabernaculū ſuū altiſſim⁹.
q̄ꝫdiu hō ē in pctis ē ſtabulū poꝛcoꝝ: ſꝫ poſtq̄
flumīs īpet⁹ mūdauit eū: efficit̄ camera ⁊ hita
culū dei. ¶ Terti⁹ modus ē melioꝛ. ſ. martyria
lis afflictio. qn̄ aliqs ꝓ fide catholica vel pꝛo
aliq̄ v̾tute manutenēda moꝛit̄ ꝓ xp̄o: martyr
efficit̄ ⁊ ſctūs. vt ſi captiu⁹ ꝑmitteret ſe occide
re anteq̄ꝫ fidē catholicā vellet abnegare: mar
tyr ē. ⁊ in nūero ſctōꝝ martyꝝ cōputat̄. Idem
de muliere captiua: ſi ꝑmitteret ſe interficere
anq̄ ꝯſentiret pctō: eēt martyr cū btā Kathe
rina. Itē iter xp̄ianos ſi meretrix conuertat̄: ⁊
poſt ꝯuerſionē cogit̄ ꝑ aliquē: ⁊ iſta ꝯdicente
tandem ab illo occidit̄: martyr efficit̄. Idē de
ſ̾uitoꝛe cui ꝑcipit̄ fieri aliqd mali a dn̄o ⁊ nō
vult facere ⁊ occidit̄ a dn̄o martyr ē. Ideꝫ de
muliere nolēte ꝯſentire viro aliqd inhoneſtū
⁊ occidit̄ a viro: martyr efficit̄. Itē de illo qui
manutenet caſtitatē: ſi ꝑꝑ hoc occidit̄: martyr
eſt. Btī q ꝑſecutionē patiunt̄ ꝑꝑ iuſticiā: qm̄
ipſoꝝ eſt regnū celoꝝ. Matth. v. De iſto mō
ſctificatiōis dicit ꝓpheta. Pꝛeꝑauit dn̄s ho-
ſtiā: ſanctificauit vocatos ſuos. Sophonie. i.
¶ Quartus modus eſt baptiſmalis ablutio.
Iſte modus eſt leuis. ꝑ quē modū non ſolum
pueri ſctificant̄ ab oꝛiginali pcō. Dicat̄ qd eſt
qꝛ aīa de ſe inq̄ꝫtū eſt ad ymaginē dei eſt pul-
chꝛioꝛ ſole. Nulla creatura coꝛꝑalis ē ita pul
chꝛa: intm̄ ꝙ ſi poſſet videri ⁊c. ſꝫ maculat̄ qn̄
infundit̄. Sicut ſi ego mitterē velū albū in cō
cham de tincta ſiue incauſto: Ita de aīa ſi mo
riat̄ an̄ baptiſmū nō itrat ꝑadiſuꝫ: ſꝫ poſſet ve
nire ad poꝛtā petens ingreſſum. Sꝫ dr̄ ſibi a
xp̄o. reſpicias te quō es turpis. Nō quō ſtares
cuꝫ iſtis ⁊c. Rn̄det aīa. Dn̄e ego nullū pctm̄
feci ⁊c. Et xp̄s. Et iō nō dabo tibi penā cū illis
de iferno. ⁊ remittit eā ad lymbū pueroꝝ vbi
non eſt ignis nec demones. ⁊ ibi ſtant delecta
biliter ⁊ diſputāt inter ſe. ⁊c̄. Nō itrabit in ea
aliqd coinq̄natū. Apoc̄. xxi. Iſto mō ēt adulti
ſctificant̄ non ſolū ab oꝛiginali: ſꝫ ēt ab oībus
actualib⁹: intm̄ ꝙ ſi moꝛiat̄ anteq̄ peccat: ſu-
bito euolat recta via etiā ſi ante habuiſſet oīa
pctā. exq̄ nō ficte accedit ad baptiſmū. Nota
ꝯ vetulas dicētes ꝙ aīa pueri nouit̄ baptizati
qn̄ moꝛit̄ trāſit purgatoꝛiū ex doloꝛe mr̄is ⁊c̄.
Nō credatꝭ: qꝛ erroꝛ ē. Sic ſctificatꝭ dicit apl̄s.
Pctōꝛes aliqn̄ fuiſtis: ſꝫ abluti eſtis: ſed ſctifi
cati eſtis: ſed iuſtificati eſtis in noīe dn̄i noſtri
ieſu xp̄i. i. Coꝝ. vi. ¶ Quintus modus eſt ex-
cellētioꝛ. ſ. ſpālis ꝑuentio. Iſto mō ſolū tres ꝑ
ſone fuerunt ſanctificate iā in vtero mr̄is ſine
meritꝭ ipſius creature ꝑcedentib⁹. Iſto modo
legit̄ mariaꝫ fuiſſe ſctificatā in vtero matris ⁊
ſic decebat: qꝛ mr̄ dei eſſe debuit ⁊c. Etiā legi
tur, De Ieremia ꝓpheta: q ēt in vtero matris
fuit ſctificat⁹: qꝛ dēbat d̾ xp̄o ꝓphetizare. Ter
tius ⁊ vltim⁹ fuit btūs ioānes baptiſta: qꝛ de-
bebat xp̄ꝫ baptizare. Nō legit̄ ꝙ btūs ioānes
euāgeliſta fuerit ſctificat⁹ nec petr⁹ nec paul⁹
ſꝫ de ioanne legit̄ ꝙ poſtq̄ꝫ v̾go maria ꝯcepit
filiū dei iuit ad viſitādū eliſabeth ꝯſanguineā
ſuā: quā gabꝛielis reuelatōe ſciuit eē grauidā
vt pꝫ Lu. i. ⁊ v̾go maria itrauit domū: ſaluta-
uit eliſabeth. Et vt audiuit ſalutationē marie:
exultauit iſans in vtero mr̄is. Tūc eliſabeth a
ſpūſctō ſciuit ꝙ v̾go maria erat grauida de fi
lio dei ⁊ dicit. Benedicta tu in mulieribus ⁊
benedict⁹ fruct⁹ vētris tui: ecce. n. vt facta eſt
vox ſalutatiōis tue i aurib⁹ meis: exultauit in
gaudio iſans i vtero meo. Lu. i. Et aplexātes

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſe mutuo ⁊ oſculātes:tāta ſctitas exiuit de vir
gine ꝙ ſctificauit ioānē in vtero mr̄is exiſten
tē:⁊ ioānes cognouit p̄ntiam filij dei qꝛ dicit
ſctūs Tho. ꝙ vſus libi arbitrij fuit in eo acce-
leratus. Ecce q̄r btūs ioānes fuit ſanctificatꝰ
iuxta angeli reuelationē. Sp̄ūſctō replebitur
adhuc ex vtero matris ſue. Luce.i. Jdeo ioā
ni appropriate dicit thema. Anteq̄ꝫ exires de
vulua ſanctificaui te ⁊c.

¶ De ſctō Joāne baptiſta. Sermo.ij.

Eliſabeth impletū ē tp̄s pariēdi. Lu.i.
Ab iſto thēate ego ſcipio motiuū
p̄dicādi de fine mūdi q̄ erit i breui.
Jō in p̄nti ſmone volo vob declarare p aliq̄s
ſīlitudīes palpabiles ⁊ morales q̄uo finiſ mū
di iſtat de ꝓpinquo: nl'lus tn̄ ſcit tp̄s determia
te ⁊ ānū: mēſem vel diē. Credo ꝙ erit mā gra
tioſa ⁊ acceptabiſ: ⁊ nob ꝓficua ⁊ meritoria.
Saluteſ ỽgo ma. ⁊c̄. Anq̄ꝫ veniā ad mā꞉ p̄di
cādā oꝫ declarare duo motiua.ſ.q̄ ē iſta eliſa
beth: ⁊ qd ē eiꝰ tp̄s pariēdi. Hoc nomē eliſa-
beth ē ꝯpoſitū ex tribꝰ noibꝰ hebꝛiſ ſiue hebꝛa
icis. El ideſt deꝰ.y.i.meꝰ. ſabeth.i.ſeptia. Eliſa
beth.i.dei mei ſeptia. Jō ſm iſtā iterp̄tatiōem
ſig̃t genēatiōnē.i.durationē hūanā q̄ eſt iā ſe
ptima: qꝛ ſicut in hoīe q̄ ſm curſum nature vi
uit cōputanſ ſeptē etates. pꝛia ē īfantia.i.non
fantia a foꝛ farīs. Jō pꝛia etas mūdi fuit infan
tia.ſ.ab adā vſq̄ꝫ ad noe: qꝛ tūc neſciebāt loq
de deo: nō hēbāt reuelationes nec libꝛos nec
mg̃ros nec doctores. Scd̄a etas hoīs dſ pue
ricia: a puritate. a ſeptē ānis vſq̄ꝫ.xiiij.i iſta eta
te fuit mūdus a noe vſq̄ꝫ ad abꝛahā: tūc.n.fu-
it mūdus ag̃s diluuij purificatꝰ. Tertia ē ado
leſcētia.i.creſcētia a.xiiij.ānis vſq̄ꝫ ad.xxv.an
nos in iſta etate fuit mundus ab abꝛahā vſq̄ꝫ
ad moyſen: qꝛ creuerūt i dei cognitiōe. Quar
ta eſt iuuētus.a.xxv.ānis vſq̄ꝫ ad.xxxv. vl.xl.
Jn iſta fuit mūdus a moyſe vſq̄ꝫ ad dd̄. Quin
ta eſt virilitas a.xl.ānis vſq̄ꝫ ad.lx. Jn iſta mū
dus a trāſmigratiōe babylonis vſq̄ꝫ ad xp̄m.
Septia ē decrepitus.i.deficiēs a.lx.ānis vſq̄ꝫ
ad finē mūdi. Propt̄ hoc dicebāt apl'i. Nos
ſumꝰ in q̄s fines ſeculoꝝ ꝺuenerūt. p̄ma Coꝛ.
x. Ecce gͦ eliſabeth.i.dei mei ſeptima.ſ.etas
nāe humane: ⁊ duratio eiꝰ vſq̄ꝫ ad finē mūdi.
Nō videamꝰ qd itelligēdū ē p tp̄s pariendi
iſtiꝰ eliſabeth vetule. Dico ꝙ finis mūdi erit
cito ⁊ breuiſ q̄ finis pōt dici ptus ex q̄ttuoꝛ ſi
militudinibꝰ q̄s hꝫ cū muliere pturiente de q̄
bus Dauid. Jpſi vidētes ſic admirati ſūt: cō
turbati ſūt: cōmoti ſūt: tremoꝛ app̄hendit eoſ.
Jbi doloꝛes vt pturiētis. pſ.xlvij. Jn muliere
ḡuida q̄ eſt iuxta ptuꝫ iuenio q̄ttuoꝛ ꝯditōes.
Pꝛia ꝙ cōputat tp̄s: ⁊ aliq̄n errat in cōputo
⁊ ſubito veniūt doloꝛes in partu. Jta m̄lti er-
rant circa cōputū finis mūdi: dicendo nō erit
ita cito. pꝛimo erit hoc ⁊ hoc ⁊c. O quot erūt
decepti in cōputo: qꝛ q̄n ipſi nō credent: ſubi-
to veniet. Jō dicit. Jpſi vidētes ſic.ſ.ſubuerſi
onē mūdi: admirati ſunt. Scd̄a ꝯditio eſt: qꝛ
mulier q̄n ſibi veniūt ſigna ptus turbaſ: ⁊ mit
tit ꝓ obſtetrice ⁊ ꝓ tali ⁊ tali ⁊c. Jta i fine mū
di turbabunſ gētes: vnꝰ dicet. O miſ vellem
ꝯfiteri ⁊c. Dicet aliꝰ vſurarius: vidiſtis talē: ⁊
q̇d vulſ. vellē ſibi reſtituere. Nō faciaſ: quia
tūc nō erit hoꝛa: qꝛ tūc q̄cq̄d ē in mūdo dꝫ in-
cinerari. Jdē dicēt illi q̄ mō nolūt ꝑcere: tunc
ꝑgrēt inimicos vt faciāt pacē. Jdē de religio
ſis q̄ mō nō curāt ſuare regulā: tūc ibūt ad ſa
criſtā vt videāt regulā ⁊c. Ecce q̄re tūc nō erit
hoꝛa. Jdē de ilſ q̄ mō nō curāt ſuare p̄niam.
Jō dicit ꝯturbati ſunt. Tertia ꝯditio ē: qꝛ mu-
lier in ptu a capite vſq̄ꝫ ad pedes hꝫ doloꝛes.
Jta in fine mūdi q̄n gētes videbūt ꝯflagratio
nē ignis: dicet vnꝰ. O miſ qd faciaꝫ ego hēo
tot caſtra ⁊c. mō cōburenſ. Dicet aliꝰ. O mi-
ſer ego habeo tot floꝛenos in taxia: ⁊ alius di
cet: ⁊ ego tot capita gregū. Jdem de mulieri
bus q̄n oꝛnāt ſe crinibus ⁊c. Jgnis omnia cō
ſumet: imo etiā coꝛpꝰ. Jdeo dic̄. cōmoti ſunt.
Quarta cōditio: qꝛ mulier q̄n parit timet ne
moꝛiaſ: vel ne creatura poſſet exire. Jta tunc
gentes tremebūt videntes moꝛtē in gutture.
Jō dicit. tremoꝛ appꝛehendit eos. ibi.ſ.in fine
mundi: doloꝛes vt parturientis. Ecce quare fi
nis mūdi dſ partus. Bn̄ ergo dicit thēa. Eli-
ſabeth.ſ.duratio gn̄atōis hūane quā tenemꝰ
impletū ē tp̄s pariēdi.ſ.de ꝓpinquo. Hoc vo-
lo mō declarare palpabiliter ſm ꝙ manifeſte
p̄t cognoſci finis diei ex receſſu radioꝝ ſolis.

- Ab imis toꝛrentibus.
- A planis conuallibus.
- Ab eleuatis coſtis.
- Ab excelſis collibus.
- Et a ſummis montibus.

¶ Diciſ: finis diei ē q̄n radij ſolares nō illumi
nant toꝛrentes ⁊ valles: coſtas: colles: ⁊ mon
tes. Jſte ſol ē xp̄s. Auctas. Oꝛieſ vob timen-
tibus nomē meū ſol iuſticie: nō dicit ſol natuſ
Malach.iiij. Jtē in nouo teſtō q̄n laudamꝰ
ỽginem in matutinis di ſibi. Felix nāq̄ꝫ es ſa-
cra ỽgo maria ⁊ oī laude digniſſima qꝛ ex te
oꝛtus eſt ſol iuſticie xp̄s deꝰ nr̄. Modo videa
mus ſi radij claritatis huius ſolis illuminat

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

toꝛrentes vel valles ⁊c̄.⁊ ſic poterim⁹ dicere
⁊ cognoſcere ſi dies mūdi ē ad finē. Toꝛrētes
dicunt laboꝛatoꝛes mechanici. Ratō qꝛ toꝛrē
tes ſunt aſperi ad ambulādū ⁊ petroſi:ita vita
laboꝛatoꝝ eſt aſpera in pāe:vino:indumētis:
domo:lecto:⁊ laboꝛib⁹ multꝭ. Itē toꝛrētes ali/
qñ abūdāt aqs:aliqñ non ꝙ vna foꝛmica pōt
trāſire:ita laboꝛatoꝛes aliqñ abūdant i pane
⁊ vino ⁊c̄. aliqñ ētiēs veniūt ſiccitates: grādo ⁊
pruina:ꝙ nihil colligūt. Tertio toꝛrētes ſunt
pl⁹ baſſe ita laboꝛatoꝛes parū appꝛeciant:⁊ tñ
taꝫ ꝓlati ꝙ̄ reges oēs viuim⁹ cū eis de eoꝛum
laboꝛib⁹. Ex hijs trib⁹ rōnib⁹ laboꝛatoꝛes dicū
tur toꝛrentes. Auctas. quoniā poſſunt dicere
laboꝛatoꝛes. Imminuti ſum⁹ dñe plus ꝙ̄ oēs
gētes:ſumuſqꝫ omēs humiles in vniuerſa ter
ra. Daniel.iij. Modo videam⁹ ſi iſti toꝛrētes
illumināt ⁊ calefiūt a radijs ſolis iuſticie. Nā
illumiatio ē ꝑ ſapiaꝫ:calefactio ꝑ deuotionē.
Dico ꝙ nec illuminant nec calefiūt. Antiqui
t⁹ qñtūcunqꝫ laboꝛatoꝛ eſſet vel fuiſſet groſſus
ſimplex vł piſcatoꝛ:ad min⁹ habebat qttuoꝛ q̄
ſūt neceſſaria ad ſciēdū cuilibet. Pꝛio ſciebāt
ſe ſignare:⁊ mō nihil niſi circulum in coꝛea ⁊
ſiſib⁹ ⁊c̄. Secūdo ſciebāt. Credo in deū:qd dꝫ
ſciri plus ꝙ̄ Pater nr̄.⁊ quot petitiones ꝯti
net:ſeptē:⁊ mō nihil bñ ſciunt niſi ꝯiuratiōes
⁊ ſoꝛtilegia. Quarto ſciebāt Aue maria:⁊ qli
ter regina celi eſt ſalutāda:mō nihil:ſꝫ bñ ſci/
unt qt denarij ſunt in vno floꝛeno. Iaꝫ ſol re/
ceſſit a toꝛrentib⁹. Antiqtus erāt calidi in de
uotione:qꝛ qlibet poſtꝙ̄ ſurrexerat de mane:
anteꝙ̄ aliqd faceret genib⁹ flexis faciebat ſuā
oꝛonem:vir in vno angulo domus: ⁊ vxoꝛ in
alio:⁊ filij in alijs. Mō vos qlit oꝛatis qñ re/
cipitis camiſiā ⁊c̄. Iam ſol nec illuminat nec
calefacit. Item antiqtus qlibet die audiebāt
miſſam in auroꝛa. deinde ibant ad ſua nego/
cia:⁊ de⁹ dirigebat eos in oībus. Mō nec in
dñica volūt miſſaꝫ audire:ſꝫ ſꝫ in platea vł ta
berna:⁊ qñ pulſatur pꝛo coꝛꝑe xp̄i veniunt vt
poꝛci ad ſtabulū:vel ſi vadūt ad miſſaꝫ nō ve
niunt pꝛo tpe: ⁊ qñ ſꝫ intus nō faciūt niſi loq
de negocijs:⁊ poſt cōionē ſtatiꝫ recedunt. Iā
ſol receſſit. Itē cōicabant ⁊ cōfitebant qlibet
die dñico:veniebāt ad cōionem duo ⁊ duo:⁊
poſt dabāt ſibi pacē oſculantes ſe. Idē facie/
bant mulieres. Modo nec ſemel in anno vo
lunt ꝯfiteri in.xl. nec cōicare in paſcha:lꝫ obli
gant ex ꝓceptis penalib⁹ ſub pena dānatiōis
aie ⁊ ſine ſepultura coꝛꝑis vt pꝫ ex̄ de pnia ⁊
remi. Ois vtriuſqꝫ ſexus. Itē antiqtus ſi ali/
qd deficiebat i eccia:erat benigna ꝯtētio iter

ꝑochianos ⁊ curatū:qꝛ qlibet volebat illud
facere dicebat ꝑplꝰs:nos ꝓuidebim⁹ domui dī
vt ipe ꝓuideat de nr̄is. Mō ꝯtendunt de op
poſito. Dicit rectoꝛ. Uos debetis facē:qꝛ vo/
bis ſeruit. Dicit ꝑplꝰs: imo deberetis facere ꝗ
recipitis reddit⁹:totū ē ꝯtrariū. Ab hmōi.n.
toꝛrētib⁹ iā videt retraxiſſe radios ſuos ver⁹
ſol iuſticie xp̄s de⁹ nr̄:⁊ iā eſt cōpleta ꝓphia
dd̄. Neſcierūt neqꝫ itellexerūt:in tenebris am
bulāt:mouebunt oīa fundamēta tre. ps. lxxxi.
Nō. neſcierūt.ſ.ſe ſignare. nec Credo in deū:
nec Pr̄ nr̄ nec intellexerūt.ſ.qd deberēt face/
re de ſpūalib⁹:in tenebris ambulāt. ¶ Scdo
videamus ſi illumināt valles:qꝛ qñ ſol retra/
hit ſuos radios a toꝛrētib⁹:adhuc tñ illumiat
valles. Ualles dñr ciues:burgenſes:mercato
res:⁊ ꝑſone diuites. Rō:qꝛ ſicut valles abun
dant frumēto:vino:fructib⁹:⁊ hmōi. Ita ꝓdi/
cti abundāt diuitijs. Itē ꝑ valles hō ambulat
delectabilr: ita iſti viuūt dlectabilr. Hñt pſes
domos ⁊ magnas:bonos lectos ⁊ coꝛtinas:
vaſa aurea ⁊ argētea:eſcas ⁊c̄.⁊ de iſtis dicit
auctas Dauid ps. lxiiij. Ualles abundabunt
frumēto:clamabūt:ꝙ̄tū ad ꝓmū:etenī hymnū
dicēt:ꝙ̄tū ad ſcdm delectabilr viuēdo ⁊ cū le
ticia. Mō videam⁹ ſi illuminant a ſole. Dico
ꝙ nō iā retraxit radios ſuos. Antiqt⁹ qñ vnus
mercatoꝛ ciuis vel burgenſis ꝑdidit bona ſua
in terra vel mari vel ꝑ ignē:ſtatim alij congre
gabāt ſe dicēdo:talis ꝑdidit oīa ſua. ēt h⁹ poſ
ſet cuilꝫ itervenire:iō iuuem⁹ eū. ego do tātū
⁊c̄. Sꝫ mō ſi vn⁹ ꝓt auferre oculū alteri totū ē
iuidia ⁊ malicia. Antiqtus qñ vn⁹ diues ibat
ex̄ villā:ſi videbat cāpū icultū vel vineā pete/
bat ingrēdo cui⁹ eēt qñ ſibi dicebat de tali:ſta
tim ibat ad illū di. Quare vinea vr̄a vel cam
pus ē icult⁹. qre nō ſeminaſtis:de q̄ viuiꝭ. Di
cebat ille. dñe nō hēo iumēta nec ſemē ⁊c̄. di/
cebat diues. Mō teneatꝭ bladū vł pecūias:re
cipiatꝭ beſtias meas ⁊c̄.⁊ nō dicatꝭ alicui. Mō
ſi vēiret pauꝑ laboꝛatoꝛ ad diuitem petēs ab
eo decē floꝛenos ad ꝓſtādū vt poſſet ſemiare
⁊c̄. diceret diues:placet mihi:ſꝫ qñ venit nota
rius dicetꝭ ꝙ ſunt duodeci:⁊ ita ponet in carta
⁊ ita iurabit intrīn ꝙ damnabit ipſe laboꝛatoꝛ
ꝓpter falſum iuramentū ⁊ notari⁹ ⁊ teſtes:⁊
ergo ſol iuſticie occidit eis. Antiqt⁹ qñ vide/
bāt viduā iuuenē vel puellā pauꝑculā diſcal
ciatā ⁊c̄. dicebāt. cui⁹ eſt:dicebat eis. filia ē tal
⁊ vocabāt pr̄em dicēdo ſibi. ⁊ qre nō maritas
tis iſtā:neſcitꝭ ꝙ ꝑiculū eſt tenere puellas ma
gnas. Rñdit pater:qꝛ multi vellent eaꝫ quia
ipa ē bona:ſꝫ nō hꝫ dotē. Dicebat diues. Ecce

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ego do vobis tātū:nihil dicat ⁊ dctis ſibi vir
Dicebat mulier:⁊ ego do ſibi vnū lectum ⁊c.
Sꝫ mō qn̄ diues videt iuuēculā paupculam
mittit ad eā vnū ruffianū dicēſ ꝙ ſi vellet loq
ſecū daret ſibi tunicā ⁊ facit eā meretricē. Et
nūqd ſcim⁹ qđ ē illud colloquiū. Et gᵒ illis fo
ris ē ſol. Antiqt⁹ ſi aliqs vēdebat aliqd alicui
mercatori dicebat q̄tū valeret. Vn̄ dicit Au
gu. ꝙ qdā vendidit vnā reꝫ petens pro ea me
dium florenū. o dixit mercator qui empturus
erat rem illā. Vos eſſetis deceptus:qꝛ illa res
valet deceꝫ florenos:⁊ ideo dabo vobis nouē
vt ⁊ ego q ſum mercator lucrer aliqd vobiſcū
Sꝫ mō ſtatim vnuſqſqꝫ decipiet aliū. Nā ven
ditor vult decipe emptorē ⁊ ecōuerſo. Antiq
tus ſi vn⁹ mercator vēdebat ⁊ vicin⁹ ſuus non
vendebat:qn̄ pfecerat vēditioneꝫ ſuā dicebat
emere volentib⁹. Ego iā vendidi hodie:ſꝫ ille
non vendidit q hēt ita bonū pannū vel ⁊c. vt
ego:vadat ad eū:ſꝫ mō eſt inter eos tanta in-
uidia ꝙ nullus facit alteri qđ ſibi fieri vellet.
Antiqtus iurati vel rectores cōitatis nolebāt
aliqd recipe de cōitate niſi ſalariū iam eis ta-
xatū. Iam aūt volūt plus recipe. Ordinatio
nes.n. eoꝝ ſunt vt tela aranee q̄ ſolum retinet
muſcā:nō timēt deū. Iā ergo a conuallib⁹ ſol
iuſticie retraxit radios ſuos ⁊c. ⁊ videt cōple
ta ꝓphetia xpi dicētis:qꝛ qn̄ abundabit iniq
tas ⁊ refrigeſcit charitas multorum Matth.
xxiiij. ¶ Tertio videamus ſi illuminat coſtas
que ſunt ſacerdotes. Rō:qꝛ coſte ſunt eleua-
te ⁊ altiores vallibus. Ita ſacerdotes ⁊ mi-
niſtri altaris ſup alios ſunt eleuati ad ſuiēdū
xpo ⁊ miniſtrandū. Iō dicit de ipis. Sepauit
vos deus ab oi pplo ⁊ iunxit ſibi vt ſeruiretis
ei in cultu tabernaculi ⁊ ſtaretis coraꝫ frequē
tia ppli ⁊ miniſtraretis ei. Numeri. xvi. Sꝫ di
co ꝙ iam ſol iuſticie ab eis retraxit radios ſu-
os. ſ. ſapientie ⁊ deuotionis. Antiqtus aūt hē
bant tātā deuotionē ꝙ ēt in vna pua prochia
vbi nō erat niſi vnus clericus:ſurgebat de no
cte ad matutinas ⁊ tangebat cāpanā:⁊ eſt bn̄
factū:vt lꝫ gētes nō ſurgerent:tn̄ qn̄ audirent
cāpanā dixerunt. Bn̄dictus ſit de⁹. Deinde
coraꝫ altari accenſo lumine dicebat ſuas ma-
tutinas deuote ⁊ diſtincte:intātū ꝙ multe gē
tes veniebant ad eccl'iam vt audirent:ſed mō
vel nō pulſant cāpane:vel ſi pulſant ibi nō ſur
gūt. Sꝫ cāpane dicūt matutinas de nocte:ibi
aūt dicūt matutinas rubeas vel albas in orto
vel platea vel in feneſtra indeuote ⁊c. Cuꝫ tn̄
de q̄libet lr̄a ⁊ dictiōe hēam⁹ reddere cōputū
in iudicio dei. Antiqtas parabāt ſe ad miſſaꝫ

ꝯfitebant ⁊ celebrabāt q̄ſi quotidie cū magna
deuotiōe:ſꝫ mō ſi nō hn̄t denarios nō curant
celebrare:ſꝫ ſi ſunt pecunie tūc celebrāt. Anti
qtus ſacerdotes ꝯſiderātes ꝙ eoꝝ ligua erat
clauis padiſi:vt dicit Grego. cauebant a iura
mētis:⁊ mēdacijs:ꝯſeruabāt manus a ludis ⁊
tactib⁹. Mō aūt iurare ⁊ renegare plus inue
nitur in eis q̄ꝫ in latronib⁹:ſilr dicere menda
cia:⁊ in ludo ipſi ſunt pmi. Itē ꝯſeruabāt cor
pus qđ eſt monumentū xpi ꝓpri⁹ ⁊ veri⁹ q̄ ſe-
pulchrū in hierl'ꝫ. ſꝫ mō ꝓijciūt ſe in latrina lu
xurie tenēdo cōcubinas:ergo ſol occidit eis.
Et nūquid videt vobis paruuꝫ pctm̄. Nā vn⁹
preſbyter ꝯcubinari⁹ dānat totū pplm pp ſcā
dalū ⁊ detractionē. Et plus peccat mulier cū
clerico ſemel q̄ꝫ cū plurib⁹ hoib⁹ laycis. Iō fi-
at ſtatutuꝫ ꝯ iſta in ſynodo ſctā ⁊c. Antiqt⁹ ēt
ſacerdotes dabāt exēplum bone vite ꝙ qn̄ ſa
cerdos ex aliq̄ neceſſitate itrabat villā vl' ciui
tatē ⁊ trāſibat p vicū:oēs ſurgebāt ⁊ ſe orōni
bus ei⁹ cōmendabāt oſculādo ſibi manus vel
veſtes ⁊c. Et mō dicūt. O ſacerdos nr̄ vadit
ad illam ⁊c. Pei⁹ dicūt q̄ de iudeis ex malo
exēplo vite qđ vidēt:gᵒ iā ſol retraxit radios
ſuos a torrentib⁹:a cōuallib⁹ ⁊ coſtis. Iā com
pleta eſt ꝓphia Ezech. dicēs i pſona dei. Sa-
cerdotes ꝯtēpſerūt legē meā ⁊ polluerūt ſan
ctuaria mea. Int̄ ſctm̄ ⁊ ꝓphanuꝫ nō hūerunt
diſtantiā:int̄ pollutū ⁊ mūdū nō intellexerūt
⁊ a ſabbat meis auerterūt oculos ſuos:⁊ coin
qnabar in medio eoꝝ. Ezech. xxij. ¶ Quarto
videam⁹ ſi ſol illūinat colles. Nā colles dn̄r re
ligioſi triplici rōne. Pria qꝛ p colles trāſeunt
merces de vna t̄ra ad aliā:ſic p religioſos trā
ſeunt merces padiſi ad terrā iſtā. Scđa qꝛ col
les dāt gaudiū ⁊ leticiā ex alteri⁹ prie ꝯtēpla
tiōe. Sic religioſi ꝯtēplant prīaꝫ ad quā tēdi
mus ⁊ ciuitatē padiſi quā q̄rim⁹:qꝛ nō hēm⁹
hic manētē citatē ſꝫ futurā inq̄rim⁹. ad Heb.
vi. Tertia qꝛ cōiter in collib⁹ via ē arta ⁊ aſpa
ſic vita religioſoꝝ eſt ſtricta ⁊ aſpa. Nā de ip-
ſis dr̄:pingueſcēt. ſ. in deuotiōe ſpecioſa ꝯſer
ti:⁊ exultatione colles accingent. pſ. lxiiij. Et
ponunt ibi pdicte tres ꝯditōes. In hijs etiam
nō apparet ſplēdor ſolaris ſicut antiqtus qn̄
ſuabāt caſtitatē angelicalē:hēbant cor caſtū
ſtati expellebāt malas cogitatōes. Et os clau
ſerūt ab ill' locutiōib⁹:oculos aures ⁊ manus
⁊ totū corp⁹:ſꝫ mō pauci ſūt qn velint hr̄e ſpe
ciales ſibi dilectas:⁊ īcipiunt a Credo in deū
⁊ finiūt i carnis reſurrectōeꝫ:ſꝫ nō itrabūt i vi
tā eternā. Meli⁹ eēt ill' hēe ſp̄iales q̄ꝫ ſpecia-
les:qꝛ plus timent hoies q̄ deū:dicēdo: ſi nō

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

viuis caſte tñ caute. Antiquit⁹ ſeruabãt illam
pauptatẽ apl'icaȝ: qꝛ ſecũ portabãt oĩa quãdo
exibãt de villa: ſȝ mõ habent pulchras cellas
⁊c. qꝛ eos oportet habere plures claues ꝙ ſi
eſſet mercator. Antiqt⁹ ſeruabãt obediẽtiam
generalẽ ad oĩa quantũcũqȝ dura aſpera ⁊ dif
ficilia: ⁊ ꝯ cor ſtati obediebãt ꝑlato. Hic nota
obediẽtiã fratris minoris q nud⁹ iuit ad predi
candũ ex ꝑcepto beati Frãciſci. Itẽ de ſancto
mauro q ex obediẽtia intrauit flumẽ vt extra
heret puerũ q ſubmergebať. Itẽ i vitaſpatruȝ
de illo qui dimiſit lr̃am o imꝑfectã ⁊c. Sȝ mõ
obediẽtia eſt parua. Quia ſi ꝑlat⁹ ꝑcipit aliqd
ꝯtra cor ſtatiȝ appellãt ⁊c. De cerimonijs ãt
nihil ſeruãt: ſȝ qlibet vult viuere ad libitũ ſuũ:
ergo iam ſol retraxit radios. Jõ de religioſis
dicebat Jeremias in ſpũ ꝓphetie dicẽs. Ecce
magis hij ſimul fregerũt iugũ. ſ. vota: eſſentia
liũ: ruperũt vincula. ſ. cerimoniaꝝ Jeremie. v.
¶ Quinto videam⁹ ſi ſol illuminat montes.
Montes alti ſunt ꝑlati eccleſie ⁊ dñi tẽpora
les rõne duplici. Pria ẽ: qꝛ vt mõtes eminẽt
in altitudĩe dominij ⁊ dignitať. Secũdo qꝛ in
mõtib⁹ vox reſonat intantũ ꝙ ſi hõ clamat vi
deť due voces. Sic ꝑcepta ⁊ ordinatiões eoꝝ
reſonãt ꝑ mũdũ. Reſonat ꝺ altis montibus
echo. i. vocis reuerberatio. Sapiẽtie. xvij. Ab
iſtis mõtib⁹ iaȝ receſſit ſol iuſticie ⁊ charitať.
Antiqtus ꝑlati coacti intrabãt ꝑlationẽ cogi
tãtes ꝑiculũ. Sȝ ſi mõ ſunt i ãxietate qualẽ cõ
putũ dabo ꝺ aĩa mea. qñto magis eſt reddere
cõputũ de tot aĩabus: ſȝ mõ laborãt cuȝ rege
⁊c. ⁊ cuȝ ſymonia itrãt. Antiqtus qñ erãt int⁹
cõputabãt hoc modo. Naȝ valet epatus me⁹
ſex milia florenoꝝ: ⁊ retinebat duo milia ꝓ vi
ta ꝓpria: ⁊ duo milia dabat i opib⁹ eccleſie ſi
ue eccl'iarũ: ⁊ duo milia in elemoſynis. Et mõ
oĩa ſex milia nõ ſufficiũt: tot ſunt põpe ⁊ vani
tates: imo oportet inuenire nouos modos ex
torquẽdi pecunias ⁊c. Antiqtus ꝑlati ꝑdica
bãt. vt Auguſti. Ambroſius: Gregori⁹ ⁊c. ſed
mõ totũ ẽ vanitas ⁊ põpa ⁊c. iaȝ cõpletũ ẽ ꝟ
bũ apl'i dicẽtis. Oẽs q̃ ſua ſunt q̃runt nõ que
ieſu xp̃i. ad Phil. ij. De dñis aũt tpalib⁹ iam
cõpleta eſt ꝓphia Yſa. Pricipes tui ifideles
ſocij furũ. Oẽs diligũt munera: ſequunť retri
butões. Pupillo nõ iudicãt: cauſa vidue non
ingrediť ad eoſ Yſa. i. Nõ ꝑncipes tui ifideles
ex fauore inordiato quẽ dãt ifidelib⁹. ſ. iudeis
⁊ agarenis ꝯ legẽ: qꝛ debẽt eſſe ſeꝑati: ⁊ ſic de
alijs. Secũdo ſocij furuȝ: oẽs iudei ſunt fures:
qꝛ vſura furtuȝ ẽ: ſȝ iudei fundãt ſe i illa aucto
ritate. Non feneraberis fratri tuo ad vſuram.
Deuť. xxiij. Hoc dixit moyſes nõ vt daret licẽ
tiam: ſȝ vt vitarent mai⁹ pctm̃: queadmodum
dixit Loth de filiab⁹ ſuis illis ſodomitis ac ſi
ergo dicerem cuidã luxurioſo. O ribalde q̃re
peccas cũ vxore alterius: vadas ad lupanar
non ꝙ dem ſibi licentiam eundi: qꝛ ergo dñi
recipiunt a iudeis: iõ dñr ſocij furum: oẽs dili
gunt munera ⁊c. Non corrigunt pctã notoria
ſec⁹ de occultis. Fiat ergo rõ finalis qñ ſol nã
lis iam retraxit radios ſuos a torrẽtib⁹: a col
libus: a cõuallib⁹: ⁊ a montib⁹: tũc dř. factũ ẽ
dies tranſiuit. Et iã ad oculũ videtis ꝙ ſol iu
ſticie mõ nõ illumiat vel ſplẽdet in torrentib⁹
nec ꝯuallibus. Quid ergo dicetis: niſi ꝙ finis
mundi erit cito ⁊ bñ cito ⁊ breuiter. Jõ bonũ
ẽ ꝯfiteri: reſtituẽ: remittẽ iniurias ⁊c. Ecce q̃re
dicebat thẽa. eliſabeth ipletũ ẽ tꝑs pariendi.

¶ De ſctõ Joanne baptiſta. Sermo. iij.

m Anus dñi erat cũ illo. Hř ꝟ
bũ textuaľr. Lu. i. of
ficiaľr i euãgeľ. Tota ſolẽnitas ho
dierna ẽ illi⁹ gł'ioſi ⁊ ſcti pr̃iarche
ꝓphete: martyris ⁊ amici dei ioãnis baptiſte.
Silr ⁊ ſmo nr̃ erit de eodeȝ. Si placet dõ hẽ
bimus mľtas bonas inſtructiões ad nr̃aꝝ aĩa
rũ ꝯſolationẽ ⁊ vite correctionẽ. Sȝ ꝑmo ſalu
teť ꝟgo. ma. ⁊c. Verbũ iſtõ ꝓpoſitũ ꝓ thẽate ⁊
fundamẽto toti⁹ nr̃i ſmõis dicit de btõ ioãne
ꝙ man⁹ dñi erat cũ eo. Pro hui⁹ ꝟbi maiori
declaratiõe ⁊ mãe ꝑdicãde itroductiõe ſcien
dũ ꝙ in ſacra ſcriptura tã i veteri teſtõ ꝙ i no
uo iueniť ꝙ ꝑ manũ dei itelligiť ꝟt⁹ dei ifinita
ꝑ quã cuncta oꝑatur. Sicut nos manib⁹ faci
mus oꝑa: ⁊ ſic man⁹ hoïs vel mulieris hȝ qn
qȝ digitos qb⁹ oꝑať: iõ ꝟtus xp̃i hȝ qnqȝ attri
buta q̃ſi qnqȝ digitos qb⁹ deus cuncta oꝑatuſ
eſt. Primũ eſt potẽtia. ſcõm ſapĩa. tertiũ mĩa
quartũ gr̃a. qntũ iuſticia. Primũ attributum
ꝟtutǶ dei dř potẽtia q̃ ẽ q̃ſi pollex. Iſta de⁹ fecẽ
oꝑa creatiõis celũ cum ſtellis: elementa cum
ꝓprietatib⁹ ⁊ ꝯtenť: ⁊ elementa. ſ. hoïes: iumẽ
ta: arbores: montes: ⁊ valles ⁊c. Scõm eſt ſa
pientia quaſi iudex. Iſto gubernat vniuerſa:
celum: ſolẽ: ⁊ lunã. Tertiũ attributum ẽ mĩa:
q̃ſi digitus medi⁹ q longior ẽ alijs: ſicut mĩa
dei ſuꝑ oĩa oꝑa ei⁹. Dauid. Miſeratões eius
ſuꝑ oĩa oꝑa ei⁹. Iſto oꝑatus eſt oꝑa noſtre re
demptionis: qꝛ maxĩa mĩa fuit velle hũiliari
vt ei credentes ⁊ obedientes exaltaret. Etiaȝ
voluit ſuſpendi i ligno crucis ne ſui ſuſpẽderẽ
tur in furca iferni. Quartũ ẽ gr̃a q̃ſi medicus
tãgens venã cordis ipm̃ illuminando ad co
gnoſcendũ pctã ⁊ ꝯuertendũ: ⁊ ꝯfitenduȝ ⁊c.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Iſto opatꝰ eſt opa iuſtificatōis pctōꝝ.vt ſunt
ſeptē ſacra eccl'iaſtica. Quītū ē iuſticia q̄ſi au
ricularis:qꝛ minoꝛ alijs apparet nūc: qꝛ in hᵒ
mūdo boni nō puniunt nec mali remunerāt.
Iſto opatꝰ eſt opa retributiōis.ecce gnꝗ di-
giti ꝟtuꝫ dei cū qbꝰ deꝰ cūcta creauit. Aucto-
ritas. Quis ignoꝛat ꝙ hec oīa manꝰ dñi fece
rit:in cuiꝰ manu aīa oīs viuētis ⁊ ſpūs vniuer
ſe carnis hoīs. Job.xij. Pꝫ ergo ꝙ manꝰ dei
dr eiꝰ ꝟtus īfinita:que oīa coꝛpalia ⁊ ſpūalia:
coꝛruptibilia ⁊ incoꝛruptibilia fabꝛicatus eſt.
Cū ergo ꝟtꝰ dīna opata ſit mirabilia ⁊ magē
excellētias in btō ioāne baptiſta. Jō dicit the
ma. Manus dñi erat cū illo. Inuenio ꝙ ma-
nꝰ ꝟtuꝫ dei opata eſt in beato ioāne baptiſta
gnꝗ mirabilia alta ⁊ ſingularia ſcilicet.

Primum annunciatio gloꝛioſa.
Secundum generatio virtuoſa.
Tertiū ſanctificatio gratioſa.
Qartum manifeſtatio gaudioſa.
Quintum nominatio miraculoſa.

Ex hijs dicit thema. Manus dñi erat cuꝫ eo.
¶ Dico primo ꝙ manꝰ ꝟtut' dei opatus ē in
btō ioāne baptiſta āñūciationē glioſaꝫ: qꝛ añ
q̄ꝫ fuiſſet genitꝰ vl' in vtero mrīs ꝯceptus fuit
mirabilr nūciatꝰ:illemet archāgelus gabꝛiel
q ꝟgini marie nūciauit filij dei miraculoſam
incarnationē:nūciauit ēt zacharie prī bti ioā
nis natiuitatē. Ad pcticā zachariaſ pꝛ bti ioā
nis ⁊ eliſabeth eiꝰ mr ſteterūt multis ānis in
mrīmonio ⁊ nūq̄ꝫ habuerūt fructū ꝓliſ. Cum
aūt fuiſſent iā ſenes ⁊ antiq intātū ꝙ dicit Ni
co.de lyra ꝙ iā dimiſerāt orōnē quā ꝯſueue-
rant facere vt deꝰ daret eis fructū de ſuo mrī-
monio ꝑꝑ eoꝝ antiq̄tatē:zacharias āt cū eēt
ſacerdos magnus ſemel itrauit in tēplū ōi vt
oꝛaret:nō vt obtineret ꝓlē vt dicit mgr Nico
laus de lyra:ſꝫ oꝛabat deū vt mitteret meſſiaꝫ
eis ꝓmiſſum mūdi ſaluatoꝛē: qꝛ videbat iam
tp̄s cōpletū ⁊ ꝓphetias ⁊ oꝛabat q̄ſi vellet di-
cere. Poſtq̄ꝫ non fui dignꝰ hr̄e ꝓlē:ad minus
dñe mitte meſſiā ⁊c.⁊ ipo ſic oꝛāte:ecce appa
ruit ſibi archāgelus gabꝛiel reſplēdēs ⁊ clarꝰ
intm̄ ꝙ zacharias tremēs timuit qꝛ conditio
eſt ſpūs ſiue boni ſiue mali terrere ⁊ incutere
terroꝛē qñ appent. Rō qꝛ ex fragilitate cāniſ
nō poſſumꝰ ſuſtinere viſionē ſpūſ. Jō dicit bea
tus Lucas de ꝟgie ma. Et turbata ē in ſmōe
eiꝰ. Lu.i. Tñ angelus bonꝰ ſtatim dat ꝯſolatio
nē. Jō ſtati ſibi dixit.ne timeas zacharia qm̄
exaudita eſt orō tua:qꝛ meſſias veniet illico ⁊
tu videbis eū ⁊c. Etiam annuncio tibi ꝙ eliſa
beth vxoꝛ tua ꝯcipiet ⁊ pariet tibi filiū:⁊ voca
bitur nomen eius ioānes:⁊ erit gaudiū tibi ⁊
exultatio:⁊ mlti i natitate eiꝰ gaudebūt. Erit
eni magnꝰ coꝛā dño. pmo erit magnus in aſpē
tate vite:qꝛ nō bibet vinū nec aliquē liquoꝛeꝫ
quo poſſet iebꝛiari nec comedet panē:nec car
nes nec piſces nec fructꝰ ſed cibꝰ eiꝰ erit mel ſil
ueſtre ⁊ locuſte. Veſtis erit nō de auro: ſerico
lana:nec de lino.ſed de pilis cameloꝝ:nō doꝛ
miet in lecto:ſed in ēra nō moꝛabit in ciuitatē
bꝰ ſed i deſto. Scdo erit magnꝰ coꝛā dño i ſcti
tate vite:qm̄ añ eiꝰ natiuitatē iā erit ſanctus.
Spūſctō replebitur adhuc ex vtero mrīs ſue.
Lu.i. Tertio erit magnꝰ coꝛā dño deo in magē
vtilitate.qꝛ mltos filioꝝ iſrael ꝯuertet ad dñꝫ
deū ⁊ ad fidē meſſie ⁊ ad pniam. Quarto erit
magnᵒ coꝛā deo in dignitate.qꝛ pcedet ante
eū in ꝟtute ⁊ ſpū helye.qꝛ ſicut helyas vēturꝰ
eſt añ iudiciū gñale ad pdicandū ꝯ antixp̄m:
ſic iſte veniet añ ſaluatoꝛis aduētū:ip̄m noti-
ficādo mūdo ⁊ oñdēdo. De iſtiſ nouis zacha
rias habuit gaudiū ſingulare. Sed ꝯſiderata
ſua ſenectute videns manus ſuas rugatas.co
gitata ſenectute ſue vxoꝛis ⁊ eiꝰ ſterilitate: du
bitauit. Hoc deficit. Et dixit angelo. Vñ hoc
ſciā ego.n.ſum ſenex ⁊ vxoꝛ mea ꝓceſſit in die
bus ſuis. Luc.i. Rñdit āgelus ad modū pſo
ne in dignitate. Dubiū ponis in ꝟbis meis q
mentiri non poſſum.qꝛ āgelus bonus nō pōt
mētiri nec decipe.⁊ dixit In hoc cognoſces
ꝟitatē quā tibi nunciaui. Ecce eni eris tacens
⁊ nō poteris loqui vſq̄ꝫ ad diē natiuitatis eiꝰ
ꝓ eo ꝙ non credidiſti:verbis meis.⁊ angeluſ
receſſit.⁊ zacharias remanſit mutus. Ecce h̄
eiꝰ nunciationeꝫ gloꝛioſam.qꝛ manus dñi ⁊c.
Moꝛtalr h̄ cū dꝛ zacharias dubitauit in q̄ er
rauit.ſic de mīſtis q de ſecretꝭ fidei ⁊ ꝟitatibus
dinis q̄s deꝰ denūciauit nō ſolū ꝑ ꝓphetas. ſꝫ
ꝑ āgelos.⁊ ꝑ ſeip̄ꝫ icarnatū. Sꝫ mlti dñt cū za
charia.vñ h̄ ſciā.volētes diſputare quō pōt h̄
fieri ꝙ xp̄s tā magnꝰ ſit i tā ꝑua oſtia ꝯſecrata
Itē quō hoſtia frāgit.quō ñ frāgit xp̄ſ. Argu
mēta ſēnālia. Vñ h̄ ſciā. Magnū petm̄ ē.ma
xime.qꝛ de h̄ hētis iā exēplū i nā.ſ.in ſpeculo
⁊c. Jō ambꝛo. Tolle argumēta vbi fides q̄rit
Si dicat. Et nūqd. Aug. ⁊ Thomas ⁊ alij do
ctoꝛes q̄ſiuerūt argumēta. Dico ꝙ rōnes ⁊ ar
gumēta bōa ſt ꝓ ꝯfoꝛtatōe itelligētie: ſꝫ nō ꝓ
ꝯfoꝛtatōe credētie.nec ꝓ fūdamēto credētie.
Si fuiſſet dcm̄ cū btō aug.q̄re credis tres pſo
nas i trītate.⁊ vnū deū.certe ñ rñdiſſet ex talē
argumento vel ratione. ſed dixiſſet quia ita
pꝛedicauit ⁊ docuit chꝛiſtus verus deus ⁊ hō
⁊ apl'i etiā determinauerūt. Qui gᵒ nunc que

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſunt argumēta ⁊ rōnes ꝓ fundamēto fidei ta
les cū zacharia efficient muti tpe antixpi qꝛ il
i ſtati cadēt qꝛ faciēt rōnes īfinitas ⁊ argumē
ta. Sꝫ pſone obediētes ⁊ ſimplices ſtabūt fir
miter ⁊ ſecure: dicētes miniſtris ātixpi. Pla
cent nobis noua nr̄a qꝛ fides nr̄a nō fundat i
argumētis: ſꝫ in obediētia. Jō apl's. Sermo
me⁹ ⁊ ꝑdicatio mea nō pſuaſibilib⁹ humāe ſa
piētie ṽbis ſꝫ in oſtēſione ſpūs ṽtutis vt fides
vr̄a nō ſit in ſapia hoium: ſꝫ in ṽtute dei. ꝑma
Cor. ij. Nō. ſmo meus ⁊c. i. non facio funda-
mētū in argumētis logicalib⁹ ſeu phyſicis. ſꝫ i
ṽtute dei. per fidē ⁊ ſimplicē credentiā: ⁊ hoc
de primo mirabili ⁊c. ¶ Dico ſecundo ꝙ ma
nus ṽtutꝭ dei opata eſt in btō Joāne gñatōez
ṽtuoſaꝫ. qꝛ a pentib⁹ genitus fuit ṽtuoſe ⁊ mi
raculoſe. qꝛ nō ſufficiebat ṽtus pr̄is ad gñan-
dū. nec mr̄is ad ꝯcipiendū. ſꝫ ṽtus dei ſupple
uit. dans vim pr̄i ad gñandū: ⁊ mr̄i ad ꝯcipiē
dum. Nō. ad practicā. iſte bon⁹ hō zacharias
facta ſua oꝛone rediȷ̄t ad domū. Erat. n. de no
bilioꝛibus irlm: ⁊ etiā eliſabeth vxoꝛ ſua ⁊ ex
ſenectute diuiſerūt iā lectos. ꝗlibꝫ doꝛmiebat
ſeoꝛſuꝫ ſolus in camera ſua. Jſtā honeſtatem
ſctām ſuabāt antiꝗ ſcti. qꝛ nō curabant de co
pula carnali niſi rōne ꝓlis. Jō qñ mulier erat
grauida diuidebāt lectū ſtati ꝗuſqꝫ creatura
erat ablactata. Jdē qñ erāt ſenes. Hoc hr̄ ex
textu biblie. Geneſiſ. xviij. Dixit Sara vetula
⁊ Abrahā ſenex qñ de⁹ ꝓmiſit ſibi filiū. Poſt
ꝗ̄ cōſenui: ⁊ dñs meus vetulus eſt voluptati
operā dabo. Zacharias ergo veniēs de oꝛone
mutus itrauit domū ſuā ⁊ nō potuit loq vxo-
ri. nec petē debitū ṽbo. ſꝫ ſignis. Et admirans
eliſabeth dicebat. Huy huy huy dñe. bñdict⁹
de⁹ qd hētis. qd accidit vobis. nihil ſciens de
annūciatōe angeli. ⁊ cepit eū int̄ brachia. Co
gitate ꝗliter eliſabeth antiꝗ mirabat. ſꝫ finalr
vidēs volūtatē viri ſui ꝯſenſit. Nō. hic qꝺ exꝗ
ſūt in mr̄imonio vn⁹ dꝫ alteri ꝯſentire ſiue ſint
iuuenes ſiue ſenes. nec dꝫ ſe alter excuſare ali
qua ficta ḋuotiōe al's dānat ſe ⁊ aliū. Jō apl's
Vxoꝛi vir ḋbitū reddat: ſilr ⁊ vxoꝛ viro. Mu
lier ſui coꝛpis ptātem nō hꝫ ſꝫ vir. Silr vir ſui
coꝛpis ptāteꝫ nō hꝫ: ſꝫ mulier. Nolite frauda
re inuicē niſi foꝛte ex ꝯſenſu ad tps vt vacetis
oꝛoni. i. Cor. vij. Nō. hic de illa muliere deuo
ta qñ vir exigebat ab ea debitū. ſemp inuenie
bat excuſationes. Si in dñica huy ſctā mr̄ dei
hodie q̄ eſt dies reſurrectiōis dñi vultis talia
facē. Si die lune dicebat. huy hodie dꝫ hō ro-
gare ꝓ moꝛtuis. Si die martis hodie eccl'ia fa
cit ꝓ angelis Si feria ꝗrta. hodie xps fuit ven
dit⁹. Si feria ꝗnta huy dñe. qꝛ hodie chriſtus
aſcēdit i celū. Si feria ſexta. qꝛ hodie chriſtus
fuit paſſus ꝓ nob. Si ſabbatū. dicebat hodie
q̄ dies ē ṽginis marie. qꝛ tali die in ipa ſola re
māſit fides. Vidēs vir ꝙ ipa ſemp iueniebat
excuſatōes vocauit ancillā. d. De ſero venias
ad me doꝛmias mecū. Rñd. t libēter mi dñe.
qꝺ vidēs mulier voluit ſe ponere i lecto. ⁊ vir
noluit. Nō dña. oꝛet ꝓ nobis pctōꝛib⁹ ⁊ nūqꝫ
ex tūc voluit vxoꝛē cognoſcere. ita abhoꝛruit
eā ſꝫ adamauit captiuam. Ipe peccabat moꝛ
talr̄ ⁊ dānabat ſe ex culpa vxoꝛis. Jō ſctā eli
ſabeth lꝫ eſſet deuota ſctā ⁊ antiꝗ exq̄ regre-
batur a viro ꝯſenſit. ⁊ cōcepit ab eo trāſactis
tribus menſib⁹ vēter intumuit ⁊ dicebat ipa
Ai miſera qd eſt hoc nunqd eēm ydropica. fi
nalr cognouit ꝙ erat grauida. de hoc ſctā Eli
ſabeth multū ṽecūdabat. intm̄ ꝙ dicit Lucas
ꝙ occultauit ſe menſibus quinqꝫ. Cogito ego
ꝙ fecit ſibi amplas hopulādas ſiue veſtes vt
abſcōderet ptū. timēs ne gētes dicerent. Ecce
licet ſit deuota tñ adhuc vacat libidini ⁊c. Ec
ce h̄ gñatio ṽtuoſa bti ioānis. qꝛ man⁹ dñi ⁊c.
Moꝛalr h̄ p ꝯſeꝗntiā. Si eliſabet ita ṽecūda
bat de h° ꝙ aliqs ꝑſumeret ꝙ ipſa cū viro ſuo
vteret mr̄imōio. Quāta ṽecūdia dꝫ eē mulie
rib⁹ vl' viris q curāt de aliȷ̄s ꝓditoꝛes ſūt tales.
Et ſi mlr̄ier eēt foꝛtꝭ poſſet aſſignare cāpū viro
ꝓditoꝛi. Jō apl's. Honoꝛabile ꝯnubiū in oib⁹
⁊ thoꝛ⁹ imaculat⁹. Foꝛnicatoꝛes. n. ⁊ adulte-
ros iudicabit de⁹. Heb. vlt. ¶ Dico tertio ꝙ
man⁹ ṽtutꝭ dei opata ē in btō ioāne p ſctifica-
tionē gratioſaꝫ. qꝛ adhuc exñs in vtero mr̄is
ſue. Luc. i. Nō ſolum fuit plen⁹ ſpūſancto ſed
repletus. Nō audite modū ipi⁹ quō fuit ſan
ctificat⁹. Dicit Criſo. ꝙ btūs ioānes in vtero
mr̄is ſue p qnqꝫ mēſes ⁊ p aliq̄s dies de ſexto
mēſe ſtetit cū pctō oꝛigiali ſꝫ i ſexto mēſe fuit
ſcificat⁹. Jn ſexto ēt mēſe ſue ꝯceptōis miſſus
ē gabꝛiel ad ṽginē mariā q̄ ꝯcepit tūc filiū di
⁊ dixit tūc angel⁹ ṽgini quō eliſabeth ſterilis
ꝯcepat filiū. Propt̄ qꝺ ṽgo maria ibat ad vi
ſitandū Eliſabeth. Et cū itraſſet domū fuit di
ctū eliſabeth ꝙ maria venerat; de q̄ eliſabeth
gauiſa exiēs ei obuiā ſalutauit eā. Tunc ṽgo
maria dixit ſibi. O mea benedicta cognata ꝓ
ficiat vobis qꝛ filiū concepiſtis. Jſta ṽba fue-
rūt tāte ṽtutꝭ ſic ṽbuꝫ ſacerdotis in baptiſmo
ṽtute xpi ſctificat aiaꝫ baptizari. ſic illō ṽbum
virginis ṽtute filȷ̄ dei in ea incarnati ⁊ in ea
exñtis ſanctificauit ioannē baptiſtam. Sācti
ficatur enim creatura p verbuꝫ dei. i. Thy. iiij.
Dicit beat⁹ Tho. in. iiij. ſniarum. diſt. vi. in. lr̄a

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

lſbus. ꝙ tūc fuit accelleratꝰ vſus rōnis i Joāne
⁊ habuit vſuȝ liberi arbitrij ⁊ exultauit in vte
ro ſicut letaret miles ſi rex daret ſibi mille flo
renos vel caſtrū vnū d ſpāli gra. Sic tūc bea
tus ioānes fuit totꝰ letꝰ ⁊ gaudioſus. Bernar
dꝰ vocat illō gaudiū tripudiū. Tūc eliſabeth
ſpūſcō ſpirata cognoſcēs ꝙ vgo maria ꝯcepe
rat filiū dei: voce magā dixit. Bñdicta tu i mu
lierībꝰ ⁊ bñdictꝰ fructꝰ vētris tui. Et vñ hᵒ mi
hi ꝙ mr dñi mei veniat ad me. Lu. i. Rogo
vos cōtēplate hic modicū ſctā Eliſabeth erat
antiq̄. vgo āt maria erat tūc iuuēis. xiiij. ānoꝝ
⁊ āplexātes ⁊ oſculātes ſe vēt eliſabeth ſe erit
nebat ſup vētrē vgis. iō ioānes erat altior xpo
Propt hᵒ ioānes retraxit ſe i vtero mris dās
filio di honorē. ſicut facerȝ miles regi i eodeȝ
ſcāno ſedē volēti. qꝛ miles ſtati ꝓijceret ſe ad
trā. Ecce hic ſctificatio glioſa. Moralr btūs
ioānes oſtendit nob q̄ztā reuerētiā dēremus
facē altari xpi ⁊ miſtris ſuis: virgo maria erat
tūc altare i q̄ erat corpꝰ xpi ⁊ qñ ioānes acceſ
ſit ad xpm ꝑ āplexꝰ mris btūs ioānes retraxit
ſe hūiliter inclinādo. Multi errāt in hoc ſtan
tes ꝓpe altare. ēt deſup appodiati. Miror qꝛ
nō iterficiunt ab āgelis q̄ ſunt ibi pñtes vt di.
btūs Greg. Antiqtꝰ vt hr Nūeri. i. c. Nō niſi
de gñe aaron ſi acceſſerit ad altare meū mor
te moriat tñ i illo nō ſctificabat corpꝰ xpi ſed
aialia. q̄zto ergo magis dȝ hri in maiori reue
rētia altare in q̄ offert filiꝰ dei. Cogitate ēt qd
faciet de clicis luxurioſis immunde eū tractā
tes. Dd tā magnꝰ rex ⁊ ſctūs cū magna reue
rētia veniebat ad tēplū dei dicit ipemet. Ego
āt i mltitudie mie tue itroibo in domū tuam:
adorabo ad tēplū ſctm̄ tuū in timore tuo. ps.
v. dicat de hijs q̄ minꝰ iuſte fiūt in eccleſijs ⁊c.
¶ Dico q̄rto ꝙ manꝰ vtutis dei opata fuit in
btō ioāne manifeſtationē gaudioſā. qꝛ in ꝑtu
gaudioſe fuit manifeſtꝰ. qꝛ in ꝑtu nō potuit la
tere. Secrete pñt ꝯcipe. ſȝ nō ſine clamoribus
parere. Et qꝛ zacharias ⁊ eliſabeth erāt nobi-
les. iō ab oibus cognoſcebant. ⁊ dicebant gē-
tes: ſcitis noua ⁊ qd eſt. Illa nobilis mulier eli
ſabeth pepit vnū filiuȝ. ⁊ alij rñdebant nobis
videt ꝙ nō erat grauida. ⁊ etiā qꝛ erat nimis
antiq̄. ſed alij econuerſo dixerunt. imo pro cer
to. ſed abſcondebat ſe. Tūc amici. eiꝰ ⁊ cogna
ti veniebāt ad eā ⁊ ꝯgratulabant ei dicentes.
O certe bñ videt ꝙ deꝰ diligit vos. qꝛ in tāta
ſenectute dedit vobis heredeȝ. Ecce quō ma-
nus dñi erat cū eo in manifeſtatiōe gaudioſa
Moralr oñdit nobis hic quō dēmus gaudet
de ꝑſona ſterili i dōis oꝑibꝰ ⁊ antiq̄ti in pctis
⁊ mala vita qñ parit fructum bonoꝝ operum
⁊ meritoꝝ. vt Eliſabeth cōgratulabant amici
eius. Nota ꝙ hoc nomē eliſabeth eſt cōpoſi-
tum ex tribꝰ noibꝰ. ſ. el. i. deus. ⁊ y. i. meꝰ. ⁊ ſa-
beth. i. ſeptia. Iō eliſabeth. i. dei mei ſeptima.
hoc ē iterꝑtatio huiꝰ nois eliſabeth. Nō vi-
deamꝰ q̄ eſt iſta dei mei ſeptia. Rñdeo ⁊ dico
ꝙ iſta dei mei ſeptia eſt creatura hūana oia q̄
deus fecit vadūt de ſeptē in ſeptē. Septē enīȝ
ſunt creature principales q̄s deus fecit. terra:
aqua: aer: ⁊ ignis. qnta eſſentia. ſ. celi. ſexta eſt
natura angelica. ſeptia natura hūana. Ecce di
mei ſeptima. ſȝ multotiens creatura ſeneſcit ⁊
antiquat ſterilis ſine fructu bonoꝝ operū ⁊ vir-
tutū. O q̄t religioſi ⁊ preſbyteri ⁊ hoies ⁊ mu
lieres ſunt in mūdo ſteriles: qꝛ nūq̄ȝ fecerunt
fructū boni opis: ſȝ qñ ꝓponūt dimittē pctā ⁊
malā vitā: ⁊ volūt redire ad deū ꝓponēdo fa
cere illa ad q̄ tenent ſm ſuū ſtatutū: tūc ꝯcipi
unt. Pariūt āt qñ faciūt bona opa qñ religio
ſus ſeruat ſuā regulā vota ⁊ cerimonias: tunc
parit. Idē de alijs. Tūc oēs amici eiꝰ ⁊ vicini
debent gaudere ⁊ cōgratulari ⁊ regratiando
deo dicere. O de iſto bñdicto: mō in ſua ſene
ctute dedit ſe deo. Sed hodie fit totū oppoſi
tū i mūdo. Si ē aliqs religioſus diſſolutus: ⁊
ribaldꝰ nllus dic ſibi aliqd: imo oēs cōmēdēt
⁊ laudāt eū. ſȝ ſi vult ſuare ſuā regulaȝ ⁊ viuē
ſm qd vouit: ſtati ꝑſeqt ab alijs. Idē de cleri-
co. Idē de layco hoie ⁊ mliere vana ſi vult di
mittere vanitates ⁊ pōt dicē. Cōgratulamini
mihi oēs qa iueni ouē. i. aiam quā ꝑdideram
Lu. xv. Et tñ ille intātū ꝑſeqt ab alijs q̄uſq; fa
ciant eum perdere aiam cū alijs. ¶ Dico qn
to ꝙ manꝰ dñi fuit opata in btō Joāne bapti
ſta noiationē miraculoſam. fuit. n. mirabiliter
noiatꝰ. Poſt eiꝰ natiuitateȝ. ſ. octaua die ſm
legem moyſi circūcidebāt pueros. ⁊ ſicut nūc
in baptiſmo nos imponimus noia: ita tunc in
circūciſiōe iponebant. Cū aūt rabinꝰ tenēt iaȝ
illā pelliculā ⁊c. q̄ſiuit a mre quō vocaret: di-
xerūt circūſtātes. vocet vt pr ſuus zacharias.
Sȝ mr reuelatōe ſpūſcti ꝯdixit. Nequaq̄: ſed
vocabit ioānes. illi vo admirantes de tali no-
mine dixert ad illā: qꝛ nemo ē in cognatione
tua q vocet hoc noie. Tūc iuerūt ad preȝ ſuū
⁊ inuebant pri eiꝰ quē vellet vocari cū adhuc
aūt pr eiꝰ erat mutus. Et dicit hic gloſa ꝙ etiā
erat ſurdus: iō innuebāt ei ꝑ ſcripturā quō vo
caret q poſtulans pugillarē ſcripſit di. Joan
nes ē nomē eius. q. d. non ipono ego ſibi hoc
nomen: ſed dñs. Tunc pr ſubito recuperauit
loq̄lā di. Bñdictus dñs deꝰ iſrl ⁊c. Ecce hic

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

quõ fuit hec nominatio miraculoſa. Mora/
liť h nota: ꝛ intrabimꝰ p q̃ōnē. Qđ nomen eſt
meliꝰ zacharias vel Joãnes. ꝛ videť ꝙ ioan/
nes. qꝛ dixit mř. Nequaq̃ vocabiť zacharias: ſ;
joãnes. Rñdeo. Zacharias ƀ; interꝑtationē;
hebraycã iterꝑtať memorãs deũ illud nomē
ioãnes in. x. gradibꝰ excellit hᵒ nomen zacha
rias. Nã ſi aliq̃ pſona ſit in pctis ꝛ vult dimit
tere pctã cupiēs ſaluari grã dei: oꝫ ꝙ talis pª
ſit primo zacharias. ſ. memorãs deũ quē offē
dit ꝛ qđ habeat ꝯtritionē de pctis. Scđo ꝙ
habeat ꝓpoſitũ nõ redeundi ad pctã ꝛc. Di/
co ꝙ noue; ſunt opa pnialia: nec tñ in nono
ope ē ioãnes ſ; zacharias. ſ; in decimo ope. ſ.
i cõicatiõe ſacřali: qꝛ tũc h; donũ gře. vł in q̊
ē gřa: ꝛ tũc ē ioã. Ecce rõnē q̃re dič: nequaq̃
vocabiť zacharias: ſ; ioã. ꝛc. ad inuēdũ ꝙ eēt
pfectꝰ in pnia ꝛ gřa dei. Jõ Iſa. xlix. Dñs ab
vtero vocauit me. ꝛ de ventre mřis mee recoꝛ
datꝰ ē nois mei. ꝛ dř i pſona bti ioãnis: qꝛ ƀ;
gřam ꝛ pfectionem quã deus debuit ſibi da
re ipoſuit ſibi nomen. Ergo manꝰ dñi erat ꝛc.

¶ De beato petro apoſtolo. Sermo.

Beatus es Symon barion a. Math.
xvi. Feſtũ ꝛ ſolēnitas hodierna eſt
duoꝝ apłoꝝ maioꝝ ꝛ pricipũ alioꝝ
q eodē die martyrizati ſũt ꝓ xpo: ꝛ in eadē ci
uitate. ſ. rome ſub eodē impatore. ſ. Nerone.
Et tãta eſt dignitas cuilib; ipoꝝ ꝙ eccľia ho
die fač feſtũ đ btõ petro: ꝛ cras de btõ paulo.
Jdē faciã ego: qꝛ hodie erit ſermo de btõ pe
tro. ꝛ cras de btõ paulo: qꝛ hodie ñ ſufficeret
de ãbobꝰ pdicare. S; vt ƀmo pñs ſit in laudē
ꝛ reuerentiã ꝛc. ſaluteť v̓go maria ꝛc. Et reſu
mať thema. Verbũ ꝓpoſitũ ꝓ themate ꝛ fun
damēto nři ƀmonis reqrit aliquã lřalem de
clarationē. Pro quo ſciendum ꝙ petrꝰ ante
q̃ eēt xpi diſcipulus: apłs ꝛ papa vniuerſať
vocabať ſymon: ſed poſt q̃ fuit diſcipulꝰ xpi ꝛ
apłs: xps ꝯſtituit eũ papã ꝛ vicariũ ſuum vni
uerſalem ꝛ ipoſuit ſibi nomē petrꝰ. Sič fit ēt
mõ qñ papa eligiť mutať ſibi nomē: ꝛ q̃ſi mu
tať in alterũ virũ ꝛ nouã creaturã: ita fec̄ xps
Marč. iij. Et ipoſuit ſymõi nomē petrꝰ. Pr
v̓o bti petri vocabať ioãnes. ꝛ aliq̃tiēs groſſo
mõ vocabať ioãna: ꝛ aliquotiēs diminutiue
ioãnet. aliq̃tiēs vt cõiter dicit Joan. Sič nos
cõiter facimꝰ in nřo vulgari de aliquo ꝓprio
noie ita iudei vocabãt přem petri. Et ita etiã
xps ipm nominauit. Aliq̃tiens vt cõiter diciť
ioãnes vt ibi. ſymon ioãnis. i. filiꝰ ioãnis. dili
gis me. Jo. vl. Aliquotiēs groſſo mõ vt ibi.

Tu es ſymon filiꝰ ioãnis. Joã. pmo aliq̃tiens
diminutiue vt ibi. Btũs es ſymon bariona. i.
filiꝰ ioãna. i. ioãnet. P; thema ƀm expoſitio
nē litteralē: ꝛ ſũt in mã pdicãda in themate.
Petrꝰ vocať binomiꝰ ꝛ ponũť ibi duo noia. ſ.
ſymon ꝛ bariona. Et qđlib; nomen h; duas
iterꝑtatiões: i qbꝰ oñduntť q̃ttuoꝛ v̓tutes in
petro pp q̃s ē btũs i celo. ſ. ꝑ Prõpta obedi
entia aſpap nia. ꝑ Recta intētio. ꝑ Et dura
paſſio. ¶ Quantũ ad pmã v̓tutē p quã btũs
petrꝰ ē btũs. dř prõpta obediēª q notať h cũ
dř. ſymõ qđ iterꝑtať obediēs. qñ. n. pſona au
dit ꝛ obedit v̓bis ꝛ mãdatis dei ꝛ ſine aliq̃ excu
ſatiõe iplet volũtatē dei: vt ƀuꝰ fidelis volũta
tem dñi ſui obediēs ē. ꝛ meretur ſalari. i. ſolui
in fine ƀuicij. Sic: q i hᵒ mũdo fuit ꝓmpte ꝛ
obedit v̓bis ꝛ mãdatis dei qñ ƀuierit ƀuitiũ
ſ. i morte: iuſte hēbit retributionē ꝛ btitudinē
ꝓ ſalario. Jõ. Lu. xi. Bti q audiũt v̓bũ dei ꝛ
cuſtodiũt illđ. Hãc obediētiã hũit petrꝰ vt p;
Mat. iiij. ambulãs i hs iuxta mare galilee: vi
dit duos ƒřes ſymonē q vocať petrꝰ: ꝛ andre
as ƒře; eiꝰ mittētes rethe i mari: ꝛ ait ilľ. Ve
nite pꝰ me faciam vos fieri piſcatores hoim.
At illi ꝯtiuo relictis rethibꝰ ꝛ naui ſecuti ſũt eũ
Ad ꝑeticã. Btũs petrꝰ añq̃ eēt diſcipulꝰ xpi
erat piſcatoꝛ paup: itm̃ ꝙ ipſe ꝛ ƒř ſuꝰ btũs an
dreas hēbãt ſolu; vnã barcã ꝛ vnũ rethe: ꝛ
viuebãt ſic de ſuis laborıbꝰ. Sic piſcando q̃
dã die ipo exñte i ſtagno. ſ. mari galilee. iuxta
littꝰ dicti maris ſeu ſtagni. tũc ipſe xps vidit
petrũ ꝛ ãdreã: qbꝰ dixit. O boni hoies. ꝛ qđ
ibi facitis. Rñderũt. Dñe volumꝰ piſces capē.
Sciēs xps ꝙ alibi plꝰ ꝓficēnt q̃ ibi: dixit eis.
Venite pꝰ me faciã vos fieri piſcatores hoim.
Ego ei docebo vos piſcari reges: pncipes: du
ces: comites: ꝛ nřaꝝ gētiũ gñatiões. Jn his
v̓bis: vēite pꝰ me ꝛc. ſť duo. prio dat itelligi
ꝙ eccľia xpiana ē ſič nauis triũ coopturaꝝ.
Pria cooptura baſſa ſiue iferioꝛ ē religioſoꝝ
ſe bñitiãtũ. Et ſic cooptura iferioꝛ ē ſecreta.
ſic religioſi ꝛs d; eē ſecretꝰ i clauſtro ꝛ i cella
ñ ire p vias vł plateas tractãdo negoª ſeclaria.
Scđa cooptura ſignat ſtatũ pſbiteroꝝ: q de
bēt miſtrař ſacramēta eccľie. cõiť i media co
optura ſtãt bõe merces ꝛ magni valoꝛis. Sic
i manu pſbiteroꝝ ꝛ poſſe coꝝ ſtãt merces pa
diſi. ſ. ſacřa: pp q̃ hēmꝰ vitã etnã. Tertia coo
ptura ē ſtatꝰ laycoꝝ: q vadũt hic inde p mũdu;
ſič mercatores. ꝛ illi de nauı q vadũt p coop
turam exercendo laborē nauis. De iſta dice
bat ſalomon. Facta ē q̃ſi nauis inſtitoꝛis id
eſt mercatoꝛis de lõge poꝛtans panē ſuũ. id/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ẽſt mercantiam. hoc eſt aīaꝫ bonã. Prouer. vi. Scdm ſecretũ eſt cũ dicit: faciam vos fieri piſcatoꝛes hoīuꝫ: qui ſũt ꝑdicatoꝛes. Predicatio eſt vt rethe. qꝛ ſicut rethe eſt totũ colligatum ⁊ vna coꝛda trahitur: ſic ꝑdicatio euãgelica ẽ de diuerſis coꝛdis. ſ. auctatib⁹: rõnib⁹: ⁊ parabol. ⁊ oīa ſũt colligata. Si ꝑdicatio ſit bene oꝛdinata ⁊ trahunt vna coꝛda. ſ. thẽate qđ eſt fundamentũ ſmonis: ꝑdicatoꝛes iſtos mittit ds. Iere. xvi. Propterea ecce dies veniunt ⁊ mittã eis piſcatoꝛes ⁊ piſcabunt eos. Multos piſcatoꝛes miſit: qꝛ aploſ: martyres: ꝯfeſſoꝛes: ⁊ nos. qđ⁹ dicit. Laxate rethia vr̃a i capturã. Nõ dicit plicate: ꝯ illos q̄ hñt magnã ſciam ⁊ tenent plicatã: ⁊ nolũt ſe diſponẽ ad ꝑdicandũ ad capiẽdũ piſces. Ecce q̄re dic̃: venite p⁹ me ⁊c. ac ſi dicẽt. Dimittite illã barcã puã cũ qua mõ capit piſces: ⁊ ponã vos i magna naui eccl̃ie triũ coopturaꝝ. Dimitte rethia illa ⁊ hẽbitis doctrinã euãgelicã. Dimittite illud mare ⁊ ponã vos piſcatoꝛes hoīum regũ: militũ: ⁊ alioꝝ. Hec oīa itellexit petrus ꝟtute diua qñ xp̄s oꝛe ſuo dixit. Venite poſt me ⁊c. Et cognouit ipꝫ veꝝ meſſiã ⁊c. vt ergo btũs petr⁹ hẽret loco rethis doctrinã euãgelicaꝫ ⁊ poſſet i naui eccl̃ie ꝑ mũdũ piſcari hoīes ꝓmpte obediuit. Nã dicit euãgeliũ. Relictis rethib⁹ ⁊ naui ſecuti ſũt eũ icõtinẽti petr⁹ ⁊ andreas. Btũs g° petr⁹ flexis genib⁹ dixit coꝛã xp̄o in coꝛde ſuo. Nolo rethe nec naueꝫ: ex q̄ vos poſuiſtis i coꝛde meo affectionẽ piſcãdi in marib⁹ mũdi cũ naui eccl̃ie ⁊ doctrina euãgelica icoꝛruptibili ⁊c. ⁊ ſubito iuit cum xp̄o. Ecce ꝓmpta obediẽtia petri. Dicat h̄ ꝯ defectũ h⁹ mũdi. Nã oẽs vocamur a xp̄o. ſ. xp̄iani iudei: agareni: ⁊ nos nolum⁹ ire. Vocat. n. nos illuminãdo coꝛda nr̃a: dãs cognitionẽ ꝯ petis ⁊ ſtati dẽrem⁹ ipm ſeq: ſꝫ accidit nob vt ſamueli q̄ vocabat a deo ⁊ ipe ibat ad hely. No. hyſtoꝛiã. i. Reg. iij. Nõ ſic fecit Iob q̄ dicit. Vocabis me: ⁊ ego rñdebo tibi. nõ hely. Iob. xiiij. Cõtra tales dicit xp̄s. Vocaui ⁊ renuiſtis extẽdi man⁹ meas ⁊ nõ fuit q̄ aſpiceret. Prouer. i. Moꝛalr cũ dicit. faciã vos fieri piſcatoꝛes hoīuꝫ. Notẽt h̄ religioſi ⁊ aliȷ̃ q̄ hñt ꝑdicãdi offm̃: qꝛ oẽs ſũt piſcatoꝛes. rethe ẽ ꝑdicatio euãgelica. Ego mõ extẽdo rethe: ⁊ cuꝫ aliqs audiẽs ꝑdicationẽ ꝓpõit dimittẽ pctã ⁊ vicia ⁊ hꝫ redeũdi ꝓpoſitũ ad deũ: tũc ꝑdicatoꝛ põt dic̃e: vnũ piſcẽ cepi. Qñ nobilis vel miles ꝑ ꝑdicationẽ dimittit põpã: odiũ: vel rãcoꝛẽ inimico ſuo: cepim⁹ vnũ delphinũ. O tales piſces ⁊ piſcatoꝛes q̄ntũ placẽt deo. idẽ de nobili dñã dimiſſis vanitatib⁹: oꝛnamẽt: ⁊ hmõi. ⁊ ꝯfitet ⁊ ꝓponit bñ viuẽ: tũc ꝑt dici ꝙ cepim⁹ vnã tonycã. Qñ aũt i ꝑdicatiõe ꝯuertit agricola aut ſimplex hõ: capit ſãdul⁹. idẽ de muliere paupe capit vna ſardina. Et i die iudiciȷ̃ dicet xp̄us ꝑdicatoꝛib⁹. Venite nũc ⁊ prãdete. Et qñ ipſi dicẽt. De q̄ dñe: tũc ipe rñdet. Afferte de piſcib⁹ q̄s prẽdidiſtis. Io. xxi. O qd erit de iſto ꝑdicatoꝛe q̄ dicet. dñe ego nõ ſuꝫ piſcat⁹ niſi alguã ⁊ bꝛoſã. ſ. pecũias: raupas: comeras: familiaritates ⁊ famã. Iõ amore dei laboꝛem⁹ vt capiam⁹ aīas. Nã i iudicio glꝫ venit cũ aīab⁹ q̄s ꝯuertit di. Ecce duos piſces q̄s ego prẽdidi. O q̄t piſces ⁊ q̄t aīas duxit. b. petr⁹ ſecũ q̄ i pꝛia ꝑdica͛ ꝯuertit tria. m. aīaꝝ ⁊ hoīꝫ. vide Act. ij. ⁊ iiij. c. ¶ Quãtũ ad ſcðaꝫ ꝟtutẽ ꝑ quã. b. petr⁹ eſt btũs i ꝑadiſo ẽ aſꝑa pnia qđ oñdit cũ dr̃: ſymõ qđ ſcðo° interꝑtat ponẽs triſticiã. ſ. pnie. De q̄ aplus dicit. Que ſm deũ triſtitia ẽ pniaꝫ i ſalutẽ ſtabileꝫ opat. ij. Coꝝ. vij. Nõ q̄ ſm deũ. i. qñ diſplicet hoi de offenſis factȷ̃ deo tal btitudinẽ meret: qꝛ verã pniaꝫ fac̃. vñ Btĩ q̄ lugẽt: qm̃ ipi ꝯſolabũt. ſ. in btitudine celeſti. Mõ attẽdatis ad pniaꝫ. b. petri. In qb⁹. n. fecit pniaꝫ. i comedẽdo: in potãdo: i veſtiẽdo. In comedẽdo ſciatis ꝙ ſel fuit iterrogat⁹ quã vitã ducebat. Rñdit Cib⁹ q̄tidian⁹ ẽ panis cũ oliuis: ⁊ raro cũ olerib⁹ qꝛ ſolũ in magnis feſtiuitatib⁹. Ecce vita ſua lꝫ eẽt papa. Sꝫ q̄rit vñ g° exiuerũt tot capones: galline: fayſanas: ſalſe de diuerſis maneriȷ̃s: q̄ tã ſũt in mẽſa platoꝝ. Dicat truffatiue ꝙ ille oliue bti petri erãt grauide: ⁊ peperũt capones: ⁊ alia ꝑdicta. Itẽ fuit iterrogat⁹ de veſtitu: ⁊ rñdit. Veſtimẽta mea tunica quã vides cũ mãtello tã in hyeme q̄ꝫ in eſtate. Ecce ꝑma veſtis ꝑmi vicariȷ̃ xp̄i. Sꝫ q̄rat vñ g° exiuerũt tot ſũptuoſe veſtes ⁊c̃. q̄s poꝛtat ꝑlat⁹. tot foderature. Dicat ꝙ mãtellus petri pepit eas ⁊c̃. Itẽ vita ſua fuit tal ꝙ de ocul fec̃ fontẽ lachꝛymaꝝ recoꝛdãs de renegatiõe ꝓ quo q̄ꝫdiu vixit lachꝛymat⁹ eſt ⁊ vixit p⁹ xp̄i aſcẽſionẽ. xxxvij. ãnis. vt i li. de viris illuſtrib⁹ dicit ſctũs Iero. ꝙ tm̃ flebat ꝙ hẽbat faciẽ q̄ſi aduſtã ex caliditate lachꝛymaꝝ. Nõ pniam de renegatiõe. Ipſe peccauit ꝑ os xp̄s renegãdo: iõ fecit pniaꝫ ꝑ os ñ comedẽs niſi panẽ ⁊ oliuas. q. d. qꝛ peccaſti: iõ iciunabis. Scðo renegauit xp̄ꝫ caleſaciẽdo coꝛp⁹ ſuũ vt dic̃ iohẽs. iõ fecit pniam in coꝛpe ſolũ poꝛtãs tunicã cũ mãtello. 3° ſicut facies ſua nõ fuit ꝟecundata xp̄m negare: iõ fleuit. Iſti ſũt fruct⁹ digne pnie. Luc. iij. Facite fructus dignos pnie: vt ꝑ q̄ qs

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

peccat:ꝑ h ⁊ pniam agat ⁊c. Moralr h beatꝰ
petrꝰ ꝓ tria xp̄i abnegatiōe qꝛ ex timoꝛe moꝛ
tis abnegauit xp̄m:⁊ tn̄ fecit.xxxvij.ānis ocꝭ
de pnia. Quid erit de illis renegatoribꝰ q nō
ſolū ter:ſꝫ milleſies in die renegāt ꝓ vna mini
ma re:vel ꝑua occaſiōe iurādo magna iuram̄
ta blaſphemando xp̄m. O maledicte renega
toꝛ qd erit de aīa tua. Si btūs petrꝰ ꝓ tria ne
gatiōe tātū fec̄ ⁊c. qd deberes tu facē q nō tio
re moꝛt̄:ſꝫ mala ꝯſuetudie iuras. Itē btūs pe⸗
trus nō dixit:nō cognoſco eū. Cogita qd erit
de aīa tua. Amoꝛe dei adhibeant̄ modi ꝙ iſta
deteſtabilia iuramēta ceſſēt. Ego dabo vobis
tria remedia. Primuꝫ ꝙ vos mulieres q̄ hēt̄
filios ꝑuos:iſtruatis ne iurēt niſi ꝑ aduerbia.
Scḋs modus ꝙ qlibet iuratoꝛ ponēt ſibi iſtā
legē.ſ.ſoluē certū qd ꝓ q̄lib3 iuramēto:⁊ dare
paupibꝰ i die dn̄ica:⁊ ſic coꝛrigeret̄. Tertiꝰ mo
dus coꝛrigēdi ꝑtinet ad rectoꝛes pꝛie q ꝑ ſta
tutū dn̄t oꝛdiare ꝙ q iurāt de deo punient̄ ta⸗
li mō ⁊c.⁊ nulli ꝑcere in his q̄ tāgūt xp̄i hono
rē. Sꝫ qꝛ rectoꝛes nō coꝛrigūt ꝯq̄rit̄ deꝰ dicen
do. Dn̄atoꝛes ppl̄i iniq̄ agūt dic̄ dn̄s:⁊ iugit̄
tota die nomē meū blaſphemat̄. Propt̄ hoc
ſciet ppl̄s meꝰ nomē meū in die illa:qꝛ ego ipe
q loq̄bar ecce aſſum.ſ.puniēdo. Iſa.lij. Ecce ꝺ
ſcḋa ꝟtute i hᵒ ꝙ dic̄ ſymō.i.ponens triſticiā.
¶ Quātū ad tertiā ꝟtutē ꝑ quā btūs petrꝰ dī
btūs ē recta intētio.ſ.in oibꝰ q̄ faciebat p̄dicā
do celebrādo:⁊ alia opa ꝟtuoſa exercendo ſꝑ
reſpiciebat honoꝛē dei.qḋ nōt̄ i hᵒ ꝙ dr̄ bario
na:qḋ iterp̄tat̄ filiꝰ ſimplicitatiſ nō dic̄ duplici
tat̄. Qn̄.n.aliqs aſpic̄ mūdū ⁊ ad honoꝛes ⁊
nō ad deū ē duplicitaſ. Accidit talibꝰ vt gallo
q cū vno ocl̄o reſpic̄ celū ⁊ cū alio ḡnū. Bea
tꝰ aūt petrꝰ i oibꝰ hēbat rectā itētionē ad deū.
Vn̄ in pſ̄. Non nob dn̄e nō nob:ſꝫ noi tuo da
gl̄iam. Ecce ſimplicitas:⁊ iſti merent̄ btitudi⸗
nē. Vn̄ Matth.v. Bti mūdo coꝛde:qm̄ ipſi
deum videbūt hic ꝑ cōtemplationē:⁊ in alio
ſeculo ꝑ eternā poſſeſſionē. Bn̄ hūit iſtā ꝟtu
tē btūs petrꝰ:qꝛ lꝫ eēt papa ⁊ vicariꝰ xp̄i ⁊ hē
ret tātā ſctitatē ꝙ ſanaret oēs ifirmos:ēt vm⸗
bꝛa ſua tāgēs ifirmos curabāt̄. Dicat̄ quō qn̄
ſciebāt ip̄m trāſituꝝ ꝑ aliquē vicū ponebāt in
firmoſ:vt vmbꝛa tāgēt eos ⁊ ſanarent̄. Act.v.
Sꝫ cū toto hᵒ tātā hēbat ſimplicitatē ꝙ nullā
hēbat hypocriſiā ſeu vanā gl̄iā aut p̄ſumptio
nē. Ibat ſimplr̄:rexit ⁊ coꝛrexit ſe.pꝫ ꝙ erat fi
lius ſimplicitat̄ poterat dicē. Scio deꝰ meus
ꝙ tu ꝓbas coꝛda:⁊ ſimplicitatem diligas.vn̄
⁊ ego in ſimplicitate coꝛdis mei letus obtuli
vniuerſa h.i. Paral.vl. Tu ꝓbas coꝛda crea⸗
ture ſi fuit bn̄ ⁊ recta intentiōe.⁊ ſi ē ſimplex:
diliges eū.⁊ iō in ſimplicitate coꝛdis mei dile
xi te:⁊ fului tibi ꝟo coꝛde. Moralr h ē ſciēdū
ꝙ pꝛimū qḋ reſpicit deꝰ in opibꝰ nr̄is ē inten⸗
tio.nā ſi vnus faceret oīa bona mundi de gr̄e
bonoꝝ ⁊ nō fierēt recta itentiōe nihil valerēt
meritoꝛie. Verbigr̄a.ad pꝛacticā.magnū opꝰ
meritoꝛiū ē religionē intrare:intantū ꝙ dicit
btūs Tho.ſcḋa ſcḋe.q lxxxix.ar.iij.ad tertiuꝫ
ꝙ votū religiōis ſi recta intētōe fiat cū ſit per
petuū ē maiꝰ q̄ꝫ votū ꝑegrinatiōis terre ſctē.
qḋ ē tꝑale.ſic alexander tertiꝰ dicit:⁊ hr̄ ex̄ de
voto ⁊ voti redem.in.c. Scripture. Et poſtea
ſubiūgit Tho.ꝙ rōnabilr̄.dici pt̄ ꝙ aliqs ꝯſe⸗
quet̄ remiſſionē pctōꝝ oiuꝫ ꝑ igreſſum religio
nis q vtilioꝛ ē q̄ꝫ ꝑegrinatio terre ſctē q̄tū ad
ꝓmotionē in bonū:q̄ p̄pōderat abſolutioni a
pena.h Tho.ibidē.⁊ in lr̄a pulchꝛa de hoc ibi
dē. Sed iſtud opus ꝑuertit̄.ſ.igreſſus religio
nis.⁊ ꝑdit̄ qn̄ intētio eſt ꝑuerſa ⁊ tꝑalis vtpu
ta qꝛ ſpatio qꝛ filius veſter erit abbas vl̄ mgr̄
in theologia aut ep̄s:⁊ iō inducitis eū ad re⸗
ligionē.⁊ niſi hoc ſparetis:ipe nūq̄ꝫ religionē
ingrederet̄:qꝛ tal̄ intētio nō ē ad deū ſꝫ ad mū
dū.⁊ ꝑdit̄ meritū.vel ſi intrat vt viuat in rege
nō ſeruādo religionē:iſta intētio ē ꝑuerſa.naꝫ
melius eēt religioſo ꝙ eēt latro q̄ꝫ religioſus
nō ſuādo que dꝫ. Itē p̄dicare ꝟbū dei eſt ma
gnū meritū:qꝛ eſt magnū opuſ ſi intētio ſit re
cta.ſed qn̄ aliqs p̄dicat ꝑꝑ vanā gl̄iam ſeu fa⸗
mam vel ꝑꝑ pecunias hn̄s intētioneꝫ ad mū
dana:totuꝫ ꝑdit̄ ⁊ dānat̄. Querit.b. Tho.q̄tli
beto.v.q.xij.ar.ij.in coꝛpe. Si ꝑ pniaꝫ pōt qs
recuꝑare aureolaꝫ q̄ digne p̄dicāti ꝓmiſſa ē ſi
ꝑ vanā gl̄iam eā ꝑdiderit:⁊ dicit ꝙ nō. qꝛ nō
fuit lucratꝰ ipſam iuxta ſniam dn̄i. Amē dico
vobis receꝑunt mercedē ſuā. Pōt tn̄ acq̄rere
gr̄am dei ſi emendat̄:vel ꝑ bonā p̄dicationeꝫ
aliā de nouo pōt lucrari aureola:ſꝫ ꝑdita nul
latenus pōt recuꝑari. Itē in bello iuſto illi q̄
vadūt magnū opus faciūt ſi hn̄t rectā intētio
nem. Beati ſunt q moriunt̄ ꝑꝑ iuſticiā vl̄ de⸗
fenſionē reipublice inter martyres ſunt gl̄io⸗
ſi:lꝫ eccl̄ia nō faciat feſtū. Sꝫ ſi faciūt ꝑꝑ vani
tatē vt multi dicētes:amoꝛe dn̄i mei ⁊c̄. O fa
tue in tali caſu oꝫ p̄ponere amoꝛē ⁊ reſpectuꝫ
diuinū ⁊ verā iuſticiā dicendo:faciamus hoc
amoꝛe ⁊ zelo iuſticie. Iō vel cenabimus in ta
bernaculis inimicoꝝ nr̄oꝝ per victoꝛiā quam
hēbimus vel cū deo in ꝑadiſo ex q̄ defendimꝰ
iuſticiā.ſed qn̄ habes intētionē fatuā: totum
bonū opus ꝑdis. Silr̄ remittere iniurias:ꝑce
re inimicis magnū opus ſi fiat ꝓ ꝺo ⁊ amoꝛe

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

chriſti. ſed qñ fit non ob dei reuerentiam ſeu
amorem: ſʒ interceſſionē pſonaꝝ: totū meritū
pdit. Dicat practice. ſi papa vel rex rogaret te
ꝙ remitteres: forſitā remitteres: ⁊ tñ pro xpo
nō remittis. Dicat quō in iudicio xps oñdēs
vulnera dicet: ecce qd feci ego pro te: videa-
mus qd feciſti tu ꝓ me. ſi remiſiſti amore ſui:
dabit tibi padiſuʒ ſi vo remiſiſti amore pape
vel regis vel alioꝝ dicet tibi. Vadas ad illos
qᵒ vt dent tibi padiſuʒ: q hēbūt ſatiſfacere de ip
ſis. Si remittis pura itētione pro honore xpi
tūc xps accipiet te per manū di. Euge ſue bo
ne ⁊ fidel' Mat. xxv. Auiſemi vt in oibꝰ ad de
um dirigat intētionē. in oibꝰ honorificet de p
ieſum xpm cui eſt glia ⁊ impiuʒ in ſecla ſecu-
loꝝ amē. i. Pet. iiij. ¶ Quātū ad qrtā vtutē
que ē dura paſſio cū dr bariona. qd ſm ſcdaʒ
interptationeʒ vult dicē filiꝰ colūbe. Ecce hic
martyriū ſuū. Dicat qñ ſacerdotes veteris te
ſtamēti offerebāt deo columbā pᵒ depluma-
bant. itē fregerūt ſibi alas. itē fregerūt colluʒ
⁊ inclinabāt ſibi caput. ⁊ tale ſacrificiū multū
erat deo acceptabile. vt dr Leuit. i. Holocau
ſtū eſt: ⁊ oblatio ſuauiſſimi odoris dño. Quā
btūs petrus fuerit filiꝰ colūbe pʒ in eiꝰ marty-
rio pp paſſiam quā hūit ⁊ per eternā btitudi-
nē. Si qd patimi pp iuſtitiā btī. i. Pet. iij. Di
cat quō. b. petrus poſtq̄ pdicauit per multas
ciuitates ⁊ villas: ⁊ ꝯuerterat plures gentes
in anthyochia ⁊ alibi: venit romaʒ. ⁊ ipſo ibi
predicāte ꝯ mādatū neronis impatoris q pre
cepit fidē xpi nō predicare: fuit captꝰ. Xpiani
āt volētes eū liberare: dicebāt ſibi. O pr nos
liberabimꝰ vos: fugite de iſtis. Tādē acqeſcēs
eis fugit: quo ꝓgrediēte de ciuitate appuit ſi
bi xps cū cruce in humeris. Quē vidēs petrꝰ
dixit. Dñe q̄ vadis qñ diceret. ego egredior
de ciuitate ⁊ tu igrederis. Rñdit xps. Venio
romā iteꝝ crucifigi di. Semel fui crucifixus i
hierlm: hic volo iteꝝ crucifigi. Volebat xpus
dicere ꝙ poſtq̄ fuerat in hierlʒ crucifixus in
pſona ppria ꝙ in pᵒ petri dēbat rome crucifi
gi. Qd petrus itelligens ſtatim reuerſus ē in
ciuitatē ⁊ xps ad celū. ⁊ dixit petrꝰ amicis ſu
is xpianis ciuitatis quō ſibi appuerat chriſtus
⁊c. Pʒ quō erat deo acceptabile ⁊ gratioſuʒ
Ipſe āt fuit reuerſus ad captionē impatoris.
venerūt miſtri ⁊ hūit ſniaʒ crucifigēdi in cru-
ce quā ipſe adorauit dicēs miſtris. Pro gra
peto ꝙ nō crucifigatis me cū capite ſurſuʒ vt
xps mgr meꝰ ſʒ caput ponite deorſuʒ. Dixerūt
miſtri. Maiꝰ tormētū erit ſibi: cōplaceamꝰ ſi-
bi in h. Dū aūt eēt in cruce nō ceſſabat predi
care ſtantibꝰ in circuitu eiꝰ. Oñdit hic nobis
doctrinā ꝙ nō dēmꝰ ceſſare a predicationibꝰ
frigore nec calore nec laboribꝰ: ſʒ conari i cō
uerſionē aiaꝝ. Et ipſo ſic ſtāte xps miſit ange
lū cū coronis violaꝝ: ⁊ xps appuit ibi librum
tenēs in mau in q̄. b. petrꝰ legebat. Et poſtea
dixit. Dñe ieſu xpe gras tibi ago q me porta
ſti ad finē optatum: dñe recōmēdo tibi iſtos
xpianos filios generatos in vtero ſpōſe tue. ſ.
in eccia per baptiſmū. ⁊ ſic tradidit deo ſpm:
quē āgeli dei portauerūt ad gliam. Moralit
hec crux petri nō erat tal' ſicut crux xpi: ſed re
gio ꝙ ēt ponitis ſpē vſam in cruce. b. petri q̄
nullū pōt ſaluare nec ēt ſctm petrū: niſi vtute
xpi. Vñ. Mihi abſit gliari niſi i cruce dñi nri
ieſu xpi. ad Gal. vi. imo qd fortiꝰ ē. aliq ponūt
de facto: ſʒ nō mēte ſpē in ſigno dyaboli: qd ē
circulus. ſnā ſicut boni religioſi in pnᵒ horaꝝ
inuocāt deū ſigno crucis: di. Deꝰ in adiutoriū.
ipſi faciūt circulū: qr in circuitu ipij ābulant.
Recita totā practicā ⁊ defectū illoꝝ q nō bñ
ſe ſignāt in introitu eccie. in mēſa. mulier po
nēs filiū in lecto. Idē ī preſbris bñdicēdo
aquā: panē: ⁊ qd deteriꝰ ē ſup corpꝰ xpi faciūt
rotulū. Oñde hic quō dñt ſigre. Hoc ꝯ ſignū
nullū ſtetit piculū. Inſtruite ēt vos vros. de
hoc ſigno crucis prophetia Canti. viij. Sub
arbore mali ſuſcitaui te: pone me ſignaculuʒ
ſuper cor tuum ⁊ brachium tuum ⁊c.

¶ De cōmemoratione beati pauli. Sermo.

n Otum vobis facio euāgeli
um. Gal. i. ⁊ recitat
in epla hodierna. Sic totū offm eſt
bti pauli: ita ⁊ ſmo ⁊c. Salutet vir.
maria ⁊c. ⁊ reſumat the. Queſtio ſolet fieri d
iſtis duobꝰ aplis petro ⁊ paulo qs eoꝝ ſit ma
ior ⁊ excellētior. Huic qōni oʒ rñdē cū diſtin
ctiōe ⁊ eſt tal' rñſio: ꝙ iſti duo bñdicti ⁊ glioſi
apli petrꝰ ⁊ paulꝰ pñt cōſiderari tribꝰ modis.
Scdm ꝯditionē aplicā. Secūdū prelationē
eccliaſticā. Secūdū predicationē euāgelicā.
Si cōpare volumꝰ ſm ꝯditionē aplicā. rñdeo
ꝙ vnꝰ nō ē maior alio vel excellētior: ſʒ eqles
qr ita vnꝰ ſicē alr ē apls ieſu xpi: ſicut oēs pſbri
ſm ꝯſecrationem eucharistie eqles ſt petro ⁊
paulo ſed priꝰ fuit electꝰ in aplm petrꝰ: ⁊ vlti
mo paulus. Et de hac ꝯditione aplica deꝰ tm̄
vni q̄tū alteri dat: q̄ſi dicens chriſtus petro:
volui huic nouiſſimo. ſ. paulo dare ſicē ⁊ tibi
ſ. de aplica cōditione. Matt. xx. Ecce pma di
ſtinctio. Secūdo ſi ſm prelationē eccleſiaſti
cam loqmur maior eſt petrꝰ q̄ paulus: qr pa
pa maior eſt legato. Btūs petrus fuit aplus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

chriſti ꝛ papa vlis ꝛ chriſti vicarius:cui dicit chriſtus. Tu es ſimon filiꝰ ioānis: tu vocabe-ris cephas. Jo.i. Cephas grece.i.capitaneus vel maioꝛ alioꝝ. Btūs paulus fuit xp̄i apſus ꝛ legatus a latere. qui per totū mundū poterat ep̄os facere:ꝛ beneficia alia dare. Jō dic̄. Legatione fungimur tanꝙ deo exhoꝛtante per nos.ij. Coꝛ.v. Si ergo ſm prelationē ec-cleſiaſticā petrus fuit papa:ꝛ paulus legatꝰ a latere apparet petrū foꝛe maioꝛē. 3° ſi loqui-mur ſm predicationē euāgelicā : paulus fuit excellētioꝛ ꝛ abūdantioꝛ petro in ardēti p̄di-catione ꝛ ēt apl'is alijs.iō in pª ipſius per ex-cellentiā pōt dicē the. Notū vobis facio euā-geliū. Hoc excellētiꝰ ptinet ad eū:qꝛ maioꝛ i predicatione euāgelica. Pꝫ the. Repi iuxta the. ꝙ predicatio euāgelica bti pauli habuit ſup predicationē alioꝝ excellentiā in tribus.

¶ Primo ꝙ fuit magis ampla ꝛ copioſa.

¶ Secūdo ꝙ fuit plus clara ꝛ luminoſa.

¶ Tertio ꝙ fuit magis longa ꝛ virtuoſa.

Ergo bene ptinct ad eū the. Notū vob̄ facio euāgeliū. ¶ Pº dico ꝙ predicatio euangelica.ſ.pauli ſup alios apl'os plus āpla ꝛ copioſa ꝙ alioꝝ apl'oꝝ poſt receptionē ſpūſcti in die pēthecoſtes accepit vnā poꝛtionē vel re-gionē p mūdū ad predicādū euāgeliū. petrꝰ iuit in iudeā ꝛ antiochiā. Btūs ioānes in frigiā:mattheus in ethiopiā. iacobus maioꝛ in hiſpaniā. Limitatam predicationē predicare hēbāt:ſed.b.paulus nō accepit regionē limitatā:ſed p totū mūdū vniuerſum ibat vt dicit Jeroñ.in li.de viris illuſtribꝰ ꝙ.xxxvij.annis iuit de ciuitate in ciuitatē: de t̄ra in terrā:p̄dicando nō ceſſabat. Ecce quō fuit plus āpla et copioſa:qa nō iuit in terrā certā vel regionē: ſed gūaliter diſcurrebat. Jdē dicimꝰ in ciꝰ col lecta. Deꝰ q vniuerſum mūdū.b. pauli p̄dicatione docuiſti. Vn̄ nō magnuꝫ ꝛ mirabile ꝙ oēs apl'i petrꝰ ioā. ꝛ bartholomeꝰ ꝛc̄.qn̄ veniebant predicare in alijs ciuitatibꝰ fidē chriſti recipiebāt ꝓuiſionē a ciuitate vel a ꝓbis hoibus:qa xp̄s dicebat Luc.x. Dignꝰ eſt opariꝰ mercede ſua.ſed de paulo dic̄ textꝰ Act.xviij. Erat artis ſcenofactoꝛie. Dicit gl.ſcenos.i.tēda ꝛ coꝛda.dic̄ gº ꝙ ſciebat facē coꝛdas ꝛ ſuere ꝛ de h̄ ſibi ꝓuidebat:qa certo tp̄a op̄abat cū aliq̄ de illo offō ꝛ prouideret ſibi. ꝛ cetero tp̄e p̄dicabat:ꝛ cetero oꝛabat. Jō dicit. Argētū aut auꝝ aut veſtē nulliꝰ vſm ꝯcupiui:ſicut vos ſcitis:qa ad ea q̄ mihi opꝰ erāt ꝛ his qui mecū ſunt miſtrauerūt manꝰ iſte. Act.xx. Jtē qa p̄dicabat de xp̄o ꝯ mādatū ip̄atoꝛis nero-

nis iō v̄berabāt ip̄m ꝑ villā:ſed ꝓꝑ hoc nec dimittebat p̄dicationē. Alia die lapidabāt euꝫ nec ꝓꝑ hoc dimittebat. Qō vidētes miniſtri iperatoꝛis ita foꝛtē:poſuerūt ip̄ꝫ in cāpo clauſo ad leones:ſꝫ in nullo ſibi nocuerūt:imo lābebāt ſibi pedes. Et ſic ab infidelibꝰ paſſus ē multas iniurias ꝛ vitupatiōes ꝓ xp̄o ꝛ predicatiōe. Videt̄ gº vob̄ quō fuit ſua predicatio āpla ꝛ copioſa ſup oēs apl'os. Recte tenuit paulus ſup alios xp̄i preceptū:q qn̄ debuit in celū aſcēdere dixit apl'is ꝛ mādauit. Eūtes in mūdū vniuerſum p̄dicate euāgeliū oi creature Mar.vl. Moꝛaliť h̄ ponit̄ tres clauſule in qbꝰ oñdit p̄dicatoꝛibꝰ v̄bi dei qd agē debeant. Pª cū dic̄. Eūtes i mūdū vniuerſuꝫ. Nō dicit ꝙ ſimꝰ in vna ciuitate ſeu villa:ſꝫ in mūdū vniuerſum. Nā ſi ſol ſtaret ī vna pte firmꝰ nō calefaceret mūdū : tūc vna ps eēt cōbuſta ꝛ alia frigida ꝛ alia fructuoſa. ſꝫ ſol diſcurrit p totū mūdū ꝛ illuminat ꝛ calefacit:ꝛ fac̄ fructificare. Sic boni religioſi vite apl'ice debēt ire per mundū. Caueāt ne eos retineat volu-ptas:ſed diſcurrāt p mūdū illuminādo in fide catholica calefaciēdo in charitate ꝛ dei dilectiōe:ꝛ facē fructificare in op̄ibꝰ pijs mie et meritoꝛijs:qꝛ ꝙtū vna eſca ē magis p̄cioſa ꝛ excellēs:tm̄ eſt neceſſariū ꝙ voluat̄ in olla ne adhereat olle ab itra. ſicut pꝫ de cucurbit̄. ſic ſi aliqs ē delicatꝰ in deuotōe ꝛ excellēs in ſcia ꝛ p̄cioſus in p̄dicatiōe: neceſſe ē ſibi ꝙ faciat mutationē:ſic nō adherebit. qꝛ ſi recipiet fa-miliaritatē alicuius filie ſp̄ūalis vel aliquaꝝ p̄ſonaꝝ iaꝫ ꝑdet deuotionē vel cogitabit exq̄ h̄ hēo manē idigeo camera pro tenēdo vinū granū ꝛc̄. Et ſic acqret familiaritates ꝛ adherebit q̄ſi olle ꝛ cōburet ſe ꝛc̄. qꝛ amoꝛē quem deberet hēre ad deū ponit in creaturis. ſꝫ qn̄ mouet ſe diſcurrēdo:p̄dicādo:nō ꝯgregat pecunias:neqꝫ hmōi. qa ſe cū poꝛtaret moꝛtem: nec curat de familiaritatibꝰ nec cameris. Ecce q̄re dicit. Eūtes in mundū vniuerſum. Vn̄ ꝓpha Ozee dic̄ figuratiue. Effraim factꝰ eſt q̄ſi panis ſubcinericiꝰ q nō reuerſat̄. Comederunt alieni robur eiꝰ ꝛ ipſe neſciuit. Sꝫ ꝛ cani effuſi ſūt in eo ꝛ ip̄e ignoꝛauit. Ozee.vij. No. Effraim.i.p̄ſona alta vel creſcēs. vt p̄ſona creſcēs in ſcia deuotiōe vel excellēti p̄dicatione. Dicit ꝙ eſt facta ſic̄ panis coctꝰ int̄ cineres q nō reuerſat̄ de vna pte. ꝛ ē deſtructꝰ ſiue aduſtus ꝛ ex alia crudus. Sic ē de p̄ſona q̄ nō reuerſat̄ ꝛ hꝫ excellētē vitā. calefacit ſe i amoꝛe mūdi refrigerās ſe de deo. Et qd ſeqt̄. Alieni comederūt robur eiꝰ. Adhuc hūit mēſaꝫ:ꝛ in

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cepit dimittere deū:deuotionē: ⁊ lachrymas
cōpūctiones:⁊ de modico in modicū vadit i
terrā.iō dd. Nō ē illis cōmutatio. Rō:q2 nō
ſatiſfactio qōni dicēti. Quare mutant ſe frēs
quolȝ āno de ꝯuētu ad ꝯuētū:q2 oȝ cū baculo
ꝑlatōis agitare ⁊ mouē iſtos ſicut cucurbitaſ
vel aliū cibū delicatū ne adhereāt capiēdo fa
miliaritates. 2° dicit:ꝑdicate euāgeliū. Nō di
cit ouidiū vel virgiliū vel oraciū:ſȝ predicate
euāgeliū. Tota ſcptura ē euāgeliū figuratiuū
vel figuratū ⁊ claꝝ. Vn̄. Rota erat in medio
rote. Ezech.i. Scitꝭ qre ꝓcepit ꝑdicare euāge
liū:q2 alie doctrine n̄ hn̄t finē ſeu terminū ad
ꝑncipiū. Sicut de fonte q nō pōt aſcēdē nāl'r
ꝑ canale alti⁹ ꝙ̄ ſit fons:q2 caret ꝟtute ad pl⁹
Ita de doctrīa poetaꝝ videam⁹ vn̄ exit. Nun
qd de itellectib⁹ hoiuȝ:imo. iō nō pōt facē vt
aliqs aſcēdet i celū. Et tu q ꝑdicas tm̄ eas:ſꝑ
eris terren⁹. Sȝ doctrina euāgelica q̄ exiuit
de celo:de illo loco q̄ exiuit facit aſcendē ꝑſo
nā q̄ ipam ꝑdicat ⁊ ſuat. Iō xp̄s Io.iiij. Aq̄
quā ego dabo fiet in eo fons aq̄ ſalient̄ in vitā
eternā. Iō ꝑdicare euāgeliuȝ:q2 ꝑdicare ꝟba
dānatoꝝ dānatio eſt. Dicit.n. Iere. ꝙ Ariſto.
⁊ Plato in iferno ſt. Accipe g° doctrinā xp̄i
q̄ ducit ad vitā vt ē biblia:q̄ liber vite dr̄. libri
ꝟo poetaꝝ dicunt libri mortꝭ. 3° dicit:oi crea-
ture.ſ.hincide. nō dicit ſolū in vna citate:nec
dicit magnis dn̄is:ſȝ ēt agricol'. Nō ſolū diui-
tib⁹:ſȝ ēt pauꝑib⁹ ⁊ alijs:q2 oi creature. Dicit
mgr̄ Vincēti⁹ qḋ dolet. Nā repit in lōbardia
nouē valles hereticoꝝ ꝓp defectū ꝑdicatoꝝ.
Dixit ſibi vn⁹ de illis vallib⁹. Fr̄.xxx. āni ſt ꝙ
nullus fr̄ venit huc nec cleric⁹ ad inſtruendū
nos in fide:ſȝ veniūt hētici de ꝑtib⁹ longinqs
⁊ ꝑdicat nob̄ ſuos errores q̄s euitarem⁹ ſi ha
buiſſem⁹ doctrinā euāgelicā. Iō dicit:oi crea
ture.⁊ in oi loco ſupple. Iō Iere. in ſpū vidēs
hūc defectū dicit. Paruuli petierunt panē ⁊
nō erat q frāgeret eis. Tren̄.iiij. ꝑuuli.i.ruſti-
ci ſimplices pauꝑes ⁊ ignorantes. ⁊ heretici
petierūt doctrinā euāgelicam:⁊ nemo miniſtra
uit eis.ſȝ.b. paulus vniuerſalit' extēdit doctri
nā euāgelicā:iō dicit. Notū vob̄ facio euāge
liū. ¶ Dico ſcḋo ꝙ ꝑdicatio euāgelij.b.pauli
fuit ſup oēs alios pl⁹ clara ⁊ illuminoſa. Au-
dite bn̄. Oēs alij apl'i ꝑdicabāt doctrinas q̄s
a xp̄o audiuerāt ſȝ nō viderāt:ſȝ.b.paul⁹ ꝑdi
cabat illō qḋ viderat:qa real'r fuit rapt⁹ in ce
lū Ioānes ꝟo ſm ſpēm. Iō dicit. Euangeliū
qḋ euāgelizatū ē a me nō ē ſm hoiem.ſupple
puꝝ. nec ego ab hoie.ſ.puro accepi illud ⁊ di
dici:ſȝ ꝑ reuelationē ieſu xp̄i. ad Gal.i. No.ū
hūi ab hoie.ſ.mortali. ſȝ imediate a xp̄o deo
⁊ hoie hūi. quē vidi in ſua gl'ia ⁊ diuitate cuȝ
tota curia celeſti. Iō ſi dicat' tibi. vbi didicit
paulus. potes dicē ꝙ in celo empyreali in ſco
la angeloꝝ in trib⁹ dieb⁹ ſtuduit ⁊ ſciuit plus
q̄ȝ ſalomon:nec oēs ph'i in tota vita ſua. In li
bro vite eterne cito efficit' hō mgr̄. Nec mirū
ſi qn̄ agricole ruſtici vel rudes ignorātes vel
parui hodie nati baptizati ⁊ mortui ſic intrāt
ſcholā angeloꝝ:aꝑto libro vite per deū ⁊ ſibi
oñſo maiorē ſciaȝ hn̄t in pūcto q̄ȝ ꝟgo maria
nec ſcti doctores hūerūt in hoc mūdo vnq̄ȝ.
Iō bone gētes laboretis ire ad iſtud ſtudiū:
q2 in illo momēto ē illuminat⁹ oi ſcia. nec oȝ
legere ꝑ capitula ſeu diſtinctōes. Hic liber ſo
lū hȝ duas cartas.ſ.hūanitatē ⁊ diuinitatem.
Et xp̄s ē liber vite. Cogita g° ſi ifans vel ruſti
cus intrās ꝑadiſum hȝ in pūcto tātā ſciaȝ:qd
de.b. paulo q trib⁹ diebus fuit raptus ꝑ potē
tiā dei:⁊ aia ei⁹ tribus dieb⁹ ⁊ noctib⁹ ſtuduit
ibidē. O quātā ſciam debuit addiſcere:bn̄ po
terat clare ꝟaciter ⁊ luminoſe ꝑdicare. Et vt
meli⁹ intelligat' ponā in practica vt veniam⁹
ad moralitatē. Vn̄ ſi vn⁹ diues hō edificaſſet
domū q̄ ꝯſtetiſſet.x.milia flore. ⁊ veniret ami
cus ei⁹ de vltra mare quē inuitaſſet iā ſibi oñ-
deret totā domū:dicendo amico. Noueritis
amice ꝙ ex q̄ nō fuiſtis h̄ edificaui iſtā domū
⁊ iſta eſt camera vbi dormio ego:⁊ in iſta filij
mei:⁊ in iſta ſcutiferi. Ecce coquā:ſtabulū:cel
larium ⁊c. Sic ēt fecit xp̄us qui oñdit ſibi to-
tam domū ꝑadiſi. O q̄ȝ pulchra eſt illa. Cer-
te qui ſolū poſſet ponere caput per aliquā fe-
neſtrā ad videndū domū ꝑadiſi tanta eſt illa
pulchritudo corꝑalis ꝙ ſtaret hō cētū annis
ſine cibo ⁊ potu ⁊ eēt mirabil'r ꝯſolatus. ēt ſi
nō videret xp̄m nec virginē mariā:ſolū ex pul
chritudine corporali celi.iō dr̄. O iſrl' ꝙ̄ ma-
gna eſt dom⁹ dei ⁊ ingens.i. inextimabilis lo
cus poſſeſſionis ei⁹. Magnus ⁊ nō hn̄s finē.
ſupple in duratiōe. Baruch.iij. Totus mun-
dus eſt quaſi vn⁹ pūctus reſpectu illi⁹ domus
ꝑadiſi. cui⁹ minima camera eſt maior decē re
gnis. neq̄ȝ mirū: qa vna ſtella eſt maior tota
hyſpania. Ecce quō oſtēdit ſibi palatiū regni.
Conſequēter rapuit eum ⁊ oñdit ſibi nouem
ordines angeloꝝ in celo:⁊ nunq̄ȝ hoies ſciue
uerūt aliquid de eis donec paulus reuelauit
eis. Primo oſtēdit ſibi primū ordinem.ſ.an-
geloꝝ humano mō loquēdo: vbi ē rector ſeu
capitaneus ſctūs Raphael.⁊ cum vidit pau
lus illam pulchritudineȝ dixit. O domine:⁊
quomō eſt beat⁹ qui huc venit. ⁊ vix poterat

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſog ita ſtetit attonit⁹ de illa glioſa bitatione
quã viderat. Ad quem xps dixit. Paule: ſcis
qs habitabit cũ iſtis. Dixit paulus. Neſcio.
Rñdit xps. Oẽs illi q poſt pctm̃ fecerunt ri
goroſam pniam: q nõ ſolũ ſuãt ieiunia eccl'ie:
ſed amplius faciũt. ↄfitent̃ ſepe: excõicant ↄc.
Dixit paulus. O tam bñdicti erunt q de ſuis
pctis egerint pniam. Scdo oñdit ſibi ſcdm or
dinẽ ſ. archãgelor vbi eſt capitaneus ſctũs.
Gabriel. Cũ paulus vidit iſtã gliam fuit tot⁹
ſtupefact⁹ ꝛ iterrogabat xpm dicẽs. dñe ꝛ qs
ſtabit h. Rñdit xps. Perſone ſpũales ꝛ de
uote. Nã ſic aĩa ẽ nobilior corpe: ſic deuotio:
q̃ i oĩa ↄſiſtit ẽ maior pnia. Queſiuit paulus.
Dñe: ꝛ in qbus repiet̃. Rñdit xps. In perſo
nis q̃ ſp faciũt oõnẽ die ac nocte: q audiunt
miſſas deuote ↄc. Et apls. O in tam bono pũ
cto p illis q faciũt deuotã oonem ↄc. Tertio
oñdit ſibi tertiũ ordinẽ. ſ. pncipatuũ vbi eſt ca
pitaneus ſctũs Michael. In iſto loco vadũt
pſone miſericordes. Vñ. bti miſericordes ↄc.
Quarto oñdit ſibi ordinẽ ptãtũ: in q̃ vadunt
q in aduerſitatib⁹ hñt patiẽtiã. Jõ apls. Pa
tiẽtia vobis eſt neceſſaria. ſupple ad hñdum
iſtã gliam vt facientes voluntatẽ dei reporte
tis pmiſſionez. ad Heb. x. Quinto oñdit ſibi
ordinẽ ṽtutũ: in quo collocabunt̃ q hẽbũt cõ
cordiã tpalẽ. Jdeo dicit apls poſtq̃ deſcẽdit
Pacez hẽte cũ oib⁹. Nõ vos defendentes. i.
vindicãtes chariſſimi: ſz date locum ire. Scri
ptũ ẽ. n. Mihi vindictã: ꝛ ego retribuã. Ro.
xij. Sexto aſcẽdit i ordinẽ dñationũ: in q̃ col
locabunt̃ plati bone vite q itrauerũt p portã:
q hñt gubernare aĩas. plus curãtes de aĩab⁹
q̃ de redditib⁹. Jtẽ dñi tpales. Septĩo thro
nos. vbi collocabunt̃ q p xpo ſuauerũt paup
tatẽ: terrena pp xpm dimittẽtes. Octauo che
rubinor: q interptat̃ plenitudo ſcie: vbi collo
cabunt̃ doctores deuoti. Vñ talib⁹ dicit Da
niel. Qui docti fuerit fulgebũt tanq̃ ſplẽdor
firmamẽti: ꝛ q ad iuſticiã erudiũt mltos tanq̃
ſtelle in ppetuas eternitates. Dan. xij. Nono
ſaphinor: ꝛ ibi ibũt q hẽbũt ſupnalẽ charita
tẽ. Vñ. maior hor eſt charitas. i. Cor. xiij. Et
qñ tales cogitãt de deo: totalr liqñũt ſicꝰ cãde
la ad idẽ. Jeiuniũ eſt eis refectio: vigilia dor
mire: pſecutio ↄſolatio: tota aduerſitas amo
re xpi ẽ eis ↄſolatio: hñt feruẽtẽ affectionem.
Si xps dicerz eis: adhuc vſq ad ãnũ venietis
ad me ↄc. rñderẽt. O dñe: ãn⁹. xij. mẽſes hz ꝛ
dẽni⁹ tãdiu priuari illa claritate ↄc. Jõ paul⁹
poſtq̃ vidit oĩa iſta: tũc vidit vnã pcioſam ca
thedrã i q̃ ſtabat xps ſup oẽs ordies ãgelor
ꝛ ad lat⁹ aliã: ꝛ dixit. Dñe ꝛ qs erit hic. rñdit
xps. ſup oẽs ordies ãgelor erit mr̃ mea: ꝛ in
iſta cathedra collocabit̃. O taz bñ vt̃ glioſa:
cui⁹ pcib⁹ tot⁹ mũdus ſuſtinet̃. Jõ cãtat eccl'ia
Exaltata es ſctã dei genitrix ſup choros ange
lor ad celeſtia regna ↄc. Deide vidit dinam
eẽntiã: vt dicit Aug. in libro de videndo deuz.
ꝛ in libro ad Paulinũ. ꝛ ẽt ſctũs Tho. in pri
ma pte. ꝛ in ſcda ſcde. q. clxxv. art. iij. dic ꝙ vi
dit diuinã eẽntiã: ꝛ qñ ↄuerſus fuit ꝙ apli cre
diderũt ꝙ ſtuduerat i ſtudio celeſti. ꝛ dixerũt
ſibi. Vñ venis. Rñdit. ſcio hoiez in xpo ante
annos. xiiij. ſiue in corpe ſiue ex corp⁹: neſcio.
de⁹ ſcit raptũ hmõi vſq ad tertiũ celũ: ꝛ audi
uit archana ṽba q̃ non lz hoi lõq. ij. Cor. xij.
Nota ego ſcio hoiez in xpo ieſu q fuit raptus
vſq ad tertiũ celũ. Scriptura ſctã nõ fecit mẽ
tionẽ niſi de trib⁹ celis. Prio de firmamẽto.
ſcdo de criſtallino ſeu aq̃o. de q̃ ps. Aq̃ q̃ ſup
celos ſũt ↄc. Tertiũ ẽ celũ ẽpireũ. Ergo clari
or fuit ſua doctrina. qr ppriis ocul' vidit oĩa q̃
pdicauit. Jõ dic. Notũ vobis facio euãgeliũ.
¶ Dico tertio ꝙ doctrina ꝛ predicatio beati
pauli fuit plus lõga ꝛ virtuoſa. Declarat̃ ſic.
Oẽs alij apli finiuerunt ſuã pdicationem in
morte: ſz paulus in vita. xxxvij. ãnis pdicauit
ante mortẽ: ꝛ p⁹ mortẽ pdicauit. Jõ dr̃ plus
lõga ꝛ ṽtuoſa. Dico practice qñ predicauit.
xxxvij. ãnis. Nero impator roman⁹ captiua
uit ipm ad mortẽ: ꝛ qr pdicauit xpm ↄ ordia
tionẽ ꝛ volũtatem. Neronis. Nero mãdauit
ipm capi: ꝛ dedit ſniam capitalẽ ↄ eũ. qr erat
nobil' ꝛ priuilegio romanor gaudebat. Dica
tur qñ fuit duct⁹ ad decapitatiõem. Et facta
oõne lictor decapitauit eũ. de cui⁹ collo exi
uit lac: deinde ſanguis. Lac oñdit ſuã purita
tez: qr ſp fuit ṽgo. Deinde venit tãta claritas
de celo ꝙ facili⁹ aſpiceret hõ ſolẽ q̃ illã clari
tatẽ: ꝛ ſtatim aĩa bti pauli egreſſa venit ad ne
ronẽ in palacio: q loq̃bat̃ cũ phis di. O ꝛ taz
magnũ miraculũ eſt iſtud. ꝛ aĩa intrauit: quã
vidẽs nero fuit territ⁹: ꝛ ñ mirũ: qr ſi ſctãs pſo
nas terret bon⁹ ſpũs: lz poſtea ↄſolet̃ eas: mul
to magis terret malas. Et dixit nerõi. Venio
ad te: ſi vis ad xpz ↄuerti porta padiſi eſt tibi
apta. ego fui mortu⁹ de mãdato tuo. ꝛ viuo i
eternũ. Sic poteris tu ſi volueris. Ecce qñ pdi
cauit poſt mortẽ. ñ legit̃ hoc de alio ſctõ. Pz
g⁰ qñ ſua pdicatio fuit lõge ṽtuoſa. Statim
nero ſoluit oẽs xpianos q̃s tenebat captos ſz
non fecit ſe xpianum: ſz permãſit in pctõ ſuo.
Jã ipſe paulus pphetauerat hoc: qr dicebat.
Magnificabit xps in corpe meo ſiue per vi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ta ſine p mortē.ad Philip.i.Itē in morte pdicauit. Etiā dicat̄ de capite qūo fecit tres ſalt⁹ ⁊ in q̄libet dixit ieſus.⁊ exibat in q̄libet ſaltu vn⁹ fons. Tres pdicatiōes fecit in q̄libet.ſ.ieſus.ieſus.ieſus. Multā mām hēbat ad pdicādū. Hic ē ſecretū ieſus. Ego dico q̄ iſtud nomen ieſus hʒ tres v̄tutes ſup oē nomē. Unde dedit illi nomen de⁹ qd̄ eſt ſup oē nomen. ad Philip.ij ⁊ Luce.ij. Uocatum eſt nomen eius ieſus:xp̄us cognomen eſt. ⁊ alſ etiam tribus vicibus pp tres virtutes quas hʒ pꝛincipalr̄.

¶ De virtute nominis ieſu.

¶ Pꝛima contra defectus ſpirituales.
¶ Scda contra malicias coꝛpoꝛales.
¶ Tertia ɔtra pericula ſeu mala tempoꝛalia.

¶ Defectus ſpūales ſunt pctā. Si aliqs eſt q nō hēat ɔtritionem de pctis ſuis ⁊ hʒ coꝛ lapideum.⁊ non ſcis q̄d dr̄ Matth.xxvij. q̄ ieſu xp̄o in cruce pendēte petre ſciſſe ſunt ⁊ monumēta apta ſunt:⁊ moꝛtui ſurrexerūt. Si vis cōtritionē hēre ponas te corā crucifixo genibus flexis:⁊ deuote dic ieſus faciēdo ſignū crucis iuxta coꝛ.⁊ mollietur ad pniam:⁊ monumentum aperietur.ſ.os per confeſſionem. ⁊ moꝛtuus.ſ.ſpiritus reſuſcitabitur.ſ.ad ſtatum grē. Idē eſt ſi aliqs in deſiderio vindicte ponat ſe corā crucifixo dicendo ieſus ⁊c.cogitans qūo xp̄s pepercit crucifixoꝛib⁹ ⁊ imediate veniet ad te vna dulcedo de illo fauo mellis padiſi ⁊ intrabit coꝛ tuū:q̄ in memoꝛiam paſſionis xp̄i remittes iniuriam. Unde ois qcūq̄ inuocauerit nomen dn̄i ſalu⁹ erit. Nota inuocauerit.ſ.intus in coꝛde. Ro.x. Nomē dn̄i.ſ.ieſus deus dabit ſibi ɔtritionem pctōꝝ. Jō hoc nomen ieſus ɔ̄ defect⁹ ſpūales fac̄ tria.ſ.mollificat coꝛ:facit confiteri:ſuſcitat aiam. ¶ Scdo dico q̄ hoc nomen ieſus eſt ɔ̄ malicias coꝛpoꝛales. Si deuotionē haberem⁹:medici paruʒ lucrarent̄ nobiſcū. Nā oēs v̄tutes ſctōꝝ ⁊ angeloꝝ ſunt in h⁹ noie ieſus. Et iō nr̄ Jpocras vel Galien⁹ ieſus poſtq̄ ſalutem pꝛocurauit aiabus nr̄is p redēptionē:voluit etiā pcurare ⁊ dimittere medicinā qn̄ debuit recedere per aſcēſionē oꝛdinauit amphoꝛiſmū dicēdo. Signa eos q crediderint.non dicit q ſcti fuerint hec ſequent̄. In noie meo demonia eijcient: linguis loquent̄ nouis:ſerpentes tollēt. Et ſi moꝛtiferū qd biberint non eos nocebit.ſuper egros manus ſponēt ⁊ bn̄ hēbūt. Mat.xvi. O ſi haberem⁹ deuotionē ad iſtud nomē.ſed nullaʒ habem⁹ niſi ad vanitates ⁊ ſoꝛtilegia ⁊ cōiuratiōes. Un̄ dicit pſ. Hoies ⁊ iumenta ſaluab dn̄e ⁊c. Un̄ ſi doles caput:fac ſignum crucis in coꝛ:dicēdo ieſus ⁊c.ſi fidē hēs ⁊ ſanitas coꝛpoꝛis nō ſit nociua anime: ſine dubio curaberis. Idē ſi hēs filiū infirmuʒ ſi ſcit loq ipſemet ſignādo dicat ieſus ⁊c.alſ facias tu. Non fiat ſubito:ſed cum deuotiōe.q2 emplaſtrū ſuauit̄ ponit̄ ⁊ cū caliditate deuotionis. Idē vos ml̄ieres q̄ cupit̄ ɔcipe i vtero dicatis ieſus:q2 v̄tus hui⁹ nois ieſus dabit vobis pꝛolem ſi vult̄. Idē qn̄ eſt pgnās vt deus ɔſeruet plē in vtero:q2 multe ɔcipiūt que nō pn̄t poꝛtare. Idēʒ de mulierib⁹ qn̄ dn̄t parere faciāt ſignuʒ crucis dicēdo ieſus vbi ſentiūt doloꝛes: q2 meli⁹ ē dicē ieſus q̄ clamare vt caſ̄. Ecce ſcda v̄tus ɔtra malicias coꝛpales. In hoc ergo noie hēatis deuotionē:q2 nō ē aliud nom̄ datū oib⁹ ſub celo in quo oʒ nos ſaluos fieri nec eſt in aliq̄ alio ſalus. Act.iiij. Et loqtur de ſanitate de vno ɔ̄cto quem ſctūs petrus curauerat.illud ergo nomen inuocate:non aliud. ¶ Tertio ɔ̄ pericula tpalia valet hoc nomen ieſus. Tu homo bellic⁹ ſi ſis in bello iuſto:dic ieſus:⁊ non deficiēt tibi vires. Sec⁹ de bello iniuſto:q2 neſcit diuina iuſticia pꝛocinctuʒ dare criminib⁹. Silr̄ ſi eſſes in deſto ⁊ i circuitu tuo eēnt inimici tui vl̄ aialia: dices ieſus ⁊ tu liberaberis. Itē ɔ̄ tēpeſtateʒ fac crucem cum noie ieſu:⁊ non nocebit. Contra oia pericula eſt medela. Un̄. Turris foꝛtiſſima o nomen dn̄i:ad ip̄m ɔfugiet iuſt⁹ ⁊ exaltabitur. Pꝛouerb.xviij. Nomen dn̄i ieſus. Uocatuʒ eſt nomen eius ieſus. Luce.ij. Patet ſecretum cuʒ trib⁹ vicib⁹ caput beati pauli ſaltauit: ſignificans v̄tuteʒ ɔ̄ pdictos tres defect⁹. Ecce quō beatus paulus nō ſolum in vita:ſed in moꝛte ⁊ poſt moꝛtē pꝛedicauit: Ergo cōcluſio tertia clara eſt.ſ.qūo ſua pꝛedicatio fuit magis longa ⁊ v̄tuoſa. Ergo thēa. Notū vobis facio ⁊c.

¶ De ſancta Margareta. Sermo.

Inuenta vna pcioſa margareta abijt. Mat.xiij. Cogitanti mihi magnā deuotionem ⁊ ſanctitateʒ beate margarete inuenio quinq̄ virtutes in ea in quibus ſtatt ota perfectio ſanctitatis.

¶ Pꝛima eſt vera humilitas.
¶ Secunda ſancta charitas.
¶ Tertia firma ſtabilitas.
¶ Quarta pura claritas.
¶ Quinta plena felicitas.

Et ſubtiliter iſte qnq̄ v̄tutes notant̄ in qnq̄ verbis thematis.in pꝛima dictione.ſ.inuenta oñdit̄ pma v̄t⁹ ⁊ in ſcda ſcda.⁊ in tertia tertia ⁊c. ¶ Dico pꝛio q̄ btā margareta fuit oꝛna-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ta de magna v̾tute q̃ eſt iſta humilitas: q̃ notaꝶ in p̄ꝛio v̾bo thematis cū dicit. Inuēta. Rō. In uētio toti⁹ hūane ꝑditiōis fuit ſupbia. Dicaꝶ qñ hō vult facē ad libitū ſuū: nec vult obedire mādatis diuis: hec ē ſupbia. Dicaꝶ quō lucifer voluit parificari deo. Ecce ſua ꝑditio ꝑ ſupbiā ⁊ ſibi ꝯſentientiū. noluit ſtare ſub regula ſibi a deo data. noluit humiliare ſe dei volūtati: ſ; voluit facē ſm̄ ſuā iclinatōez. ecce pctm̄ ⁊ ꝑdi tio ſua. Itē de Adā cui ꝓcepit de⁹ in ſignū do minij ne comederet de ligno vetito: ſ; de alijs. Si tenuiſſet regulā bonū fuiſſ; ſibi ⁊ nobis: qꝛ nullā miſeriā nec tribulatōez nec moꝛtē incur riſſem⁹: qꝛ oīa iſta hēm⁹ ex ſuo pctō: ſ; noluit. ⁊ mulier icepit malū di. ⁊ q̄re nō comedem⁹. ⁊ ip̄e cōcedit. ⁊ ecce h̄ ſua ꝑditio ⁊ ꝯñr nr̄a ex ſupbia. Jō dr̄. Supbiā nunq̄ꝫ in tuo ſenſu aut ī tuo v̾bo dñari ꝑmittas. Rō. in ip̄a. n. initiū ſūpſit oīs ꝑditio. ſ. āgeloꝝ ⁊ hoīu;. Thob. iiij. ſi g° ꝑ ſupbiā ꝑdiꝶ creatura qꝛ ñ vult viuē iux̄ regulā ſibi a deo datā: ꝑ oppoſitum. ſ. qñ non vult facē iux̄ ſuā volūtatē ſeu iclinatōez: ſ; iux̄ deiloꝛdiatōez inueniꝶ. v̾bigr̄a qñ dic̄. dñe ego ſum inclinat⁹ ad ſupbiā. pōpā. vanitatē. ⁊c̄. ſ; qꝛ vos dñe ꝓcipitis oppoſitū iō volo humilia ri. Idē dicaꝶ de alijs pctis iux̄ auditoꝝ facul tatē. Jō dr̄. Inuēta. Dicaꝶ hiſtoꝛia breuiꝶ de paſtoꝛe hn̄te cētū oues. ⁊ ꝑdidit vnā. q̃ iuenta let⁹ dixit. Cōgratulami mihi oēs qꝛ iueni ouē quā ꝑdiderā. Lu. xv. Iſte paſtoꝛ ē xp̄s. centu; oues ſue ſūt hūiles ⁊ obediētes ſuis ꝓceptis. Rō qꝛ oīa mādata legis ī ſūma ſūt decē. ⁊ de cies decē mltiplicādo ſūt cētū. ⁊ ſigt ꝑfectio nē decē mandatoꝝ ſuꝑ ſe. ⁊ ꝑdiꝶ vna ouis qñ exit de grege. Et comedendo vadit de herba ī herbā. ſic ꝑdiꝶ xp̄ian⁹ ouis xp̄i. cui⁹ ouis clau ſura ē obediētia decē mādatoꝝ que qñ ꝑterit ouis dr̄ ꝑdita: ⁊ ꝑt dicē cū dd̄. Erraui ſic ouis q̃ ꝑierat. regre. ſuū tuū qꝛ mādata tua nō ſu; oblit⁹. pſ̄. cxviij. Queriꝶ ouis a xp̄o qñ dat ſi bi cognitōez de pctiſ ⁊ iuenit eā qñ dat ſibi cō tritiōez de pctis ⁊ poꝛtat ī hūeris ꝑ ſuā paſſio nē dicēs āgeꝶ amicis ſuis. Cōgratulami mihi oēs ⁊c̄. Ecce q̄re dic̄. iuēta. Mō videam⁹ quō btā margareta hūit verā humilitatem. Dicaꝶ cū eēt filia ꝑr̄iarche āthiochie ciuitatis. ſ; pen tes ei⁹ erāt īfideleſ tñ hūit nutricē xp̄ianā. Cū āt btā margareta eēt. vij. vꝶ. viij. ānoꝝ. nutrix ꝓdicabat ſibi q̄lib; die xp̄; ⁊ v̾ginē mariā itā tū q̄ ſecrete btā margareta fuit baptizata ⁊ fe cit votū caſtitatis h° v̾o ſciēs ꝑr̄ hūit eā exoſa; eā flagellādo. nec ꝑꝑ hoc voluit adoꝛare ydo la ꝑꝑ qd̄ ꝑr̄ voluit eā iterficeꝶ. ſ; mꝛ̄ ꝯdicebat

Qua moꝛtua. ꝑr̄ dixit ſibi vꝶ q̄ abnegaꝶ xp̄; vel ꝑr̄e;. Et ip̄a voluit poti⁹ abnegare ꝑr̄em q̄ꝫ xp̄;. ⁊ potuit dicē cū dd̄. Pꝛ̄ me⁹ ⁊ mꝛ̄ mea dereliq̄runt me dñs āt aſſumpſit me. pſ̄. xxvi. Et dimiſſis oꝛnamētis ⁊ veſtimētis receſſit de domo ꝑr̄is: ⁊ iuit ad domū nutricis paupꝛie q̃ hēbat. xx. vꝶ. xxx. oues q̄s ꝯmiſit margarete cuſtodiēdas. dicēs ſibi q̄ caueret a nemoꝛib⁹ ⁊ locis ſeꝑatis. ne hoīes eā iuenirēt ſolitaria; ⁊ ſibi nocerēt. S; iuxta viā in pꝛatis paſceret oues. Dicaꝶ hic ꝯ̄ paſtoꝛes q ſiꝶ cū puellis ſtāt in nemoꝛib⁹. ⁊c. Dicaꝶ ꝑctice quō btā marga reta cuſtodiebat oues. ⁊ ꝯſiderate hic ſuā ma gnā hūilitatē. Cū g° eēt iduta de auro ⁊ oꝛna ta margaritis ꝑ xp̄o hūiliauit ſe tātū iduendo ſe ſimplici pāno. Itē ꝑꝛio erat in palatio. nūc in heremo. Itē añ comedebat gallias. mō pa nē cū caſeo. añ doꝛmiebat in magno lecto ⁊c. nec āt cū illa pauꝑe nutrice ⁊c. vꝶ g° vobis ſi fuit hūilis. Si g° hūilitas facit iuenire ꝑſona; ⁊ btā margareta fuit ita hūilis vt audiuiſtis. bñ g° dic̄ thēa inuēta ⁊c. Moꝛaꝶr cū volum⁹ hūiliari ſi nō poſſum⁹ vt btā margareta q̃ di miſit oīa ad min⁹ illi q vadūt nimis pōpoſe in habitu vltra ſuū ſtatum ſeu conditionē dimit tant qꝛ illud nō eſt v̾tus. Idē de clericis q nō vadūt in habitu clericali. ſ; ſeculari. dimittāt. Idē de religioſis q non poꝛtant habitū ſuū in x̄ta ſuam regulā. Jō dicebat xp̄s. diſcite a me qꝛ mitis ſu;. ſ. in vita ⁊ ꝯuerſatione. ⁊ humilis coꝛde. Mat. xi. ¶ Dico ſcd̄o: q̄ hūit ſctā; cha ritatē que oſtenditur cū dr̄ vna. Declaratur ſic. Charitas ꝑꝑꝛie ē amoꝛ dei ardentiſſimus ſ. qñ perſona charitatiua oīa que dic̄ cogitat ⁊ operatur: oꝛdiat ad deum. ideo dr̄ vna. Rō Charitas ⁊ cupiditas ſunt oppoſita. qꝛ cupi ditas ſpargit coꝛ in reb⁹ mūdanis. ſ; charitas vnit ⁊ cōgregat coꝛ: nihil aliud volens niſi de um. Dicatur h̄ exemplū de duab⁹ ſoꝛoꝛib⁹. ſ. magdalena ⁊ martha. ad q̄rū domū cu; xp̄s ſemel veniſſet laſſus ⁊ feſſus martha fatiga bat ſe in exercitio charitatis ꝑꝑ xp̄m ⁊c. mag dalena de iſtis non curās. poſuit ſe ad pedes xp̄i dicēdo: dñe dicatis mihi aliqd̄ bonū v̾bu; vꝶ de q̃ ꝓdicaſtis hodie. Uidēs martha q̄ ſo roꝛ ſua ſederet dixit. Dñe nō eſt tibi cure q̄ ſo roꝛ mea reliq̄t me ſolā miniſtrare: dic g° illi vt me adiuuet. Cui rñdit xp̄s. di. Martha mar tha ſolicita es ⁊ turbaris erga plurima poꝛꝛo vnū eſt neceſſariū. i. vnitas coꝛdiſ ad deū Lu. x. Pꝫ g° q̄ charitas oñdiꝶ cū dr̄. vna. Dicaꝶ quō btā margareta habuit iſtā virtutem Un de cum ſemel iuxta viam paſceret oues ⁊ ſi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſet.xiij.vel.xiiij.annoꝝ decora valde in corpe
ſ ʒ pulchrior i aia ide traſiuit oblibri⁹ pfect⁹ p-
ſequēs xpianos. q̄ vidēs tā pulchrā puellā ad
mirās ſtetit dicēs. Si iſta puella eſt generoſa
ducā eā in vxorē. Si autē ducā eā i ɔcubinā
⁊ fecit eā venire corā ſe. A q̄ q̄ſiuit tria. Pri-
mo nomē ſuuʒ. Scdo gen⁹. Tertio ɔditionē.
Ipſa āt humilr rn̄dit dicēs. Ego vocor Mar
garita. i. perla. Dixit pfect⁹. Propriū nomē
hʒ ⁊ pulchꝝ. Scdo de genere nobili filia ſuʒ
patriarche. Tertio de conditiōe xpiana ſum.
Rn̄dit preſes. Prima duo ſunt ɔueniētia. ſʒ
tertiū nō. qꝛ ſtultitia eſt adorare hoieʒ cruci-
fixū traditūʒ a diſcipulis. ⁊ mortuū in cruce.
Rn̄dit Margareta. Et quō ſcitis vos ꝙ chri
ſtus ſit mortu⁹ in cruce. Rn̄dit qꝛ ita legi i li-
bris xpianoꝝ. Et margareta. In eiſdeʒ libris
inueniſtis ꝙ xps ē ds ⁊ hō. voluit pati i cruce
ne ſibi credētes ⁊ obediētes patiāt in iferno.
Et volens margareta ex eā ꝓuocare ipm ad
irā vt eā odire ne pderet ꝟgitatē dixit. Stul-
titia eſt de eiſdē libris recipe vnū ⁊ nō aliud.
Et ipſe idignat⁹ poſuit eā i carcere tenebroſo
Ecce charitatē quā habuit nō curās de pſide
nec de honore ſeu ꝓmiſſionib⁹ ſibi fact. qꝛ no
luit niſi deū ⁊ poterat dicer. Unā petij a dn̄o
hāc regrā: vt ihabitē i domo dn̄i oib⁹ diebus
vite mee. ps. xxvi. Moralr hic vos de mundo
iſto hētis exēplū vt vniat vos q hētis cor di
ſperſum i cāpis. vineis. aialib⁹ ⁊c. ſʒ ad min⁹
in die dn̄ica opʒ vos recolligere. Dicat ꝙ ſi
ſeruatis feſta vt fieri dʒ recolligēdo cor i die
feſto ne cogitet de negocijs vanis. ⁊ os ne lo
quat de mūdanis: ſʒ audire oʒ miſſaʒ cōpletā
⁊ cū ſilētio. ⁊ de⁹ dabit vobis abūdātiā ⁊ oia
vr̄a plus ꝓficiēt ſuādo ſic feſta q̄ȝ ex oib⁹ cu-
ris vr̄is. ⁊ ds cuſtodiet vos a ſiccitate. morta-
litate. fame ⁊c. ¶ Dico tertio ꝙ habuit firmā
ſtabilitatē q̄ oñdit cū dr̄: pcioſa. Tūc pſona ē
pcioſa corā deo qn̄ ē ſtabilis ⁊ firma in ſerui-
tio dei. ⁊ nulla occaſione dimittit bonā vitaʒ
inceptā. Jō dr̄ de martyrib⁹ q ante eligebant
mortē q̄ȝ dimitterēt bonā vitā. Precioſa i cō
ſpectu dn̄i mors ſcōꝝ ei⁹ pp ſtabilitatē quam
hēbāt. Dicat hic quō btā margarita fuit con
ſtās ⁊ firma: qꝛ de carcere educta coraʒ pſide
audacī ɔfitebat xpʒ. Ad quā pſes dixit ꝙ ab-
negaret fidē xpi ⁊ faceret eā magnā dn̄aʒ. alr
eā interficeret. Rn̄dit fac qđ potes. qꝛ qđ di-
cis ego nō faciā. Dicat h quō pſes dedit mar
garete qnq; tormēta. Primo denudauit eaʒ
Magnū tormētū ē mulieri verecūde ſʒ ipe fe
cit vt videret ſuā pulchritudinē. ⁊ cū ꝟgo ve

recundaretur. dicebat intra ſe xpo. Dn̄e taleʒ
verecūdiā ſuſtinuiſtis vos ꝓ me qn̄ fuiſtis de
nudat⁹ in mōte caluarie ⁊c. Scdo fuit flagel-
lata. ⁊ libēter ⁊ patiēter ſuſtinuit cogitans ꝙ
xps etiā fuit flagellat⁹. Tertio fuit lacerata ꝯ
ferro caro eius cardata ⁊ gētes in circuitu fle
bāt dicēdo ꝙ miſeret ſue pulchritudini. Ipſa
rn̄dit. o mali ɔſiliatores. nūqd ꝓ ſanitate cor
poris debeo nocē aie mee peccādo ⁊c. Quar
to lamine ferree ignite fuerūt ei⁹ laterib⁹ ap-
plicate: ipſa dicēte. Nō ſunt ɔdigne paſſiōes
hui⁹ tpis ad futurā glīaʒ q̄ reuelabit in nobis
paciēter ſuſtinuit. Quinto ꝓiecit eā in aquaʒ
vt ibi ſubmergeret: ſʒ ipa ſignauit ſe ſigno cru
cis. ⁊ ſecutus ē terremotus magnus ex q̄. xij.
milia gētiū cōuerſi ſunt. Ecce quō fuit firma.
Moralr hic nota ɔ illos q incipiūt pniam vl
alia bona ⁊ poſt ſtatim dimittūt. Et dicat de
illis q pſeuerāt in pnia quō aia poterit dicere
xpo in iudicio. Feci iudicium ⁊ iuſticiam non
tradas me calumniātib⁹ me. ps. cxviij. ¶ Di
co quarto ꝙ beata margareta habuit puram
claritatem dum dr̄. Margaretha. erat enim
clara in mente ad cognoſcendum ſecreta dei
⁊ puritatem vite Mat. xiij. Sile eſt regnū ce
lorū hoi negociatori q̄renti bonas margari-
tas. Dicat quō btā margareta hūit claritateʒ
ſcientie ⁊ puritatem vite. nā cū fuiſſet reducta
ad carcerē: dyabolus volēs eam terrere vt ſic
territa ɔſentiret pſidi. intrauit ad eā in forma
ingent draconis: fingēs vt eam abſorberet: ſʒ
ipa dicēdo: Jeſus. ſignauit ſe. ⁊ draco crepuit
⁊ receſſit. Dicat hic de ꝟtute ſigni crucis con
tra oē piculū. ⁊ oñde quō ppls ſe dʒ ſigre. Jō
dicit eccl'ia. Contra hoc ſignū nullū ſtet peri-
culū. Scdo dyabolus iterū intrauit carcereʒ
in forma doctoris antiq dicēs ſe xpianuʒ eſſe
volēs ei pſuadere vt pſidi conſentiret. nam ſi
eſſet ſua multa bona poſſʒ facere xpianis. ipſa
vero orauit. d. Dn̄e qs eſt iſte talia ꝓſuadens
⁊c. ⁊ ſpūs q habitabat in ea dixit ſibi marga-
reta dyabol⁹ ē. Tūc ipſa arripiēs ipm p barbā
ꝓiecit eum ad terram ⁊ poſuit pedem ſup ei⁹
colluʒ di. Quare veniſti ꝓditor. Rn̄dit ꝙ ad
decipiendū eam. Et iteꝝ queſiuit ab eo. Qua
re pſequeris ſic xpianos. Rn̄dit. Ego nō pſe-
quor eos. ſed ipſemet pſequūtur ſe p inuidias
ſuas ⁊ malas volūtates. lʒ ego de hoc iniuſte
ſim diffamat⁹. Ecce claritatē quā btā Marga
reta habuit ad cognoſcendū ipm malignum
ſpūm. Iſtam claritatē debem⁹ nos hīc cogno-
ſcendo ſpm qn̄ venit ad nos traſfigurās ſe in
angeluʒ lucis. Ideo dicit Joānes. Kmi noli-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

te credere oī ſpūi.ſ ꝓbate ſpūs ſi ex deo ſint
i.Jo.iiij.⁊ ꝓbāt duplr. Primo ex pte noſtra
dicēdo.⁊ qs ſum ego cū ſim iam pctōr ⁊c. ſ
in hoc multi decipiunt.credētes de aliq̄ illu-
ſione ꝙ ſit āgelus bon⁹:xps vel virgo maria
⁊c.Scdō ꝓbat ex pte dyaboli.ſ. reſpiciendo
quid dicit.q2 ſi dicit ꝯ dei mādata ſine dubio
dyabolus eſt. Verbigrā.ſi dicit.Interficiatis
vos ꝓ deo.q2 multum ſibi placet. Idē de pe
nitētijs indiſcretis a dyabolo ſunt talia.Jō ꝓ
bate vt btā margareta q̄ noluit credere dya-
bolo dicēte ſibi ꝙ duceret viruz .quia contra
votū qd̄ fecerat caſtitatꝭ pſuadebat. ¶Dico
quinto ꝙ btā margareta habuit plenam feli-
citatē cū dr̄ abijt.ſ.ad gl'iaz.Dicat h̄ ei⁹ mārty
riū.Qñ pſces fecit eā venire corā ſe videns
eā curatā a plagis: dixit. O margareta ma-
gna eſt.patia deoꝝ ⁊c.dicat ei⁹ paſſio:q̄ dicta
pōt dici auctas. Nō ē viri in domo ſua.ſ.ſpūs
in domo carnis.Abijt via lōgiſſima.ſ.ad celū
ſacculū pecunie.ſ. meritoꝝ ⁊ bonoꝝ ſecum tu
lit in die plene lune.ſ.i die iudicij reuerſurus ē
ī domū ſuā.ſ.carnē p̄ v̄az reſurrectionē.puer.
vij.q2 tunc omnes reſurgemus.

¶ De ſancta maria Magdalena. Sermo.

Manum ſuaz aperuit inopi.
Hr v̄bū iſtud ori
ginalit̄ i li.ꝓuer.vl.⁊ ſic tota ſolēni
tas ⁊ officium hodie eſt btē marie
Magdalene: ita ēt ⁊ ſmo nr̄. Si placet deo
hēbim⁹ mās bonas ⁊ ſpeclatiuas ꝓ illumina
tione intellect⁹:⁊ morales ꝓ reformatōe vite.
Salutet primo v̄go maria.⁊ reſumat thema.
Intellect⁹ hui⁹ v̄bi ſm quē ego volo ptracta
re thema ē ꝙ xpus apuit manū ſuā btē marie
magdalene pauprime.ſ.gr̄a dei ⁊ v̄tutū añ ſu
am cōuerſionē. Pro cui⁹ declaratiōe ſciēdū
ꝙ in ſcriptura ſctā mia dei quā hēt circa pec-
catores dr̄ man⁹. Ad h° eſt rō ⁊ auctas. Rō
eſt iſta. Expimētalit̄ videt ꝙ ſi aliq̄ pſona ca
dit i luto aq̄ vel igne: ſi ab aliq̄ ſubleuet.dat
ſibi manus. Idē qñ aliquis cadit in terrā per
auariciā:vſurā:rapinam:vel furtum ⁊c.vel in
luto p luxuriā vl' in aliq̄ pctō alio:xps qui eſt
iuxta eū erecte vel recte ſtās:q2 nunq̄ cecidit
p̄ pctm̄:extēdit manū .ſ.miaz ſuā pſonam ele
uās. Auctas. Mat.xiiij.xpus exñs i mari ſu
per aquas tanq̄ dñs oium creaturarū:ad quē
dixit petr⁹. Si tu es:iube me venire ſup aq̄s.
Et ipe ait. Veni. Et deſcēdens petr⁹ de naui-
cula icepit v̄eire. Cū aūt vidiſſz ventū validū
timuit:Et cum cepiſſet mergi clamauit. Dñe
ſaluū me fac. Et ꝯtinuo ieſus extendēs manū
ſuā apphendit euz:⁊ ait illi. Modice fidei q̄
re dubitaſti. Et q2 loquit̄ de manu inuit̄ ꝙ p-
ſona q̄ cadit ⁊ incepit mergi in pctis:ſi debet
ſubleuari oz vt p manū mie dei eleuet̄. Item
de dd̄ poſtq̄ peccauit cum Berſabea ⁊ occi
dit viꝝ ſuū.ſ.vriā:⁊ cupiēs ſubleuari dixit. Fi
at man⁹ tua vt ſaluet me.q.d.cecidi. Pz ergo
ꝙ mia dei dr̄ man⁹. Cū ergo maria magdale
na in ſua iuuentute primo caderet in terra p
amorē terrēoꝝ:nō curās diligere celeſtia cec
dit in luto p luxuriā ⁊c. Cecidit ēt in ſupbiā
iq̄tū volēs ſe clarificare ſup oēs p ſuā pulchri
tudinē:ſ ieſus xps manu ſue mie eā eleuauit
Jō dic̄ thema. Manū ſuā apuit iopi. Nūc pz
thēa. Notādū ē hic cū dicit apuit manū. In
manus opatiōe quinq3 digiti oñdunt̄ quib⁹ la-
pſus erigit̄. Ita de manu mie dei xpi ieſu i q̄
apuit m̄ magdalene qnq3 digitos eā eleuādo

- Primus digit⁹ eſt lōga expectatio.
- Secundus benigna conuerſio.
- Tertius alta promotio.
- Quartus ſpiritualis affectio.
- Quintus celeſtialis fruitio.

¶Dico prio ꝙ xps oñdit marie magdalene
que ceciderat i pctō lōgā expectatōez.q2 diu
eā expectauit ad pniam. noluit eā dānare p⁹
pmū pctm̄ nec p⁹ ſcdz. Credit̄ ei ꝙ.xij.ānis vi
xit i pctis:ꝯtiue addēdo pctā pctis. Et xps ex
pectabat ouē pditā.q.d.adhuc ēt erit ſcā ⁊ bo
na. Ad practicā.dicatur quō erat d̄ genere re
gio nobil' ⁊ generoſa. Pr̄ .n.ei⁹ erat nobilis
baro ⁊ magn⁹ dñs vni⁹ pt̄ hierl'z. Quādiu vi
xerūt pr̄ ⁊ mr̄ ei⁹ cuſtodierūt eā bñ ſic debēt
facē bōi pr̄es ⁊ mr̄es ne filie viſitēt ⁊ truffēt
cuz hoīb⁹ ſcutiferis ſeu militib⁹. Sz mortuis
parētib⁹ lazar⁹:magdalena:⁊ martha diuiſe
rūt ſibi hereditatez. Qñ ei magdalena vidit
ſe liberā ⁊ dñam baronie de magdalo:nemi-
nē timuit:⁊ ſcutiferi ⁊ milites icepert eā viſi-
tare:⁊ ſic paulati ipa fuit philocapta de vno
ſecrete:⁊ ſecrete peccauit cū eo.cogitans hoc
erit ſecretū. Sz ille tractās illud cū ſocijs ſuis
dicebat. Certe ego hūi pulchriorē domicellā
⁊c. O dixert alij:poſtq̄ chorea ē iceptavideā
m⁹ q̄ ſit pulchrior.⁊ veniebāt ad eā dicendo:
Certe niſi mihi ꝯſentiaſ ego reuelabo ⁊c. Et
ex quo pma vice mulier pdidit verecūdiā:tūc
factū ē:nō.n.hz faciē reſiſtendi. Jō mulieres
reſiſtite i pncipio:q2 poſtq̄ verecūdia ē pdita
de pctō i pctm̄ ruet̄.intm̄ ꝙ magdalena pdi
dit nom̄.ꝓpter qd̄ dicebat̄ vulgarit̄ peccatrix
ipa tñ ignorante:q2 null⁹ ſibi dixit. Dicebant
tñ gētes. O qd erit de iſta peccatrice publica

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ec.ſ3 deus iam expectauit eam ad pniam. Jō
Jſa.xxx.dr. Propterea expectat dñs vt miſe
reatur vſi. Moralr: h cogitate q̄ta ē mia dei
expectās petōrem ⁊ nō ſtatim dānat eum. Di
caſ de latrone de q̄ fact⁹ eſt iam ꝓceſſus ⁊ da-
ta eſt ſnia. ſ3 executio nō fit: q2 expectat rex vt
ꝯuertaſ ⁊ pcaſ ſibi ⁊ ille adhuc adijcit ⁊ mul-
tiplicat furta ⁊ ſi rex adhuc expectaret: ſtult⁹
magis q̄ miſicors iudicareſ. Tūc xp̄s h⁹ fa-
ciēs nō reputaſ ſtult⁹: ſ3 ſumme miſicors. Nā
poſtq̄ hō peccat ſtati fit ꝓceſſus: ⁊ ſcribiſ in li
bro dei. Auctas dd. Impfectū meū viderunt
ocli tui: ⁊ in libro tuo oēs ſcribēſ. pſ. cxxxviij.
⁊ ſnia eſt data. Aia q̄ peccauerit ipa morieſ.
Ezech. xviij. Uide miſicordiā dei q̄t anni ſūt
q̄ tu icepiſti peccare. ꝓceſſus fuit fact⁹ ⁊ ſnia
data. Tū executio ſuſpēdiſ. Dicūt āgeli xp̄o.
Dñe iſte ꝯtinue addit malū malis ⁊ multipli
cat pctā ⁊c. Dic̄ xp̄s expectem⁹ eū adhuc. Jō
Jeremias dicit. Mia dñi q2 non ſum⁹ ꝯſum
pti. q2 ñ defecerſt miſatiōes ei⁹. Treñ. iij. Iſtā
grām nō fecit deus āgelis. Nā doctores: the
ologici cōcordiſ dicūt q̄ lucifer q tūc erat ſan
ctior michaele. ⁊ āgeli mali tūc ⁊c. erāt ſcti
ſed poſtq̄ peccauerāt de⁹ non expectauit eos
p ānum. nec p mēſe3 ⁊c. ſ3 ſtatim executio fuit
facta ⁊ ꝓiecti ſunt in infernū irreuocabilr in-
tm̄ q̄ nec xp̄i paſſio. nec incarnatio. nec ali-
qd op⁹ xp̄i eis ꝓfuit. de q̄ dicit xp̄s. videbā ſa
thanā ſicut fulgur de celo cadēte. Lu. x. q2 ſic̄
fulgur in pūcto inflāmatiōis pcti ceciderunt
de celo. ⁊ nos q ſum⁹ hōies de⁹ expectat. Uī
ne vobis maxia mia. imo ꝓ certo. Et ſic p3 p̄-
mus digit⁹. Scōm digitū oñdit de⁹ in ſecun-
do ope btē magdalene. ſ. in benigna ꝯuerſio
ne. Poſtq̄. n. diu expectauit xp̄s tūc ꝯuertit
eā. q. d. xp̄s. o3 q̄ trahā eā. ⁊ q̄ reuelle3 manu
mea. Ad practicā quā tāgit euāgeliū hodier
nū cū gloſis. Dr̄ qñ xp̄s p̄dicabat tūc ipa erat
peccatrix: ⁊ xp̄s vēit p̄dicaſ ad locū vbi erat.
⁊ cū oēs gētes venirēt ad ſmonē dicebāt. o ꝓ
pheta ih̄s d3 p̄dicaſ vadam⁹ ad eū audiendū
ipa ēt venit ⁊ credatr̄ q̄ vt videreſ iō venit ⁊
ornata tota. S3 cū xp̄s p̄dicaret vidēs eā ſa-
gitauit in corde icipiēs p̄dicare ꝯ luxuriā di-
cēs. q̄ ꝓ tā modica dilectiōe maxia eſt pena
ſ. ſemp ꝯburi in iferno. Itē ꝯ ſupbiā. Et maria
magdalena hōtebat collū reſpiciēdo hincinde.
⁊ qñ audiuit ſic xp̄m p̄dicāte3 icepit inclinaſ
caput ⁊ flere ⁊ xp̄s ꝯtinuabat p̄dicatiōnē. Et
xp̄o ordināte qdā iuitauit xp̄m. ſ. Symon le
proſus cuius dom⁹ erat circa domū magda
lene. ⁊ xp̄s vt magdalena hr̄et maiorē occa
ſiōe3 vidēdi voluit vt comederēt circa ianuā
dom⁹ ianuis aptis. Et xp̄s voluit tenere dor
ſū ad ianuā ne ipa verecūdareſ itrare. Mag
dalena aūt reuerſa de ſmone ad domū ſuam
incepit deponere vanitates ⁊ ornamēta iuit
ſimplr cū mātello ⁊ capite nudo. ſcita prius
domo vbi xp̄s comedebat venit ad xp̄m. Co-
gitate quō ſui ſcutiferi voluerūt ea3 aſſociare
ſ3 nō pmiſit. Cogito ego q̄ qñ itrauit domu3
ſymon leproſus dixit ſibi. qd vultis vos hic ſ3
facto ſigno a xp̄o ſibi tacuit ſymon ⁊ magda
lena vēit retro ad pedes xp̄i oſculās ⁊ vngēto
vngēs clamās i corde ſuo ⁊ flēs dicēdo. Mia
dñe. mia dñe miſicordia dñe. q2 ꝓ petōribus
de muliere naſci voluiſti. o dñe ⁊ mō deꝫ mi
hi indulgētiā delictoꝝ. Ego ſu3 ouis ⁊ venio
ad paſtorē. ifirma ad medicū. imunda ad fon
te3 mie ⁊ gratiaꝝ. ⁊ ſic lacris lauabat pedes
xp̄i ⁊ capillis tergebat. Symon incepit mala
cogitare itra ſe d. Hic ſi eēt ꝓpha ſciret vtiq3
q̄ ⁊ q̄lis ē mulier q̄ tāgit eū q2 peccatrix ē. Et
magdalena vidēs q̄ xp̄s ſibi nō loq̄baſ. dixit
in corde. Dñe nūqd pciꝫ mihi. Tūc xp̄s reſpe
xit ſymonē dicēs. Uides hāc mulierē remit
tūſ ei pctā multa. Et nunqd nō oia. Et xp̄s di
xit ſibi. remittūſ tibi pctā tua. S3 iteꝝ potuit
dubitare ſi remittebat ſibi penā. Et xp̄s tūc di
xit ſibi. fides tua te ſalua3 fe. q2 ſi tunc fuiſſet
mortua ꝓpē pctm̄ nullu3 habuiſſet purgato
riū. Itē adhuc potuit dubitare cu3 eſſet iuue
nis ſi adhuc cadet i pctā. Tunc xp̄s dixit. Ua
de in pace. q. d. Ego dabo tibi bonā pſeueran
tiā. Ecce ifinita mia. De iſta mia dicit Grego
ri⁹ in omel hodierna. Quid miramini fratres
mariā veniēte3 an dñ3 ſuſpicientē traxit eam
corda mie quā corde ſuo allegauit i p̄dicatio
ne. Moralr hic dicaſ q̄ dimittāt pctā exēplo
magdalene ⁊ vadāt ad xp̄3 i ꝯfeſſione ⁊ ꝯfeſ
ſor tenet locū xp̄i. Jō dicit ꝓpha i pſona pec
catoris. Niſi q2 dñs adiuuit me. paulominus
hitaſſ3 i iferno aia mea. Jō dicit. thema. Ma
nū ſuā apuit iopi. ¶ Terti⁹ digit⁹ eſt alta ꝓ
motio. q eſt digitus longior. xp̄s hō nullū de
ſpicit ſi hō corde redit ad eū. immo honorat
dans grās ⁊ dignitates. Nota q̄nq3 officia q̄
xp̄s dedit btē magdalene gradati poſt ſuā cō
uerſionē. Prio fecit theſaurariā ſuā magnū
officiu3 ē. qñ xp̄s ibat p̄dicādo ⁊ nō portabat
pecunias. ſ3 dicit Marc⁹ q̄ p⁹ ſermonē circū-
ſpectis oibus. glo. ſi qs cū iuitauerit ad pran
diū. Hoc ſciēs btā magdalena ditiſſima ſeq̄
baſ xp̄m audiēs ſmones. Ipē dicebat hoſpi
talarijs. Pareꝫ prādiū ꝓ ih̄u xp̄o ⁊ ſuis. ⁊ in

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

nitate eã ⁊ ego ſoluã vob. ⁊ ſic exeq̃bat offici
um theſaurizare. Luc. ð hº. Iter faciebat ihs
p ciuitates ⁊ caſtella pdicãs: ⁊ euãgelizãs re
gnũ dı. ⁊ duodeci cũ illo. ⁊ mulieres alique ⁊
maria q̃ vocat magdalena q̃ miniſtrabant ei
de facltatibꝰ ſuiſ. Lu. viij. Scðo ñ deponẽdo
eã a p̄io officio fecit eã ſecretariã ſuã. Lu. x.
Maria ſedebat ſecus pedes dñi ieſu ⁊ audie
bat v̓bũ illiꝰ. Ex iſto textu hr̃ ꝙ ẽ ſecretaria.
Nõ. n. legit ꝙ in iſto plamto fuiſſent apl̄i nec
alij. ſʒ ſolꝰ cũ ſola. nec v̓bũ qð xp̄s ſibi dixit fu
it ſcitũ. qꝛ nllus euãgeliſtaꝝ ipm ponit. Sʒ co
gito ego ꝙ ipſa petebat a xp̄o audire de ordi
natiõe ⁊ glĩa ſctõꝝ. Et xp̄s dixit q̃ liõ in celo ſũt
tres hierarchie ⁊ nouẽ ordines ãgeloꝝ. Itẽʒ
quõ aie collocant in illis ordibꝰ. ⁊ q̃ liõ in p̄io
ordie collocant penitẽtes ⁊c. ſup oẽs ãt ibit
mr̃ mea. Credo ꝙ ipſa petijt de ſe in q̃ ordine
collocaret. ⁊ forte fuit dcm̃ a xp̄o ꝙ cũ ſaphi
nis ex ardẽte charitate. Itẽ petijt de penis in
ferni ⁊ de purgatorio ⁊ lymbo pueroꝝ. ⁊ xp̄s
ſibi dixit totũ. Ecce q̃ liõ fuit ſecretaria. Tertiũ
officiũ fuit. qꝛ fecit eã familiarẽ ſuã ⁊ ſociam
mr̃is ſue. ſ. v̓gis ma. q̃ lʒ eẽt purior ſole dedit
ſibi iſtã i ſociã nec deſpexit eã. ſicut mr̃e caſte
ſuperbe deſpiciũt pctõres. ⁊ tñ xp̄s fecit eã fa
miliarẽ ⁊ ſociã mr̃is ſue. Rõ. qꝛ xp̄s ordiauit
duas vias ad padiſũ. Pria ẽ inocẽtie ſiue de
inocẽtia pura q̃ recte vadit ad glĩaʒ. Vñ dıc̃
dð. Dñs nõ priuabit bonis eos q ambulãt in
innocẽtia. in ps̃. lxxxiij. Alia via eſt dig̃ pnia
qꝛ ſi ðs nõ ordinaſſet niſi viã inocẽtie: deſpa
re poſſemꝰ nos. iõ ordinauit ſcðam pniam. d.
Pniam agite. appropinq̃bit r. c. Matth.
iiij. Per iſtas vias deus elegit duas marias.
p̄ia q̃ iuit p viã inocẽtie fuit v̓go ma. ⁊ ipam
ſequũt oẽs inocẽtes ipa portat vexillũ. Pria
pſona q̃ p̄io iuit p viã pnie fuit btã maria ma
gdalena i nouo teſtõ. ipa. n. fuit capitanea. iõ
hodie cãtat eccl̃ia. Laudemꝰ opꝰ ðı in maria
genitrice. ſ. v̓gine. laudemꝰ in maria peccatri
ce. ſ. pnie. Illa ẽ ſpeculũ pnie. maria hº ẽ exẽ
plũ pnie. Quartũ officiũ fuit ꝙ fecit eaʒ apo
thecariã ⁊ medicã ſuã. magnũ officiũ ẽ eẽ me
dicũ vel apothecariũ regis vel pape. qꝛ i coꝝ
mãibꝰ põit vitã ſuã. Hoc officiũ exercuit btã
maria magdalena qñ xp̄o fatigato ex itinere
vnxit manꝰ ⁊ pedes ⁊ caput. Iõ Io. xi. dicit
Maria h̃ erat q̃ vnxit dñʒ vnguẽto ⁊ extерſit
pedes eiꝰ capill̃ ſuis. Quintũ officiũ ⁊ maiꝰ ẽ
ꝙ eã fecit apl̃am: qð ẽ altiꝰ officiũ ⁊ pncipale
Auct. Noſipſi primitias ſpũs hñtes. ad Ro.
viij. Glo. qꝛ tp̄e p̄us ⁊ ceteris habũdãtiꝰ Pe
trus ⁊ paulus ⁊ alij fuerũt apl̄i. i. miſſi ad pctõ
res. ſʒ maria magdalena aploꝝ apl̄a. ſ. miſſa
ad ꝯuertẽdos aplos dubios ð xp̄i reſurrectio
ne. Auct. vade ad frẽs meos ⁊ dic eis. Aſcen
do ad p̄rem meũ ⁊ prẽm vr̃m deũ meũ ⁊ deũ
vr̃m. Venit ergo maria magdalena ãnũciãs
diſcipul̃ qꝛ vidi dñm. ⁊ hec dixit mihi. Io. xx.
Iõ cãtat eccl̃ia. O lãpas ⁊ margarita pfulgi
da q̃ reſurrectõeʒ xp̄i nũciãdo aploꝝ apl̃a fie
ri meruiſti. ¶ Quartꝰ digitꝰ manꝰ mie dei fu
it ſpũal̃ affectio ſiue pfectio q̃ ꝯſiſtit i hº ꝙ di
cit xp̄s. Si vis pfectꝰ eẽ vade ⁊ vẽde oia q̃ hẽs
⁊ da paupibꝰ ⁊ hẽbis theſauꝝ i celo ⁊ veni ſe
q̃re me. Matth. xix. Hic põit duo pũcta. ſ. vẽ
dere oia. ecce pauptas ſpũal̃. Scðo ſeq̃re me
ecce hic doctrina euãgelical̃. In hijs duobus
ꝯſiſtit pfectio ſpũal̃. Iſta duo hũit excellẽter
beata maria magdalena. nam poſt xp̄i aſcen
ſionẽ. qꝛ iã p xp̄o nõ idigebat pecunijs: vẽdi
dit q̃cq̃d hũit ⁊ dedit paupibꝰ. ſ. poſuit ad pe
des aploꝝ iuxta xp̄i ꝯſiliũ. Si vis pfectꝰ eſſe
⁊c. retraxit ſe in pua domo ⁊ viuebat manibꝰ
laborãdo. q̃libet die audita miſſa ⁊ ſmõe ab
aliq̃ aploꝝ. filabat lanaʒ vel linũ. Auct. i epl̃a
hodierna. Queſiuit lanã ⁊ linũ ⁊ opata ẽ ꝯſi
lio manuũ ſuaꝝ. Et ſeq̄t. Manũ ſuã miſit ad
fortia. ſ. laborãdo. ⁊ digitꝰ eiꝰ apphẽderũt fu
ſum. ⁊ ſeq̄t. Panẽ ocioſa nõ comedit. Pro
uer. vl. Nulla ergo mulier dicat. oʒ meipſam
tradẽ alicui vt p̄uideat mihi. Idẽ demoniali
bus dicẽtibꝰ. Oʒ me hr̃e ſpãlẽ vt p̄uideat mi
hi. qꝛ ꝯuẽtꝰ nõ ſufficit ⁊c. qꝛ beata maria ma
gdalena ⁊ ẽt v̓go maria prouidebãt ſibi: filio
ſuo: ⁊ ioſeph manibꝰ ſuis ſeptẽ ãnis exul i egy
pto filãdo: texẽdo ⁊ ſuẽdo. Scðo ſeq̃bat ipm
pdicãdo. Dicat de pſecutõe xp̄ianoꝝ i hierl̃ʒ
poſt xp̄i aſcẽſionẽ: aliq̃s occidẽdo: exulando.
Et qꝛ magdalena. ⁊ martha ⁊ lazarꝰ erãt no
biles noluerũt publice eos occidẽ ſʒ miſerũt
eos in q̃dã barcha ſine p̄uiſiõe aliq̃. ſine velo.
ſine remis: vt ſic ſubmergerent. ſed btã maria
magdalena fcõ ſigno crucis p arbore dicen
do. In noie pr̃is ⁊c. ⁊ ſbito de portu Iaffa ve
nerũt ad portum marcilie. ⁊ icepunt pdicare
p p̄uinciaʒ. ⁊ hũit tãtã grãm in labijs ſuis pp
hoc ꝙ tot vicibꝰ oſculata fuit xp̄i manꝰ ⁊ pe
des ꝙ ꝯuertit ad xp̄m totã p̄uinciã. ecce ſpũa
lis deuotio. Dicit Egiſippꝰ doctor antiquꝰ ꝙ
btã magdalẽa poſt ꝯuerſionẽ nunq̃ reſpexit
hoies in facie niſi xp̄m ⁊ introgata de cã q̃re.
rñdit ꝙ p̄pẽ aſpectũ hoium fecerat tot pctã.
Dicat hic ꝯ mulieres q̃ qñ ſentiũt trãſire eq̃s
ſtati faciũt ſe ad feneſtras ⁊c. ¶ Quitꝰ digi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

eſt celeſtialr fruitio. Dicaꝛ quõ poſt ꝯuerſionẽ
ꝯuicie cogitauit quõ poſſet ꝯtẽplari ⁊ in ciui
tate aqueſi orauit. di. Dñe ieſu xp̃e recordoꝛ
ꝙ in domo marthe ipſa ſatagabat ⁊ ego ꝯtẽ/
plabar ad pedes tuos: ⁊ tu promiſiſti mihi.
Maria optimã ptẽ elegit q̃ nõ auferet ab ea
placeat tue maieſtati hãc grãꝫ mihi dare: ſta
tim ãgeli venerũt ⁊ portauerũt ipſam de aqs
vſqꝫ ad balinã: ⁊ die noctuqꝫ ibi ꝯtẽplabaꝛ: ⁊
nõ hẽbat ibi aquã: vinũ: panẽ: neqꝫ herbas. ⁊
ibi ſtetit vltra. xxxij. annos ꝙ nihil comedit.
De moyſe reputaꝛ ad multũ ꝙ. xl. dieb⁹ i mõ
te nihil comedit ⁊c. Si dicaꝛ de q̃ g° viuebat
magdalẽa. Dico ꝙ de cibo celeſti. Nã ſepteꝫ
horis canõicis. ſ. in matutinis ⁊c. ãgeli venie/
bãt ⁊ in q̃libet hora cãtãtib⁹ vocib⁹ corporali
bus eleuabãt eã q̃libet eleuatio valebat vnuꝫ
bonũ p̄ndiũ ⁊ ſic ſeptẽ vicib⁹ edebat ſeptẽ cã
mina: ⁊ dicit btũs tho. i. i. pte theologie. q. cvij.
ar. i. ⁊ Gre. ſup Job ꝙ locutio ãgeloꝝ ẽ ꝫ rẽ
ad quã ſe applicãt. ⁊ cãtus iſte ãgeloꝝ ẽ lau-
dare deũ de factis gẽſtis magdalene. ⁊ repleẽ
iſta carmina in hymnis hodiernis: cũ ipſa ſur
gebat in media nocte de rupe vbi dormiẽdo
faciebat pniam prio flectebat genua ⁊ ſigbat
ſe. qꝛ crux ẽ clauis q̃ apit celũ. ⁊ incipiebat di
cere. Credo in deũ ⁊c. Pr nr. ⁊ poſt Aue ma
ria ⁊c. Et poſt matutinas ꝯtẽplãdo i ſuo ſpũ:
cogitãs. hac ora xp̃s fuit capt⁹ ligat⁹ ⁊ duct⁹
ad domũ Anne. ⁊ finalr cogitabat de xp̃i ob
probrijs. Tũc deſcẽdebãt ãgeli ⁊ eleuabãt eã
in aera. cãtantes. Lauda mr eccl'ia lauda xp̃i
clemẽtiã q̃ ſeptẽ purgat vicia p ſeptiformem
grãꝫ. Et qñ tenebãt ipſam in altũ remittebãt
eã ibidẽ. Ecce q̃li cibo ãgelico viuebat. Scđo
hora pria icipiebat orare ⁊ poſtea contẽplari
cogitabat. n. hora pria duct⁹ ẽ ieſus ad pilatũ
tradit⁹ gẽtib⁹ multũ accuſatũ. i collo pcutiũt
manib⁹ ligatũ. vultũ dei ꝯſpuũt lumẽ celi gra
tũ. Et ſupfluebat de lachrĩs. ⁊ ãgeli ipſam ele/
uantes cãtabãt. Maria ſoror lazari q̃ tot cõ
miſit crimia ab ipſa fauce tartari redit ad vi/
te limina. ſ. ad portas. Ipa ſoror lazari de por
ta iferni venit ad portã paradiſi: Hora tertia
orãs ⁊ ꝯtẽplãs. Crucifige clamitãt hora ter/
tiaꝝ ⁊c. Hec ſnia fuit data ꝯ xp̃m vt inẽ latro
nes crucifigereꝛ. ⁊ Joãnes annũciauit ṽgini
marie. qñ ego ꝯſolata fui. Cogitate qñ defi
ciebat. Et tũc angeli eã eliciãtes cãtabãt. P⁹
fluxe carnis ſcandala fit ex lebete filia in vas
trãſlata glie de vaſe cõtumelie. Poſt ſcãdala
carnis de caldario iferni factũ ẽ vas glie ⁊ pa
diſi ⁊c. Hora. vi. orabat ꝯtẽplando ꝙ videbat
xp̃ꝫ i cruce ſuſpẽſuꝫ ⁊ petẽs potũ ⁊ quõ mrẽꝫ
ꝯmiſit Joãni: Inde cogitãs qñ q̃ſi deficiebat
angeli veniebãt eleuando eã cãtabãt. Eg̃ cur
rit ad medicũ vas ferens aromaticũ ⁊ a mor/
bo multiplici ṽbo curaꝛ medici. Hora nona
cogitabat quõ xp̃s expirauit: ⁊ hely di. clama
uit in hac hora petre rupte ſunt. Et cũ q̃ſi ðfe
ciſſet angeli veniebant ⁊ eleuabãt eam ⁊ can
tando dicebant. Surgentẽ cũ victoria ieſum
videt ab inferis. p̄ma mereꝛ gaudia que plus
ardebat ceteris. Qñ xp̃s reſurrexit victorioſe
iſta vidit eũ primo: ⁊ iõ fuit ardẽtior in amã/
do. Hora veſptina cogitabat quõ xp̃m depo/
ſuerãt de cruce ⁊c. ⁊ ſic ab angel' eleuabaꝛ cã
tando. In theſauro repoſita ẽ regis dragma
pdita gẽmaqꝫ lucet iclyta de luto luci reddi/
ta. Ecce q̃ prãdia hẽbat ⁊ vos poteſtis hr̃e co
gitando in miſterijs xp̃i paſſiõis. Poſt h̄ cũ
ſic trãſiſſent. xxxij. ãni: angeli nũciauerunt ſibi
ſuã mortẽ: ⁊ tũc ipa petijt ꝓ grã a xp̃o vt an/
geli portarent eã ad ſctm̃ maximinũ ⁊ de ma
nib⁹ bti maximini cõicauit: ⁊ qñ vidit hoſtiaꝫ
ꝯſecratã dixit. Dñe ieſu xp̃e ego credo ꝙ ſicut
fuiſtis in vtero ṽginis ⁊ eſtꝭ in celo de⁹ verus
⁊ hõ: ita etiam in hac hoſtia: ⁊ in fide iſta reci
pio vr̃m glorioſiſſimũ corp⁹. ⁊ p⁹ cõpleuit vi
taꝫ ſuã. ⁊ ſua aĩa ſctiſſima ad xp̃ꝫ ẽ ducta. Co/
gitate ſi iſta tã excellẽs creatura ⁊ glorioſiſſi/
ma ſctã ſuper oẽs alias excepta ṽgine maria
noluit mori quouſqꝫ cõicauit. Scitꝭ q̃re: qꝛ re/
cordabaꝛ de ṽbo xp̃i dicẽtis. Amẽ amẽ dico
vob niſi manducaueritꝭ carnẽ filij hois ⁊ bibe
ritis ei⁹ ſanguinẽ nõ hẽbitis vitam in vobis.
Itẽ q mãducat carnẽ meam ⁊ bibit meũ ſan
guinẽ hꝫ vitã eternã. Jo. vi. Nõ fuit ſecura q̃/
uſqꝫ cõicaret. Pꝫ quõ debetꝭ eẽ diligẽtes ad
cõicãdũ q̃libet ãno: cũ ſit exp̄ſſuꝫ p̄ceptũ q̃li/
bet ãno i paſchate cõicare. ſed de bono ꝯſilio
ẽt in magnis feſtiuitatib⁹. Hic ẽ cib⁹ glioſus
q ducit ad vitã eternã. Nunc pꝫ quõ xp̃s ma
nũ ſue mie apuit iopi. Placeat ei ꝙ ei⁹ ſctiſſi
mis orõnib⁹ hẽamus hic remiſſionem pecca
torum ⁊ in futuro gliam eternam.

De ſctõ Jacobo apoſtolo. Sermo.

c Reſcit in tẽplũ ſctm̃ i dño. ad eph. ij. Recitati
ue ãt i ep'la hodierna ⁊c. Pro bre
ui declaratõe h⁹ ṽbi ⁊ itroductiõe
mãe nr̃e ſciendũ ꝙ ieniꝛ in ſctã ſcriptura ſatꝭ
clare. iſta dr̃ia inter vitã bonoꝝ iuſtorũ ⁊ ma/
lorum. quia vita iuſtoꝝ bonoꝝ ſemp creſcit ⁊
augmẽtaꝛ. maloꝝ ṽo decreſcit ⁊ minuiꝛ. Di/
cit enim textus. Juſtorum aũt ſemita. i. ſtricta

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

via pnīe timoris dei ꝛ deuotionis q̄ſi lux ſplē
dens ꝓcedit ꝛ creſcit vſq ad ꝑfectam diē: via
impioꝝ tenebroſa neſciūt vbi corruant. Pro
uer. iiij. No. q̄ſi lux ſplēdens ꝓcedit. Naȝ exq̄
exit ꝯtinue aſcēdit: ꝛ magis clareſcit hora pᵉ
q̄ȝ i aurora: ꝛ hora tertie q̄ȝ pme: ꝛ ſic deiceps
Ita eſt de vita iuſtoꝝ ꝯtinue creſcit. Nō hu⁹
dr̄ie bonoꝝ. ſ. ꝛ maloꝝ eſt: qꝛ pſone iuſte ſī in
gr̄a dei. Ecce hic lux. Et quicqd opanꞇ delibe
rant ſiue ſint cogitationes cordis ſiue locuti
ones oris: ſiue operationes corpis imo qd̄ pl⁹
eſt opa nāl'ia ſunt eis meritoria. De cogitati
onib⁹ ꝛ alijs nō eſt dubiū exq̄ ſunt in gr̄a ſȝ de
opib⁹ nālib⁹ vt comedē vt poſſint ſuire deo.
Idē de dormitione ēt riſus vt p⁹ poſſit flere:
totū eſt meritoriū: intm̄ ꝙ vna bona pſona ſp
aſcēdit: melior eſt hodie q̄ȝ heri: ꝛ cras q̄ȝ ho
die. iō apl's aſſignās rōnē cū dicit. Scim⁹ qm̄
diligētib⁹ deū oia coopanꞇ in bonū. ad Ro.
viij. Et pterita pctā vt dicit glo. Nō qꝛ qñ co
gitat pctā cōmiſſa pſona iuſta fit hūilior. Iō
vertūꞇ ſic ad meritū occaſional'r. Sȝ pctōres
nō aſcendūt: imo deſcendūt de pctō in pctm̄.
Greg. Pctm̄ qd̄ p pniam nō diluiꞇ mox ſuo
pōdere ad aliud trahit. Ecce dr̄ia īter bonos
ꝛ malos. Iō volēs vob̄ oñdē vitā ſctām ꝛ pfe
ctā bti iacobi recepi thēa de creſcētia quō. ſ.
viuebat in h̄ mūdo di. creſcit in tēplū ſctm̄ in
dño. Pȝ thēa. Et ſum mō in mā pdicāda. Et
inuenio ꝙ btūs iacob⁹ creuit in trib⁹ g̃dibus.
Primo creuit in diſcipulū apoſtolicalez.
Secūdo creuit in legatū euangelicalem.
Tertio in habitatorē celeſtialem.
Tres ſalt⁹ q̄s fecit vſq ad celū ſubtilī tāgunꞇ
in thēate. pmū tangiꞇ in pᵒ v̄bo. ſcdm̄ in ſcdo
3ᵐ in 3ᵒ. ⁋ Dico pᵒ ꝙ btūs iacobus creuit in
diſciplm̄ apl'icalē cū al's fuiſſet multū ſctūs. ꝛ
hoc tāgiꞇ cū dicit. Creſcit in tēplū. Nā doctri
na eſt theologie ꝙ pſona exñs in bona vita ē
tēplū dei: qꝛ ſpūſſctūs hitat in eo: ꝛ nō eſt ma
ior honor ꝛ vtilior tenē regē ꝛ papā ieſuȝ. De
h. d. apl's. Neſciꞇ qꝛ tēplū dei eſtis vos ꝛ ſpūs
dei hitat in vob̄. i. ad Coꝝ. iij. Nō audite qm̄
btūs iacob⁹ aſcēdit vt eēt diſcipulus apl'icalis
Dicaꞇ quō erat fr̄ ioānis ꝛ fili⁹ zebedei: q cuȝ
ſel' eſſet ad mare galilee: xp̄s inde trāſiens vo
cauit eos di. Iuuenes venite ſeqmini me. Et
tāta fuit virt⁹ h⁹ v̄bi ꝙ fuerūt illumiati in itel
lectu ꝛ calefacti in corde: ꝛ ſtatī̄ relictis rethi
bus ꝛ pr̄e ſecuti ſunt eū. Matt. iiij. Ecce quō
creuit de piſcatore in aplm̄ xp̄i. Moraliꞇ. Ia
cobus veniēs ad xp̄m dimiſit rethia ꝛ patreȝ
hic dat exēplū nobis religioſis maxie qui de
bem⁹ ſeq xp̄m ꝙ dimittam⁹ rethia. i. retinētia
ſm ethimologiā ſicut ſunt negocia ꝛ occupa
tiones mūdane q̄ retinēt religioſos clericos
ꝛ laycos q nō pñt ad xp̄m venire. Verbigr̄a
de religioſis. Maior laq̄us quē hȝ dyabolus
ad illaqueādū religioſos ſunt negocia vt po
nat ipos in negocijs vt dimittāt pdicationeȝ
ſub aliq̄ colore vel tractādi pacē vel tractādi
mrionia: ibi ponūt ſe ipi vel viſitant vt hēant
familiaritates vel ābaſiatas dñoꝝ. Multi cū
magno feruore incipiūt ſctām vitā ꝛ pdicati
onē bōa intētione: ſȝ dyabolus in pdictis illa
queat eos ꝛc. que lȝ ſint bōa tñ dimittūt opti
mū. ſ. pdicationē qd̄ eſt offm̄ pcipuū in eccl'ia
dei: vt dic decretal'. Cū ex iniūcto ꝛc. Ab iſtis
cauebat apl's q pdicabat infidelib⁹ vt bapti
zarenꞇ: q pp deuotionē volebāt ab eo bapti
zari. Iā videtis baptizare qd̄ bonū eſt: tñ di
xit. Nō ne me miſit xp̄us baptizare ſȝ euāgeli
zare. Gratias ago deo meo ꝙ neminē veſtrū
baptizaui. i. ad Coꝝ. i. ac ſi di. Gr̄as ago deo
meo ꝙ neminē occidi. Itē dixerūt apl'i. Nō
eſt equū nos relinquere v̄bū dei ꝛ miniſtrare
menſis. Act. vi. Et tu religioſe ponis te in ne
gocijs ꝛc. dimittanꞇ rethia ꝛc. Et ꝯcordat ſcri
ptura di. religioſis. Fili ne in multī ſint actus
tui: ꝛ ſi diues fueris ꝯ votū paupratꝭ non eris
imunis a delicto Eccl'i. xi. No. ne in multꝭ ſint
act⁹ tui. Multa ſunt tria vel q̄ttuor ꝛc̄. ꝛ duo
nō ſunt mlt'a. Duo hȝ facē religioſus: celebra
re ꝛ pdicare. Iſta duo oñdit dd̄. ps. cvi. Et ſa
crificent ſacrificiū laudis. Ecce miſſa que iclu
dit offm̄ totū ſeptem horaꝝ canonicaꝝ. Et an
nuncient opa ei⁹. Ecce pdicationē in exulta
tione: que qdē pdicatio includit ſtudium. Si
dicaꞇ religioſus. Ergo nō potero hēre pecu
nias. Rñdet qꝛ ſi diuel fueris nō eris imunis
a delicto. Itē de clericis: qꝛ multi ſunt illaq̄a
ti in negocijs. alij ponūt ſe in negocijs in do
mibus dñoꝝ: alij faciunt ſe ꝓcuratores. alij ſī
ſcutiferi ꝛ aſſociāt milites ꝛc̄. alij mercatores
alij vſurarij ꝛc̄. Ideo apl'us ꝯ tales dicit. Ne
mo militans deo implicat ſe negocijs ſecula
ribus: vt ei placeat cui ſe ꝓbauit. ij. Thymo. ij.
Tria negocia pōt clericus exercere. ſ. celebra
re: ſacra miniſtrare: pdicare: vel pcepta plati
ſeruare. Itē layci ſunt multi illaqueati: qꝛ ſūt
multi mercatores ꝙ ſi nō hērent ptē in oib⁹
ſocietatib⁹ nihil eſſet. Ideȝ ēt de iuriſtis q̄ de
oibus litigijs intromittūt ſe qñ dr̄ de merca
tore. o nihil fit ſine eo. Idē de tali ciue vel iu
riſta. qꝛ lȝ vos ſeculares hēatis negocia. tñ ſī
negocia que ptinent ad domū ꝛ ad ꝓuidēdū

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

domum ⁊ dimittere negocia ſupflua ⁊c. Di-
caſ hiſtoria de illo magno mercatore ſubtili
⁊ illaqato in mulſ negocijs. cui dixit ds. In
multitudine negociatiōis tue repleta ſſ inte-
riora tua iniqtate. ⁊ peccaſti ⁊ eieci te de mō
te dei. ⁊ pdidit te o cherub. Ezech. xxviij. Ibi
incipit pſtructio. O cherub. i. plenitudo ſcie
ad negociādū ⁊c. iō exēplo. b. iacobi dimittā
tur rethia. al's ecce qd dixit xps. Attēdite vo
bis ne grauēſ corda vra i crapula ⁊ ebrietate
⁊ curis h'vite. ⁊ ſupueniat i vos repētina di-
es illa. Lu. xxi. 2° dimittēd' ē pr. ſ. ille de q̄ di
xit ieſus xps iudeiſ. Uos ex pre dyabolo eſtiſ
Ioā. viij. Dicaſ quō gñat filios de mala vxo
re quā duxit a pricipio. ſ. de iobediētia. Dica
tur quō erat creat' i mag dignitate ⁊ tūc erat
ſanctior michaele. ſʒ qr fuit inobediēs volēs
deo parificari tūc duxit illā vxorē. ⁊ eadē die
de dicta vxore genuit vltra mille milia de fi-
lijs. ſ. demōes ſibi in pctō obediētes ⁊ pſenti-
entes. Deide de eadē vxore generauit Adā
⁊ euā ⁊ hodie ptinue generat qñ. ſ. tēptat ho
mines ꝙ faciāt ꝯ dei pcepta. Cū talia ſenſeri
tis debetiſ ſtati ire p' xpm ⁊ poteriſ dicē cū dd
pr me' ⁊ mr mea dereliqrūt me: dñs āt aſſum
pſit me. ps. xxvi. ¶ Dico ſcdo ꝙ. b. iacob' cre
uit de diſcipulo in legatū euāgelicalē. qd oñ-
dif cū df. Creſcit in tēplū ſctū. qr lʒ oēs cano
nizati ſunt ſcti. plus tñ ⁊ excellentr' apli. So-
phonie. i. ſctificauit vocatos ſuos. ſ. aplos qs
pncipalr vocauit per ſe. Dicaſ qñ xps debuit
aſcēdere in celū in die aſcēſionis vocaſ aplis
fecit eos legatos euāgelicales di. Eūtes i mū
dū vniuerſuʒ predicate euāgeliū oi creature.
Mar. lv. Mō qs fuit pmus aploꝝ q hanc le-
gatōʒ exeqbaſ eūdo p mūdū nō Petrus nec
andreas nec ioānes ⁊c. ſʒ Iacob' iſte. Uñ cū
tib' in hierlm vgine ma. ⁊ aplis. b. Iac. rece
pto ab eis licētia venit in hiſpaniā pdicās de
xpo. qr xps dixit eis. Eriſ mihi teſteſ in hierlſ
⁊ in oi iudea ⁊ ſamaria. ⁊ vſqʒ ad vltimū terre
Act. i. iō. b. Iaco. venit ipm teſtificari a finib'
terre. Pʒ g° ſua legatio euāgelicalis. Dicēt
h aliqs. verꝫ eſt ꝙ p° venit in hiſpaniā ſʒ parū
bonū ibi fecit. qr ſolū. ix. diſcipulos ibi cōuer
tit. Dicaſ ꝙ ſicut xps ꝯuertit. xij. aplos q fue
runt. xij. grana tritici ad fructificādū qr totus
mundū ꝯuerterūt: ita. b. Iaco. Nā illi. ix. diſci
puli fuerūt nouē grana fructificātia que totā
hiſpaniā ꝯuerterūt. In hoc tenuit cōſiliū xpi
dicētis. In hoc clarificat' eſt pr me' vt pluri-
mū fructū afferaſ ⁊ efficiamini mei diſcipuli.
Io. xv. 2° redijt in hierlm vbi adhuc inueni-
alios diſcipulos ſiue aplos ꝯgregatos: ⁊ ice-
pit ibi diſputare ꝯ iudeos. ⁊ hermoginē incā
tatorē: q inſurrexerāt ꝯ eū dicēdo: diſputem'
cū eo. ipſe nūq̄ ſtuduit ⁊ vult pdicare ⁊c. Di
caſ quō. b. Iac. pdicabat d trinitate: quō erat
vnus ds in eſſentia ⁊ trin' in pſonis ⁊c. pbās
hoc rōnib' ⁊ auctatib' ⁊ miracuſ. Sʒ iudei et
doctores ꝯ eū dicebāt deridēdo. Uñ videſ ꝙ
vos eſtis piſcator. Et nūqd dicit ſcptura. Au
di iſrſ dñs ds tu' vnus eſt. Deu. vi. Dicaſ quō
rñdebat eis dādo ſiſitudinē de ſole vno vbi ē
pr generās. ſ. ſuba. ⁊ fili'. ſ. radi' genit': ⁊ ſpūſ
ſctūs. ſ. calor. Itē in dicta auctate ponūſ tria
vocabula. ſ. dñs qd eſt nomē potētie q pri at-
tribuūt: ds nomē ſapie q filio appropriaſ. tu'
nomen bonitaſ que ſpūiſctō attribuiſ. Scdo
pdicauit ꝙ xps eſt ds ⁊ hō: ⁊ iudei ꝯ. qr iſtud
eſt ꝯ illud ſcripture. ps. lxxx. Iſrſ ſi me audie
ris nō erit in te ds recēs: neqʒ adorabis deuʒ
alienū. Rñdeo ꝙ lʒ xps incepit eē hō recēs:
nō tñ incepit eē ds recens. Dicaſ ſiſitudo de
filio regis vel impatoris. xxx. ānoꝝ qñ fit mi-
les: nō tñ fit nouiſ filius regis ⁊c. 3° qñ pdica
uit de xpi paſſiōe: tūc iudei ꝯ q̄re hoc: cū moy
ſes dicat. Dñs q̄ſi vir pugnator oipotens no
men ei'. Exo. xv. Et pterea ſi de' fuiſſet oipo
tens qd oportebat pati ⁊ mori. nonne potuit
remittere oib' dicēdo: ſimus amici de cetero.
Rñdeo ꝙ in deo eſſentialiter ſunt mia ⁊ iuſti
cia: qr ſua eſſentia ē. nobis do accidētaliſ. Et
ergo ſicut ds nō pōt dimittē ſuā eſſentiam: ita
nec ſuā miam ⁊ iuſticiā. Si oib' pepciſſet vbi
eēt ſua iuſticia. Si oēs dānaſſet rigore ſue iu
ſticie vbi fuiſſet ſua mia. Iō voluit ſuare mo
dū vt ſimul oñdereſ ſua iſinita mia ⁊ ſua iuſti
cia. Mia fuit oñſa qs voluit pati innocēs ⁊
ſine culpa. Juſticia vo ſoluēs pciū ſufficiētiſſi
mū ⁊c. Uere lāgores nros ipe portauit ⁊ do
lores nros ipe tulit. Yſa. liij. Quarto qñ pdi-
cabat de ſacro altaris ⁊c. ⁊ iudei ꝯ. vos diciſ
ꝙ gētes veniāt ad veſtrū ſacrificiū ⁊ faciſ eos
adorare panē ⁊ vinū cum tñ ſcriptura dicat.
Dñm deū tuuʒ adorabis. Deut. viij. Rñdeo
ꝙ a pncipio mūdi vſqʒ in finē ds voluit in for
ma corpali adorari: cū ds in ſua ſubſtātia nō
poſſet videri: vt tpe moyſi i archa in nube ⁊c.
⁊ mō in figura panis. Panis dat vitā. Et de
iſta ordinatōe dixit dd. Exaltate diſʒ deū vrꝫ.
hoc dē clericis. ⁊ adorate ſcabellū pedū ei'. ſ.
hoſtiā pſecratā. hoc df toti pplo. Sic iudei ñ
poterāt ꝯdicere ſibi: imo vicit eos. b. Iaco. ⁊
fuit cōpleta pphia xpi di. Ego dabo vob os. ſ.
eloq̄ntiā ⁊ ſapiam cui nō poterūt reſiſtere ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

contradicere oēs aduerſarij veſtri. Luc.xxi.
¶ Tertio dico ꝙ creuit in hītatorē celeſtialē
qđ oñdit cum dr: creſcit in dño. Quis ſilis tui
ppl'e me' q ſaluaris in dño. Deut.xxxiij. Hoc
ſpāliter dr apl's. Sicut.b. Jac. fuit pm' apl's
qui exercuit legationē euāgelicā., ita fuit pri-
mus de apl'is q itrauit padiſuz. Et poſſet hic
fieri talis ꝯña. qꝛ ſic dr Jaco. maioꝛ qꝛ p° fuit
diſcipulus xpi q̄ alter iacob' lꝫ alter ēt anti-
goꝛ dicꝫ. ita ēt p° itrauit padiſum. ꝛ pōt dici
maioꝛ alijs apl'is. Dicat ei' martyriū. Viden
tes iudei ꝙ nō poterāt eū ſupare diſputatiōi
h' recurrerūt ad herodē regē nouiter veniē-
tē: q cupiēs placē iudeis dedit ſniāz decapi-
tationis ꝯ beatū Jacobū. Dicat cuꝫ duceret
ad martyriū quō curauit vnū ydropicum ꝛc.
¶ De ſctā Anna mr̄e btē v̄gis marie. Ser.

h Abetis fructū v̄rm in ſctifi-
catiōe. Verbū iſtō
hr originaliter ad Ro. vi. ꝛ recitati
ue i epl'a currēti dñice. Feſtū ꝛ ſolē-
nitas hodierna ē illi' bñdicte ꝛ ſctē mr̄is v̄gi
nis ma. btē Anne. Et ſicut offm̄ miſſe fit de ea
ita erit ꝛ ſmo nr̄. Et ſi placet deo de vita ſua
hēbim' multas bōas doctrinas ad pctōꝝ coꝛ
rectionē ꝛ aīaꝝ nr̄aꝝ inſtructionē ꝛ bonā in-
formationē. Sꝫ p° ſalutet filia ſua virgo ma.
Verbū ꝓpoſitū pn̄to ego btē Anne di. Vos
btā anna hētis fructū v̄rm. ſ. v̄ginē mariā in
ſctificationē veſtrā. Pro cui' declaratiōe ſciē
dū ꝙ qđ eſt inter multas pſonas: q̄re ſctā mr̄
eccia ꝛ ppl's xpian' nō fac feſtū de pr̄e v̄ginis
marie ſctō ꝛ iuſto vocato Joachiꝫ ſic de mr̄e
ei' btā āna. Rn̄deo ꝙ lꝫ ioachim fuiſſet ſctūs
bn̄dict' ꝛ amic' dei: tn̄ maioꝛis ſctitat fuit btā
Anna. Rō: qꝛ maiorē pticipationē hūit cum
vir. ma. filia ſua. Pr̄ v̄o modicū pticipat cuꝫ
filijs. ſꝫ mr̄ q̄ nouē mēſes poꝛtat: ꝛ poſt natiui
tatē lactat: nutrit: doꝛmit cū ea ꝛ oſculat. Qꝛ
ergo btā āna hūit maiorē pticipationē cū vir.
maria filia ſua fonte toti' ſctitat q̄ iā in vtero
mr̄is exiſtēs erat ſctā. Cogitate g° quāta ſcti
tas remāſit in btā anna que ipam poꝛtauit ꝛ
nutriuit: dādo ſibi illa que hēbat. v̄go ma. da
bat matri ſctitatēꝫ: iō fuit ſanctioꝛ: pfectioꝛ: ꝛ
ſpūalioꝛ Joachiꝫ viro ſuo. Vo. ſilitudinē ad
hoc de roſa q̄ colligit ab vno ꝛ dat alteri: ꝛ il
le eā poꝛtat ꝛ tꝫ in manu clauſam. in q̄ g° re-
manet pl' de odoꝛe illi' roſe vel pomi in dāte
vel in recipiēte. Certū ē ꝙ in recipiēte. ita ro-
ſa padiſi ꝛ pomū v̄tutū v̄go ma. p ioachiꝫ fu
it data btē anne p gn̄ationē: ꝛ btā Anna rece
pit; poꝛtauit: nutriuit: ꝛ in trib' annis lactauit

pl' g° remāſit in ea de odoꝛe ſctitatis. Iſta eſt
rō q̄re fit feſtū de btā anna ꝛ nō de ioachiꝫ. Et
ecce auctas q̄ bn̄ facit ad ꝓpoſitū. Letami iu
ſti in dño. ſ. vos xpiani ꝛ ꝯfitemi memorie ſcti
ficatiōis. i. ſctitat btē āne. ps. xcvi. Iſtā rōneꝫ
tāgit the. di. Hētis fructū v̄rm in ſctificationē
veſtrā maiorē q̄ pr̄ eius Joachim. Pꝫ the.
Inuenio ꝙ btā anna habuit fructū ſuū. ſ. vir-
ginem mariam matrem dñi nr̄i ieſu chriſti. ſ.
¶ Deſiderando longe.
¶ Sperando certe.
¶ Conſeruando digne.
¶ Dico p° ꝙ btā anna hūit fructū ſuuꝫ. ſ. vir
ginē mariā deſiderādo lōge. Dicit. b. Jeroñ.
Btūs ioachim nobilis hō ex ciuitate naza-
reth. Et anna nobilis de gn̄e dd ex ciuitate be
thleē fecerūt mrioniū: ꝛ fuerūt. xx. annis ſine
fructu mrionij nō hn̄tes ꝓlē. Rō erat ex pte
Anne q̄ erat ſterilis ꝛ infecūda. Ita erat frigi
da ꝙ ſua cōplexio refutabat ne ꝯcipet: pp qđ
ſatis triſtabant. Rō: qꝛ ad ꝓcreationem ꝓlis
mrioniū eſt oꝛdinatū: qꝛ totuꝫ aliud nō valet
vnū denariū. Vidētes g° ꝙ v̄tute nāli nō po
terāt obtinē ꝓleꝫ: tenuerūt q̄ttuoꝛ modos vt
virtute dei obtinerēt. P° p deuotas oꝛones.
Scđo per largas elemoſynas. 3° per multa ie
iunia. Quarto per votū ꝛ ꝓmiſſioneꝫ. Pro
p° ibant frequēter ad tēplū oꝛare vt d's daret
eis fructū mrionij: qꝛ ille ē finis. qꝛ iō arboꝛes
plātant in hoꝛto vt faciāt fructū. Et dixerunt
Ita dñe vos poſuiſtis nos in hoꝛto mrionij
ꝛc. Et ploꝛātes petebāt prolē. Vn̄ cuꝫ ſet btā
anna in hoꝛto videret nidū cuiuſdā auicule:
btā anna flens dixit deo. O dñe huic auicule
dediſti tot filios qbus cū magno laboꝛe ꝓui
det. Dñe da mihi ꝓlē aliquā. Ecce pmū mo-
dū recurrere ad deū oꝛādo: qꝛ nullus ali' pōt
dare filiū vel filiā: qꝛ reqrit ibi creatio. Nā d's
foꝛmat coꝛp' i vtero mr̄is ac ſi tu de terra vel
luto foꝛmares ymaginē. deide creat aīam de
nihilo. Hoc ſciēs Job dixit. Man' tue dñe fe
cerūt me ꝛ plaſmauerūt me. ꝛ nō pr̄ nec mr̄.
totū in circuitu. Memēto queſo ꝙ ſicut lutū
feceris me ꝛ in puluerē reduces me. Nonne
ſicut lac mulſiſti me: ꝛ ſicut caſeū me coagula
ſti ꝛc. Job x. Mō hēt cognoſcē qđ pctm̄ eſt
maltoꝝ q qn̄ nō pn̄t hēre ꝓlē de ſuo mrionio
recurrūt ad diuos ſoꝛtilegos ꝛc. iō penitemi
ꝛ ꝯfitemini ꝛ petat a deo: qꝛ ifallibiliter ſi fru
ctus mrionij ſit vtilis aīe v̄re dabit vob. Au-
ctoꝛitas xpi de hoc. Amē amē dico vob: ſi qd
petieritis pr̄em i noīe meo dabit vob. Jo. xvi.
No. in noīe meo: qđ ē ieſus. i. ſaluatoꝛ. Petit

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

g⁹ in noſe ſaluatoris qñ hō petit rē vtilez ad
ſaluationē ⁊ nō ad dānationē. Scdo ioachiz
⁊ Anna petebāt plē a deo p elemoſynas: qa
dixit angel⁹ Thobie. Bona ē orō cū ieiunio
⁊ elemoſyna. Thob. xij. Et qꝛ ipſi erāt diuites
nō de vſuris: ſꝫ de ſuis poſſeſſiōib⁹. Et dicit
Jeronī. ꝙ faciebāt tres partes de ſuis bonis.
Primā dabāt deo. ſcdam peregrinis orpha-
nis ⁊ paupib⁹. tertiā retinebāt ſibi ⁊ familie
dom⁹. No. quō diuidebāt ſuū frumētū. Pri-
mā ptē mittebāt tēplo. ſecūdam apportabāt
paupib⁹. tertiā pro ſe. Idem de vino: oleo: ⁊
alijs. Iſto° orō iuuaꝛ elemoſynis: ⁊ ecōuerſo.
Jō dicit ſcriptura. Ex ſuba tua fac elemoſynā
⁊ noli auertere faciez tuā ab vllo paupe. Ita
n. fiet vt nec a te auertaꝛ facies dñi. Thob. iiij.
Moraliter hꝛ h̄ doctrina ꝙ ſi nō poteſtis fa
cere tātas elemoſynas vt tenemini nec cor ſuf
ficit: ſoluatꝭ ad min⁹ decimas ⁊ pmicias. Sūt
aliq qui dicūt. O dabo ego bona mea malis
clericis ꝯcubinarijs: non certe. Dicaꝛ ꝙ deo
daꝛ ⁊ nō eis. Si aūt de⁹ tꝫ malos clericos ipe
caſtigabit eos: ⁊ ex hoc nō debes ſibi auſerre
ius ſuū. Qꝛ ſi rex tꝫ malos ſcutiferos non ex
hoc auferunꝛ ſibi reddit⁹: qꝛ alias reciperet ſibi
in cōmiſſum. Ita ⁊ ds: qꝛ dñi eſt terra ⁊ pleni
tudo ei⁹: orbis terraꝝ ⁊ vniuerſi qui hitant in
eo ⁊c. Et ipſam nob ꝯceſſit pro cēſu ānuali: ⁊
in ſignū dominij retinuit ſibi decimaz. ſꝫ ipſe
nō cōmedit: ſꝫ dat ſuis ſuitorib⁹. Et qñ ſoluiꝛ
bñ: cuſtodit ⁊ ꝯſeruat: alias totū pdiꝛ. Quā-
do vos credit hēre bladū vel vinū: non dicit
ds qꝛ male mihi ſoluiſtis: totū vaſtabo. Jō ve
niūt tēpeſtates: grādines ⁊c. Jō Malach. iij.
dicit de⁹. Vos cōfigitis me in decimis ⁊ pmi
tijs: ⁊ in penuria vos maledicti eſtis: ⁊ me voſ
ꝯfigitis gens tota. Remediū hō eſt. Inferte
oēm decimā in horreū meuz vt ſit cib⁹ in do-
mo mea: ⁊ pbate me dicit dñs. Si nō apuero
vobis catharactas celi: ⁊ effudero vob bñdi
ctionē vſqꝫ ad abūdantiā ⁊ increpabo provo
bis deuorantē. No. inferte. Nō dicit ꝙ dimit
taꝛ in vineis ⁊ cāpis vt comedāt beſtie porci
⁊c. Itē ſi nō poteſtis facere tātaſ elemoſynas
vt btā anna: ad min⁹ reſtituatis furta: vſuras:
rapinas: ſolidatas ⁊ dāna. iō Jacob ait. Ego
oē damnū reddebā: ⁊ quicqd furtim pibat a
me exigebas. Ge. xxxi. 3° petebat cū ieiunijs.
lꝫ eſſent nobiles ⁊ delicati: tñ oīa ieiunia ⁊ p
cepta ſeruabant. ⁊ ēt alia di. Ut de carne nr̄a
exeat fruct⁹ mrionij: faciam⁹ fructū ieiunioꝝ.
Et poterat dicē vterqꝫ. Humiliabā in ieiunio
aīam meā: ⁊ orō mea in ſinu meo conuertetꝛ.
ps. xxxiij. Moraliter hētis hic doctrinam vt
ſuctis ieiunia eccie. Ad hoc maxime tenenꝛ
illi qui pñt hēre vnā bonā refectionē. Aliqui
laboratores excuſant ſe a ieiunio eccie: qui tñ
nō excuſanꝛ ſi nō audiūt miſſam ieiuni. Itez
ne bibāt in tabernis in loco vbi hētꝭ domum.
Jō apls. Nunqd domos nō hētis ad mādu
candū ⁊ bibēdū. ꝯ illos q bibūt in tabernis:
aut ecciam dei ꝯtēnitis. ꝯ illos q nō veniunt
ieiuni ad miſſam. i. ad Cor. xi. Quarto pete
bāt plem a deo p pmiſſiones: qꝛ ſimul Joa
chim ⁊ Anna fecerunt votū ꝙ ſi ds daret eis
fructū mrionij ꝙ ſuiret deo in tēplo. Sicut ſi
vos mō pmitteretis ꝙ eſſetꝭ religioſus vel re
ligioſa. Sꝫ multi dānanꝛ ex pmiſſionib⁹ ⁊ vo
tis. faciētes vota ⁊ nō curāt cōplere. Maius
pctm̄ eſt fractio voti aliq̄ mō: ꝙꝫ homicidiuz.
qꝛ eſt infidelitas. Ergo ait ſapiēs. Eccs. v. Si
qd vouiſti deo ne moreris reddere. Diſplicet
n. ei īfidelis ⁊ ſtulta pmiſſio. Sꝫ qdcūqꝫ voue
ris redde. Multo meli⁹ eſt nō vouere ꝙ̄ poſt
votū pmiſſa nō reddere. Eccs. v. Qñ ſunt iu
uenes faciūt aliqd votuz vel eūdi ad ſctm̄ Ja
cobū ⁊c. ⁊ trāſeunt de anno ad annū: ⁊ nō cu
rant cōplere. ⁊ qñ ſunt ſenes petūt diſpenſati
onē in voto. Qñ poniꝛ certū tps infra illd dꝫ
cōpleri. Si aūt nō poniꝛ tps determinatū in
telligiꝛ ꝙ ſtatiz cōpleāt. Et qꝛ ſꝫ multi qui nō
curāt de deo: iō dānanꝛ. Jō cauendū eſt a vo
tis. Pꝫ ergo quō fruct⁹ btē Anne fuit in ſcti
ficatione lōge deſiderādo. ¶ Dico ſecūdo ꝙ
btā Anna habuit fructū ſuū. ſ. vgīnē mariaz:
ſperādo certe qñ fuit certificata per angeluz
quē de⁹ ſibi miſit. p quo nō hic hyſtoriā quō
Joachim ⁊ Anna venerūt de nazareth in hie
ruſalē ad tēplū vt offerrēt ſm ꝯſuetudinē qñ
Joachim qui erat nobilis baro voluit offerre
ſacerdos reſpexit euz di. Et qs eſtis vos. Rñ
dit. Pꝛ ego ſum Joachim ſuitor veſter q ve
ni offerre. Et ſacerdos. Certe nō recipiā obla
tionē veſtrā: qꝛ vos eſtis maledict⁹ a deo qa
nō habetis plem. ſignū ergo eſt ꝙ aliqd pec
catū ſecretū eſt in vobis. Et ait illi Joachim.
Pater neſcio in me aliqd magnū pctm̄: licet
nō poſſim excuſari a peccatꝭ: qꝛ nō hēo plem
⁊ hoc bene diſplicet mihi. Et ait ei ſacerdos.
Recedatis a templo. Et Joachim reſpōdit.
Pater nō faciatis mihi iſtā verecundiaz. Et
ait ſacerdos. Certe niſi receſſeritꝭ: ego nō faci
am officium nec ſacrificium. Tūc ioachiz cū
magna verecundia exiuit de templo. Si ita
vellet modo facere ſacerdos. ſcilicet expelle
re aliquem de eccleſia de nobilibus: ſtatim

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

diceret ſcutifer. Per corpus meum talis mo
rietur ꝛc. ego inueniā eū. Sꝫ ioachim patien
ter receſſit ꝛ nō iuit ad domū ex verecūdia vi
cinoꝝ: ſꝫ iuit ad paſtores ſuos ad ſiluas: ꝛ ibi
flens orādo dicebat. O dñe qḋ pctm̄ eſt meū
qꝛ ita ſum maledict⁹ ꝛc. Vxor aūt ei⁹ anna q̄
erat in tēplo qñ audiuit ꝙ ſacerdos ita ꝯren
debat cū viro ſuo: vidēs ꝙ vir ſuus receſſerat
de tēplo: ſtati vxor vt ꝯfortaret viꝝ ſuū ꝛ refre
naret eū ne noceret ſacerdoti exiuit de tēplo
ꝛ iuit ad domū. Hic hn̄t exemplū mulieres
quō debēt ꝯſolari viros ſuos qui ex negocijs
triſtanꝭ: ꝛ qñ veniūt ad domū: vxores dn̄t eos
ꝯſolari. Sꝫ ſunt aliq̄ q̄ nō cōſolanꝭ eos: ſꝫ ma
gis ꝯtriſtant. Qñ aūt btā Anna fuit in domo
ꝛ nō inuenit ibi viꝝ ſuū tunc trāſiuit ſibi totū
deſideriū de creaturis. Et flexis genib⁹ orauit
pro viro ſuo ſctō ꝛ iuſto vt ds eum ꝯſeruaret.
Ecce ſctā vxor. Dū aūt Joachīꝫ ſic orādo fle
ret in deſerto: appuit ſibi archāgelus gabriel
ꝛ Joachim timuit: qꝛ iſta eſt cōditio ſpūs. qꝛ
caro nō pōt ſuſtinē pn̄tiā ſpūs: ſꝫ ꝯditio boni
ſpūs eſt ſtatiꝫ ꝯſolari: dicēs ſibi. Ecce orōnes
tue ſunt exaudite: ex illa patia quā hūiſti de⁹
mittit me ad te vt nunciem tibi ꝙ tu de vxore
tua hēbis vnā filiā: nō filiū qꝛ erit melior cun
ctis filijs: ꝛ erit mr̄ regis meſſie regis celi ꝛc.
Et in ſignū hui⁹ vade in hierl̄m: ꝛ in porta de
aurata inuenies. Annā vxorē tuā: qꝛ ego iſta
etiā nūciabo ſibi. Et angelus receſſit ꝛ appuit
anne in domo flenti: qꝛ nihil ſciebat de viro.
Vn̄ poterat dicē angelus illud. Vos ꝯtriſta
bimini ſꝫ triſtitia vr̄a vtetur in gaudiū. Joā.
xvi. Moraliter ſm̄ ꝙ dixi in pᵃ pte Joachīꝫ
ꝛ Anna ſteterūt. xx. annis orātes: elemoſynas
dātes: ieiunātes ꝛ vouētes: ꝛ cū toto hoc nō
obtinuerūt ꝓlem. Et qꝛ in iſta verecūdia a ſa
cerdote ſibi facta hūit patiam: ſtatim habuit
ꝓmiſſionē de ꝓle. Ex q̄ ſeqtur ꝙ melior eſt pa
tiētia q̄ orōnes: elemoſyne: ieiunia: vel ꝓmiſ
ſiones corā deo. Nō cogitate hic qꝛ ſi vultis
hēre patiam in iniurijs vel factis: iſta virt⁹ va
let pl⁹ apud deū ad obtinēdū illud q̄ indigeꝫ
in hoc mūdo ꝛ ſaluationē in alio q̄ aliqd ali
ud. Jō eijcite foras rācores: odia: ꝛ malas vo
luntates. Jō dicit ſcptura ſctā. Patia vobis
necēaria eſt vt volūtatē dei faciētes reportetis
ꝓmiſſioneꝫ. ad Heb. x. Ecce q̄liter btā Anna
hūit fructū ſuū in ſctificatione ſperādo certe.
¶ Dico 3° ꝛc. ꝯſeruādo digne. ſ. tripl'r. P° in
vtero i quo formato corpe ꝛ creato ſpū a deo
in eadē die ꝛ hora fuit ſctificata. Nouē menſi
bus fuit in vtero matris ſctā ꝛ bn̄dicta: ꝛ mr̄
eius btā Anna cauebat ꝙ nō eqtabat hincin
de vt viri: cauebat a tripudijs: qꝛ ex hijs mlte
mulieres ꝑdūt theſaurū eis cōmiſſum. Scḋo
ꝯſeruauit poſt natiuitatē ipſaꝫ lactādo. Jta fa
ciebāt ſctē mulieres antiq̄⁹: ſꝫ mō ſtatiꝫ dicit
viro vxor. hēaſ nutricē: ꝛ hoc facit vt ipa poſ
ſit ornādē vbera ꝛc. Nolite dare lac filio: ꝛ dāt
canicule: ꝛ male faciūt. qꝛ ſicꝫ vter⁹ eſt camera
ꝓlis: ſic vbera cellariū ipſi⁹ debent eē. Sꝫ btā
Anna ipſamet voluit lactare v̄ginē mariā: qꝛ
filij ꝛ filie recipiūt bonā cōplexionē a mr̄e. ſꝫ
ꝑdūt eā multotiēs ex malo lacte. Nō hic exē
plū de illo nobili in lōbardia: q̄ hūit nutriceꝫ
filio ſuo: que ꝑdito lacte lactauit filiū de lacte
cuiuſdā porce ne ꝑderet bonā ꝓmiſſionē ꝛ ſa
lariū: q̄ fuit ꝛ vixit ſicut porcus. Ecce q̄liter de
ſtruiꝭ cōplexio. Jdē de captiuis que lactāt fi
lios dn̄oꝝ. 3° ꝯſeruauit eā in tēplo. poſtq̄ btā
anna ablactauit v̄ginē dixit viro ſuo. Dñe nō
recordamini de voto. Rn̄dit: imo iō cōplea
mus votū. Nō dixerūt. Expectem⁹ ꝙ hēat. x.
ānos vt multi. Vel qñ ſunt pulchre tūc dicūt
dabim⁹ ſibi aliā gibboſaꝫ vel monoculā ꝛc. ꝛ
ſtatim ioachim ꝛ āna ꝑſentauerunt deo filiaꝫ
ſuā in tēplo. vbi fuit decē annis ꝯtinuis in ſer
uitio dei. iō poſſum⁹ dicē btē Anne. Habetis
fructū in ſctificationē: ꝯſeruādo digne. Mo
raliter hētis hic exēplū ſtādi in templo dei in
dieb⁹ dn̄icis ꝛ feſtiuis audiēdo miſſaꝫ ꝛ ſmo
nem. Qui bn̄ vult ſuare feſta dꝫ facere q̄nq̄.
Primo ceſſare ab opib⁹ tpalib⁹ nō facere bar
bā tonſurā: nec aliḋ op⁹ ſuile. Rō: qꝛ in dn̄ica
xp̄s ceſſauit ab oib⁹ negocijs ꝛ laborib⁹ reſur
gēdo. iō vult ꝙ xp̄iani repn̄tantes illā reſur
rectionē ꝛ quietē q̄ſcāt in dieb⁹ dn̄icis. Jdē
de ſctis: qꝛ illa die generūt ingēte glīe. Qui
aūt nō vult q̄ſcere: ſp laborabit i iferno. ſcḋo
ꝙ ieiuni audiaꝭ miſſam. Dicaꝭ rō. nec tabna
dꝫ apiri an̄ miſſaꝫ in die feſto. 3° ꝙ ſitis ꝑ tpe
in miſſa. Jā in pn̄° debeꝫ eē. ſ. i ꝯfeſſione: q̄ fit
pro vobis. Quarto eē in miſſa quouſq̄ datur
bn̄dictio a ſacerdote. Quinto ꝙ nō loq̄mini
dū miſſa dr̄. ſꝫ hodie abuſus ē: qꝛ nō faciūt ni
ſi loq̄ de vanis reb⁹ ſub miſſa ꝛc. Memēto g°
vt diē ſabbati ſctifices. Sed de illis q̄ ſeruant
iſta q̄nq̄ poteſt dici. Habetis fructum. ſ. ho
nor operum in ſanctificationem veſtram.

¶ De ſancta Martha. Sermo.

mArtha martha ſollicita es.
Luc. x. Octauo die
a feſto btē marie magdalene fit fe
ſtuꝫ btē marthe ſororis ſue: qꝛ octa
uo die poſt beatā magdalenā aſcēdit in celū

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Jō de ea volo nūc vob̄ ꝑdicare. Saluteſ ꝑuo
ꝟ.ma. Thēa ꝓpoſitū ē ꝟbuꝫ xp̄i ad btām mar
thā. Jn q̄ oſtēdit xp̄s ſūmarie vitā quā tenuit
martha.ſ.actiuā.marie q꞉ iſte due ſorores ma
ria magdalena ⁊ martha diuiſerunt ſibi duas
vitas ſpūales. Btā maria magdalena dedit
ſe vite ꝯtēplatiue. Maria ſedēs ſecꝰ pedes do
mini audiebat ꝟbū illiꝰ. Luc.x. Martha aūt
elegit vitā actiuā dās ſe laboribꝰ ꝓ xp̄o cū di-
cit. Martha martha ſollicita es.i.anxia. No
ta cū dr̄ duplr̄. Martha martha: q꞉ vita ꝯtē-
platiua ſi bona ē nō ſolū curat de corpibꝰ: ſed
de aīabꝰ. dans bona ꝯſilia ⁊c. Pꝫ ꝙ ſūmarie
xp̄s oſtēdit vitā beate marthe. Sꝫ ſubtilr̄ vo-
lens vob̄ ꝑdicare de iſto ꝟbo inuenio ꝙ in eo
oſtenduntur tres excellentie beate marthe
quas habuit in hac vita.

¶ Prima eſt puritas virginalis.
¶ Secunda eſt pietas proximalis.
¶ Tertia eſt dignitas perſonalis.

Prima oñdit cū dr̄ martha. ſcda cū dr̄: mar-
tha. tertia cū dr̄ ſollicita es. ¶ Dico p̄io ⁊c.
nā iſtud nomē martha i lingua ſyriaca idē eſt
ꝙ dñans. Jn hͦ oñdit puritas ꝟginal̄ q̄ nō ē
niſi dñiū qd̄ ꝑſona recipit ſuꝑ ſenſualitatē cor
poris: nec cogitādo nec loq̄ndo nec opando
aliquā corruptionē luxurie: ⁊ dñat̄ gnqꝫ ſenſi-
bus eos cuſtodiendo. Dicat̄ de q̄lꝫ ab illa cor
ruptione carnis q̄ño btā martha ꝯſeruabat ſe
in puritate ꝟginali. Jō dr̄ martha.i. dñans vl̄
ꝑncipans: q꞉ ſic ꝑnceps nō hꝫ ſuꝑ ſe aliquem
dñantē in ꝯ̄ptuꝫ talis: ſic nec puritas ꝟginalis
hꝫ ſupra ſe maiorē ḡdum caſtitat̄. Jō dicit be
da. Bona eſt caſtitas ꝯiugal̄: melior cōtinen
tia vidualis: ſꝫ optīa perfectio ꝟginalis. Ecce
ꝑncipatꝰ. ſꝫ cū pauci ſint q̄ hēant iſtā puritatē
ꝟginalē: q꞉ q̄ſi nll̄us niſi pueri parui. Et illi ēt
iā inclinant̄ ad maluꝫ. Dicat̄ q̄ño ludūt ⁊c. ꝯ̄
pctīn luxurie. Jō xp̄s faciēs de hͦ plāctū cuꝫ
Joāne dicit. Hēs pauca noīa in ſardis q̄ non
coinquinauerūt veſtīmēta ſua: ⁊ ambulabūt me-
cū in albis: q꞉ digni ſūt. Apoc̄.iij. Nō i ſardiſ.
Sardis iux̄ hebraycā interꝑtationē.i. pulchri
tudo ꝑncipatꝰ: q꞉ magna pulchritudo eſt qñ
illi de mr̄imonio ſuant ſibi fideꝫ caſtitat̄. pul
chriꝰ de viduis caſtitatē ſuantibꝰ. ſꝫ maximū
qñ eſt ꝑncipatꝰ ꝟginitatis. Sꝫ ꝙ ſint pauci di
cat̄ hyſtoria de demone in corpe cuiuſdā nolē
te exire niſi dicerent̄ tres miſſe a tribꝰ clericis
ꝟginibꝰ ⁊c. Jō dicit ꝑncipiū euāgelij. Muli-
er q̄dam martha noīe.i. dñans ſuo corpi. rece
pit xp̄m in domo ſua.ſ.ꝑ ꝟtutis imitationē q̄
ſemꝑ fuit ꝟgo. Queſtio ē hic: q̄ fuit rō ꝙ mar

tha ꝯſeruauit ꝟginitatē cū btā maria magda
lena ſoror ſua fuerit ita inhoneſta in ſua iuuē
tute: cū eēnt pulchre eq̄lr̄ ⁊ diuites ⁊ nō timē
tes aliquē poſt mortē ꝑentū. q̄re g° fuit tanta
diuerſitas. Rñdeo ꝓſuppoſita dīna ordiatio
ne ē cā oīuꝫ reꝝ: non inuenio aliā rōnem ꝑti-
cülareꝫ: niſi infirmitatē quā paſſa eſt btā mar
tha. Jō audiuiſtis hyſtoriā de muliere haben
te fluxū ſanguinis.xij. annis: que hr̄ Matth.
ix. Dicit Ambroſius expreſſe ꝙ iſta mulier fu
it beata martha. Que infirmitas facit tria. p̄i
mo facit ꝑdē colorē. ſcdo facit ipſam faſtidio
ſaꝫ ⁊ tedioſam ſiue ḡuem. tertio facit ipaꝫ ꝯtēti
dā. Quā īfirmitatē hūit īmediate poſt mortē
ꝑentū. Jō nl̄lus miles nec ſcutifer curauit de
ea. Oppoſituꝫ fuit de magdalena iuuene: pul
chra leta ⁊ ſolacioſa que viſitabat̄ a militibus
⁊ ſcutiferis. Dicat̄ hͦ ꝯ̄ mulieres q̄ oſculant̄ ho
mines iuuenes dic. O tu es amicus meus O
benedicta īfirmitas preſeruans a pctis. Jdeo
Eccl̄ia.xi. Malicia vniꝰ hore obliuionē facit
luxurie magne. Nō malicia.i. infirmitas: que
initiū hūit a malicia dyaboli. vniꝰ hore q꞉ tem
pus pn̄s reſpectu eternitatis nō ē niſi vna hora.
Moralr̄ hēmꝰ hic exēplū recipiēdi patienter
infirmitates: q̄s deꝰ non daret niſi ꝓ ſalute aīe
me. Quot pctā vitant̄ rōne infirmitatis. Naꝫ
qñ mlier ē clauda vl̄ hꝫ perlā i oculo: nō curat
de tripudijs: vanitatibus ⁊c. Dicat̄ hic hyſto
ria de petronella filia bti petri apl̄i pulcherri
ma: non videbat̄ filia piſcatoris: ſꝫ imꝑatoris.
Et quidā comes volebat eā in vxorē. Ad quā
mittebat milites ⁊c. Qd̄ ſentiens btūs petruſ
rogauit xp̄m vt mitteret ſibi febrē ⁊c. Ecce rō
q̄re martha fuit ꝟgo ⁊ nō maria magdalena
Jō dauid. Sū approꝑiā ſuꝑ me nocentes vt
edant carnes meas. Qui tribulāt me inimici
mei.ſ. temptatiōes: ipi īfirmati ſt ⁊ ceciderūt.
ps̄.xxvi. ⁊ Eccl̄.xxxi. Jnfirmitas ḡuis ſobriaꝫ
facit aīam. ¶ Dico ſcdo ꝙ ſcda excellētia eſt
pietas ꝓxial̄.ſ. in elemoſynis corpalibꝰ ⁊ ſpūa
libus q̄ tāgit̄ cū dr̄ ſcdo martha.i. ꝓuocās ſeu
irritās. ſm̄ interꝑtationē hebraycā.ſ. icitās ad
bellū: qd̄ fit ꝑ pietatē ꝓxialē. ſic qñ aliqs cum
enſe incitat aliū: irritat eū. Jta cū opibꝰ pieta
tis dādo panē: vinū: ⁊ pecūias paupibꝰ hō in
citat dyabolū: ſic faciebat martha.i. irritās. iō
de iſta pietate dicebat apl̄s ad diſcipulū ſuum
Tymotheū. Exerce teipm̄ ad pietatē. Nā cor
poral̄ exercitatio ad modicū vtil̄ ē. Pietas āt
ad oīa vtil̄ ē ꝓmiſſionē hn̄s vite q̄ nūc ē ⁊ futu
re.i. ad Thi.iiij. Exercitatio corpal̄ fit ꝑ ieiūia
vigilias: cilicia ⁊c. ſed reſpectu operū pietatis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ad modicū vtil' ē: q2 ſolū ſibi ꝓdeſt gubernan
do corp⁹. ſʒ opa pietat. ⁊ qb⁹ dant. bñtes pro
miſſioné vite q̄ nūc ē ⁊ future. Jō iux̄ hᵒ ꝯſiliū
apl'i: btā martha dedit ſe opib⁹ pietat ad xp̄m
⁊ ad diſcipl'os ſuos i domo ſua recipiēdo. Di
cat hyſtoria quō i die ramoꝝ poſtq̄ʒ xp̄s ꝑdica
uit circūſpectis oib⁹ cuʒ iam veſpe eēt hora re
greſſus ē bethaniā cū diſcipl'is ad pꝛādiū i do
mo marthe. Marc. xi. Jō martha dicebat ho
ſpita xp̄i. Dicat quō p⁹ xp̄i aſcēſioné vēdidit
oia: ponēs ꝑciū ad pedes apl'oꝝ vt diuiderēt
xp̄iāis paupib⁹. Ecce opa pietat corꝑalia. De
ſpūalib⁹ āt dicat. cū ꝑꝑ exiliū veniſſʒ ad ꝓuin
ciā quō ꝑdicabat dās ꝓuiſioné aiab⁹ ō cogna
ſpūſſcti eis miſtrās eſcas ſpūales: intm̄ ꝙ ipſa
ex vna ꝑte ⁊ btā magdalena ex alia ꝑdicabāt:
⁊ ꝑdicādo ꝯuerteꝛt totā ꝓuinciaʒ. Dicat quō
ꝑdicabat de articul' fidei: ⁊ de trinitate: icarna
tiōe ⁊c. ⁊ ꝓbabāt hᵒ miracul' curādo ifirmos
⁊c. Jō ꝯuertebāt. Jſte pietates maiores erāt
q̄ʒ corꝑales. Dicat hᵒ cū recedēt de territoꝛio
aquēſi vt iret auinioné trāſiuit ꝑ tharaſcū vbi
erat ingēs dꝛaco maioꝛ balena: ⁊ erat ſemipi
ſcis ⁊ ſemiaial: iō viuebat in aq̄ ⁊ i t̄ra. Et in aq̄
rodani ſubuertebat naues trāſeūtes vt cōede
ret hoies. Sup q̄ gētes illi⁹ t̄re ſciētes ſuā ſcti
tatē. ſ. btē marthe recurrerāt ad eā vt ꝓuideret
de hᵒ. Dicat quō btā martha cuʒ aq̄ bñdicta
⁊ cruce iuit ꝯ dꝛaconé. Cōmendet hic vt⁹ aq̄
bñdicte. Et cū dꝛaco vellet eā inuadē btā mar
tha ſubito cū ſcuto crucis dixit. Ecce crucem
dñi fuge ⁊c. ⁊ ligauit eū. Et dꝛaco ſeq̄bat eam
vt ouis ſeq̄t paſtoꝛē: ⁊ interfecerūt eū. Et in mēo
ria h⁹ miracl'i dr̄ mō loc⁹ tharaſcū cū an̄ dice
ret nerluc. i. niger loc⁹. Sed q2 ille dꝛaco dice
bat tharaſc⁹ iō loc⁹ dr̄ mō tharaſcū. P⁹ hᶜ iuit
auinioné ⁊ cū ꝑdicaſſʒ ibi in q̄dā mag̃ platea
vbi ē nūc ꝯuēt⁹ ꝑdicatoꝝ: qdā iuuēis ifidel' vo
lēs venire ad ſmoné ſine naui natādo voluit
trāſire rodanū ⁊ ſubmerſus fuit: ⁊ p⁹ triduum
iuēt⁹ ē. Btā martha ſuſcitauit eū ꝺuote oꝛan
do ieſū xp̄ʒ ꝙ ſicē ip̄e voluit ſuſcitare lazaꝝ fra
trē ſuū ꝙ vellet ſuſcitare illū iuuené. Ecce quō
exercebat opa pietat. iō dr̄ martha. i. irritans
demoné ꝑ opa pietat corꝑalia ⁊ ſpūalia. iō di
cit euāgeliū. Martha aūt ſatagebat circa fre
q̄ns miſteriū tā corꝑale q̄ʒ ſpūale. Dicat ſilitu
do ō duob⁹ militib⁹ q̄rū vn⁹ cuſtodit caſtrū re
git: ⁊ ali⁹ nō ſolū cuſtodit caſtꝝ: ſʒ acq̄rit m̄lta
alia caſtra ab inimicis: cui magis tenebit rex.
Nūq̄d magis tenebit illi q cuſtodit ⁊ acq̄rit
alia: imo. Jta ōs cuilʒ nr̄ʒ ꝯmiſit caſtrū. ſ. cor
pus iō cuſtodiat ab inimicis ne intrēt. Dʒ tñ
q̄libʒ nō eē ꝯtēt⁹ ō ſeipo: ſʒ m̄lta alia dʒ acq̄re
re ꝑdicādo: expellēdo demones: qō fit qñ ſuꝑ
bus hūiliat: auar⁹ reſtituit ⁊c. Jdē de ſeptem
pctis. O cū q̄ꝺta diligētia ꝑdicatores deberēt
facē iſtas ꝯq̄ſtas maxie mgr̄i q hñt ſciam. Jō
martha nō ſolū cuſtodiuit caſtruʒ ſuū: ſʒ m̄lta
alia xp̄o acq̄ſiuit. Jō xp̄s dixit. Qui āt fecerit
⁊ docuerit: hic magn⁹ vocabit i regno celoꝝ.
Mat. v. Docē ⁊ nō facē bonā vitā nihil valʒ.
iō apl's. Attēde. n: tibi. ſ. caſtrū tuū cuſtodien
do. ⁊ lectōi ⁊ hoꝛtatiōi ⁊ doctrie. Noli negli
gere gr̄aʒ q̄ i te ē: ⁊ q̄ data ē tibi. i. ad Thi. iiij.
¶ Dico tertio ꝙ tāgit dignitas ꝑſonal' cū dr̄
ſollicita es. i. anxia. Nā ꝑſone in dignitate exi
ſtētes debēt eē ſollicite. ad Ro. xij. Qui ꝑeſt
i ſollicitudie ſupple ꝑſit. Jō cuʒ dr̄ ſollicita es
oñdit dignitas ꝑſonal'. Dicat poſtq̄ʒ diu ꝑdi
cauit quō fecit vnū mōaſteriū monialiū atha
raſco: ⁊ m̄lte v̄gīes ibi itrauerūt. ⁊ nō hēbant
reddit⁹ ſʒ ſuis manib⁹ opabāt. Et q̄cq̄d lucra
bant ponebāt in cōi. Nō comedebant carnes
nec piguedinē aliquā: iō modicū expēdebāt.
Dicat ꝯ moniales quō nihil faciūt: ſʒ ocioſe ⁊
vagātes vadūt ꝑ ꝯuētū reſpiciēdo hic inde ⁊c.
Dicat ꝑ ſeptē dieſ an̄ ſuū obitū vidit celos ap
tos ⁊ m̄ltitudinē āgeloꝝ aiaʒ btē magdalene
ſoroꝛis ſue ſecū poꝛtātē. Tūc xp̄s ſibi reuelauit
ꝙ octaua die ip̄a ēt veniret ad gl'iā ꝑadiſi. Di
cat quō i nocte q̄ debuit ad dñʒ migr̄e i came
ra ſua fecē accēdi magna luiaria. Et dū doꝛmi
rēt oēs q erāt i camera niſi ip̄a: venerūt ō mōes
⁊ extinxerūt oia luiaria ⁊ ipſa oꝛauit. O dñe ⁊
ſic dimittet me i tenebris. Tūc deſcēdit beata
magdalēa ſoroꝛ ſua cū luie ⁊ accēdit oia luia
ria. Jtē fecē ſibi legē paſſioné ſʒ lucā: q2 audierat
m̄lta ab oꝛe btē marie v̄gi. Et ſic obijt. Dicat
h̄ miraculū ſcti Frōtoni i q̄ miracl'o oñdit glo
ria btē magdalene ⁊ btē marthe. Q2 xp̄s i hi
tu ep̄ali: ⁊ btūs frontoniuſ ep̄s fecerūt exeq̄as
ip̄i⁹ corꝑis. Et cū poſuiſſent corp⁹ in ſepultura
dixit xp̄s. Jn mēoꝛia eterna erit iuſta hoſpita
mea. Jn hᵒ cognouerūt xp̄ʒ ipſū eē. Et de nl'lo
ſctō nec ſctā legit hᵒ. niſi de iſta ⁊ de v̄gie ma
ria: q2 xp̄s fuit in exeq̄is v̄gis marie. Moꝛa
liter h̄ nota ſi volum⁹ dimittere pctā ⁊ ſuire
deo honoꝛabit nos. i. Regū. ij. Quicunq̄ ho
noꝛificauerit me gloꝛificabo eum.

¶ De beato Petro ad vincula. Sermo.

Omnius eripuit me ō ma
nu herodis v̄bū
iſtō hr̄ oꝛigial'r i actib⁹ apl'oꝝ. c. xij.
⁊ recitatiue i ep̄l'a hodierna. ſolēni
tas ⁊ feſtū hodiernū dr̄ bti petri ad vīcl'a. tria

feſta ſūt de btō petro aplo in āno. Primū qñ
fuit libat⁹ a captiōe miracloſe: ⁊ iſtō fit hodie.
Scd3 qñ fuit exaltat⁹ i cathedra honorabil̄r
ſ. i fine februarij. Tertiū qñ i celo fuit coronat⁹
glioſe ⁊ iſtō fit i fine iunij. mō hēo vob pdicaſ
de pmo. ſ. qūo fuit libat⁹. S3 pzio ſa. vir. ma. ⁊
reſumaſ thēa. De mā ⁊ feſto hodierno beati
pe. volo pdicare ⁊ vob dare tres dclaratiōes.
¶ Prima erit hyſtorica ſeu litteralis.
¶ Scda erit allegorica ⁊ figuralis.
¶ Tertia erit tropologica ⁊ moralis.
Et p qͥ3 pōt bene dici thēa. Dñs eripuit ⁊c.
Nam p pma dic petr⁹ qñ fuit educt⁹ de carcē
p āgelū vt p3 in textu. Pro ſcda dicet aia btā
qñ intrat padiſum. Dñs eripuit me de manu
herodis. i. dyaboli. De tertia pſona q̄ exit de
pctis ⁊ mala vita ⁊ redit ad ſtatu3 grē pōt di
cere. Dñs eripuit me de māu herodis. i. pcti.
¶ Dico pzio ꝙ pzia declaratio erit hyſtorica
⁊ lral' ſm qd legiſ in textu biblie Act. xij. Ille
mal⁹ rex herodes: nō ille q iterfec inocentes.
qz ille dicebaſ herodes aſcolonita. ⁊ iſte q ce
pit petrū vocabaſ agrippa: q̄ venit nouit ꝯſti
tutus rex ſup iudeā ab ipatore romano. Et iō
vt iudei ipm bene reciperent ſciēs ꝙ iudei hē
bāt petrū exoſu3 q tūc pdicabat ⁊ cōuertebat
mltos iudeos. volēs eis ꝯplacere herodes ce
pit petrū ⁊ poſuit in carcē ligatū cū duab⁹ ca
thenis: dēpt manicis ⁊ cōpedib⁹. ⁊ vltra hoc
int⁹ i carcē fecit ſtaſ duos hoies armoꝝ ⁊ por
ta carceris erat ferrea. Et cogitauit Herodeſ
Iſte petr⁹ q ſuſcitauit mortuos ſi vellet poſſ3
fugeſ. Propter h̄ extra ad portā carceris po
ſuit. xx. hoies armoꝝ. Hoc dicit text⁹ cū dicit.
tradēs eū q̄ttuor q̄ternionib⁹ militū ad cuſto
diendū eum. Quaternia dī capitane⁹ quattu
or hoium armoꝝ. Iō dicit text⁹. Tranſeuntes
pmā ⁊ ſcdam vigilia3. Et ſic tenebat petrū ca
ptū vt ſic placeret iudeis. Iſta rō aſſignaſ in
textu cū dicit. Uidēs āt ꝙ placeret iudeis ap
poſuit apphendere ⁊ petrū. Ecce hic tota cor
ruptio iudicum. qñ dñi tpales iudices aſſeſſo
res cupiūt magis cōplacere gētib⁹ q̄ deo: de
ſtruiſ iuſticia. Iſto mō iudiciū xpi fuit pūerſū
p pylatū: qz nullā cām mortis inuenit in xpo.
tñ vt placēt iudeis dimiſit ipſu3 volūtati coꝝ
vt crucifigereſ. Iſto mō etiā fuit pūerſum iu
diciū vicarij ſui bti petri p herodē. Iſta de cā
dānāſ mlti iudices volētes magis cōplacere
pplo q̄ deo. iō dd dicit. dñs diſſipauit oſſa eo
rū q hoib⁹ placēt: cōfuſi ſunt qm̄ deus ſpreuit
eos. ps. lij. Iō ad Gal. i. Nō quero hoib⁹ pla
cere. ſi adhuc hoib⁹ placerē. ſu⁹ xpi nō eſſem

Iſta oſſa ſunt diuitie: poſſeſſiones officia: ſeu
dignitates. ſūt. n. fortalicia qb⁹ hoies ſuſtētā
tur. ſ. mūdani. Rō. ſicut in corpe hois oſſa ſūt
fortiora ⁊ ſuſtinēt corp⁹ ⁊ carnes: ita fortalicia
in qb⁹ hoies mūdi ſuſtentanſ ſūt diuitie: digni
tates: ⁊ pentes. De qb⁹ dicit dd. de⁹ diſſipauit
oſſa. ſ. i h° mūdo ⁊ in alio qd erit. Reſpōdet
ꝯfuſi ſunt. ſ. in iudicio dei. Rō: qm̄ de⁹ ſpreuit
eos: qz pciū ſanguis xpi ifiniti valoris nō vale
bit ad ſaluādū tales. Iō dñi ⁊ iudices aſſeſſo
res ⁊ rectores cōitatū: auſcet vos i ſentētijs dā
dis. poti⁹ hēatis reſpectū ad deū ⁊ ad iuſticiā
q̄ ad hoies. In iudicio iudex nō d3 cognoſcē
pzem: mrē3: fratrē: filiū nec amicū: ſ3 deū ⁊ pu
ram iuſticiā. ideo herodes volens placere iu
deis dānauit ſe tali intētiōe: tenendo petrum
captum: ſ3 de⁹ pūidit. nā dicit textus. petrus
qdē ſuabaſ in carcere. orō autē fiebat ſine in
termiſſione ab eccl'ia ad deū pro eo. Actuum
xij. Dicaſ qūo apli orabāt p liberatiōe beati
petri flētes di. Dñe ieſu xpe liba vicariū ⁊ ca
pitaneū ⁊ paſtorē nrm. Ex alia parte orabāt.
pro eo v̄go maria cū alijs mulieribus dicēdo
domie ⁊ ita cito morieſ vicari⁹ vr. Hic hēm⁹
doctrinam qūo totus ppl's d3 orare p ſuo pre
lato in tribulatiōe poſito. vt puta p papa epo
dño ire. idē p rege. Tal' orō multu3 placet dō
qz tangit totā cōitatem coꝝ malū. qz ſicut bo
num vel malū capitis ē bonū vel malu3 oium
mēbrorū: ita de plato q ē caput bonū vel ma
lū xpianoꝝ. Iō dic apl's. Obſecro igitur pri
mū oiu3 fieri obſecrōes: orōnes: poſtulatiōes
grāꝝ actiōes p oib⁹ hoib⁹. p regib⁹. ⁊ oibus
q in ſublimitate cōſtituti ſūt vt qetā ⁊ trāquil
lā vitā agam⁹ in oi pietate ⁊ caſtitate. h° eni3
bonū ⁊ acceptū ē corā dō ⁊ ſaluatore nro dō
qui vult oēs hoies ſaluoſ fieri. i. ad Thimo. ij.
Mō videamus quō deus audiuit orōnes ip
ſoꝝ. nā in nocte poſt quā noctē btūs petr⁹ de
bebat tradi iudeis vt moreret: dū petrus dor
miret vinct⁹ inter illos duos hoies armorum
āgel⁹ dñi cū magno ſplēdore venit ⁊ illuiauit
totū carcerem: ⁊ terruit illos duos homines
armoꝝ. pcuſſoq3 latere petri excitauit eu3 di.
Surge velociter. Et fracte ſunt cathene. Et di
xit ei angelus. Precinge te ⁊ calcia te ⁊ circū
da tibi veſtimētū tuū ⁊ ſequere me. Angelus
recipiens petrū p manū extraxit eū de carcē.
Cuſtodes aūt quaſi mortui nihil ſentierunt.
Exiſtimabat aūt ſe viſum vidē: ſ3 qñ fuerūt ex̄
palaciū i q̄dā vico āgel⁹ diſpuit: ⁊ petr⁹ inue
nit ſe liberatū ⁊ dixit. Uer ē h° ꝙ ego ſū liba
tus ⁊ nō ē ſomniu3. ⁊ dixit. Nūc ſcio v̄e qz mi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſit dñs angelū ſuū: ⁊ eripuit me de manu he-
rodis ⁊ d̄ oi expectatiōe plebis iudeoꝝ. Ecce
declaratio hyſtorica ⁊ lfalis. Et iſta de cauſa
reſpectu pſone libateꝗ pape. ⁊ reſpectu ora
tiōis reſpectu miraculi ⁊ vtilitaſ xpianitatis
⁊ reſpectu miraculoꝝ cathenaruꝫ beati petri
fuit iſtud feſtū hodiernū inſtitutuꝫ: ⁊ facta eſt
eccl'ia in roma: ⁊ dr̄. ſ. petri ad vincula. Et vr̄
cōpleta ꝓphia fuiſſe dō in pſona bti petri di.
Dirupiſti vincula mea tibi ſacrificabo hoſtiā
laudis: ⁊ nomē dñi innocabo. ſ. feſtū eccie. Ec
ce q̄re dicit. b. petrus in thēate. Dñs eripuit
me ⁊c. ¶ Dixi ꝙ ſecunda declaratio erit alle
gorica ſeu figuralis. ⁊ ſunt i dicta liberatione
b. petri q̄ttuor pūcta ſignificātia ſecreta. P°
qd ſignificat carcer. ſcd̄o quid ſignificant illi
duo milites iter q̄s. b. petrꝰ erat vinctꝰ. 3° qd
ſignificāt ille due cathene. Quarto qd ſignt
q̄ttuor quaterniones militū. Dico p° ꝙ car-
cer ſigt ſtatuꝫ pcti mortalis. Rō: qꝛ carcer hꝫ
ſeptē ꝯditiones repñtantes ſeptē pctā morta
lia. Pª ꝯditio carceris ꝙ ē tenebroſus. ⁊ ſigt
pctm̄ ſupbie qd̄ ꝓuenit ex modica claritate:
qꝛ nō cognoſcit ſuā miſeriā nec pctā ⁊c. ſecun
dus carcer ē ſubterraneꝰ baſſe iferiꝰ: ecce aua
ricia: qꝛ auari in iſimo terre ſtāt: nec curāt de
celeſtibꝰ. 3° carcer fetet: qꝛ ibi faciūt negocia.
Ecce hic pctm̄ luxurie: qꝛ fetidā facit pſonā lu
xurioſam per malaꝫ famā. qꝛ gētes loquūtur
de ipa di. O de iſto ribaldo vl' ribalda ſeu pu
tana. Quarto carcer eſt locus ſolitariꝰ. Ecce
hic pctm̄ iuidie: qꝛ pſona iuida ſola vellet hēe
bonū: ⁊ triſtaſ de bono alteriꝰ. Quito carcer
eſt hūidus. ecce hic pctm̄ gule: qꝛ guloſi ſunt
hūidi i cibo ⁊ potu iordinato ⁊c. Sexto i car
cere eſt deſpatio. ecce hic pctm̄ ire. Septimo
in carcē nihil opaſ. ecce hic pctm̄ accidie i bo
nis opibꝰ meritoriīſ. Scd̄o dicit. dormiēs iter
duos milites. qd iſti duo milites ſignt. Ro.
Petrus dormiēs ſigt pctōrē in carcere pcti
dormiētē inter duos milites. ſ. angelū bonuꝫ
⁊ angelū malū. Angelus bonꝰ inducit ad bo
nū. Nūqd audiſ vos v̄ba ſua qñ loqſ ymagi-
nationi di. Tu peccaſti ⁊ feciſti hoc ⁊ hoc: iō
vade ad cōfitēdū. Et ágelus malus ad aliud
latꝰ rñdet. ve qd oꝫ mō ꝯfiteri: ſufficit in. xl. di
cerēt gētes ꝙ es hypocrita. Itē qñ dicit ange
lus bonꝰ ymaginationi loq̄ns. Tu es vſurariꝰ
vel furatꝰ fuiſti hoc: ⁊ retines legata de mor-
tuis. vel ſolidatā ſuoꝝ: iō vade ſatiſfac: alſ dā
naberis. Rñdet aliꝰ a ſiniſtris. Uel ſufficit di
mittere in teſtō ⁊c. Itē dicit bonꝰ miles. Ecce
tu habes inimicos: remitte ⁊ de dimittet tibi

pctā tua. nā nihil meliꝰ ad obtinēdū remiſſio
nē pctōꝝ. dicit alius malus. ve diceſ poſtea ꝙ
es iudeꝰ. Ecce quō pctōr dormit iter duos mi
lites: vnꝰ celeſtis: aliꝰ infernaſ. Propter. h. d-
apl'us. Surge q dormis ⁊ exurge a mortuis
⁊ illuminabit te xp̄s. Ad Ephe. v. De 3° dico
qd ſignificāt due cathene q̄ tenēt pctōrē vin-
ctū. Dico ꝙ pma eſt lōga ꝯſuetudo. ſcd̄a ma-
la ſocietas. O quot ſunt vincti iſtis duabꝰ ca-
thenis. P° iuratores qui qñ rephēdunſ a cō
feſſoribꝰ dicūt. ꝯſuetudo eſt. Itē apothecariȷ:
inciſores: barbitōſores: q in dñicis in feſtiuita
tibꝰ hñt opatoria apta: allegātes ꝯſuetudinē
ꝯ ius diuinū. Itē de fabris ⁊ aliȷs officiȷs. ho
lo dicē ꝙ iſta cathena eſtis ligati cū q̄ ad ifer
nū trahemini: niſi corrigaſ vos de futuro ⁊ fa
ciatis pniam de pterito. Itē de diuitibꝰ q mu
tuant ad vſurā: ⁊ qñ ꝯfitenſ ⁊ de iſta mā inter
roganſ rñdent: nō pſ. nō facio vſurā. Dicit cō
feſſor. eſt vſura mutuare decē ⁊ recipe vndeci
Rñdēt. dñe nō: qꝛ ꝯſuetudo eſt: ⁊ eccia pmit
tit. Dicaſ ꝙ eccia pmittit multa qꝛ tñ poteſtiſ
corrigere: ſꝫ nec papa nec. b. petrus ſi viueret
poſſet in vſura diſpēſare. Cēſualia bona ſont
duabꝰ cōditionibꝰ ſuatis. Prima eſt ꝙ ſit v̄a
emptio vel vēditio. Scd̄a ꝙ pciū ſit iuſtū. itē
de mercatoribꝰ q vēdūt ad ſpem pro q̄ recipi
unt plus dicētes ꝙ ꝯſuetudo eſt. Itē de muli
eribꝰ ⁊ vanis ornamētis eaꝝ. de caudiſ ⁊c. oſ
tēdo carnes nudas dicēdo. ꝯſuetudo ē. Iſta
cathena quot ducunſ ad infernū. Itē de reli-
gioſis carnes comedentibꝰ dicēdo: ꝯſuetudo
eſt. Cōtra illos tales dicebat Iere. Si muta-
re pōt ethyops pellē ſuā: aut pardus varieta
tes ſuas: ⁊ vos poteritis bñ facere cū didiceri
tis malū. q. d. nō. Iere. xiiȷ. Scd̄a cathena eſt
mala ſocietas. O quot damnat ēt iſta. multi
irent ad padiſum niſi pp malā ſocietatē ſedu
cerenſ. Dicaſ ꝯ malos hoies q deſpectis vxo
ribꝰ viduis vel aliȷs hñtibꝰ ꝓcuratores vl' ma
giſtros: ⁊ iā incipiūt ludere ⁊c. foras. Iteꝫ de
clericis ꝯcubinariȷs foras. q̄ſtūcūqꝫ ſocietas
ſit vobis chara ſi ē cā pcti: foras. hoc nō ſolū
ē doctrina xpi: ſꝫ poete. Que nocitura tenē
q̄uis ſint chara relinq̄. Ecce q̄re dic̄. Vinctꝰ
cathenis duabꝰ. De q̄rto quaterniones mili
tum ſignificāt ꝙ aia ad portā. ſ. mortē obſer
uaſ a multitudine demonū. Soli virgo ma-
ria pro ſingulari gſa obtinuit ꝙ non fuiſſent de
mones in eiꝰ morte. ⁊ de aliȷs hoibꝰ q̄ſtūcūqꝫ
ſctis nullus eſt exēptus. Iō dō. Inhabitabūt
⁊ abſcōdent ipſi calcaneū meū obſeruabunt.
ps. lv. Inhabitabūt. ſ. demones in camera vbi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

hō moꝛit:⁊ abſcondēt ſe ſupple.qꝛ nō vident
niſi aliquotiēs a ſctis pſonis.Et calcaneū q̄ ē
vltima ps coꝛpis ſigt moꝛtē:obſeruabunt.Ec
ce quaterniones militū cuſtodiētes.Sed re/
mediū qđ de⁹ dat nobis eſt qñ hō penitet de
pctis:fuit ꝯfeſſus:⁊ ſatiſfecit.⁊ ꝓpōit abſtinē.
ſic qñ aīa exit a coꝛpe in gr̄a de⁹ mittit ange/
lum ſuū ſm ꝓmiſſionē a deo factā.Exo.xxiij.
Ecce ego mitto angelū meū qui p̄cedet. te ⁊
cuſtodiat te in via ⁊ introducat in locū quez
paraui.¶ Quantū ad tertiū dixi ꝙ tertia de
claratio eſſet tropologica ⁊ moꝛalis. Pꝛo q̄
notaui octo pūcta in liberatiōe.b. petri ſigni
ficantia octo que de⁹ facit volēs liberare pec
catoꝛē a carcere ⁊ vult ip̄z reducere ad bonā
vitam. Pꝛimo angelus illuminauit carcerē.
Scđo pcuſſit in latere petrū.Tertio petr⁹ ere
xit ſe. Quarto ceciderūt cathene.Quinto pe
trus p̄cinxit ſe. Sexto calciauit ſe. Septimo
circūdedit ſibi veſtimētū. Octauo ſecutus ē
angelum. Pꝛimū opus qđ de⁹ facit in libera
tione pctōꝛis eſt illuminatio carceris. Pec/
catoꝛ.n.ſtat ī carcere tenebꝛoſa:nō cognoſcit
pericula nec pctā in qb⁹ ſtat.ꝙ amiſit ⁊ amit
tit in dies pp pctā que incurrit. Sz venit lux
⁊ refulſit in habitaculo carceris.Sic oz p̄mo
ꝙ radi⁹ luminis diuini ſeu diuine gr̄e illumi/
net.Tūc ad talē illuminationē dicit religio/
ſus clericus vel ſecularis. O miſer qđ eſt de
me.tot āni ſunt ꝙ ſum in mala vita ⁊c̄.Iſtud
lumen petebat Dđ poſtq̄ꝫ peccauit di. Illu/
mina oculoſ meos ne vnq̄ꝫ obdoꝛmiā in moꝛ
te ne qñ dicat inimicus me⁹ p̄ualui aduerſus
eum p̄s.xij.Non logtur de oculis coꝛpis:qa
nō legit̄ ip̄z fuiſſe cecū:ſz de oculis aīe. Scđo
Percuſſoq̄ꝫ latere petri excitauit eum.Ecce
hic ſcđm opus.ꝙ pſonaz quā deus vult ad ſe
ꝯuertere pcutit dādo.ſ.coꝛdis cōpunctiones
⁊ coꝛdis cōmotiones que a deo ſunt. Eze.vi.
Ego ꝯtriui coꝛ eoꝝ.Nungđ vos ſentitis mul
totiens iſtas cōpunctiones:imo.3° petr⁹ ere/
xit ſe fricādo oculos:credēs ꝙ eſſet ſomniuz.
Ecce ꝓpoſitum nō redeundi ad pctm̄.'tūc hō
ſtat recte ⁊ circa deuz.Iō dđ.Surgite poſtq̄ꝫ
ſederitꝭ qui mādūcat̄, panē doloꝛis. p̄s.cxxvi.
Quarto ceciderunt cathene. Ecce confeſſio.
Quot pctā moꝛtalia hz hō:tot cathenis eſt li
gatus.⁊ qñ hō ꝯfitet̄ ⁊ ꝯfeſſoꝛ eleuans manū
dicit.Ego te abſoluo:oēs rūpunt̄. Magnuz
mirabile eſt:qꝛ oēs hoīes mundi cū cultellis
nō poſſent ſoluere vnā cathenā. Sz tanta eſt
virtus ꝯfeſſoꝛis ꝙ ſtatim oēs rūpunt̄. Dicat̄
hic miraculū breuiter de illo magno pctōꝛe ī
oī ſpecie pctōꝝ qui inductione aliquaꝝ deuo
taꝝ pſonaꝝ iuit ad eccl'iam vt ꝯfiteret̄. Cumq̄ꝫ
fuiſſet ad poꝛtā ecc'ie q̄dā ſctā pſona vidit ſe/
ptem demones ſ̄m hoīez cū cathenis trahē
tes ne intraret eccleſiam. Si dicat̄ ab aliquo
quare nō retinebāt eum cū ſint ita potentes.
Rñdeo ꝙ pp liberꝫ arbitriū qđ nō pñt cogē
⁊c.Iō ap̄ls.Viuus eſt ſmo dei ⁊ efficax ⁊ pe
netrabilioꝛ oī gladio ancipiti. Ad Heb. iiij.
Quinto cū dixit angelus p̄cinge te.hic ſubti/
liter oñdit reſtitutionē.Naz ille qui tenet bo
na alioꝝ ⁊ nō reſtituit:qꝛ vult ire ample in pō
pis vanitatib⁹ multis ſcutiferis ⁊c.Et qñ a cō
feſſoꝛib⁹ dr̄ eis ꝙ reſtituāt ⁊ ꝙ ſtringāt ſe.Rñ
dēt.O opz me minuere de ſtatu ⁊c.Ecce q̄re
dicit.p̄cinge te pctōꝛ:nō faciēdo vanitates de
bonis alterius:ſz reſtituere opz ⁊ p̄cingere ſe
⁊c.Iō xp̄us Luc.xij. Sint lūbi veſtri p̄cincti
ſ.viuēdo de bono iuſto.Et lucerne ardētes in
manib⁹ vr̄is.i.opa meritoꝛia.Sexto calciare.
Ecce hic remiſſio iniuriaꝝ.diſcalciatus vō eſt
iniuriat⁹ ⁊ ſentit:qꝛ ſunt īpatiētes ⁊ vindicati
ui q ſentiunt iniurias:dicēdo. nō per coꝛpus
xp̄i ego me vindicabo.Calciati ſunt patiētes
in dextro pede per amoꝛē dei.In ſiniſtro per
timoꝛē inferni nō ſentiūt iniurias ꝓximi q̄tū
cūq̄ꝫ magnas.Nullus ſic diſcalciatus pōt in
trare in padiſum.State ergo calciati in p̄pa
ratione euāgelij pacis.ad Ephe vi.Septimo
circūda tibi veſtimentū tuū.ſ. mātellū tuum.
Hoc ſignat honeſtā ꝯuerſationē.Mātellus
coopit alia indumēta:ita honeſta cōuerſatio
coopit pctā.Iō ꝯuerſamur honeſte coꝛā deo
a pte ante per deuotā oꝛonē: ⁊ per ieiunia. a
pte poſt.a dextris per elemoſynaz: a ſiniſtris
per patiam.Sic.n.circūdat̄ veſtimētū.Iō di
cit Iod.Btūs qui vigilat ⁊ cuſtodit veſtimē
ta ſua:ne nudus ambulet ⁊ videāt turpitudi
nē ſuā.Apoc.xvi. Octauo cū dr̄: ſequere me
oñditur cōio:qꝛ ſctā ſcriptura vocat ſacerdo
tez angelū.Malach.ij.Labia ſacerdotis cu
ſtodiunt ſciam ⁊ legē regrunt de oꝛe eius.qꝛ
angelus dñi exercituū eſt. Notate hic quāte
ſctitatis dz eē Epꝫloga hic dicta ⁊ dic:poſtq̄ꝫ
habuiſti cognitionē de pctis ꝯtritionē ⁊ pꝛo
poſitū nō redeundi ⁊c. ſequaris angelū ⁊ cō
munica.Iō xp̄s dicit.Qui mādūcat meā car
nē ⁊ bibit meū ſanguinē hēt vitaz eternā ⁊c.
Ioan.vi. Tunc pctōꝛ pōt dicere. Dñs erupu
it me de manu herodis idēſt peccato.

¶ De ſancto laurentio martyre.

Abetis fructum veſtrū in ſcti
ficationez. Verbum

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

iſtud hẽtur originaliter ad Ro. vi. Et recita
tiue in epl'a currentis feſtiuitatis. Sicut totũ
feſtum ⁊ ſolẽnitasq; hodierna eſt bti laurentij
militis xp̄i: ita erit ⁊ ſmo nr̄: maxie q; de eius
vita glorioſa ⁊ morte ⁊ paſſione doloroſa po
terimꝰ recipe bonas doctrinas ⁊c. Salutetur
ꝑus v̓go ma. Pro declaratione huiꝰ v̓bi ⁊ in
troductione materie ꝑdicãde ſciendũ ꝙ in ſa
cra ſcriptura bona opa virtuoſa ⁊ meritoria
que hõ facit in hac vita dicunt̃ fructꝰ vite hu
mane. Rõ eſt. Ad ꝑncipale vltimuʒ ⁊ finale
qđ hõ expectat de arbore eſt fructus. Nã ſi in
horto ſuo hʒ quiſq; pulchrã arborẽ nõ erit ꝯtẽ
tus de radicibꝰ vel de ramis: floribꝰ vel de fo
lijs: ſʒ de fructibꝰ: q; eſt illud qđ ſperat̃. Idẽ ẽ
de dño ieſu xp̄o q hẽt hortuʒ pulcherrimũ. ſ.
eccleſiã militãtẽ clauſam ꝑceptis ⁊ ꝯſilijs: ple
nã arboribꝰ: ⁊ quilʒ xp̄ianꝰ eſt vna arbor. Vñ
dr̄ Mar. viij. Video hoies velut arbores am
bulantes ⁊ plantat̃ in die baptiſmi: ⁊ rigatur
aq̄ baptiſmi. De iſtis arboribꝰ principalr̄ vult
deus fructũ dulcẽ. Iõ dicit eccia dño ieſu xp̄o
Veniat dilectꝰ meꝰ in hortũ ſuũ: vt comedat
fructus pomoꝝ ſuoꝝ. Cant. v. Nõ. n. cõtenta
tur xp̄s ꝙ mittamus radices magnas i terrã
ſcʒ parẽtes ⁊ amicos ⁊c. De talibꝰ eñ dicit̃
q habẽt magnaʒ gloriam vulgariter: ille hẽt
magnas radices. Nec ẽt ꝯtentat̃ xp̄s de trun
co ſiue de ramo forti ⁊ groſſo que ẽ pſona iu
uenis pulchra ⁊ fort̃. Nec de ramis. ſ. poſſeſſi
onũ: vineaꝝ: villaꝝ: ⁊ caſtroꝝ. Nec ꝯtentat̃ de
floribꝰ. i. de bõa fama: ⁊ honoribꝰ. Nec de fo
lijs. ſ. bonis v̓bis. ſ. rõcinando: aduocãdo: ꝑdi
cando: ⁊ diſputando. Nec ꝯtentat̃ de vmbra
ꝑlationũ: dignitatum: dominij: ⁊ officioꝝ: ſub
cuiꝰ vmbra multi ſe ponũt. Sʒ vult fructꝰ dul
ces ⁊ ſapidos bonoꝝ opeꝝ: intantũ ꝙ ſi aliq̄
pſona hẽret oia ꝑdica. ſ. radices ⁊c. ⁊ non ha
beret fructũ bonoꝝ opeꝝ: talis eẽt in ira dei.
Ecce qd dicit xp̄s. Ois arbor que nõ facit fru
ctum bonũ excidet̃ ⁊ in ignẽ mittet̃. Mat. iij.
⁊ vij. Pʒ ergo rõne ꝙ bõa opa in hac vita ꝑ
nos facta dicunt̃ fructus. De hoc auctas xp̄i
dicẽtis. Ego elegi vos vt eatis ⁊ fructũ affera
tis: ⁊ fructꝰ veſter maneat. Ioã. xv. Ego elegi
vos. Sicut hõ eligit arborẽ de nemore ⁊ plã
tat i ſuo horto: ita ds̄ eligit xp̄ianos de nemo
re infideliũ ⁊ plãtat in horto eccie. Nõ: vt ea
tis. ſ. de virtute in virtutẽ ꝓficiendo. Cũ ergo
btũs laurẽtius in vita ſua abundauerit in fru
ctibꝰ bonoꝝ opeꝝ ⁊ pſeuerauerit vſq; in fineʒ
poſſumꝰ ſibi dicere the. Bte laurẽti habetis
fructũ vr̄m in ſctificationẽ. Pʒ the. Mõ in
uenio in btõ laurentio ꝙ habuit tres fructus
ſanctificationis bonorum operum.

¶ Primus eſt de abſtinentia perſonali.

¶ Secundus de miſericordia ꝓximali.

¶ Tertiꝰ fructus eſt de patia martyriali.

Et pro quolʒ poſſumus dicere the. mõ ꝓpoſi
tum. Hẽtis fructũ ve. ⁊c. ¶ Dico pº ꝙ btũs
laurẽtiꝰ ſicut arbor bõa in horto ſctẽ eccleſie
plãtata fecit fructũ de abſtinentia pſonali: q;
ſe abſtinuit a vicijs ⁊ pctis: a vanitatibꝰ mũdi
in tribꝰ locis. Pº in citate oſtha. Scđo in ce
ſarauguſta. 3º in roma. De pº ſciẽdũ ẽ ꝙ ipſe
fuit de oſtha natꝰ de magno genere multũ di
lectus: ⁊ lʒ in domibꝰ magnoꝝ fuiſſet nutritꝰ:
btũs Laurentiꝰ abſtinuit a ludis pueroꝝ: qa
iaʒ icipiebat timere deũ: cauebat a mẽdacijs ⁊
a iuramentis: ⁊ orabat deũ q̄tidie. Dicat̃ hic
modũ viuẽdi. recte fuit cõpletũ in eo illđ v̓bũ
Salomonis. Puer erã ingenioſus: ⁊ ſortitꝰ
ſum aiam bonaʒ. Sap. viij. Si. n. videbat ali
quẽ ſcutifeꝝ vicioſuʒ in domo pr̄is ſui vitabat
illũ: q; magnũ ꝑiculũ eſt pueris ſi in pueritia
dãt ſe alicui pctõ: q; qñ ſũt magni vix pñt ſe ab
illo cauere. Iõ legit̃ de Alexãdro magno: ꝙ
dũ eẽt puer pr̄ eiꝰ cõmiſit ipm vni mgr̄o qui
oñdit ſibi aliq̄ magna vicia. Et qñ fuit magnꝰ
volebat abſtinẽ ⁊ non poterat. Et diſplicebat
ſibi: pp̄ qđ occidit mgr̄m ſuũ vocatuʒ Leoni
dem: ⁊ iuxta nomẽ ſuũ dedit ipm leoni viuũ.
Iõ multũ d̓bent cauere a ſocietate malaꝝ ꝑ
ſonaꝝ. Ita fecit btũs laurentiꝰ ⁊ vr̄ in eo fuiſſe
cõpletũ v̓bũ ſacre ſcripture. Bonũ ẽ viro cũ
portauerit iugũ dñi ab adoleſcẽtia ſua Thre.
iij. No. iugũ. ſ. bone inſtructionis. Scđo abſti
nuit in ceſarauguſta: q; qñ hũit diſcretioneʒ:
dimiſſa domo pr̄is iuit ad ceſarauguſtam ad
ſtudendũ. Mõ iã ſcitis ſtudẽtes quãtas ſtul
titias faciũt ⁊ diſſolutiones: ſʒ. b. laurentiꝰ ab
ſtinuit in oibꝰ: ꝯfitebat̃ ſepe ⁊ cõicabat: ⁊ ſtu
debat plus in die q̄ʒ alij in vna hebdomada:
domabat carnẽ ſuã: ⁊ ſic ſuabat ſe in v̓ginita
te: intñ ꝙ odor bone fame ſue redolebat etiã
vſq; romã: ⁊ fuit in eo verificatũ v̓bum ſacre
ſcripture dicẽtis. Memẽto creatoris tui i die
bus iuuẽtutis tue anteq̄ veniat tẽpus afflicti
onis tue. i. ſenectutis. Eccl'e. xij. 3º iuit romã.
Et ecce ſctũs Sixtꝰ papa vadẽs ad celebrãdũ
ꝯciliũ toletanũ fecit trãſitũ per ceſarauguſtã:
⁊ audita fama bti Laurẽtij vocauit eũ: ⁊ ſcita
ſua ſctitate duxit eũ ſecũ. Quẽ hũit ita charũ
⁊ dilectũ ꝙ papa nolebat miſſaʒ celebrare ſi
ne eo. Itẽ qñ papa cõicabat ppl'm: dicat̃ quõ
ꝯſecrabat multas hoſtias ⁊c. Tunc adhuc da

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

baſ ẽt de ſanguine xp̃i cõicantibus:ꝛ cõmiſit
btõ Laurẽtio dñici ſanguinis diſpenſationẽ:
ſꝫ poſtmodũ fuit ſtatutũ ꝙ nõ dareſ ſanguis
ppl'i cõi pp pericula que ꝑnt ſeq ꝛ ſcãdala:qꝛ
etiã iã in hoſtia ↄſecrata eſt ſanguis xp̃i ex nã
li ↄcomitantia ꝛc. Deinde papa fecit eũ dya
conũ cardinalẽ:lꝫ ↄ̃diceret:ſꝫ pp obediẽtiam
acceptauit. Btũs Stephan⁹ ꝛ laurenti⁹ fue
rant dyaconi cardinales. Et offm̃ iſtud nõdũ
noiabaſ iſto noie cardinales:ſꝫ non credaſ ꝙ
ex hoc ipſe mutauerit ſtatũ vel ſuũ moduꝫ vi
uẽdi:ſꝫ vixit ſicut ꝓus:in cibo:potu:ꝛ veſtitu:
ꝛ abſtinẽtijs. Ecce quõ.b.laurẽti⁹ fecit fructũ
de abſtinẽtia ꝑſonali:ꝛ poſſum⁹ ſibi dicẽ the.
Habetiſ fructũ ve.ꝛc. Et ↄcordat auctaſ Pau
li di. Hec eſt volũtas dei ſctificatio vr̃a vt ab
ſtineatis vos a fornicatione vt ſciat vnuſqſꝙ
vas ſuũ poſſidere in ſctificatione ꝛ in honore
nõ in paſſiõe deſiderij:ſicut ꝛ gẽtes que igno
rãt deũ. prima ad Theſ.iiij. ¶ Scdo.b.laurẽ
tius fecit fructum de mia ꝓximali:qꝛ ita erat
miſericors ꝙ nihil ſibi retinebat:ſꝫ totum da
bat paupib⁹ xp̃i. Nã tũc tp̄is erat in roma im
perator qdã xp̃ian⁹ noie philippus:qui dr̃ fu
iſſe ↄuerſus a btõ laurentio. Sꝫ poſt fuit ipa
tor qdã tyrãnus noie Deci⁹:maximus ꝑſecu
tor xp̃ianoꝝ:q ſciens ꝙ ſu⁹ ꝓdeceſſor dederat
eccie totũ ſuũ theſauꝝ:voluit repetere violen
ter dictũ theſauꝝ. Hoc ſciens.b.Laurenti⁹ di
ſtribuit totũ theſauꝝ ꝛ ꝑquirebat romaꝫ que
tunc erat maxia:ꝛ vbi inueniebat xp̃ianos ab
ſconditos metu impatoris dabat eis elemoſy
nã. Primo in aia eos ↄfortãdo in fide. Secũ
do corpa eoꝝ reficiẽdo de illo theſauro. No.
ex legenda ſua quõ curauit illã viduã que hẽ
bat in domo ſua multos xp̃ianos abſcõditos
ꝛ dedit eis largas elemoſynas:ꝛ confortauit
eos ꝛ dixit ꝙ miles nõ poteſt melius mori q̃ꝫ
in iuſto bello:ꝛ illuminauit cecos:ꝛ ſic diſtri
buit totum theſaurũ in pijs cauſis. Jdeo can
tat eccleſia. Laurẽtius bonũ opus opat⁹ eſt:
qui p ſignũ crucis cecos illumiauit:ꝛ theſau
ros eccie ꝺdit paupib⁹. Ecce fruct⁹.b.laurẽtij
de mia ꝓxiali. Moraſr hic.b.laurẽtius dedit
in hoc exẽpluꝫ diuitib⁹ ꝛ potẽtibus q̃liſ ſe de
bẽt hẽre i pecunijs. Nã cogitauit.b.Laurẽti
us ꝙ nõ poſſet illũ theſauꝝ retinere in pecu
nijs ↄ̃ ipatorẽ. Jõ p man⁹ paupeꝝ miſit i celũ
pp hoc dixit impatori theſauꝝ q̃rẽti. Faculta
tes ecclie q̃s regris man⁹ paupeꝝ in celũ por
tauerũt. Vr̃ ergo ꝙ manus paupeꝝ ſint mẽſe
cãpſoꝝ. Et dico ꝙ ſic.ꝛ p xp̃m ſunt aſſecurate
Ecce iuſtrm̃ ſecuritatis ex ſcriptura. Da pau
pibus ꝛ hẽbis theſauꝝ i celo. Math.xix. Ni
hil põt ꝑdi. Mõ audite:oẽs ſcimus ꝙ nõ poſ
ſumus diu retinere nec poſſidere diuitias hu⁄
ius mũdi:qꝛ hodie vel cras opꝫ eas dimittere
Sꝫ ſi vultis ne ꝑdanſ:detis in man⁹ paupeꝝ
Nũqd eẽt magna ſtultitia diuiti ꝑiculoſum
paſſuꝫ trãſire:i q̊ oẽs depdanſ. Si ſecũ vellet
portare pecunias:nũqd eẽt melius dare i mẽ
ſa cãpſorib⁹ ꝛc. Multi ſt̃ i hac ſtultitia. Oẽs
hẽmus trãſire paſſuꝫ moꝛ ꝑiculoſaꝫ:vbi oẽs
depdanſ. Fures ſt̃ vxor ꝛ filij ꝛ ſcutiferi. Naꝫ
qñ medic⁹ dicit fctm̃ eſt:dicit vxor. Per vgi
nẽ mariã ciſta cuꝫ pecũia erit mea. Scutiferi
ꝛ parẽtes rapiũt:ꝛ aia nuda vadit ad iudiciũ
Ad quã dicit xp̃s. Et quõ venis ita. Et rñdit
ſic. Dñe fui depdata. Tũc xp̃us dicet. Quare
nõ ꝺdiſti pecuniã meã ad mẽſaꝫ:ꝛ ego veniẽſ
cũ vſuris.i.creſcẽtijs vtiꝗ exegiſſem illã. Lu.
xix. Quõ ille ſe poterit excuſare:nullo⁰ niſi di
cat:dñe fui ſtult⁹. Et xp̃s dicet. Jõ vadas ad
hoſpitale ſtultoꝝ:ꝛ remittit eũ ad iferꝫ. Jõ
recipiaſ exẽplũ a.b.Laurẽtio ꝛ hẽbiſ theſau
rũ i celo. Jlle diligit pecunias q eas cuſtodit
eternaſr:ꝛ nõ ille q depdaſ. Bñdict⁹ ẽ q non
dimittit filio on⁹ reſtõnis. Jõ Jac.iij. Que de
ſurſuꝫ ẽ ſapia ẽ ꝛc. bõis ↄſentiẽs:plena mia et
fructib⁹ bonis. ¶ 3⁰ fecit fructũ de patia mar
tyriali. Jnuenio ꝙ ſuſtinuit decẽ tormẽta:ꝛ i
oib⁹ hũit patiam. Pm. Nã vidẽs impator ꝙ
nõ poterat hẽre theſauros oppoſuit ſibi titulũ
xp̃ianitaſ:pp qꝺ fuit capt⁹ ꝛ i tenebroſo ꝛ feti
do carcere corp⁹ detinebaſ.ſꝫ aia ↄtẽplabaſ
trãſiẽs p choroſ angeloꝝ:ꝛ ſic ↄſolabaſ ibi. et
põt dici de eo. Om̃ in hac pegriatõe ſolo cor
pe ↄſtitut⁹ cogitatiõe ꝛ auiditate i illa eterna
pr̃ia ↄuerſat⁹ eſt. 2m tormentũ fuit. Nã poſtq̃
multiſ dieb⁹ fuit in carcẽ ſine cibo ꝛ potu:cogi
tauit Deci⁹ ꝙ eẽt debilitat⁹:ꝛ fecit ipꝫ venire
corã deo di. Vel habes dijs ſacrificare vel mo
ri. Et ait laurenti⁹. O ſtulte ꝛ quõ dicis ꝙ di
mittã deũ ꝛ adorẽ ydola. Jndignat⁹ Decius
fecit eũ ꝑcutẽ fortiſ cũ baculis ꝛ in quolꝫ ictu
dicebat ieſus:ꝛ ſic patiẽter ſuſtinuit. 3m tormẽ
tũ fuit:qꝛ poſit⁹ i eculeo ꝛ ſcorpiõib⁹ ceſus di.
Abnega xp̃ꝫ. Rñdit. infelix:has epulas ego
ſp optaui. Quartũ tormẽtũ fuit de lamis fer
reis igniſ ei⁹ laterib⁹ appoſitꝭ:q cũ ſentiret ma
ximũ dolorẽ dixit. Jgne me examinaſti ꝛ nõ
eſt iuẽta in me iniqtas. Quintũ tormẽtũ fuit
qꝛ Deci⁹ iuſſet eũ plũbaſ duriſſime cedi:ꝛ mi
raculũ ẽ ꝙ tm̃ viuebat. Jſtõ tormẽtũ fuit aſpeꝝ
itm̃ ꝙ clãauit.b.lau.di. dñe ieſu accipe.ſ.meũ
Jn iſtã tñ vox venit ipo Decio audiẽte di. Ad

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

hue multa certamina tibi debent. Sextū fuit
cū pectinib⁹ ferreis ꝛc. Tūc affuit angel' dei
cū litheo tergēs eius vulnera. Et tūc miles q
dā romanus noīe credidit in xp̄m. Et clama
uit ad. b. Lau. d. Uideo añ te iuuenē pulcher
rimū ſtantē ꝛ lintheo tergētē vulnera tua. ꝛ
baptizatus fuit a. b. Lau. Septimū tormētū
qꝛ ne ſic moreref fuit poſit⁹ in alio carcere ſi-
ne cibo ꝛ potu ꝛ ꝯſolatōe aliq̄. ſꝫ poterat ipſe
dicere cū apl'o. Nr̄a cōuerſatio in celis eſt. ad
Phil. iij. Octauū tormētū fuit de craticula:
qꝛ Deci⁹ fecit euꝫ venire corā ſe: ꝛ ait. ſacrifi-
ca dijs. ſināt: nox iſta in tuis expēdet ſupplici
is. Cūqꝫ ſacrificare nollet miniſtri exutuꝫ ſup
cratera ferreā poſuerūt ꝛ eduxerūt prunis ſup
poſitis: cogitare tormētū. Nonū fuit de furcis
ferreis qbus eū cōpreſſerūt vt diuiti⁹ aſſaref.
Ipſe aūt letiſſimo vultu reſpexit ad ipatoreꝫ
di. Ecce miſer aſſaſti vnā partā: gira aliā ꝛ mā
duca: qꝛ iā video qd̄ diu deſideraui. Decimū
fuit de ſale i igno poſito. Et tūc orauit. b. lau.
di. Gras ago tibi dñe: qꝛ cuꝫ patiētia dediſti
mihi victoriā: ꝛ tradidit ſpm̄. Ecce qūo factus
eſt mō glioſus: ꝛ fecit fructū de patiētia mar-
tyriali. Et pōt de eo verificari prophetia i ps.
cxxxi. Inimicos ei⁹. ſ. Deciū ꝛ miniſtros ei⁹ i-
duā cōfuſione: ſup ipſꝫ aūt efflorebit ſcificatio
mea: pp fructū martyrialis patiētie. g°. b. lau
rēti hētis fructū vēm in ſanctificationē.

¶ De ſancto Dominico. Sermo.

Os eſtis ſal t̄re. Math. v originalr ꝛ i euā-
gelio hodierno recitatiue ſcribit
verbū iſtud. Sicut totū officiū ꝛ ſo
lēnitas p̄ntis dei eſt glioſiſſimi p̄ris ꝛ dñi nr̄i
cōfeſſoris. b. Dñici: ita ꝛ ſermo nr̄. Si placet
deo habebimus multas bonas doctrinas ꝛc.
Sꝫ p̄us ſal. ꝟgo maria ꝛc. Pro aliq̄ declara
tiōe hui⁹ verbi ꝛ introductōe materie p̄dicā
dū ſciēdū ꝙ oēs creature corporales viſibiles
q̄ ſunt in hoc mūdo habēt vnū officiū in gn̄a
li. ſ. rep̄ntare ꝛ ſignificare res ſpūales ꝛ inuiſi
biles. Et iſta ē vna rō de p̄ncipalioꝛib⁹ q̄re ds
creauit mūdū: qꝛ ad rep̄ntādū res inuiſibiles
ꝛ ſpūales. Rō ē: qꝛ q̄diu viuim⁹ ꝛ ſim⁹ mor
tales in hac vita nō poſſum⁹ videre res ſpūa
les niſi p figuras ꝛ rep̄ntatiōes ſiles. Defect⁹
hui⁹ ē ex parte carnis q impedit: qꝛ nō pōt vi
dere niſi corporalia: ſicut ille q corā oculis te
neret berillos virides vel rubeas qcqd vide
ret eēt viride vel rubeū ꝺfect⁹ nō ē ex p̄te ocu
lorꝫ: ſꝫ de viris ſiue berillis: neſciētes rep̄ntare
niſi ſub colore ſuo: ita ē ꝺ nobis. oculi aīe h̄nt
corpus ſicut berillus. Ideo nō poſſunt vide-
re corporalia: ſꝫ dimiſſis berillis. ſ. carnes ſta
tim vidēt ſpūalia: angelos: aīas. Ecce defect⁹
vn̄ eſt ꝙ in hac vita n̄ videm⁹ res ſpūales. Et
iſta eſt cōis doctrina in ph̄ia in. iij. de aīa. ꝛ in
theologia. Dicit. n. philoſophus. ipoſſibile eſt
nos intelligere niſi p fantaſmata. i. ſilitudines
In theologia etiā dicit Dionyſi⁹. Impoſſibi
le ē nobis alit̄ lucere diuinum lumē niſi vela-
mine figuraꝝ fuerit circūuelatū. Propt̄ hoc
ſciēs deus ꝙ ſpūalia a nobis in hoc mūdo nō
p̄nt videri creauit mūdū i q̄ qlꝫ creatura q̄tū
cūqꝫ mīma rep̄ntat ꝛ figurat ſpūalia. Uerbi
gr̄a. null⁹ vꝛ̄ꝫ vidit vnq̄ i h° mūdo xp̄ꝫ nec ꝟ
ginē mariā: nec aliquē aploꝝ. Iō ſubtil' pictō
pigit imagies n̄ ad adorādū: ſꝫ ad rep̄ntāduꝫ
xp̄ꝫ ꝟginē mariā ꝛ alios ſcōs. Iō ds ſubtiliſſi
mus depingit iſtū mūdū tāq̄ rotabulū plenū
imaginib⁹ ad rep̄ntandū. Iō dic̄ apl's. Inuiſi
bilia dei a creatura mūdi p ea q̄ fc̄tā ſūt itelle-
cta ꝯſpiciūt. ſempit̄na q̄ꝫ ꝟt⁹ eius ꝛ diuitas: ita
vt ſint iexcuſabiles ad Ro. i. Pꝫ g° doctrina
iſta p rōnē ꝛ auc̄tē ꝙ oēs creat̄e corp̄ales h̄nt
idē offm̄ gn̄ale. iō illa inuiſibil' ꝛ ſpūal' pfectio
aploꝝ ꝛ illoꝝ tenētiū vitā ap̄licā voluit xp̄s vt
p vnā creaturā corp̄alē figuraret. ſ. p ſal. Iō di
xit xp̄s aplis ꝛ vitā ap̄licā tenentib⁹ ꝛ ſingul'r
btō dñico p̄ri nr̄o. Uos eſtis ſal t̄re. mō patet
the. Et ego ſū in mā p̄dicāda quā volo vobis
p̄dicaf Nōui g° tres ꝓꝑetates i ſale p q̄s ſig̃t
mihi aplos ꝛ ſingul'r btm̄ Dñicū p̄reꝫ nr̄m.
¶ Primo ſal emundat de infectione.
¶ Scdo ſal preſeruat a corruptione.
¶ Tertio delectat in refectione.
Ex iſtis trib⁹ cōditiōib⁹ ſal rep̄ntat. b. dñicum
Iō ſibi ſingul'r dī. Uos eſtis ſal terre. ¶ Dico
primo ꝙ ſal emundat de infectiōe. De h. iiij.
Reg. ij. dicit text⁹ ꝙ ille ſctūs ꝓpha ꝛ amic⁹
dei Helize⁹ venit ad ciuitatē hiericho: ꝛ pro-
ceres ꝛ rectores citatis venerūt ad eū dicētes ſi
bi ꝙ illa ciuitas erat nobil' ꝛ pulchra habens
bonū territoriū: ſed hꝫ defectū: qꝛ aq̄ ſunt infe
cte ꝛ faciūt terrā ſterilē ꝛ inflant p̄ſonas q̄ bi-
būt de illa aq̄. Iō p̄r vos q eſtis ita ſanctus ꝛ
amic⁹ dī poſſetis in h° ꝓuidē ꝛ dare remediū
Rn̄dit ꝓpha: placet mihi. Afferte mihi vas
nouū. Cūqꝫ attuliſſent vas: dixit: mō habeam
ſal: qd̄ cū attuliſſent ſperſit ſup aq̄s. Hoc fc̄tō
dixit. Hec dicit dn̄s deus. Sanaui has aquas
Sanare ſunt g° aq̄ in diē hāc. iuxta ꝟbū He-
lizei qd̄ locut⁹ eſt. iiij. Reg. ij. Hic ſunt q̄ttuor
ſecreta declarāda. Prio que eſt ciuitas hieri
cho. Scdo que ſūt iſte aque ifecto. Tertio qd

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

eſt vas nouum. Quarto qd ſal ſanās ꝛ purifi
cans aq̄s. Ciuitas hiericho ſig̃t eccl̃iam. Hie
richo ſm interp̄tationē hebraicā interp̄tat lu
na. Ecce xp̄ianitas vl̃is.ſ. eccl̃ia q̄ recte fac̄ cur
ſum lune. Nā in luna inuenio ſeptē dr̃ias ſeu
ſtat⁹. Prio ē noua. ſcd̃o eſt creſcēs. tertio ple
na. q̄rto minuēs. q̄nto ē girās ſexto ē eclipſās
ſeptimo erit p̄fecta. Idez de eccl̃ia. Prio fuit
vt luna noua p̄te ap̄loꝝ: q̄ tūc p̄mo apparuit
xp̄ianitas ꝛ ſtricta: ꝛ tūc ſimplr̄ ibāt xp̄iani: n̄
hēbāt tot ſup̄bias nec vanitatē in platis ſicut
mō. Scd̃o poſt fuit creſcēs t̄pe martyꝝ: q̄ ex
miraculis q̄ fiebāt tūc multi cōuertebant: ꝛ ſic
eccl̃ia augmētabat. Tertio fuit plena t̄pe ſctō
rū doctoꝝ: q̄ ex eoꝝ p̄dicatōib⁹ ꝛ doctrinis ꝛ
exēplis ſctitatꝫ totū mūdū illuminauerunt: q̄
t̄pe Augu. tota affrica erat xp̄ianoꝝ. Quarto
fuit minuēs. ſ. t̄pe q̄ religiones p̄dicatoꝝ ꝛ mi
noꝝ inceperunt: q̄ tūc p̄p p̄ctā cito ꝛ ſubito pe
riiſſent. Iō ad corrigēdū illa p̄ctā venerūt iſte
religiōes. Quinto mō ē girās: q̄n luna girat
nō videt p̄ duos vel p̄ tres dies. Ita mō quaſi
nulla obediētia exhibet pape: dicentib⁹ q̄buſ
dā ꝙ papa ſit ſup̄ cōciliū. aliq ecōuerſo. Sex
to eclipſat i hoc t̄pe antixp̄i: q̄ tūc q̄ſi mortua
apparebit. Sicut dicūt ſimplices q̄n lūa eclipſa
bit: dicūt ꝙ morit: ꝛ tota apparet ſanguinea.
Talis erit t̄pe antixp̄i p̄p ſanguinis xp̄ianoꝝ
effuſionē. Septio poſt mortē antixp̄i erit p̄fe
cta: q̄ tūc oēs ad fidē xp̄i reuertēt. Ecce curſus
eccl̃ie Iō eccl̃ia ſig̃t p̄ hiericho. i. lunā. Et d̄ vl
tio ſtatu dic̄ dd̄. Sic luna p̄fecta in eternū: ꝛ te
ſtis i celo fidel. in ps̄. lxxxviij. Scd̃o vidēdum
eſt q̄ ſunt aque īfecte hui⁹ ciuitatis. Iſte aque
ſūt vicia: p̄ctā: ꝛ mali modi viuēdi xp̄ianoꝝ: q̄
añ aduētū bti Dñici oēs gētes erāt īfecte. Fi
des obliuiſcebat: v̄tutes erant iā faſtidiū. De
hoc apoc. viij. Multi hoīes mortui ſūt de aqs
q̄ amare facte ſūt. ſ; dixit Heliſe⁹ hēatur vas
nouum Ecce ordo p̄dicatoꝝ d̄r vas: q̄ ꝯtinet
p̄les frēs. d̄r nouū ꝛ vetus plus q̄ꝫ oēs. Si vo
lum⁹ loqui q̄tū ad vota eſſentialia que ſūt. ſ.
caſtitas angelica: pauptas ap̄lica ſiue euan
gelicalis: ꝛ obediētia gn̄al. Et q̄tū ad officiū
p̄dicatōis qd̄ eſt p̄ mūdū diſcurrere: nō came
ras edificare. Iſta eſt religio. b. Dñici q̄tum
ad eēntialia: totū h° iā xp̄s ordiauit. Prim⁹
prior fuit xp̄s: q̄ dicit ſctūs Tho. in ſcd̃a. ij. q.
lxxxviij. ar. iiij. ad tertiū ꝙ ap̄li reliquētes oīa
p̄p xp̄ꝫ vouerūt ꝑtinētiā ad perfectōis ſtatū.
ex q̄ elicit ꝙ iſta vouerūt. ſ. caſtitatē: pauperta
tē: ꝛ obediētiā xp̄o. Itē de officio p̄dicatōis
p̄cepit eis di. Eūtes in mūdū vniuerſuꝫ predi
cate euangeliū oī creature. Marc. vl. Ecce h̄
religio xp̄i. Iſta met eſt. b. Dñici. Dicām⁹ g°
ꝛ teneam⁹ ſup̄ nos tria vota. ſ. caſtitatē ange
licalē. pauptatē euāgelicalē: obediētiā gn̄alē
als caueat ſibi q̄libet de ordie iſto. Itē ire ad
p̄dicandū nō ponē ſe in vno loco. Iō dicit hi
ſtoria. b. dñici cogitauit iſtituē ordinem q̄ frm
p̄dicatoꝝ diceret ꝛ eēt. Ecce g° q̄uō ē religio
antiq̄. Et bon⁹ religioſus iſta ſuans in iudicio
gn̄ali q̄n reges ꝛ magni p̄lati ſtabūt in t̄ra cū
aliis ipſe ſtabit cū ap̄lis alte cuꝫ iudicē. ſ. cum
xp̄o. O q̄lis honor erit iſte. Hic rn̄det vni qō
ni litigioſe. q̄ eſt int̄ clericos ꝛ religioſos. Di
cūt clerici ꝙ ipſi fuerūt an̄q̄ꝫ religioſi: qd̄ non
eſt. Nā nō fuerūt clerici vſq̄ꝫ in diē cene: ꝛ tū
p̄us fuerūt religioſi. ſ. ap̄li q̄ predctā vouerūt:
ſ; religio. b. dñici d̄r vas nouū q̄tū ad cerimo
nias: vt. ſ. portem⁹ cappā nigrā ꝛ ſcapulare al
bū ꝛc̄. Itē ꝙ cōedam⁹ i refectorio: ꝛ ſileā: q̄tū
ad iſtas cerimonias ē vas nouū. De iſto vaſe
poſſum⁹ dicē ꝙ xp̄s dixit de paulo q̄ fuit p̄m⁹
in officio predicatōis p̄m⁹. i. p̄ncipal: ꝛ vltim⁹
q̄tū ad vocationē ad ap̄latū. Uas electōis ē
mihi iſte. ſ. ordo predicatoꝝ vt portet nomen
meū corā gētib⁹ ꝛ regib⁹. Act. ix. Quarto vi
dendū eſt qd̄ ē ſal in vaſe. Ecce hic. b. dñic⁹ in
vaſe ordis: ꝛ ex p̄ria p̄prietate. q̄ ſal emūdat
de interfectiōe: ſic. b. dñic⁹ poſit⁹ in vaſe nouo
emūdat īfectiōes p̄ctōꝝ h⁹ mūdi. Nā tot⁹ mū
dus erat infect⁹ de mag̃ īuidia ad inuicē: ſ; ve
nit. b. dñic⁹ predicās charitatez dei ꝛ p̄ximi: ꝛ
h° figurauit de⁹. Nā mr̄ ei⁹ vidit in ſomnis ſe
geſtare catulū: accēſaꝫ in ore faculā baiulātē,
q̄ egreſſus ex vtero totū mūdū incēdere vide
bat: de q̄ mr̄ admirās illumiata fuit a deo di
ꝙ fili⁹ ſu⁹ eēt canis magn⁹ de ouili xp̄i: q̄ latra
ret ꝯ lupos īfernū: ignis i ore ei⁹: q̄ debuit mū
dū īflāmare in amore dei ꝛ p̄ximi. Itē ab infe
ctiōe luxurie: q̄ añ aduētū bti dñici tāta erat
īfectio h⁹ p̄cti ꝙ q̄ſi nullus erat mund⁹: ſ; venit
b. dñic⁹ p̄dicando caſtitatē ꝛ pauptatē: ad q̄s
gētes habuerūt deuotionē. Hoc iā añ figura
uit de⁹: q̄ mr̄i ſp̄uali viſus eſt. b. dñic⁹ puer q̄ſi
ſtellā hñs in frōte q̄ totā t̄rā ſuo lumie p̄luſtra
bat. Que ſtupefacta mr̄i ei⁹ eū ingēti gaudio
qd̄ viderat nūciauit. In q̄ īnuit ꝙ ſicut ſtella ē
pura ꝛ clara: ſic ipſe debebat īducē gētes ad
claritatē ꝛ puritatē caſtitatꝫ. Itē tot⁹ mūdus
erat īfect⁹ ſup̄bia: pōpa: ꝛ vanitate. Sꝫ ad pre
dicationē ꝛ doctrinā ꝛ exēplū. b. dñici multe
p̄ſ humiliabant dimittēdo vanitates ornamē
toꝝ: ſcutiferoꝝ: equoꝝ: vaſoꝝ auri ꝛ argenti: ꝛ
ſilia. Hoc oñdit de⁹: q̄ cū eēt delicate nutrit⁹

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

puer ſorte vni⁹ āni deꝑhenſus frequēter lecto
relicto ſup terrā accūbere oſtēdēs humilitatē.
Itē mūdus erat infect⁹ de gula. Iā vix q̄dra
geſima cognoſcebat nec ieiunia q̄ttuor tēpoꝝ
nec vigilia ſctōꝝ. Sꝫ.b.dn̄ic⁹ emūdauit ab iſta
īfectiōe: qḋ oſtēdit qm̄ ipſe decēnio abſtinuit a
vino: ieiunabat ſepe in pane ⁊ aq̄. Itē mūdus
erat infect⁹ de auaritia: de vſuris: furtis: rapis: ⁊
deceptiōib⁹. Sꝫ.b.dn̄ic⁹ ꝑdicādo ⁊ ꝑ exēpluꝫ
emūdauit. Hac ſignificauit ope: dū eēt in va-
lētia vbi erat fames magna ⁊ paupes morie-
bant̄ fame diuites dicebāt: cuſtodiam⁹ bona
nr̄a ꝓ nobis ⁊ filijs nr̄is: q: iſtō neſcim⁹ q̄ñtum
durabit. Sꝫ.b.dn̄ic⁹ vēdidit libros ⁊ ſuppelle
ctilia ⁊c. ⁊ oīa dedit paupib⁹: ꝓp qḋ diuites ꝓ
uocati ei⁹ exēplo fecerūt elemoſynas. Iteꝫ de
pctō ire: q: gētes nolebāt dimittē ſeu remittē
iniurias: ſꝫ deſiderabāt vindictā. Sꝫ venit.b.
dn̄ic⁹ ꝑdicās patiētiā ⁊ faciebāt pacē. Hoc oſtē
dit ope: q: qm̄ ꝑdicabat ī gargaſona vbi erant
m̄lti heretici ⁊ faciebāt ſibi m̄lta vitupia: lutū
⁊ alia ꝓijciebant in eū: ⁊ ſuſtinebat patienter.
Itē mūdus erat ocioſus in bonis ſpūalibus:
nl̄lus curabat facē pniaꝫ. Sꝫ btūs dn̄icus eaꝫ
oſtēdit v̄bo ⁊ exēplo: q: ter in die diſciplīabat
ſe cuꝫ cathena ferrea. Pꝫ ꝙ btūs dn̄ic⁹ vt ſal
poſituꝫ in vaſe nouo ſanauit ⁊ emūdauit aq̄s
pctōꝝ. Iō de.b.dn̄ico pōt itelligi v̄bū Augu.
in omel. Aq̄s pctōꝝ q̄ꝝ cōdiēdis extinguēdiſ
q̄ꝫ fetorib⁹ aplicū ſalē dn̄s miſit. ¶ Dico ꝙ ſe
cunda cōditio ſal̄ eſt ꝙ ꝑſeruat de corruptiōe
nō tm̄ corruptionē factā curat ⁊ emūdat: imo
ēt ꝑſeruat. Hoc pꝫ q: qm̄ hō vult ꝑſeruare car
nes vel piſces ponit hō in eis ſal: qḋ reſtringit
humiditates ⁊c. Hoc lꝫ ſit claꝝ: tn̄ auctas de
Tho. Qui cepit vnū piſcē de q̄ comedeſt ꝑtē
cetera ſalierūt q̄ ſufficerēt eis ī via q̊uſq̄ ꝑue-
nirēt in rages ciuitatē medoꝝ. Thob.vi. Ita
de.b.dn̄ico. Nā inuenio ꝙ iſte mūdus debuit
corrūpi ⁊ finiri bn̄ ſūt ducēti āni ⁊ vltra elapſi
Sꝫ v̄go Maria volēs mūdū adhuc ꝑſeruare
poſuit ſalē. ſ.b. Dn̄icū ⁊ ſaluauit mūdū. Naꝫ
legit̄ in florib⁹ ſcōꝝ ⁊ in vita.b. Dn̄ici ēt ī duo
bus locis viſionē quā vidit btūs dn̄icus ⁊.b.
Frāciſc⁹ ⁊ alij qm̄ erāt in roma laborātes ꝓ cō
firmatōe ordinū ſuoꝝ: de q̄ papa ⁊ cardiales
reddebāt ſe difficiles ꝺ re tā noua: q: petebāt
ꝯfirmationē ſtat⁹ plus alte ⁊ plus baſſe. Alte
ꝓp vitā cōtēplatiuā in ſtudio ⁊ actiuā. Nam
opa ſpūalia exercēdo celebrādo: ⁊ ꝑdicando:
vbi ſatiant̄ famelici v̄bo dei: ignorātes in fide
īſtruūt̄ ⁊c. Et mortui.i.pctōres ſepeliunt̄ ī vul
nerib⁹ xp̄i. Itē captiui dyaboli redimūt̄. Exer
citat̄ militia: q: demōes vincunt̄. O q̄t caſtra
i.pctōres ex ꝑdicatiōe ſubijciūt̄ xp̄o. Scd̄o tā
baſſe: q: deſpectū nimis: q: mēdicantes: iō pa
pa nolebat ꝯfirmare: q: nō erant reddituati.
Cūq̄ vna nocte btūs Dn̄ic⁹ eēt in q̄dā eccle
ſia orās: ⁊ btūs Frāciſc⁹ in alia: viſus ē eis xp̄s
cū trib⁹ lāceis volēs mūdū deſtruē. Dū āt iſti
ſcti dicerēt itra ſe. O ſi nl̄lus ſctūs erit in celo
q̄ reuocet iſtā irā. Et ſubito venit v̄go maria:
ſicē veniret mulier feſtina ad erripiēdū filiū a
lupis deuorādū di. O fili mō portaſ lanceas
q̄ ꝯſueuiſtis portare clauos ī manib⁹ vr̄is pro
mūdo. Rn̄dit xp̄s audiētib⁹ ſctis Dominico
⁊ Frāciſco. Mr̄ mea ⁊ ampli⁹ qd debeo facē
cū tot gr̄as feceri mūdo: miſi p̄ŕarchas ⁊ pro
phetas ⁊ illos occiderūt: ⁊ final̄r egomet iut
⁊c. Dicat̄ hyſtoria vſq̄ mō nō parcā. Iſte treſ
lācee mūdi deſtructiue ſūt tres magne tribu-
latiōes mūdo in breui vēture. Pria ē tribula
tio ⁊ ꝑſecutio antixp̄i: lācea pōt dici: q: totuꝫ
mūdū ꝑforabit ⁊c. Scd̄a erit ꝯflagratio mun
di ꝑ ignē: tot⁹ mundus cōburet̄ ⁊c. Tertia eſt
ſnīa xp̄i iudicial̄. De his trib⁹ lāceis auctas al
legorice.ij. Reg.xviij. de Abſolō filio dauid
ꝓditore ⁊ rebelli ſꝫ iterfect⁹ fuit trib⁹ lāceis a
Ioab ꝑncipe militie. Dicat̄ hyſtoria. Tulit g°
Ioab tres lāceas in manu ſuā ⁊ īfixit eas ī cor
de. Abſolō.ij. Reg.xviij. Quare voluit deus
vt trib⁹ lāceis Abſolō occideret̄: cū vna fuiſſꝫ
ſufficiēs: maxīe hoī ſuſpēſo ⁊c. figura fuit. Nā
fili⁹ ꝓditor deo p̄ŕi ē tot⁹ mūdus: iſte faciēs ꝯ
dei mādata expellēs p̄ŕeꝫ ſuū.ſ. deū de mūdo
q̄ñtum pōt. Sꝫ ꝑnceps militie.ſ. xp̄s iterficiet
eos tribus ꝑdictis lāceis: ⁊ iā tpe bti domini-
ci mūdus debebat a xp̄o deſtrui ⁊ corrūpi: ſed
v̄go maria poſuit ſal.ſ. dn̄icū obtinens vnam
ꝓrogationē. Cogitate mō hic q̄ño tot⁹ mun-
dus eſt in vna ꝓrogatiōe: ⁊ nō hēmus tp̄s cer
tū: ſꝫ dixit ꝯditional̄r. Si cōuertit̄ bn̄ ſinaūt: ſi
parcā āmodo. Nō cōtēplate ſi mundus ſit
correctus in his regiōib⁹. Credo ꝙ nunq̄ fuit
tanta pompa ⁊ vanitas ⁊c. ſicut modo eſt nec
tāta luxuria niſi tpe. Noe. Nā hoſpitia ſūt ple
na ⁊ ville ēt ſūt plene meretricib⁹ Miſce po-
ma corrupta cuꝫ bonis in breui omnia erunt
corrupta. Ideꝫ de auaricia: ⁊ vſuris: quia mu
tant noīa: vſuras vocāt falſe cēſualia q: qm̄ in-
tentio nō eſt emendi nec vēdēdi: ſꝫ mutuādi
vſura ē. Itē nec ꝑciū iuſtū q̄cq̄d recipit̄ vltra
ſortē ē vſura ⁊ dānatio. Itē de ſymōia in cleri
cis oīa ſacra final̄r hētis emere aliq̄ mō. Iteꝫ
de inuidia: ſi aliq̄s iter religioſos hꝫ aliquā ex-
cellētiā ꝯuerſandi vel de ſciētia ꝑdicandi alij
inuidēt. Idē de clericis ⁊ laycis de gula. Iaꝫ
videt̄ q: nec q̄dragesima ſuat̄ nec vigilie ap-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſtoloꝝ:nec q̃ttuor tēpoꝝ ſuāt ⁊c. De ira ſaꝫ videt:imo qđ peius eſt ꝯ deū ⁊ rōnem. Si aliqs facit aliquā iniuriam ⁊ non pñt hēre illū interficiunt aliquem amicū illiꝰ innocentē ꝯ ius diuinū:q2 eſt ꝯ iudiciū diuinū ⁊ humanū ꝙ innocens occidat. De accidia. Nā ad hoc venit mūdus ⁊ oēs reputant ocioſi niſi ſit negociatoꝛ:ſed ſi vacant aliqui ſeruitio dei ⁊ oꝛoni dicunt ocioſi:ſed in ſero apparebit q̄ fuerit ocioſus. Et q2 mūdus nō eſt coꝛrectus:imo qđ deterius eſt religiōes que erant date ad coꝛrigēdū mundū:iā ſunt deſtructe. Unñ ſi mō veniret .b. Dñicus vel Frāciſcꝰ nō inueniret ſuum oꝛdinē. Cū ergo mūdus nō ſit coꝛrectꝰ qđ ſeqtur:niſi qđ in breui coꝛrūpet ante venturū iudicij diē. ⁊ ſic de alijs obiectionibꝰ rñde ⁊c. Ecce ſal.ſ.b. Dñicus ꝓꝑ hoc laudemus deū dicendo. Benedictꝰ redēptoꝛ oiuꝫ q̄ ſaluti ꝓuidēs hoiuꝫ mūdo dedit ſctm̄ dñicū. ¶ Dico tertio ꝙ alia conditio ſaliſ eſt:ꝙ delectat in refectione dans eſcis ſapoꝛē. Lꝫ ſit claruꝫ. Auctas. ꝙ ſi ſal euanuerit.i.defecerit in quo ſaliet.ſ.cibꝰ. Matth.v. ad nihiluꝫ valet vltra.ſ.cibꝰ niſi vt mittat foꝛas ⁊ conculcet ab hoibus. Cibꝰ aīarū ſunt oꝑa bona ⁊ ſpūalia. Auctas. Oꝑamini nō cibū qui perit:ſꝫ q̄ ꝑmanet i vitā eternā Ioā.vi. Iō dicit xp̄s. Ego cibū habeo mādu-care quē vos neſcitis. Ioā.iiij. Cibꝰ xp̄i de q̄ ipſe ſatiat ſunt oꝑa virtuoſa. Sꝫ iſte cibꝰ erat īſipidꝰ añ aduētū .b. Dñici. Nā dñi tꝑales dimiſſa virtute iuſtitie dabāt ſe ad tyrānias. Sꝫ venit .b. Dñicus ponens ſal reducēs eos ad virtutē iuſtitie:ꝯtēti de ſuis redditibꝰ ⁊c. Itē de cibis ꝑlatoꝝ inſipidis:q2 plus curabāt de redditibꝰ q̄ꝫ de aīabus. Sꝫ .b. dñicꝰ poſuit ſal ſue doctrīe q̄ō plus de aīabꝰ q̄ꝫ de redditibꝰ debebāt curare. Quot religioſi erant de vita diſſoluta:nihil ſeruātes de religione:ſꝫ .b. dñicus reducebat eos ad religionis obſeruātiā. Quot clerici indeuoti nō dicētes officiū niſi a.e.i.o.v. ⁊ q̄ſi oēs ꝯcubinarij venatoꝛes ꝑ tabernas:reducti ſunt ⁊c. quot mercatoꝛes vſurarij emētes minus ꝓ parata pecunia:vel vēdētes plus expectādo. quot ciues crudeles ꝑmittētes pauperes moꝛi fame:reduxit ad pietatē miſericoꝛdiā ⁊ liberalitateꝫ. q̃t mulieres luxurioſas ſua ꝑdicatōe reduxit ad caſtitateꝫ ⁊c. Finalr̄ dixit d̄s. O iſtud ſal ego volo ꝙ ponat in mēſa mea. Et ecce q̄ō. Dicat q̄ō apparuit ſibi xp̄s inuitās eū ad gl̄iaꝫ ſuā. Tunc .b. dñicꝰ vocauit .xij. frēs in cōuētu bononie ⁊ ibi coꝛā eis cōdidit teſtm̄ tale vt decebat euꝫ: dimittēs fratribus firmā humilitatē.ſ. ꝙ non ꝓꝑ ſanctitatē nec ſciaꝫ ſuꝑbirēt. Scđo dimiſit fratribus theſauꝝ pauꝑtatis:quo emit regnū celoꝝ. Beati pauperes ſpiritu:qm̄ ipſoꝝ ē regnū celoꝛuꝫ. Math.v. Tertio dimiſit charitatē fraternalem:⁊ oſculatus eſt fratres:⁊ receptis ſacris obijt. Dicatur de gl̄ia quā deus ſibi oñdit de duabꝰ ſcalis:quarū xp̄s tenebat caput vniꝰ:⁊ v̄go maria alteriꝰ ⁊c. Et ipſe coꝛona aurea coꝛonatꝰ intrauit gloꝛiā. Si dicat q̄re duas ſcalas. Nunqd vna ſufficeret. Rñſio:ad innuēdū ꝙ religio ꝑdicatoꝝ nō ſolū ꝑ vnā ſcalā.ſ. vite cōtemplatiue mittit fratres:ſꝫ ꝑ aliam.ſ. vite actiue coartās. Celeſtini ⁊ ſimiles ſolū aſcēdūt per ſcalā cōtēplatōis. Milites ſcti Ioānis:ſcti Iacobi:ſcti Gregoꝛij:⁊ fratres de mercede aſcēdūt per aliā ſcalam.ſ. vite actiue. Fratres aūt .b. dñici ꝑ duas.ſ.ꝯtēplatiuā ſtudēdo:⁊ per actiuā ꝑdicādo. Hēte i vobis ſal:⁊ pacē hēte int̄ vos. Marci.ix.

¶ Infra octauas bti Dñici patriſ noſtri de decem ꝓceptis legis. Sermo pꝛimus.

Non veni ſoluē legē ſed adiplē. Mat.v. Et ieuāgelio ꝓſentiū octauaꝝ beati Dñici nūc volo ſcipe māꝫ valde neceſſariā.ſ. de obſeruantia Chꝛiſti ⁊ decem mandatorum que eſt via plana:recta ⁊ regalis eundi ad paradiſum. Iō dic̄ xp̄s. Si vis ad vitā ingredi ſuā mādata. Matth.xix. Salutet v̄go Maria. ⁊ reſumat thēa. Iſtud ē v̄bū xp̄i dicēt̄. Ego nō veni in hoc mūdo ſoluē legē:ſꝫ ſuare ⁊ implere ꝑ oꝑa. Nō noueritis ꝙ tota lex dei ſūmarie ꝯſiſtit i decē ꝓcepł:⁊ ſignant̄ d̄s voluit cōꝓhendē totā legē in decē ꝓceptis ſiue in nūero d̄nario vt meliꝰ recoꝛdaremur eoꝝ. Q2 ſic d̄dit nob decē digitos i manu cū potuiſſꝫ plures ſeu paucioꝛes dediſſe qbꝰ oꝑamur. Ita voluit dare decē ꝓcepta ⁊ nō plura qbꝰ oꝑemur meritoꝛie. Et q2 manꝰ ſūt ꝑtes magis viſibiles hñtes deceꝫ digitos:iō dedit decē ꝓcepta vt recoꝛdaremur ꝙ in deceꝫ tenemur. O ſi eſſet poſſibile ꝙ in vngula cuiuſlibꝫ digiti ſcriberetur vnū ꝓceptum de lr̄a idelibili. Iō ait Iob. Deꝰ i manu oiuꝫ hoiuꝫ ſigt̄.i. ſignū dat vt nouerint ſinguli oꝑa ſua.i. decē ꝓcepta. Iob.xxxvij. Sꝫ lꝫ ſint decē:tñ nonū ⁊ decimū ꝓceptuꝫ coincidūt:q2 ābo dicūt:nō ꝯcupiſces iō q̄ſi ꝓ vno reputāt. Et ſic ſt̄ nouē ad ſignādū ꝙ q̄ ſuat ea ibit i vnū d̄ nouē oꝛdibꝰ āgeloꝝ. Et ſt̄ ita oꝛdinata iſta ꝓcepta:ꝙ pꝛia tria ꝓcepta oꝛdināt creaturam circa deum. alia tria circa proximū alia tria circa vitam propꝛiam gubernandam. Et quia chꝛiſtus ſeruauit omnia iſta pre

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cepta. Jō dicit thēs. Nō veni ſoluere legē ſed
adimplere. De primo ternario mādatoꝝ erit
ſermo hodiernus. de ſcđo craſtino. de tertio
poſt cras. De quolibet ꝑcepto declarabitur:
¶ Primo q̄re fuit datū. ¶ Scđo quō a xpo fu-
it ↄſeruatū. ¶ Tertia quō a nobis dꝫ eē ꝑdica
tū. ¶ De ꝑmis trib⁹ ꝑceptꝭ notādū ꝙ illa cor-
hois ordināt ad deū. Rō: qꝛ oīa opa nr̄a bo-
na vel mala ꝓcedūt a corde tāꝗ̄ a primo ꝑnci
pio ſeu fonte. Jō dicit ſcriptura. Oi cuſtodia
ſua cor tuū: qꝛ ex ipſo vita ꝓcedit ſi bn̄ cuſto-
diaꝛ. ſi malit ab ipſo ꝓcedit mors. Prouer. iiij.
Jō xp̄s volēs nos ordinare circa ſe. primo or
dinare circa ſe. prio ordinat cor nr̄m. ſ. vt ſim⁹
ſibi fideles. Qꝛ ſicut miles q hꝫ inimicos ca-
pitales ꝛ vult hr̄e ſcutiferꝝ. Primū qđ vult de
eo eſt ꝙ ꝓmittat ſibi fidē cordis. Jta de⁹ q hꝫ
multos inimicos mortales. ſ. demones quos
poſſet anihilare ſi vellet: ſꝫ ſupportat eos dās
nob exēplū ſupportādi inimicos nr̄os. Et qn̄
aliqs vult ſtare cū xp̄o tūc ↄditio fit in baptiſ-
mo. ꝛ ↄductor eſt ſacerdos qn̄ ad portam do
mus dn̄i anteꝗ̄ꝫ intres int⁹: dicit. Quid petis
ꝛ tu rn̄des. Fidem xp̄i. Et ſacerdos. Et fides
xp̄i qd dabit tibi. Rn̄des: vitam eternā. Et ſa
cerdos. Ergo abrenūcia ſathane. ꝛ rn̄des: ab
renūcio: ꝛ tūc hō baptizaꝛ. Ecce ↄductio ꝛ iu-
ramentū fidelitatis qđ hō facit dn̄o. Jō deus
dat ꝑmū ꝑceptū: ne cuꝫ inimicis ſuis hō hēat
ꝑlamētuꝫ ſeu ↄſiliū. d. Ego ſum dn̄s de⁹ tuus
nō hēbis deos alienos coram me. Exo. ij. Dij
alieni ꝛ falſi ſunt demones volētes honorē di
uinū: vt ſacrificia ꝛ hmōi: q ſoli deo debenꝛ: ꝛ
eis adherentes dn̄r diuini ꝛ ꝓditores: qꝛ frege
runt fideꝫ xp̄o ꝓmiſſam in baptiſmo. Jſta eſt
rō primi ꝑcepti in ſe q̄re fuit datū. Nō viden
dum eſt expimētaliter q̄liter a xp̄o fuit obſua
tū cū dicat in thē. Nō veni ſoluere legē: ſꝫ adi
plere. Dicaꝛ ꝙ cū xp̄s ꝑdicaret ꝑ iudeā di. ſe
eſſe meſſyā ꝛ ſaluatorē in lege ꝓmiſſuꝫ: miſſuꝫ
a deo iudei nō credebāt ſibi. Rō: qꝛ ipſi expe
ctabāt ꝛ etiaꝫ adhuc expectāt ꝙ meſſyas ē vē
tur⁹ cū mag̃ potētia ꝛc̄. ꝛ qꝛ xp̄s ibat ita paup
rime deſpexerūt eū. Jmo qn̄. b. Joā. bap. oſtē
dit eū di. Ecce agn⁹ dei ꝛc. dixerūt iudei. No
lum⁹ hūc regē ſup nos. Lu. xix. Dicaꝛ quō de
mones in cordib⁹ obſeſſoꝝ clamādo affirma-
bant. O ieſu fili dei tu es meſſyas: ꝛ ſaluator
mūdi. O dixeꝛt iudei magis credētes dyabo
lis ꝗ̄ xp̄o. Meſſyas dꝫ eſſe iſte. Et xp̄s nō ſine
bat ea loq. Auto. Exibāt aūt demonia a mul-
tis clamantia ꝛ dicētia: qꝛ tu es fili⁹ dei. Et in
crepans nō ſinebat ea loq: qm̄ ſciebat ipm eē
xp̄m. Lu. iiij. Eſt h qđ q̄re xp̄s non ſinebat ea
loq: maxie cū dicerēt ꝟitateꝫ ꝛ forte oēs iudei
fuiſſent conuerſi. Rn̄ſio: ꝙ rō q̄re non ſinebat
ea loq̄ fuit vt ſuaret legē: qꝛ ꝓ ſalutatione ho
minū xp̄s noluit vti auxilio demonū. Nō vi
dēdū eſt quō ꝛ q̄lr̄ iſtđ ꝑceptū eſt a nob ꝑdi-
candū vl̄ ſuandū. qꝛ ꝓ nulla neceſſitate mūdi
ꝑ op⁹ dyaboli ē ꝓcuranda ſanitas: nec ad dya
bolos ſeu ad diuios recurrēdū. vt pꝫ exemplo
xp̄i ꝑdicto. Hic pꝫ ſtultitia ꝛ pctm̄ illoꝝ qui ꝓ
ſanitate obtinēda recurrerūt ad eos: ꝛ dicunt
nō habem⁹ medicos ꝛc. Dicaꝛ ꝙ recurrāt ad
nomē ieſus: ſi aliquā medicinā corꝑalē nō po
teris hr̄e: iſta ſuffic̄. Deꝛ modus quō ſup mor
bū cū ſigno crucis dꝫ dici ieſus. Jtē dicaꝛ qđ
pctm̄ eſt illoꝝ q ꝓ ſciēda ꝟitate vel vt inueniāt
rē ꝑditā recurrunt ad eos: cū eēt meli⁹ ſuſtinē
deſtructionē ꝛ ꝑditōeꝫ toti⁹ mūdi ꝛ mortē ꝗ̄
ire ad eos Jō dicit ſcriptura. Ne declineꝭ ad
magos: nec ab ariolis aliqd ſciſcitemi vt pol
luamini ꝑ eos. Ego dn̄s de⁹ vr̄. Leui. xix. Nō
ne polluamini. ſ. ꝑ ꝓditōeꝫ. Nā militi mala fa
ma ē ꝓditio. Jta qlibet xp̄ianus dr̄ ꝓditor re
currēs ad diuinos. Jō dicit: ne polluamini. ſ.
ꝑ talē famā: ſꝫ recurratꝭ ad deū. Rōnē ipſe aſ
ſignat di. Ego ſum dn̄s de⁹ oipotēs. Si dicaꝛ.
O frater: forte nō rn̄deret nob de aliq̄ verita
te ſciēda: vel de re ꝑdita inuenienda. vel de ſani
tate obtinēda. Dicaꝛ ꝙ imo: ſi veritas ſit neceſ
ſaria vel res ꝑdita: vel ſanitas ſit aie ꝓficua de
audiet te: dās qđ petis. alr̄s niſi ſint aie ꝓficua
nō queraſ. Jō tales diui ꝛc. notoriū qn̄ gentes
ꝓceſſionalr̄ vadūt ad eos: extirpenꝛ ꝑ dn̄os ꝛ
rectores cōitatū. Ecce ꝑceptū di. Leui. xx. Vir
ſiue mulier in qb⁹ phitonic⁹ vel diuatiōis fue
rit ſpūs: morte moriaꝛ. Si dicaꝛ dn̄e ꝛ q̄ mor
te: ſuſpēſus vl̄ ſubmerſus ꝛc. Rn̄det lapidib⁹
obruēt eos. ſ. oēs ppl̄i. Rō: qꝛ oibus de pplo
nocēt Si dicaꝛ: dn̄e erit pctm̄ occidē eos ſic.
Rn̄det. Sāguis eoꝝ ſit ſup illos. ¶ Scđm ꝑ
ceptū ordinat os ꝓ reuerentia dei. Jā ſcitis ꝙ
ꝑmus nūcius māifeſtās illa que ſūt in corde ē
os. Jō dicit ſcriptura. Ex abūdātia cordis os
loqtur. Bon⁹ hō de bono theſauro cordis ꝓ
fert bona. Et mal⁹ hō de malo theſauro ꝓfert
mala. Mat. xij. Jō exq̄ dn̄s ordinauit cor per
ꝑmū ꝑceptū: ordinat ſtati os di. Nō aſſumes
nomē dn̄i dei tui inuanū: nec. n. hēbit iſontē. ſ.
innocētē ꝛ impunitū dn̄s eū: q aſſumpſerit no
mē dn̄i dei ſui fruſtra. Exo. xx. Jā ſcitꝭ ꝙ qn̄ hō
loquiꝛ de ꝑſona honorabili noi ſuo iūgim⁹ ali
quā dictionē honoris: vt dn̄s petr⁹: vel magꝛ
petr⁹ ꝛc̄. Nō nllus dn̄s honorabilior deo eſt.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Ideo vult vt cum reuerentia ⁊ honoꝛe ſui ho
mo loquaꝛ deo. Nota iurare iuanū. Inuanū
iuraꝛ qñ ſine neceſſitate vel vtilitate hō iurat
Neceſſitas iurādi ē qñ hō ꝑ ſuꝑioꝛē cogiꝛ i iu
dicio: vel alias. Utilitas qñ ꝓ bono pacis ali
quoꝝ hoīum iurat. Bñ illi ꝗ ſcit veritatē. O
quot iuramēta fiūt q̄libet die inuanū: dicēdo
ꝑ deū ſic vel ſic: ſine neceſſitate ⁊ vtilitate. Si
cūt aliq. ego dico veruꝫ: ideo poſſuꝫ iurare: ñ
ſufficit dicere veꝝ: ſed aliud reqriꝛ. ſ. vt fiat ꝑꝑ
neceſſitatē vel vtilitatē. Nō fiat ꝯcluſio ſi iu
rare inuanū ſit tm̄ pcm̄ qñ iuraꝛ falſe vt faciūt
emptoꝛes ⁊ vēditoꝛes: dicēdo: ꝑ deū viuentē
tm̄ cōſtat me res iſta. Et quāto magis iurādo
enoꝛmiter ꝑ caput vel coꝛpꝰ ⁊c. Et quāto plꝰ
iurare ad deſpectū. vel ⁊c. aut blaſphemādo
⁊c. Iō dicit nec eū iſontē. Pꝫ rō ꝓcepti huiꝰ
ſcdi. Nō videamꝰ expientiā in xpo cū dicat.
Nō veni ſoluere legeꝫ: ſꝫ adiplere. Dico duo
Primo ꝙ nūq̄ꝫ iurabat niſi ꝑ aduerbia dicē
do. amē. i. certe: ⁊ ſi volebat magis affirmare
duplicabat: dicēdo. Amē amen: vt dicit Ioā.
euāgeliſta ſolus. Tali mō vos mulieres debe
tis iſtruē filios vr̄os vt iurēt ꝑ aduerbia. Uos
poſſetis coꝛrigere defectū iurādi melius q̄ꝫ re
ges: exq̄ a pueritia erūt ſic nutriti. Si foꝛte iu
rāt coꝛriganꝛ bñ. Scdꝫ qd dico de xpo eſt qd
recitaꝛ a duobꝰ euāgeliſtiſ Mat. xxvi. ⁊ Luc.
xxij. ꝙ in nocte paſſiōis qñ xps a ꝓncipe ſacer
dotū iterrogabaꝛ ſi ipſe eēt meſſias: ⁊ ſi eēt fi
liꝰ dei. Xps ſciēs iudiciū calūniantiū tacebat
⁊ nihil eis rñdebat. Tādē ꝓnceps dixit. Adiu
ro te ꝑ deū viuū vt dicas nobis ſi tu es xps fi
lius dei. Tūc ſciēs xps ꝙ malū eſſet ſibi de af
firmatōe: tñ q2 adiuratꝰ ꝑꝑ reuerētiā nois dei
cōſenſit veritati di. Ego ſuꝫ. Uerūtñ dico vo
bis. Amodo videbiꝛ filiū hois ſedētē a dxtriſ
ꝟtutis dei ⁊c. Tūc oēs ſurrexerūt ꝯ eū. Uide
atis ergo quāta reuerētia xpi ad nomen dei.
Exēplū hētis hic ꝙ ſi aliqs vr̄ꝫ ſit captꝰ ꝓ ali
q̄ crimine: ⁊ iudex cū iuramēto petit a te veri
tatē ſi feciſti hoc qd debes facere. Si nō diciſ
ꝟitatē foꝛte euadit coꝛpꝰ: ſꝫ dānabiꝛ aīa. ſi di
cis: fiet iuſtitia de te: ⁊ moꝛieris qd facies. Di
caꝛ ꝙ exq̄ ꝑ iuramētū ſtrictꝰ es debes dicere
iudici. Dñe lꝫ plus diligā vitam meam q̄ꝫ ali
qd: tñ plus diligam honoꝛem dei ⁊ nominis
ſui: veꝝ ē ꝙ feci. Ex hoc foꝛte ds liberabit te vl
ad minus ſi fiat iuſticia eris ſalu9 in paradiſo
Nō tñ dꝫ iudex iuramēto quēcūqꝫ aſtringeꝛ
ſꝫ ſm allegata ⁊ ꝓbata iuſte iudicare. Hic ap
paret ſi ꝓ vita ꝓpꝛia nō dꝫ fieri falſuꝫ iuramē
tū qd pcm̄ ē illoꝝ ꝗ ꝓ aliq ꝓximi vtilitate aut
a dāno ꝓſeruādo iurāt falſe cū ꝓ toto mūdo
ꝓſeruādo nō dꝫ fieri falſuꝫ iuramētū. Iō xps
in oꝛone quā fecit de Pr̄ nr̄. ꝓma petitio eſt
ſcificeꝛ nomē tuum. ¶ Tertiū ꝓceptū oꝛdinat
opꝰ. Ecce optīa oꝛdiatio. ꝓmū oꝛdiat coꝛ. ſcdꝫ
os. tertiū opꝰ. Scitis. n. ꝙ qlibet dñs ꝗ hꝫ ſui
toꝛes in domo quibus ꝓuidet de oībus neceſ
ſarijs vult de eis aliqd ſeruitiū. Idē dñs deus
det nobis ſeruitiū qd vult eſt ꝙ exq̄ laboꝛaſtiſ
feria ſcda ⁊ tertia ⁊c. ꝙ in die dñica ſuiatis ſi
bi de ſeptem diebus hebdomade dabitis ſibi
vnū: ideo dicit. Memento vt diē ſabbati ſctifi
ces. Exo. xx. Nō in nullo ꝓcepto dicit memito
niſi in iſto: ad inuēdū ꝙ exq̄ laboꝛaſti die lūe
die martis ⁊c. dicit: memēto ꝙ ſctifices diem
requiei. Sctificaꝛ. n. ceſſando ab oꝑibus tꝑa
libꝰ. Rō huiꝰ ꝓcepti eſt: q2 xps trigintatribus
ānis laboꝛauit ꝓ nr̄a redēptiōe: ⁊ in die reſur
rectionis quieuit. Hoc ſignificamus ſeruādo
dñicā: vt pꝫ de ꝯſe. diſ. iij. ꝓdicādū. Dicaꝛ quō
ꝟgo maria incepit ſuare dñicā dicēdo filio in
die reſurrectiōis. De cetero fili ſctificabo iſtā
diē cū antea ſabbatū ſctificareꝛ: ſꝫ in memoꝛiā
vr̄e reſurrectiōis ſctificabo diē dñicam. Nō
videamꝰ experientiā in xpo: ꝗ dicit. Non veni
ſoluere legē: ſꝫ adimplere. Dicaꝛ quō xps nō
ſolū cū fuiſſet magnus: ſꝫ etiā puer paruus cū
ꝟgine matre ſua ibat ad tēplum de nazareth
vſq ad hierl̄. n. Aucto. Cū eſſet ieſus annoꝝ
xij. aſcendētibꝰ parētibꝰ hieroſolymā ſm con
ſuetudinē diei feſti: remāſit puer ieſus in hie
ruſalē ⁊c. Lu. ij. dicaꝛ contēplatio ſi fuiſſet di
ctū ꝟgini in medio vie ambulāti cum magno
frigoꝛe vel pluuia: ſeu niue. Uirgo bñdicta: q̄
itis. Rñdiſſet: vado ad tēplum in hierl̄m. Si
dicaꝛ o ꝟgo: ⁊ nunqd vos eſtis tēplū. Domꝰ
pudici pectoꝛis templum repēte fit dei ⁊c. Et
xps ēt filꝰ veſter ē tēplū. Hoc āt dicebat de tē
plo coꝛpis ſui. Ioā. ij. Rñdiſſet ꝟgo ma. cum
filio. Hoc facimꝰ exēplo xpianoꝝ: qñ audient
ꝙ ego cū tāto laboꝛe ibā ad tēplū ipſi vadāt.
⁊c. Ecce quō xps ſuauit ꝓceptū qd ipſe dede
rat. Iō nō tāgamꝰ diē dñicā. Dicaꝛ. In dñica
ſūt. xxiiij. hoꝛe. xxiij. ſint ꝓ nobis ad doꝛmiēdū
comedēdū: nō ad taxillos ⁊c. Detis vnā ho
rā do. ſ. i miſſa audiēda q̄ cōiter durat ꝑ hoꝛā
licꝫ ſint multi clerici qui in vna hoꝛa dicerent
tres vel quattuoꝛ miſſas. Audiatur miſſa de
uote ⁊ cum ſilentio: ideo in introitu eccleſiie
recipiꝛ aqua bñdicta in fronte vt claudaꝛ itel
lectꝰ nec cogitur in negocijs tꝑalibꝰ. Iteꝫ oꝛe
ꝑꝑ ſilentiū ⁊ in coꝛde ꝑꝑ malas cogitationes
vitandas. Maledictꝰ eſt qui iſtud ſeruitium

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dici dñice nõ facit deo. Et qđ pctm̄ eſt illoꝝ
qui iſtā horā nolunt dare deo. Dicat̄ quō oīa
bona ⁊ poſſeſſiões ꝓficiūt plus ex illa hora ꝙ
dat̄ deo q̄ꝫ ꝑ oībus laboꝛib⁹ vr̄iſ. Dicat̄ hic pa
bola de rege q tpe famis hēbat vnā ſolā galli
nā ad comedendū q̄ diuiſa cū ſuis ſolū caput
retinuit: ſꝫ ſurrepto capite gallie dederūt cani
bus. Iſte rex ē ds hñs ſolū vnā gallinā .ſ. ſepti
manā ꝑ quā totū tps currit. Et ne moꝛiamur
fame: eā diuiſit nobiſcū dādo nobis ſex ferias
.ſ. feriā ſcđaꝫ. tertiā. q̄rtā. q̄ntā. ⁊ ſextā. ⁊ ſabba
tū. Solū ſibi retinuit caput .ſ. dñicā. Et nos qđ
facim⁹: dam⁹ ipꝫ canib⁹ iferni. Pͥo mulieres
dāt ipꝫ cani vocato Leuiathā q tēptat de ſup
bia: oꝛnādo ⁊ pingēdo ſe ⁊c. in die dñica vt vi
deant̄ iuuenes. Itē iuuenes q tali die vadunt
ad lupanar dāt Aſmodeo ꝑncipi luxurie. Lu
ſoꝛes dāt ipꝫ māmone ꝑ auariciā. Itē iudi q
iudicāt trāſeuntes. De qb⁹ dđ in pš. dicit. Ad
uerſū me loq̄bāt̄ q ſedebāt ⁊c. dāt ipꝫ Beelze
bub: q tēptat de iuidia. Iteꝫ guloſi dāt ipſum
Beelphegoꝛ: qꝛ tūc fiunt exceſſus cibi ⁊ pot⁹
⁊c. Itē iracūdi dāt ipꝫ Baalberith: qꝛ in dñi
ca recipiūt gladios ꝑcutiēdo ſe. Itē accidio
ſi dāt ipſuꝫ Aſtaroth qꝛ neſciūt oꝑari ſpūalr̄.
Ideo dicit de⁹. Sabbata mea cuſtodite ⁊ ſan
tuariū meū metuite. Ego dñs. Leui. xix.

¶ Infra eaſdē octauas. Sermo. ij.

n On veni ſoluē legē ſed ad iplere. Matt. v.
Sermo nr̄ erit đ ſcđo ternario mā
datoꝝ dei q̄ oꝛdināt nos circa ꝑxi
mum: ex quo iaꝫ heri declaraui ꝑma ꝑcepta q̄
oꝛdināt circa deū. Sꝫ ſalutet̄ pͥo v̄. m. Scđꝫ
ꝙ heri tetigi. Obſeruātia ꝑceptoꝝ dei eſt via
plana ⁊ recta vſqꝫ ad padiſuꝫ De q̄ Iſa. xxx.
Hec ē via ābulate in ea: nec dclinet̄ ad dexte
rā neqꝫ ad ſiniſtrā. Nō. neqꝫ ad dexteraꝫ neqꝫ
ad ſiniſtrā. Nā duplr̄ fit ꝯ dei ꝑcepta. Aliqui
trāſgrediunt̄ dei ꝑcepta vt acq̄rāt aliq̄ꝫ ꝓſper
tatē dignitateꝫ ſeu honoꝛem. Iſti declināt ad
dexterā: que ſigt̄ ꝓſperitatē. Aliq faciūt ꝯ dei
precepta timoꝛe alicui⁹ dāni ſeu picli ⁊ tales
declināt ad ſiniſtrā. Sic g° via mandatoꝝ eſt
plana Et tot ſt̄ diete q̄t ſt̄ ꝑcepta. tria pͥma ꝑ
cepta de qb⁹ ꝑdicaui heri ſūt ꝑncipalia ⁊ ma
ioꝛa. De qb⁹ allegoꝛice dixerat moyſes. Exo.
iij. ⁊. v. Ibim⁹ viā triū dieꝝ in ſolitudine. Nō.
ꝙ tria pͥa ꝑcepta ſolitaria dñr qꝛ ſolū habet
reſpectū ad deū. Et ſacrificabim⁹ dño đo nr̄o.
Per pͥmū ꝑceptū ſacrificam⁹ deo coꝛ ꝑ fide
litatē. Per ſcđꝫ linguā ꝑ reuerētiaꝫ. Per ter
tiū coꝛp⁹ ꝑ diligētiā. Sꝫ de his dictuꝫ eſt i pͥe
cedēti ſmone. iō mō eſt dicēdū de alijs tribus
dieb⁹ ſiue ꝑceptis. ¶ Pͥmum oꝛdinat circa
amicos ꝑncipal̄r. ¶ Scđm circa inimicos ſin
gul̄r. ¶ Tertium circa oēs ꝑximos gñaliter.
¶ Dico pͥo ꝙ ꝑncipales amici q̄s hēm⁹ iter
oēs ꝑximos ſūt parētes. Iō de⁹ poſt eos pͥo
loco di. Honoꝛa pr̄em tuū ⁊ mr̄em tuā vt ſis
longeu⁹ ſup terraꝫ. Exo. xx. Que ē rō hui⁹ ꝑce
pti. Dico ꝙ triplex ē rō. Pͥa eſt ꝑp ꝑncipa
litatē. ſcđa eſt ꝑp vtilitateꝫ. Tertia ē ꝑp antiq
tatem. De pͥma iaꝫ ſcitis ꝙ pentes eīa filios
hñt rōnem cauſe ſeu pͥncipij. Et in hoc ſunt
ſiles deo: q eſt cā ⁊ ꝑncipiū oīum reꝝ ⁊ ex hoc
vult honoꝛē ⁊ reuerētiā a nobis ſibi exhiberi
Ieō ait dđ. Afferte dño gl̄iam ⁊ honoꝛē affer
te dño gl̄iam noi ei⁹. pš. xxviij. Eadeꝫ ratione
vult de⁹ ꝙ honoꝛem⁹ parētes: qꝛ ſūt cā ⁊ ꝑnci
piū filioꝝ. De ſcđa rōne .ſ. ꝑpter vtilitatē iā ſci
tis ꝙ pſona vtilis ⁊ ꝓficua alicui: ꝑ illū valde
honoꝛat̄. Nō etiā ſcitis quō parentes ſūt vti
les ⁊ ꝓficui filijs cū ꝑ tot laboꝛes eis ꝓuidēt.
Mater cū q̄ꝫto laboꝛe poꝛtat filiū in vtero: ⁊
lactat de ſanguine: qꝛ lac non eſt niſi ſanguis:
q ꝑ nimiam decoctionē: dealbat̄: ⁊ quō paſcit
filiū maſticando ⁊c. qñ nō potes tibijpſi ꝓui
dere. Ideo qñ ipſi ſunt ſenes vel pauperes tu
debes ꝓuidere eis. Iſtas duas rōnes poſt ſcri
ptura di. Honoꝛa patrē tuū ⁊ genitus matris
tue non obliuiſcaris. Memento qm̄ niſi ꝑ il
los natus non fuiſſes. Eccli. vij. Ecce pͥma rō
⁊ tribue illis quō ⁊ illi tibi. Ecce ſecunda. De
tertia rōne notādū ꝙ rō dictat iuuel vt hono
ret antiquū: imo etiā de ho° ē ꝑceptū di. Coꝛaꝫ
capite cano cōſurge: ⁊ honoꝛa pſonam ſenis.
Leui. xix. Cū ergo glibꝫ pr̄ ⁊ mater reſpectu
filioꝝ ſint ſenioꝛes: ⁊ ꝑp ſenectutē aliqs ſit ho
noꝛādus: mltō ergo plus parētes. Nō ſufficit
honoꝛ de caputio: ſed v̄bis ⁊ factis honoꝛē oꝫ
exhibere. Nō videamus experientiā hui⁹ pͥe
cepti in xp̄o. Dico ꝙ nunq̄ꝫ fuit fili⁹ q tātū ho
noꝛauerit matrē vt xp̄s v̄ginē: ⁊ patrē putatī
uum .ſ. Ioſeph: nō ſolū v̄bo: ſꝫ etiā oꝑe ſeruiē
do. Dicat̄ cū v̄go ⁊ fili⁹ ei⁹ ieſus ſtaret in naza
reth cū ioſeph: nō legit̄ ꝙ in ei⁹ domo hr̄et an
cillaꝫ ſeu captiuā ad ſeruiēdū: ⁊ iā ſcitis ꝙ in
domo vbi ſunt tres pſone req̄rit̄ aliqđ ſeruitiū
⁊c. Modo oꝫ dicere ꝙ illud faciebat v̄go vel
Ioſeph: vel xp̄s. Nō interroget̄ lucas q̄s il
lic ſuiebat: ⁊ dicit ꝙ xp̄us deſcendit cū illis ⁊
venit in nazareth: ⁊ erat ſubt⁹ illis. Lu. ij. Cla
re dicit ꝙ xp̄s ſuiebat in domo. imo etiā ipſe
met dicit. Fili⁹ hois nō venit miniſtrari ſꝫ mi
niſtrare. Mat. xx. Cū ergo xp̄s eēt decem v̄

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

duodecim annorum fuiebat in domo: singulariter dicam vobis unum fuitium quod dicit magister historiarum scholasticarum: quod xpus de fonte nazareth portabat aquam. Ponatur in practica ut sentiatur devotio. Si tunc fuisset quesitum a xpo. O domine iesu vos portatis aquam: quare non facit michael vel aliquis angelorum: respondisset. Hoc facio ut quando xpiani hoc audient discant fuire parentibus. Ideo dicit: erat subditus illis. Exemplo ergo xpi quilibet vestrum fuiat et honoret parentes et parentibus fuiat. Sed est hic questio que videtur contra dei precepta de honore parentum. Cum xps predicasset semel multi sequebantur eum: et ipse vertens se ad illos dixit. Quid vultis vos. Responderunt. Domine volumus ire post vos ut audiamus sermones vestros et habeamus indulgentias. Quibus dixit. Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem et uxorem filios et fratres et sorores: adhuc et animam suam: non potest esse meus discipulus. Luc. xiiij. Videtur ergo quod in ista auctoritate deus vult quod homo odiat parentes. Responsio est ista si parentes solum diligant carnaliter filios et parum curant de animabus tunc non debent eos diligere: vt. s. eos sequantur. Quando dicit ergo odire patrem intelligitur s. in his que sunt contra deum. Verbigratia. Si pater dicit filio quod vindicet eum de aliqua iniuria vel quod furetur etc. Non debet obedire patri. sed odire eum in hoc quod est contra deum. Tali modo etiam odire matrem et fratrem et sororem etiam animam. vitam. s. sensualem ad malum inclinantem. Et sic dicta auctoritas intelligitur. Ideo dicit scripura Filij obedite parentibus vestris in domino: hoc enim iustum est. Honora patrem tuum et matrem tuam: quod est mandatum primum in promissione: ut bene sit tibi. s. quantum ad abundantiam bonorum temporalium: et sis longeuus super terram. ad Ephe. vi. Promittit hic deus duo que homines communiter appetunt. s. abundantiam bonorum temporalium et longam vitam. Per oppositum qui non honorat parentes erit pauper et parum viuet et malum finem faciet. ¶ Secundum preceptum ordinat circa inimicos singulariter cum dicit. Non occides. Exo. xx. Solum loquitur de principali iniuria. s. non occides: in qua omnes alie iniurie includuntur. Istud preceptum non extenditur ad dominos seu ad iudices terre: quoniam ipsi debent occidere malefactores secundum formam iuris etc. Si autem amore vel fauore vel pecunia liberent aliquem malefactorem a furca condemnant seipsos ad furcam inferni. Nam per iusticiam conseruantur ciuitates. Ideo Exo. xxij. Maleficos non patieris viuere. Sed istud preceptum intelligitur de sex mortibus iniustis que fiunt. Prima: non occides. s. per vindictam: sicut fit hodie in mundo: non solum occidendo iniuriantem et nocentem sed ignorantem et innocentem. Ideo dicit scriptura. Filius non portabit iniquitatem patris: et pater non portabit iniquitatem filij. Ezech. xviij. Secunda. non occides. s. per impatientiam. Nam multi sunt qui habent malas uxores etc. non ergo debent occidere nec desiderare mortem eius. Per omnia etiam de uxoribus: non occidere nec desiderare debent mortem viri. Tertio non debent occidere per auariciam: ut latrones in via propter pecunias: nec alias propter hereditatem consequendam. Quarto: non occidere per negligentiam: ut opprssores dormiendo negligenter: vel lactando mulieres que habent grossa ubera suffocant filios. Ideo cum duobus digitis teneatur gladius. Quinto: non occidere per insolentiam: ut mulieres grauide debent cauere ut non consentiant: nec alias grauiter laborent: quia postquam sentit se grauidam: si debet esse masculus a. xl. die habet animam. Si femina. lxxx. die sexto: non occidere propter verecundiam ut peccatum occultetur: ut si mulier maritata puella vidua vel monacha grauidetur statim interficiunt prolem: unum peccatum trahunt in aliud: ut in eo qui propter luxuriam fecit etiam homicidium in vria. Dicatur hic miraculum de quadam grauida ex adulterio: quod cum esset iuxta confusionem orauit virginem Mariam: et in oratione obdormiuit et peperit et virgo recepit filium et commisit uni mulieri nutriendum: et sic illa mulier euasit confusionem. Virgo enim iuuit ex quo proposuit non occidere prolem. Maximum peccatum est occidere prolem citius deberet eligere mori: et peccant omnes qui consentiunt. Medici apothecarij etc. Medicina optima quam dedit quidam medicus cuidam monialis querenti quid esset bonum ne grauidaretur. Respondit: caueatis a viro. Sed ratio precepti in se quare dicit: non occidere. Modo videndum est si xps fuauit hoc preceptum Dico quod xps non solum non interfecit aliquem: imo non permisit quod aliquis faceret vindictam de iniurijs sibi factis. Dicatur hystoria que habetur Lu. ix. Cum una dierum iret versus hierusalem venerunt apostoli eius in ciuitatem samaritanorum ut pararent illi. Et non receperunt eum cum suis: nec voluerunt vendere panem nec vinum etc. Ecce qualem iniuriam sibi fecerunt. Quanta iniuria esset regi declinanti ad aliquam villam si sui nollent ipsum recipere nec vendere escas quod merentur propter quod cum iacobus et ioannes dixissent xpo. Domine vis dicamus ut ignis descendat de celo et consumat illos: sicut helyas fecit tunc xps increpauit eos di. Nescitis cuius spiritus estis. Filius enim hominis non venit animas hominum perdere sed saluare: et abierunt in aliud castellum. Item quando in die passionis sue fuit crucifixus et eleuatus in cruce cum immensis doloribus vi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dens p̄rem cū lancea iuſticie paratuȝ ad reci
piendū vindictā de crucifixoꝛib⁹ ſi xp̄s voluiſ
ſet:ſȝ dixit. Pater ignoſce illis:qꝛ neſciūt qd
faciūt.Exquo multi ſimplices habuerūt con/
tritionē:qꝛ dicit beatus Lucas:qꝛ reuertebā/
tur pcutiētes pectoꝛa ſua. Pȝ ergo quō nos
xp̄i exēplo debemus parcere ⁊ remittere iniu
rias nr̄as.Et dico ꝙ nihil ꝓprius eſt ad obti/
nendū remiſſionē pctōꝝ a deo ꝙ̄ parcere ini/
micis.Dicaṫ hyſtoꝛia de illiſ duob⁹:quoꝝ tp̄e
indulgētie vn⁹ voluit ire romā ꝓ idulgentiȷs
lucrādis:⁊ inuitabat aliū vt irēt pariter. Alter
rn̄dit.In tali via tā lōga ſunt magna picula.
Ego vadā.xl.paſſus ad domū talis q īterfecit
p̄rē meū ⁊ parcā illi:⁊ hēbo indulgētiā. Nō
dixit alter:qꝛ iſta idulgētia ē data p bullā pa/
pe Clemētis. Rn̄dit iſte:⁊ iſta remiſſio eſt da
ta p bullā ⁊ papā ieſū. Notari⁹ fuit btūs Ma
theus. Dicit.n.bulla. Si dimiſeritiſ hoīb⁹ pctā
eoꝝ:dimittet ⁊ vobis p̄r me⁹ celeſtis d̄licta ve
ſtra. Si aūt non dimiſeritiſ hoīb⁹:nec p̄r veſter
dimittet vobis pctā vr̄a. Mat.vi. Ergo remit
tatis. Sȝ ſūt aliq dyabolici q nō ſolū nō volūt
remittere:imo impediūt alios ne remittāt: di
cēdo vt diceṫ ꝙ vos eſtis iudeus ⁊c. De iſtis
homicidis dṙ Gen̄.ix. Quicūqȝ effuderit hu/
manū ſanguinē fundeṫ ſanguis illi⁹.ſ.in iudi
cio dei vel aliter p pniam diſciplinarū:que eſt
ꝓpria pnia homicidaruȝ. ¶ Tertiū p̄ceptum
eſt circa oēs ꝓximos gn̄aliter:qn̄ dicit. Non
facies furtū. Rō hui⁹ p̄cepti eſt. Naȝ quilibet
hō in domo ſua vult hr̄e ꝙ qlibet filius vl ſer
uitoꝛ cōtenteṫ de pte ſibi data p eum nec hē/
ret patiaȝ ſi vn⁹ ſuaret partē alterius ita vult
deus. Nā totus mundus eſt dom⁹ dei. O iſrl'
ꝙ̄ magna eſt dom⁹ dei:⁊ ingens locus poſſeſ
ſionis ei⁹. Baruch.iij. Et ipſe diuiſit ⁊ tibi de/
dit magnā domū poſſeſſiōis:reddit⁹:⁊ illi de
dit vnā domūculā luteā ⁊c. Tibi d̄dit magnā
nauē:⁊ illi vnā barchā. Et ſic de alijs Ita diui
ſit ipſe q ſcit qd eſt neceſſariū cuilibet. Iō non
debeṫ tāgē ptē alteri⁹. Nā an̄ꝙ̄ ipſe diuiſiſſet
qlibet poterat recipe ad libitū:vt ait. Qui pt
cape capiat. Mat.xix. Verbi grā.piſces ma
ris adhuc n̄ ſī diuiſi. Iō q pt cape capiat. Sȝ
capti p vnū nō tāguṅt p aliū. Ita de mūdo a
p̄ncipio an̄ꝙ̄ eēt diuiſus qlibȝ poterat recipe
ſȝ mō facta diuiſiōe qlibet ſit ꝯtētus de parte
ſua. Iſtud p̄ceptū mirabiłr ſuauit xp̄s q non
ſolū non recepit aliqd ab aliquo:imo ꝓ reſti/
tutiōe cuiuſdā furti voluit potius mori in cru
ce ꝙ̄ alter:p herodē decollat⁹ vel lapidatus.
Dicaṫ pabolice q̄uo erant vir ⁊ vxoꝛ nobiles.
Et vxoꝛ reſpiciēs in pomerio cuiuſdā hoꝛti vi
cini:voluit furtiue vnū hr̄e de pomis. Vir cō/
ſenſit nec poſt ſatiſfecerūt:⁊ lȝ fuerūt ſcti:tn̄ p⁹
eoꝝ moꝛtē qn̄ voluerūt itrare paradiſum fuit
eis dictū. Pomū nō eſt reſtitutū. Idē diceba
tur filijs eoꝝ:lȝ fuiſſent ſcti ⁊ amici dei ad poꝛ
tam paradiſi diceba ṫ:pomū qd̄ parētes veſtri
ſunt furati nō eſt reſtitutū.quouſqȝ venit qdā
diues.ſ.xp̄s q ſatiſfecit. Dicūt hiſtoꝛie grecoꝝ
ꝙ de eodem ligno fuit crux xp̄i de q̊ eua rece
pit pomū. Idē qn̄ xp̄s fuit ſuſpenſus in cruce
tūc pomuȝ fuit reſtitutū pomerio. Sicut ma/
lus.i.pomū inter ligna ſiluarū ſic dilect⁹ me⁹
inter filios. Cant.ij. Sed facta reſtitutiōe: ſta
tim adā ⁊ filij ſui habuerūt,gloꝛiā. Pȝ.ſ°quō
xp̄s habuit furtū exoſum. Dicaṫ hic ꝯtra illos
q dicūt ꝙ furari fruct⁹ nō ſit pctm̄:cū tn̄ totū
malū gn̄i humano ex furto fructus euenerit.
Si ergo furtū fruct⁹ eſt tātū pctm̄: ꝙ̄to magiſ
furari floꝛenos p furta ſecreta:vel vſuras : vel
retinēdo ſolidatas ſeruoꝝ:vel bona defuncto
rum non complendo teſtamēta:vel nolentes
reddere qd̄ mutuo acceperūt:imo minanṫ eis
vel diffamant eos. Iſtis dicit ſcriptura qui fu
rabatur iam nō fureṫ.magis aūt laboꝛet ope
rando manib⁹ ſuis qd̄ bonū eſt:vt habeat vn/
de tribuat neceſſitatē patiēti.ad Ephe.iiij.

¶ Infra eaſdem octauas. Sermo.iiij.

n On veni ſoluere legeȝ ſed
adiplere. Mat.
v. Verbū iſtud mō oȝ dare comple
mentū materie p̄ceptoꝝ d̄i: de qb⁹
reſtant tria declarāda:q̄ oꝛdināt pſonas in ſe
ad tenendū bonā vitaȝ. Sȝ vt grā ⁊ bn̄dictio
diua ſit nobiſcū. Saluteṫ v̇go Maria:⁊ reſu/
maṫ thēa. Pro declaratiōe hui⁹ verbi qd̄ hȝ
difficultatē in theologia ſciendū ꝙ inter aliaſ
magnas d̄ꝛias inter p̄cepta hūana ⁊ diuina
eſt iſta. Qꝛ p̄cepta humana que dicūtur po
ſitiua nō vocanṫ ꝓpꝛie iuſticia ſubſtātiue : ſed
poſſunt vocari iuſta adiectiue. Rō:qꝛ oīa p̄re
cepta iuris poſitiui ſunt menſurata ⁊ limitata
regula iuris intellectus humani. Iō dn̄r iuſta
ſicut due res equales nō ſe extendētes:ſȝ mini
me dn̄r iuſticie. Iſta p̄cepta humana ⁊ intelle
ctus equalia ſunt Iō dn̄r iuſta. Juxta hoc dicṫ
deus. Per me reges regnant:⁊ legū cōdito/
res iuſta decernunt. Prouer.viij. Sicut ſnia
dicitur iuſta qn̄ concoꝛdat cum ꝓceſſu:ita p̄re
cepta humana dicunṫ iuſta:qꝛ concoꝛdant cū
ratione ⁊ intellectu:ſȝ nō poſſunt vocari iuſti
cia ſubſtātiue:qꝛ non regulant totam noſtraȝ
vitā. Sed p̄cepta diuina poſſunt vocari iuſta/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝗ mēſurant intellectu diuino: ⁊ nō hūano: i/
mo itellect⁹ human⁹ multotiens admirat᷑ di.
Quare hoc ⁊c. Et etiā dñr iuſtitia. Rō: qꝛ ſūt
rō mēſura ⁊ regula toti⁹ vite nře. Prio ſunt
rō mēſura ⁊ regula intellect⁹ quō dꝫ ſe regere
ad credēdū. Itē voluntatis quō debeat hēre
ad deſiderādū. Itē memorie ad nō memorā/
dū iniurias nec vindicādū: Itē cordis ad nō
cōcupiſcēdū. Itē qnqꝫ ſenſus ad vitā guberna/
dū. Jō dic̄ ſcriptura. Deū time ⁊ mādata ei⁹
obſerua: hoc ē ois hō. Eccli. vlti. Nota. hoc ē
ois hō ablatiui. ſ. eē grē ⁊ vitaſ. pꝫ ergo dřia
īnt ꝑcepta hūana ⁊ diuina: qꝛ humana dñr iu
ſta: diuia iuſtitia. Jō dicit apls ad Ro. vi. Ex
hibete mēbra vřa ſuire iuſtitie. i. ꝑceptis dei: i
ſanctificatōez. Tria mēbra ꝑncipalia ſunt in
nobis q̄ debem⁹ exhibere ad ſuiēduꝫ iuſticie.
¶ Primū corpus: ꝑ honeſtam cōuerſatōem.
¶ Secūdum linguā per veracem locutionē.
¶ Tertium cor per mēſuratam affectionem.
Jō dicit paulus. Exhibete mēbra veſtra ⁊c.
¶ Dico ꝑmo ꝙ debem⁹ exhibere corp⁹ ſui/
re iuſticie. ſ. ꝑceptis ꝑ honeſtā ꝯuerſatōeꝫ. Jō
dic̄. Nō mechaberis. Nā opinio fuit falſa ali
quoꝝ ꝙ iſtud ſolū ꝑceptū ꝓhiberet adulteriū
⁊ nō ſimplicē fornicatōeꝫ. Immo dicūt: ⁊ q̄le
pcīn ē peccare cū mliere ſoluta: ⁊ ñ feci ſibi vi
olētiā: ego bñ ſolui ſibi: placuit ⁊ mihi: cui fe/
ci ego iniuriā. Nō nota rōnē hui⁹ ꝑcepti ⁊
ſunt due a ꝑncipio mūdi vſqꝫ ad xp̄i incarna
tionē. Et tres ab incarnatōe vſqꝫ ad finē mū
di. Jō ſūt qnqꝫ rōnes ꝓbātes ꝙ ſimplex for/
nicatio ē pcīn mortale: nec vnq̄ aliqs ſine ſpe
ciali dī diſpēſatōe poterit facere illū actū ſine
vxore abſqꝫ pcō mortali. Prima rō ē q̄tum
ad aiaꝫ ꝑ creatōeꝫ. Scda q̄tū ad corp⁹ ꝑ for/
nicatōem. Et iſte due rōnes iā a ꝑncipio mun
di durant vſqꝫ ad finē mūdi. Pria ergo rō q̄
tū ad aiaꝫ. Jā ſcitis ꝙ aia hois facta ē ad ima
ginē dei: ⁊ ꝑcioſiſſima ē pluſq̄ capilli virginis
vl lac: ſeu vera crux: nec aliqđ corporale. Nō
ſi tā magnū pcīn eēt ꝓijcere capillos virginis
vel lac vel crucē xp̄i in ſterglinio eo ꝙ ſaperet
infidelitatē ⁊ hereſim: q̄to magis de aia qñ ꝓ
ijcit᷑ i latrina luxurie ē magis pcīn: ⁊ dicis cui
facio iniuriā. Nūqd creatori tuo q tibi cōmi/
ſit aiaꝫ religaꝫ tā ꝑcioſaꝫ. Jō dicit apls. Hec ē
volūtas dei ſanctificatio vřa: vt abſtineat᷑ vos
a fornicatōe: ñ ſolū ab adulterio: vt ſciat vnuſ
qſqꝫ veſtꝝ vas ſuū. i. corp⁹ vas aie poſſidere i
ſanctificatōe ⁊ honore. i. ad Theſſa. iiij. Secū
da rō q̄ tāgit corp⁹ ē. Nā ſi aliqs deturpat va
ſa figuli q̄ fecit pulcherrima ad comedēdū: ⁊
ſi hmōi ad viles vſus applicādo dicet: cui fit i
iuria. Nōne figulo cui⁹ ſunt vaſa vt ſupponit᷑
Idē de dō. Nā corpa nřa ſūt vaſa lutea a deo
facta vt ſeruiāt in mēſa dei in celo. Si g° tu d
turpas vas dei: dicis. Cui facio iniuriā. Nūqd
deo. Jō dicit ſcriptura. Mundamini q fertis
vaſa dñi. Iſa. lij. Ultra ꝑdictas duas rōes ad
dunt᷑ tres poſt incarnatōeꝫ xp̄i. Pria ē ado/
ptio ſpūalis. Naꝫ ſi rex hñs filias ꝟgines ſeu
viduas: ⁊ vos q nō hētis vxores peccatis cuꝫ
aliq̄ illaꝝ: ⁊ ſibi placuit: ⁊ dicis cui feci iniuriā
Nūqd regi dño tuo feciſti ꝓditiōem. Jō oēs
mulieres filie ſunt xp̄i de ſua ſponſa. ſ. eccleſie
genite per baptiſmum. Et dicis. cui facio iniu
riaꝫ. Nunqd xp̄o patri eaꝝ: qꝛ niſi cui eas dat
in vxorem nō vult ꝙ aliqs tangat filias ſuas.
De iſta mā ꝓphetando dicit ꝓpheta. Aboia/
tio facta ē i iſrael ideſt laicis: ⁊ in hierlm. i. cle
ricis: qꝛ filiā dei habuerūt alieni. ſ. q nō erant
viri. Diſꝑdet dñs viꝝ q fecerit hoc. Malach.
ij. Scda rō eſt per cōſecrationē baptiſmalem.
Nam qui ſciēter deturpat calicē vel corpora
lia cōſecrata: magnā iniuriam facit deo. Nō
qd eſt plus cōſecratuꝫ corpus xp̄iani vel calix
claruꝫ eſt ꝙ corp⁹ xp̄iani: qꝛ habet recipere in
tra ſe corp⁹ ⁊ ſanguineꝫ xp̄i cōicando. Modo
ꝓijcere ipſuꝫ in latrinā luxurie: magnū pecca
tū eſt. Jō dicit apls. Fugite fornicationē. Oē
pcīn qđcūq̄ fecerit hō extra corp⁹ eſt. i. in aia
Qui aūt fornicat᷑: in corpus ſuum peccat. An
neſcitis qm̄ membra veſtra templū ſunt ſpiri
tuſſancti q in vobis eſt. ſ. ꝓpter cōſecrationeꝫ
i. ad Co. vi. Tertia rō ꝓpter cōformitatem ⁊
ſilitudinē quā cum xp̄o habem⁹: qꝛ ab eadem
carne ſpecifica quaſi de eadem pecia panni in
dutus. Ideo magnam iniuriam facim⁹ chri/
ſto deturpādo carnis ſue ſimilitudinē. Ideo
dicit Leo papa. Agnoſce o chriſtiane digni/
tatem tuaꝫ: ⁊ diuine corſors factus nature no
li in veterem vilitatem de generi cōuerſatiōe.
redire. Pꝫ error multoꝝ ſtultoꝝ dicentium
ſimplicē fornicationē nō eſſe peccatū. Nā h°
aſſerere eſt hereſis. Nō videamus quō xp̄us
hoc ꝑceptū ſeruauit. Queſtio fit in theologia
Utrū xp̄s potuerit naturā humanam aſſume
re in vtero vidue ſicut in ꝟgine. Dicunt ꝙ ſic
Sꝫ ſingulariter elegit ꝟginē: ⁊ ipſe fuit ſemꝑ
ꝟgo. Ita parū ipſe ſcit expimētalr illum actū
ſicut ego ſcio qualē ſaporē hꝫ ferruꝫ: nō ꝓpter
amorē alicui⁹: ſꝫ vt nobis daret exēplū cauen
di ab illo pctō. Jō dic̄ ſcriptura. Tal' decebat
vt eēt nobis pōtifex: ſctūs: inocēs: impollut⁹:
ſegregatus a pctōribus: ⁊ excelſior celis fact⁹

ad Heb. vij. In iſta aucte vitat qnqͫ gradus
luxurie. Aliq faciūt luxuriā cordis.ſ. cogitan
do i illa delectatiōe. Sꝫ timore vł ꝯfuſiōe vel
alteriꝰ rei cā nō faciūt ope: ex hͦ ꝑdiꝉ ſctitas.
Cōtra iſtū gradū de xp̄o dꝛ: ſctūs: q nunqͫ ha
buit talia deſideria. Scđo ꝙ aliq ſūt ita mali
in corde ꝑ talia deſideria ꝙ neſciūt loq niſi de
mulieribꝰ. Contra q̄s aplˢ. Corrūpunt bonoſ
mores colloq͂a praua.i.ad Cho. xv. Iero. ad
ruſticū monachū. De ſpeciebꝰ mulierū nūqͫ
diſputes. Et qꝛ xp̄s nūqͫ de tali mā loq̄baꝉ dꝉ
inocēs. Tertio ipollutꝰ: ꝯ illos q ꝓcurant ſibi
mollicieꝉ. Quarto ſegregatꝰ a pcōribꝰ: ꝯ illos
qͥ peccāt cū alijs de ſcō. Quito excellētior celꝉ
factꝰ ꝯ mlīeres q̄ ſuſtinēt oſcula: amplexꝰ: dicē
do amicꝰ meꝰ ē ⁊c̄. ⁊ ſequunꝉ mlťe ipuritates.
Iō auiſenꝉ illi de mrīmonio vt ſuent moduꝫ:
⁊ q non ſunt de mrīmonio debēt nullo mō cu
rare de illo actu ne faciāt cōtra hoc p̄ceptū
quouis mō. Ecce q̄re dicit aplˢ. Exhibete mē
bꝛa veſtra ⁊c. ¶ Dico ſcđo ꝙ debemꝰ exhibe
re linguaꝫ ad ſuddū iuſticiā ꝑ veracē locutio
nē. Iō dicit. Nō loquaris cōtra ꝓximū tuum
falſū teſtimoniū. Exo. xx. Rō huiꝰ p̄cepti ē: qꝛ
officiū lingue ē loq veritatē: ſigͣre ea q̄ ſunt in
corde: imaginatiōes ⁊ itētiōes cordis. Matt.
xij. Ex abūdantia cordis os loqꝉ. Et phs. Uo
ces ſūt note.i. ſigna eaꝝ que ſunt in aīa paſſio
num. Officiū oculi ē videre ⁊ oñdere res ſm
colores ⁊ q̄ititates. Officiū auriū audire Ti
biarū ambulare. Nō ſicut officiū oculoꝝ im
pedireꝉ per plam in oculo: ⁊ auriū ꝑ ſurdita
tē: ita officium lingue impediꝉ ⁊ inordinaꝉ ꝑ
mēdaciū: qđ aufert ſibi officiū: qꝛ mētiri eſt di
cere cōtra illud qđ tenes in corde de ꝓxio. Iō
deꝰ p̄cepit. Exo. xx. Nō loqueris cōtra ꝓximū
tuū falſum teſtimoniū. Nā oē mendaciū eſt ꝯ
ꝓximū vel ꝯ aliū vel ꝯ ſe: dicendo qđ non eſt
ita in corde tuo. Iō oē mendaciū eſt peccatū
mortale vel veniale. Xp̄s ſeruauit hoc p̄ceptū
Nā ait ipſe qui ē veritas p̄ma ⁊ eterna. Ioan.
xiiij. Ego ſum via veritas ⁊ vita: non ſolū non
dixit falſum: imo nō ꝑmittebat coram ſe dare
aliq͂ꝺ falſum teſtimoniū ꝯtra viuos nec mor
tuos. Cōtra viuos dicaꝉ hyſtoria euāgelij qñ
fuit in bethania ⁊ magdalena videns eum feſ
ſum cū p̄cioſiſſimo vnguento vnxit: ſtatim iu
das ⁊ alij ꝯtra eā inceperūt dare falſum teſti
moniuꝫ di. vt qđ ꝑditio hec ⁊c̄. O illa fatua ⁊
ſilija v̄ba. Et xp̄s q abſentibꝰ faciebat ſe aduo
catum dixit. Quid moleſti eſtis huic mulieri
Bonū.n. opus opata ē in me. Matt. xxvi. O
bñdictꝰ eſt ille q in abſentia manutenet diffa
matū. Idem de mortuis. Dicūt aliq qñ oblo
quunꝉ de mortuis: mortuꝰ eſt. Iō non pōt lin
gua mea ſibi nocere. Dico ꝙ imo pōt ſibi no
cere dupľr. Naꝫ lꝫ ſit mortuꝰ corꝑe: viuit tñ in
cordibꝰ mlťoꝝ ꝑ bonā famā: ⁊ qñ tu diffamas
eū auferſ ſibi illā vitā. Scđꝫ malū qđ i iudicio
di lingue obloquētiū nocēt aīe: hͦ ꝯfirmaꝉ mi
racľo de religioſo mortuo: q lꝫ ſuaret vota: ñ
tñ ſuabat cerimōias: ⁊ i mlťis defecerat. Cūqͫ
frēs q dicebāt pſalteriū corā corꝑe icepiſſent
ipꝫ iudicare. O dicebat vnꝰ bñ potabat: ⁊ alꝉ
ita: ⁊ ſine aqua: ⁊ ſic de talibus. Subito frater
ſurrexit di. Parcat vobis deꝰ frēſ: qꝛ i magno
periculo me poſuiſtis i iudicio: vbi accuſabar
a demonibꝰ ⁊ iudicabar a vobis: neſciebā qbꝰ
priꝰ rñderē ⁊c. ideo xp̄s defendebat mortuos
vt pꝫ Lu. xiij. Duo caſus acciderūt tp̄e chriſti
dū ipſe p̄dicaret. Multi ſurgebāt dicentes ſe
eſſe meſſiaꝫ. Inter ceteros iudas galileꝰ: ⁊ qꝛ
multi ſeq̄banꝉ euꝫ. Pylatꝰ iugulauit oēs eos
Cūqͫ hoc referreꝉ xp̄o aliqui dixerunt. O ma
li hoīes erant. Xp̄s ſtatim fecit ſe aduocatum
⁊ dixit. Putatis ꝙ hi galilei p̄e oībꝰ galileis
pctōres fuerūt: qꝛ talia paſſi ſīt. Nō dico vobiſ:
ſꝫ niſi pniaꝫ egeritꝭ oēs ſilr̄ ꝑibitꝭ. Lu. xiij. Item
turris ſyloe que cecidit ⁊ opꝑſſit. xviij. hoīes:
de qbꝰ loquēteſ corā xp̄o dicebāt. Mali ⁊ ma
gni pctōres erant qꝛ ita eis accidit. Et xp̄s di
xit. Putaꝉꝭ: qꝛ ⁊ ipi debitores fuerit p̄ter oēs
hitātes i hierľm. Nō dico vobis: ſꝫ ſi pniaꝫ nō
egeritꝭ oēs ſilr̄ ꝑibitꝭ. Dicaꝉ ꝙ plures dānanꝉ ꝑ
diffamationē qͫ ꝑ furtū Rō: qꝛ furtū qñ videꝉ
daꝉ cōpunctioneꝫ cordis: ⁊ finalr̄ reſtituiꝉ. Sꝫ
v̄ba exq̄ dc̄ā ſūt trāſeūt ⁊c̄. ⁊ tradunꝉ obliuiōi:
⁊ ſic nō reſtituiꝉ fama. Itē maiꝰ furtū eſt fame
qͫ pecunie. Prouerb. xxij. Melius ē nomen
bonū qͫ diuitie multe ⁊c. Dicaꝉ de reſtitutiōe
fame v̄bo vel ſcripto fienda: alˢ nō poſſūt ſal
uari. Ideo teneamꝰ ꝯſiliuꝫ apľi. Deponentes
mendaciū loquimini veritatem vnuſq͂ſqͫ cuꝫ
ꝓximo ſuo. Rō: qm̄ ſumus inuicē mēbꝛa. ad
Eph. iiij. ¶ Dico tertio ꝙ debemꝰ exhibē cor
ad ſeruiēdū iuſticie ꝑ mēſurataꝫ affectionem.
Sicut p̄mū p̄ceptū ordinat corpꝰ: ita nonū ⁊
dcimū que coincidūt ordināt cor. Rō hꝰ p̄ce
pti eſt: qꝛ cupiditas ē radix oīum maloꝝ.i. ad
Thi. vi. Radix oīum maloꝝ ē cupiditas quā
qdā appetētes errauerūt a fide: ⁊ inſuerūt ſe
doloribꝰ multꝭ. Tu aūt hō di hoc fuge. Rōnē
aſſigͣt aplˢ di. Nā q volūt diuites fieri icidūt
in tēptationē ⁊ in laqueuꝫ dyaboli ⁊ dſideria
mlťa iutilia ⁊ nociua q̄ mergūt hoīes in interi
tū ⁊ ꝑditionē. Ibidē: dicaꝉ exq̄ doctor vł mer

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

catoꝛ ciuis vel dñs ꝓponit in coꝛde: ego volo
ditari: factũ eſt: ꝑditꝰ eſt: ſ3 d3 facere qđ in ſe ē
ſub timoꝛe dei. Et ſi deꝰ ſibi dat diuitias de bo
no iuſto recipiat: alit nõ querat: iõ deus cuil3
volẽs ꝓuidere dixit. Non concupiſces domũ
ꝓximi tui: nec deſideres vxoꝛẽ eius: nõ ſuu3:
nõ ancillã: nõ bouẽ: nõ aſinũ: nec oĩa que illiꝰ
ſũt. Exo. xx. Iſtud pceptum ſuabat xp̃s: ꝙ nõ
opoꝛtebat ꝯcupiſcẽ. qꝛ dñi eſt terra ⁊c̃. immo
non ſuſtinebat cupidos hoĩes in ſua ſocietate
Dicat hiſtoꝛia de illo doctoꝛe cupido q dixit.
Mgr ſeq̃r te quocũq3 ieris. Matt. viij. Dicit
hic glo. ꝙ ficte veniebat ad xp̃m ⁊ cupiditate
ductꝰ qñ vidit miracula que xp̃s faciebat. O
dixit ipſe: ego ſociabo me illi: ⁊ poſtq̃ ſciuero
facẽ talia lucraboꝛ iſinitas pecunias. Iõ xp̃s
q non ſolũ vidit os: ſ3 coꝛda dixit ſibi. Vulpes
foueas hñt ⁊ volucres celi nidos. Filius autẽ
hoĩs non h3 vbi caput ſuũ reclinet. Mat. viij.
Iõ vt diligamur a xp̃o ⁊ velit nos hic ſuã gra
tiam recipere: ⁊ poſtea in gloꝛiam non ſolua
mus legem: ſed impleamus: vt fecit chꝛiſtus
qui eſt in ſecula benedictus. Amen.

¶ In octaua beati Dominici. Sermo vnicꝰ.

Tu vero vigila in oĩbꝰ labora: Hꝫ v̓bum
iſtud originalr. ij. ad Thy. iiij. Hoc
thema dat mihi motiuũ predicãdi
de q̃dã v̓tute ad ſaluationẽ aĩarũ multũ neceſ
ſaria. ſ. de v̓tute vigilie circa ſeruitiũ dĩ. S3 pri
mo ſalutet v̓go maria. Hoc verbũ eſt apl̄i ad
filiũ ſuũ ſpũalem thymo. dĩ. Tu v̓o vigila ⁊c̃.
Rõ aũt q̃re ſibi dixit hoc v̓bũ eſt: qꝛ videbat
in hoc mũdo multos negligẽtes circa ſuitiũ
dei: l3 eẽnt valde diligẽtes circa ſuitiũ hũanũ
ad cõgregãdũ diuitias: honoꝛes ⁊c̃. ſ3 non de
lucro ſpũali: ⁊ ꝓpter hoc apl̄s dicebat diſcipu
lo ſuo thymo. Tu v̓o vigi. ⁊c̃. Pro cuiꝰ decla
ratione inuenio ꝙ diligẽter vigilãt hoĩes mũ
dani ex quattuoꝛ rationibus ſcilicet.

- Propter amoꝛem lucri tempoꝛalis.
- Propter timoꝛem periculi mundialis.
- Propter doloꝛem afflictionis coꝛpoꝛalis.
- Propter clamoꝛe3 vocis vel rei ſenſualis.

Et ex q̃libet iſtoꝝ debemꝰ nos vigilare ſpũali
ter. Iõ dicit thema gl3 nr̃m. Tu v̓o vigi. ⁊c̃.
¶ Dico primo ꝙ vigilãt aliq in hoc mundo
ꝓpter amoꝛe3 lucri tp̃alis: ſicut mechanici. ſ.
fabri ferrarij: ⁊ ſartoꝛes ⁊c̃. Et illi q cũ lumine
poſſunt oꝑari in nocte: vigilant de ſero: ⁊ ſur
gunt de mane ꝯſtanter laboꝛãdo: quouſq3 ia3
lucrati ſint vitã illius diei ⁊ tũc cũ gaudio bi
bũt de mane. De hoc ſcripture aucto. l3 ſit cla
rũ. Oĩs faber ⁊ architectꝰ noctẽ tãq̃ diẽ trãſi
git: ⁊ vigilia ſua pficit opus Eccĩ. xxxviij. Hoc
mõ tenet q̃lib3 vigilare ſpũalr ꝓ lucro ſpũali.
Singulr tenẽt ad hͦ tñ ꝑſone ſpũales: ſicut reli
gioſi clerici ⁊ oẽs eccĩ. Non. n. debẽt in lecto
expectare oꝛtũ ſolis: ſ3 ſurgẽ de mane ad matu
tinas: ⁊ dicẽ eas diſticte ⁊ attẽte. Ita ꝙ qñ oꝛi
tur ſol ꝙ tũc fecerit offĩm ſuũ: Tal. n. letus põt
eſſe: qꝛ iã lucratꝰ ẽ prãdiũ illiꝰ diei. Qui aũt ñ
ſurgũt: aĩa eoꝝ triſtis manet qꝛ nihil eſt lucra
ta, ꝓpterea dicit eccl̄ia. Nõ ſit vobis vanũ ma
ne ſurgere añ lucẽ: qꝛ ꝓmiſit deus coꝛonã vigi
lantibꝰ. Nõ. ꝓmiſit deꝰ: nõ. xij. denarios: ſ3 co
ronã glie: que plꝰ valet q̃3 coꝛõa papatꝰ vel im
perij. Si gͦ artifices cũ tãto laboꝛe vigilãt vt
lucrent. xij. denarios vel duos: q̃3to magis vi
gilare nos debemꝰ dulciter vt coꝛonã paradi
ſi poſſimus lucrari. Nõ. hic miraculum de vi
tiſpatrũ. Liber eſt autẽticus ex decreto Gela
ſij pape cõfirmatꝰ. de illo ſctõ heremita qui vi
dit cathedram in celo: ⁊ ſeptem coꝛonas diſci
pulo ſuo paratas q̃s fuit lucratus vna nocte
ex vigilia: qꝛ diabolꝰ eũ ſepties tẽptauerat de
ſomno: ⁊ ipſe reſtitit ⁊ vigilans ꝑmanſit: ⁊ ſe
ptẽ coronas acq̃ſiuit. Ecce q̃re eccl̄ia dicit ꝑ
ſonis ſpũalibus. Nõ ſit vobis vanũ mane ſur
gere añ lucẽ ⁊c̃. Pro vobis ãt laicis q nõ po
teſtis ita vigilare ſurgendo ad matutinas ⁊c̃.
Notate ꝙ pñs vita eſt obſcura reſpectu vite
glie: l3 nobis videat dies clara: ſic noctue nox
videt clara: cũ tñ nox ſit obſcura reſpectu cla
ritatis diei: ita ẽ de nobis: nõ ſumꝰ niſi noctue
ſ3 aĩa trãſit de hͦ mũdo ⁊ videt claritatẽ glie:
tũc dic̃. Nox pceſſit: dies aũt appꝛopinquauit
ad Ro. xiij. Iõ vos de mũdo ſurgatis a ſom
no pc̃ti in nocte huiꝰ vite vt laboꝛetis ⁊ lucre
mini merita apud deũ añq̃3 veniat dies alteri
us vite. Si dicat. Iam ego laboꝛo fodiendo
ſuẽdo ⁊c̃. Dico ꝙ totũ hoc remanet hic iſeriꝰ
Si ergo nihil lucrami in hoc mũdo. v̓ q̃ viue
tis in alio mũdo: qꝛ poſſeſſiões ⁊ diuitie hic re
manẽt. Iõ laboꝛetis in oꝑibus ſpũalibꝰ oꝛan
do quolibet die deuote ⁊c̃. Seruate feſta: au
diatis miſſam ⁊ ſermões: ⁊ frequenter debetis
confiteri ⁊ cõicare: qꝛ de iſtis o3 viuere ibide3
alias remittitur anima ad hoſpitale miſeroꝝ.
Ideo dicit ſcriptura. Sapiens coꝛ ſuum tra
det ad vigilandum diluculo ad deum q fecit
illum ⁊ in conſpectu altiſſimi depꝛecabit. Ec
cl̄i. xxxix. Nõ. dicit ad deum non dicit ad mũ
dum. ¶ Dico ſecundo ꝙ vigilant aliqui non
amoꝛe lucri tp̃alis: ſed timoꝛe periculi tempo
ralis: vt naute: ⁊ maxime ille qui regit guber

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

necelum ⁊ qui reſpicit tumores maris. Oēs illi vigilāt timore piculi maris vel vēti vel terre. Vñ ait ſcriptura. Qui nauigāt mare enarrant picula eiꝰ. Eccl. xliij. Uigilāt ēt cuſtodes piculo inimicoꝝ: ⁊ ſic ēt nos debemꝰ vigilare Nā iſte mūdus eſt tāq̄ mare. Vñ ait dd. ps. ciij. Hoc mare magnū ⁊ ſpacioſum manibꝰ illic reptilia quoꝝ nō ē numerꝰ. Aīalia puſilla cū magnis: illic naues ptranſibūt: ibi dicit dd q̄ iſte mūdus ſit mare. Jō in eo ſunt mlta picula. Vñ ait Ber. Periculū huiꝰ mūdi pbat trāſeuntiū raritas pereūtiū pluralitas. Sicut n. in mare marſilie vix de q̄ttuor nauibus vna reuenit. Sic de q̄ttuor aīabꝰ vix vna ad portū ſalutis pueniet. O vtinā decima pe gētiū ſaluaret. Nā nauis in mari maxime timet piculum de vēto: ⁊ piculū de aq̄: ⁊ piculū de rupe. Sic ⁊ nos timere opȝ. Nā venti ſunt dyaboli tēptationes: ⁊ q̄n aliqs vadit p mare huiꝰ mūdi cū deuotione: ⁊ bōa vita: tal ventꝰ ducit nauē ad portā padiſi: ſȝ q̄nq̄ venit aqlo. ſ. dyaboli tēptatio qui pijcit nauē ſurſum eleuādo in ſupbia. vana glia: auaricia: ⁊ luxuria ⁊c. ⁊ ita nauis. ſ. pſcia ⁊ aīa perit. Magnꝰ ventus dī q̄n eradicat arbores: q2 nō legit q̄ ventꝰ diruerit mōtes. Sȝ vētꝰ tēptationis dyaboli nō ſolū eradicat arbores. ſ. pſonas ſimplices: ſȝ diruit montes. ſ. pſonas ſpūales. Vñ de hoc ait ſcriptura. Ecce ſpūs grādis ⁊ fortꝭ. ſ. demō vel vētus tēptationis ſubuertēs mōtes ⁊ pterēs petras. iij. Reg. xix. Nūqd erāt mōtes adam Sāpſon: Dd: Salomō: ⁊ tñ dyaboli tēptatio oēs illos ſubuertit ⁊c. Jō nos miſeri qd faciemus: niſi vigilare in piculo huiꝰ venti. Scdȝ piculū qd timet nauis in aq̄ eſt aqua. Nā aliquotiēs vnda maris intrat nauē: ſic ⁊ nobis q̄nq̄ accidit. Naȝ vñ maris ſunt tēptationes ⁊ inclinationes carnis: vt cū pſona eſt incolumis. ſ. q̄n caro nō mouet nec cogitādo nec loquēdo de q̄cūq̄ mā carnali: tunc q̄nq̄ ſubito veniūt motꝰ illiciti ⁊ pcupiſcētie praue. Et iō tunc opȝ caute vigilare. De hoc dd ait. Mirabiles elationes maris. i. carnis. 3m piculū eſt maius. ſ. q̄n nauis impingit in rupe. Jō vigilāt naute diligēter. Sic ⁊ nos facere debemꝰ Nā ⁊ hoc ptingit q̄n pſona nō curat de familiaritatibꝰ. tunc. n. nauigat in pfundo pelagi ad portū padiſi: ſȝ q̄n ſbit familiaritates tūc impigit in rupe. Qñ mulier audit de aliquo clerico vel religioſo q̄ eſt bonꝰ ⁊ deuotꝰ: ⁊ dicit: cū iſto hēbo familiaritatē. Caue ne impingas: ex hoc. n. multe naues. i. pſone onerate ſ. pcioſis mercibꝰ meritoꝝ ⁊ virtutū impingētes: ſic fuerūt pdite. Jō Dd ait. Ne forte offēdas ad lapidē. ſ. familiaritatis pedē. ſ. affectionis. ps. xc. Si ergo tot ſunt picula in mari magno huius mūdi: nob nauigātibus neceſſaria eſt vigilantia: nec vento tēptationis vel vnda inclinationis nec rupe affectionis pdamus viaticū. Jō vigilemus. Nā hoc pſiliū dedit xps diſcipulis ſuis. di. Uigilate ne itretis in temptationē. Spūs quidē pmptus eſt: caro aūt infirma. Matth. xxvi. Scda ſilitudo quare vigilant aliq timore piculi tpalis ē q̄n hō timet inimicos ſuos tpe guerre vel latrones q̄n hō ſe pmunit ad cuſtodiendā villā vel caſtra ne capiant. Hoc ēt mō opȝ nos laborare ⁊ vigilare Jō xps ait: Illō aūt ſcitote q̄m ſi ſciret pfamilias qua hora fur vēturus eēt vigilaret vtiq̄: ⁊ nō fineret pfodi domū ſuā. Mat. xxiiij. No. pfodi. i. ſubtus fodi: pp hoc etiā nos debemus vigilare vt dixi. Pro quo ſciendū q̄ q̄ttuor capitanei latronū ſunt mō in breui vēturi certiſſime ⁊ neſcimus ſi hodie vel cras: ⁊ ergo opȝ diligenter vigilare. Primus capitaneus ē mors: que totū ducit ſecū: nihil dimittit q̄ntūcūq̄ ſitis diuites: in morte in vno lintheamine remanebitis. Quia dicit dd. Nō cū interierit nō ſumet oīa: neq̄ deſcēdet cū eo glia domus eius ps. xlviij. Scds capitaneus eſt antixps q totū ducit ſecū: paucis deuotis de xpianis dēptis. Jō vigilare opȝ in pnia: q2 cito veniet ⁊ ducet ſecuȝ oēs qui dormiūt in pctis. Jō dicit aplꝰs ad Ephe. v. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illumiabit tibi xps. Tertiꝰ capitaneus eſt poſt mortē antixpi q2 tunc erit pflagratio mundi q̄ nihil dimittet de elementatis. Et iſte ignis veniet anteq̄ dñs veniet ad iudiciū. Jō ait dauid. Ignis añ ipȝ precedet: ⁊ inflāmabit in circuitu inimicos eiꝰ. ps. xcvi. Et ƀȝ q̄ inuenitur in ſacra ſcriptura tūc ille ignis veniet tranſactis quadraginta q̄nq̄ diebus poſt mortē antixpi Quartus capitaneꝰ ⁊ pncipalis erit dies iudicij. Si ergo pfamilias vigilat q̄n ſcit latrōes diſcurrētes: q̄to magis nos miſeri. Ideo nō dormiatis in pctis ne accidat vobis vt fatuis virginibꝰ. De qbus xpus Mat. xxv. dicit q̄ quidā nobilis dñs fecit mrionium cū quadā nobili domicella ⁊ inuitauit decē domicellas quaꝝ q̄nq̄ dixerūt. Multuȝ tardabit dñs venire. ſ. ſpōſus. Jō dormiamus in quiete. Alie q̄nq̄ dixerūt. Uere ſpōſus non dedit nob certum tpus ſui aduētus. iō parēmꝰ nos vt ſimꝰ parati. Et iſte ornauerūt ſe. Media aūt nocte clamor factꝰ eſt. Ecce ſpōſus venit: pulſans ⁊

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

di. Eſtis parate:tunc dixerunt iſte quinq;.ita
nos qnq; ſumꝰ parate. Alie aūt qnq; volueꝛt
ſe pare: ſ; ſpōſus cū illis qnq; itrauit palatiū
ſuū:⁊ clauſa eſt ianua. Deide venerūt alie qn
q; dicētes. Dñe dñe aperi nob. Quibꝰ ipſe rñ
dit. Amen dico vobis: neſcio vos. Vigilate
itaq; ⁊c. Sic nos oēs ſumꝰ inuitati ad nupti
as regni celoꝝ g°o; vigilare:qꝛ dr̄ Mat.xxv.
Vigilate.qꝛ neſcitis qñ dñs vr̄ venturꝰ ſit. Et
Luc.xij.dicit̄. Sint lūbi vr̄i ꝓcincti ⁊ lucerne
ardētes in manibꝰ vr̄is.⁊ vos ſil'es hoibus ex
pectantibꝰ dñm ſuū qñ reuertat̄ a nuptijs:vt
cūvenerit ⁊ pulſauerit ↄfeſtim apiant ei. Beati
ſunt ſerui illi q̄s cū venerit dñs inuenerit vigi
lantes.ſ.ꝑ bonoꝝ opeꝝ exercitationē;: qꝛ iſti
ſecū trahūt ad nuptias. S; qñ xp̄us febre vel
alia infirmitate pulſabit ad ianuas:ſi nō erit̄
parati nō itrabitis. Propter hoc pro tp̄e pa-
rare ſe o; ⁊ ↄfiteri:iiurias remittere:⁊ cōicare
⁊ ſatiſfacere. Sic hō oꝛnat ſe cū ſpeculo pnie:
vt mulier in ſpeculo i quo vident̄ macule vel
defectꝰ in facie ↄſcie.q defectꝰ lauādi ſunt aq̄
lachrymaꝝ. Vñ corona capit̄ ē intētio recta.
Annuli ſt̄ ↄ̄tutes. Torques ſūt abſtinētie. Jō
ↄcludit xp̄s. Vigilate ergo:qꝛ neſcit̄ diē neq;
horā. ¶ Dico 3° ꝙ vigilāt aliq nō amoꝛe lu-
cri nec periculi:ſ; per doloꝛē afflictionis coꝛ-
poralis:ſic ifirmi de febꝛe de doloꝛe ⁊c. qꝛ nō
pñt doꝛmire ſ; plangūt. Si eis dicat̄:doꝛmia
tis. Rñdēt.nō poſſu;.o ve ve ⁊c. Sic ēt nos
vigilare debemus ex doloꝛe ↄtritionis pctōꝝ
ꝓteritoꝝ ⁊ tribulatione infernaliū toꝛmētoꝝ.
Si ex doloꝛe aliq̊ vniꝰ parue ſpine vel ēt vniꝰ
pulicis nō potes doꝛmire:quō aia cum ſit ita
vulnerata moꝛtaliter. Jn capite vulnē ſupbie
Jn coꝛde vulnere auaricie. Jn renibꝰ luxurie
Jn gutture gule. Jn facie inuidie ⁊c. Jō ſuſpi
rare dolere ⁊ plangere nos debemꝰ ad inſtar
infirmi vt religioſi clerici ⁊ layci. Et tūc gl; ſic
vigilās ex pctōꝝ ↄtritione pōt dicere cu; dd.
A voce gemitꝰ mei adheſit os meū carni mee
Subdit̄. Silis factꝰ ſu; pellicano ſolitudinis
factꝰ ſu; ſicut nicticoꝛax in domicilio. Vigila
ui ⁊ factus ſu; ſicut paſſer ſolitarius in tecto.
Tota die expꝛobꝛabāt mihi inimici mei: ⁊ q
laudabant me aduerſu; me iurabāt. Quia ci
nerē tanq̄ panē māducabā:⁊ poculum meū
cū fletu miſcebā.ps.ci. No. A voce gemitus
mei ⁊c. Nā qñ hō ridet:caro dilatat̄:ſ; qñ plo
rat:ſtringit̄. No. ſilis factus ſu; pellicano ſoli
tudinis. Qui qñ videt filios a ſerpēte venena
tos:nāliter cognoſcit ꝙ nō pñt viuē ſine ſan-
guinis ſui effuſione:⁊ tūc vulnerat ſe in pecto
re:⁊ illū calidū ſanguine; effundit ſup eos:⁊
ſic reuiuiſcūt.vt dr̄ in glo.oꝛdinaria ſup iſtu;
verſum ⁊c. Jta de opibꝰ noſtris a ſerpēte iſer
ni venenatis. Factꝰ ſum ſicut nocticoꝛax que
nō vr̄ ſ; ſentit̄. Jō d; hō abſcōdi in domicilio
ſtudij vel oꝛonis. Jō ait dd. Vigilaui ⁊ factꝰ
ſum ſicut paſſer ſolitarius in tecto. Saltat.n.
paſſer de loco ad locū cantādo. Jta pctōꝛ d;
ſaltare de pctō ad pctm̄: plāgendo ⁊ dolēdo
de quolibet. Jte; captꝰ ex criminibus nō pōt
doꝛmire ſ; vigilat: ſniam expectat di. Miſer
qd erit de me. Jta ēt nos ēx hoc vigilare dbe
mus. Certū eſt ꝙ oēs ſumꝰ criminoſi:⁊ ꝓceſ
ſus eſt iā factꝰ. Ezech.xviij. Aia que peccaue
rit ipſa moꝛiet̄. Filiꝰ aūt nō poꝛtabit iniqtate;
pr̄is:⁊ pr̄ non poꝛtabit iniqtatē filij. Juſticia
iuſti ſup eū erit:⁊ impietas ipſi erit ſup eū. Si
aūt impiꝰ egerit pniam ab oibus pctis ſuis q̄
opatus eſt ⁊ cuſtodierit oia ꝓcepta mea ⁊ fe-
cerit iudiciū ⁊ iuſticiā:vita viuet ⁊ nō moꝛiet̄
Ezech.xviij. Et ſpūs nr̄ captꝰ eſt in fetido car
cere coꝛpis expectans iudicē. Mirū eſt ergo
quō poſſumus doꝛmire in pctis. S; qꝛ nō ci-
to ↄ̄ malos ꝓfert̄ ſnia: abſq; vllo timoꝛe filij
hoium ꝑpetrant mala.vt dr̄ Eccls.viij. Vñ ſp
cogitare dbemꝰ quō ħ pro pctis dignā poſſu
mus agere pniam. S; heu quaſi oēs pniam
vſq; ad finē vite differūt cogitātes tūc agere
pniam:cū hoc tñ vix ſit poſſibile:vt dicit. Au
guſtinus in quodā ſermone de pnia. Et alle-
gat̄ in.iiij.ſniaꝝ diſ.xx.c.i. Dicit.n.ſic ibidem
Aug. Si qs in vltima neceſſitate poſitꝰ volue
rit accipe pniam ⁊ accipit ⁊ mox recōciliabit̄
⁊ hinc vadit:fateoꝛ vobis: nō illi negamꝰ qd
petit:ſed nō ꝓſumimus ꝙ hinc bñ exit:ſi ſecu
rus hinc exit neſcio:pniam poſſumꝰ dare.ſecu
ritatē vo non. Nunqd dico dānabit̄:ſed nec
dico liberabit̄. Vis ergo a dubio liberari:age
pniam dū ſanus es. Si ſic agis:dico tibi qꝛ ſe
curus es.qꝛ pniam egiſti eo tp̄e quo peccare
potuiſti. Si vis agere pnia; qñ iā peccare nō
potes pctā te dimiſerūt:nō tu illa. Hec Aug.
Et hr̄ etiā ide; de pe.diſ.vij. Si qs. Pa; ergo
ꝙ fatue faciūt q̄ iā in pctis doꝛmiūt ⁊ nolunt
vigilare in pnia:ſ; vſq; ad moꝛtē tardāt. Et iā
multa faciūt pro coꝛpe:⁊ nihil faciūt pro aia
cū tñ xp̄s dicat. Quid ꝓdeſt hoi ſi vniuerſum
mundū lucret̄ ſeipſu; aūt ꝑdat ⁊ aie ſue detri
mentū faciat. Filiꝰ.n. hoies venturꝰ eſt in glia
pr̄is ſui cū angel' ſuis:⁊ tunc reddet vnicuiq;
ſm opa ſua Mat.xvi. Ergo o; diligēt̄ vigila
re ⁊ pctā ꝓterita plangē:⁊ illa ꝓterita iteꝝ nō
cōmittere. Vñ dicit dñs Luc.xij. Beati ſeru

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Ali quos cū venerit dn̄s inuenerit vigilantes.
¶ Dico quarto ꝙ vigilant aliq nō ꝓꝑ lucruꝫ
tꝑale: nec ꝓꝑ periculuꝫ mūdiale: nec ⁊c. ſꝫ ꝓꝑ
clamoreꝫ vocis ſeu alteri⁹ rei ſenſibilis ⁊c. Et
hoc ēt nos vigilare debemus. In aurib⁹ nr̄is
n. ꝯtinue dꝫ audiri illa vox tube. Surgite mor
tui venite ad iudiciū: que nō ꝑmittet nos dor
mire. Vn̄ Ieron̄. audiebat iſtā tubā di. Siue
comedā ſiue bibā ſꝑ vꝫ mihi ꝙ audiā illā vo
cē. Surgite mortui venite ad iudiciū. Sꝫ nos
hēmus aures opilatas: iō nō ſentim⁹ eā. Itē
debem⁹ audire vocē tube diuine ꝓdicationis
que dꝫ nos excitare ne dormiam⁹ in pctis. Iō
ꝓcipit ds ꝓdicatori di. Clama ne ceſſes: quaſi
tuba exalta vocē tuā: ⁊ annūcia ꝑplo meo ſce
lera eoꝝ. Iſa. lviij. Hanc vocē audiebat Iere
mias q de ſe dicit. Senſus cordis mei turbati
ſunt in me. Non tacebo: qm̄ vocē buccine au
diuit aia mea: clamorē ꝓlij. Iere. iiij. No. ſen
ſus cordis: qꝛ ſenſus corꝑis nōdū ſentiūt cla
morē ꝓlij. Nō dicit ſolatij: que nō ita excitant
hoiem ſicut ꝓlij q̄ mouēt ſanguinē: nō ſolum
hoiuꝫ ſꝫ ēt equoꝝ qn̄ tube clāgunt fortiter. ita
etiā de tuba ꝑrelij iudicij gn̄alis: vbi oia pctā
erūt manifeſta oi ꝑplo. ſ. toto mundo. Et iſta
bonis cedent ad gl̄iaꝫ eo ꝙ hic egerint pniaꝫ
malis aūt ad ꝯfuſionē ꝑpetuā: qꝛ ꝑpetua pēa
punient̄ ꝓꝑ voluntatē eoꝝ malā quā hic hūe
runt: ⁊ vſqꝫ ad mortē continuauerūt. Vn̄ ait
Greg. ⁊ hēt̄ de pe. di. i. Voluiſſent iniq ſine fi
ne viuere vt ſine fine potuiſſent peccare. ⁊ oſ̄
dunt ꝙ peccare ſꝑ cupiūt: qꝛ dū viuunt nūqꝫ
peccare ceſſant. Ad magnā ergo iuſticiā iudi
cantis ꝑtinet vt nūqꝫ careant ſupplicio: q nū
qꝫ dum viuerent voluerūt eſſe ſine pctō. Hec
ille ibideꝫ. Iō vigilate in bona vita. Ecce q̄re
dicit the. Tu ꝟo vigila: ⁊ in oibus labora. Et
ſic vigilauit ſctūs nr̄. Cōclude legendam.

¶ De aſſumptione beate Marie. Sermo. i.

Optimam partem elegit ſibi Maria. Lu. x. Sicut pn̄s feſtū ⁊ ſolēnitas eſt aſ
ſumptionis ꝟginis Marie beatiſſi
me. ⁊ hoc feſtū eſt finis ⁊ clauſura totius vite
virginis Marie. Iō de ei⁹ vita eſt dicēdum.
Et hēbimus nō ſolū ſpeculatiōes intellectua
les. ſꝫ ēt inſtructiones morales. Sꝫ ſi in alijs
ſmonib⁹ recurrim⁹ ad ꝟginē pro ipetratione
gr̄e: multo magis mō recurrendū eſt ad eam
qꝛ de ea hēbim⁹ ꝓdicare vt ſentiam⁹ deuotio
nē. Salu. vir. ma. ⁊c. ⁊ reſumat̄ the. Pro bre
uiori declaratione ⁊ introductione materie ē
ſciendū ꝙ vita humana hois ſiue mulieris hꝫ
tres ꝑtes aſcendēdo gradatiꝫ. ſ. prima eſt bo
na. ſcd̄a eſt melior. 3ª eſt optima. Prima ē vi
ta nature: ⁊ iſta eſt tꝑalis bona. Scd̄a eſt vita
gr̄e ⁊ iſta eſt ſpūalis melior. Tertia ē vita glo
rie: ⁊ iſta eſt celeſtialis ⁊ optima. Et qꝛ virgo
Maria nō fuit cōtenta vt hēret vitā nature ⁊
gr̄e: ſꝫ ēt gl̄ie. Iō de ea dicit the. Optimā ꝑtē
elegit ſibi Maria. Prima ps vite hūane dr̄
vita nature: qꝛ eſt q̄diu aia eſt eſſentialit̄ cor
pori ꝯiuncta: ⁊ iſta eſt bona: qꝛ effectus ⁊ crea
tura dei eſt: qꝛ ois creatura dei bōa ⁊ nihil re
ijciendū ab ea. vt dꝛ. i. ad Thi. iiij. Secūda eſt
vita gr̄e ⁊ iſta eſt melior ⁊ eſt ꝑ ꝯiunctionem
ſeu vnionē gr̄e dei cū aia. Quādiu. n. gr̄a dei
eſt cū creatura illuminat ei⁹ intellectū ad cre
dendū veraciter: inflāmat volūtatē ad diligē
dum ſinceriter: gubernat oia mēbra corporis
ad operādū vtiliter. Et de iſta dicit Dd̄ in ps.
Deus de⁹ meus. Qm̄ melior eſt mia tua ſuꝑ
vitas labia mea laudabūt te. Labia mea hic
incipit ꝯſtructio: qm̄ melior eſt mia tua. ſ. gr̄a
ꝓueniens ſeu iuſtificans que dꝛ hic mia. Nō
eſt: qꝛ nō dat̄ meritis creature. ſꝫ ſola dei mia.
Alie aūt gr̄e ſubſequētes vel cooꝑantes acq
runt̄ ꝓprijs meritis. ſꝫ gr̄a ꝓueniēs nō. Ideo
dicit. Melior eſt mia tua. ſ. gr̄a ꝓueniens ſeu
iuſtificans. Tertia vita eſt optima: ⁊ iſta eſt vi
ta glorie. Si querat̄ quare dicat̄ optima. Rn̄
det̄: qꝛ ꝓma vita. ſ. nature deꝑditur per mortē
Item vita gr̄e pōt deperdi per pctm̄ morta
le: ſꝫ vita gl̄ie nō qꝛ exquo aia intrat ꝑadiſum
eſt ita ꝯfirmata ꝙ eſt impeccabilis. ergo vita
eſt optima. Ergo paulus ait. Optimū eſt. n.
gr̄a ſtabilire cor. ad Heb. vlti. Ecce tres ꝑtes
vite humane. Virgo aūt maria habuit vitam
nature corporalē: qꝛ ſm̄ aliquos doctores. lx.
annis vixit. Epiphani⁹ dicit ꝙ vixit. lxxij. Ha
buit ēt vitam gr̄e ſpūalis ſuper oēs creaturas
ſꝫ nō fuit ꝯtenta de his: ſꝫ quotidie petebat vi
tam glorie: ⁊ deſiderabat eē cum filio in vita
glorie: ad quā hodie aſſumpta eſt. ⁊ de illa vi
ta dicit the. Optimā partē ⁊c. Bonā vitā te
nuit: meliorē cuſtodiuit: ſed optimam elegit.
Modo audite: qꝛ per vnā q̄ōnem quā vos fa
citis volo comꝓhendere mām ꝓdicandaꝫ qn̄
queritis: quō eſt ad ꝓpoſituꝫ thema ſeu euan
gelium hodiernū ad virginē mariam: cū non
loquat̄ niſi de btā maria magdalena ⁊ mar
tha: ergo vr̄ imꝑtinens ⁊ improprie dictū ho
die. Sꝫ rn̄dendo ad iſtam q̄ōneꝫ videbitis ꝙ
erit tota mā hodierna in iſto euāgelio. Dico
n. ꝙ ſi volumus recipe euangeliuꝫ hodiernū
ſm̄ intellectū litteralem: nō eſt ad ꝓpoſitum:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſed ſi volumus ipm recipe iuxta intellectū al
legoricū ſm quē ipm recipit eccl'ia: hodie nō
eſt euangeliū magis ꝓprius virgini marie in
tota biblia: q2 tota vita vginis Marie in eo
comphendit. ¶ Nam ſctm euangeliū ad lſaȝ
dicit tria de ſctā Martha.ſ.de vita actiua ſua
¶ Et dicit alia tria de maria magdalena de
vita ꝯtemplatiua: ſȝ iuxta intellectū allegori
cum tangit ſex virtutes vginis Marie glori
oſiſſime. ¶ Primū qđ euangeliuȝ tāgit btā
martha z di. Intrauit ieſus in quoddā caſtel
lum z mulier quedā martha noie recepit illū
in domū ſuam. Ecce primū opus vite actiue
btē marthe circa xpuȝ. Sed allegorice. Ecce
ꝯceptio filij dei: qa tunc intrauit ieſus caſtruȝ
huius mūdi rebellis ad ſibi illud ſubiugādū.
Et mulier quedā martha.i.dña: z que eſt ma
ior dña q̄ vgo ma. que accepit eū in domum
ſuā.ſ.in vtero vginali. Tria ſunt declarāda z
notāda. Primū quare iſte mūdus dr caſtrū.
Secundū que mulier recepit xpm. Tertiū in
qua domo ipm recepit. De pmo notandū q
mundus iſte dr caſtrū pp ꝯditiones z quali
tates caſtri iexpugnabilis que ſunt ſeptē: oia
iſta erāt in caſtro rebelli hui9 mūdi. Primuȝ
opȝ q caſtrū ſit in alto ſituatū. Sic iſte mun
dus alte ſituatus eſt per ſupbiā maximā. Jō
Dd loquēs de habitatorib9 hui9 caſtri dicit.
Supbia eoꝝ qui te oderunt aſcēdit ſp. Scdo
q ſit in circuitu bū muratū. Sic caſtrū huius
mūdi erat muratū per auaritiaȝ muro de ter
ra: q2 auari non appetunt niſi terrena. 3° q ſit
bū vallatū: ſic caſtrū mundi erat vallatum in
circuitu per luxuriā: q2 ſicut in valle ꝓfunda
ꝯgregant inmundicie ſic de pctō luxurie mul
te corruptiōes ꝯgregant zc. pp qđ dic Aug.
Uidēs ds tantaȝ labē corruptionis in huma
na nā q fere.i.per modicū deſinit incarnari.
Quarto q de victualib9 ſit bū ꝓuiſum: ſic ca
ſtrū mundi erat bū ꝓuiſum p gulā. Ad phil.
iiij. Quoꝝ deus vēter eſt zc. Quinto q ſit bū
ſituatū in colle petroſa inexpugnabili. Sic ca
ſtrū mundi erat bū ſituatuȝ: q2 ēt erat inacceſ
ſibile per inuidiā: q2 ſi aliqs requirat de pace
dicet: cum quo faciam pacē: per corpus meū
ego dabo ſibi.ſ.meo inimico innuere q tātuȝ
valet genus meū vt ſuū zc. Ecce caſtrū altuȝ:
vñ ait ſapiens. Contemplat9 ſum labores ho
minū z induſtrias aniaduerti patere inuidie
pximi. Eccl.iiij. Sexto q ſit bū ordinatū de
armaturis ad defendendū. Sic mūdus de ar
maturis p irā. Septimo q ſit poſſeſſuȝ a plo
bis fidelib9. Sed erat opm q nolebant moue
ri in opib9 pnalib9 z meritorijs. Uidens de9
rebellionē hui9 caſtri: dixit. Opȝ q ego per
ſonaliter vadam ad faciendū bellū. Et in die
incarnationis itrauit ieſus in quoddā caſtel
lum.i.mundū zc. De iſto caſtro allegorice di
xit ieſus diſcipulis ſuis. Jte in caſtellum.ſ.ex
pugnate eum cū bombardis pdicationis: qa
cōtra vos eſt. Matthei.xxi. Et mulier qdam
martha noie. Martha interptat dña. Nulla
eſt dña celi z terre niſi regina angeloꝝ virgo
maria que recepit illum in domū ſuā.ſ.in vte
ro virginali. De iſta domo cantat eccl'ia. Do
mus pudici pectoris tēplum repente fit dei:
intacta neſciens virū vbo ꝯcepit filium. qñ.ſ.
dixit. Ecce ancilla dñi. Luc.i. Tunc recepit il
lum in domo ſua. Patet ergo quō prima ps
euangelij facit pro virgine Maria. Morali
ter hic nota. Nam magna excellētia fuit vgi
nis marie: qa in domo eius recepit filium dei
In hoc ſibi aſſimilant qui hodie cōicant: qa
ſicut ipſe venit in vtero virginali: ita ꝓprie ve
nit in hoſtia ꝯſecrata: z perfectius recipimus
nos ipm q̄ virgo maria: q2 ipſa recepit eum
mortalē z paſſibilem: z nos immortalē z im
paſſibilem: ipſa ſolum ſemel: nos autem ſepe.
Dicatur hic pro informatiōe populi quomō
debet homo eligere decē vel duodecim feſta
principalia ad communicādum. Unde cōtra
illos qui nō cōmunicant z nō recipiunt eum
dicit. Jn ꝓpria venit z ſui eum nō receperūt
Quotquot autē receperūt eum dedit eis po
teſtatē filios dei fieri: his qui credunt in noie
eius. Jo.i. ¶ Secundū opus vite actiue btē
marthe oſtendit cum dicit euāgelium. Mar
tha autē ſatagebat circa frequēs miniſteriū.
Nam qñ xpus fuit in domo marthe: tūc incō
tinenti martha currendo per domū ait ancil
lis z ſeruitorib9. date panem z vinū z cetera
neceſſaria pro refectiōe z tm̄ volebat dño ſer
uire. Sed diceret aliquis. Hoc nihil facit ad
propoſitum pro virgine maria. Rñdeo verū
eſt: non litteraliter: ſed imo multū ꝓprie alle
gorice. Quia ſicut primū opus marthe facit
pro vgine q̄tum ad incarnationē: ita ſecūdū
opus facit pro vgine maria reſpectu ſue con
uerſationis ad filium dei poſtq̄ ipſum pepit
Dicat quō virgo maria in etate.xv.annoꝝ ip
ſum pepit z nō habebat lac. Dicunt.n.medi
ci z bū q de eadē radice ꝓcedunt ples z lac.
Et mulier que nō cognouit hoiem nō hȝ lac.
O dixit Joſeph ad mariam. Ego vadam ad
aliquam mulierem vt det lac puero z cetera.
Sed virgo maria noluit: ſed flexis genib9 vt

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dicũt doctores deuoti orãdo dicebat. Pater
⁊ dñe oꝑs q hunc filiũ mihi dediſtis: vos q oi
bus rebꝰ miniſtratꝭ: ꝓuiſionẽ aialibꝰ in terra:
piſcibus in mari: date mihi lac pro filio vr̃o. ⁊
incõtinẽti deꝰ pr̃ de celo miſit ſibi lac. De hᵒ ẽ
eccl̃ie auto. q̃ cantat. Neſciens mater ṽgo vi
rũ pepit ſine dolore ſaluatorẽ ſeculoꝝ ipm re
gẽ angeloꝝ ſolũ virgo lactabat vbere de c̃elo
pleno. Ecce q̃no ipſa ſatagebat vt ſuiret xp̄o.
Itẽ ſuiuit ſibi ẽt in alijs multis. Nã ſcitꝭ q̃ſta
ſuitia faciũt matres filijs in veſtiẽdo ⁊ ſimili
bus. ⁊ q: non poterat bñ calefieri ꝓpter frigꝰ:
poſuit in p̃ſepio vt ab aialibus calefieret. Itẽ
pectinare: ⁊ lauare qñ fuit exul in egypto: filã
do: ſuẽdo: ꝓuidebat ſibi filio ⁊ ioſeph ſeniori.
Itẽ qñ xp̄s ibat ad p̄dicandũ: ṽgo maria ſeq̃
batur ſmones ſuos: ⁊ cũ erant in aliquo loco
ipſa parabat filio refectionẽ. Ecce ergo mar
tha. i. dña ſatagebat circa freq̃ẽs miniſteriũ.
Iõ cãtat hodie eccl̃ia in pſona virgis marie.
In habitatõe ſctã corã ipſo miniſtraui. Eccli.
xxiiij. Moraliter nota. Nõne videt̃ vobis ma
gna excellẽtia recipe xp̄z in domo ⁊ miniſtra
re ſibi. Iſtã gr̃az poteſtꝭ hr̃e p ſilitudinẽ ꝓpriã
q: qñ amore ⁊ honore xp̄i recipitꝭ pauperes ⁊
pſonas bone vite poteſtis dicere ꝙ recipitis
xp̄m in domo vr̃a: ⁊ qñ datis ⁊ miniſtratꝭ pau
peri: poteſtis dicere. gᵒ miniſtraui xp̄o. De hᵒ
auctas xp̄i. Amen dico vobis qd̄ vni ex mini
mis meis feciſtis: mihi feciſtis. i. pauperibus.
Matth. xxv. ⁊ in die iudicij qñ xp̄s laudabit
miſericordes: dicet. Eſuriui. n. ⁊ dediſtis mihi
mãducare ⁊c. Rñdebunt. Dñe qñ vidimus
te eſuriẽtẽ. Et rñdebit. Amẽ dico vobis q̃diu
feciſtis vni ⁊c. Et dare negatiuaz pauperi eſt
dare negatiuã xp̄o. Pz ibidem qñ xp̄s dicet
malis i die iudicij. Diſcedite a me maledi. ⁊c.
Rñdebũt. Dñe qñ te vidimꝰ eſurientem ⁊c.
Rñdebit illis. d. Amẽ dico vob̄ q̃diu nõ feci
ſtis vni de minoribꝰ his: nec mihi feciſtis. Et
ibũt hi i ſuppliciũ eternũ. Math. xxv. Tertiũ
opꝰ vite actiue btẽ marthe oñdit̃ cũ dr̃. Mar
tha martha ſollicita es: ⁊ turbaris erga pluri
ma. Ad l'ram: btã martha erat multũ ſollicita
de ſuitio xp̄i. videbat̃ ſibi. n. ꝙ oẽs de domo ñ
fuiſſent ſufficiẽtes gᵒ ſollicitabat ãcillas famu
los ⁊ famlas ⁊c. Allegorice illd̄ ẽ ꝓprie ꝓpriũ
ṽgini marie: ⁊ ſic p̄mũ opꝰ btẽ marthe fac̃ vir
gini marie pro icarnatõe ⁊ ſcd̄z pro ꝯuerſatio
ne: ita iſtd̄ tertiũ i xp̄i paſſiõe: i q̃ martha. i. dña
fuit ſollicita. O qs poſſet exp̄mẽ ſollicitudinẽ
eius ⁊ turbationẽ quã hũit i filij paſſiõe. P̄mo
ṽgo maria fuit ſollicita de ſaluatiõe hũani ge
neris. ſ; q: ſciebat nõ alio mõ facturã niſi per
mortez ignominioſam filij ſui turbabat̃ ex mr̃
nali cõpaſſione: ⁊ erat q̃ſi int̃ duas molas: qñ
videlz ip̄a cogitabat ꝙ nll'us hõ poterat ſolui
a vincl'o pctõꝝ nec a cathẽis dyaboli niſi filiꝰ
ſuꝰ ligaret̃ a iudeis ⁊c. Ecce turbatio. Itẽ ſcie
bat nullũ hoiem poſſe euadere illã durã ſniaz
dãnationis et'ne q̃ dabit̃ i iudicio. Diſcedite a
me ma. ⁊c. niſi filiꝰ ſuꝰ xp̄s fuiſſet morti ſniatus
Iõ turbabat̃. Itẽ erat ſollicita ne aliq̃s ſuſpẽ
deret̃ in furca iferni: ſ; q: nõ poterat fieri niſi
p̄us filiꝰ ſuꝰ ſuſpenderet̃ in furca ligni ⁊c. ideo
turbabat̃. Itẽ erat ſollicita: q: nll'ꝰ poterat ſe
parari a ſocietate dyaboli: ſ; non poterat fieri
niſi p'ꝰ filiꝰ ſuꝰ aſſociaret̃ latrõibꝰ. Et ecce tur
batio. Itẽ erat ſollicita vt hoies exules a pa
diſo celeſti poſſent intrare. ſ; ecce turbatio: q:
nõ poterat fieri niſi p'ꝰ filiꝰ ſuꝰ exularet̃ de hie
r'lm ⁊c. Itẽ erat ſol. ꝙ hoies hr̃ent coronã glo
rie: ſ; ecce turbatio. q: filiꝰ ſuꝰ prius erat de ſpi
nis coronãdus. Itẽ erat ſol. q: hoies nõ pote
rãt hr̃e vitã eternã: ſ; ecce turbatio. vt eã habe
rẽt oꝑtuit filiũ ſuũ mori. pz gᵒ q̃re dicit. Mar
tha martha. i. dña dña ſol. ⁊c. Moral'r iã audi
uiſtis ſollicitudinẽ ⁊ turbationẽ ṽgis marie.
In hoc ipſam imitari debemꝰ qd̄ fit p pniam
in q̃ hõ dz ſollicitudinẽ ⁊ turbationẽ. ſollicitu
dinẽ: q: p pniaz acq̄rit̃ gl'ia eterna. ſ; turbatio
nẽ qñ ex ieiunio vl' cilicio dolet caput vl' ſtõa
chũ. itẽ ſollicitudo i diſciplis vl' alijs pẽis qbꝰ
euadit diſciplias ⁊ pẽas iferni. ſ; turbatio ſeq̄t̃
qñ ſentit corꝑe plagas ⁊c. Ois ãt diſciplina i
p̄nti q̃dẽ vr̃ ñ eẽ gaudij ſ; meroris poſtea aũt
fructũ pacatiſſimũ exercitatꝭ p eaz reddet. ad
Heb. xij. Diſciplia dr̃ ois pnia. pz h̄ tota vita
actiua ṽgis ma. Mõ videamꝰ de vita ꝯtẽpla
tiua ṽgis ma. quã hũit pfectiſſime: ⁊ ſignat̃ p
magdalenã: de q̃ dic̃ euãgeliũ hodiernũ tria.
Primũ maria ſedẽs ſecꝰ pedes dñi audiebat
ṽbũ illiꝰ. Ecce vita ꝯtẽplatiua. mõ videamus
iſta ſi faciũt ꝓ ṽgie ma. Dicat̃ h̄ quõ ṽgo ma.
ſciebat ꝙ ieſus filiꝰ ſuꝰ ab iſtãti ꝯceptiõis hũit
tãtã ſciaz q̃ſtã hz nũc i celo. Et iſta ẽ doctrina
gñal'r oiuz doctoꝝ i theologia Cogitate gᵒ qñ
xp̄s fuit ſex vl' ſeptẽ annoꝝ quõ ṽgo ma. facie
bat ip̄z ſedẽ i aliq̃ cathedra: vt dñt aliq ſingl'a
res doctores: ⁊ maxie ꝺuoti btẽ ṽgi: ⁊ ip̄a põe
bat ſe ad eiꝰ pedes. credat̃ ꝙ xp̄s dicebat ſibi
ꝙ poneret ſe iuxta eũ: ſ; ipſa ex hũilitate nolu
it. Final'r dicebat ſibi. Fili mi dicatꝭ mihi aliq̃.
Rñdebat. Mr̃ placet mihi. Quid vultꝭ ꝙ di
cã vobis. Et ṽgo ait. Fili mi deſidero ſcire glo
riam aiaꝝ btãꝝ: quõ ſtabunt poſt vr̃am aſcẽ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſionem. Si erunt ad dextram veſtram in celo
vel ad ſiniſtrã. Item ſi erũt infra angelos vel
ſupra. Et ieſus rñdit. Mater mea: nec ſic erit
nec ſic: ſꝫ de oib⁹ fiet vna cõgregatio: qꝛ tũc ẽ
vnũ ouile ꝛ vn⁹ paſtor. Dicat quõ xpus dixit
ṽgini ꝙ ſt. ix. ordines ſiue. ix. platee ſm Ioã.
Apoc. xvi. Prima platea aſcẽdẽdo eſt ange
loꝝ: ꝛ in iſto ordine collocabunt penitẽtes: q
de pctis ſuis ꝑ opa pnialia ꝛc. Scõs ordo eſt
archangeloꝝ qꝝ pnceps eſt Gabriel: ille: mr
mea qui nũciauit vob meaꝫ icarnatiõẽ: ꝛ in
iſto hitabũt miſicordes deuote ꝑſone. O di
xit vir. ma. qꝫ in bono pũcto ſt nati qui faciũt
miam. 3ª platea ẽ pncipatuũ. ꝛ ſic de alijs. re
ſpice in ſmone oium ſctõꝝ: q icipit. Merces
vr̃a ꝛc. Cogitate ꝛ rõnabilr ꝙ ṽgo voluit ſcire
in q̃ ordine collocaret. Et rñdit ieſus. Mater
mea qa vos ſup oẽs eſtis dignior: iõ ſup oẽs
eritis collocata ad lat⁹ meum: ꝛ oẽs tã aie q̃
angeli vr̃o obediẽt iperio. Iõ cãtat eccia ho
die pluries. Exaltata es ſctã dei genitrix ꝛc.
Alia die petijt a filio de pena ſcire dãnatoꝝ ꝛ
ſocietate quã hñt cũ dmonib⁹. Et ieſus rñdit.
Mr mea ſicẽ ſt in celo. ix. ordies angeloꝝ: ita
ſt in iferno. ix. carceres dãnatoꝝ. Et qꝛ maius
pctm̃ fuit in ordie ſeraphinoꝝ: iõ illi q cecide
rũt de illo ordie ſt in ꝓfundiori carcere: ꝛ hñt
mai⁹ tormẽtũ intẽſuꝫ: ꝛ in iſtũ carcerẽ vadũt
blaſphematores dei. Scõs carcer aſcendẽdo
eſt illoꝝ ãgeloꝝ de ordine cherubin: ꝛ in illo
vadũt ifideles ꝛ xpiani in fide dubitãtes. ꝛ ꝓ
ſumptuoſi intellect⁹ ꝛc. Terti⁹ carcer eſt thro
noꝝ: ibi collocãt q vſurpãt ecciaſtica bñficia
per ſymoniã ꝛc. Quart⁹ eſt dñationũ: ibi va
dũt mali dñi ꝛ iniuſti rectores cõitatum ꝛc.
Quint⁹ ẽ ṽtutũ: ibi vadũt vidicatiui ꝛc. Sex
tus eſt ptãtũ: ibi vadũt ipatiẽtes in ifirmitati
bus vel al's: ꝛ recipiũt maliciã ꝯ deũ. Septi
mus eſt pncipatuũ: ibi vadũt crudeles: vſura
rij: ꝛ latrões: ꝛ bõa mortuoꝝ retinẽtes. Octa
uus ẽ archãgeloꝝ: ibi vadũt indeuoti: q nolũt
audire miſſaꝫ: nec ſmonẽ. Non⁹ eſt angelorũ
ibi vadũt ipenitẽtes. Ecce quõ ieſus declara
uit mri ſue ea q̃ ſt in alio mũdo: q̃uis euãge
liũ hoc nõ dicat: tñ credẽdũ eſt pie. maria g°
ſedẽs ſec⁹ pedes dñi ꝛc. O ſi aliqs fuiſſet i illo
ꝑlamẽto q̃lis ꝯſolatio ei fuiſſet. Et alia die di
xit vir. ma. Fili mi ex q̊ mihi declaraſtis glãꝫ
btõꝝ ꝛ penã dãnatoꝝ: nũc dicẽs aliqd de pur
gatorio. Et ieſus: imo mr mea ex q̊ vultis ſci
re. purgatoriũ hꝫ tres carceres ſm tres ꝯditi
ones ꝑſonaꝝ ibi pniam cõplentiũ. Vide i ſer
mone defunctoꝝ. Itẽ alia die dixit de pueris
ſine circũciſiõe decedẽtibus: ꝛ mõ ſine baptiſ
mo ꝛc. Ecce vita ꝯtẽplatiua audire ṽbuꝫ dñi.
Ego mõ ꝑdicãdo teneo vitã actiuã: ꝛ dũ ſtu
debã ꝯtẽplatiuã. Et vos q deuote audit ſmo
nẽ facit vitã ꝯtẽplatiuã. g° Bti q audiũt ṽbũ
dei ꝛ cuſtodiũt illud. Luc. xi. ¶ Scõm opus
vite ꝯtẽplatiue btẽ magdalene ẽ: qꝛ qñ Mar
tha erat ſollicita õ xpi ſuitio: dicebat martha
ſorori ſue: iuuetis me: ꝛ Magdalena fecit au
rẽ ſuã ſurdã. Iõ dixit xpo: non ex ipatia. ſꝫ dic
glo. ꝙ videbat marthe ꝙ oẽs de domo nõ fu
iſſent ſufficiẽtes ad xpi ſuitiũ. Sꝫ btã magda
lena dimittebat actiua opa: vt vacaret ꝯtẽpla
tioni. Sic vir. ma. in xpi aſcẽſione qñ vidit fi
liũ eleuari a terra ꝛ ſentiebat aias ſctõꝝ: roga
uit filiũ vt aſcẽderet cũ eo. Et xpus ſibi dixit.
Mater mea vos per aliqd tp̃s tenebit locuꝫ
meũ: ꝯſolabitis frẽs meos aplos q in dubijs
ad vos recurrent. Ex illa die vita btẽ Marie
fuit cõtẽplatiua: iſto°. Nã quolꝫ die viſitabat
loca ſctã. p° nazareth in camera vbi filiuꝫ dei
cõcepit: cogitãdo quõ fuit ab angelo ſaluta
ta ꝛ ꝯtẽplãdo filia flebat ꝛc. Deinde ibat be
thleẽ vbi ipm pepit: vbi venerũt reges orient
Deinde ad tẽplũ vbi xl. die obtulit eũ. Deide
ad locũ baptiſmi. Deinde ad deſertũ vbi ieiu
nauit. Deinde ad locũ paſſionis ꝛ ſepulchri.
Duodecim annis vixit p⁹ xpi aſcẽſionẽ ſꝫ ali
os. xxiiij. ꝛ quolꝫ die viſitauit iſta loca. Que
ſtio eſt h ꝯ iſtã viſitationẽ. qꝛ dicit. b. Amb. ꝙ
btã maria nõ erat vagabũda neqꝫ ad publicũ
veniẽs: ſꝫ qeta domi: amãs ſecũ hitare. Hoc i
lib. de ṽginib⁹. Quõ g° dicit hyſtoria ꝙ viſi
tabat ꝑdicta loca. Cõcordãtia bona ẽ iſta ſu
ſtinẽdo vtrũqꝫ ꝙ iſta viſitatio erat quolꝫ die
vt dicit hiſtoria: ſꝫ erat ſpũalis ꝛ ꝯtẽplatiua ꝛ
nõ recedebat de domo. vt dic. b. Amb. ſꝫ ibat
ſpũ. O bñdicta ꝑegrinatio ꝛ ſine ꝑiculo. De
quo dicit apl's ad Gal. v. Si ſpũ viuim⁹: ſpũ
ꝛ ãbulem⁹. Dicat ꝯ homies ꝛ mulieres: qꝛ ꝑe
grinãdo frãgũt ſibi collũ: ꝛ efficiunt peiores:
qꝛ aliq̃tiẽs vadũt ṽgines forte ꝛ caſte: ſꝫ rede
unt meretrices. Dicat de mulierib⁹ euntibus
romã tpe indulgẽtie ꝛ dormiẽtib⁹ oib⁹ ſimul
in ſtramib⁹. multe corrũpunt ꝛ violant: vt di
xit hoſpita mgro vincẽtio. Etiaꝫ vltra ꝑicula
corꝑalia multa ſt ꝑicula aiaꝝ religioſis ꝛ cle
ricis eũtib⁹ hierſm q nõ pñt dicẽ offm̃ nec miſ
ſaꝫ. Iõ ſpũalr fiat illa ꝑegrinatio: hodie ꝛ q̃lꝫ
die poteſtis nazareth ad camerã vbi fili⁹ dei
fuit icarnat⁹ ꝛ ſic de alijs locis. ¶ 3ᵐ op⁹ vite
ꝯtẽplatiue btẽ magdalene ẽ illd qd dicit the.
Et optimã ꝑtẽ elegit ſibi maria. Ecce h hyſto

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

riam hodiernā. Dicatur quō poſtǭ trāſierūt
xij. anni ſm aliq̄s. xxiiij. ꝟgo ſemel orabat di.
O fili tot āni ſunt ꝙ ſum iter iudeos: ⁊ apſi ſt
per mūdū diſpſi. Jō recipiet me vobiſcū: ⁊ fle
bat. Ꝥ xp̄s dat deſiderāti paradiſum. Exēplū in
mr̄e ſua: q: vult ꝙ padiſus ardēter deſideret.
Nā ſtatiꝫ apparuit ſibi āgelus gabriel ſalutās
eā ⁊ portās ramū palme: ⁊ tāta erat claritas
angeli ꝙ ꝟgo eū ſubito nō cognouit: iō petijt
ei⁹ nomē: ramus ille ſignificabat victoriā quā
ꝟgo hūit de mūdo ꝑ humilitatē: de dyabolo
per pauptatē: de carne ꝑ puriſſimā ꝟginitatē
Dicat quō petijt duo. Primū vt apſi eēnt in
ſua ſepultura. Scdm ꝙ nullus dyabolus eēt i
ſuo obitu: nō credatis ꝙ eos timeret: ſed ꝑꝑ
horrorē hoc fecit: q: tāta mala faciūt: ſicē de re
ge q nō ꝑmittit ꝙ hō crioſus veniat corā eo:
nō ꝙ eū timeat: ſ3 eū abhorret. Et ꝟgo maria
obtinuit ꝙ oēs apſi ibi cōgregabant virtute
dina. Dicat quō ppl's admirabat qn̄ apſi ab
eoꝝ aſpectib⁹ amouebant ꝑ nubē: ⁊ inuenert
ſe oēs ad portā ꝟginis dicētes ad iuicē. Qua
re ꝯgregauit nos dn̄s. Nō hic bn̄ legendā: ⁊
ioānes q p⁹ venerat dixit eis rōnē ꝙ ꝑꝑ obitū
ꝟginis Marie. Et paul⁹ ⁊ dionyſi⁹ fuerūt ibi:
vt dicit dionyſi⁹ ⁊ ierotheus. Dicat quō ꝓceſ
ſionaliter bini ⁊ bini exhibuerūt virgini reue
rentiā. prio Petr⁹ ⁊ andreas ⁊c. Et vir. ma.
cū magna letitia recipiebat eos: dicēs cuilibꝫ
ſuitiū qd̄ fecerat xp̄o filio ſuo ⁊ penas q̄s paſ
ſi erāt ſpāliter. b. paulo: dicebat. O paule i ta
li loco fuiſtis capt⁹ ꝓ filio meo ⁊c. Et dū ſic lo
queret ꝟgo ad eſt xp̄s ſalutās matrē. d. Aue
bn̄dicta q̄ vitā ꝯcepiſti ⁊ glīam inueniſti. Ad
quē virgo. paratū cor meū de: patū cor meū.
Jn capite libri. ſ. ꝑdeſtinationis ſcriptū eſt de
me vt facerē voluntatē dei mei. Dicat quō ſa
lutabat a ſctis āgelis ⁊ btis qui cū xp̄o vene
rāt. vt dicūt qdā. Et qd̄ eſt: ſi iſtud gaudiū eſt
mai⁹ alijs gaudijs. Nā magnū gaudium fuit
annūciatiōis in q̄ fctā fuit mr̄ dei: ⁊ natiuitat
⁊ apparitionis: ⁊ reſurrectionis ⁊c. Rn̄deat ꝑ
ſilitudinē de pulchra puella ſiue domicella q̄
multū gaudet qn̄ tractat de ea vt hēat viꝝ: ſ3
plus gaudet qn̄ deſpōſat: ⁊ plus qn̄ iā deſpō
ſata a ſuo ſpōſo viſitat: ⁊ pl⁹ qn̄ ſpōſus mittit
ſibi iocalia ꝑcioſa: magis qn̄ ſpōſo datur ma
gnū offiñ i domo regis: ſup oīa gaudebit pl⁹
⁊ ſup oīa in die ꝯiūctionis. De quo multū ēt
gauiſa fuit ꝟgo Maria. Nā de deſpōſatione
tractabat in die ānūciationis ſiue ꝯceptionis
filij dei: ⁊ in die natiuitat mādfeſtata fuit. ſpō
ſalia ꝟo in die apparitionis: in pn̄tia triū regū.
Spōſus ſu⁹ viſitauit ſpōſam matrē ſuā in die
reſurrectionis. Accepit offiñ in curia celi em
pyrei in die aſcēſionis. Miſit ꝑcioſiſſima ioca
lia in die pēthe. S3 hodie ē dies nuptiaꝝ qn̄
ſine dolore ⁊ pena tradidit aīam ſuā in manī
bus filij: ⁊ miſtri. i. angeli pſallētes ꝑcedebāt:
⁊ ſic ducta eſt ad domū ſpōſi ad gloriā padiſi
nō ſolū in aīa ſ3 xp̄s p⁹ eā ſuſcitauit: ⁊ i corpe
⁊ in aīa viuit ⁊ regnat in eternū: g⁰ optimam
ptem elegit ſibi maria. Dicat hic moralr quō
gl3 d3 deſiderare iſtā glīa3: nō ſim⁹ vt beſtie q̄
reſpiciūt ſolā terrā: ſ3 ds fac nos rectos vt pa
diſū ꝺſiderem⁹. iō dd̄ ait. quēadmō3 ꝺſide. ⁊c.

¶ De aſſumptione btē virginis marie ſer. ij.

In ciuitate ſctificata ſili-
ter requieui.
Eccli. xxiiij. Pōt hoc ꝟbū dicē aīa
qn̄ intrat padiſu3. Jn ciuitate ſctifi-
cata, ſiliter requieui: ⁊ maxie maria. Pro intro
ductione ⁊ venīēdi ad mām ꝑdicandā ora3 de
clarare q̄ eſt iſta ciuitas ſctificata. Et dico ꝙ ē
glīa padiſi. Rō autē ꝙ glīa dicat ciuitas eſt
iſta: q: recte ē edificata ad modū nobiliſſime
ciuitat hierl'm tpe Salomonis in q̄ erāt tres
clauſure aſcēdēdo. Jntra ꝑmā altiorē mora
bant laboratores ⁊c. Jntra ſcdam altiorē ſta
ſtāt nobiles milites ciues ⁊ ꝓphe ⁊ ꝑſone q̄
nō laborabāt manib⁹ ſuis. Jntra tertiā altiſſi
mā ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ ibi tēplū erat ⁊ do
m⁹ regis. Recte illa ciuitas erat edificata ad
modū pilei ſeu mitre pape: vbi ēt ſt̄ tres coro
ne. Et clauſure figurabāt glīa3 padiſi: vbi ſūt
tres hierarchie angeloꝝ q̄ſi tres corone. Jn
tra ꝑmā ſtāt penitētes digne. ſ. cū angelis: ar
chāgelis: ⁊ ꝑncipatib⁹: q l3 peccauerūt: tn̄ ꝓ
tpe redierūt ad deū ⁊ fecerūt pniā3: ⁊ cōpant
laboratorib⁹: q: labore pnie glīa3 dei hūerūt
Jntra ſcda3 alti⁹ vadūt ⁊ hitant iuſti ꝑſiden
tes ⁊ boni ꝑlati q nō intrauerūt ꝑ ſymoniā: ⁊
qn̄ ſunt int⁹ ꝟbo ⁊ exēplo paſcūt oues. Etiam
dn̄i tꝑales: impatores: reges ⁊c. ⁊ cōitatū re
ctores: q plus curāt de iuſtitia q̄3 de ꝓꝓo ho
nore: ⁊ ſuis redditib⁹ cōtētant: tales vadūt in
ſcda hierarchia cū ptātib⁹: ꝟtutib⁹: ⁊ dn̄atiōi
bus. Jn 3ᵃ hierarchia. ſ. thronoꝝ: cherubinoꝝ
⁊ ſeraphinoꝝ hitāt illi q tenuerūt vitā apſicā
⁊ aſſiſtūt deo: ⁊ nō curāt de reb⁹ tꝑalib⁹. Ps
g⁰ quō glīa padiſi ē ordinata vt citas hierl'm
Auto. de hoc. Hierl'm que edificat vt ciuitas
⁊c. ps. cxxi. Nō cui⁹ ꝑticipatio ei⁹ in idip3. Jn
ciuitate hierl'm nō oēs videbāt faciē regis: ſ3
nō ſic eſt in padiſo: q: oēs ſiue de pria hierar
chia ſiue de ſcda ⁊ de 3ᵃ videbūt deū facie ad

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

facie͂. Jdō dicit. Cuiꝰ ꝑticipatio eiꝰ in idipſm.i.
in eandē rem. ⁊ idō dicit ſctificata.i. in ſctitate
ꝯfirmata. Jn hoc mūdo nullꝰ q̄ʒtūcūqʒ ſctūs
fuit qn peccauerit: xp̄o ⁊ virgine ma. except.
Jdō iſta eccia militās nō dr̄ ſctificata.i. ſctitate
ꝯfirmata. Sʒ in ꝑadiſo in illa eccia triūphāti
oēs ſunt ſctificati.i. in ſctitate ꝯfirmati: qꝛ im-
peccabiles ſunt vt v̄go ma. Auto. Ois qui re
lictꝰ fuerit in ſyon: ⁊ reſiduꝰ in hierlm: ſctūs vo
cabit̄. ois q ſcriptꝰ ē in vita in hierlm. Jſa. iiij.
Aia q cōdigne ſatiſfecit de pctis qn̄ ingredit̄
gl̄iam pōt dicē. Jn citate ſctificata regeui. Et
v̄go maria hoc dicē potuit. Pʒ the. ꝟ Nōui
qnqʒ in aſſumptiōe v̄gis marie: ad q̄rū ſīlitu-
dinē aia btā ēt aſcēdit ꝑꝑ qd̄ aia ꝑt dicē the.
ꝑdictū. Jn ciuitate ſcti. ⁊c. Nō tn̄ dico ꝙ poſ
ſit aia aſcēdere ad tātā gloriā vt v̄go maria.
¶ Pͣ ꝯditio ſeu ſīlitudo q̄ fuit in v̄ginis aſ-
ſumptōe fuit: cū v̄go ardētiſſime deſideraret
vidē filiū ſuū ⁊ eē cū eo ⁊ fleret. xp̄s miſit ſibi
angelū gabrielē q ſꝑ fuit nūciꝰ xp̄i ad matrē:
⁊ reuerēter eā ſalutauit d. Suſcipe ſalutes a
deo. Aue bn̄dicta. tēplū dn̄i: archa vite regia
ꝑadiſi. Ecce filiꝰ vr̄ vult cōplere deſideriū vr̄ʒ
Ab hinc ad tres dies aſcēdes ad eū: qꝛ iā to-
ta curia parat̄ ad recipiēdū vos. vn̄ dic̄ Alb.
ſuꝑ miſſus eſt. q. b. v̄go ꝑſciuerit mortē ſuā ⁊
arguit per locū a minori: qꝛ. b. Joā. euā. b. pe
tro aplo ⁊ pluribꝰ alijs reuelatio fuit fctā de
obitu coꝝ. gͦ a fortiori. b. v̄gini q̄ mr̄ fuit dn̄i
Vide in Alb. multa pulchra de aſſumptione
No. hic q̄re dabat ſibi tres dies ad ꝑparatio-
nē cū v̄go ſꝑ fuiſſet pata ire ad ꝑadiſuʒ. Cāti.
iiij. Tota pulchra es amica mea ⁊ macula nō
eſt in te. Verbū eſt ſpūſſcti ad mariā v̄ginem
Quare ergo dedit ſibi tres dies ⁊c. Rn̄deo
ꝙ tres dies fuerūt ſibi ꝯceſſi. nō ꝓ ſe: ſed pro
aploꝝ ⁊ alioꝝ ꝯſolatiōe. 2ͦ pro exēplo nr̄o et
inſtructiōe. Primus dies erat pro aploꝝ cō
ſolatione q erāt per mūdū diſꝑſi in ꝑdicatiōe
euāgelica cū magnis tribulationibꝰ: qꝛ ꝑdi-
cabāt doctrinā tā nouā altā ⁊ nō ā pliꝰ auditā
Scd̄s dies erat ad ꝯſolationē mulieꝝ q̄ iūcte
fuerāt v̄gini marie: ſi ſubito v̄go fuiſſet aſſum
pta fuiſſent nimis deſolate ⁊c. Tertiꝰ dies fuit
pro ꝯſolatione aliquaꝝ v̄ginū q̄s nutriuerat
ad dei ſuitiū ⁊c. Jta iuxta hāc ſīlitudinē: ſʒ ex
alia rōne dat d̄s tres dies ꝑparationis aie de
uote. Tres dies ſunt opa pn̄ialia: ſiue ſacr̄alia
ſ. ꝯfeſſio: cōio: ⁊ extrema vnctio. Et dicūt̄ dies
qꝛ in quolʒ ope dat̄ claritas gr̄e. Primꝰ dies
eſt ꝯfeſſio q maxime in fine eſt fiēda: ēt gn̄alit̄
de oibꝰ pctis: nō ꝙ ſit neceſſitatꝭ ſʒ ē vtil̄. Rō:
qꝛ ꝯfeſſiones q̄ fiūt i ſanitate multotiēs fiunt
ſine ꝯtritione. Jtē qꝛ eſt dubiū ſi ꝯfeſſor pote
rat abſoluē: ſʒ i fine qlibet ꝯfeſſor pōt de oibꝰ
abſoluē. Et qn̄ hō reputat ſe morituꝝ deſpicit
mundū ⁊ hʒ ꝯtritionē. Scd̄s dies eſt cōio: ēt
ſi illa die celebrauerit adhuc eſt cōicādū: hoc
eſt tn̄ nō ex neceſſitate faciendū: ſʒ ꝯgruitate
Rō: qꝛ nāl̄r nullus pōt celū aſcēdere. Jo. iij.
Nemo aſcēdit in celū. ſ. nāl̄r vel v̄tute ꝓpria
ſʒ v̄tute xp̄i oʒ nos aſcēdere idō dr̄ viaticū Mi
raculū de Hugone de ſctō victore qn̄ in cōio
ne dixit. aſcēdat filiꝰ ad p̄rem: ⁊ ſpūs ad deū q
creauit illū expirauit ⁊ hoſtia aſcēdit. Tertiꝰ
dies eſt extrema vnctio q̄ dr̄ dies ꝑꝑ claritatē
gr̄e: q̄ dat̄ v̄tute eiꝰ: qꝛ remittūt̄ pctā venialia
⁊ culpe mortaliū oblitoꝝ ⁊ aliquātulū de pe-
na ſm̄ deuotionē recipiētꝭ. vt dicunt doc. ſuꝑ
iiij. ſen. Ex iſta rōne allegorice dicit ſcriptura
Deus hebreoꝝ vocauit nos vt eamꝰ viā triū
dieꝝ in ſolitudine ⁊ ſacrificemꝰ dn̄o deo nr̄o:
ne forte accidat nob̄ peſtis aut gladiꝰ. Exo. v.
No. d̄s hebreoꝝ. i. trāſeuntiū iuxta hebraicaʒ
interꝑtationē. ſ. ab hac vita migrantiū voca-
uit nos. ſ. ad gl̄iaʒ vt eamꝰ viā triū dieꝝ in ſoli
tudine. i. i morte q̄ dr̄ ſolitudo: qꝛ nullꝰ vellet
aliū aſſociare nec filiꝰ p̄rēʒ: nec ecōuerſo. Tres
ſunt: ꝯfiteri: cōicare: ⁊ vngi: qꝛ in his hō ſacrifi
cat ſe deo. Ne forte accidat nob̄ peſtis: aut fa
mes: ignis. ſ. inferni ⁊ damnatio: aut gladiꝰ. i.
purgatorij pena. Et tūc aia btā q̄ ſic fecit pōt
dicē. Jn citate ſctificata ⁊c. ¶ Scd̄a ſīlitudo
ſeu ꝯditio q̄ fuit in v̄ginis aſſumptiōe: qꝛ oēs
apli ⁊ multi alij ſcti ⁊ ſctē fuerāt in obitu vir-
ginis marie ꝯgregati legētes in circuitu pſal
teriū. Quare hoc: cū virgo nō indigebat iſtis
Rn̄deo ꝙ ad exēplū nr̄m: qꝛ qn̄ ꝑſona labo
rat in extremis dʒ hēre circa ſe bonas ⁊ ſctās
ꝑſonas q̄ legāt pſalteriū ⁊ xp̄i paſſionē: vt cō
fortēt ſpm̄ reducēdo ad memoriam xp̄i paſſi
onem: ⁊ tūc neceſſarie multe aie in illo paſſu
ꝑdunt̄: maxime ex p̄ntia carnaliū amicorū. ſ.
filioꝝ ⁊c. qꝛ venit vxor plorādo ⁊ retrahit ani
mā a deo. Jdeʒ de filijs di. O miſeri qd̄ facie
mus ⁊c. Et tātꝰ eſt amor p̄ris ſeu mr̄is ad fili
os: ꝙ tūc cogitabit ifirmus qd̄ erit de ipſis. ſ.
filijs. Jdō ē bōa ꝯſuetudo ne ſint p̄ntes: qꝛ mul
ti lʒ fuerint bōe vite: tn̄ ſunt ex h̄ in ꝑiculo. Et
ꝑ opm̄ multi fuerūt male vite: q̄ i fine ex p̄ntia
ſctāꝝ ꝑſonaꝝ ſaluāt̄. Pʒ hoc moral̄r q̄re btā
virgo voluit ꝑſentiā ſctāꝝ ꝑſonaꝝ ad exēplū
nr̄m: qꝛ pro ſe nō idigebat. Jdō dicit ſcriptura
Jn rege mortui regeſcē fac memoriā eiꝰ: ⁊ cō
ſolat̄ illū i exitu ſpūs ſui. Eccl. xxxviij. No. re-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

quieſcere fac memoriā eius. ſʒ quare plus di/
cit de memoria q̃ʒ de alijs potentijs. R̃n̄ſio:
q2 p̄ncipalis tēptatio dyaboli ē tūc inducere
ad deſperationē: ꝛ pn̄tat pctā memorie: dicē
do quō tu potes credere ꝙ tā grauia pctā ti
bi remittāt ꝛ ſalueris. Si nos tā nobiles crea
ture pro vno ſolo pctō ſupbie dānauit eterna
liter ds: qd faciet vobis pro multis. Jō tu qui
feciſti hoc ꝛ hoc: qd erit de te. Jō eſt neceſſa/
ria paſſio xp̄i ſiue memoria paſſionis xp̄i ꝛ cō
fortatio ſpūs: dicēdo. recordamini qm̄ deus
miſericors eſt ꝛc. ꝛ qn̄ talis aīa intrat padiſuʒ
pōt dicere. Jn ciuitate ꝛc. ¶ Tertia ſiſitudo
ſeu ꝯditio fuit ꝙ in obitu v̄ginis marie xp̄us
pſonaliter deſcendit de celo cuʒ oī multitudi
ne angeloꝝ ꝛ ſctōꝝ ipſum ꝛ matrē ſuam aſſo
ciantiū. Si dicat. Et quō poterāt recipi in ca
mera virginis. Dicat quō angeli ꝛ bti virtu/
te glorie h̄nt poſſe occupādi ꝛ replendi vnaʒ
domū: ciuitatē: ſeu regnū intm̄ ꝙ nihil aliud
poterit ibi recipi: tāta eſt eoꝝ virtꝰ ꝛ poteſtas
nō. n. ſunt circūſcriptiue in loco. Et qn̄ fuerūt
in camera xp̄s inuitauit matrē: vt vos inuita
tis filios v̄ros ꝛc. dicens ei. Veni electa mea
ꝛ ponā in te thronū meū: q2 ꝯcupiuit rex ſpēʒ
tuā. Tūc virgo ſicut ſine corruptione cōcepit
ꝛ ſine dolore peperit: etiā ſine dolore in mani
bus filij aīam tradidit: q2 dicit Albertus ꝛ in
collecta hodierna cantat. Nec tn̄ mortis ne/
xibus deprimi potuit que filiū tuū dn̄m nr̄m
de ſe genuit. Et nexus ibi ponitur pro dolore
mortꝭ: vt dicit ad longū Albertus ſup. miſſus
eſt. Et angeli inceperūt cantare. Hec eſt filia
hierl'm ꝛc. Siliter de aīa ſctā fit: lʒ nō in tāto
honore. Semp. n. in obitu ſctē ꝛ deuote pſo
ne de celo venit xp̄s oſ̄dens ſe aīe bone. q. d.
Venite ad me omēs qui laboratis ꝛ onerati
eſtis ꝛ ego reficiā vos. Mat. xi. Jta ꝙ xp̄s ſp
venit in morte aliquo mō de pdict. Auto. Si
abiero ꝛ pparauero vobis locuʒ iteꝝ venio ꝛ
recipiam vos ad me ipm̄: ꝛ vbi ſuʒ ego: ꝛ vos
ſitis. Jo. xiiij. Quāta humilitas eſt ipſiꝰ xp̄i.
Nā terrenus rex p̄mittit coquinariū ad parā
dum pro ſe. ſʒ rex celi ipſemet voluit pcedē ad
parandū nobis locū. Et poſt iteꝝ veniā. glo.
ſ. in morte. Jtē veniūt angeli ēt parētes ꝛ filij
parui. Dicat qn̄ laborat in extremis aīa an
gelus bonus ſubito ad eam venit vt eā ad ce
lum ducat. vn̄ tunc magnū eſt gaudiū in celo
ꝛ quilibet deſiderat ire ꝛ adducere aīam illā.
iuxta illō. Ecce ego dn̄e mitte me. Et dixit. va
de. Jſa. vi. Jdē de filijs puis qui ſunt in celo
qn̄ ꝯcipiunt ꝙ eoꝝ pater vel mater ſunt in ex
tremis petunt a xp̄o vt poſſint aſſociare aīaʒ
illā ꝛc. Et vos ploratis in eoꝝ morte cū eſſet
magis gaudendū: q2 xp̄s rex recipit filiū v̄rm
ꝛ regina Maria filiā veſtrā ꝛc. Dicatur de
quadā muliere ad quā deſcēderūt oēs filij ꝛ
adduxerūt cū alijs angelis aīam matris eius
in celū. De iſta ſocietate dicit ſcriptura. Ecce
quō cōputati ſūt inter filios dei: ꝛ inter ſctōs
ſors illoꝝ eſt. Sap. v. Et ſic aīa pōt dicē. Jn ci
uitate ſctificata ꝛc. ¶ Quarta ꝯditio quā no
taui in virginis aſſumptione eſt ꝙ in ſuo aſcē
ſu demones fugierūt ꝛ eā tenere nō potuerūt
Nā magna via eſt hinc vſq3 ad celū: ꝛ ibi pe/
riculoſus paſſus. Dicat qn̄ demones cecide/
runt de celo: aliq ꝛ pauci deſcēderūt ad infer
num ad cruciandū aīas. Aliq ſunt inter nos
ad temptandū: ſʒ totus cumulus remanſit in
aere vbi ſtabant vſq3 ad diē iudicij: ꝛ ſunt tot
vt athomi. Nā btūs Anthonius vidit in reue
latione ꝙ multe aīe volētes intrare celuʒ ſiue
aſcēdere: ibi rapiebāt ꝛ ad infernū ducebant:
ſʒ qn̄ viderūt demones tantā ſocietatē ꝛ xp̄m
aīam v̄ginis portantē fugerūt. Et ad hoc fac
ꝓphetia dd. Exurgat deꝰ ꝛ diſſipent inimici
eiꝰ ꝛ fugiāt qui oderūt eū a facie eiꝰ. ps. lxvij.
ꝛc. vſq3: in leticia. Silr: nō dico eq̄liter de aīa
deuota. Nā dicere demones potuerūt poſt q̄ʒ
virgo maria trāſiuit. Jſti nō potuimꝰ reſiſte/
re: ſʒ de cetero videbimꝰ qs trāſibit: ſʒ qn̄ aīa
btā aſcēdit cū ſocietate angeloꝝ parentum ꝛ
amicoꝝ demones fugiūt: ꝛ aīa cognoſcit eos
qui eā tēptauerūt: ꝛ dicet forte o traditor Le
uiathā tu tēptaſti me de ſupbia: ſʒ grā dei me
iuuit ꝛ feci pn̄iaʒ. Et tu ꝓditor Māmona de
vſura: furto: ꝛ rapina ꝛc. Jdē de Aſmodeo q
temptat de luxuria. Et beelʒebub de inuidia.
Beelphegor de gula. Bealbarith de ira.
Aſtaroth de accidia. Et ſic aīa trāſit ꝛ portat
ab angelis. Auctas ad hoc. Factū eſt vt mo/
reret mēdicus ꝛ portaret ab angelis: nō dicit
ab angelo in ſingulari: in ſynū abrae. Lu. xvi.
Et pōt dicere aīa. Jn ciuitate ſanctificata ꝛc.
¶ Quinta ſimilitudo ſeu ꝯditio eſt ſolēnitat
que virgini marie fuit facta intrādo celū em/
pyreū: in q̄libet hierarchia: ꝛ in q̄libet ordine
angeloꝝ: Jam videtis ꝙ magnū feſtū fit regi
bus nouiter veniētibꝰ in regnū ſuū ꝛc. nihil ē
reſpectu honoris in celo: nec poſſet lingua ex
plicari: ſʒ intellectualiter cōtemplare. Jō can
tat eccl'ia. Exaltata es ſctā dei genitrix ſuper
choros angeloꝝ ad celeſtia regna. Silr: non
equaliter dico de aīa btā qn̄ intrat celū empy
reū ſcti angeli cū magna leticia recipiūt eaʒ:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

angeli ⁊ ſancti reſpiciunt per feneſtras: ⁊ ibi ſunt palacia corporalia de mā celeſti: ⁊ ſalutant aīam ⁊ gaudent qñ aīa intrat: qꝛ pauce intrāt. Et ſicut ſpōſa in die nuptiaꝝ vadit tota verecūda ad eccleſiā: ⁊ ſicut bñ placet ſibi illa verecūdia. Jta tunc aīa ſctā. Et in qualibet hierarchia cantaꝛ vna melodia cuiuſdā cantilene ꝯtinentis tres verſiculos ſm ꝙ aīa facit tria vt ſalueꝛ. Primū qñ dimittit pctā ⁊ malas ſocietates. Jſtud eſt pncipium bone vite: ꝓp hoc in prima hierarchia cantaꝛ aīa tranſeunti. Felix dies: felix hora: felix tpus: felix mora: in qua pctā dimiſiſti. Et aīa facit oibꝰ reuerentiā di. Non nobis dñe nō nobis: ſ3 noi tuo da gloriā. Scd3 opus poſtꝙ̄ dimittit pctā accedendo ad xpm. ꝯfitendo pctā: cōicādo: audiendo miſſas: ſmones: ꝓp hoc cantaꝛ ſibi in ſecūda hierarchia ſecūdus verſus. Felix dies felix hora: felix tps: felix mora in qua xpo adheſiſti. Tertiu3 opus eſt ꝑſeuerare finaliter in bona vita: qꝛ alſs nihil valeret incipe ⁊c. Jō in tertia hierarchia cantaꝛ. Felix dies: felix hora: felix tpus: felix mora: in qua curſum cōplenisti. Et ſic vadit vſq3 ad cathedrā xpi qui de manu ſua coronat eā. Auto. Juſti in ꝑpetuu3 viuent: ⁊ apud dñm eſt merces eoꝝ ⁊ cogitatio eoꝝ apud altiſſimū. Jō accipiēt regnū decoris ⁊ dyadema ſpeciei de māu dñi. Sap. v. Cogitate ſi gaudiū eſt in celo ſuper vno pctōre pniam agēte. Multo magis pniam cōplēte. Luc. xv. Et pōt dicere anima. Jn ciuitate ſctificata ſimiliter: virgini Marie: requieui.

¶ De ſancto Bartholomeo.

Vos amici mei eſtis. Joā. xv. Sicut totū offiñ ⁊ ſolēnitas hodierna eſt beati Bartholomei ita ēt erit ⁊ ſermo. Et ſi placet deo habebimꝰ multas doctrinas ad inſtructionē vite nře: ⁊ informationē aiaꝝ S3 prius ſaluteꝛ virgo Maria. Cōiter oñdiꝛ in eccia ⁊ declaraꝛ ꝙ inter oēs ſctōs qui fuerunt a pncipio mūdi ſunt ⁊ erunt: excellentiores ⁊ maiores in ſctitate ⁊ magis illuminati fuerūt ipſi apl̄i. Et eſt bona rō: ꝗ eſt iſta. Quilibet xpianus indubie credit ꝙ xps eſt pncipium fontale totiꝰ ſctitatis ⁊ ꝑfectiōis. Jō ꝙ̄to ſcti ſiue ꝑcedentes xpm ſiue ſequentes fuerūt xpo ꝓximiores tanto fuerūt ſanctiores: digniores ⁊ excellentiores: qꝛ erāt iuxta pncipium fontale totiꝰ ſctitatis. Et qꝛ apl̄i ſimul fuerunt cum eo ſtātes comedentes ⁊c̄. Jō maiorē ſctitatē habuerūt. Dicaꝛ hic ordinatio mūdi ſm digitos manus: quoꝝ mediꝰ eſt longior. Cogitetis ꝙ digitus lōgior ſit plenitudo tpis in quo ds miſit filiū ſuū ⁊c. ad Gal. iiij. quia tūc crediꝛ mundū fuiſſe pleniorē hoibus ꝗ̄3 vnꝗ̄3 fuerit. Et in pncipio mundi fuerūt patriarche ſcti ⁊ ꝑfecti: deinde ꝓphete. Et qꝛ erāt iā xpo ꝓpinquiores: iō ſanctiores: intm̄ ꝙ dixit deꝰ. Ego ds qui apparui Abraā Jſaac: ⁊ Jacob: ⁊ nomen meū adonay nō indicaui eis. ſ. patriarchis. Exod. vi. No. nomen meu3 adonay. i. eſſentie ⁊ ꝓuidētie. Et inter ꝓphetas Joānes fuit ſanctior: ⁊ fuit circa pncipium fontale. ſ. xpm quē digito oñdit: ⁊ ipm baptizauit intm̄ ꝙ de eo dixit xps. Jnter natos mulieꝝ nō ſurrexit maior Joā. bap. Mat. xi. ⁊ Lu. vij. Et loquitur de patriarchis ſctis. Non credaꝛ ꝙ maior ſit apl̄is: ſ3 ꝓphetis ⁊ ſctis veteris teſtamēti: quibꝰ a xpo cōpatur qñ dixit. Jnter natos muli. ⁊c̄. ꝓp hoc di3 Lu. vij. Dico. n. vobis: maior inter natos mulieꝝ ꝓpha Jo. bap. nemo eſt. P3 ꝙ compabaꝛ primis ſctis. Deinde venit pncipiū fontale totius ſctitatis ieſus xps. Et illi qui cū eo fuerūt comedētes ⁊c. receperunt maiorē dignitatē ⁊ illuminationē. Jdeo apl̄s ad Ro. viij. Nos ipſi pmicias ſpūs habētes. Glo. ſ. tpe prius ⁊ ceteris abundātiꝰ. Deinde venerūt martyres ſcti ⁊ bñdicti: ſ3 nec in tanta ſctitate vt apl̄i. Deinde confeſſores. Et iſta rōne Joā. qui antiqs ſctis xpo fuit ꝓpinquior ⁊ ꝯ̄ſeq̄nter ſanctior: fuit ſingulariter amicus xpi. Jo. iij. Amicus ſponſi. ſ. Joā. qui ſtat ⁊ audit cū gaudio: gaudet ꝓp vocem ſponſi. Et apl̄i qui de donis ſctitatis fuerunt primi ⁊ ſimul cu3 xpo fuerūt ſanctiores ⁊ magis amici xpi. Dicit phs ꝙ amicus eſt alter ipſe. Jō dicit xps ad aplos the. Vos amici mei eſtis: p3 thema. Modo reſtringendo iſtam māam vniuerſalem de oibꝰ apoſtolis ad btm̄ Bartholomeum inuenio ꝙ ꝓp tria habuit amiciciam dei que tria ſi volumus hēre erimus ſibi ſimiles: non dico equales. Nam in eo fuit.

¶ Primo ſpūalis oratio.

¶ Secundo vniuerſalis ſubiectio.

¶ Tertio martyrialis afflictio.

Propter qd̄ dixit xpus btō Bartholomeo ſingulariter ⁊ nob gñaliter. Vos amici mei eſtis. ¶ Dico pº ꝙ btūs Bartholomeus habuit amiciciā ſpūalem cum xpo per ſpūalem orōnem. Rō. Na3 reſpiciēdo colloquēdo: ⁊ ꝯuerſando amicicia ⁊ amor gñaꝛ inter duas ꝑſonas. Jſta tria fiunt in deuota ⁊ ſpūali orōne in ꝗ pº reſpiciꝛ ⁊ ꝯtēplaꝛ xps a capite vſq3 ad pedes. Prio quō caput ſpinis coronatu3 fuit: aures que audierūt vitupia ⁊ blaſphemi-

aſ: ⁊ ſic de alijs. Et ſic amor diuinus intrat in
cor recogitando tantā pulchritudineʒ noſtri
amoris ſic deturpatā ⁊c. Scḋo colloquēdo:
rōcinādo: ⁊ dicēdo. Dñe parcatis mihi: ego
ſum in tali pctō ſeu defectu: iō dñe iuuetꝭ me.
Et ſic intrat amor. 3° cognoſcēdo: ꝯtēplando
quō xp̄s ſedet in menſa eternitatꝭ: dormit cuʒ
eo ꝯtemplādo requiē xp̄i. Iſto mō hētur ami
cicia cum xp̄o. De hoc ſcriptura. Qui diligit
cordis mundiciā ꝑꝑ grām labioꝝ ſuoꝝ hēbit
amicū regē. Prouerb. xxij. Mūdicia cordis
eſt ſeꝑari a mūdanis negocijs: ⁊ orōni ⁊ ꝯtē-
plationi vacare. Ita fecī btūs Bartholomeꝰ
Audite ſingularia de eo qḋ de nullo alio legi
tur. Nā ita erat deuotꝰ ꝙ dicit hiſtoria ꝙ ora
bat centies flexis genibꝰ per diē: ⁊ cēties per
noctē. Si ergo ex orōne ꝯſequitꝭ xp̄i amiciciā
gs: igitꝭ. b. Bartholomeus. Sʒ quō intelligitꝭ
ꝙ centies in die ⁊c. Dico ꝙ ſic intelligitꝭ. Nā
decē excellētie legūtꝭ de deo q eſt vnꝰ in ſuba
⁊ trinus in pſonis ⁊c. ſ. Potētia. Sapiētia.
Bonitas. Creatio Gubernatio. Redēptio.
Glorificatio. Condemnatio. Purificatio. ⁊
Judicatio. Et quelibet iſtaꝝ excellentiaꝝ hēt
decē effectꝰ: ⁊ decē decies ſunt centū: ⁊ ꝓpter
iſta centies in die flectebat genua. Dicatꝭ pra
ctica quō priꝰ ſignabat ſe ſigno crucis: ⁊ oſtē-
de quō ſe ſignare debēt aſſignādo rōnes. De
inde ꝯtēplabatꝭ primū effectū potentie dei: to
tum mundū ſuſtinētis. Et poſt dicebat orōnē
a xp̄o ordinatā. ſ. Pater nr̄ ⁊ ſurgebat. Dein
de iteꝝ flectebat genua: ⁊ ſignabat ſe: qꝛ crux
xp̄i clauis eſt ꝑadiſi: vt ait Rabanus. Et ſicut
qui vult camerā intrare opʒ aꝑire ⁊c. Ita de
celo. ⁊ cogitabat ꝙ oēs creature ſunt nihil re
ſpectu diuine maieſtatis. Et poſt dicebat Patꝭ
nr̄: ⁊ ſic de alijs. Ecce q̄re hiſtoria dicit. Cētieſ
flectit genua in die: ⁊ nocte ēt totiens. Si er-
go ex orōne ſpūali creatura pt aſſequi chriſti
amiciciā: ergo ⁊ b. Bartholomeꝰ ⁊c. Poſſu
mus dicē ꝙ eſt amicuſ dei recordās de chriſti
ꝟbo. Lu. xviij. Opʒ. ſ. qui vult eē amicus dei
ſemꝑ orare. ſ. mane ⁊ ſero: ⁊ nō deficere. Opʒ
nos centies in die ⁊c. Moraliter. Nō opʒ nos
orare cēties in die: ſʒ decies qnqʒ de die: ⁊ de-
cies qnqʒ de nocte nō curando de effectibꝰ il
lis: ſʒ ꝯtēplando illas decē excellentias. Pri
mo ſignādo ſe ⁊ purificādo cor: cogitādo po
tētiā dei qui de nihilo cūcta creauit: ⁊ qn̄ ſen
ties cordis dulcedinē dicas Pr̄ nr̄ ⁊c. Scḋo
cogitando eiꝰ ſciam quō oia ſcit ⁊ videt: ⁊ ni
hil latet eū nec abſcondetꝭ ab eo: ⁊ ſic dicatur
ſcḋʒ Pr̄ nr̄. 3° de bōitate: qꝛ q̄cq̄d fecī amore
hoīuʒ fecī: qa ipē nō indigebat celo ⁊ t̄ra: ⁊ ſic
ḋ alijs. Quarto creationē oīuʒ in diuerſis ge
neribꝰ gradibus ⁊c. Quinto gubernationeʒ
quō ꝓuidet oībꝰ de victu: ⁊ veſtitu ⁊c. nec de-
fecit nec ſuꝑeſt in capite anni ⁊c. Sexto redē
ptionē: qꝛ nec aliqs ſibi credēs ⁊ obediēs ſuſ
pendatꝭ in inferno voluit ſuſpendi ⁊c. Septi-
mo glorificationē in aīa ⁊ corpe beatiſ in die
iudicij. Octauo cōdēnationē cū quāto rigo-
re dānat impenitentes: ⁊ ex hoc venit timor
cordis ⁊c. Nono purificationē aīaruʒ in pur
gatorio ⁊c. Decimo iudicationē iudicij gene
ralis in quo erūt boni ad dexterā: mali ad ſi-
niſtraʒ ⁊c. Ecce q̄re de ſanctꝭ ꝑdicantꝭ ꝟtutes:
vt recipiantꝭ in exēpluʒ. Iō ait Dḋ in pſ. lxv.
Bn̄dictꝰ deꝰ qui nō amouit orōnē meam ⁊
mīam ſuā a me. Glo. Auguſtini. Nō amouea
tur a te orō tua: ⁊ nō amouebitꝭ a te miſericor
dia diuina. ¶ Dico ſecūdo ꝙ btūs. Bartho
lomeꝰ habuit amiciciā dei per vniuerſalē ſub
iectionē: qꝛ oībus ꝑceptꝭ dei fuit obediēs. Iō
xp̄s ait. Vos amici mei eſtis ſi feceritꝭ ea que
ego ꝑcipio vob ⁊c. Joh. xv. Si dicatꝭ ꝙ fuit
obediēs decē ꝑceptꝭ nō eſt magna laus: quia
oēs tenemur obedire. Rn̄ſio. Ipſe fuit obe-
diēs ꝑceptꝭ decē: ⁊ cōſilijs: ⁊ etiā mādatꝭ apl̄i-
cis: qꝛ oia ſuauit que ꝑcepit xp̄s apl̄is dicēs:
Eūtes in mūdū vniuerſuʒ ꝑdicate euāgeliuʒ
oi creature. Mar. vlti. Ubi xp̄us oſtendit lo
cū vbi eſt ꝑdicādū. ſ. in mūdū vniuerſuʒ: non
ſolū in vna villa ciuitate ſeu ꝓuincia. Recte
dedit eis modū quē tenet ſol: qui qn̄ exit illu
minat calefacit ⁊ facit fructificare totū mūdū
nō q̄ſcit in vno loco ⁊c. Scḋo oſtēdit materi
aʒ ꝑdicādā cū dicit euāgeliū: nō aūt Virgili-
uʒ ſeu Ouidiū. qꝛ poete dānati ſunt. Iō eoꝝ
doctrine neminē ſaluāt. lʒ auribꝰ placeāt ⁊c.
Si dicatꝭ. Et nūqd poſſumꝰ ꝑdicare vetꝰ teſta
mētuʒ: qꝛ dicit: ꝑdicate euangeliū. Rn̄ſio: ꝙ
qui ꝑdicabat bibliam non predicat niſi euan
gelium: qꝛ vetus teſtamentuʒ nihil aliud eſt
niſi euāgeliū figuratū: ⁊ in nouo teſtamento
expreſſatū. Et iſta ſunt ꝟba dei que conuertūt
gentes ⁊ tāgūt corda: Ideo apl̄us ad Ro. i.
Nō erubeſco ꝑdicare euāgeliū. ſ. figuratū vel
expreſſatū. Virtꝰ eni dei eſt in ſalutē oi credē
ti. Tertio oſtēdit quibꝰ pſonis eſt ꝑdicanduʒ:
quia oi creature: nō ſolū chriſtianis ad conſo
landuʒ aīas: ſed cōuerſis iudeis agarenis: qꝛ
virtꝰ dei eſt in ſalutē omni credēti. Iſtud pre-
ceptū optime ſeruauit btūs Bartholomeus
Dicatꝭ quō poſt receptionē ſpūſancti incepit
ꝑdicare in hierſm: vbi multos cōuertit. Dein

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

de p iudeá: ꝛ ſic ꝑdicando iuit quouſqꝫ ꝑue/
nit ad vltimá indiá. Secundũ ꝑceptũ xp̃i ad
apſtõs fuit de bello. O in quali bello ibát apſti
Moderni ꝑdicatores veniũt in tpe pacis ꝑ/
dicare inter xp̃ianos: ſꝫ apſi inter infideles ꝛ
phos predicabát doctriná altiſſimá ꝛ nouaꝫ.
Sicut de trinitate: incarnatione: de xp̃i paſſio
ne: de ſacramento altaris: diſputátes cũ phi
loſophis ꝛc. Militabant contra naturaꝫ que
dat infirmitates: cõtra demones: ꝛ ꝯtra mor
tem: ſuſcitando mortuos: curádo infirmos: ꝛ
expellendo demones. Auctoritas. Hos duo
decim miſit ieſus ꝑcipiẽs eis ꝛ dicẽs. Eũtes
aũt ꝑdicate dicẽtes: q2 appropinqbit regnuꝫ
celoꝝ. Infirmos curare: mortuos ſuſcitare: le
proſos mũdare: demones eijcere. Matth. x.
Ad practicá õ bello bti Bartholomei. No.
ꝙ poſtqꝫ ꝑdicauit de trinitate. ſ. ꝙ eſt vnꝰ deꝰ
in eſſentia: ꝛ trinus in pſonis. Statim philo/
ſophi ꝯ arguebant. Multiplicatis ſuppoſitis
i. indiuiduis neceſſe eſt vt eſſentie multiplicẽ
tur. Btũs bartholomeus rñdebat di. Hoc
veꝝ eſt in creaturis: ſꝫ nõ in creatore ad queꝫ
phi non ꝑuenerũt. Et ad ꝓbanduꝫ ſuſcitabat
vnum mortuũ dicens: ſicut tres pſone diuine
ſunt vnꝰ deus: ita aia ꝛ corpus ꝛ vita ſint vnũ
in te: ſurgas: ꝛ mortuus ſurgebat. Idẽ poſtqꝫ
predicauerat de incarnatione. Phi dixerũt
ꝯ. Finiti ad infinitũ nõ eſt ꝓportioꝰ equalitatꝭ
vel mẽſurabilitatis. ſcꝫ per mẽſurá vel eq̃lita
tem: ſꝫ eſt ꝓportio cauſalitatis. Et hoc eſt ne
ceſſe: q2 primũ principiũ infinitum eſt cá finiti
ꝛc. Ad ꝓbandũ iſtá veritatem curabat lepro
ſum vel ſurdũ ꝛc. Idẽ de paſſione xp̃i: ne ſibi
credentes ꝛ obediẽtes ſuſpenderent in furca
inferni: ꝛ Phi ꝯ arguebant dicẽtes: Fruſtra
fit per plura qd põt fieri per pauciora. Cũ gᵒ
deus ſolo vbo põt ſaluare: qd oportuit eũ pa
ti ꝛc. Rñdeo ꝙ regula hẽt verũ ꝙ fruſtra fit
ꝛc. ſi ita bñ fiat. Et ad ꝓbanduꝫ hoc curabat
mutũ. Idẽ de ſacro altaris ꝙ fuit magne dif
ficultatꝭ ad credendũ phis dicẽtibꝰ ꝯ. Locus
ꝛ locatũ debent ꝓporcionari: vt patet in. iiij.
Phicoꝝ. Rñdeo ait Bartholomeꝰ: hoc ẽ
veꝝ nãliter: ſed iſtud eſt ſupnãliter: ad ꝓban
dũ curabat infirmũ ꝛc. Patẽt bella que tan
git xp̃s in dicta auctate. Matth. x. hos miſit
xp̃s ꝛc. 3ᵐ ꝑceptum xp̃i qd dedit apl̃is fuit de
pauptate. Matt. x. Nolite poſſidere auꝝ ne
que argentũ neqꝫ pecuniam in zonis veſtris
neqꝫ peraꝫ neqꝫ duas tunicas: neqꝫ calciamẽ
ta: neqꝫ virgá: cuꝫ iſta pauptate ꝯuertebat gẽ
tes. Dicebát. n. gẽtes. Quid volunt iſti a no
bis. Et alij dixerũt ſalutẽ noſtrá querũt: ꝛ nõ
pecuniá. Dicatᷣ hic miraculũ qd fecit in india
de curatione filie regis a demonio: ꝛ quõ rex
miſit ſibi tot pecunias ꝛ nihil inde voluit re
cipere. Dicatᷣ quõ conuertit regem ꝛ omnes
de illa ciuitate. Ecce bellũ ſuũ. Ita ſi nos mõ
eſſemus boni ꝛ nõ diligeremus tñ bona tpa
lia: nõ ſolum xp̃iani: ſꝫ infideles conuerterent
ſed qa ſumus male vite: nõ ſoluꝫ infideles nõ
conuertunt: ſꝫ xp̃iani perdũt fidem. ¶ Dico
tertio ꝙ btũs Bartholomeꝰ habuit amicici
am xp̃i per martyrialem afflictionẽ. per mar
tyrium. n. hõ acqrit amicitiaꝫ dei. Pater nr̃
abrahá temptatus eſt ꝛ per multas tribulati
ones ꝓbatus amicus dei effectꝰ eſt Iudith.
viij. Nõ quattuor mãtyria bti Bartholomei
que ponunt a q̃ttuor autẽticis doctoribꝰ. Di
catᷣ pᵒ quõ pꝰ ꝯuerſioneꝫ polemij regis: aſtra
ges ff Polemij miſit mille hoies armoꝝ ad
capiendũ beatũ Bartholomeũ. Primũ tor
mentũ qd ſibi dedit fuit fuſtiũ ceſio: adeo for
titer ꝙ miraculũ erat: qa nõ moriebatur. ꝛ in
q̃libet ictu dicebat ieſus: optima medicina ẽ
iſta. Iſtud tormẽtũ ponit. b. Amb. 2ᵐ tormẽ
tũ ad maiorẽ ſui penã fuit: q2 crucifixus vſis
pedibꝰ in altũ. Et iſtõ ponit dorotheꝰ mgr. 3ᵐ
poſtq̃ȝ fuit a cruce depoſitꝰ fuit excoriatꝰ. Co
gitate penã. Iſtud tormẽtũ ponit Theodorꝰ
intiñ dicũt aliq ꝙ cũ pelle in collo ꝑdicabat.
Quartũ tormẽtũ eſt ꝙ fuit decapitatꝰ. Iſtud
tormẽtũ põit hyſtoria. Si gᵒ ex martyriali af
flictiõe qs efficitᷣ amicꝰ dei: igitᷣ marie. b. Bar
tholomeꝰ. Moralr ſi volumꝰ itrare padiſuꝫ
opꝫ ꝙ in his q̃ttuor tormẽtis ſimꝰ ſiſes. b. bar
tholomeo. Pᵒ vt ſimꝰ fuſtibꝰ ceſi. Naꝫ qñ ali
qs in aliq̃ ſtatu malo diu vixit ꝛ emendat ſe:
ſtatiꝫ ꝓ oblocutionibꝰ fuſtibꝰ ceditᷣ. Dicatᷣ de
q̃lꝫ: qñ aliqs ꝯuertitᷣ ad deũ ꝛ icipit boná vitá
ſtatim veniũt fuſtiũ ceſores. De hoc ait apl̃s
Oẽs q pie volũt viuẽ in xp̃o ieſu ꝑſecutionẽ
patientᷣ. ij. ad Thi. iij. Scdo opꝫ vt ſimꝰ cruci
fixi. Crux figit pniaꝫ quá debemus ſuſtinẽ. ad
Galᷣ. v. Qui xp̃i ſunt carnẽ ſuá crucifixerunt.
3ᵒ opꝫ vt ſimꝰ excoriati. Si hẽtis pelleꝫ leoni
nam ſupbie ꝛ vanitatꝭ hũiliemini. Idẽ de aua
ris. Si hñt pellẽ vulpinaꝫ opꝫ excoriari reſti
tuẽdo vſuras: ꝛ illis dolor ẽ: ſꝫ oꝫ reſtituẽ vſu
ras ꝛc. Iob. ij. Pellẽ. ſ. male vite vſure: luxu
rie ꝛc. ꝓ pelle. ſ. aie: ꝛ cũcta q̃ hẽt hõ dabit ꝓ
aia ſua ꝛc. Quarto oꝫ decapitari. Caput vñ
venit oẽ malũ eſt ſupbia ꝛ pſũptio: qñ hõ ſup
bit ꝛ pſumit de vanitate ſua ſcia vel igenio: gᵒ
oꝫ dcapitari qñ initiũ ois pcti ẽ ſupbia. Ec. x.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

¶ De ſancto Auguſtino.

1 Lucerne ardētes i manib⁹
vr̄is. Verbū iſtud
hr̄ textualr̄. Lu.xij. Et officialr̄ in
euāgelio p̄ntis ſolēnitatꝭ. Sic ſcitꝭ
hodie p totū mūdū in eccl'ia dei fuit feſtū illi⁹
magni ⁊ glorioſiſſimi doctoris. b. Auguſt. epi
etiā de eo erit ſermo nr̄ p̄ns: maxime: q2 ſi pla
cet in ſua vita inuenimus multas bonas mās
ſpecl'atiuas ⁊ morales. Sȝ vt de⁹ det nobis ſuā
grām abūdātiſſime: ſalutꝭ v̓go ma. ⁊c. Pro
breui declaratiōe v̓bi ppoſiti ⁊ materie p̄dicā
de introductiōe ſciēdum ꝙ in ſacra ſcriptura
v̓tutes infuſe qb⁹ de⁹ dator v̓tutū ſctificat aias
hūanas dn̄r lucerne ardētes. Rō: q2 ſicͭ came
ra obſcura ⁊ tenebroſa illūinatꝭ ⁊ pulchrificatꝭ
lucēnis ardētib⁹. Sic camera ꝯſcie hūane illu
minatꝭ ⁊ pulchrificatꝭ ꝯ tenebras ⁊ turpitudi
nes pctōꝝ v̓tutib⁹ a deo iſuſis. Quātū āt hō ē
i pctis ⁊ i mala vita dom⁹ ꝯſcie ē obſcura ⁊ te
nebroſa: ſȝ qn̄ de⁹ accēdit i ea lucernas v̓tutū
efficitꝭ clara ⁊ pulchra: ⁊ tunc de⁹ eā vult ihita
re. Vn̄ ait: Delicie mee eē cū filijs hoium. ſ. in
ꝯſciētijs illuminatis. Prouerb. viij. Sicͭ v̓bi
gra. Cōſcia pſone vane ⁊ pōpoſe ⁊ ſupbe te
nebroſa ē ⁊ habitatio demonū. Sȝ qn̄ placet
creatori ꝙ illuminatꝭ lucerna v̓tutis cordialis
dimittēdo pōpas ⁊ vanitates ⁊c. tunc eſt pul
chra ⁊ clara: ⁊ ē habitatio dei. Itē pſona aua
ra camerā ꝯſcie hȝ obſcurā plenā pulueribus
q2 nō curat niſi de terrenis bonis: ſȝ qn̄ a deo
accēditꝭ in ea lucerna v̓tutis paupꝑtatis ſpūalꝭ
efficitur clara ⁊ pulchra. q2 lȝ habeat multas
pecunias de bono iuſto: nō tamē ponit in eis
ſpem nec cor: ſȝ manus recipiendo neceſſaria
alias diſtribuit egenis. Idē de pſona luxurio
ſa: camera ei⁹ cōſcientie non eſt niſi dom⁹ por
coꝝ: ſȝ qn̄ a deo accenditꝭ lucerna v̓tutis caſti
tatis corporalis eſt clara ⁊ pulchra ⁊c. Idem
de pſona inuidioſa vt habeat officiū regimen
⁊c. ei⁹ ꝯſcia eſt camera dyaboli: q2 iuidia dya
boli more intrauit in orbem terraꝝ: ſȝ qn̄ accē
ditꝭ lucerna v̓tutꝭ dilectiōis fraternalis efficitꝭ
pulchra ⁊ clara. Ideȝ de pſona guloſa: exceſſi
ue comedēdo ⁊ bibēdo: ieiunia eccleſie frāgē
do: iam prāſi miſſam audiēdo. Sȝ qn̄ accēditꝭ
lucerna v̓tutis abſtinētie v̓tualis: etiam tunc
efficitꝭ clara. Idē pſona iracūda: qn̄ nō vult re
mittē iniurias: ſȝ tenet in corde: cuȝ deſiderio
vīdicte. Sȝ qn̄ accēditꝭ v̓tutꝭ lucerna patiētie:
camera ꝯſcie efficitꝭ clara ⁊ pulchra: q2 ſicͭ dn̄s
nr̄ ⁊ rex ieſus xp̄s fuit patiens remittēdo ⁊c.
Q̄to magis nos q ſum⁹ vermes ⁊c. Idem de
pſona accidioſa. lȝ. n. laborētꝭ ad ꝯgregādum
bona ſpūalia. ſ. v̓tutes ⁊ merita accidioſi eſtꝭ.
Sȝ mō illi q laborāt p ſuis terrenis ꝯgregan
dis diligētes dn̄r. Qui āt in bonis ſpūalibus
dn̄r negligētes: ſȝ in fine parebit qn̄ tales ve
niunt corā xp̄o ⁊ nullū lucrū portant. mittuntꝭ
p xp̄m ad hoſpitale miſeroꝝ ad ifernū. Sȝ qn̄
accenditꝭ lucerna v̓tutis diligentie ⁊c. Pȝ g⁰
rōne ꝙ v̓tutes infuſe qb⁹ iuſtificantꝭ aie dn̄r lu
cerne ardētes. Aucto. quā allegorice dixit d̄s
pr̄ filio ſuo ieſu xp̄o. Facies lucernas ſepteȝ: ⁊
pones eas ſup cādelabrū vt luceāt ex aduerſo
Exo. xxv. Ad lr̄am fuit dcīn moyſi: allegorice
xp̄o. Septē lucerne ſūt ſepteȝ v̓tutes p̄dicte.
Nō facies lucernas. i. v̓tutes ſeptē: q2 ipē xp̄s
facit eas in aia p iſuſionē. Idō dauid vocat xp̄ȝ
dn̄m v̓tutū. ps. xxiij. Dn̄s v̓tutū ipſe ē rex glīe
q2 ꝯ pctm̄ ſupbie. ſ. ex oppoſito illūinat lucer
nā humilitatis. Cōtra pctm̄ auaricie lucerna
ſpūalis paupꝑtatꝭ. Cōtra pctm̄ luxurie lucerna
caſtitatꝭ. Cōtra pctm̄ iuidie lucerna charitatis.
Cōtra pctm̄ gule: lucerna abſtinentie. Cōtra
pctm̄ ire lucerna patiētie. Cōtra pctm̄ accidie
lucerna diligētie. De hmōi v̓tutibus loquor
ego in themate btō Aug. di. Btē Auguſtie:
lucerne ardētes. ſ. ſūt in manib⁹ vr̄is. Nō dicit
ſolū in oculis: nec in aurib⁹ nec in ore: ſȝ etiam
in manib⁹: q2 multi hn̄t p̄dictas v̓tutes ſoluȝ in
oculis legēdo v̓tutes: q2 ſunt apti ⁊ ſciētes: ſȝ
eoꝝ vita eſt vicioſa. Alij hn̄t v̓tutes ſolū in la
bijs p̄dicādo: legēdo: ⁊ diſputādo de v̓tutib⁹:
ſȝ eoꝝ vita ē ſcādaloſa. De iſtis dicͭ. Lucerne
ardētes in oculis noſtris vel in labijs veſtris
alij habēt v̓tutes ſolū in aurib⁹ vt nos modo
⁊ illi qui audiunt ſmones: ſȝ audito ſermone
nihil ponūt in ope. Iſtis dī. Lucerne arden
tes in auribus vr̄is. Nō ſufficit hr̄e v̓tutes in
oculis nec labijs ſeu aurib⁹: ſȝ in manibus: vt
ſ. ſicut legunt audiunt vel p̄dicant ꝙ ita ſuent
⁊ faciant opere. Et q2 ita fecit. b. Aug. hic. Idō
iterū poſſum ſibi dicere. Lucerne ardentes. ſ.
v̓tutes aiam pulchrificātes in manibus vr̄is.
nō ſolū in oculis cōtēplando ſpeculando: nec
in auribus audiendo: nec in labijs p̄dicando:
ſed in manib⁹ ope ſeruando. Et pōt verificari
de eo vna pphetia Zacharie quē angelus ſu
ſcitauit a ſōno dicenſ. Quid tu vides. Et dixit
Vidi: ⁊ ecce candelabrum aureum totū ⁊ lā
pas ei⁹ ſup caput ipſi⁹ ⁊ ſeptem lucerne ei⁹ ſu
per eū. Zach. iiij. Nota. candelabrum aurū to
tū eſt. b. Augu. Alij doctores dicuntꝭ lucerne
Nemo accendit lucernā ⁊ in abſcōdito ponit
neqꝫ ſub modio. Et ad lr̄am xp̄us vocat quē

libet doctorē lucernā:ſꝫ ſuꝑ cādelabꝝ.ſ. btm̄
Auguſtinuꝫ.qꝛ audeo dicere ꝙ oēs doctores
q̄ venerūt poſt eū ſuſtētātur ſuꝑ eiꝰ doctrinaꝫ
ſctām purā catholicā auri puriſſimi ſine erro
re falſaꝝ opinionū.Et q̄libet doctor ē cōtentꝰ
ad ꝓbādū dictū ſuū ſi pōt hr̄e vnā auctatem
b.Auguſtini.Nota.⁊ lampas eius.ſ.ſapie ſuꝑ
caput eius:⁊ ſeptē lucerne eiꝰ.i.ſeptē ꝟtutes
q̄s habuit ꝯtra ſeptē pctā mortalia.De q̄bus
nūc volo vobis ꝑdicare.¶ Pria eiꝰ virtꝰ eſt
hūilitas q̄ in eo fuit maxima ꝟtꝰ: qꝛ dic̄ apl's
ꝙ ſcia inflat.i.Cho.viij.Qn̄ i aliq̄ villa vel cīt
tate eſt aliq̄s doctor famoſus totus eſt inflatꝰ
vento ſupbie:ſꝫ b.Aug.in toto orbe famoſiſſi
mus:⁊ maximꝰ oium:ſciuit ſe hūiliare.Cū aūt
adhuc eſſet puer fuit ita ſubtilis ⁊ ingenioſus
ꝙ ꝑ ſe ſine mag̃ro didicit ſeptem artes libera
les.Pro q̄bꝰ mō vnus hō indiget ſeptē annis
ad ſciendū:tn̄ cū toto hoc hēbat cor humile:
neminē deſpiciebat:nec diſputādo aliquē cō
fundebat.Ex iſta hūilitate ⁊ orōnibꝰ mr̄is fu-
it ꝯuerſus:qꝛ per.xxx.annos fuit in errore ma
nicheoꝝ.Poſt cōuerſionē nolebat habitare
in ciuitatibꝰ nec villis:qꝛ erat ita famoſus ꝙ ti
mebat vanā gloriā.Sꝫ ſtabat in domo extra
ciuitatē:in poſſeſſionibꝰ ſuis.Vn̄ cantat eccle
ſia.Poſt mortē mr̄is reuerſus eſt Augu.ad
agros ꝓprios:vbi cū amicis ⁊c̄.Valerius aūt
ep̄s Yponeñ.audita eius fama cupiebat ipſuꝫ
hr̄e in ſua ecclia.Eodem tp̄e in ciuitate Ypo-
nenſi erat q̄dā magnꝰ diues vſurarius ⁊ male
vite q̄ miſit ad Aug.ꝙ ad eū accedēt ⁊ ꝟbuꝫ
ex ore ſuo audiret ⁊ ſeculo renunciaret.Pro
pter qđ Aug.illuc ſtatim iuit.Hoc ſciens Va
lerius ep̄s retinuit eū ⁊ lꝫ inuitū in pſbyterum
ordinauit:ad tantū offm̄ ſe idignū reputabat
di.O miſer:⁊ nunq̄d os meū eſt dignū apire
celū ⁊ manus mee tractare xp̄m dominū meū
nec corpꝰ vt ſit xp̄i ſepulchruꝫ.Sꝫ hodie ordi
nant iuuenes q̄ nec hn̄t etatem nec ſciam nec
ꝟtutes nec ꝯſciam nec deuotionē:ſꝫ ribaldi:lu
xurioſi ⁊c.⁊ volūt ordinari.Nūq̄.b.Frāciſcꝰ
voluit ordinari ex q̄ fuit dyaconꝰ:ſꝫ dixit:ſuffi-
cit ex q̄ ſum diaconꝰ:non reputo me dignū ad
offm̄ ſacerdotij:cū tn̄ fuiſſet ſanctiſſimꝰ.Ideꝫ
de.b.Laurentio:⁊ Vicētio.Vn̄ ſtatim poſtq̄
fuit clericꝰ monaſteriū clericoꝝ inſtituit:⁊ ce-
pit viuere ſm regulā ſub ſctis apl'is cōſtitutā.
Et Valerius ep̄s ptātem auguſtino tribuit vt
ꝯtra morē orientalis ecclie corā ſe in ecclia pre
dicaret.Vn̄ cū multi ep̄i de hoc murmurarēt
Valerius de hoc nō curabat:dūmodo ꝑ eum
fieret qđ ꝑ ſe fieri nō valebat.Cepit aūt.b.Va
lerius de hoc formidare ne ſibi Aug.tolleret:
⁊ ab alia ciuitate in ep̄atū peteret:⁊ ipetrauit
ab archiep̄o vt ip̄e cederet.⁊ Auguſtinū Ypo
neñſi ecclie in ep̄ꝫ ꝓmoueret.Sꝫ cū hoc Aug.
oino recuſaret:cōpulſus tn̄ ⁊ coactꝰ ſuccubuit
⁊ ep̄atꝰ curā ſuſcepit.Rō recuſatōis eſt:qꝛ an
tiq̄ ſcti ep̄i plus curabāt de aiabꝰ q̄ȝ de redditi
bus.Mō ē opm̄:qꝛ n̄ ꝯſiderāt ꝑiculū aie:ſꝫ pō
pā mūdi ⁊ vanitatē.Nō ſic Aug.q̄ optime re
cordabat de illa auctate.Iudiciū duriſſimū i
hiis q̄ pſunt fiet.Exigua cōcedit mia:potētes
aūt potēter tormta patient.Sap.vi.Ecce pri
ma ꝟtus.¶ Scda ꝟtus fuit paupṫas ſpūalis
Lꝫ.n.ep̄atꝰ eſſet magnꝰ:parū tn̄ expendebat
ꝓ ſe:non curabat de illa veridica regula q̄ dic̄
ꝙ de redditibus ep̄atus debēt fieri tres ꝑtes.
pma ꝓ eccleſijs reparādis:ſcda ꝓ pauꝑibus ſu
ſtentandis.tertia ꝓ ſe:imo de centū ꝑtibꝰ Au
gu.vix retinebat vnā ꝓ ſe:qꝛ ſimplr erat indu
tus.Meliꝰ induit mō vnꝰ ſimplex bn̄ficiatus
q̄ȝ tūc vnꝰ ep̄s.Et ſi aliqn̄ ciues faciebant ſibi
veſtē ꝑcioſaꝫ recipiebat eā ⁊ poſtea vēdebat ⁊
faciebat ſibi aliā rudē:⁊ illas pecunias dabat
pauꝑibꝰ.Ip̄e.n.dixiſſe legit.Fateor de ꝑcioſa
veſte erubeſco:⁊ iō cū dat mihi:vēdo eam:vt
qꝛ veſtis cōis eē nō pōt ꝑciū ſit cōe.Itē nolebat
hr̄e vaſa aurea nec argentea niſi coclearia:vt
dic̄ hiſtoria.Quid gͦ faciebat de alijs redditi
bus dicit hiſtoria ꝙ diſtribuebat pauꝑibꝰ:vi
duis orphanis:captiuis ꝓ debitꝭ ⁊c.Et qn̄ nō
ſufficiebāt redditꝰ recipiebat calices ſuꝑfluos.
Dicit hiſtoria.De vaſis dn̄icis ꝑꝑ pauꝑes ⁊
captiuos iubebat frangi ⁊ conflari ⁊ indigēti
bus diſpēſari.Mō aūt pauꝑes moriunt fame
⁊ captiui abnegāt fidē ieſu xp̄i:qꝛ tot fiūt vani
tates ⁊ ſuꝑfluitates ꝙ nō ſufficiūt q̄ȝtū expen
dūt mlieres in ornamētꝭ caudis manicis ⁊ ca
miſijs.Itē q̄ȝtū expēdūt hoies in vanis orna
mētis.Iteꝫ de ſuꝑfluitatibꝰ q̄ fiūt in eccl'ijs in
opibꝰ ⁊ iocalibꝰ.Plus gaudet deꝰ de ſacerdo
tibꝰ ꝟtuoſis q̄ȝ de edificijs ſūptuoſis.Iō Aug.
nō permittebat ꝙ in ſua ſede fierēt edificia ni
mis ſumptuoſa:nec bn̄ficia de vſuris.Quere
bat ſi ille habebat amicos pauꝑes:⁊ ſi ſic:illis
dimittebat hēditatē:ſꝫ mō ſit opm̄.Ecce pauꝑ
tas ſpūalis ſciēs regulā xp̄i di.Videte ⁊ caue
te ab oī auaricia.Lu.xij.Nota.ab oī:gͦ a rapi
na vſura furto ſecreto a retētiōe decimaꝝ ⁊c.
¶ Tertia ꝟtus fuit caſtitas.Ex q̄ fuit cōuerſus
⁊ pſbyter ⁊ ep̄i factꝰ nō ꝑmiſit ꝙ ſoror ſua ſctā
⁊ deuota nec nepotes ſue q̄ deo parit ſuiebāt
intrarēt palaciū eiꝰ.Dicebat.n.ꝙ ſi de ſorore
vel nepotibꝰ nulla poſſet mala oriri ſuſpicio:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tñ qꝛ tales pſone ſine alijs ſibi varijſ eẽ nõ poſ
ſent ꝛ ad eas alie aduenirẽt. de qb⁹ poſſet ori
ri ſuſpitio. Nũq̃ cũ muliere ſolus loq volebat
diligens famã ſuã: ꝛ dãdo alijs bonũ exẽplũ.
Jõ ait Jero. ad ruſticũ monachuꝫ. Mulierẽ
quã bñ ↄuerſantẽ videris: mẽte dilige: nõ cor
porali frequẽtatiõe: ita dꝫ facere qlꝫ q vult ca
ſte viuere ꝛ honeſte. Vñ ait apl's. Oꝫ .n. epm
teſtimoniũ hr̃e bonũ ab his q foris ſũt: vt non
in opprobriũ icidat ꝛ in laqueũ dyaboli. i. ad
Thy. iij. Nõ i opprobriũ. ſ. laicoꝝ: ꝛ in laqueũ
dyaboli: qꝛ ſicut aues capiunt laq̃o: ita laici ca
piunt i mala vita eccl'iaſticoꝝ. ¶ Quarta vir
tus fuit charitas qꝛ ita erat inflãmat⁹ charita
te erga deuꝫ ꝙ qñ celebrabat ſp flebat: ꝛ ſicut
cera ad ignẽ liq̃ſcit: ita ei⁹ aĩa liquefiebat. Jtẽ
circa ꝓximũ: viſitabat diligẽter epatũ forte biſ
vl' ter i ãno: ibat ꝑdicãdo ꝛ ↄuertebat pctõres
ad pniam ĩfideles: iudeos: agarẽos: paganos
ad fidẽ catholicã. Tãta erat in corde ei⁹ chari
tas ꝙ volebat oẽs ſuare: ſciẽs illud v̾bũ apl'i.
Oro vt charitas vr̃a magis ac magis abũde:
in oi ſcia ꝛ in oi ſenſu: vt ꝓbet' potiora. vt ſitis
ſinceres ꝛ ſine offenſa in diẽ xpi: repleti fructu
iuſticie p ieſum xpm in gl'iã ꝛ laudem dei. ad
Phil. i. ¶ Quita v̾tus ei⁹ fuit abſtinẽtia. Nã
vitã xpi tenuit: nõ comedebat carnes: ꝛ ſolũ ſe
mel in die comedebat ſp fuit ſibi tps q̃drageſi
me. Dicit hiſtoria Mẽſe frugali vſus ẽ: ꝛ iter
olera ꝛ legumia pp ĩfirmos ꝛ hoſpites plerũ
q carnes hẽbat. Nõ dicit ꝙ comedebat i ipa
mẽſa: ꝛ magis lectionẽ ꝛ diſputatõeꝫ diligẽs
ꝙ epulatiõeꝫ. Tria a. b. Ambroſius ſe didicit
ꝛ ait: Primũ ꝙ vxorẽ nũq̃ cuiq̃ peteret. Rõ:
ne illi iter ſe ↄuenirẽt ꝛ ſibi maledicerent. Se
cũdũ ꝙ militare volentẽ ad h nõ cõmẽdaret.
Rõ: ne militãtes calũniã exercerẽt. ꝛ i eũ alij
culpã refunderẽt. Tertiũ ꝙ ad ↄuiuia inuitat⁹
nõ iret. Rõ: ne forte tꝑantie modũ ꝑderet. Re
cte tenebat ↄſiliũ xpi dicẽtis. Attẽdite vobis
ne forte grauent corda vr̃a in crapula ꝛ ebrie
tate. Lu. xxi. Quare hodie ſũt tã mali cl'ici re
ligioſi: ꝛ clerici: qꝛ nõ amant v̾tutẽ tꝑantie: ſꝫ
comedũt ꝛ bibunt ꝛc. ¶ Sexta v̾tus fuit pa
tiẽtia in iniurijs ꝛ deriſiõib' ſibi factꝫ ẽt a ſuis
cl'icis ipſuꝫ iudicãtib⁹ de hypocriſia. Et lꝫ poſ
ſet eos icarcerare tñ noluit: imo patiẽter ſuſti
nuit: qꝛ xps dic. Jn patiã vr̃a poſſidebit aĩas
vr̃as. Lu. xxi. ¶ Septia fuit diligẽtia. Totuꝫ
tps expẽdebat in bonis opib⁹: de nocte parũ
dormiebat: ſꝫ ſtudẽdo orãdo ſcribẽdo ꝛ ↄtem
plando ꝑnoctabat: de die celebrãdo ꝛ ꝑdican
do. Et pp hoc de⁹ fecit ſibi magnã grãꝫ in mi
raculis faciẽdis. Nota aliqua miracula ex le
genda. Qñ aũt fuit ſenex. lxxvi. annoꝝ nunq̃
dimittebat ꝑdicationẽ: immo dicit nonũ rñſo
rium. Verbũ dei vſq̃ ad ipſaꝫ egritudinẽ ipre
termiſſe alacriter ꝛ fortiter ꝛ ſana mente ſano
q ↄſilio in ſctã eccl'ia ꝑdicauit. Febrib⁹ aũt la
borans intelligẽs diſſolutioneꝫ ſui corpis imi
nere. ſeptẽ pſalmos pniales ſibi ſcribi fec: ipſo
q in lecto ↄ̃ parieteꝫ poſitos lecto decumbẽs
legebat. Si dicat. Et neſciebat corde ꝛc. imo
etiã pſalteriũ: ꝛ forte totã bibliã ſꝫ qñ cõtẽplã
do ꝛ plorando eos legebat: tũc plus ſtabat in
vno v̾ſu q̃ vn⁹ alius in ſeptẽ pſalmis. Jõ vt re
cordaret de ſequẽti v̾ſu ſcribi fecit: ꝛ vt deo va
caret liberi⁹ ꝛ ei⁹ intẽtio a nullo impediri poſ
ſet Añ decẽ aũt dies ſui exitus nullũ ad ſe in
gredi ꝑcepit: niſi tunc tñ qñ medici ingredie
bant: vel cũ ei refectio offerret. Deinde cõfeſ
ſus de paucis pctis recepit deuotiſſime ſacrm
cõionis ꝛ extreme vnctiõis ꝛ recepto valete a
canonicis ꝛ clericis migrauit in pace. Et aĩa il
la ſctiſſima collocata eſt in celo. Ecce q̃re dicit
thẽa. Lucerne ardẽtes. i. v̾tutes: i maĩb⁹ vr̃is.

¶ De decollatiõe ſancti Joannis baptiſte.

Decollauit Herodes ioã
nem i carcere
Verbũ iſtõ hr̃ originalr̃. Mar. vi.
Et recitatiue i euãgelio hodierno.
Hodie ſicut ſcit' eſt feſtuꝫ ꝛ ſolẽnitas bti ioan
nis baptiſte. ſ. martyrij quo ꝓ honore dei fuit
in carcere iugulat⁹. Jta ẽt de hoc erit ſmo nr̃.
Sꝫ vt in pñti ſmone de⁹ det nobis copioſam
grãm ad vite meliorationẽ ꝛ aĩarũ ↄſolatõeꝫ
ſalutet v̾go Maria ꝛc. Sctã mr̃ eccl'ia facit in
ãno trib⁹ vicib⁹ magnã ſolẽnitatẽ ꝛ memoriã
de ſctõ ioanne baptiſta ſm ꝙ ipſe habuit tres
excellentias ꝛ perfectiones ſingulares. Pri
mum feſtũ eſt natiuitas qꝛ ſingulare factũ fu
it: qꝛ nõ legit de alio ſctõ noui teſtamenti niſi
de dño nr̃o ieſu xpo ꝛ v̾gine Maria ꝙ fuerit
nat⁹ ſctũs niſi de ioãne baptiſta. Jtẽ de nullo
alio ſctõ fit feſtũ natiuitatis niſi de xpo: de v̾gi
ne maria: ꝛ de ioãne baptiſta: qꝛ iã añq̃ fuiſſet
nat⁹ erat ſctũs. Hoc reuelauit gabriel pr̃i ſuo
Zacharie di. Spũſctõ replebit adhuc ex vtero
mr̃is ſue: ꝛ multi in natiuitate ei⁹ gaudebunt.
Lu. i. Ecce pria excellẽtia. Scðm feſtũ ꝛ excel
lẽtia ẽ de ſua vita quã tenuit ſingulare ſuper
oẽs in magna aſperitate ꝛ pnia: qꝛ ſolum erat
q̃nq̃ annoꝝ qñ fugit de domo pr̃is ꝛ intrauit
d̾ſertũ plenum leonibus ꝛ vrſis ꝛc. in q̃ ſtetit
xxv. annis: ꝛ laceratis veſtib⁹ q̃s ſecũ duxerat
qñ inueniebat pelles cameloꝝ mortuoꝝ de pl

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſuo illoꝝ faciebat ſibi cilicium quo induebat.
Comedebat locuſtas ſiluestres amotis alis
ꝛ cruribꝰ bibebat aquā ſolā: dormiebat ſuper
terrā: cuſſinū ſuū erat durꝰ lapis. Et talis vita
non legit̃ de alio ſctō. De hoc eccl'ia facit ſolē
nitatē in duabꝰ dñicis aduētꝰ. Jſtā pfectiones
vite bti Joānis reuelauit ēt gabriel zacharie
patri ſuo di. Erit magnꝰ corā dño: non coram
mūdo: imo abſconditꝰ mūdo. Vinū ꝛ ſiceram
nō bibet. Luc. i. Tertium feſtū ꝛ ſolēnitas eſt
hodie dē ſuo fine ꝛ martyrio: qliter ꝓ honore
dei ſuſtinuit martyriū ꝛ fuit per herodē iugu
latꝰ: ꝑpter hꝰ iſtud feſtū dī decollatio ſcti Jo
annis. Et de hoc feſto ꝑdicabo ego mō: qꝛ de
iſto dicit thema. Decollauit herodes ioānē
in carcere. De iſto martyrio beati ioannis de
clarabo tria puncta. de quibus poterimus re
cipere bonas doctrinas pro animarum conſo
latione ꝛ peccatorum correctione.
¶ Primꝰ punctꝰ erit de ſua captiōe carcerali.
¶ Scdꝰ de ſua morte ꝛ paſſione martyriali.
¶ Tertius de ſua ſepultura corporali.
Jn his tribus pūctis ſtat tota hyſtoria hodi
erna ꝛ ſctm̄ euāgeliū. ¶ Dico pmo ꝙ primus
erit pūctus de ſua captione carcerali. Pro q̄
notandū ꝙ ſi iſta captio beati Joānis facta ꝑ
herodē cōparet̃ ad xp̄m: tūc hꝫ altā ꝯuenien
tiam. Si vō cōparet̃ ad herodē hꝫ magnam
maliciā ꝛ iniuſticiā. Pro pmo nota ꝙ xp̄s in
ſacra ſcriptura dī ſol. Rō eſt iſta: qꝛ ſicut ſol
qñ orit̃ ꝛ expandit radios ſuos illuminat mū
dū ꝛ calefacit ipꝫ: ꝛ facit ipꝫ fructificare: ꝛ ar
bores ꝛ aialia: ꝛ ita mūdus ꝯſeruat̃. Jta xp̄s
qñ ortꝰ fuit ſm̄ hūanitateꝫ ꝛ expandit radios
celeſtiū doctrinaꝝ in ſuis ꝑdicatōibꝰ illumina
uit mundū: ita ꝙ nullus ſibi credēs ꝛ obediēſ
remāſit in errore: dubitatōe ſeu falſa opiniōe.
Scdō inflāmauit ꝛ calefacit corda gentiuꝫ in
amore dei ꝛ deuotiōe cum antea eēnt frigida
ſeu frigide gētes. Tertio fec̄ fructificare i ope
ribꝰ bōis ꝛ meritorijs: qꝛ añ nō fructificabant
meritorie: vt. ſ. ꝑ illo tp̄e intrarent paradiſuꝫ.
Ecce rō q̄re xp̄s dī ſol. De hꝰ auctoritas que
ꝯfirmat credentiā. Malachias loquens i pſo
na dei pr̄is dicit. Vobis timentibꝰ nomē meū
orieẗ ſol iuſticie: ñ dicit ſol nature. Malach.
iiij. Jtē eccl'ia dicit virgini Marie. Felix nāqꝫ
es ſacra virgo Maria: ꝛ oi laude digniſſima:
qꝛ ex te ortꝰ eſt ſol iuſticie xp̄s deꝰ nr̄. Et btūs
Joānes dr̄ lucifer ſiue ſtella matutīa. Rō: qꝛ
ſicut lucifer precedit ſolē ꝛ eſt maior ꝛ clarior
alijs ſtellis: vt vr̄ nobis. Jta ioannes baptiſta
preceſſit xp̄m veniēs ante eū maior ꝛ ſantior
alijs. Jnter natos mulierum non ſurrexit ma
ior ioāne baptiſta. Math. xi. Jō qñ perſone
ſctē vt zacharias pr̄ ioannis: ꝛ eliſabeth ſy
meon ꝛ anna: ꝛ alie viderūt miraculū ſiue mi
rabilē natiuitatē beati ioannis q̄ſi luciferi: di
xerunt. O cito veniet xp̄s: cito orieẗ ſol iuſti
cie. De iſto lucifero fecit deus q̄ōnem Job di
cens: Nunquid ꝓducis luciferū in tp̄e ſuo. Job
xxxviij. Dicit glo. Gregorij. Luciferū. i. ioan
nem baptiſtam. Et ſicut oriēte ſole lucifer ab
ſcondit̃: qꝛ a nobis nō vr̄: ſic cōueniens qppe
erat vt ſol iuſticie iam effundēte ſuos radios
doctrine ꝛ vtutū ſuper terram: lucifer occulta
ret̃ in ſecreto. Jō voluit xp̄s vt ioānes eſſet ca
ptiuus. Ecce hic altam ꝯuenientiā reſpectu xp̄i
De hoc auctās. Exq̄ xp̄s incepit ꝑdicare ꝛ mi
racula facere dixerunt gentes. O magis ſapi
unt ſmones iſtius ꝙ̄ ioānis. Jdeo dimiſſo Jo
anne ſequebant̃ xp̄ꝫ. Propter qḋ diſcipuli io
annis nondū inſtructi plene iuidentes xp̄o: qꝛ
ioānes eoꝝ magr̄ perdebat famā ꝑdicatiōis:
dixerūt ioāni. Rabbi q erat tecū trāſiordanē
cui teſtimoniuꝫ ꝑhibuiſti. Ecce hic baptizat: ꝛ
oēs veniūt ad eū. Joannis. iij. Quibꝰ rñdens
Joānes dixit. Jn hoc gaudiū meū impletum
eſt. Jllū oꝫ creſcere. me aūt minui. Jbideꝫ. Et
tangit btūs Joannes dictā rōnem di. Jn hoc
gaudiū meū impletū eſt. Jllū oꝫ ꝛc. qꝛ doctri
na mea nō illuminat illos per infuſionē vt do
ctrina xp̄i: nec baptiſmꝰ meꝰ cōfert remiſſionē
pctōꝝ vt baptiſmus xp̄i. Si autem volumus
loq de captione ioānis reſpectu herodis: dico
ꝙ fuit maxima malicia ꝛ iniuſticia. Jniuſtum
vero fuit nimis capere hoiem taꝫ ſctm̄ ꝛ iuſtū
maxime attenta cauſa de q̄ loquit̃ euangeliuꝫ
hodiernum. Herodes miſit ac tenuit ioanneꝫ
ꝛ vinxit eū in carcerē pp herodiadem vxoreꝫ
fratris ſui. Herodias autem inſidiabat̃ ioāni
Herodes autem metuit ioannē ſciens eū viꝝ
iuſtum ꝛ ſctm̄: ꝛ libenter eum audiebat. Jſte
herodes erat rex ꝛ habebat vxorem: ſed non
ita pulchram ꝛ grataꝫ vt erat vxor fratris ſui
Philippi. Et qꝛ erat luxurioſus: nō fuit cōtē
tus de vxore ſua: plus appetens pulchritudi
nem ꝙ̄ bonitatem mulieris: vt ſunt multi. Jō
pulchritudo mulierum facit eis multa mala.
Nec philippus ſuſpicabatur malum de fratre
ſuo. Finaliter herodes dixit: O cognata ſi vel
letis venire mecum: ego ſum rex: ꝛ vos eſſe
tis regina. Reſpondit illa. Melius eſt mi
hi vt ſim vxor vnius nobilis ꝙ̄ concubina re
gis: vos iam habetis vxorem. Sed ſi vul
tis expellere vxorem veſtram: vadam vobi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſcā. Et ſic vxorem abſtulit fratri ſuo philippo
Stati fama huiꝰ facti diuulgata fuit. Q dixit
ioannes: ſi hͦ pctm̄ ſuſtinet: tota pſ̄ia corrūpe
tur: qꝛ ita poterūt etiā alij facere: nec aliqs au
debat hͦ redarguē nec corrigē. Propter qͩ
ioannes venit ad herodē. Et qꝛ pctm̄ erat no
toriū publice eū corrigēdo redarguit dicēs:
Nō lꝫ tibi hr̄e vxorē fratris tui: nō ē bn̄ factū
ꝙ tu teneas iſtā meretricē. Cogitate qualit̄
ipa fuit indignata ꝯ btm̄ ioannē q̄ ſe reginā
reputabat: dicens intra ſe. Si iſte iohēs viuit
ego ſuꝫ perdita. Propter qͩ oī die inſtabat
apud herodē vt occideret iohēꝫ de mā̄e ꝛ de
ſero. Nā talis ē modꝰ mulierū. Dicebat ſibi
herodes. O malū eſſet quō potero ego occi-
dere iſtū tā ſctm̄ hoīem ꝛ ꝓphetā: quem ſequi
tur totꝰ mūdus. Et illa. Bn̄. diligitis me ſic:
Finalit̄ aūt: qꝛ herodes erat ita luxurioſus ꝛ
carnali amore cecatꝰ: dixit. Quō fiet ne ſit tu
multus in ꝑplo. Et illa ait. Capiat p̄mo ꝛ vi
debitis qd faciet pplſ: ſi hͦ poterit ſuſtinere:
deinde fiat aliud. Tūc herodes dn̄ iohēs pre
dicaret miſit hoīes vt caperent ioānē. De hͦ
Math. xiiij. ꝛ Mar. vi. Ecce qualiter captio
btī iohis fuit ex pte herodis ex malicia ꝛ in-
iuſticia. Moraliter hic habetis tres doctri-
nas: vna tāgit hoīes: ſecūda mulieres: tertia
cōitates ꝛ rectores: Prima: qualiter herodes
ad hoc deuenit vt ſecum duceret cognatam.
Huiꝰ mali ꝓncipiū fuerūt oculi: eius pulchri-
tudinē reſpiciēdo. Deinde ex oculis veniunt
cogitatiōes in corde. Deīde locutōes in ore.
O ſi poſſemꝰ loqui truffādo ꝛc̄. Deīde tactꝰ
de truffis. ō tactu ad oſcula. Ideo q vult viue
re caſte debet cuſtodire portas oculoꝝ ꝛ non
reſpicere: qꝛ alſ cadet. Ideo Jeremias lo-
quēs in pſona iuuenū q reſpiciūt libēter mu-
lieres dič. Oculꝰ meꝰ depdatꝰ ē aīam meā. qꝛ
ſi haberet oīa merita patriarcharū: ꝓpheta
rū ꝛc̄. in pūcto ꝙ reſpicit mulierē cōcupiſcen
do eaꝫ: perdunt omnia: qꝛ peccatis mortali-
ter. Modo aūt iuuenes ꝛ ſcutiferi vbi debe
rent acquirere merita ꝛ remiſſionem pecca-
torum perdunt merita ꝛ augmentant pecca-
ta eūdo ad eccleſias: ſermones: ꝛ ad loca vbi
ſciunt confluere mulieres ad videndum. Er
go ait Gregorius. Nō decet intueri quod nō
licꝫ concupiſci. Qui habet pulchrā vxorē pōt
intueri eam ꝛ cōcupiſcere: ſed ab illa quā nō
licet concupiſcere auerte oculos tuos ne vi-
deant vanitatem. ait. Dauid in pſal. Secun
da doctrina tāgit mulieres: qꝛ ille nō debent
ſuſtinere oſcula: tactꝰ: ꝛ viſitatiōes ſuſpectas
qͩ ſi faciūt peccāt: iō errāt. Et qꝛ lꝫ vbi eſt co-
ſuetudo cognata poſſit cognatuꝫ oſculari: tn̄
ꝑiculoſum eſt. Nā vterqꝫ ſtatiꝫ incaleſcūt. Jō
mulieres caueāt vob. Dicūt mulieres ſi ali-
qn̄ vir ē zelotipꝰ dicēdo. Uxor mea q̄re oſcula
ta eſt iſ illū hoīeꝫ. Rn̄det. O dn̄e ipe ē cogna
tꝰ meꝰ: ꝛ a nullo ꝯputaret parētela. Sꝫ ſi hō
ſit ſenex ꝙuis ſit cognatꝰ eius: tn̄ nolunt ipm̄
oſculari: et ſi ſit germanꝰ: Jō auiſet vos: quia
vbi ē maiꝰ ꝑiculuꝫ: ibi maior dyaboli tēptatio
iō apl̄us ait. Fugite fornicatōeꝫ. i. ad Cor. vi.
ꝛ ad Ephe. iiij. Nolite locū dare diabolo. Lo
cus dat dyabolo: truffando: tāgēdo. 3ª doctri
na tāgit rectores citatis. Nā ꝙdiu peccauit
herodes ſecrete Joā. nō curauit corrigere eū
qꝛ de pctis occultis nō punit cōitas. Sꝫ qn̄
fuit notoriū: tūc correxit: ne corrūperet totaꝫ
ciuitatē ꝛ terrā. Hic hn̄t exēplū ꝛ doctrinam
rectores cōitatis ꝙ corrigant pctā publica ꝛ
notoria. alſ ira dei eſt ſup villā vel cōitatem.
Pctā ſecreta nō cadūt in iudicio hoīum nec
ex illis punit cōitas. vbi gl̄a. Si aliqs ſecre-
te peccat cū aliq̄ muliere: deus dānabit ipm̄.
ſed qn̄ eſt notoriū qꝛ nulla pōt tergiuerſatiōe
celari niſi corrigat: tota ciuitas puniret. Ecce
quare. b. Jo. qui erat tāqꝫ rector ꝛ ꝑlatus vo
luit corrigere illͩ pctm̄. Fiat ergo ordinatio i
ꝯſilio ꝛc̄. ꝯ publica pctā. Et ſi tenebitis ꝯſiliū
qͩ dedit apl̄s illi magne ciuitati Corinthioꝝ:
de quodā ꝯcubinario: rōne cuiꝰ ciuitas patie
bat mortalitates: ſiccitates: ꝛ alia mala. ꝛ pau
lus qui adhuc viuebat ſcripſit eis vn̄ hēbant
illa mala di. Omnino. i. notorie audit inter
vos fornicatio: ꝛ tal̄ fornicatio q̄lis nec inter
gentes: ita vt vxorē pr̄is ſui aliqs hēat. Tollat
de medio vr̄m q hoc opus fecit. Neſcitis qꝛ
modicū fermētū totā maſſaꝫ corrūpit. Aufer
te malū ex vobiſipſis. i. ad Cor. v. ¶ Dixi ſe-
cundo ꝙ ſcd̄us punctꝰ eſſet de ſua morte mar
tyriali: de qua dicit the. Decollauit Herodes
ioānē in carcere. No. ꝑticā. Ex quo. b. Joan.
fuit captꝰ: illa iniqua mulier nō qeuit di. Jſte
fugiet de captione: vel liberabit a pplo: ꝛ cla
mabit ꝯ me. Jō nō quieſcā donec ſit mortuꝰ.
Et ipſa cū herode tractabāt mortē ſuā. Hero
des nō audebat eū occidere: qꝛ timebat ppl̄ꝫ:
ſꝫ inter ſe tractauerūt ſecrete. Dixit herodes.
Tali die eſt feſtū mee natiuitatis. No. ꝙ facē
feſtū natiuitat̄ niſi de ſctis eſt ſtultitia: ꝛ tunc
ego iuitabo barones ꝛ maiores regni: ꝛ tene-
bimus modū ꝙ iſti ꝯſentiēt in morte ioānis:
exq̄ iſti ſunt mecū: bn̄ quietabimꝰ pplm̄: ꝛ in fi
ne prādij intrabit puella ꝛc̄. Et quicqͩ peic-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

rit ſibi datur iuramento firmabo: ⁊ ipſa petet
caput ioānis: ⁊ de iuramēto facto me ɔtriſta
ri ſimulabo. q. n. hanc ꝟſutiam ⁊ ſimulatōem
hūerūt vt innui in hiſtorijs ſcolaſticis: vbi ſic
dr. Credibile eſt ꝙ herodes cū vxore de nece
iurauit vt occaſionē inueniret occidēdi. Or
dinato igit̃ ɔuiuio: illa mittit filiam q̄ optime
ſciebat tripudiare: q2 mr̃ ſibi oſ̄derat: q2 ma
tres citi⁹ oſ̄dunt filiab⁹ modū ornādi ⁊ tripu
diādi q̄ p̄r nr̃: vel Aue maria. Miniſtri āt
faciebāt ſibi iā ſonū ꝙ veniebat ad ſaltandū:
que corā oib⁹ ſaltauit: ⁊ placuit cūct̃ iā ebrijs.
Rex aūt oſ̄dens magnū gaudiū: vocauit eā
di. Pete qd vis ⁊ dabo tibi. Et iurauit illi: et
quicqd petieris dabo tibi. l3 dimidium regni
mei. Et illa. Dñe peto ꝙ de hoc poſſim petē
ſiue q̄rere ɔſiliū a matre qd petā: que alibi co
medebat. Que cū exiſſ3 dixit mr̃i ſue. Quid
petā. At illa dixit. Caput ioānis bap. Sed di
cas regi corā oibus: q2 ꝟbū regis iuramento
roboratū irreuocabile eſt. Cū g⁹ introiſſet ſta
tim cū feſtinatione ad regē petiuit di. volo vt
ɔtinuo des mihi in diſco caput ioā. bap. Au
diens hoc herodes ſe cōtriſtatū ſiſauit. Triſti
ciam pferebat in facie cū letitiā hēret in mēte
Et illa ait. Dñe rex attēdatis qd mō iuramē
to ɔmiſiſtis. Tūc maiores ⁊ barones iā ebrij
dixerūt regi. O dñe detis ſibi: ⁊ nō ē magnū
qd dare ſibi caput vni⁹ heremite paupis fact
atis. Et ait rex. Dicit̃ vos ita. Et illi. Ita dñe.
Tunc rex miſit ſpiculatorē cū diſco in q̄ por
taret caput ioānis. Joānes aūt vidēs hoiem
credēs ꝙ ſibi portaret prandiū: qñ vidit ſciſſo
riū dixit. Ubi eſt cib⁹. Et ille. Nō porto tibi ci
bū: imo caput tuū erit cib⁹. Uidēs ioānes ꝙ
mori debebat: alta voce clamabat: di. Dñe de
me⁹: in man⁹ tuas cōmendo ſpm meū. Tunc
caput ioānis pſcindit̃: puelle dat̃: ⁊ a puella
matri adultere pñtat̃. Ecce q̄liter. b. ioannes
ſcola virtutū: magiſteriū vite ſctitatis forma:
norma iuſticie: virginitat̃ ſpeculu3: pudicitie
titulus: caſtitat̃ exēplū: pnie via: pctoꝝ venia:
fidei diſciplina Joānes maior hoie: par ange
lis: legis ſumma: euāgelij ſanctio: apl'oꝝ vox:
ſilentiū ɔphetaꝝ: lucerna mūdi: pcurſor iudi
cis: toti⁹ medius trinitat̃. Et hic tantus dat̃ in
ceſtuoſe: tradit̃ adultere: addicitur ſaltatrici.
Moraliter ioānes hic dr̃ eē martyr: vñ ð eo
cantat eccia. Prepotēs martyr heremiq3 cul
tor. Tñ nō pro fide mortu⁹ eſt: q2 herodes nō
faciebat ſibi qōnē de fide: ſ3 q2 corrigebat eu3
de pctō luxurie. No. g⁹ ꝙ nō ſolū pro fide xpi
ſ3 q mori‍t̃ pro ꝟtute aliq̄ manutenenda mar
tyr efficit̃. Si qs occidit̃ a blaſphematore: quē
rephēdit martyr efficit̃ cū. b. ioāne: l3 cēt ma
gnus maiorē rōnē hēt martyrij qui rephēdit
blaſphemū q̄ luxurioſum: q2 maius pctm̄ eſt
blaſphemia q̄ luxuria. Jncōpabilr̃ mai⁹ pctm̄
eſſet ſemel dicē malas grates ⁊c. q̄ iterficere
centū hoies. O q̄t martyres poſſent eē mō ſi
vellent ⁊c. Jō rectores ɔuideant ne iurāt gē
tes deū enormiter. Si aliquis notorie diceret
malum de rege nō ſuſtineret: ⁊ de deo qlibet
pōt loqui ad libitū: imo ponit̃ in truffa qñ ſci
unt aliquē iuratorē vt rideant ɔuocant eū vt
iuret. ⁊ ſic de alijs pctis. Jō xpus qñ fuit locu
tus de merito ⁊ pmio martyꝝ dixit Mat. v.
Beati qui pſecutionē patiunt̃ pp iuſticiā: nō
dixit ſolū pp fidē: q2 fides eſt vna virt⁹ theolo
gicalis: ſ3 iuſticia eſt gñalis pro oi virtute taꝫ
humilitatis: abſtinētie: ⁊ caſtitatis. Uñ ſi mu
lier ɔdicēdo ribaldis: occidit̃: martyr efficit̃.
No. de btā Edulia ꝟgine ⁊ martyre de qua in
kalēdis natiuitat̃ dñi. Propter hoc dicebat
ſctūs Petrus. Nemo vſm patiat̃ q̄ſi homici
da: aut fur: aut maledic⁹: aut alienoꝝ appeti
tor. Si aūt vt xpian⁹: nō erubeſcat. glorificet
aūt deū in iſto noie. S3 ſi qd patimini pp iu
ſticiā btī. i. Pet. iij. ¶ Tertio reſtat nūc vidē
de ſua ſepultura corpali. Jnuenio q. b. ioan.
habuit tres ſepulturas ɔprias. vna fuit corpo
ris: alia capitis: alia aie. Prima fuit corporis
Corpus aūt ei⁹ ſine capite hūit honorabilem
ſepulturā. Dicit euangeliū ꝙ diſcipuli ei⁹ au
dita ei⁹ morte venerūt ⁊ tulerūt eius corp⁹ ⁊
poſuerunt in monumēto. Scda fuit capit̃. Et
iſtā fecit iſta mala mulier que pñtato ſibi ca
pite a filia timēs ne ɔpha reſurgeret ſi cū cor
pore caput ſepultū fuiſſet. iō caute in pariete pa
latij fodit: ⁊ ibi caput poſuit: ⁊ ſepe caput vo
lebat vidē timēs ne reſurgeret: g⁹ bñ fuit pſo
luta. Uñ cū ſcī caput ioānis i manib⁹ teneret
⁊ eidē gaudēs plurimū inſultaret di. Ne ioā
nes vos voluiſtis me ſepare ab herode: ſ3 ego
abſtuli vobis vitā ⁊ caput a corpe. Et diuino
nutu caput ipm in ei⁹ faciē inſufflauit. Et illa
miſera ɔtinuo expirauit: ⁊ demones ei⁹ aiam
ad infernū duxerūt. Filia vō ei⁹ cū ſup glaciē
tripudiaret: ſub ea glacies reſoluit̃: ⁊ ipſa in
aqs ɔtinuo ſubmerſit. Et mō tripudiat cū de
monib⁹ in inferno. Herodes aūt in exiliū miſ
ſus ab imperatore: ⁊ ibidē miſerabilr̃ vitā fini
uit. Ecce q̄liter pſoluti fuerūt. 3ª ſepultura fuit
aie. Et iſta fuit in lymbo iferni. Nō credat̃ ꝙ
aia ioānis ſtatim aſcēdit in celū. Quia nōdū
xpus per ſuā mortē ⁊ paſſionē apuit ianuam

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

celi. Sed deſcendit ad lymbum cum ſanctis pr̄ibus: qui lymbus eſt in corde terre: ibi. n. infer⁹ eſt infernus dānatoꝝ. Deinde lymb⁹ pueroꝝ. Tertio locus purgādoꝝ. Quarto ſuperi⁹ erat locus patrū ſctōꝝ. Modo cōtēplate hic: qn̄ ſcti patres viderunt aiam Joannis dixerūt. Et quis es tu. Et ille. Et nō cognoſcitiſ vos illū de quo dixit Jſayas. Uox clamantis in deſerto. Et gauiſi ſunt ſcti patres. Et narrauit eis quō xp̄s baptizauit: ⁊ mūdo oñdit ⁊c. De iſta ſepultura dō dixit. Quis eſt hō qui viuet ⁊ nō videbit morte: eruet aiam ſuā de manu inferni. q. d. nullus. in pš. lxxxviij. ⁊c. Moraliter hēmus hic doctrinam magne ꝯſolationis. Btūs ioānes cum tanta ſctitate ⁊ vite aſperitate deſcēdit ad infernū: ⁊ modo ſi creatura morit̄ poſt baptiſmū anteꝗ̄ peccet ſtatim euolat ad celum. Idē eſt iudiciū de quocūqꝫ alio ifideli nō ficte veniēte ad baptiſmū Ecce quō qualem gr̄am hēmus. Idē ſi faci⁊mus ꝯdignā pniam de pctīs. Jō xp̄s. Pniaꝫ agite: appropinq̄bit. n. regnū celoꝝ. Mat. iij.

¶ In feſto natiuitatis virgi. Marie. Ser. i.

Eo quaſi vitis fructificaui. Uerbū iſtō habet̄ textualiter. Eccli. xxiiij. ⁊ officiat̄ in epiſtola hodierna. Pro declaratione verbi ꝓpoſiti ⁊ introductione materie predicande: ſcdm̄ ꝙ xp̄us inter alias bonas cōparationes ⁊ ꝓprias quas dedit de ſe ſuis ſctis apl̄is ⁊ diſcipulis fuit iſta. Ego ſum vitis vera: ⁊ vos palmites. Qui manet in me hic fert fructū multū: q2 ſine me nihil poteſtiſ facere. ſ. meritorie. Joannis. xv. Ecce ꝙ xp̄us iſta ducte vocat ſe vitē: ⁊ diſcipulos ⁊ in pſona eoꝝ omēs nos vocat palmites. Et ponit duas rōnes. Unā affirmatiuā. aliā negatiuā. Affirmatiua eſt: q2 ſicut palmes manēs in vite ab ea recipiens humorē fructificat. al's nō. ita xp̄s eſt vitis ⁊ radix ſiue rabaca oium bonoꝝ ⁊ virtutū ⁊ influētiaꝝ. Qui ergo manet in hac vite. ſ. per verā fidē: abſqꝫ errore: dubitatione ⁊ falſa credētia: ⁊ per deuotam ⁊ ꝓmptam obedientiā faciendi ſuā voluntatem ⁊ ſeruandi ſua ꝓcepta: talis recipit ab eo humiditatem gr̄e: ⁊ facit eos abūdare ⁊ fructificare. Primo in intellectu fructu ꝯtemplatiōis. In memoria fructu bone recordationis. In volūtate fructu amoris ⁊ dilectionis. In ore fructu orationis. In oculis fructu lachrymationis. In aurib⁹ fructu diuinoꝝ auditionis. In manib⁹ fructu elemoſynaꝝ largitiōis. In toto corpe fructu afflictioniſ. Ecce rō affirmatiua qualiter ꝗ̄diu palmes manet in vite per credentiā ⁊ obedientiaꝫ fructificat. Jō dicit. Ego ſum vitis ⁊ vos palmites: qui manet in me: ⁊ ego in eo: hic fert fructum multū. Scḋa rō eſt negatiua quā tāgit cū dicit. Quia ſine me nihil poteſtis facere: q2 palmes a vite ſciſus nullum facit fructū nihil valet: niſi ad cōburenduꝫ in igne. Sic xp̄ianus a vite. i. a xp̄o ſciſus gladio pcti mortalis: q2 dubitat in fide ſi eſt ſic. Et nunqḋ dꝫ qs dubitare in his q̄ dō dixit. Abſit. Adhuc ſi hēat fidē firmā ⁊ tꝫ malā vitā tn̄ ſciſus eſt ⁊ nullū facit fructū meritoriū: q2 ſine me. i. gr̄a ⁊ influētia nihil poteſtis facē. Jō dic̄ ibideꝫ. Sicut palmes nō pōt facē fructū a ſemetipſo niſi māſerit in vite: ſic nec vos niſi in me manſeritis. Ex his rōnib⁹ pꝫ ꝙ dn̄s ieſus xp̄s de ſe ꝓprie dicit. Ego ſuꝫ vitiſ ⁊c. Ecce excellētia xp̄i. Uirgo aūt maria nō hēt eq̄lem excellentiā cū xp̄o: q2 ipſe eſt creator: ⁊ ipſa creatura. ⁊ iō ipſa nō eqparat ſe xp̄o: ſed tpando v̄bū ſibi aſſimilādo ſe dic̄. Ego q̄ſi vitis: nolo ei equipari vel eq̄ri: ſꝫ aſſimilari: fructificaui. Fili⁹ fructificat vt pncipaliter pmū ⁊ tāqꝫ cā pncipal' oiuꝫ: ego p⁹ eū nō eq̄lr vt vitiſ: ſꝫ ſic̄ iō nōt ſiſitudinē. Pꝫ the. De iſta mā inuenī q̄ttuor fruct⁹i qb⁹ v̄go ma. fructificauit q̄ſi vitiſ

¶ Primus de prenunciatione angelicali.

¶ Secundus de ſanctificatione ſpūali.

¶ Tertius de pn̄tatione corporali ſeu tpali.

¶ Quartus de magnificentia virtuali.

In his ergo maria v̄go fructificauit q̄ſi vitis. pp qḋ dicit. Ego q̄ſi vitis fructificaui. ¶ Dico p⁹ ⁊c. P⁹ xp̄us fructificauit in fructu de pnunciatione angelicali. q2 anꝗ̄ fuiſſet cōceptus fuit angelice pnūciat⁹. Jā ſcitis q̄lr angelus gabriel tot⁹ lucidus nūciauit v̄gini marie ꝙ eēt mater filij dei. Jō dicit euāge. Luc. Miſſus eſt angelus gabriel a deo in ciuitate galilee: cui nomē nazareth: ad v̄ginē deſponſatā viro: cui nomē erat ioſeph de domo dd: ⁊ nomē virginis maria. Luc. i. Ecce pnunciatio angelica dulcis fruct⁹ eſt ꝯtēplādi. Siliter virgo maria q̄ſi vitis: nō eq̄liter vt vitis fructificauit. Anteꝗ̄ fuit ꝯcepta fuit pnūciata. Jlle magn⁹ doctor Jeroñ. affirmat ꝙ Joachīꝫ pr̄ v̄ginis marie: ⁊ btā Anna ei⁹ mr̄. xx. ānis fuerūt in mrionio ꝙ nō hūerūt mrionij fructum Culpa erat ipſi⁹ Anne que erat cōplexionis frigide: iō erat ſterilis. Sꝫ quid fecerūt: nō recurrerūt ad diuinos vel ſortilegos: ſꝫ ad deū: q2 nullus pōt dare niſi dō. Jō cuꝫ deuotione: orōnib⁹ ieiunijs ⁊ elemoſynis: vigilijs ⁊ pegrinatiōib⁹ recurrerēt ad deū: vouētes ꝙ ſi dō da

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ret eis fructū ꝛc̄. ꝙ daret deo. Et cū ſemel Jo
achim fleret ex vna parte: ꝛ Anna ex alia ap
paruit eis angel' Gabꝛiel confoꝛtans eos di.
ꝙ ofones ꝛ alia bona erant deo accepta: ꝛ ꝙ
hr̄ent vnā filiā: nō filiuꝫ: ſed filiam q̄ eſſet ſc̄tā
anq̄ꝫ nata q̄ cōciperet mirabilit̄: q2 de' ſupna
turaliter iuuit op' mr̄imonij in ſua gn̄atione
ꝛ Anna cōcepit. Ecce qualit̄ fuit angelo pꝛe
nūciata vt xp̄s. Jō dicit. Ego quaſi vitis fru
ctificaui ſuauitatē odoꝛis: ꝛ floꝛes mei fruct'
honoꝛis ꝛ honeſtatis. Eccl̄i. xxiiij. Floꝛes vo
cat verba q̄ dixit angel' parentibus ſuis. Fru
ctus honoꝛis fuit v̄go maria. Et honeſtat̄: qa
nō legitur ꝙ vnq̄ꝫ Joachim cognouerit aliā
niſi vxoꝛē ſuaꝫ. Jſta eſt honoſtas matrimonij
Nō ꝯ illoſ q frāgūt hōeſtatē ꝛ legē mr̄imonij
Ecce quot pctā cōcurrūt. Pꝛimū eſt luxurie
abominabilitas: q2 deus non vult ꝙ illō op'
fiat niſi inter viruꝫ ꝛ vxoꝛem in matrimonio
Etiā ſi homo haberet moꝛi: ꝛ diceret medic'
ꝙ faceret illud: alias moꝛtuus es: ꝛ citius de
bet moꝛi: niſi habeat vxoꝛē: ꝛ medic' eſt excō
municatus dādo cōſiliū tali qui nō eſt de ma
trimonio: ita eſt cōdēnatū hoc pctm̄ ꝙ nullo
mō eſt licitū illō niſi in ſtatu mr̄imonij Jdeo
dicit honeſtatiſ. Et concoꝛdat apl's di. Hono
rabile cōnubiū in oībus: ꝛ thoꝛ' imaculatus.
Foꝛnicatoꝛes em̄ ꝛ adulteros iudicabit deus
ad Heb. vi. Secūdū eſt de rapina ꝛ de furto
ſiuſticia: q2 ſi ego do tibi cappā meaꝫ ꝛ poſtq̄ꝫ
tu eā poſſediſti aufero eam tibi: ꝛ do alteri: ra
pinā facio. Rapina maioꝛ ē qn̄ hō qui dedit
coꝛpus ſuū vxoꝛi. deinde ipſe dat alteri: furtū
ꝛ iniuſticiā facit: q2 coꝛpus viri vxoꝛis eſt ꝛ e
conuerſo. Jdeo apl's. Mulier ſui coꝛpoꝛiſ po
teſtatē non habet ſed vir. Similiter ꝛ vir ſui
coꝛpoꝛis poteſtatē nō habet: ſꝫ mulier. Ergo
nolite fraudari iuicē. i. ad Coꝝ. vij. Tertium
peccatū eſt mai'. ſ. ꝓditionis: q2 ſi vnus mileſ
dat fideꝫ alteri militi ꝙ erunt ſocij in ꝑlio. Si
frangit ſibi fideꝫ coꝛpis pōt ipſuꝫ redarguere
de fide ſiue pꝛoditione: ꝛ dare ſibi cāpū duel
li. Jta in matrimonio vir dat fidem coꝛpoꝛis
vxoꝛi: ꝛ econuerſo. Jdeo qui frangit fidem
ꝓditoꝛ ē. Et ſi vxoꝛ eſſet foꝛtis poſſit aſſigna
ri viro pꝛoditoꝛi campum coꝛam ipſo rege.
Sed quia ſunt debiles recurrunt ad deum.
ad linguā ꝛ ad oculos ploꝛādo. de talib' dic̄
apl's. Si quis ſuoꝝ ꝛ maxime domeſticoꝝ cu
rā nō hꝫ: fidē negauit: ꝛ eſt infideli deterioꝛ. i.
Thimo. v. Nullus eſt magis domeſticus q̄ꝫ
vxoꝛ. Quartū pctm̄ ꝛ maius eſt ſacrilegium.
Scitis quare de' oꝛdinauit matrimoniū qō
eſt vnū de ſepteꝫ eccleſie ſacramenꝶ ad ſignā
dum ꝙ xp̄us duxit eccl̄iam in ſponſam ſuam
quā nunq̄ꝫ dimittet ꝓpter aliam cui eſt fideſ.
Qn̄ ergo frangis matrimoniū: tu es falſatoꝛ
ſacramenti. Et ſicut ſacerdos eſſet falſatoꝛ ſa
cramenti ſi qn̄ debet eleuare hoſtiā conſecra
tam eleuaret hoſtiā papiri. Sacramētuꝫ hoc
magnuꝫ eſt. Ego aūt dico in xp̄o ꝛ in eccleſia
ad Ephe. v. ¶ Secund' fruct' xp̄i fuit ſancti
ficatio ſpūalis. Nā in conceptiōe dn̄i ieſu xp̄i
ſiſ in inſtāti cōcurrerūt q̄ttuoꝛ. ſ. coꝛpiſ foꝛma
tio: aīe creatio: vtriuſq3 ſanctificatio. paſſiue
quantū ad humanitatē: q2 vt fons totius ſan
ctificationis in ſumma ſanctificatione creata
eſt ſuper oēm purā creaturā. Quarto huma
nitatis ꝛ diuinitatis vnio. De hoc dixit ange
lus virgini marie. Qd̄ em̄ ex te naſcetur ſan
ctum vocabitur fili' dei. Luce. i. Siliter virgo
fecit fructum ſanctificationis: non dico equali
ter: nec ipa dicit: ſꝫ dicit. Ego q̄ſi vitis. ſ. q2 nō
in inſtanti eius coꝛp' fuit foꝛmatū ꝛc̄. ſꝫ qn̄ ei'
coꝛp' fuit foꝛmatū ꝛ aīa creata ꝛ infuſa: quia
iſta dicit ꝯceptio germinis q̄ eſt ꝑfecta: q2 ꝯce
ptio ſeminiſ imperfecta eſt: nō expectauit de'
nouē menſes: nec vnū: nec etiā hebdomadaꝫ
vnaꝫ imo credit ꝙ eadē die ꝛ hoꝛa fuit ſancti
ficata ſup oēs ſc̄tōs ꝛ ſc̄tās ꝛ etiam angelos.
Auto. de hoc dō in p̄s. xlv. Fluminis impet'
letificat ciuitatē dī: ſanctificauit tabernaculū
ſuum altiſſimus. Deus in medio ei' nō cōmo
uebitur adiuuabit eā de' mane diluculo. Jn
quo pſalmo q̄ttuoꝛ ponunt̄ d̄ ei' ſanctificatōe
Pꝛimo quantitas. Secundo dignitas. Ter
tio firmitas. Quarto pꝛimitas. Pꝛimo oſtē
ditur quantitas ſanctitatis virginis marie
cum dī. Fluminis ip̄etus. quia totū flumen di
uinarum gratiarum effuſum eſt ſuper eam in
ſanctificatione. Jn ſanctificatione alioꝛum
ſanctoꝛum infunditur vna gutta gratie diui
ne: q2 vnus ſanctus habuit vnam guttaꝫ gra
tie: alius aliaꝫ ꝛc̄. Quod in virgine maria flu
minis impetus. Bern̄. Ceteris p ptes datur
gr̄a ſpūs: marie vero totam ſe infudit plenitu
do gr̄arū ꝓpter qō dicit letificat ciuitatē dei
Qn̄ virgo fuit ſanctificata null' hō ſciuit: ſed
angeli ſciuerūt. O q̄le gaudium fecerūt. Nō
q2 dixit xp̄us ꝙ gaudiū eſt angeliſ dei in celo
ſup vno pctōꝛe pniaꝫ agente: g° q̄nto magis
ſuper virgine maria q̄ nunq̄ꝫ peccauit. Ecce q̄
re dicit. Fluminis impetus letificat ciuitatē
dei. Secundo declaratur ſua dignitas: cuꝫ di
cit ſanctificauit tab̄naculuꝫ ſuū altiſſim'. Si
camere militum ſunt optime oꝛnate: dignū ē

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝙ camera regis ſit magis ornata. Jō dignū
fuit vt tabernaculuꝫ ſuum. ſ. camera in qua fi
lius dei debuerat nouē mēſibꝰ habitare ꝙ fuiſ
ſet ſup oēs ſanctificata. Bern̄. Ego puto ꝙ ⁊
copioſior ſanctificationis bn̄dictio q̄ꝫ in alijs
ſanctis in vtero ſanctificatis in eā deſcēderit
q̄ nō ſolū ipſiꝰ ortū: ſꝫ ⁊ vitā eiꝰ ab oī peccato
deincepſ imunē ꝯſeruaret. Tertio declaret ſua
firmitas: cū dicit. Deꝰ in medio eiꝰ nō cōmo-
uebit: q. ſ. habitat in ea p grāꝫ. Differētia eſt
īter cadere ⁊ cōmoueri: Cadit hō p pctm̄ mor
tale. Jō apls. Qui ſe exiſtimat ſtare. ſ. in grā
dei videat ne cadat ꝑma ad Cor. x. Et cōmo
uet̄ qs p peccatū veniale. Nunq̄ꝫ fuit aliquis
ſanctꝰ nec ſctā qn ceciderit vel cōmotꝰ fuerit
niſi xp̄s ⁊ virgo maria. q xp̄s iam in hac vita
hūit ꝑuigeliū ſanctoꝝ q ſunt in celo q nō poſ
ſūt cadere: nec ꝯmoueri. Vñ i p̄s. cxxiiij. Nō
cōmouebit qui habitat in hieruſalē. Sic vir-
go maria: quia nunq̄ꝫ peccauit mortalit̄ nec
venialiter: nec corde cogitando ⁊c. Jpſa eni
fuit illa mulier fortis de qua Salomon que-
ſiuit a ſuis doctoribus di. Mulierē forteꝫ qs
īueniet. Prouer. vlti. Nullꝰ doctor ſciuit rn̄
dere: ⁊ ſpūſſanctꝰ ſibi rn̄dit di. Procul ⁊ de
vltimis finibus: quia in vltima etate debuit
eſſe. Nota ꝙ iſta q̄ſtio mulierē fortē ⁊c. inci-
pit per aleph: qđ interꝑtat̄ mille: quia tot an
ni fluxerūt a Salomone vſq̄ꝫ ad ꝟginē mariā
Quarto declaratur paternitas: cū dī adiuua
bit eā deus mane diluculo. Et loquit̄ de ſctifi
catione ꝟginis marie. Jnuenio ſex horas in
qbus ſctificauit creaturas aliquas. ſ. hora cō-
pletorij: hora veſperarū. tertia hora meridiei
q̄rta hora tertiarū. quinta hora p̄ie. ſexta in
aurora. Hora completorij vt ſcitis eſt i ſolis
occaſu. Jſta hora ſanctificant̄ etiā illi qui vi-
xerūt in pctis ⁊ malis: plorāt ⁊ petūt miam:
⁊ deꝰ dat eis cōtritionē: tales ſctificant̄ p ꝯtri
tionē cordialē. Sꝫ in tota ſacra ſcriptura nō
legit̄ ꝙ aliqs fuerit ſic ſanctificatꝰ niſi de vno
ſ. de latrōe. de q̄ Leo papa: ꝙ nō legit̄ ꝙ vnq̄ꝫ
fecerit aliqđ bonū: ſemꝑ fuit malꝰ ⁊ vicioſus
Et hora cōpletorij qn̄ fuit iudicatꝰ ad mortē
habuit tantā ꝯtritionē de pctis ꝙ vix potuit
formare verba di. Memēto mei dn̄e dū vene
ris in regnū tuū. Cui xp̄s. Amē dico tibi: ho-
die mecū eris in padiſo. Nullꝰ ſit ita ſtultꝰ ꝙ
dicat: q̄ꝛ deꝰ ita miſerebit̄ mihi ſicut latroni:
q̄ꝛ maiꝰ miraculū eēt ꝙ male viuētes facerēt
bonuꝫ finē q̄ꝫ ſuſcitare mortuos. De iſta ſan
ctificatione dicit Jeremias. Cōgrega eos q̄
ſi gregē ad victimā ⁊ ſctifica eos in die occiſi

onis. Jere. xij. Alij ſanctificant̄ hora veſpera
rū: vt illi qui nō ſpectāt finē: ſed ante redeūt
ad deū: cōfitent̄: faciūt afflictiones. Tales ſcti
ficant̄ p pn̄iaꝫ ſacr̄alē: talibꝰ dicit apls poſtq̄ꝫ
fecerūt pn̄iam: Nūc liberati a pctis. ſ. p pn̄iaꝫ
ſerui aūt facti deo: habetis fructū vr̄m in ſcti
ficationeꝫ. ad Ro. vi. Alij ſanctificant̄ in me
ridie qn̄ feruet calor: ſicut martyreſ qui feruo
re ſpūs occidebant̄ pro honore xp̄i. Jſti ſctifi
cabant̄ per paſſionē martyrialē. De qbꝰ dicit
ſcriptura. Preparauit deꝰ hoſtiā. ſ. corpꝰ ſuū
ſeu martyres ex feruore ſpūs: ſctificauit voca
tos ſuos. Sophonie. i. Alij ſcificant̄ hora ter
tia: vt infantes p ablutionē baptiſmaleꝫ. De
iſta dicit aplus nouiter baptizatis. Pecca-
tores aūt aliqn̄ fuiſtis: ſꝫ abluti eſtis ſꝫ ſctifica
ti eſtis ſꝫ iuſtificati eſtis i noīe ieſu xp̄i dn̄i nr̄i
⁊ in ſpū dei nr̄i. i. Ad Cor. vi. Alij hora ꝑma
in ortu ſolis fuerant ſctificati: q in vtero mr̄is
anq̄ꝫ naſcerent̄ effecti ſūt ſcti. Ut Jeremias
⁊ Joānes. De ieremia. Anteq̄ꝫ exires de vul
ua ſctificaui te Jſta auctas n̄ cogit ad credē
dū niſi ꝙ qn̄ debuit naſci fuit a deo ſctificatꝰ.
Jdē de btō Joāne bap. Lu. i. Spūſancto re
plebit̄ adhuc ex vtero mr̄is ſue. Sed ꝟgo ma
ria i aurora fuit ſctificata: nō expectauit deus
nouē mēſes: nec vnū ⁊c. ſed in eodē die ⁊ ea
dē hora. Ecce q̄re dicit. Adiuuabit eā deꝰ ma
ne diluculo: nō hora cōpletorij: nec veſperaꝝ
⁊c. ſꝫ mane in aurora. Ecce eiꝰ fructꝰ ſctificati
onis. Jō poſſumꝰ dicere in laudē xp̄i ⁊ virgi
nis glorioſe illđ Dd. Dn̄s dabit benignitatē
ſ. in incarnatione: ⁊ terra nr̄a. ſ. virgo Maria
dabit fructū ſuū. p̄s. lxxxiiii. ¶ Tertiꝰ fructꝰ
xp̄i fuit de p̄ntatione tp̄ali. Nā poſt ſui natiui
tatē fuit p̄ntatus in tēplo dn̄i. Luc. ij. Poſtq̄ꝫ
cōpleti ſunt dies purgationis marie ſm̄ legē
Moyſi tulerūt illū in hierl'ꝫ vt ſiſterēt eū dn̄o
ſicut ſcriptū eſt in lege Moyſi. Q2 oē maſcu
linū adapiens vuluā. ſctm̄ dn̄o vocabit̄. Et vt
daret hoſtiā p eo dedit par turturū: aut duos
pullos colūbarū. Sil'r ⁊ btā ꝟgo: nō dico eq̄-
liter: ſꝫ poſt natiuitatē ex vtero mr̄is ⁊ poſt ab
lactationē ſuā fuit d̄uotiſſime i tēplo dn̄i p̄nta
ta. Nō hyſtoriā breuit̄ ſpeculādo de aſcēſu vir
ginis: p. xv. gradus in tēplū dei. nā illa aſcēſio
fuit miniſterio angeloꝝ ſctā eā ducētiū. Cum
dicit Greg. ꝑmo dyalogoꝝ. Jn hoc mūdo vi
ſibili nihil p creaturā inuiſibilē diſponit̄. Qđ
pōt intelligi ⁊ declarari ad modū ſponſaꝝ in
die nuptiarū: q̄ vſq̄ꝫ ad eccleſiam ducunt̄ p pa
rentes eaꝝ: ⁊ ex tunc aſſumunt̄ a ꝯſanguineis
ſponſi. Jſte aſcenſus. xv. graduuꝫ ſignabat ali

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

qđ myſteriū futuꝝ: ꝛ ꝑ maxime de btā virgine vt tangit Jero. ſ. ꝙ ſupra nouē ordines angeloꝝ: archangeloꝛuꝫ ꝛc. Jdō cantat̄. Exaltata es ſctā dei genitrix ſuꝑ choros angeloꝝ ad celeſtia regna ꝛ ſupra ſex gradus ſctōꝝ. ſ. v̄ginum ꝯfeſſoꝝ. martyꝝ: apl'oꝝ: ꝓpharū: ꝛ patriarcharū erat ſublimāda. Multe filie ꝯgregauerūt diuitias: tu ſuꝑgreſſa es vniuerſas. Prouerb. vl. Moralr notat̄ hic ſuꝑ hoc qđ parētes v̄ginis diligētes fuerūt ad cōplendū ꝛ faciendūꝫ votū ꝯ vouentes ꝛ nō complentes: qꝛ lꝫ dicāt doctores ꝙ mai⁹ meritū eſt qñ mediāte voto hō ſeruat caſtitatē: pauꝑtatē: ꝛ obedientiā ꝙꝫ ſine voto ceteris parib⁹: ſꝫ eſt tātuꝫ ꝑiculum ꝛ pctm̄ fractio voti: qꝛ mai⁹ pctm̄ ē ꝙꝫ homicidium. Dicunt theologi ꝙ mai⁹ pctm̄ eſt falſum iuramentū ꝙꝫ homicidiū. Et btūs Tho. dicit ꝙ mai⁹ pctm̄ eſt fractio voti. Nō ꝯtra clericos ignorātes: dicētes ꝙ pctm̄ luxurie nō ē mai⁹ pctm̄. Verū eſt in laycis ſꝫ ſufficit ad dānationē. Jn clericis āt ꝛ religioſis eſt de maiorib⁹ ꝑꝑ votū. Caueat̄ g° a votis niſi cōpleatis. dicit. n. ſcriptura. Si qd vouiſti deo ne moreris reddere. Diſplicet. n. ei infidelis ꝛ ſtulta ꝓmiſſio. Eccl'e. v. Nō. ne moreris reddere. Si facis votū infra certū tpē cōplendū: debes illud cōplere infra illud tpē. alr̄ plus ꝓpeccas ꝙꝫ ſi occideres hoiem. Si aūt non ſtatuiſti certū tpē debes cōplere ſtatiꝫ hita oportunitate. Jdō dicit. Ne moreris. Nō. ꝯ illos q nunꝙꝫ inueniūt tpē oportunū: ꝛ qñ ſunt ſenes petunt diſpēſationē. Diſplicet. n. ei infidelis ꝛ ſtulta ꝓmiſſio que nō complet̄: ſtulta ꝓmiſſio eſt ei qñ fit ſine deliberatiōe. Prio ex deuotiōe aliq ſubito faciūt votū. Scđo ex indignatione qñ eis fit diſplicētia aliq̄: ſubito faciūt votū: vel nō intrandi domuꝫ iſtius: vel nō ludendi cū eo ꝛ hmōi ꝯrietatū: ꝛ vouendo frangūt votū qđ nō debꝫ ſeruari. Tertio ex tribulatione. ſ. doloris ꝛ infirmitat̄ vel in partu mulierū: ꝛ poſt nihil faciunt quaſi velint deū decipere. Jtem nota cōtra illos q ꝓmittunt filios ad ſeruitiū dei in religione vel ſacerdotio: ꝛ poſt nihil faciūt nec curant expectantes filium gibboſum: vl' filiā vt illā dēt ꝛc. Ecce q̄re dic̄. Si qd voluiſti ꝛc.

¶ Quart⁹ fruct⁹ xp̄i ē vl' fuit de magnificatione virtuali vel ſpūali. Quouſqꝫ xp̄s fuit. xxx. annoꝝ ita vixit ꝙ non reputabat̄ magn⁹: imo reputabat̄ faber lignari⁹. ſed in baptiſmo fuit magnificatus qñ ioānes ipſum baptizauit: celi apti ſunt ſuꝑ eū: ꝛ deſcendit ſpūſſctūs in ſpecie colūbe ſuꝑ eū: ꝛ vox patris itonuit. hic eſt filius me⁹ dilect⁹. Math. iij. ꝛ Luce. iij. Tunc apud hoies fuit ita magnificat⁹: intm̄ ꝙ fugit in deſerto. Siliter v̄go maria: non equaliter. Et ecce quō. Exq̄ virgo maria fuit ꝑſentata in tēplo in q̊ ſtetit decē annis cū alijs virginibus quaſi eſſent moniales: ita faciebāt antiquitus. Nota ꝯ ꝯſuetudinē de puellis nō veniētibus ad eccl'iam. Nota de hyſtoria ꝛ de deſpōſatōe ꝛ qualr ſpūſſctūs deſcendit in ſpē colūbe ſuꝑ virgā ſponſi ſui Joſeph: quēadmodū ſuꝑ xp̄ꝫ in baptiſmo: ꝛ ſic virgo fuit valde magnificata. De iſto fructu dixit. Salomon in ꝑſona virginis. Sub vmbra illius quē deſideraueraꝫ ſedi. ſ. vt ſit mihi in patrem ꝛ ſpōſum: ꝛ fructus eius dulcis gutturi meo. Cant. ij. Moralr nota hic ſuꝑ hoc ꝙ virgo fuit deſpōſata per verba de pn̄ti. Qñ. n. fit per verba de preſenti: verū matrimoniū ē: etiā ſi nō ſequat̄ copula carnalis: nec pn̄t ſeparari niſi per ingreſſum religionis: ſi nō fuit ſecuta copula: ſiue publice ſiue clādeſtīe ꝯtraxerūt. Si clādeſtine: excōicati ſunt nec pn̄t ſepari. Jdō q clandeſtine ꝯhunt ꝛ poſt ꝓpter timorē parentū vel odiū ipſa ducit aliuꝫ: ipa eſt putana. Et primus q eſt vir: ꝛ etiaꝫ ſi ipſe contrahit cū alia: leno eſt. O quō ſunt multi q credūt hr̄e vxorē: ꝛ nō hn̄t. Jteꝫ ſunt alia multa impedimēta. Vos non credētis aliqd facere in baptiſmo vel confirmatiōe qꝛ oēs vultis eſſe cōpatres ꝛ cōmatres: ꝛ ē ita ꝙ ſi eſtis patrinus de aliquo vel aliquo etiam vxoꝛ legitima eſt patrina eius: ꝛ econuerſo: et ſi non ſit pn̄s: ꝛ nūqꝫ aliqs filius veſter poteſt ꝯhere cū illa lꝫ papa poſſit diſpenſare. Jtem ſi clericus q baptizat hꝫ filios nō pn̄t cōtrahere cū illis quos ipſe baptizauit. Et q̄t ſunt in hoc caſu. Jtē ſi ꝯtraxiſtis cū aliq̄ conſanguinea infra quartū gradū: nō eſt matrimoniuꝫ. Jtē dicitis anteqꝫ habuiſſetis iſtam vxorē peccaſtis ꝑmo cū matre eius: ita ergo non eſt vxoꝛ vr̄a Nec papa poſſet diſpenſare niſi in aliqb⁹ gradibus: non tn̄ in oibus: qꝛ nō cū ſorore vl' vxore fratris: qꝛ eſt cōtra legeꝫ diuinā. Alius poteſt hr̄e mr̄eꝫ ꝛ filiā. Jdē ſi peccaſtis cū ſorore ſua: ꝛ ecōuerſo: ſi vxoꝛ peccauit cū pr̄e viri ꝛc. Si ſint in tertio vel q̄rto gradu. papa pōt diſpenſare. Jdō eſt optima conſuetudo qñ debēt deſpōſari ꝙ ſacerdos ꝓclamet: ſi ē aliqs q ſciat ipedimētū ꝙ reuelet: ꝛ ſi aliqs ſcit ipedimētū ſecrete: tn̄ reuelet ſacerdoti. Et mō in ml'tis locis nō faciunt iſtas ꝓclamatiōes: ꝛ male. Jtē ſunt aliq poſtqꝫ ꝯxerūt ꝛ diſcōuenīūt: ꝓcurāt ſibi ſeparationē cū falſis teſtib⁹ ꝛc. Nō pn̄t ſeparari nec papa: nec etiā petrus apl's poſſꝫ diſpenſare: nullo mō pn̄t ſeparari niſi per ingreſ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſum religionis ante copulā. Ideo apoſtolus.
His qui in matrimonio iuncti ſunt ꝓcio: non
ego ſed dominus: vxoꝛem a viro non diſcede
re: ⁊ vir vxoꝛem nō dimittat. i. ad Coꝛ. vij. Et
ſic vt Ioachim ⁊ anna vitam eternam ꝓme
rebitis. Quod vobis pꝛeſtare dignetur pater
⁊ filius ⁊ ſpiritusſanctus. Amen.

¶ De natiuitate beate Marie virginis.
Sermo ſecundus.

m Emoꝛia mea in gn̄atione
ſeculoꝛuꝫ. Eccli.
xxiiij. ⁊ recitatū eſt ſtati in ep̄la ho
dierna. Scđm ꝙ ſcitis hodie eſt fe
ſtuꝫ ⁊ ſolēnitas benedicte natiuitatis v̓ginis.
Marie qn̄ nata fuit de vtero mr̄is ſue bn̄di
cte Anne. Si placet de hēbim⁹ bonas doctri
nas ſciētiales ⁊ inſtructiōes moꝛales: ſꝫ vt ver
ba ſint ad honoꝛē dei ſaluteꝫ v̓go Maria ⁊c.
Iſtud v̓bū dr̄ in ꝑſona v̓gis. Memoꝛia. ſ. mee
natiuitatis. Sciendū eſt ꝙ in ſumma gn̄aliter
ſunt duo ſecula. Pꝛimū ē creaturaꝝ ſpūaliuꝫ
⁊ icoꝛꝛuptibiliū. Scđm creaturaꝝ coꝛpaliū ⁊
⁊ coꝛꝛuptibiliū. Pꝛimum eſt celū empyriale.
De quo ſtrab⁹ ait ſuꝑ Gen̄. i. Celū empyreuꝫ
mox vt creatū ē: angelis eſt repletū. Scđm ē
terra: de quo iā vulgariter dr̄ hoc ſeculū: qꝛ lꝫ
terra ſit permanens tamen creature coꝛpoꝛa
les ſunt coꝛꝛuptibiles. Ideo Salomon ait.
Generatio pꝛeterit ⁊ generatio aduenit ter-
ra autem in eternū ſtat. Eccl̄s. i. Dico ꝙ crea
tio iſtoꝛum duoꝛuꝫ ſeculoꝛuꝫ poteſt dici gene
ratio. Rō: qꝛ gn̄atio alicuius creature ē eius
ꝓncipiū. Iō ph̄s diffiniēs gn̄ationē dixit. Ge
neratio eſt ꝓgreſſio de non eſſe ad eſſe: ⁊ quia
iſta duo ſecula. ſ. celū ⁊ terra habuerūt pꝛinci
pium ꝑ creationē: qꝛ ante creationē celi ⁊ ter
re nulla erat creatura niſi ſolus deus trinitas
ipſa. Si dicatur ab aliquo ſimplici. Et de⁹ tūc
vbi habitabat. Dicatur ꝙ in camera ſue eter-
nitatis. Auto. Dn̄s excelſus ⁊ ſublimis inha-
bitans eternitatem. Iſa. lvij. ſed creauit celuꝫ
⁊ terram ꝓ vobis. Et qꝛ tunc habuerūt pꝛinci
pium eſſendi: ideo pōt dici generatio. Et con
coꝛdat moyſes di. Iſte ſunt generationes celi
⁊ terre qn̄ create ſunt in die quo fecit de⁹ celuꝫ
⁊ terram. Gen̄. ij. Dicit ergo v̓go maria. Me
moꝛia mea in generatiōe. ſ. celi ⁊ terre figura-
ta fuit ⁊ declarata ⁊ demōſtrata. Pꝫ thema.
Memoꝛia mea in gn̄atione ſeculoꝝ. Ex quo
v̓go maria remittit nos ad gn̄ationē ſeculoꝝ
videamus qd dicit de hoc ſcriptura. ¶ Dicit
enim. In pꝛincipio creauit deus celuꝫ ⁊ terrā
Terra aūt erat inanis ⁊ vacua: ⁊ tenebꝛe erant
ſuꝑ faciē abyſſi: ⁊ ſpūs dn̄i ferebat̄ ſuꝑ aquas.
Dixitq̄ꝫ de⁹. Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vidit
deus lucem ꝙ eſſet bona: ⁊ diuiſit lucē a tene-
bꝛis. Appellauitq̄ꝫ lucē diē: ⁊ tenebꝛas noctē
Factūq̄ꝫ eſt veſpere ⁊ mane dies vnus. Gen̄.
i. Hic ſunt decē clauſule cōtinentes totā feſti
uitatē hodiernā. ꝓpter qđ dixit virgo maria.
Memoꝛia mea in gn̄atiōe ſeculoꝝ. ¶ Pꝛia
clauſula eſt cuꝫ dicit. In pꝛincipio creauit de⁹
celū ⁊ terrā ſimul. Iſta ſimultas creationis ce
li ⁊ terre figurabat ſimultatē cōiūctionis mr̄i
monij Ioachim ⁊ anne. Ioachī dr̄ celū. Rō
qꝛ tota ſua vita fuit celeſtis: lꝫ eſſet nobil̓ ⁊ po
terat dicere. Noſtra cōuerſatio in celis eſt. ad
Phil̓. ij. Anna dicit̄ terra: qꝛ fructifera ſm̄ in
fluentiā quā recipit a celo. ⁊ pōt exponi de ea
illđ ps. lxxxiiij. Bn̄dixiſti dn̄e terrā tuā: qꝛ pꝛi
mo erat ſteril̓. Et ſequit̄. Dn̄s dabit benignita
tē: ⁊ terra nr̄a. ſ. beata Anna noſtra ꝓpter vti
litatem quā ex ea habuim⁹ dabit fructū ſuum
ſ. virginē mariā. Pꝫ ergo quō memoꝛiā v̓gis
ꝯtū ad parentū cōiunctionē exp̄ſſat̄ ⁊ figura
tur: cū dr̄. In ꝓncipio creauit de⁹ celū ⁊ terraꝫ
Si dicat̄ de aliquo. Frater ꝫ. qꝛ non videt̄ bo
na expoſitio ꝙ Ioachim dicat̄ celuꝫ. ⁊ Anna
ſanctioꝛ Ioachim dicat̄ terra. Iō eccl̄ia feſti-
uat de ea ⁊ non de eo. Rō huius ſanctitatꝪ fu
it qꝛ Anna habuit maioꝛē ꝑticipationē cū vir
gine maria ꝙ̄ pater: ⁊ patres ꝓpter negociuꝫ
t̄pale parum curant de pueris paruis: ſed ma
tres. Eſt ergo notandū ꝙ ſicut ramus violarū
vel roſarū plus redolet in illo qui euꝫ diu poꝛ
tat ꝙ̄ in eo qui ſolum tangit. Sic eſt in ꝓpoſi-
to: qꝛ facit pater in generatiōe filij ac ſi daret
ramū violarū matri: ⁊ recedit: ſꝫ mater poꝛtat
in vtero: ⁊ poſt natiuitatē lactat: ⁊ tenet ī bra
chijs: oſculatur ⁊c. Ideo Ioachim parū fecit
Et t̄n anna terra dicit̄: ⁊ Ioachim celum. Ra
tio: quia mulier quātūcūq̄ꝫ ſit ſancta ⁊ virtuo
ſa dꝫ eſſe ſubita: ⁊ vir dꝫ eſſe dn̄s: ⁊ maioꝛ ī do
mo: quia ſicut terra non eſt niſi punctus reſpe
ctu celi: a quo recepit influentiam: qꝛ alias ter
ra non fructificaret: ita vxoꝛ reſpectu viri a q̄
regitur ⁊c. qꝛ ergo Ioachim erat vir beate an
ne: iō hēbat maioꝛitatē ⁊ ꝓmitatē ⁊ influētias
in domo: qꝛ ad nutū viroꝝ debent eſſe vxoꝛes
tam maioꝝ ꝙ̄ minoꝝ deferāt maritis ſuis ho
noꝛem. Heſter. i. Lex fuit aſſueri imperatoꝛis
Pꝛopter hoc Ioachim dr̄ celū ⁊ Anna ter-
ra. Moꝛal̓r inſtruunt̄ hic mulieres ne itrēt in
caput eoꝝ vt velit hr̄e dn̄iuꝫ: dicēdo. Ego ero
dn̄a domus: ꝓ certo gallina cātabit ⁊c. qꝛ nā
⁊ leges diuinales ⁊ pōtificales ⁊ imperiales

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

dant viro ꝙ ſit dn̄s. Ideo auiſetis vos. Et ſi in
pꝛima hebdomada qñ eſtis noue vir diſſimu
lat aliqua: poſt non ſuſtinebit: imo cum bacu-
lo vadit per domum: quia vir debet eſſe celū
dominādo: ⁊ vxoꝛ terra ſubijciendo. Ideo di
cit ſcriptura. Mulieres viris ſuis ſubdite ſunt
vt ku⁹ dn̄o: qꝛ vir caput eſt mulieris: ſicut eſt
xp̄s caput eccleſie. Sed ſicut eccleſia ſubiecta
eſt xp̄o: ita ⁊ mulieres viris ſuis in omnib⁹. ſ.
licitis ⁊ honeſtis. Viri diligite vxoꝛes veſtras
ſicut ⁊ xp̄s dilexit eccleſiaꝫ: ⁊ ſeipſum tradidit
ꝓ ea vt eam ſanctificaret. ad Epheſ. v. Ecce q̄
re dicit v̄go Maria. Mēoꝛia mea ⁊c. ¶ Se
cunda clauſula eſt cuꝫ dicitur. Terra aūt erat
inanis ⁊ vacua. Hic oſtenditur conditio bea-
te Anne: quia lꝫ eſſet in ſtatu matrimonij cuꝫ
nobili viro Ioachim tamen erat ſterilis ⁊ iſe
cunda: quia ita erat frigide complexionis ꝙ
naturaliter nō poterat concipere. Ideo dicit
ꝙ erat inanis: non de vanitate: ⁊ vacuitate pō
poſa: ſed quia non attingebat finem matrimo
nij ⁊c. q̄ eſt habere liberos. Ideo dicit inanis
⁊ vacua. ſ. in vtero ꝓpter infecunditatem. Et
dicit beatus Hero. ꝙ Ioachiꝫ nobilis de ciui
tate nazareth ꝯtraxit cū Anna nobili de gene
re Dauid de ciuitate bethleeꝫ: ⁊. xx. annis fue
runt ſine liberis: qꝛ terra erat inanis ⁊ vacua
ſed ecce modū quē tenuerunt quinq̄ medici-
nas receperūt vt de⁹ daret eis ꝓlē. Si vos de
mrimonio vultis filios: faciatis ideꝫ. Pꝛimo
n. faciebant magnas elemoſynas de pane: vi-
no: de fructibus: ⁊ omnib⁹ alijs faciebant tres
partes. Pꝛimā dabāt deo ⁊ ſeruitoꝛibus ſuis
in tēplo. Modo ad hoc venit mundus ꝙ no
lunt nunc decimā dare. Scḋam dabāt pegri-
nis ⁊ paupib⁹. Tertiā retinebant ꝓ ſe ⁊ fami-
lia domus ſue. Scḋo qꝛ faciebant oꝛones duo
tas. ⁊ cum lachꝛymis dicebant. O dn̄e exquo
placuit vobis ꝙ ſim⁹ in matrimonio detis no
bis ꝓlem: qꝛ aliter modicū valet: qꝛ auibus ⁊
aialibus datis filios. idō ⁊c. Tertio peregrinati
ſunt de nazareth vſq̄ hierlm ſepe ⁊ frequēter
diſcalciati. Quarto poꝛtabāt offertoꝛia ⁊ pre
ſentabant ea in tēplo. Quinto fecerūt votum
dando ad ſeruitiū dei ꝓlem ſi deus daret eis.
Et ſic. xx. annis terra erat inanis ⁊ vacua. Et
cōcoꝛdat ſcriptura di. Aſpexi terraꝫ ⁊ ecce va
cua erat. Iere. iiij. Moꝛalr̄ h̄ nota ꝓ mulieri-
bus de matrimonio q̄ deſiderāt ꝓles: ⁊ eſt bo
num deſiderium ꝙ non vadant ad demones
diuinos: ſoꝛtilegos ⁊c. qꝛ nullus p̄t dare ꝓles
niſi de⁹: qꝛ requirit creatio ibi. ſ. anime: ⁊ ſi cuꝫ
diuinis obtinēt vt hēant filios malum finem
faciunt ⁊c. Sed recurratis ad deum cū elemo
ſynis: oꝛonibus ⁊c. Ideo dicit ſcriptura. Ani-
ma. ſ. creatura rōnalis que declinauerit ad ma
gos ⁊ ariolos ⁊ foꝛnicata fuerit cuꝫ eis ponā
faciem meam ꝯtra eam ⁊ interficiā illā de me
dio ppl'i ſui. Leuit. xx. ¶ Tertia clauſula ē. Et
tenebꝛe erant ſup faciem abyſſi. ſ. in pꝛincipio
anteq̄ꝫ deus creauit lucem. Abyſſus dr̄ pꝛofun
ditas in qua nō videtur claritas ſolis neq̄ lu
ne. Ita coꝛda hominū dr̄ abyſſus. qꝛ nō pn̄t
ſciri ſeu videri niſi a deo. Coꝛ hoīs inſcrutabi
lis ē q̄s cognoſcet illud. Ego dn̄s ſcrutans coꝛ
da. Iere. xxvij. Abyſſus ergo erat coꝛ Ioachi
⁊ Anne ex triſticia: qꝛ non habebant ꝓles: ſed
vt pſone humiles abſcondebāt triſtitiā in coꝛ
de: ſed tenebꝛe venerunt ſup faciem abyſſi qū
Ioachim recepit tā magnā verecundiam in
templo a ſacerdote nolente recipere ſuā obla
tionem: ſed repulſam habuit: ⁊ expulſus fuit
de tēplo confuſibiliter: cū tn̄ eſſet de maioꝛib⁹
ſed qꝛ ſterilis ⁊ infecundus iuxta legē. Deut.
vij. Non erit apud te ſterilis vtriuſq̄ ſexus tā
in hoībus q̄ꝫ gregibus tuis. Dicatur quō bea
ta Anna exiuit templum ⁊ iuit ad domum vt
conſolaret virum ſuū de tanta triſtitia: ſed nō
inuenit: qꝛ Ioachim pꝛe verecūdia iuit ad pa
ſtoꝛes: ⁊ ipſe flebat ex vna pte: ⁊ beata Anna
ex alia: ⁊ timebat de viro ſuo: ⁊ tenebꝛe erant
ſuper faciem abyſſi. Moꝛaliter hic inſtruunt
homines ⁊ mulieres. Homines habēt hic do
ctrinam patientie. Si ſacerdos mō expelleret
nobilem de eccleſia ⁊ excōicaret: quid dicere
tis. Certe pcuterent ſacerdotē dicendo. Tace
tu clerice: aſs lues. Non ſic Ioachim: ſed pati
enter receſſit ſeruans ꝯſilium ſcripture. Non
vos defendētes chariſſimi: ſꝫ date locū ire. ad
Ro. xij. Mulieres etiā inſtruunt quando vi
dent virum triſtem: qꝛ aliquotiēs ex negocijs
magnis triſtant: debent virū oſculari: ſed ſunt
alique vxoꝛes rabide que augent triſtitiam vi
ris de omnib⁹ dantes culpam viro. Ideo aui
ſetis vos: qꝛ mulier data eſt in adiutoꝛiuꝫ viri
Gen. ij. Nō eſt bonum hominem eſſe ſoluꝫ: fa
ciam⁹ ei adiutoꝛiū ſimile ſibi. ¶ Quarta clau
ſula eſt. Spūs dn̄i ferebatur ſup aquas. Ecce
hic ꝓmiſſio de virgine maria ad Ioachim: cū
eſſet cū paſtoꝛibus ⁊ fleret di. Dn̄e ſi iſta ſteri
litas venit ex peccato meo idica mihi ⁊c. Idē
de Anna. Super iſtas aquas lachꝛymaruꝫ fe
rebatur ſpūs dei. i. angelus. Qui facit anglos
ſuos ſpiritus. ps. ciij. ⁊ ad Heb. i. qui venit ad
Ioachim q̄ timuit: qꝛ caro nō pōt ſuſtinere vi
ſionem ſpūs: ſed timet vt agnus qui videt leo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

neȝ. Dicatur quomodo reuelauit ſibi de filia
habenda. Idem dixit Anne. In cuius ſignuȝ
dixit ꝙ inuenirēt ſe ad portā aureā in hierlm.
Moraliter inſtruimur hic hēre patiam. Io
achim ꝛ Anna .xx. annis fuerūt ſine ꝓle: ꝛ fa
ciebāt elemoſynas: orōnes ꝛc. ꝛ non obtinue
runt: ſȝ q꜡ habuerunt patiam in verecundia ſi
bi facta a ſacerdote ſtatim hūerūt ꝓmiſſionē
ꝛ obtinuerunt hēre ꝓlem. Patet ergo ꝙ qui
vult aliqd obtinere a deo ſiue ſanitatē ſiue re
miſſionē pctōꝝ ſiue ꝓles: plus valet patia ꝙ̄
aliud. Joachim .n. poterat ſe vindicare de ſa
cerdote: ſed noluit: ita vos debetis facere. Et
q̄to maior eſt iniuria remittēdo tāto facili⁹
obtinebit qđ optat. Iō aplꝰs ait. Patientia
vobis neceſſaria eſt .ſ. ad obtinēdum qđ petit
vt voluntatem dei faciētes reportetis ꝓmiſſi
onem. ad Heb. x. ¶ Quinta clauſula eſt. Di
xitq3 deus. Fiat lux. Ecce conceptio virginis
Marie. Dicat quō credit ꝙ Anna ꝛ vir eius
ſeparauerunt ſe a thoro: q꜡ antiqui ſancti nō
vtebant matrimonio niſi rōne filioꝝ ꝛ quādo
ſentiebant vxorē grauidam ſeparabāt ſe vſq
poſt ablactationem filij: qui lactabat trib⁹ a
nis: ꝛ matres nutriebāt eos: ꝛ ipſemet matre
volebant eos lactare: q꜡ ideo dedit de⁹ vbera
mulieri: non ad oñdendum hoibus: ſed ſicut
vter⁹ vxoris eſt camera filij: ita vbera ſunt cel
larium. Et Anna ꝛ Joachim videtes ꝙ non
poterāt hēre proles credo ꝙ ſeparauerint ſe
a lecto ꝓpter qđ dicitur: fiat lux. Lux dicitur
illa benedicta generatio virginis marie: q꜡ ſi
ne tenebra culpe facta eſt. Modo aūt i gene
ratione filiorū ſunt multe tenebre pp intenti
onem carnalem ꝛ corruptaȝ parentum. Sed
generatio virginis marie fuit vt lux. De iſta
luce habet .ij. Reg. xxiij. Sicut lux aurore ori
ente ſole mane abſq3 nubib⁹ rutilat. Sic iſta
ꝯiūctio Joachiȝ ꝛ Anne luminoſa fuit. Mo
raliter inſtruunt hic illi de matrimonio qui i
filijs ꝓcreandis debent hēre intentionē pdi
catoris: qui pro ſemine verbi dei generat fili
os deo de filijs dyaboli: q꜡ illos qui fuerunt fi
lij dyaboli per ſupbiam facit filios dei per hu
militatem: ꝛ ita de alijs. Talis debet eē inten
tio facientiū matrimonium vt generent ꝓles
deo ad ſeruitium: alr̄s iudicātur adulteri corā
deo. Sicut de pdicatore qui non curat de fru
ctu: ſȝ de vana gloria laudis ſeu familiaritat
adulter vocat: q꜡ plus curat de ſalario ꝙ̄ de
fructu in pplo. Ideo aplꝰs ait .ij. Chor. ij. Nō
ſumus ſicut plurimi. No. plurimi adulteran
tes vbum dei: qui in pdicatione nō ſpūalem
fructum querunt: ſȝ fauorem humanuȝ. Ergo
in filijs habendis ordinetis intentionē vſtrā
ad deum: q꜡ alr̄s dyabolus hēt in eis poteſta
tem. Aucto. Oſtendam tibi qui ſunt quibus
poteſt ꝑualere demoniū. Hi namq3 qui cōiu
gium ita ſuſcipiūt vt deum a ſe ꝛ a ſua mente
excludant: ꝛ ſue libidini ita vacent ſicut equ⁹
ꝛ mulus quib⁹ non eſt intellectus: in hos hēt
poteſtatē demonium. Thob. vi. ¶ Sexta cla
uſula eſt. Et facta eſt lux. Ecce ſctificatio virgi
nis Marie nō credat ꝙ fuerit ſicut de nobis
qui in peccatis ꝯcipimur ꝛ naſcimur ꝛ nutri
mur: q꜡ ſi ante baptiſmū fuiſſemus mortui dā
naremur: in lymbo intellige. Sȝ ſtatiȝ poſtꝙ̄
corpus fuit formatū ꝛ aīa creata tunc fuit ſan
ctificata. Ideo fit feſtum de eius ꝯceptione:
q꜡ facta eſt lux .ſ. ſctificationis in ea: ꝛ ſtatim
angeli in celo fecerunt feſtum ꝯceptionis. Iō
dđ dicit. Lux orta eſt iuſto .ſ. xp̄o: vt ſit mater
eius: ꝛ rectis corde .ſ. angelis qui nō pn̄t incli
nari ad pctm̄: nec ad dexterā per ꝓſperitatē:
nec ad ſiniſtram per aduerſitateȝ: nec añ per
affectiones: nec retro per rancores. Iō dicit:
rectis corde leticia. Letamini iuſti in dño et
ꝯfitemini memorie ſctificationis ei⁹. ps. xcvi.
¶ Septima clauſula eſt. Et vidit deus lucē ꝙ
eſſet bona. Ecce natiuitas virginis Marie.
No. vidit: idest videre fecit: q꜡ ipſe eā ſciebat
ſed videre fecit ꝙ eēt bona. Nā bona erat an
gelis: q꜡ per eam reparant eoꝝ cathedre: bōa
hominibus: q꜡ per ipſam hn̄t redemptorem:
bona pctōrib⁹: q꜡ per eā conſequunt veniam:
bona iuſtis: q꜡ per eam cōſequunt perſeuerā
tiam in bonis opibus: ꝛ augmentū grē in me
ritis ꝛ glorie introductionē: bona ſctis patri
bus: q꜡ per eam adepti ſunt liberationem: bo
na aiabus de purgatorio: q꜡ per eam habent
ſuffragium bona nauigantib⁹: q꜡ per eā pue
niunt ad portum ſalutis: bona laborantib⁹ in
terra: q꜡ per ipſam ꝯſequunt requiem. Dicat
quō feſtum natiuitatis ṽginis venit in cogni
tionem hoium per illum ſctm̄ hominē: vt ha
betur in legenda lombardica. De hac natiui
uitate pōt exponi allegorice. illđ Heſter. viij.
Noua lux oriri viſa ē iudeis. ¶ Octaua clau
ſula eſt. Et diuiſit luceȝ a tenebris. Et hoc qñ
fuit in templo preſentata. Tenebre dicunt gē
tes mūdane ex mūdanis negocijs. Ecce tene
bre operient terrā: ꝛ caligo pplos. Iſa. lx. Ab
iſtis tenebris de⁹ ſepauit lucem ṽginem mari
am. Dicat de pñtatione ṽginis marie per pa
rentes ad templū. Poſtꝙ̄ habuit tres ānos
completos votū qđ fecerant ex ſoluerūt. Sta

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

bant enim puelle in templo vt in monaſterio virgines. Dicat quō aſcendit quindecim gradus: adiuta ab amicis ſponſi qñ debet eccleſiam intrare q̄ſi dicendo. Iſta iam eſt nſa. Ita fecerunt angeli de virgine maria. Tangit hic Jeroñ. xv. gradibus quō virgo debebat eſſe tante ſctitatis ꝙ aſcēderet in celum ſup nouē ordines angeloꝝ: ⁊ ipſa etiam aſcenderet ſup ſex ordines ſanctoꝝ. Hoc figurabant quindecim gradus ante templuꝫ Salomonis ⁊ fuit cōpleta ꝓphetia Salomonis dicentis. Multe filie. ſ. creature angelice ⁊ humane congregauerūt diuitias: tu ſupergreſſa es vniuerſas Prouerb. vi. Moraliter dicatur hic ꝯ illos qui nō curant cōplere vota. Nam multi ſunt quo in tribulatione vouent ⁊ poſt nō curant implere: hoc eſt velle deum decipe. O quot ſunt mercatores: quot marinarij quibus ipſa virgo dat auxiliū ⁊ iuuat eos in neceſſitatib⁹ ⁊ tñ non curāt complere vota. Itē quot ſunt qui nō p̄ñt habere proles: ꝓmittunt ꝙ dabūt ad ſeruitium dei ſi habeant: ⁊ poſtq̄ꝫ habent non curant. Si quid vouiſti deo ne moreris reddere. Diſplicet enim ei infidelis ⁊ ſtulta ꝓmiſſio. Eccſi. v. No. ne moreris reddere. Si infra certum tempus ꝓmiſiſti: comple illud citra tempus. Si non aſſignaſti tempus tunc intelligitur ſtatim eſſe ſoluēdū. ¶ Nona clauſula eſt. Appellauitq̄ꝫ lucem diē ⁊ tenebras noctem. Pro iſto intellectu ſciendum ꝙ antiquitus nobiles p̄ſentabant filias ſuas in tēplo: ⁊ ibi nutriebant ſub aliqua ſctā muliere. Et alie domicelle reſpectu virginis dicebant nox. Ratio: q2 earum intentio ⁊ cor erat ad mundana. Cor autē virginis Marie ad ſpiritualia. Dicatur cum virgo maria fuiſſet. x. annis in templo fuit tunc etatis. xiij. annoꝝ: qñ ſacerdos iuxta morē dixit ꝙ oēs puelle quattuordecim annorum irent ad domos parentum ad ꝯhendum ⁊c. Omnes puelle virgine dempta hñtes cor ad mundana gauiſe ſunt dicendo. O gratias deo: modo ero dña domus ⁊ potero facere hec ⁊ illa: ecce vanitates ⁊ ꝓpter hoc dicuntur tenebre. Uirgo autem Maria vt lux clara ſurrexit: de qua erat iam maxima fama ſanctitatis: ⁊ ſepe videbat angelos: dicens ſe feciſſe votū virginitatis: q2 a parentibus ex voto dedicata fuerat pro ſeruitio dei: nō erat vana vt cetere. Ideo dicitur. Appellauitq̄ꝫ lucem diem ⁊c. Queſtio moralis eſt hic. In iſto tempore nō erant monaſteria monialium nec virgo poterat amplius in templo remanere. Ubi ergo intēdebat habitare ſeruando virginitatē. Dicatur ꝙ in domo parentū. Et hoc modo tunc ſeruabant: licet pauce virginitatē. Et hoc cōſiliū dat apoſtolus di. De virginibus autem preceptū dñi non habeo. ꝯſilium autēꝫ do tanq̄ miſericordiam ꝯſecutus a deo vt ſim fidelis. Exiſtimo enim hoc bonum eſſe ꝓpter inſtanteꝫ neceſſitatem qñ bonū eſt homini ſic eſſe. Alligatus es vxori: noli querere ſolutionē. Solutus es ab vxore noli querere vxoreꝫ. Si aūt accepis vxorem nō peccaſti. Et ſi nupſerit virgo non peccauit. Tribulationem tñ carnis habebunt hmōi. Ego aūt vobis parco. Hoc itaq̄ꝫ dico frēs. Tp̄us breue eſt. Reliquū eſt: vt qui hñt vxores tanq̄ꝫ non hñtes ſint. i. ad Choꝛ. vij. Et nō recipiebant familiaritateꝫ cum aliquo homine maſculo: ⁊ ſic cuſtodiebat tūc pluſq̄ mō in monaſterijs ipſa virginitas. Auiſentur puelle ⁊ mulieres deuote cauere a nimia familiaritate: q2 inclināt hoīeꝫ ad malū. ¶ Decima clauſula eſt. Et factū eſt veſpere ⁊ mane dies vnus. Ueſperus dr̄ finis diei. Ecce Joſeph antiquus: ⁊ mane v̄go Maria iuuenis xiiij. annoꝝ: dies vnus per deſpōſationeꝫ. Ad practicā dicat quomō ſacerdos rñdit virgini Marie di. Iſte modus eſt incōſuetus ⁊c. Sꝫ virgo prudenter replicauit di. Pater vos allegatis ꝯſuetudinē humanalem. ⁊ nunq̄d eſt maior auctas diuinalis di. Uouete ⁊ reddite dño deo: vt ait dd̄. Dicatur quō ſacerdos propoſuit in ꝯſilio: in quo fuit cōcluſum vt deus ꝯſuleretur in re tam noua. Qui oñdit de ſctā ſctōꝝ ſacerdoti ꝙ ſua volūtas erat ꝙ illa virgo hēret ſponſum de genere dd̄. Ideo ꝙ fieret preconizatio: vt oēs comportarēt virgas ⁊ ponerent ad altare. No. in legēda lombardica dicebant iuuenes carnales de qua virgine: de illa Maria tam pulchra. O benedict⁹ erit qui illam tam pulchram ⁊ diuitem vnicā parentum hēbit. Dicatur quō quilibet eoruꝫ parabat ſe ⁊c. Non opus eſt follo cymbalum ſuſpendere collo. Joſeph vero cogitauit licet ſim de genere dauid: tñ q2 ſum ſenex: ⁊ q2 ſuꝫ pauper ⁊ virgo iuuenis ⁊ diues ⁊c. Hec ⁊ ſimilia cogitando nō curauit portare virgam dicendo. Juuenes dicerent de me. O ille ſenex: dicebat ꝙ tu eſſes deuotus: ⁊ iā venis recipere vxorē. Dicatur quō nullum ſignū fuit oſtenſuꝫ. Et ſacerdos iteꝝ orauit ⁊c. Ad quē deus dixit ꝙ ille cui debetur virgo nō portauit virgam. Dicatur quō iterū venerunt oēs cum virgis: ſed virga Joſeph floruit: ⁊ fructificauit amigdala: ⁊ ſpūſſctūs in ſpē columbe

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

deſcendit ſuper eã. Dicat q̃uo ỽgo maria ora
uit vt de⁹ daret ſibi ſpõſum aliquẽ ꝓbũ: vt eẽt
ſibi in pãcẽ ⁊ nõ iuuenẽ carnalẽ: qñ fuit ſibi di
ctũ ꝙ talis ſenex erat ſu⁹ ſpõſus: multũ gauiſa
eſt. Sʒ mõ ſi vni puelle ꝓponit ſenex dicit. O
q̄d facerẽ cũ illo: nolo. Sʒ nõ ſic fecit ỽgo ma
ria. Ecce q̃uo facta eſt veſpe ⁊ mane dies vn⁹.
Dauid. Melior eſt dies vna .ſ. iſtius matrimo
nij: in atrijs tuis ſup milia. Et fuit completa ꝓ
phetia. Iſa. xi. Egredieṫ virga .ſ. abſciſa ꝑ Io
ſeph de radice ieſſe: quia Ioſeph fuit de gene
re Dauid: ⁊ flos de radice eius aſcẽdet.

¶ De natiſtate btẽ Marie ỽginis: vł de ſeptẽ
gaudijs ⁊ ſeptẽ triſticijs. Sermo. iij.

Ego mater pulchre dile
ctionis ⁊ ti
moris. Eccleſiaſtici. xxiiij. Iſta mã
credo ꝙ erit deo ⁊ beatiſſime ỽgi
ni marie glorioſa ⁊ nobis ꝓficuoſa. Salutetur
virgo maria. Notandũ ꝙ tria iſta .ſ.

Experientia ſenſualis.
Euidentia naturalis.
Prouidentia diuinalis.

Manifeſte oſtẽdunt ꝙ gaudia ⁊ leticie hui⁹
mũdi triſticijs ⁊ doloribus ſũt admixta: ⁊ nul
lus põt hic hñe gaudiũ purꝝ. Primo hoc do
cet expientia ſenſualis. Nã in magnis feſtiui
tatibus qñ fiũt leticie ⁊c̃. dolẽt miniſtri in ma
xillis pp alapas ⁊c. pſbyteri attẽdianṫ in cãti
cis: ⁊ dolẽt caput ⁊ guttur ⁊c. Alij dolẽt in ty
bijs ex tripudio. Itẽ in magnis cõuiuijs ⁊ nu
ptijs comedẽdo: bibẽdo: ⁊ ridẽdo: ſtati ſeqṫ:
aliq̄d de aliq̃ re vł triſticia ⁊c. Scḋo h⁰ docet
euidẽtia nãlis. Regula eſt phoꝝ di. ꝙ oẽ me
diũ participat nãm extremoꝝ ꝯtrarioꝝ: vt pʒ
de illo q̄ ẽ inter ignẽ ⁊ niuẽ ⁊c. Idẽ vita pñs ẽ
in medio duorũ extremoꝝ ꝯtroꝝ .ſ. paradiſi ⁊
inferni. In paradiſo eſt purũ gaudiũ. auctas.
Gaudiũ ⁊ leticiã obtinebũt: ⁊ fugiet dolor ⁊
gemit⁹. Iſa. xxxv. Nota dfiam inter gaudiuʒ
⁊ leticiã. Gaudiũ cõſiſtit in corde. Leticia qñ
ꝙ nõ ſolũ in corde: ſʒ ex̃ oñdiṫ: nec põt abſcon
di. In iferno ẽ totũ oppoſitũ: qꝛ ibi eſt dolor:
plorat⁹: amaritudo: triſticia: ⁊ deſolatio: ⁊ pu
ra triſticia: nec gaudẽt de aliquo. Diċ ſcriptu
ra in pſona dãnatoꝝ plangentiũ. Defecit gau
dium cordis nr̃i: verſus ẽ in luctũ chorus no
ſter. Cecidit corona capitis noſtri. Ue nobis
qꝛ peccauim⁹. Threnoꝝ. v. Nos vero ſum⁹ h̃
in medio inter paradiſum ⁊ infernuʒ. Iõ par
ticipam⁹ de vtroq̃: qꝛ oĩa ſũt hic mixta. Gau
dia ⁊ leticias habem⁹ de celo. Amaritudines
⁊ triſticias habem⁹ de inferno: ⁊ aſcendunt vt
fumus. Conſolationes ⁊ leticie ſunt vt gutte
mellis ⁊ quaſi diſtillatio de fauo mellis ſpũſ
ſcti: ac ſi de fauo ĩ arbore poſita diſtillarẽt gut
te in ore. Sed qꝛ iſernus eſt ꝓpinquior nobis:
qꝛ eſt in corde terre: ideo plus abundant ama
ritudines ⁊ triſticie q̃ꝫ conſolatiões ⁊c. Pro
pter hoc dicit Boetius. Omnis dulcedo fe
licitatis humane multis amaritudinibus eſt
reſperſa .i. permixta. Hoc etiam pʒ ex diuina
ꝓuidẽtia: ꝙ ſi hic gaudia eẽnt pura: eſſemus
nimis diſſoluti: nec timeremus deum ⁊c. Si
amaritudines dolores ⁊ triſticie eẽnt pure vt
in inferno veniremus in deſperationem: quia
perſona triſtis ſine ſpe conſolationis deſperat
⁊c. Iõ ꝓuidentia diuina temperat gaudia cũ
triſticijs: ⁊ ecõuerſo: qꝛ bonus coquinari⁹ eſt:
⁊ in cibo nimis dulci ponit ſal: ⁊ in cibo ſalſo
ponit mel. Qñ tu es let⁹ ⁊ gaudes de aliquo
honore ⁊ dignitate ſeu lucro cibus eſt dulcis
ſʒ cogita. Expecta modicũ: qꝛ in breui morie
ris: ⁊ ita tẽperabis gaudiũ. Ideo qñ triſtaris
de aliqua aduerſitate: ꝑditiõe bonoꝝ vel ami
coꝝ ⁊c. nõ debes deſperare: qꝛ in breui ipſe po
nit ibi mel vel zuckaram conſolationis. Ideo
dicit ſcriptura. Riſus dolore miſcebiṫ: ⁊ extre
ma gaudij luctus occupat. Prouerbio. xiiij.
Patet ergo doctrina de experientia ſenſuali
euidentia naturali: ⁊ prouidentia diuinali: ꝙ
gaudia huius mundi ſunt mixta: intantum ꝙ
ab iſta doctrina virgo Maria mater dei nõ
fuit exempta immo in quolibet gaudio ⁊ leti
cia xp̄us filius eius ſibi miſcuit dolorem ⁊ triſ
ticiam. Ideo dicit ipſa virgo. Ego mater pul
chre dilectionis: q̃ꝫtum ad gaudia: ⁊ timoris.
ſcilicet de triſticijs. Nota: pulchre dilectionis
Hoc ꝯtra dilectiones mũdanas corruptas ⁊
turpes. Septẽ enim fuerunt gaudia princi
palia virginis Marie: ⁊ in q̄libet xp̄s miſcuit
ſibi ſal triſticie. ¶ Primum gaudium q̄ᵒ vir
go habuit fuit in die incarnatiõis qñ facta fu
it mr̄ dei. Uultis ſentire iſtud gaudiuʒ. Inue
nitur enim ex dictis ſctõꝝ doctorum ꝙ in illo
puncto virgo Maria legebat in biblia: quam
intelligebat pluſq̃ꝫ ꝓphete in illo paſſu. Ecce
virgo concipiet ⁊ pariet filiũ: ⁊ vocabiṫ nomẽ
eius emanuel. id eſt: nobiſcũ deuſ. Iſa. vij. Sic
legendo virgo Maria cuʒ maxima deuotio
ne contemplata eſt di. O dñe ⁊ q̃ꝫta erit ſcti
tas ⁊ dignitas illius ỽginis. O ſo dñe ne mo
riar quouſq̃ viderim illam virginem. Conſer
ua mihi aures vt illa audiam oculos vt videã
⁊ ſic de alijs membris: vt in his poſſim ſibi ſer
uire. Et cum ſic contemplaretur ecce angelus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cccc xiiij

gabriel totum rutilans intrauit cameram vi. Uirgo benedicta vos eſtis illa. De quo virgo fuit non modicū admirata: q2 ipſa non ſe reputabat dignā vt eſſet famula illi9 virginis Ad quā angelus. Uos eritis mater dei incorrupta. Q2 ſicut granū formatur intra tunicā auellane ſeu nucis: ita i vtero tuo formabitur illud corpus 7c. Qn̄ vgo ſenſit ſe grauidam: cogitate quale gaudiū habuit: intantum ꝙ ſi oia gaudia 7 delectatiões huius mūdi eſſent vnita in vna pſona non equarent gaudio leticie 7 cōſolationi 7 dulcedini virginis. Et ſicut virgo ante pſueuit orare di. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis tūc orabat. Ad te leuaui oculos meos qui habitas in celis 7 in vtero meo. Ecce gaudiū. Et nota ex gaudio virgo licet non eſſet aſſueta incepit vnū canticum di. Magnificat aia mea dominū. Et exultauit ſpūs me9 in deo ſalutari meo 7c. In quo cantico ſunt decē verſiculi. Ratio: q2 ſciebat ꝙ decem mēſes portaret filiū dei in vtero: nouem completos: 7 de decimo recepit ſeptem vel octo dies. Nota 7 exultauit: id eſt extra ſaltauit: ſm ethymologiam: ſicut ille qui recipit rumores de nouo papa creato. Ecce gaudiū Sȝ ecce triſticia. Dicat quādo vterus vginis ingroſſabatur: hoc videns Joſeph: non modicum admirās intra ſe dixit. O miſer quid eſt hoc. Dicit beatus Bernardus ꝙ ex vna parte dicebat. Impoſſibile eſt ꝙ tam ſancta creatura peccauerit. Et ex alia parte dicebat: hoc naturaliter non poteſt fieri: intantum ꝙ cogitauit occulte dimittere eam: compoſuit ſarcinulas volens recedere 7c. Cogitate triſticiā virginis non audebat reuelare ſecretum: quia non erat vt ille mulier cule que qd ſomniāt totum dicunt 7c. Et quādo beata anna petebat filia quid eſt hoc 7c. Reſpōdebat virgo Maria. Mater: deus ſcit qd eſt. Et mater flebat ex vna parte: 7 ioſeph ex alia. Cogitate triſticiā virginis. Et flens dicebat. Domine nō audeo reuelare veſtrum ſecretum: q2 neſcio ſi placeret vobis: ſȝ vos domine reueletis ſpōſo meo ne dimittat me ne ſiȝ diffamata. Ecce triſticia Jō dicit euangelium. Cū eſſet deſponſata mater ieſu Maria ioſeph: anteꝗ̄ cōuenirent inuenta eſt in vtero hn̄s de ſpū ſctō. Joſeph aūt vir eius cū eſſet iuſtus 7 nollet eam traducere voluit occulte dimittere eam. Mat. i. Moraliter inſtruimur hic vt illud magnū gaudium diei nuptiarum temperetis timore. Cogitare debet vir intra ſe dicendo. O miſer ego ſum modo in tāto gaudio de iſta vxore: quid ſcio ego ſi erit bona: legalis 7c. Idem vxor debet cogitare. O miſera qd ſcio ego ſi habebo pacem cum iſto. Si erit zelotipus de me: 7 ſimilia. Ita faciebant antiqtus illi ſcti hoies. Ecce qd dicit ſcriptura. Acceſſerunt ad conuiuiū: ſed cum timore dn̄i nuptiaꝝ conuiuiū exercebant. Thob. ix. Non erant ibi diſſolutiões nec locutiones 7c. ¶ Secundū gaudiū de principalibus fuit in natiuitate xp̄i. Dicatur qn̄o in nocte natiuitatis ſicut alie mulieres in partu habent dolores 7 multas miſerias: vgo Maria habuit multas magnas 7 inuſitatas cōſolationes 7 tota reſplēdebat in facie. o dixit ioſeph vultis parere benedicta. Ita dixit virgo Maria: 7 ioſeph voluit vocare obſtetricē: ſȝ virgo prohibuit eum. Et ioſeph ait. Uos eſtis iuuenis 7 inexperta. Et virgo reſpondit. De9 prouidebit. Dicatur qn̄o xp̄us exiuit vterum virginale: vt radius ſolis tranſiens p feneſtrā vitream 7c. Et virgo met recepit eum in manib9: 7 nox fuit ita clara ſicut meridies. Et virgo gaudebat: q2 videbat ſe virginem incorruptam 7 habentem filiū dei. Et dicebat. O domine vos veniſtis in hunc mundum ad ſaluā .um genus humanū 7c. 7 oſculabat oculos eius di. O oculi benedicti contemplantes celeſtia. 7 manus: 7 dicebat. Benedicte manus que celum 7 terram creauerunt: 7 ſic de alijs membris eius. Et ioſeph etiam adorauit eum 7 voluit vocare nutricem vt daret ſibi lac: ſed virgo noluit: licet non haberet lac: q2 dicunt medici ꝙ lac 7 proles procedunt de eadē radice. Et virgo orauit dicēs deo patri: domine qui paſcitis omne animal: pprouideatis filio veſtro 7c. Aucto. Neſciens mater virgo virum peperit ſine dolore ſaluatorem ſeculorum: ſola virgo lactabat vbere de celo pleno: quale gaudium habuit quando audiuit angelos cātantes 7c. quando vidit filiū adorari a beſtijs in preſepio 7 a paſtoribus: de iſto gaudio ait propheta: letabitur deſerta 7 inuia: 7 exultabit ſolitudo 7 florebit quaſi lilium. Germinans germinabit 7 exultabit letabunda 7 laudans Iſa. xxxv. Uirgo maria dicitur deſerta pter aſperitatem vite. 7 inuia: quia nullus hō tranſiuit p eam. Et exultabit. ſ. de natiuitate filij: ſolitudo: q2 ſemper volebat ſtare ſolitaria. Dicit enim Iero. Fugiebat publicum: amans ſecus habitare. Germinans in gaudijs 7 laudibus dei: germinabit pariendo filiū dei. Ecce gaudium de natiuitate filij: ſed ſtatim ſequitur triſticia. Nā octaua die dixit Ioſeph. Bn̄dicta 7 vgo ſctā: q2 cum magna reuerentia 7c. Iam

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſcitis ꝙ hodie eſt octaua dies natiuitatꝭ: ⁊ filiꝰ dei q venit adimplere legē ⁊ non ſoluere vt liberet ſibi credentes ⁊ obediētes. Ideo hodie dꝫ circūcidi. Et vgo que intelligebat ſecretuꝫ circūciſionis: qꝛ figurabat paſſioneꝫ: ⁊ erat ſignum ſeu arra: qꝛ vt mercatores dant ſignuꝫ ⁊c. Ita xp̄s venit ad forꝝ huiꝰ mundi ad emendum aīas precio ſanguinis: etiā voluit in pncipio dare ſignū .ſ. x. vel. xij. florenos .i. guttas ſanguinis: Sed vgo ideo incepit flere: maxie qñ ioſeph receſſit ab ea ⁊ iuit ad iudeos ad rabinum. Hoc ſignificabat ꝙ vnꝰ diſcipulus recedens a xp̄o iret ad iudeos vt iudas. Et hoc intelligens vgo flebat. Scđo qñ ioſeph venit cū multitudine iudeoꝝ: qꝛ ſicut mō ꝯgregant in baptiſmo: ita tūc in circūciſione. Hoc ſignificabat ꝙ vēiret paſſiōis tp̄e turba ſeu mltitudo iudeoꝝ ad capiendū filiū eius: ⁊ vgo Maria flebat. Tertio qñ vgo p̄ſentauit eis filiū: ſignificabat ꝙ p̄ſentaret iudicibus. Quarto de noie ieſu tunc ſibi impoſito: figurabat ſniam datā irreuocabiliter de paſſione ſua. Quinto eleuatio fimbriaꝝ: figurabat expoliationē iuxta crucem. Sexto qñ circūcidebat clamauit. Et hoˀ ſignificabat clamorē xp̄i in cruce: ⁊ vgo flebat ꝯtinue. Septimo in panno in q̄ recipiebat ſanguinem circūciſionis vgo intellexit ꝙ in paſſione ſic colligeret ſanguinē filij in velo ſuo. Octauo poſuerūt vnguentuꝫ in vulnere: ⁊ figurabat vnguēta corpis xp̄i in ſepulchro. Nono qñ pꝰ circūciſionē poſuit eū iteꝝ ī panniculos: hoc figurabat in ſepulturā. Ecce ſalſa triſticie cum gaudio natiuitatis. Et poterat dicere virgo. Sponſus ſanguinū tu mihi es ob circūciſionē. Exo. xiiij. Moraliter habetis inſtructionem de gaudio filiorū qñ deus vobis dat filios. De quo gaudio dicit xp̄s. Iam non meminit preſſure propter gaudium: qꝛ natus eſt homo in mundū. Et vos igiꝭ nunc quideꝫ triſticiam habetis. Iterum aūt videbo vos ⁊ gaude. cor. ⁊c. Io. xvi. Qñ obſtetrix dicit. proficiat vobis filius ē: ⁊ tota domus gaudet: debet poni ſalſa cogitādo: quid ſcio ego de iſto filio ſi erit ſuſpēſus vel cōbuſtꝰ: ⁊ cū magno timore debetꝭ ſtare: maxie ne in furca inferni ſit ſuſpēſus pp̄ malum nutrimentū qđ datis eis Paſcit. n. eos cibo corpali ⁊ non ſpūali: q eſt melior. In q̄libet mane ēt ſero oñdatꝭ filio pr̄ nr̄. Dicaꝭ modus qūo mr̄ dꝫ diceꝭ filio de mane. Fili mi ſcias ꝙ eſt vna regina in celo: ⁊ oñdat ſe ſig̃re ⁊ orare. In ſero cum timore dicat mater filio: Fili mi mō de nocte vadūt demones ⁊ illi q ponunt ſe in lecto ſine orone hos

moleſtant ⁊c. ſꝫ vos oñditꝭ eis vanitates vt vadunt cum gladio ⁊c. Mies oñdunt puellis qūo debent chorizare. Et debetis eſſe cū magno timore: qꝛ hētis reddere rōnem deo de filijs. Iō ait ſcriptura. Ne iocūderis in filijs impijs: ſi multiplicenꝭ: nec oblecteris ſup ipſos ſi non eſt timor dei in illis. Melior eſt enim vnꝰ timens deum ꝗꝫ mille filij impij. Et ſubditur. Utile eſt mori ſine filijs ꝗ̄ relinq̄re filios impios. Eccli. xvi. ¶ Tertium gaudium vginis marie fuit in die appitōis qñ venerunt reges oriētis. O q̄le gaudiuꝫ fuit illđ. Virgo ſtabat cum filio vt dicūt doctores adhuc in illo loco vbi pepit: ⁊ ſubito magnus rumor fuit in ciuitate bethleē: Iā poteſtis cogitare ꝙ equoruꝫ hoies in aduētu triū regū faciunt magnuꝫ rumoreꝫ: ⁊ venerunt ad locū vbi erat. Et ioſeph nō erat cū vgine vt dicit textus. Inuenerunt puerū cū maria mr̄e eiꝰ: ⁊ nō alium: dicit gloſa. Et qñ vgo ſenſit equites cogito ego ꝙ ipſa abſcōdit filiū ⁊ poſuit in p̄ſepio: ⁊ poſuit ſe ad laborē. Qñ virgo audiuit reges mirantes de ſtella q̄ ſtetit ſupra vbi erat puer: vgo gauiſa ē pp̄ illā pphetiā. Nūe. xxiiij. Orieꝭ ſtella ex iacob ⁊ ꝯſurget vga de iſrl̄: ⁊ pcutiet duceſ moab. Reges admirātes vel admirādo dicebāt Et qd eſt hoc: qꝛ ſtella non cōſueuit ſtare: niſi hora prādij ⁊ cetis: ⁊ mō ſtat: ⁊ dabat mirabiles radios. Poterāt dicere reges. Nō eſt hic palaciū. Nos regeꝫ natum pquirimus ⁊c. Et venerant ad portā vbi erat vgo: ⁊ eleuata modicum flaciata: dixerūt vgini. Scitis vos vbi eſt qui natus eſt rex iudeoꝝ ⁊c. Et rñdit vgo. Bñ: hoc debent ſcire magni rabini. Et dum vgo loquereꝭ corda regū ⁊ calefiebant: reſpiciētes ſe mutuo. Deinde interrogauerūt vginem ſi hēet filiū. Et vgo rñdit ꝙ ſic. Itē interrogauerūt de die natiuitatis. Rñdit ꝙ erant. xiij. dies. Item qūo vocabaꝭ. Rñdit vgo maria. Ieſus. Audito hoc noie pcidētes adorauerunt ieſum: quē vgo eis oñdit: ⁊ adorando dicebāt. O dñe creator celi ⁊ terre ⁊ tanta eſt humilitas vr̄a dimittendo celum: ⁊ venire in iſtā miſeriam p noſtra ſaluatione: deinde adorauerunt matrem: ⁊ dicebant ſibi. O camera filij dei: tēplū ſcm̄ dñi regina celi: ⁊ dña mūdi Et aptis theſauris ſuis obtuleꝛt mūera. Ecce gaudiū. De iſto gaudio pphetauit Iſaiaſ di. Tunc videbis ⁊ afflues: ⁊ mirabiꝭ ⁊ dilatabiꝭ cor tuū qñ cōuerſa fuerit ad te multitudo maris .ſ. infidelitatꝭ: qꝛ illi reges infideles erant: ſꝫ nō iudei: fortitudo gentiū venerit tibi. Iſa. lx. Sed ſequitur ſtatiꝫ ſalſa doloris ⁊ triſticie: qꝛ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

poſt receſſū regū. Herodes vidēs ſe deluſuz a
regib⁹ cogitauit occidē oēs pueros bethleez
ₜc. Propter qḋ angelus dñi apparuit in ſom
nis ioſeph dī. Surge ₜ accipe puerū ₜ mrēm
ei⁹ ₜ fuge in egyptū. ₜ eſto ibi vſqꝫ dū dicaz ti
bi. Futurū eſt eni vt herodes q̄rat pueruz ad
ꝑdendū eū. Math. ij. c. Statiz ioſeph ibat ad
cameraz ꝟginis q̄ orabat iuxta illud dḋ. Me
dia nocte ſurgebaz ₜc. Joſeph pulſauit ad ia
nuā: de quo ꝟgo admirata: cum aperuiſſet vi
dit Joſeph flentez. Et ait. Dñe de q̊ ploratis
cū ſit gaudēdū: q₂ habem⁹ filiū dei nobiſcum
de q̊ vos eſtis nutritor. Et ioſeph. O bñdicta
cito recedam⁹: q₂ herodes vult interficere fili
uz veſtrū. Cogitate triſticiaz ꝟginis. Primo
timore filij. Secundo ex fuga. Tertio ad egy
ptuz ad terrā ifideliū. Dicaṫ qñ exibat ciuita
tē: ₜ ꝟgo ſentiebat aliqd videbaṫ ſibi ꝙ eſſet.
Herodes ₜ timebat ſumme abſcōdens filiuz
in gremio. Et equitās ſup aſinā fugerūt i egy
ptuz: vbi ſeptē annis fuit tāq̄ exul. ₜc. Ecce q̄
re glorioſiſſima ꝟgo maria dicit. Ego mater
pulchre dilectionis ₜ timoris. Moraliṫ iſtrui
mur hic. Ad gaudiuz ꝟginis ꝑ reges oriētis
venit: ₜ etiā dolor ₜ triſticia per regē hierlm.
Hic oſtēdiṫ ꝙ ſi aliqs eſt in amicicia ſeu fami
liaritate regis caueat ₜ timeat: q₂ tales vt cōi
ter a regib⁹ interficiūtur vel exheredanṫ. Jō
debēt timē. Si hō eqtaret in leone: ſ₃ timereṫ
ab alijs: nō rōne ſui: ſ₃ rōne leonis: plus deb₃
ipſe timere ne leo cuz vno pede interficiat eū
ₜc. Jta de rege qui eſt leo in quo equitat q in
eo confidit ₜc. Propter hoc ſi habeṫ amorez
ſeu fauorē regis vel prelatorū: nulli diſplicea
tis: nō faciaṫ oīa q̄ volueriṫ. Jdeo dicit dḋ in
ps. Nolite confidere i principib⁹: in filijs ho
minū in quib⁹ non eſt ſalus. Rō. Exibit ſpūs
eius. ſ. regis per mortem corporalē: ₜ reuerte
tur in terrā ſuam q̄tum ad corpus in illa die
peribūt omnes cogitationes eorum. ſ. qui in
rege confidebant: cogitantes multas vanita
tes. ¶ Quartū gaudiuz ꝟginis marie fuit de
glorioſa reſurrectione filij ſui: quando ſibi ꝑ
mo apparuit: vt dicit Ambroſius in libro de
ꝟginib⁹. Multis intelligere illud gaudiū ſciē
dū ꝙ poſt xpi paſſionē mortē ₜ ſepulturā vir
go certiſſima fuit de reſurrectiōe filij ſui in ter
tia die: q₂ xps hoc ꝑdixerat: q₂ niſi certa fuiſſ₃
crepuiſſet: ſ₃ neſciebat horā reſurrectionis: q₂
nō dixerat ſibi xps. Propter hᵒ ꝟgo maria in
vigilia paſche cogitās de reſurrectōe: ₜ cogi-
tans in q̄ hora eſſet: q₂ non legiṫ ꝙ ei dixiſſet
horā ſ₃ diē. Et intra ſe virgo maria ait: Sine
dubio pater me⁹ dauid q pre alijs locut⁹ ē de
paſſiōe ₜ reſurrectiōe filij mei ponit horam: ₜ
ſine dubio ipſa legit pſalteriū: ₜ clare inuenit
legēdo in ps. Exurge glīa mea exurge pſalte
riū ₜ cythara: ₜ ē ꝟbū pr̄is ad filiū. Rñdit fi
li⁹ exurgā diluculo. ps. lvi. Nota exurge glo
ria mea pater vocat filiuz glīa mea. Secūdo
mō vocat eū pſalteriū. Tertio cytharaz: ꝓpṫ
tria q̄ xps fecit i hac vita. Primo in oīb⁹ dicṫ
ₜ facṫ ſuis diligēter ꝓcurabat honorē ₜ glīaz
pr̄is. Jō dixit ipe. Ego glīam meā nō q̄ro: eſt
q q̄rat ₜ iudicet. Joā. viij. Jtē in fine qñ dixit
Pater manifeſtaui nomē meū hoīb⁹: q₂ gen
tes neſciebāt qd eēt pater: neqꝫ fili⁹: nec ſpūs
ſctūs: ſ₃ xps reuelauit hoīb⁹. Jo. xvij. Jō dicit
de⁹ pr̄. Exurge glīa mea. Secūdo vocat ipſuz
pſalteriū qḋ eſt inſtrumētū cantoris ſecretu₃
ₜ ſignat legē moyſi datā ſoli vni ppl̄o. Pſal
teriū h₃ ſolū decē cordas: q₂ xps fuit obediēs
decē ꝑceptis. Matth. v. Nō veni ſoluē legē:
ſ₃ adimplere. Et ꝓpter obedientiā ſuā vocaṫ
a patre pſalteriū. Tertio vocaṫ cythara: que
h₃ ſonū acutū ₜ audibilē: ₜ ſignat legē nouā
q̄ per totū mūdū fuit audita: iuxta xpi ꝑceptū
Mar. vl. Eūtes in mūduz vniuerſum. Qñ vir
go ſciuit horaz reſurrectiōis fuit valde leta ₜ
reſpexit per feneſtrā ſi erat aurora ₜc. Et quia
nōdū erat alba cōtinuauit pſalteriuz: vſqꝫ ad
pſalmū. cvij. ſ. Paratū cor meū de⁹: ₜ ibi ite-
rū inuenit eundem verſuz. Exurge glīa mea
ₜc. O dixit ꝟgo: Jā habeo duplex teſtimōiū
Et viſo ꝙ adhuc non erat alba voluit videre
ſi alij ꝓphete dicerent aliqd de hora: ₜ finaliṫ
inuenit in libro Oſee. vi. c. Ubi ſic habeṫ. Ui
uificabit nos poſt duos dies i die tertia ſuſci-
tabit nos ₜ viuem⁹. Et ſequiṫ quaſi diluculuz
preparat⁹ eſt egreſſus ei⁹. Sufficit dixit ꝟgo
maria. Jn ore duorū vel triū teſtiū ſtat omne
verbū. Dicaṫ quō parauit cathedrā vbi ſede
ret filius ſu⁹ ieſus: reſpiciēdo ſepe qñ appare
ret aurora alba. Et qñ incepit claritas aurore
dixit ꝟgo maria. O filius me⁹ eſt reſuſcitatus
ₜ flexis genibus orabat dicens: O fili mi ve-
litis me cōſolari dī. Exurge in occurſuz meuz
ₜ vide. Cogitate quō in xpi reſurrectiōe erāt
multi angeli dicētes xpo. Ecce ego dñe mitte
me. ſ. ad matrē tuā. Jſa. vi. S₃ xpus miſit ga-
brielē q cū magno ſplēdore intrauit cameraz
ₜ ſalutauit ꝟginē: ₜ fuit reuelatū btō Grego-
rio dī. Regina celi letare alla: q₂ quez merui-
ſti portare alla. Reſurrexit ſic̄ dixit alla. Ec-
cleſia addit. Ora ꝓ nobis deū alla. O quale
gaudiū habuit ꝟgo maria audiṫ his rumori-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

bus. Et ſtatim poſt venit xp̄s cū oībus ſanctis
pſ̄iarchis ⁊ angelis: clarus ⁊ glorioſus dicen
do virgini. Pax vobis. Et virgo flexis geni-
bus ⁊ pre gaudio lachrymando oſculabatur
xp̄i vulnera reſplendentia: dicendo. O vulne
ra benedicta q̄ feria ſexta tantum dolorem mi
hi intuliſtis. Et xp̄s oſculatus eſt eā in ore: q̄
nunq̄ aliq̄s filius tantum dilexit matrē ſuam
dicendo ſibi. Mr̄ mea ſitis leta: q̄ de ceterō
de me non hēbitis niſi gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ ſedē
tes loquebant̄. O ſi q̄s fuiſſet in illo parlamē
to. Uirgo petebat quō fuit ſibi. Et xp̄s ſibi di
xit q̄d fecit in inferno. Et ibi ſecum habuit q̄s
liberauit de īferno oēs ſctōs ⁊c. q̄ oēs fecerūt
ſibi reuerentiā. Cogitate qñ adam ⁊ eua vide
runt eam dixerunt. O dñā vos eſtis illa filia
noſtra de qua dixit dñs. Inimicicias ponam
inter te ⁊ mulierē. Geneſ. iij. Dixit Eua. Ego
clauſi oſtium paradiſi: ſ; vos dñā apuiſtis. Di
cebant ꝑphe q̄libet ſeorſum. Benedicta v̄go
ꝑphetaui de vobis: ⁊ ſalutādo eam dixerunt.
Tu gl̄ia hierl̄m: tu leticia iſrael: tu honorificē
tia ppl̄i noſtri. Judith. v. Et v̄go humiliter re
ſalutans eos dixit. Uos eſtis genus electum:
regale ſacerdotiū: gens ſancta: populus ac-
q̄ſitionis. i. Pe. ij. Deinde angeli ſalutando eā
dixerunt. Regina celi letare. vt ſupra. Et vir-
go. Uos eſtis adminiſtratorij ſpūs: in miniſte
rium miſſi ꝑpter eos qui hereditatem capiūt
ſalutis. ad Hebreoſ. i. Si dicatur quō ſancti ⁊
angeli poterant ibi recipi in illa camera. Di-
catur eoꝝ conditio: q̄ non circūſcribuntur lo
co. Tunc dixit v̄go filio: vſq̄ modo fili mi ſer
uaui ſabbatū: ſed modo colam diem dñicam
in memoriā veſtre reſurrectionis. Dixit xp̄s.
Ita mater: bene placet mihi ⁊ iſta eſt intētio
mea q̄ de cetero a chriſtianis ſeruetur domi
nica ⁊ non ſabbatū. Dicatur contra apothe
carios: barbitonſores: fabros: ⁊ alios non ſer-
uantes dñicam. Ecce gaudium v̄ginis. Et po
terat dicere virgo. Gaudens gaudebo in dñō
⁊ exultabit aīa mea in deo meo. Q̄ induit me
veſtimentis ſalutis. Iſa. lxi. Sed ſtatim ſequi
tur ſalſa triſticie ⁊ doloris. Poſtq̄ xp̄s receſ-
ſerat ab ea vt duceret ſanctos pr̄es ad paradi
ſum terreſtrem. Cogitate quō v̄go ex charita
te voluit conuertere apl̄os q̄ perdiderāt fidē
⁊ vocauit eos dicens eis: quō filius ſuus appa
ruerat ſibi ⁊c. ⁊ nihil credebant: ſed nolebant
ſibi in faciē ꝯdicere: q̄ hēbant eam in magna
reuerentia ſed dicebant ſibi. Bñ dñā: ⁊ ſpāli
ter btūs Thomas: dicēs retro. Bñ dicē ꝑ filio
ſuo. Qñ virgo videbat eos ita duros ⁊ incre-
dulos: triſtabat̄ cōpatiendo eis: ⁊ rogabat fili
um ſuū vt eis appareret ne damnarent̄. Ideo
Mar. vl. Recūbētib⁹. xi. diſcipulis apparuit
illis ieſus: ⁊ exprobrauit incredulitatē illoꝝ:
q̄ his q̄ viderunt eum reſurrexiſſe a mortuis
non crediderint: vt virgini Marie ⁊ magda
lene ⁊c. Moralr̄ nos iſtruimur h̄: q̄ v̄go licet
leta eſſet de xp̄i reſurrectione: triſtabat̄ tñ de
apl̄oꝝ dubitatione. Ita de nobis. Si aliquis
vr̄m eſt letus: q̄ credit ſe bene eē cum deo: nō
de hoc d; eſſe totalr̄ letus: ⁊ tunc poterit dice-
re. Neq̄ iniq̄tas mea neq̄ pctm̄ meū. Salua-
tio ꝓximi non eſt deſpicienda: ſ; q̄libet d; la-
borare de ſaluatione alteri⁹. Uerbigr̄a. Si in
vna domo vir ſit bonus ⁊ deuotus: ⁊ vxor ra-
bida: vir dulciter conuertat eā ſi pōt. Et ꝑ op-
poſitum. Si vxor ſit bona ⁊ vir malus peruer
ſus ⁊c. ſ; dulciter bono mō vxor dicat ſibi: vt
audiat miſſam: ꝯfiteat̄ ⁊c. al's dabit ſibi cū pu
gno. Itē pr̄ filiū ei⁹: ⁊ frater frēē: vicin⁹ vicinū
Opus ſuū ꝓbet vnuſq̄ſq̄: ⁊ ſic in ſemetipſo tā
tam gloriā habebit: ⁊ nō in altero. ad Gal. vi.
¶ Quintū gaudiū fuit in die aſcenſiōis qñ fi
lius ei⁹ in celū aſcendit. S; vt itelligatis iſtud
gaudiū ſciēdū q̄ a xp̄i reſurrectiōe vſq̄ ad ei⁹
aſcenſionē trāſiuerūt. xl. dies in q̄b⁹ xp̄s ſepe
apparuit virgini ⁊ aplis: ſ; in die aſcenſionis
bis apparuit apoſtolis. Primo dū comede
rent dicens eis. Uadatis ad mr̄ē meā: ⁊ vos
ſil̄r veniatis ad montē oliueti: q̄ hodie volo a
vobis recedere: ⁊ celū aſcendere: exquo cōple
ueram opus redēptionis. Q̄d audiētes apl̄i
īceperūt flere. Et xp̄s ait. Si diligeretis me: gau
deretis vtiq̄: q̄ vado ad patrē. Jo. xiiij. Et apl̄i.
Dñe gaudemus de honore ſ; triſtamur: q̄ di
mittis nos orphanos. Et non poterant come
dere: ꝑpter q̄d xp̄s vt ipſi comederent come-
dit cū eis. Statim poſt prandiū apl̄i iuirūt ad
domū v̄gis: que comedebat cū magdalena ⁊
aliis. Que cum videret apl̄os flentes interro-
gauit de cauſa ⁊c. Cum audiſſet incepit flere
cū eis: ⁊ ſurrexit de menſa ⁊ proceſſionaliter
iuerunt ad montem oliueti. Erant enim vt di-
cit Lucas fere centum viginti. Et xp̄s appar
it eis iterum: ⁊ poſuit ſe in medio eorum ſalu-
tans matrem ⁊ diſcipulos di. Pax vobis. Et
v̄go dixit ſibi. Fili mi ⁊ vultis recedere. Et xp̄s.
Ita mater mea: exquo pfeci opus redemptio
nis. Iam p̄dicaui ⁊ dedi legem nouam quā
confirmaui miraculis: ⁊ fui ſuſpēſus in cruce
ne aliq̄s mihi credens ⁊ obediens ſuſpendere
tur in furca inferni. Jō modo volo redire ad
pr̄ē. Et v̄go ⁊ oēs alij flebāt ex vna parte pre

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

gaudio de honore ſuo: ⁊ ex alia pte triſtabantur. Et v̓go oſculabat̃ manus ⁊ pedes eiuſ dĩ. O fili mi quare ego nõ aſcendo vobiſcũ ⁊ cuʒ ſctis quoꝝ preſentiam v̓go ſentiebat. Ad quã xp̄s ait. Mater mea: vos remanebitꝭ loco meo ⁊ apl̄i recurrent ad vos. Jõ cãtat̃. Gaude virgo Maria cunctas hereſes ſola interimiſti in vniuerſo mundo. Dicat̃ qño aſcendit cuʒ magno feſto ſicut rex victorioſus rediens de prelio: ⁊ fuerunt angeli clamãtes: viuat: viuat: filius virginis Marie: aliis clãgentibꝰ tubis ⁊c. Dõ ait. Aſcendit deus in iubilatiõe: ⁊ dñs in voce tube. Cogitate gaudiũ virginis Marie intantum ꝙ dicit Lucas. Receſſit ab eis ⁊ ferebatur in celũ. Et ipſi adorantes regreſſi ſũt in hieruſalem cũ gaudio magno. Lu. vlti. Et ſtatim ſequit̃ ſalſa triſticie ⁊ doloris. Cuʒ virgo fuit in domo videbat loca vbi fuerat filius eius ⁊ ſteterat ⁊ cogitans de cetero non videbo ipſum: flebat. Duodecim annis vixit poſt xp̄i aſcenſioneʒ: vel. xxiiij. ſm alios: ⁊ tñ dilexit filiũ ſuũ ꝙ ſi oẽs amores matꝝ ad filios eſſent in vna muliere adhuc amor virginis ad xp̄m eſſet maior. Et pergrebat oĩ die loca natiuitatis: apparitionis baptiſmi ⁊c. De hoc prophetauerat Salomon dĩ. Adiuro vos filie hieruſalẽ .i. creature angelice. Si inueniſtis dilectuʒ meũ vt annuncietis ei: qꝛ amore lãgueo. Canti. v. Moralr̃ inſtruimur hic ꝙ nos xp̄iani gaudentes de xp̄i honore in celo regnant etiã triſtari debemus de abſentia ſua: ⁊ cuʒ deſiderare ſicut marinarij deſiderant portũ. Ita de nobis nauigantibus in iſta naui pforatã in quã intrat aqua pctõꝝ: ⁊ cum magnis piculis tranſimus. Jdeo deſiderare debemus portuʒ ſalutis dicẽdo. O dñe ⁊ qñ ero vobiſcum. De hoc Cyprianus ait in. vi. ep̄la de mortalitate. Patriam noſtram paradiſum ⁊c. ¶ Sextuʒ gaudiuʒ fuit in die penthecoſtes quando virgo Maria cum apoſtolis recepit ſpm̄ſanctũ. Vultis intelligere iſtud gaudium. Xp̄us dixerat multotiens apoſtolis. Expedit vob̃ vt ego vadam. Si enim non abiero paraclitus non veniet ad vos. Si autem abiero mittam eum ad vos. Et cum venerit ille arguet mundum ⁊c. Joannis. xvi. Item Act. primo. Joannes quidem baptizauit aqua. Vos aũt baptizabimini ſpũſctõ non poſt multos hos dies. Apoſtoli ergo poſt aſcenſionẽ xp̄i recordantes de xp̄i pmiſſione: neſciebant tñ diem certũ miſſionis ſpũſcti. Jõ in craſtinũ aſcenſionis ſpectantes dicebant. Hodie ⁊c. Jdẽ in ſabbato: qꝛ nõ venit ſiue miſit: apl̄i inceperunt inter ſe loqui.

Dixit vnus aploꝝ. Nõ dubitetis. qꝛ cras que erit dies dñica mittet: qꝛ tali die formauit lumen ⁊ diuiſit a tenebriſ. Jõ rõnabiliter in die dñica dʒ in nos mittere lumẽ ſpũſſancti: ⁊ nõ venit. Dixit aliꝰ. Jn die lune mittet: qꝛ tali die fecit etiã firmamentum ⁊ diuiſit aq̃s. Jdeo tali die mittet ad nos vt nos fortificet ⁊ diuidat ab aqs pctõꝝ: nec miſit. Dixit alius nõ: in die martis mittet: qꝛ tali die mittet vt poſſumus plantare fidem catholicã vt faciat flores. Dixit aliꝰ: die mercurij mittet. Ratio: qꝛ tali die deus formauit ſolẽ: lunam: ⁊ planetas. Dixit alius: feria qnta mittet: qꝛ tali die aſcendit ⁊c. Dixit alius nõ: feria ſexta: qꝛ tali die doluimꝰ de ſua paſſione. Jdeo in tali die mittet nobis ſpm̄ conſolatiõis. Dixit alius: ſabbato mittet; qꝛ in ſabbato poſt paſſionem fuimus diſperſi: ita ꝙ vnus non remanſit cũ altero. Jõ vt adunemur mittet: ſʒ non venit. Finalr̃ die penthecoſtes oẽs apl̄i ⁊ diſcipuli q erãt cõgregati in eadẽ domo ppter metũ iudeoꝝ: venerunt ad portaʒ virginis Marie dicat̃ qño ipſa ſurgebat in media nocte ad orãdũ. Juxta illud dʒ. Media nocte ſurgebaʒ ⁊c. Et qñ exiuit cameram vidit oẽs ſctõs ⁊ ſanctas congregatos ⁊ flentes. Virgo dixit. De quo fletis. Nunquid filius meus regnat in celis. Rñderunt apl̄i. Virgo bñdicta: filius veſter ⁊ magr̃ noſter pmiſit nobis ſpm̄ſctm̃ dĩ. ꝙ nõ dimitteret nos orphanos: ⁊ hodie ſũt: decẽ dies ꝙ aſcendit: ⁊ non miſit. Rñdit virgo. Non dubitetis: qꝛ filiꝰ meꝰ non hʒ conditiones hoiuʒ mundanorum. q in pauptate cognoſcunt amicos. Sed qñ ſunt in honore ⁊ pſperitate non curant de eis: nõ ſic de filio meo: ſʒ neſcitis vos ꝙ qñ extraxit pplm̃ de egypto in. l. die deſcendit vt daret legem. Jllud fuit figuratum. Hodie eſt. l. dies a reſurrectiõe filij mei: ideo hodie mittet ſpm̄ſctm̃. Jdeo ponatis vos in orõne: qꝛ que a deo ſunt ordinata ſunt. Et petrus ⁊ alij apl̄i dicebant: ⁊ qlibet orando. Cor munduʒ crea in me deus ⁊ ſpm̄ rectum innoua in viſceribꝰ meis. ps. l. Lazarus ⁊ alij diſcipuli ſeptuaginta orando dicebant. Sẽſum tuuʒ quis ſciet niſi tu dederis ſapientiaʒ: ⁊ miſeris ſpm̄ſctm̃ tuũ de altiſſimis. Sapi. ix. c. Maria magdalena ⁊ alie ſancte mulieres orando dicebant. Redde mihi leticiam ſalutaris tui: ⁊ ſpiritu principali confirma me. Et dixerunt v̓gini Marie Virgo benedicta oretis vos etiam: quia filius veſter ſtatim exaudiet vos. Tunc virgo Maria flexis genibus orauit dicens: Emitte ſpiritum tuum ⁊ creabuntur ſcilicet virtutes

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝛ perfectiones: ꝛ renouabis faciez terre. ſ. per
predicationem. Et ſubito fact⁹ eſt de celo ſo-
nus: ꝛ fuit quaſi vox rñſiua virgini: ꝛ quaſi vē
tus ſubit⁹q deſcēdit de celo: ꝛ repleuit totuz
domū igne nō cōburente ſed illuminante ad
modū linguaꝝ ꝛc. Et repleti ſunt oēs ſpūſctō
ꝛ ceperūt loqui: quaſi diceret. O q̄ꝫ bonus ꝛ
ſuauis eſt dñe ſpūs tuus in oib⁹. Sap. xij. Co
gitate hic: qa multi ſcti de vna gutta mellis
ſpūſcti ſunt inebriati: q̄ꝫto magis apſi qui to
tam virtutem ſpūſcti receperunt. Sed ſtatiz
ſequitur ſalſa doloris ꝛ triſticie. Dicatur quō
apſi ſtatim inceperūt pdicare: ꝛ ſtatim fuerūt
perſecuti. vt pꝫ Act. iiij. Et venit nūci⁹ ad vir
ginem ꝙ Petrus ꝛ Joānes erāt capti. Iteꝫ
ꝙ prior. ſ. b. ſtephanus fuerat lapidat⁹. Item
alius ꝙ. b. Jaco. nepos virginis Marie erat
interfectus. Ecce triſticiā. Jō ait xps. Amen
amen dico vobis: qꝛ plorabit ꝛ flebit vos ꝛc.
Joānis. xvi. Moraliter inſtruimur hic. Naꝫ
ſicut virgo Maria ꝛ apſi poſtq̄ꝫ receperunt
ſpūſctm̄ ſtatim pſequebant. Jta etiā hodier-
na die ꝯtingit. Uerbigrā. Si aliqs in aliquo
monaſterio recepit ſpūſctm̄ ꝛ ꝓpoſuerit ſer-
uare regulam: obedientiam: paupertatem: ꝛ
caſtitatem. ꝛc. ꝛ nō curat ſeruare vitā aliorꝫ
euntiū ad infernū: ſtatim perſequunt ipm aliȷ̄
cum multis vituperijs. Jō opꝫ patiam hēc vt
virgo maria ꝛ apſi. Idem de clericis ꝛ ſchola
rib⁹ ac etiā mulieribus. Jō dixit apſus. Oēs
qui pie volunt viuere in xpo ieſu pſecutioneꝫ
patient. ſ. linguaꝝ vel infirmitatū vel tempta
tionū dyaboli. ij. ad Thi. iij. ¶ Septimū gau
dium ꝛ vltimū fuit in ſua bñdicta aſſumptiōe
Non qñ aīa fuit ſepata a corpe: qꝛ tūc iā non
fuiſſet gaudiū hui⁹ mundi: ſꝫ alteri⁹: ſꝫ qñ fili-
us ſuus miſit ſibi angelum gabrielē cū ramo
palme di. Suſcipe eū qui mandat ſalutes Ja
cob. Nam ab hinc ad tres dies ibis ad filium
tuum: qui iam parauit cathedrā ꝛc. Uide in
ſmone aſſumptionis prolixe de iſto gaudio
ꝓmiſſo virgini. Et dixit virgo filio ſuo. Factū
eſt mihi verbum tuū in gaudiū ꝛ leticiaꝫ cor
dis mei. Jere. xv. Sed imediate ſequit dolo-
ris ꝛ triſticie ſalſa ex compaſſione apſorꝫ ꝛ
ſctōꝝ ꝛ ſctāꝝ in hoc mūdo remanentiū inter
iudeos ꝛ inter infideles in tantis tribulatiōi-
bus. Unde qñ apſi fuerūt ad virgineꝫ cōgre-
gati ꝛ mirarent: virgo Maria dixit eis. Ego
obtinui vt eſſetis hic: qꝛ ego debeo aſcendere
in celum ꝛc. Apoſtoli inceperūt flere dicēdo
O bñdicta ſi vultis recedere quid faciemus
nos. Idem dicebāt virgines quas virgo nu-
triuerat. Et virgo maria flebat cū eis di. Nō
dubitetis: qꝛ nō tradā vos obliuioni: qꝛ recor
dabor de vobis: qꝛ occaſione pctōꝝ facta ſuꝫ
mater dei. Et poterat dicē virgo. Flebā quon
dam ſup eo qui afflict⁹ erat: ꝛ cōpatiebat aīa
mea paupi. Job. xxx. Moraliter inſtruimur
hic qꝛ ſicut virgo maria gaudebat de honore
ſibi ꝓmiſſo: triſtabat tñ ex cōpaſſione. Jta dꝫ
eſſe de ſanctis pſonis: que licet gaudeant de
ſua bona vita: nō tñ debent deſpicere pctōres
ſꝫ cōpati eis dicendo. Dñe ſi vos dimiſiſſetis
me: peior eſſem ego: iō dñe iuuetis eos: ꝛ ſic
cōpati indignari nō debetis. Item ſi eſtis di
uites ꝛ videtis vel ſcitis aliquem pauperem:
non deſpiciatis eū: ſed cōpatimini ꝛ iuuet eū
Item ſi eſtis ſanus debetis compati infirmis
Si iuuenis: cōpati debetis ſenib⁹ dicēdo. Jta
poſſem ego fieri pauper: infirmus vel ſenex: ꝛ
ſic tenebim⁹ ꝯſiliū ſcripture. Oēs vnanimes
in orone eſtote cōpatientes. prima Pet. iij.

¶ De exaltatione ſancte crucis. Sermo.

Factus eſt pro nobis obedi-
ens vſq̄ꝫ ad mortem:
mortem autē crucis. ad Philip. ij.
Sancta mater eccleſia facit hodie
feſtuꝫ de exaltatione ſctē crucis de qua bis in
anno feſtiuat. Primo in mēſe maij de inuen-
tione. Scdo hodie de exaltatione. Rō: quia
poſtq̄ꝫ fuit inuenta ab Helena ſctā crux venit
in poſſeſſionē infidelium qui deſpectiue tene
bant eam. ſed Eradi⁹ iperator romanus xpia
niſſimus extraxit eā de poſſeſſione infideliuꝫ
ꝛ honorifice eā exaltauit: ꝛ hodie fit feſtū illi-
us exaltationis. Sed vt verba ſint fructuoſa:
ſalutet virgo ma. Doctrina eſt cōis ꝛ catholi
ca in ſctā theologia: ꝙ lꝫ xpus habuiſſet alios
innumerabiles modos redimendi ꝛ ſaluādi
humanū genus: tñ per crucem eā ſaluare ele
git ꝛ redimere ſibi credentes ꝛ obediētes vt
dicit ſctūs Tho. iij. parte. q. xlvi. ar. iiij. Et ibi
aſſignat ſeptem rationes quare hoc fuit cōue
niens. quaꝝ vnam. ſ. ſecūdam pro introducti
one materie vobis dicā. Eſt igit iſta rō: qꝛ qñ
aliqua ſatiſfactio dꝫ fieri de aliquo pctō: rōna
bile eſt ꝙ ſatiſfactio rñdeat pctō. Uerbigrā.
Si aliquis peccauit ꝯtra deum vel ꝓximum:
corde male cogitādo: vel ore male loquēdo:
aut opere male opando: ſi talis vult cōdigne
ſatiſfacere debet recipere de iſto pctō dolorē
in corde ꝛ percutere cor. Si ore diffamando
vel iurando: ꝓpria ſatiſfactio eſt nō ſoluꝫ ore
confiteri: ſed orare ꝛ petere veniā a deo ꝛ ꝓxi
mo ſi ipſum offendit. Ideo ſi per oculos pec

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

caſti reſpiciendo ⁊c. ꝓpria ſatiſfactio eſt flere
⁊c. Item ſi peccaſti per aures audiendo mala
ꝓximi: emēda eſt audire miſſaȝ: ſermones ⁊c.
Si per gulaȝ frangendo ieiunia ecclie ⁊c̄. ab
ſtinere: ⁊ ſic ſatiſfactio correſpondet offenſe.
Si per man⁹ peccaſti: extēde in orone. Si ef-
fudiſti ſanguinem: ꝓpria penitentia eſt effun
dere ꝓprium ſanguinē cū diſciplinis. Unde
dicitur Geñ. ix. Quicūqȝ effuderit ſanguinē
humanum: effundet ſanguis illius. Si pecca
ſti corpore per carnalitates debes recipere ci
litiū. Ecce quō fit ſatiſfactio propria qñ pena
correſpondet offenſe. Auctas de hoc: qꝛ dixe
rat xp̄us Luc. iij. Facite fructus dignos pn̄ie
Digni fructus penitentie ſunt qñ correſpon-
dēt offenſe. Modo videamus quō facta fuit
offenſa deo ex qua venit tota perditio ⁊ totū
maluȝ generis humani: ex qua ſumus exules
in hac valle lachrymarum: nunquid ex furto cu-
iuſdam pomi cōtra mandatum expꝛeſſuȝ: imo.
Ergo reſtitutio: reparatio: ſeu emēda debuit
fieri vt fructus reſtitueret arbori. Ideo xp̄us
redemptor omnium fructus noſter de quo di
citur virgini marie. Benedictus fruct⁹ ven-
tris tui: elegit arborem crucis: vt fruct⁹ infini
ti valoris reſtitueret arbori. Dicunt hiſtorie
grecorum antique ꝙ lignū crucis fuit de illa ar
bore de qua Adā recepit fructus. Iō qñ xp̄s
fuit in cruce poſitus: fructus fuit arbori reſti-
tutus. De hoc Dd̄ in pſona xp̄i dicit. Confor
tati ſunt qui pſecuti ſunt me inimici mei iniu-
ſte: que nō rapui tūc exſoluebā. ps. lxviij. No
ta hic tangunt duo in illo verſu dd̄. ſ. intentio
mala iudeorum inimicorum xp̄i qui nō intēdebāt
ad ſatiſfactionem: ſed ad xp̄i pſecutioneȝ. Iō
dicit. Confortati ſunt qui pſecuti ſunt me ini-
mici mei iniuſte. Secūdo tangit xp̄i intentio
ſ. ſatiſfaciendi. Iō dicit: que nō rapui. Patet
ergo doctrina: qꝛ lȝ xp̄s haberet alios modos
redimendi: tñ iſte per crucem fuit ꝓprius: in
quo ſatiſfactio fuit offenſe corrñdēs. Hoc tan
git ſancta mater eccleſia in pꝛefatione: dicēs
Qui ſaluteȝ humani generis in ligno crucis
cōſtituiſti: vt vnde mors oriebat: inde vita re
ſurgeret: ⁊ qui per ligni vincebat per lignū
quoqȝ vinceretur: per xp̄m dn̄m nr̄m. Patet
ergo ꝙ ꝓprius modus noſtre redēptionis fu
it per crucē. Ideo dicit the. Fact⁹ eſt pro no-
bis: nō pro ſe obediens: nō ſolū patri: ſȝ iudici
bus ⁊ crucifixoribus vſqȝ ad mortem ⁊c. Pȝ
thema. Ego ſum in nr̄a predicanda. Et quia
thema dicit. Factus obediens vſqȝ ad mortē
Et replicat: mortē autem crucis: nō ad aliam

mortē. Inuenio ꝙ quinquies fuit xp̄s in pꝛicu
lo mortis. Et nullā voluit acceptare niſi crucis.
¶ Primo enim fuit in periculo mortis. ſ. in-
terfectionis gladij.
¶ Secundo in periculo pꝛecipitationis.
¶ Tertio in periculo lapidationis.
¶ Quarto in periculo intoxicationis.
¶ Quinto in periculo crucifixionis.
Et hanc elegit: de quo dicit the. Fact⁹ eſt pro
nobis obediens vſqȝ ad mortē: mortē aūt cru
cis. ¶ Dico p° ⁊c. ⁊ hoc ſtatim qñ fuit nat⁹ p
herodē regem: qui qñ audiuit ſigna ⁊ mirabi
lia de xp̄i natiuitate: de angelis cantantibus
gloria in excelſis deo: de claritate noctis: de
aduentu paſtorum: de adoratione aīaliū: de ſtel
la ⁊ aductu triū regum ⁊c. Et ꝓphetie anne ⁊
Symonis ſcti ꝙ ille erat verus meſſyas. He-
rodes cogitauit illum occidere: ne ꝑderet re
gnū: qꝛ erat alienigena: ⁊ timebat ne vna die
iudei inſurgerent ꝯ eum: iō ⁊c. Propter qđ
miſit hoīes armorum in ciuitatē bethleem vt in
terficerent oēs pueros: qꝛ neſciebat quis eſſet
ieſus ⁊c. Sed xp̄s voluit fugere in egyptū ⁊c.
De hoc ꝓphetia Iob in pſona xp̄i dicit. Pu
eros pcuſſerūt gladio: ⁊ quaſi ego ſolus. Iob
p°. Queſtio ē hic quare xp̄s voluit mori iſta
morte: qꝛ ſi voluiſſet: etiaȝ alia mors fuiſſet in
ſaluationē credentiū ſibi ⁊ obedientiuȝ. Rō
litteralis iā dicta eſt: qꝛ ſatiſfactio dȝ corrñde
re offenſe: iō noluit mori ſic: ſed in cruce. Rō
moralis eſt vt inſtrueret nos vt fugiam⁹ mor
tem gladij. b. petri. de q̄ Io. xviij. Symon pe-
trus hñs gladiū eduxit eū: ⁊ pcutiens ponti-
ficis ſuū ⁊ abſcidit auriculaȝ ei⁹ dexterā. Iſte
gladi⁹ eſt ſnīa excōicationis que ſcindit a cor
pore eccleſie qñ pfert ꝯ aliquem. Et ſicut mē
brum abſciſuȝ a corpe nullā recipit influentiā
ſic nullus excōicatus in opib⁹ diuinis que in
eccleſia fiunt hñt aliquā ptem. xi. q. iij. Sicut
⁊ trib⁹ ca. ſe. Ecce quō fugiēda eſt iſta mors.
Citius vellem mori q̄ per horā: nō dico per
annuȝ excōicari: qꝛ nihil peius mēbro q̄ ab-
ſcindi a corpore. Dicat hic miraculuȝ de illa
arbore excōicata ⁊ arefacta pp breuiariū ⁊c̄.
Ro. cū in dicit. Symon petrus hñs gladiuȝ:
innuit ꝙ ſnīa excōicationis non pōt dari niſi
a pꝛelato: qꝛ petrus ꝑlatus fuit. Scđo cum di
cit: eduxit eum: innuit ꝙ ſnīa non dȝ dari niſi
a pꝛelato quaſi vibrando gladiū di. Caue ca
ue per trinā monitionem: qꝛ alias nihil vale-
ret ſi nō faceret ictuȝ. 3° cū dicit: ⁊ pcuſſit pon
tificis ſuū innuit ꝙ ꝑlatus ſolum in ſuos ſub
ditos pōt ꝓferre excōicationem: qꝛ eſt us nō

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

poteſt excōīcare in alia dyoceſi.ix.q.ij.epm ⁊
xvi.q.ij.viſis ⁊c. Quarto cū dicit: ⁊ abſcidit
auriculā eiꝰ dexterā. Dextera ſignat ſpūalia
ſiniſtra tp̄alia innuit ꝙ ſnia excōīcationis nō
ꝺꝫ dari niſi ꝯtra inobedientiā rez ſpūaliū: vt
ſi vir vel vxor nō vult ſtare cū eo vel cū ea ni
ſi legitimā hn̄t rōnē: platus pōt eos excōīca-
re. ⁊ ſic ꝺ aliis. Iſte gladiꝰ ꝑcutit ita fortiter
ꝙ aīas iſterficit morte eterna. Fugite g° faciē
gladij: quoniā vltor iniq̄tatū eſt gladiꝰ. Job
xix. ¶ Dico ſcḋo ꝙ xp̄us fuit in ꝑiculo preci
pitatiōis. vt habet Luc. iiij. Dicat quō xp̄us
hītabat in nazareth vbi vixit ſanctiſſime nec
cognoſcebat. Dicit nicholaus de lyra ꝙ vte
batur arte patris putatiui ioſeph: qui erat fa
ber lignarius. Et poſt iuit capharnaū: vbi p̄-
dicauit ⁊ fecit multa miracula: ⁊ poſt rediit
nazareth: ⁊ rectores ⁊ iurati ciuitatꝭ dixerūt
ſibi. Quāta audiuimꝰ facta in capharnaum:
fac ⁊ hic in patria tua. Luce. iiij. Rn̄dit xp̄s
inſinuans ꝙ ex eoꝝ incredulitate ⁊ deriſiōe
quia truffabāt de eo dicēdo. vt habet Mar-
ci. vi. Nonne hic eſt fabri filiꝰ marie frater ia
cobi ⁊ ioſeph ⁊ iude ⁊ Symonis: nonne ⁊ ſo
rores eius nobiſcum ſūt. Ecce predicat: ⁊ tn̄
non ſtuduit. Ideo oſtēdit ꝙ nō erant digni
quia miracula requirūt diſpoſitionē: ⁊ nō va
nam gloriaꝫ. ꝓpter qḋ Mar. vi. dicit. Nō po
terat ibi virtutem vllam facere niſi paucos in
firmos impoſitis manibꝰ curauit. Dicatur q̄-
modo illi indignati cum tumultu duxerūt eū
ad ſupercilium montis ⁊ voluerūt eum p̄cipi
tare. Jeſus aūt tranſiēs per mediū illoꝝ ibat
Cogitate hic de virgine maria que erat in ci-
uitate pn̄s qn̄ videbat filiū ſuū duci ad preci
pitiū q̄ntū dolorem habuit ⁊c. Queſtio eſt q̄
re noluit ſic mori ⁊c. qa ſi voluiſſꝫ ⁊c. Rō li̇ta
lis dicta eſt. Rō moralis vt caueamꝰ ne mo-
riamur ꝑ p̄cipitium aſcendēdo in mortē ſuꝑ
bie. nā dyabolus videns ꝙ qui vadūt ſimpl̄r
⁊ humiliter: recte vadūt ad paradiſum. Q di
cit demon. Ego faciā aſcendere in altuꝫ oēs
Verbi grā. Religioſus qui viuit ſimpl̄r ſuat
ſuā regulā in votis ⁊ cerimoniis: talis vadit
via plana ad paradiſum: ſed venit dyabolus
loquēs imaginationi: di. Si tu velles ſic viue
re: nūq̄ȝ aſcenderes: quare tu non laboras vt
ſis magiſter: adhuc poſſes eſſe cōfeſſor regis
vel ep̄i: ⁊ qn̄ eſt altius perdit totā deuotiōeꝫ
⁊ ſubito cadit ⁊ morit: ⁊ p̄cipitatur in iſernū
Idē de clerico ſimplici ⁊ dyabolo inſtigāte
aſcēdit. Idē de laycis vt aſcendāt faciūt vſu
ras ⁊c. Idē vt ſit iuratus ligat ſe cū aliis dire

cte vel idirecte: qa pecunie cōitatꝭ bn̄ ſapiūt
⁊ qn̄ ſunt in officio furant: faciunt hec ⁊ illa:
vt poſſunt ſe manutenere in officio. O q̄t ſūt
decepti iſto aſcenſu. De h° dḋ dixit dyabolo.
Propter dolos. ſ. tuos: poſuiſti eis. ſ. hāc ima
ginationē aſcendēdi: deieciſti eos dū allena
rentur. ps. lxxij. Ideꝫ de mulieribꝰ ſimpliciter
viuentibus de domo ꝺ filiis ⁊ familia curāti
bus: tales recte ꝑ viā planā vadūt ad paradi
ſuꝫ. Sed dicit demō. Tu tn̄ portaſti viro tuo
vt tal: g° quare tu nō vadis ad illa ⁊c. da ſibi
malū p̄rādiū ⁊ cenā ⁊c. Itē ſicut talis ē dn̄a
domꝰ: q̄re tu ⁊c. Cauete g° ⁊ vadatis ſimpl̄r
⁊ plane: q2 q̄ato de altiori loco cadit hō tā-
to caſus eſt plus ꝑiculoſior. Ideo Job i ꝑſo
na pctōris loquēs dyabolo dicebat. Eleuaſti
me ⁊ q̄ſi ſuꝑ vētuꝫ ponēs alleſiſti me valide.
Scio q2 morti me tradis. Job. xxx. ¶ Dico
3° ꝙ fuit in ꝑiculo moriēdi lapidatōis. vt pꝫ
Jo. viij. Dū xp̄s p̄dicaret iudeis: ⁊ d̄clararet
eis ſuā diuitateꝫ di. Amē amē dico vob̄ ſi qs
ſmonē meū ſuauerit: mortē nō videbit i eter
nū. Dixerūt iudei. Abrahā ⁊ pp̄he mortui ſūt
quē teipſum facis. xp̄s loquebat de morte in
fernali: ⁊ iudei itelligebāt de corꝑali. Et xp̄s
clarius loquēs de diuitate dixit. Amen dico
vobis. Anteq̄ȝ Abraā fieret: ego ſum. Sū eſt
nomē diuinitatis. Ego ſum q ſuꝫ. Exo. iij. Iu
dei audiētes ꝙ ipſe dicebat ſe eſſe deū volue
rūt ipſum lapidare. Dicit textꝰ ꝙ xp̄s abſcō-
dit ſe. i. inuiſibilē ſe eis oñdit: ⁊ ꝑquirebāt eū
dicentes. Vbi eſt. Sed virgo maria ⁊ apl̄i vi
dentes eū ſequebant. Queſtio q̄re nec ſic vo
luit mori: q2 etiā ⁊c. Rō moralis ē caueamꝰ
a morte lapidatiōis ex pctō auaritie: q2 aua
rus eſt durus vt lapis ⁊ frigidꝰ. Durꝰ. q2 nul
lū dulcorē oñdit ꝺbitoribꝰ ſuis: ſꝫ dure ⁊ aſpe
re repetit debitū ⁊ vſuras ⁊c. Frigidꝰ: quia ſi
ne igne charitatis. Videns paupes mori fa
me nō curat ſubuenire eis: ⁊ tenet flore: ⁊ icar
cerati ⁊ captiui ⁊ puelle nō pn̄t aliqḋ emolu
mentū hr̄e ⁊c. iō Job moral̄r loquēs de aua
ro dicit. Cor eiꝰ idurabit q̄ſi lapis: ⁊ ſtringet
q̄ſi malleatoris incus. Job. xli. Lapides aua
ricie ſūt ſpēs auari^c. Vnꝰ lapis eſt q dr̄ rapi
na ⁊ iſto lapide ꝑcutit caput dn̄orū. Aliꝰ di
citur ſymonia p̄latoꝝ dando beneficia vel ſa
cramenta ꝓ pecuniis: iſte lapis fuerit i corde
Alius lapis dicit vſura: q̄ frangit brachia ſcꝫ
laboratores. Dicat ꝯtra rōnē auaroꝝ dicētiū
Si illa ꝑſona vel cōitas tenet meā pecuniaꝫ
q̄re ego non poſſum recipere aliqd ꝑꝑ carē
tiā. Iſta ratio includit errorē nō ſolū in cōſe

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

quēte ſꝫ in antecedente qn̄ dicit: mea pecunia. falſuꝫ dicit: qꝛ dn̄s nō tenet alteri reddere cō- putū: ꝛ tu teneris: immo xp̄o: qꝛ dn̄i eſt terra ꝛ plenitudo eius ꝛc̄. Diuites ſolū ſūt admiſtra tores. Sic nos exiſtimet hō vt miniſtros xp̄i ꝛ diſpenſatores. i. ad Cor. iiij. Xp̄s tenet moduꝫ regum faciētes theſaurarios: vt miniſtrēt pri mo in ſuis neceſſitatibus ꝛ nō in vanitatibus Secundo in pauperibus dando vel mutuan do: qꝛ ita vult deus. Aliť ſi diſpēſant ꝯ volūta tē dn̄i ipſe ſciet caſtigare. Itē cōcluſio eſt erro nea dicendo ꝙ vſura nō ſit peccatū mortale. Alia ē ſpēs emēdo ꝓ parata pecunia ꝓ mio- ri precio: vel vendere plus rōne expectatōnis qꝛ vſura eſt. Alia eſt retentio de ſalarijs ſerui torū ꝛc̄. furta ſecreta. Dicatur ꝯ illos q credūt ꝙ furtū ſecretū fructuū non ſit pctm̄. Iteꝫ de vſura voluntatis vel de molendina ꝛc̄. Ne of fendas ad lapidē pedē tuuꝫ. ps. xc. Itē in via ruine nō cadas: ꝛ nō offendas in lapides. Eccl. xxxij. ¶ Dico q̄rto ꝙ fuit in periculo mortꝫ in toxicationis. Euāgeliſte non ponūt clare hꝰſꝫ eſt ad hoc ratio ꝛ ꝓphetia. Rō eſt iſta: qa dn̄s xp̄s iret p̄dicādo nō p̄dicabat xp̄i pecunias ſed poſt p̄dicationē circūſpectis oibꝰ: nullꝰ eū inuitauit: ꝛ reuerſus fuit vſqꝫ ad bethaniā. vt dicitur Mar. xi. Dicit glo. ꝙ reſpiciebat ſi ali quis inuitaret eū ad prādiū dicendo. Dn̄e ex quo dediſtis bonū prandiū nobis ſpūale veni te ꝛ dabimus vobis prādiuꝫ ꝛc̄. Nō hō qui hēbat tot inimicos vt xp̄s recipiebat tot cōui uia: etiā inimicoꝝ. Cogitate ꝙ pōebāt potiōes ꝛ hoc rō dictat. Et hoc ē ꝓphetia. Tu dn̄e de mōſtraſti mihi ꝛ cognoui: tu oſ̄diſti mihi ſtu dia coꝝ: ꝛ ego quaſi agnus manſuetus q por tatur ad victimā. Cogitauerunt ſuper me cō- ſilia dicentes. Mittamus lignū in panē eiꝰ ꝛ eradamus euꝫ de terra viuentium: ꝛ nomē eius nō memoreť ampliꝰ. Iere. xi. Et loquiť pro phetia in pſona xp̄i: ſꝫ xp̄s noluit ſic mori. Di catur p̄tice qn̄ comedebat. primo dabant ſibi fructus vel ficus: ꝛ potiōes ponunť in cibo dul cibus vl' in bonis vinis: ꝛ ipſe non comedebat ꝑ illo modos: etiā ſi comediſſet nō nocuiſſꝫ ſi bi. Quare noluit ſic mori: quia etiaꝫ illa mors fuiſſet ſufficiēs pro redemptione. Ratio mo- ralis vt nos vitemus mortem paſſionis luxu rie. Naꝫ ſicut potio ponit in cibo dulci: ita ēt dyabolus facit ꝙ cibus luxurie qui nob videť dulcis: ꝛ tm̄ in illo eſt venenū pcti mortal. Nā vir ꝛ mulier in matrimonio cōiuncti non pec cant ꝑ illo modū ꝛc̄. ſꝫ in oibꝰ alijs quōcūqꝫ. fiat luxuria eſt pctm̄ mortale ꝛ ſequiť dānatio

Crediť ꝙ maior pars dānatoꝝ ſit ex pctō lu- xurie. Ideo cauē oꝫ a tali morte: ꝛ refrenare corpus p abſtinētias: mortificādo inclinatio- nes: cauēdo ab occaſionibꝰ: ꝛ orare. Alias di cit btūs Bernardꝰ ꝙ maius miraculū eſſꝫ vi uere caſte q̄ ſuſcitare mortuos. Ideo totus mundꝰ eſt corruptus. Omnes declinauerūt ſimul: inutiles facti ſunt non eſt qui faciat bo num. ſ. caſtitatis non eſt vſqꝫ ad vnū. ſ. de adul tis ꝛc̄. ideo ſapiens ait. Ne intuearis vinum qn̄ flaueſcit cum ſplēduerit in vitro color eiꝰ: ingreditur blāde: ſed in nouiſſimo mordebit vt coluber: ꝛ ſicut regulus venena diffundet. Prouerb. xxxiij. Et declarat cum ſequitur. Oculi tui videbunt extraneas: qꝛ licet bene vxores ꝓpas videre ꝛ cor tuū loqueť pruerſa. Nō gº ꝙ nō itelligiť de colore vini: ſꝫ mlieris pulchre: in vitro i corpe vitro debiliꝰ. Rō: qꝛ igrediť blāde. ſ. cogitatꝰ: malꝰ: dicēdo. O q̄n tū ſolatiū eſſet ꝛc̄. ꝛ i fine. ſ. qn̄ hō ꝯſentit: mor debit vt coluber: ꝛ q̄ſi regulꝰ q oculo ꝛ viſu ve nenat ꝛc̄. nō ſic de alijs ꝑpctibꝰ. Ecce pctm̄ lu xurie: qꝛ ſolo aſpectu mulier iterficit. Iſto ve neno dd̄ fuit potionatꝰ ꝛ mortuꝰ: ſed deꝰ ſuſci- tauit euꝫ p pn̄iaꝫ. iō Iob. vi. Nūqd poterit ali qs guſtare qd̄ guſtatū affert mortē. Nullꝰ q̄n tūcūqꝫ famelicꝰ comederet cibū quē ſciret eſſe potionatū: imo citiꝰ permitteret ſe mori natu raliter: qꝛ tūc nō interficeret ſe: nec biberet po tū venenatū q̄ntūcūqꝫ ſitieret: ita nec luxurio ſus dꝫ guſtare: qꝛ niſi ſit infidelis ſcit ꝙ ille ci bꝰ venenatꝰ eſt ad mortē. ¶ Dico q̄nto ꝙ fu- it in periculo moriendi crufixionis. Et iſtam mortē elegit. Qn̄ dixerūt iudei i cōſilio. Iſte hō ih̄s nō potuit mori gladio nec p̄cipitatus: nec ꝛc̄. Iō videamꝰ ſi poterimus eū occideť i cruce. Et cū xp̄s eſſet in galilea iudei paraue- rūt crucē in hieruſm. Xp̄s hoc ſciens vocatꝫ di- ſcipulis ſecrete ait illis. Ecce aſcēdimꝰ hiero ſolimā: ꝛ filius hois tradetur principibꝰ ſacer dotū: ꝛ tradent eū gentibus ad illudendū: fla gellādū: ꝛ crucifigēdū. Matth. xx. alias mor tes fugit. Sed ad iſtā ſponte venit: ꝛ in horto iuit iudeis obuiā dicens. Quē queritis: q̄ſi di cat. Recipiatis me: qꝛ iſta mors placet mihi. Itē qn̄ fuit data ſn̄ia crucifigereť baiulans ſi- bi cruceꝫ exiuit. Io. xix. q̄ſi diceret: nō appel- lo: imo placꝫ iſta mors mihi. Et recepit crucē Dicať quō erat obediens in monte caluarie: qn̄ fuit ſibi dictum ꝙ exueret ſe: ꝛ ſic de alijs. Ecce amor ad mortē crucis: quaſi diceret. Mi hi abſit gl'iari niſi i cruce dn̄i. ad. Gal. vi. Rō iſtalis q̄re iſtā mortē elegit dicta ē in introdu

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ctione. Sꝫ rō moralis eſt iſta. Alie mortes q̄s xp̄s fugit ſignificant malas mortes quas debemus fugere: ſed iſta mors crucis ſignificat bonā mortē quā debemꝰ eligere. Dolor inextimabilis xp̄i in cruce pēdētis ſignificat cōtritionē quā debemꝰ hr̄e de pc̄tis inclinādo caput in confeſſione: que debet fieri īclinato capite ⁊ nō facie ad faciē. Dicat̄ quō diſcoopertus dꝫ eſſe cōfitens ⁊ ꝯfeſſor coop̄tus: ꝓpter verecūdiā ⁊ periculū cōfeſſoris mulierē reſpiciētis iuuenē. Manꝰ dextera perforata ſignificat ꝙ de bono iuſto facias elemoſynas. Siniſtra ad reſtituēdū vſuras: furta ⁊c̄. Duo pedes clauati ſignāt duos pedes quibꝰ ambulamꝰ ⁊ ſuſtentamur. dexter eſt cōis ſpūalis. ſiniſter cibꝰ corporal̄: dexter clauat̄ deuotiōe: ſiniſter abſtinētia. Aperitio lateriſ ſignat aperitionē cordis ad remittēdū iniurias: ⁊ parcēdū inimicis ⁊ peccātibꝰ in te. Ecce rō moral̄ q̄re voluit mori in cruce. Jō ait ap̄ls. Qui xp̄i ſūt carnē ſuā crucifixerūt cū vitijs ⁊ concupiſcentijs. ad Gal̄. v. Et ꝙ ſit hoc neceſſarium: patet q꞉ dicit xp̄s. Qui non baiulat ſuā crucem: que dicitur a cruciando. Ecce pnīa: ⁊ venit pꝰ me: non poteſt meus eſſe diſcipulus. Lu. xiiij. Ecce q̄re dicit thema. Factus ē ꝓ nobis. ſ. nr̄a redemptiōe ⁊ morali inſtructiōe: obediens vſq₃ ad mortē: non gladij: non ꝑcipitij nec lapidationis: nec potionis: ſꝫ ad mortem crucis.

¶ De ſancto mattheo ap̄lo ⁊ euangeliſta.

n On veni vocare iuſtos ſꝫ pc̄tōres. Mat. ix. Textualiter in euangelio ſtatim lecto officialiter hꝫ v̄bum iſtud. Feſtum hodiernum eſt magnū ſi vultis cogitare ꝑſonā. q꞉ ap̄ls ⁊ euangeliſta primus ⁊ martyr glorioſus: q꞉ de ap̄lo ꝑ ſe fit feſtum: ⁊ de euangeliſta ꝑ ſe: ⁊ de martyre per ſe. ergo iſte tres cauſe ſimul cōiuncte magnum feſtū faciūt: ita etiā de eo erit ſermo nr̄. Salutet̄ v̄go maria ⁊c. Verbū ꝓpoſitū eſt dn̄i noſtri ieſu xp̄i dicētis. Non veni vocare ⁊c. Mō prima facie iaꝫ poteſtis dicere ꝙ iſtud verbū hꝫ difficultateꝫ ꝙ xp̄s qui plus diligit bonos ⁊ iuſtos q̄꞉ malos ⁊ pc̄tōres di. Nō veni vocare ⁊c. Jdeo indiget declaratione ⁊ ſic intrabimus declarando materiā ꝑdicandā. Mō audite. Talē differentiā inuenio inter iuſtum ⁊ pc̄tōreꝫ: ſicut inter eſſe prope vel circa deū ⁊ longe a deo. Juſtus bonus ⁊ timēs deum ita eſt prope deo ꝙ nihil creatum eſt ſibi ꝓpinquiꝰ: nō tunica: nec camiſia. nec pellis: magis ꝓpe deꝰ eſt. Et q̄꞉tuꝫ ad intellectū: q꞉ ſicut aer in meridie eſt ꝓpe lumē: q꞉ totus ē illuminatꝰ a ſole: ita deꝰ eſt ꝓpe intellectū iuſti ⁊ boni ꝑ illuſtrationē ipſum illuminādo: q꞉ totus eſt plenus diuinitate: nec dimittit ibi tenebrā erroris: nec vſturā falſarū opinionū: intantū ꝙ nō ſolū iuſti dicunt̄ lumiſi ſꝫ lux. Eratis aliq̄n tenebre: nunc autē lux in dn̄o. ad Ephe. v. Jtē Matth. v. Vos eſtis lux mundi. Jtē eſt ꝓpe volūtatē ꝑ dilectioneꝫ charitatiuā: q꞉ ſicut videꝰ ignē circa ferꝝ ignitū: ita volūtas iuſti eſt inflam nata diuinitate ad diligendū deū ſuꝑ oīa: ⁊ ꝓximū ſicut ſeipꝫ. Deus charitas eſt ⁊ q manet in charitate: in deo manet ⁊ deus in eo. i. Joā. iiij. Jtē eſt deꝰ ꝓpe iuſtū q̄꞉tū ad vitā ꝑ honeſtatem ⁊ ꝯuerſationē: q꞉ ſicꝰ pannꝰ coloratꝰ ē ꝓpe tinctā ſeu colorē: ita ꝑſona iuſta eſt tincta ſeu colorata ſctītate corā deo: ocul̄ humilibꝰ: in auribꝰ audiendo q̄ dei ſunt: in manibꝰ extendendo in orōne in gutture ꝑ tꝑantiā: in corꝑe ipſuꝫ affligēdo: in memoria paſſionis xp̄i. Pꝫ ꝙ ꝑſona iuſta tincta eſt ⁊c. Tu in nobis es dn̄e ⁊ nomē ſctīm tuū inuocatū eſt ſuꝑ nos. Jeremie. xiiij. Ecce q̄uō perſona iuſta eſt ꝓpe deū. Jdeo dauid dicit. Prope eſt dn̄s oībꝰ inuocantibꝰ eū: oibus inuocantibꝰ eū in veritate. ps. cxliiij. Sꝫ ꝑſona peccatrix iniuſta eſt lōge a deo: nō diſtātia locali: q꞉ ſi ſic ſtatim ꝑſona annihilaret̄: ſꝫ d̄r diſtare a pc̄tōre dr̄ia formali. q꞉ ſicut d̄r de duobus pānis etiā cōiunctis ſi vnꝰ ſit ſubtilis ⁊ alter ſit rudis: illi dn̄r diſtare: non localiter. ſed formaliter: ſic eſt de d̄o ⁊ pc̄tōre ꝓpter differētiā int̄ tantā ſanctitatē ⁊ tantā iniq̄tatem. Jō dd̄. ps. cxviij. Longe a pc̄tōribus ſalus. i. ieſus q꞉ iuſtificationes eiꝰ. i. ſctītates tuas nō exquiſierunt. Pꝫ ergo q̄uō iuſti ſūt ꝓpe deū: ⁊ pc̄tōres diſtātes a deo. Mō clarū eſt ꝙ q eſt ꝓpe nō vocat̄: ſꝫ ille q diſtat vocat̄: ꝓpter hoc dicebat xp̄s. Nō veni vocare iuſtos. Rō: q꞉ iā ſūt mecū: lꝫ venerit eos ſaluare ſi ꝑſeuerāt: ſꝫ peccatores vt. ſ. ꝯuertant̄: Pꝫ thema. Jſtud thēa gn̄ale appropriando beato mattheo ap̄lo ⁊c. Jnuenio ꝙ btūs Mattheus euangeliſta an̄ ſuam ꝯuerſionem erat longe a deo: q꞉ erat iniuſtus ⁊ magnꝰ pc̄tōr. Jō fuit vocatꝰ a deo: dicēs. Veni ſequere me. Circa eius vocationem de beato Mattheo declaranda ſunt quattuor.

¶ Primo ſua vocatio gratioſa.
¶ Secundo inuitatio fructuoſa.
¶ Tertio operatio virtuoſa.
¶ Quarto perfectio glorioſa.

¶ Quantū ad primū modus ſue ꝯuerſionis ⁊ vocatiōis fuit gratioſus. Queſiui quot officia hēbat beatꝰ Matthēꝰ. ⁊ inueni ꝙ tria of-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſicia habebat mala in hoc mūdo.ſ.officiū pe/
riculoſum:officiuꝫ criminoſuꝫ: ⁊ officiū odio
ſum.Officium periculoſuꝫ eſt officiuꝫ fenera
toris qđ ipſe habebat.nam in ciuitate caphar
naum que eſt maritima tenebat tabulaꝫ ſiue
menſam cambij.Officiuꝫ eſt anime periculo
ſum tractare tantas pecunias:qꝛ ſicut qui tra
ctat oleum:carbones:vel picē:inquinatur ab
eis:ita qui tractat pecunias.Et ꝓpter hoc di
cit ſcriptura.Qui tetigerit piceꝫ : inquinabit
ab ea.Eccli.xiij.Pix dicit mōeta.Ratio:qꝛ
multas nigredines dimittit in anima tractā/
tiū pecuniā.Primo in cogitatione.ſecūdo in
tpis perditione ⁊ negociorū occupatiōe.In
ſignū hu9 moneta ſiue ſit aurea ſiue argētea:
qn̄ tractat dimittit maculas magnas in māu
hominis:qꝛ raro eſt quin feneratores faciant
fraudes ⁊c̄.Secundum erat.criminoſuꝫ:qꝛ
erat vſurari9.Ita dic̄ Beda ꝙ poſt cōuerſio
nem diſtribuit ꝓpꝛia:q rapere ſolebat aliena
ſ.per vſuras.Dicat quō mutuabat.x.ꝓ.xij.⁊
ſic de alijs ſpc̄bus vſure ſm ꝙ requiritur ſcꝫ
emere plus ⁊ vendere ꝓpter expectatiōeꝫ mi
nus.Itē mutuādo ſup poſſeſſiones : recipien
do fructus:ſic faciūt multi: ⁊ excuſant ſe dicē
do falſe ꝙ eccleſia ꝑmittit ⁊c̄.Iſtud eſt ꝯ diui
nā ordinationeꝫ:q̄ vult ꝙ oēs creature libere
miniſtrent ⁊ cōicent illa q̄ de9 cōicauit eis.vt
ptꝫ de ſole q cōicat lumen a deo ſibi cōicatū ꝯ
tenebras:⁊ calorē cōtra frigus:⁊ influentiam
ad fructificandū.Idē de igne q cōicat ſuā cla
ritatē.⁊ caliditatē.Idē d aere ad reſpirandū
⁊ de aq̄ ad lauandū:⁊ piſces capienduꝫ.terra
plātas ⁊c̄.Si ergo creature irrōnales cōicāt
q̄nto magis nos.Iō magnū pctm̄ eſt in vſura
rijs.Ecce officiū criminoſum.Sed ille q libe
re ⁊ ſine vſura accōmodat:iuſtus eſt vt dic̄ ꝓ
pheta.Uir q ad vſurā non accōmodauerit iu
ſtus eſt.Ezech.xviij. Tertium officium erat
odioſum ⁊ tedioſum:qꝛ erat theolonari9 in ci
uitate capharnaum:colligens iura imperato
ris.Ideo dicit theolonarius.i. publican9:qꝛ
tenebat officiū publicū theolonarij.Iſtđ offi
cium eſt tedioſum ⁊ odioſuꝫ:qꝛ aliquotiēs ta
les faciunt magnas iniurias ex poteſtate quā
habent.Ex iſta rōne ioannes baptiſta ad quē
venerūt publicani dicentes.Quid faciem9 vt
ſalui ſimus.Reſpōdit beatus ioānes. Nihil
aliud q̄ꝫ qđ cōſtitutum eſt vobis faciatis.Lu.
iij.Ex his trib9 officijs beat9 Matthe9 diſta
bat a deo ꝑ tres magnas dietas:ſed audite q̊
modo fuit vocat9 ⁊ fuit ſext9:qꝛ iam habebat
quinqꝫ alios vocatos.Cū xp̄s tranſiret iuxta
mare galilee:⁊ beat9 Matthe9 ſederet ad mē
ſaꝫ cambij in domo ſua magna quā habebat
corā mari in negocijs occupatus.Dicat ꝓcti
ce de negocijs campſorū pecunias colligētiū
⁊ xp̄s ſtetit ⁊ vidit publicanū noīe leui inuo/
lutū in negocijs ⁊c̄.qui nec de deo:nec de aīa
ſua poterat cogitare.Et xp̄s vidit.i.attēte re
ſpexit.Et beat9 Matthe9 dei ordinatione ele
uatis oculis vidit xp̄m corā ſe quē nō cogno
ſcebat:ſꝫ tanta erat reuerētia ⁊ maieſtas ſue
ſanctitatis ꝙ matthe9 admirādo reſpiciebat
eum.Ad quē xp̄s ait.Ueni ⁊ ſequere me.Su
bito virtute diuina ſicut xp̄s ꝓtulit iſta verba
radius claritatis illuminauit eius mentem ⁊
cognouit xp̄m verū meſſyam eſſe ⁊ coꝛ ad cō
tritionē peccatoꝝ:di.Ecce ego dn̄e:qꝛ vocaſti
me.i.Regū.iij.Subito relict omnib9 ſecut9
eſt eū:dimittēs libros ⁊ cōputū ⁊c̄.Ratio di
ctat ꝙ dixit xp̄o.Dn̄e regratioꝛ vobis ꝙ vult
me i diſcipulū ⁊c̄.Poteſtis credere ꝙ xp̄s di
xit.Uade fac rationeꝫ de te.Redde rōneꝫ ⁊
cōputū dn̄is : ⁊ habeas diffinitioneꝫ ⁊ recipe
qđ mutuaſti ſine vſuris:nullo mō recipias ni
ſi fortē pꝛicipalē:debetis credere ꝙ fecit ꝓco/
nizari:ſi tenebatur alicui quōcūqꝫ per vſuraꝫ
vel iniuſticiam ꝙ ſatiſfaceret oibus.Iſte eſt
modus ſatiſfaciendi vſurariorū publicorū:ſe
cus de ſecretis:q̄ ſecrete debent reſtituere:qui
vult intrare paradiſum:opoꝛtꝫ ſic facere.Nō
eni̅ dimittitur peccatū:niſi reſtituatur ablatū
Regula ē iuriſtarū.xiiij.q.vi.ſi res.⁊ theolo
goꝛum.Non decipiamini:dicēdo.Ego ponā
in teſtamēto ⁊c̄.Dicat ꝯ illos q dicūt.Si re/
ſtituereꝫ opoꝛteret me minuere de ſtatu.Itē
de quo hereditatē filios ⁊c̄.Iō opoꝛtet ſerua
re pecunias vt poma vel malo granata q̄ re/
ſpicitis ne ſint maculata ⁊ putrida ⁊c̄.Ita de
betis vos facere qn̄ recipitis floꝛenuꝫ vel alia
bona debetis reſpicere eum:dicendo.Uidea
mus ſi eſt hic vermis vſure vel macula de fur
to ⁊ ꝓijciat reſtituēdo:alr̄ coꝛrūpet alias ⁊c̄.
⁊ nō dubitetiſ:qꝛ nihil deficiet voƀ.ideo dixit
Dđ.Junioꝛ fui ⁊ enim ſenui:⁊ nō vidi iuſtum
derelictū:nec ſemē ei9 querēs panē.Sꝫ de vſu
rario dic̄ ibidē.Uidi impiū ſupexaltatū ⁊ ele
uatū ſicut cedros libani:⁊ tranſiui : ⁊ ecce nō
erat:q̄ſiui euꝫ ⁊ nō eſt inuent9 locus eius.ps.
xxxvi.¶Quantū ad ſecundū.ſ.de inuitatiōe
fructuoſa.Dicatur quō poſt q̄ꝫ oīa reſtituit:re
māſit ſibi dom9 ⁊ aliq̄ moneta de bono iuſto
⁊ voluit facere xp̄o magnū cōuiuiū:vt faciūt
religioſi:qn̄ intrāt oꝛdinē ⁊c̄.de iſto conuiuio
habet.Luc̄.v.Et fecit ei cōuiuiū magnū leui.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

in domo ſua. Cognomen beati matthei erat
leui. Dicat̃ practica iſtius ꝯuiuij. Dicit text⁹
Luc.v. Et erat turba multa publicanoꝝ ⁊ ali
orum qui cuꝫ illis erãt diſcũbentes. Intentio
bti matthei fuit vt illi etiã ꝯuerterent̃. Iſtam
rõnẽ ponit.b. Jeroñ. Cogitabat.b.matthe⁹.
Si me conuertit qui erã ita inuolutus: etiam
cõuertet iſtos. Dicat̃ quõ ordinatũ fuit a xp̄o
ꝙ ianue eſſent aperte ⁊ apl̄i ſederũt circa por
tas: ⁊ xp̄s inter publicanos dixit v̄luꝫ. Oculi
omniũ ⁊c̃. ⁊ poſuit ſe ad mẽſam cũ eis. Tunc
fuit cõpleta illa ꝓp̄hia. Can.ij. Sicut malus
.i. pomũ inter ligna ſiluaꝝ .ſ. infructuoſa: ſic di
lectus me⁹ inter filios. Et facto interuallo iter
cibum ⁊ cibũ: vt fit in magnis cõuiuijs: xp̄us
quaſi per modũ lectionis dicebat. Mõ audi
te ꝗ̃tum deberem⁹ deũ laudare qui tãta fecit
ad ſeruitiũ hoĩum .ſ. oĩa aĩalia ⁊ oẽs fructus.
Et illi pctõres attendebãt: ⁊ cũ p⁹riderent in
cipiebant flere ⁊c. Idẽ poſtꝗ̃ comederunt ci
buꝫ aſſatũ dixit xp̄s. Mõ cogitate ſi iſte eſce
corruptibiles dant tm̄ ſaporẽ ⁊c̃. quid dꝫ eſſe
de cibis incorruptibilib⁹ celi: qꝛ qñ rex dat ſu
is ſuitoribus tã ſapidas eſcas: quales ſunt il
le eſce quas ipſe retinet ꝓ ſe. Ita de deo ⁊ de
illis publicanis cõuertebant̃ multi ⁊ flebant.
Idem poſt comederũt coctũ in aqua intm̃ ꝙ
credit̃ ꝙ oẽs illi fuerũt ꝯuerſi. Tanta erat vir
tus verboꝝ xp̄i. Et cũ iã eſſent q̄ſi in fine pran
dij videntes phariſei qꝛ porte erãt apte: ⁊ di
cebant diſcipulis ei⁹: qꝛ comedebãt circa por
tam. Quare mãducat mgr̃ veſter cũ publica
nis ⁊ pctõribus. Ac ſi dicerent. Hic pꝫ qualis
ipſe eſt. Dicas mihi cũ quo vadis: ⁊ ego dicã
tibi quid facis. Hoc audiẽs xp̄s: vocauit eos
ad ſe. Et ipſi inflati fuerunt coram eo dicẽtes
quid vultis. Dixit xp̄us. Dicatis mihi qñ in
aliqua ciuitate ſunt multi ſani ⁊ multi ĩfirmi:
qui indigẽt medico ſani vel infirmi. Et illi in
telligentes noluerũt rñdere. Et xp̄s. Non vul
tis rñdere. Ego dicã vobis: nõ opus eſt valen
tibus medicus: ſꝫ male habentibus. Ille erat
infirmus per ſupbiã: ⁊ mõ curatus eſt: ⁊ ille ꝑ
auaritiã ⁊ ſic de alijs. Jõ ait Augu. Magn⁹
de celo ad nos venit medicus. qꝛ magn⁹ per
totuꝫ mundũ iacebat egrotus. Tũc dixit. Nõ
veni vocare iuſtos: ſꝫ pctõres. Et iudei cõfuſi
receſſerunt. Pꝫ ergo inuitatio fructuoſa: qa
exquo ipſe fuit conuerſus: laborauit vt cõuer
teret alios. Moraliter habem⁹ hic doctrinã
quõ quilibet noſtrũ dꝫ curare: ſi eſt in via ſal
uationis de familia de ancillis: vir de vxore: ⁊
econuerſo. De familia vt cõfiteant̃ ⁊ cõicent
in paſcha vt audiãt miſſas: ⁊ ſmones: ne ope
rentur in dieb⁹ feſtiuis. Si qs ſuoꝝ ⁊ maxime
domeſticoꝝ curam non hꝫ: fidẽ negauit: ⁊ eſt
infideli deterior .i. Thy.v. ¶ Quãtũ ad 3m .ſ.
actũ virtuoſum ſiue operationẽ virtuoſam .ſ.
de opibus que fecit poſtꝗ̃ fuit cõuerſus. Di
catur qũo poſt xp̄i reſurrectionẽ: aſcenſioneꝫ:
⁊ ſpũſſancti miſſionẽ: apl̄i diuiſerũt ſibi mun
dum ad p̄dicandũ ⁊ ꝯuertenduꝫ hoĩes ⁊c̃. Et
btũs matthe⁹ iuit in ethiopiã p̄dicando ⁊ mi
racula faciẽdo: illuminãdo cecos. ⁊ ſic d̃ alijs
Et multas gẽtes conuertebat ad xp̄m. Ecce
actus virtuoſus ſiue opatio virtuoſa. Dicat̃
quõ ſemel dũ ipſe p̄dicaret fuit fact⁹ magnus
tumultus ⁊ planct⁹ in pplo de morte filij re
gis vnigeniti ⁊c̃. Et dũ ſepultura pararet̃ qui
dam xp̄ianus .ſ. ille eunuch⁹ quẽ Philippus
baptizauit. vt hẽtur Act.viij. iuit ad regẽ di
cens ſibi ꝙ vnus ſctũs vir erat in ciuitate qui
poſſet reſuſcitare ⁊c. Dicat̃ miraculum vt ha
bet in hyſtoria ⁊ fuit cõpleta ꝓphetia. Vnuꝫ
Vocaui eũ: ⁊ bñdixi: ⁊ multiplicaui euꝫ. Iſa.
li. Si vis dicere moraliter per qõneꝫ que fuit
cauſa ꝙ .b. Mattheus ſolus cõuertit tantaꝫ
gentem .ſ. totã ethiopiã ⁊ egyptum: ⁊ cũ mo
do ſint tot predicatores: que eſt cã ꝙ nõ con
uertim⁹ paucos iudeos qui hic ſunt nobiſcũ
⁊c. Dicatur quõ apoſtoli habuerũt ſanctam
vitam ⁊ bonam doctrinam: ⁊ nihil aliud vo
luerunt niſi honorem dei ⁊ ſalutem animaꝝ.
Ideo dicebat apoſtolus. Habentes alimẽta
⁊ quibus tegamur his cõtenti ſumus. prima
ad Thymo.vi. Modo deficimus in vita: qa
nolunt quolibet die audire hoĩes miracula
ſanctoꝝ ⁊c̃. nec bonam doctrinaꝫ: niſi tm̄ poe
tarum ⁊c. nec curamus de ſalute aĩaꝝ niſi de
rebus ⁊ familiarib⁹ ⁊c. Idem de clericis ven
dentibus ſacramenta. Ideo nõ ſolũ infideles
non conuertunt̃: immo fideles peruertunt̃ ⁊
perdunt fidem. Ideo apl̄s. Omnes que ſua
ſunt querunt. nõ que ieſu chriſti. ad Phil.ij.
¶ Quantum ad quartũ .ſ. de ꝑfectione glori
oſa. nã martyrizatus fuit pro defenſione cuiuſ
dam monialis. Primuꝫ monaſteriũ qd̃ ego
legi fuit iſtud qd̃ .b. mattheus inſtituit. Dicat̃
quõ poſtꝗ̃ cõuertit illã terrã mortu⁹ fuit rex
quem ipſe ꝯuerterat: cuius filia noĩe Ephige
nia fuerat cum alijs virginib⁹ ſacro velamine
deo dedicata. Et rex patri ſuccedẽs alienige
na voluit illam in vxorẽ habere. Dicat̃ hyſto
ria ⁊ quomodo fuit dictum regi ꝙ ipſe nunꝗ̃
haberet eam niſi per apoſtolum Mattheuꝫ:
qꝛ ille erat prior earũ. Propter qd̃ rex voca

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

uit eã: dicẽs ꝙ induceret eã ad matrimoniũ.
Tunc beat⁹ Mattheus cogitauit. Si ego di
co modo ſibi ⁊c̃. interficiet me ⁊ meũ marty
rũ nõ erit notoriũ ⁊c̃. Jõ dixit regi ꝙ in dñica
ſequẽti eſſet in officio ⁊ ipſe cõmendaret ibi
matrimoniũ: ita ⁊ factũ eſt. Jn dñica ſequẽti
apoſtol⁹ dixit quõ matrimoniũ erat ſanctũ ⁊
a deo inſtitutum in paradiſo terreſtri. Secũ
do fuit honoratũ p xp̃m in primordijs mira
culoꝝ. Tertio q: ex eo implenẗ cathedre ⁊c̃. ſ.
celi. Quarto ẽ cõſeruatiuũ humane nature.
Jtẽ xp̃s voluit vt mater ſua haberet ſponſuz
⁊c̃. Sʒ dixit poſt: q: ſic eſſet ꝓditor qui ſpon
ſaʒ regis vellet in vxorẽ. Nõ hic bene in legẽ
da. ex hoc beat⁹ Matthe⁹ fuit lancea ꝑcuſſus
⁊ martyrizat⁹. Dicaẗ quod peccatũ eſt cũ mo
nialibus ⁊ clericis propter ſacrilegium. Di
catur ſimilitudo de ſancto ſepulchro ſi proij
ceretur in latrinam eſſet maius peccatuʒ ꝙ̃ ſi
omnia ſepulchra ſanctorum proijceretur.

¶ De ſctõ Michaele archangelo. Sermo.

Uidete ne ꝯtemnatis vnũ ex
his. Matthei. xviij.
Textualiẗ ⁊ in euãgelio hodierno
officialiẗ ſcribiẗ v̾buʒ iſtud. Scðm
ꝙ feſtũ p̃ſs ⁊ ſolẽnitas eſt bti Michaelis ar
chãgeli ⁊ omniũ angeloꝝ: ita erit ⁊ ſmo. Si
placet dõ habebim⁹ multas bõas doctrinas
ſpeculatiuas ꝓ noſtra cõſolatiõe: ⁊ bonas in
formationes ꝓ noſtra informatiõe. Sed pri
mo ſalutetur virgo Maria ⁊c̃. Solẽnitas ⁊
feſtum hodiernum habet nomen ⁊ titulũ ſpe
ciale: ⁊ habet officium generale: quia dicitur
ſancti Michaelis. Ratio eſt q: inter oẽs ſan
ctos angelos celi qui deſcendunt in hũc mũ
dum ad procurandum noſtrum bonum ⁊ ſal
uationem maior eſt Michael. Non ꝙ ſit ma
ior oĩb⁹ angelis celi: quia ſunt plures ꝙ̃ mil
le milia maiores. Nã ipſe eſt de tertio ordine:
⁊ habet ſupra ſe poteſtates: virtutes: ⁊ domi
natiões: thronos: cherubin: ⁊ ſeraphin: q non
mittũẗ ad nos: q̃a dicit ſanct⁹ Tho. p̃ma p̃te
q. cxij. articulo. ij. ꝙ nõ oẽs angeli mittũẗ: q̃a
dicit ſimpliciter dicendũ eſt ꝙ ſuꝑiores ange
li nũꝙ̃ ad exteri⁹ miſteriũ mittunẗ: ſʒ vt ibidẽ
dicit ſolũ de trib⁹ ordinib⁹ inferiorib⁹. ſ. ange
loꝝ ad ꝓcurãdũ bonũ cuiuſlibet ꝑſone in par
ticulari archãgeloꝝ ad ꝓcurãdũ bõuʒ cõitaẗ.
Nã q̃libet villa ſeu citas caſtrũ hʒ vnũ in cu
ſtodia. De tertio ordie. ſ. p̃ncipat⁹ mittunẗ ad
ꝓcurãdũ bonũ regnoꝝ ꝓuinciaꝝ ⁊ regionũ:
q: q̃dlibʒ regnũ ꝓuincia ſeu regio habʒ vnũ:
⁊ de iſtis Michael eſt maior. Propẗ hoc di
co ꝙ d̾ illis q ad nos mittũẗ ipe ẽ maior ⁊ p̃n
ceps. Anctas. Ecce michael vn⁹ de p̃ncipib⁹
p̃mis vẽit i adiutoriũ meũ. Dan. x. Uerbũ ẽ
eccl̃ie. Propẗ h⁹ dico ꝙ iſtd feſtũ hʒ titulũ ⁊
nomẽ ſpãle: ſʒ hʒ officiũ generale: q: ſic de oĩ
bus ſctis fit feſtũ g̃nale p̃ma die nouẽbris: ita
hodie fit feſtũ ⁊ ſolẽnitaſ oiuʒ ſctõꝝ angeloꝝ:
q: lʒ nõ oẽs deſcẽdãt h̾ ad nos: tñ oẽs ꝓcurãt
nobis nr̃aʒ ſalutẽ. Oẽs ſunt adminiſtratorij
ſp̃us in miniſteriũ miſſi ꝓpter eos q hereditа
tẽ capiũt ſaluẗ. ad Heb. i. Nõ adminiſtratorij
ſ. honoris dei: in miniſteriũ miſſi. Diceret ali
q̃s g⁹ oẽs mittunẗ. Dico ꝙ ſic iſto mõ: q: qñ
de⁹ vult nob̃ aliq̃d reuelare ſeu intimare p̃mo
reuelat illud cherubinis: ⁊ illi reuelãt illð ſe
raphinis. ⁊ illi thronis: ⁊ illi dñationib⁹: ⁊ illi
v̾tutib⁹: ⁊ illi: ptãtib⁹: ⁊ ſic oẽs mittunẗ: ſʒ non
oẽs veniũt in hũc mũdũ g⁹ lʒ hẽat nomẽ ⁊ ti
tulũ ſpãle hʒ tñ officiuʒ generale. Auto. q̃ ho
die in modũ cantilene cãtaẗ in eccl̃ia. Collau
dam⁹ venerãtes oẽs celi milites: ſʒ p̃cipue pri
mates celeſtis exercit⁹ Michaelẽ i v̾tute ꝯte
rẽtẽ zabulõ. i. dyabolũ ꝓpter qð dicit thema.
Uidete ne ꝯtẽnat̾ ex his. ſ. ſegregãdo ab offi
cio eccl̃ie. q. d. xp̃s pape ⁊ p̃latis: clericis: ⁊ re
ligioſis ⁊ ſecularibus. Uidete ne cõtem. ⁊c̃.
Patʒ thema ⁊ ſum in materia p̃dicãda. Jn
ueni. in ſacra ſcp̃tura ꝙ ſex vtilitates habem⁹
a ſanctis ãgelis. Jdeo nõ eſt aliquis expellẽ
dus ab officio eccleſie. Nam in hoc mundo.

- Per angelos ſum⁹ ꝯ demones defenſati.
- Per angelos ſum⁹ in tẽptatiõib⁹ ꝯſolati.
- Per ãgelos ſum⁹ ad verã p̃niam ꝓuocati
- Per ãgelos ſumus i fide xp̃iana iformati
- Per angelos ſumus coraʒ deo aduocati.
- Per angelos ſumus in celo feſtiuati.
- Per ãgelos erim⁹ ad gl̃iaʒ portati.

¶ Dico p̃mo ꝙ ꝑ ſctõs ãgelos ſum⁹ in h⁹ mũ
do ꝯ demões defenſi. Uñ eſt nob̃ neceſſariũ
Rõ: q̃a nos nõ poſſum⁹ vidẽ demões inimi
cos nr̃os: q̃a velũ carnis ipedit: q̃ amoto vi
denẗ ab aĩa: ⁊ miraẗ. Sʒ ipi inimici vidẽt nos
ſtãt i domib⁹: in vijs ⁊c̃. Et niſi haberem⁹ an
gelos defenſores deſtruerẽt noſ ſtati qñ crea
tura naſciẗ ab eis ſuffocaretur ne h̾ret baptiſ
muʒ. Jdem qñ peccat ne faceret p̃niam: ſed
angelus bonus defendit. Jteʒ qñ creatura fa
cit aliquod bonuʒ: vt orare: miſſam celebrare:
predicare: ⁊ ſilĩa: deſtrueret creaturam ſtatiʒ
niſi boni angeli nos defenderent qui in omni
bus operibus ⁊ vijs nos protegant. Naʒ dicĩ
beat⁹ Tho. i p̃ma p̃te. q. cxiiij. ar. i. in corpore
vbi q̃rit vtrũ hoĩes impugnenẗ a demonibus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ꝙ demones impugnant homines ⁊ eſt conti
nuum bellū inter hoīes ⁊ demones. Juxta il
lud apłi ad Ephe. vi. Non eſt nobis collucta
tio aduerſus carnē ⁊ ſanguinē: ſed aduerſus
principes ⁊ poteſtates aduerſus mūdi recto
res tenebraꝝ harū ꝯ ſpūalia nequitie in cele
ſtib⁹. Vñ circa impugnationem illā duo opꝫ
ꝯſiderare: vt dicit ibidē. primo ipam ipugna
tionem. ſcđo impugnationis ordinē. Impu
gnatio quidē ipſa ex demonū malitia ꝓcedit
qui pp inuidiam ꝓfectū hoīum impedire ni
tunt: ⁊ pp ſupbiam ſimilitudinē diuine pote
ſtatis ſibi vſurpat deputāda ſibi miniſtros de
terminatos ad hoīum impugnationē: ſicut ⁊
angeli deo miniſtrāt in determinatis officijs
ad hoīum ſalutē. Sꝫ ordo impugnationis ip
ſius eſt a deo qui ordinate nouit malis vti ad
bona ea ordinādo. Sꝫ ēt angeloꝝ tam ipa cu
ſtodia ꝙ ordo cuſtodie reducit ad deuꝫ ſicut
ad primū auctorē. Hec ille ibidē. Et ſic ꝙuis
permittat nos ds temptari tñ ꝓbent auxiliuꝫ
angeloꝝ: ⁊ iō recte facit ds vt dñs ⁊ paſtor q
hēt multas oues in nemore ad cuſtodiendū:
quibus dat paſtores ⁊ canes ne a lupis deuo
rent. Ita fecit xp̄us qui dicit. Ego ſum paſt[or]
bonus ⁊ cognoſco oues meas: ⁊ cognoſcunt
me mee ⁊c. Jo. x. Nos vero ſum⁹ oues paſcē
tes in nemore hui⁹ mundi: ⁊ deuoremur a lu
pis inferni niſi xp̄s mitteret ad nos paſtores
ſ. ſctōs angelos qui cuſtodiūt regna: ꝓuinci
as: ciuitates: villas: caſtra ⁊ quālibet perſonā
Pſal. 90. in ꝑticulari. Vñ ait Dd. Angelis ſuis māda
uit de te: vt cuſtodiant te in oīb⁹ vijs tuis. ps.
⁊c. Dicat practice quō de⁹ ꝓcipit angelis qñ
mulier dꝫ parere xp̄s qui oīa vidit vocat vnū
angelum ſuo ꝓprio nomie: vt ait Dd. oīb⁹ eis
noīa vocans. Nos neſcim⁹ niſi tria noīa ange
loꝝ. ſ. Michael: Gabriel: Raphael. Cui di
cit. Ecce vides talem mulierē: tali hora pari
et cōmitto tibi filiū vel filiam ⁊c. Et angelus
rñdet. Dñe reputo mihi ad maximā gratiā ⁊
honorem ꝙ cōmittitis mihi creaturā ad ima
ginem ⁊ ſimilitudinēꝫ veſtrā factā: veſtro ſan
guine redēptā: ⁊ humano mō dicendo eſt in
telligēdū. Et qñ naſcit creatura citi⁹ venit in
manib⁹ angeli ꝙ obſtetricis. Et hoc ſeqtur cor
relarium ꝙ nunꝙ aliq̄ mulier parit ſine obſte
trice. ſ. angelo q nunꝙ deſerit creaturam illaꝫ
quouſq; eſt in paradiſo vel in inferno aut pur
gatorio. Non dico ꝙ ſemp ſit pñs cū creatu
ra: tñ ſemp eſt paratus ad adiuuandū creatu
raꝫ reſpiciendo creaturā de celo qd facit quo
vadit. Et vt dicit btūs Tho. i. pte. q. cxiij. ar. vi.
Angelus cuſtos dī qñq; deſerere eum quem
cuſtodit inq̄tū ꝑmittit ꝙ ſubdat alicui tribu
lationi: nunꝙ tñ totalr eum dimittit. Et ſic in
telligit de angelis ſuis. Et dicit Jero. q̄ſi decla
rando iſtā auctatē. Magna eſt dignitas aīa
rum vt vnaqueq; hēat ab ortu natiuitatis an
gelū bonū ſibi in cuſtodiā deputatū ⁊ delega
tum. Nō. Magna eſt dignitas aiaꝝ. Paſtor
multis ouib⁹ dat vnū paſtorē ad cuſtodiendū
⁊ nō cuilibet vnū ſꝫ xp̄s cuilibꝫ ꝑſone dat vnū
angeluꝫ ⁊ cuilibet ciuitati ⁊c. Dicat ſi rex ha
beret oues vt antiqtus reges ꝯſueuerūt hēre
oues ⁊ vocaret duos barōes ⁊ milites vt irēt
ad nem⁹ cuſtodire oues ⁊c. quō indignarēt̄
maiores duces: comites: ⁊ barones: ⁊ tñ ma
iores ſunt minores angeli celi ꝙ maiores re
ges terre: ⁊ tñ nō reputant ſibi ad iniuriā ve
nire in nemore hui⁹ mūdi: immo reputāt ſibi
honorē. Videt g° vobis ſi debem⁹ facē feſtuꝫ
de eis: imo certe: iō videte ne cōtēnatis de cu
ſtodia angeloꝝ. No. ſm. b. Tho. i. p. q. cxiij. p
totum qō hēt. viij. ar. ¶ Dico ſcđo ꝙ in nr̄is
temptationib⁹ per ſctōs angelos in temptati
onib⁹ ꝯſolamur qñ aliq̄s demon temptat ali
quem de aliquo pctō: angelus videns hoc de
celo ſubito pluſq̄ aqla deſcendit: nō tñ cogit
creaturam vt faciat bonū nec maluꝫ: ſꝫ dimit
tit in libertate arbitrij ſed ꝯſiliat. Si dicat ali
quis: ego nō audio ⁊c. Dicat ꝙ alia eſt locu
tio angeloꝝ ⁊ alia hoīum: ⁊ declarat. b. Tho.
i. p. q. cvij. ar. i. q2 ex hoc ꝙ vn⁹ angelus ex ſua
voluntate ordinat ſuū conceptum ad manife
ſtandum alteri ⁊ ei manifeſtat: tūc dī ei loqui
ſine formatione vboꝝ: vt ibidē ad longuꝫ de
clarat. Et iō ait apłs. Si linguis hoīum loq̄r
⁊ angeloꝝ. i. ad Choꝝ. xiij. Hoīes loquuntur
verbis formatis in aere: nō loquūtur ſic ange
li niſi aliquotiēs ex miraculo: ⁊ virgini marie
fuit locut⁹ gabriel ⁊ danieli thobie: ſꝫ loquūt
cōiter nō ad hoīem. ſ. ad aures ſꝫ intra hoīem
ſ. ad imaginationē: q2 illam pñt immutare: vt
declarat. b. Tho. i. par. q. cxi. ar. iij. Ecce ange
lus qui loquebat in me: nō dicit ad me. Zach.
i. ⁊ ij. c. Verbigr̄a. qñ angelus malus dicit ti
bi. Tu poſſes congregare magnas diuitias ſi
velles mutuare. x. florenos pro. xij. Iſta eſt lo
cutio dyaboli: ⁊ ſi aure cordis attēdas ſtatim
angelus bon⁹ dicit. O ſi feceris hoc eēt vſura
⁊ dānaberis: q2 vſura nō intrat paradiſuꝫ. Et
malus angelus. Pones in teſtō. Et bonus.
Interim tu ibis ad infernū: q2 tu nō hēs ꝓpo
ſitum ſatisfaciēdi ⁊c. Omnis ergo cogitatio
bona que reſiſtit pctō eſt locutio boni angeli

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſnter imaginationem. Auctas. Precedet te
angelus meus. añ. ſ. ꝙ̄ cadas. Obſerua euȝ ⁊
audi vocem eius. ſ. quid dicet tibi: nec cõtẽnẽ
dum putes. ſ. peccando: quia non dimittet te
euȝ peccaueris: ⁊ eſt nomen meũ in illo. Exo.
xxiij. Cogitate quõ angelus malus eſt ad ſini
ſtrã vt te dãnet. bonꝰ v̇o ad dexterã vt te ſal/
uet. Pȝ gº quõ i nr̃is tẽptatõibꝰ ꝑ ãgelos ſu/
mꝰ ꝯſolati. Ergo videte ne cõtẽnetꝭ ⁊c. ¶ Di/
co 3º ꝙ ꝑ ſctõs ãgelos ad verã pniãȝ ſumꝰ ꝓuo
cati ⁊ ꝓuocamur. Ponat ꝙ hõ magis velit
tẽptatiõe ꝯſentire dyabolo ꝙ ãgelo: ſicͭ m̃lto
tiẽs fit. Cogitate q̃lis v̇ecũdia ẽ ãgelo bono:
ac ſi vxor hñs pulchrũ virũ iuuenẽ ⁊ bonuȝ: ⁊
tẽptaret̃ corã viro ab ethiope nigro ⁊ turpi: ⁊
vxor ꝯſentiret ei: dicẽdo viro. Uadatꝭ: qȝ ma/
gis volo iſtũ q̃lis cõfuſio eẽt viro: maior deſpe
ctꝰ fit ãgelo q̃ñ hõ ꝯſentit dyabolo ⁊c. qȝ nullꝰ
dñs: nec etiã rex ẽ aliqd reſpectu eiꝰ. Nã xp̄s
volẽs laudare Johẽȝ bap. dixit. Inter natos
mulierũ nõ ſurre. ma. iohe bap. Uerũtñ q mi
nor ẽ in regno celoꝝ maior eſt illo. Mat. xi. ⁊
Lu. vij. Ecce q̃lis excellentia. Cogitate gº q̃ñ
iſto deſpecto hõ facit pctm̃ dic. O qd faciã de
iſto ribaldo: ⁊ redit ad celũ: verũtñ ex hº non
deſerit: imo ẽ paratꝰ bñfacẽ ⁊c. ⁊ poſt pctm̃ cõ
miſſũ luxurie vindicte vl̃ alia redijt. q. d. vide/
bo ſi potero eũ icliare ad pniãȝ: ⁊ loqt̃ imagi
nationi di. peccaſti: iõ cõfitere: laua aiãȝ tuã: ⁊
fac pniam. De hº figura legit̃. iij. Regũ. xix.
de helya ambulãte ꝑ viã deſertã beſtijs plenã:
⁊ dormiuit ſub vmbra iunipi: ⁊ angelꝰ dñi te/
tigit euȝ ⁊ dixit illi. Surge comede. Nõ bene
textũ ibidẽ: qȝ pulchra ẽ hyſtoria. Naȝ helyas
dormiẽs i via ꝑiculoſa eſt pctõr. Pñs vita ni
hil aliud ẽ ꝙ̄ via: vnꝰ vadit. ſ. ꝑ morteȝ: ⁊ alius
venit. ſ. ꝑ natiuitatẽ ⁊ ibi morit̃ vnꝰ ſenex: ⁊ il/
lic naſcit̃ vnꝰ puer. Ubi ſunt qui erãt añ mille
ãnos ⁊c. Iã cõpleuerũt viã: ⁊ via ẽ ꝑiculoſa.
Et nũqd ꝑiculoſum eſſet mare in q̊ de quinqȝ
nauibꝰ vix euaderet vna ⁊c. Et pctõr dormit
nõ cogitãs offenſaȝ factã deo nec ꝑiculũ in q̊
eſt: ſȝ ridẽdo: cãtãdo: ⁊ ſaltãdo vadit ad infer
nũ. Sȝ qd facit angelꝰ excitat euȝ ꝑ cõpũctio
nẽ ⁊c. Inducẽs ad pniam: cõtritiõeȝ cõfeſſio
nẽ: ⁊ ſatiſfactionẽ: in remiſſioneȝ iniuriaruȝ vt
deꝰ ei remittat ⁊c. Nota p̄mo tetigit angelus
helyã. i. pctõrẽ. ſ. per cõpũctionẽ. nõ eñi expe/
ctat infirmitatem. Secũdo comedit helyas. i.
pctõr edere debet. ſ. ꝑ euchariſtie cõionẽȝ: qa
ſicut cibꝰ corꝑalis cõfortat ad ambulandũ in
hac vita: ita cibꝰ ſpũalis ⁊c. Tertio ambulauit
ꝑ ſatiſfactionẽ ⁊ male ſocietatꝭ vitationeȝ. Et

in his tribꝰ principalr̃ ꝯſiſtit pniã. Qȝ ꝑ ange
lũ ꝓuocemur ad pniãȝ. auctas. Et reuerſus eſt
angelus: q. ſ. receſſerat ꝑꝑ pctm̃: q loq̄bat̃ i me
⁊ ſuſcitauit me q̃ſi vir q ſuſcitat̃ de ſomno: gº
videte ne ⁊c. ¶ Dico q̃rto ꝙ ꝑ ſctõs angelos
in fide xp̄iana ſumus iformati. Fides. n. xp̄ia/
na eſt tãte ſubtilitatꝭ altitudinis ⁊ ꝓfunditatis
ꝙ itellectꝰ hũanꝰ ꝑ ſe nõ p̄t attingẽ ad itelligẽ
dũ. Credẽtia iudeoꝝ ⁊ phoꝝ ꝑ itellectũ nãlẽ
p̄t oñdi. ſ. ꝙ ẽ vnꝰ deꝰ: vnũ primũ pͥcipium: ⁊
prima cã: ⁊ p̄mꝰ motor. Sȝ ꝙ ille vnꝰ deꝰ ſit pr̃
gñans: ⁊ filiꝰ genitꝰ: ⁊ ſpũſſctũs ſpiratꝰ: vt exẽ
plificat̃ in ſole: hº nõ põt ſciri in itellectu nãli.
Itẽ ꝙ deꝰ ꝓuideat oibꝰ creaturis ⁊ aialibꝰ: hº
itellectꝰ p̄t itelligẽ: ſȝ ꝙ deꝰ ⁊ hõ det ſe ad man
ducãdũ in hoſtia ꝯſecrata nõ ſufficit itellectꝰ
nr̃. Iõ reqrit̃ ꝙ̄ a maiori itellectu iuuet̃: quẽad
modũ itellectꝰ nr̃ iuuat̃ ab angel̃ q clare videt
ſecretũ trinitatꝭ. Intellectꝰ. n. nr̃ eſt vt lux par
ue cãdele q̃ nõ ſufficit ad legendũ p̄mã lr̃am.
ſȝ q̃ñ iuuat̃ luie magni cerei videt̃ optime: ⁊ le
git̃ lr̃a prima. ſ. myſteriũ trinitatꝭ ⁊ alioꝝ articu
loꝝ fidei: q̃ñ lumẽ itellectꝰ nr̃i iuuat̃ lumine in
tellectꝰ angelici. Sic fuit de v̇gie maria: que lȝ
crederet angelo: tñ dixit. Q̃ñ fiet iſtud: ⁊ itel
lectus angelicus intellectu marie applicatus
dicebat. Spũſſctũs ſupueniet i te ⁊c. Nõ. ob/
umbrabit tibi. Alie mulieres ꝯcipiunt ad ar/
dorẽ ſolis. ſ. carnalis ꝯcupiſcentie: ſȝ v̇go ma/
ria ꝯcepit ſine cõcupiſcentia: qȝ ſicut granum
format̃ intra auellanã ⁊c. Et virgo illuiata di
xit. Ecce ancilla dñi ⁊c. De iſta illuiatione au
ctoritas. In ipſa nocte. ſ. cognitiõis nr̃e obſcu
re. Ecce angelus dñi aſtitit. ſ. illũinando: ⁊ lu
mẽ refulſit i habitaculo: q̃ñ hõ itelligit di. O
grates deo: mõ itelligo. Act. xij. Iõ videte ne
⁊c. ¶ Dico q̃nto ꝙ ꝑ ſctõs angelos ſumus co
ram deo aduocati: q ſunt nr̃i ꝓcuratores. Nã
q̃ñ aliqua magna q̃ſtio deducit̃ corã rege vel
in curia regis cõtra aliquẽ miſerabilẽ ꝑſonaȝ
rex ꝓuidet illi miſerabili perſone de notabili
aduocato. Ita facit xp̄us. Alte in curia chriſti
deducit̃ litigiũ contra nos: ⁊ xp̄s ꝓuidet dans
nobis aduocatos ⁊ ꝓcuratores ſanctos ange
los: ne coronã regni ꝑdamus. Aduocãt enim
⁊ ꝓcurãt ꝓ nobis p̄ñtando bona que fecimus
vt orones: ieiunia: ⁊ alias aſperitates pniales
que multũ placent deo. Thob. xij. Q̃ñ orabas
cum lachrymis: ⁊ ſepeliebas mortuos ⁊ de re
liquebas prandiũ: ego obtuli orõnẽ tuã dño.
Itẽ aliter aduocãt ꝓ nobis: qȝ ſi ex nr̃is pecca
tis meremur punitionem: dicunt dño xp̄o. O
dñe ſpectetꝭ adhuc ⁊c. De hº nota ꝑabolã xp̄i
OOO

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Lu. xiij. De cultore vinee loquēte ꝓ ficulnea
Vinca vel hort⁹ xpi ē xpianitas i q̄ plātat̄ ar
bor ſcu hō i die baptiſmi ⁊c̄. In ꝑmo āno. ſ.
puericie dñs q̄rit fructuꝫ vt ſciāt ſe ſigre: ⁊ di
cere Pr̄ nr̄. Aue maria: ⁊ Credo: ſꝫ nō iuenit
q̄ꝛ vos male nutritis filios. In ſecūdo āno a
xv. āno vſqꝫ ad. xl. q̄ dr̄ ann⁹ iuuētut̄ q̄rit dñs
fructū bōe vite ⁊ pnie: ſꝫ nō inuenit niſi folia
vanitat̄ in ornamētis ⁊c̄. Nō eni inuenit fru
ctū bone vite. In tertio āno. ſ. ſenectut̄ nō in
uenit niſi folia: nō pñt facere pnias ieiunādo
⁊c̄. Et xps tūc vocat hortulanū. i. āgelū cuſto
dē di. Scinde eā vt qd t̄rā occupat: ⁊ mittat̄
in ignē. At ille rñdens dic̄. Dñe dimitte illaꝫ
⁊ hoc āno vſqꝫ dū fodiā circa illā ⁊ mittā ſter
cora. Fodit eni qñ dat cōpunctiōes. Et mittit
ſtercora qñ reduci peccata ad memoriā. Ri
gat qñ ex contritiōe fūdūtur lachryme. Ecce
q̄leꝫ aduocatū habem⁹. Jō videte ne cōtēnat̄
⁊c̄. ¶ Sexta vtilitas ē: q̄ꝛ per eos ſum⁹ in ce
lo feſtiuati. Ex amor̄ quē habēt ad nos faciūt
feſtū de nobis qñ facim⁹ aliqd̄ bonū op⁹ gau
dēt ⁊ tripudiāt Auctas. Luce. xv. Dico vob
gaudiū eſt āgelis dei in celis ſup vno pctōre
pniaꝫ agēte. Nō gaudiū ē i celis. Triplex eſt
grad⁹ bonoꝝ. Prim⁹ grad⁹ ē bonoꝝ pnie q̄
ꝓficiunt pſone pticulari vt ieiunare: orare ⁊c̄.
De iſto fit gaudiū in ordine angelorum quia
quātūcūqꝫ fiat ſecrete angeli ſciunt ⁊ vidēt to
tum ⁊ dicūt adinuicē. Vides illum q̄ ieiunat
vel orat vel ſe diſciplinat ⁊c̄. gaudēt oēs. Se
cūdus gradus bonoꝝ que nō ſolū proficiunt
pſone pticulari: ſed bono toti⁹ cōitatis: vt qñ
rectores curāt magis de bono cōitatis q̄ de
ꝓprio. De hoc fit feſtū in ordine archāgeloꝝ
qñ vident ꝙ corrigunt pctā notoria. Tertius
gradus bonorū eſt: que nō ſolum reſpiciunt
bona pticularis cōmunitatis: ſed toti⁹ regni
quando reges ⁊ conſiliarij faciūt ſanctas ⁊ iu
ſtas ordinationes ⁊c̄. De hoc fit feſtū in ordi
ne ꝑncipatuū. Ecce q̄re dic̄. Gaudiū ē āgelis
⁊c̄. Nō de oppoſito. Iſa. xxxiij. Ecce vidētes
ſcꝫ pctā noſtra: clamabunt foris: angeli pacis
amare flebūt. Deteſtationē illā vocat fletuꝫ.
¶ Septia vtilitas eſt ꝙ per ſanctos angelos
ad gloriā ſum⁹ portati. Dicat̄ quō qñ pſona.
que tenuit bonā vitā morit̄ exiſtēte in articu
lo mortis: angel⁹ diuinitus miſſus ꝑcedit exitū
ꝓpter demones aduenietes: ⁊ aſcendēteꝫ cu
ſtodit inter aereas poteſtates: ⁊ tandē ſecure
introducit in celū. Exo. xxiij. Ecce ego mittaꝫ
angelū meum q̄ precedat te ⁊ cuſtodiat te in
via: ⁊ introducat in locū quē ꝑparaui. Nota
exemplum. Lu. xvi. Factū eſt vt moreret̄ mē
dicus ⁊ portaret̄ ab angelis in ſynum abrahe
Secus ſi morit̄ impenitēs. Patꝫ ergo quō eſt
fiendū feſtū de eis. Ideo videte ne ⁊c̄. Ideo
do vobis vnū bonū conſiliū. Credo ꝙ q̄libet
veſtrū habꝫ aliquē ſctm̄ in deuotiōe cui facit̄
orōnē ⁊ aliq̄tiēs curāt parū de vobis ꝓpter
peccata veſtra: ſed angel⁹ cuſtos nūq̄ deſerit
Ideo eſſet bonū quolibet mane ⁊ ſero genib⁹
flexis dicere. Angele dī q̄ me⁹ es cuſtos pieta
te ſupna ⁊c̄. Me tibi cōmiſſum ſerua. ſ. a ma
lis inclinatiōib⁹: defende. ſ. a cūctis impugna
tionib⁹: guberna. ſ. in bonis opatiōib⁹. Et ſic
eos feſtiuando ⁊ orando ipſi cum dei adiuto
rio procurabant bonum noſtrum. Et habebi
mus hic dei gratiam: ⁊ in futuro gloriā.

¶ De beato Franciſco. Sermo.

I Lucerna fulgoris illumi
nabit te. Lu. xi.
Et recitatū ē ſtatiꝫ in euāgelio ho
diemo. Sermo noſter erit de vita
illi⁹ glorioſiſſimi cōfeſſoris ⁊ amici dei bti frā
ciſci: ⁊ habebim⁹ de vita ſua bōas doctrinas
⁊c̄. Salutet̄ vgo maria ⁊c̄. Pro breui decla
ratiōe hui⁹ vbi ⁊ veniēdi ad ꝓpoſitū ſciēduꝫ
ꝙ in ſcriptura: ita in veteri teſtō ſicut in nouo
ſcti dei dicūt̄ lucerne. Rō: q̄ꝛ ſicut in lucerna
ſunt tria: cera fragilis que liq̄ſcit ſtati ad ignē.
ſecūdo ligmē albū tertio lux clara. Ita q̄libꝫ
pſona ſctā hꝫ iſta tria. ſ. corp⁹ fragile: qd̄ igne
deuotiōis liq̄ſcit i lachrymis. Secūdo int⁹ hꝫ
aiaꝫ albā: clarā: inocētē purificatā a mal̄ cogi
tatōib⁹ q̄s expellūt: nō habēt odiū nec malicī
aꝫ cōtra ꝓximū. Tertio habēt lucē gr̄e dei ſi
ne q̄ nō eēnt ſancti: q̄ clarificat itellectū ad co
gnoſcēdū deū: ⁊ ſe i miſeriā hui⁹ mūdi ad cale
faciēduꝫ in bonis operib⁹. Ecce rō q̄re pſona
ſancta dicit̄ lucerna. Auctor. De⁹ eni pater lo
quēs filio ſuo d̄ Johe baptiſta dixit. Paraui
lucernā. ſ. iohem bap. xpo meo. Etiā xpus ſic
vocauit eū. Joh. v. Ille erat lucerna ardens
⁊ lucēs. i. illuminās. Patꝫ ergo rōne ⁊ auctate
ꝙ ſctā pſona dī lucerna: ⁊ in iſto intellectu ꝓ
poſui thema. Lucerna fulgoris illuiabit te: ⁊
loquit̄ cuilibet pſone religioſo: clerico: vl̄: lai
co deuoto dī. Lucerna fulgo. ⁊c̄. Nota in ip
ſo quinqꝫ radios claritatis a quibus poſſum⁹
illuminari: ⁊ ſunt iſti. ſ.

- Paupertas apoſtolicalis.
- Aſperitas pnialis.
- Humilitas cordialis.
- Charitas diuinalis.
- Firmitas perpetualis.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Dico p̄mo ꝙ btūs frāciſcus dedit huic mū
do radiū paup̄tatꝭ ap̄lice:q̄ in hͦ cōſiſtit vt hō
oīa relinq̄t vt in euangelio diſcipuli dixerunt.
Ecce nos reliq̄m⁹ oīa ⁊ ſecuti ſum⁹ te. Math.
xix. Sed diceres. Si nō habebāt oīa: q: pau-
peres erāt: quō ergo reliquerūt oīa. Nota. re
liquerūt oīa. i. habita ⁊ habēda q̄tū ad deſi-
deriū habēdi. Tu dimittis regnū vel ꝑlatio
nē quā forte nūq̄ habuiſſes quādo dimittis
deſideriū habendi. Ideo religioſus lꝫ nō ha
buerit vxorē nec filios: tn̄ reliquit ꝓ xp̄o: quia
potuit habere. Ideo: q: petr⁹ ⁊ alij ap̄li dimi
ſerūt oīa habita ⁊ deſideriū ⁊c̄. Ideo dic̄. Ec
ce nos reliq̄m⁹ ⁊c̄. Nō audite quō btūs fran
ciſcus reliq̄t oīa. Dicat quō qn̄ erat iuuenis
erat mercator ⁊ ſubtilis. Et qn̄ fuit q̄ſi. xx. an-
norū dū ſic negociaret intrauit quādā eccl'iaꝫ
ꝙ bonuꝫ habebat. Iō ꝓ nullo negocio dꝫ ꝑſo
na dimittere aliquā orōnē: q: de ꝓfūdo abyſ
ſi extrahit pctōrē. Ideo ait Dd. Bn̄dict⁹ de⁹
qui nō amouit orōnē meā: ⁊ miam ſuā a me.
ps. lxv. Glo. Auguſti. Nunq̄ amoueat a te
oratio tua: ⁊ nunq̄ amouebit a te mia dina.
Ergo ad bonū finē perducit. Propt̄ hͦ btūs
frāciſcus orabat. Cui crucifixus corā quo ora
bat locutus fuit di. Eccleſia mea cadit: repera
eam. Cogitate qualē timorꝫ debuit habere.
intelligēs ꝙ loqueret de illa eccleſia: vertit ſe
⁊ vidit ꝙ minabat ruinā. Et vendidit oīa que
habebat: ⁊ portauit pecunias curato: vt eam
repareret. Et xp̄us loquebat de eccl'ia vniuerſa
li: q̄ tota cadebat. Dn̄i tp̄ales ꝑ iniuſticiā: p̄re
lati per negligētiā religioſi per indeuotionē
clerici ꝑ inhoneſtatē: ⁊ hoc p̄ncipalit̄ itellige
bat xp̄s vt repareret. Sꝫ btūs franciſcus adhuc
nō intelligebat: q: iſta fuit p̄ma reuelatio. qui
tn̄ de cetero fuit ardentiſſim⁹ amator pauper
tatis: dimittēs oīa: ⁊ recepit ſaccum. Non in-
digebat ſartore: ⁊ cum corda cingebat ſe: nec
induebatur alia veſte: ⁊ dic̄ hiſtoria ꝙ de die
erat veſtis ⁊ de nocte ſtratum pediculis ple-
num: paup̄tatē vocabat dn̄am ſuam. Hic dat
exēplū religioſis clericis: ⁊ laicis qui deuote
ſe obligarunt ad paupertatē ap̄licaꝫ ꝙ nihil
poſſideāt tāq̄ ꝓpriū: vt poſſint dicere cum
btō petro ⁊ alijs. Ecce nos reliq̄m⁹ oīa ⁊ ſecu
ti ſum⁹ te. Sed nos mō ſeruam⁹ paupertatem
ſine defectu: bn̄ paſti: induti: ⁊ ſi aliq̄d nobis
deficiat. murmuram⁹: ideo ꝑdem⁹ ꝓmiſſionē
factā nobis a xp̄o di. Amē dico vobis ꝙ vos
q̄ ſecuti eſtis me in regeneratiōe cuꝫ ſederit fi
lius hoīs in ſede maieſtatꝭ ſue: ſedebitis ⁊ vos
ſup̄ ſedes. xij. iudicantes. xij. trib⁹ iſrl̄. Matth.
xix. Clerici etiam hn̄t exēplū ꝙ exq̄. hn̄t ſuos
reddit⁹ nō ꝯgregēt ſup̄fluos theſauros: iuxta
v̄bū xp̄i. Nolite theſaurizare: cōgregando in
ciſtas ⁊c̄. Non ſolū hn̄t cauere ab vſuris ⁊c̄. ⁊
ſymonijs: ſed ab auaricia. Et q̄d oportꝫ facere
ciſternaꝫ in domo vbi eſt fons emanās. Ber
nar. O clerice q̄cq̄d preter victuꝫ ⁊ veſtitum
ſimplicē. retines furtū facis: ſacrilegiū cōmit
tis. Hinc ē q̄d dr̄. xvi. q. i. Clerici q̄tū ad res
eccl'ie cū pauperū ſint alienare nō pn̄t. Laici
etiā hn̄t exēplū. Non oportꝫ oīa dimittere vt
btūs frāciſcus: ſꝫ recognoſcatis domū: taxiaꝫ:
burſam: ⁊ ſi eſt ibi aliq̄d de vſura: furto rapi-
na: dimittatꝭ reſtituendo: alr̄ corrumpent oīa
alia. Exemplū de pomo corrupto q̄d oīa alia
corrūpet: ita ꝺ florenis. Ideo ap̄ls. Reddite
oīb⁹ debita. Et nemini quicq̄ debeatis niſi vt
inuicē diligatis. Roma. ij. Ecce p̄rim⁹ radi⁹
Iō dic̄ thema. Lucerna ⁊c. Secūd⁹ radi⁹
eſt de aſperitate pn̄iali. Mirum eſt ꝙ tantaſ
aſperitateꝫ faciebat. Dicant aliq̄. Primo nō
portabat niſi illuꝫ ſaccum in hyeme ⁊ ſtatim
intellexit illud euāgeliū ad lr̄am. Neq̄ duas
tunicas habeatis. Dormiebat ſup̄ terraꝫ. Si
aliquādo fieret ſibi aliqua ſcutella de bono ci
bo: ponebat cineres vel aquā frigidaꝫ. Dicat
de tēptatione vt haberet vxorem ⁊ filios ⁊c̄.
demū fecit ⁊ ꝓiecit ſe in niue ibat diſcalciat⁹.
Hic dat nobis exēplū vt faciam⁹ aliquā aſpe
ritatem pn̄ialem. Dicunt aliqui ſtulti ⁊ igno
rātes. Ue q̄d oportꝫ facere aſperitatē: ⁊ quid
ꝓdeſt deo ⁊c̄. Rn̄deo ꝙ de aſperitate quam
nos faciam⁹ de⁹ habet honorē: ⁊ nos vtilitatē
q: ſicut rex qui hꝫ vnū caſtruꝫ rebelle ⁊ miles
ſubijcit caſtrū: regis eſt honor: ⁊ miles habe-
bit inde ſalariū ⁊c̄. Sic corp⁹ noſtrū rebelle ē
deo. Senſus enīꝫ ⁊ cogitatio hūani cordis in
maluꝫ prona ſunt ab adoleſcentia ſua Gen̄.
viij. Sꝫ ſubijcit deo per aſperitatē ieiunando
⁊c̄. Ideo ſi eſtis bonus miles ſubijciatis ipſuꝫ
deo: q: honor eſt dei: vtilitas aūt veſtra: nam
de⁹ ſeruat iſtū modū pctōrib⁹: ꝙ ſi in hͦ mun
do faciūt iuſticiā de ſe ipſe in alio mūdo non
faciet iuſticiā de pctis. Iuſticia ꝓ peccatis fit
per pn̄iales aſperitates. Et qn̄ aīa talium ve
nit ad iudiciuꝫ vbi accuſat a dyabolo dic̄ xp̄s
Quid dicis tu aīa. Rn̄det. Dn̄e verū eſt ꝙ
feci illa: tn̄ dn̄e feci iuſticiam: q: ſi aliqn̄ fui ſu-
perbus humiliaui me: ⁊ ſic de alijs. Feci iudi
ciū. ſ. cōfitēdo: ⁊ iuſticiā: nō tradas me a calū-
niātibus me. ps. cxviij. Dicit xp̄s. Ego ſuꝫ cō
tētus. Ecce vtilitas. Iō xp̄s. Dico vobis ꝙ niſi
pn̄iam habueritis oēs ſil' ꝑibitis. Luce. xiij.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

¶ Tertiꝰ gradiꝰ ē de hūilitate cordiali. Erat.n.
ita hūilis ꝙ reputabat ſe viliorē oībus ⁊ ma
gis pctōrē. Dicaꝶ quō ſocio orāti fuit viſa in
celo pulcherrima cathedra cum corona: ⁊ di.
O bn̄dictꝰ erit q in illa collocabiꝶ. Reſpōdit
xp̄s: cathedrā illā ꝑdidit vnꝰ princeps de ordi
ne ſeraphin ex ſua ſuperbia: ⁊ reſeruabiꝶ hūili
franciſco. Un̄ cū ſemel ille ſociꝰ q̄reret a btō
franciſco. Pater qualē eſtimatiōnē habes de
vobiſmet. Rn̄dit. Nō credo eſſe hoiēs magis
pctōrē in mūdo q̄ ego. Et ſociꝰ. Quō hīc po
teſtis talē imaginationem de vobis: cum tot
gratias recipiatis a deo. Rn̄dit. Tot grās re
cipio ꝙ ſi aliꝰ recipet: humilior me fieret: ⁊ ma
ius bonum faceret. Dicaꝶ ſilitudo. Sint duo
hoies ⁊ vnꝰ habet paucas poſſeſſiones ⁊ pecu
nias: tn̄ tranſit. Alius vero recipit mutuo ma
gnū theſaurū: de quo annuatim habet facere
certā pēſionē ſub pena mortis. Itē hꝫ reddē
totū illū theſaurū dn̄o certo die ſub pena mor
tis obligata ⁊ reddere ⁊c. magnū onus tenet
ſupra ſe. Aliꝰ aūt lꝫ non hēat tantū: trāſit lete
⁊ ſine illa obligatiōe. Ita in ꝓpoſito: dei mihi
vnū ſctm̄: nihil aliud vult dicere: q̄ recepiſſe a
xp̄o diuite mutuo magnū theſaurū ſub pena
⁊c. ⁊ ꝙ certo tp̄e reddat ſibi rōnē. Et q̄ ſctūs
cogitat. O deꝰ fecit mihi tātā grām de ſciētia
vel eloquētia vel faciēdi miracula: cū dolore
⁊ triſticia ⁊ in magna humilitate debeo viue
re. Et iſtud cogitās v̄go maria humiliabaꝶ: q̄
ſciuit ſe eſſe matrē dei. ⁊ eſſe virginē: reginam
celi. Nā q̄to ꝑſona ſancta excellētior: tāto eē
dꝫ humilior. Eccī. iij. Quanto magnus es. ſ. in
ſanctitate: humiliate in oībus: ⁊ corā deo inue
nies gratiā. ſ. vlteriorem. Qm̄ magna poten-
tia dei ſolius: que dat grām ⁊ ab humilibꝰ ho
noraꝶ. Perſona autē que a deo nō recipit tot
grās pōt viuere lete: q̄ non eſt ita obligata: ⁊
cito reddet computū ſuū. Sicut.n. diues hēt
reddere cōputum de quolibet floreno: ita ſan
ctus de qualibet grā. Propter hoc ſcti dum
mag[is] honorabanꝶ: plus humiliabanꝶ. Ideo
xp̄s. Omi aūt cui multū datū ē: multum quere
tur ab eo. Et cui cōmendauerunt multū: plus
petent ab eo. Lu. xij. Iſta de cā beatus Fran-
ciſcus humiliabaꝶ: recordans ītra ſe illius ver
bi. Quāto magnus es. ſ. in diuitijs: dignitate
prelatione ſanctitate ⁊c. humilia te in oibus:
Eccſi. iij. ¶ Quartus gradius eſt de charitate
diuinali. Nā intantū erat inflāmatus in amo
re di ⁊ ꝓximi ꝙ volebat ꝙ oēs ſaluarenꝶ: ⁊ in
ſignū huius fundauit ordinē fratrū minorum
quo fundato fuit ſibi dictū ꝙ regula erat mul
tū fortis: nec poſſet ſeruari ꝙ tēperaret. Rn̄
dit. Ego ſcripſi qᵒ xp̄us ore ſuo ordinauit. Iō
nihil mutabo: q̄ ſeruus in lr̄a dn̄i nihil poteſt
mutare. Qui illam regulā ſeruat ſanctus eſt
⁊ qn̄ moriꝶ poſſet canonizari: ſed de mille vnꝰ
ſeruat. Deinde dixit: Et nunqd etiā mulieres
debēt ſeruare. Rn̄dit. Et nūqd xp̄s de mulie-
re voluit naſci. Ideo ꝓ ſaluatiōe mulierum fe
cit aliū ordinē. Ecce quāta charitas. Deinde
vt de ſtatu matrimonij poſſent faciliꝰ ſeruari
fecit tertiā regulam. Et q̄ ita erat ardens in
charitate apparuit q̄ſi ſeraph. Et ſubito ac ſi a
baliſta emitteretur clauus quidam de neruo
percuſſit manū dextrā: deinde ſiniſtrā. Etiam
in pedibus habuit plagas: intm̄ ꝙ poterat di
cere. Ego ſtigmata dn̄i ieſu in corꝑe meo por
to. Gaꝶ. vlti. Dicaꝶ quō ex hūilitate abſconde
bat plagas vt vitaret vanā gloriam. Optime
ſuabat illud ꝑceptū. Charitas veſtra magis
ac magis abūdet. ad Philꝶ. i. Hic habemꝰ exē
plū nos religioſi: q̄ non poſſumus tantā ha
bere charitatē vt beatꝰ Franciſcus: ad minus
habeamꝰ iſtā formā ſeruandi regulā non viua
mus ſicut alij viuunt: ſed ſicut dn̄s: vt dic̄ apo
ſtolus. Quicūq̄.n. in lege peccauerūt: per le
gem iudicabunꝶ. Roma. ij. Lex religioſorū
eſt regula. Dicaꝶ practica de examine in capi
tulo culparū: ſ. iudicio xp̄i ad portam paradi
ſi: cū miraculo illius fratris minoris qᵒ legiꝶ
in vita beati Franciſci compoſita a. xij. ſocijs
Si vellet ſe religioſus excuſare dicens: Dn̄e
nō ſeruaui: q̄ alij non ſeruabant. Ideo vadas
cū eis ad infernū. Dicunt aliqui: prelatus di
ſpenſat. Nota drīam inter diſpenſationem ⁊
diſſipationem. Diſpenſatio eſt relaxatio iuris
cōis pro loco ⁊ tp̄e: pro loco qn̄ cum rege hēt
comedere ⁊c. Tp̄e. ſ. peſtilētie vel venit de fo-
ris laſſus ⁊c. ſed indifferenter comedere car-
nes non eſt diſpenſatio: ſed diſſipatio. Et qui
diſpēſat iſto modo ⁊ qui vtiꝶ peccat. Religio
ſus enim debet reſpicere regulam ⁊ mulier va
na ſpeculū. Charitas vero laicorū ⁊ ſacerdo
tum conſiſtit in duobus. Primo vt dicāt offi-
cium diuinū diſtincte ⁊c. Secundo vt viuant
honeſte propter illud ſacr̄m qᵒ tractant ⁊c.
Charitas laicorum vt ſeruant dn̄icam ipſi filij
⁊ famuli ⁊ aīalia: q̄ magis proficiūt campi ⁊
vinee ⁊ alia ex miſſa q̄ ex veſtro labore. Ideo
prio Chorīn. xvi. Oīa opa veſtra fiāt in chari
tate. ¶ Quintꝰ gradiꝰ eſt firmitas ꝑpetualis: q̄
in tota vita ſua perſeuerauit in ſanctitate ⁊ bo
na vita. ¶ Multi incipiūt ſeruire deo feruēter
vt religioſus in nouiciatu: ſed ex quo fecerunt

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

profeſſionē ꝛc. dicit vnus: ego ſu3 iubilemus ego magr. Nō dicit votū vſq ad iubileu3 vel ad magiſteriū: ſed vſq ad mortē. Ide3 de clericis deuote incipiētib': ſed paulatī dimittūt ꝛc. Idē de clericis vt aqua calida q paulatim frigeſcit. Nō ſic fecit btūs Frāciſcus: ſ3 firmiter pſeuerauerat. Propter hoc de' ſibi reuelauit diem ſui obit': dicēs: tali die venies ad paradiſum: ꝛ reuelauit fratribus ſuis: ꝛ in die obitus fecit portare cineres ꝛ ciliciū: ꝛ poſuit ſe ibi nudus petēs habitu3 ſibi accōmodari a guardiano quouſq obijſſet. In obitu aūt aīa eius ſctiſſima clara vt luna viſa eſt celū aſcendere. Ideo cōtinuem' in bona vita. Modus eſt cogitādo ꝛ dicēdo intra ſe. Videamus eſt ann' vbi ego eram: ꝛ quō vadit mō: ſi inuenit ſe meliorē bñ ſtat: ſignū ē q ambulaſtis. Non credatis q pfectio ſanctitatis cōſiſtat ſolum in additiōe bonoꝝ operu3: ſ3 cōſiſtit in additione bonoꝝ operū cum augmēto deuotiōis. Ita fecit btūs Franciſcus. Ideo dicit thema. Lucerna fulgoris illuminabit te.

¶ De ſancto Luca euāgeliſta. Sermo.

b Dignus eſt operarius mercede ſua. Luce. x. Intellectus hui' verbi: ſm intellectum quem volo ptractare eſt iſte. Btūs Lucas bonus operarius dignus fuit de mercede ſua. ſ. de gloria ſua. Modo pertractando iſtud verbum inuenio in ſacra ſcriptura q per quattuor virtutes ſingulariter meremur gloriam paradiſi. ſ.

Per generalem obedientiam.
Per liberalem miam.
Per diuinalem ſapiam.
Per virtualem pniam.

Ecce hic quattuor vtutes p quas in ſacra ſcriptura clare oñdit q poſſum' acqrere ſalariu3 glie celeſtis. Et qr btūs Lucas habuit iſtas qttuor in generali ꝛ quālibet in pticulari: ideo poſſu3 de eo cōcludere thema. Dign' eſt operarius mercede ſua. Nō dicamus de quolibet. ¶ Dico pmo ꝛc. Generalis obediētia eſt obedire oib' preceptis dei: pro nullo honore ſeu vtilitate habēda facere dei pcepta: talis ē dign' ſalario glie. Sed volo vos auiſare hic. Nō credatis q p aliq obediētia vl ſctā vita debeatis habere gliā ei' ex debito: ſ3 ex dina ordinatiōe ꝛ pmiſſiōe: qr ipſe ita pmiſit. Nō dicere debetis. Dñe detis mihi gloriā quā mihi debetis: qr ſeruiui vob: ſ3 dicere o3. Dñe ego obediui ꝛ ſeruiui vob ideo detis mihi gloriā: qr ita pmiſiſtis. Declarat exēplo captiui obedientis precepta dñi: ſi ex hoc peteret ſalariu3: diceret ſibi dñs. Et tu petis ſalarium: ꝛ nunqd es captiu' me': ſeruias mihi bñ ꝛ ſis mihi obediēs qr pmitto tibi q p quolibet ope dabo tibi ſalarium ꝛ hereditatē meā. Tūc captiui poſſēt petere ſalariū nō ex debito: ſed ex pmiſſione dñi. Ita de nobis null' reputet ſibi ad iniuriā qa omnes ſum' captiui xpi: iuſto pcio empti ſc3 ſanguie ſuo. In menſa eni cambij. ſ. crucis ſoluēs patri aperiēs burſa3 corpis ſui in capite p coronā ſpineā: ꝛ ſic de alijs. Iō oēs ſum' captiui ſui ꝛ noſter honor eſt. Ideo btā Agatha dicebat. Sūma ingenuitas. ſ. nobilitas ē in qua xpi ſeruit' cōprobat: ideo ſeruilem me oſtēdo pſonā. Non eni eſtis veſtri: empti eſtis precio magno glificate ꝛ portate deū i corpore veſtro. i. Cho. vi. Igit l3 bene ſeruiamus ꝛ obediam' pcepta dei ex debito nō poſſum' petere paradiſum. Si aīa alicui' ſancti ad portam paradiſi allegaret. Detis mihi paradiſu3: qa ergo ſeruiui vobis ꝛc. Non eſt bona ratio qr poſſet rñdere xps. Feciſti qd debuiſti: alias ꝛc. Auctas. Cū feceritis oia q pcepta ſunt vob: dicite ſerui inutiles ſum': qd facere debuimus fecim'. Lu. xvij. Ergo quo iure potero petere gloriā. Dico q ſic: dñe detis mihi gloriā quā promiſiſtis illis q obedirent. vob: inſtrumētū recepit. Qui fecerit voluntate3 patris mei q in celis eſt: ipe intrabit in regnū celoꝝ. Mat. vij. Cui dicet xps: veni intra in gaudium dñi tui. Ecce quō intelligit obedientia generalis Da mercedē dñe ſuſtinētib'. ſ. ſup ſe tenētib' mādata tua vt pphete tui fideles iueniātur. Eccli. xxxvi. Dico q iſto modo btūs Lucas. acqſiuit mercedem glorie. Fuit eni obediens nō ſolum pceptis: ſed etiam cōſilijs: qa dicit beatus Ierony. q nunq peccauit mortaliter: qa ſemper ſine crimine fuit. Seqt ergo q nunq fecit cōtra precepta dina: nec per ſuperbia3 ſi haberet ſciam que inflat: quia erat medicus aptiſſimus. Dicat quō in qualibet facultate quāto aliqs eſt excellentior: tanto eſt magis ſupbus: qa ſcia inflat in corde. i. Cho. viij. Sz beat' Lucas taliter ſe gubernauit q ex ſuperbia nō fecit cōtra dei pceptu3: in ſtudio nō deſpiciebat aliquē: nec ſupbiebat legēdo ſeu diſputādo ꝛc. nec i repetitiōe quā fecit reuerſus de ſtudio. Itē nec p pctm auaricie. Medicus eni perit' multa pōt cōgregare: magni dñi recurrūt ad eu3 ꝛc. Sed beat' Lucas a diuitibus recipiebat: a pauptib' nihil: imo aliqtiēs emebat medicinas eis neceſſarias. Item nec per luxuriā: imo vt dic it Ierony. nūq habuit

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

vxorẽ nec filios. Dicat͛ hic practice q̄n̄o amici tractabãt dare ſibi vxorem poſtq̄ fuit reuerſus de ſtudio. Nec hꝰ per inuidiã q̄ cõiter ẽ int͛ medicos: ſed btũs Lucas ſemꝑ cõmendabat alios: nec deſpiciebat: immo q̄n̄ amici infirmi vel ĩfirmorũ dicebant: nos ſumꝰ cõtenti de vobis dicebat: imo teneat͛ talẽ: q̄a bonam ſciam habet ⁊c. Nec per gulã. dic̄ Jero. q̄ virgo perſeuerauit ſemꝑ. Nõ v͛gitas nõ põt bñ cuſtodiri: de q̄libet ſtatu dic: q̄a perſona guloſa neceſſario erat luxurioſa. Rõ: q̄a ille ꝑtes vicine ſunt: ⁊ vnꝰ inuitat aliũ ſicut ſociꝰ ſociũ. Ideo q̄ vult viuere caſte in mala ſocietate ⁊ cũ pleno vẽtre dic̄ Berñ. q̄ eſſet maiꝰ miraculũ q̄ ſuſcitare mortuos. Nec ex peccato ire. Utinã oẽs religioſi eſſent ita patientes: nũq̄ ex aliq̄ iniuria abſtulit verbũ alicui. Dicat͛ cõtra vicium mulierũ. Itẽ ꝑmo ibat ad petẽdum veniam licet fuiſſet iniuriatus. Nec per accidiã q̄a ſicut ouũ eſt plenũ ita tempꝰ bti Luce. O quot ꝑmittũt perdere tẽpꝰ: ⁊ q̄a nõ fecit ꝯtra mãdatũ dei: poſſumꝰ dicere q̄ habuit obediẽtiã generalẽ. Totũ hoc dic̄ btũs Jero. in ꝓlogo ſuꝑ Lucã. Lucas anthiocenꝰ: natiõe ſyrꝰ apud anthiochiã medicine artis egregiꝰ ſine crimine fuit: neq̄ vxorem vnq̄ habuit neq̄ filios in v͛ginitate permanẽs dño maluit deſeruire ⁊c. Ergo poſſumꝰ dicere. Dignus eſt operarius mercede ſua. Moral͛r hic eſt notandũ nob̄ q̄ ad minus habeamꝰ obedientiã ad decem mãdata: ideo dedit deus decem digitos ĩ manus cõcludendo per illud. Si vis ad vitã ingredi ſerua mãdata dei. Mat. xix. ¶ Dico 2° ⁊c. Liberalis mia eſt q̄n̄ de bonis tp̄alibꝰ vel ſpũalibus hõ dat idigẽti: talis meret͛ ſalariũ glie. Quilibet enim theſaurarius diſpenſõs bona dñi ſm voluntatẽ dñi ſui meretur ſalarium. Modo q̄libet diues eſt diſpẽſator ⁊ miniſter illius magni regis ieſu xp̄i. Nõ credat͛ vos eſſe dños nec talis ſtulticia itret in cordibus diuitũ: q̄a qui dñs eſt nulli tenet͛ reddere computũ. vos aũt de oibus oꝫ reddere rationem quomõ acq̄ſiuiſtis: expẽdiſtis ⁊c. vſq̄ ad vltimum quadrantem habetis dare cõputũ xp̄o. Iſte error: dicendo: de meis pecunijs ⁊c. nunq̄d potero recipe aliq̄d itereſſe: facit multos dãnare. Rõ ẽ vſurariorũ: ſed realiter xp̄s eſt dñs. Dñi eſt terra ⁊c. vos diuites eſtis ſolum miſtri ⁊ diſpenſatores. Sic nos exiſtimet hõ vt miſtros xp̄i ⁊ diſpenſatores. i. Cho. iiij. Si gͦ diſpenſat͛ ſm voluntatẽ ſuã: digni eſtis mercede. Uolũtas ſua eſt vt diſpẽſat͛ p̄io in domo vr̃a in veſtris neceſſitatibꝰ: non in vanitatibus: q̄ alſ puniret vos ⁊c. Secundo recepta neceſſitate detis pauperibus vel mutuetis ſine vſura. Ecce q̄d dic̄ iſtr̄m cõmiſſionis. Tu diues nõ feneraberis fr̄i tuo ad vſurã pecuniã nec fruges nec quãlibet aliã rẽ. Fratri aũt tuo illud q̄ idiget cõmodabis vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuus in oĩ op̄e tuo. Deut. xxiij. Proditor eſſet diſpẽſator regis ſi de pecunia regis dicẽt nũq̄d ↄ̄ mea moneta potero recipe emolimẽta. Qñ aũt diuit͛ lib͛alis aĩa vadit ad portam paradiſi: ⁊ dic̄ xp̄s. Quid feciſti. Rñdet aĩa. Dñe diſpenſaui bona vr̃a ſm volũtatẽ vr̃am recepta neceſſitate: ↄ̄di ⁊c. ⁊ mutuaui ſine vſura: mercedem glie recipit. Auctas. Quicũq̄ potũ dederit vni ex minimis iſtis: calicẽ. ſ. aque frigide tñ: q̄pto magis q̄ dat vinũ ⁊c. in noĩe diſcipuli. amẽ dico vob̄ nõ ꝑdet mercedẽ ſuã Mat. x. Itẽ Lu. vi. Mutuũ dãtes: nihil inde ſperãtes: ⁊ erit merces veſtra multa. Quia ſi de vſura deberet recipe centũ florenos ⁊ non facit. deꝰ dabit ſibi. cc. hic: ⁊ gliã in paradiſo. Patꝫ gͦ quõ ex mia acquiritur glia paradiſi. Dicat͛ hic de mia bti Luce. Qñ enim audiuit famã duodecim ap̄lorũ quaſi duodecim medicorũ: curãtes oẽs infirmitates: ſurdos: ⁊ cecos ⁊c. admirans: q̄ ars medicine nõ ſufficit ad hoc: voluit ire ⁊ videre ap̄los: cum adhuc eſſet infidelis: ⁊ venit ad hieruſalẽ ad beatũ petrũ dicẽs: Audiui famam de curis veſtris: quas facit͛. tamen video q̄ eſtis pauperes. Et btũs petrus dixit ſibi quõ quidã magnꝰ medicus venerat de celo ⁊ oſtendit eis artẽ q̄ ſine purgatione ſanarent ⁊c. Finaliter predicauit ſibi fidẽ xp̄i quã firmauit miraculis ꝓpter q̄d beatꝰ Lucas baptizabat͛: ⁊ petijt a btõ petro vt diceret ſibi ſi hẽbat aliud facẽ: ⁊ petrꝰ dixit Si vis ꝑfectꝰ eſſe: vade ⁊ vẽde oĩa q̄ habes: ⁊ da pauperibꝰ: ⁊ habebis theſaurũ in celo. Dicatur quõ fuit reuerſus antiochiam ⁊ vendidit domum: poſſeſſiones ⁊ quicquid habebat. Nõ dixit ipſe: oꝫ q̄ iſtud diſtribuatur pauperibus: ſed q̄bꝰ: q̄ aliqui ſũt paupes q̄ vadunt ad tabernas ⁊c. iſti nõ hñt niſi vnicam rõneꝫ vt homo det eis: q̄ ſunt ad imaginẽ dei. Alij ſunt pauperes bone vite qui ſeruiũt xp̄o: ideo illis dabo: portauit ſaccũ pecunie: ⁊ poſuit ad pedes ap̄lorũ vt diſtribuerent pauperibꝰ. Hoc extrahitur ab illo textu. Act. iiij. Nota ibideꝫ tex. q̄ dicit: quotquot eniꝫ. Nota vl͛iter loquitur: poſſeſſiones agrorũ aut domorum erant vendẽtes afferebãt precia eorũ que vendebãt ⁊ ponebant ante pedes apoſtolorũ. Diuidebatur autẽ ſingulis ꝓut vnicuiq̄ opus erat.

Ergo ſi ex liberali miſa homo meret regnum
celoꝝ: qd dicemus de beato Luca. Dignꝰ eſt
operariꝰ ⁊c. Moraliter hic dico vobis ꝙ tene
mini ad hoc ꝙ ſi in domo vel burſa veſtra ha
betis aliqd de malo iuſto: diſtribuatis reſtitu
endo: alr̃s corrūpet q̄cqd habet: vt pomuꝫ cor
ruptū corrumpit alia: ita florenus corruptus
Sicut ꝓijcit ergo pomū: ꝓijciatis reſtituēdo:
⁊ ſic conſeruant bona. Si habetis aliquid de
mortuis: de hoſpitalibꝰ vel de eccl'ia ⁊ de ſerui
toribꝰ: de laboratoribꝰ: de vſuris ⁊ furt: redda
tis ne corrūpant alia. Reddite oībus debita.
Roma. xiij. ¶ Dico tertio ⁊c. diūa ſapīa eſt
ſcire gubernare perſonā ſuam iuxta dei volū
tateꝫ in ꝟtutibus ⁊ bonis operibꝰ ⁊ vltra hoc
attrahere bonis modis alios ad deum. Sic ſi
rex cōmitteret vnum caſtruꝫ vni militi dicēs.
Scias bene ꝺfendere iſtud caſtrū ab inimicis
ſi iſte miles ſit ſtrēnuus ⁊ valēs: ⁊ non ſolū cu
ſtodit illud caſtrum fidelr̃: ſꝫ faciēdo pugnas
inimicis regis acquirit regi. x. vel. xv. aut. xxx.
caſtra nūqd tūc meretur regis ſalariū: immo.
Ita de nobis: q̄libet noſtrū habet vnū caſtruꝫ
ſibi cōmiſſuꝫ. ſ. ſemetipſum a rege xp̄o: q plus
diligit vnum caſtrū de iſtis q̄ꝫ rex regnum. di
cens in inſtrumento cōmiſſionis. Cuſtodi te
metipſum ⁊ aīam tuā ſollicite. Deut. iiij. In fi
ne qn̄ dicit regi xp̄o. Ecce dn̄e aīam quā cōſer
uaui ⁊c. meret ſalariū ⁊c. Sed qn̄ nō ſoluꝫ cu
ſtodit caſtrū ꝑ vitam: ſed vltra hoc lucrat da
caſtris inimicoꝝ ꝑ bonam vitā ſeu doctrinaꝫ.
Caſtra inimicoꝝ ſūt perſone male ⁊ pctōres.
Perſona ſupba eſt caſtrū poſſeſſum a dyabo
lo leuiathan: ⁊ ſic de alijs ſeptē. Et expugnan
tur per ſanctā vitā ⁊ doctrinā bonam p̄dican
do. qn̄ conuertit ſuperbus ⁊ humiliat: ſubijci
tur xp̄o: ⁊ ſic de alijs. Unde quot pctōres con
uertit vnꝰ p̄dicator tot caſtra acq̄rit: talis ma
gnū ſalarium meret. Auctas. ⁊ fuit dictum vi
ctorioſo abrahe in ꝑſona predicatoris. Noli ti
mere abraham. ſ. p̄dicator: ego ꝓtector tuꝰ ſuꝫ
⁊ merces tua magna nimis. Gene. xv. Nota
noli timere: qꝛ predicator multos hꝫ inimicos
Primo demones. ſc̄do ꝺtractores inuidos ⁊c.
Seminātī iuſticiā merces fidel. Prouerb. xi.
Seminator iuſticie in agris ꝯſcie eſt p̄dicator
Iſtam ſapiam ⁊ virtuteꝫ habuit btūs Lucas
excellenter: q. xxxvij. annis p̄dicauit per mun
dum cū btō paulo. Sociꝰ ſuus fuit: ibat de vil
la in villā ⁊c. O quot caſtra acq̄ſiuit xp̄o. Nō
recedebat ab aplo: intm̄ ꝙ dicit aplꝰs. In pri
ma defenſione mea nemo mihi affuit: ſed oēs
me dereliquerunt. Lucas eſt mecum ſolus. ij.
Thi. iiij. imo etiaꝫ hodie quolibet die bellat ⁊
acquirit caſtra ex ſuo ꝺuoto ⁊ magis comple
to euangelio q̄ꝫ alioꝝ: ⁊ cum actibus aploꝝ.
Multa. n. dicit que alij tacuerūt: ſicut de con
ceptiōe ⁊ natiuitate beati Joānis baptiſte: de
annūciatione ꝟginis. Lucas hoc dicit. Item
de natiuitate xp̄i in porticu: ⁊ de angelis can
tantibus: ſolus Lucas de hoc dicit. Itē de pa
ſtoribus adorantibꝰ ſolus Lucas dicit. Item
de circūciſione ⁊ tēpli p̄ſentatione. Iteꝫ de vi
ta xp̄i. ⁊. xij. annis vſqꝫ ad. xxx. ſolus dicit Lu
cas. Erat ſubditꝰ illis. Dicit Lyra ꝙ iuuabat
Joſeph ⁊c. Et beatus Lucas iſta habuit a vir
gine Maria: que multū eum diligebat: qꝛ erat
virgo: ⁊ ipſe etiam diligebat virginē. Jdō eam
depinxit ⁊ fecit veronicam. Ueniebat eniꝫ ad
virginem di. Uirgo benedicta ⁊c. Mattheus
⁊ Marcus non dicunt aliqd de ānunciatiōe
⁊ natiuitate: ideo ⁊c. Item de paſſione dixit
bene dicam: alij euangeliſte nihil ponunt nec
dicat niſi ꝙ dixit Hely Hely: dicatis mihi que
alia ꝟba dixit. Et virgo maria incepit flere di.
O luca: hoc eſſet renouare dolorem. Et lucas
Et ꝟgo glorioſa: bonuꝫ eſt ꝙ xp̄iani ſciant ꝓ
pter deuotionem. Ideo virgo maria ⁊c. Ad
quem ait virgo. In die veneris ſancta qn̄ Jo
annes venit ad me dicēs: ꝙ filius meꝰ duceba
tur ad crucifigendū: exiui domum ⁊ obuiam
filio meo ⁊c. Uidi mulieres flentes retro euꝫ
⁊ filius meus vertēs ſe ad eas. dixit: Filie hie
ruſaleꝫ nolite flere ſuꝑ me. ſꝫ ſuꝑ voſmetipſos
flete ⁊ ſuꝑ filios veſtros. Et virgo maria ⁊ Lu
cas ambo flebant. Solus Lucas ſcripſit hoc
verbū ſicut habuit a virgine Maria. Itē alia
die Lucas queſiuit a virgine. Si qn̄ fuit i cru
ce dixit aliqd verbum. O dixit virgo Maria
⁊ taꝫ magnꝰ dolor ⁊c. Pater dimitte illis ⁊c.
Item queſiuit de vltimo verbo ⁊c. In manus
tuas ⁊c. Ita ꝙ euangeliū Luce eſt magis cō
pletum: intantū ꝙ beata martha ex his deuo
tionibꝰ in ſuo obitu ſolum iſtud euangelium
Luce voluit vt ſibi legeret: a p̄ncipio legeba
tur per omnes eccleſias. Miſimꝰ fratrem no
ſtrum. Glo. lucam: cuius laus eſt in euāgelio
per oēs eccl'ias ⁊c. ij. Cho. viij. Fiat gꝰ rō: ſi ex
diūa ſapīa aliqs meret ſalariuꝫ glīe ⁊ beatus
lucas ⁊c. ¶ Dico quarto ⁊c. Pnīa ꝟtualis ē
ieiunare: diſciplinare ſe vel portare cilicium
⁊c. vt faciebāt ſancti Dn̄icus: Frāciſcus. Be
nedictꝰ ⁊c. ex his meret ſalariuꝫ glīe. Auctas.
Beati qui nūc eſuritis. Ecce ieiunia: quia ſa
turabimini. Beati qui nūc fletis: qꝛ ridebitis
⁊c. Sequit. Gaudete ⁊ exultate. ecce eni mer

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ces veſtra copioſa eſt in celo. Lu. vi. Diceret
hic aliqs ignorans. Quid oꝫ facẽ aliud: nam
xp̃s qñ rñdit querẽti: dñe qd boni faciã vt ha
beã vitã eternã. Dixit xp̃s. Si vis ad vitã in
gredi ſerua mãdata dei. ꝛ nõ dixit: fac pñiaꝫ
igit. Rñdeo ꝙ ad ſeruãdũ bonã vitã in futu
rũ ſufficit ſuare mãdata. ſ. decẽ p̄cepta ſꝫ pro
pctis p̄teritis eſt pñia. Et xp̃s hoc p̄cepit di.
Pñiaꝫ agite: appropinqͣbit eni regnũ celoꝝ
Mat. iiij. Et niſi hoc faciãt: ecce qd dic. Di
co vob: ꝙ niſi pñiaꝫ habuerit oẽs ſil' peribiſ
Luce. xiij. Iſtã fecit beat' Lucas. qui. xxxvij.
ãnis laborauit cũ Paulo iter ĩfideles vt fuiſ
ſet martyr ſed null' voluit eũ occidẽ: ſed ipſe
ſeipſũ mortificauit: iuxta cõſiliũ apl'i. Mor
tificate mẽbra vr̃a que ſũt ſup t'rã. ad Col. iij.
Mortificat corp' ſuũ qui pñiam v'tualẽ facit
Ideo eccl'ia collecta ſua dic. Dñe ſctũs tu'
lucas euãgeliſta crucis mortificationẽ iugit
in ſuo corpe pro tui nois amore portauit ꝛc.

¶ De Symone ꝛ Juda apl'is. Sermo.

Conformes imagis filij
dei. Habet
ꝟbuꝫ iſtud textualiter ad Ro. viij.
In ep'la hodierna tota feſtiuitas:
ſolẽnitas ꝛ officium hodiernũ eſt duorũ ſan
ctorũ apl'orũ. Symonis ꝛ Jude nõ illi' pdi
toris: qꝛ de illo xp̃iani nõ faciũt feſtũ. ſed de
mones in iferno. Sed iſte d'r. Judas thade'
ſanctus bonus ꝛ apl'us ieſu xp̃i. De his etiaꝫ
ꝛ erit ſermo noſter. Si placet deo: de eorum
vita ꝛ ſanctitate recipiemus inſtructionẽ vi
te. Salutetur virgo maria. Iſtud verbum di
citur in ep'la hodierna: loquẽs de his duob'
apl'is dic: ꝙ iſti duo apoſtoli fuerunt confor
mes. i. ſimiles imaginis filij dei. Pro cui' in
tellectu oꝫ declarare quid eſt imago filij dei.
Pro q̃ ſciẽdũ ꝙ imago ꝓpria filij d'i eſt vita
ſctã: bñdicta ꝛ pfecta xp̃i. Rõ: quia q ſtricte
vult cogitare vitã ſanctiſſimaꝫ xp̃i. ſ. ei' incar
nationẽ: natiuitatẽ: cõuerſationẽ: paſſionem:
reſurrectionẽ: ꝛ ei' aſcenſionẽ: iueniet ꝙ erat
ꝓpria imago filij dei: nõ ſolũ filij v'gis. Sicut
eni imago ſancti alicui' vt v'ginis vl' beati pe
tri ꝛc. p̃ntat ſctũ vel ſctãm: ita vita xp̃i deuo
te cõtẽplata rep̃ntat nob ꝙ eſt fili' dei eterni
Primo in ei' incarnatiõe: qꝛ ſine hole i mſe
v'gine fuit cõceptus. Itẽ qꝛ nat' de matre vir
gine ſine dolore pariente. Itẽ de noctis clari
tate: qꝛ de corpore xp̃i ꝓcedebat claritaſ plus
q̃ a ſole. Itẽ de angel' cantãtib' ꝛ tripudiãti
bus ꝛ cãtilenaꝫ cantãtib'. Gloria in excelſis
deo ꝛc. Itẽ qꝛ a boue ꝛ aſino in p̄ſepio adora
tus ẽt a paſtorib'. Itẽ d' ſtella oriẽtis ꝛ trib'
regib'. Itẽ miracula q̃ fecit in vita. Item in
baptiſmo celũ fuit apertũ ꝛ ſpũſſanct' in ſpe
cie colũbe viſus eſt vox: ꝛ patris intonuit di
cẽs. Hic eſt filius me' dilect' ꝛc. Iteꝫ reſurre
ctio ꝛ aſcenſio oĩa iſta oſtendebãt ieſuꝫ xp̃m
eẽ filiũ dei eternũ. Patet g° ꝙ vita xp̃i ẽ ima
go ꝓpria filij dei. Iõ dicit apl's in pſona xp̃ia
noꝝ bone vite. Nos oẽs reuelata facie nõ co
operta facie vt iudei gl'iam dñi ſpeculãtes in
eãdẽ imaginẽ trãſformamur. ij. Coꝝ. iij. No
ta transformamur. Sicut eni pictores qñ vo
lunt extrahere aliquã imaginẽ ponũt illã co
raꝫ ſe ꝛ illã cõtẽplando depingũt. Ita ſcti co
rã ſe ponebãt imaginẽ filij dei. i. vitaꝫ xp̃i: ad
cui' ſilitudinẽ ordinabãt ſuã vitaꝫ. prio reſpi
ciẽdo vitã xp̃i. ſ. icarnationẽ in q̃ oñdit infini
tã humilitatẽ: qꝛ voluit de illo palatio deſcẽ
dere ad carcerẽ hui' mũdi: ꝛ dicebat. O quã
tũ ego debeo humiliari q ſũ vermis putrid'
ꝛc. Itẽ cũ eſſet dñs oĩum voluit fieri pauper
Ideo vitabãt auaritiã. Itẽ potuit eligẽ aliã
matrẽ: ſed noluit niſi virginẽ. Iõ vitabãt lu
xuriã. Itẽ cũ nullũ h̄ret pctm̃: voluit facẽ tã
abſtinentiã ꝙ. xl. dieb' ꝛ noctib' ieiunauit
nihil comedẽs: nuq̃ fuit talis q̃drageſima.
tota eni alia vita xp̃i erat q̃dragesima: nõ co
medebat niſi ſemel in die. Ex iſto ſancti depi
gebant vitã ſuam: vitando gulã. Itẽ habuit
maximã patiẽtiã. Iõ ſancti nõ portabãt ma
lã voluntatẽ: nec volebãt de iniurijs vidictã
Itẽ xp̃s habuit magnã diligentiã q̃ſi p totaꝫ
noctẽ pnoctabat orando. Cogitate ꝙ cũ la
chrymis ꝛ genib' flexis totũ h° ꝑ nobis fecit
qꝛ ꝑ ſe non indigebat. Ibat cũ labore p̄dicã
do ꝛc. Ab iſta imagie. ſ. vita xp̃i xp̃iani debẽt
recipere exemplar: eoꝝ vitam depingẽdo in
bonis operib'. Ecce quare dicit. Nos reuela
ta facie ſpeculantes ꝛc. Pꝫ g° ꝙ imago filij
dei eſt vita xp̃i. Mõ thẽa eſt clarũ: cũ dicit
de his duob' ſctis apl'is. Conformes. i. ſimi
les imaginis filij dei. i. vite xp̃i. Modo videa
mus in quibus fuerũt ſimiles vite xp̃i. Et in
uenio ꝙ in ſex fuerunt ſimiles. ſ.
¶ Primo in corpore materiali.
¶ Secundo in aĩa rationali.
¶ Tertio in opere virtuali.
¶ Quarto in cõuerſatione ſpũali.
¶ Quinto in p̄dicatione euangelicali.
¶ Sexto in paſſione materiali.
In his ſex fuerũt xp̃o ſimiles. Iõ dicit thẽa
Cõformes imagis ꝛc. ¶ Dico p° ꝛc. in cor
pore mãli. ſed q̃re magis iſti duo q̃ alij: quia

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

iſti fuerunt filij Marie cleophe ſoroꝛis vgīs
ſecunde genite. Dicat quō beata Anna ma-
ter virginis marie nunꝙ habuit filios: ſʒ ha-
buit tres filias. Pꝛia fuit virgo maria geni
trix dei. Secūda maria cleophe mater iſtoꝛ
apoſtoloꝛum Symonis ꝛ Jude. Tertia ma
ria fuit ſalome mater Joannis euangeliſte
ꝛ Jacobi maioꝛis. Pꝛopinquioꝛes erāt iſti
duo ſymō ꝛ iudas xpo ꝙ alij: qa filij ſcḋe ge
nite. O qualis honoꝛ eſt iſte: ſicut ſi rex veſti
ret ſe de capite optime petie panni ꝛ diceret
duobus militibus. Induatis vos de fine: ma
gnū honoꝛē ꝛ maioꝛem dilectionē oñderet
illis qui de medio induerent petia pāni. Iſta
pꝛecioſa ſcarleta fuit beata Anna mater vgis.
De iſta petia caput fuit virgo Maria. de q̄
xpus indutus eſt veſte humanitatis. Media
eni fuit Maria cleophe: de qua iduti fuerūt
iſti duo. Finis petie fuit maria ſalome: d qua
iduti fuerunt Joānes ꝛ Jacobus. Ecce quo-
modo fuerunt cōfoꝛmes xpo in coꝛpe mate
riali. Ex iſta confoꝛmitate non ſolū ſcriptura
dicit ipſos conſanguineos xpi: ſed fratres p
pter ꝓximitatē. Nonne mater ei⁹ dr maria ꝛ
fratres ei⁹ ſymon ꝛ Judas. Mat. xiij. Cōfoꝛ
mes imaginis filij dei. ſ. ſ coꝛpoꝛe materiali.
Moꝛalr iſtā vel ſilem ꝯfoꝛmitatē poſſum⁹
nos hře cū xpo in coꝛpe vtualiter: ꝛ erit me-
lioꝛ ꝙ iſtoꝛ duoꝛ. Iſta enī fuit carnalis: ſed
nr̄a erit virtualis q̄ eſt melioꝛ. Iſta ē pnia de
de qua xps erat indut⁹: intantū ꝙ cū fuiſſet.
xxx. annoꝛ: videbatur. xl. vel. l. Jo. viij. Dic
gloſa ꝙ ex ieiunijs ꝛ laboꝛib⁹ ꝛ afflictionib⁹
videbat. l. ānoꝛ. Si gͦ volum⁹ eſſe ꝯfoꝛmes
nō curemus ꝙ nō ſum⁹ filij marie cleophe: ſʒ
alterius ſoroꝛis virgis marie que pꝛioꝛ erat
ꝙ maria cleophe. ſ. pnia: qꝛ qñ virgo maria
fuit trium annoꝛ: incepit pniam facere. ſ. i te
plo ꝛc. Iſtius ergo ſum⁹ filij: qꝛ lʒ ſymō ꝛ iu-
das fuiſſēt filij Marie cleophe ꝛ ꝯſanguinei
germani xpi niſi fuiſſent filij pnie per bonā
vitā dānati fuiſſent. Magis ſunt ſancti ꝛ ſal
uati: qꝛ ſūt filij pnie: ꝙ qꝛ ſunt filij marie cleo
phe: ita eſt de nobis ſi facim⁹ pniam. de qbus
dicit apl's. Non cōfundit fratres eos vocare
ſ. illos q faciūt pniam: ad Heb. ij. Alij valde
fugiūt iſtā parētelā xpi elongantes ſe a peni
tentia. Pꝛimo a ieiunijs vigiliarū ꝛ quadra
geſime nolūt audire miſſam ieiuni. Si. n. ali
qs hʒ loq regi vel pape: cauet ſibi ne habeat
anhelitū fetidū. ſic qñ oꝛatio fit in ieiunio ē q̄
ſi incenſum: ꝛ pōt dicē. Dirigat oꝛo mea ſic
incenſum in cōſpectu meo ꝛc. Alij ieiunāt p
totā diē: ꝛ in collatione frangunt ieiuniū: co
medentes panē ꝯtra oꝛdinationē eccliē: ꝛ vo
lendo ſe excuſare dicūt: maioꝛē cōfoꝛtationē
dant cōfectiones q̄s comedūt pꝛelati ꝛc. Di
catur ſimilitudo de duob⁹: quoꝛ vn⁹ in q̄drage
ſima comedit bonū piſcē ꝛ cū bono ſalſamē
to: ꝛ alter de pane ꝛ vnū modicū fruſtū cū ca
ſeo antiquo: qs iſtoꝛ fregit ieiuniū vel q̄dra
geſimā: nō q comedit piſcem: licet daret ma-
ioꝛē confoꝛtationē: qꝛ nō fecit ꝯtra determia
tionē eccleſie. Dicūt doctoꝛes ſpāliter petr⁹
de palude in q̄rto di. xv. ar. iiij. ꝙ nihil debe-
mus comedere in collatōe de q̄ fiat cib⁹ ſ pran
dio vel cena: oliue lʒ ſint ꝯfecte nō debēt co-
medi in collatione: qꝛ loco cibi ſumunt i pran
dio. Dattili: pepones: auellane: amigdole:
coꝛiandrū: ꝛ oia ſilia frāgūt ieiunia: niſi ſint
cōfecte. Aſſimilemur ergo xpo p pniam. Jō
aplus. Semper moꝛtificationē ieſu in coꝛpe
noſtro circūferētes vt ꝛ vita ieſu i coꝛpoꝛib⁹
noſtris manifeſtet. ij. Coꝛ. iiij. ¶ Dico ſcḋo
ꝛc. in aia rōnali h⁹ eſt pl⁹. Nō videam⁹. Nā
xps habebat coꝛpus: aiam: ꝛ diuinitatē. Aia
aūt in pꝛincipio creationis ſue habuit tantā
ſciam ꝙ ſciuit oia pterita: pñtia: ꝛ futura. Jō
dauid loquēs xpo dicit. Ecce dñe tu cogno-
uiſti oia nouiſſima ꝛ antiq. ps. cxxxviij. In h⁹
iſti duo apli fuerūt ſiles xpo: q fuerūt multū
illuminati ſcientes nō ſolū pterita: ſed futura
multa. Dicatur quō poſt pēthecoſten iuerūt
ad pdicādū in perſidā: ꝛ rex perſide ꝛ rex in-
die habebāt guerrā. Dicat quō rex pſide mit
tebat vnū ducē capitaneū ꝯ regē idie ad bel-
landum: qui ab ydolis ſuis nullū potuit hře
reſponſum q̄d eſſet de bello. Dicatur hiſto-
ria ꝛ quō apli denūciauerūt duci de pace fu-
tura ꝛc. Moꝛaliter bellū paraſ nobis foꝛti⁹
in hoc mūdo. ſ. de aia cū dyabolo: ꝛ i iudicio
vbi mille demones ei inuadēt ꝛ accuſant. qa
aia anteꝙ intret paradiſum quātūcunqꝫ ſan
cta vel mala venit ad iudiciū: ꝛ dicūt demo
nes ſi ſit mala. Dñe fiat iuſticia. Tu dñe dā-
naſti nos vno peccato irreuocabilr: ꝛ iſta aia
fecit hoc per ſuperbiā: auaritiā ꝛc. Quid tūc
dicetis. Remediū eſt ergo cōfiteri pctā ꝯfeſ
ſoꝛi q eſt medius iter deū ꝛ animā ꝛ tūc aia
ſic poꝛtatur inſtrumentū abſolutionis i fron
te ſcriptum. ꝛ rñdet xpo dicens. Feci iudiciū
ſcʒ in confeſſione: ꝛ iuſticiā: in pnia: nō tradaſ
me ꝛc. Ideo moyſes ait. Utinā ſi ſaperēt ꝛ in
telligerēt: ac nouiſſima puiderēt. Deut. xxxij.
Dico tertio ꝛc. opus xpi patet pꝛima. Jo. iij.
In hoc apparuit fili⁹ dei vt diſſoluat opa dya

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

boli que ſunt pctá:tẽptatióes:guerre: diuiſio
nes ꝛc. ꝛ iſta diſſoluit xp̄s. Jn hoc fuerūt ſimi
les xp̄o iſti duo ſancti apl̄i. Dicatur quō inue
nerunt in perſida duos incātatores zaroen ꝛ
arphazat:ad quos oēs gentes recurrebant ꝓ
ſanitate obtinenda vel ꝓ re perdita inuenien
da:vel ꝓ filijs ꝛc. ꝛ qñ inuocabant demóes di
cendo:faciatis hoc vel hoc. qñq; ꝑmiſſione di
uina fuit ſcūſi. Ná ipſi demones nemineꝫ pñt
curare niſi a leſióe ceſſando:ac ſi ego eſſem in
uiſibilis ꝛ cū acu vel alias infligerẽ vobis do
lorẽ in narib⁹ vel dẽtib⁹ ꝛc. Jta faciūt demóes
q ex pctó poſſunt dare dolores pctóꝝ:deo nõ
ꝯtradicẽte vt recurrāt ad eos ꝓ ſanitate:ꝛ dẽt
fidẽ in eis vt tandẽ damnent̄. Sed apl̄i coraꝫ
rege īfideli cū iſtis habuerūt magnū ꝯflictuꝫ.
Dicat̄ de ſerpẽtibus ꝛc. ꝛ de ꝯuerſióe regis ex
miracul̄. Ergo fuerunt ꝯformes imaginis ꝛc.
Moralr̄ hodie fiunt in mūdo opera dyaboli
ꝛ multi nõ credūt facere. certū eſt ꝙ de⁹ fecit
nos ꝛ nõ ipſi nos. Nõ op⁹ dyaboli eſt:qñ hõ
vult adaptare illud qð de⁹ bñ fecit vt faciunt
mulieres pingẽdo ſe ꝛc. Scitis qualis iniuria
ſit deo:ac ſi melior pictor mūdi feciſſet vnam
pulchrā imaginẽ:ꝛ tu q neſcis depingere vel
les illā adaptare. Jta de eo. Cogita ꝙ de⁹ ſci
uit depingere ꝛc. q̄re g° vos vultis aliter face
re vos. Ná deus dedit vobis mulierib⁹ vbera
groſſa. q̄re ꝯ vos. ita conſtringitis ea. Jdẽ de
oculis:de⁹ dedit vobis oculos paruos ꝛ vos
facitis ꝛc. Jdeꝫ ſi fecit capillos nigros ꝛ vos
vultis rubeos de cauda bouis ꝛc. Jō qñ orat̄
xp̄s abſcondit faciẽ ſuam a vobis: q² habetis
faciẽ dyaboli:ꝛ non ſuā. Si dicatur. Dñe ego
ſuꝫ creatura veſtra ꝛc. rñdebit mentiris. Dica
tur quō mulier maritata põt ſe lauare ꝛ mun
dam tenere:ne ſit turpis ꝛ vir habeat diſplicẽ
tiam. Jtem camiſiaꝫ ſuā põt tenere mundam
ne vir ſentiat malū odorẽ ne habeat faſtidiuꝫ
nec viri debent eis cõſentire vt depingāt ſe: ſꝫ
debẽt dicere q² vel hoc facitis ꝓ me vel ꝓ alio
mō ꝓ me:q² non in domo. ſed qñ vadis extra
ꝛc. Jō dicit ſcriptura viris ꝛ etiā parentibus
Nolite cõicare opibus īfructuoſis. ſ. picturis
vxoꝝ tenebrarū magis autem redarguite. ad
Ephe. v. ¶ Dico q̄rto ꝛc. Xp̄s aūt pauꝑrime
voluit conuerſari in hoc mundo amore veſtri
Scitis grām dñi nr̄i ieſu xp̄i:q̄ꝛ ꝓp nos ege
nus factus ẽ cum eſſet diues: vt illius inopia
nos diuites eẽm⁹. ij. Coꝝ. viij. Jn hoc iſti duo
ſancti apl̄i fuerunt ſibi cõformes:q² poſtq̄ cõ
uerterūt regẽ perſidẽ ꝛ babylonie ꝛ tot mille
xp̄ianos ibāt pauperrime induti. Q dixit rex
tales hoīes nõ debent ſic incedere:obtulit eis
magna donaria ſeu dona theſauri ꝛc. Apoſto
li aūt vt ſtercora deſpicientes dixerunt. Nihil
terrenū vel carnale:ſed ſolū volum⁹ dei hono
rẽ ꝛ aiarū ſaluationẽ ꝛ de illis pecunijs edifi
cauerunt eccleſias:hoſpitalia ꝛc. Ecce quō in
cõuerſatione fuerūt xp̄o ſimiles. Moraliter
hoc tangit religioſos:clericos:ꝛ etiā laycos.
Religioſi. n. debẽt hr̄e ſolā ſtrictā neceſſitatẽ
vite:nihil amplius recipere:etiā ſi vellẽt dare
q² hoc deſtruxit ordines q a principio incepe
runt cū tanta pauꝑtate ꝙ beat⁹ Bernardus
de folijs fagi comedebat ꝛc. ſꝫ p⁹ reges ꝛ prin
cipes philocapti de eis edificauerūt eis mag̃
monaſteria:dantes eis villas:ꝛ caſtra ꝛc. intā
tū ꝙ tota religio eſt perdita:non ſunt niſi por
ci graſſi. Propter hoc btūs Dñic⁹ ꝛ Franci
ſcus inſtituerūt ſuos ordines ſine redditibus
vt eſſemus mendicantes:ꝛ incepit deuotio gẽ
tiū:ꝛ edificauerūt magnas domos eis ꝛc. etiā
totū eſt perditū. Jdẽ de heremitis q incipiūt
ſtricte:ſed poſt edificant ꝛc. Paupertas apl̄i
calis eſt ita cuſtodienda ſicut puella ſuā virgi
nitatẽ:q² multi philocapti mittūt ſibi iocalia
ſi recipit erit putana. Jdẽ de religioſis. Sed ſi
cut mulier q̄ vult caſte viuere nõ vult recipere
dona:ſi eſt pauꝑ ꝛ mittitur ſibi elemoſyna illā
põt recipere ꝓ neceſſitate. Jdeo ſeruiam⁹ be
ne deo:q² nihil deficiet nob de neceſſarijs. Jdẽ
de clericis:caueāt a ſymonia:ꝛ dicant bene ꝛ
deuote ſuū officium:q² de⁹ ꝓuidebit eis. Jteꝫ
layci caueant ne recipiant aliquid per vſuraꝫ
nec alias qualitercūq; iniuſte. Si nõ poteſtis
ſeruare tantā paupertatẽ quantā apl̄i: admi
nus nihil recipiatis iniuſte:nec etiam furtus.
Qui furabatur iam nõ furetur:magis autem
laboret operando manibus ſuis qð bonuꝫ eſt
vt habeat ꝛc. ad Ephe. iiij. ¶ Dico quinto ꝛc.
Xp̄s ꝑdicauit gentibus pniam. Poſtq̄ dixe
rat aliqua ſecreta theologie de alio mūdo ſta
tim reducebat ſe ad mortalitates. Uenit ieſus
ꝑdicās euangelium regni dei. Penitemini
ꝛ credite euangelio. Mar. i. Jn hoc apoſtoli
fuerunt ſibi ſimiles. Dicatur quō poſtq̄ con
uerterant multas gentes. quedam puella phi
locapta de quodā;paulatim venerunt de ver
bis ad tactus ꝛc. Ab illo fuit ipregnata ꝛ ipſa
cooperuit:ſed in partu clamādo ꝛc. fuit diſco
operta ꝛ volens celare illū iuuenẽ quẽ dilige
bat:diffamauit vnum dyaconū diſcipulū iſto
rum apoſtoloꝝ virginẽ ſanctū ꝛ deuotum
Dicatur quō fuit liberatus a ſanctis apoſtolis
miraculoſe per loquelaꝫ pueri nouiter nati ꝛ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

voluerunt ꝑdere nocentē. vt pȝ in legēda ⁊c. Pȝ quō fuerūt fideles xp̄o predicando euangeliū ⁊ pniam nolētes ꝑdere illū vt poſſet pniāȝ facē: qꝛ nolo mortē pctōris: ſȝ vt magis viuat ⁊ ꝯuertat. Ezech. xviij. Moralr hēm⁹ hic duas doctrinas. pria ꝑ puellis: vt caueant a carnali amore. Dicat ꝯ ꝯſuetudinē puellaꝝ nō eūtiuȝ ad miſſam: qꝛ tūc fit totū malū. Scda doctrina eſt nō diffamare aliquē: vt illa que credo ē vł ſit dānata: qꝛ nō reuocauit: ſicut eſt neceſſariū reſtituere ablatū. Magis neceſſariū eſt reſtitutio fame cū ſit maius furtū. Prouerb. xxij. Melius eſt nomē bonuȝ q̄ꝫ diuitie multe ⁊c. Aug. Nō pigeat ex ipſo ore ꝓferre medicamēta vñ facta ſūt vulnera. ¶ Dico ſexto ⁊c. Xp̄s mori voluit vt hoīes ad eū traheret. xp̄s ſemel ꝓ pctis nr̄is mortu⁹ ē: iuſtus ꝓ iniuſtis: vt nos offerret deo. pria Pet. iij. Ita apl̄i ꝑ ꝑdicationes ⁊ trahēdo gētes de errore mortui ſunt in ciuitate ſamyr: vbi adorabat ſol: cui fecerant ydolū: dicēdo ꝙ nihil pulchri⁹ nec clari⁹ in mūdo qꝛ illuminabat: calefaciebat ⁊ faciebat fructificare: ⁊ illud ydolum adorabant. Cum autem apl̄i predicarent ꝯ iſtū errorem clare oſtēdēdo ꝙ nec ſol nec luna nec ſtelle ſunt adorāde. Ratio: qꝛ habemus lumen ⁊ calorē a ſole ſeu aſtris: nec grates eis nec gratias ſȝ xp̄o qꝛ nō cereo ardenti regratiandū eſt: ſed ipſo illuminati. vel ſi rex daret vobis monetam in cypho argenteo: nō eſſȝ regratiandū cypho ſed regi danti. Ideo magnum pctm̄ facit qui ſoli vel lune facit reuerentiā ſeu orōnem: qꝛ erroneū eſt ⁊ hereticū. Dicatur cōtra illos qui qñ vidēt lunā nouā. dicunt lune. O dña luna ⁊c. vel amouent caputiū ⁊c. Et qꝛ apl̄i ꝑdicabāt ꝯ illū errorē: fuerūt capti ⁊c. ⁊ ducti ad tēpluȝ ſolis vt adorarent ydolum ſolis ⁊c. In q̊ dyabolus loquebatur dans reſponſa ⁊c. Dicatur eorum martyrium. Dicatur moraliter ne adorent ſolē niſi illū de q̄ dicit etiā virgini marie. Ex te ortus eſt ſol ⁊c. nec lunā niſi virginē de q̄ dicit dd: Sicut lūa pfecta in eternū. De hoc dixit Moyſes Deut. iiij. Caue ne forte oculis eleuatis ad celū videas ſolē ⁊ lunā ⁊ aſtra celi. ⁊ errore decept⁹ adores ea ⁊ colas que creauit dñs deus tuus in miniſterium cunctis gētibus que ſub celo ſunt. Deut. iiij.

¶ De omnibus ſanctis. Sermo. j.

I Laudate dñm in ſctis eius. Hoc verbum iſtud originaliter in li. ſoliloqꝝ dd. ps. cl. Hodie ꝑ totuȝ mūdum iter xp̄ianos fit feſtum ⁊ ſolēnitas de oībus ſanctis in gn̄ali. Infra annum facimus feſtum in particulari: modo de vno modo de alio: tñ tot ſūt ſcti in paradiſo ꝙ nō ſufficerēt dies: immo dicit Ierony. qui iſta computauit multuȝ bñ: ꝙ ſolum de martyribus nō computādo patriarchas: nec ꝓphetas: nec apl̄os ⁊c. nō ſufficerēt dies: etiam ſi quolibet die fieret feſtū de qnq̄ milibus. Ideo ſctā mater eccl̄ia hodie facit feſtum de oībus. Et eſt magna rō. Ex quo ipſi faciūt feſtum de nobis in celis qñ tenemus bonam vitam ⁊ deuotā. Rō eſt vt nos faciamus feſtum in terris de coꝝ glīa. Ideo ſicut totum officium hodiernū eſt de oib⁹ ſanctis: ita erit ⁊ ſermo. Salutet virgo maria ⁊c. Iſtō verbū ſ. laudate ⁊c. recte precipit nobis feſtū hodiernū. q. d. licet ifra ānuȝ feſtiuetis modo de vno modo de alio. Modo tñ īſimul laudate dñm ⁊c. Ratio hui⁹ verbi eſt: qñ aliquis magiſter operis facit aliquod opus multum mirabile in oculis omnium: ex illo opere multum laudatur ille magiſter: de ſapīa: ſubtilitate ⁊ ingenio: dicēdo. Ecce quid fecit ⁊ quale op⁹ eſt illud ⁊c. Sed ſi ille magiſter faceret opus nō ſolum mirabile: ſed vtile: tūc talis magiſter laudaretur nō ſolum de ſubtilitate: ſed de bonitate dicēdo. O bñdicatur ipſe: ⁊ taȝ vtile opus opat⁹ eſt nobis. Declaret hoc ꝑ caſū de mgr̄o faciēte nauē q̄ ſine piculo nauigaſſet: in q̄ non oꝫ timere ventū aquaȝ nec inimicos: ⁊ qñ eſt onerata ꝑ ſe ſine nautis ⁊ ſine ꝓuiſione ciboꝝ iret ad portum vltra mare ⁊ rediret bñ opus mirabile eſſet. O ſi aliquis magiſter ſciret facere talem nauem: ⁊ qūo laudaretur ⁊ cōmēdaret dicēdo. O qualis magiſter q fecit opus tam mirabile ⁊ tam vtile ⁊ ſine expēſis ⁊ ſine periculis nauis vadit. Dico ꝙ talis magiſter eſt xp̄s in ſuis ſanctis. Nauis trium coopturarum eſt q̄libet aīa cuiuſlibet ſancti. Aīa enim a ſolo deo creatur: i qua ſūt potētie quaſi tres coopertare. ſ. memoria preteritorum: itelligētia pn̄tium: ⁊ volūtas futuroꝝ. O qualis magiſter. Et in inſtanti fit iſta nauis aīe. Et quando eſt onerata de mercibus ꝓcioſis virtutum ſctōꝝ operum ⁊ meritorum mīe ⁊ deuotiōis patiētie ⁊c. in morte recedit de parte hui⁹ mūdi ⁊ ſine nautis nauigat vſq̄ ad portū paradiſi: ⁊ ibi exonerat hoc oñdit ꝑ opa q̄ facit. Et lȝ xp̄s iā ſciat: tñ interrogat vñ venit ⁊c. Rñdebit. dñe de tali monaſterio: villa: vł citate ⁊c. Deinde honorat de honore glīe: fruitionis: iocunditatis ⁊ letitie: ⁊ poſt redibit. ſ. i iudicio generali qñ reſurgent ad recipiendū quilibȝ ſuū corpus ꝓpriū clarius ſole cū quattuor dotib⁹

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

e poſt cum xp̄o redient in celum. Ecce quō ie
ſus xp̄us eſt bonus magiſter. Jdeo laudādus
eſt de ope taꝫ mirabili:de ſapia:ſubtilitate:bo
nitate:⁊ vtilitate noſtra. Jdeo dō tangēs iſtā
rōnem di. Mirabilis deus in ſanctis ſuis. hic
laudaꝛ de bonitate:deus iſrael ipſe dabit vir-
tutem. Ecce onus nauis ⁊ fortitudinem plebi
ſue:contra ꝑicula maris ⁊ inimicoꝝ. Benedi
ctus deus q.ſ.tale opus fecit ideo ſicut dauid
de hoc laudabat deum dicit nobis ꝙ etiaꝫ de
hoc laudemus eum di. Laudate dn̄m in ſctis
eius. Pꝫ thema. Si diceret aliqs. Ex quo vos
dō dicitis ꝙ laudemus deum oſtēdatis nobis
quō eſt laudandus in ſctis. ꝑꝑ hoc dō in dicto
pſalmo oñdit modū declarando particulari-
ter di. Laudate eum in firmamento virtutis
eius ⁊c. vſqꝫ in finem vbi ponit .x. gradus ſctō
rum in qbus laudādus eſt deus. ¶ Jn primo
gradu ⁊ altiori eſt v̄go maria. de q̄ dicit. Lau
date dn̄m ⁊ firmamēto v̄tutis eius. ¶ Scd̄us
eſt ſctōꝝ angeloꝝ ſm ordinem tpis. de iſto dꝛ.
Laudate eū in virtutibꝰ eius. ¶ Tertiꝰ eſt pa
triarchaꝝ. ⁊ ſic de aliis. ¶ Primus ergo gra
dus eſt virginis marie:de quo dicit. Laudate
dn̄m in firmamēto virtutis eiꝰ. Firmamentū
virtutis dei eſt virgo maria:qꝛ ita fuit ꝯfirma
ta a deo in ſua ſctificatōe:qꝛ anqꝫ naſcereꝛ iam
erat ſctā:intm̄ ꝙ nunq̄ peccauit nec corde co
gitādo:nec ore loq̄ndo:nec ope oꝑando mo-
raliter nec venialr. Nūq̄ fuit ſctūs nec ſctā qn
mortaliter vel venialr peccaret niſi virgo ma
ria ⁊ xp̄s ieſus filius eius. Firmamētū fuit vir
tutis.ſ.ſanctificatiōis. Dauid. Fūdauit taber
naculū altiſſimꝰ.ſ.v̄ginē mariā:qꝛ ſicut miles
q vadit ad bellū hꝫ clipeū:ſic xp̄us qn̄ debuit
itrare campū huiꝰ mūdi ad bellandū ꝓ nobis
poſuit clipeū ſuū.ſ.virginē mariā ꝑ icarnatio
nē. Deꝰ in medio eiꝰ nō cōmouebiꝛ:nō dicit ꝓ
ſtrabitur ꝑ pctm̄ mortale:ſꝫ nō cōmouebitur
per pctm̄ veniale. Nunqꝫ ſctūs fuit vel ſancta
qui non fuit motus ꝑ veniale:vl̄ ꝓſtratus per
mortale:excepta virgīe maria. ideo columna
eſt ⁊ firmamētū veritatis.i. Thy. iij. Jō lauda
te dn̄ꝫ ſingulariter hodie in firmamēto virtu
tis eius. O quō iſtud firmamentū fuit forte in
xp̄i paſſione:quando magna caſtra ⁊ turres ſi
ue montane.ſ.apoſtoli ceciderunt:fidem per
dendo. Jdeo laudemus deum nō ſolū ore di
cendo:ſed opere faciendo:ꝙ ſi incepimꝰ bonā
vitam ⁊ ſanctam in quouis ſtatu firmare quili
bet ſe debet in illo:cum tamen dicūt aliqui in
conſtantes. O melius eſſet ſic vl̄ ſic. Dicatur
ꝙ anteq̄ homo eligat ſtatū viuendi hō dꝫ pe
tere conſiliū a ſpūalibus ꝑſonis:ſꝫ poſt electio
nem ſtatus cōfirmare ſe:quaſi dicendo cū da
uid. Hec reqes mea.ſ.iſte modus vel ſtatꝰ vi-
uendi in ſeculū ſeculi:hic hītabo:qm̄ elegi eā.
Sꝫ aliq cū vento incipiūt ⁊ cū vento dimittūt
Sꝫ qn̄ hō ſtat firmiter:tūc laudaꝛ v̄go maria
firmamētū virtutis:nō ſolū corde cogitando:
vel ore laudādo:ſꝫ ope ſe firmādo. ¶ Scd̄us
gradus eſt ſctōꝝ angeloꝝ de qbꝰ dicit. Lauda
te eū in v̄tutibꝰ eiꝰ. Scti angeli dn̄r v̄tutes dī.
Rō ē iſta phie:qꝛ virtꝰ eſt media iter ſubāꝫ ⁊
actū ꝑ quā res ꝓducit ſuā oꝑatōēꝫ. Verbigra
de ſole. Subſtātia.n.ſolis hꝫ multas operatio
nes in hoc mūdo:⁊ tn̄ ſuba ſolis nō deſcendit
hic:ſed ad iſtas operationes ſeu actus venit ꝑ
lumē ad illuminanduꝫ:calefaciendū:⁊ fructi
ficādū:ideo virtus lucis eſt caliditas materie
iter ſubam ſolis ⁊ oꝑationē. Jdē de igne qui
hꝫ multas oꝑationes:⁊ calor eſt virtus media
inter ſubam ignis ⁊ operationem. Modo vi
deamus deus ꝑ quas creaturas operatur in
hoc mūdo:qꝛ ille dicūtur eius virtutes: quia
mediantibus angelis ſanctis diciꝛ ꝙ deꝰ mo-
uet celū:⁊ verū eſt:qꝛ mouetur ab angelo qui
a phis vocaꝛ intelligentia. Jdē de motu ſolis
lune:⁊ ſtellarum. Quelibet.n.ſtella hꝫ ſuū an
gelū ⁊ qlibꝫ hō. Alie aūt creature nō habent
angelū. Unus.n.angelus curat de bobꝰ:alius
de equis:alius de aſinis ⁊c. alius vt det abun
dantiā:alius ſiccitatē:alius pluuiā. Oīa enim
oꝑa corporalia que facit deus facit per ange
los. Gre. in ꝑio dial. Jn hoc mundo viſibili
nihil niſi ꝑ creaturā iuiſibilē.ſ. angelū diſpōit
deus. Si ergo virtꝰ dꝛ illud per qd̄ res exit in
oꝑationē:⁊ deus ꝑ angelos oꝑaꝛ:ergo angeli
ꝓprie dn̄r virtutes dei. Auctas xp̄i loquēs de
ſignis futuris ante diem iudicij dicit. Erunt ſi
gna in ſole ⁊c. Et ſequitur. Uirtutes celorum
mouebunt. Luc. xxi. Dicit hic Grego. Quid
dn̄s v̄tutes celoꝝ niſi angelos archāgelos ap
pellat gͦ laudate deū in v̄tutibꝰ eiꝰ nec tradā
tur obliuiōi. Moraꝛr laudādus ē deꝰ nō ſolū
cogitādo vel loq̄ndo ſꝫ imitādo:qꝛ ſicut ange
li faciūt officiū deo ⁊c. ita faciamꝰ nos clerici
in officio:⁊ vos laici in audiēdo ⁊ itereſſendo
in dn̄icis ⁊ feſtis:audire miſſam cōpletā cū ſi
lentio. Sic laudaꝛ deꝰ in angel̄:⁊ deꝰ ⁊ angeli
curabūt de negocijs nr̄is:de agris:vineis:gre
gibus:⁊ aliis. Dicaꝛ ꝯ ꝯſuetudinē puellarum
nō venientiū ad eccliam ⁊c. ¶ Tertiꝰ gradus ē
ſctōꝝ patriarcharū ſm ordineꝫ tpis. Poſtqꝫ
adā peccauit:deus noluit totaliter deſerē mū
dum:ſed miſit aliq̄s ſctās perſonas.ſ.patriar-

chas: a pſe ⁊ archos qḋ ē princeps. i. principiū patrū. De iſtis dicit dd. Laudate eū ƀ3 multitudinē magnitudinis ei⁹. Magnitudo dei dicit ei⁹ mia tā magna ꝙ dicit dd. Magnitudo dñi ab eterno ⁊ vſq̧ i eternū. Patriarche aūt fuerūt valde miſericordes itātū ꝙ exibāt hora prādij ad vias ſi viderēt pauperes peregrinos: vt ducerēt ad domos ſuas ſperantes ſalarium a deo. Idez faciebāt de ſero hora q̄ gentes veniunt ad hoſpitia ⁊ lauabant eius pedes ⁊c. credit̄ ꝙ inuanū habuerūt paradiſum: dabant eis cibū ⁊ potum: ⁊ in craſtinū pro expenſis per viam. Ecce multitudo mie eius. Laudemus viros glorioſos ⁊ parētes nřos in generatiōe ſua. Multaȝ gřiam fecit dñs: magnificentia ſua a ſeculo. Eccli. xliiij. Moraliter laudandi ſunt nō ſolū cogitatōe ⁊ locutiōe: vt mō ego laudo: ſed opatiōe ſeu imitatione in operib⁹ mie libere cōicare pauperib⁹ bona vřa: ⁊ de⁹ abundanter dabit vob oia. Ps3 hic quō eſt magnū pctm̄ illoꝝ q nō ſolū nō dant: imo furant̄. Dicat̄ ꝯ furtum fructuū vel de hortis ⁊c. dicēdo: nō eſt peccatū ⁊c. Nūq̄ intrabit̄ paradiſum: niſi reſtituatis q: nunq̧ dimittit̄ peccatū: niſi reſtituat̄ ablatū. Regula eſt iuriſtarū ⁊ theologoꝝ. Ideo apl's. Qui furabat̄ iā nō furet̄: magis aūt laboret operando m anibus ſuis qḋ bonū ē vt habeat vñ tribuat neceſſitatez patiēti. Ephe. iiij. ❡ Quart⁹ eſt ꝓphetaꝝ qui fuerūt filij patriarcharūȝ q̄s miſit de⁹ ꝓphetiȝare: q: ꝓpheta i. ꝓcul fans: q: fidē quā mō tenem⁹ ipi ꝓphetauerunt: denūciantes xpi incarnationem: natiuitatē: ꝑdicationē: paſſionē: ⁊ reſurrectiōez ⁊c. De iſtis dicit dauid. Laudate dñm in ſono tube. Predicatio eni ꝓphetarū dr̄ ſonus tube triplici rōne. Prio q: tuba nō eſt recta: ſed curua: ⁊ eſt vna in ſe ⁊ tñ triplex. Ita ꝑdicatio ꝓphetarū erat de vno deo in eſſentia: ſ3 trino in pſonis. Itez de xpo vna pſona: ſ3 aliquotiēs de diuinitate: aliquotiens de ei⁹ hūanitate ꝑdicabant. Secunda rō: q: tuba ē ſtricta circa ſonātem: ſed lata circa aliud caput. Ita ꝑdicatio ꝓphetarū arta erat circa eos ꝑ pniam: ⁊ ita illuminabantur reuelationib⁹. Alijs aūt erat lata ⁊ clara. Tertia rō eſt: quia tuba nō eſt vt fiſtula parua: qa o3 ꝙ tuba manibus tangat̄ ſonādo. Talis erat ꝑdicatio ꝓphetarū. pri⁹ tāgebāt. ſ. faciēdo ope qḋ alijs ꝑdicabāt fiendū. Nō ſic mō: q: ꝑdicam⁹ alijs ⁊ nos nihil ſuam⁹. Si eni ꝓphe ꝑdicabant ꝯ ſupbiā: ipſi erāt hūiles: ⁊ ſic d alijs. Ecce q̄re eorū ꝑdicatio dr̄ tuba. Aucto. Clama neceſ es: quaſi tuba exalta vocē tuā ⁊ ānūcia ppło ſmeo ſcelera coꝝ ⁊ domui iacob peccata coꝝ Iſa. lviij. Idō dr̄. Laudate dñm in ſono tube. Moraliter laudet̄ de⁹ i ꝓphis: nō ſolū corde ⁊ ore: ſ3 ope imitando. Laudādo deū cauere debem⁹ a falſis iuramētis ⁊ blaſphemijs ⁊c. maledicta ē dom⁹ ⁊ villa vbi hec ſūt. Vis cognoſcer̄ qḋ pctm̄ eſt: ac ſi ꝯ regē enſe euagiato ires ⁊c. Ex iſto pctō vēit totū malū: ⁊ ſi nō eēt niſi vn⁹ blaſphem⁹: tota villa pateret̄. Si dicat̄: ⁊ in q̄ demeruerūt alij ⁊c. dicat̄ ꝙ ſic ꝯ lupū intrantē villā oēs clamarēt: ita ⁊ forti⁹ clamandū eſt qñ de⁹ blaſphemat̄: ⁊ bñdictus eſt q pōt dicere cū dd. Bñdicā dñȝ in oi tpe ſp laus eius in ore meo ⁊c. ❡ Quint⁹ gd⁹ eſt aploꝝ q l3 ſint maiores: cōputant̄ tñ ſm ordinē: de qbus dic. Laudate eū in pſalterio ⁊ cythara apli dicunt̄ pſalteriū ⁊ cythara. Rō ēt qa pſalteriū ē ſon⁹ camē q fit cuȝ. x. chordis. cythara. n. h3 vocē altā ⁊ acutā. Apli aūt ex bona ⁊ ſctā vita ⁊ obſuātia decē ꝑceptoꝝ dicunt̄ pſalteriū. Dicunt̄ ēt cythara ex eorū ꝑdicatione altiſſima ⁊ acutiſſima: q: in oēm terrā exiuit ſonus eoꝝ: rōne predicationis. Et pſalteriū dicunt̄ ex vita. Cythara ex doctrina. Idō laudate deū in pſalterio ⁊ cythara. Moraliter nō ſufficit ſolū corde vel ore laudar̄: ſ3 etiā imitatione: ſeruantes decē ꝑcepta. Et in doctrina ſcire Credo ⁊c. Hic dicat̄ ꝯ ludū ⁊ ꝯ illoruȝ in q̄ de⁹ blaſphemat̄ ⁊ aſe iterficiunt̄ Cōfitemini dño in cythara ⁊ pſalterio deceȝ chordaꝝ: pſallite illi. ps. xxxij. ❡ Sext⁹ ē martyrū. de quib⁹ dicit. Laudate eū in tympano ⁊ choro. Tympanū ſignificat i vulgari tāborin. Chorus autē in vulgari ſignificat pud fiſtula ⁊ ſignificat martyres qui percutiebant̄ in martyrio varijs cruciatibus ſic tympanuȝ ⁊ clamabant vt fiſtula parua: dicēdo xpian⁹ ſum: ⁊ in quolib3 ictu cōfitebant̄ ieſum eſſe filiū dei: ⁊ redēptorē mūdi: nolentes fidez abnegare. Ergo dicit paul⁹ Sancti. i. martyres ꝑ fidē vicerūt regna. Heb. xi. Et angeli tripudiabant ad iſtū ſonū. Ecce quare dicit. Laudate eū in ⁊c. Dicebat eni3. Maledicimur ⁊ bñdicim⁹: pſecutionē patimur ⁊ ſuſtinemus blaſphemamur ⁊ obſecram⁹: tāq̧ purgamēta mūdi hui⁹ facti ſum⁹. i. Coꝝ. iiij. Moralit̄ nō ſolū ore vel corde: ſed ope imitādo: laudādus eſt: de⁹ in martyrib⁹ ꝑ patientiā in aduerſitatib⁹ ⁊c. iuxta illud apli. Patiētia vob neceſſaria eſt. Heb. x. ❡ Septim⁹ grad⁹ ē ſcōꝝ doctoruȝ. Remigij. Cyrilli. Hylarij. Ieronymi: ⁊ etiā alioꝝ de qb⁹ dd. Laudate eū in cor

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

de ⁊ organo. Ecce vita doctorū q̄ non ſolum
predicant ſeu p̄dicabant: ſʒ etiam libros ſcri-
bebant. Ideo dn̄r inſtr̄m chordarū ⁊ organū
Inſtr̄m. n. chordarum vt cythara ē de ligno
arido cum chordis tractis cū clauilla. Ita eo
rum vita erat arida ꝑ pn̄iam. Chorde ſunt au
ctoritates tracte cū clauilla intellectus vt fa
cerent melodiā ⁊ concordantiā cū articulis fi
dei cum determinatiōe eccleſie ⁊ cū textu an
teriori ⁊ poſteriori. Dn̄r etiam organum ꝓꝑ
eoꝝ p̄dicationē. Dicatur de ordinatione orga
ni: ⁊ quō cum vento pulſant̄. ⁊ ſunt ibi multe
⁊ diuerſe voces: ita de predicatione doctoꝝ
q̄ cum vento aeris loquendo fiebat ⁊ cū voci
bus diuerſis prelatis charitatem ⁊ diligentiā
ad aīas dabat. Religioſos ad obſeruantiam
regule ⁊ votoꝝ aīabat: dabat iſup clericis ho
neſtatem ⁊ caſtitatem. Mercatoribus vitatē:
diuitibus liberalitatem: ꝙ ſine vſura mutuent
⁊c. Mulierib9 ad viros fidelitatē. Ecce quare
dicit. Laudate eū in chordis ⁊ organo. Mo
raliter imitemur predicando gētibus pn̄iam
exēplo eoꝝ. Ideo xp̄s ait. Dico vobis ꝙ niſi
pn̄iam egeritis: oēs ſimul peribitis. Luc. xiij.
¶ Octauus gradus eſt ſctōꝝ cōfeſſoꝝ q̄ non
ſcripſerunt libros. vt btūs Dn̄icus: Frāciſcus
Anthonius: Paulus primus heremita. Iō
nō dn̄r doctores. De iſtis dicit Dauid. Lauda
te eū in cymbalis bene ſonātib9. Duo cymba
la ſunt vet9 ⁊ nouū teſtm̄. Inferius eſt vetus
teſtm̄ ꝓmittens ſolū tꝑalia terrena ⁊ non cele
ſtia. Supius eſt nouū teſtm̄ ꝓmittēs celeſtia.
Et tangunt̄ adinuicem qn̄ exponitur ⁊ decla-
ratur auctoritas veteris teſtamenti. Iō xp̄us.
Ōis ſcriba doctus in regno celoꝝ. ſ. ſcriptura
ſacra ſilis eſt hoī patrifamilias qui profert de
theſauro ſuo noua ⁊ vetera. Mat. xiij. Mo-
raliter qn̄ nos tingimus cymbala predicatio
nis debemus ordinare vitā nr̄am: dicat̄ ordi
natio cuiuſlibet diei. ſ. orare deuote mane ⁊ ſe
ro: qualibʒ hebdomada audire miſſam cōple
tā cū ſilentio in dn̄ica: quolibʒ menſe confiteri
⁊ q̄libet anno cōicare in paſcha. als dixit xp̄s
Amē amē dico vobis niſi mādūcaueritꝭ carnē
filij hoīs ⁊ biberitꝭ eius ſanguinē: nō habebitꝭ
vitā in vobis ⁊c. Io. vi. ¶ Nonus eſt v̓ginum
q̄ nunq̄ nec corde deſiderādo: nec ore loquē
do: nec ope curarūt de carnalitate: ſed conſer
uauerūt ſe in puritate virginali. De iſtis dicit
Laudate eū in cymbalis iubilationis. Nota
hic dr̄iā inter cymbala bene ſonantia: ⁊ cym
balū iubilationis. Cymbala bene ſonantia ſūt
vetus ⁊ nouū teſtm̄: vt dixit. Sed cymbalū iu

bilationis qui eſt ſecretus: ſunt caro ⁊ anima
Qui enim vult ſeruare virginitatē oʒ animā
caſtigare ⁊ carnem. Et ſic tanguntur iſta cym
bala. Dic apoſtolus de ſe. Ego aūt ſic pugno
non q̄ſi aerem verberās: ſʒ caſtigo corp9 meū
⁊ in ſeruitutē redigo. i. Coꝛ. ix. Ita faciebant
virgines virtute: ſanctitate: ⁊ abſtinentia: ſub
iugādo carnē aīe. Ideo laudate eū in cymba
lis ⁊c. Moraliter imitemur: ſi nō ſum9 virgi
nes: q2 ſolum pueri nō ſunt virgines: quia de
adultis ait dd̄. Corrupti ſunt ⁊ abhominabi-
les facti ſunt: nō eſt q̄ faciat bonū. ſ. caſtitatis:
nō eſt vſq̄ ad vnū. ſ. de adultiſ. ps. lij. Ergo ad
minus ſuem9 caſtitatem quilibet in ſuo ſtatu
Vir ⁊ vxor in matrimonio ſuantes modum:
caſtitatē ſeruāt: q2 non faciunt luxuriā que ſit
pctm̄: ſed q̄cūq̄ aliter vult hr̄e delectatiōes ꝑ
illas partes: luxuria eſt ⁊ dānatio. Honorabi
le cōnubiū eſt. ſ. ſeruando modum in omnib9:
⁊ thor9 imaculat9. Fornicatores ⁊ adulteros
iudicabit de9 Heb. vlti. ¶ Decim9 gradus eſt
oium alioꝝ electoꝝ ⁊ innocentū: penitentiū:
ↄtinentiū: ⁊ abſtinentiū. De q̄b9 dicit Dauid
Omnis ſpūs laudet dn̄m. In hoc mūdo ſunt
multa officia: in celo ſolū eſt vnū officiū. De
quo dauid in ps. lxxx. dicit. Beati qui hitant
in domo tua dn̄e: in ſecla ſecloꝝ laudabūt te.
Diceret aliqs. g° tedium debēt hr̄e: q2 h̄ cleri
ci qn̄ diu cantāt attediant̄. Rn̄ſio. verū eſt in
hoc mundo: ſed in paradiſo nō attediant̄: im-
mo ſicut famelicus qn̄ comedit delectatur ⁊c.
magis incōparabilr̄ delectant̄ ſcti in laude di
uina. Moraliter aſſimilemur. In celo nō ſolū
magni ſcti: ſed etiā minores laudant deū: ita
dʒ eſſe in hoc mūdo: magni ⁊ parui debēt deū
laudare. Maiores debēt taſr̄ nutrire pueros
vt quolibet die qn̄ petūt panē dicant Aue ma
ria ⁊c. Itē qn̄ ſunt q̄nq̄ vel ſex annoꝝ ꝙ ↄfite
ant̄. q2 dicit ſctūs Grego. ꝙ puer q̄nq̄ ānoꝝ
fuit dānatus; q2 ſicut audiebat iurare iurabat
Nā tota illa etas plena eſt delictꝭ ⁊c. vt dicit il
la decretalis de delictis pueroꝝ. Item ꝙ du-
catis eos ad miſſam. Quolibʒ āno in paſcha
debēt cōicare qn̄ erūt. x. vl̄. xi. ānoꝝ: q2 illa eſt
etas diſcretiōis. Dicit beat9 tho. in. iiij. ſcrip.
diſt. xi. ar. v. q. iij. in corpore: quādo aliq̄ ſigna
deuotionis in eis apparuerunt. Licet aliq̄ cle
rici ex ignorātia dicāt ꝙ nō d̄bēt cōicare quo
uſq̄ ſūt. xx. ānoꝝ. Dicat̄ qūo curat9 dʒ ſcribere
q̄ ↄfitent̄ ⁊ cōicant ⁊c. iō aplus. Nolite ad ira
cūdiā ſupple dei ꝓuocare filios vr̄os: ſʒ educa
te illos ī diſciplina ⁊ correctiōe. ad Ephe. vi.
Sic g° ſi hic deū laudauerimus in ſctis ſuis

ipſe largiet nobis hic grãꝫ: ⁊ in futuro gl'iam.

❡ De omnibus ſanctis. Sermo .ij.

Vidi turbam

magnam quam dinumerare nemo poterat. Verbum iſtud habetur originalr̃ Apoc. vij. ⁊ recitatum eſt ſtatim in ep'la hodierna. Preſens ſolẽnitas eſt oĩuꝫ ſanctoꝝ. Rõnem vide in preſenti ſermone. Scõm ꝙ ĩuenit in ſancta ſcriptura ſingulariter in libro reuelationuꝫ. ſ. Apoc. Joannes ſemel exiſtens in orõne ſubito fuit raptus. Cui deus oſtendit totam gl'iaꝫ paradiſi: ſicut amicus amico domum quã edificauit. Et finita reuelatione ac ſi fuiſſet interrogat' qd vidit in paradiſo. Rñdit. Vidi turbam magnaꝫ quã dinumerare nemo poterat ex oĩbus gentibus ⁊ tribubus ⁊ populis ⁊ linguis: ſtantes ante thronũ ⁊ in conſpectu agni amicti ſtolis albis: ⁊ palme in manibus eoꝝ. Et clamabant voce magna: dicentes. Salus deo noſtro q ſedet ſup thronũ ⁊ agno. Apoc. vij. Nota ꝙ tenebant palmas in ſignũ victorie de dyabolo p humilitateꝫ. de carne p caſtitatem. ⁊ de mundo p pauptatem. De tota iſta reuelatione ep'le hodierne eg ... uꝫ recepi ꝓ themate. Vidi turbam magna quã dinumerare nẽo poterat. De iſta magnitudine ſeu quãtitate ſctõꝝ volo modo declarare duo pũcta.

☞ Primo enim declarabo eoꝝ magnitudinem ſeu q̃titatem innumerabilem. ☞ Secundo magnitudinem ſeu quantitatem v'tualeꝫ.

❡ Pro primo dicit ioannes in themate. Vidi turbam magnã ⁊c. Sed ſtatim arguo ꝯtra hoc. Nam chriſtus loquens de predeſtinatis dicit. Multi ſũt vocati. pauci vͦ electi. Mat. xx. Nõ eſt queſtio. Cũ Joãnes dicat eos eẽ innumerabiles: xp̃s vero dicit: pauci vero electi. Mentitur ioãnes. Reſponſio nõ: qꝛ verba ſunt xp̃i reuelata Joãni: nec xp̃s põt mentiri nec falli. Concordat hic difficultas theologica: qm̃ de ſanctis poſſum' loqui dupliciter ſcilicet abſolute ⁊ reſpectiue ſeu cõparatiue. Primo modo ſunt multi ⁊ q̃ſi inumerabiles nobis: ⁊ ſm iſtũ modũ loq̃t ioannes: di. Vidi turbam ⁊c. Scd̃o mõ ſunt pauci ⁊ ſm iſtum modũ loquit xp̃us. Dicat ſil'itudo de arena in littore maris: ⁊ de illa quã teneo in manu. Si eniꝫ querat: ſi teneo multa grana arene in manu. Rñdeo abſolute infinita ſũt. ſꝫ reſpectiue cõparando ad illa q̃ ſũt in littore maris pauca grana ſũt in manu: ita ẽ de ſctis. Si loquimur de eis abſolute ſunt innumerabiles. Ideo ioannes ait. Vidi turbã magnã. Iſtõ maxime patebit in iudicio gñali. qñ ad dextraꝫ recipientur boni: erit magna turba ⁊ quaſi innũerabil' ſꝫ cõparãdo eos dãnatis qui erũt ad ſiniſtraꝫ pauci erũt ſaluati. Verbigratia. Ante xp̃i aduentũ trãſierunt q̃ſi .v. milia annoꝝ: ⁊ illo tp̃e nullus ſaluabat: dempt' paucis de abrãa qui i lymbo reſeruabant vſq ad xp̃i aduentuꝫ q debebat collocare eos in paradiſo. oẽs autẽ alij dãnabant. Ex q̃ aũt venit xp̃us ⁊ lex euangelica p ap'los fuit p mundũ publicata nullus pt ſaluus fieri niſi xp̃iani. Jõ oẽs iudei. agarenꝫ tartari: ⁊ turci: canarij: pigmei: heretici: ⁊ mali xp̃iani: ſciſmatici: inobedientes: ⁊ q moriuntur in pctõ mortali: oẽs iſti dãnant: qꝛ nullus ſaluat niſi q tenet legẽ xp̃i: ⁊ moriunt ſine peccato mortali: ⁊ iſti ſũt valde pauci. Ideo xp̃s Multi ſunt vocati: pauci vero electi: cõparatiue. Vñ de iſta materia dicit Iſaias vnã cõparationẽ vel ſil'itudinẽ. Quõ ſi pauce oliue q̃ remanſerunt excutiant ex olea: ⁊ racemi cuꝫ fuerit finita vindemia. Hij leuabunt ſuaꝫ vocem atq laudabunt cũ glorificatus fuerit domin' Iſa. xxiiij. Item alia ſil'itudo: qꝛ multi ſũt lapides p̃cioſi in mũdo abſolute: ſꝫ reſpectiue cõ...parando ad alios lapides pauci ſunt. Ita de ...ctis abſolute multi ſunt. Quis poſſet computare quot fuerũt patriarche: lꝫ tres fuerint principales. ſ. Abraam: Iſaac: ⁊ Jacob: tñ oẽs ſancti q fuerunt ante ꝓphas dicunt p'ſiarche. Itẽ q̃t fuerũt ꝓphete: q̃t ſancti ſacerdotes: q̃t reges: quot penitentes ſunt in nouo teſtamento: quot tenuerunt vitã ap'licam: quis poſſꝫ cõputare. Iteꝫ quot martyres q ꝓ xp̃o paſſi fuerunt: ⁊ iã fit feſtũ innumerabiliũ martyruꝫ: q̃t doctores: quot cõfeſſores deuote celebrãdo ⁊ ſacramẽta ſine ſymonia miniſtrãdo. quot v'gines q cũ abſtinẽtijs ſe cõſeruauerunt: q̃t innocentes: q̃t penitẽtes: quot cõtinẽtes: q̃t de m'rimonio ſibi mutuo fidẽ ſuãtes: quot d'uoti clerici: religioſi: heremite. Patet ꝙ ſancti abſolute multi ſunt. Ideo ioãnes ait. Vidi turbaꝫ magnã ⁊c. Pꝫ prima ps ⁊c. Quãtũ ad ſcõm punctũ oꝫ declarare de magnitudine ſeu quãtitate ſctõꝝ virtuali que in tribus conſiſtit.

☞ In potentia excellenti.

☞ In ſcientia relucenti.

☞ In clementia diligenti.

❡ Dico ꝙ prima ꝯcluſio eſt theologie ꝙ oĩs ſctũs magnus vel paruus eſt oĩpotens ſue volũtatꝭ. Naꝫ quilibꝫ eſt potẽs facere qcqd vult Deus. n. ſimpl'r ⁊ ſine reſtrictione eſt omnipotens: ſed ſancti ſunt oĩpotentes ſue volũtatis ſub deo. qꝛ in paradiſo nulla eſt triſticia. Jõ ſi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

aliqs ſanct⁹ vellet aliqd qd non poſſet facere
vel habere: triſticiā haberet ⁊ triſtaret̄. Sȝ qꝛ
ibi nulla eſt triſticia nec pōt eē. Jō qcqd vult
habet ⁊ facit. Erat eni potens ſamſon. Dicat̄
aliq̄ de ſua potētia: ⁊ pricipaliter d diruptio
ne tēpli: tn̄ potētia ipſi⁹ nihil eſt reſpectu po
tentie ſctōꝝ: qꝛ aīa minoris ſcti paradiſi: ſi vel
let dicere vnū magnū montē ⁊ ꝓijcere i ma-
ri poſſet. Jtēȝ potēs eſſet rex cū mille milib⁹
viris armoꝝ. tn̄ potentior eſt vna aīa beata q̄
ſi vellet poſſet regē ⁊ alios mille milia hoiuȝ
armorū occidere. Jſtā potentiā habēt ſancti
partiȝ ex gr̄a: ⁊ partim ex merito: qꝛ lȝ in hoc
mūdo habuiſſēt liberū arbitriū boni ⁊ mali:
tn̄ ſuā voluntatē reſtringebant cū diuina vo-
luntate nihil faciendo niſi qd deus volebat.
Jdeo mō habēt ptātem faciēdi qcquid volūt
dū enim hic viuerēt habebāt ita liberuȝ arbi
triū ſicut ⁊ nos faciendi ſupbias: pōpas: ⁊ va
nitates ⁊c. ſed reſtringebāt ſe gubernādo ſꝫ
dei volūtatē: ⁊ nō ſm ſuā inclinationē: dicen
do. Domine nolo facere hoc qd poſſum: ſed
volo facere ſm vr̄am voluntatē. Jdē de aua
ritia: luxuria: ⁊ ſic de alijs. Jō ſunt oipotentes
ſue volūtatis. Sicut eñ xp̄s oipotens noluit
in hoc mundo conuerſando vti omnipotētia
ſua: ſȝ hūiliauit ſe ad paſſiōeȝ. habuit tn̄ omni
potētiam ſup oēs creaturas. De hoc figura.
Geñ. xlviij. Nō hiſtoriā de Jacob quādo de
buit mori bn̄dixit filijs ioſeph. ſ. manaſſes: ⁊
effraym. Jſti duo ſignificabāt duos populos.
Manaſſes ideſt obliuio figurabat ppl̄m iu-
deoruȝ q fuit anteq̄ ppl̄s xp̄ian⁹. De iſta obli
uione Jere. ij. Et ppl̄s me⁹ oblitus ē mei die-
b⁹ innūeris. Effraym. i. augmētum figurabat
pplꝫ xp̄ianū. qꝛ fuerūt tot iudei quot xp̄iani.
¶ Secūdo de ſcia ſctōꝝ eſt notandū. Et hec
eſt magna cōſolatio ruſticoꝝ bene viuentiuȝ
Nā in puncto in quo anima ſapientis vel ru
ſtici ſiue pueri intrat paradiſum: deus aperit
ſibi vnū librū ſolū habens duas chartas: ⁊ ſu
bito habēt noticiā oium artiū: ſcientes natu
ras ⁊ vtutes ⁊ ꝓprietates oium reruȝ. Jſte li
ber eſt xp̄s. Prima charta eſt diuinitas. Se
cūda eſt humanitas. Plus ſcit tūc vn⁹ ruſti
cus btūs q̄ ſciuerit hic oēs apl̄i ⁊ ḃgo maria
q̄ pre oib⁹ fuit illuminata. Hoc tāgit. Greg.
Quid ē ait qd n̄ videāt q vidētē oia vidēt: iō
i padiſo nō ſūt mgr̄i nec ꝑdicatores docētes
alios: qꝛ tūc cōplet̄ ꝓphetia Jere. xxxi. Ecce
dies veniūt dic dn̄s: nō docebit vltra vir ꝓxi
mū ſuū ⁊ vir fratrē ſuū. dicēs: cognoſce dn̄m
Oēs eniȝ cognoſcebāt me a minimo vſq ad
maximū: ait dn̄s. Sȝ in hoc mūdo indigem⁹
mgr̄is. Jdeo teneat̄ bonā vitā ⁊ ſtudeat̄ mō
in libro charitat̄ ⁊ dilectiōis: qꝛ tūc ſciet̄ oia
⁊c. ¶ De tertio nota q̄ quātitas ſiue magni
tudo ſcōꝝ vtualis eſt clementia diligēs: quia
gloriā quā ipſi habent deſiderāt nos habere
rogādo ꝓ nobis vt ad illā glīaȝ perueniam⁹
parētes eni amici ⁊ filij q̄s ibi habem⁹ orāt ꝓ
nobis. Dicat̄ qn̄o in cathedris ſūt ſcripta no
mina exiſtentiuȝ in gr̄a ſm premia eis corre
ſpondentia. Gaudete ⁊ exultate: qm̄ noia ve
ſtra ſunt ſcripta in celis. Luce. x. Cogita qn̄
amici nr̄i vidēt ibi noia ſcripta: ⁊ letant̄ ⁊ ro
gāt deū vt ꝯſuemur in gr̄a ⁊c. Sȝ qn̄ hō pec
cat mortalit̄ delet̄ nomen ⁊ ſcribit̄ in iferno.
Auctas. Qui āt peccauerit mihi delebo eū
de libro meo. Exo. xxxij. Cogitate qn̄o amici
noſtri cū iam nō vident ibi noia nr̄a ſcripta
ſi poſſet ibi eſſe triſticia qn̄o triſtarentur: tūc
orant deū ⁊ cōuertamur de pctīs ⁊ faciamus
pniam ⁊c. Ecce clementia ſanctoꝝ. Auctas.
Cypria. Patriā noſtrā paradiſuȝ cōputem⁹
parētes pt̄iarchas ⁊ ꝓphetas iā habere cepi
mus. Ut qd nō ꝓperam⁹: vt qd nō curamus
vt patriā nr̄am videre ⁊ parētes nr̄os viſita
re poſſemu[illegible] Magn⁹ illic charorū nūerus
nos expectat turba filiorū parentuȝ ⁊ amico
rum qui iam ſunt de ſua ſalute ſecuri: adhuc
de noſtra ſalute ſolliciti ſunt.

¶ De omnibus ſanctis. Sermo tertius.

m **Erces veſtra** copioſa eſt in ce
lis. Mat. v. Volētes nūc vobis ꝑ-
dicare de oibus ſanctis dei: de q̄rū
btitudine hodie per totuȝ mundū fit ſolēni-
tas. Jdeo vt ſermo noſter dicat̄ a me ⁊ audia
tur a vobis in laudem ⁊ reuerentiā dei prin-
cipaliter ⁊ oium ſctōꝝ: ꝑſentem⁹ virgini illd
ſocale: qd ipſa tātū diligit. ſ. ſalutationē āge-
licā ⁊c. Hoc vbū eſt xp̄i i euāgelio hodierno
dicētis oibus ſanctis paradiſi. Merces vr̄a
ideſt gloria ⁊ beatitudo quaȝ habet̄ ē i celis
copioſa. Modo de beatitudine ſanctorum
ſm motiuum thematis ⁊ ſm q̄ feſtum requi
rit volo tria puncta declarare.
¶ Primo de loco ⁊ gloria excellenti.
¶ Secundo de numero ſcōꝝ tranſcendenti.
¶ Tertio de ſtatu ſcōꝝ conuenienti.
Jſtis declaratis credo q̄ intelligat̄ glīaȝ pa-
radiſi. ¶ Quātū ad primū de loco ⁊ de glīa
excellēti dicit thema: in celis: nō in terris: qa
in hoc mūdo nō habuerūt magnā glīaȝ: ſed
labores tedia ⁊ miſerias: ſed in celis habent

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

gloriam. Ideo apls in ꝑſona oīum ſanctorꝫ
di. Noſtra ꝯuerſatio in celis eſt. vnde ⁊ ſalua
torem expectamus dñm nſm ieſum xp̄m q re
formabit corpus humanitatis noſtre ꝯfigura
tum corpori claritatis ſue. ad Phil. iij. Que
ſtio eſt hic theologicalis ⁊ phiſicalis. Certuꝫ
eſt hoc: ꝙ gloria ſanctorū eſt in celo empyreo
imobili ⁊ impermutabili. Cum ergo celū em
pyreale non ſit niſi vnū. quare xp̄s dicit in the
mate. Merces veſtra copioſa ē in celis. Plu
raliter maxime: qr Lucas recitans hoc verbū
dicit ecce merces veſtra copioſa ē in celo. Lu.
vi. Rñdeo ꝙ de celo empyreo poſſemus loq
dupliciter. ſ. cōiter: vel diſtincte. Cōiter auteꝫ
loquendo tota porcio que ē ſupra primū mo
bile vel celum cryſtallinū vel aqueū dr celum
empyreale: ⁊ ſic non ē niſi vnum celum empy
reale. Et iſto modo loquit Lucas i ꝑdicta au
ctoritate. Si autē volumus loq de celo empy
reali diſtincte ſm ꝙ eſt diſtinctū ⁊ ordinatum
in nouē ordinibus angelorum quoꝝ quilibet
eſt maior tota terra: iſto modo ſunt mlti celi.
Primū celum vt ſic eſt ſctōꝝ angeloꝝ: q ſim
pliciter dicūtur angeli qui deſcendunt ad cu
ſtodiendū nos ⁊ ad adiuuandum. In iſto or
dine habitant ꝑſone penitētes qui in hoc mū
do affligunt carnem ſuā aliquo modo. Ibi. n.
fit magnum feſtum de eis. Dico vobis ꝙ gau
dium ē in celo coraꝫ angelis dei: non dicit co
ram archangelis: ſuper vno pctore pniaꝫ agē
te. Lu. xv. Scdm maius ē archangeloꝝ: q ſūt
ſube ſpūales. In iſto ſcribunt perſone que cū
afflictione pniali habent ſimul deuotionē ſpi
ritualem: non ſolū affligunt ⁊ tormentant car
nem ꝑ afflictioneꝫ: ſed confortant ſpm̄ per de
uotionem orando: legendo: contemplando: ⁊
miſſas ⁊ ſermones audiendo. Ideo Dd ait.
Mihi autem adherere deo: per deuotionem
ſpiritualē bonū ē ponē in dño deo ſpem meā.
ps. lxxij. Tertiū ⁊ excellētius eſt principatuū.
In hoc habitant anime ſanctarū ꝑſonaꝝ que
vltra afflictionē pnialem ⁊ deuotionem ſpiri
tualeꝫ dederunt ſe ad miſeratione fraternalē
non miſerabiliter: ſed copioſe ⁊ abūdanter q
magis ꝺlectant in elemoſynas dādo ꝙ̄ auar⁹
in congregādo. Beati miſericordes: qm̄ ipſi
miam ꝯſequent. Mat. v. Quartū mai⁹ eſt po
teſtatum. In hoc ſtant patientes qui vltra af
flictionē deuotionē ⁊ miſerationē habuerunt
patiam virtualem: qr ex nulla tribulatiōe ſeu
aduerſitate recipiunt amaritudineꝫ cordis cō
tra deuꝫ: ſed dulciter ſe conformant diuine vo
luntati: non murmurāt: ſed deum laudāt. Jō
ait apls. Patia vobis neceſſaria eſt: vt volun
tatem dei faciētes reportetis repromiſſionem
ad Heb. x. Quintū eſt virtutū. In iſto ſtant ꝑ
ſone que vltra ꝑdicta habent concordantiam
pximalē: ex nulla iniuria recipiunt deſideriū
vindicte: nec auferunt verbū bonuꝫ: qui ſui ex
vindicta neminē odiūt. Ideo dicit ſcriptura.
Cū oib⁹ hoib⁹ paceꝫ hñtes: nō vos defenden
tes chariſſimi. i. vindicantes: ſed date locum
ire. ad Roma. xij. Sextuꝫ eſt dñationū: mai⁹
⁊ nobili⁹. Ibi collocant qui habent preſiden
tiam humanalē. ſ. imperatores: reges: duces:
⁊ comites ⁊c. ⁊ ꝑſoꝝ rectores q habent dñm
iuſtum: ⁊ bono titulo: ⁊ ſeruant iuſticiam: nō
faciunt rapinā: nec alicui faciant iniuriaꝫ: ſūt
ꝯtenti de ſuis redditib⁹: miniſtrant iuſticiam
tā paruis ꝙ̄ magnis ſm ordinē iuris ⁊ cōſue
tudinē. Idē de prelatis qui intrāt per portā:
⁊ qn̄ ſunt int⁹ bn̄ gubernāt ſe: de redditib⁹ fa
ciunt tres partes: vnā dāt eccleſijs ⁊ hoſpitali
bus: aliā paupib⁹: tertiā retinēt ſibi: magis cu
rant de aiab⁹ ꝙ̄ de redditib⁹: tales qn̄ moriun
tur cū magno honore in iſto ſexto ordine col
locant. qn̄ trāſeunt ꝑ ordines angeloꝝ: archā
geloꝝ ⁊c. In qlibꝫ ordine fit eis magnū feſtū
dicūt angeli faciam⁹ magnū feſtū: qr tot ãni
ſunt ꝙ null⁹ huc venit de iſtis. Ideo dicit ſcri
ptura. Si delectamini in ſedib⁹ ⁊ ſceptris. O
reges populi diligite ſapiam vt in perpetuuꝫ
regnetis. Sap. vi. Septimum eſt thronorum
q quieſcunt in contemplatiōe glorie. In hoc
vadūt illi qui in hoc mundo tenuerunt paup
tatem apoſtolicaleꝫ dimittentes pro xp̄o oīa
habita ⁊ habenda ⁊ etiam deſideriū habendi
vt habeāt cor liberū: ſꝫ tn̄ diuites ſūt ꝟtutib⁹
Talib⁹ dicit xp̄s. Amē dico vobis ꝙ vos qui
reliqſtis oīa ⁊ ſecuti eſtis me: in regeneratiōe
cum ſederit fili⁹ hominis in ſede maieſtatꝭ ſue
ſedebitis ⁊ vos ſup ſedes. xij. iudicātes. xij. tri
bus iſrael. Matth. xix. ⁊ Lu. xxij. dr ſedebitiſ
ſuper thronos. Octauū eſt cherubinoꝝ. i. ple
nitudo ſapiētie. In iſto ſtabūt illi qui dant ſe
ad ſciētiam diuinalē: ſtudēdo: ⁊ cōtēplādo:
habēt tantam claritatem intellectus ꝙ alios
etiam illumināt. De iſtis dicit ſcriptura. Qui
docti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firma
menti: ⁊ q ad iuſticiam erudiūt multos quaſi
ſtelle i perpetuas eternitates. Daniel. xij. No
num eſt ſeraphinoꝝ q ſūt maiores ⁊ excellen
tiores oib⁹ alijs. In iſto ſunt ꝑſone de charita
te ſupernali: quia maior horuꝫ eſt charitas. i.
Chorin. xiij. qr ſicut lucerna ſtatim ad ignē li
queſcit: ſic tales ſunt ita ardētes in amore dei

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

qꝛ ſtatim qñ cogitãt de eo liquefiunt in lachrymis ſuſtinent oẽs laboꝛes pꝛo deo. Tales qñ moꝛiunt collocant in iſto oꝛdine cum magna ſolẽnitate: ſicut ſpõſa ducit cũ honoꝛe: ⁊ collocat a xp̄o. Jõ dicit apl's. Sup oia charitatem habete qđ eſt vinculũ pfectionis. ad Col. iij. Ex iſta declaratiõe pʒ ꝙ licet celum empyreale nõ ſit niſi vnũ: loquẽdo cõiter: ſed tñ diſtinctũ in nouẽ oꝛdinib⁹ ſunt plures celi. Et ſʒ hõ dicit xp̄s oib⁹ ſanctis. Merces veſtra copioſa eſt: in celis: qꝛ nõ oẽs ſancti ſunt in vno oꝛdine: ſed aliqui cũ angelis: aliqui cũ archangelis ⁊c. Sic ergo pʒ de eoꝝ gloꝛia excellẽti: qꝛ in celis. ¶ Quantũ ad ſcđm vidẽdũ eſt de numero ſanctoꝝ tranſcẽdẽtiũ an ſint mlti: qꝛ de multitudine ſanctoꝝ dicit thema. Copioſa ẽ intantũ ꝙ beatus Joannes euãgeliſta cui de⁹ oſtendit gloꝛiã vt amicus oſtendit amico domũ ſuã: ⁊ vidit beatitudinẽ multoꝝ: de q̄ dic̃ in epiſtola hodierna. Uidi turbam magnam quã dinumerare nemo poterat. Apoc. vij. Sʒ eſt hic queſtio bona ⁊ itricata. Diceret aliqs Miruʒ eſt ꝙ ioannes dicat eſſe turbam magnaʒ ⁊ quaſi innumerabilẽ. Et nũqd dic̃ xp̄us Multi ſũt vocati: pauci vero electi. Mat. xx. Hec difficultas theologica concoꝛdat ſic: q de ſanctis poſſumus loq dupliciter. ſ. abſolute vel reſpectiue. Pꝛimo ſancti ſunt multi quaſi innumerabiles a nobis: ⁊ ſm iſtũ modũ loquit Joãnes qñ dicit. Uidi turbam magnam ⁊c. Secundo loquẽdo ſũt pauci electi: ⁊ ſm iſtũ modum loquitur xp̄s. Multi ſunt vocati ⁊c. Nota ſimilitudinẽ de pugillo arene abſolute loquendo: in q̊ ſunt quaſi infinita grana. Sʒ comparatiue loquẽdo de reſpectu montanee arene pauca grana ſunt: ita etiam natura humana eſt quedam montanea arene. Multiplicabo ſemen tuum velut arenam que eſt in littoꝛe maris. Gen. xxi. Hoc fuit dictũ abꝛahe ſed multo magis potuit dici ade. De iſta mõtanea arene. ſ. humane nãe recepit deus manũ plenã. Juſtoꝝ aie i manu dei ſũt. Sap. iij. de iſte ...ã vide in illo ſmone oium ſctõꝝ. Uidi turbã magnã ⁊c. ¶ Quantũ ad tertiuʒ de ſtatu ſcõꝝ ꝯuenienti. Ex quo vidim⁹ de gloꝛia ſcõꝝ excellẽti ⁊ de numero ſcõꝝ trãſcendẽti: nũc videndũ eſt de ſtatu ſcõꝝ cõuenięti: de q̄ dicit. Merces vr̃a. Salariũ eſt qđ. ſ. habuerũt ex bonis opib⁹ que hic fecerũt. Gloꝛiã iſtam ſanctoꝝ poſſum vobis declarare tripliciter. ſ. Pꝛimo per potentiã excellentem. Secundo per ſciam reſplendentẽ. Tertio per beniuolentiam diligentẽ. De iſta materia vide in ſmone ibi. Uidi turbam magnam ⁊c.

¶ In die animarum. Sermo pꝛimus.

Si cogitatio pꝛo defũctis exoꝛare. ij. libꝛo Machabeoꝛum. xij. c.

Tota ſolẽnitas ⁊ offiñ pñtis diei eſt ꝓ defũctis exoꝛare oiuʒ fideliũ defũctoꝝ. Sicẽ ſctã mater eccl'ia heri fecit feſtũ de ſctis aiab⁹ que iã ſũt in pađiſo que ibidẽ ſũt cũ certitudine: ſʒ hodie fit de aiabus que ſunt in purgatorio ſperãtes ad paradiſuʒ ꝑuenire: ꝓpter hoc etiam oꝛat eccl'ia vt cito ad gloꝛiã introducat. Jdeo volens me oꝛdinationi eccleſie ꝯfoꝛmare: volo nũc vobis pꝛedicare de animab⁹ purgatoꝛij. Sed pꝛius ſalutetur virgo maria ⁊c. Pꝛo fundamẽto ſciendũ ꝙ quia de⁹ creauit mũdũ: magnam differentiam fecit inter creationem creaturarũ coꝛpoꝛaliũ vitã habẽtiuʒ: ⁊ hoiem: qꝛ de creaturis coꝛpalib⁹ vitã habẽtibus alique habẽt ſolũ animaʒ vegetatiuam vt plante que poſſunt augmentari. aliq̃ autẽ hñt animaʒ vegetatiuam ⁊ ſenſitiuã vt aialia irrationabilia. Sed homo habet aiam vegetatiuã ⁊ ſenſitiuam ⁊ intellectiuã. Et eſt talis differentia inter creaturas coꝛpoꝛales ⁊ hominẽ: quia in creaturis vitam habentib⁹ aia vegetatiua ⁊ ſenſitiua educuntur de potentia materie. Et qñ creatura moꝛit: anima vegetatiua ⁊ ſenſitiua moꝛitur ⁊ deſinunt eſſe: nõ ſic de anima intellectiua hominis: quia nõ educitur de potentia materie: nec habet fũdamẽtũ nec aliqđ ſuſtentamentũ actiue: imo ipſa ſuſtinet coꝛpus: ⁊ totum eſſe coꝛpis eſt ab aia ⁊ ipſa a ſolo deo creatur in vtero matris. Jdeo moꝛtuo hoie aia remanet in ſuo eſſe: qꝛ nihil habet a coꝛpe. Jdeo dicit deus. Oẽs aie mee ſũt: vt aia patris: ita ⁊ aia filij mea eſt. Ezech. xviij. Aia que peccauerit ipſa moꝛietur. ibidẽ. Qñ homo peccat moꝛtalit: moꝛit aia: qꝛ perdit diuinã grãm: ſʒ nõ ꝑdit eſſe eſſentiale. Jdeo moꝛtuo coꝛpe aia intellectiua remanet i ſuo eſſentiali eſſe ⁊ perpetuali. Jõ dixit de⁹ a pꝛincipio. Faciam⁹ hoiē ad imaginẽ ⁊ ſiĺitudinem noſtrã: ⁊ pꝛeſit piſcib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi ⁊ beſtijs terre: vniuerſeq3 creature. Gen. i. Nota ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinem noſtrã: quia ſicut vn⁹ de⁹ eſt in toto mũdo ⁊ in qualibʒ eius pte: ⁊ regit ⁊ gubernat mũdũ: tñ nihil recipit ſed dat ſibi eſſe. Et ſi mũd⁹ coꝛrũperet: ex hoc nõ coꝛrũperet deus: qꝛ nihil habet ab eo. Jta de aia intellectiua vna in toto coꝛpe ⁊ in qualibʒ ei⁹ pte ⁊c. Jdeo coꝛrupto coꝛpe nõ coꝛrũpit aia. In iſta excellentia hõ ꝓſidet piſcibus

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

niaris vniuerſeqꜫ creature:qꜫ in illis aīa totū eſſe habet a corꝑe: ⁊ ipſis corruptis corrūpit᷑ aīa. Nota hic errorē ſaduceorū: qui recitatur a tribus euāgeliſtis. Matth.xxij. Marci.xij. ⁊ Lu.xx.q credebāt ꝙ ſicut in alijs creaturis corrūpit᷑ ſil᷑ corp⁹ ⁊ aīa ꝙ etiā ſic ī hoīe: qb⁹ dixit xp̄s. Erratis neſcientes ſcripturas neqꜫ virtutē dei. De mortuis aūt nunq̄d legiſtis in libro moyſi qñ dixit illi de⁹: Ego ſum de⁹ abraham ⁊ deus Yſaac ⁊ de⁹ Jacob. Nō eſt deus mortuorū ſed viuentiū. Uos ergo multuꝫ erratis. Nota. erratis neſcientes ſcripturas que dicūt oppoſitū. Neqꜫ ỽtutē dei q creat aīam de nihilo. Uos ergo multū erratis: qꜫ error q maxime ⁊ multum nocet homini eſt non credere aīe perpetuitatē: qꜫ ex hoc ſtatim perdit ſpem glorie quā nō deſiderat: ⁊ ꝑdit timoreꝫ penarum inferni quas non vitat. His amotis oīa pctā veniūt ſibi in ꝓmpto: qꜫ non timet diuinū iudiciū. Propter h᷒ dyabol⁹ ſubtilis ſingulariter tēptat gētes de iſto errore: q̊ admiſſo gētes faciliter peccāt. Talib⁹ accidit vt aſino qui oculis clauſis circuit tumbaꝫ. Sic dyabolus clauſis gentium oculis anime. ſ. ſpei ⁊ timoris circuunt bona tēporalia: ⁊ in fine inueniūt ſe deceptos. Ideo dix. xp̄s. Multuꝫ erratis. Cōtra hunc errorem ſancta mr̄ eccl'ia fecit heri ſolēnitatē de ſctis aīabus q̄ viuunt ī ꝑadiſo: ⁊ hodie de illis q̄ viuūt ī purgatorio. Jō dicit thema. Eſt cogitatio. ſ. eccl'ie vniuerſalis: ꝓ defūctis. ſ. q ſunt in purgatorio exorare. Patet thema. Nota ꝓ defūctis: non dicit pro oībus vniuerſaliter: ſed ꝓ defunctis ꝑticulariter ſeu indiffinite. Nam defuncti ſunt in triplici gradu ſeu differentia ſm̄ Augu. in libro de cura pro mortuis agendo.

Quidam ſunt ita boni ⁊ perfecti ꝙ noſtris orationibus non indigent.

Quidā ſunt ita mali ⁊ peruerſi: ꝙ oꝛones ⁊ ſuffragia nihil eis proficiunt.

Quidaꝫ ſunt mediocres qui de nr̄is oꝛonibus ⁊ ſuffragijs magnum ꝓfectum ſentiunt. Et de iſtis tertijs dic̄ thema. Eſt cogitatio ⁊c.

Quātū ad primū ſicut ſūt illi qui iā ſūt btī in ꝑadiſo qui nō indigēt nr̄o ſuffragio: immo nos indigem⁹ eoꝝ. Rō: qꜫ in inſtanti in q̄ aīa innocentis vel cōdigne penitentis itrat paradiſum ſtatim recipit ſalariū ſimul totuꝫ de oībus bonis que fecit ſiue corde cogitando ſeu ore loquēdo vel oꝑe faciendo. ſ. dare aquā frigidā: qñ non pōt dare aliud: pro illo habebit ſalariū in paradiſo. Auctas. Quicūqꜫ dederit potum vni ex minimis iſtis calicem aque frigide tm̄ in nomie diſcipuli: amen dico vobis nō perdet mercedem ſuam. Matth.x. Quāto ergo magis ex magnis operib⁹: naꝫ ſeruat deus modū aliquoꝝ dn̄oꝝ qui ſeruitorib⁹ ſuis nō ſoluunt modicū ſꝫ ſimul intātū ꝙ gradus gl'ie eſſentialis nūq̄ poſt augmentant᷑. Jō ait Job. Cōſtituiſti termios ei⁹. ſ. gl'ie eſſentialis qui ꝓteriri nō poterūt. Dicūt ph'i ⁊ ſignanter medici: ꝙ augmentū eſſentiale hoīs cōiter terminat᷑ in tertio ſeptenario: q̄uis etiā vlterius delectationibus valeat ⁊ pinguedine dilatari. Ita etiā de aīa qñ intrat paradiſum: ſtatim attingit ad vltimū graduꝫ ſue glorie eſſentialis. vltra quē non eſt aſcenſus: dilatat᷑ tñ: qꜫ gaudet de bonis operibus que faciunt ꝓpter dei honorē ⁊ ꝓpter vtilitateꝫ nr̄am: ⁊ hec vocatur gl'ia accidentalis. Sed gloria eſſentialis que eſt viſio dilectio ⁊ fruitio nō augmentat᷑. Ecce quare dicit: cōſtituiſti terminos eius. ſ. homis. ſ. augmēti corꝑalis ⁊ glorie eſſential᷑ qui preteriri nō poterūt. Jō nō oram⁹ ꝓ iſtis vt eorū gloria augmentet᷑: ſed oramus eos: vt ipſi orent pro nobis dī. Orate pro nobis oēs ſancti dei vt digni efficiamur ꝓmiſſionib⁹ xp̄i.

Quātū ad ſecūdū nota quidā ſūt ita mali ⁊ ꝑuerſi ſic ꝙ noſtre oꝛones nō pn̄t eis valē: ſicut ſunt pctōres qui ſciūt ſe ſtare ⁊ viuere in pctis ⁊ mala vita: ⁊ nō cōuertuntur. Deus ordinauit viā hūilitatis ad paradiſum: ⁊ ipſi volunt ire ꝑ viā ſuꝑbie: ⁊ ſic de alijs: nec confitentur niſi ꝓpter verecūdiā mūdi: ⁊ tunc ficte: tales qñ moriunt᷑: ſtatim deſcendūt ad infernū. Ducūt in bonis dies ſuos: ⁊ in puncto ad inferna deſcendūt. Job.xxi. Nota in pūcto ſcꝫ onē peccatorū: vt ſi mola caderet de aere ſubito in mari. Hoc declarauit Joānes qui vidit angelū cuꝫ magno lapide molari. Ad quem Joānes. Quid eſt hoc. Rñdit āgelus. Hoc impetu mittet᷑ babylon. i. cōfuſio ſicut ſūt illi qui nullū ordinē ſeruāt in vita ſua: mittent᷑ in ꝓfundū inferni. Apoc.xviij. Iſtis aūt nō ꝓficiūt oꝛones nec ſuffragia. Rō: qꜫ ſic̄ mēbro abſciſo ⁊ mortuo vitalia cibaria non ꝓficiunt nec medicine: ſic nec dānatis in inferno: qbus tāq̄ mēbris mortuis a corpore eccl'ie totalit᷑ abſciſis vitalia cibaria eccleſie. ſ. corpus ⁊ ſanguis ieſu xp̄i ⁊ oꝛones: ⁊ bona opera nihil eis ꝓficiūt: intantū ꝙ ſi oēs miſſe dicerēt᷑ ꝓ vna aīa dānata nō ꝓficerent ſibi in quocunqꜫ: nec etiā medicine eccl'ie nec ſacr̄a eis poſſunt ꝓficere: nec cōfortatio ſanctaꝝ doctrinarū. Mortuo hoīe impio nulla erit vltra ſpes. Prouer. xi. Nota mortuo impio: nō dicit hoīe pctōre:

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

qꝛ peioꝛ eſt homo impius: qꝛ impius eſt pctõꝛ
ipenitẽs. Ecce qualẽ impietatẽ facit: ac ſi hẽt
filiam pulchram ⁊ gratam q̃ caderet in puteo
⁊ nollet eaꝫ inde extrahere: vꝉ in igne ſeu in lu
to vel aqua. Sic qlibet pctõꝛ hꝫ vnam filiá le
gitimam pulchrá ⁊ gratam .ſ. aíam: ⁊ videns
ꝙ cadit in luto ſupbie: ⁊ tu poſſes eá retinere
ꝑ humilitatẽ ⁊ nõ curas. Itẽ in igne auaricie
dimittis cadere di. ꝓ certo ego congregabo
pecunias: ⁊ tu poſſes eam extrahere ꝑ reſtitu
tionẽ ⁊ non curas. Itẽ cadit in flumine ꝑ de-
curſum luxurie: ⁊ poſſes eam retinere per ca-
ſtitatẽ ⁊ per abſtinentiam: qꝛ venter ⁊ ille par
tes vicine ſunt ⁊c. talis dꝛ impi⁹: qꝛ non curat
de ſua filia imo veri⁹ de filia xpĩ. Iõ dꝛ. Moꝛ-
tuo hoíe impio nlla erit vltra ſpes nec alleuiá
di nec deponẽdi on⁹ penarũ inferni nec exeũ
di. Ex hoc extirpaꝛ erroꝛ aliquoꝝ dicẽtium ꝙ
lꝫ ſuffragia non poſſent eos extrahere de ifer-
no: tñ dat eis aliquá alleuiationẽ ⁊ cõſolatio
nem: hoc eſt erroꝛ. Et dant exemplũ de famu-
lo qui poꝛtat onus cui daꝛ ad comedenduꝫ ⁊
bibẽdum: lꝫ non deponat onus penaꝝ: q licet
non poſſit on⁹ deponere: tñ ſentiũt refrigeriũ
⁊c. erroꝛ eſt: imo augmẽtaꝛ eiſ pena: qñ homo
oꝛat ꝓ aliquo qui eſt damnat⁹ ꝗuiſ hoc neſcia
tur: non ſolũ tñ non valet ad exeundũ: ſꝫ etiaꝫ
ſibi penã auget. Declaraꝛ per ſimilitudinẽ de
milite captiuo in barbaria cui mittiꝛ pꝛecium
ſed ꝑdiꝛ in mari: qui qñ ſcit pꝛecium perdituꝫ
non ſolũ non exit de captiuitate nec refrigeraꝛ
imo cruciaꝛ quando ſcit ꝙ pꝛecium eſt perdi
tum. Sic etiam ꝓciuꝫ de aíabus ⁊ ſuffragium
miſſe: ⁊ oꝛationes ⁊c. que qñ vident ꝙ nõ pñt
eis ꝓficere cruciãꝛ ⁊ maledicunt ſe ⁊ diẽ na-
tiuitatis. Ideo pꝛo eis nõ oꝛamus: qꝛ licet in
digeant ſuffragijs: non tamen poſſunt eis pꝛo
ficere nec valere. Aug. dicit. Si ſcirẽ aíam pa
tris mei in iferno ꝯſciaꝫ haberem oꝛare ꝓ illo
Iõ oꝛat eccĩa di. Quia in iferno nulla eſt re-
dẽptio: miſerẽ mei de⁹ ⁊ ſalua me. ¶ Quãtuꝫ
ad tertiũ. qdã ſunt mediocres q de nr̃is ſuffra
gijs ⁊ oꝛonib⁹ hñt magnũ placitũ: ſic ſunt aíe
pctõꝝ: q lꝫ fecerũt mlta pctã: tñ ꝓ tpe conuer-
tunꝛ ad deũ ⁊ ꝯfitenꝛ. ſꝫ non cuꝫ tanta ꝯtritio
ne: vt maria magdalẽa: cui de⁹ remiſit pctã ꝗ̃
tum ad culpam ⁊ penam: tales qñ decedunt
vadunt ad purgatoꝛium: qꝛ lꝫ culpe remittun
tur in ꝯfeſſiõe: tñ adhuc remanẽt ſiue reſtant
pene ad ſoluendum vel hic vel in purgatoꝛio
in quo eſt ignis clarus. Secus de illo de infer
no q eſt obſcurus. Ille aũt ignis eſt inſtꝛm di
uine iuſticie: qꝛ alr flãma coꝛpoꝛalis nõ poſſꝫ

agere in aíam ſpũalem. Sicut vba coꝛpoꝛalia
ſacerdotꝭ non pñt tranſſubſtãtiare niſi inq̃ʒtũ
ſunt inſtꝛm dei: ita de illo igne in quo aliq ſtãt
ſolũ per momẽtũ ſubito tráſeũt vt ſagitta: ali
qui ſtant per horã: aliq ꝑ diẽ ⁊c. vſq ad diem
iudicij ſm ꝙ deo placet. Et q̃ʒtũcũq ibi paruꝫ
ſtent videꝛ eis ſtetiſſe ꝑ centum annos: ita pe
na eſt dura ⁊ aſpera. Quibus purificatis per
bonũ angelũ inde extrahunꝛ ⁊ ad paradiſum
deducunꝛ. Sicut .n. bonus argẽtari⁹ qui vult
facere pulchꝛũ opus auri vel argẽti: nõ ponit
aurũ vel argẽtum in ope quouſq in furnello
eſt purificatũ. Ita xps optimus argentarius
purificauit aías que dicunꝛ auꝝ ⁊ charitatiua
ꝯſcia: ⁊ argentuꝫ ex clara credentia in inferno
purgatoꝛij. Aucto. In igne ꝓbaꝛ .i. purgatur
aurum ⁊ argentum. homines vo receptibiles
in camino humiliationis. Eccli. i. Sꝫ ecce hic
conſolatio: qꝛ tps eis a deo taxatũ ꝑ ſuffragia
oꝛonum: elemoſynarũ. miſſarũ: ieiunioꝛũ ⁊ hu
iuſmodi põt minui: qꝛ iam in tali conditione
de⁹ taxauit eis tps. di. Tu ſtabis hic ꝑ dieꝫ vel
horã vel annũ: tñ tam bonum adiutoꝛiuꝫ poſ
ſes hr̃e ⁊c. ⁊ ꝓ iſtis oꝛamus. Eſt cogitatio .ſ. ec
clie vniuerſalis ꝓ defunctis exoꝛare. Ratio qꝛ
ſicut rex ſi teneret militem ſcarceratuꝫ ſub ter
ra aliquo crimine in pane ⁊ aq̃: nec aliqs põt
loq cũ eo: talis nõ põt ſe iuuare: ſꝫ oꝫ eum ibi
complere tps a rege taxatum: niſi amici ſui ⁊
ſeruitoꝛes regis iuuẽt eũ: q ꝯgregati vadunt
ad regẽ dicẽdo. Dñe talis amicus nr̃ ẽ capt⁹:
⁊ bñ mereꝛ ipſe: ſed ecce dñe nos ſum⁹ ſeruito
res veſtri ⁊c. ꝓſentam⁹ vobis iſtam cupã auri
vel mille floꝛenos. Deinde vadũt ad reginaꝫ
rogãtes eaꝫ vt intercedat ꝓ illo apud regem:
cui ꝓſentant cẽtũ ꝑlas de ꝓcioſis. Deinde ad
cõſiliarios ⁊ ſecretarios regis: ⁊ vſq ad ſtabu
larios dant dona. Qñ regina ⁊ omnes rogãt
ꝓ illo: ⁊ rex ſcit de munerib⁹ factis dicit. Mo
do ipſe debebat ſtare ꝑ qnq vel ſex annos vo
lo ꝙ ſtet niſi ꝑ mẽſem: ⁊ ꝙ deꝛ ſibi ad comedẽ
dum ⁊c. vel exeat ſtatim. Ita fit hodie de ami
cis nr̃is de qb⁹ cogitam⁹ ꝙ ſint in purgatoꝛio
in illa dura captione: ꝓpter hoc hodie cõgre
gati vadim⁹ ad regem xpm in domo ſua .ſ. ec-
clĩa ſupplicãdo cõiter ⁊ gñaliter ꝓ oíbus: licet
.n. ſim⁹ pctõꝛes. tñ ſerui ſui ſum⁹ ⁊ pñtamus ſi-
bi cupã auri .ſ. hoſtiã ꝯſecrataꝫ in qua eſt xps
ver⁹ de⁹ ⁊ ver⁹ hõ: vt fuit in vtero virginis ma
rie q̃ plus placet ſibi ꝗ̃ ſi regem ꝓſentarentur
mille milia floꝛenoꝝ: ſi clericus ſit bon⁹: qꝛ ali
ter dicit Grego. Cuꝫ is q diſplicet ad interce-
dendum mittiꝛ: irati anim⁹ ad deterioꝛa ꝓuo

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ca.... Deinde ad reginā virginē mariā ꝓſen
tando ſibi Aue maria genib' flexis dicēdo.
Aue maria:ꝛ ꝟgo maria orate ꝓ pr̄e meo vł
matre mea ꝛc̄. Plus placet ſibi ꝙ̄ margare-
te vnq̄ꝫ placuerunt regine:deinde ad cōſilia-
rios.ſ. patriarchas preſentando eis florenos
ſcꝫ Pater noſter ꝛc̄. vſq̄ꝫ ſtabularios.ſ.ꝑ pau
peres q vadūt ꝑ t̄rā. Et facto opē dꝫ deo offer
ri Et tūc rex xp̄s pi' ꝛ benign' q nō mutat in
tentionē offerentis alleuiat penā:vel extrahit
de purgatorio. O ſi poſſit videri ꝓceſſio que
hodie exit de purgatorio ſanctarum animaꝝ
Sancta ergo ꝛ ſalubris eſt cogitatio ꝓ defū
ctis exorare vt a peccatis ſoluanť.ij. Mach.
xij. Nota ſancta:qꝛ placet deo:ꝛ ſalubris:qꝛ li
berat animas a penis purgatorij:ꝛ ꝓficit ami
cis offerentibus.

¶ In die animaruꝫ. Sermo ſecundus.

OMnes qui in monumentis
ſūt audient vocē filij
dei. Verbuꝫ iſtud habeť originaliť.
Jo.v.ꝛ recitatiue in euangelio ho-
dierno ſicut heri fecimus memoriam ꝛ ſolēni
tatem omnium ſanctorum qui iam ſunt in pa
radiſo in gloria celeſti. Ita hodie fit officium
de omnibus animabus que ſunt in purgato-
rio. Et cōuenit multū bene:quia nos nō ſum'
ſufficiētes extrahere aīas de purgatorio īdgi
m' nobis oēs ſanctos. Ideo modo volo pre
dicare de ſtatu ꝛ cōditiōibus animarū. Ma
teria eſt de qua nullus quaſi predicat:ꝛ eſt tn̄
materia vtilis ꝛ neceſſaria. Salutetur prius
virgo maria ꝛc̄. Notandū eſt igiť ꝙ articul'
eſt fidei chriſtiāe ꝛ veritas clara:ꝙ in fine mū
di omnes gentes.ſ. boni ꝛ mali magni ꝛ par-
ui fideles ꝛ infideles habemus [illegible]ſurgere in
iudicio:ꝛ in aduentum xp̄i [illegible] iudicium. Et
hoc dicit ſctūs Tho.iiij ſcript.diſ.xliij.q.i.ar.
i.q.ij. Et rō eſt qa aīa ſepata a corꝑe eſt quaſi
imꝑfecta:ideo vt vltimā ꝑfectionē hēat iterū
aīa corꝑi cōiūgetur:vt dicit ibidem doctor:ꝛ
hoc fiet ī reſurrectōe. Eſt tn̄ etiā alia rō ad h°
qꝛ certū ē ꝙ bona vel mala q̄ fecim' nō ſolū fe
cimus cū aīa:ſꝫ ſimul cuꝫ aīa ꝛ cū corꝑe. Pri
mo eni fiūt ab aīa cogitādo deliberādo deſi-
derādo ꝛ ordinādo:ſꝫ in executiōe corp' aſſo
ciať aie. Et ex iſta rōne de' prius dat aīab' glo
riam vel penam q̄ꝫ corꝑibus. Aie eniꝫ ſancto
rum iam ſunt in gloria:ꝛ corꝑa eorum adhuc
ſunt in t̄ra. Et ergo vult de' ꝙ aīa que pri' ha
buit meritum etiam habeat gloriam. Sed qꝛ
finaliter in executione opis corpus operatuꝫ
eſt ꝓ ſe ſuam vult deus vt corꝑa reſurgāt ꝛ ſiť
cum aīabus habeat gloriam. Idem de malis
operibus:prius anima ordinando cogitando
ꝛc̄. habuit ſuū pctm̄ ſic deſiderando ꝛ ordinā
do:ſed in executione corp' operat. Corp' eni
cū aīa facit homicidium ex vindicta vel furať
vel luxuriať. Ideo de' primo dat penā aīab'.
Ubi ſunt modo aie iude ꝛ machometi:in in-
ferno:quia pri' demeruerāt:ergo pri' puniūť
aie q̄ꝫ corꝑa. Et quia corꝑa in executione co-
operata ſunt:ideo vult de' vt ſuſciteňť in iudi
cio vt ſimul cū animab' habeāt dānationem.
Iſta eſt rō:quare boni ꝛ mali reſurgēt vt cor
pora ſimul cū aīab' recipiāt gloriā vel penaꝫ
De h° eſt Auctas Athanaſij q dicit ī ſymbo
lo. Ad cui' aduentū oēs hoies reſurgē habēt
cum corꝑib' ſuis. Et reddituri ſunt de factꝭ ꝓ
prijs rōnē. Et q bona egerūt ibūt in vitā etnā.
Qui vero mala in igneꝫ eternuꝫ. Iſta reſurre
ctio nō fiet per poſſe nature vel alicui' creatu
re:vt dicit ſctūs Tho.i.iiij.di.xliij.q.i.art.i.q.
iij. vbi dicit ꝙ ſimpliciť loquendo reſurrectio
eſt miraculoſa:nō nālis niſi ſm qd:vt ibidem
ad longuꝫ declarat:qꝛ lꝫ creature poſſint occi
dere viuos:nō tn̄ poſſunt ſuſcitare mortuos.
Sol' eni creator q de nihilo cuncta creauit ſo
lo verbo cūcta creauit:nō vt magiſter de axe
laborādo ꝛc̄. ſꝫ ꝟbo dicēdo fiat celū:fiāt lumi
naria:ꝛ ſtatim ipſe dixit ꝛ facta ſunt:vt ait dd.
Tanta eſt virt' ei' verbi:quia q de nihilo fecit
creaturas:ſuſcitabit ſui verbi imꝑio. Quid eſt
plus:creare de nihilo vel reſtitueť illud qd̄ iā
fuit. Certuꝫ eſt ꝙ plus ē creare qd̄ ē de nihilo
aliqd facere q̄ꝫ illud qd̄ eſt facere aliqd ex pre
ſuppoſito:qꝛ argentarius de puluerib' argēti
facit cyphū vt erat pri':q tn̄ de nihilo nō poſ
ſet facere cyphū argētū. Nō eſt ergo mirum
ſi ſūm' argētari' de' puluerib' corꝑorum reſti
tuit integra corꝑa qn̄ ī iudicio ꝑcipiet venire
omnes mortuos di. Surgite mortui ꝛc̄. De
iſta voce loquiť thema di. Omnes qui in mo
numētis ſunt ꝛc̄. De iſta voce dicit dd. Ecce
dabit voci ſue vocē ꝟtutis. Gloſa. ſuſcitandi
mortuos. Patꝫ thema. Sūt hic due queſtiōes
ſubtiles. ¶ Prima ſuꝑ ꝑmā clauſulā thēatis.
ſ. Omnes qui in monumentis ſunt. ¶ Secun
da ſuꝑ ſecūdā cuꝫ dixit audiēt vocem filij dei.
¶ In ꝑma clauſula xp̄s rn̄det tacite queſtiōi:
quaſi eſſet ſibi dictū:q ſuſcitabunť in iudicio
rn̄det. Oēs q in monumētis ſunt. Eſt hic igiť
queſtio. Quid erit de illis q nō ſunt nec vnq̄ꝫ
fuerūt ſepulti in monumētis:ſicut ſunt illi q
moriūť in deſertis:ꝛ comedūť a beſtijs. Item
de ſubmerſis qui comeduňť a piſcibus. Item

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

de ſuſpenſis in aere qui comedunt ab auibus
Item de combuſtis ⁊ fiunt cineres:⁊ ſic de ſi
milib⁹ q nunq̄ habuerũt monumẽtũ vel ſepul
chrum:quid ergo erit de iſtis. Nota ꝓ illo du
bio duas rñſiones. ꝑma eſt lr̄alis. ſecũda mo-
ralis. Pro prima lr̄ali dico ꝙ impoſſibile eſt
aliquẽ mori quõcũq3 quin ſepeliet in monu-
mẽto. Et h⁹ declarat ſic. Nã de⁹ fecit quattuor
monumẽta gñalia pro omniũ hoiu3 corpib⁹:
⁊ null⁹ eſt qn in aliquo iſtoꝝ ſepelietur:⁊ iſta
monumẽta ſũt quattuor elemẽta:terra:aqua
aer ⁊ ignis. Terra eſt monumẽtu3 cõe:lic3 aq̄
nobili⁹ monumẽtũ ſit q̄ꝫ terra:ſ3 qꝛ nõ ẽ cõſue
tũ:ideo raro ibidẽ ſepeliũt hoies:niſi ꝓ deli-
ctis puniunt:⁊ iſti comedũt a piſcib⁹ : ſed qui
ſepeliunt in terra vermib⁹ ⁊ ſerpẽtib⁹. Nobili
us aũt eſt comedi a piſcibus q̄ꝫ a ſerpentibus
vel vermib⁹. Tertiũ monumẽtũ .ſ. aer ẽ nobili
us:in quo ſepeliunt ſuſpenſi: ſed ⁊ comedunt
ab auib⁹. Alij ſepeliũt in igne .ſ. illi q cõburũt
Non eni aliqđ eſt corp⁹ hois nec fuit nec erit
quin in aliquo iſtoꝝ monumentoru3 ſit ſepul
tũ vel in oib⁹:qꝛ ſicut corp⁹ eſt mixtũ ⁊ cõpoſi
tu3 ex q̄ttuor elemẽtis:in illis reſoluit:g⁹ vbi
cũq3 vadat in monumẽtis ſepelit. Jõ dic̃ xp̄s
Oẽs q in monumẽtis ſũt ⁊c. Qꝛ aũt elemen
ta dicant neceſſario ſepulchra vel monumẽta
hoc pꝫ ex ſcriptura dđ. ps. xlviij. Sepulchra
eoꝝ .ſ. hoiu3:dom⁹ eoꝝ .ſ. corporũ in eternum.
Nõ nec monumẽta pape nec regu3 nec xp̄i
durabunt in eternum:qꝛ ignis cõflagrationis
deſtruet etiã aurũ ⁊ argentũ : qꝛ purgabit to-
tũ mũdũ ⁊ remouebit oẽm impfectionem ex
culpa relictã ⁊ impuritate3 cõmixtiõis:⁊ erit
diſpoſitio ad glorie pfectionẽ:vt dicit ſanctus
Tho. ad lõgum. iiij. diſ. xlvij. q. ij. arti. i. q. ij. Et
etiã totus mũdus inouabit:vt dicit in. iiij. diſ.
xlviij. q. ij. artic. i. Ergo neceſſario auctoritas
intelligit de elementis:qꝛ nihil elementatum
remanebit:⁊ de elementis intelligit cu3 dicit
thema. Oẽs qui in monumentis ſũt ⁊c̃. Se-
cũda reſponſio eſt moralis ad bonã inſtructi-
onem .....rã. Inuenitur in ſacra ſcriptura ꝙ
perſone male vite dicunt ſepulchra: ⁊ ad hoc
eſt ratio ⁊ auctoritas. Rõ eſt: qꝛ cõiter mo-
numenta maxime diuitũ de foris ſunt ornata
⁊ picta:ſed intus plena corruptionibus cada
uerũ. Tales ſunt perſone male vite ⁊ pctõres:
que extra ſũt ornate ⁊ picte. ſed intus ſunt ple
ne peccatis. Verbigratia: quando videtis re
gem corã quo portat enſis qui repreſentat iu
ſticiam quã ipſe facere deberet oibus:⁊ tamẽ
forte contingit ꝙ ipſe erit iniuſtus:talis ſepul
chrum eſt ⁊c. Idẽ de malo prelato:papa vel
cardinali ep̄o ⁊c. Jam videtis extra quõ ſunt
ornati ⁊c. ſed ſi ſit male vite porcus per luxu-
riam:ſymoniacus ⁊c. pulchrum monumentũ
eſt ad extra:ſed intus caue ab eo:qꝛ plen⁹ pec
catis. Item de predicatore qui ad extra por-
tat habitũ nigrũ qui ſig̃t honeſtatem :: album
puritatẽ:ſed ſi ſit male vite ⁊c. Idem de cleri
co qui iam portat coronã regalẽ ⁊ pulchrum
ſuperpellicium ſed ſi intus ſit corruptus : ſe-
pulchru3 eſt. Idem de vicarijs ⁊ de baliuis:q
extra portant baculũ ſed ſi intus ſunt repleti
criminib⁹ ⁊ delictis ſepulchra dicunt. Idem
de mulieribus que cõiter incedunt ornate ⁊
picte:ſed itus ſecrete erit putana plena odijs
⁊ malis voluntatibus ⁊ deſiderijs:ſepulchra
ſunt. Ex iſta ratione ſcriptura vocat malas ꝑ
ſonas ſepulchra:talibus dicebat xp̄s. Ve vo-
bis ſcribe ⁊ pharisei hypocrite qui ſimiles eſtis
ſepulchris dealbatis que a foris apparent ho
minibus ſpecioſa. intus vero ſunt plena oſſi-
bus mortuorum ⁊ omni ſpurcitia. Sic ⁊ vos
qdem a foris quidem apparetis hoibus iuſti
intus autem pleni eſtis hypocriſi ⁊ iniquitate.
Matth. xxiij. Ecce quare male perſone dicũ
tur monumen...... ergo dicit xp̄s in thema
⁊c. Omnes qui in monumentis ſunt ⁊c. quaſi
dicat. non ſolum boni de quib⁹ nunq̄ fuit du-
bium:quia exquo hic nõ habuerũt remunera
tionem:alibi habuerunt in celo. Nam rõ di-
ctat vt illic remunerent. De malis aute3 fuit
dubiũ ex illo verbo dđ. Nõ reſurgẽt impij in
iudicio:neq3 pctõres in concilio iuſtorum. Ex
hoc opinati ſunt aliq ꝙ pctõres nõ reſurgent
ſed dicit:imo:qꝛ omnes q in monumentis ſũt
⁊c. Non ſolum loquit de bonis : ſed etiam de
malis:vt patet ex dictis. Ad auctoritate3 da-
uid dicit : ꝙ in iudicio boni non reſurgent vt
iudicent:ſed vt iudicent:marie illi qui tenue-
runt vitam apoſtolicã. quia dicit ſctũs Tho.
iiij. diſ. xlvij. q. i. arti. ij. q. ij. ꝙ iudiciaria ptãs
paupertati debet ꝑpter tria. Prima rõ:quia
ꝑpter deũ oia derelinquũt ⁊ ſoli xp̄o inherẽt
⁊ ideo non eſt eis aliqd quod eorũ iudiciu3 a
iuſticia deflectat. Unde ⁊ idonei ad iudican-
dum reddunt. Secunda ratio eſt ꝑpter hu-
militatẽ:cui correſpõdet exaltatio:ſ3 nihil ita
deſpectum facit hominẽ in hoc mũdo vt pau
pertas ergo merito exaltantur: vt alios iudi-
cent. Tertia ratio:qꝛ paupertas eſt diſpoſitio
ad predictã poteſtate3:vt declarat ibide3. Et
ergo nõ oib⁹ pauperib⁹ repromittit : ſed illis
qui relinquentes oia ſequũt xp̄m ſm pfectio-

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

de vite. Hec ille ibidē. In illa ergo die virgo
maria ⁊ apoſtoli ⁊ alij ſancti de vita apoſtoli/
ca erunt coniudicantes cū xpo: ⁊ tot⁹ mūdus
erit ſubtus inferi⁹ a dextris ⁊ a ſiniſtris: ⁊ xps
dicet virgini. Mater mea quid vobis videt:
nō ꝙ xps indigeat conſilio: ſed propter hono
rem virginis ⁊ ſanctoꝝ. Sed pctōꝛes non ſic
reſurgunt vt iudicent: ſed vt iudicētur. Neqȝ
pctōꝛes in cōcilio. id eſt cōgregatiōe iuſtoꝝ
ſeu ſanctoꝝ: ſed inferi⁹ erūt a ſiniſtris. Jō xps
cōtra dubiū illoꝝ dixit. Oēs qui in monumē
tis ſunt. Pȝ ergo ꝙ clara eſt pꝛima queſtio.
¶ Secunda queſtio eſt ſup clauſulā ſcdam. ſ.
audiēt vocem filij dei. Cōtra eſt hic queſtio:
quia certū eſt ꝙ in monumētis quocunqȝ mo
do ſumatur in eo non ſunt niſi coꝛpa putrida
⁊ reſoluta. Talia eni coꝛpa nō poſſunt audire
qꝛ nō eſt ibi aīa: quare ergo dicit. Oēs qui in
monumētis ſunt audiēt vocē filij dei: ſi nō ha
bent aures ⁊ animā. Reſpōſio eſt ꝙ ſicē deus
oꝛdinauit quattuoꝛ monumēta coꝛpibus: ita
etiā q̄ttuoꝛ aīab⁹: ⁊ nō eſt alıq̄ anīa bona ſiue
mala quin in aliquo iſtoꝝ quattuoꝛ collocat
⁊ iſta monumenta dicūtur receptacula q̄ con
uenienter animabus poſt moꝛtē aſſignantur
vt dicit ſanctus Tho. in. iiij. di. xlv. arti. i. q. i.
⁊ in illis anime collocantur vt in monumen/
tis. Monumentum igitur.

¶ Primum eſt infernus damnatoꝛum.
¶ Secundum eſt limbus pueroꝛum.
¶ Tertium eſt locus purgandoꝛum.
¶ Quartum eſt locus beatoꝛum.

Oēs aīe vadūt in aliquo iſtoꝝ quattuoꝛ lo/
coꝛum ſicut coꝛpa in aliquo: quādo ergo dicē
xps. Omnes qui in monumentis ſunt: intelli
gitur de animabus: quando ad quattuoꝛ par
tes mundi clamabitur. Surgite moꝛtui ⁊c.
Iſta vox audietur in inferno damnatoꝝ: in
limbo pueroꝝ: in purgatoꝛio: ⁊ in celo: ⁊ ſtati
quelibet aīa in ꝟtute dei inueniet ſuū coꝛpus
qḋ cognoſcet ſicut tu de mane ſurgis de lecto
⁊ cognoſcis tunicā qua expoliat⁹ fuiſti in ſero
De iſtis monumētis pōt itelligi illud Mat.
xxiiij. Mittet angelos ſuos cum tuba ⁊ voce
magna ⁊ ꝯgregabūt electos ei⁹ a q̄ttuoꝛ vent
a ſūmis celoꝝ vſqȝ ad terminos eoꝝ. Jo. a ſū
mis celoꝝ. ſ. nouē oꝛdinib⁹ angeloꝝ: in qb⁹ aīe
ſctōꝝ ſūt collocate: ⁊ oēs audiēt illā vocē: vſqȝ
ad terminos eoꝝ. Termin⁹ eſt illud qḋ plus
diſtat: qꝛ oēs q ſūt ibi audiēt etiā illā vocē tu/
be. Nō intelligat ꝙ ſit ibi tuba materialis: ſȝ
qꝛ illa ē vox xpi reſurrectionē ipantis ⁊ dicēt.
Surgite moꝛtui: venite ad iudiciū. Uel ē vox
angeli que vt dicit ſctūs Tho. iiij. di. xliij. q. i.
ar. iij. q. ij. in coꝛpe erit terribilis: ergo cōparat
voci tube que eſt vox terroꝛis. In pꝛio monu
mēto. ſ. in inferno dānatoꝝ ibi eſt ignis q̄ſi flā
ma de ſulphure: qꝛ dicē ſctūs Tho. iiij. di. l. q. ij.
ar. iij. q. iiij. ꝙ loc⁹ inferni talis erit vt cōpetat
miſerie dānatoꝝ. Uñ ſm h° ſūt ibi lux ⁊ tene/
bꝛa ꝓut maxime ſpectat ad miaȝ dānatoꝛum.
Ipſa aūt viſio eſt delectabilis ſm ſe: vt habet
in ꝑ̄ncipio methaphiſice. Sēſus oculoꝝ ē ma
xime diligibilis eo ꝙ ꝑ ipȝ plura cognoſcim⁹
ſed ꝑ accidēs ꝯtingit viſionē eſſe afflictiuā: ſ
ꝗtū videm⁹ aliq̄ nobis nociua vł repugnātia
volūtati: ⁊ iō i inferno h° mō dȝ eē loc⁹ diſpo
ſitus ad vidēdū ſm lucē ⁊ tenebꝛas ꝙ ibi ni
hil ꝑſpicui videat: ſȝ ſolū illa ſub q̄daȝ vmbꝛo
ſitate videāt: que afflictionem coꝛdi ingerere
poſſūt. Uñ ſimplr loquēdo loc⁹ ē tenebꝛoſus
ſȝ tñ etiā dina diſpōne ē ibi aliqd lumis ꝗtū
ſufficit ad videndū illa q̄ toꝛq̄re pñt. Et ad h°
ſatiſfacit naturalis ſitus loci: qa in medio ter
re vbi infern⁹ ponit vbi nō pōt eſſe niſi ignis
fetulentus ⁊ turbidus ⁊ q̄ſi fumoſus. Hec ille
ibidē: nō tñ ſūt ibi neceſſaria ligna: qꝛ durat
ꝑ diuinā volūtatē. Ibi ſepeliunt aīe illoꝝ qui
tenēt hic malā vitā: vt religioſi clerici ⁊ alij: ⁊
nolunt coꝛrigi nec facere pniam: qñ tales mo
riūt: aīe ſepeliunt in inferno. Auctas. xpi de q̄
dam luxurioſo diuite: guloſo: ⁊ pomposo ⁊c.
Moꝛtu⁹ ē diues ⁊ ſepul. ē i ifer. Et loqt ḋ aīa
qꝛ coꝛp⁹ in terra fuit ſepultū. Lu. xvij. Ergo in
fern⁹ eſt ſepultura ſiue monumentū. Et ꝓ iſtis
nō eſt intētio eccl̄ie facere aliqḋ bonū: qꝛ eis
nō prodeſſent: eo ꝙ ſunt dānati. Si oīa bona
que hodie fiūt in mūdo ⁊ vnq̄ fuerunt facta
eſſent pro vna aīa dānata: nō extraherent eā
de iferno qꝛ ibi nulla eſt redemptio: nec excū
di: nec penarū alleuiandi: qḋ oſtendit de illo
diuite qui qñ fuit in toꝛmentis ⁊ in illo igne:
eleuatis oculis in celum dixit. Pater abꝛahā
⁊ continue petijt illā guttā aque: nec vnq̄ ob
tinuit nec obtinebit: ⁊ hoc ſigt ꝙ nullū refri/
geriū poſſunt habere. Auctas de hoc. Moꝛ
tuo hoīe ipio nulla erit vltra ſpes de eo. Pꝛo
uer. xi. Ideo mō audiſſem⁹ nos: faciamus pniaȝ
ſi vna aīa de illis poſſet exire ⁊ facere pniam.
O qualem pniam faceret. ⁊ nos miſeri nō cu
ramus: ſed pꝛocraſtinamus ac ſi eſſemus cer/
ti de vita: ꝓpoſito diu viuēdi: iō dicē ſcriptura
Añ obitū tuū opare iuſticiā. i. pniaȝ: qñ nō ē
apud inferos iuenire cibū. i. refrigeriū. Eccl̄i.
xiiij. g° ñ eligam⁹ ibi ſepulturā vł monumētū.
¶ In ſcdo loco. ſ. limbo pueroꝝ ibi ſepeliunt

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pueri nõ baptiʒati. Iſte locus e circa infernuʒ
dãnatoꝝ: ſʒ nõ ẽ ibi ignis: nõ ſunt ibi demones
nec tormẽta: nec dolores: ſʒ nõ hñt lumen gře
nec claritatẽ glie: ſʒ habeant plus de ſcia nãli
ꝗ̃ habuerint in hoc mũdo phi ⁊ apli: ſʒ hic nõ
habuerint ſciam aliquã: qꝛ caro impedit: ſicut ſi
ego tenerẽ cryſtallũ abſcõditũ ſub cappa: ſed
extra cappã ad luceʒ ſolis reſplenderet: ita de
aīa illoꝝ pueroꝝ. Ibi ſũt filij xp̄ianoꝝ: iudeoꝝ
agarenoꝝ: ⁊ alioꝝ infidelium in ſolo originali
decedentes: diſputãt lectant ⁊ gaudẽt adiuicẽ
ſʒ nunꝗ̃ videbũt deũ: ⁊ ille locꝰ dr̄ coꝝ monu
mẽtũ de qbꝰ dr̄ in ſcriptura. Quid tu hic aut
q̄ſi qs hic: qꝛ excidiſti tibi hoc ſepulchꝛũ. Iſa.
xxij. Et loqtur puero in orĩali decedẽti. Ter dr̄
hic: de tribꝰ locis fecit mẽtionẽ. Pmo de vtero
mr̄is in q̃ fuit ꝯceptꝰ dr̄. qd tu hic: ſupple ꝯtra
xiſti ꝙ non habes paradiſum. Et rñdere põt:
nihil feci niſi tm̃ contraxi originale. Scdo de
mũdo in quo ẽ natꝰ dr̄. Aut q̄ſi qs hic. q. d. fe-
ciſti pctm̃ ⁊ rñdere põt: non. Tertio de limbo
dr̄. qꝛ excidiſti tibi hic. ſ. in limbo ſepulchꝛũ: ſʒ
qꝛ nũꝗ̃ fecerũt aliqd pctm̃ in mũdo: iõ nõ ha
bent tormẽtũ: ſed ſũt imũdi ex illa carnali ge-
neratione a qua nõ poſſunt lauari niſi per ba
ptiſmũ: ideo remittunt ad limbum: de q̃ dixit
xp̄s. Amen amen dico vobis: niſi qs renatus
fuerit ex aq̃ ⁊ ſpũſctõ nõ põt intrare in regnũ
dei. Ioã. iij. Nec ꝓ iſtis oramus. qꝛ nõ poſſunt
inde exire. ¶ Tertiꝰ locus eſt purgatorij: ⁊ eſt
in corde terre circa locum puerorum: ⁊ ibi eſt
ignis q durabit vſqꝫ ad diẽ iudicij ſolũ eſt ibi
in magna latitudine ⁊ ꝓfunditate: ibi eniʒ ſũt
anime penitentiũ qui hic non perfecerũt peni
tentiam: nec de pctis habuerũt tantã cõtritio
nem quãtã habuit magdalena: ſed tenuerunt
penitentiaʒ datam a confeſſore: nil addendo
cum ꝓpoſito non redeundi ad peccata. Tales
qñ moriuntur non vadunt ad infernũ: nec ſta
tim ad paradiſum: qꝛ oʒ cõplere pniam. Sed
ad purgatoriũ vbi ſtant ſm̃ tps a deo ordina
tum. alió p diẽ: alique p menſem: annũ vel an
nos vl' circa. iuxta pctã purgãda ⁊c. Iſte locꝰ
dr̄ etiaʒ ſepulchꝛum aīaꝝ. Auctas allegorice.
Emerunt ex illꝭ agrum figuli in ſepulturaʒ pe
grinoꝝ. Mat. xvij. Nota emerunt. ſ. penitẽtia
eis data a ꝯfeſſore: agrum: nõ carcerẽ inferni.
ſed purgatoriũ. vbi ſunt flores vt in agro gra
rum ⁊ oronũ. ſʒ non meritoꝝ: dicẽtes. Dñe po
natis in corde filij mei vel amicoꝝ ⁊ manumiſ
ſoꝝ vt ipleãt voluntatẽ tuã ⁊c. qñ ꝟo ſunt ne-
gligentes nec curãt adimplere petũt a deo iu
ſticiã ꝯ illos. Iõ auiſent manumiſſores ⁊ here
des: qꝛ deꝰ faciet illꝭ iuſticiã q ſunt in maiori pe
na ꝗ̃ ſi h cum corpore ⁊ aīa cõburerent. qꝛ il-
le ignis eſt maioris actiuitatis. De hoc dicit
ſcriptura. Nũqd deꝰ faciet vindictã electoꝝ
ſuoꝝ clamantiũ ad ſe. Luce. xviij. Et qꝛ multi
ſunt in purgatorio q nõ fecerunt teſtm̃ vel nõ
hẽbant vñ: vel qꝛ ſubito mortui ſunt. vl' ſi fece
runt non complent. Iõ eccl'ia ordinauit ꝓ oibꝰ
iſtis hodie orare. Sũt tñ inter oīa tria ꝓcipua
que defunctis plus ꝓſunt: vt dicit ſctũs Tho. i
iiij. diſt. xlv. q. ij. art. iij. q. i. ſ. orõ ſacrificiũ alta
ris ⁊ elemoſyna. Vñ dicit ſic in corpore. Suf-
fragia viuoꝝ ꝓſunt defunctis ſm̃ ꝙ vniunt vi
uentibꝰ charitate: ⁊ ſm̃ ꝙ intẽtio viuoꝝ refert
in mortuos. ⁊ iõ illa opera precipue nata ſunt
mortuis ſuffragari que maxime ad cõiunctio
nem charitatis ptinẽt: vel ad directionẽ intẽ-
tionis in alterũ. Ad charitatem aũt ſacrm̃ eu
chariſtie ꝓcipue ptinet: cũ ſit ſacrm̃ eccl'iaſtice
vniõis: ꝯtinẽs illũ in q̊ tota eccl'ia vnit ⁊ cõſo
lidat. ſ. xp̄m. Vñ eucharistia eſt q̄ſi charitatis
origo ſiue vinculũ. Sʒ inter charitatis effectꝰ
ꝓcipuũ eſt elemoſynaꝝ opus. ⁊ ita iſta duo ex
parte charitatꝭ precipue mortuis ſuffragant. ſ.
ſacrificiũ eccl'ie ⁊ elemoſyne. Sʒ ex parte intẽ
tionis directe in mortuos ꝓcipue valet oratio
qꝛ orõ ſm̃ ſuã rõnẽ nõ ſolũ dicit reſpectuʒ ad
orantẽ ſicut ⁊c. opa. ſʒ directius ad id pro quo
orat. ⁊ ideo iſta tria ponunt q̄ſi precipua mor
tuoꝝ ſubſidia. Quis qcunqꝫ alia bona que ex
charitate fiant ꝓ defunctis: eis valere credẽda
ſint. Hec ille ibidẽ. O ſi hr̄etis oculos claros
videretis quõ aīe hodie exeũt de purgatorio
⁊ proceſſionalr̄ intrant ad nuptias paradiſi.
Iã paratur prandiuʒ mõ pro eis de illis eſcis
incorruptibilibus q̃ non pñt declarari. quibꝰ
dixit xp̄s. Ego diſpono vobis. Luc. xxij. O qt
menſe ſunt iã ibi parate pro refectione aīaruʒ
que ieiunarunt in purgatorio. Iõ dñr tot miſ
ſe p mundũ: tot orones fiunt ⁊ elemoſyne. Iõ
faciatis vt bene ꝯſueuiſtis. ¶ Quartus locus
eſt btõꝝ in celo empyreo. In illo ſctiſſimo ſe-
pulchro vadũt hoies ⁊ mulieres q in hꝰ mun
do tenuerũt vitã ꝑfectã. q ſʒ peccauerũt: tñ pro
tpe ꝯuerterũt ſe ad deũ ꝯterendo proponẽdo
de cetero abſtinere a pctis. fecerũt ꝯdignã peni
tentiaʒ intñ ꝙ bona excedũt pctã q̃ fecerũt. ta
les qñ moriunt ſtatim ab angelꝭ portant corã
xp̄o. qbꝰ dicit xp̄s. Laboraſtis: iõ mõ qeſcite.
ieiunaſtis: iõ mõ comedite. De hoc dicit xp̄s.
Factũ eſt vt moreret mendicus ⁊ portaret ab
angelis in ſinũ abrahe. Luce. xvi. quia iaʒ ha
buerat h purgatoriũ p pniam ⁊ patientiam.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

B. uito monumento auctas anagogice. qua
ſi effodiētes theſaurū:gaudentqꝫ vehemēter
cū inuenerit ſepulchrū. Job.iij. Dicat quō il
li q fodiūt ꝑ inueniendo theſaurum gaudent
qn̄ iuenerit:ſʒ laborauerint fodiēdo.ita qs de
lectat faciendo pniam:qꝛ expectat theſauruʒ
padiſi. Et ꝑ iſtis non oram⁹:qꝛ nihil indigent
a nob.ſʒ gaudeāt de bonis q̄ facimus. Reſpi
ciunt.n.nos ꝑ feneſtras gaudentes. Dico vo
bis ꝙ gaudiuʒ eſt angelis in celis ⁊c. Lu.xv.
Ideo heri feſtiuauim⁹ de oībus ſanctis vt nos
iuuent: hodie de mortuis in purgatorio exi-
ſtentibus vt habeant gloriam.

¶ De ſancto Martino. Sermo.j.

c Ognouit cum in benedi-
ctionibus ſuis.
Hꝛ.originalr Eccli.xliiij. Recita-
tiue in epl'a hodierna. Sicut feſtuʒ
⁊ ſolēnitas hodierna pn̄s diei eſt illi⁹ glorioſiſ
ſimi ꝯfeſſoris bti Martini amici dī.ita de eo
dem erit nr̄ ſmo. Et de ſua vita ⁊ perfectione
ſpūali nos poterimus extrahere exēpluʒ ⁊ in
ſtructionē ad ſaluationē aīaꝝ nraꝝ ⁊ informa
tionem vite. Salutet pri⁹ vgo maria. Ego ꝑ-
poſui iſtud thema veſtre deuotiōi ſub tali ite-
lectu ꝙ de⁹ cognouit.ſ. approbādo ⁊ accepta
do btm̄ martinū in ſuis bn̄dictionibus. Pro
cui⁹ intellectu ⁊ declaratione ſciendū ꝙ virtu
tes ⁊ bona opa ſctā ⁊ meritoria ꝑ q̄s hō acq-
rit gl'iaʒ celi dn̄r benedictiones. Rō:⁊ funda
tur in q̄dam regula phīe dicentis. A fine de-
noiatur res. Et cuius finis bon⁹ eſt:iꝑm quoqꝫ
bonū eſt. Et cui⁹ finis malus eſt:ipſum quoqꝫ
malū eſt. Mō iſta regula declaret. in theolo
gia. Videam⁹ pctā q̄ hō facit ꝯ deū ⁊ ſua pre
cepta:ad quē finē ducunt ad morteʒ. Finis il
loꝝ.ſ.pctōꝝ:mors eſt.ad Ro.vi. Quia mala
opa ⁊ pctā q̄ hō facit auferūt vitā aīe. Iteʒ au
ferunt vitam gl'ie. Et ab iſto fine dn̄r pctā mor
talia ꝑ regulaʒ:qꝛ a fine denoiat.res. Ita per
oppoſitum: ſeruire deo in bonis operibus in
pn̄tia in ſancta vita viuēdo ſm eius volūtatē
⁊ non ſm ſenſualitatē.talia opa ad quē fineʒ
ducunt:dicit ſcriptura ſctā.ad vitam eternaʒ.
Serui autē facti deo habetis fructum veſtrum
in ſanctificationē:fineʒ vo vitam eternam.ad
Ro.vi. Jō opa q̄ fiunt in gr̄a dn̄r viua:qꝛ fina
liter ducunt ad vitam eternam faciētea. Mō
videam⁹ vtutes ad quē fineʒ ducūt.ſicut ſunt
vtutes theologicales.ſ.fides:ſpes:⁊ charitas.
Et cardinales ſiue morales.vt prudētia:tpan
tia:iuſticia:⁊ fortitudo.⁊ vtutes ſpiritusſācti.
vt ſcīa.intellectus ⁊ ꝯſilium. Iſte vtutes du

cūt ad finē diuinā benedictionē in die iudicij
qn̄ xp̄s ſedebit iudicādo:⁊ pctōrib⁹ dabit ma
ledictionē dī. Diſcedite a me maledicti i ignē
eternū q paratus eſt dyabolo ⁊ angelis eius.
Matth.xxv. Sed ꝑſonis bonis ⁊ vtuoſis da
bit bn̄dictionem dī. Venite bn̄dicti pr̄is mei
poſſidete paratū vobis regnū a ꝯſtitutiōe mū
di. Matth.xxv. Si ergo a fine denoiatur res
⁊ vtutes ducunt hoiem ad illam finaleʒ bn̄di
ctionē. Jō vtutes ducunt btitudines. Auctas
Etenim bn̄dictionē dabit legiſlato ibūt de vir
tute in virtutē.videbit deus deoꝝ.i. angeloꝝ
in ſyon. Legiſlator eſt xp̄s. Rō:qꝛ nulla bona
lex datur niſi ꝑ eum. Ipſe.n.dedit legē Moy
ſi in mōte ſynai indutus veſte ignis. Ille ideʒ
⁊ nō alius indutus veſte humanitatis que eſt
pulchrior igne dedit legē euangelicā dulcem
⁊ benignā ⁊ ſuauem. Iſte legiſlator dat bene
dictionē. Et declarat cū dicit.ibunt de virtute
in virtutē.ſ.de bono in meli⁹. Pʒ ergo ꝙ vir
tutes dicunt benedictōes. Cū ergo beat⁹ mar
tinus fuerit plen⁹ virtutib⁹ ⁊ valde virtuoſus:
bene dicit thema de eo. Cognouit eum.ſ.dn̄s
in bn̄dictionib⁹.i.in vtutib⁹ ſuis. Pʒ thema.
Si oēs ei⁹ vtutes vellem vobis declarare nō
ſufficeret tpus. Sʒ de pn̄ti declarabo qnqꝫ de
q̄bus poterimus hr̄e bonā inſtructionem ⁊c.

- Prima eſt fidelitas mentis
- Secunda humilitas cordis
- Tertia pietas operis
- Quarta aſperitas corporis
- Quinta firmitas vite.

Et de iſtis dicit thema. Cognouit euʒ in bene
dictionib⁹ ſuis. ¶ Dico primo ꝙ btūs marti
nus fuit multū ꝑfectus in fidelitate mentis.ſ.
in fide catholica.non ſolū qn̄ fuit adultus:ſed
etiā puer octo vel noueʒ annoꝝ prudenter ſci
uit eligere de credētijs que tūc erāt in mūdo
meliorē:nec voluit dimittere credētiā electā.
nec ꝑꝑ minas pr̄is:nec aliter. Tempore.n.ſuo
erant in mundo tres credentie ſeu leges gene
rales. Paganica. Moſayca. ⁊ Euangelica.
Pagani.n.adorabant ydola de auro ⁊ argē
to:lapide ſeu ligno.intra que erat demō dans
eis reſponſa qn̄ recurrebāt ad ea volentes ſci
re q̄s fecit furtum:dicentes. O deus quis fura
tus eſt hoc. Dicebāt vt iuuarent ⁊c. Iſtius ſe
cte erant parentes bti martini:ſʒ eſſent valde
generoſi ſm mundum. Scđa erat lex moſay-
ca vel iudayca:quā tenēt multi. Tertia eſt lex
euangelica:quaʒ xp̄s ore ꝑprio promulgauit.
Secta aūt ſaracenica nondum erat:qꝛ nondū
ſunt octingēti anni ꝙ agareni inceperūt: nec

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſunt niſi xpiani renegati [illegible] beati
martini volebant eũ facere ydola adorare: ⁊
ipſe nolebat. Cogitate quid dicebat ſibi pater
etiã adora deũ meum. Sed dicebat btũs mar
tinus. Modo ego adoro illũ q me fecit: qꝛ il-
la que vos adoratis opa ſunt hoium arte hu-
mana fabricata. Ad queꝫ pr. Et nunqd vides
ꝙ loquunt ⁊ rñdẽt ad īterrogata. Et puer. Il
li ſunt demones q loquunt: qꝛ deus nõ eſt niſi
vn⁹ in mundo. ſicut eſt vnuſ rex in vno regno.
Sꝫ vrī diỹ multi vident eſſe. Finalr btũs mar-
tinus puer octo vel nouẽ annoꝝ voluit ꝑqui-
rere legẽ verã: ex quo lex pris nõ ſibi placebat
Jõ iuit ad ſynagogã iudeoꝝ ad rabinos dicẽs
eis. Quid adoratis vos. Rñderũt. Nos non
adoram⁹ opa manuũ hoium: ſꝫ adoram⁹ deũ
creatorẽ celi ⁊ terre. nõ adoram⁹ ydola vt pa-
gani: nec ymagines vt xpiani. Et beat⁹ marti-
nus. Quid ꝓmittit vobis ille de⁹. Rñdit rabi
nus. Promittit nobis panẽ ⁊ vinũ ⁊ oia ter-
rena ⁊ tpalia: qꝛ dic̃ per Iſa. in. c. i. Si volueri
tis ⁊ audieritis me bona terre comedetis. Et
martinus. Et in alia vita ꝓmittit aliqd. Rabi
nus tacuit: qꝛ in tota lege Moyſi non ꝓmittit
vita eterna. Et martinus. Ueſtra credentia vi
detur mihi bona pro iſto mũdo: ſꝫ qꝛ habem⁹
mori ⁊ dimittere iſtũ mundũ ⁊ ire ad alium: ⁊
lex vrã nihil dicit de alio: veſtra credentia de
vno deo videt bona: ſꝫ ſpes veſtra vana. Jõ nõ
placet mihi lex veſtra. Jõ reprobata lege pa-
ganica ⁊ moſayca pp ſpem vanã: venit ad ec-
cleſiam xpianoꝝ petẽs epm vel curatum qui
erat valde aptus: ⁊ bene fuit neceſſariũ. q quã
do vidit nobilẽ ⁊ tã gratioſum gauiſus ẽ. ſci-
ens ſui generis nobilitatẽ: dicens. qd vultis fi
li mi. Rñdit btũs martin⁹. Uellem cognoſce
re creatoreꝫ qꝛ lex pris mei ⁊ iudeoꝝ non pla
cet mihi. ideo vellem ſcire vos xpiani qd ado
ratis. Rñdit eps di. Nos xpiani credimus ⁊
adoram⁹ vnũ deũ creatorẽ celi ⁊ terre ⁊ oium
reꝝ corporaliũ ⁊ ſpũaliũ. Qui lꝫ ſit vn⁹ in eẽn
tia: eſt tñ tres pſone. ſ. pr fili⁹ ⁊ ſpũſſanct⁹. Rñ
dit btũs martin⁹. Pr: hoc non poſſum intelli
gere ꝙ vn⁹ deus ſit tres pſone. Eps declarauit
ꝙ ſicut in ſole vno ſunt tria. ſuba: radius. ⁊ ca
lor: ita in deo vno eſt pater fili⁹ ⁊ ſpũſctũſ. Si
cut nos xpiani intelligim⁹ trinitatẽ pſonarũ.
Non cogitetis ꝙ ſint tres pſone vt tres reges
ſꝫ ſicut eſt de vno ſole. Et nũqd de⁹ eſt maioris
ꝟtutis ꝙ ſol. ideo ⁊c. Rñdit. b. martin⁹. Bñ
placet mihi hoc. ſꝫ eſt vnuꝫ de lege vrã pp qd
ego abhorreo eam: qꝛ adoratis ymagines vt
parentes mei ydola. Adoratis. n. ymaginem
vnius hois crucifixi. Cui ait eps. Fili nos nõ
adoramus niſi deum creatorem. Sed fili vos
debetis ſcire ꝙ ex pctõ inobedientie primoꝝ
parentum ⁊ ex aliỹs pctis poſt factis: omnes
homines erant condemnati ad infernum. Et
martin⁹ ait. Bene credo: ſicut qui facit ꝯ vo
lũtatem imperatoris. Et eps. Propt qd fili⁹
dei non pr nec ſpũſſanctus aſſumpſit naturaꝫ
hũanam in vtero cuiuſdaꝫ puelle ꝟginis. quẽ
admodũ radius ſolis trãſiens per vitream co
loratam: radius recipit illum colorem: ⁊ non
ſuba ſolis nec calor. Et ſic filius dei factus eſt
homo ⁊ deus: dicẽs pri. Compatior ꝙ tot ſuſ
pendantur in furca inferni. Jõ pr ego ſol⁹ ſuſ
pendar in furca inferni: ne aliquis mihi cre-
dens ⁊ obediens ſuſpendat. Et placuit patri
Et ne tantũ bñficium qd nob fec̃ tradat obli-
uioni a xpianis: in mẽoriam tanti bñficiỹ tene
mus crucẽ ⁊ ymagineꝫ ſuaꝫ quõ fuit paſſus: ⁊
ymaginẽ mris. nõ vt adorem⁹: ſꝫ ne obliuioni
tradamus. Et ait martinus. Magna ratio eſt
iſta ⁊ placet mihi. Idẽ de ymaginib⁹ ſctõruꝫ
ꝓ memoria ⁊c̃. Idẽ de hoſtia. Nos non ado
ram⁹ panẽ: qa dictis ꝟbis a xpo ordinatis non
remanebit ibi panis: ſꝫ infra cortinã albaꝫ eſt
ꝯ verus deus ⁊ verus homo. Iſtud ſacrifici
um inſtituit nobis quãdo debuit recedere vt
xpiani adorent eum: ⁊ non ydola. Nunqd vi
diſtis vos imperatorem inter cortias in tem-
plo quando vadaſſ cum pre vro: ⁊ adoratur
a militibus: lꝫ non videatur ab eis. Idem de
xpo. Et ait martinus. Modo videamus quid
promittit nobis lex veſtra. Rñdit eps. Nihil
tpale: diuitias honores: nec dignitates: ſeu de
lectationes. imo dicit ꝙ deſpiciam⁹ oia mun
dana. ſꝫ ꝓmittit nobis peccatoꝝ remiſſioneꝫ i
h° mũdo. ⁊ ꝓpter hoc ordinauit baptiſmum.
Et ſi poſt hõ peccat: ordinauit ſacrm pnie. ſ.
cõteri. de pctis ⁊ ꝯfiteri. Et in alio mũdo pro-
mittit ſibi obediẽtib⁹ gliam eternaꝫ. qa omẽs
aie ſanctarum pſonarũ ſtati qñ recedũt a cor
porib⁹ per mortẽ: ab angel. portant ad gliam
⁊ poſt in iudicio reſurgẽt: ⁊ ſimul cuꝫ corpib⁹
habebũt gliam ꝑpetuaꝫ. Et ait martinus. O
pr multũ placet mihi lex vrã. Rogo vos de
tis mihi in ſcptis fideꝫ vrãm. Et dedit ſibi in
ſcptis Credo in deuꝫ. ⁊ infra paucos dies ſci-
uit corde tenus. Quã fidem dicebat quolibꝫ
die mane ⁊ ſero flexis genibus de articlo ad
articuluꝫ. Ecce beat⁹ martinus quõ hũit fide
litatem mentis. Si dicat. Frat. vñ hũiſtis iſta
Dico ꝙ de hyſtoria. Sed breuit. Dicit eni hy
ſtoria. Martinus ex nobilib⁹ gentib⁹ nat⁹ cuꝫ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

... annoꝝ.xij.inuitis parentibꝰ ad eccliam cō
fugit: ſeq; cathecuminuꝫ.i.in lege inſtructum
fieri poſtulauit. Cathezizare idē eſt ꝙ inſtrue
re. cathecuminus.i.inſtructus. Cōicet autē is
q cathezizat ỽbo ei q ſe cathezizat in omnibꝰ
bonis. ad Gal.vi. Moraliter in hac ỽtute imi
temur beatuꝫ martinum addiſcendo ⁊ quoli
bet die dicēdo Credo in deū. qꝛ aſs magnum
ꝑiculū eſt: maxime tpe antixpi ⁊c. Jdeo apls
ait. corde credit ad iuſticiam: oꝛe autē confeſ
ſio fit ad ſaluteꝫ. Ro.x. ¶ Scđa virtus beati
martini fuit humilitas cordis. qꝛ intm̄ erat hu
milis ꝙ nihil pꝛeſumebat de ſe: lꝫ eſſet filiꝰ tri
buni. Tribunꝰ.n.idem eſt ꝙ capitaneus mille
hoiuꝫ armoꝝ. ſicut cēturio de centū. Pr bea
ti martini ducebat ſub bannerio ſuo mille ho
mines armoꝝ. Et btūs martinus nō ſe exalta
uit de hoc: immo qñ pr fuit ſenex: imperatoꝛ
voluit vt filius ſuꝰ ſanctꝰ martinus teneret lo
cum patris. q tunc erat.xviij. annoꝝ ⁊ noluit.
ſed coactꝰ factꝰ fuit miles. Qui dixit intra ſe.
Solo noīe militabo: ſed ope tenebo vitam he
remite pater eiꝰ iuerat cū mille: ⁊ ipſe vno ſcu
tifero erat contentus. pater eniꝫ habebat ſel
lam deauratam: ⁊ ipſe nihil hoꝛum habebat.
Poteſtis cogitare quomodo iuxta malaꝫ cō
ſuetudinem mundi: quia quando aliqs vult ꝓ
deo humiliari quomodo deridebatur. Sꝫ.b.
martinus non curabat de deriſionibꝰ: ſed vt
placeret deo h̄ fecit. qꝛ hūilitas ſp placuit dō.
Qui vult attendere ad ỽba obloquentiū nū
qd faciet aliqd boni. certe non. Jdeo.b.marti
nus nō curabat qñ dicebatur. Ecce quō vadit
in vituꝑiū gn̄is ſui. Poterat dicere cuꝫ aplo.
Si hoibꝰ placerē: xpi ſuus nō eſſem Ad Gal.
i. Item de ſcutifero. creditis ꝙ vellet ſeruitiuꝫ
ab eo: immo ideꝫ miniſtrabat ſcutifero. Dicit
hyſtoꝛia. Factus ergo miles vno ſolo ſeruo co
mite contentꝰ erat: ⁊ cui verſa vice adeo fule
bat. vt ei plerūq; calciamēta detraheret ⁊ ipa
detergeret. Ad pꝛacticam. dicat qñ lauabant
ſe de mane. Idē in pꝛandio dabat ſibi aquaꝫ
ad manus ⁊ ſeruiebat ſibi in menſa. ⁊ in ſo di
ſcalciabat ꝯdicente ſcutifero: qꝛ ait xpus non
venit miniſtrari ſꝫ miniſtrat. Ecce quanta hu
militas coꝛdis. Et nos inflati ſumus de ni
hilo: intantū ꝙ nihil valemus. Jdeo xpus di
xit. Quicūq; voluerit inter vos maioꝛ fieri: ſit
veſter miniſter ⁊c. Math.xx. Ex virtute hu
ius humilitatis curauit leꝓſos. Dicat qūo
ſemel obuiauit cuidā leꝓſo pariſius ita coꝛ
rupto ꝙ oēs fugiebant. Et btūs martinus con
templatus eſt eum: dicens intra ſe. Talem fa
ciem ieſus xps habuit in die paſſionis ſue iſta
tam ex alapis ⁊ turpem vt iſte. nec cognoſce
batur vt iſte: qꝛ dixit Iſa. Vidimus eum ⁊ nō
erat aſpectꝰ: reputauimꝰ eū q̄ſi leꝓſum. Iſa.
liij. Et beatꝰ martinꝰ amplexatꝰ eſt eum ⁊ oſcu
latus ⁊ ſubito leꝓſus fuit curatus. In q̄ oſtē
dit xpus q̄tum ſibi placebat humilitas beati
martini. Jdeo attēdat ne ſupbia inflet coꝛ ve
ſtrum. Oēs inuicem humilitatē inſinuate: qꝛ
dn̄s ſuperbis reſiſtit: humilibꝰ aūt dat grām.
pꝛima Pet.v. ¶ Tertia virtus beati martini
erat pietas operis. Naꝫ ita erat pius erga xpi
pauperes ꝙ dicit hyſtoꝛia: ꝙ opē ferebat mi
ſeris: alebat egētes: veſtiebat nudos. Nihil au
tem ſibi ex ſtipendijs militie pꝛeter quotidia
num victū reſeruans de craſtino non cogita
bat. Non expendebat in vanitatibꝰ oꝛnamen
tis ⁊c. Non opꝰ eſt ſollo ſuſpendere cymbala
collo. ſꝫ in paupibꝰ: viduis puellis oꝛphanis:
hoſpitalibꝰ ⁊ captiuis ⁊c. Ad pꝛacticaꝫ. nota
poſtquam dederat pecunias dicebat ſcutifer.
Cras qd comedemus. Reſpondebat beatus
martinꝰ. O modice fidei. Eſt ne auis aliq̄ que
qñ ſe ponit ad doꝛmiēdum de ſero ꝙ fecerit ꝓ
uiſionē: nō ⁊ tñ deꝰ in craſtinuꝫ ꝓuidet ſibi. qꝛ
qñ facit ſuū officium. ſ. cātare ⁊ volare: in quo
benedicit deum. Juxta illud Dan.iij. Bene
dicite oēs volucres celi dn̄o ⁊c. Quelibet.n.
auis laudat deū ſm ꝯſuetam naturā: ⁊ ſm bꝛe
uiarium ſibi a deo datum. Aliter philomena.
aliter oꝛneta: aliter galandra. faciamus nos
iſta duo: laudemꝰ deum mane ⁊ ſero genibus
flexis ⁊c. volemꝰ. Volatꝰ noſter eſt laboꝛ. Ju
xta illud. Homo naſcitur ad laboꝛem: ⁊ auis
ad volandū. Job.v. Qui facit iſta duo in quo
cunq; ſtatu ſit nunq̄ deficiet ſibi aliqd nec mo
rietur fame. Dicatur de elemoſyna quam de
dit pauperi nudo de parte mātelli. ⁊ in nocte
cum oꝛaret vidit celos apertos ⁊ chꝛiſtum in
dutum illo medio mantello: ⁊ angeli ſibi dice
bant. qūo ſic erat indutꝰ. Reſpōdit chꝛiſtus.
Martinꝰ hac veſte me ꝯtexit. Jdeo amoꝛe ſui
poꝛto. oſtendens in hoc q̄tuꝫ placuit ſibi pie
tas beati martini. O qūo deberemꝰ eſſe pij ad
pauperes: homo credit dare paupi ⁊ dat chꝛi
ſto. Jdeo in iudicio dicet chꝛiſtꝰ. Venite bene
dicti patris mei: poſſidete paratum vobis re
gnū a ꝯſtitutiōe mundi. Eſuriui eni ⁊ dediſtis
mihi manducare. Sitiui ⁊ dediſtis mihi bibe
re. Hoſpes eram ⁊ collegiſtis me. Nudus: ⁊
operuiſtis me. Infirmꝰ: ⁊ viſitaſtis me. Et di
cent. Dn̄e vbi vidimꝰ te eſurientē ⁊ pauimꝰ te
⁊c. Dicet. Qđ vni ex minimis meis feciſtis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

mihi feciſtis. Matth.xxv. ¶ Quarta vtus
fuit aſperitas corpis. Lз alijs eēt pi⁹:ſibi erat
crudelis intantum ꝙ mirum erat ꝙ poterat
viuere. Reſignata militia poſuit ſe cum here
mitis inter quos faciebat aſpitates magnas.
Primo in lecto ſtricto culcitra:plume erant
cineres lintheamina cilicium. ceruiciale la-
pis. nihil preterꝙ̄ tunicam ꝛ cilicium indue-
bat. eius victus quotidianus erat panis ꝛ aq̄
niſi in feſtiuitatibus paſche ꝛ natal̃ ꝛc̄. quia
tunc comedebat caules. erat valde macer:ꝛ
ſic ꝯſeruabat virginitatem. ſꝑ fuit virgo. Vir
ginitas enim non ꝯſeruatur cum. delectamen
tis ꝛc̄. Sed ꝛc̄. Et intantum placuit deo ꝙ v-
gines beata Katherina ꝛ beata Lucia deſcē-
debant de celo ad loquendum cum eo in cel
la. Et qñ diuina reuelatione fuit factus epꝯ
Turoñ. i frācia nō mutauit modū viuēdi nec
ſtatū. imo dic̄ ſcptura. Factus archiepꝯ turo.
idez cōſtantiſſime pſeuerabat q prius fuerat.
eadē in corde hūilitas. in veſtitu vilitas. atꝙ
ita implebat epi dignitatē vt ꝑpoſitum mo-
nachi nō deſereret: Tripodē quā habuit i cel-
la cathedrā epalē ſec. Credo ꝙ ꝑ ſua pſona
de redditibus epatus nō expēdebat decē fl-
renos in anno: totū dabat in eccl'ijs ꝛc̄. Dic
tur cum ſenex ſemel viſitaret epatū eqtans in
aſino ꝑ neceſſitate vt xps ꝛc̄. obuiauit duob⁹
eqſtribus. Dicat hyſtoria quō eq fugiebant ꝛ
milites ceciderūt. Et indignati ꝯ btm̄ marti-
nū quē nō cognoſcebant ꝛ pcutiebant euз bñ
ipſo nihil dicente ꝛc̄. Ex iſta patia ꝛ aſpitate
corpis de⁹ fecit ſibi grām i mortuis ſuſcitādis
ac ſi a ſomno eos excitaret. Moraliter nota
te iuxta illud apoſtoli. Mortificate membra
veſtra que ſunt ſuper terram ꝛc̄. ad Col.iij.
¶ Quinta virt⁹ fuit firmitas vite: qꝛ pſeuera-
uit in his aſpitatib⁹ ꝛ vtutib⁹ vſꝙ in finez. vi-
xit enī circa centū annos: ꝛ in fine de⁹ miſit ſi
bi angelū nūcians ei diē obit⁹ ſui: ꝛ ipſe reue-
lauit ſuis diſcipulis: q dixeſt. Cur nos pr̃ de-
ſeris: aut cur nos deſolatos relinquis. Inua
dent enim gregem tuum lupi rapaces. Ro-
gabāt eñ vt rogaret deuз vt amplius viueret.
Qui compatiēs eis orauit dicēs. Dñe ſi ad
huc ꝑplo tuo ſum neceſſarijs ꝛc̄. Medici āt
q viſitabant eum dixerunt ſibi ꝙ mutaret le-
ctū ꝛc̄. q noluit dicens: ꝙ vbi vixerat volebat
mori. Hoc erat miraculum: qꝛ ſi aliqs mō vel
let facere: eēt ſtultitia. qꝛ ſi aſin⁹ oneratus ca-
dit oꝫ deponere on⁹ ꝛc̄. ꝛ iacebat i dorſo: vt p
quādā trapā ſeu feneſtrā reſpiceret celum. Et
fuit ſibi dictum vt verteret ſe. Rñdit. Sinite
me celum videre: vt ſpūs dirigat ad dñ[m]. ...
naliē venit dyabolus ad eū. Auiſate vos: quia
q̄ntūcūꝙ hō ſit ſctūs i fine veniunt demones:
vgo maria obtinuit ꝑ grā ne in fine videret
demones. Martinus aūt rephendēs euз di-
xit. Quid hic ſtas cruenta beſtia. Nihil i me
funeſtū repies: ſed ſinus abrahe me ſuſcipiet.
Dicit cōiter ꝙ qñ martin⁹ erat puer quinꝙ
ānoꝝ iuenit vnū obolū quē recepit ꝛ non re-
ſtituit: ꝛ dyabolus hēbat illō pctm̄ in ſcriptis
Et beatus martin⁹ nō recordabatur: ſꝫ orauit
deū: ꝛ dñs ſibi reuelauit. ꝛ ſtatim ꝯfeſſus ē: ꝛ
rſtituit. h⁰ dr̃. ꝙ̄uis tñ pctā oia i baptiſmo re-
mittant. Et g⁰ h⁰ nō ē viſile ꝙ denariū ſubtra
xerit: tñ poſſibile ē. Mō cogitate hic ſi tā mo
dica ꝯ taз ſctm̄ virū dyabol⁹ habuit: qd faciet
de te raptore q tot milia florenorum rapuiſti
qñ dicet. ꝛ centū vel mille florenos de vſura:
furto: vel rapina tuliſti. ꝛ vos iudices qui de
ſnia iniuſta habuiſtis tot ꝛc̄. ꝛ tu latro. Ideo
mō de bona hora reſpiciat domūз ꝛ burſam
ꝛ reſtituat etiā ſi oia deberet vendē. Dicatur
quō tradidit aiam ſanctiſſimam in manibus
angeloꝝ: ꝛ fuerunt auditi cantus angeloruз.
Dicat miraculū q[d] factū fuit cum corpus ho
norifice porta[retur ad] ſepulchrū de duob⁹ pa[u]
perib⁹ ceco. ſ. ꝛ claudo. Cecus enim portabat
claudū: ꝛ claud⁹ dirigebat ceco viā. ꝛ gentes
videntes tantā charitatez dabant eis largas
elemoſynas. Qñ g⁰ audiebant miracula que
corpus beati martini faciebat nolētes curari
ne q̄ſtū amitterēt voluerūt diuertere ne obuia
rent ſacro corpi. cui tñ ꝑter intentionē obuia
uerunt: ꝛ curati ſunt. In quo innuitur magna
ſanctitas: cuз tñ in miracul̃ reqrat fides ꝛ de-
uotio patiētis. De xpo legitur ꝙ fecit pauca
miracula i nazareth ꝑpt̃ eorū indeuotionem
ꝛc̄. Iō pſeuerate i bona vita: qꝛ xps dixit. qui
perſeuerauerit vſꝙ in finem: hic ſaluus erit.

¶ De ſancto Martino. Sermo ſecundus.

In diebus ſuis placuit deo. Eccli.
xliiij. Inter oia ꝑcioſa que nob de⁹
dedit in hoc mundo eſt tps ꝛ dies q
bus viuimus: quia in hoc ſolo tpe pōt homo
penitere ꝛ ꝯfiteri: ꝛ amorē dei ac grām eēnaз
acqrere. In alio āt tpe ñ. Auctas. Me oꝫ opa
ri opa eius q miſit me donec dies eſt: veniet
nox qñ nēo pōt opari. Ioh.ix. Nox ſignificat
ſtatū poſt morteз in inferno: vbi ſunt tenebre
exteriores vbi nēo pōt opari. ſꝫ recipe qō ope
rat⁹ eſt. Iō Criſo. Cū viuis fac ſi qd facturus
es: quia vltra neꝙ fides eſt neꝙ labores neꝙ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

p.... Ideo ſalomon dicit. Quodcūqꝫ .ſ. bōi
pōt ſacere man⁹ tua inſtant̄ opare. Glo. dum
dies eſt: dūz tp̄s habes. ſeqꝑ. qꝛ nec op⁹ nec ra
tio: nec ſcia: nec ſapia erunt apd̄ inferos. glo.
ideſt valebunt tibi poſt mortem: quo tu pro
peras. Eccſ. ix. Eſt g° tp̄s multum precioſuꝫ.
Augu. Nihil precioſius tp̄e. Sed heu hodie
nihil vilius reputatur. Ideo apſ. Ecce nunc
tp̄s acceptabile: ecce nunc dies ſalutiſ. ij. Cor.
vi. Qui igitur dies ſuos bene expendit: talis
placet deo. ⁊ de quolibꝫ tali dicunt verba pre
miſſa. In diebus ſuis placuit deo. Que ver
ba ad laudem ⁊ gloriaꝫ ſancti martini appli
cando ſciendūꝫ ꝙ reperio quinqꝫ dies in qui
bus ipſe deo placuit: ⁊ nos exemplo ſuo etiā
placere debemus.

Primus eſt innocentie ⁊ puritatis.
Secundus eſt adoleſcentie ⁊ agilitatis.
Tertius eſt iuuentutis ⁊ integritatis.
Quartus eſt ſenectutis ⁊ antiquitatꝭ.
Quintus eſt decrepitatis ⁊ debilitatis.

Iſti quinqꝫ dies ſunt quinqꝫ etates in quibus
iſte glorioſus ſanctus placuit deo. ¶ Prim⁹
eſt innocentie ⁊ puritatꝭ: qꝛ innocētia ⁊ pueri
cia valde placent deo. Qd̄ pꝫ pmo ex xp̄i lar
latione. Nam in euangelio legitur ꝙ poſt
xp̄s intrauit hierl̄m in die palmarum venit in
templo vbi erant pueri qui clamabant dicen
tes. Oſanna fili dauid. Uidentes aūt princi
pes ſacerdotum ⁊ ſcribe ⁊ pharisei indignati
ſunt: ⁊ dixerunt. Audis quid iſti dicūt. Jeſus
āt dixit eis. vtiqꝫ. Nunꝙ legiſtis: quia ex ore
infantiū ⁊ lactentiū perfeciſti laudē. Matth.
xxi. Secundo pꝫ ex familiari ꝯuerſatiōe. Nā
in euangelio legitur ꝙ oblati ſunt xp̄o puuli
vt manus eius imponeret ⁊ oraret. Diſcipuli
autem cōminabantur offerentibus ⁊ increpa
bant eos. non ꝙ nollent ꝙ benedicerentur a
xp̄o: ſꝫ qꝛ nōdū hēbāt plenā fideꝫ. putabāt ꝙ
xp̄us laſſaretꝭ p īportunitatē eoꝝ: ⁊ etiā ꝓpter
xp̄i dignitatē ꝓhibebāt. Quos cū videret ie
ſus indigne tulit: ⁊ ait illis. Sinite paruulos
venire ad me ⁊ nolite ꝓhibere eos. Talium
enī eſt regnū celoꝝ. Et cōplexās eos ⁊ impo
nens man⁹ ſup illos bn̄dicebat. Matth. xix.
⁊ Marci. x. Tertio ex ꝯformitate: quia xp̄s fu
it ſilis eis: qꝛ voluit naſci puer. Sꝫ verum eſt
ꝙ niſi pueri ad xp̄m veniāt ⁊ ip̄m laudēt non
placēt xp̄o. Idō iſta duo requiruntur .ſ. ꝙ ad euꝫ
veniāt ⁊ ꝙ ip̄m laudēt. Que perfecte fuerunt
in btō Martino: qꝛ venit ad xp̄m ⁊ laudauit
ip̄m: qꝛ iuxta legendam ſuaꝫ Martin⁹ fuit ſa
barie pānonioꝝ opido oriund⁹. ſꝫ intra ytaliā
papie aul⁹... erat tribun⁹ militum ſub.
Cōſtantino ⁊ iulio ceſare: ⁊ mr̄ ſua adorabāt
ydola. ⁊ vt moris erat ducebant eū ad tēpluꝫ
ydoloꝝ. ſꝫ cuꝫ eēt decē annoꝝ noluit ire ad tē
plum nec volebat adorare ydola. verberaba
tur a pr̄e ⁊ mr̄e: nec ꝓpter hoc faciebat. Dice
bat enī eis p iſpirationem ſpūſſcti. Uos eſtis
bn̄ fatui ꝙ illas ſtatuas adoratis ⁊ creditis
ꝙ ſunt dij ⁊ ꝙ fecerūt mundum. nō loquūtur
nec audiūt. Un̄ dicūt xp̄iani. Oēs dij gentiuꝫ
demonia: dn̄s autē celos fecit. p̄s. xcv. Et ali
bi. Siles illis fiant q faciunt ea: ⁊ oēs q confi
dūt in eis. p̄s. cxiij. ⁊. cxxxiiij. Uelletis eē taꝭ.
Certe credo ꝙ non. g° quō ſunt dij: non ibo
nec credā in eis. Et veniebat in eccliam xp̄i
anoꝝ: ⁊ vidēs ibi crucifixū ⁊ ymaginē virgis
marie tenentē filiūꝫ in manib⁹: ⁊ ſacerdotes
hoſtias eleuātes: interrogabat ſacerdotes di
cens. Dn̄e de crucifixo: qd̄ ē h°. ⁊ qd̄ ē hoc de
ymagine v̄ginis marie. ſunt iſti dij vr̄i. eſtis
ita fatui ſicē alij. Et ſacerdos diſcretus ad ple
num ei oia indicauit. Primo de v̄gine maria
quō fili⁹ dei venit incarnari in ea ad redimen
dū nos: qꝛ oportebat ꝙ eēt de⁹ ſi debebat nos
redimē: ⁊ hō vt poſſet pati ⁊ portare mortem
quam meruim⁹. Et cōueniēs fuit ꝙ de v̄gine
naſceretur ⁊c. Et iſte ymagies fili non ſunt dij
ſꝫ p eas memoramur. nec eas adoram⁹: ſed
illos q̄s repn̄tāt. ⁊ h° fit ꝓpꝭ rudes ⁊c. Pu
er aūt fact⁹ fuit valde ꝯtētus: ⁊ interrogauit
de hoſtia. Rn̄dit ꝙ erat ibi de⁹ ſub illa albe
dine poſt ꝓlatione aliqꝝ v̄boruꝫ ſicꝫ rex infra
cortinā. ⁊ h° pōt de⁹ facē q mūdū d̄ nihilo cre
auit. Dixit puer. Ego ſum de pte vr̄a. ⁊ ſic cō
tent⁹ redijt ad domū ⁊ totuꝫ narrauit patri ⁊
mr̄i. ꝓpꝭ qd̄ fuit acriter verberatus. Tandem
inuitis parētib⁹ ad eccliam ꝯfugit ⁊ cathecu
minū ſe fieri poſtulauit. i. informari. ⁊ didicit
Pr̄ nr̄. Aue maria: ⁊ articulos fidei. ſ. credo.
⁊ quotidie deuote ea dicebat. Sic de eo pōt
dici illud ſapientis. Phinees filius eleazari
in bonitate ⁊ alacritate aīe ſue placuit deo.
Eccli. xlv. Phinees interpretatꝭ ore requieuit
Eleazar interp̄tatꝭ deus meus adiutor. ⁊ ſigꝭ
btm̄ martinū q fuit fili⁹ dei p orōnem: in qui
bus i iuuentute geſcebat ꝓpꝭ qd̄ placuit deo.
Moraliter. ita debent doceri pueri vt ſciant
Pr̄ nr̄. Aue ma. ⁊ Credo. vadāt ad eccliam
⁊c. Sꝫ iaꝫ docetis eos cantilenas ⁊ choreas
⁊c. Idō dd̄. Filij q naſcentur exurgent ⁊ narra
bunt filijs ſuis. Et ponāt i eo ſpem ſuā: ⁊ non
obliuiſcatꝭ operū dei ⁊ mādata ei⁹ exqrāt. Ne
fiāt ſicē pr̄es eorum gn̄atio p̄ua ⁊ exaſperans.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

pſ.lxxvij.Glo.xpiãi q naícut ex aq̃ ⁊ ſpũſctõ
debẽt docẽ filios ſuos ponẽ ſpem ſuaʒ i deo p
oꝛones deuotas ⁊ fidẽ ⁊ ſuare mãdata di ⁊c̃.
Ut nõ fiãt ſic ĩpꝛes coꝝ.i.ſic pagani ⁊ iudei p
choꝛeas ⁊ cãtilẽas ⁊c̃.⁊ Jere.xiij.Si ethyops
poterit mutare pelleʒ ſuam.q.d.nõ Nota de
pucro dãnato.de quo Gregoꝛius.¶Secun/
da dies eſt adoleſcentie ⁊ agilitatis.qa ado/
leſcentia etiam bene placet deo.Jnt oĩa autẽ
ꝓpꝰq̃ adoleſcẽs placet deo ẽ hũilitas ⁊ pie/
tas.ꝑcipue i adoleſcẽtia:qꝛ iſta ſunt q̃ oꝛnant
puritateʒ ⁊ inocẽtiã:qꝛ ſine hũilitate non pla
cet pulchꝛitudo.nec puericia ſine pietate:qa
tales vult nos eẽ xp̃s qualis ipſe fuit i illa eta
te.Jp̃e eñ fuit hũil dicens diſcipulis ſuis.Di
ſcite a me qꝛ mitꝭ ſum ⁊ hũilis coꝛde.Mat.xi.
Fuit etiam pius ⁊ miſericoꝛs. Unde.Greg.
Deus cui ꝓpꝛiuʒ eſt miſereri ſp ⁊ pcere.Fuit
etiaʒ ſobꝛiꝰ:qꝛ.xl.diebꝰ ieiunauit.Matth.iiij.
Talis etiam fuit iſte gl'ioſus ſctũs martinus.
Nota qñ vinctꝰ ⁊ cathenatꝰ factꝰ eſt miles ⁊
ex pꝛecepto.Ceſaris pꝛo patre militabat.Sʒ
vultꝭ audire hũilitatẽ eiꝰ.ipſe ↄtẽtus erat vno
ſuo:cui ṽſa vice adeo ſuiebat vt ei plerũqꝫ
calciamẽta detergeret ⁊ abſtraheret.Nõ de
eiꝰpietate quõ ambianis i poꝛta cũ nihil ꝑter
arma ⁊ veſteʒ hꝛet:mediã veſtẽ algẽti paupi
nudo tribuit.⁊ i nocte vidit xp̃ʒ loquẽtem an
gel'⁊ dicẽtẽ.Martinꝰadhuc cathecuminus
hac veſte me ↄtexit.Nõ etiã quõ oĩa q̃ erãt in
mẽſa dabat:⁊ de craſtio nõ cogitabat.Nõ de
eiꝰſobꝛietate ꝙ tãte fuit ſobꝛietatꝭ vt iã nõ mi
les ſʒ mõachꝰputaretꝭ.ꝓpẽ qδ cõmilitões euʒ
miro ↄ̃venerabãtur affectu. Moꝛalr.tales de
berẽt eſſe adoleſcẽtes.ſ.hũiles:miſicoꝛdes:⁊
ſobꝛiĩ.ſʒ hodie totũ ẽ ↄ̃riuʒ vt pʒ i habitu:truf
fis:⁊ cõceſſatiõibꝰ⁊c̃.Auctas.Nemo adoleſcẽ
tiã tuã ↄtẽnat:ſʒ exẽplũ eſto fideliuʒ i ṽbo:in
ↄuerſatõne:i charitate:i fide ⁊ i caſtitate.ꝑma
Thymo.iiij.⁊.i.Pet.v.Adoleſcentes ſubditi
eſtote ſenioꝛibꝰ.Oẽs aũt iuicẽ humilitatẽ in
ſinuate:qꝛ dñs ſupbis reſiſtit:humilibꝰ auteʒ
dat grãʒ.Tales nõ ſunt hodie adoleſcentes:
imo timeo ne ſimꝰi fine mũdi iuxta ꝓphiam
apl'i dicẽtis. Hoc ſcito qꝛ i nouiſſimis diebus
iſtabũt tp̃a piculoſa:⁊ erũt hoies ſeipõs amã
tes:cupidi:elati:ſupbi:blaſphemi:parẽtibꝰnõ
obediẽtes:igrati:ſceleſti:ſine affectiõe:habẽ
tes ſpẽ qdẽ pietatꝭ:ṽtutẽ aũt eiꝰabnegãtes.ij.
Thymo.iij.Hec oĩa hodie i adoleſcentibꝰpa
tẽt ad oculũ.¶Tertiꝰdies ẽ iuuẽtutꝭ ⁊ itegri
tatꝭ.⁊ icipit in.xxv.ãno vſqꝫ ad.xl. Jn hac eta
te xp̃s baptizari voluit:qꝛ in.xxx.ãno vbi au
dita eſt vox pꝛis.Hic eſt filiꝰmeus dilec... ...
ſtati pꝰductꝰ ẽ i deſtũ a ſpũſctõ vbi ieiunauit
xl.diebꝰ⁊ noctibus ⁊c̃.poſtea pꝛedicauit ⁊ mi
racula fecit ⁊ mltos ↄuertit ⁊c̃. Sic etiaʒ iſte
ſanctus martinꝰ.Nã cuʒ eſſet ãnoꝝ.xx.ad ba
ptiſmũ ↄuolauit.Poſt hꝰ fere p biennium lʒ
ſolo noie militauit ad ꝑces tribuni ſui q pꝛo
mittebat ſe renũciaturuʒ ſeculo.⁊ ſic ad here
mũ ↄuolauit inducẽs ciliciũ ⁊c̃.⁊ poſtea viſita
uit ſctm̃ Hylariuʒ pictauieñ.ep̃m.⁊ ab eo eſt
accolitus oꝛdinatus.vbi monetꝭ a dño p ſopo
reʒ pentes viſitare vbi incidit in latrones q̃s
ↄuertit.Nõ quõ dyabolꝰei appuit querens q̃
iret.Rñdit.q̃ dñs eũ vocauit.Qui ait.Quo
cũqꝫ ieris dyabolus tibi aduerſabitꝭ.Rñdit.
Dñs mihi adiutoꝛ non timebo ⁊c̃.Jtaqꝫ ma
trem ↄuertit pꝛe in erroꝛe pmanẽte.Cũ rediiſ
ſet pictauiã qdã cathecuminꝰmoꝛtuꝰ eſt:quẽ
p oꝛoneʒ ſuſcitauit.etiaʒ aliuʒ q ſuſpenſus fue
rat reſuſcitauit.Poſtea aũt tãtũ placuit deo
⁊ hominibus ꝙ factus eſt ep̃s turoneñ.ita vt
de eo dici poſſet illδ.Dilectus deo ⁊ hoibus
cuiꝰmẽoꝛia in bñdictiõe eſt.ſilem illũ fecit in
eccl'ia ſctõꝝ.Eccl'a.xlv.Nota dilectus:qꝛ ſua
uis ⁊ mitis ſuper oẽs hoies.¶Quartꝰ dies
ẽ ſenectutis ⁊ antiqtatꝭ:in q̃ placuit deo.qꝛ
poſtq̃ꝫ fuit ep̃s non pp hoc mutauit ſtatũ:qa
eadẽ erat in coꝛde hũilitas.eadẽ in victu pci
tas ⁊c̃.qꝛ ſciebat dictũ apl'i dicẽtis.Opʒ ep̃m
irrep̃henſibilẽ eſſe:ſobꝛiũ:pꝛudentẽ:oꝛnatuʒ:
pudicum:hoſpitalẽ:doctoꝛẽ:nõ vinolẽtũ:nõ
pcuſſoꝛẽ:ſʒ modeſtũ:nõ litigioſuʒ:nõ cupidũ.
i.Thy.iij.Et alibi.oʒ ep̃m ſine crimine eſſe ſicꝫ
dei diſpenſatoꝛem:nõ ſupbũ:nõ iracũduʒ ⁊c̃.
ſʒ hoſpitalem:benignũ:ſobꝛiũ:iuſtũ:ſctm̃ cõti
nentem:amplectentẽ eũ qui ſm doctrinã eſt
fidelẽ ſmonẽ vt potẽs ſit exhoꝛtari in doctri
na ſana ⁊ eos qui ↄ̃dicũt arguẽ.Ty.i. Tũc ãt
multũ ſe armauit de patiã.Nõ.de imperato/
re qui noluit eũ pmittere intrare domũ ſuam
Nota quõ ſanauit vaccam a demonio.Uide
legendam.Moꝛalr.iſta patiã eſt ſenibus ne/
ceſſaria.Uñ apl's.Patiã vobis neceſſaria ẽ:
vt voluntatẽ dei faciẽtes repoꝛtetꝭ ꝓmiſſionẽ
Adhuc.n.modicum aliquantuliũqꝫ qui vẽtu
rus eſt veniet ⁊ nõ tardabit.Juſtus aũt meus
ex fide viuit.Qδ ſi ſubtraxerit ſe nõ placebit
aie mee.Nos aũt non ſumꝰſubtractionis filij
i pditionẽ:ſʒ fidei i acqſitionẽ aie.Heb.x.Et
dδ.Uſqꝫ ad ſenectaʒ ⁊ ſeniũ δs ne derelinq̃s
me.ꝓs.lxx.⁊c̃. ¶Quintꝰ dies eſt debilitatis
⁊ decrepitatis.in quo hõ dʒ pſeuerare in bo/
nis operibꝰ:qꝛ hoc facit placere deo.Aucto/

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

rius. Qui pseuerauerit vsq3 in finē: hic saluus erit. Mat. xxiiij. Sic sanct⁹ martinus. Nota quō dixit frib⁹ dissolutionē sui corpis iminere z quō flebāt: tanta vi febriū posit⁹ est in loco vbi in cilicio iacebat. Nō. qn̄ frēs pabant sibi lectū zc. dixit. nō decet xpianū nisi in cinere z cilicio mori. Ego si aliō vob ostēdo ipē pecca ui. Nō quō vidit demonē: cui dixit. Quid hic stas mala bestia zc. Nō. quō dicebat dn̄e si ad huc ppl'o tuo suz necessari⁹ zc. Tādē aia porta ta ab angel' ē i padisum. Nota quō sctūs Seuerinus epūs in colonia audiuit angelos cātā tes i aere zc. z Ambro. in mediolano zc. Ro gemus igr̄ dn̄m vt possim⁹ ei placere.

De sctā Cecilia vgīe z martyre. Sermo.

1 Iberasti me dn̄e de perditiōe. Eccl'ia. vlti. Recitatū ē in epl'a hodierna. Ho die in eccl'ia fit solēnitas z officiu3 vni⁹ gloriosissime vginis z martyris btē cecilie d q̄ erit fmo nr̄. S3 p̄io salutet vgo ma. Uer bū istō itelligo i psona btē Cecilie vginis q̄ re gratiās deo dicit. Dn̄e liberasti me a pditiōe. Nō ego inuenio in scriptura q̄ in h⁹ mundo sūt qnq3 pditiones hoīu3 z mulier ex pctis ex quibus deus liberauit beatam Ceciliam.

Prima perditio est anime ex pctō supbie.

Scd̄a est corpis ex pctō luxurie.

Tertia est tpis ex pctō accidie.

Quarta est diuitiaz ex pctō auaricie.

Quinta est glīe ex pctō inconstantie.

Dico q̄ prima pditio est aīe: z ista venit ex pctō supbie. Iā scis q̄ hūana aīa h3 istā excel lentiā sup aīas iuristoz aīaliū z volucrū q: h3 rōnē: discretionē: z intelligentia3. sed pctm̄ su perbie facit pdere aīam: q: aufert sibi rōnem: discretionē: z itelligētiā. Recte. n. supbia ē vt freneē q̄ fac ridē z cātare ifirmū cū sit i pūcto morē. vl' sic sniat⁹ ad furcā. Sic qn̄ aliqs ducit ad furcā iret cātādo: stult⁹ iudicaret ab oibus Ita recte est de supbis. Certū est q̄ oēs vadi mus ad mortē ex snīa a deo iudice data: tā di uitib⁹ q̄ paupib⁹. oēs tā hoīes q̄ mlieres par ui z magni moriunt. Statutū ē hoib⁹ sel mo ri. Heb. ix. g° qn̄ supb⁹ vadit ornat⁹ pompose stult⁹ pōt reputari. q: cātādo z ridēdo vadit ad mortē: cū debēt flere q: ad mortē tēdit. De ista pditione phibuit thobias filiū suū di. Su perbiā nūq̄ in tuo sensu aut in tuo verbo dn̄a ri pmittas: in ipsa. n. initiū sumpsit oīs perdi tio. Thob. iiij. Utinam instrueretis vos filios vr̄os: vocādo eos z docēdo dicereē eis fili ca ue. Nota oīs pditio. s. angeloz z hoīum. An gelo: q: postq̄ creauit de⁹ angelos i celo ma ior oīum erat lucifer. vt dicit Greg. Cui deus dedit maioritatē sup oēs creaturas z non fuit ɔtentus. voluit do parificari z reuelauit alijs: z aliq adulādo approbauerunt. Ecce hic pdi tio luciferi z alioz approbātiū sibi. Scd̄a per ditio fuit hominu3. Na3 de⁹ ab initio creauit Adam z Euā. cū tāta scientia q̄ dicunt docto res q̄ vsq3 nunc nō fuit phs nec doctor q tan tum sciret. s3 nō ɔtenti voluerūt scire vt deus bonū z malū. Iō expulsi fuerunt de padiso: z fuissent dānati nisi q: pnīa iuuit eos. Ecce pri ma pditio. S3 ab ista fuit liberata btā Cecilia q: in tāta hūilitate ɔseruauit se q̄ nūq̄ hūit su pbiam in sua mēte Tria sunt. n. q̄ cōiter dant supbiā mlierib⁹ z puell'. s. Primū pl'chritudo corpis. Scd̄m diuitie in ornamētis. Tertiū no bilitas gn̄is. Illa q̄ h3 ista: z q̄tū vētū supbie h3. certe magnū. Ista tria hūit btā Cecilia. s3 armauit se ɔ ventū supbie. Nam cu3 esset pul chrior oibus domicellis romanis: ne supbiret recipiebat ieiunium z abstinentiam: vt esset di scolorata. Nō non solum diminuunt de pul chritudine: imo augmētant sibi colorē vt dica tur: ego sum pulchrior. Et beata Cecilia dice bat. O misera: si ex mea pulchritudine aliqs caderet per ɔcupiscentiā: qd dicerem deo. Iō affligebat se biduanis aut triduanis ieiunijs orans: dn̄o suo pudiciciam commendabat. vt cantat eccl'ia. Scd̄m qō dat mulieri superbia3 est copia ornamētoz: vestium: coronarum: an nuloz: z iocaliū q: lic3 sit pulchra: si non sit or nata erit hūilis. sed qn̄ simul ɔcurrunt pulchri tudo z ornatus: tūc insurgit supbia. S3 beata Cecilia ne superbiret in vestimentis sericis z deauratis z ornamētis: q: hēbat prem gene rosum z diuitē. nec legit aliā hūisse. plez orna bant eā. Nec ex toto audebat parentib⁹ con tradicere in h°. s3 ad carne3 induebat cilicio z ex eius afflictione stabat hūiliter. Iō cātat ec cl'ia. Cilicio cecilia carnē suā domabat desup deauratis vestibus tegebat. Tertium est no bilitas generis: qn̄ hō vel mulier cogitat. ego sum de gn̄e regali. Sed ɔ hoc beata cecilia cū etiam fuisset de maiori nobilitate romanoru3 dicebat intra se. ego habeo duos patres. pater carnis est iste. sed post in baptismo recipi chri stum in patrem: z ecclesiam in matrem. Et q: sciebat legem habuit euangeliū christi in quo legebat: vel de christi hūilitate vel de pauper tate zcetera. Et sic humiliabat. Ideo dicit ec clesia. Uirgo gloriosa euangeliū christi ge rebat in pectore non dieb⁹ neq3 noctibus va

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

cabat a colloquijs diuinis ⁊ .oſone. In lectio
ne eñ recipiebat deuotionem: ⁊ poſt ꝯtépla
bat. ⁊ ſic ꝯſeruabat ſe in hũilitate ne ſuperbi-
ret de pulchritudine nec ornamentis nec ge-
neris nobilitate. Recte videt ꝙ dd̃ ꝓpheta-
uit de eius hũilitate dicens. Ego aũt cũ mihi
moleſti eſſent: ſupple pentes vt ornarent me
induebar cilicio ꝯ ornamenta corpis. hũilia-
bam in ieiunio aĩam meã ꝯ pulchritudinem
corpis: ⁊ oro mea in ſinu meo ꝯuertet. ꝯ nobi
litatem generis. Ecce quõ fuit liberata a pri-
ma pditione. Jdõ regratiando deo dicit. Libe
raſti me a perditõe. ¶ Secũda pditio quare
multi pdunt in hᵒ mũdo eſt pditio corpis ex
luxuria. Dent due pſone equalis cõplexionis
quarũ vna ſit caſta ⁊ alia luxurioſa: licet ſint
eiuſdẽ ꝯplexionis. caſtᵒ viuet naturalr. xx. an
nis plᵒ ꝙ̃ luxurioſus. Nã luxuria ẽ vt ignis q
totũ cõburit. Dicat pabola de quodã diuite
q congregauit oia bona ſua pcioſa in quadã
camera: ⁊ ſubtᵒ inferiᵒ poſuit ignẽ in paleas
⁊ cõbuſſit ⁊ pdidit qcquid ꝯgregauerat. Ita
eſt de pſona luxurioſa hoie vel muliere. Cor
pus eñ eſt vt domᵒ inferius ⁊ eſt ſenſualitas
q̃ eſt plena paleis. Yſa. xl. Clama. ⁊ qd clamẽ
bo. oĩs caro fenum. Supius ẽ ꝯſcia vbi ſũt oĩa
bona meritoꝝ. ſꝫ qñ vult calefieri p luxuriam
q̃ nõ eſt niſi ignis: tũc oia merita cõburuntur.
Et in ſignum hᵒ qñ calefit luxurioſus rubeſcit
in facie: ⁊ tandẽ cõburunt ⁊ pdũtur oia bona
meritoria. etiam ſi hẽt tot vt ỽgo maria. O
⁊ q̃t ſunt q pdũt totũ theſaurũ meritoꝝ ꝓpt
modicũ ſolaciũ ⁊ viuũt paruũ. Dic Auerrois
ꝙ iõ paſſeres ita parũ viuũt: qꝛ ſunt valde lu
xurioſi. Johes euãgeliſta vixit plᵒ ꝙ̃ alij apo
ſtoli: qꝛ ſp fuit virgo. Jdõ qdã ſctũs regratians
deo dicebat. Adiutor ⁊ ꝓtector factᵒ es mihi
⁊ liberaſti corpᵒ meũ a pditiõe: Sequitur. A
preſſura flãme que circũdedit me: ⁊ in medio
ignis nõ ſũ eſtuatᵒ. Eccla. li. Ignis eñ luxu
rie duplr accendit. Prio naturalr ex carnis
iclinatõe. Secũdo ex dyaboli tẽptatõe. ſꝫ deᵒ
iuuat bonos. Jdõ dicit. Adiutor ⁊ ꝓtector fa
ctus es mihi. dando volũtatẽ ieiunandi ⁊ ab
ſtinẽdi: Nõ a pſſura flãme. ſ. luxurie q̃ circun
dedit me. ſ. ſenſualitatẽ. Ab iſta pditiõe fuit li
berata btã Cecilia. Dicat ꝙ cũ eſſet circa eta
tẽ. xvi. ãnoꝝ. parẽtes ſui voluerũt vt duceret
virũ. Sꝫ ipa ſecrete vouerat ỽginitatẽ ⁊ excu
ſabat ſe mltipliciter: qꝛ erat nimis iuuenis ⁊ ne
ſciret regere domũ. Sꝫ ex infeſtatiõe parẽtũ
habuit cõſentire vt ipa haberet ſpõſum. Et co
gitauit ꝙ ſic ỽgo Maria habuit ſpõſũ: ⁊ tñ
ỽuauit ỽginitatẽ: ita cogitãs ꝙ mediãte dei
grã ipa induceret ſpõſũ ad caſtitatẽ: ⁊ fuit de
ſpõſata cum quodã nobili milite vocato vale
rião q feſtiabat vt fierẽt nuptie: ſꝫ btã Cecilia
orabat vt ꝯſeruaret i ỽginitate. In die aũt nu
ptiarũ dicit eccl'ia ꝙ cãtãtibᵒ organis Cecilia
ỽgo in corde ſuo ſoli dño decantabat dicens:
Fiat dñe cor meũ ⁊ corpᵒ meũ imaculatũ vt
non cõfundar. Dicat quõ in nocte qñ fuerunt
in camera nõ poſuit ſe in lecto: ſꝫ qñ fuerũt ſo
li dixit: Cecilia ſpõſo ſuo. Unũ ſecretũ vellem
vobis dicẽ qd nũq̃ dixi alicui: nec pri nec mri
⁊c̃. Qui iurauit ſecretũ tenere. Tũc dixit ſibi.
Noueritis ꝙ eſt qdã angelᵒ amator meᵒ: qui ſi
videt ꝙ vos tangatis me interficiet vos. Et
ille qui vt lupᵒ veniebat ad ouẽ dixit: O vos
forte diligitis aliũ: qꝛ vir cũ vxore põt vti ma
trimõio. Rñdit Cecilia. Ego dico hᵒ ad indi
candũ: qꝛ angelũ dei habeo amatorẽ q nimio
zelo cuſtodit corpᵒ meum. Et ſponſus incepit
timẽ dicẽs. Niſi mihi oſtẽdas nõ credã. Tũc
btã Cecilia orauit: ⁊ ecce ſubito apparuit an-
gelus cũ duabᵒ coronis de roſis ⁊ lilijs celi di
cens. Ex pte dei portaui iſtas coronas. Et ſic
hucuſq̃ cõſeru[illegible] ỽginitatẽ etiã de cetero
cõſeruetis. Et poſuit coronas in capitibᵒ eoꝝ
que nõ marceſcũt nec perdẽt odorẽ. Tũc am
bo ſimul fecerũt votũ virginitatis ꝙ viuerẽt
vt Maria ỽgo ⁊ Joſeph. Ecce quõ fuit libe-
rata ab iſta perditiõe nõ ſolum ipſa: ſꝫ ⁊ ſpon
ſus. Moraliter hic habemus exemplũ ⁊ do
ctrinã ꝙ btã Cecilia ⁊ etiã ſponſus erãt ỽgi-
nes qñ venerunt ad mrimoniũ. Mirũ eſt de
ſponſo cũ eſſet iuuenis. xxv. ãnoꝝ tã nobilis
⁊ diues ⁊c̃. cũ mõ nõ inueniat puer. xv. ãnorũ
qui ſit ỽgo. Jã cõpleta eſt ꝓphetia Dd̃. Cor
rupti ſunt ⁊ abominabiles facti ſunt nõ eſt q
faciat bonũ nõ eſt vſq̃ ad vnum ⁊c̃. ſ. de adul
tis. Aliqui ſunt nõ cõtenti de vxore ſua vadũt
ad alias. Alij ad lupanar. Quid dicemᵒ deo
ꝙ tam male gubernamus nos. volumᵒ enim
equũ aut aſinũ eſſe caſtum: ⁊ nos nõ ſumus.
Audite. Paruũ viuimᵒ ⁊ iã mortalitates re
gnãt in mũdo que ãtiquitᵒ erãt inaudite. Sꝫ
exquo damᵒ nos corruptiõibᵒ: ⁊ deᵒ mittit cor
ruptiões. Jdõ fuemᵒ caſtitatẽ. O q̃ pulchra
eſt caſta generatio cũ charitate. Nõ mlti ſunt
caſti timore. ſ. cõfuſiõis ⁊c̃. Nihil valet: ſꝫ caſti
tas cũ amore dei iſta eſt pulchra. ¶ Tertia p
ditio eſt tpis ex pctõ accidie. Deᵒ dat nobis tẽ
pus: vni dat tẽpᵒ. x. ãnoꝝ. alri. xx. aut. xxx. ad
faciendũ bona opa vt in hoc mũdo acgramᵒ
paradiſum. Ipe eñ liberauit nos a cathenis

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

[illegible]ai per paſſionem ſuam: ⁊ aperuit nobis ianuam celi per baptiſmum. Reſtat ergo vt nos vadamus per bona opa: qꝛ exquo capt⁹ eſt ſolut⁹ a vinculis ⁊ ꝑcium ſolutionis eſt ſolutum reſtat vt captiuus vadat. Jdeo ait dd. Jbunt de virtute in virtutẽ: videbit̃ ds deorũ in ſyon. Sꝫ qd facit accidia. Jlla facit hoiem ſtare in vno loco: imo facit redire retro. Qñ n. hõ incipit hẽre diſcretionez ⁊ cognoſcit ſe: tunc hõ incipit ambulare. Modo dicatis mihi q̃tum ambulaſtis ⁊c. Dñe ego ſuz ꝑciſe ſicut fui añ decem annos: ⁊ vtinã nõ peioꝛ. Si n. nauis ſtaret. xx. annis in vno loco nõ faciẽdo viã oẽs mirarent̃. Jta oẽs nos tranſfretamus ad celuz: ⁊ quot anni ſunt ꝙ incepim⁹ ⁊ ſtamus in vno loco: imo redim⁹ retro. Quia in via dei nõ ꝓgredi retrogredi ẽ: ait Bern. Verbigra. Si q̃rat̃ a religioſo: q̃t ãnos hẽtis in oꝛdine. x. vel. xx. ⁊c. Et nouici⁹ erã deuotus ſꝫ mõ nihil. Jdẽ de clericis qui in p° ãno ſunt deuoti ⁊c̃. Jdẽ de laicis: ſi q̃rat̃. mõ ſunt. x. ãni eratis deuot⁹ ita paꝝ. ⁊ mõ nihil. Ecce ꝑditio tp̃is. Bñdict⁹ eſt qui põt dicẽ. mõ ſum deuotioꝛ q̃ heri. ⁊ ſi placet deo cras ⁊c. Cõtra iſtã [ꝑd]itionẽ dicit ſcriptura. N[os a]ũ nõ ſim⁹ ſubtractionis filij in ꝑditionez: ſꝫ fidei in acq̃ſitione aie. Heb. x. No. ꝙ ocioſitatẽ vocat ſubtractionẽ. Subtractio eſt qñ de bona vita incepta ⁊ de oꝛonib⁹ hõ dimittit mõ vnũ mõ aliud di. O nimis eſſet totiẽs ieiunare vel tot oꝛones dicere. ⁊ ſic de ſilib⁹. Jõ dicit nos nõ ſim⁹ ⁊c̃. Ab iſta ꝑditione ſe cuſtodiuit ⁊ liberauit btã Cecilia. Si. n. vultis ſcire in quo expendebat tp̃us: dicã vobis. Dicat̃ quõ doꝛmiebat ſeparata cũ domicellis in vna camera: ⁊ ſponſus in alia ⁊ ſurgebat in media nocte. ſm illud Dd. Media nocte ſurgebam ⁊c. E. vſq̃ ad aurorã ipſa expẽdebat illud tp̃us. P° in deuota oꝛone. Scdo in euãgelica lectione. 3° in deuota ꝯtemplatione. Jn auroꝛa aũt audiebat miſſam deuote ⁊ cũ ſilentio. ⁊ poſt ꝑabat carnes vel legumina pꝛo xp̃ianis capt̃ a tyrãnis ⁊c. ⁊ ꝯfoꝛtabat eos in coꝛꝑe ⁊ in aia: ⁊ circa meridiem tota feſta ipa pꝛandebat: nõ carnes ⁊c. Poſt dicebat veſꝑas: ⁊ poſt hoc ibat ad ꝑdicandũ infidelib⁹ ciuitatis: intm̃ ꝙ vna ꝯuertit cccc. ĩfideles ad fidẽ xp̃i. qualibet dñica ꝯfitebat̃ ⁊ cõicabat. iuxta antiquã cõſuetudinem. Ecce quõ in opib⁹ mie expendebat tp̃us. non erat ocioſa. Moꝛaliter hẽtis hic exẽplũ oꝛandi quolꝫ mane ⁊ ſero recipe certã oꝛationẽ ⁊ ꝯtinuare: dicẽdo deuote genib⁹ flexis ac ſi videretis deũ: ſignãdo vos p°: deinde dicere credo ⁊c̃. ⁊ ds erit vobiſcum in oibus negocijs. Et ſi in quolibet die nõ poteſtis audire miſſaz in auroꝛa vt antiquitus. ad min⁹ tñ omni die dñica audiatis miſſam cõpletã ⁊ cuz ſilentio ⁊c. Et ſi in qualibet dñica nõ poteſtis cõicare ad min⁹ in paſcha cõicetis. Jtaq̃ frẽs mei dilecti ſtabiles eſtote ⁊ imobiles abundãtes in omni ope dñi ſemꝑ ſciẽtes ꝙ laboꝛ veſter nõ eſt inanis in dño. i. Coꝛ. xv. ¶ Quarta ꝑditio eſt auari. credũt. n. amare pecuniã vel pecunias cõgregando ⁊ cuſtodiẽdo: ⁊ illud facit eos ꝑdere. De hoc dabo ſimilitudinez ad oculum de duob⁹ hoibus qui volunt ſe ad aliam ciuitatẽ trãſferre: ⁊ oibus venditis tenẽt pecuniã. Et eſt ſic ꝙ in via per quã hñt trãſire ſunt latrones qui depdant̃ eos. Et dicũt: quid faciemus de pecunia poꝛtanda. Dicit vnus. Bonũ remediũ eſt per cambiuz. Dicit alter auarus: abſit: pecunia mea ibit mecũ: nõ ſeparabo me: ⁊ finaliter depdat̃ ⁊ moꝛit̃ fame. Alter vero recepto in cambio lr̃a vixit lete poſt ⁊ epulabat̃. Jta in ꝓpoſito. Oẽs nos opꝫ tranſferre ad aliã ciuitatẽ. Non hẽmus hic manẽtem ciuitatẽ. ad Heb. xiij. Jn trãſitu autẽ eſt paſſus periculoſus plenus latronibus in quo oẽs depꝛedant̃: pape: reges: cardinales. ⁊c. ſ. in paſſu moꝛtis. Sed qd facit pꝛudens ponit certe in mẽſa nũmularioꝝ que ſunt man⁹ pauperꝝ: ibi ponit pecuniã ſuã aſſecuratam per regem xp̃m. Ecce clauſula. Da pauꝑibus ⁊ habebis theſauꝝ in celo. Matth. xix. Jõ ꝑſone miſericoꝛdes q̃ hic faciũt largas elemoſynas dando veſtes: bladũ: vinũ ⁊c̃. dant ⁊ ponunt in menſa cambij: ⁊ in paradiſo inueniẽt ſecuritatem. Aia poꝛtat lr̃am cambij in frõte ſcriptaz. Sꝫ dicit auarus. Non dꝫ hõ ſe ſpoliare qd non poſſet tenere ſtatum di. Ego dimittaz in teſtamento ⁊c̃. O ſtulte ⁊ neſcis paſſuz periculoſum. Videt̃ ergo vobis ſi auaricia facit ꝑdere pecuniã. Añ ait ſcriptura. Perde pecuniaz ꝑꝑ frẽm ⁊ amicũ: ⁊ non abſcõdas illã ſub lapide in ꝑditionẽ. Eccĩ. xxix. No. ꝑde pecuniã. Aliqui qñ dant elemoſynaz credunt ꝙ illud perdat̃: ſꝫ talis ꝑditio bona eſt. Etiaz qñ ſeminat̃ vr̃ perdere grana: ſꝫ bona ꝑditio eſt ⁊ fructuoſa. Jõ dic̃ ꝑdere ⁊c̃. Et nõ abſcõdas illã ſub lapide duro auaricie in ꝑditionẽ. Jdeo btã Cecilia qñ incepit ꝑſecutio ꝯ xp̃ianos cogitauit ſe cito moꝛiturã. Jõ anteq̃ veniſſet ad paſſuz ꝑiculoſuz fecit cambiuz ⁊ poſuit in menſa. i. in manib⁹ paupeꝝ pecuniam. Vocatis domicellis ſuis quas nutriuerat ad ſeruitiũ dei: illis que voluerũt viuere in ṽgini

QQQ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

tate dimiſit aliquid vt poſſent viuere etiā cū
laboribus eaꝝ ne eſſent ocioſe. Aliā pecuniā
vero dedit viduis: orphanis ⁊ captiuis: ⁊ ſola
domū ſibi retinuit. Jō Urbanꝰ papa dixit de
ea. Cecilia famula tua dn̄e q̄ſi apis argumē-
toſa tibi deſeruit: recipiēs flores ab exemplis
ſctōꝝ patrū: ⁊ faciens fructꝰ ſctitatꝭ. Moralr
imitemini eā qꝛ de certo quicqd retinetis in
paſſu erit depdatū: ergo de quo viuetꝭ in alio
mūdo. Si. n. pro iſta mā modica ⁊ miſerabili
vita ⁊ incerta tm̄ laboratis. Nūqd pro illa vi
ta btā ppetua ⁊c. Mittatis ergo ibi aliqd vn̄
viuatꝭ. Un̄ xps. Bti miſicordes qm̄ ipſi miaꝫ
ꝯſequentꝭ. Mat. v. ¶ Quinta pditio eſt glie
ex incōſtātia: ⁊ eſt qn̄ hō incipit bonā ⁊ ſctām
vitā vel in religiōe vel in ſacerdotio vel i mrī-
monio: hō vadit ad padiſuꝫ recta via. Sꝫ ſi il
la bōa vita dimittitꝭ pditꝭ glia. Dicatꝭ ſīſitudo
de curſoribꝰ incipientibꝰ ardenter currere ad
brauiū pp ſpinas dimittūt curſum ⁊ aliȷ̄ pce-
dunt ⁊ lucrantꝭ. Ita accidit multꝭ. O quot ſūt
religioſi q ardēter inceperūt currere ad xpm
q in capite curſus tenēt coronā. ⁊ aiando cla
mat di. Uenite ad me oēs q laboratis ⁊ one-
rati eſtis ⁊ ego reficiā vos. Mat. xi. Sꝫ capet-
tis de ſpinis. Spine ſunt deriſiōes ⁊ truffe q̄s
mali faciūt de bonis ⁊ deuotis. Si vō ille ti-
mens diceret. O miſer ⁊ oēs truffantꝭ de me
⁊ dimittit bonā vitā ⁊ pdit ſic coronā glorie.
Aliȷ̄ aūt plurimi hoīes dimittūt pp modicaꝫ
infirmitatē capitꝭ vel ſtomachi: vel tēptatōes
dyaboli vel occaſiōes mūdi dicētes: O miſer
ego nō ꝯſueui iſta hēre. Jō dimittit bonā vi-
tam ⁊c. Ue his qui pdiderūt ſuſtinētiā: ⁊ qui
dereliquerūt vias rectas ⁊ diuerterūt in vias
prauas. Et qd faciēt cū inſpicē cepit dn̄e. ſ. in
iudicio pticulari vel gn̄ali. Eccle. ij. Sꝫ btā ce
cilia in vita ſctā ⁊ virtuoſa quā icepit ꝯtinua-
bat de bono in meliꝰ vſqꝫ in finē: ⁊ tūc habuit
coronā per martyriū. Poſtq̄. n. pſes occidit
ſponſuꝫ ſuū vocauit eā querēs de ſua pditiōe.
Que rn̄dit di. Stulte q̄ris: qꝛ vel q̄ris de ꝯdi
tiōe ſpūali: de iſta dico qꝫ ſuꝫ xpiana. vel q̄ris
de carnali: de iſta dico qꝫ ſuꝫ nobilis. Si dica
tur: q̄re rn̄dit cū iiuria: qꝛ ipſe erat luxurioſus
⁊ timuit. Ideo ꝓuocauit ipm ad irā: qꝛ tunc
amor ꝯuertitꝭ. Et ait iudex. Tu es ſortilega ⁊
deceptrix: qꝛ puertꝭ corda gētiū: vt pꝫ in viro
tuo: qui mortuꝰ ē q adorauit hoiem crucifixuꝫ
Rn̄dit ipſa. Nō ſuꝫ deceptrix: ſꝫ opꝰ eſt ſpūſ
ſctī. Tunc iudex dedit ſniam vt cōbureretꝭ vt
deceptrix: ſꝫ vt penā hēret fecit eā poni in bal
neo ſicco ⁊ ignito: in quo ſtetit per vnaꝫ diē ⁊
noctē: ⁊ orauit dicēs: qꝫ pata erat mori: ſꝫ vel-
let priꝰ diſtribuere domū ſuaꝫ: ⁊ exaudita fuit
a dn̄o: ⁊ nō fuit in balneo mortua. Et erat ma
gna rō: qꝛ ignis luxurie illud corpꝰ nō cōbuſ-
ſit. Jō nec ignis mālis. Ex hoc miraculo mul
ti ꝯuertebantꝭ. Tūc iudex pcepit eā decapita-
ri: q̄ ter pcuſſa nō fuit mortua: ⁊ erat lex roma
noꝝ qꝫ in decapitatione nō darentꝭ vltra tres
ictus. Tūc amici receperūt eā dicētes: qd eſt
hoc. Que ait. Triduanas a dn̄o popoſci idu
cias vt domū meam dn̄o eccleſiam conſecra
reꝫ. Quo facto expirauit: ⁊ fuit coronata. Jō
eius exemplo continuate in bona vita.

¶ Sermo beati Clementis.

q Uiſpuras ē fidelis ⁊ pru-
dēs. Hēt ōbuꝫ
iſtud textualitꝭ. Mat. xxiiij. ⁊ officit
aliter in euā. hodierno. Sic offiñ ⁊
ſolēnitas pn̄tis diei eſt vniꝰ glioſi ⁊ mirabilis
martyris. b. Clemētis. Ita ēt erit ſmo nr̄. Et
hēbimus multas bonas doctrinas ſpeculati
uas ad illuminationē intellectuū: ⁊ morales
ad correctionē vicioꝝ ⁊ informationē btutū
Sed pᵒ ſaln. virgo Maria ⁊c. Uerbū ꝓpoſi
tuꝫ ſm intellec[illegible] ꝑē volo ptractare indigē
declaratione. Pro qua eſt ſciēdū qꝫ regula ⁊
doctrina vniuerſalis in theologia eſt qꝫ deus
dat ⁊ diſtribuit gliaꝫ celeſtē padiſi ſm bonaꝫ
vitā quā hō tenuit in hoc mūdo: qꝛ quāto pſo
na fuit melioris vite in hoc mūdo: tāto hꝫ ma
iorē gliaꝫ in alio. Rō huiꝰ: nō credatꝭ qꝫ veni
at ex aliqua obligatiōe necīa ex pte dei: qꝛ de
nō obligatꝭ creature: ſꝫ ex gratioſa ⁊ volunta-
ria ꝓmiſſione ſua: qꝛ ita ipſe ꝓmiſit. De hoc
dabo vobis vnā ſimilitudinē quā ipſe tangit.
Si. n. aliqs dn̄s hēt captiuos qui ſeruiūt ſibi:
obligatꝭ dn̄s dare ſalariū captiuis pro ſuitio:
vel dare eis hereditatē ſuā: certū eſt qꝫ nō: ga
taꝫ ex debito captiui tenentꝭ ſuire dn̄o ſuo: ſed
ſi dn̄s pie ⁊ gratioſe ꝓmiſit captiuis dare ſala
riū pro quolibet ope: tūc tenetꝭ nō ex obligati
one neceſſaria: ſꝫ ex obligatiōe volūtaria. Ita
eſt de nobis. Certū eſt qꝫ oēs ſumꝰ ſui ⁊ capti
ui xpi. Auctas. Empti eſtis precio magno. i.
Cho. vi. Preciū fuit ſāguis xpi. Auctas. Nō
corruptibilibꝰ auro vel argēto redēpti eſtis ď
vana vr̄a ꝯuerſatione pr̄ne traditionis ſꝫ pci
oſo ſanguine agni imaculati ieſu xpi. i. Pe. i.
Ex quo ēpti ſumꝰ: captiui ſumꝰ. Honor eſt eē
captiuū tāti dn̄i cui neceſſaria ꝑtioſa ꝓmiſſio
Si aūt vellet: dicēt. Et nūqd eſtis mei captiui
ſuuiſtis mihi: feciſtis qd debuiſtis: alr poſuiſ
ſeꝫ vos i carcē iſerni. Ecce ď ꝑ Auctas. Nūqd

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

gr... vꝫ ſeruo illi:q̄a fecit q̄ue ei ipetrauerat nō puto. Sic ꝛ vos cū feceritꝭ oia que ꝓcepta ſūt vob: dicite. Fui iutiles ſum⁹: qđ debuimus facē fecim⁹. Lu. xvij. Hic tāgit xp̄s gcq̄d vob dixi: ſꝫ ex ſua pijſſima ordinatiōe volūtaria ꝛ gratioſa nō vult ꝙ ſine ſalario ſuiam⁹ ſibi: i mo ꝓ q̄libet bono ope quantūcunqꝫ modico amoꝛ ſui facto vult dare ſalariū. Et quāto ſūt melioꝛa ꝛ maioꝛa tāto dat mai⁹ ſalariū. Ecce auctas. Notari⁹ fuit btūs Mattheus de tota exceptiōe. Fili⁹ hois vētur⁹ eſt in glia patris ſui cū angelis ſuis: ꝛ tūc reddet vnicuiqꝫ ſm opa ei⁹. Mat. xvi. Ecce vñ venit retributio. Cū g° btūs Clemēs martyr glioſus in h° mū do fecerit multa opa virtuoſa ꝛ meritoꝛia: ꝛ fuiuit i vita aplica: ideo poſſum⁹ cogitare ꝙ habuit magnā remunerationē i ꝑadiſo. De h° q̄rit thē. qđ eſt iterrogatio admiratiua de maxio ꝑmio glie bti clemētis ꝑꝑ egregia me rita vite ſue. Quiſputas mō ē in glia fidelis ꝛ prudens ex predicta regula. Beatus Clemens qui in hoc mundo fuit xp̄i fidelis ſeruus ꝛ prudens. patet thema. Thema tangit tres magnas virtutes ꝛ excellentias.

¶ Prima eſt credulitas di..alis: q̄ꝛ fidelis.

¶ Secūda hūilitas cordialis: q̄ꝛ ſeruus.

¶ Tertia ſagacitas ₒ̄tualis: q̄ꝛ prudēs.

Jō admiratiue dicit thēa. Quiſputas ē fidelis ꝛ prudēs. ¶ Dico p̄io ꝙ btūs Clemens habuit credulitatē dinalē: q̄ꝛ fidelis. Jlle dr̄ fidelis deo qui firmit̄ credit ₒ̄itates fidei per deū incarnatū reuelatas ſm ꝙ fides xp̄iana tenet ꝛ confitet̄: vt beat⁹ Cleme.. Jo. quali ter venit ad ıſta credulitatē. Dicit hyſtoꝛia ꝙ tpe apl̄oꝛū btūs Clemens erat in roma que tūc floꝛebat: filius magni dn̄i: ſꝫ nūqꝫ viderat parentes ſuos. de qb⁹ audiebat multa a narrantib⁹: ꝛ deſiderabat eos videre: ꝛ deſiderabat ſcire ſi erat alia vita: vel ſi qñ moꝛiebatur coꝛp⁹: ꝛ aia: ꝛ qñ cōcludebat̄ ꝑs negatiua recedebat triſtis. qñ āt aliq̄ argumēto iſolubili cōcludebat̄ ꝑs affirmatiua: ꝙ. ſ. erat alia vita in q̄ aie viuebāt: erat multum let⁹ dicens: O adhuc videbo parētes meos. Ad practicam tūc tp̄is in roma erāt qnqꝫ ſchole p..c..ales ſ. tres ph̄oꝝ: ꝛ due theologoꝝ. Jn ſcholis legum non curat̄ de imoꝛtalitate aie. De ſcholis theologoꝛum habetur Act̄. xvij.

¶ Prima ſchola erat epycurioꝛum.

¶ Secunda ſtoycoꝛum

¶ Tertia peripatheticoꝛum

¶ Quarta erat iudeoꝛum

¶ Quinta erat chꝛiſtianoꝛum.

¶ Pꝛia ergo ſchola erat epycurioꝝ: dcā ab eoꝝ mgr̄o vocato epycuro: iſti tenebāt ꝙ felicitas hois ꝯſiſtit in delectatōib⁹ carnis. ſ. comedere: bibē: doꝛmire: luxuriā facē. Jſti non credebāt aliā vitā. Et ſumebāt fundamentuꝫ ab aucte illi⁹ magni ph̄i Salomonis qui i libro eccl̄iaſtes dic̄. Dixi in coꝛde meo d̄ filijs hoiuꝫ: vt ꝓbaret eos de⁹ ꝛ oñderet ſiles eſſe beſtijs. Jccirco vn⁹ interit⁹ ē hois ꝛ iumētoꝝ ꝛ vtriuſqꝫ equa cōditio. Sicut moꝛit̄ hō: ſic ꝛ illa moꝛiuntur. Silr̄ ſpirant oia: ꝛ nihil habet hō ampli⁹ iumēto. Cūcta ſubiacēt vanitati: ꝛ oia pergūt ad vnū locū. De terra facta ſunt ꝛ in terrā pariter reuertūt̄. Quis nouit ſi ſpūs filioꝛū adā aſcendebat ſurſum: ꝛ ſi ſpiritus moꝛtuoꝛū deſcēdat deoꝛſum. Et deprehendi nihil eſſe meli⁹ q̄ȝ letare hoiem in ope ſuo: ꝛ hāc eſſe ꝑtē illi⁹. Eccl̄s. iij. Foꝛtis auctoritas eſt niſi bñ intelligat̄: ꝛ multi errāt. Hoc veꝝ eſt ꝙ Salomō dicit iſtā auctoꝛitatē. Sꝫ ipſemet in dicto libꝛo declarat q̄uo intelligit dicēs i multis locis dicti libꝛi. Uidi cūcta q̄ ſunt ſub ſole. aia aūt rōnalis non fit ſub ſole ₒ̄tute ſolis: nec influentiarū nature vt anime iumētoꝝ: q̄ꝛ nō effect⁹ ſolis nec celi ꝛc. ſed fit ſupꝛa ſolē. ſ. ₒ̄tute dei qui eā creat ꝛc. Salomon aūt ſolū loquit̄ de ſenſualitate: ꝛ de his que habēt eſſe ſub ſole. Et iſte eſt intellectus verus dicte auctoꝛitatis. Btūs aūt Clemēs audiēs opinionē illoꝝ triſtis̄ ꝓcedebat. ¶ Secūda ſchola erat ſtoycoꝛū q̄ totā felicitatem humanā ponebant in honeſtate ₒ̄tuali. Jſti erant aliqualiter melioꝛes: viuebant diſcrete iuſte ꝛ prudēter temperate ꝛ foꝛtiter ꝯtra inclinationes carnis. Sed aliqui eoꝛū dicebāt ꝙ anima moꝛiebatur cuꝫ coꝛpoꝛe ſimul. ꝛ cōſequenter ꝙ tota felicitas erat in hoc mundo viuendo virtuoſe moꝛaliter ꝛ bene. Decipiebantur enim in hoc: quia quando aliquis moꝛiebat̄. nō videbāt aliquid exire de coꝛꝑe homis. Sicut nec de coꝛꝑe beſtie quātūcūqꝫ obſeruarēt. Sꝫ ecce hic deceptio eoꝝ: q̄a aia q̄diu eſt in coꝛꝑe nō pōt videt̄ niſi coꝛpalia. Nō q̄a velū carnis ipedit. Uerbigr̄a. ſi ego tenerem vitreas rubeas ante oculos. gcquid viderem eſſet illius coloꝛis: quia iudicat ſm illud coloꝛeꝫ. Jdeꝫ ſi eēnt alteri⁹ coloꝛis. Jta eſt etiā de aia: q̄diu eſt in coꝛpoꝛe nō pōt videre niſi coꝛpoꝛalia: ſꝫ dimiſſa carne: ſtatiꝫ videt ſpūs angelos bonoꝫ ꝛ malos ꝛ animas: infernū: purgatoꝛiū celum ꝛc. Jdeo aplus. Uidemus nunc per ſpeculuꝫ ꝛ in enigmate. tunc autē facie ad faciē. pꝛima. Coꝝ. xiij. Ali

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

quí alij dicebāt qui erāt de illa ſchola:melius
eſt ꝙ ē alia vita vt Seneca.Dyogenes.Ari/
ſtoteles.⁊ multi alij.faciēdo iſtā rationē.Cer
tū ē ꝙ domin⁹ potēs ⁊ ſapiēs ⁊ iuſt⁹ ſuis bōis
ſuitoꝛib⁹ dat remūerationē malis aūt ſuitoꝛi
bus dat punitionē. Jō ⁊c̄.Cuꝫ ergo boni in
hoc mūdo nō remunerentur:imo multi boni
habēt hic multas miſerias ⁊ deſolatiōes :nec
mali puniant̄:imo habēt hic ml̄tas cōſolatio
nes.Ergo dicebāt ipſi oꝫ dicere ꝙ ē alia vita i
q̄ boni p̄mient̄:⁊ mali puniant̄:qn̄ btūs Cle/
mēs audiebat iſta cōſolabat̄:ſperās vidē pa/
rētes.¶Tertia ſchola erat peripatheticoꝝ q
ponebāt felicitatē humanā in veritate intelle
ctuali. De iſta erat Ariſtoteles.Plato.So/
crates.Anaxagoras ⁊c̄.q ſꝑ ſtudebāt ad co/
gnoſcēdū veritatē.Iſti tenebāt ꝙ erat alia vi
ta in q̄ aie viuebāt faciēdo vnā rōnē quā tan
git phs in libro de aīa.ſ.ꝙ ſubſtātia ſpūalis q̄
lis eſt aīa rōnalis nō accepit eſſe ſuū nec viuē
nec durationē a re corꝑali:imo ipa cōicat rei
corꝑali eſſe ⁊ viuere:⁊ cū aīa rōnalis ſit ſubſtā
tia ſpūalis :ꝑ itellectū eleuat̄ ſup oīa corꝑalia
⁊ nihil recipit a corꝑe:imo dat eſſe corꝑi.Aie
aūt iumētoꝝ recipiūt ſuū eſſe a corpoꝛib⁹.[illegible]
moꝛiētib⁹ corꝑib⁹ deſinūt eſſe:ſꝫ non ſic de aīa
rōnali. Iſta rō cōſolabatur multum btm̄ Cle
mētē qꝛ iſti erāt maioꝛes phi : ſꝫ nō erāt xpi/
ani.¶Quarta ſchola erat iudeoꝝ in q̄ inue/
nit duas opiniōes ſm ꝙ due erāt ſecte iudeo
rū.ſ.ſaduceoꝝ ⁊ phariſeoꝛuꝫ.Saducei nō cre
debāt aliā vitā dicētes:ꝙ moyſes nō fuit locu
tus de alia vita ꝓmittēte gl̄iaꝫ bonis ⁊ penā
mal̄ : ſꝫ oēs ꝓmiſſiones ſunt in hac vita.in ſi/
gnū ꝙ nō eſt alia vita.Sꝫ errabant in hoc qꝛ
lex moyſi ſolū fuit oꝛdinata ad finē regis.meſ
ſie q fuit finis ⁊ termin⁹ illi⁹ legis.Jō nihil ꝓ
mittebat in alio mundo.qꝛ hoc ſpectabat ad
meſſiaꝫ.Jō moyſes nō fuit locut⁹ de alio mun
do Mirū eſt ꝙ moyſes fuit locut⁹ de creatōe
iumētorū ⁊ nihil dixit de creatiōe angeloꝛuꝫ.
Rō.qꝛ loq̄bat̄ pplo rudi cōfidēs ꝙ rex meſſi
as declararet ea que ſunt alterius mūdi.Ecce
q̄re ſaducei errabāt. Jō dixit xps.Erratis ne
ſciētes ſcripturas neqꝫ v̄tutem dei.Mar.xij.
Alia ſecta erat phariſeoꝝ.⁊ iſti credebāt aliā
vitā. ¶Quīta ſcola erat xpianoꝝ. Prim⁹ q
git theologiā in roma fuit beat⁹ Barnabas.
⁊ poſt legebāt ibi Petr⁹ ⁊ Paulus q clare di
cebant p̄dicabant ⁊ declarabant ꝙ eſt alia vi
ta in q̄ boni a deo p̄miant̄ : ⁊ mali puniunt̄ in
maximis toꝛmētis.O dicebat beat⁹ Clemēs
iſti bn̄ dicūt.ſꝫ male ꝓbant.Et illi.Nos ꝓba
m⁹ expecta modicū. poſtꝗ̄ p̄dicauerūt de alia
vita in ſignuꝫ ꝓbationis ſuſcitabant aliqueꝫ
moꝛtuū eis poꝛtatuꝫ.facientes redire aiaꝫ de
alio mūdo.Ecce rō ⁊ argumētū iſolubile.Co
gitate quō beatus Clemens interrogabat ſu
ſcitatuꝫ vnde veniebat.⁊ q̄ in alio mundo vi
derat ⁊ illuminatus ex doctrina h⁹ ſcole cre
didit firmiter ⁊ baptizat⁹ eſt. Ecce quō beat⁹
clemens fidel̄ fuit ad credulitateꝫ diuinalem
qa fidelis.Et p̄t dici.Hic.ſ.rome iam q̄ritur
int̄ diſpenſatoꝛes vt fidelis qs inueniatur.i.
Coꝛ.iiij.Nota.inter diſpenſatoꝛes.ſ.phos q
diſpenſant ſcientiam.Moꝛaliter habemus
hic doctrinam.Exquo habemus certitudinē
infallibilem ꝙ eſt alia vita bonis glorioſa ⁊
mala doloꝛoſa inſtruimur vt hāc vitam reci/
piamus tanꝗ̄ viā ꝑ quam tranſeūt.Aliqui in
trant ꝑ poꝛtam natiuitatis.⁊ aliqui exeunt ꝑ
moꝛtis poꝛtam.Ubi ſunt hoīes ⁊ mulieres q
erant mō ſunt mille āni ⁊c̄.ꝗ̄ bn̄ ergo debem⁹
nos h̄ p̄parare.Jō dicit ſcriptura.Juſtoꝛum
anime in manu dei ſunt :⁊ non tāget illos toꝛ
mentum malicie ſue moꝛtis.Uiſi ſunt oculis
inſipientium moꝛi:illi aūt ſunt in pace.Sap.
iij.Ergo ſtulte [illegible] eſſe incredulus ſed fidel[illegible]
Johis.xx.¶Dico ſecundo ꝙ beat⁹ Clemens
habuit humilitatem coꝛdialeꝫ.qꝛ ſeruus:hoc
nomē ſeruus eſt nomen humilitatis. Uultis
cognoſcere ſuaꝫ humilitatē ſciendum ꝙ poſt
ꝗ̄ Petrus apoſtolus p̄dicauit circa.xxviij.
annos poſt xpi aſcenſionem deus reuelauit ſi
bi moꝛteꝫ.[illegible]ui ꝯgre[illegible]tis xpianis in roma di
xit.Certus [illegible]m ꝙ velox eſt depoſitio taberna
culi mei ſecunduꝫ ꝙ ⁊ dn̄s nr̄ ieſus xps ſigni
ficauit mihi.ij.Pe.i.Jō velleꝫ tenere moduꝫ
quē xps tenuit ante ſuā paſſionē q oꝛdinauit
de me ſucceſſoꝛe ſuo.ita volo ego facere noti
ficabo vobis quem reputo ad h⁹ ſufficienteꝫ
⁊ noīauit btm̄ Clementē ꝓpter eminentiam
ſapie.⁊ potētie ad faciendū miracula.Et be
atus clemens totus humilis cepit ſe totis vi
rib⁹ excuſare.Nō notate hic magnam ſcti
tatem beati Clementis.qꝛ qn̄ beat⁹ petrus di
xit iſta verba adhuc viuebant aliq apl̄i.vt be
atus Johes ⁊ Jacobus minoꝛ.⁊ multi diſci
puloꝛum vt Lucas ⁊c̄.⁊ nullū nominauit niſi
btm̄ Clementem.in q̄ ꝯcludit̄ maxima ſctitas
vite ⁊ excellentia bti clementis ſꝫ ipſe excuſa
uit ſe hūiliter.magis voluit eſſe ſeru⁹ ꝗ̄ dn̄s
iuxta conſiliuꝫ xpi.Quicūqꝫ voluerit int̄ vos
maioꝛ fieri ſit veſter miniſter.Et quicūqꝫ vo
luerit inter vos pꝛimus eſſe erit veſter ſeruus
Sicut filius hoīs non venit miniſtrari ſꝫ mi

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

ſiſtiuare ⁊ dare aiam ſuam in redemptiões ꝑ
multis. Mat. xx. Mortuo igiť btõ petro. xpia
ni plati ⁊ epi ꝯgregauerunt ſe ad eligendum
Et licet nondũ noiarenť hoc noie cardinales
iam tunc habebant officiuꝫ. Et vnus ꝓpoſuit
quõ vicarius xpi beatꝰ Petrus obierat ⁊ ec-
cleſia erat ſine paſtore ⁊ capite. ⁊ iõ eligerent
aliũ. Dixit alius. Cũ beatus petrus iaꝫ nob
declarauit ⁊ noiauit ſucceſſorẽ ſuum ſanctum
Clementem. iõ ꝑ cõem ſpirationẽ eligamus
eũ. Beatꝰ aũt clemens volens hoc impedire
ſurrexit dicens. Dñi verũ eſt ꝙ beatus petrꝰ
me nominauit. ſed non me fecit papaꝫ nec ex
pedit eccľie aliquo modo ꝙ ego ſum. Nõ ga
ſi ex noiatione bti petri vos me eligitis intra
bit conſuetudo in eccleſia dei ꝙ papa anteꝙ̃
moriatur eliget ſibi ſucceſſoreꝫ. ⁊ paulatiꝫ ve
niet corruptio ꝙ fiet ꝑ ſucceſſorẽ carnaleꝫ qꝛ
papa eliget ⁊ noiabit nepotẽ ſuum vel filiuꝫ
Jõ rñderũt oẽs. Bñ dicit. ⁊ fuit determinatũ
ꝙ nõ eligeretur ſꝫ ꝙ eligerẽt Linũ quẽ beatꝰ
Petrꝰ non noiauerat. Itẽ mortuo Lino con
gregati ſunt ad eligendũ etiã clementeꝫ. q vi
cit eadẽ ratione. ⁊ eligerunt Cletuꝫ: quo mor
tuo cõgregati ad electionẽ elegerũt clemẽteꝫ
dicẽdo. Pro certo expedit ſatiſfacẽ volũtati
bti petri nec valuit excuſatio. qꝛ iaꝫ duo trãſi-
uerant. ⁊ factus fuit papa. Si modo tantum
facerent ſe rogare non eſſet vnꝙ̃ ſciſma in ec
cleſia potiꝰ eligebatur vt eſſet omnium ſeruꝰ
ꝙ̃ pontifex ſummus. bene tenebat conſilium
xpi di. Quarto magnus es in [illegible]entia vel po
tentia: ſanctitate ⁊c̃. humilia te i[illegible]ibꝰ. Eccleſi.
iij. Moraľr inſtruũtur h clerici ⁊ laici. clerici
ne curẽt de platõe. Nõ quare mõ ingeruntſe
oẽs. qꝛ ñ cõſiderãt ꝑiculuꝫ nec onꝰ vt ãliq ſcti
ſꝫ honorẽ ⁊ redditꝰ. Oppoſitũ de antiqs ſan
ctis qꝛ dicit ſcriptura. Judiciũ durīſſimũ i his
q pſunt fiet. Exiguo eniꝫ conceditť mia. potẽs
aũt potenť tormẽta patienť ⁊c̃. Sap. vi. Nota
iudiciũ duriſſimuꝫ fiet eis de corꝑe. durius de
operibꝰ ꝑſonalibus. duriſſimum de oibus ſue
dyoceſis. Item laici etiaꝫ hñt hic doctrinam
Mõ qlibet ſe ꝓmouet ad hñdũ regimen cõi
taťt. ⁊ ſunt multi q neſciũt regẽ ſuam [illegible]nam
nec domũ ſuã. ⁊ tñ volũt regere cõitatẽ totaꝫ
cũ tñ eſſꝫ fugẽdũ. ſꝫ nõ ꝯſiderat onꝰ nec ꝑicu-
lũ ſꝫ honorẽ: qꝛ oẽs dicẽt ei dñe ⁊ vadũt ad in
fernuꝫ. Jõ vt btũs Clemens hũiliami ſub po
tẽti manu dei vt vos exaltet in tꝑe viſitatõis
⁊c. i. Pe. v. ¶ Dico tertio ꝙ hũit ſagacitatẽ
ꝟtualẽ. qꝛ prudẽs. Nã prudẽtia ſm phm. vi.
ethicoꝝ. ſtat i ordinãdo cõueniẽter res idebi
tũ fineꝫ. Patronꝰ ſiue nauta dť prudẽs q nõ
obſtante fortuna maris ⁊ ꝯdictione vẽtorum
ducit nauẽ ad portũ ad quẽ tẽdit. Sic etiã &
nobis finis nř ꝓpť quẽ finaliť ſumꝰ creati eſt
hře eternã gľiam taliť gᵒ debemus vitã nřaꝫ
gubernare vt ad illaꝫ ꝑueniamꝰ nõ obſtãtibꝰ
iclinatiõibꝰ carnis occaſiõibꝰ mũdi. ⁊ tẽptatio
nibꝰ dyaboli. Vñ ordinãtibꝰ res ad ſeipos ad
burſam vľ domũ dĩ. Ve q ſapiẽtes eſtis in o-
culis vřis. ⁊ corã vobmetipſis prudẽtes. Iſa.
v. Diciť cognoſcitꝫ talẽ qd vob videť. dicũt ⁊
quõ ẽ prudẽs ſciuit ꝯgregare. Ego vidi pñeꝫ
ſuũ nihil hñtẽ ⁊c. Nota quõ beatꝰ clemẽs vi
tã ⁊ doctrinam ſuã ⁊ mortẽ etiã ordinauit in
gľam dei. Nota eiꝰ exiliũ ⁊ paſſionem ꝓ xpo
Ecce qliter ſciuit nauigare tenẽs ꝯſilium bti
petri dicẽtis. Omiuꝫ aũt finis appropiquabit
Eſtote itaꝗ prudẽtes ⁊ vigilate in orõnibus
añ oia aũt mutuã in vobiſmetipſis charitatẽ
ꝯtinuaꝫ hñtes. Qꝛ charitas operit multitudi
neꝫ peccatoꝝ. prima. Pe. iiij. Moraľr inſtruĩ
mur h vt ordinemꝰ vitam noſtram ⁊ opera.
quia neſcimus diem neꝗ horam.

¶ De ſancta Katherina virgine ⁊ martyre.

P Rofert de theſauro ſuo no
ua ⁊ vetera. Math.
xiij. Secũdũ ꝙ tota ſolẽnitas hodi
erna ⁊ officiuꝫ eſt btẽ katherine. ita
erit ⁊ ſmo. Et hẽbimꝰ magnas ſpeculatiões i
tellectuales. ⁊ bonas iſtructiões morales. Sa
luteť priꝰ vgo maria ⁊c̃. Pro declaratiõe vbi
⁊ itroductõe materie pdicande ſciẽdũ ꝙ xps
volens dare modũ ⁊ doctrinã diſcipulis ſuis
quõ deberẽt pdicare ꝑ mũduꝫ ⁊ diſputare de
dit eis talẽ regulã. Omis ſcriba doctꝰ i regno
celorũ ſilis eſt hõi pñfamilias q ꝓfert de the
ſauro ſuo noua ⁊ vetera. Math. xiij. Scriba
eſt nomẽ equocũ. qꝛ dť vel ex officio ſcribẽdi
vel a notitia ſcripture. Et i iſto mõ ſumitur h
Omis ſcriba doctꝰ ⁊c̃. Regnuꝫ celorum dť ſcri
ptura ſctã. Nõ ſic ei celũ empyreũ ꝯtiet ſecre
ta fidei q̃ nos credimꝰ ꝓut deꝰ nob reuelauit
⁊ ad extra videmꝰ ſolẽ lunam ⁊ ſtellas. ſꝫ non
videamꝰ ſecreta interiora. ſ. intellectꝰ allego
ricales ⁊ figurales tropologicales ⁊ moraleſ
anagogicales ⁊ ſuꝑnaturales iſti non videnť
Jõ dť celum. Auct. Siľe eſt regnuꝫ celorum
theſauro abſcondito i agro. quẽ q inuenit hõ
abſcõdit ⁊c̃. Math. xiij. Ager ẽ ſctã ſcptura.
Laboratores iſtius agri fuerẽt ſcti apľi. marty
res. ꝯfeſſores ⁊c̃. Infra cuiꝰ theſauꝝ ẽ ſecretũ
diuine cognitionis quem q iuenit abſcõdit. ſ.
in corde. ⁊ emit agrũ illũ. vendendo oia q̃ hꝫ

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

vel dimittendo vt teneat vitā apl'icā. qꝛ aliter
iſte theſaurꝰ ſacre ſcripture nō pt hri. Jō vide
tur hoc in religioſis. qꝛ qñ ſūt paupes pdicāt
gratiſſime. qñ ṽo abūdant pdūt grām. Jō oꝫ
vendere oīa. nolle aliqd de mundo vt hō poſ
ſit emere theſaurū ſacre ſcripture. Jō dicit. oīs
ſcriba doctꝰ i regno celoꝝ. i. in ſacra ſcriptura.
ſilis eſt homini prifamilias: genitiui caſus eſt
numeri ſingularis ſm grecam declinationem
Quis eſt iſte prfamilias niſi xp̄s q ē pr vl'is.
Aliq dñr patres pticulares. vt genitoꝛ vel cō-
feſſoꝛ vl' ēt patronꝰ. ſꝫ pater vl'is eſt xp̄s q creat
aīam ꝛ foꝛmat coꝛpꝰ baptizat: ꝛ audit ꝯfeſſio-
nem gñalem. Prēm. ſ. vl'em nolite vocare vo
bis ſup terrā. Unus eſt. n. pater vr q in celis ē
ꝛc. Mat. xxiij. Huic pri pdicatoꝛ dꝫ eſſe ſimi-
lis. ſ. pdicando doctrinas noui ꝛ veteris teſta
menti. Lꝫ vetus teſtm̄ non obliget nos. tamē
oīa ſunt figura noui teſtamēti. Oīa. n. in figu
ra ꝯtingebant illis. i. Coꝛ. x. Et can. vij. loquit
ſpūſſctūs xp̄o hoi. Oīa poma. i. auctoꝛitates
ꝛ doctrinas. noua ꝛ vetera dilecte mi ſuaui ti
bi. Sicut ergo xp̄us in ſuis predicationibus ꝛ
diſputationibus cū iudeis ſuauit regulam. qꝛ
cuꝫ doctrinis noui teſtamenti. Jta oīa ſcrib[illegible]
doctus. Jam regulam tenuit beata kath[illegible]ina
que fuit in magnis ꝛ ſubtilibus diſputationi-
bus ꝛ predicatiōibus ꝛ cum auctoꝛibus noui
ꝛ veteris teſtamen[illegible] Jdeo de ea dicit. pꝛofert
de theſauro. Jn[illegible]io q beata katherina fuit
in magnis ꝛ ſtrictis tribꝰ diſputationibꝰ. ꝛ in
omnibus deus dedit ſibi victoꝛiam.

Prima fuit domeſtica ſecrete
Secunda fuit philoſophica facunde
Tertia fuit tyrannica terribiliter

Sed ipſa cū auctātibꝰ noui ꝛ veteris teſtamē
ti habuit victoꝛiā ꝛc. Jō dicit pfert de theſau
ro ſuo noua ꝛ vetera. ¶ Dico pmo ꝛc. Pꝛio
eni diſputauit cuꝫ matre ſua. Scdo cuꝫ qdam
ſctō heremita. Tertio cū ṽgine Maria. Et btā
Katherina habuit quattuoꝛ excellētias. Pri
ma nobilitas gñis. qꝛ filia regis Cip. Scda ē
pulchꝛitudo maxia coꝛpoꝛis. Tertia eſt ſapiē
tia itellectꝰ. qꝛ pr voluit vt addiſceret artes li
berales. in qbꝰ tm̄ pfecit q nullus audebat cū
ea diſputare. hēbat. n. itellectū valde clarum.
Quarta qꝛ erat ditiſſima. qꝛ cū eſſet. xviij. āno
rum obijt eiꝰ pr. ꝛ ipſa remāſit heres. Et ex iſtꝭ
qttuoꝛ fama ſua extendebat p oꝛbē. intm̄ q fi
lius impatoꝛis rome voluit eā in vxoꝛeꝫ ꝛ mi
ſit nūcios ſup hꝰ ad mrēꝫ. de qbꝰ fuit mr mltū
gauiſa qꝛ mūdana erat qꝛ filia ſua eēt impera
trix. Et nūciauit filie. Que rñdit. Mr mea pla

cet mihi p bono cōi regni mei hre virū vt dicꝭ
tis. Sed ſicut dicitꝭ fama eſt de pꝛudētia mea.
iō nullo mō ducā virū niſi pꝛius eū videaꝫ: qꝛ
ſocietas viri ꝛ vxoꝛis nō eſt vnius diei: ſed ad
ſemp. Et mr replicauit. Et nūqd eſt licitū vos
ire romam vel ipm̄ huc venire ad videndum.
Abſit Jō rñdit mri. Mater vos ſcitis q ml-
ti ſunt defectuoſi. qꝛ ſunt fatui vel infirmi. Jō
nunqꝫ ducā viꝝ niſi videā pꝛiꝰ. Et mr. Nunqꝫ
fuit q mulier reſpiciat viruꝫ. Rñdit. Ubi eēt
ſapia mea. Sapia dat vt hō ſciat ſe regē ꝛ gu-
bernare. Nā nullus emit aliqd in ſacco. Et ait
mr. Filia qd gꝰ rñdebimꝰ impatoꝛi. qles excu
ſatiōes. Rñdit. ſic vobis placuerit qꝛ ego nul
lo mō ꝯſentirem. Ecce diſputatio domeſtica.
Mr ṽo anxia cogitauit vt p qndā ſcm̄ here
mitā eā ad mrimoniū iduceret. pp qd btā Ka
therina ꝛ hēmita locuti ſūt. Dixit. n. ſibi here-
mita. Audiui q filiꝰ impatoꝛis vult vos i vxo
rē hꝰ erit magnū bonū nō ſolū vobis ſꝫ regno
vr̄o. Rñdit. Sicut dixi mri mee ita etiā dico
vobis q placet mihi mrimoniuꝫ ſed oꝫ me vi
dere viꝝ quē recipiam. alr non faciam. Tunc
ſctūs heremita a deo inſpiratus cogitauit tra
ctare illud matr[illegible]oniū. Nā tunc btā kat[illegible]
na erat ifidelis. Et heremita dixit ſibi quo[illegible]
ſuiebat vni dño n[illegible]biliſſimo q dr xp̄s ieſus. q ē
tāte potētie: ſapie ꝛ pulchꝛitudis q ſol ꝛ luna
mirant. ꝫ mrem ṽginē ꝛc. Velletꝭ iſtū in ſpō
ſum. Rñdit btā Katheria q pꝛio vellet eū vi-
dē. Tūc d[illegible]t hēmita. Ergo iſta nocte doꝛmiatꝭ
ſola in ca[illegible] vr̄a ſine cameraria ꝛc. ꝛ oꝛabitꝭ
genibus fle[illegible]di. Uirgo maria ex vr̄a mia oñ
datis mihi [illegible] vr̄m. Et ego ex alia pte roga
bo vt vobis oñdat. Et ipa iā tota philocapta de
ieſu receſſit ab heremita expectās noctē cum
deſiderio ꝛ oꝛnauit camerā ſuā lꝫ camera filie
regis ſp ſit oꝛnata. ꝛ accēdit cereoſ: ꝛ poſuit ſe
in oſone ꝛc. Rogādo ṽginē vt oſtēderet ſibi
filiū quē tātū heremita ſibi laudauerat. Dica
tur qño ṽgo ſibi cū imēſo lumie apparuit: an-
gelis ꝛ ṽginibꝰ aſſociata. Cogitate dilectiō[illegible]
ꝛ admirationē btē Katherine: tota diſtract[illegible]
de tāta pulchꝛitudie. Ad quā ait ṽgo maria.
Qu[illegible]ocaſtis me: qd vultꝭ. Rñdit. vt oñda
tis mihi filiū vr̄m. Et ait ṽgo. Placet mihi. ꝛ
eleuato mātello oñdit ſibi filiū etatꝭ. xiiij. āno-
rū. vel. xv. di. Ecce vultꝭ eū. Tūc btā Katheria
tota ignita amoꝛe O bñdicta: nō ſū digꝭ vt ſiꝫ
eiꝰ ſponſa: ſꝫ ancilla ꝛc. Et ait virgo ad filium.
Et vos fili vultis eam. Rñdit. nō qꝛ turpis ē.
Et ſubito tota viſio diſparuit: ꝛ ipſa remanſit
tota deſolata de ṽbo xp̄i cum reputaretur pul

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

chrioꝛ de mundo. Et in craſtinū de mane iuit
ad heremitam narrās ſibi oīa p ordinem. Et
hēmita cepit q̄ſi ridē di. Ueritatē dixit vobis
Uos ei filia i corpe eſtꝭ pulchrioꝛ de mūdo: ſꝫ
nō in aīa. Sciatꝭ filia ꝙ aīa eſt facta ad ymagi
nē dei: qꝛ ē vna hñs tres potentias ſeu virtu
tes. ꝛ declarauit ſibi myſteriū trinitatis. Sed
qꝛ i vtero creata eſt recepit maculaꝫ. Sicut ſi
ymago imergeretꝭ i pelue de luto deturparetꝭ
ꝛ maculare tꝭ tota. Ita eſt aīa. Et cum aīa vr̃a
ſit adhuc maculata. Jō xp̄s q videt nō ſolum
corpus: ſꝫ aīaꝫ. ſꝫ gº dixit ꝙ eſtis turpis. ꝛ Ka-
theria. O pr̄: eſt aliq̄ medicia vt poſſē lauari.
Rn̄dit heremita. Ita: baptiſmus q a xp̄o ꝯ-
pi hec ē ordiatꝰ. Et iſtruxit eā i fide catholica:
ꝛ ipa regrēte baptiʒauit eā. Et dixit ſibi ꝙ ite
rū oraret i nocte ſeq̄nti: ꝛ faceret ſic i p̄cedēti
nocte. ꝛ ita fec. Et v̄go ſibi apparuit iterū vt p̄
us ꝛc̄. Et q̄n dixit v̄go filio. plꝫ vob. Rn̄dit:
ita. qꝛ mō ē pulchra. Tūc potuit ſibi dicē. To
ta pulchra es amica mea: tota pulchra es: ꝛ
macla nō ē in te. Cantꝭ. iiij. Tūc v̄go maria tra
didit ānulū btē katherie ꝛ deſpōſauit eā cū fi
lio ſuo. ecce h̄ victoria p̄me diſputationis: qa
[illegible] ſpōſa xp̄i. De nulla alia [illegible]tā legitꝭ ſic. Lꝫ
[illegible] v̄gines hōeſte. ꝛ oēs [illegible] ſctē ſint ſponſe
xp̄i. nō tñ [illegible] tali ſolēnitate vidēdo xp̄ꝫ. nec cū
ānulo. ꝛ poterat tūc dicē. b. Ka. hanc amaui ꝛ
exq̄ſiui a iuuētute mea ꝛ q̄ſiui ſpōſaꝫ mihi eaꝫ
aſſumē ꝛ amatoꝛ factꝰ ſū forme illiꝰ. Sap. viij.
Moralr̄ h̄ pro mulierib' cogitat[illegible] h̄ [illegible]ōnabi-
lit ꝙ v̄go Maria poſt[illegible] deſpōſ[illegible] [illegible]r eos dedit
ſpōſe filij ſu[illegible] doc[illegible]inā ꝛ modū [illegible]ō ſe guber
naret vocalr̄ vꝉ mentalr̄ vt ſibi [illegible]lacuit dans
ſibi q̄nq̄ꝫ doctrinas vt eēt digna venire ad nu
ptias glīe celeſtis. ꝛ ſe ꝯſeruaret i amore ſpon
ſi ſui. P̄ria ꝙ eēt hūilꝭ ſic ſpōſus ſp̄ voluit eē
hūilꝭ i hº mundo. iō filia mea foris deponatis
ornamenta vana coronas ꝛ iocalia monilia
ꝛ alia ꝛc̄. Quanto enim eritis humilioꝛ tanto
magis placebitis ſpōſo veſtro. Spōſus enim
veſter habet contrarias cōditiones dñoruꝫ ꝛ
hoiuꝫ mundanoꝛū. q in ſuis ſponſis volūt pō
pā ꝛc̄. Nō ſic filius meꝰ. Secunda ꝙ ſitꝭ miſe
ricores vt ſponſus vr̄ q ſp̄ fuit miſericoꝛs: dans
oīa aurū ꝛ argētū. nihil ſibi retinuit. ſic place
bitis ſibi. Tertia ꝙ caueatis a ſocietate mala
di. Noueritis filia mea ꝙ filiꝰ meus eſt valde
ʒelotipꝰ. qꝛ ſicut ſp̄ fuit v̄go ꝛ voluit naſci de
me v̄gine: diligit ſingulariter v̄gitatē: non cu
retis ducē ſpālē. nolite reſpicere hoies. qꝛ de
vno aſpectu poſſetis ifici. i curia vr̄a habeatis
hoies ꝛ mlieres ſenes. Quarta noueritis filia
ꝙ filiꝰ meꝰ fuit magne abſtinētie: tm̄ ſemel co
medebat in die. nō carnes ꝛc̄. Jō vos filia dī
mittatꝭ capones. p̄dices ꝛc̄. Nā v̄ginitas ſine
abſtinētia nō p̄t ꝯſeruari. Quinta ſponſus ve
ſter fuit ſp̄ diligens orando ꝛ p̄dicando. Ita
vos filia oretꝭ ꝛ legatis. nō i libris gētiliū pho
rū. ſꝫ i euāgelijs. ꝛ ſic ꝯſeruabitꝭ vos in amore
ſpōſi vr̄i. ꝛ i breui facie mꝰ nuptias i celo. Re
cte poterat dicē v̄go maria. Emuloꝛ eni vos
dei emulatione. Deſpōdi eni vos vni viro. ij.
ad Coꝛ. xi. Promitto vob ꝙ btā Katherina
optie ſuauit iſta cōſilia exq̄ ſciuit cōditiones
ſpōſi. Jō de ea poteſt intelligi illud. Mulier ī
nupta. ꝛ virgo cogitat q̄ dei ſunt vt ſit [illegible]ncta
corpe ꝛ ſpū. i. Coꝛ. vij. ¶ Secūda diſputatio
fuit philoſophica facūde. Dicatꝭ quō tūc tem
poris erat q̄dam ip̄atoꝛ maxencius noie. nō tñ
romanꝰ ſꝫ vltra mare occupauerat ſibi totum
mūdū. ꝛ morabatꝭ i ciuitate alexādrie. p̄ſeq̄ba
tur xp̄ianos vt adorarent ydola. vel ꝙ more
renꝭ. Qui i tēplo ſacrificabat ydolꝭ. Btā Ka
therina tota ardēs i amore ſponſi ſui acceſſit
ad eū. ꝛ itrepide dixit ip̄atori. Imperatoꝛ de
bona rōe debui tibi exhibere reuerētiā. ſꝫ nō
feci [illegible] nō facis reuerētiaꝫ creatori tuo qui eſt
i celo. ſꝫ adoras ydola i qbꝰ demones hītant
quō tu potes credē ꝙ illi ſint dij. cū nec ibi ſit
aliq̄d diuinitatꝭ. eleua oc[illegible]los tuos ꝛ cognoſce
ꝙ ille q creauit celuꝫ ꝛ ter[illegible] ē deꝰ ſolꝰ. Uide
ordinē ſolis. lūe. ꝛ ſtellarū i [illegible]ſpaco. Et ipſa
mirabiliter ſciebat iſtaꝫ artē: dicens. Cogita
p̄uidētiā diuinaꝫ q̄ toti mūndo p̄uidet: quō
gº potes adorare ydola q̄ arte hūana ſunt fa
cta. De hoc ip̄atoꝛ indignatꝰ cepit eā ꝛ incar
cerari iuſſit beatā katherinam. ꝛ voluit habē
ꝯſiliū q̄d eēt de ea fiendū. Et fuit ſibi dictum
quō erat ſapiētiſſima. ꝛ ſi p rōnē poſſet vinci
eſſet maioꝛ victoria q̄ ſi per toꝛmenta. ꝛ mul-
ti chriſtiāi ſeq̄rentꝭ eā. Et placuit ip̄atori. ꝛ mi
ſit p vniuerſas p̄uicias: ꝛ vocauit. l. rheto[illegible]es
in oī facultate acutiſſimos: neſciētes cauſam
coꝝ vocationis. Cū[illegible] ip̄atoꝛ dixiſſet eis ꝙ
erat v[illegible]na nobilis domicella: que dixerat ꝙ dij
nr̄i ſu[illegible]t demōes: ꝛ ꝙ nō eſt niſi vnꝰ deus crea
toꝛ celi ꝛ terre. Et lꝫ poſſem eā ſup̄are toꝛmē-
tis: ſꝫ magis volo vt p rōnē vincatꝭ. Jō p̄mit
to vob magna donaria ſi eandē rōnē ſup̄are
poteſtꝭ. Unꝰ āt coꝝ i ſup̄biā elatꝰ dixit. O ma
gnuꝫ: ip̄atoris ꝯſiliū vt hac de cā tot ſapiētiſſi
mos iuitaret. Et alter dixit. Ueniat puella qꝛ
q̄n videbit cognoſcet ꝙ nūq̄ vidit nec audi-
uit ſapientes niſi mō. h̄ eſt eni flos ſcie totius
mūdi ſeu orbis. Angelꝰ aūt dñi i nocte appa

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

fuit btē katherine ex pte ſponſi ſui ꝯfortãs eã:
⁊ reuelauit ſibi de diſputatiõe in craſtinũ fien
da. Tota ciuitas voluit intereſſe diſputationi.
Dicat quõ in craſtinũ ꝯuenerũt oēs rethores
in aula īpatoris. Et impator fecit venire btãm
katherinã in medio eoꝝ. Cũ aũt oēs tacerent
dixit impator. Quare nõ dicitis aliqd. Et vnꝰ
rethoꝝ dixit. Nos venimꝰ ad docẽdũ. Jdõ po-
nas ꝯcluſiões. Ad quã impator. Jllud qḋ du
dũ dixiſti de diijs dicas h̄ mõ rñdit. b. ka. Jm-
perator male ordinaſti belluz: tot ſapientes ꝯ
vnã puellã. ⁊ eis feciſti magnas ꝓmiſſiones ſi
me ſupent. ⁊ mihi nihil ꝓmittis. ſz nolo aliqd a
vobis ſz a dño ieſu xp̄o. Et ſtatim vnus rethor
ſupbe dixit. ecce de q̄ loquit. de q̄daz hoie cru
cifixo tradito ab vno diſcipulo ſuo. Nos ſpa-
bamus ꝙ diceret altiſſima de aſtrologia. Rñ
dit btã katherina. Ego incepi loq de illo q eſt
principiũ oium operũ qꝛ de priorib̄ꝰ prior eſt
ſpeculatio. Cũ ergo xp̄s ſit principiũ oiuz rex
idõ ⁊c. Et ph̄s cũ indignatione ⁊ ira voluit rñ-
dere. Sz dixit beata Ka. Non cum impetu ⁊
ira oz loqui. Jra enim impedit aium ne poſſit
diſcernere veꝝ. Et ph̄s ait impatori. Ecce dñe
qꝛ iã eſt in ꝯdictione qꝛ dicũt xp̄iani ꝙ ill[illegible] hõ
ieſus hũit principiũ in quadã muliere. q[illegible] eſt
principiũ oium reꝝ. Rñdit btã katherina. Di
co ꝙ dñs meꝰ ieſus [illegible] verꝰ vt aliij: natꝰ
de maria v̄gine ſ[illegible] ope ⁊ habuit ꝑncipiuz
eſſendi hoiem [illegible] tñ eſſendi deũ. qꝛ iam erat
deꝰ eternalr. Sicut de te ph̄e. ſi rex vel impa-
tor faceret te militē. mõ tu incipes eſſe miles.
ſz non incipes mõ eſſe hõ. Dixit impator. iſta
eſt magna rõ. Et ph̄s obmutuit. Alius ph̄s ar
guit di. Probo ꝙ cecidiſti in errorē ſecunduz
ph̄iam. Regula eſt ph̄ie. ꝙ finiti ad infinituz
nulla eſt ꝓportio. Certũ eſt ꝙ hõ eſt finitꝰ. deꝰ
aũt eſt infinitꝰ. ergo nõ poteſt eſſe proportio.
igitur attẽdatis qd dicitis ⁊ reuocate qḋ dixi
ſtis Reſpõdit beata katherina. Uerum eſt ꝙ
finiti ad īfinitũ nulla eſt ꝓportio menſuratiua
ſz cauſatiua bene vel cõtentiua. Jta ꝙ in chri
ſto deo ⁊ hoie non eſt ibi proportio hum[illegible]nita
tis ad diuinitatē menſuratiua. ſz cauſatiua qꝛ
diuinitas eſt cã humanitatis. ⁊ contentiua: qꝛ
ſuppoſituz diuinũ ꝯtinet humanitatē. Jſte ra
tiones ⁊ argumẽta tangunt in eiꝰ vera hiſto-
ria ſeu legẽda. Et ph̄s ñ potuit replicare. ⁊ de
clinato capite aliꝰ ph̄s ait. Uos dicitis: Jeſus
voluit incarnari naſci ⁊ pati ꝓ ſolutione hoiuz
Cõtra. Fruſtra fit per plura quod põt fieri ꝑ
pauciora. Certũ eſt ꝙ ſi ille ieſus erat deꝰ: ſo-
lo velle vel v̄bo poterat ſaluare. qd ergo opor

tuit euz tot pati. Rñdit btã katherina. [illegible]he
qñ dr fruſtra fit. Uerum eſt ſi ita bene fiat. ſed
aliqua ſunt que cũ magno labore fiunt que ſu
bito non ita bene fierent. Certum eſt ꝙ in deo
nulla eſt qualitas ſz ſua mia ⁊ iuſticia ſunt ſua
eſſentia. Et in oib̄ꝰ opib̄ꝰ ſuis oñdit ſimul ſuaz
miam ⁊ ſuã iuſticiã. qꝛ ſicut nõ põt dimittere
ſe: ſic nõ põt dimittere ſuã miam nec iuſticiaz.
Si. n. ſolo v̄bo ſaluaret oēs. maxima mia fuiſ
ſet. ſz vbi eſſet ſua iuſticia. Si vero damnaſſet
oēs. fuiſſz maximꝰ rigor iuſticie ſz vbi fuiſſz ſua
mia. Jdõ voluit incarnari naſci ⁊ pati. vt ſemel
apperet ſua mia. vt ipſe amore nr̄i pateretur
qui in nullo demeruit. ⁊ ſua iuſticia ſoluēs pre
cium iuſtum. i. ſanguinez ſuum pro noſtra re-
demptione. Et ph̄s nõ habuit replicam. Aliꝰ
dixit. Uos dicitis ex vna parte ꝙ eſt vnus de
us. ⁊ ex alia dicitis ꝙ ſunt tres perſone. Ecce
hic ꝯtradictio manifeſta. qꝛ q̄t ſunt ſuppoſita
tot ſunt eſſentie. Rñdit beata katherina ꝙ ſit
vnꝰ deꝰ nõ eſt dubiũ. ſz ꝙ ſint tres ꝑſone. pater
filius. ⁊ ſpũſſctũs. oñdo ad oculum in ſole: vbi
eſt pater generans qꝛ qui gñat pater põt dici.
Ecce ſubſtantia ſolis que de ſe generat radiuz
⁊ radius genitꝰ [illegible]t dici filiꝰ. Et ſuba ⁊ radius
ſpirant calorē. ſpiratꝰ. n. ſpũſſctũs poteſt dici.
Jdez in deo. Ali[illegible] dixit. Jſta pu[illegible]t loq̄r ⁊
neſcit qd dicit. Nã credo ꝙ ſtulti[illegible] gens mun
di ſunt xp̄iani primo qꝛ adorant panē ⁊ come
dunt illũ que dicunt deũ eē. Ecce ſtultitia: nec
oz mũd[illegible] ſuſtinere hoc rñdit. b. Ka. Nos nõ
adora[illegible] ſz xp̄m infra hoſtiam. qꝛ dictis
v̄bis a xp̄[illegible] virtute diuina nõ rema-
net ibi pa[illegible] ſz corpꝰ xp̄i ꝯtine[illegible] illã corti
nam albaz queadmodũ impator in tẽplo ſtat
infra cortinas ⁊ adorat a militib̄ꝰ. ſz nõ videa
tur. tñ creditur ibi eſſe. ita ⁊ nos. Jtē qñ frãgi
tur hoſtia i trib̄ꝰ ptib̄ꝰ queadmodũ in paſſiõe
humanitas fuit diuiſa in tres partes. i. ſangui-
nis: corpis: ⁊ aie: nõ frangit xp̄s. ſz vt ſi frãgitur
ſpeculum non frangit imago. Dicebant mili-
tes. Magnã rõnem hz iſta domicella. Jtem
xp̄s nõ ē ibi cibꝰ q in ſtomacho corpis recipia
tur in digeſtionē ſz in memoriã ignee charita
tis. [illegible]e dixit impatori. Dñe iſta reprehẽdit
vos qꝛ adoratis ydola ſeu ymagines. idõ reſpõ
dit btã kathe. Nos non adoramus imagines
ſicut nec tu adoras lr̄as. ſz q̄ro quare tu tenes
lr̄as. rñdit. vt reducant mihi ad memoriam ⁊
repñtēt facta ꝑterita. Et. b. Ka. ait. ⁊ pp hoc ēt
nos tenemꝰ imagines ad repñtandũ ⁊ redu-
cendũ ad memoriã. Qñ. n. videmꝰ crucem re
pñtatur nobis paſſio chriſti. ⁊ reducimus ad

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

memoriam illud tm̄ beneficium. Sicut nota
bile opus impatoris depingitur vel ſcribitur
vt memoreť. Tūc fuit verificata in. b. Ka. illa
ꝓphetia xp̄i dicētis. Ego dabo vobis os ⁊ ſa
piam cui non poterūt reſiſtere ⁊ ꝯdicere oēs
aduerſarij vr̄i. Lu. xxi. Rethores. n. tacebant
vt muti. Et impator iratus dixit. Et nunquid
dicebatis ꝙ vnꝰ diſcipulus vr̄ minimꝰ fuiſſet
ſufficiēs. quare vocaui vos tot ſapiētes. Tūc
ſurrexit vnus de ṗncipalibꝰ dicens impatori.
Nunꝗ aliquis auſus fuit ſe nobis compare.
nec nobiſcum diſputare. ſ; ex quo ſpūſſctūs lo
quitur in ore iſtius domicelle. niſi ſectā deoꝝ
ꝓbabiliorem oñderis. ecce oēs conuertimur
ad xp̄m ⁊ flexis genibꝰ ad pedes. b. Ka. ꝯfite
bantur xp̄m veꝝ deum ⁊ hoiem ⁊ mundi ſal
uatorem. Et fuit cōpleta ꝓpha. Jere. xv. Si
ſeparaueris ṗcioſum. ſ. fidem xp̄ianam a vili. ſ. a
ſecta paganica quaſi os meū eris ꝯuertentur
ipſi ad te ⁊ tu nō cōuerteris ad eos. Tunc im
perator vt rabidus ſicut debuit ꝓtulit ſniam
ꝯ. l. rethores vt cōburerenť ſtatim. Qui di…
runt. b. Ka. erit periculū ſi ſine baptiſmo …
riamur. Rñdit ex q̄ nō poteſtis recipe ſcti…
baptiſma: martyriū ſupplebit ⁊ erit vobis in
bapti…num. Dicať mir… ꝟlu; quō fuerūt ille
ſi ab igne… ui nec veſtes n… capillos capitis
combuſſit n… ſenſerunt dolorem in morte ſ;
ſicut ſine dolore hō ſpirat anhelitu;. ſic tradi
derūt animas ſuas in manibꝰ angeloꝝ. Ecce
victoria diſputationis phice. Et poſſumus di
cere. b. Ka. Diffuſa eſt grā in la… tuis ⁊c̄.
Dic̄. b. Greg. ꝙ bona vita oñd… …id ⁊ quō
homo d; loqui. ¶ Tertia diſpu… …o ⁊ fortior
fuit tyrānica terribiliter. Nam videns impa
tor ꝙ multi ꝯuertebantur ex miraculo cū blā
dis verbis aggreditur eam. dicēdo. Tu deci
piſti iſtos phos cū tua eloquentia ⁊ ſcia ⁊ me
reris morte;. Sed ſi vis adorare idola remit
tam tibi mortem ⁊ eris vxor mea ⁊ faciā tibi
imaginem. Uidens ꝙ nihil faciebat ſic fecit
quattuor argumenta ꝯ ipſam. Primum fuit
per locū a dolore. ſ; ipſa rñdit per patientiā.
Secundum fuit per locu; ab horrore. ſed rñ
dit per confidentiam. Tertium fuit p… …cu;
a terrore. ſ; reſpondit per ꝯſtantia;. Quartū
fuit per locu; a timore. ſed rñdit per perſeue
rantiam. Primu; fuit qñ nuda fuit poſita in
eculeo ⁊ cum ſcorpionibꝰ percuſſa. Dicať pra
ctica quō riui ſanguis decurrebant. ⁊ ipſa r…
dit per patientia; dicendo Jeſus Jeſus. Nō
ſunt ꝯdigne paſſiones huius tpis ad futura;
gloriam Rom̄. viij. Secundu; fuit qñ poſita
fuit in carcere tenebroſo ⁊ fetido vt terrereť.
⁊ ꝙ non dareť ſibi cibus nec potus duodeci;
diebus vt ibi moreretur fa…e. ſed rñdit per con
fidentiā. Et venerunt angeli ⁊ illuminauerūt
carcere;. ⁊ in noie ieſu curauerunt vulnera ⁊
plagas. ⁊ qualibet die portabant ſibi cibum.
Quod videntes regina ⁊ porphirius cōuer
terunt ſe cu; ducentis militibus. ⁊ poterat di
cere. b. Ka. cum dd̄. Dñs regit me ⁊ nihil mi
hi deerit in loco paſcue ibi me collocauit. 3m
fuit per locum a terrore. Jmperator credens
ꝙ eſſet mortua qñ vidit ea; dixit. Quis dedit
ſibi cibū. ⁊ voluit occidere cuſtodes. ſed xp̄s
prouidit ſibi. Jmpator autem ſpumans ⁊ co
gitans quale tormentum ſibi daret. dix… …
ſibi aliqui ꝙ faceret duas rotas voluentes ſe
vna ꝯ aliā vt terrereť: non ſolum. b. Ka. ſed ⁊
alij xp̄iani ⁊c̄. Huic argumento rñdit per cō
ſtantiam di. Ecce. n. deus adiuuat me ⁊ dñs
ſuſceptor eſt aie mee. Quartū fuit per locum
a timore. Dicit phs ꝙ vltimū terribilium ter
ribiliſſimu; eſt mors. Qñ. n. imperator vidit
ꝙ oēs conuertebanť viſis tot miraculis ⁊ de
occiſione gentilium a rotis ṗcepit ſibi caput
am…tari. Tunc. b. Ka. rñdit per perſeueran
tiam … flexis genibꝰ orauit regratiās deo. de
caſtitate in qua cōſeruauit eā ⁊ de victoria. ⁊
de perſeuerā… finali. ⁊ orauit pro ſui memo
riam agentibu… … …ox de celo dixit.
Ueni electa mea. Ecce tibi …udinis ianua
aperitur. His vero qui paſſione… tuam cele
brabu… opem de celis promitto. Et mox de
colla… eſt fluxitꝗ lac pro ſanguine in ſignum
virginitatis. Accedentes aute; angeli viſibi
liter corpus eius ⁊ caput per aera detulerūt
in monte; ſynay ⁊ ibi fabricato ſepulchro an
gelicis manibus honorifice ſepelierunt. vbi
inter innumera miracula que fiunt ibidem.
vnum eſt inſigne ꝙ de ſepulchro ipſius oliu;
dicitur inceſanter emanare. Et poſſimus dice
re ſibi. Ecce angeli acceſſerūt ⁊ miniſtrabant
ei. Matth. iiij. c.

F I N I S

Ve…tijs per Jacobum de Leucho. Jmpen
ſis v…ro Lazari de Soardis die. xij. nouēbris
M. cccc. xcvj.
Conceſſum eſt eidem Lazaro ab Jlluſtriſſi
mo Senatu veneto: ne cuiꝗ hunc librum li
ceat imprimere intra eorum dominium ſub
pena vt in gratia ⁊c̄.

Laus Deo.

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)

Lector ad beatum Uincentium

Nunc tua vincenti ſacri monumenta laboris
In paruo poterunt codice multa legi.
Hinc totum facili ductu peragraueris orbem.
Et poteris cuiuis non grauis eſſe comes.
Hoc tibi ſancte dedit en lazarus ille ſoardus
Qui ſolus patrium nomen in aſtra gerit
Funde preces igitur: vt qui tibi tanta miniſtrat
Poſſit in eterni regna venire patris.

Ad lectorem

Uincenti ſacros ſi cupis libellos
Quos ſancto cudit flamine coactus:
Lazarum pete quem dicunt ſoardum
Qui plus ꝙ credas imprimit fidelis:
Non parcit nummis vt errata limet
Et falſis obſtet ſpernit hic labores:
Quare ſi ſapis o iocunde lector
Uincenti ſacros quere nunc libellos.

Beatus vincentius ad lectorem

Si qua tuum lector deformat menda libellum
Lazarus in culpa non fuit ille meus.
Sed rudis quicunqꝫ ſiet q[...] grammata preſſit:
Indoctas paſſa eſt noſtr[...]bella manus.
Nec facit hoc aliter veneta[...]calcat in vrbe:
Ruſtica nam tm̄ comp[...]it iſta manus.

F I N I S

© Biblioteca Valenciana (Generalitat Valenciana)